5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V.— No. 352. Vineri 1 Fevruarie 1908

Organizări politice

Dintre toate interviewurile solicitate de presă de la fruntaşii conservatori asupra evenimentelor politice desfăşurate în sînul partidului conservator, reţinem acea a d-lui I. Lahovari, care prin situaţia excepţională ce ocupă în partid, merită o deosebită stăruire asupră-i.

D. Ioan Lahovari a afirmat că Take Ionescu şi aşa ar fi devenit şeful partidului conservator, fără să se fi grăbit să facă ruptura. Era sorocit ca partidul conservator să-l recunoască de şef *la vreme*.

Şi cînd un Iancu Lahovari afirmă acest lucru, îşi dădea perfect samă că competitori la şefia partidului erau mai mulţi şi dintre tineri şi dintre bătrîni.

Aşa general Manu, care îşi făcea o fală de a fi numai al partidului fără partizani personali, era indicat în unele cercuri. D. Nicolae Filipescu cu tot jurămîntul dat că n'ar rîvni la asemenea onoare, era şi este un competitor şi meşter şi asiduu. Iar d. Alex. Marghiloman chiar afirmă că n'ar refuza asemenea cinste, dacă i s'ar da.

Iar mai pre sus de toate în cercul familiei d-lui Gh. Cantacuzino era o acţiune prea străvezie pentru a da aripi spre şefie fiului celui mai mare, punîndu-l de-a pururi înainte.

Toate acestea le simţia, le ştia d. Iancu Lahovari, şi cu toate acestea face afirmarea că şefia era indicată d-lui Take Ionescu şi fără să fi împins la ruptură.

De cît în toată această măgulitoare afirmare, se uită un lucru, şi e cu atît mai de semnalat cu cît afirmarea vine tocmai de la d. Iancu Lahovari.

D-sa judecînd partidul şi pe politicieni după d-sa, a crezut şi crede că *şefia* vine aşa de-a gata, că omul superior se impune cu de la sine putere.

Nimic mai idilic, dacă s'ar petrece tocmai în politică astfel lucrurile.

Dar cum politica e act pasional, şi la acelaşi lucru se arată diverse competiţiuni, nu se puteau petrece tocmai în sînul partidului conservator lucrurile aşa de idilic, aşa de liniştit, cum le crede d. I. Lahovari.

Las că prin instinct de clasă şi esclusivă tradiţie, *oamenii noi* erau ţinuţi de-o parte,—*puşi sub pat*, vorba crudă a unui fruntaş— şi deci îndepărtaţi de la cîrma partidului, dar prin viaţa sa internă partidul conservator era chinuit de o luptă surdă de la şefie. Criza la liberali a ţinut 2—3 ani şi s'a sfîrşit. D-l D. A. Sturza a urmat lui Ion Brătianu, cum acestuia va urma d. I. I. C. Brătianu.

La noi din contra. 30 de ani de viaţă politică în partidul conservator şi n'a contopit pe d. P. P. Carp cu partidul; iar 17 ani de viaţă ca fruntaş a lui Take Ionescu nu l'a făcut să fie încă indispensabil partidului, ca să se creadă în partidul conservator la el acasă.

30 de ani de viaţă politică l'a ţinut pe d. P. P. Carp *pe la garduri*, iar 17 ani de viaţă politică abia-abia l'a lăsat pe Take Ionescu *în ogradă*.

Şi cine dispunea aceste clasări, aceste locuri? Instinctul de clasă e mai mare şi puternic de cît toate, şi partidul conservator a fost sfîşiat în lăuntrul său de vechea boală, care a frămîntat politica şi partidele boereşti din trecut: preponderenţa familiilor, şi a persoanelor şi subjugarea partidului acestor veleităţi.

D. Carp ducea cu sine o organizare mică ca număr dar destul de rezistentă prin elementele sale. Şi cum în ţara romînească din cei 12000 alegători de la colegiul I de Cameră şi Senat, cu 5000 inşi poţi dispune de peste 130 de scaune, nimic mai natural ca cele cîteva sute de elemente Carpiste să joace o rolă în aşa îngust colegiu!! Junimismul şi Carpismul a fost o *pecingină* a colegiului I şi a trăit mîncînd partidul conservator 30 de ani, de i-a cuprins acum întreaga faţă.

Take Ionescu din contra a deconsiderat pentru sine organizarea politică. Croit din altă stofă, menirea lui era a pluti pe de-asupra maşinaţiilor de organizare. Superior prin talent, necesar partidului prin cîrvîşitoarea sa activitate politică, Take Ionescu a luptat 17 ani pentru partid, pentru şef, pentru steagul partidului. In numele acestui partid conservator, în numele steagului partidului, în numele şefului ocărît şi înjosorît de şefii de azi, Take Ionescu a dus lupta cu căldură, cu dragoste, cu devotament.

Iată de ce partidul era cu Take Ionescu, căci el era inima partidului. Nici o notă personală politică.

Şi liberalii şi junimiştii simţeau că steagul partidului conservator n'are soldat mai devotat de cît pe Take Ionescu. Doborîndu-l pe el prin intrigi, prin calomnii, prin înstrăinarea organismului partidului de el, rămînea descoperit steagul şi deci lesne de luat de duşmani.

....iar mînile şovăinde ale şefului l'a predat duşmanului, închinînd toate trofeele, toate înălţările duşmanului învechit.

Atunci numai partidul a înţăles opera! şi partidul s'a organizat pentru Take Ionescu; şi această organizare a partidului întreg pentru Take Ionescu e operă de 17 ani a luptelor duse cu succes numai pentru ideia şi steagul conservator.

Aşa de puţin era socotitor Take Ionescu de oameni şi de număr de voturi, că a lăsat ca prin fuziune să intre în comitetul executiv toţi cei nechemaţi ai d-lui Carp; 24 din 48 erau ai şefului. Iar cînd şi în comitetul clubului central cu vădită pornire se scosese toţi prietenii săi personali, atunci a văzut că după 17 ani de viaţă în partidul conservator rămăsese în *pridvor*, căci în altar alţii oficiau.

Şi cît de naivă ni se pare afirmarea d-lui I. Lahovari că cu toată organizarea duşmănoasă a lui Take Ionescu şi alor săi, el tot mai era indicat la şefie!

Toată tăria în politică stă *în organizare*.

Şi cum să nu ne surîdă acum această organizare, cînd între partid şi şef e atîta omogenitate, atîta unitate, cum nu este la protivnicii noştri!

De la Dorohoi la Severin partidul a răspuns pe deantregul la apelul lui Take Ionescu şi dacă au rămas pe de lături unii din conservatori, e că organizările întocmite i-au găsit angajaţi cu mintea, căci cu inima toţi erau şi vor fi cu Take Ionescu.

Acum partidul conservator îşi dă adevărata sa organizare conservatoare-democrată, căci de prieteni ni-a ferit D-zeu, pentru a şti să ne ferim de duşmani.

Gh. Ghibănescu

Caragiale—Tachist

In discursul rostit în ziua de 20 Ianuarie la marea întrunire a partidului conservator democrat din capitală, fruntaşul nostru d. Al. Badareu spunea:

...Iată-l acum pe Take Ionescu fără slujbă, fără budget în mînă, cu sufletul încălzit de sentimentul înălţărei patriei şi neamului, cu mintea plină de soluţiuni pentru nevoile materiale şi morale ale ţării noastre latît de încercate, încunjurat de prieteni şi mai numeroşi şi mai hotărîţi".

Iar şeful partidului conservator, d. Take Ionescu, însufleţit de priv lişlea marei masse de adepţi politici care-l urmează, afirma cu încredere că prin mijlocirea lui se înfăptueşte o misiune istorică, adecă mult mai mult de cît o simplă sciziune în sînul unui partid politic.

Ambii aceşti fruntaşi ai noştri au rostit purul adevăr şi zi cu zi se întăreşte tot mai mult zisa lor. Rîndurile se strîng şi se îngroaşă mereu; armata creşte céas cu ceas; iar cea din urmă mîngîere a vechei grupări junimiste, că ar fi monopolizînd încă intelectualizmul romîn, se iroseşte şi ea pe zi ce merge.

Intr'adevăr partidul conservator-democrat numără astăzi intelectuali dintre cei mai cu vază şi în jurul şefului s'a format cea mai sănătoasă, cea mai senină atmosferă de intelectualism.

Excelenţi profesori universitari, foşti directori şi colaboratori ai „Convorbirilor literare" au aderat cu entuziasm, iar porecla de „takism" au preschimbat o în renume. Şi iată acum, adoptînd aceeaşi glorioasă poreclă, un nume care onorează literatura romînă mai mult ca ori care altul, un intelectual fără pereche, precum vor recunoaşte desigur d-nii P. P. Carp şi Titu Maiorescu. Vorbim de Caragiale.

Trăind în Capitala Germaniei, cu totul dedat meditării şi artei, Caragiale şi-a simţit în ultimul timp sufletul sguduit de enormele frămîntări prin care a trecut societatea romînească şi le-a zugrăvit în culori neperitoare în a sa broşură „1907".

Iar faţă cu cele petrecute în sînul partidului conservator—căruia îi aparţinea cu mentalitatea sa, cu instinctul seu de cumpătare şi de dreptate — n'a şovăit de cît foarte puţin. Intre vechile sale legături literare şi între ideea de echitate a ales pe cea din urmă şi a apucat încotro înclina cumpăna dreptăţii. Cetitorii au văzut din articolul său, scris acum zece ani, cît socotia el de sus valoarea unui om de stat ca Take Ionescu—şi retipărind articolul, l'a retrăit cu simţirea, cu convingerea întreagă. A urmat apoi telegrama de adeziune publicată în numărul nostru de aseară.

Iar noi—cărora ilustrul scriitor ne-a iertat adeseori cîte o mică indiscreţiune literară—vom adăuga un pasagiu din scrisoarea care insoţia articolul publicat în „Opinia" şi pe care-l divulgăm cu riscul de a contraria pe ilustrul nostru colaborator.

Iată ce ne scria, între altele:

..„La Roumanie illustrée" a publicat portretul lui Take şi schiţa mea în fruntea numărului 9, Duminică, 8 Iunie 1897. Din întîmplare, am găsit aci colecţia revistei franceze şi am dat peste articolul meu, acolo semnat cu un simplu *C*—pe atunci nu perdusem încă toată modestia. L'am prescris în romîneşte şi vi-l alătur aci; poate să vă convină a'l da în „Opinia".

...Ca o curiositate literară, eu cred că s'ar potrivi foarte bine în momentele de faţă, pe care par'că le întrezăream de pe atunci, cum veţi vedea şi voi. A! un lucru să vă mai rog şi aceasta cu toată stăruinţa: nici un cuvînt de laudă sau reclamă la adresa mea; astăzi e vremea lui Take; el este eroul zilei: fiecare din noi să ne ţinem locul împrejurul carului lui de triumf, fără să căutăm a lua cumva loc alături cu el în car, sub pretextul că vrem să'l cântăm mai de aproape şi cu intenţia de a smulge şi pentru persoana noastră o parte din atenţia publică ce, în interesul binelui public, trebue dată întreagă eroului.."

Aşa dar takism în toată puterea cuvîntului!

Suntem nespus de fericiţi că marele prozator romîn îşi inaugurează cariera politică sub steagul promiţător de izbîndă—al partidului conservator-democrat, partidul viitorului şi în acelaşi timp al intelectualismului.

IN CAZUL CIULEI

Judecătorul de instrucţie din Iaşi, căruia îi a căzut foarte delicata sarcină de a instrui acuzarea ce se aducea presidentului Ciulei, a subscris, în fine, ordonanţa sa.

Această ordonanţă, tocmai fiindcă ea priveşte pe un magistrat inamovibil, nu va deveni publică de cît după ce şi ministrul justiţiei va fi citit-o, aşa că nu ştim ce conţine în detaliu, acea ordonanţă care tratează despre mica dramă de la Botoşani.

Căci pentru presidentul Ciulei, pentru zilele grele prin care d-sa trece de aproape trei luni de zile şi pentru viitorul seu de magistrat şi de om, întîmplarea, care l'a adus înaintea judecătorului de instrucţie şi care a făcut din el — presidentul aproape necunoscut—un personaj „interesant"—acea întîmplare este, fără greş, o mică dramă sufletească.

D. Ciulei este nevinovat în acuzările ce-i se aduc. Aceasta nu o spunem noi, cari nici nu cunoaştem adevărul, ci o afirmă rechizitoriul primului-procuror şi ordonanţa judelui instructor.

Trebue să punem cu atîta mai multă bază în aceste două afirmări judiciare, cu cît d. Ciulei n'a avut—ceea ce nu trebue să aibă nimeni—o justiţie „bună".

In afacerea aceasta s'a procedat cu severitate, s'a procedat cu mare luare aminte—aşa că nu rămîne îndoială, că acea condescendenţă colegială, care are loc între breslaşi, n'a avut loc şi în cazul special.

D. Ciulei n'a avut de cît o vină: că prietenia lui pentru sinucisul Capşa, pe care o pecetluise vre-o 40 ani petrecuţi în societatea lui Capşa—că această prietenie a fost mai tare de cît legea, care este şi ea o vechie prietină a presidentului; a fost mai tare de cît o elementară datorie de om, care ar fi împedecat pe cel mai profan să facă ceeia ce-a făcut d. Ciulei.

Această prietenie sinceră l'a adus pe d. Ciulei acolo unde se află şi bine a făcut justiţia, care s'a convins de lucrul acesta, că a zis că acuzatul este nevinovat.

Nevinovat ca fond, vinovat ca formă. Şi pentru că a păcătuit ca formă, dl. Ciulei a fost destul de aspru pedepsit: s'a pedepsit singur cerînd să fie suspendat; a fost pedepsit prin lunga instrucţie, care a putut stabili cel puţin complecta sa nevinovăţie.

Poate că nici odată o prietenie sinceră n'a fost mai aspru resplătită de soartă, cum a păţit'o d. Ciulei cu prietenia sa pentru Capşa...

Congresul partidului conservator democrat se va ţine în Bucureşti în ziua de 3 Februarie ora 2 p. m. în sala Băilor Eforiei.

OAMENI ŞI LUCRURI

DE DORUL PUSTIULUI

O zăpadă moale, aşternută în strat subţire, acopere grădina zoologică din Frankfurt. Atmosfera e înnegurată, întunecoasă. In clădirea cea mare a fiarelor sălbatice se lasă acum amurgul umbros; un miros pătrunzător îngreuiază respiraţia, apasă pieptul. Leul singur se plimbă mîrîind în cuşca cea mare, în timp ce în jurul lui celelalte animale stau culcate, obosite, apatice. Intr'o cuşcă vecină se poate vedea un părete sur, de scînduri, anume aşezat, avînd în mijloc o mică uscioară.

— „Astă noapte o să moară negreşit!" zise directorul grădinei cu tristeţe.

— „Cine?" întreb eu cu mirare.

— „Cezar al nostru, Regele fiarelor— e perdut!"

In acest timp îngrijitorul a deschis uşa cea mică în peretele de lemn. Inaintea noastră zăcea Regele Tschungilor asiatic. Dar în ce stare de plîns! Răsuflă anevoie; cînd cu un geamăt, cînd cu o izbitură dureroasă se ridică trupul de splendidă şi variată culoare a măreţului animal. Labele moleşite îşi ascund ghiarele în paie şi pe jumatate vîrît în paie se odihneşte capul voluminos.

„Cezar!" strigă directorul.

„Cezar!" repetă la rîndul său mai de aproape, îngrijitorul; dar nici o mişcare nu arată că tigrul ar fi auzit obicinuita chemare pe nume. Şi atunci, mişcat, mă întorc către dînşii:

—„Oare nu e vr'un mijloc de scăpare? Nu e măcar posibil să prescurtaţi această dureroasă luptă cu moartea?"

„Aici nu se încape ajutor—fu respunsul—veterinarii nu au nici ei nici un chip să intervină.

Suntem datori a lăsa natura în voia ei şi să aşteptăm sfîrşitul. Nu ne vine uşor de loc. Intăiu pentru că e un animal admirabil, care a figurat cu mulţi ani în urmă într'o menagerie din Iadia. Fiara a îmbătrînit şi n'a mai putut îndura procesul aclimatizării; o boală de plămîni, tipică, s'a declarat şi fiara a căzut vietimă climatului nostru nordic care-i era nesuferit.

Povestirea am cetit-o nu de mult şi e făcută de un publicist german. El adaoga încă amănuntul că a doua zi tigrul fu scos pe o targă, de cîţiva paznici ai grădinii şi transportat în atelierul unde urma să fie împăiat şi expus în muzeu.

Şi m'am gîndit la acele numeroase fiare —cu leii şi tigrii începînd—ale căror trupuri neînsufleţite, împăiate şi avînd ochi de sticlă în locul fioroşilor ochi de altă dată, le admirăm în marile muzee europene. Trecem, indiferenţi dinaintea lor, cetim biletele cu notiţele „biografice", vedem vechimea, şi originea lor, preţul chiar,—dar nu ni se spune acolo ce chin a fost viaţa fiecărei din aceste fiare, strămutate din pustietăţile africane ori asiatice în mijlocul oraşelor europene unde le nimiceşte rînd pe rînd aerul, medial, hrana, climatul, topindu-le zi cu zi, sorbindu-le vlaga şi dorul de a trăi...

Nu ni se spune ce înseamnă agonia lungă nespus de dureroasă a acelor animale de o forţă herculiană, mai slabe însă decît natura omorîtoare; ci le vedem minunatele piei frumos colorate, întinse pe formele de lemn, stînd de rîsul copiilor, după ce s'au topit de dorul vastelor pustietăţi în care s'au născut şi unde le-ar fi fost aşa de drag să moară!

Rodion

Fecioara din Orleans

—„Jeanne d'Arc" de Anatole France—

In editura lui Calman Lévy a apărut mult aşteptata operă a lui Anatole France: „Jeanne d'Arc" primul volum. Curiozitatea, nerăbdarea cu care era aşteptată această nouă lucrare a celui mai de samă şi mai iubit prozator Francez se explică nu numai prin profundele simpatii literare şi prin enorma popularitate de care se bucură Anatole France, dar şi prin dorinţa de a se vedea cum va şti acest sceptic filosof să atingă un subiect religios şi politic în acelaş timp, un subiect atît de delicat şi de bogat în susceptibilităţi. Că marele analist ştia să atingă cu fineţă şi siguranţă un subiect istoric, a dovedit cu prisosinţă în unele lucrări, cum era *L'étui de nacre*. Se mai ştia că cele mai multe din romanele lui France scrise în ultimii zeci ani nu fac doară de cât să îmbrace într'o haină străvezie de roman — fapte şi întîmplări istorice, între care unele absolut recente, contimporane, uşor de controlat. Dar faţă cu un subiect riscat ca acel al Jeannei d'Arc nesiguranţa era îndreptăţită. Unii se temeau ca ironistul să nu profaneze; ca nu cumva criticul rece, sceptic, să nu despoaie pe sfînta populară de mantia glorioasă cu care au împodobit-o veacuri de credinţă şi de legendă; ca—obicinuit a cîntări afirmarea şi tăgada—să nu se oprească la ideea negării, smulgînd Fecioarei cununa ei de idealism.

*

Dar iată că după mulţi ani de conştiincioase cercetări a isvoarelor absolut istorice, Anatole France dă la lumină întăiul volum al operei sale, cuprinzînd pe lîngă o introducere de 80 pagini—istoria Fecioarei din Orleans pînă la încoronarea în Reims.

Iacercarea era îndrăzneaţă ca după o carieră de 40 de ani de poezie lirică, roman, nuvelă, critic literar, filosof şi politician—să devină pur şi simplu istoric scrupulos, istoric propriu zis şi să se încumeteze a reda, după izvoare sigure, istoria unei personalităţi istorice dintre cele mai enigmatice şi remarcabile ce au existat vr'odată. France a unit în această cercetare cea mai mare prudenţă cu judecata cea mai nepărtinitoare. Marile lui calităţi stilistice apar, dar nicăiri în dauna cercetătorului istoric. Michelet, ca istoric, care s'a ocupat în „Istoria Franţei" de Jeanna d'Arc ca de întruparea ideal zmului francez" apare pe lîngă Anatole France ca un romantic entuziast. Chiar în comparaţie cu Ernest Renan—observă Felix Vogt după care luăm în parte detaliile aceste—France apare mult mai puţin înclinat a scoate în relief elementul senzaţional.

*

Eroină sau bolnavă? O eroină războinică sau o păpuşă în mînile comandanţilor şi a oamenilor de stat din vremea ei? Aceasta e problema ce se prezintă cugetătorului în faţa activităţei—In durata abia de trei ani—desfăşurate de Jeanne d'Arc, afară dacă el nu primeşte de odată ideea că a fost o sfîntă pur şi simplu, urmînd unor porunci şi puteri divine! Părăsind acest din urmă punct de vedere unii istorici profani—Quicherat, Henri Martin—au făcut din fecioara de Orlean, o patriotă înfocată. Anatole France ironizează toate concepţiile extreme despre Jeana; ba recunoaşte că istoricii catolici, privind'o drept o sfîntă, exagerau mai puţin decît ceilalţi care o prefăceau într'o miraculoasă mîntuitoare a Franţei creştine, o patronă a ofiţerimei, o inspirată paznică naţională şi aşa mai departe.

El nu ascunde nici caracterul bolnăvicios al viziunilor, al vocilor pe care credea că le aude Iohana, nici voinţa ei hotărîtă de a face tot ce-i stă în putinţă pentru a reda Dauphinului moştenirea lui şi a goni pe engleji. Ea nu este pentru France nici o bolnavă inconştientă, nici o eroină desăvîrşită, ci o simplă fată din popor ale cărei predispoziţii maladive deveniră imbold ca să dee intenţiunilor sale bune o expresiune neobişnuită şi nefemeească. „Totdeauna în rugăciune şi în extaz, Jeanna nu observa pe duşmani; ea nu cunoştea drumurile, nu ţinea seamă de efectivele angajate, nu se îngrijia de înălţimea zidurilor, de adîncimea şanţurilor. Ofiţerii de astăzi discută geniul tactic al Fecioarei. Avea o singură tactică: de a împiedeca oamenii de la credinţă şi de a duce cu sine femei conrupte: ea se temea că vor fi nimiciţi din cauza pacatelor lor, dar dacă vor gîndi la D-zeu, vor birui. Aceasta era toată ştiinţa ei militară; ea arăta curagiul cel mai blînd şi

cel mai mîndru; era mai statornică, mai vitează, mai generoasă — decît barbații și de aceea—vrednică de a-i conduce. Și nu e oare un lucru admirabil și rar — atîta eroizm unit cu atîta nevinovăție?"

De la „geniul militar" al Jannei d'Arc, Anatole France ajunge în prefața sa la o închiere socialistă, osîndind în accente lirice războiul între popoare și invocînd pacea, înfrățirea între popoare. Și întru apararea sa proprie marele scriitor are o frază excelentă: „Mi se va imputa îndrăzneala mea pînă în ziua cînd mi se va reproșa—timiditatea mea."

Cu drept cuvînt zice Maurice Dumoulin—vorbind în „Le Temps" despre opera lui France că „a scris'o conștient de greutatea lucrării, a scris-o cu zelul unui istoric și conștiința unui artist; iar dacă a pus în ea toată știința sa, ar fi nedrept să nu recunoaștem că a pus în ea și ceva din inima sa." S.

Litere-Științe-Arte

Iată seria spectacolelor pentru zilele aceste;

Astăseară 31 Ianuar: „In largul oceanului"; sîmbătă—2 Februar: „Faust" în beneficiul simpaticului artist Petroni; luni 4 Februar: Tatăl (Son père...) în beneficiul excelentei artiste d-ra Anna Cârjă.

*

Henry Bernstein are nesansa de a suferi, cu ocazia traducerilor pieselor sale cele mai curioase schimbări de titluri. Așa „La Rafâle"—devine „Simson" la Viena; „Foudre"—devine „Baccarat" la Berlin. La noi în țară „Le bercail" s'a jucat cu titlul: „La staul!" și așa mai departe. Asta nu-l împedecă să se îmbogățească de pe urma tantiemelor.

*

O editură berlineză anunță apariția unei opere—autobiografice a d-nei D. von Lilieneron întitulată „Viață și minciună".

*

Orientaliștii franceji P. Janssen și P. Savignac au făcut o excursiune de-a lungul Arabiei spre a aduna inscripțiuni pentru „Corpus inscriptionum semiticarum" operă editată de Academia de inscripțiuni.

*

Am vorbit despre noua comedie a lui Gavauld: „Le bonheur de Jacqueline". Talentatul autor al piesei, în vederea celor întîmplate cu premiera lui Sardou a găsit nimerit a preven. pe criticul ziarului „Matin" că în caz dacă va publica o dare de samă asupra piesei înainte de prima representație—cum a făcut în piesa lui Sardou—va cere pe cale judiciară despăgubiri pentru fiecare exemplar de gazetă în care se va publica acea dare de seamă.

Matin, — avînd un tiragiu mare, n'a mai riscat de astă dată aventura de dăunăzi.

*

Cu ocazia hramului Mitropoliei, care va avea loc Sîmbătă, corul Mitropolitan va executa un frumos concert ocazional, armonizat de d. D. Dimitriu, șeful corului.

*

In biblioteca pentru toți a mai apărut No. 311, *Aventurile lui Sherlock Holmes* de *Conon Doyle*.

Pe „Sherlock Holmes" cine nu-l cunoaște ?.

E mai popular numele acestui detectiv inventat de cît chiar al lui Conon Doyle, autorul.

S'a jucat și pe scena Teatrului Național din București o piesă întitulată Sherlock Holmes, scrisă de Bonn, un fel de compilație din toate nuvelele lui Conon Doyle față de Sherlock Holmes.

Cele două nuvele pe care le dă în traducere Biblioteca pentru toți sunt alese printre cele mai caracteristice ale lui Conan Doyle și ele vor fi de ajuns spre a da o idee lămurită de talentul și de mijloacele extra-ordinare de care dispune acest scriitor. Cetindu-le, cititorii vor putea aprecia și vor fi în măsură să facă deosebire între *Sherlock Holmes* al scriitorului englez și între nenumăratele contrafaceri și imitațiuni cari au năpădit cîmpul literaturei nuvelistice și dramatice și cari n'au nimic comun cu opera frumoasă, interesantă și literară a lui Conan Doyle.

*

A apărut No. 1 (anul 3) din revista „Viața Romînească" cu următoru cuprins: Mihail Sadoveanu.—Duduia Margareta, Octavian Goga.—Fior (versuri), A. Philippide.—Cum se apără specialistul romîn, A. Vlăhuță.—Dreptate (versuri), William Ritter.—Frescurile de la Wiesbaden, St. O. Iosif. — Tannhäuser (sfîrșit) C. Stere.—Socialdemocratism sau poporanism? (Cap. V. Situația politică și problema democratismului în Romînia)...

G. Coșbuc.—Nucul (Versuri). Jean Bart —Datorii uitate, Al. Tzigara-Samurcaș.—Cronica Artistică (sîntem vrednici de un muzeu național?) cu ilustrații... C. S.—Cronica Internă (Mizeria țărănimei și repartizarea proprietății), A. Mirea.—Caleidoscop: Glasul lui Memnon — Neurastenie— Problemă — Simbolism — Hornarul (Versuri), S. Șecula.— Viața Romînească în Ardeal (Gimnaziul Romînilor din granița bănățeană). Ion Gramadă.—Viața Romînească în Bucovina (Secietatea arheologică romînă din Cernăuț), P. Nicanor et Co.—Miscellanea.

Recenzii.—Revista Revistelor — Mișcarea intelectuală în străinătate — Bibliografie.

*

STRUNA ZILEI

CULOAREA LA MODA

Conservatorii democrați au constituit în Capitală o nouă culoare: «culoarea de alb». Ziarele.

Cînd cetiră vestea asta
Neplăcută lor, boierii
Se priviră între dînșii:
Erau... albi, ca albul cerii.

Informații

● D. A. A. Badareu a sosit astă-zi în Iași spre a prezida întrunirea comitetului executiv, care va avea loc astă-zi, ora 5, în localul clubului conservator-democrat.

● Numirile în posturile de inspectori regionali vor apare mîine, 1 Februar.

● Autoritățile din Kișinău au descoperit la d. Musteață din acel oraș un mare număr de proclamații revoluționare.

Tribunalul a condamnat ieri pe Musteață la un an închisoare de fortăreață.

● Parchetul de Iași instruește un incident ce-a intervenit între un avocat și un funcționar al tribunalului secția III.

Casa corpului didactic.—La Senat s'a depus un proiect pentru modificarea actualei legi a casei corpului didactic.

Principalele modificări ce se prosunt:

Conducerea Casei va fi încredințată unui director, ajutat de un consiliu de administrație.

Directorul va fi numit prin decret regal și pe termen de cinci ani. El va fi luat dintre membrii Casei, cari au titlu definitiv în învățămînt. După expirarea celor cinci ani, el poate fi numit din nou. Consiliul de administrație se va compune din trei membri, luați dintre membri Casei, cari au titlu definitiv în învățămînt. Ei se numesc prin decizie ministerială.

Ministerul are dreptul de a schimba pe cîte unul din membri la 1 Aprilie al fiecărui an.

Afară de director, Casa va avea un casier, un contabil și personalul trebuincios.

Casierul va fi numit prin decret regal dintre membri Casei, care au titlul definitiv în învățămînt. Contabilul și personalul inferior vor fi numiți de director cu avizul consiliului de administrație și cu aprobarea ministrului.

In fața instanțelor judecătorești și în toate actele sale civile, Casa va fi reprezentată prin directorul său, ori printr'un delegat al lui, autorizat în regulă.

Membrului care are deja un împrumut contractat la Casă, nu i se poate acorda un nou împrumut mai curînd decît după o trecere de cel puțin patru luni de la data centractării celui dintăiu, afară numai dacă primul nu a fost deja achitat.

Orice împrumut contractat va trebui achitat cel mult în 12 rate lunare, începînd din prima lună următoare celei în care s'a acordat împrumutul.

Ajutoare se acordă membrilor Casei în limitele puterilor ei, în următoarele cazuri:

a) Pentru cazuri de boală grea, plătindu-se leafă suplinitorului pe timp de cel mult două luni în cursul unui an;

a) bis. Pentru întreținerea copiilor în școalele publice;

b) Pentru a ajuta la măritișul fetelor membrilor casei cari au cel puțin patru copii;

c) Pentru instalarea unei mici gospodării rurale pentru orfanii fii de învățători, sau a unui mic atelier pentru orfanii fii de institutori sau profesori secundari, în anumite cazuri;

d) Pentru diverse întâmplări nenorocite de cari ar suferi membrii Casei.

● Concursul pentru ocuparea catedrei de patologie internă de la facultatea din Iași, care se suspendase prin descomplectarea comisiei examinatoare, a luat acum o turnură neașteptată: O telegramă a ministrului instrucției, sosită ieri seara, anunță că demisia d-lui profesor Babeș a fost respinsă; că d. profesor Emil Pușcariu a fost scos din comisia examinatoare, ca nefiind special în materie și a fost înlocuit prin d. profesor Manicatide, iar în locul d-lui profesor Stoicescu a fost numit d. profesor V. Negel.

Acum nu se știe dacă concursul va începe cu această comisie, sau dacă va fi amînat.

● Mîine, Vineri, începe la București concursul pentru ocuparea locurilor vacante de medici primari de spitale.

Comisia examinatoare este astfel compusă: d. doctor Rîmniceanu, president; doctor Emil Pușcariu, din partea facultății de medicină din Iași; Mina Minovici din partea spitalelor Eforiei din București și Carnabel, din partea sf. Spiridon din Iași.

● Mîine, 1 Februar, începe vizarea libretelor rezerviștilor și milițienilor. Operația va dura până la 28 Februar.

● Consiliul tecnic superior a aprobat regulamentul pentru iluminarea cu electricitate a orașului Roman.

● Ministerul instrucțiunei publice a acordat o subvenție pentru escursiunea, pe care o vor face-o elevii școalei de Belle-Arte în luna Iunie în Italia.

● *Unele ziare au anunțat că d. G. Sturza-Miclauşani ar fi primit să fie ales president al aproape neexistentului grup carpist de la Roman.*

Confratele Ecoului Romanului *arată că știrea este cu totul lipsită de temei.*

● In cursul acestei luni vor avea loc două concerte cu muzică de cameră, date de quartetul d-lui Teodorini.

Vor executa d-nii Moldrich (violoncel) Teodorini și Barbu (violina I și II-a) și Ciolan (Viola).

● **Serbarea de la școala militară.** Eri a avut loc o producțiune muzicală foarte reușită la școala fiilor de militari.

Am constatat cu plăcere marele progrese ce au făcut elevii școalei de la venirea ca director al d lui Locot. colonel Gr. Lupan; programul bogat din toate punctele de vedere a fost executat cu mult talent de elevii sub conducerea maeștrilor respectivi. S'a început 1) cu imnul regal executat de cor și orchestră sub conducerea d-lor Dimitriu și Loc. Vlăduți, toată asistența a ascultat imnul regal în picioare.

A urmat apoi 2) uvertura din Norma executată de orchestră. 3) salutul armelor executat de elevii: sergent Schelletty, Ioanițiu, și frații N. V. Mihail. 4) recitări: elevii Capșa și Ioanovici. 6) Căzăceasca executată de elevii: Mîrzea, M, Dumitrescu, Margaritopol, Bârsan și Makarovici.

7). Piramizi, executate sub conducerea elevului Marinescu de către următorii elevi, cari au stârnit admirația întregei asistenți: Ciulei, Maltezeanu, Cărjă, Zorzor, Hagi-Mirea, Ionescu Aurel, Cătuneanu Mircea, Cocorăscu, Zlatian, Gărdescu, Demetrescu Romeo, Ioanelli, Saegiu, Lupașcu și Diamandescu.

Partea II.—1). Norma cântată de corul școalei sub conducerea d-lui Dimitriu iar partea solo cîntată foarte bine de elevul Bertea; 2). Orchestra: meditations, sub conducerea d-lui Locot. Vlăduț; 3). Monologe: spuse bine de elevii Capșa și Bârsan; 4). Anecdote: Negoescu; apoi Brezeanu a spus: din lumea de eri; 5). Lupte franceze: au luptat elevii Săndulescu cu Marinescu, Ioanelli cu Dumitrescu și Zorzor cu Maltizeanu, 6). Asalt de box: micii elevi Popovici și Urlățeanu, care s'au luptat ca niște bravi, 7). Instrucția militară foarte bine executată de secția d-lui sergent Emil Schelletty; 8). Quartet de vioară executat sub conducerea d-lui profesor Mircea Anghelescu împreună cu elevii Nicolescu și frații Ioanițiu; 9) Brîulețul (joc național) executat de elevii: Bârsan, Mîrzea Macarovici și Demetrescu la sunetele armonioase a vioarei scripcarului: elevul Pavelescu care a fost foarte bine în rolul seu; 10). Marșul regal, cu care s'a terminat producția și după care toată asistența s'a coborît în aula școalei unde s'a dansat pînă la opt ore seara, cînd cu toții au plecat ducînd fie-care impresia că în școala fiilor de militari, pe lîngă o disciplină de fer și studii serioase se cultivă cu drag frumoasele arte și muzica, care inobilează sufletul tinerilor generațiuni.

Producția a fost ascultată și aplaudată de aproape toată elita Iașului.

Remarc din asistență: d-na Lizeta Col. Lupan și d-șoara Lupan, care au făcut onorurile cu cunoscuta d-lor amabilitate.

D-nele General Tătărescu, Col. Cernătescu, Col. Tarnoschi, Col. Boian, Col. Nestorian, Paleologu, Marie Col. Musteață, Clémence G. Dobiaș, maior Brănduș, Văitoianu, Hina, Bogonos, Cătuneanu, Corjescu, Căp. Negruzzi, Grigore Demetrescu, Ivașcu, Căpitan Sturza, Kessim, Corban, căpitan Roșu.

Maior Frim, Vrabie, Mezetti, Sachelaride-Sturza, Cristodulo, Greceanu, Răteanu, Melik,

Locot. Stamboala, Konya, Mariu Gane, Victorina Corjescu, I. G. Ghica, Uhrynowsky, Minovici, Brandea, Henriette Popovici, Saryanis, Adine G. Racovitz, Stamatiu, Mărgăritescu, Stegărescu, Gall, Hermeziu, Lucie Ghica, Marie Bușilă, Veseli.

Căpitan Ghidionescu, Emil Lefter Dumitrescu, Gh. Mihail, Vasiliu Marian, Berea, Gane, Alexandrescu, Vivoschi, Tuduri, Sibi, Marinescu, Costinescu, Drăgulănescu, Prasa etc.

D-șoarele: Jeanne Lupan, Tătărăscu, Lili și Lola Mărgăritescu, Eugenia Kessim, Brandea, Eugenia Verner, Paleologu, Tarnoschi, Melik, Ghica, Lilica Panonopol, Tecla Drăghici, Berea, Corjescu, Veseli etc.

D-nii. Coloneli: Tarnoschi, Musteață.

Locotenenți Coloneli: Lupan, Nestorian Boian, Cernătescu, Călinescu.

Maiori: Vrabie, Brănduș, Cătuneanu, Văitoianu, Minovici, Frim.

Căpitan: Popovici, Negruzzi, Ghidionescu, Drăgulănescu, Ionescu, Corjescu, Roșu, Sturza, Costinescu, Dr. Popescu, Chirițescu.

Locotenenți: Ghenovici, Pamfil, Gherculescu, Schellety, Hermeziu, Cautuniari, Stamboală.

Sub-locotenenții: Leon Ghica.

Dintre civili: Gh. Racovitz, Kesim, Marinescu, Uhrinowschi, Cristodulo, Bușilă, Emil Lefter Dumitrescu, Negruzzi, Jean Georges Ghica, Gh. Mihail etc. etc.

Spectator.

● Aflăm cu părere de reu că dl. Eugen Donici, consilier la înalta Curte de Casație, fost consilier la Curtea de Apel din Iași, se află greu bolnav.

Starea distinsului magistrat inspiră cele mai serioase îngrijiri.

● Prin a doua jumătate a lunei Februarie, d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, va inspecta trupele din garnizoana locală.

● Eri, la orele 2 p. m. a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormântarea mult regretatului Pavel I. Cristea, cortegiul funebru era urmat de familie de membrii corporației „Artelor Grafice" cu drapelul și de un foarte numeros număr de cunoscuți și prieteni ai defunctului.

Personalul tipografiei „Dacia", unde Cristea a fost mult timp șef de atelier, a depus o coronă. S'a observat o frumoasă coroană din partea corporației tipografilor.

La biserică d. I. Breabăn, vice-președintele corporației, a rostit o cuvintare prin care a arătat calitățile decedatului.

Pavel I. Cristea, moare sarac lăsînd în urmă o soție cu 7 copii cel mai mic de 2 septămîni și cel mai mare de 10 ani.

● Eri înaintea tribunalului secția II-a a venit spre judecare un proces foarte nostim.

E vorba de cazul servitorului Dim. Loghin dela Mitropolie, maniac, care astă-vară, într'una din zile, a luat la bataie pe călugărul Valeriu Moglan, pe atunci mare eclisiarch, în timpul cînd acesta oficia liturghia, sub pretext că „nu calca a popă" și n'a ținut seamă de regulile sfintelor canoane, și prin urmare nu mai are voie să calce în sfîntul locaș al Domnului".

Tribunalul a ascultat mai mulți martori și a amînat procesul cerînd să fie întrodus în cauză un alt călugăr coleg al lui Valeriu Moglan, care l'ar fi pus la cale pe Loghin să atace pe Valeriu.

● Prefectura de județ a primit o circulară din partea ministerului de interne prin care'i face cunoscut că conform avizului consiliului superior de agricultură dreptul de alegător pentru comisiunele regionale nu se poate exercita de cît în persoană.

● Consiliul comunal va fi convocat din nou în cursul săptămînei viitoare.

In prima ședință d. consilier Gheorghiu-Mahalu va face o interpelare primarului într'o chestie privitoare pe inginerul șef al comunei.

DIVERSE

— D. D. Sachelarescu, revizorul școlar al județului, a plecat eri în inspectarea școalelor rurale din plasa Cîrniceni.

Cu această ocazie va alege și terenurile unde urmează să se construiască noui școli, în acea plasă.

— In Ungheni jandarmii au găsit eri vagabondînd pe tînărul Carol Crami, care a trecut Prutul în mod clandestin.

El a declarat că e de la Riga și că e pictor de meserie și că în ultimul timp fiind soldat, făcea paza la granița Prutului. Din cauza mizeriilor care le îndura de la superiorii săi, el a desertat.

Numitul tînăr vorbește foarte bine franțuzește și nemțește.

Școala primară în Anglia

I

Sistemul de educație este cea mai vitală chestiune pentru un popor. Soluția principalilor probleme, cari se pot ivi într'o țară și problemele însăși, atîrnă de la curentul de idei dobîndit prin educație de către cei chemați a le resolva.

Intregul sistem de educație și învățămînt al Englejilor, atît ca teorie cît și ca practică, se deosebește mult de al nostru, aceștia de pe continent. In nici un stat din Europa nu este școală mai bine adaptată nevoilor vieței și caracterului poporului ca în Anglia.

In timp ce celelalte națiuni stăruesc în vechile metoade de educație cari duc la formarea de funcționari sau sadea învățați, cari cunosc viața numai din cărți, Englezii sunt mereu preocupați de reformele ce trebue să introducă în școalele lor pentru aarunca în lume tineri plin de vlagă și destoinici de a învinge prin propriile lor forțe.

Școala Englezului nu este un mediu artificial, în care copilul nu vine în contact cu viața de cît prin mijlocirea cărții; ea este o mică lume reală, care este în stare să pue pe copil cît mai aproape posibil de natura și realitatea lucrurilor. Aice copilul nu-și îmbîcsește capul numai cu teorii. Teoria și practica lucrurilor, din școală le unește el în mintea lui, așa în cît cînd intră în lume nu i se pare că a intrat într'o lume noua pentru care n'a fost pregătit.

La Englezi nu se îutîmplă fenomenul curios, cari la noi se 'ntîmplă multor tineri, de a reface în a doua jumătate a vieței lor tot ce au clădit în prima jumătate. La ei, cum intră copilul în viață așa intră în școală și așa iesă din școală pentru a intra în lume, lin, cu mici transiții, fără greutate.

Englezul nu știe să deosebească educația de instrucție, sau mai bine, el respinge ori-ce cunoștință care n'are un scop practic imediat și care nu-i învestită cu calitatea educativă.

Cu alte cuvinte, scopul școalei engleze nu este instrucția, ci mai ales educația. Ceea ce-și propune școala engleză, nu este de a pune în mintea copiilor multe cunoștințe, nici de a desvolta memoria; ea își propune a desvolta în copil toate puterile sufletești și trupești, inteligența în general și toate calitățile caracterului moral: spirit de inițiativă, de observație, de solidaritate, stăruință la lucru, stăpînire de sine, respect pentru adevăr și dreptate etc.

Mulțămită acestei metoade, școalele engleze au ajuns să arunce în lume tineri capabili de a se conduce singuri și de a-și continua instrucția și după ce es din școală. Sub toate raporturile englezii întrec pe celelalte națiuni: în știință, industrie, comerț. Ei le copleșesc pe toate prin vitalitatea lor.

Caracterul acesta, de care este imbibată școala engleză, nu datează de multă vreme. Doi scriitori mai cu seamă au contribuit prin scrierile lor să imprime educatorilor engleji această mișcare sănătoasă. Aceștia sunt: renumitul pedagog Thomas Arnold și cunoscutul filosof Herbert Spencer, ambii trăitori în secolul al XIX.

Thomas Arnold care trăește între 1795 și 1842, fără să se fi ocupat în special de reforma învățămîntului, a fost un pedagog însemnat în Anglia și Germania. Ca rector al școalei din Rugby între 1827 și 1842, el nu căuta să vîre singur cunoștințele de-a gata în capul copilului, dar să-i procure mijloace de a și le cîștiga prin sine însuși. „Trebue, zice el, să ținem necontenit treaz spiritul copilului, să-l făcem să lucreze; nu trebue să i se dea lecția de-a gata, ci trebue să și-o cîștige copilul prin el însuși; acțiunea pedagogică lucrează dinăuntru în afară și nu invers".

In a doua jumatate a secolului trecut, Herbert Spencer în eminentul său tratat despre „Educația fisică, intelectuală și morală" vorbind despre pregătirea ce trebue să aibă cei cari se destină creșterei copiilor spunea: „Ce am zice de cineva care, ar apuca bisturiul în mînă și ar începe a tăia? Am rămîne surprinși de îndrăsneala lor și am compătimi pe bolnav".

Pe terenul educației fisice, din care englezii fac baza întregei educații și importanței căreia ei datoresc calitățile lor, trebue să amintim pe Charles Kingsley, ale cărui romane, adevarate opere de suggestie și de moralitate fisică, cum le numește Spencer, au contribuit mult la răspîndirea exercițiilor fisice în popor.

Ceea ce este de admirat la Engleji este inteala cu care a pătruns caracterul acesta al școalei lor, nu numai în masa educatorilor de meserie, dar chiar și în cele mai profunde păturí ale societății, interesînd pe toată lumea și ocupîndu-se toți, sau cu mici excepții, de educația copiilor.

In Anglia educația se consideră a fi chestiune de obicînuință. Un copil ar deveni bun dacă predispozițiile sale moștenite de la părinți, s'ar căuta să se înlocuiască prin obiceiuri bune pe cari educatorii s'ar sili să le impue unei generații din cea mai fragedă copilărie. La rîndul ei, această generație, în care educația, ori și cum, a îndreptat multe din apucăturile rele moștenite, va lucra mai cu folos asupra urmașilor ei. Și așa cu încetul lumea ar face pasul cel bun. Lucru de care chiar masa poporului pare a fi pătrunsă în Anglia. In chipul acesta s'a ajuns astăzi la o generație, care, departe de a socoti datoria către copii îndeplinită, după ce i-a dat la școală, din contra, nu voește să lase pe socoteala ei toată sarcina educației, ci o împarte bucuros.

C. V. Buțureanu,
Institutor

DOCTOR SUZANA WECHSLER
Boli de femei.—Faceri.
Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun 6

Ultime informaţii

● *D. Bagdat, consilier la curtea de casaţie, numit membru al comisiunei superioare agricole, a declarat ieri că din studiul legii tocmelelor agricole s'a convins că această lege trebuieşte modificată, căci aşa cum este ticluită legea, este absolut inaplicabilă.*

● *Chestiunea numirei noilor inspectori agricoli n'a putut fi încă rezolvită.*

Din 423, lista a fost la început redusă la 200. Din 200 a fost redusă la 100 şi apoi triajul a redus lista la 60. Chestiunea este a se mai putea reduce această ultimă listă la jumătate.

Cu această ocazie au început froasările între membrii comisiunei superioare, din cauza candidaţilor susţinuţi.

D. Th. Rossetti ar voi să aibă cuvîntul hotărîtor, ceea ce a jignit foarte mult pe d. P. Poni, care a declarat că ie gata să demisioneze.

N'ar fi dar nimic surprinzător de a vedea pe d. Poni candidînd din nou la alegerea senatorială de la 9 Martie.

● Cu începere de la 1 April serviciul general de siguranţă al Statului va capata o mare estindere şi va căpata o direcţiune a parte, cu totul indepeodentă de ministerul de interne.

● La serviciul apelor s'a terminat întocmirea tabloului de lucrările ce se vor face în cursul anului acesta pe linia Timişeşti-Iaşi.

● Camera, în şedinţa de ieri a votat proiectul prin care se recunoaşte societăţei de bine-facere „Moldova» din Iaşi, calitatea de persoană morală şi juridică.

● *D. Gheorghe Sturdza Miclăuşeni a telegrafiat d-lui Carp că nu poate primi şefia de onoare a partidului Carpist de la Roman, în care şefie fusese decretat de către d. Carp.*

● **Casa rurală.**—Cu ocazia discuţiilor ce se urmează în sînul delegaţiilor pentru proiectul de lege al casei rurale, se produc zilnic mari neînţelegeri, care invederează tot mai mult deosebirele de vederi ce există în partidul liberal.

D. Sturza s'a plîns amar în contra modului cum s'a reuşit a se imprima principiile pe care se bizue acel proect, şi în contra modului cum s'au ales delegaţii. Ast-fel d-sa a însărcinat pe d. Robescu ca în secţia a III-a să fie ales delegat d. Basile Missir, şi cu toate aceste a fost ales d. Georgel Mărzescu.

Eri a izbucnit o nouă neînţelegere. D. Anton Carp în numele d-lui Sturdza, a cerut modificarea articolului privitor la administraţia casei în senzul ca acea administraţie să fie compusă dintr'un guvernator, numit de guvern—şi doi directori—unul numit de guvern şi altul de acţionari.

Delegaţii n'au voit să admită aceasta modificare şi discuţia a durat aseară pînă ia ora 7 fără să se fi ajuns la vr'o înţelegere.

● D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, se află astă-zi la Brăila, la ceremonia celebrărei căsătoriei d-rei Marie Suliotti.

● Membrii societăţei artistice şi literare «Arhiva", au decis în şedinţa de aseară, ca banchetul pe care-l vor da în onoarea d-lui A. D. Xenopol, să aibă loc în seara de Sîmbătă 16 Februarie.

La el vor lua parte toţi membrii societăţei.

● A doua producţiune a elevilor conservatorului va avea loc în cursul lunei Martie.

● Pentru ziua de 1 Aprilie viitor, toţi soldaţii bacalaureaţi din întreaga ţară, vor fi concentraţi la şcoala de ofiţeri în rezervă de lîngă Bucureşti, pe intervalul de 6 luni.

● Aflăm cu părere de rău că d. profesor universitar I. Caragiani se află de cîtva timp suferind.

● In postul de contabil al casei de economie din Păcurari, a fost numit d. Lascar.

● Intre primarul comunei Iaşi şi acel al comunei Roman, a intervenit o transacţie privitoare la alimentarea acestui de pe urmă oraş din cantitatea de apă ce va avea Iaşul din izvoarele de la Timişeşti.

Din cantitatea de 19.000 metri cubi comuna Iaşi va ceda zilnic Romanului 4000 metri cubi şi va plăti, comunei noastre, timp de 50 ani, cîte 50.000 lei anual.

Intre Timişeşti şi Sabaoani va fi aşezat un turn, de unde se va porni cantitatea de 4000 metri cubi apă spre Roman.

Convenţia aceasta va fi rotificată, de ambele consilii comunale, în cursul lunei Februarie.

● D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a trimis d-lui C. Cantacuzino-Paşcanu, şeful conservatorilor din Roman, următoarea telegramă ca respuns la aderarea romaşcanilor:

Rog arataţi la toţi mulţumirile mele şi spuneţi-le că nu uit că în momentul alegerei mele de şef al partidului sunt deputatul Romanului.

● *Se ştie că un număr de cetăţeni, publicişti şi literaţi din Bucureşti, au adresat o petiţie M. S. Regelui, apelînd la clemenţa Suveranului pentru graţierea d-nei Vasiliu-Sion.*

M. S. Regele a binevoit a recomanda petiţia d-lui ministru al justiţiei, care la rîndul său, s'a adresat d-lui procuror general de Iaşi cerîndu-i informaţii asupra trecutului şi stărei civile a d-nei Vasiliu.

● Examenul pentru înaintarea pe loc a învăţătorilor din circumscripţia Iaşi, nu se va începe de cît Luni 4 Februarie.

Examenul se va ţinea la Universitate.

● De poimîne, Sîmbătă, va începe strămutarea birourilor epitropiei sf Spiridon din vechiul local, în noua clădire a ospătăriei „Iordache Popovici".

Aştualul local al epitropiei va servi după cum am spus, pentru lărgirea spitalului.

● D. Gh. Neculau proprietar din jud. Botoşani, a cerut I. P. S. S. Mitropolitului încuviinţarea de a se călugări, alegîndu-şi ca metanie mănăstirea Slatina.

● Noua şcoala înfiinţată de puţin timp în oraşul nostru pentru studiul limbilor vii după sistemul „Berlitz" a prins rădăcini. Un mare număr, în special doamne şi elevi din cursul superior liceal, urmează cu asiduitate. Cele trei limbi esenţiale: engleza, germana şi franceza par de o potrivă atrăgătoare pentru iaşani.

● Regretatul Iancu Catargi a murit la Nancy şi nu la Paris, cum s'a anunţat ieri din eroare.

A murit subit în sala de conversaţii a şcoalei, în care venise să instaleze pe copila sa.

Este probabil că corpul defunctului va fi adus în Iaşi.

Judele ocolului III a aplicat ieri sigilii pe averea regretatului.

● Se zice că la o brigadă silvică a epitropiei Sf. Spiridon s'ar fi constatat nişte nereguli. E vorba de delapidarea unei sume de bani.

Dăm ştirea sub rezervă, cu atît mai mult, cu cît că epitropii încă n'au fost avizaţi de acest fapt, descoperit de cîte-va luni.

● **Universitare.**—S'a făcut cunoscut candidaţilor la examenul I de licenţă în filologie modernă, că acel examen se va ţinea în ziua de Marţi 5 Februar orele 4 p. m.

— D. P. P. Negulescu îşi va relua astăzi Joi la orele 4 cursurile de filosofie modernă, cu studenţii de la secţiunea filosofică.

— Cursurile de Arheologie pentru studenţii anului preparator vor reîncepe astăzi Joi la orele 4 şi un sfert p. m.

— In astă seară are loc la societatea Solidaritatea întrunireu pentru alegerea comisiunei de control.

● Consiliul comunei Iaşi va fi chemat să voteze deschiderea unui credit de 300 mii lei, care va servi pentru repararea şi facerea din nou a unor strade al căror pavaj e stricat.

Judiciare.—In procesul Pomîrla în care curtea de apel secţia II s'a pronunţat ieri, decisia s'a dat cu majoritate de patru contra unul: domnii president Sofian şi domnii consilieri D. Grigorovici, C. Grigoriu şi C. Buzdugan — au fost pentru primirea apelului, în senzul anunţat de noi, iar d. consilier G. Sturza, făcînd osebită socotinţă, a fost pentru respingerea tuturor apelurilor.

— D. procuror general lucrează la întocmirea unui raport în afacerea Ciulei, în baza rechizitorului primului-procuror şi ordonanţei judelui instructor.

Raportul va fi remis ministrului justiţiei.

— Tribunalul s. II a amînat astă-zi atît procesul referitor la cererea de despăgubire ce-au făcut'o moştenitorii conductorului Stîngaciu, cît şi acel privitor la despăgubirele ce le cer erezii lui Breabăn care a fost sfăşiat de urşii prinţului Sturza.

● D. procuror general a inspectat ieri penitenciarul din Iaşi.

Tocmai cînd se afla în greţă, a venit acolo şi d-ra Vasiliu elevă în clasa I-a a Externatului—a cărei mamă se afla deţinută în penitenciar, condamnată la 5 ani închisoare.

Nenorocita copilă, pe care marea nenorocire a întrerupt-o de la studii şi o sileşte să lupte, cu slabele ei mijloace, pentru graţiarea mamei ei, a făcut apel la bunele sentimente ale înaltului magistrat, ca să obţie prin cuvîntul său hotărîtor, graţiarea pentru care s'a intervenit la M. S. Regele. D. procuror general a vorbit şi cu deţinuta şi a promis că o va avea în vedere.

● Astă-zi Joi e ultima seară a noului program la Teatrul Circ Sidoli (Cinematograful Pathé Freres). Pentru cea de pe urmă dată va rula pe pînză Miss Loye Fuller, scenele comice şi cele instructive, admirabilele vederi însufleţite din Stokholm etc. Mâne vineri 1 Febr. Program absolut nou.

● Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de judeţ, că de oarece diferite cereri ale sătenilor cu privire la constituirea islazurilor comunale nu pot fi luate în cercetare de comisiunea superioară agricolă, de cît după alegerea comisiunilor regionale, să ia măsuri ca toate cererile de asemenea natură ce vor fi adresate să se păstreze la prefectură şi înaintate la timp numitelor comisiuni.

Extradarea lui Leff.—*Autorităţile din Monte-Carlo au făcut cunoscut ministrului de justiţie al Romîniei, pe cale diplomatică, că a admis extradarea fostului bancher ieşan Iosef Leff, care a şi fost pornit prin Tirol şi va fi predat autorităţilor noastre la frontiera Predeal.*

Ministrul justiţie a înştiinţat despre aceasta autorităţile judecătoreşti din Iaşi şi s'au şi dat ordine ca odată sosit la Predeal, Leff să fie dus la Iaşi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 31 Ianuarie

Criza la liberali

Bucureşti.—Criza în guvernul liberal, provocată de osebirea de păreri, în chestia proiectului casei rurale, între domnii Sturza şi Brătianu, ia acum un caracter mai serios.

Imitînd exemplul d-lui Sturza, care nu mai vine la Cameră, nici d. Brătianu nu mai vine la Cameră. Ambii miniştri nu comunică între ei.

D. Sturza cere să se lichideze situaţia, ca să se ştie cine e şeful partidului liberal.

Numire probabilă

Bucureşti.—Se dă ca sigură numirea d-lui N. Săveanu, actualul prefect de Putna, în postul de secretar general al ministerului de interne.

Agitaţia cîrciumarilor

Bucureşti.—Cîrciumarii din Capitală continuă să se agite.

In întrunirea ce au ţinut'o ei aseară, au hotărît ca Duminica viitoare să ţie o nouă întrunire publică.

Junimiştii din Craiova

Craiova.— Printre foştii junimişti din localitate se observă de cîteva zile un curent favorabil d-lui Take Ionescu.

Se afirmă ca ei ar fi hotărît să se ralieze la politica d-lui Take Ionescu şi să se înscrie cu toţii în clubul conservator democrat.

In onoarea d-lui Take Ionescu

Ploeşti.—Duminecă, 10 Februarie, va avea loc în oraşul nostru o mare întrunire a conservatorilor democraţi de aci,

La această întrunire va lua parte şi d. Take Ionescu, în onoarea căruia se va aranja cu acest prilej, un banchet.

Desperarea carpiştilor

Bucureşti.—In cercurile Carpiştilor se vorbeşte că d-nii Al. Marghiloman şi N. Filipescu ar avea de gînd să plece Duminică la Craiova, spre a împiedeca pornirea partizanilor d-lui Carp de a trece la partidul conservator democrat.

Moartea lui Paul Stătescu

Bucureşti.—Astă noapte a murit subit Paul Stătescu, fost prefect al judeţului Ilfov; fost prefect al poliţiei Capitalei şi fost prefect de Covurlui.

Craiovenii la congres

Craiova.—Aseară la orele 7 a avut loc la clubul conservator democrat o mare întrunire.

S'a discutat asupra congresului ce are loc Duminică în Capitală şi s'a decis să ia parte o delegaţie de 200 membri ai clubului.

La această întrunire a luat parte şi dl. N. Popp, care a fost primit cu mare entuziasm.

D-sa a declarat că e un fervent adorator al d-lui Take Ionescu şi admiră foarte mult politica înaugurată de fostul ministru de finanţe.

Numiri

Bucureşti. — In consiliul superior administrativ, ce se înfiinţează prin noua lege de reorganizare administrativă, se dau ca sigure numirile d-lor Nicolaescu şi Luca Elefteresca, ca membri, iar ca preşedinte un consilier de la înalta curte de casaţie, probabil d. Manolescu-Rîmniceanu.

Consiliul superior al armatei

Bucureşti.—Consiliul superior al armatei a fost convocat pentru Sîmbătă 2 Februarie, la orele 9 dimineaţă, sub preşedinţia d-lui general Averescu. ministru de resboiu.

Intrunire la Bîrlad

Bîrlad.—Aseară, la orele 8, în localul hotelului Bristol, a avut loc o întrunire a conservatorilor democraţi din localitate.

La această întrunire au azistat şi d-nii: dr. Şabner-Tuduri, Anton Davidoglu, fost profesor universitar şi Gh. Taşcă.

Intrunirea a fost prezidată de d. Take Juvara.

Au vorbit d-nii: Vasile Simionov, Anton Davidoglu, Gr. Patriciu şi T. Iamandi, care au explicat cauzele rupturei, arătînd în acelaş timp noua organizaţie politică a d-lui Take Ionescu.

S'a procedat apoi la constituirea comitetului şi au fost aleşi d-nii:

T. Iamandi, preşedinte, V. Simionov, Anton Davidoglu şi Take Juvara vice-preşedinţi; Em, Ghinescu. casier, şi Ionescu, şi Gh. Drăghici, secretari.

In urmă s'a expediat o telegramă de devotament d-lui Take Ionescu.

Contra acţiunei franceze

Madrid.—Ziarul „Imparcial" critică acţiunea franceză în Maroc pe care o socoteşte neautorizată de actul din Algesiras.

Tactica franceză va excita tot mai mult ura marocanilor. Ziarul arată că drepturile francezilor şi spaniolilor nu sunt de fel analoage; Spania voieşte numai să trăiască în pace cu regiunile învecinate, dar nu vrea să sporească influenţa sa în Maroc printr-o politică de aventuri.

Proiectarea unui atentat

Constantinopol.—Depeşi din Van spun că s'au descoperit acolo în biserica armeană un mare număr de lăzi conţinînd puşti, cartuşe şi dinamită.

Soldaţii scoţînd din biserică lăzile confiscate au fost atacaţi de revoluţionarii armeni. O luptă serioasă a isbucnit atunci, în cursul căreia soldaţii ar fi făcut ca dinamita să explodeze. Intreg cartierul a sărit în aer şi chiar împrejurimele au suferit stricăciuni pe urma groaznicei explozii. Numărul ucişilor ar fi mare.

Dieta filandeza

Helsingfors.—Agenţia Westnik comunică următoarele:

Seziunea dietei a fost deschisă; guvernatorul general al Finlandei a urat bună venire deputaţilor în numele împăratului.

Preşedintele dietei a răspuns spunînd că poporul finlandez aşteaptă cu nerăbdare realizarea reformelor.

Preşedintele spune că încă de la închiderea ultimei seziuni a dietei s'au produs evenimente care au produs vie nelinişte în populaţia finlandeză. Unul din posturile cele mai înalte a fost încredinţat unei persoane care a contribuit mult la întroducerea din nou în ţară a regimului care fusese revocat cu atîta generositate de împărat, în urma manifestului său din 1905.

Preşedintele închee exprimînd sentimente de omaglu şi devotament pentru împărat.

Delegaţiunea austriacă

Viena.—La delegaţiunea austriacă urmează discuţia asupra budgetului afacerilor străine. Baernreither urmează a expune faţă comentariile presei străine că în privinţa programului economic al baronului d'Aehrenthal în Balcani, nu este vorba nici de cum de o politică de aventuri, ci de o politică pacinică şi civilizatoare în peninsula balcanică.

Această acţiune trebuie să fie susţinută prin tratate de comerţ cu statele balcanice. Programul dela Muerszteg rămâne baza statornică a politicei noastre balcanică.

Oratorul recomandă studiul condiţiilor economice sociale şi culturale Macedoniei ca ameliorăţiunea condiţiilor vieţei şi populaţiei macedonene ar influenţa în mod favorabil acţiunea reformelor în această provincie.

D. Kramarz declară că în străinătate se dă a se înţălege că politica noastră ar urmări nişte tendinţe personale, pe cînd asemeni tendinţi nu le avem. Nici în Austria, nici în Ungaria nu s'ar afla vre-o dată o majoritate care să susţină o politică agresivă în Balcani. Totu-şi, a continuat oratorul, după părerea mea acţiunea reformelor în Macedonia ar putea fi stînjenită dacă s'ar cere în momentul de faţă de la Turcia o concesiune de drum de fer, căci o asemenea cerere ar putea aduce o atingere prin faptul că ar fi de natură a împiedeca un procedeu mai energic în aplicarea acţiunei de reformă care ar putea deveni periculoasă.

D. Kramarz termină spunînd că aşteaptă ca ministrul afacerilor străine să facă declaraţiuni asigurătoare cum că nici acordul nostru cu Rusia, nici buna înţelegere a monarchiei cu celelante puteri, în chestia reformelor din Macedonia, nu ar putea suferi o atingere prin proectul creărei unui drum de fer până la Salonic.

D. Seloger socialist se plînge de tratamentul suferit de lucrătorii austriaci în România, căci spune oratorul socialist, guvernul romîn expulzează pe toţi lucrătorii austriaci care se află amestecaţi în chestiuni de salarii.

Baronul D. Aerenthal, ministrul de externe respunzînd constată cu mulţumire că aproape toţi oratorii au adoptat principiele politicei monarhiei.

Camera şi Senatul

Bucureşti.—Camera n'a ţinut şedinţă publică, căci deputaţii au trecut în secţiuni.

De asemeni şi la Senat nu s'a lucrat, de cît în secţiuni.

LA MAGAZINUL

Fraţii POLLINGHER

A SOSIT

un mare transport de lengerii pentru dame

Trusouri complecte

PÎNZARII FINE

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpuşneaeu 38

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa d-lor acţionari ai Casei de Scompt şi Imprumut din Iaşi, că pentru a putea lua parte la adunarea generală din 10 Februar 1908, trebue să depună la sediul societăţii acţiunile cu zece zile înainte. **ADMINISTRAŢIA.**

Cabinet pentru Dentistică şi bol de gură

D. Pekelman

&

Dr. med. M. Pekelman

S Alexandri 3

Casele (Hălăceanu)

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.

A se adresa la proprietar,

ILIE I. COCIA

Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

Farmacie se caută în arendă cu începere de la ori ce dată sau chiar de la sît Gheorghe a. c.

Adresa: **C. Păun** *farmacist*

Biserica Barnovschi, I

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumatate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina** și **Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune în contra **irritațiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ successŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași, —*strada Stefan-cel-Mare*— Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primese spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

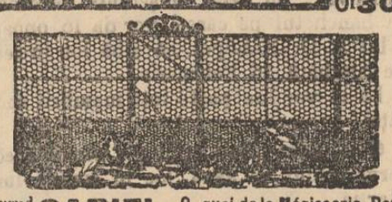

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

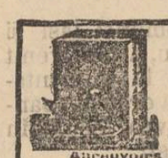

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Aireuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V.— Nr. 313. Sn Iaşi 2 Fevruarie 1908

Gheorghe Lascar

ème candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

„Aristocraţia meritului"

In lupta hotărîtă ce s'a deschis acum între adevăratul partid conservator de sub şefia d-lui Take Ionescu şi între vechiul şi reacţionarul grup al junimiştilor d-lui P. P. Carp, contopit azi cu biericuţa familiei d-lui Gh. Gr. Cantacuzino, cuvîntul cel mai des întrebuinţat de aceşti partizani ai principiilor de archeologie politică este că şi ei sunt „*democraţi*" şi că dînşii au respectat totdeauna „*aristocraţia meritului*".

Cel puţin aceasta o susţine şi încearcă să o acrediteze d. Mişu Cantacuzino, fiul cel mai mare al fostului prim ministru, într'un interview acordat ziarului „Viitorul".

Ne surprinde şi ne bucură în acelaşi timp manifestarea acestor sentimente noui ce constatăm că a cuprins de cîtva timp pe foştii noştri amici politici. Şi ne bucură cu atît mai mult, cu cît această expanziune democratică a început să ia naştere odată cu părăsirea în masă a tuturor reprezentanţilor ideilor înaintate ce se aflau în vechiul partid conservator. Noi ştiam pînă astăzi, din o lungă şi tristă experienţă, că orice veleităţi de emancipare socială sau economică din vechile făgaşuri cristalizate ale concepţiei reacţionare politice, era privită cu duşmănie şi rea voinţă de afiliaţii oligarhiei conservatoare. Cîte lupte, cîte rezistenţe şi cîte neajunsuri nu am întîmpinat pentru a face să triumfe cele mai importante legi cu caracter economic şi social în legislaţiunile în care am fost forţaţi să lucrăm împreună.

Aristocraţia meritului! Se susţine că în vechiul partid conservator se respecta „*aristocraţia meritului*".

Ce vorbe frumoase şi înălţătoare, cărora d. Mişu Cantacuzino se încearcă de a le împrumuta culoarea sincerităţei, neobservînd că ele sună în gura d-sale, ca o ironie crudă şi amară.

Aristocraţia meritelor! „Suum cuique tribuere" din punct de vedere al valoarei intelectuale a membrilor partidului conservator!

Dar o simplă privire superficială aruncată nu mai departe de cît în precedenta formaţiune conservatoare, ne va lumina asupra valorei şi a sincerităţei cuvintelor d-lui Mişu Cantacuzino.

Nu voesc să numesc persoane, dar aş întreba pe d. Mişu Cantacuzino, cîte funcţiuni înalte, cîte demnităţi importante nu s'au dat atîtor submediocrităţi, numai şi numai pentru că ele erau sprijinite de solidaritatea numelui sau de fatalitatea inerentă originei lor? Şi în acelaş timp, cîte valori adevărate, valori puternice ca intelectualitate şi cultură, erau nevoite să stea în umbră, suferind trufia mediocraţiei oligarhice?

Aristocraţia meritului! Ce ironie, d-le Mişu Cantacuzino! Nu mai vorbesc de trecutul îndepărtat. O, acest trecut este plin de jertfe zadarnice şi de decepţii amare, pentru aceia cari au avut ilusia sfîntă că pot fi folositori ţărei lor, punîndu-şi toată comoara sufletului şi inteligenţei lor în sprijinul partidului conservator. Exemplele marilor figuri conservatoare ale lui B. Boerescu, G. Vernescu, Gr. Păucescu şi Mihail Eminescu, sunt din cele mai eloquente. Erai primit să-ţi consumi toată vlaga inteligenţei tale superioare, erai primit să-ţi topeşti toate simţirile tale pline de genialitate, pentru înălţarea partidului conservator, dar ţie nu-ţi era permis să te înalţi mai sus de cel din urmă coborâtor al sfintelor moaşte conservatoare.

A,... astăzi se proclamă „*aristocraţia meritului*" după ce meritul şi valoarea au fost atîta timp desconsiderate şi pălmuite. A,.. vociferaţi acum pe tema respectărei acestei aristocraţii a meritului, pe cînd pînă acum n'aţi ţinut socoteală de cît de aristocraţia numelui. Astăzi însă nu mai puteţi înşela pe nimeni cu glasul vostru seducător de sirenă. Astă-zi meritul şi valoarea au unde să se ducă, acolo unde pot să-şi întrupeze în mod real concepţiunile şi idealurile lor politice şi sociale. Intr'un grup de retrograzi reacţionari, acolo unde duşmanii partidului conservator,—foştii „junimişti", „constituţionali" sau „carpişti",—se pretind a fi devenit stăpânii partidului, acolo n'au ce căuta adevăraţii conservatori.

Ei au un ideal înainte: Triumful ideilor moderne conservatoare, al căror protagonist strălucit este şeful partidului conservator-democrat Take Ionescu.

Lascar Antoniu

Modernizarea partidelor politice

Este afară de orice îndoială că partidele noastre politice s'au modernizat. Cuvîntul e la modă şi primit de toţi. Lucrarea de modernizare a partidelor a săvîrşit-o elementele întrate mai tîrziu în viaţa politică cari au adus fie-cărui din ele şi oameni noi dar şi un contingent de idei noi.

Şi de şi acestea n'au intrat în partidele existente cu un program hotărît, au făcut totuşi mai mult chiar de cît dacă ar fi avut un atare program. Au fost mai liberi pe mişcările lor, şi astfel zi cu zi au pus cîte o piatră la democratizarea lor.

Nici nu socot că e absolut cerut ca un partid din zilele noastre să-şi croiască un program care să-l lege de pe acum şi să nu-i permită—sub pedeapsa de a fi acuzat că'şi calcă programul—a se mlădia după nevoile timpului. E desjuns să se manifeste anume tendinţi, cari şi aşa se vor da la iveală atît prin elementele ce compun partidul cît şi din ideile de tot felul pe care dînsele le vîntură atunci cînd se cer de împrejurări.

Sub acest raport deci, rămîne afară de ori-ce discuţiune că partidele politice de astăzi se asamănă cu numele cu cele de acum 30 ori 40 ani, dar în esenţă sunt cu totul altele.

Ceia ce e mai mult însă, chiar lupta dintre partide s'a modernizat. Pînă acum cîţiva ani în urmă, un partid politic în opoziţie se lăuda că va distruge tot ce au făcut adversarii, şi nu numai zicea dar şi făcea cînd dobîndea situaţia. Astăzi am ajuns, ca urmare a acelei modernizări, că se zice numai, dar nu se prea face, şi negreşit ne aşteptăm la un progres ulterior cînd nici nu se va zice de cît ceia ce se poate face.

La lumina acestor observaţiuni să studiem cazul următor. Avem în ţară un grup politic conservator, care a combătut cu ultima energie, prin întruniri, presă, parlament, legile prezintate de guvernul liberal, numindu-le legi anarchice sau cel puţin socialiste.

Se poate întîmpla, căci tot se mai face cîte o minune şi în ziua de astăzi, ca la retragerea guvernului liberal să fie chemată a lua conducerea intereselor Statului, gruparea mai sus numită. E numai o ipoteză aceasta. Putea-va dînsa să sfărame legile, pe care le-a combătut cu atîta străşnicie? Toţi ştim că nu se pot lua uşor înapoi drepturi dobîndite pe baza unor anumite legi.

Va fi silită dar acea grupare să ducă înainte carul Statului şi să guverneze cu nişte legi contra cărora a protestat din toate puterile. Şi zic acestea pentru că nu s'a atacat anumite principii din legile liberale ci toate în bloc au fost condamnate.

Se va putea dar vedea şi minunea aceasta ca un guvern zis conservator şi încă ultra conservator să presideze la aplicarea unor legi considerate de dînsul ca anarchice. Ce fel de guvern ar fi acesta?!

Cît mai limpede şi mai frumoasă este însă situaţiunea adevaratului partid conservator, partidul conservator democrat.

Luminatul său şef d. Take Ionescu, a înţeles importanţa legiuirilor prezintate de liberali. Negreşit ele au puncte cari se pot amenda, dar nu toate acele legi trebuesc respinse de plano. Aşa fiind lucrurile, un guvern conservator democrat n'ar păcătui contra lui însuşi şi partidului, cînd ar guverna cu legile propuse de liberali, pe cari nu le-a desaprobat necondiţionat, dar pe care le-ar îndrepta după adevaratele nevoi ale ţării şi ale epocii în care trăim.

Şi astfel partidul conservator democrat dă încă o lecţiune pentru modul cum ştie să aprecieze interesele celor mulţi, dar necăjiţi.

Tot el a dat o altă lecţiune tuturor celorlalte partide politice. Astfel tot d'auna s'a zis că şeful se impune, nu se numeşte. Şi sunt şefi de partide despre care s'ar putea zice să sunt aproape numiţi. Dl. Take Ionescu s'a impus partidului său ca şef. El nu este creaţiunea factice a unui mănunchiu de persoane, ci expresiunea întregului partid cu care se leagă prin comunitate de sentimente, prin legături sufleteşti.

V. I. Radu.

Congresul de Duminică

Partidul conservator - democrat din Iaşi va fi representat la congresul de Duminică prin o sută din membrii sei.

Partidul din Iaşi voleşte ast-fel să arăte cu cît entuziasm salută închegarea noului partid în fruntea căruia se află cel mai mare fiu al Romîniei moderne şi cel mai pasionat iubitor al Iaşului, de şi Take Ionescu ie muntean.

Ieşenii vor spune lui Take Ionescu că aci, în inima Moldovei, acţiunea sa pentru libertate şi pentru democratism, a găsit cel mai mare ecou, a fost primită cu acel cald şi sincer entuziasm, care este caracteristica oraşului prin excelenţă nobil.

Vor spune ieşenii lui Take Ionescu, că proclamarea sa ca şef al partidului conservator-democrat, a fost primită aci ca o sentinţă dreaptă, care a venit cu întîrziere, dar a răsbit, fiind-că trebuea să răsbească.

Nenumărate şi nepreţuite sunt atenţiunele pe cari Take Ionescu le-a avut pentru îmbogăţirea Iaşului cultural.

El a intrat astfel şi mai mult în inima ieşenilor şi tot Iaşul sărbătoreşte evenimentul politic, care a aşezat pe Take Ionescu în fruntea unui mare partid politic, care este partidul presentului şi al viitorului, fiind-că el este partidul dorit şi cerut de popor.

Acest partid va triumfa ori cîte alianţe şi mesalianţe politice s'ar face în contra lui; ori cîte concubinajii politice ar încheia d. Carp la înaintata d-sale vrîstă.

Pentru o graţiare

Verdictul juriului din Iaşi în baza căruia curt a, în sesiunea din urmă a juraţilor, a condemnat pe doamna Vasiliu, pentru atentat la viaţa soţului ei—la cinci ani reclusiune—acel verdict a produs mare instrăinare prin extrema lui severitate, neobicinuită la juraţi.

Procesul doamnei Vasiliu presinta două momente: unul banal pentru obiceiurile noastre: că trăia în termeni răi cu soţul ei; un altul serios, că, în momente de descărcări prea mari de nervi, a tras un foc în soţ, care l'a rănit foarte uşor.

Pentru acest fapt, comis în momente de întunecare, autoarea, care este o femee de bună condiţie, se află deţinută de trei luni de zile; petrece zile şi nopţi pline de griji în acel lăcaş întunecos şi rece, gazda celor răi şi ştie că o copilă a ei, rămasă ca orfană, o elevă în clasa V, plînge la toate uşile, la parchet şi la oamenii cu trecere, durerea ei de copilă şi durerea mamei ei.

Copila aceasta trebueşte cu atît mai ajutată în împlinirea dreptei ei misiuni, cu cît ea singură, la vrîsta ei aproape fragedă, nu poate răsbi şi cu cît, orfană de tata şi, pentru moment, orfană de mamă—că a rămas fără de sprijin şi trebue neapărat călăuzită în pustiul în care se găseşte.

Verdictul juriului a fost prea crud şi el n'ar fi avut loc dacă unii din juriu, potrivit unei ridicole mentalităţi, nu şi-ar fi zis: „aşa una o pot păţi şi eu de la nevasta, de aceea condamn".

Condamnarea grea ce a suferit'o d-na Vasiliu, nimeni nu i-o mai poate retrage. Dar ea poate fi scutită de acea lungă deţinere în închisoare şi noi scrim aceste rînduri spre a adăugi şi ruga noastră către acei magistraţi, al căror bun şi drept cuvînt ar putea atrage clemenţa regală. La spiritul de dreptate şi de echitate al d-lui procuror general de Iaşi, este neîndoelnic că d-sa va intervenipentru graţiarea nenorocitei.

Cu mijlocul acesta se va reda mama unei nenorocite copile, a cărei mare durere şi desperare sunt deplînse de toată lumea.

CATE-VA NOTE

Interview cu Tănase.

Domnul Tănase, în calitatea sa de valet de chambre al d-lui G. Gr. Cantacuzino, împlinea, în vremuri, şi demnitatea de president al consiliului—dar numai la telefon. Era deci, indicat să cunoştem părerea acestui distins bărbat de chambre—asupra situaţiei.

— Ce credeţi asupra situaţiei?

— In privinţa aceasta, ca şi patronul meu, eu nu cred nimic—în mod direct.

Alţii cred pentru mine.

— Ce cred alţii?

— Că viitorul tot al nostru va fi: boierul cel bătrîn va fi president fără portofoliu; d. Mişu—ministru de interne, d. Griguţă—de domenii; d. Nicu—de rezboi, d. Şerban—de externe. Celelalte portofolii le punem la dispoziţia d-lui Carp. Noi voim să guvernăm cu blîndeţe şi credem că astfel se va putea guverna numai atunci cînd ţara va avea—în fine!—un minister de familie.

— Dar asupra conversiunei ce credeţi?

— Cred că d. Take Ionescu s'a lins bine pe bot. D. Take Ionescu, care n'a putut bate pe boierul în oratorie, ar fi voit să-l bată în avere. Asta nu se poate. In privinţa aceasta boerul meu este un adevărat fruntaş.

— Ce preconisaţi asupra viitorului d-lui Take Ionescu?

— Cred că nu va reuşi. Cît timp d. Take Ionescu se lăsa inspirat de familia noastră politică, d-sa mergea drept. De cînd, însă, a capatat veleităţi—de, iertaţi-mi cuvîntul cel prost—de şefie—de atunci sînt foarte supărat pe dumnealui.

Aci interviewul luă sfîrşit.

OAMENI ŞI LUCRURI

EROISM şi LAŞITATE

Grozavul dezastru suferit de Rusia ţaristă în războiul cu Japonia fu încununat acum de trist epizod: osîndirea la moarte a lui Stoessel, fostul comandant suprem al fortăreţei Port-Arthur.

Dacă vre un militar suprem rus şi-a cîştigat atunci faima universală, era de sigur comandantul Stoessel, pe care Europa întreagă îl aclamă şi 'l admiră,—ne ştiind adevărul,—adevărul trist şi ruşinos, aşa cum s'a dezvăluit acum înaintea procesului şi aşa cum îl dezvăluie acum în ale sale „Memorii" generalul rus Kostenko, unul dintre acei cari au luat parte la campania Port-Arthurului. In scrierea acestuia recitim însă în acelaşi timp pagini strălucite despre eroismul Japonezilor, exemple memorabile cari vor uimi istoria peste mii de ani. Iată, bună oară, în ce mod au cucerit aceştia celebra «înălţime de 203 metri".

In 22 Septembrie, la miezul nopţii soldaţii ruşi şi japonezi începură lupta cu pietrele pe înălţimea numită «203 metri»; puţin după aceea ruşii întrebuinţară bombe de pyroxilină, în greutate de opt kilograme şi care pricinuiră în rîndurile japonejilor pustiiri cumplite. Suprafaţa sub care se aflau aceştia îi îngropă sub un morman de ţărnă, dar hainele lor luase foc de la bombele ruseşti.

Ca nebuni, japonezii luară fuga şi în atingere cu camarazii lor, aceştia se aprindeau; mulţi ajunseră pînă la poala dealului unde se prindeau între reţelele de sîrmă şi cădeau gramadă făcînd movile arzătoare de trupuri omeneşti, asupra cărora ţintiau încă armele ruşilor din înălţime. Rezervele japoneze ce veneau din urmă erau primite cu gloanţe, cu granate şi cu mine; mulţi cădeau, mulţi ardeau în flăcări, alţii iar urcau în sus ca „torţe vii". Intr'un cuvînt un tablou spăimîntător care sfidează orice descriere şi orice asămănare: fluerul împuşcăturilor, răcnetul şi gemătul răniţilor şi nespus de dureroasele ţipete ale „torţelor vii" care ajungeau pînă în culmea dealului şi se sfârşeau acolo ca o faclă arsă—toate aceste păreau un infern în noaptea cea luminată de rachete. A doua zi înălţimea toată era acoperită de cadavre — dar japonejii o cucerise, cu preţul atîtor jertfe omeneşti.

Şi în acelaş timp eroul Stoessel îşi îngrijea proviziile: vitele, păserile, legumele, conservele.

Iar în momentul capitulărei afirma comandatului japonez că sunt în Port-Artur 8000 de soldaţi cînd, — de fapt — capitulase 23000!

Cu aşa generali, şi faţă de un aşa eroism japonez—dezastrul armatei ruse era o fatalitate, o necesitate istorică.

Rodion

IORGAISME

Programul Iorga-Cuza. — Antitakism.—O frază ca aceea.—Detronarea lui Sadoveanu.—Dl. Iorga şi Caragiale.—Proza misterioasă.—„La Perle" şi dl. Maiorescu.—Pericolul viitor.

Cel mai nou număr al „Neamului Romînesc"—ce coincidenţă fatală: No. 13! e cu deosebire interesant prin bogatul material ce oferă cercetătorului, amatorului de curiozităţi fie politice, fie literare, fie stilistice,—oferă într'un cuvînt: de toate.

Lăsăm la o parte că asociaţia—constituind în acelaşi timp şi partidul şi conducătorii—d-lor Cuza şi Iorga îşi publică în numărul acesta „declaraţia de program" cuprinzînd 19 puncte fundamentale din cele ce vor realiza îndată ce naţiunea îi va chema la cîrma ţărei. Ci ne vom îngădui luxul modest de a spicui cîte ceva din comoara nesecată de flori ale gîndirii şi ale scrisului. Găsim chiar că ar fi necesar, în interesul moralităţii publice ca şi în interesul gramaticei romîne, să se urmărească regulat cele publicate în acest organ care îşi prepară acum terenul să apară zilnic. Cine însă ar avea răbdarea sau resemnarea cerută pentru această operă de purificare?

Iată cu ce claritate şi frumuseţe de stil vorbeşte d. Iorga despre „Intrunirea „conservatorilor democraţi":

„Acasă la dl. Take Ionescu sau, mai bine, căci crăpase tavanul, de ruşine, cred, în curte la d-lui, înnaintea grajdurilor şefului—mai mici decît ale partidului, care sînt cît ale lui Augias măcar,—s'a ţinut întrunirea partizanilor din Bucureşti ai acelui care e conservator pe o faţă şi democrat pe cealaltă. Adecă, precum zice „Viitorul", ziar liberal—nu uitaţi!—şeful şi-a „trecut în revistă soldaţii".

Care dascal de limba romînă ar erta unui elev de curs secundar să aştearnă o aşa mustră de compoziţie? Căci noi n'am schimbat nici o iotă din original.

*

Acum 2—3 ani dl. N. Iorga proclama pe tînărul nuvelist M. Sadoveanu, drept cel mai mare prozator romîn. Unii vedeau în acest fapt nu un sentiment de admiraţie sinceră pentru tînărul scriitor, ci o încercare de a... supăra pe Caragiale care n'are nici o calitate pentru a fi în graţiile d-lui Iorga.

Chiar în acest faimos număr al „Neamului Romînesc" d-sa îşi mai aminteşte într'o paranteză că librarul Heimann ar fi cumpărat cîndva cu 60 de lei „Năpasta"—„care aproape a fost fluerată".

Ce ziceţi de acest iezuitic dar adorabil „aproape"?

Acum d. Sadoveanu e dizgraţiat şi d. Iorga vorbeşte cu pesimism adînc despre „Insemnările lui Neculae Manea". Iată o mostră de frază în care d. Iorga combate volumul:

„Numai, vezi, dacă aceste lucruri nu le spui în treacăt, pentru ca să rîzi de un tip caraghios sau să dai emoţia unei scene de iubire neprevăzută sau să arăţi cum se rezolvă o problemă sentimentală, dacă aduci înainte mulţi, foarte mulţi oameni, din multe lumi, şi-i cercetezi, şi-i

judeci, şi dacă în mijlocul lor pui pe unul care se chiamă a fi erou, atunci trebue să faci operă socială, să faci înnaltă operă conducătoare şi educativă, şi atunci eroul nu poate fi un ciob de oglindă banală în care toate să se răsfrîngă şi din care toate să piară, nu poate fi un pai purtat de ape, ci sufletul lui trebue să aibă răsunet şi energie, trebue să prefacă în putere întipăririle sale, trebue să înfăţişeze concret soluţii".

Dacă aţi răsuflat după această miriametrică frază, ascultaţi cum îşi motivează d. Iorga teoria de mai sus:

„Căci, altfel, urmezi poate, dacă mai ai şi deprindere, cetirea până la capăt şi iei în mână şi volumul următor şi pe un al treilea. Dar întrebarea e: pînă unde?

Este o cetire curat distractivă, cu public special, care'şi ucide numai urîtul şi are ceva, orice într'un stil plăcut, dar este şi o altă cetire, cetirea *bărbaţilor* cari vreau lucruri *bărbăteşti*".

Ce-or fi acele „lucruri bărbăteşti" de care sunt doriţi—cine ar crede?—tocmai barbaţii, asta o vor şti numai cei iniţiaţi în misterele noului partid „naţionalist-democrat" Noi nu pricepem nimic, deşi d. Iorga crede că:

„In «critica» actuală, de insulte sau complimente, măcar cine-va în situaţia mea are dreptul de a spune adevăruri deslușite".

Halal de fraze şi adevăruri „deslușite"!

*

Fără nici un comentariu vom cita încă, din tot acelaşi număr unic al „Neamului" un număr de alte „adevăruri deslușite":

„In legătură cu crima din Lisabona, „Acţiunea" d-lui Take Ionescu începe a ameninţa pe Regele (sic) dacă n'ar şti să aleagă pentru un viitor Guvern pe (sic) această speranţă a naţiei".

„Ca şi Ovidius şi Silvius care iscăleşte un uimitor articol de fond al „Ordinei" e tot maturul barbar politic Densuşianu. Domnia sa va iscăli pe al treilea: Minucius Felix".

„S'a zăbovit (?!) pe 3 Februar marele congres al *rupţilor*".

„*Ordinea* a descoperit „activitatea intelectuală" a d-lui M. Dragomirescu. Nu asta-i prea-prea!"

„D. Bădăreu, ridicînd în slavă pe d. Take Ionescu, zice:

„Mai poate fi vorba acum de „huligani" ori de sacul cu grăunţe şi paltoane, etc?"

Se înţelege că nu, cînd vestea rupturii a găsit pe d. Bădăreu la Nizza, cînd toţi partisanii au moşii, nu saci cu grăunţe, şi în sfîrşit, cînd paltoanele sînt pariziene..."

„D. I. Th. Florescu a văzut în tachişti o mare, în şef un far; d-sa s'a descoperit ca pentru şef şi şi-a pus pălăria în cap ca pentru d. Carp.

Aplauze..."

„D. Barbu Păltineanu a declarat că şefului de partid nu trebue să-i lipsească nici-o „clapă".

...Ci să ştie a (sic) le trage pe toate."

«In partidul în care d. Dimitrie Ionescu se zice «Take», d. M. Dragomirescu, cel care face poeţi, e natural să fie numit „Mişu".

Ii urăm să fie înnaintat cît mai iute: Mihalachi».

*

Am umplea coloane întregi din acest unic număr al «Neamului». Dar nu numai Takismul e atît de combătut; iată şi pe d. Maiorescu aranjat într'o frază tipică în care spune despre interpelarea d-sale că: „a fost o operă de artă fără legătură vădită cu deosebitele realităţi controlabile din această lume." Aţi găsit ceva... controlabil în această frază sau inteligibil? In sfîrşit „Neamul", întrepinde o campanie violentă contra celebrei „La perle" care a dilectat Iaşul la reprezentaţiile cinematografice. Noroc de biata „stea" că s'a întunecat la vreme. Altfeliu aveam de sigur şi o interpelare kilometrică în Parlament. Era şi timpul!

Judece acum cetitorii ce se va întîmpla în ziua cînd d. Iorga şi partidul vor avea tipografia lor proprie, după cum ne ameninţă „Neamul Romînesc". Vom avea oceanuri întregi de... perle stilistice.

Blag.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ultimul număr al revistei iaşane „Viaţa Romînească" înregistrează un adevărat „record" poetic: are în acelaşi număr patru poeţi populari: A. Vlăhuţă, G. Coşbuc, O. Goga şi St. O. Iosif. Ca nume nou în proză—are pe Jean Bart, pseudonim cunoscut din însemnate lucrări anterioare.

*

A apărut No. 2 din „Biblioteca Modernă" cu un sumar bogat şi variat: versuri, nuvele, teatru, muzică, ilustraţii şi diverse. Apare sub direcţia d-nului V. Alexandrescu.

*

„British Museum" din Londra s'a îmbogăţit de curînd cu un număr de manuscrise rămase dela genialul compozitor german Beethowen. E vorba de primele sonate pentru pian, dedicate lui Hayda şi a căror manuscrise, trecute prin mai multe mîni, împreună cu nişte manuscrise de ale lui Mozart, au ajuns în cele din urmă în stăpînirea familiei Plowden, care le-a lăsat acum muzeului din Londra.

*

Poliţia din Petersburg a dat poruncă că nici un negustor să nu mai îndrăznească să expuie spre vedere în ferestre portretele revoluţionarilor Krapotkin şi Gorki,—căci vor fi aspru pedepsiţi,—scrie „Moldovanul" din Kişinău.

*

Cunoscuta cîntăreaţă Olga Nathernole avea să apară de curînd în „Carmen" la Pittsburg, în America.

Rănindu-se greu la un picior fu nevoită să renunţe la rolul ei, lucru la care impresariul se opuse cu cele mai stăruitoare rugăminţi. In fine, după o prealabilă consultare a publicului din sală, se conveni ca artista să cînte pe Carmen—într'un jilţ portativ, ceeace n'a împiedecat de loc entuziasmul americanilor pentru excelenta cîntăreaţă.

*

Presa străină abundă în elogii pentru marele artist Leloir pe care iaşanii vor avea în curînd ocazia să-l vadă în „Pére prodigue" şi „La griffe" încunjurat de-o excelentă trupă dramatică.

*

„Neue Freie Presse" anunţînd apropiata sosire la Viena a d-nei Suzanne Desprès şi a d-lui Lugné Poe enumără câţi-va artişti din trupa lor şi le aduce mari elogii.

*

In lucrarea „Strîmtoarea Panama" apărut în 1907, în care se propune o altă metodă, ca să se ajungă odată, la spargerea istmului Panama şi să se lege între dînsele, cele doua Oceane: „Atlanticul cu Pacificul", găsim însemnate sumele enorme cheltuite şi felul cum s'au cheltuit, fără izbîndă. Compania franceză în timp de cîteva luni, de la 3 Martie pînă la 14 Decembrie 1888, a ridicat 55 de milioane de metri cubi de pămînt, cheltuind suma de 782 milioane; ceia ce face 14 fr. 22 c. metrul cub. Guvernul american însă, în 4 ani, abia a rîdicat patru milioane şi ceva de metri cubi, cheltuind 225 milioane franci, ceia ce face 51 fr. 13 c. metrul cub de pămînt.

Un miliard cheltuit şi dacă nu se schimbă sistemul, inginerul Bunao-Varilla afirmă, că mult timp va mai ţine, şi multe milioane se vor mai perde, fără a se ajunge la un adevărat canal inter-oceanu navigabil.

*

Dorinţa omenirei e—pînă cînd vom reuşi cu aeronautica — să străbată Oceanele, cu cea mai mare repegiune. O încercare făcută la 6 Decembrie stil nou 1907 c'un vapor „Mauritania" s'a străbătut distanţa dintre New-York şi Liverpol, în 4 zile 22 oare 29 minute. A costat însă acea călătorie 450.000 franci. Se spune că de la călători şi mărfurile transportate s'a încasat frumoasa sumă de 783.000 franci. Iată dară în 5 zile, un beneficiu de 333,000 de franci.

*

In „Nuova Antologia"—Ianuarie—sociologul Achille Loria studiază problema dacă: „suntem noi mai fericiţi decît strămoşii noştri?" In general analiza condiţiilor traiului modern îl duc la reflecţii şi încheieri pesimiste.

*

La Paris a apărut un nou ziar săptămînal intitulat: „La Dépêche d'Orient", care se ocupă în special de Romînia.

Acest ziar are ca redactor şef pe d. Alexandru Hepp, iar de colaboratori pe d-ra Elena Văcărescu şi pe d-nii L. Léger, Paul Deschanel, Maurice Barrés, Pierre Loti, P. Doumer, Jeanjaquet, P. Adam etc.

*

Citim în „Moldovanul" care apare la Kişinău:

„Luni 4 Februarie va avea loc în sala Teatrului de la clubul nobilimei (Blagorodnoe Sobranie) o reprezentaţie urmată de bal, în folosul obştiei de bine-facere «Bessarabetz».

Cu acest prilej se va juca de către iubitorii din societatea înaltă a Kişinăului „*Cinel-Cinel*", drăgălaşul vodevil românesc al nemuritorului poet naţional Vasile Alexandri.

Dacă nu ne înşelăm, aceasta este întăia dată cînd moldoveniii din Basarabia vor juca o piesă naţională, în limba naţională, şi de aceia nu-i de mirare că lumea se grăbeşte de pe acum să'şi cumpere bilete.

D. G. Madan redactorul nostru, încă de acum un an şi-a aratat dorinţa faţă de unii boeri fruntaşi ai noştri, că ar fi bine şi frumos să se dea o asemenea reprezentaţie, că trebue părăsită calea aventurilor.

Pe lîngă piesă se vor juca dansuri naţionale: Hora, Moldoveneasca, Oiteanca, Mureşanca. D-nele şi d-rele din aristrocaţia noastră şi-au cusut cu însăşi mîinuţele lor costume naţionale de toată frumuşeţea.

Iată acum şi numele persoanelor care vor juca în piesa moldovenească: E. V. Serbova, N. Dicescul, A. Dicescul, G. B. Madan, A. N. Oligiu, N. P. Polocolova, N. E. Semigradova, L E. Franţcevici, N. N. Savoisca, V. I Şeptelici, H. N. Andronovici, G. N. Popa, N. N. Miclos, M. M. Mihalescu, A. M. Alexandrescu.

***

STRUNA ZILEI

CE NU ARE...

...D. Take Ionescu nu este şi n'a fost proprietar.
Prensul Griguţă: circulară.

Vrei s'ajungi un om cuprins,
Cu venituri, cu moşie?
N'ai niscai-va... fin aprins
De vîndut la primărie?

Informaţii

● **Sinuciderea din Cotnari**.—Eri după amiază d. Dimitrie Săvescu, brigadir la brigada silvică Cotnari, proprietatea epitropiei Sf. Spiridon, s'a sinucis, trăgîndu-şi un glonte de revolver în inimă.

Cauzele care l'au determinat la disperatul act, nu se cunosc; el era în etate de aproape 70 de ani şi ocupa de mai mult timp funcţiea de brigadier silvic. Se spune că de vre-o cîte-va zile bătrînul silvicultor era foarte abătut—nimeni însă nu bănuia planul lui.

Unii spun că Săvescu suferea de mai mult timp de o boală incurabilă, ceia-ce l'ar fi făcut să'şi curme firul vieţei. Alţii afirmă că cauzele care l'ar fi făcut să se sinucidă, ar fi următoarele:

Epitropia dăduse o circulară tuturor brigadirilor silvici, prin care le punea în vedere să întocmească un tablou de întinderile moşiilor şi a pădurilor, calitatea lor, etc., în vederea aplicărei legea tocmelilor agricole. In acea circulară epitropia adăoga că brigadirul care nu va întocmi tabloul exact, aşa cum se cerea, să'şi înainteze demisia.

Se zice că Săvescu n'ar fi întocmit tabloul cerut şi a preferat să se sinucidă de cît să fie înlocuit.

Epitropia a fost înştiinţată eri către seară despre sinuciderea numitului brigadir silvic şi a orînduit o anchetă la faţa locului.

Sinucisul Dimitrie Săvescu are mai multe rude la Iaşi şi a fost pe vremuri notar, primar şi sub-prefect.

Parchetul a fost şi el înştiinţat şi a orînduit şi el o anchetă.

● Mîine, după cum am anunţat, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul Mitropoliei.

La serviciul divin au fost învitaţi să ia parte şi reprezentanţii autorităţilor.

Cu ocazia hramului, se va oficia şi un parastas pentru odihna sufletului fericitului întru pomenire Mitropolitului Iosif Naniescu.

● Regimentul 7 calaraşi va face mîne dimineaţă un marş până la Sculeni, sub conducerea d-lui lt.-colonel A. Călinescu, comandantul regimentului.

● Adunarea generală a Camerei noastre de comerţ, care trebuia să aibă loc la 4 Februarie, a fost amînată pentru ziua de Mercuri, 6 Februarie.

● In curînd va sosi la Bucureşti o misiune specială a regelui Gustav Adolf III, spre a notifica Suveranului nostru evenimentul urcărei sale pe tronul Suediei.

◕ Amintim că mîne seara se joacă la teatrul naţional marea feerie „Faust" una din cele mai interesante ale stagiunii. E beneficiul simpaticului artist Petroni.

Revocarea unui primar.—Am anunţat că judecătorul de instrucţie al cabinetului III instrueşte cazul lui Vasile Petroiu, primarul comunei Gropniţa, acuzat de neregularităţi şi abuzuri de încredere.

Faptele ce se impută numitului sunt următoarele: a sustras 200 lei din averea rămasă de la Ilie Bogdănescu; a comis neregularităţi cu ocazia vînzărei a doi cai ai lui Aron Maier şi a comis şi alte neregularităţi pentru cari a fost revocat ieri de ministrul de interne.

● D. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, va pleca în astă seară la Bucureşti, spre a lua parte la întrunirea comitetului superior al armatei ce se ţine mîine dimineaţă la ministerul de răsboiu.

● Secţiile Camerei au adus o mulţime de modificări proiectului monopolului cîrciumelor, aşa că proectul se va întoarce la Senat.

● După cum am anunţat epitropia sf. Spiridon se mută în noul local construit pentru ospătăria Popovici.

Mercuri se va face cu deosebită solemnitate transportarea icoanei făcătoare de minuni a sf-lui Spiridon din cancelaria epitropiei, în noul local.

In dimineaţa acelei zile, se va oficia mai întăiu un serviciu divin în biserica sf. Spiridon, de către P. S. Archiereul Ghenadie Georgescu asistat de întregul cler al bisericei, după care clerul se va urca în cancelaria epitropiei, de unde va lua icoana şi o va duce în biserică, unde se va oficia un Te-Deum, iar apoi cu o mare solemnitate ea va fi transportată pe mîini de către preoţi în noul local.

După ce se va oficia aci „sfinţirea apei", se va proceda la instalarea icoanei făcătoare de minuni în camera unde va fi cancelaria epitropiei.

● **Conferinţele institutorilor**.—După cum am anunţat conferinţele institutorilor, cari anul trecut n'au putut avea loc din cauza rescoalelor, vor avea loc anul acesta între 17 şi 22 April,

Institutorii şi învăţătorii, întruniţi în aceste conferinţi, vor discuta asupra celor mai bune metode pentru predarea citirei, gimnasticei, lucrului manual şi cantului.

Revizorii şcolari vor explica legile şi regulamentele aplicabile în practica şcolară şi extra şcolară.

La aceste prelegeri vor asista într'o secţie a parte toate directoarele şi institutoarele şcoalelor frobeliane.

● **Independenţa**, ziarul d-lui Nicu Filipescu, a început să se tîngue de ingratitudinea marilor boeri.

Ziarul frances, care s'a vîndut rînd pe rînd, tuturor partidelor politice, anunţă că a scris d-lui G. Gr, Cantacuzino, ca să-i acorde un interview. Nababul n'a daignat să respundă măcar că d-sa, mare bărbat de Stat, este de-asupra obiceiului englezesc al interviewurilor.

De asta se plînge ziarul francez.

● **Islazurile**.—Consiliul superior al agriculturei va termina zilele aceste lucrările relative la fixarea preţurilor islazurilor.

Consiliul a fixat deja preţurile la 16 moşii din Moldova. *Monitorul* va publica zilele aceste preţurile fixate

*

Ziarele liberale anunţă că numirele de inspectori generali, ce trebuiau să apară astă-zi vor apare abea marţa viitoare.

● Acum cîte-va zile femeea Anica Olariu se presentă la parchet şi reclamă că soţul ei Const. Olariu, fost serjent de oraş, ar fi încetat din viaţă în urma unor maltratări suferite de la un individ.

Parchetul luînd act de reclamaţia ei a dispus desgroparea cadavrului.

Alaltă-eri cadavrul a fost desgropat şi d. dr. Bogdan, medicul legist al parchetului a procedat la facerea autopsiei.

S'a constatat, însă, că Olariu suferise de o pneumonie dublă şi deci reclamaţia soţiei acestuia s'a găsit neîntemeiată.

● Consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi convocat în cursul ssptămînei viitoare.

Intre altele, consistoriul va judeca şi procesul unui preot din jud. Suceava, acuzat de fapte care sunt pedepsite de sf. canoane bisericeşti.

● Zilele acestea va apărea la Kişinău primul număr al ziarului bisericesc moldovenesc „Luminătorul".

Ziarul va fi redactat do părintele protoereu C. Popovici şi de ieremonachul Gurie Grosul.

Acest ziar va umplea golul însemnat din viaţa sufletească a moldovenilor din Basarabia.

● Ofiţerii în rezervă, cari fac parte din jandarmeria rurală, vor fi puşi în disponibilitate pe ziua de 1 April prin punerea în aplicare a nouei legi a jandarmeriei, care va prevede ca ofiţerii acestei jandarmerii să fie concentraţi din ofiţerii în activitate.

Se crede că ofiţerii puşi în disponibilitate, vor fi numiţi, parte inspectori comunali, parte poliţieneşti.

● Invăţătorul M. Damir, de la şcoala din cotuna Totoeşti, comuna Bărleşti, a fost trimes înaintea comisiunei judecătoreşti, circumscripţia Iaşi, pentru act de indisciplină.

Comisiunea de judecată se va întruni Luni, 4 Februarie, spre a fixa termenul de judecată.

DIVERSE

— Aseară lîngă abator, la locul numit „vărsătoarele", nişte cărăuşi au găsit cadavrul unui copilaş ca de două luni.

Poliţia face cercetări.

— Astă-noapte a încetat din viaţă la locuinţa sa din str. Talpalari No. 2 dl. Lascar Teodoru, pensionar, fost casier la c. f. r.

Condoleanţele noastre familiei.

— Primăria comunei Şipote a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că pe teritoriul satului Şoldana a fost găsit cadavrul unui necunoscut.

Bănuindu-se că la mijloc ar exista o crimă, s'a deschis o anchetă.

Şcoala primară în Anglia

II

Copiii, de obiceiu, numeroşi în familiile engleze, îşi petrec viaţa în odaia lor, de capul lor sub-privigherea neadormită a mamei, — nu ca stăpîni, cum se întîmplă deseori la noi, ci ca cetăţeni liberi. Vorbim se înţelege de clasa de mijloc, de marea şi mica burghezie şi de pătura diriguitoare din Anglia.

In clasa de jos este aceaşi promiscuitate care se vede şi la noi şi pretutindeni în familiile cari dispun de o singură cameră. Mama n'arată nici o slăbiciune pentru copiii ei, ea numai îi povăţueşte şi-i judecă cînd o neînţelegere s'a ivit între ei. In aceastăodaie nu se vede altă mobilă de cît o masă mare în mijloc, plină cu tot felul de jucării, prin prejur scaune de lemn, tari, paturi cu mindire vîrtoase, pe păreţi pot să fie cadre copilăreşti, încolo nici o mobilă de prisos, nici o îmbrăcăminte; duşamelele fără covoare, ferestrele fără perdele, pentru ca să se poată deschide cu cea mai mare uşurinţă spre aerisire şi spre a permite luminei să intre în cameră. In această odae, care nu este cea mai rea din toate, stau copiii toată ziua, se joacă, mănîncă şi dorm. Ei n'au ce căuta în odaia părinţilor.

Sara se culcă de vreme. Dimineaţă se îmbracă cum se trezesc. Nu sunt lasaţi în pat să se dea lenii. Cum se scoală se spală cu apă rece. Englezii poartă grijă ca copiii să contracteze de mici obiceiuri folositoare desvoltării fisice şi sănătăţii. Imbrăcămintea li este uşoară, simplă şi comodă; copilul se joacă fără frică de a şi-o murdări sau rupe.

Toate orele zilei sunt hotărîte. Copiii mici sunt alăptaţi chiar în clasele diriguitoare de către mamele lor, la ore hotărîte, ca să înţeleagă şi ele ceva din ceasurile lor de ocupaţie. Cînd s'au făcut mai mari, mînîncă la ore hotărîte mîncare simplă şi uşoară dar hrănitoare: ouă, lapte, şi cei mai mari, carne. Englezii ţin foarte mult la carne. In toate zilele copii sunt trimeşi să se joace afară, chiar dacă timpul e urît, în grădină, în curte, ori la cîmp.

Copiii trebue să fie tot-deauna ocupaţi. Nu li se lasă nici un timp liber pentru ca mintea lor nedesciplinată să rătăcească pe cîmpul imaginaţiei, fără nici un rost. Te prinde mila cînd vezi cîte un copil vioi şi isteţ din familiile noastre, care umblă la dreapta şi la stînga fără nici un rost, scîncește toată ziua sau ţipă că n'are ce face.

Din cea mai fragedă vrîstă, i se sădeşte copilului încrederea în sine, lăsîndu-se totdeauna la propriile lui torţe. Copilul nu este oprit să facă ce vrea, de cît numai cînd şi-ar putea primejdui viaţa. In chipul acesta el cîştigă experienţă prin propria lui persoană, cînd face o faptă bună nu este lăudat, nici nu-i pedepsit cînd face o faptă rea; să lasă să-şi primească pedeapsa naturală. Cînd toţi ai casei sunt gata de a pleca la plimbare pe cîmp şi un copil nu-şi găseşte pălăria din pricină că nu ştie unde şi-a pus o, mama nu se osteneşte ca să i-o caute, nu-l ocăreşte nici nu-l bate, el rămîne numai acasă.

Totdeauna copilul este crezut pe cuvînt, până cînd a fost prins cu minciuna. Atunci nu mai e crezut nici cînd spune drept, până cînd nu se convinge el singur că e rău a spune minciuni. De timpuriu se sădeşte în sufletul copilului ura cea mai straşnică pentru minciuni. Nu este ocară mai mare de cît a face pe cineva mincinos. La noi ce haz ar face cînd un copil, care începe a vorbi, spune cea întăi minciună!

Copiii se deprind din cea mai fragedă vrîstă să se conducă singuri. Totdeauna li se încredinţează mici servicii, după puterile lor, pe cari ei le fac singuri. Pe un copil de 10 ani poţi să-l trimeţi singur ori unde: la poştă, în tîrg, la cîmp, pe jos, cu căruţa, să vorbească cu cineva în numele tău... Şi poţi avea deplină încredere că-ţi va face treabă bună.

Copiii sunt deprinşi să nu se sprijine pe averea sau posiţia părinţilor, cari nu se cred datori a le da de cît instrucţia necesară şi îngrijirile de toate zilele până la 20 ani.

Nimeni în Anglia nu se poate bizui nici pe sprijinul familiei, nici pe al statului, care e redus la minimum şi nu dispune de multe locuri, fiindcă serviciile publice sunt puţin centralisate şi nu întrebuinţează de cît un foarte mic număr de funcţionari.

Părintele se poartă cu o severitate neînchipuită faţă de copilul său. Acesta nici nu calcă în odaia lui, nici nu discută cu tatăl său. Voinţa tatălui este lege în casa lui. El primeşte respect şi supunere de la soţie şi de la copii. Ei poate să dispună cum vrea de averea sa. După lege însă şi după obiceiu, averea părinţilor revine copilului celui mai mare, fără ca ceilalţi să poată zice ceva.

Pentru cá nimeni nu se poate bizui de cît pe propriile lui puteri, pe propria lui iniţiativă, a venit trebuinţa ca învăţămîntul să ţintească la desvoltarea în cel mai înalt grad a acestor aptitudini şi ca şcoala să satisfacă cît mai mult necesităţile acestei vieţi. La rîndul ei aceasfă şcoală prepară o lume care o cere ca o necesitate.

C. V. Buţureanu,
Institutor

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa d-lor acţionari ai Casei de Scompt şi Imprumut din Iaşi, că pentru a putea lua parte la adunarea generală din 10 Februar 1908, trebue să depună la sediul societăţii acţiunile cu zece zile înainte.

ADMINISTRAŢIA.

Ultime informaţii

— —

● *D-nii membri ai clubului conservator-democrat din Iaşi, sunt invitaţi să se întrunească Marţi, 5 Februar, ora 5 p. m., în localul clubului, Piaţa Unirei.*

◕ **De la comitetul executiv.** — Comitetul executiv al partidului conservator-democrat din Iaşi, s'a întrunit ieri seara sub preşidenţia d-lui A. A. Badareu.

Comitetul s' constituit ast-fel: president, d. A. A. Badareu; vice-preşedinţi, domnii: G. Lascar şi N. Cananău; director al clubului a fost ales d. C. C. Kirilă; casier d. Anibal Ciurea, secretari domnii: D. Filipescu şi Gh. Dobias.

*

Cu unanimitatea voturilor s'a hotărît candidatura d-nului G. Lascar, fost primar al Iaşului, la vacanţa ce există la colegiul I de Senat din Iaşi.

Această alegere se va efectua în ziua de 9 Mart.

*

Domnii profesori universitari dr. Hurmuzescu şi Ilie Bărbulescu şi d. avocat Eugen Herovanu, au fost delegaţi să iee cuvîntul la congresul de Duminică.

*

In comitetul executiv central al partidului au fost aleşi d-nii: A. A. Bădărău, A. D. Xenopol, profesor dr. Hurmuzescu, profesor D. Alexandrescu, N. Cananău, Gh. Lascar, Lascar Antoniu, G. D. Şerban, profesor Bărbulescu şi St. A. Negruzzi.

*

La clubul conservator-democrat se vor ţinea prelegeri în ordinea următoare şi în fie-care Vineri seara: 8 Februarie, d. E. Herovanu, 22 Februar d. F. Ciorapciu, 1 Mart, d. Gh. Ghibănescu; 7 Mart, d. profesor Hurmuzescu; 14 Mart, d. A. D. Xenopol; 21 Mart, d. Calistrat Hogaş; 28 Mart, d. Lascar Antoniu; 4 April, d. Gh. Dobias şi 11 April, d. V. I. Radu.

❁ D. A. A. Bădărău a plecat eri seara din Iaşi la Galaţ.

D. Bădăreu se va întoarce Marţi la Iaşi.

● *Clubul conservator-democrat din Iaşi va fi represintat prin o sută de membrii ai clubului la congresul de la 3 februarie.*

Prietenii noştri vor pleca la Bucureşti mîne seară.

● *In curînd va apare în Bucureşti un ziar cotidian cu tendinţi anti-carliste.*

Director al ziarului va fi un fruntaş carpist.

○ *Doamna Elena Cortazzi din Bacău a cerut punerea sub interdicţie a d-lui C. Exarcu, mare proprietar în judeţul Bacău.*

D Exarcu, om foarte bogat, avea un singur fiu, colonelul Exarcu, fost adjutant al A. S. R. Principele Ferdinand. Colonelul a murit subit astă vară.

D. Exarcu, în urma decesului fiului seu, a făcut un testament prin care lasă jumătate din averea sa mamei sale şi jumătate norei sale, d-na colonel Exarcu, născută baroneasă de Herz.

Cererea de interdicţie, întrodusă la tribunalul Bacău, n'a fost susţinută. Doamna Cortazzi a făcut apel la Iaşi, care se va judeca la 5 Februarie, la secţia I-a a Curţei.

❁ După cum a anunţat ieri corespondentul nostru din Bucureşti, consiliul superior administrativ, ce va fi creat orin noua lege comunală, se va compune din 3 membri, iar nu din 5, cum se credea.

Diurna fie-cărui va fi de 1150 lei lunar.

❁ Din Bucureşti ni se telefonează că concursul pentru ocuparea celor 26 posturi vacante de medici primari a început astă-zi şi se ţine la Spitalul Colţea.

● In ziua de 20 Mai se va ţinea concurs la Bucureşti pentru dreptul de a deschide farmacii noui în următoarele oraşe: două în Bucureşti, două în Botoşani, două în Brăila şi cîte una la: Piatra N. Trg. Ocna, Bacău; Sinaia, Caracal şi Turnu-Severin.

● Consiliul general al judeţului îşi va deschide mîine la orele 2 p. m., seziunea ordinară de Februarie.

Consiliul va fi prezidat de d. C. Leppadatu.

Viitoarea şedinţă va fi Luni la ora 3 după amiazi.

❁ **Examenul de înaintare pe loc.** Pentru examenul de înaintare pe loc a învăţătorilor s'au înscris 250 de învăţători din circumscripţia Iaşi.

Data cînd se va începe examenul încă n'a fost fixată.

Astăzi după amează cele două comisiuni examinatoare, compuse din d-nii: Haliţa, C. Bottez şi P. Bogdan, şi P. Fîntînariu, Gh. Gh. Nădejde şi d-na Kernbach, s'au întrunit la liceul Naţional spre a întocmi programul lucrărilor şi tot odată de a fixa ziua cînd se va începe examenul.

După toate probabilităţile examenul nu se va începe până Luni dimineaţa.

Comisiunele vor mai proceda la împărţirea pe serii a învăţătorilor înscrişi pentru trecerea examenului.

E probabil că examenul se va ţinea la liceul Naţional.

❁ Operaţiunile de recrutare în localitate, vor începe la 15 a lunei aceştia.

Zilele acestea se vor numi comisiunile de recrutare.

● In altă parte a ziarului vorbim despre sinuciderea brigadirului silvic D. Săvescu din Cotnari.

Ca o complectare la cele spuse mai sus, adăogăm că la cercetările ce s'au făcut azi dimineaţă la locuinţa lui, s'au găsit mai multe scrisori, semnate de sinucis, care probabil au fost scrise în ziua sinuciderei şi prin care el spune că 'şi curmează firul vieţei din cauza unei boale incurabile de care suferea.

● D. dr. Emil Puşcariu, profesor la facultatea de medicină, care a fost revocat din comisia examinatoare a candidaţilor la catedra de patologie internă de la Iaşi, a plecat ieri seara la Bucureşti şi astăzi a înmînat ministrului un protest, vehement redactat, în chestia revocărei sale.

D. dr. Puşcariu a fost revocat în contra legei, în urma unei adrese a d-rului Babeş, care spunea că d-sa n'are competinţă să figureze în comisie.

Faptul a produs nemulţumiri în cercurile profesorale şi a dovedit, din nou, că nu poate fi concurs fără incidente şi scandal.

● Din Tg.-Frumos vor pleca spre a lua parte la congres, domnii. Alexandrescu, maior Flexi, Gh. Timuş, N. Marcopol, C. Munteanu, D. Luchian şi Gh. Stati.

❁ *Mîne, 2 Februarie,* «Intimpinarea Domnului», *ziarul nostru nu va apare.*

✱ D. C. Moţet, directorul prefecturei, a comunicat tuturor primarilor mai multe explicaţiuni asupra chipului cum trebuie înterpretate unele articole din legea tocmelelor agricole.

❁ Dl. colonel D. Mihăiţă, şeful intendenţei corpului 4 de armată va pleca zilele acestea în inspecţie la P.-Neamtz şi Bacău.

❁ Senatul universitar, împreună cu colegiul facultăţei de medicină, au fost convocate pentru astă-seară, pentru a se pronunţa asupra raportului comisiunei însărcinată cu cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de farmacologie dela facultatea de medicină din Iaşi şi a lucrărilor candidaţilor pentru catedra de patologie internă dela facultatea de medicină din Bucureşti.

❁ **Judiciare.** — Dosarul afacerei presidentului Ciulei, cuprinzînd ordonanţa definitivă şi rechizitoriul, au fost remise ieri ministrului de justiţie.

— In procesul falimentului Lupu Steurmann din Piatra-N. curtea de apel s. I-a a admis eri preparatoriul cerut de Steuerman, ca să dovedească că el nu făcea comerţ, ci fratele seu.

— D-na S. Zbisewsky a cerut tribunalului să facă o constatare la imobilul ei din str. Lăpuşneanu, spre a se stabili că din cauza lucrărilor ce le face comuna, pentru deschiderea str. «G. Lascar», s'au produs stricăciuni imobilului ei.

Tribunalul a delegat pe d. supleant Dimitriu să facă cuvenita constatare împreună cu expertul inginer Frank.

— Trib. comercial a judecat eri contestaţia făcută de Banca de Credit Romîn The. Bank of Roumania L-td şi Banca Agricolă la cererea de înscriere tardivă la falimentul Iosef Leff, făcută de d-nii Emil Michailescu care se pretinde creditor cu suma de 5000 lei. S'a amînat pronunţarea pe Simbătă 2 Februar.

— Azi sunt convocaţi creditorii firmei I. L. Rosenştein & C-o pentru a se pronunţa asupra cererei de prelungirea moratorului făcută de firma I. L. Rosenstein & C-o.

— La 9 Febr. sunt convocaţi creditorii falimentului Ancel Saragher pentru a se proceda la verificarea creanţelor.

— S'a întocmit tabloul avocaţilor.

Avocaţii definitivi sunt înscrişi 115, stagiari 50 şi apărători 10.

❁ Acelora cari aşteaptă cu nerăbdare o serie nouă cinematografică la Teatrul Circ Sidoli, li se vesteşte că astă seară vineri întreg programul e cu desăvîrşire schimbat, cu toate sujetele noue, inedite. Se vor desfăşura pe pînză recentele evenimente din Marocco — Casablanca — scene instructive ca: fabricaţiunea hârtiei scene comice în număr foarte mare, scene dramatice: Orfanii, etc. etc.

Mâine Simbătă au loc trei reprezentaţii. La 3 ore ziua Matineu pentru familii şi copii, preţuri pe jumătate; la 6 ore seara reprezentaţie în beneficiul Azilului de bătrîni şi seara la 9 reprezentaţie extraordinară cu debutul d-rei Pia Francesco, prima serpentină de la Scala din Milano. Producţiile d-rei Pia Francesco nu sunt reproduceri cinematografice, ci însăşi artista va debuta.

Projectoare electrice imense vor revarsa torente de lumini asupra d-rei Pia Francesco în timpul producţiilor sale.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 1 Fevruarie

O declaraţie importantă

Bucureşti.— Un fruntaş generos a declarat astăzi la Cameră că orice ar face d. Sturza, proectul de lege al casei rurale va fi votat.

Fruntaşul generos a adăogat că în fond nu e nimic altă-ceva la d. Sturdza, de cît momentul pe care d-sa îl crede potrivit să profite pentru a lichida cu generoşii.

Congresul conservator

Bucureşti.—La congresul partidului conservator democrat de Duminică vor lua cuvîntul d-nii: Tache Ionescu, care va face declaraţii de principii; C. Disescu, A. A. Bădărău, N. Economu, N. Guran, T. Emandi, Rădulescu-Motru, Ovid Densuşianu, N. Xenopol şi, la urmă, iar d. Take Ionescu.

Dividentă colosală

Bucureşti.—In cercuri financiare bine informate se afirmă că societatea Anonimă a loteriei statului romîn şi-a încheiat bilanţul şi va plăti acţionarilor o dividendă de 68 la sută. (Cifra aceasta, ori cît de bine ar merge afacerile loteriei, ni se pare exagerată. De aceea publicăm ştirea sub rezervă)..

De la Cameră

Bucureşti.—Astă-zi d. Vintilă Brătianu va da citire raportului său asupra proiectului casei rurale.

In discuţiunea generală, care va începe probabil tot astă-zi, s'au mai înscris d-nii: Gh. Panu, Em. Porumbaru, I. Vrăbiescu, Al. Seulescu, Alexiu-Brăila, Ştefan Meitani, Mihai Orleanu, Poenaru-Bordea, Graur, C. Banu, dr. Anghelescu, Zamfir Filotti, Moisescu, Borş, C. Bălănescu Teodorescu-Buzău.

Mîine fiind serbătoare parlamentul nu va lucra.

Intrunire Carpistă

Bucureşti.—Comitetul executiv central al clubului carpist s'a întrunit ieri seara sub preşidinţia d-lui G. Gr. Cantacuzino. S'a discutat chestia reorganizărei ziarelor „Epoca" şi „Conservatorul" şi s'au ales două comitete de redacţie: pentru „Conservatorul" domnii: N. Filipescu, Pangrati, Hiotu, Paul Greceanu şi Gr. Cantacuzino. Pentru „Epoca" d-nii: T. Maiorescu, Al. Marghiloman, C. C. Arion, Mişu Cantacuzino, D. Neniţescu şi Sabba Ştefănescu.

S'a mai hotărît să se ţie conferinţi septămînale la club.

Convenţia cu Austria

Bucureşti.—Un fruntaş liberal a declarat că delegaţiunea pentru încheierea convenţiei cu Austro-Ungaria nu va mai pleca la Viena, de oare-ce Austria pune pretenţii prea mari şi cel mai nimerit lucru e ca tratările să se amîne.

Reorganizarea armatei

Bucureşti.—Proiectul pentru reorganizarea armatei va fi depus pe biroul Camerei imediat după votarea legei cîrciumelor.

Congediu

Bucureşti. — Un congediu până la 1 lunie a fost acordat d-nei Comărnescu, directoara şcoalei de fete No. 9 din Iaşi. Va fi suplinită de d-ra Clemenţa Ştefănescu.

Camera

Bucureşti.—Se observă o mare mişcare din cauză că atît d. Dimitrie Sturdza, cît şi d. Ionel Brătianu, cu toate că au promis că vor veni la Cameră, pînă la orele 2 şi jumătate n'au sosit.

Se respîndeşte vestea că discuţia asupra proectului casei rurale se va amîna pînă Vineria viitoare.

Cîţi-va deputaţi se duc acasă la d. Ionel Brătianu şi reuşesc să aducă pe ministrul de interne la Cameră.

La deschiderea şedinţei' cel întâi care ia cuvîntul este d. Poenaru-Bordea care insistă asupra faptului că votarea proiectului casei rurale va contribui în primul loc la asigurarea dreptului de propietate, atît pentru marii, cît şi pentru micii propietari.

Ia apoi cuvîntul d. Graur, care spune că partidul liberal nu face nimic altă-ceva cu casa rurală, de cît să fie în concordanţă cu dorinţa manifestată de M. S. Regele.

Oratorul continuă fără a putea însă să'şi atragă atenţia Camerei.

Senatul

Bucureşti.—D. I. Grădişteanu cere să-i se pună la dispoziţie mai multe dosarii pentru a-şi putea desvolta interpelarea privitoare la infrumuseţarea oraşului Constanţa.

D. Ilariu Isvoreanu ia cuvîntul şi mulţumeşte partidului conservator pentru concursul ce-a dat Parlamentului liberal pentru votarea legilor agrare.

Şedinţa se ridică. Viitoarea şedinţă publică va fi Luni, 4 c.

Incidentele de la Van

Constantinopol.—Incidentele întîmplate în oraşul Van, s'au petrecut acum 5 zile. După depeşile consulare, s'a făcut o percheziţie, în urma unei denunţări făcută de un armean.

S'a găsit într'o biserică şi în nişte case, 87 lăzi conţinînd 300 puşti, cu 300,000 de cartuşe şi o cantitate de dinamită.

După informaţiile consulare, rovoluţionarii armeni ar fi tras cu puşti spre u omorî pe denunţător. După informaţiile turceşti revoluţionarii au tras de pe ferestre asupra trupelor omorînd 11 soldaţi.

Inlocuire

Petersburg.—D. Gubastow, ajutorul ministerului afacerilor streine, a fost concediat şi înlocuit de către d. Tsarikow, ministrul Rusiei la Haga.

Nenorocire la patinaj

Salzburg.—Nouă patinori cu ski au fost surprinşi de o avalanşă; doui oameni au fost găsiţi morţi. Doui sunt încă dispăruţi. Unul a scapat, dar are braţul rupt.

Evenimentele din Maroc

Paris. — Generalul D'Amade telegrafiază că coloana sa, a aşezat corturile la Damled-Fatima, pe teritorul tribului Uled Saidacurin. Importante fracţiuni au cerut iertare, şefii lor trebue să se prezinte la Beressid.

Amiralul Philibert telegrafiază din Mazagan că Muley Hafid ar fi înspăimîntat de ultimile lui înfrîngeri.

Reischtagul

Berlin.—In Reichstag discutîndu-se bugetul poştelor, socialistul Singer a cerut pentru Impiegaţii poştelor dreptul de coaliţiune în ce priveşte plîngerile lor şi răul tratament al împiegaţilor ca şi pentru votarea secretului corespondenţelor adresate socialiştilor. Secretarul de stat Kraetke protestează în contra acestei netemeinicii zicînd că pînă cînd socialiştii vor urma această tactică de ostilitate faţă de guvern nici un socialist nu va fi admis ca funcţionar de stat.

Delegaţiunea austriacă

Viena.— In şedinţa de azi a delegaţilor, pentru a încheia un tratat comercial între Austro-Ungaria şi Serbia, s'a făcut înţelegere asupra tuturor punctelor.

Comisiunea afacerilor streine în delegaţiunea austriacă a discutat bugetul provinciilor ocupate; ministrul Bourian a expus programul său de regenerare a acestor provincii a căror progres este satisfăcător. Principiile programului său sunt că legaturile care unesc aceste provincii trebue să fie indisolubile şi desvoltarea lor nu trebue să atingă cîtuşi de puţin existenţa monarhiei; trei confesiuni religioase sunt tratate în mod egal.

Autonomia sărbească a avut un succes. Ministrul spera ca negocierile cu Mahomedanii, vor izbuti în curînd la un rezultat. Ministrul Bourian expune apoi măsurile de luat spre a desvolta o administraţie autonoma, întâi vine organizaţia comună apoi organizaţia comisiunelor în districtele lor.

Introducerea parlamentului este un axiom, ministrul nu poate să spună cînd această dezvoltare ulterioară o să fie terminată, dar asigură că stagnarea acestei dezvoltări nu va fi. Se vor continua aceste explicaţiuni Luni.

✱ ✱

Sophie Tenenbaum

Adolphe Marcus

logodiţi

Iaşi *Botoşani*

In locul ori cărei inştiinţări.

✱ ✱

Mîine seară, Sîmbătă 2 Februar, la Teatrul Naţional

FAUST

Amnistie pentru dezertorii

din armata austro-ungară

Consulatul austro-ungar din localitate face cunoscut, că Majestatea Sa Imperială şi Regală Apostolică Francisc-Iosif I, cu rezoluţiunile din 12 şi 26 Noembrie 1907 a bine-voit a acorda o amnistie întinsă pentru refractarii şi dezertorii armatei I. & R. şi marinei Imp. şi Reg.

Acelor persoane care se vor prezenta pînă la *1 Decemvrie 1909* la autoritatea competentă în patrie va fi garantată reîntoarcerea în patrie, scutită de ori ce pedeapsă în măsura şi conform prescripţiunilor acestui act de graţie.

Pentru eliberarea legitimaţiunilor respective este împuternicit consulatul sus menţionat, a cărui competenţă se întinde asupra districtelor: Iaşi, Vaslui, Fălciu, Botoşani, Dorohoi, Suceava, Roman, Neamtz şi Bacău.

Pentru ulterioare informaţiuni a se adresa către zisa autoritate imp. al reg. în Iaşi.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpuşneaeu 38

Ocaziune rară

De vînzare o casă compusă din 13 apartamente, mai multe magazii, pivniţi, cămări, loc mare (foarte potrivit pentru o fabrică) situată în strada Zugravilor 55.

A se adresa la d-na Unger strada de jos 55, sau la dl. Dr. H. Burstin, strada Goliei 21.

*

Avis important

Aduc la cunoştinţa onor. Public şi onor. mele clientele că am făcut *o instalaţie nouă de tot şi modernă* în atelierile mele de Boiangerie şi spălătorie chimică şi spălătorie de albituri, instalaţiune care poate să rivalizeze cu orice fabrică din străinătate aşa că sunt în posiţiune de a împlini ori-ce dorinţe a onor. mele clientele.

In stabilimentul meu de *Boiangerie şi spălătorie chimică* se poate *boi, revopsi, spăla* şi *curăţi* pe cale chimică orice haine de dame, toalete de bal, teatru, haine bărbăteşti, de copii, uniforme milităreşti şi şcolare, stofe de mobile, perdele, covoare din ori ce fel de stofă de mătasă, sau catifea, pantofi de bal, mănuşi, cortele, pene, boauri, lucruri brodate, mantale şi pelerine de cauciuc, jachete şi pantaloni de piele, blănuri, dantelărie, etc. etc.

Se boeşte în toate culorile şi *se garantează* pentru ori ce culoare şi pentru ori ce pată ce se scoate.

De aseminea în *spălătorie, instalaţie cu aburi*, se spală lenjuri femeeşti, bărbăteşti, gulere, manşete, albituri de menaj, trusouri, perdele etc. etc.

Se primesc comenzi din provincie prin o c. p. Cheltuelile de înapoiare a comenzilor privesc pe fabrică.

Rog dar pe onor. Public şi onor. mea Clientelă să mă onoreze şi în viitor cu comenzile d-lor şi se vor convinge *de exactitatea celor spuse mai sus precum şi de preţurile moderate.*

Birou de primire la fabrica *Iaşi str. Păcurar 105*

La filiala *Iaşi str. Lăpuşneanu 25* şi la *Bîrlad vis-a-vis de sucursala Poştei.*

cu toată stima

MARTIN BUCHHOLZER

Propietarulfabricei

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Căpitan Păun 6**

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumàtate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-aşigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceafurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechite, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniilor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin, maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi, —*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE METRE 0f30c.

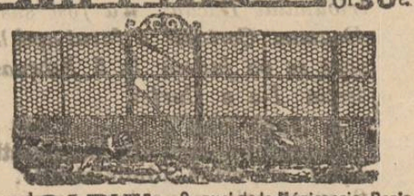

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f 55

Châssis de couche, depuis... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 9 50

Porte-Grillage pour 3 Glaces... 7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50 c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul V. — No. 354. Luni 4 Fevruarie 1908

CONGRESUL DE ASTAZI

— Enunțarea principiilor partidului conservator-democrat —

3 FEBRUARIE

In inima țărei, la București, se petrece astăzi un eveniment politic de mare însemnătate: se încheagă un nou partid politic, pe care toată țara îl vrea, îl așteaptă; un partid în fruntea căruia se află cel mai mare fiu al României moderne, Take Ionescu.

Partidul acesta, a cărui menire este să democratizeze principiile conservatoare, cari nu mai sînt aplicabile astă-zi, a fost întîmpinat cu aceiași căldură în toată țara și va avea să lupte contra celorlalte două partide existente în țară.

Partidul liberal, care a înăbușit chestia țărănească prin întrebuințarea gloanțelor, face zilnic vădite progrese întru înfrățirea cu acel partid conservator al d-lui Carp, care a preconizat sistemul șrapnelelor, ca singurul remediu eficace în aceiași chestie țărănească.

Acest trist concubinaj politic nu va împedica, dar de loc, acțiunea ce-și propune să desfășoare noul partid, al conservatorilor-democrați.

Și Take Ionescu, șeful partidului, și celalți fruntași din jurul său, au avut toată vremea să se deprindă cu cruciadele, cu infamiile, cu cârtelurile, ce s'au făcut și întreprins în contra lor.

S'a voit, rînd pe rînd, anihilarea, pe urmă măcar reducerea lui Take Ionescu. In acest nobil scop s'au întrebuințat de toate, s'au inventat de toate, dar atît de mare este personalitatea lui Take Ionescu, că el le-a învins pe toate.

Așa va fi și acum.

Partidul conservator democrat, cărula astă-zi i se dă forma oficială, înseamnă, înainte de toate, eliberarea din robie a lui Take Ionescu și acest moment este atît de important pentru istoria noastră politică, în cît noi îl salutăm cu același respect cu care am salutat nașterea noului partid.

3 Februarie 1908 va însemna odată, cînd ceața zilelor grele de altă dată va fi trecut, un moment istoric mare în cartea vieței României.

Să trăiască Take Ionescu!

Să trăiască partidul conservator-democrat!

O legendă infamă

Acuzarea adusă de d. Mihail Cantacuzino d-lui Take Ionescu umple de mulțumire mai multe ziare care ar vrea să facă din ea pretextul unei diversiuni.

Asta n'o voim.

D. Mihail Cantacuzino pretinde, că d. Take Ionescu impusese consiliului de miniștri să facă emisiunea împrumutului din 1905 pentru conversiunea de la 5 la sută la 4 la sută, la o cotă cu *trei puncte* mai jos, decât cea care fusese stabilită mai înainte, tot în consiliul de miniștri.

Faptul nu este numai neexact; este și absolut imposibil.

Inainte de a fi tratat cu d. Schoeller, reprezentantul lui Disconto și al celorlalte bănci ale sindicatului din care face parte și Banca Națională, consiliul de miniștri, sezizat de d. Take Ionescu în privința acestei cestiuni, n'a fixat nici o cotă de emisiune.

Mandatul consiliului de miniștri, dat ministrului de finanțe era numai să trateze și să obție cea mai bună cotă ce putea.

D. Take Ionescu a tratat două zile cu d. Schoeller în București, și cînd a convenit cu acesta din urmă asupra condițiunilor conversiunei, bine înțeles și în ce privește cota emisiunei, a adus rezultatul în consiliul de miniștri care l'a aprobat la 9 Aprilie 1905.

Ori ce altă afirmare sau insinuare este cît se poate de neexactă.

Dar e ceva mai mult.

Cota obținută de d. Take Ionescu nu era numai cea mai bună ce se putea obține atunci, dar chiar dela Aprilie 1905 nici o dată nu s'ar fi putut obține o cotă superioară.

Desfidem ca vreun om de finanțe să susție contrariul.

Altă chestie este de a se ști dacă conversiunea a fost sau nu ceva bun.

Acesta a fost subiectul discuțiunilor și poate să mai fie încă. Dar odată conversiunea decisă, ar fi fost imposibil, repetăm, să se obție o cotă mai bună.

Cum probăm asta? Cu afirmațiuni? Nu, să dăm fapte.

Operațiunea conversiunei a necesitat 524 milioane rentă 4 la sută. Din această sumă 484 milioane au fost luate de sindicat pe 87.50 *neto*, adică fără nici un scăzămînt pentru cheltueli sau comision și 40 de milioane cu 87 neto.

D Mihail Cantacuzino pretinde că s'ar fi convenit mai înainte o cotă superioară cu trei puncte.

Deci, emisiunea, după d-sa, ar fi trebuit să se facă pe 90.50.

Ori, asta ar fi imposibil. Este absurd s'o crezi posibilă.

In adevăr, în acel moment diferitele rente romîne 4 la sută cotau la Berlin între 91, 90 și 92, 90.

A crede că vre-o dată un sindicat de oameni serioși s'ar fi mulțumit cu o diferență de *unu* sau chiar de două la sută pentru a acoperi cheltuelile, comisionul și riscurile unei operațiuni de o jumătate miliard, este a nu poseda măcar primele noțiuni ale chestiunilor financiare.

Dar la ce bun raționamentul cînd este istoria?

Imprumutul conversiunei din 1905 nu este primul împrumut emis de Statul român.

Să vedem precedentele. In 1903 guvernul d-lui Sturza face un împrumut de 185 milioane cu 5 la sută.

Această emisiune se face cu cota de 94 *neto*. Ori, în același moment rentele romîne 5 la sută cotau pe piața Berlinului între 99,60 și 99,90.

Intre cota netă a nouei emisiuni și cursul celorlalte rente similare o diferență de 5,60 pînă la 5,90.

La împrumutul pentru conversiunea din 1905, această diferentă este, cum s'a văzut mai sus, de 4,40 pînă la 5.40.

Dacă acest exemplu nu ajunge să ne aruncăm mai sus.

In 1898 Statul emite rentă 4 la sută pentru 180 milioane.

Cota emisiunei netă este 90,50 dar la aceiași epocă rentele romînești cotau la Berlin de la 94.75 pînă la 95.90.

Prin urmare, între cota emisiunei nete și cursul zilei, o diferență de 4.25 pînă la 5.40! Aproape aceleași proporțiuni ca în 1903 și 1905! Și încă această emisiune n'a reușit!

Ori, dacă răposatul George Cantacuzino, dacă d. Emil Costinescu n'a putut să obție pentru rentă să emită o altă cotă de cît 4,25 pînă la 5,90 inferioară cursului zilei al rentei similare, cum ar fi avut d. Take Ionescu nebunia să-și închipuie că va putea obținea pentru o emisiune de o jumătate de miliard cotă inferioară numai cu 1,40 pînă la 2.40 cotei zilei rentei similare?

Și dacă d. Take Ionescu ar fi avut nebunia să se oprească la ast-fel de vise fără rost, cum ar fi putut s'o creadă colegii săi, a căror competință financiară d. Mihail Cantacuzino, n'ar putea-o contesta? Nu ne mai întrebăm cum, după ce au crezut-o, ar fi acceptat pe urmă o scădere de trei puncte pe care nimic n'o justificase!?

Nu! Nici d. Take Ionescu, nici colegii săi n'au fost așa de ușori cum se caută cu ori-ce chip să fie prezentați.

Ni se pare că am răspuns așa de categoric și complect precum trebuia să facem.

Dacă alții au ceva de zis, îi rugăm s'o facă.

Pacatul lui Caragiale

„Caragiale este un mare prozator. El trebue să stee în cabinetul lui de lucru și să facă piese teatrale. Un om ca d. Take Ionescu—de și om de talent — nu poate inspira pe d. Caragiale, căci Take Ionescu nu este nici Bismarck al Germanilor, nici Pitt al Englezilor".

Am închis ghelemelele, căci am terminat schițarea unui articol pe care d. Eug. Ghica-Budești, voiajor politic al d-lui Carp, îl publică în Epoca *de astă-zi.*

D. E. Ghica-Budești face reprimande d-lui Caragiale că a publicat un articol „de laude" la adresa d-lui Take Ionescu, că l'a publicat — după cum se exprimă foarte delicat d. Ghica—în ziarul „takistobădărănist" Opinia.

A! dacă d. Caragiale ar fi publicat în Epoca *un articol despre d. Carp!! D. Ghica de la Budești este contra amestecului literaților în politică. La zile mari, cînd un popor se află la o cotitură însemnată a vieței sale, literații pot aduce tributul lor în luptă și pentru dînsa.*

Dar acum, în Romînia, nu s-a întîmplat nimic. Ceea ce face d. Take Ionescu ie o joacă și nu trebuia să se amestece Caragiale în acea joacă.

Delavrancea poate face politică, chiar cărdășie politică cu d. Ienibace de la Focșani, poate să facă acest mare prozator. Fiind-că, de... Delavrancea ie și avocat, pe cînd Caragiale n'are cumul: ie scriitor sadea

Și Maiorescu ie un reprezentant ales al literilor romînești. Dar nici pe el nu-l exilează nimeni în cabinetul seu de lucru, ca să aștepte evenimente extra-ordinare, fiind-că și d. Maiorescu este sau a fost avocat.

Dar Caragiale, care n'a avut inspirația să îngroașe numărul licențiaților în drept, cu ce drept se amestecă el în politică?

Și dacă, în fine, a dezertat din cabinetul seu de lucru, de ce n'a venit la d. Carp? Take Ionescu— d. Ghica concede lucrul acesta—este un om de mare talent. Dar Take Ionescu nu vrea gubernii, nu vrea sistemul practic al knutului; nu vrea majorat — deci este un om politic necomplect.

Nu, zeu! Nu trebuia, pentru atîta lucru, să deserteze din cabinetul seu de lucru—maestrul Caragiale? N'ar fi pățit rușinea ca d. Ghica!

„The man with the gloves"

La tribunalul de aci s'a judecat procesul pentru revandicarea moșiei *Plăcinta*. In proces figurează: contele Vogoride, contele Ruspoli, contele Deladersca. Au pledat: un fost ministru al justiției avocat în Iași, *în mănuși* și contele Tudori, tot din Iași.

(**Vremea**, din Galați).

Trebue să fie cu brînză de iepuri Plăcinta în proces, dacă atîțea conți s'au năpădit să guste din ea. Dar lucrul acesta pierde din însemnătate. Momentul care ne-a izbit pe noi în acest proces al Plăcintei, este momentul high-life: avocatul pledînd în mănuși. Legiuitorul care a obligat pe avocați să poarte robă, n'a amintit și de mănuși, căci n'a făcut operă complectă.

Dar ceea ce n'a făcut legiuitorul, a făcut acum un fost ministru al justiției.

Nenumărate sînt legile pe cari acest fost ministru le-a dăruit țărei. Atît a scris omul la făurirea acelor legi, că a făcut bătaturi la mîni și era natural să pună mănuși.

Dar și pentru exterior inovația ie frumoasă. Tribunalul acela dela Galați, trebue să fi cules cele mai simpatice impresii despre avocatul, care, pentru prima oră, a introdus această elegantă... jurisprudență: pleduaria în mănuși.

Avocatul, fost ministru al justiției, a voit să arăte că el nu pledează cum fac ex-miniștrii—mitocani, ci că pleduaria aceea era o întîmplare, o vizită—și cine nu știe că vizitele nu se dau cu mînele goale?!

Dacă ar fi pus și smockingul, cravată albă, ghete de lac, mănuși albe, decorații la pept—tribunalul, adînc mișcat, l'ar fi scutit poate de garanția de zece mii lei, pe care fiind că costumul seu de avocat n'a fost complect, l'a obligat s'o depuie în afacerea pentru care a pledat—în mănuși.

Dar și așa paginele juridice, atît de uniforme cu ale lor „avînd în vedere" și „considerînd", au capatat cel puțin și un jurnal de...modă și o altă inovație: arbitrul eleganței în materie de mănuși...juridice: *the man withe the gloves*, bărbatul cu mănuși.

Minunată Plăcintă!

OAMENI ȘI LUCRURI

UN SFÂRSIT

Vă mai aduceți aminte oare? E numai un an încheiat și par'că ar fi trecut o vecinicie de atunci,—atîta au fost de uitate faimoasele „șezători" ale d-lui Iorga și ale „discipolilor" săi.

Numai un an de cînd a încetat zgomotul asurzitor, parada furtunoasă, reclama americană, vuetul de surle și trîmbițe cu care își făcea întrarea „apostolul" rînd pe rînd în toate orașele, înconjurat de tineri devotați, lipsiți de experiență dar sincer încredințați și pătrunși de scopul generos și opera patriotică ce erau chemați a îndeplini, sub conducerea maestrului.

Lucrul e atît de uitat astăzi încît ar fi fost de mirat să-l mai relevăm. Dar ceea ce ni se pare interesant e faptul că d. Iorga rămîne din ce în ce mai izolat în întreprinderile d-sale, din ce în ce mai stingher și mai ocolit de acei care odinioară vedeau în d-sa pe marele făuritor de idealuri.

Intre cei mai entuziaști cari urmau pe profesorul bucureștian în turneul vertiginos erau: poetul Iosif, nuvelistul Sadoveanu criticul Scurtu: cu toții păreau hotărîți a-l urma în veci, orbește, fanatizați de o legătură mistică, trainică, eternă cu neobositul agitator.

Și acum iată ce cetim în „Semănătorul" cu data de 27 Ianuar 1908:

„D. N. Iorga ne „somează" a publica *noi* pricinele adevărate ale retragerei d-sale dela „Sămănătorul". Fie!

D. N. Iorga a trebuit să ne părăsească, spre marea noastră părere de rău, pentru următoarele pricini:

1). D-sa de la o vreme, nu mai vroia să țină seamă că „Sămănătorul" a fost întemeiat ca o revistă *impersonală*, ci vroia să-i dea un caracter personal tot mai pronunțat, în paguba intereselor literare de obște.

2). D sa cerea să ne solidarizăm cu ori ce atitudine publică a d-sale, chiar străină de literatură.

3). D-sa însuși, în loc să cimenteze armonia între colaboratorii „Sămănătorului" era pornit să o turbure prin firea d-sale bănuitoare și nestatornică, pe cînd astăzi, după un an și jumătate de la plecarea d-sale, armonia noastră e desăvîrșită, deși numărul membrilor redacției s'a îndoit.

4). Temperamentul despotic al d-sale, prea bine cunoscut acelora cari au fost în legături mai de aproape cu d-sa, este din nenorocire, sfătuitorul statornic al d-lui N. Iorga în literatură și aiurea". *St. O. Iosif, M. Sadoveanu, I. Scurtu.*

...Trei nume cari fac de prisos ori-ce comentarii și care vor convinge pe toată lumea că „apostolul" care răspîndește pururi în jurul său numai ură otrăvitoare face o operă socială rea și primejdioasă, de care toți oamenii cuminți au datoria să stea de-oparte, așteptînd momentul cînd cu desăvîrșire singur, părăsit de toți, d. Iorga se va reîntoarce la munca fecundă de bibliotecă, la munca de scrutător răbdător și zelos al cărților și al arhivelor—ca să ispășască tot răul pe care l'a făcut, de cînd le-a părăsit în schimbul unui naiv joc „politic".

Rodion

Artistico-americane

Retragerea lui Conried.—Europenii în America.—Sărutările Salomeei.—Fătărnicia americană.—O carieră de artist.—O reabilitare.—Caruso furiosul.—Artă și afaceri.—O farsă izbutită.

Directorul celebrei „Metropolitan Opera-House" din New-York, Heinrich Conried, a demisionat.

Importanta noutate muzicală a fost imediat anunțată Europei prin telegrame cablate.

Succesorul lui este Gatti Casazza din Milano, iar ca director administrativ a fost ales renumitul tenor Andreas Dippel, artistul fin și în același timp sătul de aventuri artistice. Odată cu directorul Gatti Casazza vine din Milano, și șeful de orchestră dela Scara din Milano Arturo Toscanini care va dirigia împreună cu Gustav Mahler, din Viena. Motivul retragerei—deși e de mirat că n'a fost anunțată sau trîmbițată în ziarele europene mai din vreme-sunt: oboseala și boala. In tot cazul e un nou prilej pentru cîțiva artiști și dirigenți europeni să-și intemeeze, la rîndul lor, o glorie muzicală în marea Metropolă unde acum cîtva timp Gustav Mahler—care a părăsit opera vieneză—fu atît de bine primit.

Cel de pe urmă triumf al gloriei în scădere l'a serbat Conried la Metropolitan Opera cu „Salome" a lui Richard Strauss. Premiera în 1907—20 Ianuarie—fu un adevărat record: 138 oameni în orchestră și o încasare de 100.000 de mărci. Puțin după aceea triumful dete loc amărăciunei. Puritanii New-Yorkului și acționarii găsiră prea supărăcioase sărutările aprinsei Salomé și după un scurt timp grandioasa operă fu pur și simplu suprimată.

O altă lovitură grea pentru geniul întreprinzător al lui Conried fu întemeierea unei opere de concurență de către Hammerstein. Cei doi concurenți se luptau făcînd mari sforțări și mari sacrificii pentru a avea angajamentele cele mai strălucite—de unde urmară pagube mari adecă prea mici cîștiguri...

In iarna anului 1904 steaua lui Conried străluci cu cea mai vie lumină. Atunci reuși să pună mîna pe „Parsifal" al lui Wagner. Toată lumea aștepta cu înfrigurare montarea operei a cării înscenare a costat 280.000 mărci dar cel puțin a fost superbă.

S'a afirmat atunci în presă că Bayreuth rămăsese în urmă; fu un triumf desă-

vîrşit. Nu mai puţin şi-a arătat îndemînarea în chestiunea operetelor lui Iohan Strauss şi Molläker în jurul cărora avură loc procese cu răsunet universal.

A 25-a aniversare a carierei lui Conried—care a început ca actor în Viena, Berlin, Lipsca şi Brema—fu serbată cu entuziasm de întreaga colonie germană din New-York. Suveranii Germaniei şi Austriei îi acordară ordine înalte; la 1905 fu primit în audienţă de Frantz Josef. Intr'un cuvînt—Conried se poate mîndri cu o strălucită şi fecundă carieră de artist.

*

Am amintit mai sus despre făţărnicia americană vorbind despre Salomé. Lumea îşi mai aduce aminte de celebrul proces intentat tenorului italian Caruso pentru că ar fi ofensat pe o doamnă americană, adresîndu-i cuvinte echivoce în grădina zoologică, în faţa unei cuşti de momiţe. In zadar tenorul s'a apărat şi a jurat; în zadar avocatul stăruia asupra faptului că acea damă n'a apărut măcar în proces.

Artistul a fost condamnat la o amendă şi-a rămas „înfierat" pentru „imoralitate" Iată însă că zilele aceste o damă fu condamnată în New-York, pentru scandal şi bătaie, la o mică amendă. Cu ocazia interogatoriului ce-i s'a luat s'a stabilit că ea fusese eroina—„dama voalată"—din procesul Caruso. Artistul aflînd despre aceasta a declarat ziariştilor că se simte mai fericit ca ori cînd în viaţă pentru motivul că împrejurările au venit să-l reabiliteze.

*

După această bucurie, Caruso a avut însă şi o mare durere în timpul acestei din urmă şederi în New-York. Iată ce-i s'a întîmplat. In seara de 29 Ianuarie cunoscuta New-Amsterdam-Nationalbank anunţă prin afişe că a încetat afacerile. Direcţia Operei „Metropolitan", unde cînta Caruso, lua cele mai straşnice măsuri ca nu cumva marele cîntăreţ să afle această noutate, înainte de sfîrşitul spectacolului. Regisorul teatrului ştia că tenorul avea depuşi la acea bancă 40,000 dolari şi-l ştia prea bine pe acesta din urmă şi se temea de izbucnirea unor sentimente naturale după o atare lovitură. Se cînta „Manon Lescaut" şi Caruso serbase un colosal triumf în actul I, în rolul lui De Grieux.

După ce contenură aplauzele şi publicul aştepta actul al doilea, de odată izbucniră gemete stranii din cabina tenorului. Lumea de pe scenă şi dintre culise se îngrozi; se temea de foc, de vr'o catastrofă. Cu disperare fugi regisorul spre cabina lui Caruso; aici găsi împlinite cele mai rele temeri ce avuse. Cine-va pusese în curent pe Caruso cu falimentul băncii în chestiune. Tenorul plîngea, răcnea, gemea, îşi smulgea părul în disperare, se arunca pe sofà, se sculà din nou, se plimba în sus şi în jos, încerca să se sinucidă, în scurt se purta ca un turbat. La rîndul său regisorul era desperat, căci publicul aştepta şi Caruso nu se mîngăia, nu se potolea de loc. Amicul şi tovarăşul intim a lui Caruso,—Bartolomy—avu atunci o idee genială. El o rupse de fugă şi după foarte puţin timp se reîntoarse aducînd un document tipărit cu maşina: o înştiinţare din partea Băncii cu pricina, care dezminţea crachul şi invita pe toţi depozitarii să se prezinte a doua zi dimineaţă să-şi ridice banii.

— „Vezi, Enrico, directorii anunţă că vor plăti mîini toţi banii, totul ie în bună ordine" — îi zise Bartolomy.

Marele cîntăreţ se lăsà repede convins sări de gît prietenului său şi apoi apăru în actul al II repurtînd un succes enorm. Nici-odată poate nu cîntase cu atîta avînt, cu atîta entuziasm!

Blag.

STRUNA ZILEI

TINEREŢE...

La institutul de domnişoare X s'a întîmplat un început de incendiu.

Ziarele locale

Inimile, domnişoare,
Vă sunt calde, simţitoare;
Insă tot n'aşi fi crezut
Să iea foc... un institut!

D. Cantacuzino îşi desminte legenda

D. Mişu Cantacuzino, fostul primar al Capitalei, care a ticluit o ticăloasă legendă în chestia Conversiunei, o desminte astăzi, sub propria sa iscălitură.

El publică *o* scrisoare în *Epoca*, prin care declară că interviewul său cu *Viitorul*, „a dat loc la diferite interpretări".

După ce povesteşte ce i-a spus părintele d-sale in chestia conversiunei şi ce s'a petrecut în consiliul de miniştri, d. Cantacuzino scrie:

Nici odată n'am înţeles prin cele spuse în interviewul meu să critic conversiunea în sine. Aprobarea tratărilor încheiate de ministrul de finanţe pe cursul de 87 jum., de oameni ca G. Gr. Cantacuzino, generalul Manu, fraţii Lahovary şi colegii lor, este pe lîngă cuvintele de ordin financiar, arătate mai sus, o chezăşie indestulătoare că operaţiunea era în folosul Statului şi că chiar dacă ministrul de finanţe nu ar fi fost legat printr'un angajament luat înainte, guvernul neobţinînd un curs mai ridicat printr'o prelungire a tratărilor, ar fi admis cursul de 87 jum.

Preţurile pentru islazuri

„Monitorul oficial" de azi mai publică următorul tablou al preţurilor pentru un hectar de islaz comunal.

Vaslui

Regiunea 1.—Comunele: Bîrzeşti (afară de satele: Unceşti, Macreşti, Cănţălareşti şi Dobrosloveşti, care cad în regiunea II), Brodocu, afară de satele Maraseni şi Ştefan cel Mare, cari cad în regiunea II). Borăşti, Cosmeşti, Curseşti, Drăguşeni, Gîrbeşti, Ivăneşti, Laza, Lipova, Lipovaţu, Negreşti, Pungeşti, Tansa, Todireşti, Tungujei, Valea-Satului (afară de satele: Bondeşti, Rediu, Sasova, Boroşeşti, Rediu, Sasova, Boroşeşti sat şi tîrg, Scînteia, Tufeşti de jos şi De-Sus, Lingurari şi cătunul Sperieţi, cari fac parte din regiunea II), minimum 204, maximum 440 lei.

Regiunea II.—Comunele: Ciorteşti, Codăeşti, Dobrovăţu, Munteni-de-Jos, Poiana-Cîrnului, Soleşti, Surăneşti, Tăcuta, Tanacu, Valea-Rea, Vaslui şi Zapodeni minimum 143, maximum 400 lei.

Fălciu

Regiunea I.—Comunele: Aveşti, Boteşti, Bohotinu, Buneşti, Cosmeşti, Cozia, Dolheşti, Epureni (afară de cătunele: Valea Grecului şi Chersecosu, cari fac parte din regiunea III), Grozeşti, Moşna, Păhneşti, Podoleni, Răducăneni şi Tătărani, minimum 143, maximum 400 lei.

Regiunea II.—Comunele: Albeşti, Băşeşti, Creţeşti, Deleni, Gageşti, Grumăzoaia, Hoceni, Hurdugi, Olteneşti, Roşieşti, Şchiopeni, Ţitu şi Vutcani, minimum 143 maximum 352 lei.

Regiunea III. — Comunele: Berezeni, Drînceni, Fălciu, Roşeşti, Stălineşti şi Vătrişoaia, minimum 143, maximum 320 l.

Tutova

Regiunea I.—Comunele: Adam, Băcani, Bălăbăneşti, Bălăşeşti, Brădeşti, Cărăpceşti, Cîrlomăneşti, Cerţeşti, Ciocani, Giurăşti, Costeşti, Cotoroaia, Docani, Epureni, Fruntişeni, Fundeanu, Ghindigeni, Gura-Similei, Iveşti, Lieşti, Lungeşti, Obîrşeni, Odaia-Bursucani, Pochidia, Pogoneşti. Popeni, Priponeşti-de-Sus, Priponeşti de Jos, Prisacani, Puntişeni, Rădeşti, Sălceni-de-Sus, Sîrbi, Slobozia-Zorleni, Unţeşti, Vinderei şi Vizureni, Bîrlad, minimum 202, maximum 465 lei.

Regiunea II.—Comunele: Banca, Blăgeşti, Bogeşti, Căbeşti, Cîrja de sus, Chilieni, Corodeşti-de-Sus, Lăleşti, Măscurei, Mireni, Murgeni, Praja, Pueşti, Rînzeşti, Schineni, Şendreşti, Stănueşti şi Voineşti-Răzeşti. Minimum 183, maximum 391.

Regiunea III.—Comunele: Avrămeşti, Bogdana, Bogdăniţa, Bogdăneşti, Buda, Dragomireşti, Floreşti, Hălăreşti Ibăneşti, Mînzaţi, Miceşti, Orgoeşti, Plopana şi Tuleşti. Minimum 183, maximum 354.

Bacău

Regiunea I.—Comunele: Bereşti, Blăgeşti, Buhociu, Călugăra Mare, Cleja, Fîntînele, Filipeni, Gioseni, Lecca, Mărgineni, Pîncreşti, Părîncea, Răcăciuni, Săucreşti, Serbeşti, Traian şi Valea-Seacă. Minimum 193 maximum 650.

Regiunea II.—Comunele: Caşin, Căiut, Bărsăneşti, Bogdana, Bogdăneşti, Grozeşti Helegiu, Oneşti Rapile, şi Tîrgu-Trotuş Minimum 145, maximum 497.

Regiunea III.—Comunele: Băhnăşeni, Băseşti, Bernuţ, Bucşeşti, Luncani, Măgireşti, Nadişa, Obîrşia, Poduri, Săcueni, Sănduleni, Scorţeni, Ţetcani şi Valea-Rea. Minimum 123 maximum 385.

Regiunea IV.—Comunele: Agăş, Brusturoasa, Comăneşti, Dărmăneşti, Doftana, Hîrja, Moineşti, Slănic, Volea-Arinilor şi Văsieşti, minimum 70, maximum 140 lei.

Litere-Ştiinţe-Arte

D. Doumerque, ministru al instrucţiunei publice din Franţa, a invitat la minister pe ilustrul nostru istoric d. Alexandru Xenopol, Luni 14 Februarie. D-sa i-a vorbit mai întăi de cursul său de la Sorbona, despre care auzise atîta bine, apoi de comunicarea ce făcuse d. Xenopol la institut, comunicare ce interesase pe ministru în cel mai mare grad.

D. Xenopol atrase atenţia ministrului asupra decăderei comerţului Franţei în Orient, nu numai în Romînia dar şi în întreaga Peninsulă Balcanică, discutînd împreună cauzele acestui regres al relaţiilor economice, mai ales între Franţa şi Romînia.

D. Doumerque spuse d-lui Xenopol că a mai discutat această chestie şi cu fratele d-sale d. Neculae Xenopol cînd a fost trimis de guvernul romîn să închee tratatul de comerţ cu Franţa. D. Xenopol stărui mult asupra faptului că Franţa ar trebui să se intereseze mai mult de Romînia în care-ea se bucură de simpatii atît de adînci.

*

Mîne seară, 4 Februarie, are loc la teatrul Naţional beneficiul d-rei Anicuţa Cîrjă cu renumita piesă Tatăl (Son pére...)

Cu mare plăcere constatăm că tînăra artistă îşi afirmă pe zi ce merge talentul său dramatic, dînd dovada de un temperament în adevăr artistic, de energie, pricepere şi conştiinciozitate în studiul rolurilor ce-i se încredinţează.

*

Două spectacole cu deosebire atrăgătoare vom avea în cursul lunei la teatrul Naţional: «Regele Lear» la 14 Februarie cu maestrul Nottara; «Vijelia» la 17 Februarie, beneficiul excelentei artiste, d-na Aglaia Pruteanu.

*

Maestrul Puccini s'a întors la Roma dintr'o călătorie în Egipet. El a anunţat pe un amic al său că lucrează acum la o nouă operă „Copilul Apusului", libretul de Zangarini, extras dintr'o dramă cu acelaş nume a lui Belasco.

*

Intr'o editură berlineză a apărut un volum cuprinzînd 269 scrisori cu totul inedite ale lui Richard Wagner, adresată primei sale soţii, Minna. Ele se referă la un period de 30 de ani din viaţa marelui componist. Zilele aceste s'au împlinit 25 de ani de la moartea lui Wagner.

*

In ziua de 12 Februar stil nou bătrînul scriitor englez, patriarhul literar al Angliei, Meredith, a împlinit 180 de ani.

Căruntul poet şi romancier se bucură în patria sa de o reputaţiune extraordinară pe care şi-a cîştigat-o prin o prodigioasă activitate literară. Şi-a început cariera prin ziaristică pe care a practicat'o de nevoie, avînd a-şi cîştiga existenţa. Primele sale scrieri literare propriu zise i-au atras laudele unor iluştri poeţi ca Tennyson şi Kingsley. Faima i-a crescut mereu, aşa că acum 20 de ani unii critici îl puneau aproape alături de Shakespeare. Oricum, în păturile intelectuale Meredith are o reputaţiune fără pereche N'a avut însă nici odată mari succese materiale şi n'a realizat bogăţii pe urma producţiunilor literare. Astăzi trăeşte retras, la Boxhill nu departe de Londra.

*

Medicii engleji Darlington şi Park au studiat biletele de bancă din punctul de vedere al microbilor. Aceste bilete formează excelente medii de cultură... microbiană; autorii sus citaţi au însămînţat pe ele bacili difterici şi au constatat că au trăit pe ele o lună de zile. Mai puţin septice de cît biletele. Metalul pare un teren rău pentru microbi. Dr. Park a numărat: pe un penny, 25 bacterii, pe o monedă de argint, 40, pe un bilet de bancă curat, 1250 şi pe unul murdar 73,000.

*

La Paris s'a constituit un grup de medici în scop de a se crea şi a asigura funcţionarea unei case de retragere pentru medicii francezi. E vorba de o întreprindere considerabilă pentru a cării realizare e nevoie să adere toţi medicii sau toţi „confraţii".

*

A murit la Viena marele artist dramatic Fritz Krastel de la Bourg-theater, în vrîstă de 69 ani. Era originar din Mannheim, fiul unui corist de la teatru şi fusese destinat preoţiei. A arătat însă din tinereţe mari aptitudini dramatice şi ajunse cu vremea un artist dintrei cei mai cu vază.

*

Din Paris se anunţă că Edmond Rostand a scris la rîndul său, un „Faust". Poetul ar dori să vadă piesa reprezentată pe scena „Comediei Franceze". Nu e sigur încă dacă Faust va vedea lumina rampei înaintea celeilalte piese mult aşteptate: „Chanteclair".

*

Au apărut în eleganta editură „Minerva" următoarele noutăţi literare asupra cărora atragem toată luarea aminte: I. L. Carageale: Teatru; A. Vlăhuţă: Clipe de linişte, M. Sadoveanu: Insemnările lui Manea, Constanţa Hodoş: Martirii (roman), I. Slavici: Nuvele (Vol. II) A. C. Cuza: Naţionalitate; V. Alexandri: Teatru (vol. V), Sandu-Aldea: Bărăganul.

Vom reveni pe rînd asupra acestor lucrări.

*

O operă în adevăr senzaţională va apare într'o editură pariziană: un roman al marelui critic Henri Taine intitulat „Etienne Mayran", un fel de autobiografie psihologică.

De la moartea lui Taine sunt 15 ani împliniţi astăzi şi după cum observă Max Nordau autoritatea lui Taine e astăzi f. redusă.

Acum pare că va primi în adevăr o lovitură teribil de grea prin apariţia operei profăserului Anlard: „Henri Taine critique de la Révolution Française".

Se pare că Anlard a dat de urma unei falşuri mari, intenţionate în opera capitală a lui Taine „Les origines de la France contemporaine". Aceasta o probează Anlard cu date şi citaţii culese prin o muncă răbdătoare şi prodigoasă pentru a reabilita Revoluţia Franceză în contra operei lui Taine, în care era calomniată sub pretexte istorice ce se dovedesc acum înventate sau false.

*

Impresarii şi directorii de Operă din Newyork au încheiat un cartel—în scop de a se opune la excesivele onorarii ce sunt nevoiţi să acorde artiştilor mari europeni. In înţelegere au intrat şi reprezentanţi ai unor instituţii analoage din Europa.

Asupra ultimelor evenimente artistice din marea metropolă americană găsesc cetitorii detalii în prima pagină a ziarului.

*

Marele scriitor olandez Herman Heijermans, dorind să studieze anumite tipuri şi scene, s'a prezentat dăună-zi într'un costum ad-hoc, pentru a fi primit în „Azilul de noapte" al Berlinului unde a petrecut o noapte în tovărăşia clienţilor acestui azil într'un strict incognito.

Informaţii

● *D. dr. Istrati, fost ministru, a aderat la politica d-lui Take Ionescu.*

*

A mai aderat şi d. Gr. Racoviceanu, mare proprietar, fost senator de Dolj.

● D. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat, a primit următoarea telegramă din Huşi:

Membrii partidului conservator din judeţul Fălciu, exprimînd marea lor admiraţie pentru Take Ionescu, floarea inteligenţei, ilustrul om de stat al Romîniei, şef al partidului conservator democrat, îl asigura de tot devotamentul şi de nemărginita lor încredere în lupta pentru dreptate, în conducerea intereselor ţărei.

Trăiască Take Ionescu!

Trăiasca partidul conservator-democrat!

Th. Cerkez, Em. Busnea, St. Gheorghiu, dr. Gîdei, dr. Şerbănescu, dr. Vlad, preot Lascar, preot Vasilescu, Const. Buzula, Emil Emandi, Gh. Roşu, farmacist Pasculescu, Bondescu, Panaite Vicol, Gr. Buznea, D. Dimitriu, Gh. Vezbeanu, Pavel Gîdei, Petru Popescu, Ignat Stegariu Boghiceanu, N. Marin, D. Manoliu, G. Orhocea, Raşcanu, Caraivan, Vasiliu, Tulbure, Ulea, Agarici, Rădovici, Gh. Răşcanu, G. Ghibănescu.

● In privinţa svonurilor ce au circulat cu privire la intenţia ce ar avea-o d. P. Poni de-a se retrage din comisia agricolă superioară, aflăm următoarele: d. Poni a pus pe lista candidaţilor la posturile de inspectori regionali pe d-nii: Al. Poni, fiul seu, şi Norbert Cugler, inginer şef al comunei Iaşi, cumnatul d-lui Poni.

Stăruinţele d-lui Poni în aceste două numiri, au produs o impresie cu atît mai rea asupra membrilor comisiei regionale, cu cît nici d. Poni fiul, nici d. Cugler cumnatul, n'au nici o chemare în chestiuni agricole.

Cum era foarta delicat lucru să se spuie d-lui Poni lucrul acesta, comisia recurse la o fineţe: ea admise o propunere a prinţului Ştirbei, ca să nu se numească în funcţiuni agricole, nici un candidat înrudit cu vre-unul din consilieri.

D. Poni a şters atunci pe fiul şi cumnatul, dar a manifestat dorinţa de a se retrage.

Aci stau lucrurile.

● Procurorul general va pune Luni concluziile sale în chestia cererei de graţiare a d-nei Maria Vasiliu.

DIVERSE

— Fiind bănueli că copilul găsit mort lîngă „Vărsătoarele" ar fi fost ucis şi apoi aruncat acolo, parchetul a ordonat o severă anchetă.

— Prefectura de judeţ va distribui zilele acestea ajutoare la locuitorii din judeţ a căror case au fost încendiate.

— Eri fiind hramul Mitropoliei, serviciul divin a fost oficiat, cu o osebită solemnitate, de însuşi I. P. S. S. Mitropolitul Parthene, încunjurat de clerul catedralei şi acompaniat de corul, sub conducerea maistrului Dimitriu.

După terminarea serviciului divin, a avut loc o recepţie în palatul mitropolitan.

Abisinia se reîntoarce la civilizaţia creştină

Abisinia a fost o ţară creştină. Aci creştinizmul a fost introdus prin doi creştini: Frumentius şi Edesius. Tradiţiunea ne spune că pe la 316 d. Hristos a ajuns pe ţărmul Abisiniei o corabie condusă de filosoful Meropiu de la Tir. Locuitorii prind pe toţi cari erau în corabie şi 'i omoară. Nu scapă de furia lor de cît doi tineri: Frumentius şi Edesius, cari au făcut o impresie deosebită asupra păgînilor prin statura şi frumuseţa lor. Pe aceşti doi 'i iau şi 'i duc înaintea regelui, care a remas şi el entuziasmat de privirea lor, pentru care i-a luat pe lîngă el, i-a introdus în afacerile publice şi ajung, după moartea regelui, să conducă pe minorul rege Aizana.

In aşa situaţie, tinerii răspîndesc creştinizmul între Abisinieni, pînă la 318, cînd, după ajungerea la majorat a regelui, pleacă din Abisinia. Mai tîrziu, după sfatul lui Atanasie cel Mare, episcopul Alexandriei, unul din cei doi tineri, anume Frumentius, după ce primeşte hirotonia de episcop, se întoarce în Abisinia, unde ajunge episcop la Axuma, cînd botează pe rege şi pe oamenii curţii, iar apoi poporul.

Această ţară creştină, era aproape în regres din punct de vedere religios, căci deşi încă de la început în relaţiuni cu creştinii comunităţilor de pe la marea Mediterană, totuş în urma invasiunii islamice, ei au rămas închişi în fortăreaţa lor naturală. Isolaţi astfel. locuitorii Abisiniei şi-au apărat religiunea lor creştină contra adepţilor lui Mohamed, fără a putea totuşi să'şi păstreze caracterele esenţiale ale religiunii lor.

In această isolare, începusă încetul cu încetul a se alipi de judaismul biblic, introducîndu-se între Abisinieni chiar tradiţiunile rituale ale vechilor Evrei.

In ultimii timpi s'a produs însă o mişcare profundă, Abisinia a restabilit relaţiunile cu ţările creştine ale Apusului.

In urma acestei schimbări, Islamismul este în descreştere, iar drapelele puterilor fălfăe la porturile Abisinici: Italia are Eritreia, iar Anglia are Sudanul.

Spiritul creştinismului curat începe iarăş a străbate în bisericile din Abisinia, sub influenţa relaţiunilor prieteneştişi datorite solidarităţii întemeiată pe aceeaşi credinţă dintre Abisinia şi ţările creştine ale Apusului. Isus Hristos, mîntuitorul lumii, autorul religiunii care proclamă dragostea între oameni, îşi ia iarăşi locul cuvenit, pe cînd Iudaismul pierde zi cu zi din rolul ce-l avuse pînă aci.

Nu numai din punct de vedere religios Abisinia a luat o faţă nouă. Din contactul cu Apusul Europei, această ţară a început a împrumuta şi a'şi asimila spiritul şi aspiraţiunile intelectuale ale Apusului. Poporul se pune din nou în raport de civilizaţie cu Apusul creştin. Regele la 12 Octombrie a. c. printr'un decret al său decide a se introduce învăţămîntul primar obligator în toată ţara şi a se construi localuri de şcoale primare în oraşe şi la sate.

D. Gh.

Ocaziune rară

De vînzare o casă compusă din 13 apartamente, mai multe magazii, pivniţi, cămări, loc mare (foarte potrivit pentru o fabrică) situată în strada Zugravilor 55.

A se adresa la d-na Unger strada de jos 55, sau la dl. Dr. H. Burstin, strada Goliei 21.

Amnistie pentru dezertorii

din armata austro-ungară

Consulatul austro-ungar din localitate face cunoscut, că Majestatea Sa Imperială şi Regală Apostolică Francisc-Iosif I, cu rezoluţiunile din 12 şi 26 Noembrie 1907 a bine-voit a acorda o amnistie întinsă pentru refractarii şi dezertorii armatei I. & R. şi marinei Imp. şi Reg.

Acelor persoane care se vor prezenta pînă la *1 Decemvrie 1909* la autoritatea competentă în patrie va fi garantată reîntoarcerea în patrie, scutită de ori ce pedeapsă în măsura şi conform prescripţiunilor acestui act de graţie.

Pentru eliberarea legitimaţiunilor respective este împuternicit consulatul sus menţionat, a cărui competenţă se întinde asupra districtelor: Iaşi, Vaslui, Fălciu, Botoşani, Dorohoi, Suceava, Roman, Neamtz şi Bacău.

Pentru ulterioare informaţiuni a se adresa către zisa autoritate imp. al reg. în Iaşi.

— D. Colonel Tarnoschi, comandantul regimentului 13 Ştefan cel Mare, a plecat la Craiova unde un fiu al d-sale, care e elev în gimnaziul militar, se află suferind.

— Cu acceleratul de aseară I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie a plecat în capitală de unde se va reîntoarce în dimineaţa zilei de 7 Februarie, va oficia serviciul divin cu prilejul onomasticei sale.

——

● Senatul Universitar şi consiliul profesoral al facultăţei de medicină, au recomandat cu nouă voturi, pe d. doctor V. Sion la catedra de patologie internă de la facultatea din Bucureşti.

D. doctor Livaditi n'a intrunit de cît trei glasuri.

● Concursul pentru ocuparea celor 26 locuri de medici primari, a început, precum am anunţat, la 1 Februar la Bucureşti, amfiteatrul spitalului Colţea.

Unsprezece candidaţi au fost respinşi; mulţi nu s'au prezintat. Au rămas tot atîţia candidaţi cîte locuri vacante sunt.

S'a dat, ca probă scrisă, despre „Cancer la stomac".

Concursul a fost suspendat pînă Mercuri, ora 10 a. m., cînd se vor citi tezele.

● Este inexactă ştirea unui ziar din Bucureşti, că poliţiea din Iaşi a trimis doi agenţi la Predeal ca să aducă pe Leff.

Leff va sosi la Predeal cel mai tîrziu Marţi şi va fi excortat la Iaşi de doi agenţi ai poliţiei de la acea frontieră.

In baza mandatului de depunere pe care judecătorul de instrucţie al cabinetului III, l'a lansat de mult în contra numitului, el va fi depus la penitenciar.

● Alaltăeri s'a ţinut adunarea generală a comitetului executiv al partidului conservator-democrat, din Galaţi.

La această întrunire a azistat şi d. Al. A. Bădăreu.

Au vorbit d-nii Macri, Măgură şi Bădăreu şi s'a decis a se trimite o delegaţie cît se poate de numeroasă la Bucureşti, cu ocazia congresului.

S'a hotărît de asemeni ca toţi delegaţii să depue cărţile lor de vizită autografe la d. Take Ionescu, dorind a se forma un album comemorativ, al acestei date însemnate în viaţa partidului conservator.

In această întrunire s'a făcut de asemenea cunoscut din partea grupului democrat din jurul ziarului *Cuvîntul*, că şi acest grup s'a raliat la politica d-lui Take Ionescu. Intre acestea sunt d-nii Magura, Apostoliu cu vr'o două-zeci prieteni.

Intrunirea a fost foarte entuziastă şi animată de cele mai calde sentimente de devotament pentru politica partidului conservator-democrat.

● **Un concurs scandalos.**—Am insistat asupra scandalului ce se petrece cu întocmirea comisiei examinatoare pentru ocuparea catedrei de patologie internă de la facultatea de medicină din Iaşi.

Ministrul instrucţiei, d. Haret, joacă un rol foarte urît în „afacerea" aceasta, în care cumnatul sau, doctorul Anghelescu din Bucureşti, este direct interesat. D. dr. Anghelescu stărue pentru reuşita la concurs a d-lui dr. Bacaloglu, cu care cumnatul d-lui Haret se află în legături comerciale; candidatul pentru catedra de la Iaşi este medicul băilor Sarata-Monteoru, proprietatea d-lui Anghelescu.

D-lor Bacaloglu - Anghelescu nu le-a convenit, nu ştim pentru ce, prezenţa în comisiunea examinatoare a d-lui dr. E. Puşcariu, delegatul facultăţei de medicină.

D. profesor dr. Babeş, delegatul ministerului instrucţiei, care face şi el parte din complot, a demisionat pentru motivul că *cineva* din comisia examinatoare n'ar fi competent în materia specială a concursului.

Ministrul a întrebat atunci pe d. profesor V. Negel, care ţinea loc de decan, cine din comisiune nu e competent. D. Negel a respuns telegrafic *că nu ştie cine.*

In faţa acestui respuns ministrul hotărî să lase la locul lor pe delegaţii facultăţei de medicină, respinse demisia profesorului Babeş, iar în locul demisionatului profesor Stoicescu dispuse numirea d-lui profesor G. Bogdan.

Atunci, nu se ştie prin ce minune, veni o telegramă a d-lui profesor Negel, care anunţă pe ministru că a descoperit persoana incompetintă, care este d. profesor E. Puşcariu, *de şi d. Puşcariu este profesor de aceeaşi specialitate ca profesorul Babeş.*

Nu s'a mai expediat la Iaşi numirea d-rului Bogdan, ci a bravului profesor Negel, iar incompetentul profesor Puşcariu a fost înlocuit cu competentul dr. Manicatide.

Scandalul acesta îşi atinge culmea acolo, că profesorul Negel nici n'avea competinţă să semneze pro-decan, de oare ce, cu o zi în urmă încă, *venise confirmarea ca decan a d-lui Socor.*

Scandalosul concurs va începe Joi, 7 a. c.

D. Bacaloglu, în profitul căruia s'a aranjat scandalul, rămîne singurul candidat!!

Balul Jockey Club.—Aseară, în somptuoasele saloane ale clubului „Jockey" a avut loc balul oferit de membrii acestui club elitei societăţei iaşane. După o întrerupere de mulţi, foarte mulţi ani, societatea iaşană a avut în fine frumosul prilej de a asista la unul din cele mai splendide baluri care au evocat în amintirea asistenţilor măreţia balurilor cari odinioară făceau fala oraşului nostru.

Pregătirile au început de acum cîteva zile sub direcţia unui comitet ad-hoc ales dintre membrii clubului secondat de cîteva doamne din înalta societate care au făcut onorurile balului.

Toate saloanele clubului au fost special aranjate pentru această ocaziune; lumina, cu profunzime revărsată, dădea un aspect feeric vastelor săli, în care se adunase tot ce Iaşul are mai select. Clubul lansase 350 de invitaţiuni iar persoanele invitate au răspuns aproape în unanimitate, aşa că numărul celor presenţi trecea de 300.

Lumea se aduna de pe lă 9 jum. fiind primită de membrii comitetului.

Dansul a început imediat în acordul excelentelor orchestre, ale Regimentului 13 Ştefan cel Mare şi a Conservatorului din Iaşi succedîndu-se pînă la oarele 2 după miezul nopţii cînd lumea trecu în salonul de jos al cofetăriei Tuffli unde s'a servit supeul oferit invitaţilor de către Jockey-club.

Invitaţii au luat parte la acest supeu în trei serii consecutive, la nişte mese frumos împodobite cu flori şi aranjate cu un deosebit gust artistic.

S'a servit de către cunoscuta casa „Buch" următorul bogat şi excelent Menu care a fost foarte apreciat de aleasa asistenţă:

Consommé en tasse aux petites bonchées.
Caviar d'Astrakhan
Jambon de Prague
Salade de Caviar
Galantine de Poulardes
Chapons à la gelée
Chaud-Froid de Cotes de veau
Filet de boeuf froid
Dindons à la Montgiron
Salades variées
Tarte pralinée
Fromages assortis
Corbeille de fruits
Café
Vins: Qdobesti, Uricani
Champagne: Pommery & Greno

La orele 4 dimineaţa a început cotilionul la care au participat peste 80 de perechi şi care a fost condus cu mult brio de tinerii ofiţeri iaşani la care se alăturase şi camarazii acestora din roşiori veniţi anume din Bîrlad şi Tecuci pentru a lua parte la această splendidă festivitate a elitei iaşane.

Surprizele cotilionului au atras cu drept cuvînt admiraţia dansatorilor prin varietatea şi bogăţia lor; ele fusese comandate la o casă specială pariziană.

Dansul a urmat ne întrerupt şi a luat sfîrşit de abia la 8 dimineaţă, cînd asistenţa s'a împrăştiat păstrînd de sigur o neuitată ci foarte plăcută amintire a acestui bal grandios asupra căruia vom da în numărul de mîine o dare de seamă detailată.

● La Ploieşti a apărut un nou ziar: „Democraţia Censervatoare", sub direcţia d-lui Victor Bilciurescu.

Dorim traiu lung noului confrate.

● D. procuror general a plecat ieri la Bucureşti spre a conferi cu ministrul justiţiei în chestia Ciulei.

● Eri dimineaţă escadroanele din regimentul 7 calaraşi, au făcut maşuri de antrenare până la Popricani.

● Zilele acestea se va inaugura şcoala de adulţi înfiinţată pe lîngă penitenciarul local.

● Eri, pe platoul de la Copou, s'a făcut degradarea caporalului Ion Mayer, din regimentul 13 Stefan cel Mare, invinuit de abateri de la disciplină.

Ordinul de zi a fost citit de d. Loc.-Col. Cernătescu, după care, în sunetul muzicei, ofiţerul de serviciu a rupt tresele de la tunica numitului condemnat.

◑ Mîine începe la Liceul Naţional, examenul de înaitare pe loc a învăţătorilor din judeţul Iaşi.

● Operaţiunile de recrutare în localitate, vor începe la 15 a lunei aceştia.

Zilele acestea se vor numi comisiunile de recrutare.

● In ziua de 20 Mai se va ţinea concurs la Bucureşti pentru dreptul de a deschide farmacii noui în următoarele oraşe: două în Bucureşti, două în Botoşani, două în Brăila şi cîte una la: Piatra N. Trg. Ocna, Bacău; Sinaia, Caracal şi Turnu-Severin.

● Acelora cari aşteaptă cu nerăbdare o serie nouă cinematografică la Teatrul Circ Sidoli, li se vesteşte că astă seară Duminică întreg programu e cu desăvîrşire schimbat, cu toate sujetele nouă, inedite. Se vor desfăşura pe pînză recentele evenimente din Marocco — Casablanca — scene instructive ca: fabricaţiunea hârtiei scene comice în număr foarte mare, scene dramatice: Orfanii, etc. etc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Congresul partidului conservator-democrat

Bucureşti 3 Fevruarie

Bucureşti., 3 Februarie.—Trenurile au adus mii de oameni. Capitala are un aspect cu totul osebit.

Impresie mare fac grupurile delegaţilor din Oltenia, în frunte cu domnii Pavel Brătăşanu şi N. Economu. Aceşti delegaţi sunt puşi în costume naţionale. La întrarea lor în sala Băilor Eforiei, li se fac adevărate ovaţiuni.

La orele 1 cînd vă telefonez, marea sală a Băilor Eforiei geme de lume. Până astă-zi asemenea grandioasă întrunire n'a fost văzută încă în Bucureşti.

Delegaţii sosiţi ieri şi astăzi, în număr de 4000, au mers dimineaţă a casă la d. Take Ionescu şi au manifestat înaintea caselor şefului.

Congresul va fi deschis exact la ora 2.

In mijlocul sălei de întrunire s'a rădicat o tribună pentru oratori şi alături o alta pentru ziarişti.

Va presida d. C. Cantacuzino-Paşcanu.

D. Take Ionescu va vorbi primul. Pe urmă domnii N. Economu, Rădulescu-Motru, Ç. Dissescu. Al optulea înscris ie d. A. A. Bădăreu.

La urmă va vorbi iar d. Take Ionescu şi va enunţa principiile noului partid.

Declaraţiile d-lui Take Ionescu

Congresul s'a deschis la ora 2. Sosirea d-lui Take Ionescu este salutată cu aclamări, urale şi ovaţiuni entuziaste.

Şeful partidului ia cuvîntul şi face următoarele declaraţiuni:

Partidul conservator se va numi partid conservator democrat; va fi conservator prin respectul lucrurilor de azi şi in special a preprietăţei, va fi conservator prin întărirea statului contra dezordinelor, va fi democrat prin faptul că va ţinea socoteală de aspiraţiunile cetăţei moderne şi toate straturile sociale trebuesc întărite pentru ca să poată contribui la diriguirea ţărei.

D. Take Ionescu anunţă că în programul partidului va figura:

Lărgirea colegiilor electorale cu garanţia representărei minorităţilor.

Pe terenul administrativ: înfiinţarea unui minister al sănătăţei publice; crearea unui consiliu superior legislativ.

Discursul mai anunţă reforme menite a garanta marea proprietate, întărind, în acelaşi timp şi mica proprietate.

Declaraţiunea şefului prevede apoi importante reforme în învăţămînt; acordarea de drepturi politice Dobrogenilor; înfiinţarea unei case de pensiuni şi de asigurare pentru muncitorimea orăşănească; vorbeşte apoi despre întărirea sentimentelor de dragoste şi devotament cătră Tron şi Dinastie.

Apoi în materie administrativă, preconisează inamovibilitatea funcţionarilor şi a prefecţilor. Declaraţia închee exprimînd convingerea, ca izbînda va fi a partidului conservator —democrat.

*

După d. Take Ionescu ia cuvîntul d. C. Disescu.

——

D. Nae Economu de la Craiova luînd cuvîntul a salutat pe şeful Take Ionescu şi formarea noului partid—în numele Olteniei.

A vorbit apoi d. Nae Guran.

In urmă a luat cuvîntul delegatul Iaşului, d. doctor Hurmuzescu, care a arătat anarhia în care a ajuns instrucţia publică în ţară; a răfuit legile d-lui Haret, zicînd că partidul conservator-democrat îşi va face datoria readucînd liniştea şi orînduială în învăţămînt.

Vorbeşte apoi d. Toma Cămărăşescu care declară că partidul al cărui şef este Take Ionescu, va dura în aceasta ţară pentru fericirea ei şi va face reformele de care ea are nevoe.

*

După cererile entusiaste ale asistenţei şi în mijlocul unor ovaţiuni delirante, d. Bădărău este chemat la tribună.

Senatorul de Iaşi salută oceanul de lume şi arată că partidul conservator democrat, a cărui înfiinţare datează de 15 zile numai, este obiectul preocupărei ţărei întregi.

Partidul conservator-democrat are cu el întreaga ţară reală. Foastele majorităţi parlamentare, cari sînt reprezintate aci, din cei mai vrednici partizani conservatori, sunt alături de Take Ionescu, acei represintanţi cari au dus lupta cea mai viguroasă contra partidului liberal şi a partidului junimist.

D. Bădărău, în entuziaste ovaţiuni, zice că partidul conservator democrat, cu un şef ca Take Ionescu, este partidul de mine. Nu chestiuni personale, nici dragoste personală înconjoară pe Take Ionescu astă-zi.

Take Ionescu este simbolul ideilor lui. Cu iel viitorul ie al partidului conservator-democrat.

*

Ia cuvîntul d. Rădulescu-Motru.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**
str. Lăpuşneaeu 38

ANUNCIU

Se aduce la cunoştinţa d-lor acţionari ai Casei de Scompt şi Imprumut din Iaşi, că pentru a putea lua parte la adunarea generală din 10 Februar 1908, trebue să depună la sediul societăţii acţiunile cu zece zile înainte. **ADMINISTRAŢIA.**

Afacerea stă în mînele nóstre

Industriaş romîn cu mulţi ani de practică în străinătate, avînd cunoştinţe şi experienţe în branşa metalurgică (articole de tinichigerie) caută ca asociat o persoană cu capital.
Măcărescu, Cuza-Vodă 46, Iaşi.

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 2-a

—Tragerea la **4** şi **5** Februare 1908—

Reînoirea biletelor se va face cel **mai tîrziu pînă la 27 Ianuar 1908**

Cîştigul principal în caz norocos

— 70,000 lei —

Preţurile la clasa 2-a sunt:
1/8 Una optime **2.50** 1/4 Un sfert Lei **5**
1/2 Una jum. **Lei 10** 1 Loz întreg „ **20**

Avis important

Aduc la cunoştinţa onor. Public şi onor. mele clientele că am făcut *o instalaţie nouă de tot şi modernă* în atelierile mele de Boiangerie şi spălătorie chimică şi spălătorie de albituri, instalaţiune care poate să rivalizeze cu orice fabrică din străinătate aşa că sunt în posiţiune de a împlini ori-ce dorinţe a onor. mele clientele.

In stabilimentul meu de *Boiangerie şi spălătorie chimică* se poate *boi, revopsi, spăla* şi *curăţi* pe cale chimică orice haine de dame, toalete de bal, teatru, bărbăteşti, de copii, uniforme milităreşti şi şcolare, stofe de mobile, perdele, covoare din ori ce fel de stofă de mătasă, sau catifea, pantofi de bal, mănuşi, cortele, pene, boauri, lucruri brodate, mantale şi pelerine de cauciuc, jachete şi pantaloni de piele, blănuri, dantelărie, etc. etc.

Se boeşte în toate culorile şi *se garantează* pentru ori ce culoare şi pentru ori ce pată ce se scoate.

De aseminea în *spălătorie, instalaţie cu aburi*, se spală lenjuri femeeşti, bărbăteşti, gulere, manşete, albituri de menaj, trusouri, perdele etc. etc.

Se primesc comenzi din provincie prin o c. p. Cheltuelile de înapoiare a comenzilor privesc pe fabrică.

Rog dar pe onor. Public şi onor mea Clientelă să mă onoreze şi în viitor cu comenzile d-lor şi se vor convinge *de exactitatea celor spuse mai sus precum şi de preţurile moderate.*

Birou de primire la fabrica *Iaşi str. Păcurar 105*
La filiala *Iaşi str. Lăpuşneanu 25*
şi la *Bîrlad vis-a-vis de sucursala Poştei.*

cu toată stima
MARTIN BUCHHOLZER
Propietarul fabricei

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun 6

Feriţi-vă de agenţi

Cari vă speculează luîndu-vă preţuri exorbitante pentru Gramofoane false.

Nu cumparaţi în alt Magazin înainte de a cerca Gramofoanele şi plăcile noastre veritabile, recunoscute ca superioare de numeroasa noastră clientelă.

Plăcile şi acele noastre sunt cele mai veritabile nefiind uzate.

A sosit un mare transport de Gramofoane şi plăci precum şi viori, mandoline, flaute etc.

„România Musicală"
Magazin de instrumente şi note muzicale
24. Iaşi, str. Lăpuşneanu, 24,

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.

A se adresa la proprietar,
ILIE I. COCIA
Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

Farmacia I. ROTBARD

Piaţa Sf. SPIRIDON.—IAŞI

Aprovizionată zilnic cu medicamentele cele mai moderne; Specialităţi străine, ape minerale şi parfumerii.

Untură de peşte importată direct din Norwegia.

Cabinet pentru Dentistică şi boli de gură

D. Pekelman
&
Dr. med. M. Pekelman
S Alexandri 3
Casele (Hălăceanu)

LA MAGAZINUL

Fraţii POLLINGHER

A SOSIT
un mare transport de lengerii
pentru dame

Trusouri complecte

PÎNZARII FINE

Vasile E. Dimitriu

Licenţiat în drept şi filozofie
AVOCAT
Iaşi.—Strada Gărei (Casele Motăş) No. 7

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea
la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta
Bozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumàtate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folos şte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăreşci, catarrhelor, insomniielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI
Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primese spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de bact. LE NETTO 0f30c.

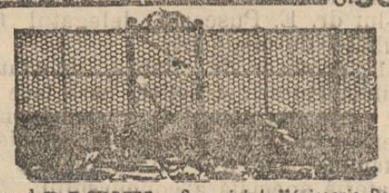

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f [illegible]

Châssis de couche, depuis..... 7 [illegible]

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 [illegible]

Porte-Sol Ollas pour 2 o Places..... 7 [illegible]

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie şu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V.—No. 355. Marţi 5 Fevruarie 1908

Textul declaraţiei

citite în congresul partidului conservator-democrat ţinut în ziua de 3 Februarie 1908 în Bucureşti, sala Eforiei.

D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, soseşte în Iaşi mîne, Marţi, 5 februar, cu trenul de 8.30 dimineaţa.

Şeful partidului nostru va lua parte la consfătuirea ce se va ţinea tot mîne, ora 5 p. m, în localul clubului, Piaţa Unirei.

Partidul conservator îşi mărturiseşte lui şi ţărei adîncile transformări cari s'au săvîrşit într'însul, şi ia de azi înainte numele de partid conservator-democrat.

Partid conservator, el înţelege să rămînă pe temelia actualei societăţi şi anume proprietatea individuală, în deosebire de cei cari direct sau indirect, conştient sau inconştient, ar tinde la naţionalizarea sau socializarea pămîntului sau a capitalului de orice formă.

Partid conservator, el crede că Statul trebue întărit, ca să se poată mai bine apăra în contra dezordinei, fără a fi silit să iasă din legalitate.

Partid democrat, el este hotărît să ţie seamă de aspiraţiile societăţei moderne, să păşească la reformele sociale menite să dea cît mai multă dreptate şi cît mai bună stare la cît mai mulţi.

Partid democrat, el este convins că orice organizaţie politică, ca să fie puternică, trebue să fie icoana credincioasă a naţiunei, şi prin urmare să se alcătuiască din toate păturile sociale, din vîrf pînă în massele profunde ale muncitorimei din sate şi oraşe.

Iar drept chezăşie a sinceritătei lui, el e gata să dovedească prin fapte că în sînul lui nu există altă erarhie de cît a muncei, a cinstei şi a meritului.

Tocmai pentru că partidul este şi conservator şi democrat, marea majoritate din fosta organizaţie conservatoare se găseşte aici, iar oameni cari pînă acum nu fusese cu noi, vin cu noi fiindcă nu se mai tem că stînd printre noi, vor fi siliţi într'o zi ori alta să aleage între jertfirea idealului şi ştirbirea propriei lor demnităţi.

Nu este o întîmplare că partidul conservator-democrat ia fiinţă în urma vijeliei care a sguduit pînă în temelie societatea romînă în primăvara anului trecut.

Din potrivă.—Diferinţele de tendinţe cari existau de mult dar nu eşiau la suprafaţă, s'au manifestat cu putere tocmai cu prilejul acelor împrejurări.

Pe nimeni mai mult de cît pe noi nu l'a cuprins groaza atentatelor în contra oamenilor şi proprietăţei, şi de aceia din primul ceas am cerut despăgubirile, nu ca o măsură economică, ci ca o chestie de înaltă ordine socială.

Dar din acele împrejurări, pentru noi a eşit un imbold, să mergem înainte, iar nu să privim înapoi.

Din ziua dintăi noi am crezut că datoria partidului conservator era să se pună sincer şi leal pe terenul manifestului regal, şi nu numai să primească dar să ofere colaborarea lui partidului liberal pentru săvârşirea reformelor în marginile manifestului regal, după cum îi dăduse concursul său moral pentru reprimarea răscoalei.

Noi credeam că nu este idee mai conservatoare de cît aceea ca cuvîntul coroanei dat ţărănimei în mijlocul războiului civil să fie adus la îndeplinire.

Noi credeam că era o idee adevărat conservatoare ca păturile diriginte, clasa avută şi puternică, să se înfăţişeze unită dinaintea ţărănimei, în opera reformelor care trebuiau să se facă desigur cu respectarea proprietăţei celei mari ca şi a celei mici şi una şi alta deopotrivă necesare pentru desvoltarea normală a Romîniei.

Noi credeam şi credem şi astăzi că dacă se urma astfel, reformele ar fi eşit mai conservatoare şi mai potrivite cu adevăratele nevoi ale ţărei.

Aceiaşi adîncă deosebire de tendinţe s'a dovedit şi la alcătuirea contra-proectelor conservatoare, cînd legea tocmelelor agricole era vădit necomplectă, iar reforma cea fără de asemănare mai însemnată acea a creerei unei case de credit, Casa rurală sau banca agrară, care să înlesnească ţărănimei cumpărarea de pămînt, fusese uitată din proectele partidului conservator.

Dacă în chestia islazurilor comunale s'a putut înlătura dezlegările care după părerea noastră păcătuiau prin călcarea legei legilor, care mai ales în democraţii trebue să fie respectată cu sfinţenie, acest rezultat nu s'a obţinut de cît prin aderarea tîrzie la ideea cea bună a conlucrărei partidelor pentru lucrurile care sunt mai presus de viaţa de fie-care zi.

Acum cînd reformele agrare au devenit legile statului romîn, ori care ar fi fost preferinţele noastre, şi ori cari ar fi şi azi părerile noastre, conştiinţa politică ne spune că datoria noastră este să ne dăm toate silinţele ca legile cele noi să fie aplicate şi de noi şi de guvern şi cu bună voinţă şi cu sinceritate.

*

Partidul conservator democrat nu este acum în ceasul de a-şi formula un program amănunţit de guvern, el are datoria însă să spue ţărei care-i sunt tendinţele. Numeroasele adeziuni cari ne vin de pretutindeni, nu voim nici un minut să rămînă numai acte de încredere sau de afecţie personală.

*

Partidul conservator-democrat este înainte de toate un partid monarhic.

Mai ales într'o democraţie tînără, în care prea repede să pot ivi curente neaşteptate care să ameninţe totul în cursul lor, monarhia reprezintă singura instituţie stabilă împrejurul căreia naţiunea să se poată strînge şi să aştepte trecerea vijeliei.

Aşa a fost şi în primăvara anului trecut cînd totul a rămas sub aşteptările noastre: aparatul administrativ care n'a prevăzut, aparatul judecătoresc care n'a putut descoperi firele răscoalei, partidele politice care afară de unele minute strălucite n'au stat tot timpul la înălţimea împrejurărilor, şi cînd numai Coroana şi armata au eşit şi mai mari din furtuna prin care am trecut.

Partidul conservator-democrat este deci un partid dinastic, dar fără condiţii şi fără rezerve.

*

Ultimul guvern conservator a sporit bugetul armatei cu 10 milioane. El a dat astfel dovada de adînca lui convingere că cea dintăi instituţie în Stat este armata.

Partidul conservator democrat va da armatei tot sprijinul, nu numai ca să o întărească prin toate mijloacele, dar ii va face şi omagiul de a o lăsa cu desăvîrşire în afară de orice chestie de partid.

*

In politica externă să cere înainte de toate continuitate. Ţări vechi parlamentare în care lupta dintre partide este dintre cele mai vii, au înţăles acest adevăr şi de şi miniştrii de externe să schimbă odată cu schimbarea guvernului, direcţia politicei externe rămîne neclintită. Aceste pilde Romînia le-a urmat şi le va urma.

*

Nu se poate tăgădui că în anii din urmă schimbarea actualei alcătuiri electorale pentru a o face să corespundă mai bine cu prefacerile care se produc în societatea noastră a fost pusă la ordinea zilei, de şi votul universal este aproape în deobşte exclus în dezvoltarea actuală a Romîniei.

Atît oportunitatea unei revizuiri a Constituţiunei cît şi chipul în care alcătuirea electorală ar putea fi reformată nu pot însă să fie hotărîte de cît prîn acordul ambelor partide căci toţi au să trăiască sub aceiaşi constituţie

De aceea partidul conservator-democrat se mulţumeşte azi să declare că la ori ce reformă electorală va trebui să se ia garanţii ca minoritatea să fie reprezentată.

Pe terenul chiar al actualei alcătuiri este o schimbare care trebue neapărat realizată.

Colegiul al treilea, colegiul ţărănimei, trebue să devie o realitate ori care ar putea fi surprinderile începutului. Numirile de deputaţi care de atîtea ori au înlocuit representanţa masselor trebue să înceteze şi celor de jos să li se dea astfel putinţa de a-şi face educaţia lor politică.

*

Pentru biserică şi cler partidul conservator a arătat în totdeauna o deosebită îngrijire. Tot aşa trebue să se urmeze şi de aci înainte cu aceşti conducători sufleteşti ai populaţii de la sate de la care atît de mult atîrnă sănătatea morală a naţiunei.

*

In administraţia superioara a statului trebue dusă mai departe diviziunea muncei prin despărţirea unor departamente prea încărcate.

In special va trebui să dăm administraţiei sănătăţei publice mai multă autonomie şi autoritate. Activitatea acestei administraţiuni nu se reduce numai la căutarea bolnavilor ci mai ales la prevenirea boalelor. De acea toate chestiile în legătură cu sănătatea, cu secarea bălţilor, alimentările cu apă, canalizările oraşelor vor trebui să treacă sub noua administraţie.

*

Infiinţarea unui consiliu legislativ care să pregătească proectele de legi este o nevoie de mult simţită. Ea va uşura opera modernizărei codurilor începută de partidul conservator. Partidul conservator-democrat trebue să profite de revizuirea codului civil ca să întărească familia dîndmai multă autoritate capului de familie prin reducerea rezervei şi mărirea dreptului de a testa.

*

Partidul conservator-democrat crede că stabilitatea trebue să devie regulă pentru toţi funcţionarii statului fără a excepta prefecţii şi fără a ne opri la pragul administraţiilor comunale şi judeţene.

Odată cu stabilitatea care fatal va imputina posibilitatea de înaintare, va trebui să introducem treptat în diferitele categorii de funcţiuni sistemul înaintării pe loc.

*

In justiţie partidul conservator-democrat crede că este absolută nevoe ca toţi judecătorii să fie inamovibili. Şi pentru a întări şi mai mult neatîrnarea judecătorilor noi vrem să se întindă şi la dînşii sistemul gradaţiunei ca ispita înaintărei să devie mai mică.

*

Singura garanţie a ordinei este respectul legei nu numai de către cîrmuiţi, dar mai ales de către cîrmuitori. Pentru a stavili arbitrarul izvor de neîncredere şi de corupţiune s'a creat contenciosul administrativ care stă streajă împrejurul ilegalităţei, nu atît prin actele ilegale pe cari le sfărămă cît prin cele mult mai numeroase pe cari le împedică.

Datoria unui partid conservator-democrat este să lărgească atribuţiunile acestui organizm şi să facă să pătrundă ast-fel în massele profunde ale naţiunei credinţa în legalitate.

*

Organizarea învăţămîntului nu mai este de ajuns pentru starea noastră de azi.

Conceput ca un lanţ neîntrerupt de la şcoala primară pînă la Universitate, învăţămîntul nostru nu este potrivit de cît pentru acele păturí sociale în cari copiii se pot dispensa de a produce pînă şi după majoritate.

Şi ţărănimea şi mica burghezie au nevoe de un învăţămînt primar superior, neobligator dar gratuit care să ţie pe copii la şcoală pînă la vîrsta în care pot trece drept la muncă şi care în acelaşi timp să le dea noţiunile practice necesare la ţară pentru munca cîmpului ; la oraşe pentru îndeletnicirile comerciale ori industriale.

Prin crearea acestui învăţămînt primar se va obţine şi micşorarea superior numărului elevilor din învăţămîntul nostru secundar a cărui menire de azi înainte numai este de a produce mult, dar de a produce bine.

Controlul pe care statul este în drept să 'l exercite asupra învăţămîntului privat nu trebue nici să-i jignească libertatea nici să-i împedice dezvoltarea.

Invăţămîntul profesional şi comercial care ar fi mult mai la locul lui la ministerul industriei şi comerţului trebue să-i dăm un caracter din ce în ce mai practic.

Şcolile de adulţi sunt una din cele mai bine făcătoare şi mai necesare instituţiuni într'o societate ca a noastră întemeiată de iniţiativa privată, ele merită să fie încurajate şi ajutate. Tocmai pentru că societatea romînă se democratizează statul trebue să fie şi mai mult protectorul înaltei culturi şi al artelor.

*

Finanţele Statului statornicite prin munca comună a amînduror partidelor trebuesc apărate cu străşnicie în contra propriilor noastre porniri de a satisface prea repede nevoile noastre mereu crescînde, fără a întrerupe însă opera de înzestrarea ţării cu mijloacele de transport de care are atîta nevoie. Tariful vamal destinat să agite la infiinţarea unei industrii naţionale a produs fireşte o scumpire a traiului care apasă mai ales clasele nevoiaşe.

El va trebui scăzut în toate acele articole care nu sunt indispensabile pentru afacerea industriei naţionale. In acelaş timp taxele de consumaţie asupra articolelor de întăia necesitate ca zahărul, petrolul şi sarea trebuesc scăzute.

Impozitul nostru funciar fiind în realitate un impozit asupra venitului funciar, este drept să scădem la preţuirea lui sarcinele ipotecare pe termene lungi. De altfel dacă buna stare a finanţelor noastre se va menţine, va veni ziua cînd va fi bine să trecem impozitul funciar judeţelor şi comunelor aşa de reduse în mijloacele lor, şi să căutăm o compensaţie pentru fisc, dacă va fi nevoie de compensaţie, nu în crearea de noui impozite ci în aşezarea mai dreaptă a unora din impozitele existente.

*

In afară de impozite trebue să sporim mijloacele Statului prin dezvoltarea şi punerea în valoare a avutului lui. Ultima lege pentru exploatarea terenurilor petrolifere ale Statului nu a dat nici un rezultat, va trebui înlocuită.

Pentru azi noi credem că cea mai bună soluţie ar fi ca lucrările de explorare să le facă Statul prin ingineri şi mijloacele lui, iar concesia pentru exploatare să se dea prin licitaţie publică asupra redevenţei.

Statul va trebui să profite de schimbul de proprietăţi pe cari 'l va produce casa rurală ca să cumpere pentru el subsolul acelor proprietăţi. Tot aşa ar fi în interesul avuţiei publice ca Statul să cumpere pădurile moşneniler cîte au mai rămas şi care din pricina stărei de indiviziune nu pot ajunge la adevărata lor valoare.

*

Odată cu înmulţirea proprietăţei ţărăneşti se impune mai mult decît ori cînd, dacă nu voim ca în acelaşi timp să scadă producţia generală a ţărei, să luăm măsurile cele mai energice pentru a înălţa nivelul agriculturei noastre ori care ar fi jertfele băneşti pe cari ar trebui să le facem.—Ar trebui să întrebuinţăm toate mijloacele cunoscute : înmulţirea fermelor model, concursurile agricole, primele pentru cultura plantelor furagere, ajutarea asociaţiilor pentru vînzarea productelor în comun şi pentru procurarea de maşine şi de seminţe, organizarea unui sistem întreg pentru îmbunătăţirea rasei vitelor.

Ar trebui de asemeni să rezolvăm şi chestiile asigurărei vitelor, a revizuirei arendărilor şi instrăinărilor pămînturilor ţărăneşti, precum şi acea a regulărei proprietăţei moşneneşti.

Considerăm drept un adevăr care nu se poate pune la îndoială, că inalienabilitatea pămînturilor ţărăneşti nu mai trebue prelungită.

Muncitorii din oraşe, meseriaşii şi lucrătorii au şi ei nevoile lor, asigurarea în caz de accidente şi pentru bătrîneţe este cea dintăi nevoie a muncitorimei. Partidul conservator-democrat e dator s'o rezolve. Pe lîngă această reformă organizarea legală a caselor de ajutor, reglementarea răspunderei patronilor în caz de accidente, înfiinţarea creditului meseriaşilor, sunt numai unele măsuri la cari partidul conservator democrat e dator să cugete.

*

După atîţia ani dela reluarea vechei provincii romîneşti din dreapta Dunărei, a venit vremea că regimul nostru constituţional să se întindă şi asupra ei cu atît mai mult cu cît Dobrogea, nu a fost ferită de desele schimbări administrative care n'au altă explicaţie de cît rotaţia partidelor la cîrma ţărei.

Intinderea sistemului reprezentativ în Dobrogea este imposibil însă să se facă altfel decît formînd din întreaga Dobroge un singur judeţ electoral, revizuind cu luare aminte lista acelor cari în adevăr au devenit cetăţeni romîni prin anexare şi recunoscînd cetăţenia romînă tuturor Romînilor de peste munţi cari s'au stabilit acolo.

*

Incă odată nu este vorba ca astăzi partidul conservator-democrat să'şi dea programul său de guvern.

Am anunţat doar tendinţele care îl vor călăuzi în mersul lui.

Societăţile omeneşti sunt în vecinică mişcare şi nimeni nu poate, nici odată să coprindă toate nevoile lor.

Destul să ne fie hotărîrea nestrămutată ca să fim cu luare aminte la nevoile pe care le simte naţiunea romînească, să le cercetăm fără nici o prejudecată, cu o adîncă simpatie pentru suferinţele omeneşti şi fără alt interes decît acela al întărirei şi propăşirei patriei, şi în dezlegările pe cari le vom propune să nu urmărim de cît adevărul, întregul adevăr, dar numai adevărul.

Dacă partidul conservator-democrat va şti să se ţie de aceasta lozincă nu se poate să nu învingă.

Dl. A. D. Xenopol la Sorbona

Peste cîteva zile se va reîntoarce în mijlocul nostru, în mijlocul concetăţenilor săi, ilustrul profesor iaşan, d. A. D. Xenopol, aducînd cu sine şi aducîndu-ne nouă tuturor impresia celui mai mare şi a celui mai curat triumf intelectual ce a fost dat unui romîn să'l serbătorească vr'odată. In Capitala lumei, în mijlocul acelui centru fără seamăn de cultură, de civilizaţie şi de intelectualism, d. Xenopol a cules laurii bine meritaţi ai unei eruditiuni înalte şi a cucerit atît pentru sine cît şi pentru ţara Romînească cele mai mari şi mai sincere elogii, adresate —prin savantul profesor—Romîniei întregi. E un succes enorm, un succes unic pînă acum de care multă vreme ne vom putea mîndri, un succes înalt în lumea ştiinţifică amintind pînă la un punct succesul literar pe care l'a repurtat odinioară ţara noastră prin „Ginta latină" a marelui poet Alexandri, un iaşan şi acesta cum e şi d. A. D. Xenopol.

Iată cum ne relata corespondentul nostru parizian că au decurs prelegerile învăţatului nostru profesor de istorie la Sorbona.

*

D. A. D. Xenopol a sfîrşit cursul de la Sorbona asupra *Teoriei Istoriei* cu acelaş succes cu care l-a început. Ultima lui lecţie, din ziua de 8 Ianuarie, a fost ascultată cu un interes dacă se poate, unic şi mai încordat decît celelalte ; căci trată chestia cea foarte însemnată şi asupra căreia învaţaţii au desbătut atît de mult, a legilor în Istorie, cu o erudiţie aleasă şi bogată.

D. Xenopol a cercetat toate părerile, a combătut în ele tot ce era greşit şi a căutat să pună adevărul în lumină. Auditorul cel foarte numeros, între care mulţi membri ai Institutului, profesori universitari şi directori de mari şcoale, au ascultat cu cea mai mare luare aminte vorbirea limpede, curgătoare şi plină de imagini a profesorului nostru, izbucnind la sfîrşit în aplauze sgomotoase.

Membrii Institutului, care luaseră loc pe tribună, alăturea de d. Xenopol, îl felicitară strîngîndu-i mîna cu căldură. Noi, cei din sală, auziam regretele exprimate, că d. Xenopol nu mai poate urma cursul înainte şi culegeam întipăririle măgulitoare asupra profesorului nostru, asupra bogăţiei nesecate a cunoştinţelor sale şi mai ales asupra preciziunei lor în ştiinţele esacte, despre care dăduse strălucite dovezi în tot decursul lecţiunilor şi mai ales în cea dintăi, asupra *naturii ştiinţei* şi în aceasta din urmă, asupra *legilor în ştiin-*

ţele esacte şi dacă ele sunt cu putinţă şi în Istorie.

D. Xenopol sfîrşi locţia sa ultimă mulţumind decanului facultaţei de litere, care-i dădu, ca sală pentru prelegerile sale amfiteatrul ce poartă numele lui *Michelet*, cel întăi mare istoric francez care s'a ocupat de poporul romîn, şi se declară fericit şi mîndru de a fi vorbit el cel întăiu Romîn în Sorbona tocmai în locul acela de unde Franţa rîdică cel întăi glas în favoarea Romînilor.

*

Tot în ziua închiderei cursului seu, d. Xenopol trimise o comunicare la *Academia ştiinţelor morale şi politice*, al căreia corespondent este, asupra „Influenţei franceze în Romînia".

El sfîrşi interesanta lui lectură cu un îndemn către Franţa de a nu părăsi o ţeară în care ea se bucură de simpatii atît de vii, sădite în cutele cele mai adînci ale inimei româneşti..

D. Xenopol începu această comunicare cu fraza paradoxală, „că influenţa franceză în Romînia este datorită unui verset din Coran", teză pe care o dovedi cu deplin comunicarea ascultată cu cel mai mare interes de învăţaţi, veniţi în număr neobicinuit de mare pentru a asculta pe profesorul romîn. La sfîrşit, el fu felicitat pe rînd de toţi membrii Academiei.

*

Collège de France a cerut d-lui Xenopol să ţie un nou curs, de astădată asupra Romîniei, în luna Noembrie a anului acestuia, pentru care va primi la timp invitaţia oficială.

*

Nu ne îndoim că şi la Collège de France, ca şi la Sorbona, d. A. D. Xenopol va repurta acelaşi mare şi franc succes de eruditiune şi eloquenţă şi că atunci va fi să fie onorat încă odată numele poporului romînesc prin unul din cei mai demni şi mai aleşi dintre fiii săi.

OAMENI ŞI LUCRURI

68 %

Acesta e strigătul disperat pe care-l scot unele gazete; acesta e ecoul unor mari şi adînci păreri de rău şi el răsună în proza unor anumiţi publicişti sub pretextul unui sentiment de înduioşare pentru binele obştesc.

Auzi, 68 la sută! Acesta, pare-se, e folosul realizat de consorţiul loteriei statului, după cum reese şi din bilanţul primului an încheiat de societatea anonimă a loteriei. 68 la sută—şi încă cu şansa, cu siguranţa, poate că folosul va creşte încă odată cu înmulţirea numărului de lozuri puse în circulaţie, căci pînă acum nu s'au emis de cît 60000, adică din cifra totală proectată.

Ori cum, e lucru sigur că chiar în primul an—macar că a fost un an agricol foarîe prost—fiecare sută de franci plasată în întreprinderea loteriei oficiale a adus fericitului acţionar un beneficiu de 68 de lei şi mari speranţe încă pentru anii ce urmează. Iar un ziar guvernamental, scris în franţuzeşte, reflectează astfel:

„Cel puţin dacă ar fi vorba de o întreprindere industrială care crează o valoare, care aduce ţării vr'o nouă bogăţie! Aici însă — din potrivă! Se speculează slăbiciunile şi se măreşte sărăcia în familia celui nevoiaş care, ademenit de iluzia unui cîştig, duce colectorului puţinii bani pe care i-a economisit poate de la gura copiilor săi..."

Cum! Aceasta însemnează a nu-i da nimic în schimb cînd dă nevoiaşului „iluzia unui cîştig"? Dar oare viaţa noastră are numai un fundament material şi se întreţine numai cu hrană propriu zisă, de natură animală şi vegetală? Intr'aceasta suntem doară la felin cu sărmanele vieţuitoare necugetătoare, prin nimic distinse în mijlocul firii. Cea ce ne ridică însă mai presus de ele şi ne dă un loc a parte în sînul Naturii este tocmai voinţa, sub toate formele ei, începînd cu cugetarea şi sfîrşind cu speranţa, cu iluzia. Aceasta din urmă se găseşte în toate actele şi întreprinderile noastre şi influenţa ei pur omenească a sintetizat-o într'un admirabil poem în proză „Vînzătorii de iluzii"—poetul rus Turghenieff.

Cei cîţiva lei mai mult în casa nevoiaşului nu-l fac pe aceasta nici mai avut nici mai fericit, nici chiar mai sătul. In schimb ce cîtime de viaţă, adevărată şi frumoasă, îi dă această minunată şi ascunsă formă a voinţei de a trăi, această stranie dar minunată manifestare a conştiinţei omeneşti: iluzia! Ea crează în omenire imense bogăţii, uriaşe puteri, vaste cuceriri, neasamanate clipe de mulţumire, neşterse senzaţii de noroc; ea dă adeseori sufletelor ceea ce nu le poate da nici bogăţia lui Cresus: fericirea desăvîrşită,—cu atît mai desăvîrşită, cu cît e de scurtă durată.

Şi de aceia nu e drept, nu e logic de a dispreţui iluzia ca factor de viaţă socială şi de a înfiera ceeace—fie chiar cu jertfe materiale—poate da omului iluzia puternică, reală pe care o caută ca pe o binefacere înaltă.

..Pourtant soyez bénis, illusions d'une heure,
O songes fugitifs, mirages d'un moment!

a zis poetul „Iluziei"—care cunoştea lumea şi oamenii.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Amintim că astă seară, Luni, 4 Februarie, are loc la teatrul naţional beneficiul d-rei Anicuţa Cîrjă cu piesa: *Tatăl* (son père...)

*

Despre marele artist Leloir, ziarul „Figaro" scrie între altele:

„Leloir e un artist care nu seamănă cu nici un alt artist. Are originalităţile lui: bună-oară nu se lasă fotografiat niciodată. E simplu şi discret. Profesor la conservator, nu'şi neglijează cursul. Cavaler al legiunei de onoare — n'are aerul a se gîndi prea mult la decoraţie; autor dramatic aplaudat, recunoaşte bucuros talentul altora. Perfect puitor în scenă, nu încearcă să'şi substituie gîndul său propriu acelui al scriitorilor.

Comedian nu recurge nici la efecte uşoare, nici la micile prostii improvizate, menite a deveni opoi „tradiţiuni". Comicul seu cade foarte de sus, vine foarte de departe; el nu isvoreşte numai din gest şi din expresiune, ci şi din gîndirea care le determină".

*

Printr'o eroare de tipar—înţeleasă de cetitori, fără îndoială—s'a tipărit în numărul de eri că marele poet englez Meredith a împlinit 180, în loc de 80 de ani. Patriarhii moderni—şi mai cu seamă poeţii—nu sunt ca vechii patriarhii ai bibliei.

*

La Berlin a murit Louis Kühn, cel mai bătrîn artist dramatic german. Timp de 73 de ani „bătrînul Kühn"—căci actuala generaţie l'a cunoscut numai ca bătrîn—n'a părăsit scena. Chiar acum cîteva luni a apărut încă în roluri mai mici. Intre creaţiunile lui mai vechi se citează „Lear", „Mephisto", „Shylock şi altele. Cînd acum 13 ani şi-a serbat jubileul de 60 de ani de activitate dramatică s'a pus în circulaţie o hazlie anecdotă, anume că Friederich cel Mare asistînd la o reprezentaţie de teatru ar fi zis lui Voltaire:

— I'a te uită, e „bătrînul Kühn pe scenă...

Anecdota nu era rea.

*

Am arătat eri într'o scurtă notiţă că marea operă istorică a lui Henri Taine: „Les origines de la France contemporaine" a fost supusă unei critici nemiloase şi distrugătoare de către eruditul scriitor francez A. Aulard, profesor de istoria revoluţiei la Sorbonna. Iată cum rezumă Max Nordau rezultatele cercetărilor lui.

„Ca să mă exprim clar şi lămurit: Aulard a demascat pe Taine arătîndu-l ca pe un mincinos conştient şi un falşificator. Cercetările lui documentare sunt palavre, indicaţiile lui de acte sunt născociri absolute, izvoarele la care se referă sau nu ne arată nimic, sau ne spun tocmai contrariul de ce vrea să ne probeze. Pretinsele sale studii la sorginte sunt nişte lăudorăşii nerusinate; adnotările lui—şarlătănii. Urmează apoi o expunere numerică a nenumăratelor acte, documente, izvoare pe care Taine nu le-a cercetat, deşi îşi dă aierul că le-a cunoscut şi cetit.

*

Suzanne Desprès, plecînd într'un turneu european, a lăsat în toiul său unul din marile succese ale stagiunei de la „Oeuvre": „L'apprentie" de Gustave Geffroy. In trupa ei figurează artiste mari de la „Comédie Française". Totdeauna marea artistă Desprès s'a încunjurat de elemente de primul rang.

*

Au apărut în eleganta editură „Minerva" următoarele noutăţi literare asupra cărora atragem toată luarea aminte: I. L. Caragiale: Teatru; A. Vlăhuţă: Clipe de linişte, M. Sadoveanu: Insemnările lui Manea, Constanţa Hodoş: Martirii (roman), I. Slavici: Nuvele (Vol. II) A. C. Cuza: Naţionalitate; V. Alexandri: Teatru (vol. V), Sandu-Aldea: Bărăganul.

Vom reveni pe rînd asupra acestor lucrări.

*

Două spectacole cu deosebire atrăgătoare vom avea în cursul lunei la teatrul Naţional: «Regele Lear» la 14 Februarie cu maestrul Nottara; «Vijelia» la 17 Februarie, beneficiul excelentei artiste, d-na Aglaia Pruteanu.

*

De pe acum sunt vîndute toate locurile la teatrul din Bayreuth pentru reprezentaţiile Wagneriane. Nici-odată n'a fost o mai mare abundenţă de cereri pentru locuri. Poate şi din cauza jubileului de 25 ani de la moartea lui Wagner.

*

A propos de acest jubileu ziarul „Berliner Tagblatt" a făcut anchetă pe lîngă numeroşi scriitori şi artişti europeni cu privire la muzica lui Wagner. Vom reproduce în numărul de mîni cîteva din aceste păreri mai interesante.

*

In teatrul Manzoni din Milano s'a reprezentat o piesă nouă a lui Bracco: „Nellina". Piesa n'a plăcut; în sinul galeriei s'au iscat nu numai contraziceri, dar şi încăierări cari n'au încetat decît după intervenţia...criticilor teatrali.

Iată un public în adevăr cult şi respectuos faţă de autorităţile literare.

Informaţii

● *Generoşii vor începe imediat după închiderea Parlamentului, o campanie în favoarea introducerei colegiului unic.*

※ Contrar tuturor ştirilor partidul liberal din Iaşi, n'a fixat încă pe candidatul la colegiul I Senat din Iaşi.

● **Erată.** — In numărul nostru de ieri s'a zis că Senatul universitar din Iaşi şi consiliul facultăţei de medicină au recomandat pe d. doctor Sion la catedra de patologie generală de la Bucureşti.

Adevărul este că au recomandat pe d. doctor *Proca*.

● D. prim-president al Curţei de Iaşi a fost învitat să se presinte ministrului justiţiei, care se va sfătui cu el dacă este loc pentru trimiterea presidentului Ciulei înnaintea Curţei disciplinare.

● Revizoratul şcolar al judeţului a înaintat prefecturei un tablou de învăţătorii din judeţul nostru care s'au ocupat cu activitatea extraşcolară.

Acestor învăţători li se vor trece în budgetul comunelor cîte o diurnă.

● Un serviciu divin pentru odihna sufletului repauzatului Ronetti Roman, va avea loc în ziua de 7 a. c., ora 5 p. m., în localul templului coral din Bucureşti.

● Adunarea generală a Camerei de comerţ din Iaşi va avea loc Joui 7 Februarie, în localul Camerei de comerţ.

Iată chestiunele care sunt la ordinea zilei:

Budgetul pe exerciţiul 1908—1909; raportul general al Camerei pe anul 1907; darea de seamă pe 1907; chestiunea comerţului ambulant; unificarea calendarului după stilul nou; amestecul statului în comerţ şi industrie; chestiunea concedărei dreptului de a face oficii de bursă.

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi în ziua de 9 Mart a. c.

● D. Mihai Codreanu avocat şi publicist, a demisionat din grupul carpist şi din redacţia ziarului carpist din Iaşi.

● Mai mulţi avocaţi din Iaşi proectează să formeze un cerc juridic pentru cultivarea ştiinţei dreptului.

● Membrii casei de Economie a pensionarilor C. F. R. din Iaşi, se vor întruni în adunare generală în ziua de 17 Februar.

● Comitetul delegaţilor Camerei pentru legea monopolului cîrciumelor săteşti a ales de president pe d. I. Stavri-Brătianu şi raportor pe d. dr. G. Stoicescu.

● La Senat s'a depus un proiect pentru înzestrarea şcoalelor rurale cu terenuri necesare pentru predarea învăţămîntului practic agricol.

Terenurile vor fi cultivate de elevii ultimelor două clase, sub conducerea învăţătorilor.

● Situaţia prefectului de Suceava devine tot mai critică. Prefectul duce casă rea cu mulţi din membrii consiliului judeţean, din care cauză patru consilieri au demisionat ieri. Numele lor sunt: I. Ghiţescu, Gr. Gutter, T. Bosinceanu şi I. Tatos.

Prin aceste demisiuni, consiliul s'a descomplectat şi va fi dizolvat.

● O consfătuire politică va avea loc la d. Sebastian Moruzi, în Fălticeni, în ziua de 7 a. c., ora 2 p. m.

● Congresul camerilor de comerţ care a fost amînat anul trecut din cauza răscoalelor ţărăneşti se va ţinea la 21 şi 22 Maiu a. c. la Constanţa.

Camera noastră de comerţ se va prezenta la acest congres cu chestiunea comerţului ambulant.

Chestiunea modificărei patentelor va avea precădere în acest congres, dacă ea va fi presentată pînă la 1 Aprilie de vre-una din camerile de comerţ.

● *Siguranţa generală a Statului a luat măsura de a face, în fiecare oraş, prin intermediul poliţiilor, casiere de socialiştii aflători în Romînia.*

Acei bănuiţi că fac parte din cercul „Romînia Muncitoare" sunt chemaţi la poliţie, unde li se ia interogatorii potrivit cu nişte formulare trimise de siguranţa generală.

Masura ni se pare absolut ridicolă şi jignitoare şi protestăm contra ei.

● Numărul medicilor şi farmaciştilor, cari au aderat la ideea înfiinţărei unui club ştiinţific şi recreativ e de 101. Mîne seară Marţi, are loc prima întrunire de constituire în aula universităţei unde au fost convocaţi din iniţiativa d-lui dr. G. Bogdan.

○ D-şoara Maria Ionescu şi-a dat demisia din postul de învăţătoare de la şcoala din Tabara, comuna Bivolari, iar în locul ei a fost numit preotul Victor Vasilescu.

● Maiştrii de muzică din localitate se vor întruni zilele acestea din nou, spre a discuta asupra congresului la care au invitat pe toţi colegii lor din ţară, şi care urmează să aibă loc în cursul lunei viitoare în Capitală.

● In ziua de 17 Februarie va avea loc, în aula Universităţii, a treia conferinţă a membrilor societăţei „Viitorul".

Va vorbi preotul Gotcu—din Iaşi.

● Ţaranii de pe moşia Inconjurătoarele—Trg.-Frumos, au fost instigaţi de primarul acelei comuni, d. Iamandi, să ceară Epitropiei Sf. Spiridon să le dea 300 fălci de pe acea moşie pentru islaz, iar restul de 200 urma să-l iee în arendă însu-şi primarul.

Epitropia a refuzat combinaţia întru cît ţăranii de pe aceamoşie sunt tîrgoveţi şi n'au drept la islaz.

Prefectul judeţului a chemat ieri pe primar la Iaşi şi l'a ameninţat cu revocarea, dacă nu va reveni la sentimente mai bune.

● La 1 Martie se va începe examenul învăţătorilor pentru obţinerea titlului de definitivat.

Din judeţul nostru, după cum am anunţat, sunt chemaţi a trece acest examen 10 învăţători.

● Joi fiind aniversarea urcărei pe scaunul archiepiscopal a I. P. S. S. Mitropolitului Parthenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, şi tot în aceiaşi zi fiind şi onomastica Inaltului Prelat, preoţii din localitate îi vor expedia o telegramă de felicitare, în Capitală.

● Duminică se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf-tul Haralamb, din strada cu acelaş nume.

Serviciul divin va fi oficiat de Economul Constantin Stamati, protoereul judeţului.

● Eri a avut loc la Universitate întrunirea senatului universitar, împreună cu consiliul facultăţei de medicină.

S'a ales o comisiune compusă din d-nii d-ri Russ, Riegler şi Tiron, care să examineze lucrările d-nilor candidaţi, d-ri I. Teodorescu şi Ionescu la catedra de farmacologie.

● Primul proces ce se va judeca în sesiunea viitoare a curţei cu juri, care va începe la 1 Mart, va fi acel privitor la Lotti Bernovanu.

Experţii medicali din Bucureşti, cari au conchis la responsabilitatea numitei, o vor mai examina încă odată, după care Lotti va fi readusă la Iaşi.

● La magazinul de manufactură al d-lui Meyer Goldstein se practicau furturi în următoarele împrejurări: un amploiat al acelui magazin, cu numele Weiser, era înţeles cu neguţitorul Heingher şi de cîte ori acesta venea să cumpere marfă, Weiser îi dădea baloturi în plus.

Afacerea ie la parchet.

DIVERSE

— La Buhăeni a fost găsit mort bătrînul locuitor Gh. Gavril.

Autorităţile cercetează.

— Primăria Păuşeşti face cunoscut prefecturei că d. I. Condurachi, epitropul bisericei, din acel sat, a încetat eri din viaţă.

— Soldatul Ernest Dvorjan, supus romîn, dezertor din regimentul 11 Siret, a fost prins în Basarabia, unde practica meseria de pungaş de buzunare.

El va fi extradat mâne autorităţilor noastre, prin Ungheni.

— Ministerul cultelor a încuviinţat ca cercul stiinţific studenţesc din localitate să ţie cîte o conferenţă la scoala primară „Cuza-Vodă" şi la şcoala primară „Vasile Conta".

— Aflăm că eri a avut loc în casele părinteşti din str. Păcurari, căsătoria drăgălaşei d-re M. Steinfeld cu d. dr. Ştefăniu—medicul secundar al spitalului din Galatz.

Felicitări.

— Administraţia financiară de Ilfov a cerut prefecturei noastre de judeţ lămuriri asupra unor debitori ai acelei administraţii, care locuesc în judeţul nostru.

— Sîmbătă 9 Februar, va avea loc în salonul cercului german din strada Arcu, un bal costumat.

PE PLUTA....

Cînd observi repeziciunea cu care curge Bistriţa, ai crede că are geniul distrugerei; dar cînd priveşti în chip mai puţin superficial, vezi că e un adevărat agent de transport care trage la plugul culturei, al industriei naţionale şi ca un muncitor neobosit stă pururea în serviciul progresului, apucînd calea Dunărei spre acest fluviu, care duce centrul continentului la poalele mărei negre.

Călătoria pe Bistriţa e o adevărată bogăţie de surprize.

Intre marile linii al acestui cadru, mii de vederi, şi de tablouri pururi schimbătoare fac să varieze interesul; peisaje admirabile, accidente stranii toate amintind mărirea şi frumuseţea creaţiunei, toate reflectate în undele Bistriţei albastre, limpede ca privirea unui copil, dar cu apucături capricioase de adolescent neastîmpărat.

Varietăţile acestei regiuni muntoase atît de măreţe trezesc visuri, ce 'ţi umplu sufetul şi imaginaţiunea.

Arborii aruncă asupra terenului şi asupra apei umbrele lor transparente;—un artist ar putea să exprime cu o sinceritate desevîrşită jocul acestor umbre mobile, cari par că tremură sub ochii noştri.

...Pluta pusă în mişcare, purtată de curenţi şi jucată de valuri, fugea în goana mare. Rezistenţei acestui element i se opunea ghibăcia cîrmaciului, un plăeş care luase parte la mai multe întreprinderi curagioase.

Cît entusiasm şi energie în amintirile lui personale!

Era un adevărat ecou al unui suflet destul de oţelit de impresiunile unei existenţi aventuroase.

Ce am putut culege din aceste vederi fugitive pe un drum ce 'şi păstrează repeziciunea cursului, cari în timpuri ploioase iea proporţiuni ameninţătoare?

Am făcut o plimbare nespus de seducătoare; ideile ce a sămănat în sufletul meu şi imaginile ce a săpat în ochii mei 'mi încîntă privirea, deşteaptă curiositatea şi dă reveriei cele mai sublime forme,—de acele ce te duc în regiuni unde imaginaţia sboară ca un elan natural şi dacă nu ai comoditatea şi siguranţa călătoriilor moderne, capeţi însă impresiuni ce'ţi dau emoţiuni plăcute, şi şi cînd te opreşti mult asupra lor, te simţi stăpînit de pasiuni noi, cu un sentiment nesăturat de speranţe şi gîndiri cari te fură şi te poartă departe, aşa de departe în acele locuri tăinuite şi pline de poezie, unde totul e un vis, totul e armonie şi vrajbă.

*

Pluta aluneca uşor de tot şi lin, brăzdînd valurile spumoase şi lăsînd în urma ei peisajele, invîrtindu-se în o ordine bizară, ca şi cum ar fi prinse în horă, dispărînd şi apărînd altele,—unele se desfăceau, se înalţau sus, tot mai sus, aşa că peisajele schimbau într'o clipă, munţii nasc şi dispar ca într'un vis.

Din cînd în cînd treceam prin o gîtuitură a munţilor, unde valurile se 'ngrămădeau şi gemeau ca într'o palnie sinistră, suspinînd de se părea uneori un adevarat ţipet al naturei; privirea rătăcea peste ei, dar nu'i vedeam bine încă, ultimele impresiuni puneau între mine şi creer un fel de ceaţă, era numai o succesiune de tablouri nedefinite, dar pe nesimţite aceste tablouri începeau a se desemna neted în linii şi nuanţe, pe urmă se perdeau şi se confundau cu culoarea generală a cerului.

Peisagiile oferă un tot de frumuseţi variate îmbrăţişînd pe rînd munţii şi apele: ici colea se deschid poene romantice şi văi umbroase, a căror suflare răspîndeşte în valurile apei arome fugitive, în timp ce totul se învălue în o poezie confusă.

In fuga plutei peisagele aruncau cîte un zîmbet, cîte o invitare, apoi un adio ce te face să simţi nedefinite păreri de rău, dorinţi neîndeplinite' impresii că fericirea vieţii se află poate undeva,—colo, în dulceaţa pustietăţii, în tăcerea naturei, unde cerbii atît de nobili în retragerea lor şi mari în liniştea lor, fac o pată veselă pe verdeaţă, iar terenul, priveliştea, umbrele şi apele dau viaţă peisajelor.

Ce frumoase motive de inspiraţie îţi poate da Firea! Tu, natură, eşti inspiratoarea şi obiectul cîntecului meu de slavă! Ca orice fiinţă pierdută în imensitatea firei, în aceste locuri cari formează domeniul splendid al călătorilor şi al artiştilor, spiritul meu vagabondează şi primeşte idei şi inspiraţiuni cu totul necunoscute.

Numai cine are gustul frumosului poate simţi farmecul euiburilor poetice, ascunse în raiul Carpaţilor.

E o fericită armonie între spirit şi natură cînd visul cel mai tainic al imaginaţiunei, face loc unei sugestiuni repezi a inimei.

Ultime informaţii

● **D-nii membri ai clubului conservator-democrat din Iaşi sunt rugaţi să se întrunească în localul clubului, Piaţa Unirei, mîine Marţi, 5 Februarie, ora 5 p. m.**

D. Take Ionescu, şeful partidului, va luă parte la consfătuire.

● Proprietarii rurali din judeţul Iaşi vor fi convocaţi în cursul septămînei la tribunalul Iaşi secţia I, spre a alege comisia regională.

Numărul total al votanţilor este de 75.

● D. dr. George Bogdan, a convocat pentru mîine seară 5 Februarie, orele 8 jum., în aula universităţei pe toţi d-nii medici, veterinari şi farmaciştii şi medici dentişti din Iaşi, care au aderat la idea înfiinţărei unui club în acest oraş, cu scop ştiinţific şi recreativ, cum se află în toate oraşele universitare ale străinătăţei.

La această întrunire urmează a se închega această idee, a cărei realizare va umplea un gol de mult simţit de întregul corp sanitar din localitate.

Pînă acum au aderat la această idee 101 d-nii medici veterinari farmaciştii şi dentisti

● **Examenul înaintărei pe loc.**—Comisiunele instituite pentru examenul de înaintare pe loc a învăţătorilor s'au întrunit şi au fixat orariul, hotărînd tot-odată ca examenul să se înceapă Mercuri 6 Februarie.

Examenul se va ţinea la liceul Naţional; învăţătorii înscrişi vor fi examinaţi pe serii.

Pentru Mercuri au fost chemate două serii de cîte 8 învăţători, adică cîte o serie pentru fie-care comisiune.

Mercuri se va proceda la tragerea la sorţi a plicurilor, iar Joui candidaţii vor da proba orală. A doua zi ei vor da proba practică pedagogică.

Sîmbătă vor fi chemate alte două serii, compuse din cîte 9 învăţători.

● D. inginer Pischoff, directorul general al societăţei Union Bau geselschaft din Viena, a fost zilele aceste în Iaşi spre a inspecta mersul lucrărilor de aducerea apei de la Timişeşti. D-sa a stabilit, tot odată, şi programul viitoarelor lucrări ce au a se continua în cursul lunilor Martlunie.

Aseară, d-sa a părăsit Iaşii plecînd în Capitală de unde se va înapoia la Viena.

● După toate probabilităţile, concursul de medici de internat şi profesori de higienă se va amîna, din cauză că cea mai mare parte din candidaţii înscrişi la acest concurs nu au depus toate actele cerute de regulament.

● In ziua de 29 Ianuarie avu loc o ceartă cu bataia, la Podul de Piatră, între numiţii Gh. Vasiliu şi C. Nistor. Acesta lovi pe Gh. Vasiliu care a sucombat astă-zi.

Parchetul a dispus să se facă autopsia cadavrului.

● In apropiere de Sculeni, lîngă malul Prutului, s'au găsit eri mai multe vite furate, care probabil urmau să fie trecute in mod clandestin în Rusia.

De oare-ce se bănueşte că în afară de banda care a fost descoperită, mai este o bandă de hoţi de vite care operează prin comunele de pe malul Prutului, autorităţile fac cercetări.

● D. Alex. Borcea, revizor de vite la zona Galata, a fost dat în judecată pentru falşuri în acte publice.

● Sîmbătă, 9 Februarie, va fi la teatru beneficiul doamnelor societare Eufrosina Momuleanu şi Zoe Conduratu.

Se va represinta una din cele mai spectaculoase melodrame ale lui Dumas „Muschetarii".

Rolurile principale vor fi implinite de cei mai de seamă artişti ai teatrului.

● Domnii Al. G. Mîndru şi Sever Hulubei, unul copist la archiva judecătoriei din Copou, celalalt copist în grefa tribunalului secţia II, au fost transferaţi unul în locul altuia.

● In seara de 12 Februarie va avea loc viitoarea şedinţă a societăţei medicilor şi naturaliştilor din ţară.

Universitare.—Astă-zi Marţi, 5 Februarie orele 2—4 d. a. la cursul de arheologie al d-lui profesor Teohar Antonescul, d. student D. D. Hangan va ţinea o interesantă disertaţie despre „Desgroparea Troei".

— In sala de examine a facultăţei de litere, vor fi examinaţi astă-zi de d. profesor Philippide, candidaţii la examenul I oral de licenţă, în filologie modernă.

Rezultatul se va da mîine.

— D. profesor I. Th. Burada, a anunţat candidaţilor la doctorat că va ţinea de aci înainte cursul seu de Mercuri, Joia dela orele 8—10 dimineaţa.

● La secţia I-a a Curţei de Iaşi se va judeca mîne cererea pentru interdicţia d-lui Exarcu din Bacău.

Pledează în proces, domnii: A. A. Bădărău, V. Sculi şi Sakelari.

Un concurs scandalos. — Privitor la scandalul ce se petrece cu instituirea comisiunei la concursul pentru catedra de patologie internă, primim următoarea scrisoare:

Domnule Director,

Nu ştiu întru cît informaţia dvs. intitulată „Un concurs scandalos" este fondată. In ceia ce mă priveşte nu este exact că m'am retras de la acel concurs.

Primiţi, vă rog, asigurarea deosebitei mele stime.

Iaşi 1908 Februar 4 *Dr. Lambrior.*

*

In ce ne priveşte declarăm că informaţiile ce le-am publicat ieri cu privire la acest concurs, sunt, din nefericire, riguros exacte.

Judiciare. — La 12 a. c. se vor judeca la secţia III a Curţei de Casaţie, două recursuri făcute de comuna Iaşi în chestie de restituiri de pensie şi anume în procesele cu V. Chiriţescu şi I. Popescu.

— Privitor la restituiri de reţineri de pensie, curtea de casaţie care, în secţiuni unite, a dat cîştig de cauză unui domn Kiriak, pensionar al casei sf. Spiridon, a revenit acum şi a respins recursul d-lui Lopatinsky, pensionar al casei sf. Spiridon.

— Trib. s. II s'a pronunţat astă-zi asupra cererei fraţilor Rosenstein, droghişti în Iaşi, de a li se prelungi moratoriul inca cu 6 luni.

Tribunalul a admis cererea.

— Acelaşi tribunal a dispus ca poliţa de 5000 lei pe care d. Emil Mihailescu a prezidat'o în falimentul Leff să fie înscris la masa credală a numitului.

— Camera de punere sub acuzare, respingînd opoziţia procurorului general a dispus eliberarea numitei Rabinovici comerciantă în Vaslui, deţinută pentru bancrută.

● Membrii baroului de disciplină din Iaşi au fost convocaţi pentru Sămbătă, 9 c.

In cursul lunei va avea loc adunarea generală a membrilor baroului din Iaşi, pentru votarea budgetului.

● Şedinţa Camerei de Meserii ce era să aibă loc eri, nu s'a mai ţinut, numărul membrilor ce formează această cameră nefiind complect. De asemenea n'a putut avea loc întrunirea tuturor comitetelor corporaţiilor ce erau convocate tot în această zi.

● D. prim preşedinte al tribunalului a convocat astă-zi pe cei 75 proprietari de moşii din judeţul Iaşi ca în zilele de 16 şi 17 Februarie, să se presinte la Tribunalul secţia I spre a proceda la alegerea comisiei regionale pentru judeţul Iaşi.

Constituirea comisiei se face precum urmează: prefectura de judeţ desemnează în pe-care plasă cîte 5 proprietari din acei cari 'şi cultivă ei singuri moşiile şi cari posed proprietăţi mai mari de 150 hectare.

Aceşti proprietari trebue să fie totodată şi din cei mai impuşi.

Proprietarii ast-fel desemnaţi pentru tot judeţul aleg d'intre ei doi membri pentru comisie şi doi supleanţi.

Serbarea şcolară dela Institutul „Humpel".—Sîmbătă, 2 Februarie, ora 9 de dimineaţă a avut loc o foarte frumoasă serbare şcolară la Institutul licial de domnişoare pus sub inteligenţa direcţie a d-nei Elena Meissner.

Iată programul: s'au jucat 4 piese în limba germană şi 3 în limba franceză şi anume:

1) „Fraulein Gernegross. Piesa a fost jucată de domnişoarele: Mathilde Voişel, Lucie Boghen, Georgette Stenescu şi Madeleine Baidaff.

2). „Les enfants célèbre". Această drăguţă scenetă s'a jucat de d-şoarele: Zamfiriţa Mardari, Vera Porunner şi Veronica Vasiliu.

3) Die Faulkrankheit, în care s'au excelat domnişoarele: Rose Tacsier, Lilly Rei, Georgette Vrabie, Hélène Miclescu, Florica Gheorghiu, Frida Krasnaselski şi Bella Con Drăcşineanu.

4). „Les idées de Rosalie", în care au excelat domnişoarele Lisette Vrabie, Lucie Stenescu, Eugénie Mărgăritescu, Corine Antoniade, Rosine Slückmann, Stéphanie Zamfirescu.

5) „Zerstreut" jucată de: d-rele Veronica Vasiliu, Vera Brunner, Lilly Cucu-Starostescu, Sabine Wiviţora, Margueritte Iaxier, Georgette Allevra şi Elise Lecca.

6). „Entre parents", la care au luat parte domnişoarele: Marguerite Puşcariu, Maria Mircea, Adeline Budac, Henriette Lecca, Georgette Alevra şi Anna Schroanun.

7) *Nach neuester Mode*, jucată de d-rele: Susanne Schiller, Florica Gheorghiu, Louise Willner, Clara Vogel şi Bella Drăcşăneanu.

In antreacte d-ra Verginie Frunzescu a delectat asistenţa executînd la piano cîteva bucăţi de muzică moderne.

La orele 1 p. m. serbarea scolastică a luat sfîrşit.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 4 Fevruarie

O convorbire

Bucureşti.—Astă-zi în culoarele Senatului a avut loc o lungă discuţie între d-nii Pavel Brătăşanu şi Ionel Grădişteanu.

D. Pavel Brătăşanu întrebînd pe fostul ministru al lucrărilor publice, ce zice de marea manifestare de eri şi de simpatia ce toată ţara o arată d-lui Take Ionescu, d. Grădişteanu a răspuns:

— Eu cred că mulţi prieteni au rămas încă credincioşi d-lui P. P. Carp!

— Da, a rămas poate cu mastodonţii de la Craiova, a răspuns d. Pavel Brătăşanu.

D. Ionel Grădişteanu a zîmbit şi n'a mai replicat nimic.

Turneul d-lui Carp

Bucureşti.—Conservatoriij de sub conducerea d-lui Carp au renunţat la marea întrunire generală, ce aveau de gînd să o ţină în Capitală.

Hotărîrea a fost luată de d. Carp care şi-a propus în schimb să întreprindă o serie de vizite în provincie.

Preţurile pentru imaş

Bucureşti.—In cercurile liberale, şi mai cu seamă printre proprietarii deputaţi şi senatori, există o mare nemulţumire în contra consiliului superior de agricultură din cauza preţurilor ce au fost fixate pentru islazuri.

Cele mai multe din preţurile fixate sînt absolut derizorii.

Chestia va fi adusă chiar astă-zi în desbaterile camerei.

Prensul huiduit

Bucureşti.—Prensul Griguţă Cantacuzino se afla eri la Slatina, de unde vroia să ia drumul spre Craiova, pentru a lua parte la întrunirea carpistă de acolo.

Cînd şi-a făcut apariţia în gară prensul a fost huiduit şi fluerat.

Supărat peste măsură de această manifestaţie de simpatie prensul Griguţă a renunţat de a mai pleca la Craiova.

Intrunire Carpistă

R.-Sărat.—Acasă la d. Kircu a avut loc ieri o întrunire carpistă. De şi a venit şi d. Carp, n'au asistat de cît 20 de aderenţi.

S'a încheiat cuvenitul proces verbal. Domnii Carp şi Grădişteanu au plecat plouaţi de la pretinsa întrunire.

Intre şefi

Bucureşti.—La suspendarea şedinţei Camerei se observă o lungă convorbire între d-nii Dimitrie Sturdza şi Take Ionescu.

Ambii păreau foarte veseli şi discutau cu multa aprindere.

LOTERIA

Bucureşti. — Astăzi a avut loc la Camera de depuneri, tragerea clasei a II-a a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

5000 lei No. 59076.
2000 „ No. 49745.
1500 „ No. 18133.
500 „ No. 58297.
300 „ No. 41311.
200 „ No. 20212.
150 „ No. 31987, 6853, 3807, 58386 21539, 13463, 53456, 45708, 26144, 48653, 36490, 8687, 12760.
85 „ No. 998, 256, 36, 290, 142, 835, 593, 1765, 1228, 1027, 1347, 2811, 2306, 2023, 3028, 3550, 4151, 1179, 6888, 6708, 7043, 8099, 8026, 9506, 10107, 11048, 11058, 11411, 13806, 14080, 42730 38152, 37056, 36023, 36901, 36401, 35900, 35601, 34979, 3304, 31630, 33016, 58601, 59608, 51046, 51090, 50006, 50304, 49050, 46838.

Tragerea va urma şi mîine Marţi 5 Februarie.

Procuraţi-vă bilete pentru clasa III-a a Loteriei, la

Colectura Th. P. Maximovici
— Iaşi —

Prefectul de Craiova

Craiova.—Comitetul executiv al partidului liberal s'a întrunit ieri pentru a desbate chestia prefectorială. Unii au propus ca prefect de poliţie pe dl. Boboc, dar din cauza neînţelegerilor d'intre liberalii de aci, nu s'a ajuns la nici o înţelegere.

Convenţia cu Austria

Bucureşti.—Astă-zi a avut loc la ministerul de externe o nouă conferinţă pentru stabilirea proectului convenţiei comerciale cu Austria.

Se ştie că încheierea acestei convenţii întimpină cele mai mari dificultăţi.

Senatul

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei, d. Spiru Haret, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, depune proectul pentru vînzarea luminărilor de ceară.

D. Ciochină anunţă o interesantă interpelare în chestia liniei ferate Ploeşti-Slobozia.

Se votează apoi fără discuţie proiectul de lege prin care se înzestrează şcoalele primare rurale cu pămînturi pentru grădini şcolare.

Şedinţa se ridică apoi, şi foarte mulţi d-ni senatori se duc la Cameră pentru a asculta pe d. Take Ionescu, care vorbeşte în discuţia proectului casei rurale.

Camera

Bucureşti.—Se observă o mare afluenţă de lume, care a venit să asculte discursul d-lui Take Ionescu.

In toate părţile se vorbeşte şi se discută numai de simpatia şi grandioasa manifestaţie ce s'a făcut eri d-lui Take Ionescu.

Şedinţa se deschide la ora 2 şi este prezidată de d. Ferekide. Deputaţi prezenţi sunt 105.

Se depun pe birou numeroase petiţiuni ale ţaranilor de prin diferite părţi, care cer pămînturi pentru islazuri.

In discuţia generală asupra proectului casei rurale, se dă cuvîntul d-lui Take Ionescu.

D. Take Ionescu începe prin o arată că proectul general al casei rurale s'a discutat odată cu proectul tocmelelor agricole.

D-sa îşi exprimă mulţumirea că această instituţie, fiind garantată de stat, nu va da naştere la nemulţumiri.

Oratorul spune că dacă proectul de lege are părţi bune, are însă şi părţile rele. Aşa de exemplu: nu ar trebui să se dea preferinţă micei proprietăţi. D-sa spune că nu înţălege rostul creierei proprietăţei ţărăneşti, fără ca aceasta să asigure un traiu măcar unei singure familii.

Aţi prevăzut apoi, continuă oratorul, că preoţii şi învăţătorii pot cumpara pămînturi. Pentru ce atîta avantaj?

Documente suspecte

Constantinopol—Cu prilejul percheziţiilor făcute la Darda, în districtul Goriţa, numeroase documente au fost găsite, aparţinînd şefilor de bande greceşti promiţînd să avem o privire interesantă asupra organizaţiunei şi activitatea comitetelor greceşti.

Declaraţii împortante

Paris.—Ziarul „Debats" reproduce în chestia căei ferate din Sandsak, declaraţiunile unui diplomat bine informat în afacerile Austro-Ungare, care afirmă că nu se poate vorbi de surprindere din partea puterilor.

Ele au fost înştiinţate de proectul lui d'Aerenthal de mai înainte şi nu s'a făcut nici o observaţiune, nici o remarcă de la Petersburg.

Tot atît de inexactă este şi ştirea că Rusia ar manifesta o opoziţie oare care dacă Austria vede de interesele sale în Balcani; ea face uz de un drept necontestabil îngrijind de interesele sale economice şi nimeni nu poate să facă obiecţiuni întru cît acest program economic n'are nimic de făcut cu programul de la Muersteg.

Este absurd că calea ferată de la Sandsak ar fi un fel de prelungire a căei ferate de la Bagdad care nu este de cît în proect.

Austro-Ungaria este aşa de bine inspirată numai de interesele sale economice în cît nu se gîndeşte să facă nici un fel de opoziţie proectelor analoage.

Austria caută să servească comerciul Universal şi cauza civilizaţiunei fiind-că aceasta cale ferată ar folosi opera pacificătoare în această regiune.

Evacuarea oraşului Sandbulak

Constantinopole.—Evacuarea oraşului Sandbulak de către trupele turceşti n'a avut loc din cauză că depeşile în această privinţă n'ar fi sosit. Servîciul fiind întrerupt aceste depeşe au fost transmise prin altă cale.

Se confirmă ştirea cum că ambasanorul persian, care fusese rechemat, rămîne la postul seu.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**
str. Lăpuşneaeu 38

Afacerea stă în mînele nóstre

Industriaş romîn cu mulţi ani de practică în străinătate, avînd cunoştinţe şi experienţe în branşa metalurgică (articole de tinichigerie) caută ca asociat o persoană cu capital.
Măcărescu, Cuza-Vodă 46, Iaşi.

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 2-a

—Tragerea la **4** şi **5** Februare 1908—

Reînoirea biletelor se va face cel **mai tîrziu pînă la 27 Ianuar 1908**

Cîştigul principal în caz norocos

— 70,000 lei —

Preţurile la clasa 2-a sunt:
1/8 Una optime **2.50** 1/4 Un sfert Lei **5**
1/2 Una jum. **Lei 10** 1 Loz întreg „ **20**

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.

A se adresa la proprietar,

ILIE I. COCIA

Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

Farmacia I. ROTBARD

Piaţa Sf. SPIRIDON.—IAŞI

Aprovizionată zilnic cu medicamentele cele mai moderne; Specialităţi străine, ape minerale şi parfumerii.

Untură de peşte importată direct din Norwegia.

Cabinet pentru Dentistică şi boli de gură

D. Pekelman
&
Dr. med. M. Pekelman

S Alexandri 3
Casele (Hălăceanu)

LA MAGAZINUL

Fraţii POLLINGHER

A SOSIT

un mare transport de lengerii pentru dame

Trusouri complecte

PÎNZARII FINE

Feriţi-vă de agenţi

Cari vă speculează luîndu-vă preţuri exorbitante pentru Gramofoane false.

Nu cumparaţi în alt Magazin înainte de a cerca Gramofoanele şi plăcile noastre veritabile, recunoscute ca superioare de numeroasa noastră clientelă.

Plăcile şi acele noastre sunt cele mai veritabile nefiind uzate.

A sosit un mare transport de Gramofoane şi plăci precum şi viori, mandoline, flaute etc.

„România Musicală"
Magazin de instrumente şi note muzicale
24. Iaşi, str. Lăpuşneanu, 24,

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Căpitan Păun 6**

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea
la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereți de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumătate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina** și **Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fi trebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folosește de minune in contra **irritațiunilor. peptului** și **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT SI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL CAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașĭ succesŭ copiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci anĭ a demonstrat că Elexirul Guilliè este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

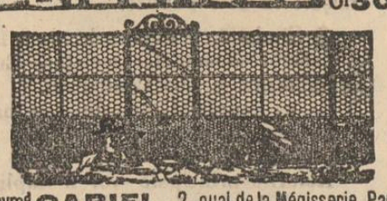

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 50
Porte-fou billes, pour 200 Places..... 7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » IV 20

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V.— No. 356. Mercuri 6 Februarie 1908

BIBLIOTECA CENTRALĂ ROMÂNĂ

D. TAKE IONESCU IN IAŞI

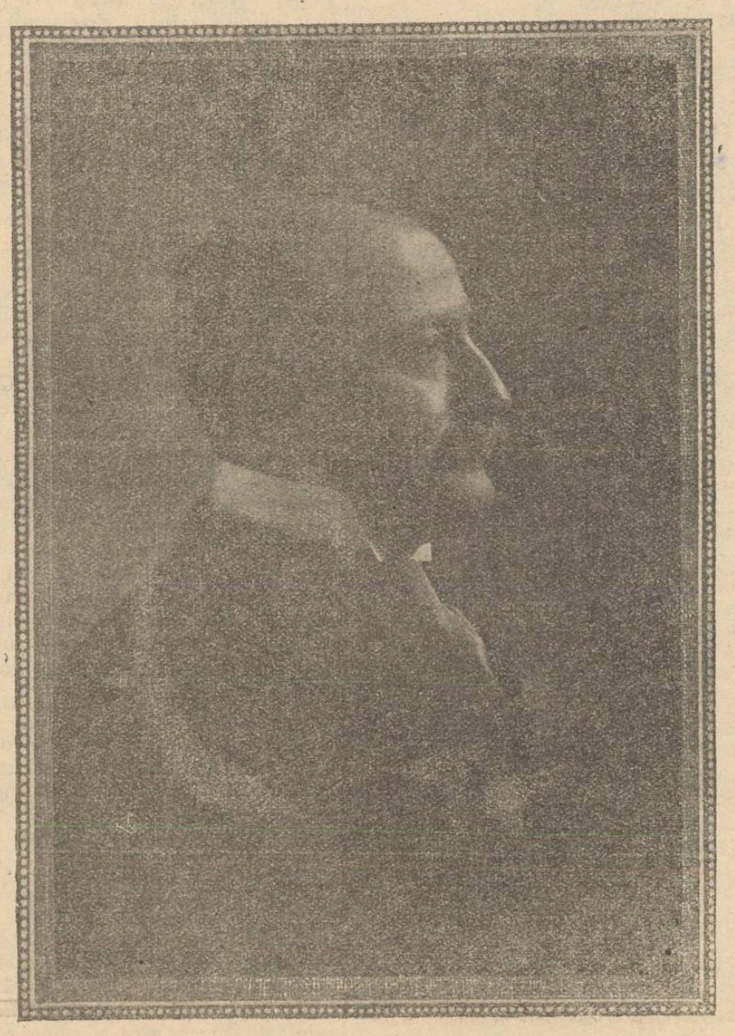

O intelectualitate politică

Reproducem articolul de mai jos, datorit directorului nostru Lascar Antoniu, şi publicat în La Roumanie *din 1906, cu prilejul înaugurărei clubului conservator din Craiova.*

Sunt 16 ani de-atunci.

Eram încă student, cînd, atras de farmecul neîntrecut al talentului său oratoric, mergeam, împreună cu camarazii mei, la Cameră sau la Ateneu pentru a ne adăpa sufletele şi inimele noastre, însetate de ideal şi de frumos, la izvorul limpede şi bogat al marelui maestru al vorbirei, Take Ionescu. Parcă am fi fost în templul înţelepciunei, şi, tăcuţi şi retraşi, ascultam evanghelia strălucitoarei sale credinţi politice, sociale, economice şi literare.

Supranumele de „Gură de aur" ajunsese popular, iar noi, tineri entusiaşti, cari nu cunoşteam pe maestru de cît din renume, ardeam de dorinţa de a-l vedea, de a-l asculta

Şi de atunci figura acestui mare orator, a acestui strălucit barbat de stat, s'a mărit, s'a mărit fără încetare; el s'a impus pe fiecare an, prin puterea talentului său, a prodigioasei sale inteligenţe, prin cultura sa şi prin nespusa simpatie ce inspiră.

Copil sufletesc al iluştrilor fruntaşi conservatori Lascar Catargiu şi Alexandru Lahovary, departe de-a desminţi marile speranţe pe cari aceşti fondatori ai partidului conservator au pus în el, Take Ionescu pare a fi căutat să depăşească aceste speranţe prin marea sa putere de muncă, prin incomparabila sa intelectualitate, prin simţul său politic aşa de rar şi aşa de fin, prin toate aceste admirabile calităţi puse în serviciul mărirei partidului conservator.

Temperament politic prin excelenţă, plin de respect pentru vechea tradiţie conservatoare, el a izbutit să orienteze ideia conservatoare către noui orizonturi, către noui idealuri. Distrugînd vechea concepţie conservatoare, pe care adversarii acestui partid o reduceau la un fel de *statu quo* a lucrurilor şi a ideilor,—ceea ce însemna reacţiunea, reacţionarizmul,—d. Take Ionescu a modernizat partidul conservator, înscriind în program marile formule economice şi sociale ale zilei de azi, marile revendicări progresiste şi democratice ale veacului şi emanciparea aceasta a vechei concepţiuni conservatoare a atras în partidul nostru o mulţime de elemente tinere, mînate de entuziasm şi de ideal, acea pleiadă de oameni de muncă şi de valoare, cari,—desgustaţi de politica deşartă şi demagogică—se ţineau departe de luptă, cu decepţia în suflet, ne-avînd nici un partid politic cu un orizont mai larg, care să le permită a pune în serviciul ţării munca şi energia lor.

Partidul conservator părăsind, graţie lui Take Ionescu, vechea sa formulă metafisică, merge cu paşi siguri către dezlegarea marilor probleme sociale şi economice, dezlegare ce se impune ori cărui partid de guvernămînt modern.

A trecut vremea idealismului politic şi a politicei metafisice; oamenii de stat de azi—şi Anglia ne dă cel mai strălucit exemplu în această privinţă—sunt preocupaţi de probleme positive în strînsă şi directă legătură cu interesele cele mai imediate ale ţării şi ale maselor.

D. Take Ionescu este cel mai strălucit campion al deslegării acestor probleme sociale.

Toate intrigile, toate furtunile deslănţuite în jurul său nu vor triumfa nici odată faţă cu mentalitatea-i luminoasă şi puternică. Unul din poeţii noştri a zis cu dreptate că furtunile vor fi pururea vecine cu vîrfurile. Dar vîrful rămîne pururea la locul său, senin şi mîndru, domnind cea ce 'l împrejoară.

Mîine cetatea Banilor, Craiova, fi în sărbătoare.

Marele Romîn, omul de stat consumat, oratorul adorat de toţi, va fi mîine între zidurile sale.

Craiova va serbători mîine pe alesul său, ales printre aleşii sei, acela care de zeci ani 'l reprezintă cu atîta strălucire în parlament şi în guvern.

Cu ocazia inaugurărei noului local al clubului conservator, notabilii din Craiova ca un omagiu de afecţiune şi admiraţiune, vor face ilustrului lor oaspete surprinderea de a dezvălui în prezenţa sa bustul în bronz, care va împodobi în viitor sala de şedinţi.

Mă fac interpretul tuturor membrilor Parlamentului, ales din oraşele Moldovei, trimiţînd salutările pline de admiraţie marelui om de stat pe care 'l sărbătoreşte mîine capitala Olteniei.

Lascar Antoniu.

OAMENI ŞI LUCRURI

Literatura şi Takismul

Un colaborator ocazional al „Epocei", încumetîndu-se a da o lecţiune de... literatură lui Caragiale, se mirà cum de-a putut maestrul prozei romîneşti să clasifice pe Take Ionescu „între artiştii rafinaţi". Această apropiere îl iritá, îl indignà aproape, dar indignarea aceasta —contrariu de cum zice străbunul poet latin—nu l'a inspirat, nu l'a ajutat să creeze o singură frază de frumuseţe... artistică.

Pentru că, în adevăr, arta nu e patrimoniul tuturor; arta e una din acele manifestări înalte, superioare, pe care ţi-o dă numai firea însăşi, aşa cum anumite însuşiri de frumuseţe, de perfecţiune le pune natura în anumite forme şi organizme după alegerea ei, nesupusă nici unei legi fixe. Iar dacă arta este expresiunea în formele cele mai plastice, cele mai suggestive, cele mai desăvîrşite—a unei gîndiri bogate, fecundă în imagini, menită să emoţioneze, să învingă, să înfioare, să înalţe, ori să doboare,—atunci eloquenţa lui Take Ionescu este artă şi artă nemuritoare.

Eloquenţa lui—nu trebue numai, sau numai de cît auzită,—ci, scrisă, tipărită, rămîne aceeaşi şi tocmai într'aceasta consistă una din cele mai mari însuşiri ale ei. Surprindem adeseori şi în gura altor oameni politici ai noştri fericite inspiraţii. Cînd d. Sturza în răspunsuri spontane aminteşte d-lui Maiorescu o frază din „Antonius"—al lui Shakespeare, ori ridiculizează pe d. Iorga aplicîndu-i două versuri din „Faust" al lui Goethe—iată de sigur frumoase momente de eloquenţă,—dar izolate, fără nici un decor şi fără consistenţă. Găsim de sigur—ca să vorbim numai de şefi de partide—superbe pagini de gîndire în cuvîntările mai vechi ale d-lui P. P. Carp,—dar nu de eloquenţă propriu zisă. D. Iorga—devenit şi d-sa şef de „viitor" partid—a rostit în actuala stagiune parlamentară un discurs care ocupă 40 de coloane în „Monitor". Se zice că auditorul a fost, în prea rare momente, mişcat de oarecari... fapte citate. Dar recetiţi-l: nici o vibrare! Pentru că stenografii n'au putut să-i dee ceea ce natura n'a dat retorului—după cunoscuta doctrină a d-lui Maiorescu nu poate d. Iorga figura nici odată între „oratori"—eloquenţa, darul de a da viaţă eternă cuvîntului, *arta* într'un cuvînt.

Şi ce artă încă! Nici ritmul versului, nici bogăţia povestirii, nici armonia culorilor sau a liniilor, nu pot—fie-care în parte—crea atîta putere emotivă cum face arta adevăratei elocvenţe, care întruneşte toate aceste la un loc şi punînd în joc fibrele tuturor simţirilor omeneşti realizează scopul suprem al artistului.

Avut-a proza vechilor Eleni pagini mai artistice de cît discursurile lui Demostene, iar cea romană — de cît ale lui Cicerone?

Oare Franţa modernă elimineazà din sinul artei paginile unui Waldeck—Rousseau şi Jaurès?

Acest element—al artei—l'au pus în evidenţă în elocvenţa lui Take Ionescu publicişti superiori ca I. L. Caragiale, G. Panu, Angel Demetrescu şi Delavrancea.

Şi prin aceasta „Takismul" are adînci şi reale legături cu literatura ţării romîneşti, căreia va lăsa pagini nemuritoare.

Rodion

TAKE IONESCU

Prezidentul clubului nostru

In ziua de 5 Martie 1907, d. Take Ionescu fu ales president al clubului conservator din Iaşi.

Cu acel prilej Opinia *a publicat următorul frumos articol al d-lui Gh. Ghibănescu:*

Eri clubul conservator din Iaşi a fost în plină sărbătoare. Au asistat la şedinţă cel mai mare număr posibil de membri, dat fiind că mulţi din prietenii noştri, n'au putut fi faţă la apel, ca unii ce sînt ocupaţi cu diferite servicii publice în şi afară de judeţ.

Trei sute trei glasuri s'au întrunit asupra prezidentului activ al clubului nostru în persoana lui *Take Ionescu*, luceafărul ales al partidului şi podoaba ţărei.

Tot în această solemnă şedinţă şi aproape cu acelaş număr de glasuri, fruntaşul nostru iubit şi stimat, luptătorul fără preget pentru triumful ideei conservatoare, *Alexandru A. Badareu*, a fost ales vice preşedinte.

Două sute nouăzeci şi patru de glasuri s'au rostit pentru el.

Mişcarea produsă între membrii clubului a fost aşa de neobicinuită, că o vibrare unitară era în sufletele tuturor celor de faţă, ca unii ce simţeau că clubul şi partidul conservator din Iaşi s'a pus pe calea cea bună şi dreaptă, dînd locul întăi meritoşilor fruntaşi ai partidului nostru.

Era o mişcare caldă între toţi şi nota discordantă a cîtorva n'a putut de cît îndoi căldura imensei majorităţi a celor prezenţi. In valuri sgomotoase sufletul politic al prietinilor noştri se pironea şi era pironit către figura blîndă, veselă şi vorbitoare a chipurilor aninate în părete.

In fundul sălei, atîrnat în părete stă portretul lui Take Ionescu în mărime naturală. Figura-i dulce şi vioae, căutătura-i blajină şi prietenească, ţinuta-i demnă şi măreaţă, înfăţişa salutul drag şi amical cu care şeful nostru—da, de azi înainte pentru Iaşi şeful politic al celei de a doua capitale e Take Ionescu—întîmpina pe membri şi cu surîsul pe buze îşi împărtăşia sufletul lui nouă, celor ce-l admirăm şi în prezenţa-i şi în lipsă-i.

Un moment de suggestionare, de recreaţii. Cu gîndul deşi departe, la locuinţa lui din strada Cătunului, noi cei de la Iaşi l'am văzut în acel moment mare, mare, dumnezeesc de mare, cuprinzînd în genunea gîndului seu aspiraţiunile unui neam întreg, întruparea mîndră şi aleasă a tot ce neamul nostru a produs mai ales, mai dumnezeesc, mai sfînt. Şi-l vedem preocupat de prezentul grijelor pentru acest popor, pentru care vorbele lui Napoleon i-a fost de minune: „în mijlocul acestui popor *românesc* pe care atît de mult îl iubesc", de ale cărui nevoi s'a adăpat şi se adapă pentru a le putea răstoarce în legi, mijloace de uşurare în traiul prea îndurerat şi gata la orice moment a preîntîmpina toate pericolele, dacă împrejurările ar atîrna numai de viaţa lui.

Şi cu gîndul dus în cele 4 unghere ale ţării, ori unde este casă conservatoare, vedem aceiaşi figură dulce şi blajină, dar nicăirea n'o găsim mai la locu-i ca la Iaşi.

Iaşii e un centru cultural de mîna întăia. Cel mai bine care a ştiut să'l aprecieze şi să'l sporească în fiinţarea sa a fost dînsul. Aici, la Iaşi, era dat ca Take Ionescu să fie la el acasă cu preferinţă.

Şi de azi înainte el e al nostru.

In coasta celuilalt părete stă atîrnat chipul fruntaşului nostru Alex. Bădăreu.

Nu se poate înfăţişare care să-ţi dea impresii mai complexe ca figura lui Bădăreu. La prima vedere îţi dă o impresie aspră, dură, greoae chiar. Sprincenile şi mustăţile îţi arată pe răzeşul nostru sănătos din tălpi pînă în creştet. Expresivitatea ochilor e adumbrită de gene şi sprincene stufoase, care pare că te măsoară, te cuprinde, te ţine pironit şi te stăpîneşte.

Şi încetul cu încetul—aşa pironit—începi a desprinde din chipul lui aspru şi din dulceaţa şi intimitatea sufletului său. De sub genele stufoase căutătura ochiului e vie şi pătrunzătoare, dar tradează un suflet deschis şi prietenesc. De subt mustaţa-i groasă un surîs, să-i zic şiret, nu, dar a omului care socoteşte şi măsoară. Şi rari oameni ştiu măsura vorba şi socoti sufletul omului ca Bădăreu. La

Nu-mi place exagerarea sub nici o formă, pentru că iubesc adevărul.

Şi totuşi nu găsesc cuvîntul în stare să arate măreţia acelei întruniri care a făcut constituirea definitivă a partidului conservator democrat.

Ca aspect, aşi putea spune, că congresul de la Băile Eforiei, a îmbracat forma unei uriaşe mişcări populare; ca conţinut, e netăgăduit că el a fost cea mai puternică afirmare a unei stări de spirite, mai profunde şi mai întinse, de cît s'ar fi putut crede.

Ceea ce s'a petrecut acolo, în atmosfera aceea încarcată de răsuflarea aprinsă a mii de piepturi, e aşa de departe de tot ce am văzut şi de tot ce cunoaştem, aşa de departe de parada întrunirilor comune care n'ascund de cît ipocrizia şi minciuna vieţei noastre publice, în cît, sub nici un cuvînt, închipuirea nu-i poate da imaginea cea adevărată.

Numai cei ce au văzut massa aceea omenească, vibrînd toată de aceleaşi sentimente, cerînd la olaltă, într'un avînt, în care se topea toate durerile uitate şi toate speranţele regăsite, viaţa cea nouă, viaţa cea adevarată, viaţa cea utilă, pe care noua îndrumare i-o făgăduieşte,—numai aceia pot pricepe ce mare act s'a petrecut acolo, şi ce deciziv moment în istoria regenerărei noastre e acela prin care trecem acum.

Mulţi interesaţi caută să dee lucrurilor un înţeles altul de cît cel care ar corespunde realităţii. Mulţi caută să coboare, să micşoreze, şi să dispoaie de profunda ei sinceritate, mişcarea aceasta care oferă unul din cele mai grandioase spectacole ale vieţei sociale romîneşti de astăzi.

Nimeni nu le-a răspuns însă mai bine şi mai elocvent, de cît mulţimea care a venit să asculte cuvîntul apostolului său şi care a adus cu aprobarea sa, toată conştiinţa poporului.

Ast-fel faptele vorbesc de la sine.

Pe de o parte realitatea unei convingeri care se face din ce în ce mai clară, din ce în ce mai întinsă, că viaţa de pănă acum trebue schimbată, trebue lărgită, trebue potrivită nevoilor obşteşti, că minciuna electorală nu mai poate dura, că tot ce zugrumă conştiinţa generală trebue să dispară şi să înceteze.

Pe de altă parte, o acţiune de sus, care însumează toate aspiraţiile aceste, care le dă formă văzută, care le materializează într'o organizare puternică şi într'o întinsă mişcare politică.

Şi între una şi alta,—între idee şi mişcare—, un om care e simbolul uneia, care e sufletul celeilalte.

Cei, pe care toate lucrurile aceste îi tulbură şi-i neliniştesc, le neagă cu îndărătnicie, ca şi cum ceea ce nu este ar avea nevoe să fie negat. Ei vor să afirme că din cele trei elemente care fac viaţa noului partid, numai unul singur e adevarat: omul, şi că restul nu e de cît „o comică aventură" a acestuia.

Dacă reaua lor credinţă n'ar fi evidentă, s'ar putea crede că insinuarea aceasta vine dintr'o veche concepţie de absolutism politic, dintr'o veche eroare care a făcut ca un partid politic să fie socotit drept obiectul patrimonial al şefului său, supus voinţei şi capriciului acestuia.

Un om? Fie.

Dar avea acţiunea acestui om, răsunetul şi succesul pe care le are acţiunea d-lui Take Ionescu, dacă n'ar avea elementul acela de viaţă care e sinceritatea? Ar avea răsunetul pe care-l are, dacă n'ar îmbrăţişa aspiraţii drepte şi nevoi recunoscute? S'ar fi primit cu atît entuziasm afirmarea de principii care alcătueşte baza nouei organizări, dacă principiile aceste n'ar fi găsit terenul pregătit, şi conştiinţa generală prielnică lor?

Dacă lucrurile aceste sunt opera unui singur, sau a cîtorva, ce importă, din moment ce sunt îmbrăţişate mereu de tot mai mulţi, — ce importă geneza lor, cînd se dovedeşte că ele au prins şi că se întind văzînd cu ochii?

Mai este mişcarea aceasta o mişcare personală, chiar dacă ipotetic am considera-o ast-fel la origina ei, cînd din toate unghiurile ţărei nu vine de cît un singur strigăt, acela care face dintr'un om simbolul unei idei, şi care pune în marile virtuţi ale acestuia, toată încrederea şi toate speranţele ţărei?

Sau, mai drept, totul nu e de cît o redeşteptare la o viaţă nouă, care a venit de la sine, cum vine soarele după întuneric, şi care dacă a găsit în cel mai desăvîrşit om al ţărei pe cel mai înalt apărător al ei, e că frumuseţa ideei, pe care o exprimă, cerea imperios să se zămislească în cea mai frumoasă minte şi în sufletul cel mai bogat?

E. Herovanu.

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi în ziua de 9 Mart a. c.

el nu te poţi plăti cu vorbe ; măsura şi socoteala lui sunt faptele.

Din părete, căutătura lui socotitoare vedea că în acea sară sufletul tuturor membrilor era pentru el, căci fiinţarea clubului conservator din Iaşi în forma cum este, cu greutatea sa, cu mentalitatea sa, e opera lui Bădărău.

Şi socoteala i-a eşit bob numărat, curat poantaj de alegeri, cînd ai de socotit voturi de ale prietenilor, de cari după vorba veche să rogi pe D-zeu să te apere, că de duşmani te ştii apăra tu singur.

Şi i-au văzut prietenii reci, căci în minutul cînd s'a pronunţat numele său la fotoliul prezidenţial ceata lui Peneş Curcanul—cei nouă şi cu sergentul zece—, s'au dus în podghiazuri, necinstind măreţia actului.

Astăzi partidul conservator din Iaşi în organizarea sa de club îşi are preşedinţii săi, pe cei mai vrednici, pe cei mai muncitori şi cu ascendent politic.

S'a închis de acum era „dolce farnienţilor", şi din glosarul politic al clubului de Iaşi utilitatea „neutraliştilor" s'a dus. Amorţeala, piroteala şi inacţiunea n'au ce căuta la cîrma politică a clubului de Iaşi, inventatorii oului lui Columb nu mai pot repeta experienţa celebrului explorator.

De azi clubul conservator da Iaşi şi prin el partidul conservator de Iaşi a făcut „un pas înainte".

Gh. Ghibănescu

Discursul şefului nostru

Publicăm aci în întregul seu, după note stenografice, discursul memorabil pe care d. Take Ionescu l'a rostit la Congresul partidului conservator.

Iubiţi cetăţeni,

In ceasul în care am simţit că nu mai puteam să jertfesc disciplinei decît cu preţul de a-mi vedea mintea întunecată şi sufletul otrăvit, şi în care m'am hotărît să fac apel la ţara conservatoare şi pe deasupra ei la conştiinţa naţională nu mă aşteptam la răspunsul care mi s'a dat. (Aplauze prelungite).

El întrece toate speranţele mele. Fiindcă vreau să fac tot ce un om poate să facă ca să mă ridic pînă la aşteptările d-voastre, sînt silit, d-lor, să mă întreb cum se explică acest curent a cărei pereche eu încă n'am mai văzut-o? (Aplauze puternice).

Nu sînt, d-lor, un om nou către care puteţi să fiţi tîrîţi prin farmecul necunoscutului, n'am venit cu făgăduieli de acelea pe care omul de stat ştie că nu le poate aduce la îndeplinire, dar cu care îndrăzneţul aprinzînd sufletul amărît al mulţimei, o face cîte odată să meargă şi după cei netrebnici. (Aplauze prelungite).

Mă cunoaşteţi şi mă prea cunoaşteţi, şi poate că în cei zece ani din urmă n'a fost nume mai tîrît în noroi decît al meu în întreagă această ţară. (Voci: Trăiască Take Ionescu, ovaţiuni).

Unde este secretul, unde stă explicaţia acestui curent care sînt dator să-l pricep ca din el să trag lecţiune pentru viitor! (Aplauze).

Nu e, d-lor, nici în munca de 17 ani pe care am pus-o în slujba partidului conservator, nu e d-lor nici în fidelitatea cu care am urmat fără pic de resvrătire ca un copil sufletesc pe şeful meu Lascar Catargiu opt ani de-a rîndul. (prelungite aplauze entuziaste) nu e d-lor, nici în legile pe care le-am putut face, nici în activitatea mea politică care n'am nebunia să cred că n'a fost presărată de greşeli şi n'are să mai fie presărată de greşeli. (Aplauze).

Dacă ar fi fost numai lucrul ăsta, ar fi venit d-lor numai familia conservatoare, şi manifestaţiunea d-voastră n'ar fi avut una din acele caracteristici în care, cine pricepe taina lucrurilor omeneşti, vede ceva care iese din hotarele partidelor şi se întinde de conştiinţa genarală. (Entuziaste aplauze, strigăte de bravo).

Unde este dar d-lor, explicaţiunea acestei taine? Sînt dator să vi-o spui.

M'aţi văzut în mai multe rînduri ale carierei mele politice, m'aţi văzut mai ales în cei doi ani din urmă reuşind eu om de partid, eu luptător de partid, să mă ridic deasupra intereselor imediate ale partidului şi să fiu omul naţiunei întregi. (Aplauze puternice).

M'aţi văzut reuşind să văd mai departe de planul întăi al intereselor imediate ale partidului, să văd interesele lui viitoare în zarea depărtată şi să trec chiar peste barierile prieteniilor în urmărirea binelui general. (Entuziaste aplauze).

Cînd v'aţi pus încrederea în mine ca şef de partid, este pentru că m'aţi crezut ceva mai mult decît un om de partid. (Aplauze).

Ziceam, d-lor, mai ales în cei doi ani din urmă.

Cine n'a înţeles la lumina flacărei din Martie ce păcat s'a săvîrşit cînd n'am fost lăsat să fac Banca Agrară cu cîteva luni înainte? (Frenetice aplauze), voci: Aşa e!)

Cine n'a înţeles la Martie 1907 că împingînd cum am făcut la căderea guvernului propriului meu partid, şi la însărcinarea partidului înaintat cu reprimarea răscoalei ca să asigur astfel liniştirea ţărei, am văzut adevăratul interes al partidului, care nu să se agaţe cîte-va luni, de putere, dar să servească interesele naţiunei? (Aplauze entuziaste).

Cine n'a înţeles, cînd m'aţi văzut propovăduind înţelegerea dintre partide pentru reformele agrare ca să nu apărem înaintea ţărănimei ca despărţiţi prin interese personale, ci să ne prezentăm toţi la un loc dinaintea ei ca o clasă conducătoare şi prin urmare răspunzătoare de fericirea tuturor, cine n'a înţăles că acela era interesul partidului conservator, iar nu să creăm greutăţi ca să pescuim în apă turbure o putere fără de preţ. (Aplauze entuziaste mult repeţite). Cînd se spunea eri la Craiova că am împiedecat ca pe chestiunea reformelor agrare să se mai repete încă odată sistemul strîmt al luptelor de partid, al acelor lupte în cari, vrînd să ucizi pe adversar, nu-ţi dai seamă că glonţul tău merge mai departe, nu mi s'a adus o învinuire, ci un omagiu pe care-l revendic: este adevărat că am împiedecat agitaţiunea, şi am făcut bine că am împiedecat-o. (Aplauze prelungite)

Acei cari mă acuză, acei cari mă denunţă proprietarilor mari din această ţară că eu nu am vrut să-i las să fie tîrîţi pe povîrnişul ca să fie înfăţişaţi ţărănimei ca vrăjmaşii lor, aceia nu cunosc sufletul proprietarilor noştri.

Ei au simţit că eu i-am iubit şi i-am slujit, mai bine de aceia m'au urmat pe mine iar nu pe cei cari îi împingeau la gîlceavă. (Entuziaste aplauze). Bădărau este aici ; acum 3 sau 4 luni a venit la mine şi m'a întrebat : ai o politică? Am spus : da, am o politică : pe chestiunea agrară nu vreau agitaţiune, o voiu împedica chiar dacă aşi şti că la sfîrşit am să rămîi singur şi că se îngroapă cariera mea politică. (Mari aplauze).

Atunci mi-a zis : văd că ai o politică, înainte ! (Entuziaste aplauze).

Nu era, d-lor din parte-mi nici un fel de cartel ascuns pentru o protecţiune vitoare de la partidul liberal ; mă simt prea puternic şi mă ştiu şi prea puternic ca să pot să fiu vreodată protejatul adversarilor. (Aplauze mult timp repetate).

Ce era, d-lor, în realitate în sufletul meu ? Văzusem poate înainte de alţii că ţara e sătulă de chipul în care noi toţi şi eu, d-lor, şi eu : nu pot cere pentru mine privilegiul nevinovăţiei într'o armată de vinovaţi (Entuziaste aplauze)...că ţara e sătulă de chipul strîmt şi înguşt în care s'au dus rivalitatea dintre partide. Se putea, d-lor să ne sfîşiem de moarte cînd nu ne asculta nimeni ; duelul nostru era fără martori ; cînd însă ţara întreagă ia parte la viaţa politică, cînd mii şi zeci de mii de oameni ne ascultă, ori ce exageraţiune pe buzele noastre devine o crimă pentru că se plăteşte cu suferinţele naţiuuei. (Frenetice aplauze).

Dar se zice, d-nilor că vreau astăzi să turbur viaţa statului prin crearea celui de al treilea partid care va fi o piedică pentru mersul normal al naţiunei. Nu cred lucrul acesta ; aş fi atunci un ambiţios vulgar, un aventurier ordinar, ar fi mai bine pentru toţi să mă duc în alte lumi decît să stau aici între d-voastră. Nu, nu d-lor, înlocuim o organizaţiune moartă prin alta vie. (Frenetice aplauze, ovaţiuni mult prelungite).

Nu mai lăsăm ca apărarea ideilor de conservare socială să stea în mîna neputinţei vecinic biruite. (Aplauze mult prelungite).

Aşezăm ideile conservatoare pe temelia democratică a ţărei, înălţăm un zid de care au să se spargă toate valurile anarhiei. (Mult prelungite aplauze).

Cînd facem aşa sîntem cu adevărat un partid de guvern. Dacă dincolo sînt mai mulţi „foşti" decît aici, ce importă ! Omenirea nu poate să trăiască numai cu „foşti" (Ilaritate, aplauze).

Ideea, d-lor, pe care mă ajutaţi să o aduc la îndeplinire, ideea aceasta am urmărit-o din ceasul în care am intrat în partidul conservator.

Nădăjduiam să o aduc la îndeplinire fără durerea operaţiei chirurgicale ; atît mai rău dacă am fost forţat să întrebuinţez şi cuţitul. (Ilaritate, puternice aplauze).

Munca am dus-o 17 ani înăuntru, acum îmi închipuiam că am s'o duc din afară, căci nu ştiam că o să veniţi atîţea cu mine ; m'am înşelat, o duc tot din năuntru, aşi putea spune că s'a isprăvit. (Aplauze prelungite).

Ne luptăm, d-lor, numai de trei săptămîni şi deja daţi-mi voe să înregistrez o izbîndă mare. Acum trei lumi mi se făcea imputarea că am îndrăznit să traduc cuvîntarea şefului partidului conservator englez boer get beget care zicea că partidul conservator este partid democrat ; astăzi, d-lor îi aud pe toţi că sînt democraţi. (Ilaritate, aplauze prelungite). Am învins fără bătălie, a fost destul să ne arătăm cu o armată puternică pentru ca să fugă ceilalţi. (Aplauze prelungite).

Dar, d-lor, dacă toţi sînt democraţi de ce nu vă duceţi acolo şi veniţi aici? Pentrucă nu e destul să spui că eşti democrat, trebue să simtă mulţimea că o iubeşti, şi aceasta nu se spune cu vorbe, aceasta se simte dela inimă la inimă. (Entuziaste aplauze mult prelungite, ovaţiuni ce par a nu mai conteni).

S'a spus, d-lor, în contra mea, ca o mare învinuire, că sînt un realist, omul cel mai nesimţitor din astă ţară ; ori cît de nesimţitor aş fi nu se poate să nu fiu adînc emoţionat de aceste dovezi de încredere pe care mi le daţi.

S'a mai spus d-lor, că nu sunt vesel. Da, nu sunt vesel, dar nu-mi frămînt mintea de grija victoriei ; de ea sînt sigur. Ceea-ce mă frămîntă, nu mă lasă a gusta ceasuri de odihnă este întrebarea pe care mi-o fac : răspunderea aceasta pe care aţi asvîrlit-o prin dragostea şi încrederea d-voastră pe umerii mei, fi-vor umerii mei în stare să o poarte? (Entuziaste aplauze). Strigăte de trăiască! Emoţionante ovaţiuni).

Acum, d-lor, să-mi daţi voe, ca primul meu act public de şef de partid, să fie o rugăciune pe care v-o fac ca unui partid de ordine, pentru că suntem partid puternic şi numai neputincioşilor, slabilor, le place dezordinea.

Am întrebat organele statului dacă este permisă manifestaţiunea, mi s'a răspuns : sîntem hotărîţi să oprim orice manifestare pe stradă a ori cui. Sînt încântat ; nouă nu ne trebue manifestaţiuni pe strade, nu ne trebue să sporim numărul cu curioşii, sîntem destul noi *convinşii* cari am venit aci.

De aceea, d-lor, vă rog mai daţi-mi astăzi o dovadă de dragoste — ştiu că e grea, o cer însă — va rog risipiţi-vă cu cea mai mare linişte încă de la eşirea acestei săli. Aşi vrea ca această zi mare şi neobicinuită în viaţa noastră politică să se sfîrşească iar în chip neobicinuit, să se ştie că dacă este aici democraţia conservatoare, nu este aici nici un fel de demagogie. (Aplauze entuziaste, ovaţiuni nesfîrşite).

Discursul d-lui A. A. Badareu

— Ţinut la Congresul de la 3 februarie —

Domnilor,

Frumos e spectacolul pe care ni-l dă oceanul de capete din această întrunire. Inălţător este omagiul adus geniului şi muncei lui Take Ionescu dar este şi un moment de mare grijă pentru noi. Puteavom corespunde atîtor speranţe? Socot că sub direcţia unui om ca Take Ionescu, care şi-a făcut probele de om de guvern în admirarea ţărei şi a străinătăţei, într'o vrîstă care ne dă speranţa unei lungi şi rodnice activităţi, ne putem încumeta la orice. In ori ce caz puteţi fi siguri că noi prietenii şi colaboratorii săi vom închina toată munca şi vrednicia noastră ca să-l ajutăm în misiunea pe care împrejurările ţărei i au dat'o şi pe care dînsul a primit'o cu aprobarea noastră.

De 15 zile ţara întreagă şi-a suspendat în parte activitatea obişnuită şi de la vîrful piramidei până la cele mai adînci straturi se ocupă de acest mare eveniment politic şi social : transformarea vechiului partid conservator, în partidul conservator-democrat.

La congresul de astăzi a alergat lumea din toate colţurile ţărei ca să dea adesiunea sa, la marele eveniment politic, în aşa mare număr în cât trenurile n'au putut transporta pe cîţi au voit să vie, otelurile din capitală n'au putut adăposti, restaurantele n'au putut ospăta pe toţi cîţi au venit.

Parcă auzim bătăile inimelor voastre. Simţim că nu curiozitatea v'a mînat spre noi. O chestie personală! zic în miopia lor fruntaşii vechiului partid conservator! Ca şi cum chestiele personale ar putea provoca mişcări atît de întinse şi atît de intensive.

Vă facem noi impresia de oameni stăpîniţi de chestii personale? Faţa noastră transpiră nimic? Ne vedeţi cu pumnul ridicat proferând vorbe urîte contra cui va ?

Examinaţi sufletele voastre pline de speranţe frumoase şi senine, dacă au vr'un colţ cît de mic prins de patimi mici!

Dacă îşi cunosc atît de puţin ţara, nu mai e de mirare că direcţiunea lor politică a dat faliment.

Recunoştinţa către fostul ministru de finanţe, împărţitorul hranei budgetare, zic alţi adversari ai noştri. Cei ce a-ţi avut ocazia să vă apropiaţi de şeful nostru pe cînd era ministru de finanţe, ştiţi cît e de falşă această legendă. Dar în definitiv însuşi aceşti adversari cred aşa de puţin în sentimentul recunoştinţei, în cît ne afirmă că e destul să li se dee lor guvernul, pentru ca amicii lui Take Ionescu să treacă de cealaltă parte.

Pe baza experienţei făcute în cele 2 încercări de guvernare d. Carp şi prietenii sei, ar trebui să ştie că numărul conştiinţilor de vînzare e foarte redus şi în privinţa aceasta ar putea afla cîteva şi de la experienţa d-lui Cantacuzino.

In manifestaţia dv. este o parte personală : omagiul adus talentului şi muncei desinteresate a lui Take Ionescu. Dar omagiul nu îmbracă căldura entuziasmului de cât dacă persoana căreia se adresează devine simbolul, care întrupează sentimentele şi tendinţele dintr'un moment dat,

Take Ionescu în opera sa de transformare a partidului conservator însamnă satisfacerea sentimentului : la trebuinţi noi, tendinţi noi, idei noi, oameni noi.

Zguduirea îngrozitoare din primăvara trecută a însamnat că nici unul din cele 2 partide nu'şi îndeplinise însărcinarea pe care şi-o luase către ţară. Partidul liberal chiar printr'unii din fruntaşii săi au aţîţat focul şi mulţi liberali au pregătit prin ideile şi actele lor, terenul în care au încolţit germenii anarhiei, produsul cîtor-va organisme anormale. Faţă cu unele lacune de rasă şi de educaţiune nici partidul conservator n'a făcut nimic ca să însănătoşeze terenul în care trebuia să se usuce germenii anarhiei.

Şi cum partidul conservator putea să-şi îndeplinească rolul, cînd devenise un organism fără viaţă reală? Nici o legătură între şefi şi partid. Membrii partidului singurul organ care poate stabili comunicaţiunea între masa poporului şi direcţiunea partidului, erau puşi în neputinţă de a duce de la direcţia partidului o orientare mîngîetoare relativ la nevoile celor de jos, şi a aduce la cunoştinţa direcţiei curentele care frămîntă mulţimea care munceşte din greu.

Iată o trebuinţă, căreia va răspunde tendinţa fundamentală a nouei organisări a partidului conservator. Direcţie şi partid vor veghea continuu contra anarhiei. Direcţia va lua act de curentele de jos şi prin partid va şti să stingă încă de la naştere curentele cele primejdioase şi fără a se lăsa nici odată diriguită de aceste curente, din contra ea le va dirigui satisfăcînd pe acele care pot contribui la întărirea ordinei sociale şi la încurajarea muncei paşnice

Aţi auzit declaraţia şefului nostru. Aţi constatat dintr'insa că partidul nostru aduce idei şi tendinţe noi.

Dar oamenii noi?

Este drept că Take Ionescu este om vechiu, încercat. Omul care de 25 ani şi-a închinat toată munca lui ţărei şi neamului, omul care după d. Sturdza, a fost dintre oamenii noştri de stat timpul cel mai îndelungat sfetnicul coroanei. Vechimea este o chezăşie a vrednicieі, noutatea şede în rolul de diriguitor pe care partidul conservator democrat îl dă acestui om.

Nu vă veţi îndeplini misiunea—ne strigă foştii tovarăşi, pentru că nu veţi guverna ţara. Guvernul se dă oamenilor celor mai vrednici susţinuţi de partide tari.

Cine din cei în viaţă întrec vrednicia lui Take Ionescu şi care din oameni politici are la spatele lui un partid mai tare şi mai în comunitate de sentimente cu pătura conscientă din ţară?

Cu acţiunea lui Take Ionescu, cu partidul conservator democrat s'au declarat solidare şi ţara legală şi ţara reală conservatoare.

Prima adesiune la transformarea partidului conservator au dat'o Duminică 20 Ianuarie majoritatea deputatilor şi senatorilor din ultimul parlament conservator. Această majoritate era compusă din elementele cele cu mai multă valoare reală, din partidul nostru.

Alegerea lor în parlament, au datorit'o aceste elemente nu bunei voinţi a cutărui sau cutărui ministru, ci pentru că erau elementele cele mai puternice din partid. In alegerea din 1905 partidul conservator a avut de luptat contra tovărăşiei dintre liberali cari căzuse tari de la putere după o scurtă guvernare şi junimiştii care au încălzit lupta cu disperarea oamenilor cari credeau că în succesul nostru, stă peirea lor. La un aşa asalt n'am putut învinge de cît punînd în prima linie de batae toate elementele cele mai tari ale partidului nostru.

Adesiunea ţărei reale? O avem cînd aderă cu căldură la transformarea partidului conservator nu numai păturile sociale cari pot fi bănuite că s'ar putea stîrni cu speranţe irealisabile dar şi somităţile clasei noastre dirigente, conştiente de menirea lor socială.

Cînd în caldul lor patriotism vedem mişcîndu-se pentru partidul conservator democrat Cantacuzinii, Ghicii, Catargii, Sturzii, Moruzii şi alte din cele mai ilustre elemente sociale, cînd vedem istorici şi sociologi adînci ca d. A. D. Xenopol salutînd de pe cea mai ilustră tribuuă a lumei formarea noului partid, şi declarînd că în faţa evenimentelor grave ce se petrec în ţară îşi întrerupe conferinţele sale pentru a intra în ţară şi a ajuta cu puterile sale la marea transformare politică; cînd Caragiali îşi întrerupe liniştea atît de meritată de visător, pentru a-şi lua locul în rîndurile luptătorilor politici; cînd telegrame de aderare ne sosesc de la simplii cultivatori din comunele rurale, nu este aceasta o consacrare din partea ţărei reale?

Să n'aveţi nici cea mai mică îndoială. Partidul conservator democrat va trăi, va guverna cu spor, iar vechiul partid conservator se va atrofia din lipsa de sevă socială.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un club. Astă-seară, în aula universităţei iaşane, se vor întruni aproape toţi medicii şi farmaciştii din localitate pentru a constitui un club ştiinţific şi recreativ.

Mai bine de una sută membri au subscris în acest scop, sau, pentru a întrebuinţa un termen consacrat, au aderat la constituirea acelui club—ceea ce însamnă că ideea are toate şansele de a izbuti, iniţiativa are probabilitatea de a se realiză.

Intr'un centru universitar şi intelectual ca oraşul nostru lucrul nu ne-ar mira de loc ; ba am putea exprima mirarea că o atare iniţiativă nu s'a adus la îndeplinire mai de mult şi, că după cum ni se afirmă, există membri ai aceleiaşi profesiuni—medici—cari nu se cunosc între dînşii ; mişcarea ştiinţifică respectivă e foarte relativă, dar în însăşi practica medicală se constată lacune simţitoare cari nu prea sunt menite a înălţa prestigiul luminatei corporaţiuni.

Avea-va de astă dată încercarea—succesul cuvenit?

Să sperăm că da şi să aşteptăm urmarea şedinţei de astăzi, căci de obiceiu organizaţiunile şi iniţiativele aceste se încheie îndată după... alegerea de comitet.

*

Despre marele artist Leloir, ziarul „Figaro" scrie între altele:

„Leloir e un artist care nu seamănă cu nici un alt artist. Are originalităţile lui : bună-oară nu se lasă fotografiat niciodată. E simplu şi discret. Profesor la conservator, nu'şi neglijează cursul. Cavaler al legiunei de onoare — n'are aerul a se gîndi prea mult la decoraţie ; autor dramatic aplaudat, recunoaşte bucuros talentul altora. Perfect puitor în scenă, nu încearcă să'şi substituie gîndul său propriu acelui al scriitorilor.

Comedian nu recurge nici la efecte uşoare, nici la micile prostii improvizate, menite a deveni opoi „tradiţiuni". Comicul seu cade foarte de sus, vine foarte de departe ; el nu isvoreşte numai din gest şi din expresiune, ci şi din gîndirea care le determină".

*

Reprezentaţia de asseară a fost o ocaziune binevenită pentru publicul iaşan ca să consacre încă odată reputaţiunea excelentă ce-şi crează tînăra artistă d-ra Anicuţa Cirjă. Publicul o urmăreşte cu un viu interes în manifettările şi progresele ei artistice.

*

Suzanne Desprès şi-a început representaţiile la Viena, cu *Nora* de Ibsen. Critica e unanimă a lăuda fără rezervă simplicitatea suggestivă a jocului ei de scenă şi originalităţii cu care concepe rolul greu al eroinei ibseniane.

Informaţii

Sosirea d-lui Take Ionescu.—*La ora matinală la care soseşte trenul accelerat din Bucureşti, o lume imensă, prieteni politici şi cetăţeni fără culoare politică, staţionau pe peronul gărei.*

D. Take Ionescu, şeful partidului conservator, care a sosit cu acel tren, a fost salutat cu urale entuziaste.

D. Take Ionescu, după ce s'a întreţinut cu prietenii, a plecat la hotelul Trajan.

Astazi, la ora 5, va avea loc adunarea generală a membrilor clubului conservator, cu care prilej va lua cuvîntul şeful nostru.

Va vorbi şi prietinul Herovanu.

Cu acceleratul de 9 ore, astăzi seara d. Take Ionescu se va înapoi în Capitală.

● D. A. A. Badareu a sosit astăzi în Iaşi şi va pleca seara la Bucureşti.

● Citim în *Secolul*:

Un ziar de dimineaţă afirmă că un fruntaş liberal din Iaşi ar fi propus d-lui N. Filipescu un cartel pentru alegerea de senator în Iaşi.

Ştirea este absolut inversă.

D. N. Filipescu prevăzînd o prea ruşinoasă cădere a d-lui Dim. Greceanu la alegere, solicită un cartel de la fruntaşii liberali din Iaşi.

DIVERSE

— Revizoratul şcolar al judeţului a înaintat ministerului instrucţiunei publice un tablou de toţi învăţătorii care conduc bănci populare sau societăţi cooperative săteşti.

— Membrii societăţei absolvenţilor şcólei de comerţ, se vor întruni din nou zilele acestea, în localul Camerei de Comerţ, avînd să discuta mai multe chestiuni.

— D. Dimitrie Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, a plecat eri în inspectarea şcoalelor primare rurale din plasa Cîrniceni.

— Aseară servitorul Constantin Bonariu, dela cîrciumrrul Mavropol din strada Daraban No. 2, pe cînd scobora un vas cu vin în pivniţă, rupîndu-se frînghia,

vasul a căzut peste el, strivindu-l.

Intr'o stare gravă nenorocitul a fost dus și internat la spital.

— Astă-noapte Ioan Neculau din str. Tatarași No. 16, luîndu-se la ceartă cu soția sa Frosina Neculau, aceasta la un moment dat a luat un topor și i-a aplicat o lovitură în cap.

Nenorocitul soț a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon.

— In urma demisiei președintelui societăței de binefacere „Jubileul Carol I", membrii acestei societăți au fost convocați alalta-eri în adunare generală.

S'a respins demisia președintelui V. Toma Tomescu, iar în urmă s'a procedat la complectarea comitetului, alegîndu-se d-nii Al. Iliescu, vice-președinte, C. Popovici, D. Dumbravă și Gh. Duduica, membri.

— Jandarmii rurali au arestat lîngă Tg.-Frumos pe doi țigani: Vasile Buzatu și Ioan Grigore Mahu, la care s'au găsit mai multe instrumente și tipare de monezi.

Aceștia sunt niște falșificatori de monede de nichel și ei vor fi înaintați parchetului.

— Din Miroslava se comunică că astă-noapte un incendiu a distrus niște girezi de paie, proprietatea d-lui Romaneseu.

Focul a fost pus de răufăcători și autoritățile fac cercetări pentru aflarea lor.

— In curînd va apare, în editura librăriei Leon Alcalay din București „Ce este Arta?" de L. Tolstoi, traducere de I. Dafin.

Ultime informații

— —

In cercuri militare se afirmă că d-nii generali V. Năsturel și Wartiade, își vor regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

In cazul acesta d. general Crăiniceanu va fi numit comandant al corpului I de armată, iar d. general Hartel, actual secretar general, va fi numit șef al marelui stat major.

Secretar general la ministerul de rezboi va fi numit probabil d. colonel Gărdescu.

Alegeri parțiale. Insă-și ziarele liberale anunță că partidul liberal din Iași n'a reușit încă să-și desemneze candidatul la colegiul I de Senat.

Alegerea parțială la colegiul II de deputați de Dorohoi, fixată pentru 17 Februarie, a fost schimbată acum pentru ziua de 2 Mart.

Liberalii au fixat candidatura d-lui George Manoliu.

✻ Consiliul de resboiu al corpului 4 de armată va fi convocat pentru zilele de 25, 26 și 27 Februarie, cînd va judeca cîteva procese, dintre care două mai importante.

Cele două comisiuni examinatoare la concursul pentru înaintarea pe loc a învățătorilor, s'au întrunit astă-zi din nou spre a mai lua cîte-va decisiuni.

Examenul, după cum am anunțat, se începe mîine dimineață.

Un inspector al C. F. R. va sosi zilele acestea din București, în inspectarea lucrărilor liniei ferate în construcție, Podul-Iloaiei—Hîrlău.

Consiliul general al județului Iași a fost autorizat ca în sesiunea extra-ordinară în care se află convocat să rezolve următoarele:

1). Să avizeze asupra adresei primăriei Iași No. 1.616 relativ la delimitarea orașului Iași în partea despre Copou.

2). Idem asupra petițiunei d-nei Ecaterina I. Mandragiu, înreg. la No. 402 din 1908, prin care cere a i se acorda un ajutor lunar din fondurile județului.

3). Idem asupra raportului epitropiei bisericii Ciurea No. 60 din 1907, prin care expune situația materială a bisericii parohiale din Ciurea și cere un ajutor de la județ.

4). Idem asupra modificării bugetului administrației generale pe exercițiul în curs, cum și deschidere de credite.

Consiliul general al instrucțiunei, secțiunea învățămîntului secundar, a fost convocat pentru ziua de 1 Mai, pentru a studia proectele pentru preschimbarea programelor analitice ale școalelor secundare, proecte elaborate de comisiunile instituite în acest scop.

Din acest consiliu fac parte, d-nii A. Colorian, I. Praja și Em. Căprescu profesori de liceu; d-nii C. Niculescu și P. Rîșcanu, profesori universitari; d-nii profesori D. Popovici și G. Popovici, din partea școalelor speciale, I. Otescu din partea școalelor particulare.

D. Ath. Theodorini, profesor de violină la Conservatorul din Iași, a fost numit definitiv la catedra sa.

D-na Natalia Ionescu, moașă din comuna Copou, a fost transferată la cercul Voinești, județul Tecuciu.

Astă-noapte portarul de la fabrica de tutun, Cristea I. Gheorghiu, a încetat subit din viață.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

In *Monitorul* de astă-zi se publică decisia prin care d. Ion V. Atanasiu, licențiat în drept și absolvent al școalei de comerț, se numește ajutor de contabil la prefectura județului Iași.

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că pe viitor să controleze de aproape interogatoriile străinilor pentru care se cere isgonirea sau expulzarea.

Membrii consiliului general al județului se vor întruni din nou Joi la orele 3 p. m., cînd vor începe a se ocupe cu budgetele.

Un proces important.—Curtea de casație, secția I, a pronunțat ieri decisiunea în recursul făcut de moștenitorii de sînge ai defunctului Nicolae Sofian din Botoșani, contra decisiei curței de Apel de Iași, secția I, în procesul ce acești moștenitori intentaseră epitropiei „N. Sofian" pentru anularea testamentului defunctului.

Curtea de casație a admis recursul pe motivul că curtea de Apel a revenit asupra admiterei probei testimoniale.

Afacerea a fost trimisă în judecata curței de Apel de Galați.

Comunele Hilița și Covasna au fost deslipite de județul Fălciu și alipite la județul Iași, la comuna Costuleni.

Aflăm cu părere de rău că starea sănătății d-lui Anton Naum, profesor universitar în Iași, membru al Academiei romîne, inspiră cele mai serioase îngrijiri.

Dorim grabnică însănătoșare distinsului profesor.

Intre 10 și 15 Februarie d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată, va inspecta trupele din garnizoana Fălticeni.

D. general Tătărăscu va inspecta apoi trupele din Roman și Bacău.

D. dr. Proca, care venea eri noapte din Capitală, era să fie victima unei îndrăzneațe pungășii în tren.

Hoțul care a profitat de lapul că d. Proca dormea vroia să-i scoată punga din buzunar și ceasul de la brîu a fost surprins de d. dr. I. Bălăcescu ce călătoria în același compartiment, și împedicat a-și sevîrși fapta.

D. C. D. Stahi, fostul director al școalei de Belle Arte, a donat mai multe tablouri pentru lotăria organizată în folosul clădirei școalei din comuna Romîni.

D. G. Neculau revizorul școlar din județul Neamț, a venit la Iași și pune toate silințele pentru a completa suma necesară clădirei sus numitei școale.

Suma necesară de 2000 lei a reușit să o obție de la epitropia sf. Spiridon.

In unele cercuri judiciare se afirma astă-zi, că ministrul justiției s'ar fi hotărît să nu mai sesizeze curtea de apel în chestia Ciulei.

Directorul nostru d. Lascar Antoniu, se află astăzi, Marți, la Fălticeni, iar mîine va fi în Piatra-N.

Consiliul permanent va fi chemat să judece pe d. I. Holic, de la școala din comuna Ipatele, jud. Vaslui, acuzat de abateri de la datorie.

Militare.— Ofițerii de jandarmi rurali se vor recruta cu preferință din absolvenții școalei superioare de războiu. Locotenenții și căpitanii nu vor trebui să aibă vrîstă mai mare de 34 ani și vor primi un spor de leafă de 180 lei lunar la solda gradului.

Timpul cît vor sta în regimentul de jandarmi rurali, li se va socoti ca stagiu de trupă. Din 5 în 5 ani se va acorda ofițerilor un spor de 100 lei lunar.

Administrația centrală se va compune din un colonel, doi maiori și trei căpitani toți din cavalerie.

In unele cercuri se afirmă că colonel comandant va fi numit d. colonel Musteață; alte cercuri cred că va fi numit d. colonel Popovici.

Rectorul Universității a decernat suma de 300 lei domnișoarei Elena Lupu și d-nului Scriban, studenți, ai facultății de științi.

Astăzi dimineață d. Petru Misir și a inaugurat cursul de dreptul ginților pentru candidații dela doctorat.

D-sa îl va continua azită-zi la orele 5 p. m.

D. Petru Vasiliu a fost numit contabil al cassei de economie din Păcurari.

„Pîinea altuia" puternica dramă a lui Turghenieff se va juca în curînd pe scena teatrului Național.

In rolurile principale vor juca d-na Aglae Pruteanu și d. Dragomir.

In ziua de 28 Martie, va avea loc în sala Circului Sidoli o frumoasă reprezentație cinematografică în heneficiul societății funcționarilor dela tramvay.

Direcțiunea mitropoliei a trămis o circulară tuturor preoților din localitate prin care îi invită să iee parte la soborul ce se va oficia la Mitropolie, cu ocazia zilei de 7 Februarie sfântul Parthenie.

Zilele aceste va fi strămutată de la spitalul Pașcanu, în localul vechei epitropii, secția genito-urinară de sub direcțiunea d-lui dr. Ștefănescu-Galatz.

In cursul lunei Martie d. dr. Dimitrie Boroianu profesor universitar, va ține în Aula universității o conferință religioasa în folosul societății „Viitorul".

Astăzi la orele 4 d. a. d-rele Anetta Mitescu și Victoria Lazăr își vor susține înaintea comisiunei compusă din d-nii profesori A. Philippide, Ilie Barbulescu, și Xenophon Ghiorghiu, examenul I oral de licență în filologie modernă.

D. judecător de instrucție Gr. Kessim se află bolnav în urma unui accident de trăsură: d. Kessim mergînd la vie în docar, a fost trîntit jos și s'a alese cu ușoare leziuni.

Tribunalul de Iași a declarat în stare de faliment, precum din timp am anunțat, pe negețitorul Ancel Saragher, din str. Veche.

Falitul a dispărut zilele acestea și s'au luat măsuri pentru prinderea lui.

La secția I-a a Curței a venit astăzi spre judecare apelul făcut de d-na Elena Cortezzi pentru punerea sub interdicție a d-lui G. Exarcu din Bacău.

Reclamanta era asistată de d. V. Sculi; iar intimatul în apel de d-nii Take Ionescu, A. A. Badareu și M. B. Cantacuzin.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. procuror T. Stoenescu

D. V. Sculi a rădicat un incident de amînare, motivat de faptul că în acest proces există două reclamațiuni.

Curtea, după o lungă deliberare, a admis incidentul și a amînat judecarea cauzei.

La 1 Martie va avea loc la școala sf. Sava o serbare în onoarea doamnei Gabriella Gheorghiu, directoara acelei școale, care împlinește 30 de ani de muncă în învățămîntul și conducerea acestei folositoare școale.

Noutăți de senzație, comedii și drame, scene de pe natură din țări străine cuprinde programul nou—absolut nou—al Teatrului Cinematografic Pathé Frères—Paris, care se desfășoară astăzi Marți pe pânza colosală de la Teatrul Circ Sidoli. Cine vrea să vadă clasica Sevila, Marele incendiu din Odessa, drama teatrală-Cinematografica; Dreptul la viață, o mulțime de scene comice, fantastice etc. să asiste la serata de astăzi. Contra unui modest preț de întrare, noul teatru cinematografic ne procură cea mai plăcuta și instructivă distracție. De aci se explică enorma afluența de lume,

In asta-seară apare și simpatica serpentină Pia Francesca, în producțiile sale absolut nouă și originale pentru Ieșeni.

Marți 13 Februarie se va desfășura odiosul atentat din Lisabona: Ceremoniile înmormîntărei Regelui Carlos și a prințului moștenitor al Portugaliei.

S'a respândit svonul că prețurile de întrare vor fi rîdicate în serile cînd se va desfășura odiosul atentat din Barcelona. Direcțiunea Teatrului Pathé Frères ne roagă să desminți acest svon să se știe deci că prețurile de întrare rămîn aceleași la toate locurile.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

București 5 Fevruarie

LOTERIA

București. — Astăzi s'a continuat în sala de trageri de la Casa de depuneri, tragerea clasei a II-a a loteriei regatului romîn.

Au cîștigat:

1000 lei și un premiu de **50000** No. 3238.
20000 „ No. 56247.
1000 „ No. 17871.
500 „ No. 2517, 58145, 31793.
300 „ No. 12605, 19507, 10421, 37900, 40679.
200 „ No. 49058, 31017, 26827, 46235, 47062, 48247, 54393, 47618.
150 „ No. 24183, 23322, 4336, 49484 12740, 34283, 33401, 16385, 48488, 37718, 55211, 20605, 57735, 26526, 6474, 26662, 59310, 19616, 42732, 51285, 5404, 26938, 15646, 57294, 19066, 52160, 3090, 44748, 31175.
85 „ No. 31644, 33131, 34431, 20631, 17245, 16200, 11090, 13611, 23213 18573, 19552, 20350, 20086, 20093, 22695 16069, 13706, 13709, 20487, 84, 913, 529 328, 362, 961, 1080, 3355, 5036, 6814, 6202, 6002, 7800, 7053, 7096, 8458, 9016, 9916, 10940, 10945, 12304.

Procurați-vă bilete pentru clasa III-a a Loteriei, la

Colectura Th. P. Maximovici
— Iași —

Proectul reformei administrative

București.—D. Ionel Brătianu a depus astă-zi la Senat proectul de reformă al legei administrative și comunală.

Peste cîte-va zile d. general Averescu va depune tot la Senad proectul pentru reforma militară.

Permutări de căpitani

București.—Au fost permutați d-nii căpitani:

D. Gh. Cantacuzino din reg. 21 Ilfov, la batalionul de vînători din Capitală, d căp. E Lahovary din bat. vînători în reg. 21 Ilfov. D. căp. N. Fărcășanu din reg 2 Romanați în bat. 5 vînători, d. căp. A. Bali din bat. 5 vănători, în bat. 7 vănători; căp. Gh. Grigoriu din bat. 7 vînători în reg. 30 Muscel.

Legea rurală

București.—D. Sturza n'a stat eri la Cameră de cît ca să asculte numai discursul d-lui Take Ionescu și o parte din discursul d-lui V. Misir.

In urma intervenției făcută de pe lîngă membrii majorității, e probabil că nu va mai lua cuvîntul de cît d-nii C. Stere, Em. Porumbaru, dr. Anghelescu, Cocias, Al. Djuvara și Vintilă Brătianu.

O premieră

București.—Aseară a avut loc la Teatrul Național, premiera piesei „Știri senzaționale» de I. Bacalbașa.

Precedentele lucrări ale acestui autor, puțin gustate de public au contribuit la faptul că foarte puțină lume a asistat la această reprezentație.

Lucrarea e mai mult de cît mediocră și puțin probabil că va mai vedea vre-o dată rampa Teatrului Național din Capitală.

Camera

București. — Prezidează d. Ferekyde.

Prezenți 95 d-ni deputați.

Pe banca ministerială d-nii Sturza, Anton Carp, Brăteanu și Morțun.

D. Moisescu depune o petiținne a țaranilor din Găsești, care au fost împroprietăriți încă din 1864 pe moșia unui fost archiereu, stăpînită de un oare care Const. Sutzu. De 40 ani sătenii se judecă pentru a intra în drepturile lor și n'au ajuns încă la nici un resultat.

D. Victor Antonescu ia cuvîntul în chestia casei rurale.

D-sa spune că este nedreaptă invinuirea ce se aduce partidului liberal cum că ar fi în contra marei proprietăți. Partidul liberal este pentru susținerea ori cărei proprietăți, cu singura condiție ca între diversele categorii să existe o proporție normală.

Nu se poate admite ca 4000 de oameni să încaseze venituri de sutimi de milioane, iar mulțimea sătenească să trăiască cu venitul a cîte-va milioane.

Cassa rurală este menită de a remedia această stare de lucruri, iar gogorița cu acuzarea de socialism nu va impresiona pe nimeni.

Ședința se suspendă.

Un atentat

Barcelona.—Astă noapte un atentat teribil a fost comis pe piața Ramond din acest oraș.

Anarchiștii au aruncat două bombe cu dinamită în timpul unei manifestațiuni.

Sunt foarte mulți morți și foarte mulți răniți.

In jurul unui proiect

Londra.—Ziarul „Daily Grafic" vorbind despre calea ferată din Sandjac zice: „Nu înțălegem nici de cum agitația provocată de proiectul de cale ferată austro-ungară. Această chestiune a fost definitiv regulată prin tratatul de la Berlin și a rămas o idee absurdă aceia că privilegiul austriac ar fi fost revocat prin înțelegerea din 1897, care garantează statul-quo în Balcani.

Vești alarmante

Londra.—Ziarele engleze se arată foarte alarmate de conflictul ruso-turc și austro-rus, cu privire la construcția liniei ferate în orient.

Ziarul „Times" spune că este evident că conflictul ruso-turc a întrat într'o fază din cele mai acute. Faptul că Rusia trimete mereu trupe la granița turcească și în special artilerie, dovedește că nu este vorba de o simplă demonstrație în scop de a obținea cele dorite.

Toate ziarele cred că o soluție pacinică a conflictului este absolut exclusă.

Proect adoptat

Peris. — Camera a trecut cu 487 voturi contra 56 la discuțiunea pe articole a proectului de impozit pe venit.

Fortificații

Petersburg.—Cu privire la marea baltică se declară din cercurile competente că Rusia nu are nici de cum intențiunea de a fortifica insulele Aland, dar va stărui ca să scoată din convenția ruso-suedeză de la 1856 proibițiunea de fortificări, de oare ce aceasta este umilitoare pentru Russia.

Tratat secret

Washighton. — Ambasadorul german declară că sunt neîntemeiate știrile rîspîndite în America asupra existenței unui tratat secret între Germania, Austria și Turcia și că Germania prin refuzul său de a da sprijin măsurilor reformelor provoacă nelinește în Europa. Germania de acord cu programul de la Muertzeg va sprijini acest program, ea face ceia ce poate, spre a îndepărta tensiunea pricinuită de chestiunea concesiunei căilor ferate din Balcani și se pare că demersurile sale reușesc foarte bine.

Procesul unei nihiliste

Wadowice (Galița). — Azi a început în fața curței cu juri a se judeca procesul Wannei Dobrodzicka acusată de crima de asasinat comis asupra lui Skalon, guvernatorul general al Varșoviei.

Acuzata declară că a aruncat împreună cu altă persoană bombe asupra lui Skalon și zice că le-a aruncat de oare ce dînsul era vrajmașul națiunei poloneze.

Un refuz

Paris. — Agenția Havas află din Madrid că guvernul spaniol refuză publicarea unei cărți roșie asupra afacerilor marocane și că acum consultă pe puterile interesate asupra publicărei documentelor diplomatice care le privesc acestea. Cortezii vor primi comunicațiunea acestei cărți către finele săptămînei.

Un împrumut

Paris.—După cele ce spun ziarele, o parte din împrumutul acordat de către banca Marocului Sultanului Abdul-Azis, va servi pentru a înamra o mehală de 1.500 oameni cu care sultanul să încerce a relua Fezul.

Circulă svonul că Muley-Hafid a adresat de curînd o scrisoare consulului francez din Casablanka prin care cere ca guvernul francez să nu se amestece în conflictul dintre dînsul și fratele său. Scrisoarea relevă că ar fi util a se retrage din Casablanca trupele franceze.

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziție de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou și frumos cu prețuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subțire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpușneaeu 38

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii și altele, și un apartament compus din 3 camere, și atenanse, toate cu instalațiune de lumină electrică, cu grădini spațioase.

A se adresa la proprietar,

ILIE I. COCIA

Strada Bucșinescu Na. 15 Iași.

LA MAGAZINUL

Frații POLLINGHER

A SOSIT

un mare transport de lengerii pentru dame

Trusouri complecte

PÎNZARII FINE

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereți de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumàtate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de brança vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dr Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fi intrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folosește de minune în contra **iritațiunilor, peptului și ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgărești, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, *quai de la Mégisserie*

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.--Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediere la America bagage și mărfuri cu preturi ieftene

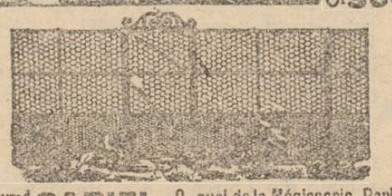

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

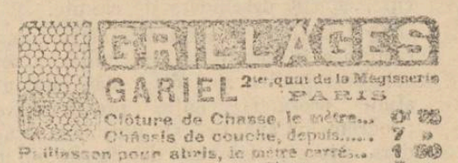

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL CAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — El pote fi administrat cu acelaș'i succesŭ copiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Elexirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca de curatif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

Redacţia şi Administraţia: Str. Ştefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V.— No. 357. Joi 7 Fevruarie 1908

† Generalul Lahovari

Astăzi împlinindu-se un an de la moartea adînc regretatului fruntaş al partidului conservator Generalul Lahovari, credem a aduce cel mai frumos omagiu memoriei ilustrului defunct reproducînd articolul de mai jos. El a fost publicat în 1897 în revista franceză „La Roumanie illustrée“.

Era în luna Septembrie 1895, a doua zi după marile manevre din împrejurimile Bucureştilor. Soldaţii noştri se bătuse la Darza toată ziua, iar către seară stam de vorbă cu un ofiţer străin, unul din cei mai străluciţi ofiţeri ai unui stat mare şi care petrecuse un timp mai îndelungat la noi în ţară.

— Ce părere ai despre forţele noastre militare? l'am întrebat. Dar ştii, curat, fără nici o cruţare pentru patriotismul meu.

— Aveţi două lucruri excelente aici în ţară: soldatul dv. şi generalul dv. Soldatul dv. e admirabil. Iată: au mers de astăzi dimineaţă la cinci (erau atunci şase după amiază), au manevrat pe o căldură dogoritoare, n'au gustat de cît cîte o bucată de pesmet şi—amănunt la care dv. nu luaţi aminte, dar foarte însemnat pentru un militar,—n'au profitat macar de puţinele momente de odihnă pentru a se uşura de raniţele lor. Cu asemenea soldaţi puteţi întreprinde orice. Aveţi, apoi, un comandant. Generalul Lahovari ar fi un mare general în ori care armată a Europei. Aici el e—generalul.

Ofiţerul străin avea dreptate. Jacques Lahovary nu e unul din generalii noştri, el—şi cu aceasta nu micşorăm câtuşi de puţin meritul camarazilor săi — este generalul.

Familia din care se trage Jacques Lahovari a fost binecuvîntată de cer. Nu de multe ori se întîmplă se găseşti între fraţi atâta talent, atîta inteligenţă, atîta merit adevărat. Ca şi fraţii sei, Jacques Lahovari are vorba elegantă şi uşoară; ca şi dînşii a făcut studii strălucite, studii care l'au condus să devie, încă de foarte tînăr, profesor la facultatea noastră de ştiinţi; ca şi dînşii el posedă pe lîngă o inteligenţă superioară, o voinţă neînfrîntă, o hotărâre fermă şi o mare putere de muncă.

Calităţile înalte, se poate zice fără ecsagerare, excepţionale, ale lui Jacques Lahovari, găsiră un prilej unic de a se manifesta în războiul din 1877. Simplu maior, Lahovari fu sufletul statului nostru major.

El, sub înalta direcţiune a Regelui, conduse operaţiunile armatei noastre înaintea Plevnei. El se afirmă atunci cu atîta putere încît defunctul Ioan Brătianu, care-l vedea ce poate, îl prinse drag şi arătă pentru el o admiraţiune care nu s'a desminţit nici-odată.

Au trebuit să vie calomniile odioase, inspirate vai! de patima politică a ultimilor ani, pentru ca publicul să afle acel frumos epizod din partea şefului însuşi al partidului liberal, care în frămîntarea războiului apreciază mai presus de toţi pe tînărul ofiţer, mic în grad, care e în acelaşi timp fratele celui mai înfocat şi mai neîmpăcat adversar al lui şi care ţine să exprime tatălui lui Jacques toată admiraţia sa şi să-l asigure cît erau de false calomniile cu care de pe atunci se încerca invidia să copleşească pe strălucitul ofiţer. Şi, lucru curios. Tot un Brătianu, un camarad al lui Jacques, şi-a luat însărcinarea să facă cunoscută în public părerea lui Ioan Brătianu tocmai în momentul cînd era în toiu furtuna pe care o deslănţuise turbarea neputincioasă; şi astfeliu aflarăm ce cunoscător de oameni era Ioan Brătianu care încă în 1877 făcea profeţia că el se temea de un singur lucru pentru armata noastră şi pentru acest om atît de bine înzestrat: ca nu cumva acesta să ajungă în fruntea armatei într'un moment cînd ţara nu va fi ajuns încă să recunoască superioritatea acelora care o posedă de fapt.

In adevăr la Ministerul de rezboiu—pe care l'a ocupat timp de patru ani, Jacques Lahovary dădu măsura întreagă de ce era în stare să facă pentru ţara sa.

El reorganiză cu desăvîrşire armata noastră şi făcu aceasta cu energie şi cu repeziciune, chiar din prima sesiune parlamentară şi cu o Cameră care părea incapabilă de orice muncă, Camera efemeră a ministerului Florescu. Pentru că generalul nu venise la minister, ca atîţia alţii, pentru a se gîndi de abia la ce era de făcut. El, care de ani de zile era *ofiţerul de Stat-Major* al armatei noastre, aducea guvernului fructul unor lungi şi serioase cercetări şi nu mai avea altă ceva de făcut decît să transforme în legi părerile sale de multă vreme.

El îndeplini opera şi ea rămîne şi va rămînea. A început prin a reorganiza infanteria noastră. Pînă la el, noi aveam două feluri de infanterie. Aveam opt regimente de linie cu cîte două batalioane fiecare şi permanente, 33 regimente teritoriale cu cîte două batalioane fiecare, dar toate teritoriale. Era o organizaţie învechită care răpia infanteriei noastre orice omogeneitate şi făcea mobilizarea nespus de anevoioasă.

Generalul contopi cele două infanterii în una singură: creă 34 de regimente, cu cîte 3 batalioane fiecare, din care unul permanent şi celelalte două teritoriale.

In consecinţă el hotărî fiecăruia teritoriul său de recrutare şi de mobilizare, acoperi ţara de căzărmi şi avurăm cel dintâiu adevărat plan de mobilizare.

Pentru a desăvîrşi opera, el înarmă toată infanteria noastră cu cea mai bună armă ce există în timpul de faţă, arma cu repetiţie Mannlicher, calibru 6 şi jum. calibru pe care Italia l'a adoptat pe urma noastră şi care este calibrul viitorului.

Se ştie cu ce furie a fost atacată puşca Mannlicher şi nimeni n'a uitat de sigur acel episod trist al vieţei noastre publice. Generalul Lahovary, în orice caz, a ieşit mărit din această împrejurare şi declaraţiunile generalului Berendei, rostite în plin Parlamentul liberal şi de pe banca ministerială, vor rămînea pentru generalul Lahovary cea mai strălucitoare răsplată pe care o poate aştepta un om.

In cavalerie el făcu reforme tot aşa de adînci. Găsise numai trei regimente permanente şi lăsă opt la plecarea lui, începînd astfeliu opera indispensabilă a transformării întregei noastre cavalerii teritoriale în cavalerie permanentă.

El organiză diviziunea de cavalerie permanentă, o aşeză de-alungul Prutului pentru a ocroti mobilizarea eventuală a corpului al patrulea de armată, mări numărul cailor în fiecare escadron, îmbunătăţi remonta şi puse bazele unei herghelii militare. El a colaborat deasemenea la crearea unei geandarmerii atît de necesară pentru a uşura cavaleria noastră de serviciul administrativ atît de impovorător.

Cît despre artilerie, el o mări cu patru regimente, creă artileria de fortăreaţă şi el care, deşi soldat, sprijinise sub pseudonim în presă, cu pana sa, nu mai puţin abilă de cît spada sa, fortificaţiile atît de mult criticate, avu fericirea să le isprăvească în calitate de ministru.

Nu vom mai aminti numeroasele alte îmbunătăţiri pe care le făcu. El revizui aproape toate legile noastre militare, aducînd peste tot un spirit senin, pătrunzător şi cu deosebire practic. E de ajuns a aminti numai că el începu opera mîntuitoare a reîntinerirei cadrelor prin limita de vrîstă, atît de indispensabilă într'o armată care vrea să se poată bate, la trebuinţă, operă care-i atrase atîtea duşmănii.

Nourii se scoboară numai arareori pe cîmpii. Ei se îngrămădesc pe culmi şi acolo se descarcă trăsnetul. Era cu neputinţă ca el să cruţe pe Jacques Lahovari. Atacuri necontenite şi infame şi cu atît mai vehemente, cu cît generalul ştia să răspundă de minune, se încheiară cu acel incident dureros în istoria noastră militară, greva unei părţi a ofiţerilor noştri de cavalerie. Lahovari, cu preţul popularităţei sale — care de atunci îi s'a reîntors ca nimănui altul—îşi făcu datoria. El pedepsi cum trebuia să pedepsească şi, odată disciplina salvată, se jertfi pe sine însuşi şi se retrase din ministerul pe care îl ilustrase.

Peste puţin timp el putu să continue opera sa de organizator al armatei noastre în funcţiunea care pare nedespărţită — după părerea aproape a tuturor militarilor noştri — de Jacques Lahovari: de şef al acelui stat-major în care şi-a petrecut mai toată viaţa sa.

In această calitate el avu par'că o apoteoză a carierii sale: acele frumoase manevre din 1895, în care văzurăm bătîndu-se subt tunurile fortificaţiilor Bucureştiului cinci diviziuni ale armatei romîne.

Au fost atît de frumoase acele manevre şi ele însamnă un punct atît de înalt în mersul ascendent al forţelor noastre militare încît au rămas pînă azi cele din urmă.

Iată cariera acestui ofiţer astăzi în vrîstă de 51 de ani. E departe de a fi terminată şi România, în timp de pace ca şi în timp de războiu, va avea încă şi va avea adeseori ocaziunea de a-şi face o glorie legitimă din serviciile acelui care este şi va rămînea: *Generalul.*

Take Ionescu.

D. TAKE IONESCU la Clubul Conservator-Democrat

— Entuziasmul.—Sosirea d-lui Take Ionescu.—Salutul şefului.—Discursul d-lui Take Ionescu.— Cuvîntările d-lor Teodoreanu, Herovanu şi Badareu.

A spune că salonele clubului conservator-democrat erau tixite, arhi-tixite de lume, de membrii clubului, ar fi a înregistra un fapt evident, petrecut la văzul tuturor. Şi adevărurile evidente cînd sunt înregistrate devin o banalitate.

Ceea ce a domnit, însă, în mod deosebit ieri, a fost entuziasmul, căldura sălei, necunoscută chiar în cele mai frumoase zile de luptă şi îmbărbătare din viaţa partidului conservator ieşan, atît de încercat, dar care a dat atîtea dovezi de vrednicia lui.

Explicaţia ie uşoară. Take Ionescu, şeful iubit, a asistat la acea întrunire. Şi cînd omul, care constituie simbolul ideiei conservatoare, care incarnează vrednicia, geniul şi însuşirele superioare de şef, vine în mijlocul partizanilor săi, nu se poate să nu se producă acele delirante aclamări care au zguduit eri sălile clubului conservator-democrat.

Apariţia d-lui Take Ionescu, care a sosit întovărăşit de fruntaşii partidului, dă loc la grandioase aclamări care nu mai iau sfîrşit.

După ce liniştea se restabileşte d. Oswald Teodoreanu salută pe şef prin următoarele cuvinte:

Iubite şefule,

Aclamările şi uralele entuziaste cu care te primim noi, vechii tăi prieteni, îţi dovedesc cît te iubim noi cei de la Iaşi. Dragostea noastră îşi are isvor în două sentimente. Primul, cel conservator şi ca atare de admiraţiune pentru cel mai ilustru membru al tuturor guvernelor conservatoare care s'au perindat de la 1888 încoace, deci pentru omul care intrupează ideia şi tradiţia conservatoare. Secundul, cel democrat, pentru omul care preţuind şi respectînd trecutul de la care se inspiră, păşeşte sigur către viitor, conform cu mersul evoluţiei pe care o primeşte şi o explică, dar de care nu se arată îngrijorat.

Ai deschis larg porţile cetăţei disciplinate conservatoare, tendinţelor evoluţioniste democrate şi cu un îndrumător ca tine şi cu un conducător de luptă ca tine, fără preocupare de vre-un succes imediat, armata conservator-democrată poate fi sigură de izbîndă.

Să trăeşti şefule!

D. Take Ionescu se suie pe tribună. Un ropot de aplauze şi urale prelungite. Şeful spune, în rezumat următoarele:

Domnilor,

Intr'o vreme domnea legenda că fuziunea nu trebuie să se facă pentru că o eventuală difuziune ar putea să risipească apoi oştirea şi cei cu care am luptat împreună să se rătăcească pretutindeni. Legenda aceasta este dovedită falşă astăzi cînd privesc măreţia acestei întruniri. Căci am remas intacţi, întregi, aşa cum v'am văzut în ultima dată cînd am fost aci, la 3 Aprilie 1907, căci de pe atunci încă acei care astăzi nu mai sunt cu noi începuse acţiunea lor cunoscută şi deci nu mai erau cu noi împreună.

Ce ne ţine întregi? Ce lucru face ca toate greutăţile prin care a trecut partidul conservator, noi să rămînem uniţi, strînşi uniţi? O consideraţiune superioară: aceia a curăţeniei intenţiunilor noastre, a superiorităţei morale a sentimentelor.

M'am întrebat adesea-ori, cum se face că d. P. P. Carp, cu toată superioritatea talentului şi a calităţilor sale de om politic, n'a reuşit să joace un rol mai efectiv în conducerea partidelor noastre politice. Explicaţia eu o văz într'o eroare de psihologie. D. Carp vedea în ceia-ce leagă pe partizani între ei şi pe partid de şef, une-ori interesul, alte-ori raţionamentul, nici-odată însă n'a avut în vedere partea sentimentelor şi cu rolul ei precumpănitor d. Carp greşea; partea sentimentelor este foarte mare; căldura inimilor are un rol mai mare decît tot ceia-ce credea d. Carp că leagă pe partizani de partid şi de şef. Şi inimele calde nu se duc de cît la o inimă care îmbrăţişează pe toţi, ele nu se duc spre o inimă mică şi îngustă. Iată misterul pentru ce am rămas întregi, iată misterul pentru-ce alţii nu sunt urmaţi.

Cunoaşteţi cu toţii ceia ce s'a petrecut cu ocaziunea difuziunei. Mă aflam la Monte-Carlo şi întîlnindu-mă cu Bădăreu, am vorbit cu dînsul despre starea lucrurilor din partidul conservator. Mai optimist de cît mine, Bădărău credea că lucrurile au început să se aranjeze bine.

Aşa cugeta acel pe care duşmanii au ţinut să'l arăte că m'a împins la toate drăciile, şi le spun aceste lucruri pentru că vreau ca această minciună ce circulă pe sama lui Bădărău să ia sfîrşit. Am vorbit ziua, iar seara am găsit depeşa prin care mi se vestea cele ce se puneau la cale la clubul conservator. Din acest fapt, precum şi din întrevederea cu d-l Carp—şi vă mărturisesc că, cînd m'am dus la d-sa speram că se va mai găsi o formulă spre a se evita ruptura—întrevedere foarte delicată, delicată ca un vîrf de cuţit, am înţăles că trebue să fac apel la ţară. Şi răspunsul ţărei a fost extraordinar.

Entuziasmul de obiceiu la întrunirele noastre publice nu devine intens, de cît în ajunul schimbărilor de guvern. Nu despre aceasta este vorba astă-zi. Şi cu toate acestea, cînd am chemat pe foştii demnitari şi reprezentanţi ai naţiunei, a răspuns enorma majoritate a ultimului guvern conservator; cînd am chemat capitala, Bucureştiul s'a minunat de ce a văzut; iar cînd am ţinut congresul, n'am mai văzut păreche de la Mazar Paşa, ţinut în piaţa Constantin Vodă de atunci, unde este poşta veche de astă-zi.

Ce a atras această mulţime, de ce s'a produs această mişcare? Dat-am noi oarecari făgăduieli? Vă declar aci că nu mi s'a cerut de nimeni nimic şi sunt hotărât să nu făgăduesc nimic. Aceasta nu numai din virtute, ci şi din socoteală. Atît de puţin putem doar promite şi eu nu vreau să am atîţia partizani cîţi pot încăpea în cercul făgăduelelor.

Ceea-ce va mânat pe toţi spre această mişcare este un interes naţional şi social. Interes naţional—căci deşi democraţi, noi suntem contra demagogiei şi pentru domnia sentimentului de ordine, dar credinţa noastră este că un partid trebuie să trăiască zi cu zi şi ceas cu cias viaţa ţărei. Viaţa politică or te ia toată, ori nu-i dai nimic. Ţara s'a copt pentru o viaţă mai europeană, iar partidele politice cînd voesc să rămână în făgaşul strîmt al coteriilor, nu mai pot trăi, trebue să dispară Şi dacă se întîmplă ca eu să fiu ales pentru a dirigui un partid ce voeşte să se pue în concordanţă cu nevoile timpului şi noile cerinţi, aceasta nu se explică prin originea mea de clasă—căci credeţi-mă în viaţa socială n'am avut nici-o stînjenire din această cauză, — ci pentru-că am fost mereu pentru modernizarea partidelor noastre politice şi corespunderea lor cu noile cerinţi.

De ce se află astăzi partidul conservator lîngă mine? Lucrul se explică. Şapte-spre-zece ani am trăit viaţa acestui partid, ceas cu ceas, act cu act, şi acei din partid care se ocupau cu lupta şi nu cu intrigile, era natural să se simtă mai legaţi cu mine şi nu cu acei care o viaţă întreagă au combătut partidul şi organizaţia lui.

Dar, triumfători, noi nu trebuie să dezarmăm, trebuie să urmărim pe învinşi şi să fim mereu gata de luptă. Suntem o organizaţie vie şi cine zice viaţă, zice mereu mişcare.

Lupta are să fie continuă şi n'am nici o îndoială despre rezultat, căci dacă aşi avea-o tot astfel aşi lupta, căci soldatul ce pleacă la luptă numai cu gîndul de victorie mai bine să şadă acasă.

Suntem o forţă, aceasta am dovedit'o. Luptele noastre în contra diferitelor coaliţii—e a cincea coaliţie ce se face în contra mea,—ne-au oţelit. Să ne ocupăm de noi, iar umflăturilor să le lăsăm grija de a se ocupa de alţii.

E vremea să ne ocupăm de ţară şi de partid, iar intrigele să le lăsăm pe sama acelora care şi-au făcut un apanaj dintr'nsele.

De multe ori în momentele de amărăciune—şi chiar dăunăzi după întrevederea cu dl. Carp—m'am întrebat dacă nu trebuie să mă retrag din viaţa politică. Lucrul mi-ar fi fost greu, dar m'aşi fi obişnuit, omul se obişnueşte cu toate. M'am întrebat însă dacă făcînd acest lucru, voiu servi cu adevărat ţara şi binele public şi dacă nu cumva după retragerea mea relele de care sufere astăzi partidul nu vor continua.

Am convingerea că acest sacrificiu n'ar fi fost de nici un folos, căci ceia ce'i ţine uniţi este ura în potriva mea şi că au dispărut lucrurile vor începe de-a capo, dar sub altă formă.

Am remas şi d-tră m'aţi urmat. Vom fi împreună, nedespărţiţi, tovarăşi la zile bune ca şi la zile rele, iar sentimentele ce ne unesc şi ne mînă la luptă sunt o chezăşie că isbînda va fi de partea noastră.

Cuvîntarea d-lui Herovanu

Domnilor,

Numai cu o firească jenă îndrăznesc să iau cuvîntul în urma iubitului nostru şef, de teamă de a nu risipi cu vorbele mele căldura şi lumina pe care vorbele lui vi le-a pus în suflet.

Mă simt stăpînit de o profundă emoţie, care dacă se datoreşte în parte impresiilor pe care le aduc din capitală, în cea mai mare parte însă o atribui imprejurărilor, de o importanţă adevărat istorică, la desfăşurarea cărora asistăm de un timp.

Eu sunt dintre acei care mi-am făcut şcoala vieţei la învăţăturile marilor răzvrătiţi. Puţina mea experienţă şi multa experienţă a altora m'a învaţat să ştiu că idealurile sociale nu sunt totul, că marea noastră învăţătoare, e viaţa, viaţa adevarată pe care o trăesc oamenii vii, şi nu viaţa aceea pe care o zămislesc crierile noastre pline de idealuri. (aplause).

Mi-am închis visurile de altă dată în suflet, şi am pornit aşa în viaţa cea adevarată.

Aceste lucruri le spun nu pentru că procesul petrecut cu mine ar avea vr'o însemnătate oare-care, dar pentru că am credinţa că ceea ce s'a petrecut cu mine s'a petrecut cu mulţi, şi ceea ce s'a petrecut cu acei mulţi, e una din cauzele îndepărtate care au determinat formarea noului partid democrat. (aplauze).

Domnilor, în acest partid eu văd o organizare de ordine şi de progres, văd pîrghia de echilibru între tendintele înaintate ale unora—bune poate în esenţa lor, anarhice însă în efectele lor,—şi între tendinţele înapoiate ale celor stăpîniţi de spiritul de castă şi de concepţia unui regim de privilegii.

Eu văd în el o organizare care asigură mersul normal al societăţei romîneşti pe drumul propăşirei sale, pe un fond de principii care nu sînt de cît transitorii, şi care fac din organizarea întreagă o organizare prin excelenţă progresistă.

Ast-fel eu îmi închipuesc noul partid ca un produs conştient dar fatal al unor adînci nevoi sociale, care-şi împrumută viaţa, de la viaţa societăţei în care trăeşte şi în care se desvoltă.

Inţelegeţi acum fondul adevărat al emoţiunei mele.

Din vremea visurilor dintăi şi pînă acum, eu nu m'am mai simţit într'o atmosferă mai caldă, mai curată şi mai sinceră, ca în acea în care mă aflu acum (aplause).

Imprejurările m'au zmuls din pesimismul în care mă închisesem, viaţa socială m'a reluat în sînul ei; astăzi sunt gata să lupt, pentru marile nevoi ale ţărei, aşa cum la 20 de ani eram gata să lupt pentru marile reforme sociale,—căci înţeleg că nu mai sunt singur, căci înţeleg că d-v toţi simţiţi la fel cu mine, căci înţeleg că ceva mare s'a petrecut în viaţa noastră, care va fi decisiv pentru viitorul poporului romîn.

Că am redevenit optimist, aceasta e lesne de înţăles. In mijlocul unei mişcări de felul celei care m'a cucerit, sub conducerea unui şef care a devenit simbolul ideelor ce ne leagă, lupta e uşoară şi sigură: la capătul ei ne aşteaptă laurii (aplause).

Discursul d-lui Badareu

Domnilor,

Avem fericirea de a avea astă-zi în mijlocul nostru pe şeful partidului: aceasta e pentru prima oară de la Lascar Catargi încoace, ca şeful partidului să ne onoreze cu prezenţa

sa şi să vină în mijlocul nostru spre a ne sfătui.

Şi acum prezenţa generalismului cere, conform uzului milităresc, ca acel ce este comandantul localităţii să facă raportul şi să'l prezinte şefului.

Garnizoana conservatoare din Iaşi se găsea în stare slabă chiar imediat după fuziune. Acei ce mai tîrziu aveau să se retragă definitiv s'au despărţit de noi de la început. Cele una sută zece persoane care au înjghebat noua organizaţie au şi perdut vr'o zece care s'au rătăcit.

Ce se întîmplă însă în cîmpul conservator-democrat.

De şi ei ne-au părăsit, noi am ramas tot mulţi! Şi nu cred, domnilor, că există unul macar dintre noi care să bănuiască că anumiţi din noi s'a ocupat cu recrutări! Nu, absolut nimeni. E un semn al timpului. Iaşul, ca în totdeauna, a ramns pentru Take Ionescu un centru de devotaţi cu care nu sunt de cît prietini sinceri legaţi pe comunitate de idei şi de nimica alta.

In adevăr, fără recrutări, rîndurile noastre se reformă, şi suta pe soldaţi rătăciţi a fost înlocuită de jumatate şi aceasta în foarte scurt timp şi fără ca eu, o ştiţi, să fi avut macar timpul să văd pe cine-va.

Pe nouii noştri prietini nu-i putem numi recruţi; sunt oameni care sub o altă formă de viaţă şi-au făcut probele lor de vrednicie şi care au crezut că ie momentul să participe la formarea acestui partid cu tendinţi atît de sănătoase şi cu un viitor aşa de frumos!

Cînd cei o sută care s'au despărţit sunt înlocuiţi prin oameni de felul acestora, care au venit la noi încălziţi de dragostea organizaţiei noastre,—aceasta nu dovedeşte oare încotro ie viitorul, încotro căile care corespund nevoilor timpului?

Organizaţia conservatoare-democrată va fi o organizare în care libertatea ideilor va fi o realitate. Cît de mult diferă lucrurile de starea de odinioară! Noi nu ştiam, domnilor, cîte comori aveam în mijlocul nostru, căci atmosfera era prea încărcată!

Ce formă frumoasă îmbracă acum aceste sentimente şi aceste frumoase stări sufleteşti. Aţi auzit cele două elemente tinere care au vorbit la tribună.

Şeful nostru, poate, după întrunirea de astăzi să ducă cu sine convingerea puterei noastre şi a devotamentului. Şi dacă va găsi aci puţini „foşti", să fie sigur însă că va găsi mulţi „viitori", care ştiu să învedereze şi vrednicia şi devotamentul

Eu comandantul localităţei, cu aşa soldaţi, formaţi, cu oameni care aduc la luptă fără altă preocupare de cît binele public, încredinţez pe şef că nu numai că va găsi în Iaşi un sprijin totdeauna devotat, dar în acest centru va găsi în totdeauna o comunitate de sentimente, o armată care îi va da tot fără să-i ceară vre-odată ceva.

Şeful nostru poate să mărturisească că chiar mai înainte, cu toate împrejurările grele prin care trecea partidul, Iaşul e acel care i-a dat mai puţin de lucru ca chestie de organizare politică.

Pot deci să 'I asigur că ori cît de grea ar fi lupta în această organizaţie, nu se va găsi nici un murmur, nici un act de răsvrătire, ci că vom fi tot-deauna uniţi şi vom lupta cu tărie!

Respunsul d-lui Take Ionescu

Incă odată vă mulţumesc pentru călduroasele sentimente cu care m'aţi primit. E primul club care-l vizitez dela noua organizare şi fiindcă aţi vorbit de bătălie, ţin să vă spun că d-voastre veţi fi cei dintăi care veţi da prima luptă, în ziua de 9 Martie, cînd veţi fi chemaţi să alegeţi un senator:

Să ne punem deci toţi în acţiune pentru reuşita fruntaşului Gheorghe Lascar, acest om de merit care a lăsat urme atît de frumoase la primăria de Iaşi.

Opinia la „HUŞI"

In vederea strîngerei rîndurilor între fuzionaţii Carpişti s'a provocat o întrunire la d. General Gh. Teleman, pe ziua de 3 Februar, orele 5 p. m.

In acest scop s'au lansat invitaţiuni la toţi membrii ce au iscălit procesul verbal din 29 April 1907.

Au luat parte toate *bidiile*, fie care grupă cu *bidiile* sale. *Nenii* şi simplii *aderenţi* au stat de o parte şi au tăcut.

Se simţea în atmosfera politică a Huşului că nu se va petrece ceva curat la această întrunire; de aceia pentru a se evita ori-ce discuţie avut-a grijă *bidia* Iancu ca să redacteze mai denainte procesul verbal al şedinţei; şi cum secretar e însuşi iubitul d-sale ginere, Alfred Gociu, cînd a văzut că se începe discuţia pe platforma viitoarei lupte şi deci pe fixarea târgului spoliilor, bidia Iancu a zis ginerelui său să scoată hârtia din buzunar să se iscălească.

Ce era?

Se începuse vorba care poate fi pe viitor partea de câştig la toate *bidiile*. Se cerea nu mai puţin de cât 2 locuri în parlament şi primăria pentru grupa celor 5 *bidii*. Cum nu era nici locul nici timpul de a se lua asemenea angajamente, întru cît generalul *en chef* ştia cum se comportă cu gogomanii lui, s'a trecut la ordinea zilei.

Atît a trebuit ca cei călcaţi pe coadă să-şi ia pălăria şi să plece.

Cei rămaşi în şedinţă au ticluit o telegramă către dl. P. P. Carp, prin care îl asigură de întregul lor devotament.

N'au iscălit telegrama următorii: P. Michiu, I. Popov, Frumuzachi Popov, M. Lecaki, Iorgu Berea, N. Berea.

Dintre cei semnaţi e Adam Mitachi, Enacachi Emandi, I. Pivniceriu cu fii, ginerii, cuscrii, nepoţii şi cumătrii lui (Telemăneştii şi Gociuleştii). Scisiunea e făcută în sînul Carpiştilor. Lucrul era de prevăzut. Nu era nici o omogenitate şi unitate între *bidiile* fuzionate.

Cînd tot conglomeratul Carpist din Fălciu, nu era de cît rezultatul rubedeniilor, şi nici o idee politică nu-i agita, cînd ori-ce părere politică pentru acest conglomerat e un mnsafir, care îndată e izgonit cum combinarea de neam e stricată, nu se putea să nu se ajungă acolo.

Azi în sinul *bidiilor* s'a produs ruptura. Unele *bidii* au rămas izolate, un nou prilej de exolisie. Din cercul îngust al familiei, ei nu văd că tot ce e în afară din familie e şi în afară de partid, şi e atras spre partidul democrat-conservator, care în curînd va lua şi în Fălciu ascendentul, luînd în vedere că pe toţi membrii săi îi leagă căldura ideilor, dragostea de şef şi hărnicia şefului local a d-lui T. Cerquez, care a intrat din nou în acţiune gata a strînge în juru-i toate cadrele conservatoare.

Litere-Ştiinţe-Arte

Despre marele artist Leloir, ziarul „Figaro" scrie între altele:

„Leloir e un artist care nu seamănă cu nici un alt artist. Are originalităţile lui: bună-oară nu se lasă fotografiat niciodată. E simplu şi discret. Profesor la conservator, nu'şi neglijează cursul. Cavaler al legiunei de onoare — n'are aerul a se gîndi prea mult la decoraţie; autor dramatic aplaudat, recunoaşte bucuros talentul altora. Perfect puitor în scenă, nu încearcă să'şi substituie gîndul său propriu acelui al scriitorilor.

Comedian nu recurge nici la efecte uşoare, nici la micile prostii improvizate, menite a deveni opoi „tradiţiuni". Comicul seu cade foarte de sus, vine foarte de departe; el nu isvoreşte numai din gest şi din expresiune, ci şi din gîndirea care le determină".

*

Am vorbit în numărul de alaltăeri despre noua operă dramatică a lui Edmond Rostand: „Faust". Aproape nu e mare scriitor în univers care, după Goethe, să nu fi fost ademenit de această mare şi complexă figură legendară. Din articolul publicat în pagina I-a a numărului de astăzi vor vedea cetitorii că şi genialul nostru poet Eminescu fusese ispitit de a crea un „Faust". A părăsit însă ideea înainte de a o pune în execuţiune.

*

Banii americani nu transportă numai tablourile de valoare din Europa dar şi toate vocile scumpe. Am arătat că la Mitropolitan Opera-House din Newyork vor cînta Toscanini şi Gatti-Gasazza din Milano. In afară de aceştia se află în Newyork o sumă de artişti, toţi foşti la „Scala" din Milano: Caruso, Zenatillo şi Bonci, baritonii Stracciari, Scotti, basistul Didux, — toţi figurînd astă-zi ca „stars" la Newyork.

*

„Asociaţia literară bulgară"—care ţine loc unei Academii de ştiinţi în Sofia va serba în anul viitor 40 de ani de existenţă şi cu această ocazie va fi transformată într'o „Academie de ştiinţi". Datoriile instituţiei vor fi plătite prin donaţia de 120,000 fr. făcută de Geschov, şeful partidului naţional.

*

Alaltăsară, Iuni, a avut loc în capitală o serbare filantropică a societăţei „Tibişoi" în sala Liedertafel; între altele aranjîndu-se reproduceri artistice ale tablourilor lui Grigorescu. Cu această ocaziune M. S. Regina Elisabeta a trimis o superbă poezie originală intitulată: „Lui Grigorescu" şi în care Carmen Sylva exaltă geniul marelui artist romîn.

*

Se anunţă în cercurile Comediei Franceze că Eduard Rostand a întreprins pentru acest teatru o prelucrare a operei sale din tinereţe „Princesse Lointaine".

*

Sarah Bernhardt s'a fotografiat nu de mult culcată în sicriul ei favorit în care îşi petrece nopţile, — singurul „pat" în care geniala artistă se odihneşte mai cu plăcere.

*

Primim No. 3 (anul II) din excelenta revistă „Convorbiri critice" sub direcţia d-lui Dragomirescu. Acest număr cuprinde articole şi versuri semnate de d-nii M. Dragomirescu, I. Dragoslav, Eug. Lovinescu, C. Pavelescu, Eor. Furtună, D. Mîndru, Donar Munteanu, Em. Gărleanu, L. Iliescu etc. Ilustraţii de Grigorescu, Baltazar, Şirato.

Tot în acest număr d. Mihail Dragomirescu, directorul „Convorbirilor critice" publică o lămurire arătînd că înscrierea d-sale ca membru în partidul conservator-democrat nu angajează întru nimic pe scriitorii revistei şi idealul literar va forma ca şi pînă acum elementul precumpănitor în activitatea d-sale publică.

*

— „Pîinea altuia" puternica dramă a lui Turghenieff se va juca în curînd pe scena teatrului Naţional.

In rolurile principale vor juca d-na Aglae Pruteanu şi d. Dragomir.

STRUNA ZILEI

HIPOCRATICA...

Aseară în Aula Universităţii au luat parte la o întruniro toţi medicii ieşani.

Dintr'această adunare
Noi ne-alegem cu folos:
Cînd sunt medicii'n aulă
Iaşul este... sănătos.

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi în ziua de 9 Mart a. c.

Informaţii

Iată cum s'a constituit comitetul clubului conservator-democrat din judeţul Fălciu, cum şi delegaţia aleasă de a fi reprezentată în comitetul executiv central din Bucureşti:

Preşedinte de onoare Tache Ionescu.
„ activ Theodor Cerquez.

Vice-preşedinţi: Dl. dr. Th. Gădei şi Em. Buznea.

Secretar: Gh. St. Rişcanu.

Membri: St. St. Gheorghiu, Dr. Şerbănescu, Econ. D. Lascar, N. Păsculescu, Gh. Vezibianu, Gh. Ghibănescu.

Membrii delegaţi în comitetul executiv central: T. Cerquez, fost senator, fost prefect, Em. Buznea, fost deputat, St. St. Gheorghiu, fost deputat, Gh. Ghibănescu, fost deputat.

Astăzi a început la Bucureşti concursul de comerţ al candidaţilor pentru înaintări în serviciul vămilor.

Din Iaşi concurează 11 candidaţi.

Iată itinerarul după care va lucra comisiunea de recrutare:

In zilele dela 15—18 Februarie la disp. I., dela 20—23 Februarie la disp. II., dela 25—28 Februarie, la disp. III., dela 1—4 Martie la disp. IV şi dela 6-9 Martie la disp. V-a.

In ziua de 13 Martie comisiunea va statua quantumul taxelor militare la care vor trebui impuşi tinerii din disp. I-a, la 15 Martie disp. II-a, la 17 disp. III-a la 18 disp. IV-a, la 19 disp. V-a.

Dela 22—31 Martie se va ocupa cu reclamaţiile pentru diferite motive ce vor invoca tinerii asupra impunerei la taxe etc.

Importantul proces pentru anularea testamentului lef. Wechsler din Botoşani şi anularea adoptărei minorilor Schoenfeld, urma să se judece la 5 c. înaintea tribunalului Botoşani.

Procesul s'a amînat pentru ziua de 26 c.

După cum am anunţat alegerea comisiei regionale pentru judeţul Iaşi va avea loc în zilele de 16 şi 17 Februar: la 16 vor vota sătenii şi la 17 proprietarii.

Cu privire la această alegere, ministerul de interne a trimis prefecturei de judeţ, lămurirele ce urmează:

1) Alegerea membrilor representanţi ai ţăranilor şi proprietarilor în comisiile regionale, poate avea loc în orice zi. Totuşi pentru ţarani ar fi de preferat Duminicile şi sărbătorile. 2) Numai preşedintele tribunalului prezidează, fără ajutorul vre-unui birou. 3) Operaţiunile alegerei se va constata printr'un proces-verbal dresat de preşedinte, care va da celor aleşi un certificat constatator al alegerai. 4) Rezultatul alegerilor se va depune la prefectura, pentru a se înainta inspectorului, agricol, îndată ce acesta va fi întrat în funcţiune. 5) Contestaţiile eventuale la aceste alegeri, se vor adresa consiliului superior al agriculturei, prin primul preşedinte al tribunalului, împreună cu actele alegerei.

Administratorul cl. I Ion Velciu, din regimentul XIII „Ştefan cel mare", a fost trecut în poziţie de retragere.

Sub-locotenentul în rezervă Michel Daniel din regimentul 15 Resboieni, obţinînd cetăţenia franceză, a fost sters din controalele armatei.

D. Al. Orghidan, conductor de poduri şi şosele, în serviciul prefecturei judeţului Iaşi, a demisionat.

Mai mulţi învăţători de prin comunele rurale din judeţul nostru au cerut revizoratului şcolar să scutească pe sateni de amenzile şcolare din urmă, căci aceştia sunt în imposibilitate de a le plăti.

Consistoriul spiritual al Mitropoliei a fost convocat pentru zilele de 14 şi 15 Februarie.

In *Monitorul* de astă-zi a apărut decretul regal prin care d. profesor doctor Gabriel Socor este confirmat decan al facultăţei de medicină din Iaşi, pe termen de doi ani.

Tot în monitorul de astă-zi se publică decretul prin care colegiul I de Senat de Iaşi este convocat a se întruni în ziua de 9 Martie, pentru alegerea unui senator în locul d-lui P. Poni.

Duminică 10 Februarie va avea loc întrunirea asociaţiei generale a artiştilor din Iaşi.

Noutăţi de senzaţie, comedii şi drame, scene de pe natură din ţări străine cuprinde programul nou—absolut nou—al Teatrului Cinematografic Pathé Frères—Paris, care se desfăşoară astăzi Marţi pe pânza colosală de la Teatrul Circ Sidoli. Cine vrea să vadă clasica Sevila, Marele incendiu din Odessa, drama teatrală-Cinematografica: Dreptul la viaţă, o mulţime de scene comice, fantastice etc. să asiste la serata de astăzi. Contra unui modest preţ de întrare, noul teatru cinematografic ne procură cea mai plăcuta şi instructivă distracţie. De aci se explică enorma afluenţa de lume.

In asta-seară apare şi simpatica serpentină Pia Francesca, în producţiile sale absolut nouă şi originale pentru Ieşeni.

Vineri 8 Februarie se va desfăşura odiosul atentat din Lisabona: Ceremoniile înmormîntărei Regelui Carlos şi a prinţului moştenitor al Portugaliei.

S'a respândit svonul că preţurile de întrare vor fi rîdicate în serile când se va desfăşura odiosul atentat din Barcelona. Direcţiunea Teatrului Pathé Frères ne roagă să desminţim acest svon; să se ştie deci că preţurile de întrare rămîn aceleaşi la toate locurile.

DIVERSE

— Arestat în ziua nunţei.

Contra ciobanului Gr. M. Tutu din comuna Cucuteni, judeţul Iaşi, exista un mandat de arestare în virtutea condemnărei sale la o lună închisoare.

Tuţu s'a presintat ieri la primărie unde urma sa-i se citească legea şi fu arestat.

— Parchetul tribunalului Brăila anunţă că femeea Ioana Gavrilă Daranga, de 30 ani, statură înaltă, ochii negri, părul castaniu, a dispărut de acasă. Se crede că a fost ucisă de soţul ei Ioan G. Darangă.

— Pensiile civile şi militare pe luna aceasta, se vor plăti de la 18 Februarie la administraţia financiară.

— Mîine după cum am anunţat, I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei îşi va sărbători onomastica.

Dimineaţa la orele 10 se va oficia un Te-Deum de întregul cler al Mitropoliei iar corul ceremonial al Mitropoliei, de sub conducerea d-lui Dim. Dimitriu, va serba onomastica Inaltului Prelat printr'o audiţiune corală, care va avea loc în sala corului, curtea Mitropoliei, la orele opt seara.

— Se telefonează din Cepleniţa că eri noaptea nişte răii făcători au pus foc caselor d-lui Ioan Neculau Simioana, din satul Buhalniţa.

Focul a nimicit casele şi nişte hambare cu porumb, precum şi o şură în care se aflau mai multe vite.

Autorităţile comunale de acolo, au făcut cîte-va arestări.

— Revizoratul şcolar va înainta administraţiei casei şcoalelor un raport de terenurile ce s'au ales pentru construirea noilor localuri de şcoală în judeţ, precum şi planurile ce s'au întocmit.

In judeţul nostru se vor construi 30 noui localuri de şcoală.

— Consiliul de higienă al judeţului va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, sub preşedinţia d-lui Gh. Kernbach, prefectul judeţului, avînd a discuta mai multe chestiuni.

— Astăzi la cimitirul Sf. Vasile din Galata a avut loc înmormîntarea bătrînului Gh. Constantinescu în etate de 83 ani.

PE PLUTA....

II

Plutind ast-fel pe Bistriţa am întîlnit poduri a căror construcţie se armonizează foarte bine cu caracterul peisajelor. In aceste locuri muntoase femeile în costumul lor atît de pitoresc au toată poezia utilului, şi dacă urmele rustice pe cari civilizaţia nu le-au şters încă, ele nu distrug întru nimic graţiile poetice. Aici nu întîlneşti priviri cari aprind minţile, nici n'auzi cuvinte cari să adoarmă încrederea.

In apropiere de Mănăstirea Bistriţa am debarcat spre a o vizita. Aici domneşte cultul sfînt, pacea şi simplicitatea în o tăcere gînditoare potrivit cu locaşul de retragere; un susur al părăului întrerupt de cîntarea insectelor, căci greerul toarce caerul vremei, se adaugă încă la impresiunea singurătăţei.

Turnul mănăstirei e întunecat şi posomorît,—cîţi-va stejari împunători cu trunchiul lor noduros şi negru, stau neclintiţi în umbra amurgului ca nişte statui în doliu; noaptea sosi repede dar splendidă, stea după stea, planetă după planetă; rînd pe rînd milioane de astre, apoi miliarde de constelaţiuni se aprind strălucitor, tremurînd în înălţime pe un fiirmament de azur întins, şi din adîncimele albastre, picură lacrimi de aur, în văzduh, pare că s'ar ţese o pînză diafană viorie.

In această linişte a naturei nu mai aud cum valurile cîntă şi frunzele şoptesc, dar aud cum florile se îngînă, cum zefirul le răsfaţă le sărută, şoptindu-le la ureche povestea dragostei, văd mărgăritele cu petalele lor albe ca o gâteală de mireasă cum rîd în soare şi spun ochilor farmecul celui mai misterios tablou, iar cioboţica cucului, rochiţa rîndunelei, şi nu mă uita de un albastru ca azurul cerului deschis, ascultînd declaraţiile amoroase ale zefirului, zimbesc şi cochet pleacă capul la o parte lăsînd privirea în jos.

Florile fac o gâteală cîmpiilor şi deliciul ochilor.

Cu cît ornamentele artei obosesc privirea, pe atît acest lux inocent de floricele ne încîntă vederea ce nu osteneşte nici odată şi cu bogatele lor culori pictează pămîntul, ele dau verdeţei note diverse şi vesele. Bogăţia aspectelor face tot farmecul, fără ele, naturei îi lipseşte ceva, 'i lipseşte surîsul. Florile au fost în toate timpurile cîntate de poeţi, copiate de pictori şi reproduse de sculptori ele sunt inspiratricea eternă a idealului, tovarăşele amorului, interpreta amiciţiei, armoniei şi a păcei, iar parfumul lor e o adevărată esenţă divină.

*

Privesc cu mîndrie această desevîrşire a naturei. Eu unul care sunt răpit de admiraţia pitorească a piesajelor, de frumuseţea şi varietatea florilor am pentru ele un amor bizar şi le invidiez secretul.

Dacă aş cunoaşte misterele giganticului laboratoriu al naturei, aş face din societatea florilor o istorie amănunţită sub formă de roman moral, cu culori de o admirabilă puritate; dar fiind-că nu am nici o soliditate a sentimentului poetic, nu ştiu cum să descriu aceste frumoase modele să nu le ofenzez pudoarea şi să nu le scobor măreţia.

In această atmosferă liniştită unde munţii se înalţă spre orizon în seninul pur al cerului, simţeam fericirea unui suflet desbrăcat de orice înveliş material care întrece imaginaţiunea noastră, iar partea inconştientă a psichicului meu începea să ţese pe răsboiul realităţei flori ca din o altă lume.

Omul în toate vrîstele iubeşte florile şi se simte prieten cu ele toată viaţa, în durere, în bucurie şi la moarte.

Birlad — **Dr. Antoniu.**

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpuşneacu 38

Ultime informaţii

● *D. N. C. Fleva s'a înscris în partidul conservator-democrat.*

Controlul loteriilor. — Ministerul de interne va institui, cu începere de la 1 Aprilie, o comisie specială pentru controlul loteriilor garantate sau aprobate de stat.

Anumite abuzuri ce s'ar petrece actualminte cu loteriile din ţară, ar dispare graţie noului control.

● Birourile Epitropiei Sf. Spiridon au fost strămutate în noul local al ospătăriei Popovici.

Azi dimineaţă s'a făcut cu o deosebită solemnitate transportarea icoanei făcătoare de minuni a Sf. Spiridon din vechiul în noul local al epitropiei.

Icoana a fost dusă întâi în biserică iar apoi a fost transportată pe mîni de către preoţi în noua cancelarie a epitropiei, unde s'a făcut sfinţirea apei de către P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, Egumenul bisericei Sf. Spiridon.

● Maiştrii de gimnastică din localitate se vor întruni peste cîte-va zile pentru a alcătui un memoriu asupra jocului „oinei" ce se va juca de către elevii şcoalelor secondare de 10 Mai.

● Astă-zi la orele 2 p. m. s'a început la liceul Naţional examenul învăţătorilor pentru înaintarea pe loc.

Primele două serii sunt compuse din cîte opt învăţători şi ele sunt examinate de cele două comisiuni.

Astă-zi candidaţii au tras plicurile cu chestiunile ce vor trata, iar mîine ei vor da proba orală.

Examenul se ţine în amfiteatrul liceului Naţional.

Budgetul ministerului şcoalelor.— Noul budget al acestui minister a fost definitiv întocmit şi va fi remis zilele acestea —ministerului de finanţe.

Proectul de buget pentru exerciţiul anului 1908—1909 este fixat la 31406908 lei la cheltueli, ceea ce represintă o sporire de 2 200.000 la cheltueli. Această sporire va fi afectată aproape întreagă la noua organizare a înv. primar rural şi pentru complectarea materialului necesar şcoalelor.

◐ Aseară, în aula universităţii, a avut loc prima întrunire a medicilor şi farmaciştilor pentru constituirea clubului ştiinţific şi recreativ. După oare cari discuţii s'a ales un comitet provizoriu pentru întocmirea statutului şi pregătirile necesare pentru deschiderea clubului. S'au ales d-nii dr. G. Bogdan, Demetriade, Bogen, Buzenchi, Werner, Georgescu, Konya şi Eiger.

● **Modificarea unui regulament militar.** După regulamentul şcoalei de infanterie şi cavalerie, elevii respinşi din acea şcoală erau incorporaţi în regimente ca să facă serviciul militar, ca şi ceilalţi soldaţi incorporaţi prin recrutare. Din acest sistem rezultă, că cei respinşi din şcoala de infanterie şi cavalerie, de îndată ce obţineau gradul de serjent în căzărmi, puteau, după un an, să se presinte la examenul de ofiţer şi obţineau acest grad, înaintea camarazilor lor din şcoală.

Spre a pune capăt acestei situaţiuni, ministrul respectiv a modificat regulamentul şcoalei în înţelesul că timpul petrecut în şcoală să fie considerat ca serviciu activ. Elevii escluşi din şcoală vor fi incorporaţi în regimente cu gradul obţinut de ei în şcoală.

Elevul respins nu va putea fi reinscris în şcoală şi nu se va putea presinta la examenul de ofiţer, de cît un an după ce camarazii sei de promoţiune vor fi fost avansaţi ofiţeri.

● **Reorganizarea administrativă.**—Am publicat la timp cuprinsul proiectului privitor la această reorganizare. S'au adus, însă unele modificări. din cari cea mai principală este crearea unui nou tip de comune: *comuncle suburbane.*

Aceste comuni vor fi create în jurul Capitalei. O altă modificare priveşte pe notari, care vor putea fi înnaintaţi pe loc—în salar.

● Ministerul de finanţe a dat ordin administraţiei financiare din Iaşi de a primi toate monedele şterse, dar de a nu le mai pune în circulaţie.

● **Representaţie extra-ordinară.**—Inchiderea stagiunei teatrale, la 14 Februarie, va fi un mare eveniment teatral: se va represinta „Regele Lear", cu Notara în rolul titular.

● In ziua de 10 Februarie va fi adunarea generală a membrilor societăţei de bine-facere „Fraterna" din Păcurari.

Se vor pune definitiv bazele casei de credit şi economie, create după stăruinţele d-lui Eichenkatz.

20.000 lei au fost subscrişi pînă în prezent.

O Scrisoare a d-lui ION N. LAHOVARI

Fostul ministru al Domeniilor desminte formal afirmările *pripite* ale d-lui Gr. Cantacuzino, în chestia terenurilor petrolifere

Domnule Redactor,

In interviewul d-lui Grigore Cantacuzino, reprodus în „Conservatorul" de eri, „văz o eroare gravă pe care sunt dator a o releva". D-sa acuză pe d. Take Ionescu că a vrut să vînză repede şi cu orice preţ terenurile petrolifere ale statului la 1905.

„Chestiunea concesionărei terenurilor noastre petrolifere era de resortul Ministerului de Domenii şi a fost tratată de mine" cu representanţii grupului „Deutche Bank şi Banque de Paris et des Pays-Bas". Puţin după venirea mea la Minister, am primit un anteproiect de convenţiune făcut la Munchen în toamna anului 1904 şi iscălit de d. Dimitrie A. Sturdza, pe atunci preşedinte al consiliului de miniştri şi d. dr. Fialla. A şi venit d. dr. Fialla, impreună cu d. Spiers, să negocieze pe baza acelui anteproiect, care a fost încă dela început comunicat preşedintelui consiliului. Negocierile n'au mers repede, fiindcă au durat aproape două luni, până în Mai.

In tot timpul lor, colegii mei au fost puşi în cunoştinţă de fazele prin cari treceau negocierile. Am păstrat în hârtiele mele 4 pagini de observaţiuni scrise cu mîna d-lui general Manu asupra diferitelor articole din proiectul de concesiune.

D. Tache Ionescu a asistst numai la cele d'intâi întrevederi ce le-am avut, după cererea mea; doream într'adevăr să profit de experienţa ce o avea d-sa, care fusese mai mulţi ani membru în consiliul de administraţie a unor întreprinderi de petrol.

Departe de a fi voit a da, *cu ori ce preţ*, bogăţiile ţărei, încredinţate în mîinele mele, au obţinut după lungi şi laborioase negocieri o ameliorare din cele mai însemnate asupra condiţiunilor primitive, astfel cum erau formulate în anteproect.

Spre pildă, redevenţa asupra produsului brut a fost ridicată la 10 la sută în loc de 8 la sută, adică sporită cu 25 la sută.

Participarea statului la beneficiul net, care în proectul primitiv debuta în cota de 10 la sută şi mergea înainte prin 4 faze până sa ajungă la 50 la sută, am obţinut ca să fie ridicată până la o cotă oare care de 33 la sută şi în urmă de 50 la sută.

Numărul sondelor obligatorii în cei d ntâiu 6 ani a trecut de la 120 la 150 şi în loc de o adîncime uniformă şi insuficientă de 250 m. s'a fixat o adîncime de 350 m. pentru Muntenia şi 700 m. pentru Moldova, după indicaţiunile ce mi le-au dat funcţionarii competenţi pe care i-am consultat.

In sfîrşit, în privinţa întinderei totale a terenurilor concedate, care în anteproectul iscălit de d. Sturza era de 30.000 hectare, am obţinut o reducţiune la 15.000 hectare, iar d. prim-ministru într'o întrevedere ce a avut-o cu representantul grupului a obţinut o nouă şi ultimă reducţiune de 5.000 hectare, rămânînd astfel numai 10.000 hectare de concedat.

Dacă însă a fost abandonat proiectul de concesiune, aceasta s'a întîmplat în urma intervenţiunei Societăţei „Romînia", care declară că cu capitaluri romîneşti era gata a lua concesiunea cerută de representanţii Băncilor streine. D. Preşedinte al Consiliului a crezut că capitalul naţional, dacă era posibil, trebuia preferat în ori ce caz capitalurilor străine şi astfel au fost definitiv închise negocierile.

Am ţinut să fac această rectificare spre a nu se acredita erori regretabile şi a nu lăsa, ceea ce nu este în caracterul meu, ca răspunderea faptelor mele să fie aruncată asupra altora.

Primiţi asigurarea osebitei mele stime.

5 II 1908, Bucureşti

I. N. Lahovari

● **Universitare.**—Sîmbătă 9 Februarie, la orele 3½ d. a. d. Ioan Manoliu va ţinea în laboratorul de fisică al d-lui profesor dr. Hurmuzescu întâia conferinţă asupra Trofeului lui Traian de la Adamclissi.

— Mîne dimineaţă de la orele 8—10 d. Ioan Th. Burada profesor de drept roman, îşi va ţinea prelegerile pentru candidaţii de la doctorat, care trebuiau să aibă loc astăzi Mercuri.

— D. Constantin Hamangiu va reîncepe mîne Joi 7 Februarie cursul de drept constituţional cu studenţii din anii I şi II-lea de la drept.

— D. M. B. Cantacuzino îşi va ţinea Vineri la orele 8—10 cursul de drept civil, ce ţine Joia.

— Pentru seara de Vineri, 8 Februaarie este convocat Senatul Universitar împreună cu consiliul facultăţei de ştiinţi.

La ordinea zilei va fi cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de Astronomie, vacantă la facultatea de ştiinţi.

Judiciare.—Mâne expiră termenul pentru a face opoziţie la camera de punere sub acuzare în afacerea Ciulei.

Se crede că părţile civile vor renunţa la această opoziţie.

— Amândouă secţiile curţei de Apel vor înainta tribunalului, pînă la 10 Februar, tablourile cu rezultatele apelurilor electorale.

— La curtea s. II urma să se judece astăzi împortantul proces dintre d-ra Maria Ţintilă cu societatea tramvaiului pentru revendicarea terenului pe care se află clădită uzina electrică.

Curtea a amînat procesul şi a amînat şi judecarea cererei casei Logaride din Constanţa pentru declararea în stare de faliment a d-lui Benbasat din Iaşi.

— Procesul privitor la interdicţia d-lui G. Exarcu din Bacău se va judeca la 11 Martie, la s. 1 a curţei.

Camera de punere sub acuzare a respins cererea de punere în libertate pe cauţiune, făcută de fraţii Steuermann din Piatra N. deţinuţi pentru bancrută.

● Corpul regretatului Iancu Catargi a fost pornit Sîmbătă noaptea din Nancy. D. Căpitan Cristescu, o rudă a defunctului, conduce corpul la Iaşi.

Nu se ştie cînd va ajunge aci.

● La începutul lunei viitoare I. P. S. S. Mitropolitul Partenie va începe o serie de vizite canonice pe la mănăstirile din eparchia sa.

● Cu începe dela 1 Mart orarul şcolilor secundare va fi modificat în senzul că dim. cursurile vor începe la 7 jum., iar după amiază la ora 3.

● D. D. Sachini, guard de geniu cl. II, din serviciul corpului 4 de armată, a fost pus în poziţie de retragere, din cauză de infirmităţi.

● Aflăm despre logodna d-lui Ihel Şaraga, fiul decedatului librar S. Şaraga cu d-ra Minna Süssermann din Fălticeni.

● D-nii Mihail Neculau şi Petru Popescu au fost numiţi supraveghetori la lucrările de aducerea apei de la Timişeşti.

● Se ştie că architectul Cuţarida a acţionat în judecată pe ministerul justiţiei care a anulat licitaţia prin care s'a adjudecat asupra d-lui Cuţarida reconstruirea palatului administrativ din Iaşi.

Tribunalul Ilfov, care judecă acest proces, a dispus astă-zi ascultarea unei serii de martori din Iaşi. prin comisii rogatorii.

● Aflăm cu plăcere că Duminică 3 Februarie a avut loc la Văleni de munte căsătoria d-nului locot. Eugen Stihi—din marina militară—unul din fiii Iaşilor, cu d-ra Sultănica A. Stavridi din Galaţi.

● Aseară, doamna Virginia Theodorescu, soţia d-nului Neculai Theodorescu directorul Regiei manufacturei tutunurilor, a dat naştere unei drăgălaşe copile, care a primit numele Pulcheria-Lucia.

● Viitoarea şedinţă a consiliului judeţean nu va avea loc de cît în ziua de 12 Februarie.

Consiliul va continua să lucreze până la 20 Februarie.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 5 Fevruarie

In jurul unei scrisori

Bucureşti.—Toate cercurile politice comentează scrisoarea d-lui I. Lahovari şi fac mare haz de păţania prensului Griguţa care voind să lovească în d. Take Ionescu, a lovit, precum dovedeşte scrisoarea pe care o publicam şi noi mai jos, în părintele său şi în unul din cei mai vechi conservatori.

Demisiune

D. St. Teodoru, secretarul serviciului maritim romîn, a demisionat.

Misiune suedeză

Bucureşti.—Azi dimineaţă a sosit în Capitală, venind din Constantinopol, misiunea suedeză însărcinată a aduce la cunoştinţa M. S. Regelui Carol, urcarea pe tron a noului rege al Suediei.

Misiunea a fost primită cu onorurile cuvenite şi a descins la hotelul Bulevard.

Intrunire politică

Focşani.—La 17 Februarie va avea loc aci o mare întrunire a partidului conservator-democrat de aci.

Vor lua cuvîntul între alţii şi d-nii: A. A. Badareu, C. Rădulescu-Motru, Ovid Densuşianu şi Xeni.

D. Carp bolnav

Bucureşti. — Ziarul „Conservatorul" anunţă că d. P. P. Carp continuă a fi suferind şi are nevoie de a nu părăsi patul.

O nouă societate culturală

Bucureşti.—S'a înfiinţat zilele acestea în Bucureşti o nouă societate, care va avea o filială şi la Iaşi, cu scopul de a lucra pentru ridicarea naţională şi culturală a Moldovenilor de dincolo de Prut.

Ori-ce scop politic este exclus, societatea neurmărind de cît un scop naţional şi cultural.

Mari nemulţumiri

Bucureşti.—Din toate părţile ţărei vin ştiri că printre proprietari există mari nemulţumiri în contra preţurilor pe care le publică zilnic comisiunea agricolă în privinţa izlazurilor comunale.

In unele părţi preţul fixat de comisiune nu ajunge macar nici la jumatate din preţul cu care se vînd pămînturi în acele locuri.

Numire

Bucureşti.—Dl. D. C. Diamandi a fost numit prof. suplinitor la catedra de L. Germană dela liceul Laurian din Botoşa i, în locul decedatului Niculescu.

Desmintire

Constantinopol.—Ştirile din Petersburg despre pregătirile militare turceşti la botarul rusesc nu sunt adevărate. Turcia a mobilizat nu de mult 50 de batalioane dintre care o treime de redifi numai pe hotarul persan.

Hervé în închisoare

Paris.—Gustave Herwé s'a constituit prizonier şi a fost închis în temniţa la Santé.

Noua configuraţie politică

Petersburg.—Pare a se dovedi tot mai mult că în ce priveşte politica din Balcani va avea loc o nouă grupare a puterilor.

Rusia, Anglia şi Italia, sprijinite de Franţa vor căuta să isoleze Germania şi Austria din politica din Balcani.

Atentatoare achitată

Wadowice.— Wanda Dabrodzicka, acuzată de atentat cu bombe în contra guvernatorului general din Varşovia d. Skallon, a fost achitată cu toate mărturisirele ei, din cauză că juriul a negat în mod unanim chestia de culpabilitate. Dobrodzicka a fost imediat pusă în libertate, procurorul neanunţînd cererea de casaţie.

Declaraţia lui Stoessel

Petersburg. — In procesul despre capitularea de la Port-Arthur, generalul Stoessel a declarat cu demnitate că el s'a hotărît să capituleze fără să fi fost influenţat şi cu convingerea că credea să facă un serviciu patriei.

El adaogă că singur e responzabil şi gata să primească chiar pedeapsa cu moarte.

Teribilă ciocnire de trenuri

New-York.—Din oraşul Toledo vine ştirea că două trenuri de persoane care rulau în mare viteză, s'au ciocnit.

O sută de călători au fost ucişi şi cincizeci au fost răniţi.

In maroc

Amsterdam.—Amiralul Filibert telegrafiază că o mehală importantă, compusă din 3 triburi provenind din regiunea situată între Mazagan şi Casablanca, înaintează între Settat şi coasta mărei. Iar armata aceasta era oprită la 50 km. la sud-vest de Casablanca.

Generalul d'Amade a plecat de la Settat după ce a primit supunerea mai multor triburi din Mzab şi Ued-Said.

Camera

Bucureşti.—Pe banca ministerială d-nii: Em. Costinescu, Stelian, I. Brătianu şi Anton Carp.

D. Iarca cere să i se puie la dispoziţie dosarele în chestia Mrazec-Alimănişteanu.

D. Vintilă Brătianu continuă discursul său în chestia proectului casei rurale.

D-sa spune că în privinţa acestui proiect, cel mai important din cele depuse de guvern, nu s'au produs obiecţiuni de cît de ordin secnndar.

Legea e menită să complecteze opera de la 1864, iar în ce priveşte caracterul mixt al inetituţiunei, statul va avea numai rolul de control şi nimic altă-ceva.

Şedinţa continuă.

Ştiri politice

Craiova.—Aseară membrii clubului conservator-democrat s'au întrunit, discutînd asupra marei întruniri ce va avea loc Duminica viitoare, la care va lua parte şi d Take Ionescu.

S'a hotărît între altele să se organizeze un mare banchet de 300 persoane, la restaurantul hotelului „Minerva", în onoarea d-lui Take Ionescu.

*

D. Gr. Stoenescu, fost deputat de Dolj a declarat astă-zi d-lui M. Titulescu că aderă la programul d-lui Take Ionescu şi că'l roagă să aducă aceste la cunoştinţa şefului partidului conservator-democrat.

De asemenea se dă ca sigură trecerea d-lui Harin Grădişteanu în rîndurile conservatorilor democraţi.

Ella Katz

Bernhard Wachtel

logodiţi

Iaşi

Minka Süserman

Ihel Şaraga

logodiţi

FALTICENI IAŞI

In locul ori cărei înştiinţări

BANCA AGRICOLA.—BUCUREŞTI

Adunarea Generală ordinară pe anul 1907

CONVOCARE

In baza art. 38, 41 şi 42 din statute D-nii Acţionari ai Băncei Agricole sunt convocaţi în Adunare Generală Ordinară în ziua de Duminecă 24 Februarie (8 Martie) 1908 orele 5 p. m. în salonul Băilor Eforiei.

Pentru a lua parte la această adunare D-nii Acţionari trebue să depună acţiunile lor pînă la 18 Februarie (2 Martie) 1908 ora 6 p. m.

IN BUCUREŞTI:

La sediul Băncei Agricole, Pălatul Dacia-Romania, Str. Lipscani No. 1.

IN JUDEŢE:

La sucursalele şi agenţiile Băncei Agricole.

Persoanele cari au acţiunile lor în deposit liber sau în garanţie la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni sau la alte Autorităţi sau Casa publice vor putea deepun în locul acţiunilor, recipisele sau adeverinţele Caselor respective.

Vor fi de asemenea admişi a lua parte la Adunare D-nii Acţionari cari vor avea depuse în păstrare sau în gagiu acţiunile lor la Banca Naţională sau la altă Casă de Bancă particulară din ţară sau străinătate, pe baza adeverinţelor ziselor Case de Bancă.

După 18 Februarie (2 Martie) 1908 nu se mai primeşte nici o depunere.

Conform art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot; numărul voturilor este nelimitat.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea bilanţului anului 1907 şi descărcarea Consiliului de Administraţiune de gestiunea sa.
2. Intrebuinţarea beneficiului şi fixarea dividendului.
3. Alegerea a cinci membrii în Consiliul de Administraţiune în locul d-lor Al. Băicoianu, Th. Gh. Rosetti, Contra Amiral V. Urseanu, S. Somănescu şi I. Pr. Dumitrescu eşiţi la sorţi.
4. Alegerea a 3 Censori şi a 3 Supleanţi pentru anul 1908.

Atît Administratorii cît şi Censorii şi Supleanţii lor, sunt reeligibili. (art. 22 şi 36 din statute).

Adunarea Ganerală Ordinară se va considera constituită şi va putea valabil decide asupra ordinei de zi cînd vor fi faţă un număr de acţionari reprezentînd o treime a capitalului social.

Dacă în ziua fixată nu se va fi prezentat capitalul cerut Adunarea se va amîna, fără altă încunoştiinţare, pentru ziua de Joi 28 Februarie (12 Martie) 1908 la aceiaşi oră, şi în această zi ea va decide oricare ar fi capitalul reprezentat. (Art. 48 din Statute).

Consiliul de Administraţie.

Bucureşti, 1 (14) Februarie 1908.

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. **Căpitan Păun**

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumatate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa nt ebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folos şie de minune in contra **irritaţiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

---

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

---

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

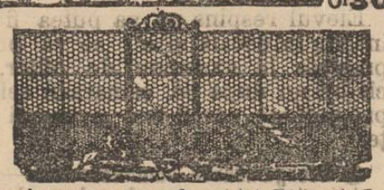

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 5
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 90
Porte-Bou elles, pour 200 Places..... 7 [illegible]

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — El pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ copiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE, FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 »

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul V. - No. 358. Vineri 8 Fevruari e 1908

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului 1 de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

COCONII

Intîmplările cu noua întocmire politică a partidului conservator-democrat de sub șefia d-lui Take Ionescu, au scos din sărite pe coconii domnești, silindu-i a-și arăta arama pe față.

Planurile ascunse jucate de *babaca* cu prilejul fuziunii, coconii nesocotiți le-au dat pe șleau: măriile lor au binevoit a primi fuziunea nu atît pentru a pune în slujba partidului toate forțele vii Carpiste, *cît pentru a reduce pe Take Ionescu.*

Cei 17 ani de viață în partidul conservator ai șefului nostru, li se părea *babacăi* și *coconilor* dumisale prea mult prilej de înalțare pentru Take Ionescu și că a sosit vremea pentru a-i tăia *coada sa* politică.

Tăiarea cozii la Take Ionescu era pentru băbaca și coconi acțiunea politică de mîna întăia de urmărit.

Coada lui Take Ionescu în politică era numărul mare de partizani, care știuse să-i atragă prin calitățile sale superioare, iar nu prin cele *materiale*, cum coconul mai mic a pus în gura d-rului Leonte la Slatina, și pentru care a căpătat desmințire imediat.

Această coadă politică a lui Take supăra liniștea fericitului babacă și a fericiților săi coconi.

Cît băbaca a avut steagul partidului în mînă, coconii s'au folosit de acest prilej pentru a pleca în lăute la banchete și a declara războiu *fanioanelor* și *bisericuțelor*. Coconi domnești și slujitori de curte au fost în această lucrare de trunchiare a partidului, și sub aripa oblăduitoare a babacăi *baș boer*, coconii beizadele și-au jucat mendrele pe spetele partidului.

Erau copiii răsfățați ai babacăi și de pasurile lor se cutremura partidul. Era un fior de cuprindere în sine, care trecea prin inima întregului partid, sorocit de soartă a sta la îndămîna celor mai puțini chemați de soartă în a dirigui ceva.

Iar babaca în îngîmfarea *de sine* se lăuda *pe sine* între *ai săi*, mărind și scornind lucrurile în de alttel de cum se petreceau în largul lor. Iar coconii ascultînd prindeau în capul lor *bezumniu* că mare rost avea băbaca și că cei ai lui pe dînsul nu-l înțălegeau.

In el vedeau coconii partidul; în el vedeau ideea conservatoare; în el munca, în el destoinicia, în el patriotismul luminat, în el cinstea și numele nepătat, în el iubirea de aproapele, în el îndreptarul vieții în toate.

Sub această încredere de sine sta lămurirea pentru ce în lucruri care nu erau de nasul lor a le face, au crezut că toropesc lumea dîndu-le în vileag.

Ei ș'au dat pe față toată arama sufletului lor.

Croiți coconii din aluat inferior, cocoțați în demnități și rangurî nemeritate, ei își ascundeau golătatea sufletului prin autoritatea convențională a băbacăi. Azi însă, cînd băbaca este cel mult president de club, fără altă chibzuială în diriguirea partidului, coconii săi și-au perdut drumul și cărarea.

Intăiu au crezut că țara reală, lumea conservatoare, se interesează de ce cred coconii în politica internă. Și în îngîmfarea lor au căzut în capcană, căci prilej avut-au a spune și nerozii și neadevăruri.

Iar pentru deplina unitate de vederi a celor rămași fuzionați, privelișteа eșirei la țic a celor doi coconi ne stă drept dovadă.

Coconul cel mai mare arătase lipsa a 3 puncte din emisiunea conversiunei, puncte care se cifrau cam cu vre-o 14 milioane pagubă. Uită însă nesocotitul cocon că el însuși căpătase la împrumutul Capitalei o emisiune cu un punct mai jos de cît cel al conversiunei... și urmarea a fost că s'a desmințit singur.

Al doilea cocon a pus în gura dr. Leonte vorbe nesocotite, gata a ponegri acțiunea politică a șefului nostru, că a fost *materială*, iar nu *personală*. Repede a capatat desmințire de la grăbitul doctor, care greșește cînd interpretează în astfel toată acțiunea politică a șefului nostru. Pentru ilustrul doctor—hirurg—lupta de 17 ani dusă de d. Take Ionescu pentru ideia conservatoare, pentru partidul conservator, pentru steagul și șeful partidului a fost numai o acțiune personală! Mai are nevoe doctorul nostru de ochelari ori *lupe* să vadă mai bine în politică!

Dar tot acest nesocotit cocon a crezut că poate arunca în vînt vorba vinderii țării la străini, cînd cu chestia terenurilor petrolifere, de a arăta pe Take Ionescu ca vîndut străinilor, pentru ca imediat Iancu Lahovari să sară și să desmintă categoric pe nesocotitul cocon că nu știe ce spune.

Noi rîdem de perfecta unitate de vederi în sînul fuzionaților și ne place a supune atenției binevoitoare a d-lui P. P. Carp, șeful real al fuzionaților, de nota personală și nesocotită a coconilor babacăi, pentru a vedea în aceasta începutul unei descompuneri în marele partid rămas supt șefia dumisale.

Atîta numai că băbaca și coconii săi nu se vor lăsa duși la strîmtoarea carpistă, căci sburdăciunilor firești ale lor nu li se potrivește de cît regimul babacăi și Conu Petraki nu e șef cu dădacă ci cu *coconi*.

Gh. Ghibănescu

Prima bătălie

Șeful partidului nostru a subliniat dubla importanță a alegerei senatoriale de Iași, fixată la 9 Martie: va fi importantă prin faptul că va fi prima bătălie a noului partid; importantă prin persoana candidatului Gh. Lascar, de numele căruia se leagă cea mai mare lucrare de edilitate a Iașului.

Partidul conservator-democrat va da o bătălie mare la Iași, căci va avea să lupte și contra candidatului guvernului și în contra candidatului carpist.

Dar va lupta cu tot entuziasmul: fiind că va fi prima lui bătălie și fiindcă Gheorghe Lascar este o podoabă a Iașului, pentru care trebue să mergi la luptă cu pieptul deschis și cu inima curată. In anul 1899 am avut tot în Iași o luptă aproape la fel: era prima pe care partidul conservator, sub șefia lui Lascar Catargi, o dădea în unire cu foasta grupare radicală. Luptă cu atît mai grea, cu cît unii din „prietini"—ei n'au lipsit nici atunci—operau, pe ascunsele, în contra candidatului general Manu.

Și atunci am făcut apel la ieșeni și triumful generalului Manu a însemnat o mare victorie.

Vom triumfa, sperăm, și de astă dată. Punem un candidat, care va cinsti Senatul prin prezența sa, precum cinstește școala, precum cinste mare a făcut și Iașului și partidului, prin o exemplară gospodărie la primărie.

Să luăm aminte vorbele șefului nostru și să nu uităm că alegerea de la 9 Martie, este menită să în semneze prima victorie a noului partid.

La luptă deci—de pe acum, pentru triumful partidului și pentru acel al lui Gh. Lascar.

Regretabilul mezin

Multilateralul comerciant și antrepenor, care, în politica țărei, ocupă un loc „frontaș", fiind-că ie mezinul unui mic bărbat de stat, acest mezin trebuia și el să încerce o „lovitură" în contra d-lui Take Ionescu.

Fratele mezinului, protosul micului bărbat de stat, încercase aceeași lovitură cu conversiunea; iar el—mezinul—și-a ales terenurile petrolifere.

Ce-a pățit protosul se știe: legenda sa cu conversiunea a trăit 24 ore, după care el însu-și, sub a sa iscălitură, a desmințit'o.

Mezinul, mai cu noroc, n'a fost condemnat la o auto-desmințire. O pană foarte entuziastă, un om cu mare greutate d. I. Lahovari, a desmințit el singur micele escapade ale nechematului denunțiant.

De sigur, cinstea d-lui Take Ionescu este mai presus de calomniile unor domni, cari cred că se pot amesteca în de toate fiindcă sunt fiii unui fost locțiitor de șef de partid.

Dar purtarea și a unuia și a celuilalt, a protosului și a mezinului, invederează că în contra d-lui Take Ionescu nu se duce lupta pe temă de principii, ci că ura căldăuzește, în acțiunea lor pustie, pe domnișorii aceștia și pe ceilalți.

Atmosfera aceasta n'au creat-o ultimele evenimente, ci ea dăinuește de demult, căci de demult ura, intriga, calomnia—au fost alese ca arme de combatere de stimabilii din clasele privilegiate.

Cu aceste arme ne-am deprins și contra lor s'a luptat amar de vreme. S'a perdut timp mult și prețios în lupta aceasta și acum a ajuns vremea de-a nu mai da nici o importanță diverșilor mezini și de a munci pentru interesele țărei.

Partidul conservator-democrat are de datorie de a neglija cu desăvîrșire pe „prietenii" de ieri, cu care o luptă leală este imposibilă.

Țara a uitat acele „clase privilegiate" și a mai aminti de ele, ar fi păcat.

Să lăsăm deci pe d.-al de regretabilul mezin să opereze pe calea calomniei, iar noi să ne facem datoria pe calea cea sănătoasă.

Conservatori-democrați

Acum, cînd lucrurile s'au limpezit, cînd „ruptura" partidului conservator și închegarea sănătoasă a celei mai mari, mai serioase și mai trainice părți a fostului partid este un fapt îndeplinit, se cuvine să vorbim de noua îndrumare pe care și-a ales-o organizația partidului conservator de sub șefia d-lui Take Ionescu.

Această nouă îndrumare a partidului conservator, enunțată în însăși denumirea ce și-a dat-o, a stîrnit o adevărată furtună de indignare în rîndurile rare ale credincioșilor d-lui Carp — și cu drept cuvînt. Cum, *conservator-democrat*? Ce înseamnă această împărechiere a două noțiuni opuse? Are oare acces *democratismul* într'un partid *conservator*? Am zis, cu drept cuvînt, pentru-că, pentru cei învechiți în reacționarism și în absurde privilegii de clasă, introducerea uneia sau mai multor idei nouă, oricît de necesare ar fi, este un non sens, ba mai mult un pericol. Pentru acești reacționari îndărătnici, care nu văd și nu pricep interesele țărei, de cît prin prizma intereselor lor, și cari nu înțeleg evoluțiunea firească, din pricina privilegiilor lor mereu aceleași, este firesc explicabilă furia cu care ne improșcă, dușmănia cu care ne gratifică.

Dar, puțin ne pasă. Noi ne pricepem cu totul altfel situațiunea și menirea de partid politic, și nu înțelegem a ne cristaliza ideile în formule reacționare, numai și numai pentru a fi pe placul cîtorva privilegiați.

Conduși de cele mai înalte și mai puternice sentimente de dragoste pentru țară, noi am pătruns viața socială și politică a societății romînești, și am ajuns la nestrămutata convingere, că grație culturei și civilizației, care pătrunde tot mai mult chiar în straturile cele mai adînci ale poporului romîn, s'au ivit o sumă de necesități noi, cari trebuesc satisfăcute, o sumă de relațiuni economice noui cari trebuesc legiferate; așa că nu putem, în detrimentul populațiunii și civilizațiunii romînești, să rămînem la vechile idei și obiceiuri. Și de aceia noi, partidul nostru, sîntem *conservatori-democrați*.

Conservatori, întrucît, partizani ai societății de azi, noi susținem modul ei de a fi și principiile mari și generale pe baza cărora este alcătuită; întru cît nu ne propunem reformele adînci, dar temerare și primejdioase ale acelora, cari tind la răsturnarea societății din temeliile ei puternice încă.

Democrați, pentrucă, neputînd nega principiul evident al evoluției, noi trebue să ținem seamă de complecsul nevoilor sociale, economice și politice și trebuie să dăm țării putința unei dezvoltări progresive potrivit vremii și civilizațiunei mereu crescînde. Noi nu ne putem oglindi cu dragoste și nostalgie în trecutul economic și politic al țării, cum fac conservatorii patizani ai d-nului Carp, ci ne îndreptăm încrezători privirile către orizonturile largi și senine, pe care ni le deschide viitorul și civilizația.

Și nimeni să nu se mire, că suntem *conservatori-democrați*, după cum nimeni nu se miră, că partizanii d-lui Carp, în frunte cu d sa, sînt *conservatori reacționari*.

O singură chestie numai se ridică în discuțiunea publică a rațiunei de a fi a partidelor politice. Este oare corect, ca o grupare de oameni politici, cu pretențiunea de a contribui la cîrmuirea intereselor publice ale unui popor, să facă abstracție de o întreagă stare de lucruri, de evoluțiunea normală a acelui popor; să se scalde în drojdia ideilor de mult apuse, cu intențiunea de a le reînvia, sacrificînd astfel nevoile reale ale națiunei întregi privilegiilor, absurde astăzi, ale castei lor?

Iată întrebarea la care cugetă toți oamenii cinstiți din țara aceasta. Și, dacă conservatorii d-lui Carp vor să fie cu adevărat folositori acestei țări, să mediteze mai adînc asupra acestei probleme și să se lase de patima intrigilor meschine și ascunse, care nu sînt de obrazul oamenilor serioși.

Iar noi, vom rămîne ceia ce sîntem, *conservatori-democrați* și vom merge înainte, pe calea netedă ce ne-o deschide dragostea de țară.

Idem.

OAMENI ȘI LUCRURI

ORIENT

Ziarului „North China Daily News" îi se raportează din Sutschien, în partea de nord a provinciei chineze Kiangsu un caz înspăimîntător petrecut în timpul din urmă, pe cînd bîntuia foametea mai cu furie.

Doi frați cari locuiau într'un cătun din acele părți nu mai știau de la o vreme cum să hrănească pe bătrînul lor părinte. La urma urmei fratele mai mare luă hotărîrea de vîndù sicriul moșneagului pe un preț mic. Se știe că bătrînii chineji își țin în apropierea lor sicriul în care doresc să fie îngropați după moarte; ei îl păzesc cu sfințenie ba chiar uneori îl duc cu dînșii în călătorie ca nu cumva—surprinzîndu-i moartea— să fie îngropați într'un sicriu străin.

Cei doi frați plănuise să-și împartă între dînșii mica sumă provenită din vînzarea sicriului. Dar chiar în cea dintăiu noapte banii le-au fost furați, — căci foametea înmulțise grozav numărul disperaților și a tîlharilor. Fratele cel mai mic era atîta de amărît de pierderea acelor bani încît, după un schimb de cuvinte, împlîntă un cuțit în pieptul fratelui celui mai mare lăsîndu-l mort pe loc. Veniră numai decît vecinii și rudele în ajutor, dar zadarnic; cei de față se aruncară atunci asupra omorîtorului și-i legară mînile. El fu dus nu înaintea mandarinului judecător, ci în fața bătrînilor satului ca să-l judece. Aceștia dădură sentința că ucigașul de frate se cuvine să fie îngropat de viu.

Insuși bătrînul tată, în hohote de plîns, făcu cunoscut fiului său ce hotărîse judecătorii și-l însoți apoi pînă la groapa ce-i se pregătise. Cu acel stoicism pe care-l arată locuitorii Imperiului ceresc în asemenea împrejurări, osînditul recunoscu celor dimprejur că așa îi se cuvenea, că sentința e dreaptă și meritată după care, liniștit, se culcă în groapa care-l așteptà. Ceru numai să i se îngăduie o mică favoare, ca să-și astupe gura cu pălăria lui de pîslă. Această rugăminte din urmă îi se îndeplini și puțin după aceea el dispăru, acoperit de un morman de țărînă...

...Cîte tragedii mute de aceste rămîn tăinuite în umbra acelui nemăsurat Imperiu ceresc, — mai curînd Imperiul foamete eterne, căci pămîntul e prea sarac pentru a hrăni sutele de milioane, lipsite de alte mijloace de cîștig în afară de pămînt și de supremul lor mijloc de luptă—, resemnarea.

Rodion

EMINESCU—INEDIT

O vizită la Iași.—Peisagiu trist.—Un manuscris din tinerețe.—Eminescu despre sine însuși.—Un roman renegat.—Geniu pustiu.

Cîte comori neprețuite se vor fi găsind încă, necunoscute și ascunse, de ale celui mai genial scriitor ce a născut poporul romîn până astăzi? Din timp în timp ni se descopere cîte un fragment inedit, din cînd în cînd ne este dat să revedem cîte o frîntură din acea vastă epopee neterminată care alcătuește vasta operă —în proză și în versuri—a marelui poet. In anii din urmă admiratori de ai lui Eminescu, sinceri sau inspirați de gîndul mercantilizării lesnicioase, au dat în vileag opere de tinerețe pe care poetul avuse intenția de a le lăsa netipărite. E însă soarta marilor scriitori ca, la un moment dat, publicul să aibă parte și de cele mai modeste încercări ale lor, din anii diletantizmului literar și Eminescu—astăzi de o popularitate fără pereche—n'a putut să scape aceluiași destin.

Una din lucrările menite de poet să nu apară în publicitate, pe care însă un editor a dat-o nu de mult în vileag, este romanul „Geniu pustiu". Intr'o scrisoare inedită pe care marele poet a adresat-o—nu ni se spune cui și în ce an anume—din Iași, el se ocupă de această operă scrisă „la două zeci de ani". Scrisoarea o găsim publicată în ultimul număr al „Convorbirilor critice" de către d. E. Lovinescu și din ea vom cita un pasagiu dintre cele mai interesante.

„Plouă...plouă... Ce trist mi-a părut astă-zi Iașul, în ulițele lui pustii și pline de noroiu! Toată ziua am umblat prin locurile tinereții mele, prin Sărărie și prin Păcurari, prin dosul Mitropoliei și prin crîngurile dezfrunzite ale Copoului... Am voit să trăiesc încăodată puținele clipe fericite ale vieții mele, irosite în acest oraș adormit. Cu neputință. N'am putut regăsi nimic. Ceea ce a fost odinioară a murit pentru totdeauna. Străzile tăcute, potecile tăinuite ale Copoului, pe unde îmi primblam mîndra mea melancolie, nu mă mai mișcă. Ele îmi sunt streine.

Către seară am trebuit să mă închid în odaia rece a otelului. Miron [1]) n'a venit Urîtul și pustiul m'au învăluit. Așteptîndu-l m'am pus să citesc un mic roman ne isprăvit, din întăia mea tinerețe [2]). Ah, nenorocită a fost clipita, în care am deschis manuscrisul! Nici odată nu m'am simțit mai micșorat ca acum. Dinainte mi-a răsărit icoana mea la două zeci de ani, cînd îmi purtam capul plin de vise și de năzuințe. Din lumea bogată, în care trăiam cu imaginația, a ieșit această lucrare, ca un fruct necopt, dar mirositor. Ea s'a născut din căldura celei dintîi îmbrățișări cu Muza. Și îmi părea atîta de frumoasă, eram atît de mîndru! Acum am regăsit-o. Inima mea de artist s'a strîns. Nu-mi venia să cred că e atît de urîtă. Nu s'a jucat oare vre-un Puck răutăcios prin slovele mele? In clipa aceasta de îndoială și de rușine, mi-aș închipui-o. Toată ziua m'am căutat pe mine și nu m'am găsit. Desfăcînd acest caiet m'am regăsit și m'am întristat. Căutînd o plăcere, am dat peste o durere. Viața e plină de nesiguranțe.

Cu idealul artistic, la care am ajuns, nu pot crede să fi scris vre odată acest roman. Regele Murat, alăturea de sceptrul regal, obișnuia să arate biciul de vizitiu, de care se slujise în tinerețea lui; eu n'aș îndrăsni însă să arăt „Geniu pustiu" lîngă „Luceafărul". Depărtarea îmi pare mai mare, nu fiind-că „Luceafărul" e prea sus, ci pentru că „Geniu pustiu" e prea jos.

Totul e aburos și copilăresc în acest roman. El nu e nici de măsura unui tînăr, lipsit de talent, dar cu oare-care bun simț. Incepătorii au în tot-deauna planuri, pe care nici un artist încercat n'ar putea să le înfăptuiască. Scritorii maturi se mulțumesc cu un crîmpeiu din viață, cu

1) Probabil: Miron Pompiliu; profesor și poet din Iași. N. Ed.

2) E vorba de Geniu pustiu.

un colţ de natură, cu o istorioară, ei se mărginesc la lucruri mărunte, cîştigînd în adîncime şi în intensitate, ceea ce le scapă în întindere. Intr'o creaţie cît de neînsemnată, trebuie o deosebită stăpînire de mînă, desăvîrşirea în mic mîngîie de ceea ce cu greu s'ar putea a înfăptui în mare. Pentru începători, însă un subiect din viaţa de toate zilele e un subiect umil. Imaginaţia lor se opreşte pe înălţimi, figurile cele mai mari ale literaturei îi ispitesc. In tinereţa mea am fost muncit de o figură: de Faust. De atîtea ori m'am căsnit s'o prind! Mi se părea în puterea mea de a crea un Faust întinerit. Mulţumesc împrejurărilor că m'au împiedecat de la o ast-fel de încercare. Pentru ce, o zi, nu m'aţi împiedecat şi de la Geniu pustiu? M'aţi fi scutit de atîta zădărnicie! La vîrsta de două zeci de ani să scrii memorile unui erou genial! Intreprinderea era candidă. Imprumutînd condeiul unui geniu, trebuiam să fiu şi eu un genin. Nu sînt sigur, dar sînt sigur că aveam douăzeci ani.

Aş fi voit să găsesc în acest manuscris măcar o pagină cu lucruri cuminţi, aşezate şi de bun simţ, n'am găsit însă nici una. Imaginaţia mea de atunci era plină de umgre şi de fantome romantice. Nu vedea de cît demoni, îngeri şi genii, eroii erau frumoşi, perverşi şi diabolici, ca eroii lui Byron, femeile erau nespus de frumoase,—de o frumuseţe din basme, ireală. Fapte omeneşti, zilnice şi modeste, nu existau pentru mine, totul se petrecea în aer la ritmul unei baghete magice. O tinereţe, tu pentru care avem cu toţii o tainică adorare, tu, pe mormîntul căreia aruncăm cei mai frumoşi trandafiri ai amintirii, pentru ce-mi trimeţi acest vestitor palid? pentru ce mă faci să mă recunosc în el, şi să mă urăsc, nu numai în momentul de faţă, dar chiar în ceia ce eram cu zeci de ani în urmă?...

Litere-Ştiinţe-Arte

Iată programul pe eare excelentul Cor mitropolitan, sub conducerea d-lui Dimitriu, l'a executat astăzi. cu prilejul onomasticei I. P. S. S. Mitropolitului:

Partea I.—1) Bortmanski. Aceasta este ziua (Concert). 2) G. Muzicescu, Heruvicul în do major. 3) Anton Pann, Pre tine te lăudăm (Armonizat de D. Dimitriu). 4) *** Maghii Stăpânului (adagio şi Alegro din Concertul Crăciunului).

Partea II. — 5). I. Haidn, Să cîntăm azi în cor. 6) Fr. Abt, Feeria în Codru aranjat iu cor mixt de *D.* Dimitriu. 7) *** Cuculeţ cu pană sură, melodie populară armonizată de D. Dimitriu. 8) G. Muzicescu. N'auzi mamă (melodie populară). 9) G. Muzicescu. Marş Regal.

*

Despre marele artist Leloir, ziarul „Figaro" scrie între altele:

„Leloir e un artist care nu seamănă cu nici un alt artist. Are originalităţile lui: bună-oară nu se lasă fotografiat niciodată. E simplu şi discret. Profesor la conservator, nu'şi neglijează cursul. Cavaler al legiunei de onoare — n'are aerul a se gîndi prea mult la decoraţie; autor dramatic aplaudat, recunoaşte bucuros talentul altora. Perfect puitor în scenă, nu încearcă să'şi substituie gîndul său propriu acelui al scriitorilor.

Comedian nu recurge nici la efecte uşoare, nici la micile prostii improvizate, menite a deveni opoi „tradiţiuni". Comicul seu cade foarte de sus, vine foarte de departe; el nu isvoreşte numai din gest şi din expresiune, ci şi din gîndirea care le determină".

*

Astăseară la teatrul naţional, pentru a doua oară: Tatăl (Son Père...), frumoasa piesă în care d-ra Cîrjă are o excelentă creaţiune.

Naturaliştii din Roma pot fi liniştiţi. Oraşul sfînt va poseda în viitor ceea ce n'avea încă pînă astăzi, un urs!

Intr'adevăr Roma avea lupoaica şi vulturul Capitolului, avea leii dăruiţi dăunăzi de Menelik al Abisiniei Papei Pius, dar n'avea un urs. Noul consiliu municipal al cărui „modernism" se afirmă din zi în zi mai mult, a satisfăcut acum dorinţa locuitorilor şi în una din ultimele şedinţe a decis aducerea unui urs care va fi vizibil în grădina vilei Borghese.

*

In revista „American Magazine" savantul Woads Hutchirson tratează problema somnului şi susţine necesitatea fiziologică a somnului mai lung, în mediu 9 ceasuri şi pentru femee de 10 ceasuri. Fiziologul american zice că somnul scurt e un semn de insuficienţă fizică şi o daună pentru organizm.

*

Criticul teatral al marelui ziar vienez „Nene Freie Presse" urmărind reprezentaţiile marei artiste Suzanne Despres vorbeşte astăzi despre „Gioconda" pe care a jucat'o acum 2 ani şi în Iaşi. Cu această ocaziune critică foarte sever drama romantică a lui D'Annunzio arătînd că numai în limba italiană a originalului şi jucată de Duze a putut plăcea, pentru că auditoriul era fascinat de sonoritatea bogată a graiului italian şi de geniala compatriotă a lui D'Annunzio. Dar calităţile mari ale D-nei Despres, sinceritatea, simplicitatea, teama de ori-ce exagerări desvăluie slăbiciunea piesei,—o fabulă fără efecte, în afară doar de actul IV.

*

O coincidenţă tragică pe care o înregistrăm de abia acum. In ziua morţii regretatului poet Ronetti Roman sosi o rugăminte a unui cunoscut publicist american, V. Leonard, originar din Romînia, de a-i se acorda autorizarea de a publica o traducere a dramei «Manasse» în limba engleză.

Se ştie că există traduceri din Manasse în limba franceză şi germană.

*

Aflăm că excelentul nostru colaborator d. Dr. Duscian lucrează la un studiu documentat asupra Intelectualilor în politică. Vom da la timp detalii asupra acestei lucrări.

*

Acum cît va timp s'a inaugurat într'un vagon special al expresului francez de sud primul teatru în tren. Pe peronul gării de Orleans un afiş anunţă senzaţionalul eveniment şi societatea internaţională a vagoanelor de dormit a adresat numeroase invitaţii către clienţii premierelor pariziane. Trei Comedii erau anunţate după programa următoare. Plecarea trenului la 11 oare şi 25; deschiderea salonului la 12 1/4 iar ridicarea cortinei după 10 minute. Vagonul-teatru se află la capătul trenului; se văd cîteva loji, fotolii şi—o orchestră de 6 muzicanţi. Damele ocupă dreapta, domnii—stînga. In momentul fixat cortina se ridică şi spectacolul începe, repede, în hohote de rîs şi în sguduituri ale trenului, mai ales la cotituri ale şinelor cînd actori şi public îşi pierd uneori echilibrul. La staţiunea Aubrais piesa—„Controlorul vagoanelor cu paturi"—e terminată. Spectatorii pleacă pentru a face loc altora. Incepe o nouă piesă care se va sfărşi la Tours: A treia va fi jucată între Bordeaux şi Irun, la hotarele Franţei. De aici înainte joacă o trupă spaniolă.

Şi ast-feliu omenirea a realizat cel mai nou teatru „ambulant" sau „rulant", mai drept încă teatrul a la vapeur.

*

„Revista ideei" a pus în vînzare broşura „Femeea şi Revoluţia" de Frederic Stackelberg, în romîneşte de Mina.

*

Comitetul instituit pentru ridicarea unui bust lui Vasile Burlă se va întruni în cursul săptămînei viitoare pentru a'şi da avizul asupra bustului executat de d. E. Ţaţomir.

*

A apărut No. 285 „Biblioteca pentru toţi" „ANTOLOGIA SANSCRITA" de poetul George Coşbuc. Este o culegere de traduceri în versuri din literatura indică: imnuri din „Rigveda" „Mahabarata" şi din „Ramajana" marele poeme epice din limba sancrită, apoi „Maxime şi Proverbe" şi o bucată din limba poporană (pacrit). Această culegere este precedată de o prefaţă, şi urmată de note.

Unele din aceste bucăţi ca: „Dasarta", „Nala", celebre prin frumuseţea lor, au fost publicate acum cîtva timp în „Convorbiri literare" acest număr al „Bibliotecei pentru toţi" îl recomandăm călduros cititorilor.

Preţul este 30 bani, se află de vînzare la toate Librăriile din ţară.

Catalogul complect al acestei „Biblioteci pentru toţi" a se cere Librăriei editoare Leon Alcalay, Bucureşti.

*

In cursul lunei Februar va avea loc conferinţa d-lui George Coşbuc, în sala Teatrului Naţional.

Cu ocazia acestei conferinţi va mai avea loc şi o producţie artistică.

*

Ultima operă a d-lui Bardasare „*Odilă*" se află expusă în rotonda Pinacoteaei din localitate.

*

STRUNA ZILEI

ASEMANARE

Vom înfăţişa în alegeri o armată a bunului
viteaz ager, David...
Iorga, «Neamul R.»

Ştii ce cred? Cu micul David
Nu eşti de asemănat:
Nalt, neisprăvit—ca turnul—
Mie-mi pari un Golia....t

„Opinia" în Fălticeni

Nunta din Oprişeni.—Duminică 3 c. în cotuna Buciumeni comuna Oprişeni (Suceava) a avut loc nunta drăguţei d-şoare Maria, fiica amicului nostru fruntaşul gospodar Nicolai Popescu, cu tînărul George Bugan, serjent major în corpul grănicerilor. Nuni au fost d. şi d-na Ionescu din Cristeşti (Suceava).

Lume a fost foarte multă. Remarc pe d-nele şi d-nii: Dem. Vasiliu, V. Romanescu, George Radu, Locot. Bărbulescu, Filipescu, Constantinescu, Ionescu, căpitan Israil, Preotul Ionescu, învăţătorul Savinescu, Florescu, etc.

S'a petrecut admirabil până la ora 8 dim.

Balul meseriaşilor.—In seara de 2 c., în sala teatrului, a avut loc balul dat de carporaţia meseriaşilor din Fălticeni.

Balul s'a deschis la ora 7 seara şi s'a petrecut cît se poate de bine până la ora 6 dim.

Balul a fost dat din iniţiativa d-lui Costăchescu, preşedintele corporaţiei meserişilor din Fălticeni şi graţie stăruinţei d-lui Gr. Hohor, inspectorul camerei de meserii, care a luat parte, reuşita a fost desăvîrşită.

Scopul este mărirea fondului casei de ajutor a meseriaşilor din oraş şi judeţ. *Dela Rădăşeni*

Informaţii

● *Serbătoritul nostru erudit, d. profesor A. D. Xenopol, s'a întors de la Paris, după terminarea prelegerilor ţinute la Sorbona.*

● Universitatea din Iaşi a decernat premiul Poni în valoare de 300 lei, domnişoarei, Elena Lupu şi d-lui I. Scriban, ambii licenţiaţi în ştiinţi pentru meritoase lucrări ştiinţifice.

● Secolul *află că d. Titu Maiorescu ar fi declarat prietinilor sei, că se va retrage în curînd din viaţa politică.*

Ştim şi noi că d. Maiorescu este desgustat de actuala situaţie a partidului carpist.

● La congresul camerilor de comerţ ce se va ţinea la 21 Maiu la Constanţa, vor participa din partea camerei de comerţ din localitate 7 membri ai secţiei centrale şi preşedinţii secţiilor judeţene avînd fiecare o îndemnizare de 200 lei.

● **Regulamentul loteriei.** — La ministerul de interne se lucrează la întocmirea unui regulament pentru loteria Statului.

Regulamentul va prevede că colecturile de lozuri nu vor putea fi date în vînzare de cît romînilor şi că fie-care colector nu va putea avea de cît o zecime din numărul lozurilor emise.

Această din urmă măsură va fi luată în contra celebrei agenturi Schroeder, care are actualminte 8000 lozuri în vînzare.

● Mîne, Vineri 8 Februar, se va face la societatea studenţilor în medicină alegerea unui nou comitet.

Se vor presenta iarăşi două liste.

● In comunele Forăşti, Poeni şi Hărpăşeşti din jud. nostru s'au înfiinţat şcoale de adulţi.

● **Militare.**—D. general Averescu va depune curînd pe biroul Camerei un proect pentru reorganizarea marelui stat major al armatei.

— Punerea în aplicare a legei reorganizărei jandarmeriei rurale va provoca numeroase înaintări în armată.

Cum recrutarea ofiţerilor se va face din ofiţerii activi, vor deveni multe locuri vacante.

● Conform dispoziţiunei luată de direcţiunea închisorilor, la penitenciarul central din localitate s'a înfiinţat o şcoală pentru deţinuţii care nu ştiu carte.

Şcoala a început să funcţioneze de alaltă-eri şi cu predarea cursurilor au fost însărcinaţi d Ernescu, grefierul penitenciarului şi preotul Apolon Andrieş, predicator.

● **Concursul scandalos.**— După trecere de multe zile, ni se dă prin *Independenţa* următorul foarte delicat comunicat în chestia scandalului ce s'a petrecut cu instituirea comisiei la concursul de patologie internă:

Opinia publică o serie de absurdităţi şi de insinuări reu voitoare cu prilejul înlocuirei d-lui doctor Puşcariu prin dl. doctor Manicatide, la examenul pentru catedra de patologie internă dela Iaşi.

Opinia acuză pe d. Haret că a făcut schimbarea spre a servi unor anumite interese de familie.

Opinia nu uită de cît un lucru, că înlocuirea d-nului doctor Puşcariu a fost *cerută de însă-şi facultatea de medicină din Iaşi şi a fost aprobată pur şi simplu de ministru.*

Acest comunicat, delicat redactat, risipeşte ori ce bănuială că d. Haret, în chestia concursului de la Iaşi n'ar protegui afacerile staţiunei climaterice Sarata-Monteoru, căci este un sfruntat neadevăr că facultatea de medicină de la Iaşi, ar fi cerut înlocuirea d-lui doctor Puşcariu, pe care noi nu-l apărăm de loc din punct de vedere politic, de oare-ce în politică, distinsul profesor este un fruntaş liberal şi actual epitrop al Spiridoniei.

D. dr. Puşcariu n'a voit, însă, să considere băile Sarata-Monteoru ca făcînd parte din idealurile partidului liberal şi de aceea a fost înlocuit din comisia examinatoare.

● Din Huşi ni se scrie că următorii conservatori au refuzat să iscălească procesul-verbal al carpiştilor: d-nii P. Michiu, N. Popov, Fr. Pppov, Gh, Berea, N. Berea, M. Lecache, C. Anastasiu, P. Popov.

✱ Acelora, cari urmăresc regulat interesantele serii cinematografice de la Teatrul Circ-Sidoli, li se aminteşte că asta-seară Joi rulează pentru ultima oara actualul Program cu Sevilla, Omul de pae, Incendiul din Odessa, Ardezia, Viţelul, Marea drama Dreptul la viaţă.

Mâine Vineri, o noutate care va face cea mai mare senzaţie în oraşul nostru. Casa Pathé a trimis oameni speciali spre a cinematografia epilogul Odiosului atentat din Lisabona. Ceremoniile înmormîntarea Regelui Carlos şi a prinţului Portugaliei. Aceste triste scene se vor desfăşura exact, fidel şi autentic—pe pînza cinematografului în seara de mâne Vineri, în serile următoare şi la Matineele de Sâmbătă 9 Duminică 10 Februarie a. c.

Se mai aminteşte ca d-ra Pia Francesca debutează în producţiuni cu totul nouă, ultimele 3 seri.

DIVERSE

— D. N. C. Calciu din Huşi s'a logodit cu d-ra Ruxanda V. Ralle.

Felicitări.

— Duminică seara a avut loc în localul şcoalei izraelito-romîne din Podul-Iloaie un mare bal în folosul acestei şcoli, organizat de d-nii Dr. Margosches, M. Barat, S. Steinberg şi L. Mendelovici. S'a realizat un venit net de 1200 franci.

— D. inginer E. Niţescu şi supraveghetorul A. Gaitanovici de la casa apelor vor pleca mîine dimineaţă la Sîrca în vederea începerei aşezărei tuburilor de aducţiunea apei, distanţa Sîrca-Timişeşti.

— Consiliul general al judeţului a aprobat, în şedinţa sa trecută, toate creditele deschise de delegaţia judeţiană.

— Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a trimes revizoratului şcolar tabloul de învăţătorii din acest judeţ care au fost admişi a trece examenul pentru obţinerea titlului de definitivat.

— Astă-zi fiind ziua onomastică a I. P. S. S. Mitropolitului Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, dimineaţa la orele 10 s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum de către întregul cler al Mitropoliei şi acompaniat de corul catedralei.

Deseară la ora 8 va urma o producţiune muzicală a corului Mitropolitan.

Sf. Sa Economul C. Stamati, protoerul judeţului, a expediat I. P. S. S. Mitropolitului, care se află în capitală, în numele clerului ieşan, o călduroasă telogramă de felicitare.

— Ministerul instrucţiunei publice a pus în vedere revizoratului şcolar, că de oare-ce sunt multe azile confesionale, care nu se conformează regulamentului şcolar să inspecteze cît mai des aceste azile şi să raporteze imediat ministerului numele acelor azile care se abat de la regulament.

— Primarul din Podul-Iloaei făcînd un control la brutăria lui Aba Blumenfel din acea localitate, a confiscat 320 pâni de oare-ce au fost făcute contra regulamentului pentru fabricarea pîinei.

Contravenientul a fost dat judecăţei, iar pîinea confiscată a fost donată spitalului din acea comună.

— In satul Deleni a fost găsit strangulat băietanul Neculai Gheorghiţă.

Se anchetează.

— Ministerul domeniilor a numit pe ziua de 8 Februarie ca delegat al moşiei Andrieşeni, din judeţul nostru, pe d. Alex. G. Vasiliu.

Acel minister a cerut prefecturei de judeţ să puie în vedere autorităţilor comunale să dea tot concursul numitului delegat.

— Salariile personalului didactic al şcoalei de Belle Arte din Iaşi, se vor achita în ziua de 18 Februar.

Şcoala primară în Anglia

III

In Anglia Statul nu intervine în chestiune de învăţămînt de cît numai unde lipseşte iniţiativa privată.

Aşa fiind şi în vechime existînd şcoli întreţinute din donaţiuni sau contribuţii, statul nu îngrijia nici macar de controlul lor. El se mulţumea numai să recunoască unor societăţi, corporaţiuni ori particularilor dreptul de a deschide şcoli şi de a se ocupa de educarea poporului.

Dar pe unde iniţiativa privată lipsea şi trebuinţa de şcoală era prea simţită, statul se credea dator să stimuleze acest zel acordînd şcolilor sau membrilor corpului didactic subvenţii sau premii, proporţional cu resultatele ce dau.

Prima lege a instrucţiei se făcu sub premieratul lui Gladstone. In 1870, fiind Ministru de Instrucţie Forster, se creă adevăratul învăţămînt primar public în Anglia, bine înţeles însă cu respectarea drepturilor cîştigate de instituţiile existente.

Atunci se împărţi ţara într'un număr de districte regionale şi se obligă locuitorii de a alege pe 15 din ei, cei mai destoinici, care să formeze „consiliul şcolar", şi care avea îndatorirea să se ocupe de aproape de învăţămînt: să fixeze taxele ce fiecare locuitor e dator să dea pentru întreţinerea şcoalelor, să înfiinţeze şcoli, să se ocupe de programe, să inspecteze şcolile, etc. Gratuitatea învăţămîntului nu s'a introdus încă; ea a fost lăsată la voia consiliului care a introdus-o pe încetul. Pentru saraci ea a fost aplicată încă dela 1862. In 1876, o nouă lege face învăţămîntul obligator de la 5 la 13 ani, iar la 1891 el devine şi gratuit pentru toată lumea.

Fiecare şcoală primea subvenţie sau premii de la stat, însă proporţional cu rezultatele ce dădeau.

Pentru aceasta sunt inspectorii departamentului numiţi de stat.

In Anglia încă sunt multe şcoli cu plată şi învăţămîntul în aceste şcoli dă rezultate mai bune, fiindcă părinţii dau cel mai mare ajutor pentru ele. Plata încă este foarte mică, aşa că aproape fiecare o poate suporta.

In afară de acestea, sunt foarte multe şcoli particulare, unde toată întreţinerea este absolut pe socoteala copiilor. Mai rar sunt şcolile unde nu se plăteşte nimic. Demnitatea englezului nu se poate împaca cu ideea de a primi ceva de pomană.

Nu există nici o autoritate centrală care să conducă şi să unifice învăţămîntul.

Nu există nici un Minister propriu al Instrucţiunei. Fiecare şcoală, mică sau mare, se bucură de o autonomie aproape absolută, afară de şcoalele elementare care sunt sub autoritatea „consiliului şcolar regional şi sunt inspectate de inspectorii departamentului în ceea ce priveşte învăţămîntul şi numai în cazul cînd are nevoe de subvenţie de la stat. Cînd şcoala cere acest ajutor, este datoare să se supună unor condiţii impuse de către stat. Altfel ea rămîne să fie întreţinută de către contribuabili.

In Anglia sunt 2 feluri de impozite: regale şi comunale. In cele comunale intră şi contribuţia pentru şcoală. In colo, nu numai orariul şi programa, dar chiar şi numirea directorului şi a învăţătorilor, administraţia, disciplina, toate sunt lasate la voia directorului şi a consiliului şcolar care este în capul şcoalei, şi care este ales de către contribuabilii cari plătesc taxele şcolare.

Este apoi liber ori-cine să deschidă o şcoală şi fără a poseda numai de cât un certificat de aptitudini. Nu există nici o deosebire între şcoala rurală şi cea urbană, între şcoala de fete şi cea de băeţi, dar regulamentul este aşa de elastic în cît permite fiecărui consiliu şcolar ca împreună cu directorul şcoalei, să-şi alcătuiască programa de care se simte nevoe în acea regiune. Programa şi orarul prevede numai un maximum şi un minimum de materii şi de ocupaţie peste care nu se poate trece. Lumea didactică din Anglia n'ar putea concepe un regulament care să hotărască că în cutare zi la atâtea ore să se predea în toată ţara, în toate şcoalele, de la munte şi pînă la mare, de băeţi şi de fete cutare capitol din cutare materie.

Caracteristica şcoalelor engleze este originalitatea.

O şcoală nu seamănă cu alta.

Autorităţile şcolare din Anglia nu se mulţumesc numai să oblige pe părinţi să'şi trimeată copii la şcoală şi pe aceştia să primească numai de cît învăţătura. Ele se mai îngrijesc şi dacă copii sunt în stare de a o primi. Ştiindu-se că numai corpul bine hrănit este capabil de sforţări intelectuale mai mari şi, de o prelungire a atenţiei, ele cercetează dacă copiii să hrănesc bine pe la casele lor. Pe părinţii viţioşi, cari nu sunt în stare să hrănească pe copiii lor, legea îi obligă la o mică plată: 2—3 lei pe săptămînă, şi atunci copiii lor primesc hrană de la şcoală ori de la vre-o societate de binefacere. Copiii mici, ai căror părinţi sunt în absolută neputinţă de a plăti această sumă, primesc hrana gratuit. Altfel englezul nu înţelege să silească pe un copila carte cînd stomahul lui este deşert şi corpul lui lipsit de sînge.

Aseminea copiii bolnavi nu sunt lasaţi să fie îngrijiţi pe la casele lor, dacă părinţii lor, n'ar putea din pricina mizeriei ci sunt trimişi la spitalele pentru copii, unde sunt îngrijiţi de către medici şi femei de caritate. Asemine femei vin şi pe la şcoală mai des de cît medicii, căci sunt şi ei numeroşi şi numai pentru şcoli, — şi îngrijesc pe copii cînd capătă vre-o rană.

Să vedem organizarea internă a şcoalelor.

C. V. Buţureanu
Institutor

LA MAGAZINUL
Fraţii POLLINGHER
A SOSIT
un mare transport de lengerii
pentru dame
Trusouri complecte
PÎNZARII FINE

Ultime informaţii

● *Domnii membri ai comitetului executiv al partidului conservator-democrat din Iaşi, sunt rugaţi să se întrunească Duminecă, 10 a. c., orele 5 p. m., în localul clubului.*

Ordinea zilei: cîteva chestiuni importante.

● *D. prim-prezident al Curţei de Apel din Iaşi a convocat ieri pe prezidentul curţei şi pe toţi d-nii consilieri, spre a lua avizul înalţilor magistraţi în propunerea ministrului justiţiei de a traduce pe presidentul Ciulei înaintea curţei disciplinare.*

După cîte au transpirat majoritatea Curţei nu vede necesitatea dărei în judecată a magistratului din Botoşani, întru cît jud cătorul de instrucţie a găsit nefundate acuzările ce-i se aduceau d-lui Ciulei

Curtea n'a hotărît, însă, în mod definitiv în această chestie.

● **Un incident.** — Am trecut cu vederea ridicolul incident petrecut cu prilejul sosirei în Iaşi a d-lui Take Ionescu. L'am trecut cu vederea pentru că a-l fi înregistrat, ar fi însemnat să dăm importanţă unui act de nesocotinţă, care în sine nu avea şi nu putea să aibă nici o însemnătate.

Unele ziare—l'au înregistrat exagerîndu-l.

Iată însă ce spune în această privinţă presa Capitalei, care a redus lucrurile la proporţia lor adevărată.

Voinţa Naţională, ziar liberal-naţional, scrie:

Din izvoare cu desăvîrşire autentice aflăm că, în adevăr, la Iaşi a fost o manifestare în potriva d-lui Take Ionescu. Dar manifestanţii erau în număr de 7 (şapte) studenţi de la „Solidaritatea" (Cuzişti), din care 5 au fluerat şi ceilalţi au huiduit şi strigat.

„Epoca" a umflat faptele. Adevărul e cum l'am arătat.

Ziarele *Roumanie* şi *Acţiunea Conservatoare* publică o notă la fel:

O oarecare presă dă proporţiuni groteşti unui incident fără nici o importanţă, întîmplat la Iaşi.

Clubul studenţilor naţionalişti—antisemiţi inspiraţi de d-nii Iorga şi Cuza numit „Solidaritatea", se află în acelaşi imobil şi lîngă clubul partidului conservator democrat.

Incă de eri dimineaţă se anunţase d-lui Take Ionescu că la orele 5 cînd va trece dela hotel Traian la Clubul conservator democrat, clubul naţionalist-antisemit îi va face o manifestaţie ostilă.

La orele 5, şeapte studenţi—nici unul mai mult,—s'au scoborît de la clubul lor şi eşind pe trotuar, au fluerat şi au strigat: lupule! cînd d. Take Ionescu intra în club.

Acesta e incidentul căruia d. Take Ionescu nu i-a dat nici o importanţă rugînd chiar pe amicii săi să nu facă nici un caz şi să intervie la poliţie ca să nu s'amestice de loc.

De altfel cele cîteva fluerături au fost paralizate de aclamaţiunile şi ovaţiunile imensului public, care aştepta să conducă la club pe fruntaşii noştri.

Cu alte cuvinte, o neisbutită manifestaţie, ridiculă din toate punctele de vedere, demnă însă de autorii materiali şi de cei morali.

Cu această ocazie nu putem trece cu vederea nici atitudinea în chestie a ziarului *Evenimentul* care pe lîngă că era în măsură de a cunoaşte lucrurile, nu era nici străin de ele.

Mărturisim că atîta iezuitism şi atîta perfidie, ne dezarmează.

● Pe ziua de 1 April st n. se va face o mişcare în circumscripţia a VI de mişcare a c. f. r.

Această mişcare va cuprinde cîte-va transferări de şefi de staţie şi numirea cîtor-va împiegaţi de cl. III-a.

● Jandarmii din Movileni au descoperit pe un oare-care Mihalache Carp, tot din Movileni, care se ocupa cu furtul de cai de pe la locuitorii din satele vecine şi îndosea caii furaţi în timpul zilei în tunelul de la Movileni, iar noaptea îi transporta la Sculeni, de unde apoi îi trecea Prutul, în Rusia.

● O coristă din corul Mitropolitan făcuse o reclamaţie atît parchetului cît şi I. P. S. S. Mitropolitului, contra d-lui D. Dimitriu, şeful corului.

Parchetul găsind întemeiată reclamaţia a clasat afacerea.

I. P. S. S. Mitropolitul delegase pe economii: C. Stamati, protoereu, Gh. Carp revizor eclesiastic şi I. Mitescu, preşedintele consistorului, ca să ancheteze cele reclamate.

Eri comisiunea însărcinată de I. P. S. S. Mitropolitul a procedat la anchetare şi că cele arătate în reclamaţie nu erau de cît nişte infamii puse la cale de d. Ionescu, maistru de muzică care face şi el parte din corul Mitropolitan.

Comisiunea de anchetă a înaintat în acest senz un raport I. P. S. S. Mitropolitului.

● Epitropia spitalului sf. Spiridon a cedat gratuit lemnul din pădurea Borşa, necesar la lucrările de construirea unui nou local de şcoală în satul Borşa.

● In unele cercuri politice se afirmă că d. M. Ferekide, presidentul camerei, va fi numit guvernator al casei rurale.

● Membrii Camerei de comerţi, din întreaga circumscripţie s'au adunat astăzi la orele 2 p. m. în adunare generală, în localul camerei.

Iau parte la această adunare d-nii: Gh. D. Şerban, preşedintele Camerei, Gh. Arghiropol, C. Flească, Gh. Ropală şi V. Bogza, din Roman, d-nii: V. Aronovici G. P. Tatos, C. C. Şufariu şi St. Salchievici, din Vaslui, d-nii: Daniil Donciu şi Iancu Ivanovi, din P.-Neamţ, d-nii: N. Ionescu şi Gh. Ionescu-Pleşea.

Asistă de asemeni şi d. Marinescu, delegatul guvernului.

Pînă acum s'a procedat la votarea bugetului pe anul viitor.

Şedinta va continua pînă la orele 6.

● Cu ocazia conferenţelor generale ale institutorilor şi învăţătorilor, ce vor avea loc între 14—17 Aprilie, a, c. se va organiza, în localitate o expoziţie de obiecte de lucru manual, lucrate de elevii şi elevele şcoalelor primare rurale şi urbane din acest judeţ.

Cele mai frumoase obiecte vor fi premiate.

● Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a invitat revizoratul şcolar ca să puie în vedere diriginţilor şcoalelor primare care au locuinţe şi nu le locuesc, să se mute în ele şi să le puie în vedere că nu le este permis a le închiria.

◕ In cursul lunei lunie viitor va avea loc examenul căpitanilor aspiranţi la gradul de maior.

● Duminică 10 Februarie, institutorii repartizaţi la secţiunea a II-a, vor ţinea conferinţe la şcoala „Mihail Cogălniceanu".

● Invăţătorul Ioan Damir, din comuna Totoeşti, care fusese suspendat din cauză de boală, a fost reintegrat în postul său pe ziua de 15 Februar.

● Mîne Vineri, la orele 4, comisiunea de judecată a învăţătorilor şi institutorilor, va judeca pe învăţătorul Dumitru Gheorghiu de la şcoala din comuna Curteşti, judeţul Botoşani acuzat de fapte necorecte.

● D. procuror general a remis ieri, Mercuri, ministrului justiţiei, raportul său în chestia graţierei d-nei Vasiliu.

Concluziile procurorului general ar fi, zice-se, favorabile condemnatei şi graţierea ei este iminentă.

● D. A. D. Xenopol, eminentul nostru istoric, va ţinea în ziua de Duminică 17 Februarie, o conferinţă la Teatrul Naţional.

Eminentul istoric va face o dare de samă a lecţiilor sale ţinute la Sorbona.

● **More judaico.** — Luni 4 Februarie, d. dr. Niemirower a fost invitat prin citaţie de a se prezenta la Judecătoria ocol. II în vedere că în unul din procesele la ordine reclamantul—creştin cerea ca părîta—o evreică—să depună neaparat jurămîntul more judaico.

D. dr. Niemirower declară că poate asista la depunerea jurămîntului în oficiu cu mîna pe biblie, iar nu în sinagogă după cunoscuta formulă medievală. Reclamantul insistînd judecătorul a prevenit părţile că chestiunea jurămîntului va trebui să fie dezlegată de instanţele înalte judecătoreşti. Procesul a fost amînat.

● Din minunele jandarmilor rurali,

La tribunalul secţia I-a din Iaşi s'a judecat alaltaieri procesul unuia Tanase Negre, din comuna Ciurea, invinuit de furt.

Presidentul procedă la interogatoriul inculpatului şi curînd se constată că Negre ie surdo-mut.

Dar în procesul verbal al jandarmilor rurali, se zicea că „inculpatul prin viu graiu, a făcut mărturisiri complecte".

Să sperăm că jandarmii vor reuşi să invie şi morţii.

✳ Astăzi a continuat examenul învăţătorilor pentru înaintarea pe loc.

Cele două serii chemate au depus astăzi proba orală, iar mîne vor da proba practică pedagogică.

Sîmbătă vor fi chemate alte două serii compuse din cîte zece învaţători fie-care.

● Intre 1—15 Iulie se vor ţinea la şcoalele normale de băeţi cursuri de arpentagiu practic, la care se vor primi cîte-o serie de 40 de învăţători.

Inscrierile se vor face pînă la 31 Maiu.

● Sf. Sa preotul Gavril Ionescu, parohul bisericei din Epureni, a demisionat din cauză de boală şi a vrăstei înaintate.

● Se zice că în urma dispoziţiunei luate de direcţiunea generală a C. F. R. de la 1 Aprilie viitor gara din localitate va fi iluminată cu electricitate.

● S'au mai înfiinţat cursuri de adulţi pe lîngă şcoalele rurale din: Spinoasa, Vulturul, Erbiceni şi Aroneanu.

● Din Focşani ni se scrie că acolo a încetat din viaţă tînărul artist Alexandru Scărlătescu, fost gagist al Teatrului din Iaşi.

● La Curtea de Apel s. II urma să se judece astăzi procesul minorului Al. Theodor, condamnat de tribunalul Botoşani la 3 ani închisoare. pentru omorul lui A. Bazale.

Procedura nefiind împlinită, procesul s-a amînat.

● **Onomastica Mitropolitului.**—Preoţii cari au oficiat astă-zi Te Deumul la Mitropolie, cu ocazia onomasticei I. P. S. S. Mitropolitului Partenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, au expediat următoarea telegramă Inaltului Prelat, care se află în Capitală.

Inălţînd rugăciuni către Cel Atotputernic, cu ocazia zilei onomasticei a Inalt Prea Sfinţiei Voastre, Clerul din oraşul şi Judeţul Iaşi, cu fiescul respect Vă roagă a primi sincere şi respectuoase felicitări, rugînd pe bunul Dumnezeu să Va ţină ani mulţi şi fericiţi pe scaunul Arhipăstoresc pentru prosperarea Bisericei Romîne şi a clerului Ei.

Economii Stavrofori: Constantin Stamate Protoiereu, Gheorghe Carp Revizor, Ioan Mitescu Preşedinte Consistoriului, Neculai Vereanu, Constantin Ştiubeiu, Ch. Possa, Const. Pănn, Ioan Gotcu, Dimitrie Popa, D. Constantinescu, Gheorghe Agapi, Pavel Savin Director.

Economii: Const. Georgescu, Gh. Maxîm, V. Hanganu, N. Agape, Coust. Găucă, Dim. Borcea, Al. Arion, Ioan Ionescu, V. Bălănescu, Ioan Popescu, Alex. Sofiicu, Alex, Bottez, Gh. Goţan.

Preoţi: Petru Niţescu, Petru Balan, Romul Ţuchel, Ioan Ursu, Gh. Cheorghiu.

Diaconii: Gh. Şerban, Stefan Săvulescu, Zamfir Buznea, Theodor Stupcanu.

Iar preoţii Mitropoliei şi cei de la canceleria Mitropoliei au expediat următoarea telegramă:

Pătrunşi de adînc respect, admiraţiune, recunoştinţă şi neţărmurită iubire fiască ce Vă păstrăm Eu şi clerul acestei sfinte Mitropolii am înălţat astăzi cu prilejul aniversărei numelui Ilustrisimei Voastre călduroase rugăciuni ca cel Atot puternic să Vă dăruiască mulţi ani cu deplină sănătate pe scaunul Arhiepiscopal pentru mărirea şi întărirea Bisericei noastre ortodoxă-romînă.

Smeriţi servitori:

Econom Ionescu Şeful Cancelariei, Popescu, Economi Şerban, Florescu, Diacon Oprişanu, Zota, Aurelian, Arhimandrit Ierimia.

Economi Vartic, Vasilin, Preoţi Mitru, Dinescu, Arhidiacon Marţian, Diăconi Simionescu, Varlaam. Chesarie, Protopsalt Grigoriu, Oşloban, Cordun, Filaret, Zaharia, Ilarion, Vintea.

● Rezultatul reprezintaţiunei teatrale cu piesa „Doi serjenţi" dată la Teatrul Naţional în sara zilei de 29 Ianuar a. c. în folosul societăţei de binefacere „Cantina şcolară" din jud. Iaşi este: Incasări din vînzarea biletelor 2002 lei, donaţiuni 29 lei; total 2031 lei; din aceştia scăzîndu-se 275.45 lei diferite cheltueli rămîne beneficiul net de 1755 55 lei.

Comitetul societăţei aduce vii mulţumiri tuturor, cari au bine voit a da concurs la reuşita acestui frumos beneficiu şi în special d-nelor Principesa M. Moruzi, Elena Meisner, Eugenia Tomida, D-lui P. Fântânariu, societăţei dramatice şi corpului didactic.

○ Elevul de administraţie Ion Tomiţă cu serviciul la Comandament, a murit subit pe cînd se întorcea la domiciliul său din str. Toma-Cozma,

● D. C. Jornescu a demisionat din preşedinţia societăţei studenţeşti *Uniunea*.

● Parchetul anchetează învinuirele ce se aduc unui înalt prelat din Iaşi că ar fi luat mită.

● **Alegeri parţiale.**—D. prim president al Curţei de Apel a fost incunoştiinţat astă-zi despre alegerile parţiale din Dorohoi şi Iaşi şi a procedat la tragerea la sorţi a magistraţilor. cari vor presida biurourile electorale: la Dorohoi, în ziua de 2 Mart, va presida d. consilier D. Porfiriu; la Iaşi în ziua de 9 Mart, biroul electoral va fi presidat de d. consilier G. Sturza.

● Mîne, Vineri, 8 Februarie, compania de jandarmi călări de sub conducerea d-nului căpitan Constantinescu, va face un marş spre Ungheni.

Aceste marşuri septămînale de antrenare începute de cîte-va septămîni dl. căpitan Constantinescu le va urma până la 15 Martie, după care dată conform cererei sale, admisă de Ministerul de resboi, va face un marş până la Bucureşti şi înapoi, parcurgînd distanţa de 356 km. d'ntre Iaşi şi Bucureşti, în interval de 6 zile.

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.

A se adresa la proprietar,

ILIE I. COCIA

Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 6 Fevruarie

Discursul d-lui Stere

Bucureşti. — In cercurile liberale se fac mari şi multe comentarii asupra discursului rostit eri la Cameră de d. Const. Stere, în discuţia generală a proectului casei rurale.

Unele comentarii nu sunt de loc favorabile d-lui Stere şi în special acelea ale vechilor cadre, care spun că d. Stere s'a îndepărtat cu totul de portofoliul ministerial, în urma discursului pronunţat.

Genoroşii în schimb sunt foarte indignaţi de aceste comentării.

Banchet politic

Bucureşti.—Vineri seara va avea loc la hotelul Bulevard un mare banchet, organizat de d. Cociaş, în onoarea întregului guvern, dar în special în onoarea d-lui Dim. Sturza.

Banchetul acesta are o importantă semnificaţie, dat fiind răceala ce se ivise în ultimul timp între d. Sturza şi generoşi.

Organizarea banchetului are de scop reînoirea relaţiunilor dintre d. Sturdza şi generoşi.

La acest banchet vor fi învitaţi peste 30 de deputaţi.

Discursurile ce se vor rosti promit a fi foarte interesante.

Numire

Bucureşti. — Sf. Sa Economul Teodor Novac a fost numit protoereu al judeţului Tutova.

Pentru combaterea epidemiilor

Bucureşti.—Direcţiunea generală a serviciului sanitar a aprobat suma de 500 lei pentru măsurile de combaterea epidemiilor din oraşul Dorohoiu.

Progamul Seminariilor

Bucureşti. — In cursul săptămînei viitoare consiliul permanent, de pe lîngă ministerul cultelor şi instrucţiunei publice, se va întruni spre a cerceta noul program al seminariilor, elaborat de ministerul cultelor.

Administraţia casei rurale

Bucureşti.—Se afirmă că d. D. Sturdza ar fi convenit cu generoşii ca instituţia casei rurale să fie condusă de un director şi doi sub-directori şi nu de un guvernator şi doui directori, cum era prevăzut la început.

Zvonuri politice

Bucureşti.—Din nou se pun mari stăruinţi pe lîngă d. Anton Carp, ministrul domeniilor, de a primi să fie numit ca guvernator al băncei naţionale.

In cazul cînd d. Anton Carp va primi, —ceia ce'i puţin probabil,—dl. Juvara este desemnat a'l urma la ministerul domeniilor.

Colecţie de cîntece populare

Bucureşti. — Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a însărcinat pe d. V. Atanasiu, fost profesor de muzică, pensionar din Iaşi, să culeaga toate cîntecele populare cu caracter naţional „din Moldova, spre a face o colecţie.

Misiunea suedeză

Bucureşti.—Eri după amiază misiunea suedeză a vizitat pe d. Dimitrie Sturdza prim-ministru şi pe cei lalţi miniştri.

Aseară a urmat la palat un prînz în onoarea misiunei la care au luat parte: M. M. L. L. Regele şi Regina Principii moştenitori, d-nii D. Sturza, general Averescu, Petrescu, prefectul poliţiei, general Mavrocordat, colonel Teodori şi colonel Gratzoscki.

Prînzul a durat de la 7 jum. pînă la 9 şi 40.

Intrunire la Craiova

Bucureşti.—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat, se va duce Duminică împreună cu alţi fruntaşi la Craiova.

La ora 4 în acea zi va avea loc o mare întrunire la clubul conservator, la care va lua parte şi d. Take Ionescu.

Parastasul in memoria lui Jacques Lahovari

Bucureşti.— Azi dimineaţă s'a oficiat la biserica Icoanei un parastas pentru regretatul general Lahovari.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. S. Archiereul Nifon Ploeşteanu, vicarul Sf-tei Mitropolii, asistat de un numeros cler.

Au asistat în afară de rude, foarte mulţi prieteni.

Din asistenţă se remarcă: d-nii I. Lahovary cu d-na, Em. Lahovary, Al. Lahovary, d-na Marie Lahovary Take Ionescu, Kalinderu, Gh. Cantacuzino, dr. Istrati, C. Disescu, Al. Bădărău, I. Grădişteanu, Barbu Păltineanu, d. şi d-na Marie Catargi, Ghyka, Lazăr Duma, N. Andronescu general Tell, general Petrovici, Stroescu, căp. St. Filip, Davila etc. etc.

Camera

Bucureşti.—Şedinţa se deschide la orele 2 jum.

Până la orele 3 nici d. Sturdza şi nici d. Ionel Brătianu n'au venit la Cameră.

D. Dincă Schileru s'a inscris la toate articolele proectului casei rurale.

D. N. Filipescu începe discursul său în discuţia generală a proectului cassei rurale.

D-sa răspunde celor afirmate de d. Stere. Oratorul spune că campania începută de conservatorii carpişti nu avea de scop răsturnarea guvernului.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei s'a depus proectul de lege pentru reorganizarea administrativă.

Senatorii trec apoi în secţiuni.

Escadra austro-ungară

Viena.—Ştirea dată din Petersburg cum că escadra austro-ungară ar fi trimisă la Salonic, este cu totul neîntemeiată.

Escadra austro-ungară va pleca din Teodo (Dalmaţia) la 29 Februarie şi nu va face şcoală de cît în porturile de vest ale Mediteranei.

Cutremur

Viena.—Astă seară la ora zece şi 11 minute un cutremur de pămînt destul de puternic a fost resimţit.

Cutremurul a fost atît de puternic în cît a adus stricăciuni aproape tuturor aparatelor sismografice ale observatorului.

Duma

Petersburg.—Duma a examinat în şedinţa secretă mandatele deputaţilor din guvernămîntul Minsk declarînd cu 335 voturi contra 25 că deputatul Schmid n'a fost ales conform legei şi escluzindu-l deci dintre deputaţi.

In chestia căei ferate din Macedonia

Berlin.—Ziarul „Norddeutsche Allgemaine Zeitung" reproduce textul articolului 25 din tratatul de Berlin de la 1878, adăogînd că dreptul Austro-Ungariei în chestia drumurilor de fer în Macedonia, în limitele păstrărei statului-quo, este incontestabil.

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpuşneaeu 38

Feriţi-vă de agenţi

Cari vă speculează luîndu-vă preţuri exorbitante pentru Gramofoane false.

Nu cumparaţi în alt Magazin înainte de a cerca Gramofoanele şi plăcile noastre veritabile, recunoscute ca superioare de numeroasa noastră clientelă.

Plăcile şi acele noastre sunt cele mai veritabile nefiind uzate.

A sosit un mare transport de Gramofoane şi plăci precum şi viori, mandoline, flaute etc.

„România Musicală"

Magazin de instrumente şi note muzicale

24. Iaşi, str. Lăpuşneanu, 24,

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu pearză ocaziunea acum la :

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea

la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumătate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăreşti, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vind cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISCOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ poţe fi administrat cu acelaşĭ succesŭ copiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 95

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50

Surtout-Bouteille pour 2 à 6 Places..... 2 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSE

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu şi Lascar Antoniu | Anul V. — No. 359. — Sîmbătă 9 Februarie 1908

O necesitate politică

Alcătuirea partidului conservator-democrat, chemat a reîntineri ideia conservatoare şi a o pune la îndămîna necesităţilor sociale, a stîrnit în lagărul fuzionaţilor tot felul de aprecieri.

Unii deprinşi a vedea evenimentele politice numai prin prizma persoanelor, au văzut în faptul eşirei şefului nostru din organizarea de club conservator un motiv de supărare personală.

S'au înşelat şi se înşală cu vădită voinţă.

Netăgăduit că ideile în genere nu trăesc în aer, ci ele se întrupează în capete de oameni. Şi dacă în domeniul ideologiei filosofice încă ideile trăesc prin oameni şi să schimbă prin oameni, de îndată ce trecem în domeniul practic al politicei aici e şi mai greu a desprinde ideile de oamenii ce le întrupează.

Şi cum politica nu e numai act de idei, ci şi act pasional, tot ceea ce alcătueşte tendinţele, stările de sentiment şi curentele unei societăţi într'un moment dat sunt întrupate în oameni, ce sunt chemaţi a conduce destinele acelei societăţi, acelui stat.

Partidul conservator în traiul său politic de 12 de ani de viaţă constituţională a fost supus la mai grele încercări de cît partidul liberal. Silit a se adapta noului regim reprezentativ, el a eşit ciuntit şi din lovitura lui 2 Maiu şi din legea lui 1884.

Conglomeratul colectivist fasonat de I. Brăteanu a pus temeliile partidului liberal, care a răspuns în mod mai viu cerinţelor constituţionale.

Partidul conservator, subtilizat în răstimpul de 12 ani ai viziratului I. C. Brăteanu, n'a fost scutit de zguduirile nici ale junimiştilor nici ale liberalilor dizidenţi.

Cu ceşti din urmă era o tovărăşie de luptă electorală, dusă şi în opera de guvern şi nu putea merge; cu cei dintăi era un proces de preponderenţe de persoane, d. P. P. Carp urmărind şefia, pe care n'a reuşit s'o capete de fapt asupra întregului partid.

Pe Lascar Catargi nu l'a înmormîntat, pe Gh. Gr. Cantacuzino l'a fuzionat, pe Take Ionescu l'a deslocat... şi atîta! dar partid mare conservator n'a putut înjgheba nici conduce.

Şi apoi nu era unitate de tendinţe şi temperament între puţinii conducători ai partidului conservator. Lascar Catargi l'a asociat pe Carp în guvernul de la 1891—1895 fără să-l unească; Alex. Lahovari nu putea suferi pe Carp, de şi au guvernat împreună. Şi aceşti doi fruntaşi simţiau nevoia întinerirei partidului şi întinerirei direcţiei în partid.

Dintre tineretul intrat în serviciul cauzei conservatoare au fost 2 tabere: una atrasă de Nicu Filipescu în jurul *Epocei* şi a *Cercului de studii sociale*. Şi au venit mulţi, floare de tineret. La masa de la Sala Pastia eram peste sută. De cît dacă Filipescu a fost un element de atragere, numele numai l'a scutit de a nu fi taxat de anarhist, căci altfel el n'a făcut partidului conservator de cît serviciu de anarhist.

Alăturea de Nicu Filipescu se ridică personalitatea politică a lui Take Ionescu, care, sorocit prin calităţile sale a intra ca fruntaş în partidul conservator, a devenit de a doua zi element activ şi de ordine în partid, pe cît Nicu Filipescu, de şi boer pe viţă, continuă de a se agita în anarhist.

Acţiunea lui Take Ionescu a fost dublă: a contribuit la atragerea elementelor tinere în partidul conservator şi expresiunea acestui fapt au fost camerile de la 1899, numite tocmai de *Epoca* lui Nicu Filipescu *Kindergarten*. Dar rolul lui cel mare a fost că a izbutit să imprime o intinerire în direcţiunea partidului.

Cît a trăit bătrînul Lascar Catargi, sfatul lui Take Ionescu în directiva partidului era primit cu largă inimă de bătrînii înţelepţi. Cu moartea lui şi lăsarea diriguirei partidului pe mîni nedestoinice, au început a se isca conflicte în această privinţă. Şi cu cît acţiunea de intinerire a cadrelor conservatoare creştea vîlva lui Take Ionescu, cu atîta se căuta pe toate căile a i se scurta drumul la direcţiune.

Era un complot tacit, care s'a urzit la 1899 April 4; a clocit în fuziunea din 1900, cînd Take Ionescu a rămas simplu *mameluc*; s'a atenuat în opoziţia dintre 1901—1904, pentru a apărea mai acut în guvernul din 1905.

Iar noi cei care am trăit 9 ani din viaţa lăuntrică a partidului am văzut zi cu zi, pas cu pas toate uneltirile cari s'au croit pentru această îndepărtare a lui Take Ionescu de la cîrmuirea partidului.

Dar aici era marele impas politic.

Să te vezi tu, fruntaş, stăpîn pe sufletul, pe inima parlamentului; să te vezi că tu diriguezi de fapt sufletul partidului, şi să fii silit să stai *supt pat* cînd e vorba de diriguire, de făptuit legi, pentru raţiuni de echilibru intern să înghiţi şi tu şi parlament legi anodine, declaraţii groteşti, era peste putinţă!

Partidul, au fost momente, cînd nu le-a primit, şi Take le-a îndurat.

Iar cînd jocul celor cîţiva nechemaţi, *dar aleşi*, ajunsese de a scoate din organismul viu al partidului pe cel ce era tocmai expresiunea vie a partidului conservator, partidul s'a redresat, şi...

...şi iată de ce partidul conservator-democrat nu e urmarea unei opere personale şi de moment a lui Take Ionescu, ci urmarea firească a punerii de acord între partid şi fruntaşi.

In jocul factice de a fuziunei şi confuziunii; în trecere de steag şi de şefie fără avizul partidului, era ceva anormal. Partidul nu se oglindea în şefi, şi nici şefii în partid.

Era un divorţ!

Şefii s'au concentrat între ei, nu însă armonios de cît în ura lor comună contra lui Take Ionescu; iar partidul zi pe zi se îndreaptă către adevăratul său şef, căci nici o stavilă nu va fi în stare să ezască drumul normal al dragostei oglindite între şef şi partid.

Aceasta este necesitatea politică a programului de la 3 Februar.

Gh. Ghibănescu

DEMOCRAŢIA

O nouă religie politică a luat naştere şi capătă în fiecare zi credincioşi noi şi entuziaşti. Noua religie se inspiră de la nevoile celor mulţi şi uitaţi fără a cădea în pacatele demagogiei care propovăduesţe distrugerea socială. Din această cauză noua credinţă a cucerit îndată pe toţi acei cari au înţeles că soarele democraţiei, ce încălzeşte de mult popoarele din occident, trebue să răsară odată şi pentru ţara în care de atîta timp viaţa politică a cerut colaborarea atîtor spirite distinse, eşite din popor. Toţi acei care'şi dau samă de superficialitatea vieţei noastre politice da până azi, au înţeles că o nouă îndrumare se impune şi că aceasta nu poate să fie decît *democrată* prin tendinţele sale, însă în acelaş timp *cuminte* în ce priveşte mijloacele de a realiza aceste tendinţi, care nu sunt posibile de cât pe temeiul *conservărei* sociale.

Aşa au judecat miile de adepţi ai nouei credinţi, cari au dat întrunirei din Bucureşti, proporţiile unei uriase mişcări, a tot ce are ţara mai bun şi mai vrednic. Chiar adversarii au trebuit să recunoască, că nici odată o mişcare n'a fost mai grandioasă şi mai sinceră.

Privind această masă enormă, agitată, par'că, de un impuls nerezistibil, căpătai impresia unei armate care e plină de încredere, văzîndu-'şi atâtea forţe care garantează isbînda. In acelaş timp însă, căldura cu care a fost îmbrăţişată cea mai altruistă dintre formaţiunile politice, a aratat că în miile de credincioşi erau numai suflete.

Este altruistă noua credinţă, fiind-că se gîndeşte la binele celor mulţi şi fiind că în mulţimea celor cari o profesează se găsesc tot atât de mulţi oameni care nu aşteaptă de la politică nici un avantaj şi cari prin situaţia lor sunt de-asupra ori cărei nevoi.

Este altruistă, fiind că nici unul din credincioşii ei, nu se gîndesc la venirea la putere, pe care toţi adversarii le-o anunţă ca foarte îndepărtată. Prin urmare nu în numele unei nevoi, sau a unei agitaţii de răsturnare, ci în numele unei idei s'au adunat miile de prieteni Duminică în Bucureşti şi au aclamat de şef pe acel care este întruparea ideei.

Spontaneitatea acestei mişcări şi fanatismul credincioşilor cari au creat-o, ne face să ne gîndim fără voe la o altă credinţă, care, în vremea ei, a isbucnit tot atît de violent şi tot cu atîta splendoare. Era tot o religie altruistă, care cu cât a fost mai persecutată în începuturile ei, cu atît s'a întins mai repede şi a cuprins o imensitate de credincioşi; a fost creştinismul.

Fără să vrei faci această apropiere, din pricină că aceeaşi căldură şi acelaş fanatism le găsim în întreg zelul primilor creştini. Nu pentru un om se adunau ei, om pe care creştinii din Roma nici nu l'au văzut, ci pentru că noua credinţă avea un fundament profund altruist şi se rîdica în numele păcei sociale.

Astă-zi — fiind-că reminiscenţele biblice au trecere în conducerea vieţei politice — să ne fie, deci, permis a crede că, în momentele cînd cu toţii suntem convinşi de necesitatea aceleaşi păci sociale, nu pentru un om s'au adunat la Bucureşti miile de prieteni, ci pentru splendoarea ideei.

Omul poate să fie insultat, batjocorit, căci toate insultele nu vor face de cât să-l întărească în luptă şi să-l facă să îndure ocara cu aceeaşi tărie cu care au suferit martirul ceilalţi apostoli ai credinţei celor mulţi. Va veni, însă, vremea, cînd noua credinţă politică va întruni pe toţi acei cari doresc binele ţărei şi când vor fi sfărâmaţi toţi idolii credinţelor păgâne. Atunci toate sufletele calde, care ştiu să fie deschise pentru mişcările mari şi generoase, vor lăsa cultul viţeilor de aur şi vor îmbrăţişa religia nouă, a binelui tuturor. Religia aceasta a viitorului, este democraţia.

Dr. Ştefănescu—Galaţi
docent universitar.

S'a rupt NABABU!

Ziarele carpiste publică o scrisoare a Nababului prin care acesta anunţă că *renunţă* la suma de 400,000 lei, la care „au fost" evaluate pagubele suferite pe moşia Şoimu a Nababului.

D. G. Gr. Cantacuzino renunţă la ceea ce n'are, fiind că nimeni nu se aşteaptă a fi despăgubit total, întru cît din suma de 15 milioane votată de Parlament pentru despăgubiri, abea dacă se vor plăti păgubiţilor 10 sau 15 la sută.

Afirmînd că renunţă la suma de 400,000 lei, pe care, de altmintreli, el singur şi-a fixat-o, Nababu renunţă la ceea ce n'are.

Dar Nababul, care a fost dat la fund, trebuia să fie scos la suprafaţă şi cum ar putea fi scos de cît pe temă de lei noi?

...Şi Nababul s'a rupt dînd dinprisos ceea ce n'are, ceea ce n'avea de luat, asemenea celor doi săraci din anecdotă, cari au jucat o partidă de dominos pe un milion lei.

Straşnic Nabab!

Banchet politic

Din bătrîni există obiceiul adalmaşului: el se dă cu ocazii vesele, se dă şi cînd cei certaţi se împacă.

D. Sturza vrea să ciocnească un pahar cu generoşii din partid. Generoşii l'au invins pe primul ministru în diferendul privitor la casa rurală: această instituţie va funcţiona aşa cum voesc generoşii—şi drept ar fi fost ca ei—invingătorii, să-l fi cinstit pe invinsul cu un pahar cu vin. Căci aşa ie obiceiul: nu păgubitul cinsteşte—ci cel cu cîştigul, care are de unde.

D. Sturza şi-a dat socoteală de lucrul acesta şi n'a făcut, direct d-sa, invitaţiile la sindrofia politică de azi, ci l'a pus înainte pe d. Cociaş de la Brăila, un bărbat pe care elementul generos îl simpatizează cam la fel cu d. Sturza.

Banchetul de vineri, la care vor participa puţini dar aleşi, ar avea de scop — căci scop trebue să aibă—cimentarea sau reluarea relaţiilor dintre şeful partidului şi acel element tînăr, care cam amăreşte zilele d-lui Sturza.

Fără a intra în cercetarea scopului—un lucru este evident: banchetul politic afirmă că în sînul partidului se iscase diferenţe şi că ele, pentru moment cel puţin, au fost înlăturate.

Dar ce se va vorbi la banchet? D. Sturza va trebui să rădice primul tuast, căci dacă s'a putut lăsa substituit la invitaţii prin d. Cociaş, nu va putea şi vorbi prin acest domn atît de puţin important.

D. Sturza va face declaraţii senzaţionale; va trebui să spuie că este *şeful partidului, sau că gîndeşte s'o treacă. Va trebui sau să se răfuiască cu acei cari îl sapă, sau să se declare obosit de a mai conduce treburile statului şi ale partidului.*

Căci să ne închipuim că d. Sturza se va declara pur şi simplu încîntat de situaţie; satisfăcut că a fost invins ar fi o absurditate.

Evenimentul se va petrece chiar azi, aşa că nu ie mult de aşteptat. Dar ceea ce se va numi în viitor „banchetul d-lui Cociaş"—poate că va constitui un evenimeut politic important.

De aceea lumea politică dă însemnătate banchetului de astă seară.

CATE-VA NOTE

Din potrivitul concubinaj al d-lui Nicu Filipescu cu diverse elemente la fel cu d-sa, s'a născut—acum Duminică—un nou „partid politic", care a fost botezat „partidul flueranţilor".

In concubinajul de care am amintit trebue să fi colaborat şi unul sau mai mulţi gardişti de oraş, căci fluerătura, semnalul distinctiv al poliţiştilor, este unica menire a noului partid.

Pe cînd în alte partide politice oamenii lucrează cu capul, în noul partid totul se concentrează la activitatea a două degete: aderentul pune două degete în gură, flueră în ele—şi spune, cu satisfacţie, „acesta ie programul partidului meu".

Flueranţii,—adepţii noului partid—sunt, ca şi şeful lor—flautistul—oameni de inimă şi de ispravă.

*

Ce prăpăstii colosale se petrec în sînul delegaţiilor maghiare, ne arată o delicioasă dare de seamă a excelentului confrate *Ungaria*:

Desluşirele necesare în budgetul marinei le-a dat *oficierul de corabie* Lucick şi budgetul s'a primit fără dispută atît în genere cît şi în detail.

S'a primit fără discuţie şi budgetul *scaunului de contabilitate*. S'a ocupat apoi de budgetul ţărilor *aşezate*.

Credem şi noi că-i dă mîna să se aşeze, dacă are scaun de contabilitate.

OAMENI ŞI LUCRURI

MUSCHETARII

Astăseară teatrul nostru îşi deschide iar porţile largi pentru o escursiune în lumea aventurilor romantice, în lumea eroilor chemaţi să ne transporte prin isprăvile lor—în domeniul fantastic al viselor înaripate.

Se joacă „Muschetarii",—mare melodramă extrasă din şi mai marele roman al lui Alexandre Dumas; Muschetarii, atît de dragi, atît de populari, atît de prieteni tuturor tinereţelor iubitoare de avînt şi de aventuri, eroii cei mai încîntători dintre sutele, miile de figuri pe cari le-a născocit imaginaţia nesecată a lui Dumas.

In minţile noastre, în simţirile noastre plutesc din prima tinereţe, vii şi neuitate de-apururea, figurile lui Athos, Porthos, D'Aramis şi D'Artagnan, aşa cum ni s'au întipărit în anii celor mai atente şi mai lacome cetiri, în anii cînd actele şi gesturile acestor imaginare personagii ne încîntau, ne însufleţiau şi ne obsedau; cînd urmăream cu viu interes, cu adîncă pasiune, cu sinceră emoţiune întîmplările şi primejdiile prin care treceau, îndrăznelile şi vitejiile pe care le săvîrşau; cînd trăiam par'că prin ei şi pentru ei, adăpîndu-ne sufletele în lumina eroismelor lor neînspăimîntate, neslăbite prin nimic, înfiorîndu-ne, înfierbîntîndu-ne şi cutremurîndu-ne pe urma intreprinderilor lor semeţe uneori pînă la nebunie.

Iată Athos, — înţelepciunea neasemănată; iată Porthos, forţa herculiană, iată D'Aramis, gingăşia şi delicateţa personificată; iată, însfîrşit, D'Artagnan, guardul care s'a alăturat la cei trei muşchetari, avînd însuşirele minunate ale tuturor la olaltă, D'Artagnan, minunatul şi spiritualul erou, a cărui icoană o evoca şi Edmond Rostand în faţa lui Cyrano de Bergerac, gascon şi el, născut par'că pentru a fi continuat de generaţii întregi de D'Astagnani!

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Nu cunosc figuri literare mai suggestive, mai amuzante, mai instructive şi mai luminoase în acelaşi timp. Astăzi ne dilectăm cu Sherlock Holmes şi cu celealte figuri de detectivi imaginari. Ce sunt acestea faţă cu eroii lui Dumas! Despre aceştia din urmă scria acum cîte-va zile Jules Claretie cu accente de elan:

„Athos, Aramis, D'Artagnan! eroi de roman tot atît de celebri ca şi Napoleon, dar ale căror isprăvi n'au costat vărsări de sînge; eroi de teatru cari prin izbînzile lor au dat lecţiuni de eroism atîtor generaţii; eroi franceji cu adevarat, eleganţi, cutezători, împanaşaţi, cocheţi şi fermecători, ale căror lovituri de spadă sunt renumite în toată lumea..."

Da—şi merită să fie încă odată admiraţi şi aplaudaţi de lumea toată.

Rodion

Muzica lui Wagner

Un jubileu.—Odinioară şi acum.—Părerea scriitorilor. — Compozitor şi poet. — Wagner în Romînia.—Geniul triumfător.

Dela 13 Februarie stil nou, ziarele germane abundă zilnic în articole şi studii asupra lui Richard Wagner.

In ziua aceea s'au împlinit 25 de ani de la moartea ilustrului compozitor şi poet. Gloria lui nu s'a impus fără lupte; geniul lui n'a fost cruţat de adversari, intre cari unii foarte redutabili, cum era Nietsche, marele filosof, ale cărui opere de polemică: „Cît ne costă Wagner", „Cazul Wagner" sunt cunoscute tuturor. In Franţa muzica lui Wagner a avut de luptat cu duşmani numeroşi Aici verva nesecată a lui Catulle Mendès a contribuit mult la popularizarea muzicei wagneriane.

Astăzi Bayreuth, locaşul rezervat cultului wagnerian este un loc de pelerinagiu internaţional, din ce în ce mai vizitat.

Părerile de mai jos ale unor scriitori aparţinînd tuturor naţiunilor vor dovedi că astăzi geniul lui Richard Wagner e obiectul admiraţiunii generale.

Iată acum părerile culese de un mare ziar din Berlin cu ocazia jubileului.

*

Nu prea pricep muzica. In corul universal al vocilor care consacră pe Wagner ca compozitor şi reformator, vocea mea n'are însemnătate. *Il preţuiesc însă foarte mult ca poet.* Talentul lui poetic n'a fost îndeajuns apreciat. Dacă ar fi fost numai poet, încă ar fi făcut epocă.

Geniul seu a influenţat mult asupra dezvoltării muzicei la nord şi în acelaş timp, asupra culturei nordice. E însă regretabil pentru noi, că el, căutînd inspiraţii pentru „ciclul" seu, nu s'a adăpat la izvoarele vechi şi curaté ale nordului. Atunci influenţa acestei muzici ar fi fost mai adîncă la nord. Curentul contra lui Wagner n'a fost nici odată puternic în Danemarca şi acum a dispărut cu totul. Operele sale sunt considerate ca cele mai de seamă pe scena teatrului regal din Copenhaga, cu toate că interpretarea lor în genere e mediocră. (Georges Brandes).

Nu cred că muzica cea mare a lui Wagner să fi exercitat vre-o influenţă asupra culturei europene. Muzica influenţează asupra sentimentelor, nu asupra inteligenţii. Atenieni cei vechi, a căror muzică deabea se ridica deasupra unui „canto fermo" erau mai culţi decît noi. Sicilia şi Campania care au dat pe cei mai mari maeştri, erau regiunile cele mai puţin culte ale Italiei.

(*Cesar Lombroso*).

Cred că generalizarea studiului operei lui Wagner, a ajutat la deşteptarea unei energii muzicale mai serioase şi mai adînci în Italia.

Dar tendinţa teatrală a spiritului latin e prin natura sa opusă sistemului Wagnerian şi se apropie mai mult de alte tendinţe, poate mai revoluţionare, dar mai simple şi cu mai mult sentiment.

(*Giaccomo Puccini*).

Richard Wagner e mort de 25 de ani; de 50 de ani se cîntă operile lui. Eu însu-mi am scris de mai multe ori despre dînsul. Ce aşi mai putea adăoga asupra unui subiect tratat de sute de ori? Influenţa wagnerianismului asupra producţiunii timpului ar fi un studiu întreg şi materie pentru un volum. Nu se poate răspunde în cîte-va cuvinte.

(*Camille Saint-Saens*).

Păstrez operei lui Richard Wagner, care a fost bucuria şi lumina tinereţei mele, profundă admiraţie, pioasă adoraţie şi sinceră mulţumire.

(*Vincent d'Indy*).

Wagner e cel mai mare German, nu numai al secolului al nouăsprezecelea, dar al tuturora. Ca componist e egalul lui Bach şi al lui Beethoven, în teatru e egalul lui Shakespeare.

Influenţa estetică a lui Wagner va dura tot atît cît şi Evanghelia. El ar fi fost salvatorul teatrului, dacă teatrul ar putea fi reformat. Nimeni pînă la el n'a făcut atîta pentru sfîntul spirit şi Parsifal e un miracol, cel mai mare miracol după privirea sfîntului Ioan a lui Lernardo da Vinci.

(*Peladan*).

Detest pe Wagner şi opera sa. Aversiunea aceasta pătimaşă s'a înrădăcinat din copilăria mea. Genul acesta prodigios împrăştie mai puţin farmec decît distruge. Pe mulţi snobi, literaţi şi proşti i-a convins că le place muzica şi pe unii artişti i-a indus în eroare făcîndu-i să creadă că prin studiu poate cineva deveni geniu. Germania n'a produs poate nici odată ceva mai mare şi mai barbar în acelaş timp. (*André Cide*).

Ce sentimente îmi inspiră opera lui Wagner? Dar cînd pui întrebarea aceasta unui artist nu e conţinut în ea şi răspunsul? Prefer „Tristan" şi „Parisifal" tuturor celorlalte. Mă întrebaţi cu drept cuvînt de sentimente; căci dacă ideile mele nu se potrivesc întocmai cu opera aceasta colosală, simţirea mea e mişcată de partea cea mai mică a ei. De douzeci de ani de cînd îi cunosc opera, pasiunea mea pentru el nu s'a micşorat. Wagner e unul din geniile cele mai productive ale omenirei. (*Camille Mauclair*).

Geniul lui Wagner a stăpînit nu numai muzica, dar toată arta franceză zece—cincisprezece ani. A influenţat asupra lui „Sigurd" al lui Reyer, „Gwendolina" lui Chabrier, şi „Chant de la Cloche" a lui Vincent d'Indy de la 1890 începe, slab la început, un contra curent. „Visul" lui Bruneau (1891), „Fervaal" al lui d'Indy (1898) şi „Louise" a lui Charpentier (1900) fără încercări nesigure de a elibera muzica naţională de influenţe străine. Cu „Pelléas şi Mélisande" a lui Claude Debussy (1902) muzica franceză se emancipează. Influenţa lui Wagner a dispărut cu totul.

Wagner e în plină glorie. Acuma e în regiunea ideală a spiritelor, alăturea de Bach şi de Beethoven, departe de viaţa şi de luptele noastre. Nu ne poate fi conducător, ci numai o stea care străluceşte în întunericul nopţii şi la lumina căreia păşim înainte. (*Romain Rolland*).

Un răspuns la întrebarea D-v ar cere o autoritate muzicală şi cunoştinţi muzicale, pe care nu le posed. Vă pot spune numai că pasiunea şi puterea impetuoasă asupra nervilor, influenţează asupra mea din ce în ce mai mult. Şi după părerea mea toţi iubitorii de muzică englezi sunt stăpăniţi de aceiaşi putere şi copleşiţi de acelaş farmec. (*Edmund Cosse*).

Astăzi n'are nimeni o părere asupra muzicei lui Wagner, nimeni n'ar îndrăzni s'o aibă. Muzica aceasta a devenit o parte a vieţei englezeşti ca fâşâitul frunzelor şi ciripitul păsărilor noastre (*Israel Zangwill*.

In Anglia n'au fost nici odată partide pro wagner sau anti-wagner ca în Germania.

Ca tuturor compozitorilor mari i s'au făcut şi lui Wagner critici asupra metodei şi a stilului. De mult însă are locul seu printre nemuritori. In ţara lui operele sale sunt mai apreciate şi nicăiri nu sunt mai recunoscute serviciile sale nepreţuite pentru progresul muzicei decît acolo.

Ca şi lui Händel, Haydn, Beethoven, Mendelssohn şi Brahms, Anglia a deschis porţile şi lui Wagner, ca primă naţiune străină şi i-a urat bunăvenire ca artist şi ca om. Şi cu toate că porţile Germaniei sunt închise producţiunilor sale muzicale, Anglia persistă în politica sa. Ea nu cunoaşte graniţe pentru artă, cînd muzica ce i se trimite, are o valoare adevarat artistică. (*Charles Villiers Stanford*).

*

Amintim, în fine, că în ultimele numere ale „Vieţei Româneşti" poetul St. O. Iosif a publicat o excelentă traducere a operei „Tannhäuser". Dovadă că şi la noi Wagner—poetul, dacă nu compozitorul—numără destui admiratori. **A.**

„Opinia" în Fălticeni

Constituirea clubului conservator-democrat.—Eri joi, după prînz, a avut loc acasă la d. Sebastian Moruzzi, întrunirea membrilor partidului conservator democrat din judeţul Suceava.

S'a recunoscut şefia d-lui Take Ionescu, care a fost aclamat president de onoare al clubului. S'a ales apoi comitetul de acţiune cu însărcinarea de a desemna pe presidentul activ al clubului, pe membrii delegaţi în comitetul executiv central şi de a tranşa diferite alte chestiuni privitoare la club.

S'a expediat apoi următoarea telegramă şefului partidului:

D-lui Take Ionescu,

Bucureşti.

Membrii partidului conservator-democrat din judeţul Suceava întruniţi astăzi la club v'au recunoscut şef al partidului şi aclamat preşedinte de onoare al Clubului asigurîndu-vă de devotamentul lor:

Colonel N. Boerescu, pensionar, C. Romanescu fest prefect, Căp. I. Softa, pensionar, I. Ghiţescu, proprietar, C. Gutter, avocat, G. Strajescu, fost deputat, Mihai Ştefănescu proprietar, Artur Gorovei, fost prefect, I. Gorschi pensionar, Al. Zăhărescu pensionar, Gh. Gutter pensionar, Gh. Olariu comerciant, Sebastian Moruzi fost prefect şi fost deputat, D. Timotei avocat, Stanislas Cihoschi fost deputat, Jean Tatos proprietar, G. Spiridonescu comerciant, Mihai Vasiliu comerciant, Al. Popovici comerciant, Artimon Balantof comerciant, Neculai Ionescu, proprietar, Cornea Iacovlov comerciant, doctor Vasile Lateş, I. Stavăr, proprietar, Gabriel Iacovlov proprietar, Al. Romanescu proprietar, Cernătescu proprietar, Ghiţescu proprietar, Gh. Dobias, advocat, Dimitrie Boroianu profesor universitar şi fost senator, Teodor Bosînceanu, pensionar.

Litere-Ştiinţe-Arte

Credem a face o adevărată plăcere cetitorilor anunţîndu-le că la 19 Februarie va avea loc la teatrul naţional, beneficiul excelentei noastre artiste d-na Aglaia Pruteanu cu piesa „Floarea de pădure" de scriitorul rus Ostrowski, tradusă de d. de Giers, fost consul în Iaşi şi actualminte în Capitală.

*

Prima „lovitură" teatrală după închiderea stagiunei teatrale vor face-o deliciosii tovarăşi nedespărţiţi: d-nii Penel şi Pella, reprezentînd pentru întăia dată pe scena iaşană extraordinarul succes universal: „M-lle Josette, ma femme", pe romîneşte simpla „Domnişoara Josette". In Capitală accastă comedie a avut un succes colosal.

*

D. director de scenă H. G. Lecca, se află de luni seara în Capitală. La Iaşi lipsa d-sale nu se simte, salariul şi tantiemele d-sale fiind încasate din vreme.

*

Biblioteca Socec—95 bani volumul—a pus în vînzare alte două prea interesante volume: „Poezii populare ale Romînilor" adunate de Vasile Alexandri, o culegere de mare valoare literară şi istorică; „Nuvele" de Mircea C. A. Rosetti.

Despre aceasta din urmă se vorbeşte în foiletonul numărului de faţă.

*

In editura librăriei Socec & Comp. a apărut „Cuza Vodă" conferinţă ţinută în aula Universităţii din Iaşi de dl. Petru Rişcanu.

Lucrarea e scrisă cu acelaşi stil luminos şi bogat în care sunt scrise toate operile istorice ale excelentului profesor dela universitatea din Iaşi. E o lucrare bogat documentată, adînc cugetată şi frumos scrisă.

Au fost numiţi directori de studii la Conservatorul din Bucureşti, domnii: Gh. Kiriak, la secţia teoriei muzicale; Stefănescu, la canto; d-ra Zoe Miclescu, la pian; d. I. Dumitrescu, la secţia instrumentelor cu coarde; Fr. Karpus la secţia celorlalte instrumente şi d. A. D. Popovici. directorul conservatorului, la secţia operei şi artei dramatice.

*

Marele poet Heinrich Heine scrie undeva că a văzut cu mare bucurie poeziile sale traduse în limba japoneză, dovadă că era mult admirat în Japonia. Cu ce bucurie ar fi aflat acum că un fervent admirator al cîntecelor lui i-a ridicat acum un modest monument de piatră în Mayumbe, statul Congo, cu o foarte elogioasă şi poetică inscripţie în versuri!

*

Gustav Mahler a refuzat demnitatea de director al Metropolitan-House din Newyork, deşi i s'au făcut oferte colosal de favorabile: 300,000 de coroane pe timp de şase luni, plus alte avantagii materiale. Americanii sunt foarte darnici!

*

Duminecă se joacă, a 4-a oară, „In largul Oceanului."

Trupa rusească anunţată pentru Duminică nu va mai juca.

*

STRUNA ZILEI

CERTIFICAT

De eri funcţionează la penitenciar o şcoală înfiinţată prin noul regulament al închisoarei.

Deţinuţii—atestate
Căpăta-vor la plecare:
Carte ştiu, dar din pacate
Notă rea au la... purtare.

Informaţii

● D. A. A. Bădărău va fi mîine, sîmbătă, la Bădărăii unde se va oficia parastasul de un an la mormîntul regretatului părinte al fruntaşului nostru.

● **Adunarea Camerei de comerţ.**—Adunarea generală a Camerei de comerţ a durat eri pînă la orele 6 p. m.

S'a votat budgetul Camerei pe exerciţiul viitor. Prin acel budget s'au sporit salariile funcţionarilor Camerei cu cîte 10 lei, precum şi a secretarilor secţiunilor judeţene. Raportul general şi darea de samă pe anul trecut, au fost aprobate de adunare.

Luîndu-se în discuţie chestia comerţului ambulant, adunarea generală a admis vederile din proiectul întocmit de d. Gh. D. Şerban în această chestie, care proiect va fi susţinut în congresul camerilor de comerţ.

Prezentîndu-se o lucrare pentru premiul economic ce s'a instituit, adunarea generală a ales o comisiune compusă din d-nii: C. Marinescu, delegatul guvernului, T. Jellea şi T. Lupescu, pentru a întocmi un raport asupra acestei lucrări, în cursul lunei Februarie.

S'a aprobat apoi un credit de 200 lei, din care să se dea secretarului inspector pentru a activa lucrările de întocmirea unei statistice asupra corporaţiilor, ce a fost cerută de ministerul domeniilor.

La urmă, d. preşedinte Gh. D. Şerban a făcut apel la preşedinţii şi membrii secţiilor judeţiene să stăruie pentru înfiinţarea în localităţile lor a cîte-o instituţie regională a „Vetrei Luminoase".

● Membrii consiliului comunal vor fi convocaţi, în cursul săptămînei viitoare, în sesiune extra-ordinară.

● A apărut primul număr al „Revistei absolvenţilor şcoalelor comerciale superioare".

Revista apare lunar în Iaşi. Se presintă foarte bine.

● Sfatul satului Cucuteni, pendinte de comuna rurală Băiceni, din judeţul Iaşi, a fost disolvat şi s'a numit ca delegat special pe locuitorul Ioan Spiridoneanu, care să gireze afacerile sfatului.

A fost disolvat şi sfatul satului Silineşti iar delegat a fost numit Vasile Gh. Colţa.

● Confratele nostru *Ordinea* a fost pus sub direcţia următorului comitet de redacţie: N. Xenopol, N. Cincu, N. Cosăcescu, C. Rădulescu-Motru, Ovidiu Densuşianu, Gr. Urlăţeanu, Stanislas Cihoski, V. Cancicov şi Emil Socec.

Comitetul a însărcinat pe d. G. I. Juvara cu conducerea permanentă a redacţiei şi administraţiei *Ordinei*.

● Ministerul de domenii a aprobat fuzionarea celor 8 corporaţii ale meseriaşilor din localitate, în 4 corporaţii, cum decisese camera de meserii.

O cuvîntare.—Eri cu prilejul onomasticei I. P. S. S. Mitropolit al Moldovei d. D. Dimitriu, şeful corului Mitropolitan, a rostit următoarea cuvîntare:

Onorat Auditor,

Vă mulţumim călduros de înalta cinste ce ne faceţi, luînd parte, împreună cu noi la manifestaţiunea de desăvîrşită iubire şi respect ce avem către I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei Parthenie.

Buna voinţa şi protecţiunea ce ne-a aratat şi ne arată I. P. S. Sa, în toate împrejurările, ne obligă a-i arata recunoştinţa noastră, prin această audiţiune care nu este decât o prea mică răsplată din partea noastră, faţă de cele ce face I. P. S. Sa pentru această instituţie.

Cu această ocazie ţin a vă aduce la cunoştinţă, că membrii corului, încurajaţi de dragostea şi aprecierea I. P. S. Sale, caută să se menţie pe calea creată de marele maestru Gavriil Muzicescu, ale căruia calităţi, în arta corală, vor rămînea vecinic în memoria noastră.

Să trăiască I P. S. Sa mulţi ani fericiţi, pentru binele şi propăşirea sfintei noastre biserici române.

Maistrul (?) Lecca.—Reprezentaţia feeriei „Faust" jucată pe scena teatrului naţional în seara de Sîmbătă 2 curent, a fost o nouă dovadă de nepriceperea actualului director-artistic, în montarea unor asemenea piese. Dl. Lecca nu are nici bună-voinţă şi nici ştiinţă pentru diferitele efecte scenice, cari se cer la feerii şi la piesele spectaculoase.

Toate, dar absolut toate melo-dramele, cari s'au reprezintat iarna asta, s'au jucat mult mai slab ca în alte dăţi; afară de cîteva piese moderne, originale ale d-nului director Lecca, precum şi cîteva traduceri, tot de ale d-sale, în care şi-a dat silinţa a aşeza cîte un salon ceva mai cochet, imitîndu-l după cunoscuta revistă teatrală ilustrată „Le Théâtre", în colo nimic.

Mania sa este de a tăia din o trăsătură de creion tot ce i se pare greu, publicul a cunoscut operaţiile chirurgicale ale d-lui director şi de aceea a rămas foarte nemulţumit.

Apoi s'a mai observat că numai la piesele sale inundă scena de lumină, iar la toate celelalte face „economie" jucîndu-le cu scena în obscuritate.

De ce?

● D. Simion Papadopol, unul din distinşii studenţi ai facultăţei de medicină, şi-a susţinut eri teza de doctorat în medicină, tratînd despre „Ophtalmo" reacţia cu Tuberculină.

D-sa a obţinut magna cum laude.

● Astăzi la orele 4 va avea loc judecarea învăţătorului Dimitrie Gheorghiu, dela şcoala rurală din Curteşti.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii I. Th. Burada, D. Porfiriu şi Al. Popovici.

● Vizarea libretelor tuturor congediaţilor şi rezerviştilor din garnizoana Iaşi, va ţinea până în ziua de 15 Februarie.

Se ştie că vizarea se face la cazarma regimentului 13, Stefan cel Mare.

● D. dr. P. Zossin, a cerut rectoratului să-i pue la dispoziţie Aula, pentru o serie de Duminici, în vederea ţinerei unui ciclu de conferinţe, pentru st îngerea fondului necesar ridicărei unui bust lui Vasile Conta.

● Dl. Dragutin Zaharov, profesor la universitatea din Cazan, a vizitat astăzi universitatea din Iaşi.

● Mai mulţi cetăţeni din str. Sf. Andrei ne adresează această notiţă cu rugămintea de a o publica. Strada Sf. Andrei este uitată de administraţia comunală şi mai ales de serviciul stradelor. Locatarii acelei străzi roagă administraţia să'şi facă datoria şi să se mai uite şi pe străzile lăturalnice ca să se cureţe căci înotăm în noroi ca acum 40 ani.

● Duminică va avea loc căsătoria drăguţei d-re Victorina Dimitriu—telegrafistă cu d. Mihail Corciovă—student în drept.

● D. St. G. Longinescu, profesor lucrează la un studiu juridic asupra dreptului vechiu romîn.

● La 20 Februarie se va ţinea la prefectură licitaţia pentru vînzarea unei cantităţi de vin din pepiniera statului Cotnari.

● Comuna a deschis un credit de 10422 lei, 05 bani, pentru plata lemnelor întrebuinţate la baia comunală.

● O serie excepţională de vederi cinematografice rulează în astăseară Vineri în sala teatrului circ Sidoli. Pe lângă un mare număr de sujete comice, instructive, de pe natură etc. rulează şi epilogul odiosului atentat din Lisabona: Ceremoniile înmormîntărei regelui Carlos şi a prinţului Portugaliei. E de prisos să spunem că aceste vederi sunt autentice, de oarece spectatorii se vor convinge imediat despre aceasta, chiar la prima vedere. Va rula apoi: Epoca nefericitei regine Antoinette. Acest ciclu cuprinde următoarele scene: O serbare la Trianon, Menuett, serbări sub ceriul liber, jocurile, Rendez-vous, Revoluţia franceză, luarea Bastiliei. Inchisoarea „Temple", Judecata revoluţiei, Eşafodul.

Apare apoi pentru penultima dată tânăra Pia în comparaţie cu Loye Fuller, cea dintăi în natură cea de a doua pe pînza cinematografică.

Mâne sîmbătă au loc 2 reprezentaţii: la 3 ore ziua matineu cu preţurile pe jumătate şi seara la 9 cu preţurile obişnuite.

● Duminică va avea loc adunarea generală a artiştilor din Iaşi. Se va vota bugetul şi se va alege un nou comitet.

● I. P. S. S. Mitropolitul Partenie Clinceni a dat o circulară parochilor din eparchia sa, prin care le pune în vedere să îngrijească ogrăzile bisericelor şi în primăvară să le cultive cu pomi roditori.

● In urma ordinului ministrului de răsboi, tot armamentul vechiu de la trupele din corpul 4 de armată, a fost scos din uz şi înlocuit cu armamentul nou 1895.

● Mîine seară, Sîmbătă, va avea loc la societatea de gimnastică, sport şi muzica obicinuită serată dansantă săptămînală.

De asemeni va avea loc obicinuita seratá săptămînală la cercul militar.

DIVERSE

— In aomuna Poeni, din iniţiativa învăţătorului din acea comună, s'a înfiinţat o societate cooperativă sătească.

— Stareţii şi superiorii mănăstirelor din Moldova au expediat eri telegrame de felicitare I. P. S. S. Mitropolitului Partenie al Moldovei şi Sucevei, cu ocazia onomasticei sale.

— S'a promulgat legea prin care se acordă împămîntenirea cu dispensă de stagiu, d-lui Mihai Rudolf Grabowiesky din Iaşi.

— D. Toma Gheorghe a fost numit factor postal gradul IV, la poşta Iaşi.

— Verificatorul de măsuri şi greutăţi cl. III Donighevici Cristian, este transferat de la Tg. Ocna la Tg. Frumos şi Paşcani.

— O mare nenorocire s'a întîmplat eri seara în satul Mădîrjac, comuna Popeşti.

Locuitorul Vasile C. a Popei ducîndu-se împreună cu soţia sa la Tîrg, a lasat acasă două copilţe, Ruxanda de 1 an şi jumătate şi Maranda de 3 ani. Ei au avut imprudenţa de a lăsa soba astupată şi în lipsa părinţilor, bietele copilţe au fost asfixiate.

Cînd aceştia s'au reîntors acasă, au găsit pe fiicele lor moarte.

Dl Costinescu în literatură

Titlul poate părea curios pentru mulţi din cetitorii noştri. In momentul de faţă cînd ministrul nostru de finanţe e obiectul unor polemici foarte puţin literare, cu ocazia legei monopolului, cine îşi mai aduce aminte că d. Costinescu e un fost ziarist, un fost publicist, un vechiu colaborator al „Romînului" fundat de ilustrul C. A. Rosetti.

Iată însă că un volum de literatură, reeditat de noua colecţie Socec et comp. readuce în public numele d-lui Emil Costinescu, autor al unei remarcabile prefeţe la „Nuvelele" regretatului Mircea C. A. Rosetti, unul din fii nemuritorului C. A. Rosetti. Ele sunt opera unui tînăr care promitea foarte mult şi ca scriitor şi ca orator, dar care s'a stins în floarea vrîstei—la 28 de ani. Credem nemerit a reproduce din prefaţa d-lui Costinescu paginile de la sfîrşit scrise cu sinceră şi uneori eloquentă duioşie în fruntea „Nuvelelor" reapărute acum în noua ediţiune:

Dar orele treceau triste şi tăcute şi se citea pe faţa fie-căruia o îngrijire mortală; inimile erau strivite sub ghiara durerii, buzele erau încleştate.

Mircea devenea tot mai slab; mişcările inimei lui ipertrofiate făceau să tresară la fie-care bătae întregul său corp; se vedeau la oare-care depărtare pulsaţiunile violente ale arterelor. Sărmana mamă veghea ziua şi noaptea lîngă dînsul, ca pierdută într'un vis îngrozitor, era acum mai mult de cît ori cînd, ca un suflet deslipit de această lume, care nu mai există de cît pentru fiul său iubit.

In ziua de 20 Iunie, pe la 12 ore, părinţii, împreună cu Vintilă, trecură un moment în camera de mîncat; o servitoare chiemă îndată pe Vintilă din partea lui Mircea.

Mircea se simţise murind şi îl chiemase.

— Sărută-mă, zise el lui Vintilă, cu silinţă, dar cu destul calm.

Vintilă îl îmbrăţişă, şi-l sărută cu iubire.

—Te iubesc, îi zise Mircea...ştii, biblioteca mea este a ta...ce mai am, împărţiţi între voi trei...

Vintilă speriat, voi să îngîne cîte-va cuvinte de îmbărbătare; părinţii intrară, îl sărutară, se sărutară, dar el sărutîndu-i, le zise:—„nu vă mai pot face acum de cît dureri"...şi agonia începu; în curînd sosi şi sora chiemată în toată graba.

Mama luptă prin toate mijloacele, împreună cu toţi ai săi, spre a-l smulge din nou morţii, dar la două ore şi jumătate, Mircea expiră, lipit de sînul aceleia, ce se poate zice că l-a alaptat trei zeci şi doi de ani şi jumătate.

N'a fost o despărţire, a fost o stăşiere, ce lasă o rană totdeauna sîngerîndă; mama cu soţul şi cu copiii ei, îl spalară cu apă şi cu merodenii, îl îmbrăcară; ea îl pieptănă şi apoi se puse lîngă el şi urmă a-i freca, a-i mîngîia mîna, întocmai cum făcuse pîn'aci, spre a-i restabili circulaţiunea şi spre a-l mîngîia.

A doua zi, la ora 8 seara, se făcu îmmormîntarea care fu ceea ce trebuia să fie.

Nimic pentru ochi, nimic pentru deşertăciune, totul vorbea numai sufletului. Se vedea carul mortuar al săracului cu doi cai, fără îmbrăcăminte de doliu, cum îl ceruse Mircea; dar acest car era împodobit de mîinile amicilor, fie-care aduse floarea, sa, semnul său de iubire pentrn amic, omagiul său pentru omul superior; negrul cadru al carului, dispărut cu totul sud flori, cunune şi verdeaţă.

Nu se făcuse nici invitaţiuni, nici avizuri; lumea afla din intîmplare, şi sute de oameni din toate treptele societăţii veniră, caci îl iubeau, îl plîngeau; ei erau foarte numeroşi, şi scurt li se păru drumul de la şosea la cimitirul lui Şerban-Vodă.

Cu toate acestea, calea era foarte lungă, şi noaptea venise, cînd zece braţe amice ridicară coşciugul de pe carul mortuar.

In întunecimea acestui cimitir, plin de mari arbori şi de triste monumente, lumina faclelor şi a candelelor, tremurînd printre morminte arătau calea ultimei locuinţe.

Luna se ridică de odată, ca cum voi şi dînsa să salute pe cel care se ducea. Nu se auzeau de cît paşii pe nisip şi suspine înăbuşite. Era durerea, durerea deplină, întunecată, fără litanii şi fără marşuri funebre. Mama, tata, fraţii, amicii se plecară o ultimă oară pe coşciug, îl mîngîiară din nou, dar în tăcere, şi apoi nu mai rămase de cît micuţa candelă, care arăta că un suflet lipsea din Romînia.

LA MAGAZINUL
Fraţii POLLINGHER
A SOSIT
un mare transport de lengerii
pentru dame
Trusouri complecte
PÎNZARII FINE

Ultime informaţii

Marele colegiu universitar, compus din Senat şi colegiile profesorale ale tuturor facultăţilor din Iaşi, a fost convocat pentru Duminecă 10 Februarie, orele 3 jum., d. a., pentru a lua cunoştinţa de darea de seamă, pe care ilustrul nostru istoric, d. A. D. Xenopol va face-o asupra prelegerilor sale ţinute la Sorbona, precum şi asupra grandioaselor recepţiuni ce i s'au făcut de corpul universitar al universităţilor din Paris.

Probabil că marele colegiu universitar va organiza un banchet în onoarea ilustrului savant.

S'a acordat un nou termen de un an, adică încă două sesiuni, tuturor studenţilor, care din diferite motive, timp de 6 ani, nu şi-au putut termina cursurile facultăţei la care se înscrisese

De la această dată toţi studenţii care nu vor fi obţinut diplomele de licenţiaţi, vor fi exmatriculaţi definitiv.

O scrisoare. — Ziarele au vorbit la timp despre faptul că d. Stere n'a luat cuvîntul, la discuţia generală a proiectului casei rurale, de cît în urma unei telegrame mişcătoare primite de la d-rul Radovici, care se află bolnav în streinătate.

Acea telegramă a fost urmată de o scrisoare, căreia d. Stere i-a dat cetire în Cameră. Foarte interesante, rîndurile d-rului Radovici devin, la sfîrşitul scrisorei, foarte mişcătoare —şi sugerează o sumă de meditaţiuni asupra celor ce trebuie să se petreacă în sufletul acestui om.

Iată rîndurile în chestiune:

„....Sunt două zile de cînd am cetit că proiectul casei rurale a fost depus pe birourile Camerei.

Ştirea mi-a mers drept la inimă. Mulţumirea de a vedea o convingere, care ne este scumpă nouă tuturor, luînd formă concretă, a fost înecat de sentimentul slăbiciunei mele.

Exilat şi bolnav, voi urmări de departe izvorul de activitate care mişcă tot ce rămîne încă în mine din viaţa spirituală».

D. C. Meissner a fost numit membru în a doua comisiune de examinare a învăţătoriior, pentru înaintarea pe loc, în locul d-nei Conta Kernbach, demisionată.

Astă-zi învăţătorii din cele două serii au continuat cu proba orală; o serie depune examen, la „Seminarul Veniamin Costachi" unde comisiunea e presidată de d. S. Haliţa, şi cealaltă la liceul Naţional; unde comisiunea este prezidată de d. C. Meissner.

Aceste două serii vor termina examenul mîine seară, iar rezultatul se va cunoaşte Duminică.

Alte două serii vor fi chemate Duminică.

D. A. D. Xenopol, şi-a reluat astă-zi prelegerile de Istorie pentru studenţii de la litere.

P. S. S. Arhiereul Narcio Creţulescu, stareţul mănăstirei Neamtz, în urma cercetărilor făcute în vechea bibliotecă a Mănăstirei Neamtz a găsit cîte-va ispisoace din sec. XV-lea, de o deosebită însemnătate, privitoare la istoria ţărei noastre.

Membrii Camerei de meserii s'au întrunit astă-zi la orele 2 p. m., sub preşedenţia d-lui Gh. D. Şerban, preşedintele camerei.

La ordinea zilei sunt de cercetat mai multe petiţiuni, precum şi adresele corporaţiei meseriilor unite din P. Neamtz, prin care cere lămuriri dacă maiştrii care au mai multe brevete în meserii deosebite să plătească o singură cotizaţie, sau după cîte brevete au, şi aceia a corporaţiei dulgherilor din localitate, prin care cer aprobarea de a scoate din fondul de rezervă suma de 100 lei ce a fost acordată ca diurnă d-lui Al. Vasiliu, controlor.

Secţia de jandarmi din Brăeşti a raportat prefecturei de judeţ că de cîte-va zile se observă o vie mişcare printre locuitorii din acea comună.

Aşa eri s'a observat o nouă mişcare, ţăranii în trei grupuri s'au dus şi s'au aşezat pe locul viran din faţa cîrciumei, discutînd între ei chestiunea împărţirei pămînturilor şi în cele din urmă au convenit între ei ca o comisiune să se presinte prefecturei şi să ceară ca să li se împartă nişte terenuri, după voia lor.

Comerciantul Meier Iosub, din Belceşti, a reclamat autorităţilor că eri tînărul Iosef Bercovici din Tg.-Frumos venind în gazdă la el, profitînd de ocazie că era singur în casă, a spart un saltar şi după ce a furat suma de 60 de lei a dispărut.

Mumitul tânăr a fost prins şi arestat.

D. Androne Rosvănescu, licenţiat al facultăţei juridice din Iaşi a contractat cu statul Belgian un angajament de 5 ani pentru a întra în magistratura din Congo.

Universitare.—Senatul universitar în unire cu consiliul profesoral al facultăţei de ştiinţe din Bucureşti a numit pe d-nii profesori D. Emanoil, ca preşedinte şi Coculescu şi Ţiţeica, membri în comisia pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de geologie şi astronomie, vacantă la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

Candidaţi sunt d-nii: Traian Lalescu şi Stoenescu-Dunărea.

— D. Val. Ursianu a demisionat din comisia pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de drept roman, vacantă la facultatea juridică din Iaşi.

In comisiune au rămas d-nii Longinescu şi Em. Antonescu.

— Din eroare s'a anunţat că d. C. Hamangiu, Procuror la Curtea de Apel şi profesor suplinitor la facultatea de drept, şi-a reînceput cursul de „drept constituţional" Joui 7 Februarie.

In realitate d-sa l'a reînceput încă din Ianuarie, după vacanţă, şi'l continuă regulat în fiecare Luni, Mercuri şi Vineri de la orele 10—11 jum. a. m. Numai în mod excepţional d-sa a ţinut curs şi Joi, 7 Februarie, în locul orei de „drept civil" al d-lui Matei Cantacuzino, care şi-a făcut cursul astă-zi, Vineri, în locul orei d-lui Hamangiu.

D. Praja, sub-casierul Primăriei, îşi va regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

Cu acea ocazie se va face o mişcare printre funcţionarii Primăriei.

Consiliul comunal din Trg.-Frumos a fost convocat în seziunea ordinară, cu începere de eri 7 Februarie.

Comitetul provizor al cercului medicilor şi farmaciştilor din localitate se va întruni Marţi seara la oarele 8, acasa la d. dr. Gh. Bogdan, preşedintele cercului, spre a se ocupa cu întocmirea statutelor.

Judecătorul de instrucţie al cabinetului III a terminat instrucţia şi a dat ordonanţa în afacerea d-lui Burghelea, ajutor de grefier la tribunalul s. II, acuzat că ar fi facilitat dispariţia unui act comercial dintr'un dosar.

Invinuitul a fost trimis în judecata tribunalului.

● După cum am anunţat ieri şcoala Sacré-Coeur din localitate a fost închisă, din cauză că opt cazuri de scarlatină au fost oficial constatate acolo. Părinţii elevilor n'au voe să se urce în parloir, ci trebue să comunice în vestibulul de jos.

Părinţii stabiliţi în alte oraşe, cari vin să-şi iee copiii, trebue să-i ducă direct la gară.

Agenţi poliţieneşti supraveghează executarea ordinelor sanitare.

Judiciare.—Cu prilejul judecărei recursului doamnei Adela Săndulescu, directoara şcoalei „Elena Eraclide" din capitală, înalta Curte secţia III, admiţînd recursul şi reintegrînd pe d-na Eraclide în drepturile sale, a sabilit următoarea jurisprudenţă:

1. Prin funcţionari inamovili, din art. 4 al. i din legea Curţii de casaţie, se înţeleg toţi acei funcţionari cari nu pot fi înlocuiţi sau destituiţi decît cu oarecare forme menite a-i garanta şi ocroti contra bunului plac al puterei administrative.

2. Profesorii învăţămîntului secundar şi superior numiţi în baza examenului de capacitate nu pot fi depărtaţi *ad nutum* din învăţămînt, ci numai după ce au fost recunoscuţi incapabili de legea învăţămîntului secundar şi superior.

3. Legea din 15 Martie 1907, care autoriză pe Ministru a înlocui pe funcţionarii administtativi, suspendînd inamovibilitatea ce fusese acordată unora din aceşti funcţionari administrativi, nu se poate aplica şi acelor funcţionari cari au un caracter mixt, administrativ şi profesoral, ale căror atribuţiuni formează un tot pe care legea organică a şcoalei nu a voit să-l separe.

— Camera de punere sub acuzare a respins astă-zi opoziţia făcută de I. Răut, vestit hoţ de păseri, de-a fi eliberat.

— La 18 Februar se vor vinde prin licitaţie publică 2 proprietăţi aparţinând falitului I. Leff: casa cu dependinţele ei din str. Alexandri 10 şi un loc viran situat în aceiaşi str. la No. 12.

— Societatea comunală Gutman & Comp. din la Chaux de Fonds (Svitera) a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului giuvaergiu Emil Iosefsohn din Iaşi, în baza unei cambii de 4243 lei.

S'a fixat termen pentru ziua de 12 Februarie.

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.

Iar de la 23 Aprilie 1908:

Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.

A se adresa la proprietar,

ILIE I. COCIA

Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 8 Fevruarie

Aplicarea legei agricole

Bucureşti. — Aplicarea legei tocmelilor agricole întîmpină dificultăţi din ce în ce mai mari.

Comisiunea superioară agricolă se loveşte aproape la fiecare articol de greutăţi insurmontabile.

Din această cauză mulţi sînt de părere că aplicarea legei să fie suspendată pentru un timp limitat, până cînd să se poată face modificările necesare.

De această părere sunt şi unii miniştri, precum şi cîţi-va prefecţi de judeţ.

Aderări la partidul conservator-democrat

Bucureşti.— D. dr. Petrini-Galaţi, eminentul profesor de la facultatea de medicină, din Capitală, fost director general al serviciului sanitar şi d. dr. N. Manolescu, eminentul specialist de boli de ochi, fost director general al serviciului sanitar, au cerut înscrierea lor în rîndurile membrilor partidului conservator-democrat.

Chestiunea islazurilor

Bucureşti.—Mai multe instituţiuni particulare care posedă moşii au comunicat d-lui D. Sturdza că ţaranii de pe acele moşii nu vor să accepte islazurile şi cer din contra ca pămîntul destinat islazurilor să fie dat pentru facerea de culturi obicinuite.

D. Sturza a comunicat aceasta comisiunei superioare agricole.

Coucurs de judecători stagiari

Bucureşti.— Primul concurs pentru ocuparea locurilor de judecători stagiari se va ţinea în ziua de 15 Martie a. c.

Reîntoarcerea d-lui N. Fleva

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" află că în Brăila circulă ştirea că d. N. Fleva va demisiona din demnitatea de reprezentant al ţărei la Roma, şi va reintra în politica militantă.

D. Fleva se va stabili în ţară la începutul lunei Mai şi va lua conducerea partidului conservator-democrat din Brăila.

Concurs la Iaşi

Bucureşti. — Concursul pentru ocuparea catedrei de literatura latină, vacantă la facultatea de litere din Iaşi, se va ţinea în Noembrie, iar nu în Iunie, cum se anunţase.

Incasări

Bucureşti.—De oarece în judeţul Neamţ s'au constatat sume mari neîncasate din cauza neglijenţei perceptorilor, ministerul de finanţe a luat măsuri pentru grăbirea încasărilor'

Misiunea suedeză

Bucureşti.—Misiunea specială suedeză a luat parte aseară la un prînz oferit de d. Dimitrie Sturdza, prim-ministru.

La acest prînz au participat şi reprezentanţii puterilor străine.

Requiem

Bucureşti. — Eri la ora 5 p. m., a avut loc la templul israelit, din str. sf. Vineri, un requiem pentru odihna sufletului lui Ronetti-Roman.

Au participat între alţii familia defunctului, d-nii: I. Kalinderu, Gr. Procopiu, Al. Davila, toţi artiştii şi artistele Teatrului Naţional în frunte cu d. C. Nottara, precum şi reprezentanţii elitei israelite din Capitală.

D. dr. Beck a ţinut o cuvîntare despre viaţa şi meritele literare ale lui Ronetti-Roman.

Regulamentul nouilor judecătorii

Bucureşti.—La ministerul de justiţie se lucrează la întocmirea regulamentului legei pentru înfiinţarea judecătoriilor de pace.

Acest regulament va fi întocmit până la 15 Februar.

Imprumut comunal

Bucureşti.—Primăria comunei Bărlad a fost autorizată se contracteze un împrumut de 806.571 lei, pentru acoperirea cheltuelelor ce s'au făcut cu ocazia lucrărilor de pavarea oraşului.

Camera

Bucureşti.—Şedinţa se deschide la orele 2 şi 35. Prezidează d. Ferekide. Pe banca ministerială d-nii: Anton Carp, Morţun şi general Averescu.

D. Anton Carp depuue un proiect de lege pentrud eschiderea unui credit necesar pentru aplicarea nouei legi a tocmelilor agricole.

D. Eleterie Ionescu, cere guvernului să vie cu un proiect de lege pentrn stîrpirea jocurilor de noroc.

D. Anton Carp ia cuvîntul în discuţiunea generală a proiectului casei rurale şi răspunde diferitelor observaţiuni ce s'au făcut de diferiţii oratori, sarcină care zice d-sa i-a fost mult uşurată prin discursurile d-lor: V. Brăteanu, Bălănescu şi Moisescu.

Nimeni nu poate tăgădui necesitatea unor reforme menite a îmbunătăţi starea ţaranului. Avem şapte sute de mii de ţarani care nu posedă nici o bucată de pămînt. Susţinerea însă a unora că numărul de hectare acordat nu va îndestula nevoile ţaranilor nu poate fi satisfăcută, întru cît statul nu posedă mijloace suficiente spre a răspunde imediat necesităţilor reale.

Şedinţa continuă şi tot astă-zi se va lua în consideraţiune legea în total.

Discuţia pe articole va începe probabil mîine.

Senatul

Bucureşti.—După facerea apelului nominal, senatorii trec în secţiuni.

Condamnarea lui Stoessel

Petersburg.—Generalul Stoessel a fost condamnat la moarte fără însă a pierde drepturile şi onoarea sa Generalul Fock a fost reprimandat. Generalii Reis şi Smirnow au fost achitaţi. Curtea va solicita la Ţar schimbarea pedepsei lui Stoessel în închisoare de fortăreaţă pe zece ani din cauza eroismului garnizoanei de sub comanda sa, precum şi pentru bravura sa personală.

Francezii masacraţi

Paris.—Din Casablanca vine ştirea că două coloane franceze, comandate de generalul D'Amande, au fost decimate de trupele marocane. Generalul se află complect izolat de Cazablanca. In acest oraş domneşte o mare emoţiune, iar trupele spaniole se pregătesc ca să apere oraşul.

Stiri din sorginte berlineză confirmă această versiune.

Un spion

Paris. — Opinia generală este aici că cu siguranţă Krumholz este un spion în serviciul unei puteri străine; totuşi lipsind probele absolute de vinovăţia sa, este posibil să intervie o ordonanţă de neurmărire, însă aceasta ar fi urmată de o deciziune de expulzare.

Numiri

Lisabona.—Chestiunea numirei guvernatorilor civili în diferitele departamente pe continent şi în insule a fost tranşată. Unsprezece guvernatori vor fi luaţi dintre regenatori şi zece dintre progresişti. Aceasta probează înţălegerea partidelor cu guvernul în vederea apropiatei campanii electorale.

Un comunicat

Londra.—Ziarul „Times", vorbind despre comunicatul ziarului «Rossia», zice: «Dacă bunele relaţiuni care există actualminte între Rusia şi Anglia ne-ar pune în stare a depărta toate dificultăţile care sunt între Rusia şi vechea noastră amică Austro-Ungaria, aceasta s'ar datori în mod particular tratatului Anglo-Rus privitor la Asia.

Vizită Regală

Lisabona. Regele Manuel însoţit de un ofiţer de ordonanţă s'a dus la palatul Ajuda să viziteze pe regina Maria Pia a cărei stare de sanatate se ameliorează.

Cutremur de pămînt

Pressburg. (Ungaria). Eri seara la orele 10 şi jum. s'au simţit trei puternice cutremure de pămînt, la scurte intervale.

Nu se semnalează nici un accident.

Dezminţire

Paris.—Preşedintele consiliului de miniştri a comunicat o nota prin care zice că guvernul dă cea mai formală desminţire svonurilor respîndite despre o nouă trimetere de trupe în Maroc. Dela începutul expediţiunei un detaşament de întărire este mereu gata a pleca în caz de trebuinţă. Este deasemenea neexact că Made s'ar fi gîndit vreodată să părăsească garnizoana din Casablanca pentru a împărţi efectivele ei între Medinna şi Berrechide.

Mobilizări de trupe

Petersburg.—„Agenţia Westuik" spune că este autorizată a declara că sunt cu totul false ştirele despre mobilizarea a oare căror detaşamente de către Rusia sau de transportarea de trupe spre sud şi despre concentrarea trupelor din Caucas. Ambasadorul turc de la Petersburg a declarat d-lui Iswalski că Turcia a luat numai măsuri de asigurarea graniţilor turco-persane din cauza agitaţiunei curzilor şi a adăogat că Turcii continuă a fi inspirată de sentimentele cele mai amicale către Rusia. Deci o întîlnire eventuală a armatelor turco-ruse sunt desminţite.

Avis important

Aduc la cunoştinţa onor. Public şi onor. mele clientele că am făcut *o instalaţie nouă de tot şi modernă* în atelierile mele de Boiangerie şi spălătorie chimică şi spălătorie de albituri, instalaţiune care poate să rivalizeze cu orice fabrică din străinătate aşa că sunt în posiţiune de a împlini ori-ce dorinţe a onor. mele clientele.

In stabilimentul meu de *Boiangerie şi spălătorie chimică* se poate *boi, revopsi, spăla* şi *curăţi* pe cale chimică orice haine de dame, toalete de bal, teatru, haine bărbăteşti, de copii, uniforme milităreşti şi şcolare, stofe de mobile, perdele, covoare din ori ce fel de stofă de mătasă, sau catifea, pantofi de bal, mănuşi, cortele, pene, boauri, lucruri brodate, mantale şi pelerine de cauciuc, jachete şi pantaloni de piele, blănuri, dantelărie, etc. etc.

Se boeşte în toate culorile şi *se garantează* pentru ori ce culoare şi pentru ori ce pată ce se scoate.

De aseminea în *spălătorie, instalaţie cu aburi*, se spală lenjuri femeeşti, bărbăteşti, gulere, manşete, albituri de menaj, trusouri, perdele etc. etc.

Se primesc comenzi din provincie prin o c. p. Cheltuelile de înapoiare a comenzilor privesc pe fabrică.

Rog dar pe onor. Public şi onor. mea Clientelă să mă onoreze şi în viitor cu comenzile d-lor şi se vor convinge *de exactitatea celor spuse mai sus precum şi de preţurile moderate.*

Birou de primire la fabrica *Iaşi str. Păcurar 105*

La filiala *Iaşi str. Lăpuşneanu 25* şi la *Bîrlad vis-a-vis de sucursala Poştei.*

cu toată stima

MARTIN BUCHHOLZER

Propietarulfabricei

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**

str. Lăpuşneaeu 38

Feriţi-vă de agenţi

Cari vă speculează luîndu-vă preţuri exorbitante pentru Gramofoane false.

Nu cumparaţi în alt Magazin înainte de a cerca Gramofoanele şi plăcile noastre veritabile, recunoscute ca superioare de numeroasa noastră clientelă.

Plăcile şi acele noastre sunt cele mai veritabile nefiind uzate.

A sosit un mare transport de Gramofoane şi plăci precum şi viori, mandoline, flaute etc.

„România Musicală"

Magazin de instrumente şi note muzicale

24. Iaşi, str. Lăpuşneanu, 24,

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa II-a a Loteriei

Tragerea
la 4 5 Februarie 1908

LEI 70,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 4
1/4	Un sfert	Lei 8
1/2	Una jumàtate	Lei 16
1	Loz întreg	Lei 32

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele ăă ămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Brouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repede

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE METRE 0f30c.

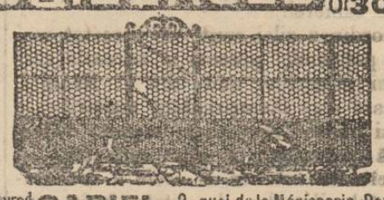

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Treillasson pour abris, le mètre carré... 1 90
Porte-fou en fil de fer, pour 100 Plantes..... 7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de către PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea ELIXIRULUI GUILLIÉ est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote se reţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IAŞI: Farmacie FRATII KONYA.

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | DIRECTORI: Gh. Ghibănescu și Lascar Antoniu | Anul V. — No. 360. — Duminică 10 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

HOMO NOVUS

E o logică fatală a lucrurilor, ca în totdeauna promotorii marilor idei, antemergătorii fanatici ai unor noui concepțiuni sociale, să nu fie înțeleși de contimporanii lor. Și consecința, fatală și ea ca logica lucrurilor, este rězboiul crunt, lupta îndîrjită în contra acestor *oameni noui*.

Nu e de mirat deci, ca noul șef să aibă o primire atît de puțin amicală din partea partidelor istorice, ...istorice din punct de vedere reacționar al cuvîntului. Programul înaintat, bazat pe evoluțiunea modernă a nouilor idei în materie de guvernămînt, nu poate fi pe placul unora dintre liberali înnărăviți în rele și al conservatorilor — carpiști îmbătrîniți în junimismul lor de la 1848.

Căci ideile politice care marchează programul partidului conservator-democrat de sub șefia strălucită a celui mai de valoare barbat de stat al Romîniei contemporane, sunt însufețite de avîntul problemelor sociale și economice care agită astăzi toate statele culte și înaintate.

Partidul conservator-democrat s'a născut din o adîncă nevoe politică și socială, el fiind menit să conserve tot ce e bun și în curent cu evoluția modernă a timpului și să deschidă în acelaș timp calea largă curentelor mari populare, ferindu-le de a merge pe drumul greșit al utopiștilor sau al revoluționarilor.

Dar, nu numai lipsa de condescendență și de primire amicală a noului șef, se observă la reprezentanții reacționarismului. Mai ales la foștii noștri tovarăși de pînă eri, observăm un sentiment din acele, pe care numai la oamenii lipsiți de cea mai elementară educație sufletească, se poate observa, sentiment care ne inspiră și o imensă durere și un enorm dispreț. Acel urît sentiment este acela al *calomniei*.

Înțelegem ca un *om nou*, un „homo novus" să producă acea frămîntare firească în concepția și mentalitatea reacționară a acelora cari cred că zidurile chinezești sunt pavăza cea mai bună a progresului unui stat modern. Dar nu înțelegem ca oameni care pînă mai eri se pretindeau că sunt admiratori entuziaști ai strălucitoarelor calități de om de stat a d-lui Take Ionescu, să se coboare pe scara morală atît de jos, încît să debiteze cu seninătatea cea mai inconștientă, calomniile cele mai ordinare la adresa idolului de odinioară !

Căci cum putem califica, de cât *nedemne calomnii*, acele atacuri personale adresate d-lui Take Ionescu cu privire la *„conversiune"* și la *„terenurile petrolifere"*, atacuri ce au fost spulberate la moment de persoane de capacitatea intelectuală și valoarea morală a d-lui Ioan Lahovary ?

Dar, ce dovedesc oare toate aceste calomnii ordinare, atacuri josnice și svârcoliri furibunde, de cât slăbiciunea inspirătoare de milă, a adversarilor noștri, foștii noștri amici de pînă eri ?

Ei văd că terenul li se surpă, ei văd greșala ce au comis, ei văd că aproape întreg partidul conservator urmează pe iubitul și strălucitul nostru șef d. Take Ionescu, și de aci lașitatea mijloacelor ce întrebuințează, de aci orbirea ridicolă a luptelor ce se încearcă a da.

Citiți de curiozitate presa lor plină de invective, insulte și spasmuri la adresa d-lui Take Ionescu și citiți pe de altă parte presa noastră demnă, senină și plină de înaltă deferență față de adversarii noștri politici. Paralelismul e plin de eloquență. Svărcolirile lor ne inspiră milă și ne face să surîdem.

Viitorul e cu noi.

Cu multă dreptate distinsul nostru amic, d. C. Disescu, spunea următoarele în măreața întrunire de Duminica trecută : «Ce vrem noi ? Noi vrem să punem de acord instinctul conservărei sociale cu instinctul transformărei și inovărei sociale. Logica faptelor și admirabila lege a evoluției ne explică manifestarea aceasta totală a unei vieți intense și progresive. Nu,—în special—calitățile intelectuale, sentimentale și de voință ale lui Take Ionescu, triumfă în acest moment, dar nevoile exclusive ale națiunei ; inteligența și inima lui Take Ionescu corespund unei stări reale. Căci aici vorbește legea transformismului istoric; aici vorbesc generațiile ce se succed, imbinîndu-se».

Iată omul !

Lascar Antoniu

PARTIDUL DE AZI

Partidul conservator-democrat înregistrează zilnic nuoi succese. Acțiunea politică a celui mai mare fiu al Romîniei moderne, turburată doar de calomniile unor ciocoi fără drag de țară, este îmbrățoșată cu căldură în toată țara.

Doi mari savanți ai țărei, doctorul Manolescu și doctorul Petrini-Galați, au venit să cinstească cu prezența lor partidul de sub șefia lui Take Ionescu.

Și Nicolae Fleva, tribunul de odinioară al poporului romîn, care se retrăsese din viața politică, a resimțit dorul luptei politice și va veni să pună umăr și inimă alăturea de Take Ionescu.

Nici odată o acțiune politică n'a găsit mai mare răsunet. Țara, mai de mult, vroia un partid al lui Take Ionescu, un partid în care el— care întrupează năzuințele curate ale neamului— să aibă mînă libera.

Două decenii aproape a dăinuit sclăvia acestui mare om; două decenii păgubite în continuă luptă contra urei ciocoiești, contra urei acelora cari plănuesc încătușarea libertăților, reînființarea pedepsei cu moarte, rusificarea—în obiceiuri—a Romîniei.

Voința extremă a poporului a redat libertatea lui Take Ionescu și astăzi el se află în fruntea unui partid, care ieri încă era partidul de mîine, astăzi ie partidul de azi : căci țara îl vrea.

Degeaba se agită, prin presa lor neștiută, hulită și părăsită, acele cinacle de învinși,—cari vor acum viața lui Take Ionescu !

Fiecare zi înseamnă nuoi succese pentru partidul nostru și, nu va trece multă vreme, țara va avea ceea ce-i trebue: două partide politice, tari ambele, cu idealuri hotărîte amîndouă : partidul liberal și partidul conservator democrat.

Fracțiunele politice, cari împedică acum mersul regulat al lucrurilor, vor dispărea și de ele se va vorbi ca de bulangiștii de odinioară.

FLUERATORII

Ziarul local al carpismului, care a trecut sub direcția unui comitet foarte anonim, cată să convingă pe naivi, că incidentul cu fluerăturile n'ar fi pornit din inițiativ nobilă a clasei privilegiate represintată, mai ales, prin d. Ghiță Baltă. Că nu din oficina acelui ziar leșinat și ridicol s'a dat acel concert de fluerături, ci că, iertată fie-ne expresia, poporul, convins de dreptatea cauzei lui Gh. Baltă, poporul l'a fluerat pe d. Take Ionescu.

Ziarul, cu capul foarte mare și cu comitetul foarte anonim, s'a aratat mîhnit de succesul d-lui Baltă și a protestat contra faptului „că mii de oameni l'au fluerat pe d. Take Ionescu".

Am înțeles repede șolticăria. Și am trimes respuns prin gazetă acelui mic ziar cu capul foarte mare, că ie perfidie curată ceea ce face. Atît de mare e perfidia, că dă și în prostie, potrivit modului de a fi al gazetei minuscule cu capul mare, cu anonimul comitet de redacție.

Căci prea e de oaie ceea ce face: alaltăeri protesta contra celor întîmplate ; ieri, într'un foarte obscur articol de fond, amenința pe d. Take Ionescu că ceea ce s'a întîmplat se va mai întîmpla ; astă-zi în alt articol de fond, aduce laude fluerătorilor și numește „ținta" lor „umanitară".

Este deci evident—o știu și copiii la Iași — că „manifestația" a purtat pecetea pur carpistă; că acolo au ajuns leșinații, ca să recurgă la fluerători „umanitariști".

Și pe această cale—și mai ales pe aceasta—ei vor rămînea izolați în marea lor durere. De va veni la Iași d. P. P. Carp ca să se întreție cu prietinii sei, noi nu vom plasa în calea sa—fluerători. De va veni chiar d. Filipescu, ca să distribue și aci din interminabilul seu venin—nu noi îl vom împiedica. Căci un partid politic, care ajunge să se dedee la astfel de mijloace, dovedește evident că el a ajuns în desperare de cauză, că el nu este nici măcar inteligent în alegerea mijloacelor de luptă în afară de idei.

In momentul în care partidul liberal face tot ce poate pentru a reașeza lucrurile, partidul d-lui Carp, în luptă cu partidul d-lui Take Ionescu, crede că trebue sa recurgă la mici și deochiete infamii și să le presinte țărei ca program. Aceasta înseamnă că partizanii d-lui Carp, fiindcă cei mai mulți din ei au situațiuni materiale bune, directe sau uzufructuare. nu cultivă de cît ura—și o cultivă prost de tot—iar interesele țărei sînt mai prejos, după a lor socoteală, de cît o oare care fluerătură „umanitară" și regușată.

Pe acest teren—de ordin „muzical"—cei din partidul fluerătorilor, sub inteligenta conducere a d-lui Baltă—poate să fluere inainte.

Ori ce concurență, în asemenea proastă materie, este esclusă.

Un lucru rămîne în picioare, lucru vechiu : evidenta perfidie a minusculului ziar cu capul de bou.

CATE-VA NOTE

Alt interview cu Tanase.

Cu amabilitatea caracteristică excelentului bărbat de chambre al Nababului, am fost primit și de această dată.

— Mă găsesc—spun eu—sub impresia patriotică ce mi-a produs-o scrisoarea de renunțare la despăgubiri a fostului președinte al consiliului...

— Desfid pe dl. Take Ionescu, mă întrerupe excelentul interlocutor, să publice și d-sa asemenea scrisoare. Boerul meu o duce într'o continuă renunțare: a renunțat la șefie; a renunțat la portofoliu ; a renunțat la despăgubiri.

— Dar spune Camera că cifra de 400.000 lei ar fi exagerată.

— Exagerată ? Trebuia să ceară și mai mult, ca să fi avut de unde lăsa. Dar a renunțat.

Desfid pe dl. Take Ionescu să facă la fel.

— Dar... vă rog. Zice lumea că cifra de 400.000 lei ar fi exagerată.

— Invenții pur takiste. Am avut la Șoimu, gata de transport, milioane de ouă ; am avut ghiață ; am avut, în hambare, toată corespondența prefecților cari prevestea rescoalele ; am avut, tot în hambare, mii de vagoane de pîine ; porumb...

— Dar cum au venit în hambare—rapoartele prefectoriale?

— Am zis'o și la telefon domnilor prefecți : înăbușiți revoltele, ucideți pe răsvrătiți—dar cu blîndețe!

— Dv. deplasați chestia. Știu că ați vorbit astfel la telefon. Și țara o știe și, credeți—mă — și urmașii urmașilor Dv. vor ști lucrul acesta, din istorie. Dar vă întreb alta : „cum au ajuns raporarte prefectoriale în hambarele de la Șoimu ?

— Le-am trimis eu. Ca să aibă cu ce învăli ouăle ce se trimit în străinătate. Ouăle dela Șoimu ! Le-a mers buhul în Franța, în Germania, în Anglia. Da, domnule, ouăle ce se servesc în marile hoteluri europene sînt operele găinelor de la Șoimu. Operele lor, da. Noi cinstim țara în străinătate cu ouăle noastre, cu ouăle găinelor noastre...

(Sună la telefon. D. Tanase vorbește).

— Trebue, zice el după ce termină convorbirea telefonică — trebue să vă las. Mă chiamă d. Carp.

— In ce scop, dacă nu sînt indiscret.

— Scopuri politice : noi tratăm dela șef la șef. Nu ca d. Take, care voia să-l abimeze pe d. Carp !

*

Două soiuri de știri sensaționale au jucat mare festă, în cursul septămînei, ziarului „Epoca" : piesa „Știri sensaționale" a d-lui Bacalbașa, care a căzut fără de nici o sensație osebită—și anumite știri de sensație de la Iași, cari n'au putut cădea fiind-că n'au stat nici odată în picioare.

*

Epoca face o profeție : că d. Take Ionescu nu va putea—asemenea lui Crist—să-și sature partidul cu cinci pîini și trei pești.

Cu pești—de sigur că nu : speța a aderat exclusiv la programul carpist.

OAMENI ȘI LUCRURI

CU SINGE...

...«Nu mă mai recunosc în acest amestec de vorbe seci, de imagini lipsite de înțeles, căutate și chinuite. Sunt oare eu care am ajuns la atîta stăpînire de condei ? Nu-mi vine să cred și cu toate aceste... Ah, cine ar putea presupune durerea cu care am creat în tot-deauna? Natura a fost darnică cu mine, dar nu mi-a dat *ușurința*. Am scris cu sînge. Pînă să ajung la o poesie pe placul lui Maiorescu, trebuia s'o scriu de zeci de ori. Cuvintele nu-mi curg de la sine. Sunt nevoit să le siluesc în lăcașul lor tăinuit. Acum însă le găsesc adăpostul și le scot frumoase și potrivite. Ideile se îmbracă în haine strălucitoare. Imi plac și mie. Dar în tinerețe lupta era zadarnică. Loveam în cremene ; scînteia nu eșia. Pentru a înlocui scînteia, eram nevoit să fac zgomot de cuvinte și de imagini. In vremea acea mi se părea că vine. Acum însă știu sigur că nu venea. *Geniu pustiu* mi-o arată. Și mulțumesc zeilor nemuritori că nu m'am pripit să-l public. N'ar fi plăcut nimănui".

Rîndurile aceste sunt dintr'o scrisoare necunoscută pînă acum, a celui mai mare poet al neamului romînesc : Eminescu.

Ele sunt interesante nu numai ca document, dar instructive în gradul cel mai înalt și demn de meditat de către scriitori și de cetitori în același timp.

Eminescu nu se sfia să exprime cu cîtă greutate ajunge să dee forma definitivă bucății poetice, cu cîtă durere crea nemuritoarele strofe care ne îmbată astăzi simțirile. Producțiile literare l'au costat muncă, răbdare—sînge !

Despre cei mai mari poeți lirici ai veacurilor se știe astăzi că bucățile lor, ușoare în aparență, sunt fructul unei munci și unei sîrguinți de necrezut. Inspirația nu-i dă poetului decît simburele poeziei, —dar forma ei, armonia ei, durabilitatea ei eternă, cîutărețul o găsește numai cu răbdare și cu cizelare migăioasă. O nouă dovadă despre aceasta va rămînea documentul citat mai sus, scrisoarea lui Eminescu, unul din cei mari poeți nu numai ai Romînilor dar ai lumei. Lumea cunoaște în genere ceea ce dă la iveală poetul, dar nu cunoaște nenumăratele lucrări, încercări, inspirațiuni pe care el le jertfește, florile și gîndirile ce bat la poarta vieței :

Ah, atuncea ți se pare
Că pe cap îți cade cerul :
Unde vei găsi cuvîntul
Ce exprimă adevĕrul ?

Și în găsirea acestui cuvînt muncea cu durere grea poetul; întru exprimarea adevărului, el se istovia pe altarul nemuririi scriind cu sînge, sacrificînd pe altarul desăvîrșirei atîtea comori de gîndire și de armonie !

Rodion

Școalele de corecție

Iată o foarte însemnată chestiune pedagogică ridicată la cercul didactic din localitate, de către vocea autorizată a domnului Meissner, distinsul profesor de pedagogie și unul dintre cei mai destoinici colaboratori, la reformarea și modernizarea învățămîntului nostru primar, modernizare începută, sub ministerul ilustrului ministru *dl. Take Ionescu.*

In conferința ce a ținut-o la cercul didactic în ziua de 7 Februarie, dl. Meissner motivează importanța școalelor de corecții dovedind necesitatea înființărei unor asemenea școli la noi în țară. D-sa a fost preocupat de chestiunea aceasta încă de pe timpul cînd era inspector general al învățămîntului, avînd adese-ori ocaziuni de a observa dificultățile aplicărei legei obligativității în cazurile cînd elevii, cu apucături perverse și netolerabile, nu puteau fi eliminați din școli la cererile directorilor—eliminările fiind interzise prin legea și regulamentele școalelor primare.

Cu drept cuvînt se pune întrebarea: ce te faci, cu elevii, cari prin ereditate și atavism, au moștenit apucături care primejduesc educația celorlalți elevi ?

Și școala și familia în genere sufăr prin contactul acestor elemente periculoase cu majoritatea celorlalți elevi. Adesea ori, numeroase familii cu drept cuvînt protestează pentru tolerarea în școalele primare —a fortiori—a acestor elemente vătămătoare educațiunei. De bună seamă că o intervenție trebue făcută și cea mai bună și mai folositoare societăței și indivizilor este acea a înființărei *școalelor de îndreptare*, care vor avea de scop, izolarea elementelor care turbură disciplina și educația școalelor în institute anume organizate, unde sub o îngrijire anumită, societatea să poată primi mai tărziu în sînul ei cetățeni onești și cinstiți.

Dacă societatea s'a gîndit la desmoșteniții soartei : orbii, surdo-muți etc.., i se impune și grija de nenorociții copii fără defecte fizice, însă cu defecte morale mult mai primejdioase adese ori societății ; defecte care au ca sfîrșit înmulțirea penitenciarelor.

Prin aceste școli de corecție (îndreptare) se salvează și societatea și indivizii condamnați prin naștere ori prin mediu de traiu periculos. Mai trebue de ținut seamă de un lucru:

Inființarea *școalelor de îndreptare* va face un mare bine organizărei întregului învățămînt primar. Intr'adevăr, cunoaștem raportul actual dintre școală și familie care seamănă în multe privințe cu o căsătorie nenorocită. Școala noastră modernizată aproape, familia în majoritate departe de modernizare. Dar ce a mai trist, putem socoti fără teamă de a fi dezmințiți, că 20%—50% dintre elevi după o scară de gradare socială a familiilor, nu ar trebui să figureze nici aceștia în școalele Statului după principiul obligativității; căci dacă acești elevi nu au înclinări ereditare așa de primejdioase, nu este mai puțin adevarat, că educația lor adusă din familie ar trebui oprită la porțile școalei și chiar departată.

Și nici mijloace nu sunt de remediat cu actuala organizare a școalelor noastre și nici familiile nu știu ce să facă cu acești elevi.

La periferiile orașelor mari, mai cu seamă, situația e mai mult de cît îngrijitoare—e o primejdie poate școala actuală primară fără *școli de corecție*. Așa dar, dacă avem o altă categorie mult mai numeroasă de elevi, cari primejduesc prin exemple și fapte educația în genere a restului de elevi mai aleși, primejdie care prin sforțări mari întru cît-va se mai poate atenuà pănă la o transformare a familiilor noastre, mai poate fi discuție de primejdia categoriei celei întăi de elevi absolut contagiați de toate boalele morale? Se poate imaginà în starea actuală de lucruri o organizare serioasă a școalei noastre primare ?

Se poate vorbi de educație în școală?

Mai poate institutorul face progrese serioase chiar în învățămînt ? De bună seamă că nu. Atunci cînd școala primară va putea fi curățită de elevii care fie prin moștenire, fie prin mediul în care trăesc „primejduesc vădit" educația și instrucția în școală, atunci, se va face spor și se va vedea efectele bine făcătoare ale educației, de jos pănă sus, de la școala primară pănă la universitate.

Lumea e alarmată de reaua educație ce ce dă la noi elevilor. Și cu drept cuvînt trebue să fie alarmată. Tocmai pentru aceasta se cere o muncă unită a familiei cu școala, o colaborare la studiarea

cauzelor şi mijloacelor ce trebuesc găsite în a îndruma tinerimea spre o educaţie serioasă şi îngrijită.

Să nu se sperie lumea de şcoalele de îndreptare, după cum în boalele fizice nu trebue să se sperie de spitale. Intervenţia la timp făcută va face fericirea numeroaselor familii nenorocite care vor da societăţii fii însănătoşiţi moralicește şi sufletește prin „şcoalele de îndreptare".

Apelul d-lui Meissner făcut profesorilor şi institutorilor spre a se face o mişcare inimoasă şi serioasă în această direcţie, îi face cinste, şi nu cred că se va găsi unul dintre apostolii luminei să nu-l urmeze în această nobilă încercare lucrînd prin toate mijloacele posibile la formarea unui curent puternic în ţară pentru crearea acestor institute de educaţie atît de folositoare ţării. A fost dat tot Iaşului, bătrînului centru cultural, cinstea de a pleca un curent de purificare în educaţia tinerilor generaţiuni spre formarea adevaratelor caractere atît de necesare patriei. La luptă dar, spre realizarea mijloacelor bine-făcătoare pentru a ajunge la ideal cît mai repede!

Victor Munteanu

Interview cu d. A. D. XENOPOL

— Ilustrul istoric, revenit din Paris, acordă un interview Opiniei, în chestia prelegerilor sale —

— Cum v'a venit ideia să ţineţi prelegerile la Paris?

— Ea mi-a fost suggerată de d. Gabriel Monod, unul din cei mai mari istorici ai Franţei, profesor la şcoala „des Hautes études" şi director al revistei istorice—şi am fost mult încurajat de unele sfaturi prietenești. Răspunzînd d-lui Monod că sunt gata a'i primi indemnul, d-sa propuse invoirea mea de a ţinea prelegeri, marelui consiliu al facultăţei de litere, compus din 61 profesori. Era o greutate, căci trebuea obţinută unanimitatea, fără de care autorizarea nu se putea da. Am obţinut acea unanimitate şi după o amînare întîmplată din cauza răscoalelor din primăvara trecută, am plecat în Decembrie la Paris, unde am început prelegerile în ziua de 7 Ianuarie st. n.

— Cum aţi fost primit în Paris de profesorii de la Sorbona?

— Am fost primit în modul cel mai călduros, atît de profesorii de la Sorbona, cît şi de colegii mei de la institutul Franţei.

D. A. Croizet, decanul facultăţei de litere, unul din cei mai eminenţi profesori ai Sorbonei, mi-a desemnat ca amfiteatru, sala unde profesase Michelet, prietenul Romînilor şi susţinătorul lor în timpuri de grele cumpănă. Şi am hotărît, împreună cu d-sa, a ţinea două lecţii pe săptămînă: Marţea şi Sîmbăta de la 5 oare.

La prelegerile de deschidere am fost însoţit la catedra de unde vorbeam, de d-nii: Croiset, Liard, rectorul universităţei, de d-nii: Boutroux, Luchaire, Monod, Paul Leroy Beaulieu, Bloch, Thevenin, membri ai institutului şi profesori ai Sorbonei. După ce d. Craiset a rostit cuvinte foarte măgulitoare la adresa mea, am început lecţiunea care trata două mari întrebări de logică a ştiinţelor: *1). Dacă ştiinţa este reproducerea realităţei în mintea noastră sau, cum susţine Kant şi şcoala lui, numai o relaţiune între noţiunile minţei; şi 2). Dacă ştiinţele exacte sunt menite a descoperi şi expune relaţiile cauzale ale fenomenelor.*

Pentru a desbate aceste idei am luat exemple din toate ştiinţele şi am ajuns la concluzia cu care am încheiat lecţiunea, că ştiinţa este o reproducere prelucrată şi sistematizată de mintea lumei aevea şi al doilea că această ştiinţă ne dă numai cît cunoştinţa chipului *cum* fenomenele se petrec. Cît despre cauza pentru ce ele se petrec astfel, ştiinţele nu pot da răspunsuri de cât uneori, pentru unele clase de fenomene, iar pentru cele mai multe cauzele rămîn necunoscute.

De aceste două principii aveam nevoe pentru a putea stabili în lecţiile viitoare teoria mea, a istoriei. Lecţia a fost foarte bine primită de numerosul public, compus din mulţi studenţi francezi, profesori, ziariști, între cari îmi amintesc pe cei ce'i cunoaştem: d. Seillieres de la „le Journal des débats" şi d. Gaston Deschamps, de la „Le Temps". Dintre romîni erau mai mulţi studenţi şi doctoranzi, precum şi d-nii C. Disescu şi Al. A. Bădărău, care se aflau din întîmplare la Paris.

— In ce consistă teoria d-voastră asupra istoriei?

— La această întrebare e greu de răspuns într'un interview; însă ea este cunoscută în străinătate prin cartea mea: „Les principes fondamentales de l'histoir" şi în România prin traducerea ei, făcută de mine. Acuma chiar am scos a doua ediţie, căci cea dintăi a fost istovită la Paris, ediţie care am îmbogăţit-o şi prefăcut-o în mare parte, întărind şi desvoltînd mai bine ideile mele în timpul celor 9 ani cîţi au trecut de la ediţia I-a.

Asupra acestei concepţii, cred definitive a teoriei mele, am ţinut lecţiunile mele la Paris. Ideile mele interesau fiind că stabilise o nouă noţiune a ştiinţei în genere şi o deosebire a ei în două clase mari: ştiinţele de *repeţire*, acele ale faptelor care se repetă fără schimbare, sau mai bine zis fără schimbări importante şi acele de *succesiune*, adică a faptelor care se succed fiind totdeauna nouă şi chiar cînd se repetă, conţinînd un element diferenţial, care le deosebesc de faptele anterioare. Pe această temelie se înalţă tot sistemul de gîndiri ale teoriei mele asupra istoriei.

— Am auzit că lecţiunea d-vtre. nu ştiu, a cîtea, a fost cu deosebire interesantă?

— Pentru mine toate erau tot aşa de interesante, de oare-ce erau creaţiunile mele. Pentru public însă mi s'a părut că a plăcut mai ales lecţia întăia, lecţia a şasea, despre evoluţie în istorie şi lecţia a opta, despre legile istoriei, judecînd după aplausele cu care am fost salutat.

— Am auzit că sunteţi chemat din nou la Paris pentru a vorbi la Collège de France?

—In urma lecţiilor mele, într'adevăr d-nii Levasseur şi Picavet, administratorul şi secretarul colegiului de Franţa, membri ai institutului şi profesori la acel colegiu, m'au întrebat dacă aşi fi dispus să ţin o serie de opt lecţii asupra României,—lucru ce bine înţeles l'am acceptat cu plăcere. Mi-au spus că voiu fi rugat să le ţin în anul viitor de ore-ce anul acesta am vorbit la Sorbona. Aceste lecţii vor fi remunerate dintr'un fond destinat la acest scop.

— Care credeţi că este rezultatul acestei activităţi a d-vtre?

— Eu cred că prin ţinerea cursului meu la Paris, am făcut să înainteze mult vaza noastră intelectuală; căci un popor nu are valoare numai prin bogăţiile sale materiale, ci mai ales prin isbînzele minţei. Pînă acuma luasem numai cît de la Francezi mai ales, cultura trebuitoare nouă. De la o vreme am început să le înapoiem cîte-ceva, cum a făcut'o d-nii: Poni, prin studiile sale asupra petrolului, Marinescu, prin studiile sale asupra nervilor, Babeş prin cercetările sale bacteorologice şi alţi puţini.

Un contact însă de pe catedră lipsea, şi nimic nu poate pune mai bine în lumină valoarea intelectuală a unui popor, de cît prezenţa vie a inteligenţei lui în mijlocul marei culturi.

Isbînda mea de la Paris a dovedit că şi Romînii sunt în stare să creieze idei şi să le expună într'o formă potrivită şi plăcută.

— Am auzit că aţi mai ţinut o comunicare la Academie şi aţi fost chemaţi de ministrul de instrucţie al Franţei, în audienţă?

— D-le redactor, şi până acum cele ce ţi-am spus le-am spus în parte cu silă, căci trebuia în contra obiceiului meu să vorbesc de mine.

De aceia, te rog să te mulţumeşti cu doza de egoism cu care m'ai silit să ţi-o dau şi să laşi restul pentru altă dată. **P.**

LITANIE

(pentru sfîrşitul lumii)

Trageţi clopotele!
Trageţi clopotele!
Faceţi zi şi noapte rugăciuni!
Scoateţi moaşte şi icoane
făcătoare de minuni!
Trageţi clopotele!
E sfîrşitul lumii!
Ceasul judecăţii a sunat.
Sfintele aşezăminte
din adînc s'au clătinat.
Trageţi clopotele!
Stă gheena gata—
Iadul toate cangile şi-a 'ntins...
Clocoteşte smoala neagră
pe jăraticul încins.
Trageţi clopotele!
Ardeţi ceară şi tămîie!
Ridicaţi la cer litanii!
Toţi, cu frunţile 'n ţărînă
—bateţi sute de metanii!
Trageţi clopotele!
Suflă duhul diavolului
molipsind pe mari şi mici:
Antichrist străbate lumea
cu oştiri de eretici.
Trageţi clopotele!
Ocoliţi-l
Şi huliţi-l!
Toţi cu groază şi din toată inema,
Imbălaţi-l
Blestemaţi-l
Să fie anatema!
Şi scrîşniţi şi 'n pept vă bateţi,
provoslavnici, mici şi mari!
Trageţi clopotele!
Trageţi clopotele, clopotari!
Maica Domnului! Slăvita
Ce-ai născut pe Nefăcut,
Apără-ne!
Apără-ne!
Apără-ne de ispita
Fiului lui Belzebut!

Litere-Ştiinţe-Arte

Atragem luarea aminte asupra frumoasei bucăţi ce publicăm în numărul de faţă sub titlul; *Litanie*. Autorul — care dintr'un exces de modestie păstrează anonimatul, va onora „Opinia" şi cu alte bucăţi cari vor face deliciul cetitorilor noştri.

*

Astă seară la teatrul naţional marea senzaţie: „Muşchetarii" în 9 tablouri.

*

In seara de 17 Februarie se va reprezenta la teatrul naţional piesa „Manasse", a regretatului Ronetti-Roman. Dl. Gh. Cîrjă îşi va relua frumosul rol creat de d-sa pentru prima oară în ţară, al bătrînului Manasse.

*

Amintim că la 14 a lunei se reprezintă „Regele Lear" cu maestrul Nottara; la 19, celebra dramă a lui Ostrowski „Floarea de pădure" în beneficiul d-nei Pruteanu.

*

Fostul director al teatrului naţional din Iaşi d. H. G. Lecca s'a angajat în trupa de operete a d-lui C. Grigoriu, nu ştim în ce calitate. Voace, pre cît ştim, nu ere; dar are în schimb alte calităţi pe care le vor aprecia rechizitorii... pălmuiţi.

*

In capitală trupa franceză a marelui artist Leloir culege succese imense. Presa e unanimă în laudele ce aduce atît lui Leloir, cît şi ansamblului.

*

Marea artistă Suzanne Desprès şi-a terminat la Viena ciclul de reprezentaţii şi jucat împreună cu marea artistă a „Burgului", Hohenfels, piesele lui Alfred de Musset: „La mit d'Octobre". Venitul spectacolului e destinat unui monument al lui Iohan Strauss.

*

A apărut No. 302 din „Biblioteca pentru toţi" „ECUBA" tragedie de Euripide tradusă în versuri de dl. Eug. Dinescu, profesor. De vînzare la toate librăriile din ţară pe preţul de 30 de bani.

Ideea d-lui Eug. Dinescu de a traduce această frumoasă tragedie a Shakespeareului antichităţei—în versuri foarte curgătoare şi într'o frumoasă limbă românească—e cît se poate de bună, de oarece din cei trei mari poeţi tragici greci, Euripide e acela care se apropie mai mult de realitate şi redă adevăratul caracter al tragediei, ager observator al firii omeneşti până în adîncimile ei şi în deosebi al pasiunilor, Euripide ne produce o puternică emoţie prin modul cum prezintă pe scenă turburarea simţurilor, anihilarea voinţei prin pasiune, ameţeala fericirii închipuite şi urmată de căinţă ori desperare, imaginea înfricoşată a raţiunii abătute sau distinse de nenorocire şi mai ales caracterul, natura femeilor, pe cari ni le prezintă cînd pline de o neţărmurită pasiune, cînd de o rară gingăşie.

Dacă adăogăm şi tablourile admirabile prin pateticul şi adevărul lor şi faptul că tragedia „Ecuba" arată prea marile suferinţe ale reginei troene cu acelaş nume, care în aceiaşi zi e silită să îngroape corpurile a 2 copii ai săi morţi în chip nefiresc (rezumatul mai lung al piesei e în capul traducerei) uşor se poate înţelege că această dramă poate fi citită cu folos de oricare persoană iubitoare de literatură şi că poate fi pusă fără nici un pericol şi în mîinile tineretului.

*

Şcoala „Berlitz" de curînd întemeiată în Iaşi a luat o extenziune mare aşa că, după cît suntem informaţi, va închiria de la Sf. Gheorghe un local mult mai spaţios în centrul oraşului.

Iaşul se modernizează

*

STRUNA ZILEI

UN OSÎNDIT

Generalul Stoessel a fost condamnat la moarte fără a pierde însă drepturile sale şi onoarea sa.
Oficial rus.

Bietul condamnat la moarte!...
Nu va pierde nici... salarul;
Uniforma o s'o poarte
Şi va fi „per tu" cu... Ţarul.

Informaţii

● Agenţia Romînă, *într'o notă oficială, anunţă că M. S. Regele contrar ştirilor date de unele ziare, nu va pleca în Italia.*

Starea sănătăţei Suveranului fiind înfloritoare, M. S. nu se va deplasa de cît la Sinaia.

● *In vedere că numirele inspectorilor regionali întîmpină mari întîrzieri, ministrul internelor a vestit pe prefecţi că ţaranii şi proprietarii pot încheia între ei contracte provizorii în baza vechei legi a tocmelilor agricole.*

● Proiectul casei rurale a fost luat în consideraţie de Cameră, cu 98 voturi contra unul.

● Mîine Duminecă, începe în Iaşii concursul, pentru ocuparea catedre de patologie internă de la facultatea din Iaşi.

Comisia examinatoare, în urma aranjamentului făcut de d. doctor Anghelescu, cumnatul d-lui Haret, se compune astfel: d-nii profesori Russ, president; Tiron şi Manicatide delegaţi ai facultăţei de medicină; Babeş şi Negel, din partea ministerului.

Nu va candida, probabil de cît d. Bacaloglu.

● După misiunea suedeză, care a plecat ieri din Capitală, o misiune daneză va sosi mîne, Duminecă, în Capitală: regele Frederik al Danemarcei a însărcinat pe contele d'Ahlefelt, ministrul Danemarcei în Viena, de-a remite A. S. R. Prinţului Ferdinand ordinul Elefantului Danemarcei.

D. G. Filitis, secretar de legaţiune, a fost ataşat la persoana trimisului extra-ordinar.

● D. căp. Petrovici, raportorul consiliului de răsboiu al corpului 4 de armată anchetează cazul unui subofiţer din localitate, acuzat de fapte grave.

● Comitetul societăţei viticultorilor din judeţul Iaşi va fi convocat în localul Camerei de Comerţ, pentru Marţia viitoare, pentru a se ocupa cu budgetul pe anul viitor financiar.

● Informaţiunea noastră de eri privitoare la conferinţele d-lui dr. Zosin era, în parte, neexactă. D. dr. Zosin a cerut rectoratului aula pentru o serie de patru conferinţi cu privire la opera lui Vasile Conta, şi anume: 1. Teoria fatalismului, 2. Origina speciilor, 3. Teoria ondulaţiunii universale şi 4. Metafizica materialistă; urmînd să aibă loc cu intrare liberă în fie-care Duminică începînd de la 17 Februar, c. ora 4½ p. m.

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie „*Joseta*" (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Charvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

● D. Colonel Văitoianu, din ministerul de răsboiu, a fost însărcinat cu căutarea unui alt teren pentru instalarea hergheliei ministerului de răsboiu, ce urma să se înfiinţeze la Graşi.

DIVERSE

— Se comunică din Rediu că eri locuitorul Ioan V. Grosu, pe cînd se afla la moară şi stătea de vorbă cu nişte locuitori, a încetat subit din viaţă.

— Un incendiu a distrus eri două girezi de paie ale d-lui V. Ioan, de pe teritoriul comunei Epureni.

— Locuitorul Neculai Alistar din comuna Ionăşeni, a reclamat autorităţilor că soţia sa Elena Alistar, în lipsa sa de acasă, a spart un saltar din care a furat vre-o cîteva sute de lei şi după ce a mai luat tot ce era mai bun în casă, a dispărut.

— Mîine se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Haralamb din strada cu acelaş nume.

Serviciul divin va fi oficiat de Sf. Sa Economul C. Stamati, protoereul judeţului.

— D. colonel D. Mihăiţă, şeful intendenţii corpului 4 de armată, va pleca în cursul săptămînei viitoare în inspecţie la Roman şi Fălticeni.

— D. Nicolae I, Gavrilescu, absolvent al şcoalei comerciale superioare din Iaşi, a fost numit ţiitor de registre în administraţiunea centrală a ministerului de lucrări publice.

— D. George Pilat, student în medicină, s'a logodit cu d-ra Rose Cramer din Roman.

Ministerul de interne a respins contestaţia făcută contra alegerei complimentare în consiliul comunei Poeni, efectuată în ziua de 23 Decembrie 1907.

Şcoala primară în Anglia

IV

Şcoala primară este de 2 feluri: pentru copii mai mici şi mai mari de 7 ani. Invăţămîntul este gratuit şi obligator de la 3—14 ani. Şcoalele de copii mai mici de 7 ani sunt şcoli froebeliene mai mult sau mai puţin bine organizate. Ele au de scop de a strînge pe copiii claselor de jos, ca să nu rămîie singuri cînd părinţii lor pleacă de acasă, la lucru. Aici copii mai mult se joacă în sală ori afară şi învaţă să cînte, să desemneze sau să cunoască lucrurile din privire. Şed toată ziua sub privigherea unei femei cu pregătire specială. Aceste şcoli pot să cuprindă de la 50 la 90 copii şi nu învaţă scrisul şi cetitul.

De la 7 ani în sus copilul intră în şcoala elementară care are 7 clase.

Aici se predau 3 feluri de obiecte: obligatoare în toate clasele, facultative cîte 2 de clasă şi speciale, cari se pot preda numai copiilor celor mai buni.

Obiectele obligatoare sunt: scrierea, citirea, aritmetica, exerciţiile fisice, desemnul şi muzica vocală, iar de la clasa IV se adaogă pentru băeţi lucrul manual, iar pentru fete: cusutul, spalatul rufelor şi bucătăria.

Aritmetica se predă în şcoala primară de la 3 jum. până la 4 jum. ore pe săptămînă la fiecare clasă. Se stărueşte mult asupra calculului oral făcut atît cu cantităţi concrete cît şi cu cele abstracte.

Desemnul se predă în şcoalele englezeşti cîte 1 jum. oră pe săptămînă cu deosebită atenţie. Cînd învăţătorii şcoalei nu sunt destul de apţi de a-l preda, se aduc învăţători specialişti. Sunt şi inspectori speciali pentru desemn. Aseminea şi muzica vocală. In unele şcoli primare se predă şi musica instrumentală şi multe şcoli au şi cîte o mică orchestră.

Lucrul manual de băeţi constă în lucrarea lemnului, a fierului, modelarea în lut şi cartonajul, dar nu se predă pentru a scoate din copii maiştri spre a se hrăni din meşteşugul mînilor lor, ci în scop numai educativ.

Lecţiile de spălătorie şi bucătărie ce le iau fetele constau în practica ce o fac ele la o spălătorie sau bucătărie şi nu le iau în scopul de a deveni spălătoriţe sau bucătăriţe maistre, ci ca să cunoască acest meşteşug pentru casa lor. Aceste lecţii se predau de către femei cari se bucură de aceeaşi consideraţie ca şi institutoarele.

In şcoalele elementare este adoptat pentru întărirea corpului mai cu seamă sistemul de gimnastică suedeză, care constă în mişcarea braţelor, mlădierea corpului... Sunt săli spaţioase anume clădite pentru recreaţii şi exerciţii fisice, în care intră copii numai cînd timpul nu permite a se eşi afară. In unele şcoli se practică şi gimnastica engleză, dar cu aparate foarte simple. Cîte odată mişcările sunt însoţite de cîntece. In ceea ce priveşte educaţia fisică nimeni n'are un mai mare respect pentru corp ca englezul. In afară că de 2—3 ori pe zi se fac exerciţii fisice cîte 5 minute printre lecţii, se mai consacră încă 2 lecţii pe săptămînă deosebit de exerciţii fisice în afară de marşuri şi jocuri. Din şcoală englezului i se deşteaptă gustul pentru exerciţii fisice şi apoi nu poate fără ele şi cînd e mare.

Toată lumea în Anglia se dă la tot felul de sporturi şi jocuri, pretutindine vezi locuri rînduite pentru cricket, football, tennis,...pe toate drumurile întîlneşti bicicliştii...pe toate locurile şi rîurile, bărci pentru primblare...Această dragoste a poporului Englez pentru sporturi îl fereşte de viţii şi-l face sprinten şi voinic.

Obiectele facultative sunt: limba engleză, geografia, istoria, ştiinţi naturale şi fisico-chimice.

Aceste obiecte se pot preda cîte 2 pe an şi se pot continua şi în clasele următoare, aşa că sunt şcoli primare care predau istoria şi geografia, altele ştiinţi naturale şi fisico-chimice.

Ştiinţele se predau după un metod simplu şi foarte natural. Englezii sunt prea convinşi de adevărul pedagogic că nimic nu intră în spirit de cît pe calea experienţei. Cunoştinţa cu plantele şi cu animalele copiii o fac din natură nu din cărţi. Se cere copiilor să aducă pentru lecţia următoare o plantă, o frunză sau un fruct, ori un animal dacă se poate. Invăţătorul întreabă pe copii, unde au găsit planta în ce pămînt, de ce plantă era încunjurată...Cînd e vorba de vre-o experienţă la fisică sau chimie copiii singuri pun mîna pe aparate, nu se uită numai cum le mănueşte învăţătorul sau cît de frumos stau rînduite în dulap.

Obiectele speciale sunt: algebra, geometria, topografia, ştiinţi naturale şi fisico-chimice mai desvoltate, agricultura...

Orele de studiu sunt de la 9—12 dim. şi de la 2—4 jum. p. m. în 5 zile pe săptămînă. Sîmbătă şi Duminică este repaos general pentru toate şcoalele elementare din ţară.

Orele de dimineaţă sunt rezervate pentru ocupaţiile intelectuale; cele post-meridiane fiind numai pentru dexterităţi şi exerciţii fisice. Nu se lucrează în şcoală mai mult de 5 jum. ore. In fie-ce zi şcolarii trebue să facă o lucrare manuală şi exerciţii fisice. In Anglia lumea didactică se teme foarte mult de surmenagiu şi de prea marea şedere a şcolarilor. De aceea orele de studiu sunt foarte scurte, şi întrerupte de exerciţii fisice. Toată ocupaţia este numai la şcoală. Acasă nu i se dă copilului de cît doar o mică temă gramaticală ori o problemă artimetică, cari se pot corecta într'o jumătate oră la şcoală.

Cărţi copiii nu au. Cărţile sunt ale şcoalei. Copiii au numai carţi şi plăci. Englezii sunt contra cărţilor. Sunt mai ales cărţi de citire.

Nici o lecţie nu ţine mai mult de jumatate de oră. După fie-care lecţie se face o pausă de 5 minute. La mijlocul orelor de studiu, atît dimineaţa cît şi după prînz se ia jum. oră de recreaţie, în care timp copiii mai mici, pot să mînînce ceva.

C. V. Buţureanu.
Institutor.

Ultime informaţii

O SCRISOARE.—Prietinul nostru d. Oswald A. Teodoreanu, ne trimite scrisoarea ce urmează.

O publicăm cu multă plăcere:

Iubiţi prietini,

Sub titlul „Personalităţi takiste", sunt atacat de ziarul «Epoca» în No. său de Vineri 8 Februar c. Un articolaş de pe pag. I face insinuări calomnioase la adresa mea, şi mă înjuriază cu pretenţiunea de a face spirit. Cum mica infamie nu e semnată, o codiţă a „Epocei" din localitate o reproduce în No. de aseară cu litere grase şi pe pagina I. Ştiţi bine că nu stă în obiceiul meu să mă ocup de acuzatorii anonimi. Pentru mine acei ce acuză şi n'au curajul să-şi arăte faţa sînt cei mai ticăloşi şi degradaţi dintre mişei. Dar fiindcă patronii de ai ziselor ziare şi numeroşi amici de ai lor, cu care mă găsesc în relaţiuni amicale, mi-au făcut propuneri foarte stăruitoare de a părăsi pe dl. Take Ionescu şi a rămâne *„sub steag"* iar după ce i-am refuzat categoric, fiindcă mă respect pe mine însumi şi fiind-că am credinţa că şeful meu e şi un om superior şi un democrat convins, totuşi sunt calomniat şi înjuriat, cred că trebuie să restabilesc adevărul.

Sînt în adevăr procuratorul general al d-lui Froim Fischer. Din acest fapt însă mi se poate arunca vre-o acuzaţiune? Dl. Fischer ie un mare agricultor şi industriaş care prenumără printre advocaţii de care a avut sau are nevoe în afacerile sale, cele mai ilustre nume ale baroului romînesc. N'au fost şi nu sunt oare avocaţii săi d-nii V. Sculy, P. Missir, M. B. Cantacuzino, G. Neculeanu, etc. etc.?

Ca avocat al d-lui Fischer mă găsesc deci într'o companie excelentă, A! dar, în 1905 am cumparat un petec de moşie în jud. Dorohoi. Şi fiindcă nu mi-a ajuns banii, am împrumutat parte din preţ, pe ipotecă de la o altă persoană, nici macar de la dl. Fischer. de unde reesă însă că d-sa ar fi cumparat moşioara şi nu eu.

Cei cari mă cunosc ştiu prea bine cît am muncit şi cît muncesc, şi au dreptul să se întrebe, cum o şi fac, cum după atita muncă şi beneficii îndestul de frumoase, peste aşteptările mele chiar, m'am ales numai cu un petec de moşie de vre-o 60 fălci, valorînd vre-o 35000 lei şi asupra căreia sînt dator 28,000 lei? De ce deci insinuarea? Şi pe ce temeiuri?

Ştiu că injuria şi calomnia sînt armele de luptă ale ziarului „Epoca" şi unora din patronii săi. Pe această cale cred iei că pot jigni şi reduce pe adversari. Acest sistem învechit, în onoare la domniilelor, ar putea influenţa opinia publică, dacă macar bîrfitorii ar avea curagiul să'şi a răte obrazul. Cîtă vreme însă, nu o fac şi au desigur motive serioase să se ascundă, fie convinşi, că ori cît ar insinua, ori cît ar calomnia, infamia nu va prinde.

Atît şi nimic mai mult. Cine doreşte mai mult să-şi arăte faţa, şi dacă acest obraz va merita explicaţiuni, răspuns, etc. să fie sigur că i le voi da. Dacă va fi însă vre-un obraz necurat ori suspect, îmi voi întoarce faţa de la el, cu acelaşi desgust şi dispreţ, cu care mi-o întorc şi cu care tratez pe toţi nemernicii, proştii ori declasaţii cari reprezintă „mahalagismul". Cu aceştia nu se stă de vorbă.

Dacă credeţi că ie util, vă rog iubiţi amici să daţi publicităţii rîndurile de mai sus şi să primiţi şi cu această ocaziune expresiunea sentimentelor mele de nestrămutată prietenie.

Oswald A. Teodoreanu.

● Prefectura de judeţ a pus în vedere primarilor din comunele rurale să dea cetire în faţa sătenilor legilor agrare ale guvernului şi să le explice avantajele lor.

● Astă-zi cele două comisiuni examinătoare a învăţătorilor pentru înnaintarea pe loc s'au întrunit la revizoratul şcolar unde a hotărît subiectele de proba practică, care trebue să le susţie astă-zi candidaţii.

Rezultatul definitiv al acestor două serii se va cunoaşte în astă seară la orele 8.

※ Concertul corului Mitropolitan care trebuia să aibă loc mîine la societatea de gimnastică, sport şi muzică, s'a amînat pentru o altă zi.

● **Intrunirea Camerei de Meserii.**—Eri a avut loc în localul Camerei de Comerţ, întrunirea Camerei de Meserii, sub preşedinţia d-lui G. D. Şerban.

La ordinea zilei fiind, între alte chestiuni, formarea a patru corporaţii din cele opt cari au existat şi care au fost aprobate de ministerul comerţului şi domeniilor.

Tot eri, s'au recomandat comisarii guvernului cu supleanţii lor şi comitetele provizorii pînă la alegerea celor definitive.

Formarea acestor 4 corporaţii, va aduce mari servicii meseriaşilor locali, prin faptul că, tot ce este meseriaş face parte de drept şi în mod obligător din corporaţie. Cotizaţiile se vor reduce în mod simţitor, cheltuelile de asemenea micşorate prin reducerea numărului corporaţiilor; iar casele de ajutor vor fi perfect organizate, pentru a corespunde cu drept cuvînt cerinţilor şi nevoilor meseriaşilor.

Birourile de plasare vor funcţiona în mod regulat, de asemenea comisiunile de arbitri ce se vor alege pe lîngă fie-care corporaţie, conform dispoziţiei legei meseriilor, a căror frumoasă şi importantă menire este de a da dezlegare diferendelor dintre meseriaşi fără a fi nevoiţi a se adresa instanţelor ordinare, stabilind astfel ordinea şi armonia între meseriaşi de care au atita nevoe.

Pentru încasarea cotizaţiilor se va înfiinţa un birou de percepere pe lîngă Camera de Meserii, care, prin felul său de organizare, va căuta a nu lăsa cu mult în restanţă membrii corporaţiei ceea ce în trecut din cauza negligenţii încasările cotelor, îngreuia cu mult situaţia meseriaşilor faţă de corporaţie.

După cum vedem, Camera de Meserii din localitate, în dragostea ce o are pentru meseriaşii, îşi dă toată osteneala şi buna voinţă pentru a crea colegilor lor o organizaţie solidă, spre a aduce servicii reale acestei clase productive orăşeneşti.

● Administraţia casei bisericelor a cerut Mitropoliei uu tablou de toate parochiile vacante actualminte în eparchia Moldovei şi Sucevei.

● Zilele trecute primarul comunei Bivolari, judeţul Iaşi, convocă pe ţarani în localul primăriei şi dete citire nouei legi a tocmelilor agricole.

— Cum vi se pare legea? întrebă primarul la sfîrşit.

— Nu-i bună. Să ne trimeată altă lege de la Bucureşti—asta prea ie proastă.

● In seara de 17 Februarie se va reprezenta la teatrul naţional *Manasse* în beneficiul d-lui Ion Morţun care va crea rolul lui Zeilig Şor.

La începutul lunei Martie se va reprezenta pentru întăia dată după un mare număr de ani, „D'ale Carnavalului" de maestrul Caragiale.

● Privitor la osebirea ce există între apărător şi avocat, curtea de Casaţie, s. II, a stabilit următoarele:

Din combinaţia art. 1, 3, 10, 19 şi 89 din legea pentru organizarea corpului de avocaţi din 1907 rezultă că, în privinţa condiţiilor de incapacitate, incompatibilitate şi a măsurilor disciplinare, legiuitorul a asimilat în totul pe apărători cu advocaţi. Prin urmare Curtea de apel violează art. 3 lit. C din sus eitata lege cînd decide că exerciţiul profesiunei de apărător nu este incompatibil cu o funcţiune la un aşezămînt public.

● D. Spiru Haret, ministrul instrucţiei publice, a aprobat eri avizul consiliului permanent al instrucţiei prin care se recomandă profesor cu titlu provizoriu la catedra de piano vacant la Conservatorul din Iaşi pe d. Ilie Ionescu-Sibianu.

● Anul trecut se aprobase suma de 4000 lei pentru repararea şi restaurarea şcoalei rurale din satul Corneşti, comuna Miroslava.

Reparaţiile au fost făcute însă în aşa chip că şcoala ameninţă să cadă.

S'a orînduit o anchetă pentru a se vedea cum s'au întrebuinţat suma de mai sus, cînd reparaţii nu s'au făcut de loc.

● D. Gîdeiu, inspectorul general al camerilor de meserii, va inspecta zilele acestea corporaţiile meseriaşilor din oraşele din Moldova, în vederea organizărei acestor Corporaţii pe o bază mai sănătoasă.

● Autoritătile clericale au fost înştiinţate că eri preotul Gavril Neagu, din comuna Plopeni din judeţul Suceava, a încetat subit din viaţă.

● In seara de 1 Martie va avea loc la Liceul internat o frumoasă producţiune muzicală-literară dată de elevii acelei şcoli.

● Secretariatul facultăţii juridice a înaintat rectoratului tabloul cu numele tuturor studenţilor acelei facultăţi, care nu şi-au taecut examenele în termenul legal urmează a fi exmatriculaţi.

● Dl. Nicolas Woley, vice consulul rus în localitate, obţinînd un congediu de o lună, a plecat la Petersburg.

● Un elev al liceului din Piatra N. cu numele Ghineţ s'a făcut vinovat de furturi comise în laboratoriul acelui liceu.

Curtea a condemnat pe Ghineţ la un an închisoare. Un alt elev al acelui liceu, Emil Gheorghiu, acuzat de tăinuitor al furturilor colegilor săi, a fost condemnat de tribunal la o lună închisoare.

Apelul se judecă astăzi la secţia a II-a a Curţei.

*

Falitul Josef Leff, extradat de autorităţile din Monaco, a fost pornit de acolo, precum am anunţat, în cursul septămînei trecute prin Tirol.

Sosirea lui Leff la Predeal întîrzie prin faptul, că la fiecare frontieră se fac formalităţi şi drumul de la Monaco în Romînia duce prin trei frontieri.

● Marţi se va judeca la s. I a curţei procesul dintre compania apelor din Liége cu com. Botoşani pentru daune.

Intre alţii, în acest proces, va pleda şi d. C. G. Dissescu.

● Comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor din localitate, a condamnat eri pe învăţătorul D. G. Gheorghiu, de la şcoala din com. Curteşti, jud. Botoşani la suspendare din învăţămînt pe timp de 6 luni.

Numitul învăţător a fost învinuit de imoralitate şi abateri de la datorie.

● Alegerea noului comitet al societăţei studenţilor în medicină care trebuia să se facă eri, s'a amânat pentru astă-zi după amiază.

● **O serie excepţională de vederi cinematografice rulează în astăseară Sîmbătă în sala teatrului circ Sidoli. Pe lîngă un mare număr de sujete comice, instructive, de pe natură etc. rulează şi epilogul odiosului atentat din Lisabona: Ceremoniile înmormîntărei regelui Carlos şi a prinţului Portugaliei. E de prisos să spunem că aceste vederi sunt autentice, de oarece spectatorii se vor convinge imediat despre aceasta, chiar la prima vedere. Va rula apoi: Epoca nefericitei regine Antoinette. Acest ciclu cuprinde următoarele scene: O serbare la Trianon, Menuett, serbări sub ceriul liber, jocurile, Rendez-vous, Revoluţia franceză, luarea Bastiliei. Inchisoarea „Temple", Judecata revoluţiei, Eşafodul.**

Apare apoi pentru penultima dată tânăra Pia în comparaţie cu Loye Fuller, cea dintăi în natură cea de a doua pe pînza cinematografică.

Mâne Duminică au loc 2 reprezentaţii: la 3 ore ziua matineu cu preţurile pe jumătate şi seara la 9 cu preţurile obişnuite.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 9 Fevruarie

Banchetul de la Craiova

Bucureşti.—D. Take Ionescu va fi întovărăşit în drumul spre Craiova de următoarele persoane:

C. Ghyka-Deleni, fost vice-preşedinte al senatului, N. Xenopol senator, Toma Cămărăşescu senator, Nestor Cincu deputat, Rădulescu-Motru profesor universitar, Anton Davidoglu profesor universitar, Ovid Densuşianu profesor universitar, Victor Filoti deputat, Georges Plastara şi N. Titulescu.

La întrunirea ce va avea loc nu vor lua parte de cît conservatorii din Craiova şi unii delegaţi din Oltenia.

Politica conservatoare

Ploeşti. — Conservatorii democraţi vor ţinea mîine seară o întrunire pentru alegerea unui comitet de acţiune.

In gruparea carpistă din acea localitate a intervenit o neînţelegere, care va avea probabil de urmare retragerea d-lui Luca Elefterescu din acea grupare.

Aceasta din cauză că în şedinţa de Vineri seara a acestei grupări conducerea a fost luată d-lui Luca Elefterescu şi încredinţată d-lui C. Emilian.

Budgetul ministerului de răsboiu

Bucureşti.—Viitorul budget al mînisterului de răsboiu a fost sporit cu 6 milioane.

Patru milioane din aceste şase vor fi întrebuinţate pentru echipamentul armatei.

Banchetul pentru d. Sturdza

Bucureşti.—Aseară a avut loc la hotelul Bulevard banchetul organizat în onoarea d-lui Dim. Sturdza.

Dintre miniştri au luat parte la banchet d-nii: Dim. Sturdza, Emil Costinescu, Spiru Haret, Anton Carp general Averescu.

D-nii Ionel Brătianu şi V. Morţun au lipsit.

D. Sturdza avea la dreapta sa pe d-nii Ferekide şi general Averescu, iar la stînga pe d-nii Costinescu şi Missir.

D. Ferekide a luat cel dintăi cuvîntul şi după ce a adus elogii d-lui Sturdza, a asigurat pe primul ministru de concursul neţărmurit şi devotat al majorităţilor liberale.

D. Dimitrie Sturdza pronunţă un discurs de mai bine de o oră, în care după ce vorbeşte de opera generaţiilor trecute şi aduce laude muncei fără preget adusă de M. S. Regele în folosul României, trece la chestiunea răscoalelor şi insistă pe larg asupra datoriilor ce incumbă tuturor partidelor politice de a se ocupa de soarta ţărănimei.

D. Sturdza insistă asupra reformelor realizate de partidul liberal şi arată cît de mult a contribuit la realizarea acelor reforme spiritul de disciplină a membrilor partidului liberal.

Politica personală, a spus d. Sturza, nu este aceia a membrilor partidului liberal şi nici nu trebue să fie.

D-sa regretă că în partidul liberal s'a făcut o spărtură şi că mulţi din vechii liberali au trecut în partidul d-lui Take Ionescu.

In partea finală a discursului d-lui Sturza, d-sa s'a ocupat de cuvîntarea d-lui Stere şi a spus că să'l erte deputatul de Iaşi că nu se poate uni cu părerea sa, fiind-că d-sa nu poate să creadă că poporul romîn este destinat peirei.

D. Sturza încheie bînd pentru tron şi dinastie.

D. Stere ia imediat cuvîntul şi supne că regretă foarte mult că n'a fost înţăles, căci d-sa n'a spus că poporul romîn este destinat peirei, ci numai că între a fi revoluţionar şi a vedea ţara ameninţată de peire, d-sa nu s'ar sfii să devie revoluţionar. „Nu sunt ambiţios, a spus d. Stere, şi cele ce am spus la Cameră sunt expresiunea convingerilor mele intime".

D. Stere bea pentru d. Dimitrie Sturdza.

D. Costinescu spune că într'un partid trebue să fie toţi acei ce reprezintă trecutul, prezentul şi viitorul şi că între aceste elemente trebue să domnească o perfectă armonie.

Tinerii trebuie să aibă răbdare pentru că va veni vremea cînd ei vor putea realiza idealurile lor. Partidul liberal, spune d-sa, va trebui să mai steie mulţi ani la putere, pentru ca să facă aplicaţiunea reformelor votate.

D. At. At. Gheorghiu bea pentru d. Emil Costinescu, căruia îi urează să mai lucreze mulţi ani alături de d. Sturdza, spre folosul ţărei şi al partidului liberal,

D. Gh. Panu vorbeşte despre necesitatea solidarităţei membrilor dintr'un partid politic şi spune că ceea ce s'a făcut acuma nu este opera guvernului liberal, ci opera partidului liberal.

D-sa bea pentru această operă.

D. Costescu Comăneanu bea în sănătatea d-lui Ionel Brătianu.

Mai vorbesc d-nii Mitescu-Craiova, Stroe Beloescu-Bîrlad, şi Romănescu-Craiova.

Banchetul ia sfîrşit la orele 12.

Comentarii în jurul banchetului

Bucureşti.—Se fac cele mai variate comentarii în jurul banchetului de aseară. Ast-fel: eschivarea d-lor Ionel Brăteanu şi Morţun; prezenţa d-lui Vintilă Brătianu, care n'a ridicat nici un tuast; lipsa d-lor Stoicescu, Al. Constantinescu şi Orleanu care n'au fost invitaţi; toate acestea dau loc la cele mai variate interpretări şi lumea politică se arată nedumerită asupra rostului acestui banchet.

Viitorul budget

Bucureşti.—D. Costinescu a declarat că viitorul budget va fi alcătuit după nişte norme cu totul altele de pînă acum.

D-sa a declarat ca n'a avut în vedere de cît veniturile şi cheltuelele reale.

Din această cauză se prevede că prezentarea proectului de budget va da loc la o mare vîlvă în lumea liberală.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Azi dimineaţa a avut loc la ministerul de interne, sub preşedenţia d-lui D. Sturdza, un consiliu de miniştri la care a luat parte toţi miniştrii.

Consiliul s'a ocupat cu proectele pentru reorganizarea jandărmăriei, creiarea unui consiliu superior legislativ.

Senatul

Bucureşti. — Prezidează d. Costescu Comăneanu. Pe banca ministerială d-nii: D. Sturdza şi Spiru Haret. Prezenţi 97 d-ni Senatori.

D. Sturdza depune proectul convenţiunei consulare, prin care se fixează linia fluvială între Romînia şi Bulgaria.

Cere urgenţa, care se admite. Senatorii trec în secţii.

Camera

Bucureşti.—In incinta Camerei circulă zvonul că privitor la amendarea unor articole din proiectul casei rurale, o nouă ceartă ar fi isbucnit între d-nii Sturdza şi Brătianu.

Cu tot banchetul de înfrăţire de ieri seara, cei dol miniştri sînt certaţi. Nici unul din ei n'a venit la Cameră.

D. Stoicescu vorbeşte în discuţia generală şi spune că d. Anton Carp a nesocotit tradiţia liberală prin modul cum a alcătuit acea lege.

Proectul din 1887, care prevedea înfiinţarea casei rurale pe baza instituţiei de stat avea ca delegaţi între alţii pe d-nii Costinescu, Brătianu şi Ferechide, adică doui actuali miniştri, şi un prezident de Cameră.

Ideia instituţiunei de stat a fost părăsită nu ştie de ce şi d-sa crede că reu s'a făcut.

D. Al. Marghiloman cere ca în proect să se prevadă ca terenurile de mâna moartă să fie cumpărate de casa rurală şi se fie apoi vîndute la ţarani.

Şedinţa continuă.

Iarăşi explozie

New-Castellon.—In minele de cărbuni Waschington glebe s'a produs aseară o explozie; 14 lucrători au fost omorîţi şi 5 cadavre au fost scoase până acum.

Explozie

California.—In antrepozitele fabricei Hercules pentru praf de puşcă, s'a produs o puternică explozie de zece butoaie de dinamită.

Patru albi şi 24 chinezi au fost omorîţi.

Linişte

Lisabona.—Ştirile despre pretinsa stare de tulburări sunt false.

Intreaga Portugalie este liniştită.

Politica balcanică

Roma.—La Cameră d. Barzilai a cerut să poată desvolta interpelarea lui asupra politicei balcanice.

D. ministru de externe Tittoni a primit discuţia dar se rezervă să fixeze data. Nu este vorba de un expedient trăgănitor. Discuţia va avea loc în curînd.

Reînceperea acţiunei bandelor

Constantinopol. — După perioada de linişte, acţiunea bandelor greceşti în contra Cuţovlahilor reincepe. Duminică un nou masacru s'a mai produs. Colonia de ciobani din Ajosjani districtul Karaferia a fost atacată de o bandă grecească compusă din 200 de inşi; 6 ciobani şi 2000 de capre şi oi şi 6 cai au fost omorîţi. Două zeci de cai au fost răpiţi şi 6 ciobani lipsesc.

Ministrul Romîniei la Constantinopol a făcut demersuri la Poartă în această privinţă.

Un complot

Petersburg. — Poliţia a arestat eri un grup întins de conspiratori terorişti care pregăteau numeroase atentate în contra marilor personagii.

O mulţime de arestări au fost făcute în străzile principale. O damă fiind arestată a rănit un poliţist cu revolverul.

Printre arestaţi se găsesc mai mulţi italieni care aveau bombe.

Damele purtau bombele în manşoane şi cingătoare. In cursul nopţei percheziţiunile au fozt executate şi numeroase persoane arestate.

Noi amănunte asupra complotului

Petersburg.—Agenţia Westnik declară că de cîtva timp poliţia din Capitală a primit comunicările despre nişte atentate plănuite de către revoluţionari contra marelui duce Nicolae, ministrului justiţiei şi a altor înalte personagii. Organizaţia specială era însărcinată cu executarea atentatelor. S'a constatat că membrii acestei asociaţiuni ţineau întruniri în apropiere de palatul marelui duce Nicolae şi a palatului de justiţie şi că doi dintre ei au aşteptat în zădar în ziua de 19 curent eşirea ministrului spre a executa atentatul plănuit. Eri poliţia a arestat 11 persoane dintre care sunt 5 femei aparţinînd organizaţiei teroriste; cîteva dintre ele aveau bombe; mai multe persoane fiind complice au fost arestate la domiciliurile lor. S'au găsit în cursul acestor percheziţiuni arme şi bombe şi două uniforme de poliţişti.

Discurs important

Viena.—Delegaţia austriacă a adoptat bugetul ordinar al răsboiului ca şi modificarea regulamentului delegaţiunei de asemenea şi o rezoluţie invitând guvernul comun să se înţeleagă cu amîndouă guvernele în scop de a convoca la caz de nevoe delegaţiunile de mai multe ori pe an.

In cursul discuţiunei ministrul comun de război Schoenarck a rostit un discurs foarte aplaudat. El a accentuat din nou necesitatea de a mări numărul recruţilor şi solda ofiţerilor şi soldaţilor, de a ameliora condiţiunile pensiunilor subofiţerilor.

Ministrul a declarat mai pe urmă că cîteva puncte din programul aşa zis comitetul nou Unguresc au fost puse în executare dar altele nu. Limba de comandă nu poate să fie atinsă prin acest program atît timp cît ministrul va fi la rezboi.

Nimic nu va fi făcut care ar putea distruge unitatea armatei şi marinei.

Se face cunoscut onor. Public că sticlele de bere ale fabricei „Zimbru" nu se pot vinde!

Cine va fi dat vre-o garanţie pentru o sticlă este dator a-şi lua garanţia înapoi altfel perde dreptul pe sticlă, care rămîne proprietatea fabricei.

DIRECŢIUNEA

De Vînzare

FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** şi **GRÂU**, presate pe moşia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enăşescu *gara Larga.*

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea
la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cât clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el înlocueşte Pasta Zed şi poate fa nt ebuinţat pentru a induleci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folos şte de minune in contra irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tuscimagăresci, catarrhelor, insomniclor, etc.

Paris, strada 22, Drouot şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34.

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci aní a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE Of30c.

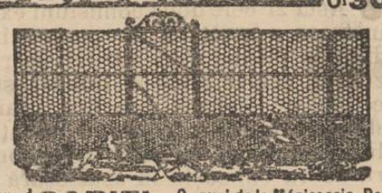

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V. — No. 361. — Marţi 12 Februarie 1908

Cu numărul de azi ziarul Opinia **trece sub conducerea unui comitet de redacţie. In acest scop directorii noştri au adresat d-lui A. A. Bădăreu, presidentul clubului conservator-democrat, scrisoarea ce urmează:**

Iubitul nostru Preşedinte,

In urma constituirei clubului conservator-democrat sub şefia d-lui Take Ionescu, pentru sporirea acţiunei ideei conservatoare în capitala Moldovei, credem că ie de absolută nevoie ca ziarul *Opinia* să iasă de sub direcţiunea noastră, cum a fost până acum, şi să între sub conducerea unui comitet, care sa fie expresiunea vie şi reală a întregului partid conservator-democrat.

Mulţumiţi că am putut servi la întărirea ideei conservatoare, nu vom înceta a contribui şi de acum înainte cu munca noastră, ca ziarul *Opinia*, atît de scump nouă, să meargă sporind şi în ochii cititorilor şi în susţinerea cauzei conservator-democrate.

Cu deosebită dragoste.

Iaşi, 9 Februarie 1908

(ss) **Gh. Ghibănescu, Lascar Antoniu**

Această scrisoare a foştilor noştri directori, a fost adusă la cunoştinţa comitetului executiv al clubului, în şedinţa de ieri, Duminecă, 10 c., de către d. A. A. Badareu, care a însoţit-o de următoarele măgulitoare cuvinte:

Mă simt obligat a aduce înaintea Dv. adînca mea mulţumire pentru munca ce directorii Opiniei *au depus-o în conducerea ziarului nostru. Şi cred că sunt interpretul dv. de a le aduce mulţumirile noastre ale tuturor, rugîndu-i totodată, sa continue şi de acum înainte, să pună acelaş zel, aceiaşi dragoste în conducerea mai departe a ziarului.*

Intregul comitet a subliniat cu aplauze cuvintele presidentului.

In urmă s'a ales un comitet de redacţie astfel compus: domnii **Dragomir Hurmuzescu, Ilie Bărbulescu, G. Lascar, V. I. Radu, Eugen Herovanu, Lascar Antoniu şi Gh. Ghibănescu.**

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

NOUA DIRECŢIE

Cu începere de astăzi, direcţia ziarului *Opinia* trece în sarcina unui comitet ales din sînul partidului conservator-democrat.

Nu e vorba de o schimbare de direcţie, fără îndoială,—totuşi nu e vorba nici de o simplă mişcare de rotaţiune, de o substituţie de persoane, fără interes real şi fără însemnătate politică.

Retragerea vechilor directori şi constituirea noului comitet, stabilesc un moment hotărîtor în viaţa acestui organ, — de o însemnătate care nu poate fi trecută cu vederea.

De la apariţia sa şi pînă acum *Opinia* a fost organul de propagandă a principiilor conservatoare, şi unul din factorii cari au decis şi de popularitatea crescîndă a partidului şi de multe din succesele sale. In acest rol însă, cu deosebire în a doua perioadă a existenţei sale, ziarul acesta a păstrat în totdeauna o atitudine liberă, o notă particulară de o pronunţată independenţă, care i-au asigurat şi autoritatea şi prestigiul de care a ajuns să se bucure.

In vremile turburi, cînd se mai credea încă în mandatul divin al oligarhiilor conducătoare, *Opinia* a fost poate cel dintăi dintre ziarele partidului care şi-a plecat urechea într'acolo de unde venea murmurul nevoilor sociale, şi care a înţeles că izvorul său de inspiraţie nu putea fi acel de la care se adăpau în genere celelalte organe.

Cu chipul acesta *Opinia* a sprijinit curentul sănătos care a transformat vechea organizare conservatoare, a înlesnit limpezirea lui, şi a avut, fără îndoială, partea sa în desfăşurarea—fatală de altfel— a evenimentelor din ultimul timp.

In aceste condiţii, se cuvenea, ca legătura dintre ziar şi partid să se strîngă cît mai mult, şi ca acesta din urmă, să-i dee şi în formă, consacrarea pe care în fapt i-o dăduse, de organ autorizat al său.

Şi ceea ce se cuvenea să se facă s'a făcut acum şi pentru a consfinţi o stare de fapt, şi pentru a răspunde unei necesităţi politice şi pentru a da o aprobare solemnă, meritului celor doi sîrguitori şi vrednici conducători, cari împreună cu regretatul Gr. Buţureanu şi-au îndeplinit cu atîta inimă şi credinţă opera pe care astăzi o încredinţează în alte mîni.

Dar aceasta nu e singura însemnătate a faptului.

Conştient de mènirea sa şi consecvent cu principiile care stau la baza alcătuirei sale sincer democratice, partidul reconstituit în forma sa de astăzi, a înţeles că, după cum în interesul obştesc, viaţa publică chiamă la funcţiunile ei sociale tot mai mulţi din numărul celor indiferenţi, tot aşa organizările constituite trebue să pue în acţiune toate forţele de care dispun, pentru a le forma în vederea scopurilor sale finale, şi în tot cazul pentru a le pune în valoare şi a le utiliza în mod raţional şi sistematic.

Comitetul actual, care în compunerea sa n'are un singur nume asupra căruia cineva să se poată opri cu îndoială sau cu uimire, nu va fi însă de cît vremelnic. Din timp în timp, el îşi va primeni membrii, atît pentru a nu îngreuia sarcina lor, cît şi pentru a da un caracter de profundă realitate legăturei dintre ziar şi partid.

Cu acésta, ziarul departe de a-şi slăbi continuitatea în direcţie, îşi va întări-o; departe de a-şi înstrăina autoritatea cîştigată, îşi va întinde-o. Căci sub conducerea nouă, ca şi sub cea veche, *Opinia* va urma să fie ceea ce a fost în totdeauna: apărătorul călduros al ideilor care-i justifică existenţa, tribuna dela care vor vorbi glasurile celor mulţi şi nevoile cele simţite.

Şi dacă viitorul înspre care mergem cere o chezăşie, atunci chezăşia aceasta o oferă menţinerea în comitet a d-lor Ghibănescu şi Antoniu de al căror nume ziarul îşi leagă o existenţă aşa de frumoasă, o activitate aşa de rodnică şi o operá aşa de cinstită.

O ACTIVITATE

Un foarte ilustru barbat, care în timpuri comice a fost ministru în ţara romînească, iar acum a ajuns viee-presidentul unui club în care dispune de două duzini şi jumătate de Ghiţă Balţi, a trecut ieri printr'un moment istoric.

Aproape un an după ieşirea sa din minister, a dat seamă, în cercul restrîns al partizanilor săi, de „achtivitatea" sa... politică.

A făcut deci, în cerc intim, un fel de operă postumă. Această operă are şi o latura pur boscărească; ilustrul bărbat a rezolvit chestia apei pentru Iaşi, în timpul în care ilustrul bărbat se afla în voisj la Cairo.

Fiind-că, potrivit glăsuirei proverbului, absenţii au dreptate, se prea poate ca şi ilustrul bărbat de stat, care se afla în Egipet, să aibe dreptate: el a rezolvit chestia apei.

De cît un lucru: chestia apei este, ori ce s'ar zice, o chestie pur idraulică. Ilustrul bărbat de stat, care a rezolvit'o de la Cairo încoace, era, pe vremuri comice, ministru al justiţiei. Cum a reuşit deci să dee deslegare unei chestiuni idraulice?

Fostul primar Lascar, care era chemat să se ocupe şi el de chestia apei, este dator să dee lămuriri în această privinţă.

Dacă un logofăt al dreptăţei pretinde că a rezolvit chestia apei, trebue ca primarul respectiv să spună şi el, că a modificat articole dintr'un cod oarecare; că a făcut numiri în magistratură; că a înfiinţat judecătorii etc.

In interesul istoriei Iaşului şi al ziarelor umoristice chestiunea trebue elucidată: 1) dacă este adevărat că ilustrul barbat a dat de hac chestiunei apei pe cînd se afla pe malurile Nilului; 2) dacă este adevărat că fostul ministru al justiţiei se ocupa de lucrările de edilitate ale primăriei Iaşi; 3) dacă, implicit, este adevărat că d. Gh. Lascar, fostul primar al Iaşului, a modificat articole din condica penală sau din cea civilă.

Pentru ca istoria să nu rămâie nedumerită.

CATE-VA NOTE

Nunta cu repetiţii a foastei misse Gladys Vanderbilt, actualmente contesa Szechenyi, continuă a fi cu repetiţii: mistress Vanderbilt—mama, s'a amorezat de un ungur care are mare nevoie de dolari; iar acum în urmă miss Dorothy Whitney, una din *brides maids* (domnişoarele de onoare) ale actualei contese, s'a logodit cu contele Paul Esterhazy.

Fiind-că în căsătoriile aceste d'intre europeni cu fetele de „d'incolo" interesează, în primul rînd—nu mirele, nici mireasa, ci tatăl acesteia, să spunem repede că tatăl missei Dorothy, este celebrul antreprenor de căi ferate, a cărui avere s'ar urca la 500 milioane lei.

Dar în cazul special nu numai tatăl are atracţie, dar şi mireasa. Foasta miss Gladys avea numai dolari ca atracţie, ea singură ie urîtă. Pe cînd miss Dorothy, după cum arată o fotografie a ei, ie tocmai contrariul prietenei ei. Atît doar dă de gîndit: ca nu cum-va să deraieze—fata regelui drumurilor de fier americane.

*

Condica penală rusească este fără îndoială cea mai ideală din cîte există. Cea franceză, graţie legei Bèrenger, dă drept judecătorilor să aplice pedeapsă unui condemnat şi să-i o rîdice pe loc; în condica penală italiană legiuitorul a introdus legea iertărei, care ie la fel cu legea Berenger.

In Rusia procedeul este mai... clasic. Cazul Stoessel serveşte de pildă: el a fost condemnat la moarte. Sentinţa specifică şi modul executărei: prin praf de puşcă şi gloanţe. Dar executatul nu-şi va perde nici gradul, nici onoarea.

Aceasta însamnă că după ce va fi executat, Stoessel va fi înmormîntat cu toate onorurile cuvenite gradului său.

Este evident, că dacă generalul Stoessel n'ar fi fost condemnat la moarte, ci la închisoare, ar fi perdut şi gradul şi onoarea.

In Rusia, numai la aplicarea pedepsei supreme, se aplică şi asemenea circumstanţe... uşurătoare.

*

Cel mai frumos proces din lume.

Un confrate de la Constanţa dă ştire despre următorul cataclism judiciar:

Primăria oraşului nostru a acordat, şi ministerul de Interne a aprobat, ca să se plătească d-lui poliţai Cimbru suma de 6000 lei, despăgubire pentru stingerea unui proces de revendicare, ce exixta între comună şi d. Cimbru.

Acest proces se perduse la prima instanţă *de către ambele părţi*; iar în momentul transacţiei era pendent înaintea curţei de Apel din Galaţi.

Un proces pe care 'l perd ambele părţi—iată un sujet interesant pentru cronicarii tribunalelor umoristice?

S'ar putea respinge ambele apeluri—dar ca tribunalul să respingă şi ceea ce a ceruţ o parte şi ceia ce n'a cerut cealaltă parte—asta ie lată!

OAMENI ŞI LUCRURI

Secretul Scrisorilor

O revistă judiciară din Capitală reproduce în ultimul ei număr o importantă jurisprudenţă stabilită de Inalta Curte de Casaţie din Franţa şi care nu e lipsită de un interes social general. E vorba despre secretul scrisorilor.

Deschiderea din partea bărbatului a unei scrisori adresată de femee familiei sale constituie o insultă gravă.

„In lipsa unei definiţii legale a insultelor grave, judecătorii fondului, nesupuşi în această privinţă controlului Curţei de Casaţie, pot în suverana lor apreciere, să decidă că bărbatul a făcut din dreptul său de supraveghere un uz abuziv, deschizînd o scrisoare adresată de către femee familiei sale, sau de familie—femeei şi în asemenea condiţii, ei au putut cu drept cuvînt să decidă că o astfel de procedare închizitorială constituie o atingere la demnitatea femeei, de natură a-i permite să ceară divorţul".

Aşa rezumă în stilul ei rece, profesionist, publicaţiunea judiciară. Dar obiectul procesului ni se pare vrednic de încălzit prin oare cari cercetări mai de aproape.

Sentinţa Inaltei Curţi consfinţeşte odată mai mult taina scrisorilor şi cere respectarea cu orice preţ a corespondenţei fiecărui soţ: căci presupunem că sentinţa ar fi fost aceeaşi, dacă în locul bărbatului, femeea ar fi fost aceea care s'a atins de dreptul sacru al corespondenţei.

Aşa dar—motiv de divors! Lucrul devine serios şi pe viiter vom vedea bărbaţii privind plini de respect şi de mihnire la plicurile închise, la elegantele plicuri roze şi albastre, depuse de factorii poştali cu observaţia: „pentru d-na..." Ii vom vedea înfrînîndu-şi curiozitatea, amărăciunea, gelozia, în faţa plicului misterios care duce poate o misivă nenorocită, care anunţă poate o întîlnire, care cere sau făgăduieşte o favoare, care cuprinde poate un dezastru familiar, care prevesteşte cine ştie ce furtuni şi ce surprinderi dureroase. Ba, se poate întîmpla ca în faţa unei scrisori anodine, în faţa unui plic inofensiv, cu un conţinut pur familiar, dar cu efectul impresionant pe care-l produce ori-ce alură misterioasă, orice fruct... oprit, soţul să îndure zadarnic cea mai aprigă tortură sufletească, aceia pe care o inspiră frica de necunoscut, bănriala neîntemeiată pe altceva de cît sentimentul natural al egoizmului şi al temerei de „trădări".

Căci din moment ce înalta Curte de Casaţie face din nerespectarea secretului unei scrisori o cauză de divors,—cine ar mai cuteza să smulgă din umbra plicului închis—taina sacră a unui răvaş?

Dar unde amărăciunea poate lua forme mai acute este în cazul femeei care va fi nevoită, la rîndul ei, să lase neatinse plicurile corespondenţei bărbăteşti şi adeseori să sufere în faţa lor chinul enigmaticului necunoscut.

Cu toate aceste se presupune în actul căsătoriei o solidarizare de veci şi reciprocă a soţilor, oarecum incompatibilă cu garanţia necesară a tăinuirii. Nu devin oare comune şi reciproce toate actele şi manifestările vieţei? Iată de ce credem că numai în cazuri în adevăr suspecte unul din soţi va face uz de noua garanţie ce-i dă casaţia cu privire la ceea ce Marcel Prévost—cunoscător de inimi...femeeşti—numia „Le jardin secret".

Rodion

Autorul „Sonatei lui Kreuzer"

De la roman la dramă—Repertorul Suzannei Desprès—Tolstoiana—Un jubileu rar—Cea mai nouă anecdotă—Un cetitor al lui Tolstoi.

Sunt două decenii de cînd romanul marelui scriitor rus Iwann Tolstoi—Sonata Kreuzer—face încunjurul lumei. Cine nu cunoaşte acest mic capo d-operă de psihologie şi de cinism în acelaş timp şi cine n'a fost impresionat de eloquentele pagini, pline de pasiune, pline de invective, menite să nimicească cele mai scumpe iluziuni ale sufletului omenesc: iluziile iubirei?

Şi iată că acum filosofia tolstoiană va face încunjurul lumei sub o formă nouă, poate încă mai suggestivă, mai primejdioasă. Tinerii autori dramatici francezi, Alfred Savair şi Fernand Nozière au întocmit o piesă de teatru cu titlul: „La sonate à Kreutzer" şi care intrată în repertorul unei artiste extra-ordinară ca Suzanne Desprès nu va lipsi de a fi obiectul de meditare a lumei întregi.

De fapt această lucrare nu are nimic comun cu opera lui Tolstoi de cît atmosfera de pesimism şi brutalitatea întunecoasă a încheerei.

In decursul celor 4 acte ea povesteşte căsătoria d-lui Posduzschow cu d-na Lili. Chiar în actul I soţii duc casă rea deşi sunt de abia reîntorşi din călătoria de nuntă. Tot în actul I zărim pe Truchetschewski pe care în actul III sau cel mai tîrziu în al IV îl vom vedea cîntînd „Sonata lui Kreuzer" cu Lili. Pe acest Truchatschewski ni-l zugrăveşte ca pe o jumătate de momiţă, dar în piesă—zice un critic teatral vienez—e o momiţă întreagă Tot aşa le vedem toate exagerate până la brutalitate: bună oară catastrofa. In romanul lui Tolstoi, Posduzschew povesteşte cum s'a aruncat cu furie turbată asupra femeei sale cînd, reîntors acasă noaptea l'a găsit pe cântăreţ în odaia ei.

Aici eroul o înjunghie pe scenă, iar pînă atunci asistam la o conversaţie lungă, de vre-o 10 minute, pentru complectarea scenei. Pe cînd în roman, amantul femeei o iea la sănătoasa ca să nu-i dee de urmă soţul dezonorat, în lucrarea teatrală tristul personagiu revine şi pe cînd Lili moare soţul înşelat începe o convorbire ironică, îl numeşte „mon ami"—şi-l întreţine asupra şanselor procesului ce i se va intentà pentru omor.

*

In general prefacerea romanelor în drame constituie o sarcină ingrată. Romanul are avantagii de analiză psihologică; în proza de roman autorul are cîmpul larg deschis pentru părţile de lirism, atît de necesare adeseori ca decor la acţiunea desfăşurată. Toate aceste lipsesc dramei, care în schimb, are acţiunea condensată, repede, sintetizată în momentele culminante.

Intru cît drama autorilor francezi a putut pastra puterea şi farmecul romanului original, vom judeca în momentul reprezintărei nouei drame tolstoiane de către trupa marei artiste Suzanne Desprès. Romanul lui Tolstoi e atît de cunoscut încît toată lumea îşi va da lesne seama de deosebiri.

*

Leo Tolstoi şi-a serbat zilele acestea a 80 aniversare. Bătrînul scriitor e în deplină stăpînire a vigoarei sale şi a marei sale inteligenţe. Ceea ce izbeşte mai cu seamă în personalitatea extraordinară a marelui pustnic dela Isnai-Poliana este uşurinţa şi fecunditatea cu care continuă încă a crea opere literare şi filosofice, îndeplinind mereu misiunea sa de apostol al unei morale noui, a sa proprie şi stînd generaţiunilor tinere ca cel mai strălucit exemplu de energie, de activitate literară şi socială.

Iar în legatură cu aceasta vom cita după diferite mari ziare străine „cea mai nouă anecdotă" relativă la contele Tolstoi:

Zilele acestea a fost arestat la Iasnaia Poliana proprietatea lui Lew Tolstoi un ţaran Gusev pentru că au fost găsite între cărţile sale şi literatura interzisă. Tolstoi aflînd de aceasta şi ştiind că Gusev nu era revoluţionar se duce la poliţie şi cere ca ţăranul să fie eliberat. Refuzîndu-i-se această favoare Tolstoi scrie o scrisoare d-lui Stolipin rugîndu-l a dispune liberarea lui Gusev. Stolipin care e un admirator al lui Tolstoi şi un prieten, tatăl primului ministru şi Tolstoi au luptat sub redutele Sevastopolului, îi acordă cererea şi Gusev e eliberat.

Odată liber Tolstoi îl întreabă pe ţăran cum de s'au găsit cărţi cu adnotaţii revoluţionare.

— Dar nu erau revoluţionare Lew Nicolaevici ci însemnasem unele fapte şi aprecieri în cărţile d-tale după ediţia lucrărilor d-tale din Londra.

Atunci Tolstoi scrie din nou d-lui Stolipin şi-i arată că broşurile confiscate nu sunt de cît propriele sale lucrări şi deci el îşi ia răspunderea faptelor de care Gusev a fost acuzat".

*

Dacă anecdota e autentică ea e foarte caracteristică şi ne arată cu deosebire în ce mod e adorat şi citit ilustrul scriitor în lumea celor mulţi şi modeşti. A.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Lapsus calami". In unul din numerile recente ale ziarului s'a relatat într'o notă din această rubrică despre publicaţia profesorului Aulard (nu Anlard) în contra operei lui H. Taine: „Les origines de la France contemporaine". Cu acea ocaziune s'a comis un lapsus calami tipărindu-se —poate după ziarul german de unde s'a tradus notiţa în chestiune—Henri Taine, în loc de Hippolyte Taine. Această omisiune a dat prilej excelentului maestru Caragiale să ne scrie, între altele, următoarele spirituale rînduri:

..."Acum tare aşi fi curios să ştiu nu cumva chiar Max Nordau a făcut greşeala să-l boteze Henri pe Taine; căci, încă odată, nu-mi vine a crede să fi făcut astfel de greşeală chiar profesorul Aulard. După ce mă vei desluşi, îţi voiu comunica o anecdotă foarte nostimă din istoria gazetăriei noastre, tot despre Henri Taine —lucru de acu vre-o 17—18 ani. Dar mai la urmă tot reposatul e de vină! Cînd ai fost botezat cu un nume aşa de puţin comun, trebue să ţi-l scrii întreg, nu cu o simplă iniţială. Inchipue-ţi că poetul nostru Cincinat Pavelescu s'ar iscăli: C. Pavelescu; care duduiă dintre cititoarele lui n'ar zice: tare frumos scrie Costică Pavelescu? Aşa şi cu Taine: cui să-i dee prin cap că H. însamnă Hippolyte şi nu Henri?..."

Şi acum aşteptăm anecdota făgăduită, pe care nu vom întărzia a o comunica şi cetitorilor noştri.

*

După cum am anunţat, în seara de 17 Februarie se va reprezenta „Manasse" cu Ioan Morţun în noua sa creaţiune, Zeilig Şor, cu d. Cârjă în rolul lui „Manasse" şi d-ra Anna Cîrjă în Lelia.

*

In primele zile ale lunei Marte d-ra Vasiliu, excelenta artistă va face iaşanilor o plăcută surpriză apărînd în una din cele mai admirabile creaţiuni a le d-sale.

In curînd detalii.

*

Trupa rusească anunţată pentru aseară cu „Azilul de noapte" n'a mai apărut, amatorii de teatru rusesc fiind prea puţini la număr.

In schimb se repetă la teatrul nostru o frumoasă piesă din repertoriul teatrului rusesc: „Floarea de pădure" a lui Ostrowski, în beneficiul d-nei Aglaia Pruteanu.

*

Publicul iaşan pregăteşte o entuziastă primire minunatului artist Leloir şi a excelentei trupe de care e însoţit.

Succesele din Capitală ale lui Leloir sunt constatate de toate ziarele bucureştene.

*

Asupra uneia din piesele pe cari le va reprezenta în oraşul nostru marea artistă Suzanne Desprès, cetitorii noştri găsesc amănunte în prima pagină a ziarului.

*

„Martira" de Jean Richepin, traducere în minunate versuri de d. M. Codreanu se vinde cu 75 bani în loc de 2.50 fr. la librăria M. H. Schoenfeld, str. Lăpuşneanu 10.

*

Spiritualul dramaturg englez arată — în ancheta întreprinsă de „Review of Reviews" că de 27 ani n'a mîncat carne; nu gustă alcoolice şi-i este scîrbă de tutun. Cu asemenea.,. defecte nu va fi oare eliminat din rîndul poeţilor?

*

Astă-zi, Luni, ora 8½ seara, are loc, în amfiteatrul de fizică al universităţei, şedinţa societăţei de Ştiinţi din Iaşi.

Ordinea zilei:

1). Darea de seamă a mersului publicaţiunei societăţei; „Annales Scientifiques de l'Université de Iassy".

2). Proiectul unui supliment în româneşte.

3). Comunicaţiuni de lucrări:

Dl. *C. Bedreag.* Electrizarea prin razele X.

Dl. *P. Bogdan.* Legea lui Ostwald la Electrolitele puternic disociate.

Dl. *Stoenescu Dunăre.* Tabele pentru căutarea astrelor.

Dl. *Prof. D. Pompeiu.* Asupra unei funcţiuni reziduale.

Dl. *Prof. V. Buţureanu.* Mineralele de Manganez de la Broşteni. Compoziţia petrografică a rocelor de la Călimani.

Dl. *Prof. Dr. Hurmuzescu.* Radioactivitatea petroleului din România.

*

A apărut No. 7 din revista astronomică „Orion" cu următorul sumar foarte interesant: C. Flamarion, de V. Anestin, Muza cerului de C. Flamarion, Bibliografii, Eterna pace de Al. Anestin, Reîntoarcerea cometei lui Encke de V. A., Observări de L. Corbu, Sfaturi pentru amatorii astronomi de V. A., Prietenii cerului, Ce-i astrologia? Ce-i astronomia? de B. B. Delamare, Adunarea generală a societăţei astronomice romîne, Noutăţi astronomice, etc. etc. Abonament 10 lei anua Un număr 80 bani.

*

Am vorbit zilele trecute despre o epidemie internaţională dramatică: în jurul lui „Faust". Comedia Franceză aşteaptă promisul „Faust" al lui Edmond Rostand. Pînă atunci însă Parisul are acum o senzaţiană... fanstianà. Scriitorul Henry Bataille avea la Sarah Bernhardt în repetiţii „Faust". Prima reprezentaţie era aşteptată cu vie nerabdare, cînd pe neaşteptate repetiţiile fură întrerupte. Sarah, care avea să joace — în travesti — pe Mephisto, cerea mereu autorului schimbări în text, suprimări până şi în concepţiunea dramei pe care Henry Bataille nu le mai putea accepta. De aceea piesa fu scoasă din repetiţie iar Sarah Bernhard e în căutarea unui... croitor dramatic care să-i ajusteze mai bine rolul după capriciile ei.

*

Apropos de Sarah Bernhardt. Marea tragediană a contractat cu un impresar pentru un mare turneu artistic în Japonia, în anul... 1910. Iată o artistă care nu vrea să îmbătrînească.

*

La feliu cu pictorii vor avea şi poeţii franceji—cei tineri—„Salonul" lor, unde se vor ceti săptămînal producţiunile nepublicate. Vor fi încuragiaţi diletanţii cu talent. Pentru acest salon, din iniţiativa lui Edmond Haraucourt, preşedinte la „Société des Poètes français" se va cere o sală din „Grand Palais", în Champs Elisées.

*

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie „*Joseta*" (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Charvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

STRUNA ZILEI

TOVARAŞIE

Dintre toate ziarele numai organul d-lor Iorga-Cuza nu se ocupă de incidentul fluerăturilor încercate de asociaţia Cuza-Baltă în piaţa Unirii.

In acea „izbîndă" ambii
Sunt tovarăşi la olaltă...
Şi de geaba domnul Cuza
Astăzi vrea s'o lese... baltă.

Informaţii

Agitaţia funcţionarilor telegrafo-poştali.—Funcţionarii telegrafo-poştali, a căror importanţă în stat e, în starea actuală a desvoltărei noastre sociale, incontestabilă, se agită în vederea îmbunătăţirei soartei lor.

Citind un apel recent, împărţit de comitetul „Frăţia telegrafiştilor", ori cine poate vedea, că ei sunt singurii dintre funcţionarii statului cărora nu numai că nu li s'a îmbunătăţit situaţia, dar ea li se îngreuiază încă, prin sporirea îndatoririlor, prin întîrzierea avansărilor şi mai cu samă prin admiterea în proporţie alarmantă a femeilor.

In rezumat după o lungă expunere de motive, în care primul loc îl ocupă scumpirea traiului, ei cer:

1) Respectarea actualei legi de organizare prin aceea ca avansările să se facă la timp.

2) Reîntregirea lefurilor aşa cum erau înainte de criză.

3) Scoaterea la pensie a 40 şi mai bine de oficianţi, care şi-au împlinit anii de serviciu. Aceasta pentru a se înlesni înaintarea celor merituoşi.

4) Optarea pentru funcţie a vreunui pensionar să nu fie permisă; sau cel mult să fie plătit din fonduri speciale.

5) Neadmiterea femeelor în corp.

6) Indemnizaţii de locuinţă.

7) Desfiinţaren şcoalei actuale de teorie şi înfiinţarea şcoalei profesionale. Aceasta primo fiindcă s'ar produce o economie de 300.000 lei, cu care s'ar înlesni sporirea lefurilor, secundo, fiind-că elevii actualei şcoli sunt profesionişti slabi.

8) Numirea de oficianţi superiori la ghişeele de mesagerii, iar nu inferiori sau elevi, ca până acum.

Natural, că pentru omul îngust, aceste cereri, care necesită o urcare a cheltuelilor bugetului, par exagerate.

Să nu se uite însă, că societatea e datoare să facă sacrificii cît de mari, pentru acei ce'şi închină o viaţă întreagă în interesul iei.

Funcţionarii telegrafo poştali sînt, ca şi acei ai căilor ferate, cei mai expuşi la surmenaj, prin natura serviciului. Să aibă cel puţin compenzaţie de a-şi asigura un salar mai bun, o situaţie morală ceva mai bună.

A sosit timpul, ca ceea ce s'a făcut pentru celelalte categorii de funcţionari, să se facă şi pentru aceasta.

● D. N. Covaropol, şeful secţiunei administrative la administraţia financiară locală, a fost mutat, pe ziua de 10 Februar, la Buzeu, în locul d-lui M. Zamfirescu, care trece la Vlaşca în locul d-lui N. Comăneanu, numit în locul d-lui Covaropol.

● Reluîndu-se din partea societăţei I. C. A. emigrarea organizată, astăzi, luni, va fi expediat prin Iţcani primul grup pentru Canada.

El cuprinde aproape 300 suflete din diverse oraşe ale Moldovei.

● D. N. Stratan, secretar-dragoman al consulatului rus din localitate, a fost decorat cu Coroana României în gradul de Cavaler.

● Rectoratul a acordat aula universităţ i pentru conferinţele d-lui dr. Zosin privitoare la opera lui Vasile Conta. Intăia conferinţă despre *teoria fatalismului*, va avea loc Duminică 17 Februar c., orele 4 jum. p. m.

● In urma anchetei ce s'a făcut la brigada silvică din Cotnari, proprietatea epitropiei sf. Spiridon, s'a constatat în sarcina defunctului brigadir silvic D. Săvescu care s'a sinucis săptămîna trecută, o lipsă de 485 lei din nişte vînzări de lemne.

Aceasta se crede că e adevărata cauză care l'a indemnat pe brigadirul Săvescu să se ainucidă.

● D. Chr. Malhasovici avocat, şi-a dezvoltat eri, la penitenciarul local, conferinţa sa „Iubeşte pe aproapele tău, cape tine însuţi".

Au asistat, din partea parchetului, dl. Zdrobici, directorul poliţiei; iar din partea baroului, d-nul avocat Alex. Teodoreanu.

● D. Cogălniceanu, consulul romîn la Cernăutzi se află de eri oaspetele oraşului nostru.

● Membrii consiliului comunal au fost convocaţi, în şedinţă ordinară, pentru astă-zi, Luni, la orele 4 p. m., sub preşedenţia d-lui N. Gane, primarul oraşului.

La ordinea zilei, deschiderea de credite şi scutiri de taxe, precum şi alte chestiuni.

Se va alege şi un delegat din partea comunei care să ieie parte la operaţiunile comisiunei de recrutare.

● Acţionarii Casei de imprumut şi scont din Iaşi au procedat ieri, Duminecă, la alegerea complimentară a trei membri în consiliul de administraţie. Au fost aleşi d-nii: G. Lascar, G. D. Şerban, şi Em. Călinescu.

D. loct-colonel Manolescu-Mladian n'a putut întruni de cit 13 voturi.

Cenzori au fost aleşi domnii Victor Vrabie, Teodosie Motăş şi G. C. Cristofor; iar supleanţi domnii: Mladian-Manolescu, preutul G. Florescu şi N. C. Paraschivescu.

● Eri, Duminică, urma să înceapă concursul pentru catedra de patologie internă.

Din cauză că d. profesor Babeş n'a sosit în Iaşi, fiind că era indispus, concursul va începe astă-zi.

● D. Constantin Selim Bey, consulul Turciei în localitate, care a lipsit timp de o lună de aci, s'a reîntors la Iaşi.

● Eri au avut loc în localul şcoalei primare Principesa Maria, de sub direcţiunea d-nei Bottez, conferinţele institutorilor repartizaţi în secţia II.

La conferinţa intimă a vorbit d-na institutoare Buţureanu, tratînd o lecţie asupra scrisorilor familiare.

● **Drama din str. Bărboi.**—In strada Bărboiu, la locuinţa d-lui Gh. Săvescu, comptabilul primăriei, s'a petrecut eri dimineaţă o dramă în împrejurările descrise mai la vale.

Un tînăr, Constantin Carada, fiul căpitanului Carada, din str. Sf. Atanasie, a descărcat două focuri de revolver în tînăra Tinca Popescu servă la d. Săvescu cu intenţia de a o ucide, iar apoi şi-a descărcat şi el un glonte în faţă.

Tînărul Const. Carada, de vre-o 23 ani, şi care şi-a terminat stagiul în regimentul 7 Calaraşi, întreţinea relaţiuni de dragoste de mai mult timp cu Tinca Popescu, fată de vre-o 22 ani şi foarte frumuşică, care e de loc din judeţul Suceava şi care de mai bine de un an şi jumătate se afla în serviciul d-lui Gh. Săvescu.

In ultimul timp, Carada bănuia că amanta sa îl înşală şi nu de puţine ori au urmat între ei scene de gelozie şi certe violente.

Alaltă-eri urmă o nouă ceartă, între cei doui amorezaţi, şi Tinca Popescu îi spuse verde că nu vrea să mai continue relaţiile cu el, la care tînărul Carada îi răspunse că o va ucide întăi pe ea şi apoi se va sinucide şi el.

Către seară să părea că o împăcare interveni intre ei şi pentru a aduce la mai bune sentimente, tînărul Carada se duse şi-i cumpără nişte piepteni de cap pe care 'i aduse şi odată cu aceasta o rugă să 'i dea voie să rămîie peste noapte la ea.

După multă esitare Tinca Popescu conveni, neştind ce o aştepta.

Toată noaptea cei doui amanţi o petrecură numai într'o ceartă şi probabil că tînărul Carada şi-ar fi pus planul în aplicare chiar noaptea dacă în aceiaşi cameră unde se aflau ei, nu mai era şi o altă servitoare. El chiar o ameninţă, spunînd că moartea ei va fi din mîna lui, dacă nu-şi va schimba purtarea faţă de el.

Eri dimineaţă pe la orele 6, Tinca Popescu se sculă ca de obiceiu pentru a 'şi începe serviciul şi vroi să plece în camera stăpînilor ei.

Tînărul Carada o rugă să mai rămîe; Tinca însă refuză şi porni spre uşă. Carada se repezi atunci la ea şi profitînd de faptul că cealaltă servitoare care se afla în aceiaşi cameră cu ei, eşise afară, scoase revolverul ce 'l avea la el şi o ameninţă. De frică Tinca Popescu se supuse, însă o ceartă se iscă din nou între ei şi la un moment dat, Carada o isbi pe pat cu faţa 'n jos şi 'i descărcă două glonţe de revolver în cap.

Nenorocita servitoare căzu jos, scaldată în sînge şi Carada crezînd că amanta sa, în urma loviturilor primite a încetat din viaţă, îşi descărcă şi el un glonte deasupra tîmplei drepte, scăpînd revolverul din mînă.

La detunăturile produse de armă, alergă în camera unde se petrecuse drama, d. Gh. Săvescu şi-i găsi pe cei doui zăcînd la pămînt.

D. Săvescu aviză numai de cît poliţia care transportă pe Tinca Popescu la spitalul evreesc, iar pe tînărul Carada la spitalul sf. Spiridon, unde au fost internaţi.

Starea Tincăi Popescu nu e tocmai uşoară; a lui Carada însă e în afară de ori ce pericol.

Aseară li s'au luat cîte un interogatoriu, care au fost înaintate parchetului.

DIVERSE

— Adunarea generală a societăţii Fraterna-Păcurari care a avut loc eri a respins proiectul unei noui clădiri. Propunerea întemeierei unei bănci de economie va fi discutată într'o viitoare adunare generală.

— Joui după amiază va avea loc la cercul militar exerciţii de lupte şi de asalt, a ofiţerilor din garnizoana locală.

Va lua parte şi dl. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată.

— D-nii Iordache Ichim şi Constantin Chiţoc au fost numiţi gardiani cl. III-a la pădurea statului Bîrnova cel dintăiu în locul d-nului Al. Fronea şi celalt în locul d-lui M. Velişcu, ambii demisionaţi.

— Zilele acestea ministerul de interne va trimite o comisiune care să viziteze din nou terenurile unde urmează a se construi spitale rurale „Carol I", în judeţul nostru.

— Epitropia casei Sf. Spiridon a înaintat eri ministerului de interne tabloul moşiilor epitropiei, în vederea distribuirei islazurilor ce se cuvin satelor de pe moşiile epitropiei.

— Peste cîteva zile comisiunea de remontă a armatei va pleca în Rusia pentru a cumpara un număr de 300 remonţi, necesari cavaleriei.

— Din comuna Sineşti, judeţul Iaşi, se comunică că locuitorul I. Gh. Camaragiu a împuşcat din greşeală fiind la nunta lui I. Manole, pe Gh. a Ciobăneştei.

— Femeea Marghioala Gh. Bâlcu a murit subit ieri în satul Totoeşti, la locul numit „Roată".

— Ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ să'i înainteze un tablou de comunele care au imobile asigurate la diferite societăţi do asigurare şi să specifice anume ce imobile au şi în ce constă asigurările.

— Mâine va fi expulzat prin punctul Ungheni, în Rusia, individul P. Budac, supus rus, care a fost găsit fără nici un căpătâiu în judeţul nostru şi care se crede a fi un agitator.

— In comuna Bosia s'au constatat mai multe cazuri de morbili.

— Sîmbătă, după apariţia ziarului, am primit ştirea din Roman că d. C. Arhiri, administrator financiar, a încetat subit din viaţă.

Defunctul era de loc din Iaşi şi era căsătorit cu fiica d-lui Voluţă.

El fusese în vremuri administrator financiar al judeţului Iaşi.

— Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că un oarecare Moritz Zlocever, fost funcţionar la magasinul de instrumente muzicale Degen din Capitală care în August trecut a comis un mare furt şi apoi a fugit în Bucovina, s'ar fi întors in ţară.

Ministerul cere prinderea şi arestarea lui.

Două interviewuri

Bucureşti. — Ziarele «Neue Freie Presse» şi «Bukarester Tagblat» publică cîte un interview cu dl. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat, în chestia construirei liniei ferate în Balcani.

Primului ziar d. Take Ionescu i-a respuns că Romînia nu este întru nimic interesată în această chestiune şi că între proectul baronului Aeherenthal şi cel al Rusiei, cu siguranţă că trebuie de găsit mai bun cel dintăi faţă de proiectul liniei ferate Dunărea-Adriatica, care ar necesita mari cheltueli şi multe buclucuri, fără nici un folos.

Redactorului de la «Bukarester Tagblatt» d. Take Ionescu spune că deşi n'avea nici un interes direct în această chestiune, totuşi trebuie să se privească cu ochi bnni proiectul de construirea acestei linii ferate, întru cît orice nou mijloc de comunicaţie constitue un progres şi Bosnia are si ea drepturile ei de a progresa şi de a fi legată cu Archipelagul.

Nelinişte în Portugalia

Lisabona.—Din toate părţile Portugaliei sosesc ştiri alarmante.

Armata a fost prevăzută cu muniţiuni de rĕsboi. Unele regimente au plecat cu destinaţii nocunoscute.

Camera

Bucureşti. — Brăteniştii s'au concentrat şi întrerup mereu pe d. Porumbaru care îşi continuă discursul combătînd sistemul mixt şi comercializarea Casei Rurale. Insuşi d. Ferekyde întrerupe la fie-care frază pe orator.

Acest lucru face pe d. Iarca ca adresîndu-se d-lui Vintilă Brăteanu să-i spuie:

— Noi te-am ascultat cu rebdare.

— Noi te am ascultat cu răbdare. De ce îl întrerupeţi pe Pornmbaru.

Intreruperile continuă, însă, mai cu samă din partea d-lui Fereckyde.

Nestor Cincu observa că este un conflict între membri biroului căci preşedintele întrerupe mereu pe vice-preşedintele.

D. Porumbaru.—De cît m'ar întrerupe mai bine ar face d. Ferekyde să iee cuvîntul.

D. Ferechye suspendă şedinţa în mod brusc.

La redeschidere d. luniu Leca vorbeşte în chestie de regulament şi spune că d. Ferekyde n'avea dreptul să suspende.

D. Porumbaru. Dacă sistemul întreruperilor continuă renunţ la cuvînt.

D. *Anton Carp* cere ca să se lase oratorului libertatea cuvîntului.

D. Porumbaru continuă

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 3-a

Şi în vederea terminului scurt de oarece tragerea va avea loc la

25 şi 26 Februarie 1908

să se grăbească cu trimitirea banilor pentru reinoirea biletelor **cel mai tîrziu până la 17 Februar.**

Câştigul Principal în caz norocos

Lei—80,000—Lei

Preţurile la clasa 3-a

1/8	Una optime	4.50
1/4	Un sfert	9.00
1/2	Una jumatate	18.00
1/1	loz întreg	36.00

Se face cunoscut onor, Public că sticlele de bere ale fabricei „Zimbru" nu se pot vinde!

Cine va fi dat vre-o garanţie pentru o sticlă este dator a-şi lua garanţia înapoi altfel perde dreptul pe sticlă, care rămîne proprietatea fabricei.

DIRECŢIUNEA

De Vînzare

FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** şi **GRÂU**, presate pe moşia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enăşescu *gara Larga.*

Afacerea stă în mînele nóstre

Industriaş romîn cu mulţi ani de practică în străinătate, avînd cunoştinţe şi experienţe în branşa metalurgică (articole de tinichigerie) caută ca asociat o persoană cu capital.

Măcărescu, Cuza-Vodă 46, Iaşi.

Ultime informaţii

● *Chipul deşanţat în care este redactată o anumită gazetă din localitate, a fost desbătut ieri în întrunirea din clubul Carpiştilor.*

D. M. B. Cantacuzino, presidentul clubului, şi-a exprimat indignarea şi a recomandat «redactorilor» să «combată» mai cu luare aminte.

Punem rămăşag că recomandaţia presidentului nu va fi luată în seamă de „redactori.“

● **Partidul conservator - democrat din Iaşi va ţine o întrunire publică în ziua de 2 Mart, în vederea alegerei parţiale de la 9 Mart.**

● *O mare surpriză pentru toate cercurile noastre politice se va produce cu ocazia prezentărei noului budget.*

Acest budget se va solda la cheltuieli cu douăzeci milioane mai mult de cît cel mai mare budget pe care l'a avut vre-o dată ţara romînească.

Faptul are şi însemnătatea lui politică şi însemnătatea lui socială.

Politică—pentru-că pune capăt sistemului preconizat mereu de d. Sturza, în ce priveşte economiile, din care d-sa făcea o chestie atît de mare.

Socială—pentru că absolut toate lefurile funcţionarilor vor fi urcate.

Motivul este că guvernul a ajuns la convingerea că viaţa în oraşe a devenit absolut imposibilă pentru funcţionari, din cauza scumpetei vieţei, în mare parte datorită urcărei preţurilor tuturor lucrurilor, ca o consecinţă a urcărei taxelor vamale.

● *D. general Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, va fi transferat, pe ziua de 1 Aprilie, la Craiova, comandant al corpului I, în locul ce va rămînea vacant prin trecerea la pensie a d-lui general Vasiliu-Năsturel.*

Comandant al corpului IV va fi numit d. general Anghelescu, de la divizia de cavalerie din Bucureşti.

● **Clădirea antrepozitelor.**—*D. Jipescu, secretarul general al ministerului de finanţe, a fost ieri în Iaşi şi s'a interesat în deaproape de mersul lucrărilar de la antrepozite.*

D. Jipescu a găsit justificată părerea architecţilor cum că trebuesc făcute o sumă de lucrări pentru a face să dispară desavantajul ce rezultă din faptul că terenul pe care se construesc antrepozitele, e mlăştinos.

Se va rîdica cu 2 metri terenul din apropiere de construcţie şi această suprafaţă va fi betonată.

Pentru restul întinderei se va face drenoje şi toate celelalte măsuri indicate spre a transforma terenul mlăştinos.

Aseară a plecat la Bucureşti, însoţit la gară de personalul vămei şi al administraţiei financiare.

● **Candidatul liberal.** — D. Grigore Buicliu, directorul creditului urban din Iaşi, presidentul comitetului teatral şi presidentul comunităţei armene din localitate, a acceptat, în fine, să candideze la locul vacant de senator din Iaşi.

Din ziua numirei d-lui Poni în consiliul agricol superior, s'au făcut stăruinţi pe lîngă d. Buicliu ca să primească a fi ales senator. Dar d. Buicliu, care a rămas cu convingerea că nu nepopularitatea l'a făcut să cadă în alegerile generale, ci o infamă tragere pe sfoară, nici nu voia să audă.

Vineri seara încă, la clubul liberal, refuzatul persista în hotărîrea sa, dar ieri a fost convins.

*

Dimineaţa, între 10 şi 12, avu loc o întrunire a comitetului de 7 acasă la d. Gane.

D. Stere, care face parte din acel comitet, şi-a luat angajamentul că, de această una dată, nu va mai fi de cît o luptă cinstită.

La orele patru avu loc întrunirea comitetului executiv al clubului. D. Buicliu încă se arăta dificil. Dar stăruinţele fură aşa de calde, că imploratul a acceptat.

Seara a fost întrunire la d. Buicliu acasă. Comitetul electoral şi comitetul de şapte au întrat în acţiune.

Candidatura d-lui Buicliu va fi aclamată, în cursul săptămînei, şi de adunarea plenară a clubului.

Lucrurile s'au dumerit deci la liberali. Nedumeriţi nu sunt de cît doar alegătorii colegiului I de Senat din Iaşi, cari se întreabă: „cine este d. Gr. Buicliu?“

D. Buicliu, respundem noi, este: directorul Creditului urban, presidentul comunităţei armeneşti şi presidentul comitetului teatral.

● Senatul universitar se va întruni astă-zi, Luni, spre a alege un membru în locul d-lui prof. Socor. Va fi ales d. profesor E. Puşcariu.

● *Eri la orele 3 jum. d. A. D. Xenopol a făcut înaintea colegilor săi, convocaţi în acest scop, o dare de samă amănunţită asupra modului în care d-sa a fost serbătorit în capitala lumei cu ocazia ţinerei prelegerilor sale la Universitatea din Sorbona.*

D. Xenopol a arătat chipul distins cu care rectorul acelei Universităţi, l'a recomandat sălei arhipline, căreia avea să-i vorbească, ca pe o somitate intelectuală; a descris primirea călduroasă ce i s-a făcut şi ovaţiile ce urmau toate cele 10 prelegeri ce a ţinut în cursul lunilor Ianuarie şi Februarie de două ori pe săptămînă.

A arătat apoi cum sala a fost în totdeauna arhiplină şi asistenţa numara pe cei mai de frunte savanţi ai oraşului luminei.

● **In jurul unui comitet.**—Gruparea carpistă din localitate a reuşit să devie cu adevărat originală: va fi o grupare cu preşedinte şi vice preşedinte, dar fără comitet.

Lucrul nu intră în obiceiul ţărei şi, dacă el s'a întîmplat, aceasta nu se datoreşte numai dorinţei selecţilor junimişti de a apărea originali.

Ori cît partizanii d-lui Carp nesocotesc lucrurile ce fac parte integrantă din ceea ce constituie acţiunea unei organizări politice, ei tot ar fi voit să aleagă un comitet, dacă nu s'ar fi produs lucruri care i-au silit să renunţeşi deci să apără originali.

Intr'adevăr s'au produs dificultăţi în ce priveşte modul cum să fie alcătuit celebrul comitet. Greceniştii cereau o revanşă pentru că d. Greceanu a fost făcut fără multe forme şi preveniri, subalternul politic al d-lui M. B. Cantacuzino şi cereau o satisfacţie de natură de a dovedi că sunt puşi pe picior de egalitate.

Junimiştii, însă, nu voiau să admită aşa ceva, căci considerau pretenţiunea greceniştilor ca lipsită de cel mai mic simţ de modestie.

*

Şi ast-fel, cu această ocaziune, s'a pus pe tapet diferinţele junimiştii de o parte, greceniştii de altă parte.

S'au pornit tratativele şi junimiştii au crezut că sunt destui de galanţi cînd acordă greceniştilor cinci locuri—în comitet.

Partizanii d-lui Greceanu însă, nici n'au voit să audă şi d-nii Greceanu şi Vasile Sculy au crezut de cuviinţă să facă demersuri pe lîngă d. M. B. Cantacuzino.

Preşedintele clubului carpist, spre a evita nemulţumiri, a găsit formula: să nu se aleagă nici un comitet, să nu fie de cît preşedinte şi vice-preşedinte, iar în locul comitetului să fie partidul întreg, care să fie convocat, or de cîte ori va fi nevoie.

*

D-nii Sculy şi Găvănescul au combătut aceasta propunere, pentru motivul că ar fi foarte greu de lucrat cu adunarea generală, căci diversitatea de opinii şi credinţi face foarte dificile acţiunele şi hotărîrile în materie politică. La această obiecţiune d. M. B. Cantacuzino a respuns:

„Sunt surprins de susţinerea D-voastre mai ales cînd vine de la nişte vechi conservatori, care aţi fost în partidul condus de d. Gh. Gr. Cantacuzino.

Oare d. Bădăreu se teme de diversitate de opinii? Nu lucrează d-sa cu un comitet de şase zeci şi mai bine de membri —aproape cît întregul nostru partid? Se teme d-sa de prea marele număr cînd ie vorba de hotărît ceva? Şi doară nu-i poţi contesta d-lui Bădăreu că ştie să lucreze şi că lucrează“.

Argumentul n'a folosit însă. Cei doi matadori politici au perzistat Cu toate acestea formula d-lui M. B. Cantacuzino a fost acceptată de adunarea generală de aseară.

Din această cauză a domnit mare raceală în rîndurile celor conduşi de d. Greceanu şi ei n'au făcut nici un secret din aceasta nemulţumire.

● Vineri seara va avea loc o şedinţă a consiliului de higienă al oraşului, sub preşedenţia d-lui dr. C. Buicliu, medicul şef al oraşului, la care va lua parte şi primarul oraşului, cînd se va discuta asupra urgentelor măsuri ce urmează a se lua pentru combaterea scarlatinei, care în ultimul timp, a luat proporţiuni mai mari.

● S'a pus în vedere secţiilor de jandarmi din comunele rurale de a supraveghia în deaproape mişcările sătenilor şi în cazuri eventuale să înştiinţeze de urgenţă prefectura de judeţ.

● In seara de 9 Martie va avea loc în salonul clubului militar din localitate un mare bal, organizat de d-na Marie Al. Hinna, distinsa preşedintă a societăţei «Pînea Saracilor» în folosul acelei instituţiuni de caritate.

● Mîne dimineaţă se va presinta la rectorat noul comitet al societăţei Uniunea ales sîmbătă seara.

Noul comitet se compune din d-nii: Jean Badareu, Marcel Bastache, R. G. Ionescu, Lionel Hinna, Octaviu Buzdugan, Nubert, Virgiliu Popovici, V. Teodoreanu şi A. Mogîldea.

● Astăzi la orele 4 d. a. comisiunea de judecată a învăţătorilor din circumscripţia Iaşi, compusă din d-nii I. Th. Burada, preşedintele curţei de apel şi profesor, D. Porfiriu şi Al. Popovici, va judeca procesul învăţătorului Bogrea directorul şcoalei primare de băeţi din Herţa.

● La o primărie dintr'o comună apropiată de oraşul nostru, se zice că s'ar fi comis nişte neregularităţi, cu ocazia unor vînzări de vite.

Inspectorul comunal respectiv a fost delegat să ancheteze.

● Sîmbătă s'a făcut alegerea unui preşedinţe al societăţei studenţilor în medicină.

D. Hortolemeu a obţinut 61 voturi şi a fost ales iar d. Ţaicu a întrunit 47 voturi.

Alegerea comitetului se va face mâine seară.

*

Eri s'a făcut alegerea comitetului asociaţiei studenţilor *Uniunea*.

President a fost ales d. I. I. Badareu.

● *Alegerea parţială de senator în ziua de 9 Martie, se va face în baza listelor electorale vechi, din 1907.*

Listele nuoi nu vor întra în vigoare de cît în Aprilie.

● Acum două zile poliţia de siguranţă a arestat pe trei indivizi: Vigder Şeinfeld, I. Naiman şi Moise Braunştein, fiind implicaţi în nişte furturi.

In urma cercetărilor ce s'au făcut, s'a constatat că aceşti trei hoţi sunt autorii mai multor furturi comise în oraşul nostru, între care şi a furtului comis anul trecut la d-na Leia Goldştein din strada de Sus, de unde au furat suma de 1300 lei şi un mare număr de juvaieruri, precum şi autorii furtului de la sinagoga din str. Cucu.

Hoţii au declarat că au comis acest din urmă furt, în speranţa că vor găsi caseta, în care se strîngea bani pentru construirea unei şcoli evreeşti. Se ştie că ei au furat o casetă din acea sinagogă, însă în ea n'au găsit de cît o mică sumă de bani.

Unul din hoţi, şi anume I. Naiman, e un vechiu, foarte vechiu client al puşcăriei, căci timp de 25 ani şi-a petrecut viaţa numai în penitenciar.

Aceşti trei hoţi au fost înaintaţi parchetului.

● La adunarea de ieri a membrilor asociaţiei generale a artiştilor din Iaşi, a participat şi d. Coşbuc, care a propus să ţie o conferinţă asupra Literaturei populare.

D. Coşbuc a fost proclamat president de onoare al asociaţiei.

Seara a avut loc o serată literară la Seminar. Elevii au recitat versuri de ale marelui poet.

● Studenţii universitari au înaintat rectoratului o petiţiune, prin care cer ca rectoratul să întervie spre a se lua dispositiunea ca pe viitor biblioteca să fie deschisă şi seara până la orele 11, de oarece studenţii care urmează cursurile regulat le e cu neputinţă să poată citi la bibliotecă, fiind întreaga zi ocupaţi, la cursuri şi laboratorii.

● Atît parchetul cît şi prefectura de judeţ, au fost astă-zi înştiinţate de primarul din Păuşeşti, că eri după amiază locuitorul Gheorghe Mititelu, serv la d. Saul Fişer, arendaşul moşiilor Bîrleşti şi Dumeşti, a încetat din viaţă în împrejurări curioase, pe cînd era transportat acasă cu căruţa de la casa administraţiei moşiei.

Primarul numitei comuni crede că numitul locuitor ar fi atins de dalac, de oare ce ar fi mîncat nişte carne stricată.

Atît parchetul cît şi prefectura de judeţ au orînduit cîte o anchetă.

● Curtea de Apel, în secţiuni unite, urma să se ocupe astă-zi din nou de afacerea Ciulei.

Lipsind d. consilier Th. Crivăţ, curtea se va consfătui mîne.

● Seminarul din Kişinău, din porunca Inalt-prea sfîntului Sinod, a fost închis cu desevîrşire.

Se zice că în locul seminarului se va deschide o altă şcoală, în care vor fi primiţi numai acei care vor să se facă preoţi.

● D. Ath. At. Gheorghiu a cerut comunei de a i se plăti un onorariu pentru actele făcute cu ocazia expropierilor de terenuri pe locul unde va trece conducta de aducerea apei de la Timişeşti.

Cererea d-lui At. Gheorghiu va fi supusă astă-zi consiliului comunal.

● O circulară sosită la liceul Naţional, arată că Ministerul instrucţiunei a mărit taxele şcolare în chipul următor.

Cinci zeci lei anual, cursul inferior pentru romîni şi străini şi opt zeci cursul superior.

Judiciare. — Astă-zi urma să presteze jurămîntul „more judaico“ o doamnă Sofie Dulberger. D. doctor Niemirower, citat să se presinte la judecătoria ocolului II, s'a înfăţişat cu avocatul O. A. Teodoreanu, care a declarat că clientul său nu poate primi să oficieze ceremonia jurămîntului, el nefiind potrivit cu prescripţiunele talmudice.

Judecata a rămas în deliberare şi se va pronunţa la ora 6.

— Curtea de apel secţia II a achitat pe elevul Emil Gheorghiu, din liceul de Piatra N., acuzat de tăinuitor al unor furturi comise de un coleg al său.

— Se ştie că inginerii Ath. Bolintineanu, Titus Cananău şi alţii, au acţionat în judecată comuna Iaşi, direct înaintea contenciosului administrativ, pentru că n'au fost primiţi să concureze la licitaţia pentru lucrările de aducerea apei în Iaşi, de oare ce au venit prea tărziu cu oferta.

Inginerii pretind 200,000 lei daune.

Procesul se va judeca în ziua de 20 Februar la secţia III a înaltei curţi.

— La curtea de apel secţia I s'a înfăţoşat astă-zi, într'un proces de contestaţie, vestitul bandit D. Balaban, care a fost condemnat la zece ani închisoare, pentru numeroase furturi comise de el în Iaşi.

Banditul avea fiare pe picioare şi părea foarte îmbătrînit.

● Simbătă seara, a avut loc în salonul societăţei de gimnastică, sport şi muzică, o frumoasă serată costumată la care au luat parte un mare număr din membrii societăţei.

Din mulţimea aleasă a asistenţilor, în treacăt remarc pe doamnele:

M. Wisneveski, profesoară, M. Stihhi, Gavrilescu, Reinicke, Ulrich, farmacist Fabini, Enghel, Toncescu, Davidescu, Fingerhut, Demek şi Braunştein etc. etc.

Domnişoarele: Gavrilescu, o dragalaşă Carmen, Z. Teodoreanu, vînzătoare de flori, Irina Fabini, Demek, Ekel şi Rogos în costume jagoneze. d-rele Engel, Alexandrescu etc.

Dintre domni remarc pe: d-rul Stihhi, inginer Reinicke, Wisnewski, Gavrilescu, Thedy Stihhi, Eduard Fabini, A. Ulrich, Rogos, Funiac, Fingerhut, Gr. Lohan, Costică Motăş, Locot. Pitiş, I. Stihhi, Werner, Rohr, Buch, Agatştein, Engel şi Dimitriu.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel mare de sub conducerea maistrului Vlăduţă a delectat publicul cu cele mai frumoase şi noi cîntece de dans.

Petrecerea a durat până'n ziuă.

● Astă-zi au fost chemaţi să dea examen pentru înaintarea pe loc, următorii învăţători:

Gh. Balan şi I. Bordea, jud. Fălciu, T. Bostan, Gh. Baltă, Maria Bălăbănescu şi B. Bălăbănescu, jud. Brăila. Paraschiv Basturea, El. Bonciu şi Rădu Bonciu jud. R.-Sarat, Gr. Belcescu şi C. Bobîrnac, jud. Bacău, I. Balmuş jud. Tutova, I. Beldie şi I. Beldiman jud. Tecuciu, Bejenariu D., jud. Roman, şi Bancima Neculai jud. Neamţ.

Aceşti învăţători au fost împărţiţi în 2 serii: câte 8 fiecare serie.

Cei 8 dintăi dau esamen înaintea comisiunei I care lucrează la Seminar şi ceilalţi înaintea comisiunei II care lucrează la liceul Naţional.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 11 Fevruarie

D. Take Ionescu la Craiova

Craiova.—Insoţit de numeroşi prieteni d. Take Ionescu a sosit în Capitala Olteniei şi a fost primit aşa cum de multă vreme un om politic n'a mai fost primit în capitata Banilor.

La ora 4 a avut loc la club o întrunire, la care a asistat o lume imensă.

Cel dintăi vorbeşte d. **Economu**, care spune că prezenţa celor de faţă este dovada vie pe cine îl urmează Craiova Take Ionescu nu este un om nou pentru noi, a spus d-sa, căci acum 20 de ani pentru prima oară l'am trimes în parlament şi de atunci a lucrat cu rîvnă pentru ţară şi partid. De numele lui Take Ionescu sunt legate foarte multe lucrări din judeţ şi oraş şi drept răsplată doljenii l'au adoptat ca fiu.

D-sa aminteşte astă-zi cînd se dă lupta contra d-lui Take Ionescu cum regretatul general Lahovary îşi exprima părerea de rău că nu va putea fi el acela care să 'l proclame pe d. Take Ionescu ca şef al partidul conservator.

D. Take Ionescu spune că nu se miră de loc că nişte oameni care au multă putere de pătrundere nu vor să pătrundă adevărul ce se degajază din lupta ce să dă asta-zi.

Se întreabă unii care este explicaţia că sunt urmat de atît entuziasm. Explicaţia este simplă şi trebue căutată în iubirea ce-am nutrit'o în totdeauna pentru partid şi membrii lui.

S'a spus odinioară că partidul nostru ar fi partidul paltoanelor; astă-zi se spune că suntem al acelor ce au recunoştinţa pentru că li s'au dat paltoane. Desminţirea o daţi dv. oraşul milionarilor, unde nu poate fi vorba de acordări de interese şi unde juninismul este definitiv îngropat.

De alt-fel bătălia a fost dată, iar lupta eu o consider sfîrşită; triumful este definitiv al nostru.

Invinşii au reînceput atacurile. Un tînăr cu talent a încercat să m'atace pe tema conversiunei şi a trebuit să facă retractări. Un alt tînăr fără de talent, a încercat să m'atace pe tema petroleului şi a trebuit să facă retractări.

Atacurile sunt lipsite de sinceritate; sunt băbeşti, căci toate lucrurile rele sunt bune cînd sunt cu dînşii şi sunt rele cînd nu sunt.

Mulţumeşte pentru credinţa arătată şi asigură că de şi împrejurările l'au indicat ca şef, el rămîne tot camarad, bun camarad.

D. **Rădulescu-Motru** vorbeşte de intinarea lucrurilor celor mai sfinte de către acei care se prezentau ca asanatori politici iar acum din patimă se dedau la cele mai josnice atacuri.

D-sa blamează stilul în care e redactat ziarul d-lui Filipescu şi spune că dacă în străinătate s'ar citi acest ziar, lumea şi-ar face o ideie foarte rea despre cultura partizanilor săi politici.

Spune că d. Take Ionescu este cea mai înaltă valoare politică a ţărei romîneşti şi că astăzi nu trebuesc şefi ce au programe închise în ladă, ci şefi care corespund nevoilor sociale şi au comunitate de idei cu partidul.

D. **Titulescu** face o foarte mişcătoare şi des aplaudată profesiune de credinţă asupra motivelor care l'au îndemnat să între în viaţa politică şi să-l urmeze pe d. Take Ionescu.

D. **N. Bazilescu** atacă pe d. Carp, simbolul reacţionarismului din Romînia.

D. **dr. Petrini-Galaţi** spune că a fost în partidul liberal atîta vreme cît în tradiţia acelui partid era programul lui Ioan Brătianu şi al lui C. Rosetti. Artăzi însă cînd partidele istorice merg spre sfărîmare, d-sa vede în partidul d-lui Take Ionescu, partidul zilei de mîine şi partidul democraţiei adevărate.

D. **Aurel Iliescu** aminteşte scena memorabilă din parlament, cînd d. Take Ionescu, desbrăcîndu-se de haina omului de partid a făcut ca d. Sturdza să-i recunoască că e cel mai bun patriot. Cu un astfel de şef partidul merge pe calea sănătoasă, spre mai marele bine al ţărei.

D. **Take Ionescu** încheie mulţumind celor prezenţi şi dă citire listei membrilor comitetului executiv al partidului.

*

Seara a avut loc un banchet la hotelul Minerva la care au luat parte 200 persoane.

Au tuastat d-nii: N. Economu, C. Ghyka-Deleni, N. Xenopol, N. Guran, Barbu Păltineanu, Aurel Iliescu, Victor Filotti, Anton Davidoglu, Nae Oroveanu.

In tot timpul a domnit un entuziasm extra-ordinar şi aplauze delirante salută pe d. Take Ionescu, care ia cel din urmă cuvîntul.

D-sa spune între altele că; s'a adus o învinuire aceia de a fi provocat retragerea guvernului. Evenimentele au dovedit cătă dreptate au avut în chipul cum am procedat. Dacă aşi fi ştiut că lucrurile se vor precipita, nu atunci ci cu o luna înainte aşi fi făcut să sară guvernul.

In chestia mişcărei proprietarilor crede că ar fi fost nedemn într'o inimă care bate romîneşte ca să răspundă cu o revoluţie de jos.

Naţionaliştii mă atacă, spune d. Take Ionescu pe tema că sunt pentru introducerea capitalurilor străine.

Intre a nu face nimic, între a lasa bogăţiile ţărei necultivate şi între a le fructifa prin capitalurile străine, d-sa crede că ori-care om cuminte trebuie să fie pentru această soluţie.

Noaptea d. Take Ionescu a plecat la Bucureşti, condus în urale de numeroşii săi partizani.

D. Tache Ionescu la Palat

Bucureşti.—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, va fi primit astăzi la ora 6 d. a., în audienţă de M. S. Regele.

Un refuz

Bucureşti.—D. Dim. Sturdza a refuzat preşedenţia de onoare a asociaţiei petroliştilor romîni, ce aceştia i-au oferit.

Duma ameninţată

Petersburg.—Eri s'a ţinut un consiliu de miniştri, sub preşedenţia Ţarului şi în care s'a hotîrît să se prezinte Dumei un proiect de reconstituirea flotei şi pentru care să se prevadă suma de două miliarde, patru sute milioane ruble.

In caz dacă Duma va refuza creditul ceia ce'i probabil, ea va fi disolvată.

Restul telegramelor se găsesc in foiletonul din pagina II-a.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurâri atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune in contra **iritațiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Dronot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

---

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JASI : Farmacie **FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

---

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégissorie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f25

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50

Porte-fou'eilles, pour 3 o Places..... 7 »

Envoi Album de 1 Lapin et Grillage

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6fr50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50 c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V. — No. 362. — Mercuri 13 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ește candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

Asupra Divorsului

Nu știu să existe la noi vre-un curent, ori cît de slab, împotriva divorsului.

Aiurea însă—în apus,—lupta împotriva acestei instituții se mai dă încă ici-colo, și dacă nu cu mare succes, de sigur că într'un chip destul de viguros, ca, de pildă, în cea de pe urmă pledoarie asupra căsătoriei indisolubile din *Un divorce* al lui Paul Bourget.

Este oare în acțiunea aceasta, ceva care ar resfrînge o adîncă necesitate socială? Este ceva în morala și în credințele societății de astăzi, care ar fi incompatibil cu acèastă instituție?

Eu unul, cred hotărît că nu, și nu-mi dau cea mai mică osteneală de a arăta pe ce-mi întemeiez această credință, în siguranța ce o am că, recunoscută de opinia universală, ea e în tot cazul și în tradiția și în spiritul și în morala societății romîne.

Mai mult, eu cred, că dacă ceva se poate obiecta divorsului de astăzi, e tocmai forma greoae pe care o îmbracă, grija acea excesivă a legei de a-l complica în proceduri lungi și costisitoare, de a-l transforma în litigiu ordinar, în simplă luptă judiciară.

De ce aceste toate? Cunosc cuvîntul cel mare: familia, copiii, speranța unei reconstituiri a căminului conjugal.

Dar oare o îndestul de lungă experiență nu ne-a învățat încă a vedea ce departe sunt toate aceste bune intenții, de realitatea brutală a lucrurilor? Oare n'a venit încă timpul să vedem că perzistînd în sistemul vechiu, consacrăm un principiu de evidentă ipocrizie legală?

Familia, copiii, căminul reconstituit...

Dar unde e interesul de a consacra cu orice preț o uniune din care a plecat afecțiunea și stima reciprocă? Unde e interesul de a face rezistență la înlăturarea unei minciuni? Situația morală a copiilor nu e mai rea într'o căsătorie desfăcută de cît într'una în care viața între soți a devenit un infern, (pentru cea materială, legea și astăzi face tot ce poate, cînd afecțiunea părintească o complectează). Cît pentru speranța reconcilierei nu cred că trebue să meargă pînă acolo, în cît viața conjugală să poată fi reluată cu violentarea voinței aceluia dintre soți, care în lupta judiciară, a căzut pentru un motiv sau pentru altul.

Sub sistemul actual, scopurile acestea sînt prea arare ori atinse. In fața judecății, sau lucrurile merg altfel de cum ar trebui, — soții improvizîndu-și motive legale, transformînd, cu un simulacru de proces, divorsul prin consimțimînt mutual în divors pentru cauze determinate,—sau lupta se încinge cu o violență și o cruditate revoltătoare, părțile aruncîndu-și în față, toate amărăciunile vieței, toate patimile care le umple sufletul, toată ura lor care crește mereu.

In acest din urmă caz, procedura procesului nu numai că nu poate înlesni împacarea, dar încă înăspreste relațiile și sapă tot mai adîncă prăpastia care desparte pe prietenii de altă dată.

Uneori, în fine, cînd lupta aceasta e prea aprigă și cînd sufletele care stau goale în fața judecății se arată prea neîndurătoare în urîciunea lor de suflete mici și păcătoase, judecata e nevoită să întindă înțelesul îngust al legei, să-i lărgească aplicația la cazuri neprevăzute, să siluiască dreptul său de apreciere pentru a putea face act de dreptate și a lasa libertatea a două vieți care se resping.

Iată legea: sau eludată, fie de părți, fie de judecători, sau dînd roade opuse scopurilor sale netăgăduit bune.

O reformă este evident necesară. In ce senz? Fireste în senzul unei simplificări de forme, și a unei schimbări complecte de sistem, Motivele determinate n'au nevoe să fie scrise în pravilă, ele pot fi lasate la apreciarea judecătorilor. Și fireste, mult mai drept și mai omenesc ar fi ca atunci cînd viața conjugală a devenit imposibilă, cererea reiterată a unui singur soț să poată valabil determina divorsul, ori care ar fi voința celuilalt. Căci din moment ce divorsul e o necesitate socială, din moment ce această instituție își are izvorul în ideea de libertate omenească, și e singurul leac împotriva minciunei conjugale, —nu e nici un motiv a nu-l admite acolo unde prevederea îngustă a legiuitorului n'a putut pătrunde.

Recunosc că pot fi și cazuri în care hotărîrea soților de a se despărți să fie pripită, sau să-și aibă izvorul în resentimente trecătoare fără cauze adînci, și că în asemenea cazuri o procedură sumară ar avea neajunsul de a crea o stare de lucruri cu atît mai păgubitoare cu cît ar fi ireparabilă.

Fireste, e greu de atins aici toate lucrurile aceste. In principiu cred că, un sistem care ar suspenda hotărîrea judecătorească, pe un timp în care soții ar sta în separațiune de corp, ar putea asigura maturitatea actului de stăruință în ideea despărțirei, și ar da pînă la un punct proba complectă că soțul sau soții, care au cerut despărțenia, au calculat toate urmările actului lor, și au ajuns la convingerea că nu e nici o putință de a le înlătura.

Cred să mai revin asupra acestei chestii, care, studiată, ar putea servi cîndva la complectarea operei de reformarea codului civil, așa de bine începută sub îngrijirea guvernului trecut.

E. Herovanu

DUPE BANCHET

«Spontaneitatea» cu care s'a oferit banchetul d-lui D. A. Sturdza; pseudonimul brăilean la care s'a recurs pentru a da obscură lămurire acelui banchet—prea erau cusute cu ață albă, ca să nu fi recunoscut ori cine, că „banchetul Cociaș“ va da de vorbit.

La un banchet oferit fără de nici un rost șefului guvernului, au fost lipsă mai mulți miniștri, cari, spre a nu agrava nota, au renunțat la „regretele“ de rigoare, prin scrisori.

Dar nota hazlie n-a lipsit. Toți au tuastat pentru „solidaritatea“ și pentru „disciplina“ ce-ar domni în partidul liberal.

Lipsa ministrului de interne de la o festivitate dată spre cinstea primului ministru; lipsa altor miniștri și a vice-prețidinților ambele corpuri—această profundă notă discordantă n'a putut impedica pe cei presenți la banchet, să scalde în șampanie clasica disciplină, frumoasa omogenitate ce domnesc în partidul liberal.

Dacă absenții nemotivați, dar cu motive foarte serioase de fapt, n'au dat cumva pildă destul de puternică despre „solidaritatea“ partidului, apoi o scenă, unică în felul ei, petrecută în afară de banchet, a venit să ilustreze și mai bine solidaritatea.

D. Emanoil Porumbaru, fost ministru al domeniilor, unul din vice-prețidinții Camerei, în continuarea discursului seu, început Sîmbătă, în discuția casei rurale, a fost obiectul unei grandioase manifestațiuni de solidaritate.

Mamelucii au tratat pe d. Porumbaru ca pe un simplu orator incidental, ca pe un opozant, care ar adresa unui ministru o interpelare jenantă. Iar drept culme: presidentul Camerei s'a asociat la micul complot în contra vice-prețedintelui, care, natural, va trebui să se demită din demnitatea sa.

Situația sumară a faimosului banchet este dar, pînă în present, următoarea: s'a oferit un banchet primului ministru. La banchet au refuzat să vie trei miniștri. D. Stere a fost tratat de revoluționar de primul-ministru. S'a glorificat solidaritatea în partidul lib ral. După banchet: scandal la Cameră. In rezumat: mai mult un fel de masă a mortului de cît banchet.

O celebritate provizorie

Crearea consiliului agricol superior, dacă va fi sau nu de folos, ie o chestie ce-o va deslega viitorul. Dar acest consiliu a fost de mare folos liberalilor din Iași: consiliul agricol a încheiat bilanțul activității politice d-lui P. Poni.

D. Poni, care s'a ilustrat prin o impasibilitate clasică, conducea partidul liberal din Iași în baza unui uz divin: el și nu altul trebuia să fie presidentul clubului din Iași.

Cu intrarea d-lui Poni în consiliul agricol, eși din uz și uzul divin și partidul de la Iași se zicea eliberat din sclăvie. Dar uite că nu ie așa. Succesiunea a rămas deschisă și situația ie mai încurcată ca înainte.

D. Brătianu ar fi dorit ca situația la Iași s'o aibă d. Stere. Lucrul este foarte natural.

Dar d. Sturza nu-l vrea pe d. Stere. Banchetul de Vineri seara l'a făcut pe d. Stere să înțeleagă lucrul acesta. De atunci d. Stere vrea cu ori ce preț să devie presidentul clubului liberal din Iași. Vrea—fiind-că nu vrea d. Sturza.

Și ca să isbutească în ambiția sa, deputatul de Iași a înțăles că, înainte de toate, trebue să se pună bine cu clubul, de care nu s'a prea interesat până acum.

Ca să facă lucrul acesta, d. Stere a mers la Canossa: a cerut un fel de ertare d-lui Gr. Buicliu și l'a convins că va fi ales senator de Iași.

D. Stere n'a visat cînd-va că va face o asemenea sforțare: că va cere ertare pentru o greșală politică și că va lua asupră-și succesul unei alegeri.

Dar ambiția a mai făcut minuni—de aceia nu ne mirăm nici de aceasta. Banchetul politic de Vineri din București a avut, deci, și o consecință senzațională pentru Iași: d. Stere prizonierul d-lui Gr. Buicliu.

Prizonier în toată forma: dacă d. Buicliu, care se bucură de minimale simpatii, nu va reuși la alegerea de la 9 Mart, vina va fi natural a d-lui Stere.

Dacă, cu toate acestea, va fi ales—de unde siguranța că cuvîntul d-lui Sturza, dorința sa, nu vor fi mai tari de cît ambiția d-lui Stere?

Pînă la deslegarea faptului, un lucru rămîne sigur: banchetul oferit d-lui Sturza a dat d lui Buicliu o aureolă de celebritate provizorie.

Unde s'a dat și unde a crăpat!

CATE-VA NOTE

Chiriașul care nu se împacă cu proprietarul casei, ie tot așa de rar ca soacra care se ia de păr cu ginerele.

Ar fi deci banal să se mai insiste asupra acestor obiceiuri învechite, dacă faptului vechiu ca fond, nu-i s'ar fi dat, prin o plăcută excepție, o formă nouă.

O proprietară—domnișoară—publică un anunț prin care arată că imobilul ei din strada cutare, avînd atîtea încăperi, este de închiriat de la sf. Gheorghe, de oare-ce proprietara nu mai voiește să reînoiască contractul ce-l are încheiat actualminte cu domnul cutare.

Domnul cutare, supărat, respunde tot prin anunț, intitulat tot „de închiriat“, care glăsuește asttel: „de mai multe zile domnișoara cutare publică că nu voiește să-mi închirieze casa“..

„Faptul de a face viața amară chiriașilor denotă, de sigur, la această *vechie* domnișoară, o stare *patologică anormală*“.

Toate bune, afară, bine înțeles, de acea stare patologică „anormală“. Căci chiar în materie de polemică, de la „de închiriat“, o stare patologică nu poate fi de cît anormală.

*

Partidul carpist din localitate a adoptat ieri un sistem cu totul nou în obiceiurile noastre politice: a fuzionat propunerea de a se alege un comitet executiv cu partidul însu-și, așa că toți aderenții sînt și membri în club și în comitetul executiv.

Dacă sistemul acesta se va aplica și la funcțiuni, atunci toți vor fi primari, prefecți, epitropi etc.

Republică.. progresistă.

OAMENI ȘI LUCRURI

SCHIMBARI

Ieri a apărut primul număr din ziarul „Opinia“, fără vre-un nume de director.

In decursul existenței sale, aceasta e a doua schimbare mai importantă pe care o înregistrează gazeta. Intăia a fost dispariția din fruntea „Opiniei“ a numelui regretatului Gr. Butureanu; iar acum înlocuirea directorilor propriu ziși prin comitetul de redacție în care figurează foștii noștri directori, ceea ce însemnează că au fost scutiți numai de o parte din îndatoririle, din greutățile lor.

Căci nu ie nici puțin lucru, nici lucru prea ușor să porți respunderea directă a unui ziar zilnic, cu un tiragiu crescînd, cu o varietate mereu reînoită. Controlul propriu zis pe care l'ar presupune menirea de director e cu neputință și esclus pentru o sumă de motive și împrejurări fie morale, fie tecnice.

In schimb însă, in fața opiniei publice —răspunderea e reală, efectivă și uneori grea și plină de neplăceri. Ziarul e poate cel mai complicat organism social.

In el fiecare cetitor caută alt ceva; pe fiecare îl privește și-l interesează altă rubrică. Cea mai neînsemnată notiță în aparență are și ea—pentru anumiți cetitori—importanța și rostul ei, poate tainele ei, personalitățile și aluziile ei. Și considerați cîte sute de notițe, informațiuni alcătuesc un număr de ziar; socotiți apoi gradul de respundere ce ar trebui să supoarte zilnic un director de ziar, cîte dușmănii sau nemulțumiri ar putea provoca în jurul său și ce ar avea de purtat pe umeri!

De fapt lucrul e cu neputință și în practică nu are loc. Gazeta în totalitatea ei, exceptînd uneori primele articole cu indicațiuni politice mai importante, e un complex care nu îngăduie controluri de aproape, cu atît mai puțin cenzura propriu zisă. Ea este rezultatul unei colaborări variate și singura garanție a uniformității în... varietatea ei, isvorăște din comunitatea de convingeri, din solidaritatea de credință politică și socială, din apropierea gîndirilor datorită mentalității ce presidă viața gazetei, atmosferei ce domnește în jurul ei, iar de-asupra tuturor plutește suveran, spiritul de actualitate, datoria de a corespunde menirei unui ziar modern, ceea ce presupune nu numai o direcție politică, dar și una literară, beletristică, științifică, școlară, economică și așa mai departe.

Ziarul de astăzi e reflexul întregei vieți sociale și de aceea din ce în ce mai mult face imposibil controlul unitar al unei direcții, ci pretinde mai curînd un comitet mai numeros, reprezentînd toate ramurile de activitate, condus la rîndul său de mentalitatea comună izvorâtă din o educație politică comună, strîns legat prin simpatia pentru ziar, prin dragostea pentru steagul ce urmează, prin disciplina și încrederea comună.

Cît despre „Opinia“,—mentalitatea din care își ia ființă a fost atît de bine cultivată de spiritele democratice călăuzitoare ce au prezidat-o pînă acum, încît nimic nu va suferi și cu convingerea aceasta, în momentul schimbărei, se cuvine să exprimăm d lor Lascar Antoniu și Gh. Ghibănescu — directori de eri, colegi de astăzi—această asigurare, odată cu omagiul de bună amintire și recunoștință la care au dreptul din parte-ne.

Rodion

Când e să'nbătrînim...

O grea problemă. —Durerea lui Faust.— Un savant optimist.—Bulgaria fericită.— O doctrină simplă. — Bătrînețe vindecată.—Pesimism.—Boală fără leac!

In analiza sufletului omenesc, atît de complex și de bogat în senzațiuni, de sigur că mai vrednică de studiat și de meditat este acea stranie și intensă senzație pur omenească ce-i provoacă momentul conștient al îmbătrînirii. Nu al bătrîneței propriu zise, ci al procesului fiziologic fatal prin care e nevoit să treacă orice organism omenesc, ci al îmbătrînirei, adică al acelei serii de momente în care treptat—treptat corpul slăbește, pierde din expanziune, din vioiciune, din vigoare, din toate acele manifestări caracteristice epocei de tinerețe.

Limba romînească nu are termenul specific, nu are verbul care să suggereze mersul treptat către bătrînețe—într'un singur cuvînt.

In literatura germană există o mică dramă lirică a lui Blumenthal: „Wann wir altern...“—cînd suntem pe cale de a îmbătrîni,—una din cele mai delicioase producțiuni literare în care cu adîncă pricepere se analizează gama de sentimente provocate de acea epocă a vieței care e începutul bătrîneței. Dar dintre toți scriitorii lumei fără îndoială Goethe în epicul său „Faust“ a atins mai complect problema grea de care vorbim și cu profundă disperare își zice la un moment dat eroul dramei:

Schon ist die Hoffnung mir verschwunden
Hat die Natur und hat ein edler Geist
Nieht irgend einen Balsam ausgefunden?

Pe romînește: „Orice speranță (de traiu) mi-a pierit de acum. Găsit-a natura sau un spirit ales vre un balsam, vr'o mîntuire?“.

*

Balsamul acesta dătător de putere, de vlagă, de viață, formează astăzi un obiect de cercetare—ba chiar de speranță—în lumea științifică, în lumea medicilor, a savanților. Nu e mult de cînd d-rul Elie Metschnikoff în ale sale „Contribuțiuni“ la o concepțiune optimistă despre lume a pus problema dacă se cuvine să căutăm a prelungi viața omului. El a răspuns afirmativ și a arătat că este absolut de domeniul biologiei de a găsi o cale de prelungire a vieței, lucru pe care-l crede nu numai posibil dar și necesar, media vieței actuale fiind inferioară celei strict normale. Incheerea și rezultatul cercetărilor lui Metschnikoff au și răspîndit multă speranță, multă lumină și opera lui e în adevăr a unui om de știință care e în acelaș timp un filosof optimist, unul din cei puțini în zilele noastre.

*

In direcția indicată de savantul parizian a făcut importante încercări un medic bulgar, dr. M. Tranjen care publică rezultate remarcabile într'o mare publicațiune medicală. Curios. Bulgaria pare menită a juca un rol însemnat în această problemă a vieței prelungite. Se știe că Metschnicoff a găsit în unele localități din Bulgaria o medie mai lungă a vieței ca în alte părți, fapt pe care l'a atribuit în bună parte unui preparat „bulgăresc“ iaurtul. Acuma e vorba de indicațiuni pentru crearea unei terapii raționale în contra manifestărilor senile.

Admirabila doctrină a imunității pare a fi menită să înlature și efectele rele ale senilității. Celulele organismului animal au însușirea ca în momentul pătrunderei unor substanțe străine în corp să producă la rîndul lor substanțe de apărare. Proprietatea aceasta aparține unor anumite molecule care se înmulțesc și părăsesc celulele ce le secretează, pentru a duce lupta contra substanțelor dușmănoase ce au pătruns în corp.

Pe această cale se îndeplinește fenomenul imunității, adecă a însușirii de a fi apărat contra unui anumit rău extern. In mod artificial obținem imunitatea dacă facem să străbată în organism substanțe vătămătoare în doze mici treptate. Celulele reacționează ca și în potriva unei primejdii reale, producînd substanțele respective, antitoxinele. Iar dacă injectăm o parte din aceste din urmă unui corp omenesc sănătos îl apărăm de anumite boli, la rîndul lui.

*

Schimbările produse de fenomenul îmbătrînirii se explică printr'o auto-intoxicare cronică. Treptate otrăviri, schimbări anormale ale substanței opresc procesele de regenerare necesară și produc ceea ce vedem sub forma și sub numirea de bătrînețe. Intr'un cuvînt se formează: to-

xine ale vrîstei senile. Problema constă dar în a face, pe cale artificială, organizmele tinere rezistente faţă de procesul toxic al bătrîneţei, tratîndu-le cu un *serum* respectiv. Acesta din urmă, după teoria rezumată mai sus, va lucra asupra celulelor corpului tînăr întocmai ca otrava, provocînd o bogată secreţiune de celule de apărare, prin care organizmul va deveni imun faţă de efectele mai tîrzii ale adevăratei bătrîneţi. Iar atari indivizi tineri, înarmaţi cu imunitatea contra bătrîneţei, vor servi ca elemente active, pentru a trata organizmele atinse de „boala" bătrîneţei, în mod pasiv.

Asupra indicaţiilor practice şi tecnice propuse de d-rul Tranjen nu e aici locul de insistat, nici asupra cazurilor „promiţătoare" pe care afirmă a le avea la îndămînă.

Să sperăm însă că specialiştii noştri vor da luarea aminte importantei probleme în studiu ca nu cumva să rămînem şi în această privinţă în urma Bulgarilor cum am rămas în alte privinţi.

Ceea ce e mai sigur însă e că multe, multe generaţii nu vor cunoaşte încă leacul suprem dorit de Faust—întrevăzut poate de el—şi că în ce ne priveşte, noi cu siguranţă nu vom fi cruţaţi de profunda mîhnire ce ne cauzează priveliştea organizmului nostru propriu atunci cînd ne convingem că începem să îmbătrînim, în mod iremediabil... S.

„Opinia" la Focşani

Zvîrcoliri zadarnice.—D. Enibace căruia îi place să se intituleze *Şef* fără a fi recunoscut ca atare de domnii Vasile Apostoleanu, N. N. Bibescu, Costachi Cottescu, cari formează elita partidului junimist din localitate, ticlueşte cu ocazia anului nou o telegramă de felicitare către d. P. P. Carp, telegramă ce a fost pe atunci semnată de vre-o 30 persoane. Acea telegramă nu s'a expediat atuncea ci acuma, adăogîndu-se pe lîngă semnatarii primei telegrame încă vre-o 15 bărbieri, 7 lucrători de la o tipografie şi vre-o 30 de persoane şterse din listele electorale şi certate cu justiţia, în plus cîţi-va cari nici n'au figurat vre-o dată în listele electorale. Toţi focşănenii se întreabă cum de valorosul *Sub Şef* a format în aşa scurt timp un partid? Alţii cari cunosc năzuinţele d-lui Enibace, îl compătimeşte că după o politică de 17 ani în partidul d-lui Carp a ajuns acum la bătrîneţe spre bucuria d-lui N. Filipescu să formeze un partid puternic cu membri devotaţi cari nu vor schimba principiile şi partidul nici odată, căci toţi membrii partidului afară de vechii junimişti sunt persoane care nu figurează în listele electorale. Astfel se explică concursul ce i s'a dat de d. Săveanu la alcătuirea acestui partid. Sunt în acea telegramă şi persoane onorabile dar ele nu mai fac parte din partidul *ghinioniştilor*, cum d-nii Ghiţă Grigoriu, Ghiţă Rusovici şi alţii, d-lor se ştie de toţi că sunt partizanii d-lui Gogu Constantinescu şeful partidului conservator-democrat, partid care numără mulţi şi devotaţi prieteni. D-nii Ilie Murad, Grigore Baroncea rîd de *înţelepciunea* d-lui Enibace care crede că ar putea să'i înşele şi pe d-lor cu molturi cum induce în eroare pe d. Carp afirmîndu'i că are partid. D. Carp trebue să se fi mirat, cum d-sa a devenit de odată aşa de popular în Putna? Iată cum:

Cu ocazia revizuirei listelor electorale s'au şters în toată ţara o mulţime din acei care nu întruneau condiţiunele legei electorale. Dl. Carp are lipsă complectă de bărbaţi politici, *de foşti alegători*, căci d-sa are numai *foşti miniştri*, să imiteze pe *şeful* de la Putna şi în 24 ore va avea un partid puternic de a sta în opoziţie până ce partizanii se vor *reabilita* sau îşi vor redobîndi cenzul.

Cu ast-fel de partizani n'avem de cît să felicităm pe d. Enibace, căci toată viaţa d-sale politică n'a fost de cît un *caragheoslăc* şi ceea ce a făcut acuma e cel mai mare succes ce l'a avut vre-odată în această carieră. Cu ast-fel de partizani poţi d-le Enibace să te proclami deputat şi încă *un valoros deputat* inamovibil pentru clubul de la Vaniс!

D. Apostoleanu, Ciurea şi alţii rîd şi fac mare haz de *seriozitatea* reprezentantului d-lui N. Filipescu & Griguţă Cantacuzino.

In schimb d. Săveanu caută a-i fura din partizani...spre a-i numi la primărie în serviciul salubrităţei.

Corespondent.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Arta Românească" este titlul celei mai noui publicaţiuni periodice apărută în oraşul nostru. Elegant tipărită, redactată în mod variat, ea pare a avea o frumoasă menire în oraşul nostru unde pe terenul mişcărei artistice este încă atît de mult de realisat. Iată ce-şi propune revista în chestiune, sub îngrijirea d-lui A. D. Atanasiu:

«Prin această revistă (pentru pictură, sculptură, arhitectură, muzică, artă dramatică, literatură), vom dezvolta şi atinge pe cît vom putea, mai multe chestii privitoare la artă, sau în legătură cu ea. Ne vom ocupa de aproape de trecut, de prezent, de reforma învăţămîntului desemnului şi a muzicei în şcolile primare, secundare, profesionale, normale, seminarii, comerciale, de arte şi meserii, în industrii, în cele particulare: în şcolile de arte frumoase şi conservatorii. Desemnul aplicat la celelalte obiecte. Despre dexterităţi: desemn, muzică, caligrafie, gimnastică. Despre pictura bisericească şi conservarea icoanelor, a tablourilor şi a diferitelor obiecte preţioase, din trecutul nostru, în case particulare şi în instituţii de cultură. Ilustraţii. Despre artişti şi maeştri; îmbunătăţirea soartei lor. Despre reorganizarea întregului învăţămînt şi a învăţămîntului artistic, baza dela care trebue să plecăm. Ne vom sili a dezvolta şi îndemna întroducerea motivelor româneşti în compoziţiile artistice, în pictură, sculptură, arhitectură, muzică, etc., spre a ne forma arta noastră originală şi a intra, cu un caracter bine hotărît, ca popor, în concertul concepţiilor artistice ale popoarelor înaintate»

*

La reprezentaţia de Duminică, 17 Februarie, preţurile sunt reduse în jumatate, —la toate locurile:

Se joacă *Manasse* în beneficiul excelentului artist Ion Morţun.

*

Sîmbătă seara a avut loc la Liceul Naţional o „şezătoare" literară, ştiinţifică şi muzicală. In curînd vor mai avea loc tot la acea şcoală astfel de „şezători" care sînt atît de mare folos tinerimei şcolare.

*

De cînd presa bucureşteană a adus unanime laude marelui artist Leloir şi trupei sale, agenţia teatrală «Thalia» e asaltată de cereri. Se prevede un enorm succes celor două spectacole ale minunatului artist: La griffe (Bernstein) şi Un père prodigue (Al. Dumas).

*

„Neue Freie Presse" în numărul ce ne-a sosit are un lung articol întitulat: Suzanna Desprès şi soţul ei". Marele ziar descrie cariera celor doi artişti, arată trăsăturile de originalitate ale Suzanne Desprès şi insistă asupra curioaselor aventuri dramatice prin care a trecut Lugné-Poe.

*

Ziarul belgian Peuple a publicat o foarte interesantă scrisoare inedită a lui Ferdinand Lassale, marele orator socialist. In acea scrisoare, Lassalle vorbeşte, între altele, şi despre procesul Hatzfeldt în care a fost amestecat ca într'o afacere aventuroasă dar de care nu se ruşinează, ci din contra afirmă din nou că e mîndru de rolul îndeplinit în acea împrejurare.

*

Boala numită „Influenţă" e departe de a fi aşa de nouă cum se crede. Intr'o scrisoare a filosofului Immanuel Kant, din 1782, se vorbeşte de o epidemie de „influenţă" care a bîntuit în primavara acelui an.

*

In una din notiţele literare de eri se vorbeşte de „spiritualul dramaturg englez" fără nume. Era vorba de dramaturgul Shaw, de altfel singurul spiritual dintre actualii dramaturgi engleji, aşa încît ţarul a ştiut ce face cînd i-a suprimat numele...

*

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie „*Joseta*" (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Charvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

Informaţii

● *Toate apelurile electorale din Iaşi, au fost repartizate la secţia a II-a a Inaltei Curţi de Casaţie.*

Aceste apeluri se vor cerceta în zilele de 6, 10, 11, 12 şi 13 Martie.

● D. Burada, primul president al Curţei de Apel şi d. Leonescu, procuror general, au plecat ieri seara la Bucureşti şi astă-zi vor conferi cu ministrul justiţiei în chestia Ciulei.

● Astăzi se va hotărî la consiliul de miniştri, dacă sesiunea corpurilor legiuitoare trebueşte prelungită pînă la 15 Martie sau pînă la 1 Aprilie.

● După cum am anunţat ieri, colonelul Marian, fostul şef al serviciului geniului corpului II de armată, a fost arestat.

Arestarea s'a făcut la R.-Sarat în baza unui mandat de arestare şi în urma neregularităţilor ce au fost săvîrşite de actualul comandant al regimentului 9 infanterie din R.-Sarat.

Faptul a produs oare care senzaţie şi Iaşi. Colonelul Marian a fost, acum doi ani, şeful geniului corpului IV de armată.

● Partidul conservator-democrat din Focşani se va întruni, în consfătuire, la 17 a. c. Va lua parte şi d. A. A. Bădăreu.

● Din Focşani ni se scrie că d. Matei Dimitriu, licenţiat în drept şi avocat, va fi numit şef de biurou al prefecturei de Putna, în locul d-lui Costică Teodorescu, care va fi numit inspector comunal.

● Eri după amiază la orele 4, d. căpitan Şerbescu, de la corpul 4 de armată a ţinut, la cercul militar, o interesantă conferenţă, la care au asistat toţi ofiţerii din garnizoana locală.

D-sa a vorbit despre: „Răsboiul ruso-japonez".

● Membrii consiliului general al judeţului se vor întruni mîine după amiazi, în şedinţă ordinară, sub preşedinţia d-lui C. Leppadatu.

● D. căpitan N. Gherculescu, de la comandamentul corpului 4 de armată, a fost mutat în batalionul 4 vînători din localitate.

● Am anunţat că concursul pentru ocuparea posturilor vacante de medici veterinari şi de puncte de observaţie, va începe la 1 Martie şi se va ţinea în capitală.

In judeţul Iaşi nu ie vacant de cît postul dela circ. II Trg.-Frumos.

● **Serbarea din Kişinău.**—In ziua de 4 Februarie a avut loc la Kişinău o frumoasă serbare naţională, pe care am anunţat'o la timp.

Iată ce ni scrie din Kişinău, despre această serbare:

„S'a jucat o piesă de teatru moldovenească, s'au jucat danţuri moldoveneşti, s'a cîntat moldoveneşte, s'a vorbit moldoveneşte, s'a rîs şi s'a petrecut moldoveneşte. Chiar şi masa a fost moldovenească: cu lăutari, (nici cobza n'a lipsit) ca la nunţele naţionale. Serbarea a reuşit de minune din toate punctele de vedere.

Tot ce are Kişinăul mai ales şi mai de samă ca cultură, ca naştere, ca avere, a luat parte la această bucurie. Mulţi au venit anume tocmai de prin fundul Basarabiei ca să ia parte la această întăia serbătorire a graiului nostru strămoşesc. In sală o gramadă de d-şoare şi d-ne, care de care mai elegante şi mai fermecătoare.

A înviat sufletul adormit al moldovenilor!

Gazeta „Drug", a lui Kruşevan, vorbeşte şi ea despre această serbare:

„Jucarea piesei „Cinel-Cinel" a fost un triumf desăvîrşit şi nemai pomenit. Executarea acestei piese, sub conducerea d-lui G. Madan, nu a lasat nimic de dorit. Toţi au fost bine, dar mai bine de cît toţi a fost d-şoara E. V. Serbova, care a dovedit un deosebit talent comic şi o mulţime de viaţă şi foc, şi d. Madan, care a fost un vrednic partineur al ei. Dansurile din piesă au mers minunat, fiecare dans stîrnea ropote de aplauze. Entuziasmul publicului nu avea margini".

● Personalul corului Mitropolitan din Iaşi, condus de sentimente umanitare şi de compătimire către aproapele, pe la începutul lunei Martie a. c., va da un Concert în folosul Societăţei Clerului Romîn din Iaşi «Bine facerea» Societate al cărei scop final este: de a ajuta văduvele şi orfani preoţilor şi clericilor decedaţi, fără a rămîne pe urma lor avere.

Ziua şi programul Concertului se va anunţa mai înainte.

● Direcţiunea generală a serviciului sanitar a dat o circulară tuturor prefecturilor şi primăriilor de oraşe prin care se cere interzicerea comerţului cu opinci netăbăcite întrucît s'a observat că pieile cari servesc la fabricarea lor provin dela vite bolnave de dalac.

● Ministerul de interne a aprobat deschiderea unui credit de 330.815 lei în budgetul comunei Iaşi.

Acest credit va servi la plata anuităţei imprumutului de 13 milioane pentru aducerea apei şi va fi achitat din surplusul asupra fondului comunal ce-a fost acordat comunei Iaşi.

● O mare agenţie telegrafică internaţională va fi creată foarte curînd în Romînia.

Agenţia va fi pusă sub patronajul unei agenţii engleze.

● Partidul conservator-democrat din Galaţi va ţinea o întrunire în ziua de Duminică, 24 c.

La această întrunire vor lua cuvîntul, domnii: Take Ionescu, şeful partidului, A. A. Bădărău, N. Xenopol, Victor Măcri, Calmuţki, Caramfil, Vasiliu şi Măgură.

● D. căpitan Gr. Popeanu, din regimentul Racova No. 25, a fost numit şef al jandarmilor rurali din judeţul Fălciu, în locul d-lui căpitan Gh. Casian, care şi-a regulat drepturile la pensie.

Toată lumea regretă retragerea d-lui căpitan Cassian, militarul model sub conducerea căruia jandărmăria din Fălciu ajunse să fie citată ca exemplu.

● Pe lîngă şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi, s'a înfiinţat o cantină şcolară.

La această cantină, vor lua masa elevii claselor primare ai şcoalei de aplicaţie de pe lîngă numita şcoală primară.

● Prima vînzare de moşii pe baza alcătuirei de obştii, este acea făcută de d-na Elisa Murguletz, fiica d-lui Al. Brăescu, dela Scurta, care a vîndut moşia Drăgăşani din jud. Putna unei obştii din acea comună cu suma de 80000 lei.

Detaliu interesant este că obştia a plătit jumătate din valoare la facerea contractului, iar restul va fi plătit cu o dobîndă de 6 la sută numai, în loc de 7 la sută cît a oferit casa băncilor populare.

● Comisariatul general al expoziţiei internaţionale de electricitate din Marsilia, a făcut cunoscut camerei de comerţ din localitate, să puie în vedere acelor care au aparate şi maşini, care se pun în mişcare prin forţa electrică şi vor să ia parte la acea expoziţie, să se adreseze acelui comisariat, care le va pune la dispoziţie curentul electric necesar pentru maşinile şi aparatele ce le vor expune.

● Conferenţele institutorilor din localitate continuă în secţiile respective.

Duminică s'au ţinut conferenţele la secţia II-a, şcoala primară din strada Română, iar Duminica viitoare se vor ţinea la secţia III, în localul şcoalei A Iamachi.

● D-na Maria Casian a fost numită învăţătoare la postul al II-lea din com. Cotnari în locul vacant.

● Mişcarea ce se face pe ziua de 14 Martie a, c. în armată, cupriude şi corpul 4.

Această mişcare cuprinde transferările după cerere, ale mai multor ofiţeri, precum şi câteva avansări.

● Consiliul permanent al instrucţiunei, în ultima sa şedinţă, fiind complectat cu membrii secţiunei industriale, d-nii ingineri Zane şi Cotescu, au luat în cercetare raportul d-lui inspector al învăţămîntului profesional Hazu, cu privire la poziţia maeştrilor şi ajutorilor de maeştri dela şcoalele profesionale.

Consiliul permanent a admis, sub rezerva hotărîrei d-lui ministru al instrucţiunei, ca maeştrii şi ajutorii de maeştri, pentru a fi numiţi cu titlu provizoriu, să treacă un examen de aptitudine după trei ani de funcţionare ca suplinitorii.

DIVERSE

— Cu trenul de noapte a fost adus în Iaşi cadavrul defunctului Archiri, fost administrator financiar la Roman. Va fi înmormîntat astăzi în cavoul familiei Voluţă.

— Camera noastră de comerţ a intervenit la ministerul de finanţe să acorde permutarea comercianţilor de la sate la oraşe, cînd aceştia o vor cere.

— Camera de comerţ din Iaşi a cerut ministerului de interne să ia măsuri ca să se respecteze dispoziţiunile legei asupra fabricărei luminărilor de ceară curată.

— La marea serată dansantă ce va avea loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică la 23 Februarie, se vor da medalii celor mai buni dansatori şi celor mai bune dansatoare.

Pentru acea serată se pregătesc multe surprize şi distracţii.

— Astăzi s'au terminat la serviciul silvic al epitropiei sft. Spiridon întocmirea tablourilor privitoare la întinderea moşiilor acestei instituţiuni pentru aplicarea legei tocmelelor agricole.

Aflăm că Duminică a avut loc logodna d-rei Ana Munteanu din Răducăneni, cu d. G. Dimitriu Păuşeşti secretarul inspector al Camerei de meserii.

—Poliţia a arestat astă-zi pe un îndrăzneţ pungaş, anume Zăvoiu Marinovici, care, să dădea drept ziarist din Bucureşti şi care locuia la hotel Bristol.

Numitul umbla din prăvălie în prăvălie, vînzînd nişte bilete pentru o conferinţă, pe care nici el singur nu ştia cînd are să aibă loc şi cine o va ţinea, încasînd cîte doui lei de fie-care bilet.

El proceda de mai multe zile cu acest sistem, însă astă-zi i s'a înfundat la o magazie din strada Lăpuşneanu, unde a fost demascat.

El a fost arestat la comisia I-a.

Şcoala primară în Anglia

V

De obiceiu copiii învaţă mai mult singuri, sub privigherea numai a învăţătorilor, mai multe clase la un loc, în săli mari, cu multă lumină, în bănci, sau la tabelă, cari sunt fixate în păreţi şi îmbracă toată lungimea lor, aşa că mai mulţi copii pot lucra de odată.

Dimineaţa fac cursuri mai ales practicanţii, nişte tineri între 15—18 ani, cari n'au nici o pregătire pedagogică, dar cari au pus gînd să îmbraţişeze cariera didactică şi pentru care lucru sunt obligaţi să urmeze după prînz cursurile unei şcoli normale, unde li se face pregătirea necesară. După trei ani de încercare intră într'o şcoală normală, din cari pot eşi cu diplomă pentru învăţători titulari, plătiţi mai bine şi cu oare care stabilitate. Afară de aceştia mai predau în şcoalele primare şi învăţători fără diplome, care sunt plătiţi mai rău. In capul şcoalei primare este Directorul care este cel mai apt învăţător de la o şcoală şi cu mai mare autoritate, dar care foarte rar face lecţii, ci numai stă într'o cameră, de obiceiu în mijlocul clădirei, şi de aice, pe ferestrele cari dau în camerile de clasă, observă cum învăţătorii sau practicanţii şi elevii îşi fac datoria. Dar majoritatea învăţătorilor cari predau, sunt cei cu diplomă şi cu pregătire foarte serioasă.

De multe ori învăţătorul numai arată elevului cărţile de unde să citească. Cel silitor îşi adună cunoştinţi solide, iar cel leneş rămîne neştiutor. Numai şcolarii cari au aplicare deosebită şi multă curiozitate, ajung să-şi facă o personalitate intelectuală strălucită. Şi tocmai această procedare e bună pentru că nu obligă pe toţi copiii şi apţi şi neapţi de carte să ia numai de cît o diplomă.

Sistemul de educaţie englez se sprijină astă-zi pe aceste 2 principii: să tragă cel mai mare folos din calităţile copilului şi să facă apel la bunele lui sentimente, la interesul lui. In chestiune de disciplină, educatorul englez face apel la raţionamentul elevului, la interesul lui. Elevul îşi face datoria cum vrea şi cînd vrea. Dacă cine-va nu şi-a făcut tema sau şi-a făcut-o rău, nu este pedepsit pentru aceasta, ci numai este pus să şi-o facă din nou, şi iarăşi cînd ar vrea.

Pentru asemine lucruri copiii nu sunt opriţi de la joc, nici nu sunt închişi. Inchisoarea nu este cunoscută în şcoală pentru copii, or ce ar face ei. Ei se bucură de mare libertate mai cu seamă în orele afară de lecţii, dar odată sosit timpul ocupaţiilor, fie-care îşi ia locul şi se pune la lucru, din sentimentul de datorie şi nici de cum de frica pedepsei. E curios de a vedea aceasta la nişte copii mici. Cînd cine-va încă abuzează de libertate ori cade într'o mare greşală, cum e de pildă minciuna, atunci primeşte lovituri de biciu, ori care ar fi vrîsta lui.

Alte pedepse nu există, dar nici recompense. Englezii zic că dacă un copil nu-şi face temele ori nu stă cuminte în timpul lecţiunei, vina nu este a lui ci a metodei care n'a ştiut să-l intereseze. In cît toată grija învăţătorului este de a interesa pe copil.

Pentru a face pe copii să înveţe nu se întrebuinţează nici un artificiu dăscălesc, de care se face prea mare uz în şcoalele noastre. In Anglia şi în America nu există de pildă, emulaţia ca mijloc de educaţie sau de învăţămînt în şcoli. Emulaţia, la englezii, se sprijine pe invidie, care este o inclinare rea a naturei omeneşti. Din contra, educaţia trebue să se sprijină pe conştiinţa copilului şi pe sentimentul lui de datorie. „Metoda care face apel la conştiinţa elevului, zice dr. Reddie, departe de a micşura interesul lui pentru lucru, tinde din contra a-l mări, pentru că acest interes nu este o răsplată, ci lucrul în sine. Copilul nu trebue să creadă că răsplata este ţinta educaţiei. Şcolarii trebue să se deprindă cu ideea că viaţa nu este o loterie, nici satisfacţia vanităţii".

„Noi nu împărţim nici odată premii copiilor noştri, zice directorul unei şcoli din America. Fără indoială se întîmplă ca ei să trateze de multe ori acelaş subiect, dar cînd examinez lucrarea fiecăruia, mă păzesc să spun cine a lucrat mai bine. Spun numai fiecăruia: tu ai lucrat astăzi mai bine sau mai rău de cît în cutare zi. Dar nici odată nu-i spun că a lucrat mai bine sau mai rău de cît un altul. Socot că e rău ca un copil să poată zice: eu sunt mai bine de cît cutare. Mai bine să-şi zică: astăzi sunt mai bine de cum am fost acum cîteva zile".

*

In trăsături generale cam aceasta este caracteristica şcoalei engleze. Luată în mod absolut sau mai bine faţă cu societatea noastră, şcoala engleză are multe lacune; dar în raport cu calităţile poporului şi cu rezultatele ce dă, multe popoare ar fi mîndre de ea. Căci, nu mai mult, să considerăm sistemul de disciplină care domneşte în şcoala engleză şi care este bazat numai pe raţionamentul copilului.

Pentru noi acest sistem ar fi dezastros, pentru că alte calităţi şi defecte au copii noştri şi în general urmaşii rasei latine. Pentru poporul englez însă să potriveşte şi dă rezultate minunate, pentru că copilul englez este mai aşezat, mai înţelept, mai chibzuit, mai nelipsit de la datorie; ştie ceea ce i-i permis şi ceea ce nu i-i permis; unui asemenea copil nu-i nevoe să-i impui disciplina din afară, el o are inăscută. Intreg poporul englez moşteneşte prin ereditate disciplina intimă, care-l deosebeşte de celelalte popoare.

Şcoala engleză trebue judecată după rezultatele ce dă: de a arunca în lume tineri viguroşi şi capabili de a se conduce singuri.

C. V. Buţureanu.
Institutor.

Ultime informaţii

● **Anularea tabloului proprietarilor ieşeni.**— *Consiliul superior al agriculturei a anulat tabloul ce-a fost alcătuit de administraţia financiară a judeţului Iaşi, cu privire la alegătorii-proprietari cari urmau să aleagă membrii comisiunei regionale ai judeţului Iaşi.*

Cauza anulărei este că administraţia financiară a trecut în tablou alegătorilor şi pe micii proprietari de 7, 10 şi 14 hectare, pe cînd nu trebuiau trecuţi potrivit normei, de cît proprietarii de la 100 hectare în sus.

In urma acestora alegerea comisiei care era fixată pentru zilele de 16 (sătenii) şi 17 Februarie (proprietarii) a fost amînată, *pînă ce noul tablou va fi confirmat de consiliul agricol superior.*

● D. Gr. Rădulescu, inspector al băncilor populare şi cooperativelor săteşti a plecat să inspecteze cooperativele săteşti, din judeţul nostru.

● Concursul de medici de oraşe ce se ţine în Capitală, va continua Joi dimineaţă, ora 10, cînd candidaţii vor ceti lucrările în scris ce le-au făcut.

● Mîine seară Mercuri comisiunea examinatoare a candidaţilor la licenţe în litere se va întruni la Universitate spre a cerceta lucrările în scris ale candidaţilor.

● **Un articol al d-lui Maiorescu.**—Avem şi un eveniment ziaristic la ordinea zilei: d. Titu Maiorescu a scris un articol şi l'a publicat—nu în *Epoca* dar în *Conservatorul.*

Cu acest articol d. Maiorescu, voieşte să desmintă un adevăr: că d-sa este contra politicei d-lui Carp.

D. Maiorescu se ocupă de aderenţii d-lui Take Ionescu şi insistă asupra întrărei în partidul conservator-democrat a d-lor: 1) general Pilat, 2) Dim. Moruzzi şi 3) I. L. Caragiale.

Sujetul este ingrat, fiind-că prea se ocupă micii reporteri de prietenii d-lui Take Ionescu, prea îs rĕi fiind-că n'au aderat la politica d-lui Carp, pentru ca acelaşi sujet să fie atacat, cu o totală lipsă de raţionament, de un om ca d. Maiorescu.

Fostul ministru al instrucţiei, n'a găsit dar un mijloc mai subţire de a protesta contra faptului că s'a creat un nou partid, de cît răfuind trecutul politic al d-lor general Pilat şi D. Moruzzi şi căţînd să dovedească cu argumente aproape copilăreşti, că autorul lui „1907" n'are ce căuta într'un partid democrat!

De ce nu s'a înscris Caragiale în partidul d-lui Maiorescu, autorul celebrei petiţii pentru reintroducerea pedepsei cu moarte?!!

● Astă-zĭ a fost declarat în stare de faliment neguţitorul-bijutier Emil Iosefsohn din localitate.

Tribunalul a ordonat arestarea numitului. Iosefsohn a dispărut din Iaşi.

● Inspectorul şcolar al circumscripţiei Iaşi a înaintat ministerului instrucţiunei publice raportul asupra lucrărilor comisiunei care a examinat pe învăţătorii şi institutorii, propuşi de minister pentru a fi scoşi la pensie din oficiu pe ziua de 1 Aprilie a. c.

Din judeţul nostru nu va fi scos la pensie de cît un singur învăţător care a atins limita de vrîstă.

● Primul president al Curţei de Apel va comunica astă-zi ministrului justiţiei, că domnii consilieri ai curţii nu sunt dispuşi să se pronunţe, în prealabil, în afacerea Ciulei.

Cum d. Stelian este pornit în această afacere, credinţa generală ie că curtea va fi chemată să judece disciplinar pe presidentul de la Botoşani.

● Eri după amează a început concursul pentru ocuparea catedrei de Patologie Internă de la facultatea noastră de medicină. Tot eri a avut loc colocviul.

Astă-zi va avea loc prima 'probă orală. Candidaţii vor vorbi despre „Lepra nervoasă".

● D. colonel Mihăiţă, şeful intendenţei corpului IV de armată, va părăsi armata de la 1 April.

Excelent militar, d. colonel Mihăiţă a servit armata 35 ani şi plecarea sa va fi regretată.

● Astăzi s'a autentificat la tribunal actul de donaţiune făcut de d. Dimitrie Bahrim, Epitropiei sf. Spiridon.

Prin acest act d. D. Bahrim donează epitropiei suma de 40,000 lei, cu următoarele condiţii:

Să se construiască două pavilioane de izolare pentru boli contagioase, care să poarte numele „Dumitru şi Maria Bahrim, fiul economului I. Bahrim". Lucrările de construirea acestor pavilioane vor trebui să se înceapă chiar în vara anului acesta, în caz contrar legatul va fi nul.

Să se servească donatorului o pensie de 200 lei lunar, cît timp va fi în viaţă.

Se vor face cîte cinci soboruri preoţeşti pe an.

● Din cele două serii dintăi ale învăţătorilor prezentaţi la examenul de înaintare pe loc, au reuşit la probele ce le-au dat: unul, la comisiunea prezidată de d. Haliţa, iar 7 au căzut şi 6 au reuşit la cealaltă comisiune prezidată de d. Meisner şi 2 au căzut.

Astăzi celelalte două serii chemate eri, au depus proba practică pedagogică: seria I, care dă examen la comisiunea prezidată de d. Haliţa, şi care e compusă numai din 4 învăţători, de oarece 4 nu s'au prezentat, au dat această probă azi dimineaţă la şcoala „Costachi Negri", iar seria II, la comisiunea prezidată de d. Meisner, a dat această probă, după amează la ora 2, la şcoala „Al. Lambrior".

De seară la orele 8 se va da rezultatul celor care au reuşit la această probă.

● Duminică 17 Februarie va avea loc în sala conservatorului de muzică şi declamaţie, primul concert de Cameră al quartetului Teodorini.

Biletele sunt depuse la agenţia teatrală „Thalia" (Maximovici).

● Ministerul cultelor a acordat d-nei Eugenia Tessaro, permisiunea de a deschide la Tg. Frumos un atelier de croitorie cu absolventele şcoalelor primare, care vor vroi să facă practică în această meserie.

● Curtea de Apel s. II, a judecat azi procesul fostului casier al docurilor din Galaţi, Cristescu, care a fost condamnat în lipsă de curtea de Galaţi la un an închisoare.

Procesul a venit la Iaşi prin trimitere. Curtea a consfinţit decisia curţei de Galaţi.

● Comisiunea instituită de Epitropia sf. Spiridon pentru decernarea premiilor celor mai bune din planurile pentru restaurarea clădirei *Maternităţei*, se va întruni Luni, 18 a. c. şi va cerceta planurile trimise.

La 3 Martie se va întruni comisia pentru cercetarea planurilor noulor clădiri ce urmează să se facă la băile Slănic.

● Un incendiu a distrus casa d-nei colonel Pisoschi din Botoşani. Se zice că ar fi ars multe şi importante scrisori, toate inedite, pe cari Vodă Cuza le adresase din exil colonelului Pisoschi, fostul adjutant al lui Cuza.

● D. S. Haliţa, inspectorul general al învăţămîntului primar şi normal primar, în urma unei amănunţite anchete făcute pe baza unor denunţurĭ primite, a constatat grave abateri de la regulament la şcoala israelită din Herţa.

D-sa a întervenit la minister cerînd închiderea acelui azil confesional, pe cuvînt că profesorii acelei şcoli ţin cursurile sara de la oarele 7 înainte, şi într'un local cu totul insalubru, fapt foarte dăunător pentru sănătatea copiilor.

● S'a stabilit programul după amiezei ce va avea loc în ziua de 24 c., în sala Teatrului Naţional şi la care vor lua parte: poetul Coşbuc care va ţinea o conferinţă asupra poeziei populare romîne; d. At. Teodorini va eînta alese bucăţi de violină: iar d. Dragomir şi d-na Aglae Teodoru vor recita diferite bucăţi de Coşbuc.

Se ştie că venitul acestei după amiezi literare va servi pentru excursia în Italia a elevilor şcoalei de Belle-Arte şi Conservatorului.

● Duminică 17 Februarie, orele 2. d. m. va avea loc la şcoala profesională Reuniunea femeilor romîne, de sub direcţiunea d-nei Maria Stamati; un bal costumat. Elevele, profesoarele şi d-nele din comitet în frunte cu d-na Elena Mirzescu preşedinta Reuniunei vor lua parte.

● Aseară a avut loc la Bragadiru un prînz dat în onoarea poetului George Coşbuc, de către asociaţia generală a artiştilor.

○ Duminică seara va avea loc la otelul Trajan un mare banchet, organizat de profesorii universitari, în onoarea d-lui A. D. Xenopol.

● Astăzi dimineaţă cu trenul de 10, poetul George Coşbuc a părăsit oraşul nostru, reîntorcîndu-se în capitală.

● O veste bună pentru ieşănii amatori de artă. Suzanne Desprès a satisfăcut cererea publicului ieşan pentru a represinta la Iaşi şi *Poil dé Carotte* unde marea artistă şi Lugnè Poe excelează. Primul spectacol de la 15 Februar va fi cu *Sonata Kreutzer* şi *Poil de Carotte.* Al doilea de la 16 Februar cu *Sapho.*

Le toate representaţiile pot lua parte şi domnişoarele.

Judiciare.—Judecătorul ocolului II a amînat pe mâne, Mercuri, pronunţarea în chestia rabinului dr. Niemirover, care refuză să presteze serviciile sale la depunerea jurămîntului more-judaico.

— Trib. s. I va judeca la 4 April procesul lui Costăchescu, necinstitul conductor poştal, care s'a refugiat în America după ce a delapidat o însemnată sumă de bani.

— D-nii Al. Juvara şi C. Dissecu, cari pledează în procesul d'intre comuna Botoşani cu societatea apelor din Liège, nesosind astăzi în Iaşi, procesul s'a amînat la 22 Mart.

— Camera de punere sub acuzare va cerceta mîne opoziţia neguţitorului falit Faibiş din Huşi.

● Invăţătorul Gh. Bogrea, directorul şcoalei primare de băeţi, din Herţa, care a fost judecat eri de comisiunea de judecată a învăţătorilor circumscripţia Iaşi a fost condamnat cu transferarea la o altă şcoală, din o altă localitate.

■ La Teatrul Pathé-Frères, (Circul Sidoli) rulează astă-seară o programă nouă. Iată o parte mică din interesantul ciclu de vederi cinematografice ce cuprinde această programă: Astrahanul şi pescăriile sale—isvorul icrelor negre, Mizeria şi crima, studiu-dramă, să nu mai cascaţi, onoarea jandarmului, carierele de piatră, o răpire sub Ludovic XVI, reconstituire cinematografică a vechilor moravuri franceze (în costumele epocei), trăiască viaţa de holteiu, copilul găsit, drama modernă, un institut modern de frumuseţe sau cum ne reparăm defectele feţei etc. etc.

După cum se vede numai din mica parte enumerată mai sus, programa din astă-seara e escepţional de bogată şi atragem toată atenţia iubitorilor de distracţie că seria aceasta nu va fi văzuta de cât astă-zi Marţi şi mâne Mercuri.

Universitare.—Mercuri 13 Februarie orele 3 p. m. va avea loc la Seminarul pedagogic universitar lecţia de probă—a doua — la matematică, cu elevii clasei a IV. O va preda d. practicant I. G. Rişcanu, avînd raportor pe d. Gircu şi critic pe d Simionov.

— Joi 14 Februarie, la 9 ore dimineaţa tot cu elevii clasei a IV de la Seminarul pedagogic, d. practicant G. Popovici va ţinea lecţia de probă la gimnastică.

— Pentru Mercuri seara, 13 Februarie, orele 8½, a fost convocată comisiunea însărcinată de consiliul universitar să cerceteze lucrările candidaţilor la catedra de Istoria filosofiei antice şi morală, rămasă vacantă la universitatea noastră în urma morţei regretatului profesor C. Leonardescu.

Se ştie că la această catedră candidează d-nii Aslan, I. Petrovici, D. C. Nădejde şi E. Antonescu.

● **Ştiri şcolare.**—Ministerul instrucţiunei publice a aprobat înfiinţarea de cursuri de adulţi pe lîngă şcoalele din: Forăşti, Hărpăşeşti, Erbiceni şi Poeni, din judeţul nostru.

— Sf. Sa Preotul Victor Vasilescu a fost numit învăţător suplinitor la postul al II-lea, de la şcoala din satul Tabăra, comuna Bivolari, în locul d-nei Maria Ionescu, demisionată.

— S'a acordat un concediu de o lună de zile d-lui Mihai Pastia, institutor la şcoala No. 3 de băeţi, din Tataraşi.

D-sa va fi suplinit, în timpul acestui concediu de d-şoara Aglae Cobzac.

— Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar că a instituit 5 premii a 50 lei pentru sădirea pomilor.

Aceste premii vor fi obţinute de diriginţii şcoalelor rurale care vor dovedi că au sădit numărul cel mai mare de pomi şi au făcut pepiniera cea mai mare, pe lîngă şcoala respectivă. Aceste premii se vor decerne în cursul anului acesta.

In acelaş timp ministerul cultelor a cerut revizoratului şcolar să'i înainteze un tablou de numărul şi felul pomilor săditi pe lîngă fie-care şcoală şi să pună în vedere învaţătorilor să dea o deosebită atenţie sădirei pomilor.

● Se ştie că d. Lecca, celebrul director al Teatrului Naţional, a plecat de vre-o 10 zile din oraş, după ce bine înţăles, şi-a încasat frumosul său salar pe luna curentă. Astăzi însă, d. Buicliu preşedintele comitetului teatral, a primit o telegramă de la Bucureşti, prin care directorul îi face cunoscut că suferă de... cap şi are nevoe de o operaţie. In realitate, însă, alta e buba: d. Lecca, are aranjat un alt angajament în trupa de *operă* (?!) a d-lui Grigoriu, la Bucureşti, angajament care începe de la 12 Februarie.

D. Lecca e o minune de activitate... director la Iaşi şi, în acelaşi timp, conducător de coruri şi recuzite la Bucureşti!...

Numai de nu i-ar cădea greu.

Leloir.—Astă seară, Marţi, are loc primul spectacol al marelui artist Leloir, care vine în oraşul nostru însoţit de un excelent ansamblu. Presa din capitală a fost unanimă în laudele aduse artistului şi trupei sale.

Primul spectacol e *Pére prodigue* de Al. Dumas; mâne seară va urma „La griffe" de H. Bernstein.

Indemnăm cu tot dinadinsul publicul nostru să asiste la cele 2 spectacole de o rară valoare artistică.

● **Mişcarea ştiinţifică din Iaşi.**—Aseară a avut loc întrunirea societăţei de ştiinţe din Iaşi.

Un auditoriu foarte numeros a luat parte la această şedinţă, pe lîngă profesorii şi alţi membri ai societăţei, foarte mulţi absolvenţi şi studenţi, doritori de a asculta comunicaţiunele anunţate, ocupaseră de cu vreme amfiteatrul laboratorului de Fizică al Universităţei.

Se ştie rolul important ce ocupă această societate în mişcarea noastră ştiinţifică. Infiinţată în 1900 din iniţiativa a cîtorva profesori ai facultăţei noastre de ştiinţe, grupaţi împrejurul publicaţiunei „Annales Scientifique de l'Université de Jassy", a ajuns să ţie un loc de onoare în mişcarea ştiinţifică din lume.

Valoarea lucrărilor publicate până acum în revista societăţei a făcut'o foarte apreciată în străinătate; de acea numărul cererilor de schimb cu celelalte reviste similare străine se tot măreşte.

D. profesor dr. Hurmuzescu, secretarul general şi stîlpul acestei societăţi, a arătat membrilor la începutul şedinţei, starea prosperă şi numeroasele publicaţiuni primite în schimb: reviste ştiinţifice: franţuzeşti, nemţeşti, ruseşti, englizeşti, americane, italieneşti etc.

Pentru ca lucrările originale şi specialiste publicate în revista societăţei să fie mai cunoscute publicului romîn s'a decis, ca pe lîngă revista actuală să se scoată şi un supliment în romîneşte, care ar fi accesibil nu numai specialiştilor, dar şi iubitorilor de ştiinţă.

După aceea s'a trecut la comunicarea lucrărilor.

Cea d'intâiu a fost a d-lui C. Bedreag asistent la laboratorul de fizică, care sub îndemnul şi cu sfatul d-lui profesor Hurmuzescu, a întreprins o lucrare foarte importantă asupra uneia din proprietăţile razelor X. In această chestiune foarte controversată tînărul azistent a ştiut să aducă date şi urmări noi.

D. profesor D. Pompeiu într'un limbagiu foarte simplu a ştiut să prezinte cu interes rezultatele unei probleme de înaltă matematică.

D. profesor V. Buţureanu, a prezentat două lucrări originale: 1) Mineralele cu manganez de la Buşteni; şi a arătat cum studiile d-sale îl conduc la concluzia, că s'ar putea exploata foarte bine aceste minerale pentru a obţine ferul şi magnezul al 2-lea studiul petrografic al muntelui Caliman, arătînd prin frumoasele projecţiuni microfotografice composiţia rocelor ce formează acel munte.

A pus în evidenţă consecinţa ce se poate trage din punctul de vedere al formaţiunei şi al timpului geologic.

Cel din urmă a comunicat d. profesor Hurmuzescu, despre Radio activitatea petroleului din Romînia.

După ce a arătat într'o mică introducere cum trebuie să privim astăzi această proprietate care pare a se generaliza la toate substanţele minerale, a descris experienţele intreprinse asupra petrolului în regiunele Cîmpina-Buştenari, Cîmpeni Pârjol şi Moineşti.

A arătat importanţa acestei descoperiri din punctul de vedere fizic şi geologic.

Raporturile între radioactivitatea diferitelor substanţe ale solului cu factorii şi condiţiunile geologice este o lucrare foarte importantă şi foarte mare de acea cere colaborarea şi a fizicianului şi a geologului.

Pentru acest scop d-sa a început o astfel de cercetare impreună cu prof. Mrazec asupra produselor solului din ţară.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 12 Fevruarie

Camera

Şedinţa a fost astăzi mult mai agitată decît cea de eri.

S'au produs numeroase incidente şi apostrofări între membri majorităţei şi chiar ameninţări.

La deschiderea şedinţei d. P. P. Carp cere cuvântul în chestiunea personală şi declară că nu este adevărată aserţiunea d-lui Juvara că sub guvernul conservator prezidat de d-sa s'ar fi întreprins o acţiune în contra băncei Naţionale.

D-sa expune cum s'au petreçut lucrurile şi arată că în timpul guvernărei sale, banca naţională s'a aratat foarte refrectară măsurilor ce se impuneau, în vremea teribilei crize, pentru a se salva creditul ţărei. Mai tîrziu banca naţională a revenit la sentimente mai bune şi acordul s'a putut restabili între guvern şi consiliul de ad-ţie al acelei instituţiuni.

După ce vorbeşte d. Carp mai mulţi oratori cer cuvîntul, dar d. Vintilă Brătianu cere acoliţilor sei ca să impiedice ori ce discuţie şi să se proceadă la vot respunzinduse toate amendamentele propuse la art. 4.

Din această cauză se produc numeroase incidente.

D-nii Nestor Cincu şi Stoicescu protestează cu energie şi acest din urmă ameninţă pe d. Vintilă Brătianu.

In mijlocul unui tumult colosal discuţia se declară închisă.

Se procedează la votarea amendamentelor propuse.

Deputaţli cer ca votarea să se se facă cu bile. Generoşii se opun. După multe discuţiuni Camera adoptă să se voteze cu bile. Art. 4 votează nemopificat.

Şe trece la discuţia art. 5.

Şedinţa continuă.

Medicii recrutori

Bucureşti.—Iată medicii recrutori numiţi de ministerul de rezboiŭ pentru recrutările din anul acesta.

La Iaşi: pentru oraş dr. maior Bamboescu din regimentul 6 artilerie; pentru judeţ: dr. maior Urdăreanu din regimentul Ilfov 21.

Boţoşani: d. căp. dr, Const. Iliescu din regimentul 3 roşiori.

Dorohoi: D. căp. dr. Mariu Ionescu, din regimentul 8 artilerie.

Fălciu: D. căp. dr. Cezar Popovici, din regimentul 14, Roman.

Neamtz: D. locotenent dr. Gh. Preda, din regimentul 8 calaraşi.

Roman: D. căp. dr. Neculai Cernat, din batalionul 5 vănători.

Suceava: D. maior dr. Ioan Constantinescu, din divizia II-a.

D. căpitan dr. Sava, de la şcoala fiilor de militari din Iaşi, la Romanaţi.

D. căp. dr. Gh. Pârvulescu, de la spitalul militar din Iaşi, la Tulcea.

Tutova: D. căp. dr. Mihai Georgescu, din regimentul Radu-Negru 28.

Vaslui: D. căp. dr. Gheorge Popescu de la spitalul militar din Galaţi.

Audienţa şefului nostru

Bucureşti.—După cum am anunţat in numărul de ieri d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat a fost primit la ora 6 în audienţă de M. S. Regele.

Audienţa a durat pînă la oreln 8 şi 15 minunte.

Audienţa d-lui Lahovary

Bucureşti.—D. I, Lahovary va fi primit astă-zi la ora 5 în audienţă de M. S. Regele.

Noui prefecţi

Bucureşti. — D. Burileanu a fost numit prefect al judeţului Mehedinţi, iar d. Bălteanu a fost numit prefect al judeţulului Tulcea.

Credit aprobat

Bucureşti. — Consiliul de miniştri a aprobat deschiderea unui credit de 27000 lei necesar lucrărei de pavare a drumului ce duce de la gara Iaşi la magasiile acelei gări.

Numire definitivă

Bucureşti.—Diaconul Stupcanu a fost numit definitiv la catedra de muzică de la Seminarul „Veniamin" din Iaşi.

Cuzismul la Universitatea din Bucureşti

Bucureşti.—De cînd d. Cuza şi-a făcut faimă cu prelegerile sale de defaimare, d. Mehedinţi, profesorul de geografie de la Universitatea de aici, nu mai poate dormi. In trei prelegeri de-a rîndul, sub cuvînt de etnografie, a deplîns faptul că „din nenorocire sunt şi la noi aşa zişi poporaniştĭ, pentru cari naţiunea e o ficţiune, nu o realitate, cari doresc o omenire volapük, cu o limbă volapük, cari cred că deosebirile dintre naţiuni vor dispare cu vremea, şi neamurile se vor contopi într'un conglomerat omogen, cari visează în sfîrşit un Oedegleichmacherei".

E drept că cuzismul Bucureştean e mai subţire, nu calomniază pe om, ci teoria lui.

Părerile d-lui Stere, directorul revistei „Viaţa Romînească" nu le împărtăşim, dar găsim că-i de o perfidie eftină d. Mehedinţi, cînd le schilodeşte, spre a le calomnia în faţa studenţilor şi nu găseşte de cuviinţă să facă alte lucruri la Universitatea care să corespundă menirei acestei instituţiuni.

Groaznic accident

Bucureşti.—O mare nenorocire s'a întâmplat azi la amează în strada Francmazonă.

Un taur scapat din curtea unui măcelar a dat peste un bătrân care trecea din întâmplare pe acolo şi trântindu-l jos la pământ, l'a sfăşiat în bucăţi.

Doui soldaţi care au alergat în ajutorul victimei, au fost înjunghiaţi de taurul furios, care continua a alerga pe stradă.

In cele din urmă nişte jandarmi au reşit să'l împuşte.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu pierdă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea
la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cât clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL Dr-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina și Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fi intrebuințat pentru a indulci ceaiurile și laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folosește de minune in contra **irritatiunilor, peptului si ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** și la *diverse* **Pharmacii**

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAȘI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secreţiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JAȘI : Farmacie **FRATII KONYA.**

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

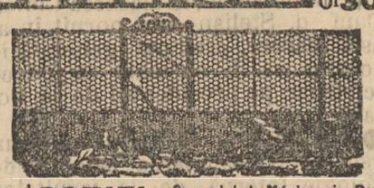

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f15
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 »
Porte-Souvelles, pour 200 Places..... 7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V. — No. 363. — Joi 14 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Imaculatul D-nu Panu !

D. G. Panu, a cărui situaţiune morală anormală îi destul de bine cunoscută, se încearcă să arăte în ziarul său „Săptămîna" că partidul conservator-democrat n'are „prestigiu moral". Nu-i place puritanului politic, d-lui G. Panu, partidul nostru, pentru că, după părerea sa, membrii unui partid care se ocupă de popor, de interesele maselor, ar fi nişte simpli agenţi electorali.

Cu tot desgustul ce ne inspiră modul injurios de discuţie al d-lui Panu, totuşi mă văd silit să demasc pe acela care îşi permite să se mai erijeze astăzi în moralizator public.

Căci, nimic nu ne revoltă şi nu ne indignează mai mult, de cît oamenii cari fac pe puritanii şi pe moraliştii în politică, ei cari sunt quintesenţa lipsei de scrupule în toate afacerile lor private şi personificarea nestatorniciei şi a imoralităţei în politică.

După tonul în care scrie d. Panu, s'ar crede că nimic nu ne-ar putea face ca să ne oprim cu îndoială sau cu uimire asupra nepotrivirei dintre ceia ce scrie cu ceia ce practică d-sa în politică. Cu toate acestea cine nu cunoaşte trecutul d-lui Panu ? Cine nu ştie multiplele şi interminabilele sale tribulaţiuni şi adversităţi politice ?

Şi totuşi, acest om putred de toate pacatele, acest multicolor şi veşnic schimbător barbat politic, mai îndrăzneşte a lua aere de Catone, are cutezanţa de a ne da lecţiuni de morală politică !

Nu e număr din „Săptămîna" în care acest ilustru voiajor politic să nu ne insulte ; nu e articol în care să nu aducă injuriile cele mai josnice activităţei politice a fruntaşilor partidului nostru ; nu e ocazie în care èl să nu-şi profereze, fie la tribună, fie prin scris, atacurile sale nedemne.

Şi de ce atîta furie din partea d-lui G. Panu contra noastră ?

Căci istoria politică care este de dată recentă, ne spune că acum şapte-opt ani, d. Panu era unul din admiratorii cei mai entuziaşti ai şefului partidului conservator-democrat.

Acum şapte-opt ani d. Panu, membru în partidul conservator, mergea cu mult interes şi cu mare smerenie pe lîngă acei cari sunt fruntaşii partidului nostru, rîdicîndu-i în slava cerului şi lăudînd în mod ditirambic marile lor merite politice. Dovada despre aceasta nu ne-ar fi greu de făcut dacă ne-am osteni să căutăm colecţia ziarelor scrise de d. Panu.

Astă-zi, foştii prieteni de odinioară ai d-lui Panu, nu mai sunt, după d-sa, în partidul conservator-democrat decît numai nişte conducători ai unei armate de transfugi, de agenţi electorali ! Şi cine spune această enormitate ? Cine credeţi că face pe mentorul conduitei oamenilor noştri politici ? Un om care răspunde la numele de G. Panu, şi care are atîtea pete, imposibile de şters, în trecutul său politic aşa de aventuros şi inconstant.

Ni se pare că aceasta e îndrăzneală sau inconştienţă din partea d-lui Panu ! Nu ar trebui să uite d-sa, că ori cît de decăzute sunt moravurile politice la noi, ori cît de uşor se recapătă în ţara noastră virginitatea politică, însă prea mult şi-a bătut joc de această opinie publică şi prea des şi fără pudoare şi-a schimbat pînă acum opiniunile şi preferinţele politice ca să-şi poată permite a mai vorbi, fără ca să roşească, de *„prestigiul moral"* în politică.

D. Panu ar trebui mai bine să tacă şi să stea liniştit în locul ce cu atîta complezenţă 'i l'au oferit liberalii. Să fie mulţumit că după atîtea interesate voiajuri ce a facut prin toate partidele politice, liberalii, pe care i-a insultat odinioară cu cea din urmă vehemenţă, l'au mai primit din nou în partid.

A mai încerca, în această situaţiune, să mai insulţi pe acei, pe cari odinioară i-ai admirat şi i-ai adulat, iar astă-zi nu eşti demn nici măcar să'i lauzi, însemnează a da o nouă dovadă de lipsă de caracter, de lipsă de educaţiune nu numai politică, dar chiar şi socială.

Lascar Antoniu

Spre adevărata democratisare

Intr'o democraţie bine rînduită toţi trebue să muncească. Munca pe care fie-care e chemat a o îndeplini poate fi de ordin intelectual sau fisic, dar ficare muncă trebuie să fie răsplatită după adevărata sa valoare. Vor fi negreşit neegalităţi, însă lupta democraţiei trebue îndreptată pentru a face ca aceste neegalităţi să fie pe deoparte cît mai mici, iar pe de alta ele să se arăte ca fiind rezultatul nepotrivirilor pe cari natura le stabileşte între oameni.

Ne-am deprins să zicem la tot momentul că ţară cu regim mai democratic ca a noastră cu greu putem găsi, şi tot aşa că legi mai bune, mai potrivite ca ale noastre nu se află ori unde.

Cum s'a manifestat însă până astăzi acest regim, cum s'au înfăptuit deosebitele legi ? O mînă de oameni a cugetat, formîndu-şi convingerea că pentru o ţară ca a noastră cu păturile sociale ce posedă, n'are nevoe de alte legi de cît acelea pe care i le-a dat, iar aplicarea lor trebuia să se facă negreşit după mentalitatea acelor ce le-au făcut.

De multe ori aceste legi au fost date pentru a preveni unele întîmplări sau chiar de frică.

Dl. P. P. Carp, în expunerea de motive a legei minelor, se exprima de exemplu că trebue hărăzită muncitorilor o organizare mai înainte ca dinşii să o ceară, căci de vom ajunge aici vom fi siliţi ca să le-o dăm.

Fost'au însă întrebaţi acei cari aveau să beneficieze de o aşa stare de lucruri ? Căci e uşor ca pentru motive pe care le poate avea cineva să fie dispus a dărui cuiva fie o organizare ca cea de care vorbim mai sus, fie o lege, dar ce te faci cînd cel pe care-l dăruesti nu poate primi darul pentru că nu-i convine, cînd i se face un dar pe care el poate nu-l doreşte şi asupra căruia n'a fost întrebat.

Şi de păcatul acesta sufer cele mai multe legi ale noastre. Actualele legi în discuţie sau votate au tot acelaş neajuns.

De aceea orice democrat trebue să privească astăzi cu satisfacţie la faptul, că deosebitele păturí sociale încep a-şi cultiva singure interesul lor, şi atunci cînd e vorba a se aduce o îmbunătăţire stării lor, îşi spun cuvîntul, cuvînt bine chibzuit şi reprezentînd adevărata stare a lucrurilor.

In această ordine de idei e îmbucurător că absolvenţii şcoalelor superioare de Comerţ pe lîngă că se asociază, dar încep a se ocupa mai serios de păsurile lor.

Revista absolvenţilor şcoalelor superioare din Iaşi ca şi *Revista generală de comerţ şi comptabilitate* a celor din Bucureşti sunt dovada vie despre aceasta.

In ele o să găsim expresiunea necesităţilor pe care le simţesc cei direct interesaţi; în ele o să vedem remediile pe cari tot dînşii le socotesc ca mai potrivite pentru conjurarea relelor de cari se izbesc în viaţa de toate zilele.

In momentul cînd va veni vremea să fie şi dînşii consideraţi mai altfel de cît s'a făcut până acum, cînd va fi nevoe a se legifera în materie, dînşii vor putea spune că nu se poate vorbi „de nobis sine nobis".

Tot aşa fac şi absolvenţii şcoalelor de arte şi meserii.

Şi negreşit acest lucru e de dorit să-l facă toate celelalte stări sociale.

Dar cum la noi ca şi în alte părţi deosebitele interese nu-şi pot găsi o expresiune mai hotăritoare şi sistematica de cît prin mijlocirea unui partid politic, se înţelege că acela va fi mai bine venit, care stă în mai de aproape legătură cu acele păturí sociale.

Partidul care pleacă urechea la nevoile celor mulţi, care nu se înjoseşte a-i primi în sînul său şi a sta de vorbă cu dînşii, a studia împreună cu ei îndrumarea către un viitor mai bun, este cel mai bine indicat pentru a aduce la îndeplinire reformele, cari să satisfacă interesele generale ale claselor sociale armonizîndule cu interesate generale şi superioare ale Statului.

V. I. Radu

Denigrarea Iaşului

Fiind-că Iaşul este un centru cultural tot atît de însemnat ca şi Bucureştii, partidul conservator a stăruit în ori-ce împrejurare pentru egalizarea, pe fărîmul cultural, a ambelor Capitale.

Intre multe altele, sub ultimul guvern conservator, s'a modificat legea examenelor de capacitate în sensul ca ele să aibă loc alternativ în ambele oraşe citate.

In opera de distrugere ce incontinuu o încearcă în contra Iaşului, d. Haret, renegatul moldovean, s'a atins şi de această „favoare" acordată oraşului nostru.

D. Haret a reaşezat lucrurile ca din vechi: ca onoarea examenelor de capacitate să o aibă exclusiv Bucureştii.

Lovitura aceasta a fost atît de infamă, că ea a mişcat pînă şi pe d. C. Climescu, un om care se demenează cu mare greutate.

D. Haret, care este curajos ca un Negru, n'a roşit de loc. A declarat foarte calm că „n'a gîndit să lovească în interesele culturale ale Iaşului".

Respunsul le tot atît de infam ca şi lovitura. D. Haret nu oboseşte în opera sa de distrugere: visul lui le reducerea Iaşului ca oraş cultural, singura bogăţie a acestui oraş urgisit.

Dar ceea ce desface mîna rea a actualului ministru, vor reface la timp mîni mai delicate.

Nu Haret va distruge Iaşul cultural.

Candidatul implorat

Noi cunoaştem pe d. Gr. Buicliu, candidatul implorat al liberalilor la colegiul I de Senat. Am enumerat la timp variile ocupaţiuni ale acestui om, contra căruia n'avem nimic, dar absolut nimic de zis.

D. Buicliu este directorul creditului urban din Jaşi, aşa dar un bărbat de finanţe; este presidentul comunităţei armeneşti din localitate, aşa dar representantul unui cult; este, în fine, preziden t al teatrului din Iaşi, aşa dar un aderent al Melpomenei.

Dar aceste trei ocupaţiuni, pe terenuri atît de împrăştiate, n'au nimic de comun nici cu politica, nici cu aspiraţiile cetăţenilor şi de aceea ne-am permis a zice că d. Buicliu nu este cunoscut de alegătorii colegiului I de Senat.

Această dreaptă şi nevinovată observaţie ne-a atras reprimandele gazetei liberale locale. Ziarul liberal, după ce ne asigură că n'am fost de spirit, încearcă o schiţă fugitivă, foarte reuşită, asupra candidatului implorat al liberalilor.

Asupra trecutului lui, mai ales. „D. Buicliu, zice confratele liberal, este mai întîiu, unul din fruntaşii cei mai statornici şi mai vechi ai partidului liberal; d. Buicliu este apoi un om cinstit; d. Buicliu a fost magistrat integru; d. Buicliu a fost muncitorul rodnic şi paşnic, care a lăsat urme de muncă; în parlament se va duce în numele ideilor înaintate ale partidului liberal" (ca generos ?!).

Asta este şi a fost d. Buicliu: cinstit, fost magistrat şi... president al teatrului etc.

In urma acestei lămuriri cetăţenii alegători ai col. I de Senat se vor întreba din nou : „cine este d. Gr. Buicliu?"

Cetăţenii alegători ai colegiului II de Cameră şi-au pus şi ei, la timp, această delicată intrebare şi cu mare delicateţă au dat şi respunsul.

Candidatul implorat al liberalilor se expune din nou la asemenea respuns.

Căci cu schiţa ce-i a făcut-o ziarul liberal, alegătorul nu se poate lămuri, dar de loc, asupra persoanei fostului magistrat, om cinstit şi... ??

OAMENI ŞI LUCRURI

LELOIR

Pentru un artist desăvîrşit ca profesorul Leloir, pentru un ansamblu bine alcătuit şi omogen ca acesta, pentru un repertoriu variat şi distins cum e al lor, sala teatrului nostru s'ar fi cuvenit să cuprindă un public îndoit decît cuprindea aseară. Leloir e însă la primul turneu european şi publicul, dezamăgit adeseori de reclamele şi promisiunele neîndeplinite, nu mai acordă credit nici impresarilor nici—mai ales—gazetarilor. Apoi mai e împrejurarea că s'au anunţat simultan două trupe franceze şi Leloir a sosit în ajunul venirei Suzannei Desprès care a cucerit Iaşul în două turnee anterioare, prin succese extraordinare.

Cu toate aceste Leloir a fost la înălţimea aşteptărilor. Subiectul piesei de aseară se rezumă în titlul ce i-a dat Al. Dumas: „Un père prodigue" un tată care-şi risipeşte averea dar îşi dă şi inima cu aceeaşi uşurinţă şi sinceritate, cu aceeaşi repeziciune şi delicateţă care-i atrage toate simpatiile. Contele de la Rivonierè — tatăl risipitor — are scurte momente de inconştienţă, de cinizm, dar ele-i se iartă repede în faţa dovezilor de bune sentimente părinteşti ce manifestă către fiul său André. Leloir a ştiut să interpreteze acest rol complex şi puţin accesibil moravurilor noastre cu toată bogăţia de întonări, cu alura magistrală de om schîmbăcios şi capricios, jocul unei educaţiuni stranii şi al unui temperament bizar, imprimîndu-i însă eleganţa şi elasticitatea, un fel de galanterie şi de nobleţă inerente gentilomului de rasă veche şi autentică, dispreţuitor al apucăturilor burgheze sau grosiere,—plin de defecte dar om de caracter, risipitor, dar inimă largă, gata a-şi încununa viaţa deozdonată printr'un sacrificiu—duelul—menit a consacra definitiv înălţimea lui de suflet, afecţiunea imensă pentru fiul său André.

Rolul acestui din urmă a fost jucat în mod demn, sobru de artistul Escoffier, o interpretare excelentă a figurei lui André, menită a contrasta cu silueta comică a decăzutului de Tournas şi a celorlalţi „droli" pe care-i perindează autorul înaintea noastră. Excelente au fost rolurile femeeşti între cari acea a Albertinei dela Borde, un adevărat „tip" parizian, o blondă...adorabilă dar cam scumpă : dovadă toaletele şi păláriile ce poartă, dovadă economiile ce face încîntătoarea demimondenă, pe cît de blondă pe atît de... practică un vederea bătrîneţelor. D-ra Marie Marcilly a redat toată dezinvoltura, rînd pe rînd cinică şi răpitoare, a Albertinei. Dar succesul femenin al serei aparţine celeilalte blonde, Helenei,—Flora Mignot—care a jucat cu un farmec delicat, cu o fineţe delicioasă rolul fetei inocente şi a tinerei femei cum se cade, căci au fost şi femei cum se cade pe scenă.

Iată o piesă la care ar fi putut lua parte şi domnişoarele—fără cea mai mică primejdie.

Rodion

Domnule Rodion, prin rîndurile ce-ai scris în «Opinia» am aflat de moartea bătrînului *Manau*, preşedintele onorar al Curţei de Casaţie din Franţa. Fiindcă-i cunoscusem fiul—făcusem chiar campania de la 70-71 împreună în acelaşi regiment—m'am gîndit a-i trimete, după 37 de ani de tăcere—numărul «Opiniei» cu rîndurile d-tale, şi o scrisoare cu cîte-va cuvinte de condoleanţă.

Şi tocmai aseară factorul care mi-a adus «Opinia» cu articolul d-tale asupra «Secretului scrisorilor» mi-a înapoiat şi scrisoarea mea întoarsă de la Vernon cu nota : «Destinataire décédé, retour à l'envoyeur». Familia a avut-o la îndămînă, dar nu s'a gîndit s'o deschidă ! Iată ce se chiamă a păzi secretul scrisorilor.

Devotat V. CASTANO

Cel mai nou Academician

Urmaşul lui Brunetière.—Avocaţii la Academie.—Literatura în barou.—O anecdotă.—Doi dreyfusarzi şi un anti...—Recepţia lui Barboux.—Avocatul şi prognoza medicală.

Dintre „spectacolele" pariziane cele mai favorite fac parte şi recepţiile la Academia Franceză. Cine n'a asistat cîndva la vre-una din aceste ceremonii de neuitat nu poate avea noţiunea despre entuziasmul...literar ce însoţeşte totdeauna zilele acelea de mare solemnitate, ocaziunile cînd Academia Franceză îşi deschide larg porţile sale grele pentru a saluta întrarea unui nou membru în sînul ei.

In ziua de 20 Februarie stil nou şi-a făcut întrarea în Academia Franceză avocatul Henry Barboux, ca urmaş al criticului Brunetière, fostul director la „Revue des Deux Mondes ; iar discursul de salutare l'a rostit Jules Claretie, administratorul „Comediei Franceze" şi fecundul romancier. Coincidenţele sunt destul de curioase. Ambele discursuri relative la Brunetière—care orice s'ar zice, a fost un spirit de erudit şi cercetător—au fost rostite de oameni prea puţin deprinşi în ale eruditiunii şi ştiinţei, un avocat şi un cronicar.

Noul academician e departe de a fi printre cei mai tineri, o nu ! Din potrivă. Avocatul Barboux e de 74 de ani şi unii cred că tocmai vrîsta aceasta înaintată i-a înlesnit alegerea la Academie unde nu va putea sta multă vreme în calea altor candidaţi. De altfeliu e oarecum de tradiţie ca şi avocatura, să aibă representanţii săi în înaltul aşezămînt şi pînă la Barboux, baroul fusese reprezentat de şi mai bătrînul Emile Rousse.

*

Deşi cu 20 de ani mai în vrîstă decum era defunctul Brunetiere se poate zice că Barboux e mai înaintat în ce priveşte convingerile politice şi liberalismul. Republican şi fiu de luptător pentru republică, Barboux—şi aici e încă o notă picantă—a fost la un moment dat înduşmănit cu Brunetière, căruia astăzi a fost chemat a-i rosti elogiul. Era în vremea teribilei „Afaceri" ; Barboux, pe atunci decan al baroului de avocaţi, era între dreyfusarzi şi autorităţii lui de decan se datoria faptul că sala Curţei cu juraţi n'a fost ocupată în timpul procesului Zola escluziv de naţionalişti şi militari. De altfeliu Jules Claretie, cel'alt orator ocazional în slava lui Brunetière, era unul dintre cei mai pasionaţi dreyfusarzi şi în timpul procesului din Rennes trimitea corespondenţe zilnice ziarului „Le Temps".

Brunetière, din contra, din ura lui contra materialismului şi a individualizmului se reîntorsese pe atunci la catolicism şi a lucrat mult, ca orator şi scriitor, în potriva campaniei de revizuire a procesului Dreyfus.

Aceste elemente de contrast erau menite să devină elemente de curiositate şi de atracţiune la ceremonia recepţiunii lui Barboux. Acesta din urmă — după aprecierile cunoscătorilor—a şi comis cîteva... gaffe literare şi mai cu seamă ştiinţifice în discursul de apreciere a operei lui Brunetière, celebrul scriitor care a proclamat cîndva „falimentul ştiinţei".

*

Mai uşoară fu sarcina lui Claretie, mai cu seamă că acest nesecat cronicar posedă totdeauna, pentru salvarea situaţiei, un bagaj enorm de anecdote. El a găsit prilej să comunice şi o noutate despre reposatul Brunetière, anume că începuse o carte despre Voltaire, rămasă în manuscris ; că între altele, Brunetière—de şi adversar hotărît a lui Voltaire—îl apără de acuzarea că s'a îmbogăţit, căci munca de scriitor nu era drept să nu i se plătească. Claretie a mai povestit că Brunetière, cu puţine zile înainte de moarte, cînd de abia mai putea rosti cuvintele, a intervenit la cîţiva colegi de ai lui din Academie ca să nu se scoată din dicţionarul Academiei un cuvînt cam trivial pe care însă îl cetise în Montaigne.

Despre Barboux, a ştiut Jules Claretie să povestească... numai anecdote. Aşa a anunţat—ca să probeze că nu e străin de literatură—cum acest avocat în aşteptarea rîndului să pledeze a cetit cîteva pagini din Chateaubriand, de unde a citat apoi o frumoasă frază care contribui să cîştige procesul. De unde avocatul conchise : „Confraţii mei, cetiţi poeţii, ei vă pot face uneori să cîştigaţi procesele..."

Cu mult spirit Claretie a amintit apoi o pledoarie a lui Barboux în favoarea marei artiste Sarah Bernhardt, cînd se retrase din Comedia Franceză, în 1880.

Marele avocat, pentru a atrage favoarea judecătorilor, stărui mai ales asupra fizicului slab al artistei, arătînd-o ca bolnavă de piept—şi aşa mai departe.

Astăzi, după 28 de ani de la acel proces, artista predispusă la o viaţă scurtă şi chinuită de boli joacă încă pe scenă, ba se pregăteşte de un nou turneu în America şi Japonia...

Dovadă că avocaţii cei mai buni pun uneori tot aşa de proaste diagnoze ca şi însuşi doctorii... **A.**

Presa străină şi partidul conservator-democrat

In numărul de eri al marelui ziar parizian "Le Matin" ,citim următoarele :

Telegramele din Bucureşti anunţă că o sciziune s'a produs în sînul partidului conservator şi că s'a produs o ruptură complectă între d-nii Cantacuzino şi Carp de oparte şi, de altă parte, d. Take Ionescu, marele orator al partidului care a fost ministru de finanţe în precedentul eabinet.

Am cerut asupra acestui fapt cîte-va amănunte d-lui Scarlat Gr. Lahovari, tost deputat romîn, care locueşte adesea în Paris şi care este un amic personal al d-lui Take Ionescu.

— E un eveniment,—ne-a zis d-sa,— de o mare importanţă în politica noastră naţională. D. Carp fusese recunoscut ca şef al partidului conservator sunt abia cîte-va luni şi părea desemnat să conducă partidul fie în opoziţie fie la guvern cînd oara avea să vie.

„Dar, în urma cîtor-va incidente şi a unei lupte dusă de nişte prea zeloşi partizani de ai d-lor Carp şi Cantacuzino în contra intluenţei şi situaţiei preponderente pe cari ştiuse să le cucerească în partid d. Take Ionesuc, acesta s'a hotărît să facă apel la toate organizaţiile conservatoare din diferite districte, consultîndu-le. Acestea, cu prea puţine excepţii, l'au proclamat ca noul lor şef.

„D. Take Ionescu e hotărît să dea partidului o direcţiune mai democratică. Această atitudine i-au atras demonstraţii entuziaste din partea numeroşilor săi partizani".

*

„Berliner Borsen Courier" scrie :

O întrunire aşa de numeroasă şi aşa de impunătoare nici odată n'a fost văzută la Bucureşti cum a fost acea pe care a convocat'o d. Take Ionescu la constituirea partidnlui consevator-democrat. Din toate părţile ţărei au sosit aderenţii d-lui Take Ionescu într'un număr colosal.

Cuvîntările ratoorilor au subliniat reînoirea partidului precum şi manifestul n'a fost de cît o dovadă de o adaptare a partidului la idei moderne şi nevoile reale ale ţărei.

„ Cu crearea partidului conservator democrat se începe o nouă epocă în viaţa politică a Romîniei. Vechii conservatori de sub direcţia d-lui Carp au rămas impresionaţi adînc de marele număr de partizani ai d-lui Take Ionescu.

De aceia au şi început o goană după partizani spre a arata că şi sub vechiul drapel au mai ramas soldaţi credincioşi.

Spre a arăta aceasta ziarul popular „Adevărul" a publicat un plebicist spre a vedeea cine are mai mulţi partizani d-nul Carp sau Take Ionescu.

Rezultatul plebiscitului va fi o interesantă oglîndire a opiniei generale în această privinţă.

Litere-Ştiinţe-Arte

Macedonia şi România.—In editura librăriei Stock din Paris a apărut de curând un volum cu titlul : *La Macedoine et les Roumains* de Nèoclès Kasasis.

Autorul, profesor la Universitatea din Atena şi prezidentul societăţei „Hellènismos" sprijinidu-se, după cum zice în prefaţă, de documente autentice şi incontestabile, expune într'un mod amănunţit evoluţiunea chestiunei macedo-romîne, arătînd persecuţiunile la cari sunt supuşi, din partea Romînilor, Grecii stabiliţi în România.

Autorul care se laudă că cunoaşte fondul chestiunei, contestă pretenţiunele Romînilor asupra Cuţovlahilor din Macedonia şi probează caracterul elenic al acestor populaţ uni, care au păstrat cu sfinţenie sentimentul naţional, neprimind încercările de propagandă romînă.

Autorul citează opiniuni autentice şi documente precioase ale oamenilor politici români, ca d-nii Kogălniceanu şi Haret, precum şi pe profesori şi publicişti, ca : Urechiă, Erbiceanu, Cogălniceanu, Iorga, Lecanta, Panu, etc.

Editorul încheie cu fraza următoare: „E în adevăr o carte de actualitate".

Domnii naţionalişti ar face bine să citească cartea plină de injurii la adresa romînilor, de mai sus, şi să dea răspunsul ce-l merită d-lui Néoclès Kasasis. Afară dacă nu sunt prea ocupaţi cu politica şi în căutarea partidului pentru... programul elaborat.

*

S'a observat că feeriile *„Muşchetarii"* şi pentru a 4-a oară *„In largul oceanului"* representate în săptămîna aceasta, după dispariţia directorului Lecca, s'au representat cu un succes uimitor, din cauză că actorii au jucat în largul lor, ne mai dîndu'şi cu degetele în ochi, din cauza întunericului ce face pe scenă dl. Lecca, în piesele care nu sînt proprietatea d-sale.

*

In Gura văei, nuvelă de N. Rădulescu Niger, No. 301 din «Biblioteca pentru toţi», preţul 30 bani.

Această nuvelă e cea dintăi lucrare a acestui autor care apare în bogata colecţiune a „Bibliotecei pentru toţi".

D. Rădulescu Niger e unul din cei mai fecunzi scriitori români. In afară de cinci sau şase volume de poezii, d-sa a scris un număr imens de nuvele şi mai multe romane cari au un deosebit succes. Rădulescu Niger, a obţinut unul din cele mai mari premii ale Academiei Romîne.

Direcţiunea „Bibliotecei pentru toţi" recomandă în deosebi noua lucrare a acestui scriitor fruntaş şi din cei mai originali.

De vînzare la toate librăriile din ţară.

Catalogul complect al «Bibliotecei pentru toţi».

*

Joseta, frumoasa şi spirituala comedie care a făcut furori pe scena teatrului din capitală, va fi jucată şi la noi, sîmbătă 1 Martie, în beneficiul simpaticilor comici Penel & Pella.

Publicul doritor de a petrece bine în acea seară, este înştiinţat ca din timp să-şi rezerve bilete la Thalia, de oarece la beneficiile date de „firma Penel & Pella" în totdeauna biletele se iau cu asalt şi se nasc nemulţumiri printre cei întîrziaţi cu cumpărarea biletelor.

Incă o noutate : domnişoarele pot asista.

Domni vor fi destui.

*

In Rusia şi cu osebire la Oriol se pregăteşte pentru 22 August sărbătorirea unui jubileu de 25 de ani dela moartea lui Turghenew. Primăria oraşului a vărsat o sumă însemnată pentru aceasta şi în acelaşi timp a hotărît cumpărarea tuturor hîrtiilor rămase după moartea lui Turghenew şi care astăzi se găsesc în mîinile d-lui Spaski-Lutovinow, care a cumpărat acum cîtva timp averea lui Turghenew.

*

Inainte de a intreprinde faimosnl său turneu în America, Japonia, Sarah Bernhardt va face o mică escapadă la... Iaşi. Da, da, la Iaşi. A angajat-o cinematograful d-lui Botez şi va face-o să... ruleze pe pînză chiar zilele aceste.

Te pui cu cinematograful Pathé !

*

Un editor parizian anunţă o nouă ediţiune complectă a operilor lui Guy de Maupassant, în 29 volume. Se pare că această ediţie nu va fi numai complectă, ci şi... suspectă, de oare ce se anunţă că va cuprinde o serie de 33 (trei zeci şi trei) nuvele inedite ale genialului scriitor.

In adevăr, cam suspect...

*

Jules Lemaître şi Maurice Donnay au colaborat la un libret de... operetă.

Muzica e de Claude Terrasse şi se afirmă că va fi montată iarna viitoare la „Renaissance".

*

Ideea ventilată adeseori în cercurile artistice franceze de a se crea la Versailles un feliu de Bayrenth e poate pe punctul de a se realiza. Cunoscuta contesă Greffulhe, iubitoare de muzică, a adresat o cerere biuroului Senatului ca să rede sala de operă în palatul din Versailles primei sale destinaţiuni şi cererea pare a fi întîmpinat o primire favorabilă.

Splendida sală a servit senatului pentru şedinţi dela 8 Martie 1876 până la 7 August 1879.

In trecut au servit însă scopurilor artistice şi acolo au avut loc importante reprezentaţii teatrale, musicale şi baleturi.

După cum se zice, contesa Greffulhe ar dori ca în primul rînd să se reprezinte în acea sală piece de ale lui...Wagner !

*

STRUNA ZILEI

„DIVORS"

Redactorul nostru Herovanu se ocupă în «Opinia» de problema «divorsului».

Vorba asta franţuzească
Face azi o rea figură.
Deci propun s'o înlocuiască
Avocaţii prin... „ruptură".

Informaţii

● **Noui aderenţi**.—S'au mai înscris în clubul conservator-democrat din Iaşi, domnii : Alexandru Calerghi, mare proprietar ; Achil Gheorghiade, mare proprietar; V. Cireş profesor ; maior Alex. Cujbă; D. P. Ioan, proprietar.

Partidnl conservator-democrat va ţinea o întrunire publică în Iaşi, în ziua de 2 Mart, în vederea alegerei senatoriale din localitate,

● Astă-zi, la orele 8 seara, va continua concursul pentru catedra de patologie internă de la facultatea din Iaşi.

Retregîndu-se d. doctor Lambrior, n'a rămas de cît un singur candidat : d. doctor Bacaloglu.

D-sa va vorbi astă-zi despre „rezistenţa capsulelor sub-renale".

Vor mai avea loc două probe.

● Faptul că consiliul agricol superior a anulat tabloul proprietarilor-alegători, a determinat numai amînarea alegerei proprietarilor în comisia regională.

In ce priveşte alegerea sătenilor, ea va avea loc la ziua fixată, adică la 16 c.

● Ministrul instrucţiunei va da o circulară prin care jocul de cărţi va fi interzis profesorilor secundari.

● D. C. Nottara, excelentul artist, a sosit astăzi în Iaşi.

Mîine, 14 c., pentru închiderea stagiunei teatrale, se va da *Regele Lear*, cu Nottara în rolul titlului.

Cu începere de la 1 Martie, d. Nottara, împreună cu o parte a trupei din Iaşi, sub conducerea d-lui C. Ionescu, excelentul artist ieşan, vor da un ciclu de reprezentaţii în oraşele principale ale ţărei.

Reperterul conţine două piese : „Regele Lear" şi „domnul Ministru".

● D. Mihai Căzlariu, actual comptabil al Camerei de Comerţ, a fost recomandat în postul de secretar al Camerei, în locul d-lui Pavlov.

● D-şoara Natalia Băncilă a fost numită învăţătoare suplinitoare la şcoala rurală din cotuna Oneşti.

● Se zice că Banca Agricolă va plăti o dividendă de 14 lei pentru fiecare acţiune de 325 lei vărsaţi.

● **Casaţia şi reţinerile de pensie**.—D-nii V. Chiriţescu şi Gr. Popescu, pe cînd funcţionau ca perceptoir pe lîngă primăria de Iaşi, li s'a făcut reţinerl de salarii, în vederea pensiilor pe baza regulamentului comunal din 1876, care stabileşte impozitul pe retribnţiunile lunare.

Ambii salariaţi au intentat, acţiune la judecătoria de ocol, cerînd ca Primăria să le restitue reţinerile ce li se făcuse fără o justă cauză.

Atît judecătoria, cît şi tribunalul, la care primăria se adresase cu apel, au admis acest punct de vedere şi au condamnat primăria la restituire. Motivele tribunalului erau, că regulamentul de la 1876 este nelegal de oare ce stabileşte un impozit, fără să fi fost întărit de corpurile legiuitoare şi de capul statului, conform art. 118 din legea comunală de la 1847 ; asémenea respinsese tribunalul şi argumentul primăriei că pe baza legei din 1897, reţinerile de pensie vărsate la casa comunală nu se mai restituesc, de oare ce Chiriţescu şi Popescu, nefăcînd declaraţiunile din art. 6 din legea 1897, nu se poate susţine că au înţeles să lase comunei Iaşi, reţinerile ce li s'au făcut în timpul anterior promulgărei legei.

Primăria a făcut recurs, care s'a judecat Luni de secţia 3-a a Curţii de Casaţie. Inalta instanţă, după lungi desbateri, a admis recursul casînd ambele sentinţe, ca fiind date cu esces de putere şi violarea legei.

● **Din Focşani**.—D. C. Cantacuzino—Paşcanu, fruntaşul nostru prieten, a fost ieri în Focşani spre a vizita pe d. Gogu Constantinescu, care se află bolnav.

— Pentru consfătuirea pe care partidul conservator o va ţinea în ziua de 17 c., d. Gogu Constantinescu, şeful partidului, a lansat următoarele invitaţiuni :

Stimate Cetăţene,

In ziua de 17 Februare curent ora 2 p. m., se va ţine consfătuirea partidului „Conservator-democrat" din judeţul Putna în localul Clubului din Focşani strada Liceului No. 8 vis-avis de Banca Naţională, spre a reconstitui Comitetul şi a alege delegaţii în comitetul central.

La aceasta consfătuire va lua parte şi fruntaşul nostru Dl. Al. Bădărău, fost ministru, împreună cu alţi membri marcanţi ai partidului din Bucureşti.

Vă rog dar să bine voiţi a lua parte şi D-voastră la această întrunire, stăruind şi pe lîngă prietenii d-voastră, care împărtăşesc aceleaşi idei, să vină la consfătuire".

● Consistoriul spiritual al Mitropoliei a fost convocat pentru mîine Joui 14 Februarie, cînd se va ocupa cu judecarea procesului privitor pe un preot din judeţul Suceava, căruia i se aduc grave învinuiri şi al unui preot din judeţul Neamtz acuzat de abateri de la sf-tele canoane.

● In primele zile ale lunei Martie ofiţerii regimentului 7 calaraşi din localitate, vor face un marş calare până la Bărlad, pentru a întoarce vizita colegilor lor din regimentul de roşiori din Bărlad.

● Duminică 17 Februarie, la orele 2 după amiazi, va avea loc în sala Conservatorului de muzică şi declamaţie un concurs de muzică de cameră, dat de quartetul Teodorini.

Se vor executa bucăţi din cele mai alese.

Biletele sunt depuse la agenţia teatrală „Thalia" (Th. Maximoviçi).

● D. doctor C. Livaditi a fost recomandat de Senatul universitar din Bucureşti ca profesor la catedra de patologie generală de la facultatea din Bucureşti. Pentru aceaşi catedră Senatul universitar din Iaşi recomandase pe d. doctor Proca, cu nouă voturi ; iar d. Livaditi n'a întrunit de cît trei voturi.

● Revizoratul şcolar al judeţului a recomandat cassei şcoalelor cinci eleve orfane, din judeţul nostru, care să fie trimese la şcoala de gospodărie şi menaj din Tăuteşti.

● D. căpitan Al. Dimitriu, comisarul regal al consiliului de răsboiu, continuă cu ancheta în afacerea vagmistrului Neculai Brezeanu, din regimentul 7 Calaraşi.

Se ştie că acesta ar fi maltratat pe un soldat, din care cauză acesta s'a sinucis.

Comisarul regal a ascultat pe mai mulţi soldaţi din acel regiment, care se pretinde că ştiu de cele petrecute.

● Senatul universitar din Iaşi neputîndu-se complecta, s'a amînat alegerea unui membru în acel Senat în locul d-lui profesor Socor.

● D. Dim. Popovici, conferenţiar autorizat al ministerului cultelor, va ţinea în ziua de 25 Februarie, o conferinţă publică despre „Cultura Albinelor", în localul şcoalei Trei-Erarhi, din localitate.

● Ministerul instrucţiunei publice a trimes următoarele lămuriri asupra serbărei „sădirei pomilor" :

Şcoalele rurale vor serba sădirea pomilor în una din cele trei Joui dinaintea Floriilor, tot-deauna în luna Martie.

Serbarea va consta în a sădi atîţia pomi cîte grupe de cîte opt şcolari se vor forma cu elevii ultimilor două clase.

● Acţionarii societăţei cooperative din Nicolina, înfiinţată din îndemnul d-lui N. Apostol, institutor, se vor întruni Duminică în localul şcoalei primare Nicolina, pentru a se lua decisiuni asupra mijloacelor de a activa subscrierile acţionarilor pînă la numărul prevăzut în statute.

● **Serata Carmen Sylva**.—Ni se scrie din Berlin că sub patronajul Princesei de Wied, soţia prinţului Wilhelm, nepotul M. S. Reginei va avea loc în capitala Germaniei o mare serată în folosul „Vetrei Luminoase". Artiste şi artişti de rangul întăiu au oferit concursul lor graţios pentru acest „Carmen-Sylva Abend" căruia i se prezice un mare succes pentru seara de 4 (17) Martie.

■ Astă-seara Mercuri 13 Februarie are loc la Teatrul Circ-Sidoli a doua serată a noului program care cuprinde o bogăţie de scene dramatice, comice, instructive şi de pe natură. Toate reuşite, toate redate cu o perfecţie incomparabilă.

Cu începere de poimâni Vineri 15 Februare pe lângă cinematograful Pathé Frères, va debuta artistul Del Mely, cântăret şi comic parizian şi d-ra Ninette d'Artois, o specialitate artistică de la „Alcazar d'Eté" din Paris.

Programele serale cinematografice vor fi tot atât de bogate ca şi până acuma, artista de mai sus va aparea aevea şi preţurile locurilor vor remânea aceleaşi.

● D. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, a intervenit la prefectura de judeţ ca să ia măsuri pentru a se prevedea în nouile budgete ale comunelor sumele necesare pentru şcoalele rurale ce se vor înfiinţa din nou în judeţul nostru precum şi pentru rîdicarea mai multor şcoale de cotune la şcoale de gradul I-iu.

In total, în judeţul nostru se vor înfiinţa 19 şcoli din nou şi 20 vor fi ridicate la gradul I.

Revizorul şcolar a intervenit în acelaş timp şi la ministerul cultelor pentru înfiinţarea acestor şcoli.

DIVERSE

— Camera de Comerţ a expediat astăzi ministerului de domenii, budgetul pe exercitiul 1908—1909, spre aprobare.

— Starea tînărului Constantin Carada care a împuşcat pe amanta sa Tinca Popescu, şi apoi a încercat şi el să se sinucidă, e cît se poate de bună.

Astăzi sau mâine el va părăsi spitalul.

De asemeni şi Tinca Popescu se află în afară de orice pericol.

— Eri după amiază a avut loc la cimitirul „Eternitatea" înmormîntarea lui C-tin Arhiri, administratorul financiar din Roman, al cărui corp a fost adus în localitate.

Au asistat rudele precum şi personalul administraţiei financiare şi a percepţiilor din localitate.

— D-na Clara Theodoru, soţia d-lui avocat Theodoru, a dat naştere unei copilţe.

Să le trăiască.

Corvadă....

(Comedii sociale)

Jugureanu scrie de zor în camera lui de lucru. Rîndurile de slove negre izvorăsc în şiruri regulate de sub peniţa, care aleargă neobosită pe hîrtie. Cînd şi cînd se opreşte, recitează cu glas tare cele scrise, pe urmă reaşează cotul pe masă şi scîrţăitul peniţei reîncepe. Doamna Jugureanu, care cîrpeşte la ciorapi pe scaunul din stînga, şi domnişoara Jugureanu, care'şi face tema pe franţuzeşte pe scaunul din dreapta, îşi întrerup şi ele lucrul pentru o clipă şi ascultă, surîzînd, la cele ce declamă Jugureanu. Se simt aşa de bine în acea cameră simplă, cu mobile vechi şi cam uzate, în atmosfera de căldură şi simpatie care îi învăluie, că ar dori să rămîie mereu singuri, să nu mai vie nimeni ca să le turbure cercul intim şi drăgăstos.

Un zăngănit strident de clopoţel răsună însă în antreu vestind sosirea unui musafir. Lucrul acesta nu le place, căci tresar cîte trei, degetele lor rămîn neactive, iar ochii li se încrucişează într'o privire unanimă de deziluzie. Se smulg însă repede din toropeala momentană şi se pregătesc în grabă să primească cît mai convenabil pe vizitator. Domnişoara îşi strînge caietele şi dispare bombănind în odaia vecină. Jugureanu aruncă o foaie lată de sugătoare peste rîndurile scrise, şi oftează că trebuie să se întrerupă tocmai cînd avea mai multă poftă de lucru. Ciorapii doamnei au trecut într'o clipă în sertarul unei măsuţe. Abia are vreme să'şi aranjeze cîte-va şuviţe rebele de păr şi să-şi compuie o fizionomie voioasă şi gentilă.

Uşa se deschide, doamna Nervulescu îşi face apariţia. E o femee svelită şi cu pretenţii de eleganţă, care tîrăşte după sine o atmosferă înţepătoare de parfum.

Ceea ce izbeşte mai întăi pe Jugureanu, e un snop respectabil de pene de cocoş care fălfîie, ca o coamă de indian, la spatele unei pălării în formă de castron răsturnat. Efectul e într'adevăr măreţ, doamna avînd obiceiul de a'şi clătina necontenit apendicele superior al corpului. O mantilă lungă de postav cenuşiu înfăşură părinteşte formele cam uscate ale doamnei, şi cum haina e ceva mai largă de cît ar trebui, aparenţele sînt mulţumitoare. O oare-care jenă în asortarea reciprocă a veştmintelor trădează, în chip foarte discret, că există un dezacord simţitor între gusturile doamnei şi mijloacele sale pecuniare.

Urmează esclamaţii voioase de surpriză şi de bună sosire. Doamnele, într'un avînt spontaneu de dragoste, se precipită una asupra alteia, şi prinzîndu-se reciproc de umeri, se sărută cu foc—intensitatea focului e proporţională cu sonoritatea ţocăiturilor—mai întăi pe colţul din stînga al gurilor, pe urmă pe cel din dreapta pe urmă din nou pe cel din stînga. Nu s'au văzut de mult şi, în emoţiunea revederei, ar voi par'că să se mînînce în sărutări. De alt-fel fie-care din ele, sub pretextui unui guturai imaginar, are grija, aşa mai pe neobservate, să 'şi şteargă gura cu batista. Vine apoi rîndul lui Jugureanu care înaintează zîmbind, se pleacă, nu tocmai cu destulă elasticitate, şi stabileşte un contact de o secundă între buzele sale ermetic închise şi degetele înmănuşate ale musafirei. Nu constată nici o senzaţie particulară în afară de un pătrunzător miros de benzină, care îl face să strîmbe din nas şi 'ı sugerează ideia că d-na trebuie să fie foarte econoamă. Cu o graţie desăvîrşită musafira se aşează apoi pe un scaun, potrivind ca pulpanele de dinainte ale mantilei să se întoarcă puţin pe dos spre a se putea observa coloarea aprinsă a căptuşelei de mătase.

— Ce mult e de cînd nu ne-am văzut dragă madam Nervulescu, începe doamna de gazdă.

— Ce să fac, dragă madam Jugureanu, a trebuit să plec la Bucureşti cu mama. Am stat o lună. Se bolnăvise de apendicită aşa de grav, că frate-meu procurorul zice : „Nu mai merge, trebue să'i facem operaţie". Dar frate-meu veterinarul zice: „Nici vorbă, dar aici n'am destulă încredere. S'o trimitem la Bucureşti cu Nataly".

— Poate că şi aici s'ar fi găsit..., vru să zică Jugureanu.

— Aşi! de unde? Par'că n'am încercat noi? De geaba şi de geaba, nimic n'a folosit. Cît n'a cheltuit familia? Mii de franci. La urmă chiar Mary Stegărescu ne-a spus s'o ducem...

— A profesorului universitar? întrerupse madam Jugureanu.

— Da, dragă...

— Sunteţi în vizită ?

(Va urma)

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun

Ultime informaţii

Guvernul a hotărît să suspende, pe timp de un an, punerea în aplicare a nouei legi a tocmelilor agricole.

Chiar astăzi vor fi date circulări prefecţilor în această privinţă.

*

Primul ministru fiind ieri seara la d. I. Bianu şi întîlnindu-se acolo cu d. Băicoianu, fost secretar general la domenii şi proprietrrul moşiei Vlădeni din jud. Iaşi, s'a întreţinut cu acesta asupra legei tocmelilor agricole şi i-a zis:

— Ne-am convins că legea este neaplicabilă. Eri am primit rapoarte confidenţiale de la administratorii moşiilor Acădemiei Romîne, prin care ni se spunea că dacă punem în aplicare legea tocmelilor agricole, să pregătim armată cît mai multă.

Vom suspenda, a zis d. Sturdza, aplicarea legei timp de un an.

● **More Judaico.** — In chestiunea ştiută a jurămîntului more-judaico şi a refuzului din partea rabinului dr. Niemirower de a asista la prestarea în sinagogă a acestui jurămînt, judecătoria ocolului II printr'un jurnal din 13 Februarie condamnă pe d. dr. Niemirower, în calitate de rabin-expert la o amendă de 50 franci.

Judecătoria ocolul III a suspendat jurămintele adresînd un raport d-lui ministru al justiţiei asupra refuzului rabinului iaşan de a se prezenta la chemări.

La judecătoria ocol. I primul caz analog se prezintă în ziua de 21 Februarie, iar pe ziua de 18 rabinul e din nou citat la ocol II pentru un jurămînt. D-sa a făcut opoziţie la această judecătorie contestînd calitatea pe baza căreia a fost condamnat, acea de rabin-expert, susţinînd că nu are această calitate.

● Măsurile de supraveghiare la institutul „Sacre-Coeur" ce au fost luate în vederea cazurilor de scarlatină au fost rîdicate azi.

Cursurile pentru elevele externe au fost reluate. Elevele interne vor fi reprimite în cursul săptămînei viitoare.

D. Pandele Zamfirescu, decanul baroului de avocaţi din Iaşi, a demisionat astăzi deaci din această demnitate.

Din infamiile d-lui Haret.—Celebrul ministru al Instrucţiunei publice dă corpului didactic şi cetăţenilor ieşani o nouă dovadă despre patima veninoasă cu care îşi conduce departamentul.

Dl. I. Vîrlănescu, institutor, fost revizor şcolar, pe care nu de mult d. Haret l'a maltratat mutîndu-l din vîrful Tataraşilor, în valea Nicolinei, este acum victima unei nuoi cabale pe cara i-au montat-o ciracii de sub comanda lui Haret. Dl. Vîrlănescu e dat în judecata consiliului permanent pentru că acum 2 ani, fiind revizor şi primind o adresă semnată de directorul învăţămîntului primar — d. C. Praja — i-a dat urmare, comunicînd conţinutul adresei persoanei în drept. Era vorba de d. Matasariu, director la şcoala primară Carol I. Vina d-lui Vîrlănescu ar fi dar că a dat atenţiune unui director de minister, şeful său, care i-a transmis o adresă semnată numai de d-sa, iar nu de însuşi ministrul. Dacă acum doi ani d. Vîrlănescu, n'ar fi dat urmare acelei adrese, d. Haret de sigur l'ar fi dat în judecată pentru nesupunere.

Intreg corpul didactic iaşan consideră această dare în judecată ca o înscenare ridiculă. Un institutor liberal a calificat-o eri faţă de un amic al nostru drept o infamie, confirmînd faptele aşa cum le am dat mai sus.

● In fostul local al epitropiei Sf. Spiridon va fi strămutată clinica dermato-sifilitică a d-lui dr. Demetriade.

Strămutarea acestei clinici se va face în primele zile ale lunei Martie cînd se vor isprăvi unele reparaţii ce se fac în fostul local al epitropiei.

● Ni se comunică că la prefectura judeţului Botoşani, s'au primit rapoarte confidenţiale din partea unor primari prin care se face cunoscut că prin unele comuni se observă o vie mişcare printre săteni, care s'au declarat nemulţumiţi cu legile agrare întocmite de guvern şi care li s'au cetit de către primari,

● **Ministerul de răsboiu a pus în vedere prefecturei de judeţ că, pentru a pune capăt numeroaselor reclamaţii ce se primesc ulterior recrutărilor la ministerul de răsboiu, reclamaţii provenite din cauza absentărei celor interesaţi de la recrutare, să se pue în vedere primarilor din comunele rurale să facă cât mai întinse publicaţiuni prin comune, arătînd itinerarul recrutărilor.**

● Se dă ca sigură numirea d-lui lot.-colonel N. Cernătescu, din regimentul 13 Stefan cel Mare, ca comandant al regimentului Putna din Focşani, în locul colonelui B. Marian, implicat în falşurile despre care am vorbit.

De asemeni este sigură transferarea d-lui căpitan N. Scorţescu, de la comenduirea pieţei din localitate, în ministerul de războiu, — direcţiunea cavaleriei.

※ Procurorul general a conferit zilele trecute cu d. G. Teodoru, judele ocolului II, asupra cazului Niemirower, care refuză pe baze religioase să oficieze la prestarea jurămîntului more judaico.

D. procuror general a fost de părere că rabinul trebueşte condemnat pentru rebeliune şi a zis că, în baza unei asemenea hotărîri, ar interveni ca rabinul să fie expulzat.

Judele, însă, precum dovedeşte hotărîrea ce-a pronunţat-o azi, a fost de altă părere,

● D. inginer Hudic, care a fost numit expert în procesul de omor prin imprudenţă în care este acuzat d. Sturdza, a depus astăzi legiuitul jurămînt.

D. Hudic va avea că facă planul locului unde a avut loc accidentul de trăsură, care a costat viaţa unui copil al d-lui Zotta.

● D. procuror general s'a întors astăzi din Bucureşti.

Primul-president al Curţei, care se află tot acolo, va sosi mîine în Iaşi.

● **Moaşa Iuliano...judecător.**

Excelenta noastră simpatie, care în alegerile trecute, a păţit cunoscutul avort a devenit acum, ca o fisă de consolaţie pentru păţania din acele alegeri—judecător.

Moaşa a fost numită judecătoare a proceselor fiscale la percepţia I. Foarte gravă, ea judecă cu mare pretenţie şi hotărîrile ei vor rămînea celebre.

● Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar al judeţului, că acei dintre învăţători, cari au fost înscrişi la examenul pentru obţinerea titlului definitiv, nu se vor prezenta la data începerei examenului care va fi în primele zile ale lunei Aprilie, vor fi consideraţi ca respinşi.

● Aseară a avut loc la societatea studenţilor în medicină, alegerea noului comitet al societăţei.

Au fost aleşi d-nii: Ţaicu, Bulău, Tirs, Răut Eugen, Simionescu Al., Dănilă Vieriu, Socor Em. şi Gheţcu.

In astă seară comitetul se va întruni, sub preşedenţia d-lui Hortolomeu, pentru a proceda la alegerea unui vice-preşedinte, unui secretar şi unui casier al societăţei.

◕ Consiliul judeţean luînd în cercetare cererile locuitorilor din judeţ de a-i scuti de prestaţiile din urmă, a aprobat ertarea taxelor de prestaţie a tuturor locuitorilor din judeţ, care le datorau pe 1904—1905.

● Se formase în Iaşi o bandă de minori, cari se îndeletniceau esclusiv cu furturi de vinuri în pivneţele cârciumarilor din Tataraşi.

Poliţia a reuşit să erueze banda şi să constate ca ea se compunea din numiţii: C, Enache Nicol, Manea, Gh. Arhip, Ioan Holban, V. Gheorghiu.

Eri au fost depuşi.

● D. Dimitrie Apostoliu, distinsul inginer şef al circumscripţiei Iaşi, a fost scos la pensie din oficiu, pe ziua de 1 April.

Făcînd aceasta, ministrul lucrărilor publice s'a pretat la combinaţiuni politice şi a păgubit Iaşul de un funcţionar model.

● **Pentru astă-zi a fost chemată a treia serie de învăţători pentru examenul de înaintarea pe loc.**

Din această serie fac parte următorii învăţători:

Căpăţină Vasile şi Caşu Ştefan din jud. Tutova; Chirnoagă Gheorghe, din jud. Bacău; Cherchez Neculai şi Ciocărlan N. din jud. Putna; Chiriac Ioan şi Chelariu Gavril, din judeţul Fălciu; Căpriţă Ştefan şi Căpriţă Ecaterina din jud. Brăila; Corociş George şi Cărlan Ioan, din jud. Tecuciu; Catrinici Neculai din jud. Suceava; Budeanu Constantin şi Capriu Gh. din judeţul Botoşani; Bratosin Neculai din jud. R.-Sarat; Butnariu Vasile şi Ciupercă Constantin, din judeţul Neamţ şi Bottez Gheorghe din judeţul Iaşi.

Opt din aceştia dau examen la seminarul „Veniamin" şi opt la liceul Naţional.

● La clubul liberal din Iaşi a fost ieri adunarea generală.

D. Ath. Gheorgiu a recomandat călduros candidatura d-lui Gr. Buicliu.

Acesta a respuns mulţumind.

Clubul a proclamat candidatura.

In culise s'a hotărît ca ziarul local liberal să înceapă campania contra partidului conservator democrat din Iaşi.

● Iată itinerarul recrutărilor pentru tinerii din judeţ:

Del 15—19 Februarie comisiunea va lucra la primăria Bivolari, pentru tinerii din plăşile: Coarnele-Caprei, Şipote şi Epureni; dela 21—25 Februarie la Tg.-Frumos, pentru plăşile Cepleniţa şi Băiceni; de la 27 Februarie şi până la 4 Martie la Podul-Iloaia, pentru plăşile: Belceşti, Popeşti şi P.-Iloaia; dela 6—15 Martie la Copou, pentru plăşile: Cîrniceni, Rediu-Mitropoliei, Poeni, Voineşti Galata, Prisacani şi Copou.

Supra revizia şi fixarea quantumului taxelor militare se va face în zilele de 17 şi 18 Martie, în localul prefecturei de judeţ, pentru tinerii din Coarnele Caprei, Şipote şi Epureni; la 19 şi 20 Martie pentru Cepleniţa şi Băiceni, 21—22 pentru Belceşti, Popeşti şi Podu-Iloaia, dela 23—28 pentru Cîrniceni, R.-Mitropoliei, Poeni, Voineşti, Galata, Prisacani şi Copou.

Judiciare. — C. Carada, autorul crimei săvârşită dar neisbutita asupra servei Tinca Popescu, a fost adus astă-zi la cabinetul III al Judelui-instructor Erbiceanu.

Corada va fi tradus înaintea juraţilor şi va fi judecat, se crede, în sesiunea curentă.

— Curtea de Apel s. I a judecat şi achitat astăzi pe d. Talianu, fost primar şi poliţai de Tg.Ocna, invinuit de abuz de încredere.

— Tribunalul a condemnat eri pe Iosef Leff la o lună închisoare pentru loviri.

— Astăzi a fost arestat negutitorul M. Schwarz condemnat la 1 an închisoare, pentru bancrută.

— Curtea de apel, s. II va judeca mîne procesul celebrului escroc Vasilescu zis Ţiganu, din Brăila, autorul cunoscutelor escrocherii făptuite cu apa de aur.

— Aceeaşi secţie lucrînd ca curte de trimitere, va judeca tot mâne procesul dintre com. Bîrlad şi d. Georgescu, fost secretar al primăriei Bârlad, pentru pensie.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 13 Fevruarie

Ţarani agresivi

Bucureşi.—Intre locuitorii de pe moşia Perieni-Olt şi oamenii de serviciu ai d-lui Gh. Maşu, proprietarul moşiei, a izbucnit un mare conflict din cauză că proprietarul luase nişte dispoziţiuni în privinţa distribuirei pămîntului pentru sămănăturile de primavară, pe cînd ţaranii susţineau că acele pămînturi sunt pentru islaziri comunale.

Urmarea acestui conflict a fost că oamenii de serviciu au fost crunt bătuţi de ţarani.

Desminţire

Bucureşti.—Ministerul de resboiu desminte ştirea dată cum că ofiţerii au dreptul să poarte haine civile în timpul cînnd nu sunt în serviciu.

Incendiu

Bucureşti.—Din Comarnic vine ştirea că un puternic incendiu a distrus pînă la temelie fabrica de cărămidă a prinţului Bibescu, din acea localitate.

Pagubele se urcă la 180,000 lei.

Incendiul este datorit neglijenţei.

Incendiu

Bucureşti.—Aseară la ora 10 a izbucnit un incendiu la grajdurile d-lui Gheorghe Samoili, din negligenţa vizitiului.

In grajduri erau numeroşi boi de muncă, din care unii au căzut prada flăcărilor.

Pagubele se urcă la vr'o 20,000 lei.

Reorganizare

Bucureşti.—Pentru astă seară sunt convocaţi la d. P. P. Carp acasă comitetul executiv al partidului carpist şi comitetul clubului din casele Vanicu, pentru a discuta asupra unei întruniri ce urmează să o ţie în Capitala la sfîrşitul lunei şi a lua măsuri pentru reorganizarea partidului în acele judeţe unde carpiştii sunt puţin numeroşi.

Un incident caracteristic

Bucureşti.—La sfârşitul şedinţei senatului s'a produs un incident caracteristic în privinţa stărei lucrurilor din lăuntrul partidului Carpist.

D. C. Arion dovedise în discursul său că modificarea legei învăţămîntului secondar este o operă de răsbunare a d-lui Haret în contra profesorilor reîntregaţi prin decisiile curţei de casaţie.

In replică d. Haret a căutat să asocieze pe junimişti la activitatea ministerială a d-lui Vlădescu. Jnnimiştii din senat în frunte cu d-nii Missir şi Arion, au protestat cu energie în contra acestei «perfidii a d-lui Haret.

Un nou proiect

Bucureşti.—Comitetul delegaţilor se întruneşte astăzi pentru a discuta proiectul de reorganizarea jăndărmărie rurale, propus de d. Ionel Brătianu.

Demitere

Bucureşti. — D. Popovici-Taşca, a fost desărcinat, pe ziua de 1 April, după cererea sa, din funcţia de inspector al caselor de economie de pe lîngă şcoalele primare din ţară.

Decorare

Bucureşti.—M. S. Regele a decorat, propriu moto, cu ordinul de Steaua Romînă, în gradul de ofiţer, pe artistul francez Louis Leloir.

Decoraţia a fost expediată aseară la Iaşi, unde se află marele artist.

Numire definitivă

Bucureşti.— D. I. Constantinescu profesor suplinitor de matematici de la şcoala comercială din Galaţi a fost numit definitiv la acea catedră.

O lucrare

Bucureşti.—D. Georges Capticheff secretarul comitetului care a ridicat în Bulgaria monumentul Ţarului eliberator, a sosit astă-zi în Capitală şi a cerut audienţă la M. S. Regele spre a'i prezenta o lucrare a sa asupra resboiului din 1877.

Accidentul de ieri

Bucureşti.—Copilul care a fost calcat eri de automobilul Principesei merge foarte rău şi există temeri că se va produce un sfîrşit fatal,

S'a produs o hemoragie puternică şi medicii au fost nevoiţi astăzi dimineaţă să facă trepanaţii.

Principele şi Principesa au fost azi dimineaţă la spital şi s'au interesat de starea copilului.

Ofiţeri recrutori

Bucureşti.— Au fost numiţi ofiţeri recrutori:

Iaşi—judeţ: d. maior M. N. Ruginski, din reg. 7 Prahova 25;

Iaşi—oraş: d. maior M. D. Velescu, din reg. 9 artilerie.

Botoşani: d. M. V. Pigerescu, din regimentul R. Sărat 9;

Dorohoi: d. maior N. Petrescu, din regimentul 34 Constanţa.

Fălciu: d. maior Vrabie din regimentul 13 Ştefan cel Mare Iaşi;

Neamţ: d. maior M. Drăghici din reg. 27 Bacău;

Roman: D. maior Văitoianu din regimentul 13 Iaşi,

Suceava: d. M. Costin din artilerie;

Tutova: d. Maior Fratosticeanu, din reg. Mehedinţi 17.

Vaslui: D. Maior Mîrzea din reg. 1 Cetate.

Incercare de sinucidere

Dorohoiu. — Inginerul mecanic Alexandru Condeescu, fost director al şcoalei de meserii din acest oraş a încercat să se sinucidă azi dimineaţă, înghiţind 100 gr. de sulfat de cupru, disolvat în spirt.

Asupra cauzelor actului disperat se spune că în urma unui denunţ primit de ministerul cultelor, cum că ar fi dispărut nişte material de la şcoală, d. Haret a trimis pe inspectorul Hazu ca să facă o anchetă şi acesta a constatat că în adevăr materialul a dispărut.

Camera

Bucureşti. — Atmosfera continuă a fi foarte încarcată. Deputaţii se arată foarte agitaţi. Deputaţii ţarani adună iscălituri pentru un amendament prin care se cere să se reducă garanţiile. D. Anton Carp se opune la aceasta.

La deschiderea şedinţei, d. Ferikide regretă că deputaţii vin aşa de târziu şi pleacă atît de curînd de la Cameră şi spune că dacă cele petrecute eri, se va repeta, d-sa va fi nevoit să facă un al doilea apel nominal la ora 4.

La art. privitor la întinderea locurilor, se încinge o interesantă discuţie la care i-a parte d-nii: Patraşcanu, Seulescu şi dr. Anghelescu Buzău, care susţin că casa rurală nu trebue să fie numai o lege pentru împroprietărire, ci mai cu samă pentru a forma o puternică clasă ţărănească.

Discuţia continuă.

Senatul

Bucureşti. — A votat nemodificat proiectul prin care se introduc unele modificări în legea învăţămîntului secundar.

Senatorii trec în secţiuni.

Manifestaţii pentru Nasi

Roma. — Ştirile din Sicilia anunţă că după sentinţa fostului ministru Nasi, cîte-va sute de manifestanţi au parcurs străzile din centrul oraşului Palermo, încercînd să silească să se închidă teatrul Massino, unde cu toate acestea spectacolul a continuat. Manifestanţii au spart cîte-va geamuri, dar s'au risipit după ora 11 din noapte.

Manifestaţii s'au produs de asemenea în oraşele Catana şi Mesina, dar fără incidente de relevat.

In favoarea lui Nasi

Roma.—Deputaţii Siciliani au luat iniţiativa să facă o petiţie adresată Regelui spre a cere ertare în favoarea fostului ministru Nasi. Până acum 91 deputaţi au iscăliţ'o.

Naufragiu

Londra.—Din Laguno (Mexic) vine ştirea că vaporul Canuto Bulues s'a înecat din cauza unei teribile furtuni; 27 pasageri şi 2 oameni din echipagiu au perit.

LABORATOR SPECIAL

PENTRU

Analize medicale

Dr. Med. Ioan Nimereanu

Pentrn a putea răspunde tuturor cererilor îşi asociază şi pe

Dr. Med. P. COSTIN

Medic secundar de spital

Iaşi strada Lăpuşneanu No. 10

BANCA AGRICOLA.—BUCUREŞTI

Adunarea Generală ordinară pe anul 1907

CONVOCARE

In baza art. 38, 41 şi 42 din statute D-nii Acţionari ai Băncei Agricole sunt convocaţi în Adunare Generală Ordinară în ziua de Duminecă 24 Februarie (8 Martie) 1908 orele 5 p. m. în salonul Băilor Eforiei.

Pentru a lua parte la această adunare D-nii Acţionari trebue să depună acţiunile lor pînă la 18 Februarie (2 Martie) 1908 ora 6 p. m.

IN BUCUREŞTI:

La sediul Băncei Agricole, Palatul Dacia-Romania, Str. Lipscani No. 1.

IN JUDEŢE:

La sucursalele şi agenţiile Băncei Agricole.

Persoanele cari au acţiunile lor în deposit liber sau în garanţie la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni sau la alte Autorităţi sau Casa publice vor putea deepun în locul acţiunilor, recipisele sau adeverinţele Caselor respective.

Vor fi de asemenea admişi a lua parte la Adunare D-nii Acţionari cari vor avea depuse în păstrare sau în gagiu acţiunile lor la Banca Naţională sau la altă Casă de Bancă particulară din ţară sau străinătate, pe baza adeverinţelor ziselor Case de Bancă.

După 18 Februarie (2 Martie) 1908 nu se mai primeşte nici o depunere.

Conform art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot; numărul voturilor este nelimitat.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea bilanţului anului 1907 şi descărcarea Consiliului de Administraţiune de gestiunea sa.
2. Intrebuinţarea beneficiului şi fixarea dividendului.
3. Alegerea a cinci membrii în Consiliul de Administraţiune în locul d-lor Al. Băicoianu, Th. Gh. Rosetti, Contra Amiral V. Urseanu, S. Somănescu şi l. Pr. Dumitrescu eşiţi la sorţi.
4. Alegerea a 3 Censori şi a 3 Supleanţi pentru anul 1908.

Atît Administratorii cît şi Censorii şi Supleanţii lor, sunt reeligibili. (art. 22 şi 36 din statute).

Adunarea Ganerală Ordinară se va considera constituită şi va putea valabil decide asupra ordinei de zi cînd vor fi faţă un număr de acţionari reprezentînd o treime a capitalului social.

Dacă în ziua fixată nu se va fi prezentat capitalul cerut Adunarea se va amîna, fără altă încunoştiinţare, pentru ziua de Joi 28 Februarie (12 Martie) 1908 la aceiaşi oră, şi în această zi ea va decide oricare ar fi capitalul reprezentat. (Art. 48 din Statute).

Consiliul de Administraţie.

Bucureşti, 1 (14) Februarie 1908.

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumàtate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vă ămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechite, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această brânşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagaje şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

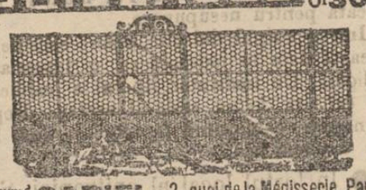

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS

Cláture de Chasse, le mètre... 0f25
Châssis de couche, depuis.... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 80
Porte-Bouteilles, pour 2 à 6 Places..... 7 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIÉ

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara tĕma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JAŞI: Farmacie **FRATII KONYA.**

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17 — Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V. — No. 364.— Vineri 15 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului 1 de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Iarăşi d. PANU

Mi-a rămas din vremuri, cu privire la d. Panu, ceva care ar sămana cu o mică, mică urmă de admiraţie. Pe zi ce trece însă, îmi pare că sentimentul acesta se întunecă, şi cuget cu grijă la ceasul în care va trebui —vai! —să constat că n'a mai rămas nimic din el...

Căci mă întreb: dacă d. Panu e într'adevăr o forţă netăgăduită, o mare inteligenţă servită de o cultură frumoasă, un mare talent dublat de un simţ critic fără păreche,—la ce folos toate aceste rare însuşiri, dacă într'o viaţă întreagă n'au fost în stare să producă nimic care să poată constitui o operă complectă cu adevărat pozitivă?

Şi la întrebarea aceasta—care mă obsedează cel puţin tot atît cît îl preocupă şi pe d. Panu problema inteligenţei animalelor—îmi răspund adesea cu constatarea în fapt că actualul director al „Săptămînei" nu mai e ceea ce era odinioară şeful partidului radical, şi că rarele însuşiri ale acestuia au trebuit să sufere şi ele ceva din ultrajul ireparabil al vremei.

Nu ştiu dacă dragostea de adevăr —curată şi cinstită — a fost vre-odată partea tare a d-lui Panu. Ceea ce cred însă, e că nici odată şi nimeni n'a zugrumat adevărul cu mai multă artă şi în acelaşi timp cu mai multă patimă, de cum îl zugrumă omul acesta, de ani de zile de cînd duce absurda sa campanie contra d-lui Take Ionescu.

Din nenorocire, cuvîntul d-lui Panu are încă farmecul acela înşălător— care i-a păstrat ceva din vechea lui autoritate, care-l face să strecoare cu uşurinţă în suflete gîndul pe care-l îmbracă, şi care îngreuiază serios sarcina celui ce ar căuta să-l dezmintă.

In „Săptămîna" de la 9 Februar, d. Panu se întreabă: ce e d. Take Ionescu,—şef de partid, sau şef de bandă? E lesne de presupus ce răspuns îşi dă.

In esenţă cuprinsul articolului e acesta: d. T. Ionescu s'a proclamat şef singur; partidul său nu e un partid, e un conglomerat compus din electori şi din vânători de situaţii; chiar dacă ar fi un partid, d. Take Ionescu nu e un şef, căci n'are calităţile cerute pentru aceasta şi în primul loc nu e un om cinstit. Exemple: ultima sa vizită la Iaşi, n'a fost o vizită politică, ci a fost rezultatul întîmplărei că în acea zi avea de pledat un proces scandalos la Curtea de apel; alt exemplu, conversiunea,—conversiunea aşa cum o arată d. Mişu Cantacuzino, în faimoasa sa destăinuire de acum cîteva zile...

Las la o parte insinuările care privesc organizarea partidului, şi pe care o cred în afară de discuţie, pentru că dacă faptele cunoscute nu se dezmint încă prin realitatea lor, evenimentele viitoare vor sfîrşi însă prin a le spulbera cu desăvîrşire.

Să vedem însă pe ce se sprijină celelalte insinuări, care privesc cinstea d-lui Take Ionescu.

D. Panu e un mare psiholog. Această aleasă calitate, care l'a făcut să pătrundă pînă chiar în sufletul animalelor, a devenit la d-sa în materie de suflete omeneşti, o adevarată artă.

Aşa de pildă, d-sa ştie, că a vorbi mulţimei de o cinste bănuită, cînd acela de care vorbeşti e un om care nu s'a născut în averi părinteşti, e cel mai uşor lucru din lume. Firea omenească e eminamente bănuitoare, şi bănuiala n'are nevoe de fapte ci numai de aparenţe. Acesta e punctul de plecare al d-lui Panu, care înţelegînd totuşi că de la d-sa se cere mai mult decît insinuări şi aparenţe, mai mult de cît vorbe de efect ca „Raisuli marocanul" şi altele, oferă din cînd în cînd cîte un fapt pozitiv, fără a-şi da multă grijă de a-i controla veracitatea.

Iată prin urmare explicaţia celor două uricioase neadevăruri pe care d-sa le debitează în „Săptămîna" de la 9 Februarie.

Procesul Exarcu n'are de loc pe d. Take Ionescu de partea „familiei lacome care cere punerea sub interdicţie a omului de inimă" cum zice d. Panu. *Dimpotrivă, d. Take Ionescu e de partea „omului de inimă" care luptă împotriva familiei lacome* —dacă într'adevăr în specie e vorba numai de lăcomie, şi nu poate şi de oare care grije întemeiată,—nu ştiu.

Conversiunea? Trebuea multă bună voinţă pentru a se accepta afirmarea pătimaşă a d-lui Cantacuzino, care a căzut aşa de ruşinos după retractarea însăşi a celui care o făcuse. Dl. Panu ştia ce soartă a avut acum de curînd o altă asemenea învinuire, venită din acelaşi izvor. D. Panu cunoaşte pornirea care inspiră asemenea nedemne atacuri, şi d. Panu nu e omul care să nu discearnă în asemenea lucruri adevărul de calomnie, lucrul posibil de cel imposibil. Totuşi d-sa a afirmat împotriva convingerei sale proprii, ceea ce spiritul său nu putea să accepte, şi aceasta numai pentru a-şi susţinea înainte campania absurdă cu care vrea să nimicească pe unul din cei mai mari oameni ai ţării.

Rămîne să mai examinez un lucru, şi anume partea care priveşte drepturile d-lui Panu de a vorbi în materie de sinceritate şi onestitate.

E. Herovanu

Invoelile Agricole

Legea focmelelor agricole era baza fundamentală a tuturor legilor agrare cu cari guvernul şi partidul liberal socoteau să reaşeze lucrurile.

Votată şi promulgată, legea aceasta urma să fie pusă în aplicare de la 1 Mart. Aplicarea a întîmpinat la început o greutate oare cum umoristică: nu s'a putut conveni şi nu s'a convenit până azi asupra numirilor de inspectori regionali.

Acest punct delicat n'a fost dezlegat, dar cu grabă vertiginoasă s'au stabilit preţuri de pomană pentru rescumpărarea pămînturilor necesare formărei islazurilor. Dar astă-zi aplicarea întră în o fază nouă: se amână.

Rapoartele prefecţilor sunt, aproape toate, nefavorabile legei. Proprietarii sunt nemulţumiţi ca şi ţăranii.

De aci amânarea. La ce va servi ea? Oare la anul legea va deveni mai bună, în baza vechimei?

Ori va fi luată din nou în studiu?

Dar atunci cu ce avantagii intră ţăranul în primă-vară.

Pentru situaţie lucrul este dureros, dar natural. Liberalii, unii reacţionari, alţii înaintaţi, au făurit legi importante cu acelaşi iuţeală cu care se infocmesc toate legile la noi.

Dar au uitat că se joacă cu focul. Căci nu numai că n'au făcut nimic. dar au ţinut în loc o întreagă activitate: au întârziat încheerea focmelilor agricole şi începerea lucrului—din cauza islazurilor. Au fost şi de astă dată, demagogi şi ridiculi şi D-zeu ştie cum îşi va răzbuna acest ridicol.

La vremuri grele ca şi la vremuri bune—tot farsori!

Bietul Manifest

Nimeni nu-i profet în ţara lui. Nimeni dar nu poate şti dacă sărbătoritul candidat liberal la alegerea din Iaşi, va deveni, sau nu, pereche la regratata moaşă Iuliano.

Pronosticurile însă, sînt pentru d. Buicliu.

Liberalii îl sărbătoresc cu entusiasm. Fiecare zi înscrie altă pagină frumoasă în cartea acestei campanii electorale. Eri, spre pildă, ziarul liberal local a zis, d'intr'un condeiu: „d. Buicliu a fost magistrat. D. Buicliu este om cinstit".

Eri seara, alt triumf: în plină adunare a clubului liberal, d. Ath. Gheorghiu, care nu este macar vice-president al acelui club, a jucat—cu succes—rolul domnişoarei de onoare a d-lui Buicliu şi l'a recomandat cu expansiune atenţiunei clubiştilor.

Astăzi, iarăşi, două succese: candidatul a dat vizite electorale cu prefectul poliţiei.

Mare onoare pentru candidat care se preumblă cu prefectul şi este salutat de toţi d-nii gardişti!

Iar spre complectare ziarul liberal, într'o entusiastă revenire, anunţă că d. Buicliu candidează în baza manifestului regal dela 12 Mart.

Intr'un articol, magistral ca formă şi ca fond, asupra situaţiei interne, d. Stere a avut o figură excelentă asupra aceluiaşi Manifest.

Un ţăran, învins de nevoi, şeade în cocioaba lui şi citeşte sfertul de hîrtie la lumina unei opaiţi leşinate. In numele lui Vodă a fost scris sfertul cela de hîrtie, care promite ţăranului lucruri mari.

Şi noi vedem cam cum se execută dorinţele M. S. O lege a fost votată şi nu se poate aplica. O alta se votează între certuri şi duşmănii...

Şi acum venit-a d. Buicliu de la Iaşi, care dă să facă un fel de cartel electoral cu Manifestul; care şi-l aproprie ca fiind programul lui, al lui propriu—şi pe baza lui cere voturile cetăţenilor!..

„Nu şeful partidului conservator, spune ziarul liberal, se poate prezinta în numele Manifestului regal; nici—mai ales—şeful partidului conservator-democrat. Ci numai d. Buicliu—prin o divină excepţie".

Şi iar ne aducem aminte de frumoasa figură literară a d-lui Stere: ţăranul acela prăpădit de nevoi, stînd în bi tul lui bordeiu şi citind, plin de speranţă, sfertul acela de hîrtie — la lumina nevoiaşei opaiţi...

Speranţa luminase cocioaba ţăranului. Ce va fi cînd va afla că d. Buicliu de la Iaşi este parte direct interesată în Manifestul dat în numele M. S. Regelui?

Cînd va afla şi de aceasta—cocioaba necăjitului ţăran se va îneca de lumină—la lumina leşinatei opaiţi.

Bietul Manifest!

Discursul cel tainic

...„Atunci, în mijlocul unei tăceri sepulcrale şi a ropotelor de aplauze ale mulţimei entuziaste, luă cuvîntul d. Greceanu, care a fost rînd pe rînd sub-prefect, supleant de tribunal; avocat al Eforiei; prefect de Iaşi şi în fine ministru al justiţiei.

Discursul ilustrului fruntaş va apare mîne, în intregul său, după note stenografice, în ziarul nostru".

Aşa glăsuiau, aevea, note simandicoase apărute, a doua zi după întrunirea de la Trajan—în ziarele ilustre ale ilustrului partid.

A trecut mîne şi poimîne şi iată dă să se împlinească săptămîna şi cei setoşi de citanii cu haz încă stau cu gura cascată, îucă li se sbate inima şi discursul, în întregul său, rostit de orator în peste o mie de secunde, stenografiat în oraşul văduv de stenografi—acel discurs n'a apărut.

Şi nu era doar un discurs din acele de două-spre-zece la duzină, de 3 kile la falce, cum l'ar rosti, spre pildă, un takist oare care. Ci era de două ori discurs: fiind-că a fost zis de un fost — şi viitor—ministru şi fiind-că conţinea o surpriză, o relevare: Rodnica activitate, de nimeni cunoscută, a fostului ministru.

E în firea individului ca să alerge veşnic după senzaţii noui. Fiecare din noi cătăm să dăm de scrisoarea inedită a unui mare publicist, de o pagină necunoscută a lui — care preţueşte, pentru moment, mai mult de cît întreaga lui operă.

Cu d. Grecianu trecem prin momente identice: noi voim să citim discursul seu care cuprinde—zic iniţiaţii—întreaga sa operă politică, fiindcă acea operă ne este necunoscută nouă.

Oratorul vrea să-şi revadă activitatea. Asta ar fi natural. Poate că stenografii ceia, cari i-au luat discursul, n'au stenografiat bine şi lucrul ar fi aproape firesc în acest oraş fără pic de stenograf.

Dar chiar pentru o corectare a discursului, a trecut prea multă vreme, prea s'a abuzat de nerăbdarea acelora, cari voesc să citească discursul-activitate.

Şi ne întrebăm, cu groază, pînă cînd?

Pînă cînd va dura secretul unui discurs, rostit în areopagul de la Trajan, în mijlocul unei tăceri sepulcrale şi al ropotelor de aplauze ale mulţimei entuziaste?

Cerem, în interesul alegerei de la 9 Mart, publicarea tainicului discurs.

Sperăm.

OAMENI ŞI LUCRURI

DIN IUBIRE

Piesa lui Bernstein—La griffe—jucată aseară de excelenta trupă a lui Leloir, este mai mult poate ca toate celelalte din piesele lui o crudă şi nemiloasă disecare a cîtorva fiinţe omeneşti pentru studiu şi observaţie. Ea ar fi putut fi scrisă de Octave Mirbeau, atîta e fără de rezervă, fără cruţare întru înfăţişarea vieţei omeneşti,—mai drept a unui colţ din viaţă.

„Ghiara" înfiptă în sufletul lui Achille Cortolon—director al unei cinstite gazete populare—este ambiţiunea izvorîtă din un sentiment curat: iubirea pentru Antoinetta, fiica redactorului Germain Leroy. Ea e mult mai tînără ca dînsul şi „întreprinde" căsătoria pentru a'şi putea mulţumi orgoliul, deşărtăciunea şi după foarte puţin timp „ghiara" se înfige, tot mai ădînc, tot mai sigur, tot mai cu durere. Sub imboldul lipsei materiale pe care începe a o simţi, în nevoia de a face faţă unor cheltueli tot mai mari, unor cerinţi tot mai stăruitoare ale tinerei femei, directorul face acel pas nenorocit, deciziv în viaţă: ceea ce nu i-a dat munca onestă, îi va da conştiinţa vîndută, cauza tradată, gazeta închiriată unor interese meschine pe seama mulţimii pe care pînă atunci a ocrotit-o. Cortolon ajunge senator, ministru şi...pungaş: fireşte, în stilul modern, în înţelesul cel mare al cuvîntului. Tot mai jos, tot mai jos cade eroul şi tot mai alb îi este părul, tot mai sbîrcită fruntea, tot mai încovoiat îi este trupul, iar „ghiara" pătrunde tot mai profund în corp, în inimă: ghiara noroioasă a lăcomiei, ghiara înţepătoare a geloziei pentru femeea tînără şi cochetă.

Iar la un moment dat totul ese la iveală. In senat se dă pe faţă un şantagiu al ministrului Cortolon; în opinia publică e o reacţiune puternică—„il souffle un vent d'honnêteté" zice gazetarul şantagist Doulers, socrul ministrului—şi sub ferestrele lui Cortolon publicul manifestează zgomotos: Tălharul! Tălharul!..

Ministrul, părăsit de femeea lui, huiduit de public, înfierat la senat, vlăguit de atîtea lovituri, înebuneşte şi-l auzim cu ultimele licăriri ale conştiinţei strigînd încă: „Antoaneta, scumpa mea! Antoaneto dragă!..."

Căci tot îi este dragă!.. Şi în mintea noastră se desfăşoară atunci încă odată drama acestei vieţi, epopeea acestei urcări prin decădere; ne revin în gînd miile de cazuri şi împrejurări pe care le cunoaştem din viaţa socială. Oare corupţiunea caracterelor, oare relele mari nu izvoresc adeseori numai din dragoste pentru femee, din dorinţa firească de a-i mulţumi cererile, capriciile, vanităţile? Adeseori iubirea se vinde; iar uneori cere sub forma de omagiu: jertfa e tot băneasca. Sub stăpînirea ei, conştiinţa dispare de multe ori şi atunci, jucărie inconştientă în mrejele ei, îi subjugi voinţa, scrupulul, simplicitatea vieţei, curăţenia sufletului... Din iubire—sentimentul cel mai omenesc—cad oamenii, din iubire luptă, se frămîntă, sunt duşi în ispită, din iubire—uresc!

Rodion

Indrumări nouă

—necesare în învăţămîntul primar—

Am vorbit într'un număr trecut despre necesitatea înfiinţărei şcoalelor de corecţie (îndreptare).

Atingînd în trăsături generale această chestiune, mă simt obligat a o pune în legătură cu o sumă de împrejurări care ţin pe loc un progres real al şcoalei noastre primare. O examinare serioasă a stărei noastre sociale şi a evoluţiei ei, va necesita o nouă îndrumare a şcoalei noastre primare.

Intr'adevăr, şcoala este organul principal de funcţiune socială a culturei. Educaţia individuală începută în familie se complectează şi se continuă în şcoală. Va să zică, trebuie să privim educaţia, ca o funcţiune socială şi în acelaş timp şi ca o afacere de stat, căci societaţile în evoluţia lor stau într'o strînsă legătură.

Aşa fiind, statul, care are interes ca societatea în evoluţia ei să nu primejduească interesele vitale ale neamului, e obligat, să se intereseze ca educaţia tinerelor generaţiuni să fie bine îndrumată şi practicată în şcoalele primare, unde mai cu seamă *învăţămîntul e obligator.*

Statul nostru cheltueşte mult, face mari sacrificii cu întreţinerea şcoalelor. Intrebarea este:

Cu actuala organizaţie a şcoalei noastre primare, sacrificiile corespund cu realitatea progresului în educaţia tinerelor generaţiuni?

Se potriveşte această organizare cu nevoile poporului nostru?

E destul de solidă *baza* pe care se aşterne educaţia caracterelor elevilor în şcoala noastră primară? Care-i *idealul* la care ţintim?

Să analizăm aceste întrebări:

Ştim că familia este prima instituţie firească pentru educaţia copilului. Rînduelele casei sunt origina tuturor rînduelelor.

Dacă *rădăcina întăia* nu este bună, cu greu putem presupune că vor eşi tulpine şi roade bune.

Dacă educaţia familiară este sănătoasă, dacă în familie se va da de la început o îngrijire firească tuturor virtuţilor copilului, atunci şcoala va putea să adauge, să sporească, să dea îndemnuri nouă, să complecteze lipsurile educaţiei din familie. *Acesta este adevărul adevărat.* Să nu clădim o falşă educaţie pe presumţii neadevărate.

Putem noi pleca de la presumpţia că educaţia ce facem noi în şcoala primară, în actuala ei organizare, se bazează pe o temelie ca cea expusă mai sus?

Nu!—E păcat să spunem că da— Familia noastră în mare parte nu poate să ne dea pregătirea elementelor ce instruim şi educăm noi azi în şcoli. Sunt multe împrejurări care vorbesc de la sine, imposibilităţi adesea ori, care ne obligă pe noi educatorii să întrevedem numai mai tîrziu idealul unei familii bine organizată, bine pregătită, a face o educaţie de bază celei primite în şcoli. Dar pînă atunci ce să ne facem? Mai trebuie să aşteptăm aşa cu braţele încrucişate? Nu—Să studiem răul, să avizăm la mijloace de îndreptare a lucrurilor.

Ne lipsesc şcoalele froebeliane care ar salva în primul loc mai mulţi ca 30 la sută copii, cari rătăcesc astă-zi pe drumuri periculoase, în timpul cît părinţii nu pot, şi nu ştiu ce să facă cu ei.

Ne lipsesc şcoalele de corecţii de cari am vorbit, şcoale, cari prin o organizare sistematică pe de o parte vor uşura şcoala primară de elemente care-i turbură şi-i pericliteazǎ activitatea, iar pe de altă parte vor salva o sumă mare de nenorociţi, desmoşteniţi ai soartei de la o piere sigură.

Ne lipsesc şccalele complimentare şi trebuie modificată neaparat organizaţia actuală, a şcoalei primare, după nevoile poporului şi a timpului.

Şcoala noastră primară ajutată de concursul dat de şcoalele citate mai sus, condusă de Institutori bine pregătiţi şi bine retribuiţi, va realiza progrese cu adevarat reale.

Corpul nostru didactic primar, îndestul de bine pregătit, şi-a expus de multe ori părerile şi au arătat nevoile. Statul cu nevoile lui, cu

preocupările lui, *a lăsat să se facă, a lasat să treacă.*

Vremurlle însă pare că ne obligă a ţine seamă de experienţa destul de îndelungată făcută, şi o meditare serioasă, la o bună şi solidă educaţie a tinerelor generaţiuni, ar trebui să fie preocuparea de bază a oamenilor noştri de stat.

Iniţiativa privată, familia să detot concursul, căci interesele individuale se contopesc totdeauna cu interesele mari ale statului, ale neamul lui.

Rînduelele educaţie sunt origina tuturor rînduelelor. **Victor Munteanu.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Despre căsătorie a vorbit la „Cercul ştiinţific literar" din Focşani d. Al. Negrescu valorosul Preşedinte al Trib. Putna. După ce defineşte actul căsătoriei, trece la istoricul ei, arătînd cum era organizată la popoarele vechi; rezumă legislaţia veche romînă relativ la căsătorie; arată cum din religioasă, căsătoria a luat cu vremea caracterul civil, constatînd tot odată rezultatele rele aduse de această transformare şi nesiguranţă în care se găseşte jurisprudenţa noastră în privinţa căsătoriei făcută după formele civile fără binecuvîntarea religioasă. Valabilitatea acestui fel de căsătorie nu s'a tranşat în 1905—cînd ar fi fost ocazia, odată cu discuţiile de atunci urmate în Camere.

Vorbeşte apoi de „impedicările" la căsătorie şi relevă conflictul perpetuu între autorităţile bisericeşti şi cele civile; aminteşte canoanele bisericeşti cari au fost date uitărei şi propune ca să'şi pună biserica anumite canoane în armonie cu legea civilă. Insistă apoi asupra importanţei ce prezintă vrîsta tinerilor căsătoriţi şi aci face frumoase citaţi din literatură populară. Deasemenea citează poezii populare relativ la căsătoriile silite urmate adeseori de divorsuri. Mai vorbeşte cu picante detalii asupra zestrei, asupra căsătoriilor militare, concubinagiului propunînd preste tot cele mai inteligente şi mai liberale soluţiuni.

In rezumat o conferinţă extrem de interesantă şi foarte instructivă care face onoare conferenţiarului.

*

Mîne seară, Vineri, are loc primul spectacol dat de marea artistă *Suzanne Deprès* cu „Sonate a Kreuzer" şi „Poil de Carotte". A doua seară va juca *Sappho.* Deprès se bucură astă-zi de o reputaţie europeană egală cu a Duzei şi a Rejanei.

*

Lugné Poë, directorul teatrului „Oeuvre" şi soţul d-nei Despres joacă în actualul turneu pentru întâia dată în oraşul nostru. In turneele anterioare originalul artist n'a jucat decît în Capitalele mari.

*

Mescagni, marele compozitor se află actualmente cu o trupă de operă şi orchestră în Rusia. Un impresar din Capitală e în tratative cu ilustrul componist să viziteze Bucureştii şi Iaşii.

*

A apărut No. 3 din Revista d-lui Rădulescu Niger: „De vorbă", cu un sumar variat, versuri şi proză.

*

In editura «Minerva» din Bucureşti va apare peste cîtva timp o lucrare a colaboratorului nostru dr. I. Duscian, întitulată: „Copilul, familia şi şcoala" cu o prefaţă de maestrul I. L Caragiale.

*

Amintim că după încheiarea stagiunei cu „Regele Lear" vom avea următoarele spectacole atrăgătoare la teatrul naţional: „Manasse" de Ronetti Roman la 17 Februarie, „Floare de pădure" de Ostrowski beneficiul d-nei Pruteanu la 19; „Iosetta" la 1 Martie. Ceva mai tîrziu se vor monta piesele: „Lorica noastră"—reprezentaţia d-rei Natalia Vasiliu, «Pînea altuia» a d-lui S. Dragomir, „D'ale carnavalului" de maestrul Caragiale etc.

*

La teatrul Pastia va debuta celebrul Fursy cu trupa sa din Montmartre.

*

O foarte importantă scrisoare a lui Turgenjew datată din Paris, April 1862 s'a publicat în ziarele străine. In ea marele romancier vorbeşte despre romanul său „Părinţi şi copii". Intr'un număr viitor vom reproduce acea scrisoare de mare valoare literară.

*

Am amintit într'un număr trecut al ziarului despre o scrisoare postumă a lui Ferdinand Lassalle. Marele agitator şi scriitor socialist a scris'o în ajunul duelului ce a avut cu un romîn, Racovitza, într'o împrejurare delicată a cărei eroina fu contesa Hatzfeld de care se vorbeşte în zisa scrisoare.

Se ştie că duelul i-a fost fatal marelui revoluţionar.

*

In Berlin s'a constituit un comitet sub preşidenţia lui James Simon pentru ridicarea unui monument lui Moses Mendelsohn.

Coincidenţă interesantă: tocmai acum Vaticanul a pus la index celebra piesă a lui Lessing: „Nathan Inţeleptul" în care dramaturgul a idealizat figura lui Mendelsohn.

*

La Paris la societatea de conferinţe decanul actorilor de la comedia franceză d. Mounet Sully a vorbit de Talma, marele tragedian francez de sub primul imperiu francez. Conferinţa a fost foarte interesantă, mai ales prin relaţiile relative la amiciţia ce unea pe Talma şi Napoleon.

*

Din Kiel, Germania, se anunţă moartea profesorului von Esmarch, în vrîstă de 85 de ani. Era unul din marii maeştri în chirurgie, de un renume universal.

*

Marele scriitor german Friderich Spiel Hagen a împlinit 80 de ani.

*

Unul din eroii revoluţiunei franceze, Danton a fost celebrat cu accente entuziaste de Clemenceau, primul ministru francez la Choisy le Roi unde s'a pus zilele aceste o tablă comemorativă la cassa unde a locuit altă dată marele erou al „teroarei".

*

STRUNA ZILEI

O ADEZIUNE

Profesorul N. Manolescu, cel mai reputat oculist al ţării s'a inscris în partidul conservator-democrat

Asta dovedeşte doar
Că maestru-i de părere
Cît de drept e şi de bun
Punctul nostru de... vedere.

Informaţii

● *D. Emil Costinescu, ministrul finanţelor, lucrează la un proiect pentru modificarea licenţelor.*

● **Trusturile.**—D. Sturza vrea o lege în contra trusturilor. Dar aşa cum o voieşte primul ministru, se opun ceilalţi colegi.

D. Sturza se va îmbolnăvi din nou.

● Consistoriul Mitropoliei judecă astăzi procesul preotului N. Mîndrilă, din jud. Suceava, acuzat că n'a ţinut samă de regulile sfintelor canoane.

Intre altele, numitul preot e acuzat că a săvîrşit cununia a doui bucovineni, fără ca aceştia să fi avut actele în regulă.

● Am publicat eri că se dă ca sigură numirea d-lui lt.-colonel N. Cernătescu, ajutor de comandant al regimentului 13 Ştefan cel Mare, ca comandant al regimentuli Putna din Focşani, în locul d-lui col. Marian.

Se zice că în locul d-lui lt.-col. Cernătescu, va fi avansat d. maior Vrabie, actualul comandant al gardei pieţei.

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie „*Joseta*" (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Charvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

● Se dă ca sigură avansarea d lui maior Minovici, un distins militar, ca şef al intendenţei corpului 4 de armată, în locul d-lui colonel Dim. Mihăiţă, care se retrage la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

● Seria a treia a învăţătorilor chemaţi pentru examenul de înaintare pe loc, a ţinut aseară conferenţele, iar astăzi candidaţii au dat proba orală.

Mâne candidaţii vor da proba practică pedagogică.

● *Năpasta*, puternica dramă a maestrului Caragiale, va fi jucată la Iaşi în seara de 21 februar.

Excelentul artist Bulfinsky, beneficientul, va implini rolul lui Dragomir.

Spectacolul atît de ales şi beneficientul vor atrage multă lume la teatru.

● Corpul regretatului Iancu Catargiu, care a încetat din viaţă subit la Nancy, a fost adus în Iaşi ieri, Mercuri, cu trenul de 10.55 noaptea.

Transportat imediat la „Eternitatea", corpul a fost depus în Capela de acolo.

Inmormîntarea va avea loc mîne, Vineri, la orele 2 jum. p. m.

● Din Bucureşti se anunţă decesul lui Teodor Ieschek, bine cunoscut în lumea financiară.

Banca de Credit Romîn din Bucureşti se numea odinioară casa Ieschek & C-o şi era condusă de Teodor Ieschek.

● Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată va fi convocat pentru zilele de 26, 27 şi 28 Februar, sub preşidenţia d-lui colonel Aslan.

● D. Mavrogheni, consulul nostru la Odesa se află de cîteva zile în oraşul nostru.

● In astă-seară are loc la Societatea de binefacere şi ajutor reciproc Moldova, întrunirea membrilor societăţei.

● D. Ioan Caragiani, profesor universitar luîndu-şi un congediu de 20 de zile din cauză de boală, a plecat la Constanţa la fiica d-sale.

● Administraţia cassei bisericilor a cerut primarilor din comunele rurale din judeţul nostru să'i trimeată rapoarte de bisericele care au nevoe de reparaţii şi restaurare, sau să specifice unde se simte nevoia de a se construi biserici noui.

● Autorităţile ruseşti au cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea tînărului I. Moliocow, care a delapidat o însemnată sumă de bani dela o casă de bancă din Kiev, şi apoi a dispărut, luînd drumul probabil spre Romînia.

● D. I. Vântu, defensor eclesiastic, a sosit azi dimineaţă în localitate, în scop de a ancheta cazul unui preot din oraşul nostru, contra căruia s'a primit un denunţ foarte grav.

● Duminică vor avea loc conferinţale didactice ale secţiunei a III-a a institutorilor.

Ele se vor ţinea la şcoala Hatmanul Nicoară din Tataraşi şi vor vorbi: d-na Maria Turbure iar în secţiunea publică d. Ioan Vârlănescu fost revizor şcolar.

● D. locotenent Voinescu de la secţia de pompieri din Nicolina, a fost detaşat la brigada de artilerie, în Roman. în locul d-lui lct. Şoarec plecat în congediu.

● D. Alexandru Vasiliu a fost numit pe siua de 15 Februar delegatul ministerului de domenii pe moşia Andrieşeni din jud. nostru.

● D. N, Calerghi, mare agricultor, s'a înscris în partidul conservator democrat din Iaşi.

● Cetim în ziarul „Ordinea":

Atragem atenţiunea d-lui ministru al instrucţiunei publice asupra activităţei şcolare (?) a d-lui sub-director al liceului internat d. V. Bogrea care a transformat acest institut într'un local de agitaţii naţionaliste. In fie care seară studenţii şi alţi tineri se adună în sălile liceului şi pregătesc diferite manifestaţii. Putem afirma că manifestaţia ridiculă organizată cu ocazia venirei d-lui T. Ionescu la Iaşi a fost pusă la cale în aceste conciliabule de la liceul internat.

Nu ne miră dacă elevii de liceu au ajuns să plănuiască incendiarea liceelor dacă au astfel de conducători morali.

● D-na Groholski institutoare, obţinînd un concediu be 20 zile va fi suplinită de d-na Smaranda Samarian.

● **Reorganizarea armatei.**—Proiectul reorganizărei armatei este complect terminat. El cuprinde trei puncte principale: 1) *permanentizarea infanteriei prin suprimarea cadrelor teritoriale;* 2) *o nouă repartiţie a cavaleriei şi a corpurilor tecnice ale armatei;* 3) *modificarea termenului serviciului*, în vederea unei mai bune instrucţii şi a augmentărei efectivului de pace.

Prin noua repartiţie toată cavaleria va cuprinde exclusiv regimentele de roşiori; regimentele de calaraşi vor fi formate din armată teritorială.

Termenul de serviciu va fi redus la doi ani pentru serviciul activ, *numai al infanteriei.* Serviciul cu schimbul la această armă va fi sporit la 5 ani. La marină serviciul activ va fi redus la patru de la cinci ani.

Pentru artilerie, cavalerie, geniu şi corpurile de gardă de la frontiere, termenul de serviciu va rămînea de trei ani serviciul activ şi de patru la schimb.

*

Jandarmaria rurală.—După noua organizare a acestei jandarmerii, şase-sprezece companii vor fi comandate de căpitani şi alte şase-spre-zece de locotenenţi.

Actualii ofiţeri ai jandarmeriei rurale vor presinta, privitor la starea lor precară, un memoriu M. S. Regelui.

Se asigură, pe de altă parte, că acei d'intre actualii ofiţeri, cari au dat dovezi de capacitate, vor fi menţinuţi de ministrul de interne.

*

O mişcare în armată va avea loc pe ziua de 14 Martie, aniversarea proclamărei regatului.

● Eri s-a instalat la postul de pompieri din strada Pojerniciei noile semnale electrice de alarmă, după modelul semnalelor de la posturile de incendiu din Paris.

Asemeni semnale de alarmă urmează a fi instalate în cursul acestor zile şi la Nicolina.

● Zilele aceste s-au repartizat la posturile de pompieri din localitate remonţii trebuitori serviciilor de pompieri.

■ Astă-seara Joi 14 Februarie are loc la Teatrul Circ-Sidoli a doua serată a noului program care cuprinde o bogăţie de scene dramatice, comice, instructive şi de pe natură. Toate reuşite, toate redate cu o perfecţie incomparabilă.

Cu începere de mâine Vineri 15 Februare pe lângă cinematograful Pathé Frères, va debuta artistul Del Mely, cântăret şi comic parizian şi d-ra Ninette d'Artois, o specialitate artistică de la „Alcazar d'Eté" din Paris.

Programele serale cinematografice vor fi tot atât de bogate ca şi până acuma, artista de mai sus va aparea aevea şi preţurile locurilor vor remânea aceleaşi.

● Mîne cu un tren special soseşte în Iaşi marea artistă Suzanne Desprès cu întreaga sa trupă din care face parte şi Lugné-Poë care joacă pentru întâia dată în oraşul nostru.

După terminarea seriei de reprezentaţii în România marea artistă pleacă în Egipet unde va vizita Alexandria, Cairo. Se crede că de acolo va reveni din nou în ţară la noi şi în luna Aprilie vom avea în Iaşi încă două spectacole ale d-nei Desprès.

Pentru spectacolele de mâni şi poimâni seara aproape toate locurile sunt reţinute.

● **Jurisprudenţa** se intitulează un nou confrate judiciar, apărut eri în Bucureşti.

Faptul că redactorul revistei este dl. Al. I. Borş, atât de bine cunoscut în culegeri de jurisprudenţa asigură succesul noului confrate, căruia noi îi dorim viaţă lungă

● Mâine se vor începe operaţiunile de recrutare la dispărţirea I-a.

Operaţiunile de recrutare vor dura aci trei zile.

● Se ştie că escadronul de jandarmi din localitate era să facă un marş în cursul lunei Martie, în cîteva zile, pînă la Bucureşti.

Comandamentul corpului 4 de armată n'a aprobat însă acest marş.

● Duminică la orele 2 d. a. va avea loc adunarea generală a societăţei vînătorilor „Codrul".

● La comisiunea I-a a învăţătorilor ce dau examene pentru înaintarea pe loc prezidată de d. S. Haliţa, su fost chemaţi pentru eri nouă învăţători, din care au reuşit la primele probe numai cinci şi anume:

Bratosin Neculai din R. Sarat; Caşu Ştefan şi Căpăţină Vasile, din judeţul Tutova; Chirnoagă Gheorghe din jud. Bacău şi Ciupercă Const. din judeţul Neamtz.

D-na Ecaterina Căpriţă, din jud. Brăila, s'a retras din examen, iar învăţătorii: Burnariu Vasile din jud. Neamtz, Cîrlan Ioan din jud. Tecuciu şi Chelariu Gavril, din judeţul Fălciu, nu s'au prezentat.

Astă-zi cei reuşiţi la primele probe, vor da proba orală.

● D. M. Ghinea Ionescu, prim-procuror, a inspectat eri după amiazi penitenciarul central din localitate, interesîndu-se de starea deţinuţilor.

● Direcţiunea generală a închisorilor a cerut direcţiunei penitenciarului central din localitate să întocmească un tablou de deţinuţii care ar merita graţiarea, tablou care va fi controlat de d. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, care va veni în primele zile ale lunei Martie, în inspecţie în localitate.

● Ministerul de interne a pus în vedere prefecturei de judeţ să-i trimeată imediat cîte un tablou de fiecare poliţie din acest judeţ, specificînd pentru fie-care ce echipament de mare şi mică ţinută posedă.

DIVERSE

— Consiliul de higienă al judeţului a fost convocat pentru mîine, Vineri 15 Februarie, la orele 5 p. m., în şedinţă ordinară.

— Locuitorii Alex. Hanganu şi Const. Mocanu, cari de mult timp operau furturi de cai în comuna Mogoşeşti, au fost prinşi şi arestaţi.

— Lipovanul Dionisie Creţov zis şi Denişca, a fost prins pe cînd dădea să fure nişte cai ai unui evreu din Podu-Roş.

— Primarul comunei Sineşti a avizat parchetul că azi dimineaţă a fost găsit strangulat de un păduret din faţa şcoalei locuitorul Neculai V. Cojocariu.

Inspectorul comunal din Sineşti a fost delegat să facă o anchetă.

— Comisiunea de control a cassei de economie din Păcurari, în şedinţa de eri seara a verificat conturile acelei case.

— Aflăm cu plăcere că Duminică va avea loc logodna drăguţei domnişoare Roza Altân cu d. Anton Aritonovici.

— Administraţia comunală a dat o ordonanţă prin care opreşte tăierea meilor în oraş.

Aceste animale, ca şi celelalte trebuesc tăiate numai la abator.

Corvadă....

(Comedii sociale)

— Cum nu? Suntem în relaţii foarte bune, foarte intime. Pot zice că sunt cei mai buni prieteni ai familiei noastre. Ne vedem aşa de des! Chiar acum vin de acolo. De la două de cînd mă ţin. Nu voiau să mă lase să plec şi pace. Aveau salonul plin de musafiri, tot lume bună şi aleasă... Vă spun drept, eram par'că jenată între atîţia oameni cu vază. Zice Mary: „Dragă Nataly, să ştii că mă supăr, dacă nu mai stai". Zic: „Dragă madam Stegărescu, iartă-mă, dar trebue să vizitez şi pe cele-l-alte prietene, căci nu le-am mai văzut de cînd am plecat la Bucureşti". Ştiţi... prima vizită trebuia s'o fac acolo, oameni cu greutate...

— Se 'nţelege, zise Jugureanu. Dar cum a ieşit operaţia?

— Credeţi c'a mai fost nevoie? zise doamna Nervulescu făcînd un gest superb cu capul, ceea ce imprimă penelor de cocoş o mişcare rotativă şi filfîitoare. Cum am ajuns în Bucureşti, după multă discuţie cu bărbatu-meu care nu voia de loc să mă lase să plec, am tras la varămea Emily Sinescu, femeia avocatului...

— Mi se pare că e apărător, nu avocat, zise cu oare-care sfială Jugureanu.

— Hei! ce are aface? Sinescu susţine procese de zeci de mii de franci, cum poate nici avocaţii nu fac. Mai ales că el, ca fost slujbaş la tribunal, cunoaşte pe toţi magistraţii. A! îi merge foarte bine, cîştigă tare mult. Are casă deschisă şi plăteşte peste două mii de franci chirie. Acum vrea să'şi trimită unbăiat în streinătate să se specializeze în ingineria electrică. Are trăsură particulară, profesoară de piano în casă pentru fete...

— Va să zică operaţia... îi sugeră madam Jugureanu.

— Cînd le-am spus de operaţie, Emily şi Sinescu zic: „Stai, Nataly dragă, să vedem mai întâi ce zice Buicliu..."

— A! aţi consultat pe Buicliu! bun doctor, zise Jugureanu.

— Da, aşa hotărîsem. Dar fiind-că Buicliu era prea ocupat, am chemat pe altul, un doctor tînăr dar foarte cum se cade, un nepot al lui Sinescu, care e asistent la Buicliu. Doctorul cum a examinat pe mama, zice către Emily: „Dragă tanti, nu e nevoie de loc de operaţie". Şi i-a prescris el o cură, care a făcut minuni". Ştii, nu e chiar bine de tot mama, dar are să continue cura şi, cu siguranţă, are să se facă bine.

— Poate că ar fi fost mai prudent... vru să zică Jugureanu.

A! da. Poate că n'ar fi stricat să consultăm şi alţi doctori. Dar Emily zice: „Nataly dragă, băiatul ăsta e un doctor care promite poate mai mult de cît Buicliu. E foarte studiat şi foarte conştiincios. Atîta aplicaţie are pentru medicină, în cît ca student în anul întîi asista la operaţii destinate, pentru cei din anul al treilea. Cînd a dat doctoratul, a uimit pe toţi profesorii. Toate jurnalele au vorbit. Are o grămadă de clientelă". Pe urmă biata mama, auzindu-l că nu e nevoie de operaţie, nici n'a vrut să mai auză de alt doctor.

— Cum vi s'au părut Bucureştii? întreabă doamna Jugureanu.

A—l dragă, foarte frumos. L'am colindat de la un cap pînă la celalt. Am fost la berării, la operă, la liric..

— La concertele simfonice de la Ateneu aţi fost? zise Jugureanu.

— N'am fost. De alt-fel nici nu 'mi pare rău. Ce era să văz acolo? O sală de spectacol în timpul zilei. Mare treabă! Nici măcar lumină electrică, să poţi vedea şi tu ceva toalete mai distinse. Muzică şi iar muzică. şi încolo nimic. Am auzit eu destulă muzică la operă. Mă lua Emily în loja lor. Sînt abonaţi. Cînd ieşam de la teatru, ne suiam in trăsura lor de casă şi mergeam la Riegler după prăjituri. Ziua, cînd n'aveam ce face, mă ducem la Cornely.

— Care Cornely! întreabă doamna Jugureanu.

— Cum, nu ştii? Nevasta d'intîi a barbatului meu.

A! e o femeie foarte distinsă, foarte cum se cade. E cît se poate de manierată. Ce are aface că s'a despărţit de Iorgu? Se poate foarte bine ca două persoane să nu se potrivească la caracter şi, cu toate acestea, să rămîie prieteni chiar după divorţ.... Mai ales că au şi o fetiţă împreună.. pe Nelly.

A! dragă madam Jugureanu, dacă ai şti ce fată adorabilă e Nelly! N'a împlinit încă paisprezece ani şi e serioasă şi raţionabilă ca o femeie matură. Şi ce ochi expresivi, şi ce păr bogat şi mătăsos, cum n'am văzut încă până astăzi. Seamănă ca două picături de apă cu Iorgu... bine înţeles cînd era mai tînăr.

(Va urma)

Ultime informaţii

● *Iar vin ştiri rele de la ţară. Ţaranii sunt din nou neliniştiţi.*

Ast-fel, Duminică s'au întrunit ţaranii din comuna Scînteia judeţul Vaslui, în faţa primăriei şi au ameninţat că vor face moarte de om dacă se va menţine dispoziţiile cu privire la izlazuri,

Ei susţin că pămîntul rezerzat pentru izlazuri ie cel mai prost din toată întinderea moşiei, alcătuit numai din pămînt lutos şi râpi şi că nici întinderea—care ie mai mică de cum era mai înainte—îi nemulţumeşte.

Cu mare greutate preotul satului a reuşit să-i liniştească.

Ei s'au împrăştiat ameninţînd că-şi vor face singuri dreptate atunci cînd va trebui de pus plugul în brazdă.

La spusa preutului că ar fi bine să aibă o atitudine liniştită, căci altfel vor fi împuşcaţi, ţăranii au respuns:

— De cît aşa viaţă mai bine moartea.

MARIA OBRENOVICI

Săpăturile dela sf. Spiridon.—Un cadavru intact.—Maria Obrenovici.—Transportarea în biserică.—Pelerinajul de la Sf. Spiridon.—Cine era defuncta.—Inscripţia de pe mormînt.—Alte amănunte.

In urma unei dispositiuni luate de curînd, toţi morţii îngropaţi în ogrăzile bisericelor, vor fi desgropaţi şi transportaţi la cimitirul „Eternitatea", pentru ca în împrejurimile bisericelor să se facă grădini şi să se cultive pomi.

La biserica sf. Spiridon, de cîteva zile s'a început desgroparea morţilor din mormintele ce împrejmuiau biserica şi unde se stie că zac osemintele multor familii vechi Moldoveneşti, în mare parte donatori şi rude de ai întemeetorilor casei Sf. Spiridon.

Eri la orele 5 p. m., se ajunsese cu desgroparea la cavoul Principesei *Maria Obrenovici*, decedată la 1876 şi mai toţi funcţionarii epitropiei, precum şi oamenii de serviciu ai spitalului se adunaseră pentru a vedea în ce stare se găsesc rămăşiţele pămînteşti ale distinsei defuncte.

La o săpătură de 2 metri s'a dat peste cosciug, care era intact; dar cînd cosciugul fu scos din mormînt mirarea deveni şi mai mare, iar bieţii gropari începură să-şi facă cruce: Maria Obrenovici era atît de bine conservată în cosciugul ei, în cît parcă ar fi decedat eri, sau alaltă eri. Nimic. nici o schimbare; urmele de frumuseţă ale Mariei Obrenovici, care stirnea admiraţia tuturora acum 45 ani, s'au păstrat încă destul de bine. Nici hainele cu care fusese îngropată Princesa Maria Obrenovici, n'au suferit vre-o schimbare.

Ştirea s'a răspîndit cu iuţeala fulgerului în oraş şi curtea bisericei Sf. Spiridon a fost în scurt timp invadată de numeroşi curioşi.

*

Cosciugul Principesei Maria Obrenovici, a fost transportat apoi şi depus în biserica Sf. Spiridon, unde preoţii au citit un „trisaghi" pentru odihna sufletului ilustrei defuncte.

Atît eri seară, cît şi astă-zi toată ziua, a fost un adevarat pelerinaj la biserica Sf. Spiridon. Numeroşi curioşi vin să vadă „minunea" — căci aşa se spune în oraş că aceasta e o „minune".

Azi dimineaţă, din nou preoţii au oficiat rugăciuni pentru defuncta princesă.

*

Princesa Maria Obrenovici, renumită prin frumuseţa ei, era născută la 3 August 1832 şi e fiica lui Costin Catargi, de la Mărăşeşti.

Se căsătorise cu prinţul Obrenovici, tatăl Regelui Milan al Serbiei, fostul soţ al frumoasei Natalia Keşko, ex-regina Serbiei, care trăeşte actualminte în străinatate.

Soţul defunctei princese Maria a fost omorît după cum se ştie la Topşider, după care Karagheorgevici luă tronul Serbiei, domnie care nu dură mult timp, căci fu proclamat rege Milan, fiul Mariei Obrenovici, care a fost desgropată eri.

Nu trecu multă vreme şi Maria Obrenovici se întoarse în ţară, în sinul familiei ei.

Ea a fost prietenă bună cu domnitorul Alexandru Ioan Cuza, încă de pe cînd acesta era colonel în armată.

In vara anului 1876, Maria Obrenovici se duse la Paris, unde a încetat din viaţă. Acolo ea a fost îmbalsamată şi rămăşiţele ei pămînteşti au fost aduse la Iaşi, şi înmormîntate în curtea bisericei Sf. Spiridon.

Iată şi inscripţia găsită pe mormîntul Mariei Obrenovici:

„Princesa Maria Obrenovici, născută la 3 August 1832 şi sevîrşită din viaţă la 4 Iulie 1876."

*

Maria Obrenovici se înrudea cu multe familii moldoveneşti, între care multe există în Rusia, iar multe în ţară la noi.

D-na Mavroyeni, dama de onoare a M. S. Regina, este sora ilustrei defuncte.

Epitropia sf. Spiridon a avizat aseară telegrafic pe d-na Mavroyeni, despre toate acestea şi se aşt aptă răspunsul damei de onoare a M. S. Regina, pentru a se vedea unde se va decide pentru reînmormîntarea ilustrei defuncte.

*

Până acum epitropia Sf. Spiridon n'a primit nici un răspuns de la D-na Olga Mavroyheni sora Mariei Obrenovici.

E probabil că rămăşiţele pamînteşti ale Mariei Obrenovici vor fi transportate mîne la Cimitirul „Eternitatea".

*

După cum am anunţat Maria Obrenovici era fiica lui Costin Catargi.

Tatăl Mariei Obrenovici, care era frate cu Lascar Catargi, a fost ministru de interne al Moldovei la 1857, sub căimăcănia lui Vogoride. El lucrase contra unirei Principatelor, dînd ordine pentru desfiinţarea comitetelor unioniste, a programelor lor, arestînd pe cei ce se întruneau spre a aduna partizani ai unirei.

Aceste excese în ajunul alegerilor, au adus în curînd căderea lui C. Catargiu de la minister.

● D-nii profesori Dragomir Hurmuzescu, Ralet şi D. Pompei au fost numiţi în comisiunea examinatoare spre a cerceta lucrările d-lor Lalescu şi Stoenescu Dunăre, candidaţi la catedra de Astronomie, de la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

● Mîine dimineaţă, escadronul de jandarmi călări de sub conducerea d-lui căpitan Constantinescu va face un marş spre Vaslui.

● **Comisia regională.**—Administraţia financiară din Iaşi a întocmit un nou tablou al proprietarilor rurali din jud. Iaşi pentru alegerea a doi membri şi doi supleanţi în comisia regională a judeţului.

In urma acestei noui întocmiri, d. prim prezident al tribunalului a fixat astă-zi alegerea proprietarilor pentru ziuă de 23 Februar.

● Dumitrache Mihăiţă este numele celui mai bătrîn aprod al tribunalului Iaşi. El a servit în această calitate vreme de 45 ani.

Bătrîneţele l'a adus în imposibilitate de a-şi mai continua activitatea.

Bietul moş Dumitrache a fost internat ieri în ospiciul de bătrîni de la Galata.

● D. dr. Bogdan. medic legist al parchetului, a fost însărcinat să facă autopsia unui copil al numitei Marghioala Loloi, care copil a fost lepădat mort pe stradă.

● Liberalii din Iaşi plănuesc să ţie o întrunire publică în Iaşi în vederea alegerei parţiale. Spre a face ca întrunirea să fie mai puţin banală, se pun stăruinţi ca d. I. I. C. Brătianu să iee cuvîntul la plănuita întrunire.

D. G! Panu a şi fost angajat să vie să înjure pe d. Take Ionescu.

● Consiliul municipal va fi convocat pentru sămbătă, spre a rezolvi mai multe chestiuni urgente.

● Doamna Marie A. Hinna se află puţin indispusă. Din această cauză distinsa doamnă nu va putea primi Vineri ca de obicei.

● **Judiciare.**—Parchetul general a intervenit pe lîngă parchetul de Ilfov, pentru transferarea la Iaşi a Lotei Bernoveanu.

— Procurorul general a plecat astă-zi la Vaslui, în inspecţia parchetului de acolo.

— D. prim president al Curţei s'a întors astă-zi în Iaşi.

● **Curţile cu Juri.** — Astă-zi s'a tras la sorţi consilierii care vor prezida curţile cu juri din circumscripţia Curţei de Apel din Iaşi.

Curţile de Iaşi, Roman şi Neamtz, va fi prezidate de d. Al. Hinna; curţile de Vaslui, Fălciu şi Roman, vor fi prezidate de d. Em. Cernătescu; curţile din Dorohoiu, Botoşani şi Suceava de d. Savel Zăhărescu.

Ca asesori la Iaşi vor figura d-nii judecător Iulian Teodorescu şi supleant Hipolit Mîrzescu.

*

Iată juraţii care vor compune juriul în seziunea care începe la 1 Martie:

Dimitriu Al. M. proprietar, Botez Panaite general pensionar, Culianu P. profesor, Manoliu Em. pensionar, Catargi Gh. A. proprietar, Săvescu Toma pensionar, Cugler Norbert inginer, Haralamb Gh., Pintilie Ioan locot. în retragere, Racoviţă Gh., Briul Em. profesor, Panopol Leonida pensionar, Buzenchi Dim. medic veterinar, Burghelea Ilie profesor, Handoca Al. avocat, Gărcineanu Petru profesor, Mardare Ioan pensionar, Hetner Gh. col. în retragere, Misir Dim. pensionar, Munteanu C. Trg.-Frumos, Dima N. Gh. pensionar, Olăneecu N. comerciant, Constantinescu C. Tăuteşti, Miclescu C. M. D. avocat, Maximovici Gr.-Gropniţa, Baldovici N. col. în retragere, Loghin V. institutor, Rîşcanu P. profesor universitar, Cantacuzino-Paşcanu Al. proprietar, Ciornei Al. căp. în retragere, Popovici Gh. profesor, Ulrich Gustav comerciant, Penel C. B. profesor, Stratulat Al. pensionar, Sabinius I.-Şipote, Iliescu P. comerciant.

Suplimentari: Vărlănescu I. institutor, Nanu N. proprietar, Tercuzescu col. în retragere, Grabovieschi R. comerciant.

*

Până acum se cunosc următoarele procese care vor fi judecate în această seziune:

Dr. Leon Cosmovici, pentru calomnie prin presă; Lotti Bernovanu, pentru omor sevîrşit, dar neisbutit şi Al. Lohan, pentru delict electoral.

※ D. Pandele Zamfirescu, care a demisionat ieri din demnitatea de decan al baroului din Iaşi, dă ca motiv că este prea ocupat şi nu poate căuta şi de treburile decanatului. Se pun mari insistenţi pe lîngă d. Zamfirescu ca să revie.

Consiliul de disciplină a fost convocat pentru luni.

● D. Kirick, telegrafist la gara Iaşi nu se poate plînne de prea mult noroc în menajul.

Soţia sa, de o gelozie feroce, amărăşte zilele bietului om. Eri încă d. Kiriack se ceartă cu nevasta, după care, obosit se culcă.

Femeeia lui stinse nişte var şi pe cînd Kirick dormea, il turnă peste cap.

Nenorocitul, în costum de noapte, fugi răcnind până la spitalul Paşcanu unde se află internat.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 14 Fevruarie

Intrunire carpistă

Bucureşti.—Aseară, după cum s'a anunţat, a avut loc la d. Carp acasă o întrunire a comitetului executiv şi a reprezentanţilor din parlament carpişti.

S'a discutat asupra celor urmate în parlament cu ocazia legei casei rurale şi d-nii Marghiloman şi Ioan Lahovary au aratat că în forma în care va funcţiona această instituţiune ea nu va aduce nici un real folos ci va fi o nouă citadelă colectivistă.

S'a hotărît ca la senat d. Gh. Cantacuzino să susţină amendamentele propuse la Cameră de d. Marghiloman şi respinse.

La sfîrşitul întrunirei d. Carp fiind întrebat dacă se vor organisa întruniri generale d-sa a răspuns că nu crede încă oportun convocarea unor ast-fel de întruniri.

In agonie

Bucureşti.— Copilaşul Dobrea, victima accidentului automobilului princiar, se află în agonie.

A. S. R. Principesa Maria a fost astăzi din nou la ora 12 şi s'a interesat de starea victimei.

Degradare

Bucureşti.— Azi dimineaţă a avut loc, cu ceremonialul obicinuit, la cazarma reg. 1 geniu, degradarea a doui caporali condamnaţi pentru insultă adusă superiorului.

Un nou accident de automobil

Bucureşti.—Astă noapte pe la ora 12 un automobil necunoscut, mergînd cu o viteză extraordinară, a isbit în dreptul rondului al doilea de la şosea, o căruţă în care se aflau locuitorii Ioan Stoica şi Lazăr Olteanu din Pantelemon.

Căruţa a fost sfărămată, iar cei doi săteni grav răniţi.

Comisia de pensiuni

Bucureşti. — Comisiunea anuală, constituită pe lîngă ministerul de finanţe, pentru regularea drepturilor la pensie, se va întruni la 15 Martie.

Cererile se primesc pînă la 29 Februarie.

Pensionarea învăţătorilor

Bucureşti. — Ministerul instrucţiunei publice a trimes o circulară institutoriior şi învăţătorilor cari urmează a fi scoşi la pensie pe ziua de 1 Aprilie, fie că au împlinit limita de vrîstă, fie din cauză de boală, să facă cereri pentru regularea drepturilor la pensie, însoţite de următoarele acte: certificat de anii serviţi în învăţămînt eliberat de curtea de conturi, certificatul prin care să se constate că a demisionat pe ziua de 1 Aprilie; certificatul de concediile avute şi un certificat din partea primăriei, doveditor, că se află în viaţă.

Cererile împreună cu actele de mai sus vor trebui trimese ministerului până la 29 Februarie.

Cartel delicios

Bucureşti — Alegerea comisiunei regionale agricole din Craiova a fost casată.

Conservatorii carpişti, în consfătuirea ce au ţinut'o aseară la dl. Iorgu Tîrnoveanu, au hotărît su facă cartel cu liberalii pentru a învinge pe candidaţii democraţi.

Carpiştii craioveni

Craiova.—Aseară a avut loc acasă la d. Iorgu Tîrnoveanu, o consfătuire a conservatorilor carpişti.

S'a decis, între altele, să se scoată un ziar cu titlul de „Timpul" şi din comitetul de redacţie al acestui ziar să facă parte şi d-nii: T. Bumbăcilă şi I. Constantinescu.

Concurs

Bucureşti.—Azi s'a început aci concursul pentru ocuparea catedrei de spălătorie, vacantă la şcoala de menaj «Principesa Maria» din Iaşi.

Comisie regională

Brăila. — Astă-zi s'a făcut aci alegerea comisiunei regionale agricole.

Au fost aleşi d-nii: Coman Camiţu—Viziru şi I. Frunză—Cazacu, iar ca supleanţi d-nii: Chiriţă — Găiceana şi C. Boboc—Fleaşca.

Linia transbalcanică

Berlin.—Cercurile politice de aci consideră chestiunea liniei transbalcanice ca tranşată.

Aceste cercuri susţin că svonurile despre o neînţelegere ce ar putea să isbucnească între Austria şi Rusia cu privire la această linie, sunt absolut false.

O neînţelegere din această cauză este absolut exclusă.

Tren atacat

Varşovia.—Persoane înnărmate au atacat un tren de călători în apropiere de o staţie de pe margina Vistulei.

S'au aruncat boambe asupra trenului, 2 persoane au fost ucise şi cîte-va rănite, iar hoţii după ce au prădat vagonul de poştă, luînd 20000 ruble, au dispărut.

Atentat

Agram.—Eri s'a răspîndit svonul aci că o tentativă de atentat a fost comisă aci în contra vice-banului Croaţiei, Ţurcovici.

Un oare-care Ioan Popovici s'a prezentat eri la palatul vice-banului şi a cerut numai de cît să 'l vadă pe acesta.

Personalul de serviciu vazînd că Popovici este foarte agitat, şi bănuind că acesta ar putea urmări să atace pe vice-banul l'au arestat.

Asupra lui s'au găsit un revolver şi un iatagan.

Pentru ţarani

Petersburg.—Ţarul primind o delegaţie a membrilor Dumei a spus între altele că cea mai importantă chestiune care trebuie să preocupe pe acei ce sunt în fruntea treburilor publice în Rusia, este aceia a rezolvirei chestiei rurale.

Odată ţaranul rus pus la adăpostul nevoilor, a spus Ţarul, Rusia va putea privi fără grije la ziua ce vine, căci adânca sa convingere este că numai nevoia a putut face ca ideile anarchice să prindă rădăcini în rîndurile populaţiunei rurale. Odată pus la adăpost de mizerie, ţaranul nu va mai asculta glasul înşălătorilor.

Camera

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei d. D. Sturdza dă citire Mesagiului regal prin care se prelungeşte sesiunea parlamentului pînă la 15 Martie.

D-sa face apoi o importantă declaraţiune şi anume: că deputaţii trebue să renunţe la propuneri şi amendamente în interesul însăşi a reformelor, ori-care ar fi convingerile noastre ele trebue să rămîe în forul nostru interior faţă de disciplina de partid.

Şi eu am convingerile mele, a zis d. Sturdza, dar faţă cu hotărîrele consiliului de miniştri am renunţat la ele şi n'am făcut din aceasta o chestie ministerială.

Cu sistemul dv. de a vota un art. la 3 4 zile, nu vom putea face nici o treabă, căci numeroase sunt proectele ce trebuesc votate.

D-sa face enumerarea acestor proecte.

Voci: Trusturile, unde sunt trusturile?

D. Sturdza continuă fără ca să răspundă la această întrerupere şi spune că sistemul actual de bisericuţe în partid slăbeşte partidul şi guvernul nu va putea merge mai departe.

Se intră în discuţia legei casei rurale.

D. I. Lahovary combate dispoziţiile articolului prin care se prevede că adunarea generală va putea modifica statutul instituţiei şi spune că, graţie acestei dispoziţiuni, s'ar putea da instituţiei o altă menire de cît aceia prevăzută prin lege.

D. *Dim. Sturza*: puteţi propune cîte amendamente vroiţi. Eu am cerut numai membrilor disciplinaţi să nu propue amendamente.

D. *Porumbaru*: cer cuvîntul.

D. *D. Sturza*. Rog pe d. Porumbaru să nu se supere, caci nu pe d-sa l'am vizat şi se prea poate să mă fi înţăles rău.

D. P. P. Carp. Combate şi d-sa dispoziţiile acestui articol şi spune că nu e just ca statul şi partidele să capituleze faţa de o instituţie oare-care.

Şedinţa continuă.

LABORATOR SPECIAL
PENTRU
Analize medicale
Dr. Med. Ioan Nimereanu
Pentrn a putea răspunde tuturor cererilor îşi asociază şi pe
Dr. Med. P. COSTIN
Medic secundar de spital
Iaşi strada Lăpuşneanu No. 10

DE INCHIRIET
DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.
A se adresa la băcănie.

Mobile
Dormitoare, Sufragerii
Saloane, Birouri
O Expoziţie de 40 odăi Complecte
fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.
Dormitoare complecte de Bronz
paturi, Noptiere, Lavabouri etc.
tot ce este mai bun
GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.
Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.
Magasinul **HIRSCH**
str. Lăpuşneaeu 38

Se face cunoscut onor, Public că sticlele de bere ale fabricei „Zimbru" nu se pot vinde!
Cine va fi dat vre-o garanţie pentru o sticlă este dator a-şi lua garanţia înapoi altfel perde dreptul pe sticlă, care rămîne proprietatea fabricei.
DIRECŢIUNEA

NOUA ŞI PRINCIPALA
Colectură Romană
TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI
Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**
Lozurile clasei a 3-a
Şi în vederea terminului scurt de oarece tragerea va avea loc la
25 şi 26 Februarie 1908
să se grăbească cu trimitirea banilor pentru reinoirea biletelor **cel mai tîrziu până la 17 Februar.**
Câştigul Principal în caz norocos
Lei—80,000—Lei
Preţurile la clasa 3-a

1/8	Una optime	4.50
1/4	Un sfert	9.00
1/2	Una jumatate	18.00
1/1	loz întreg	36.00

De inchiriet chiar de astăzi, una cameră mobilată sau nu, cu sau fără pensiune, lumină electrică.
Iar de la 23 Aprilie 1908:
Un apartament compus din 4 camere, osebit atenanse, grajdiu, remize, magazii şi altele, şi un apartament compus din 3 camere, şi atenanse, toate cu instalaţiune de lumină electrică, cu grădini spaţioase.
A se adresa la proprietar,
ILIE I. COCIA
Strada Bucşinescu Na. 15 Iaşi.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumàtate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusei-lor invechite, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, *quai de la Mégisserie*

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi, cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3|4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşĭ succesŭ capiliorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua efficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

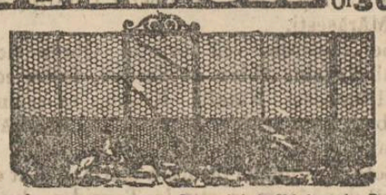

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 75
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 250 Places..... 2 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V. — No. 365. — Sîmbătă 16 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Profesorii şi Politica

Profesorii trebue să facă politică sau nu? Trebuie oare ca profesorul să-şi limiteze activitatea numai la ale şcoalei, sau să ia parte activă şi la dezlegarea problemelor sociale ce se agită împrejurul său?

Această chestiune s'a pus de multe ori de către oamenii noştri politici.

D. Spiru Haret, actualul ministru al şcoalelor, cu ocaziunea unei discuţiuni la Senat, nu de mult, regretă dreptul ce se acordă de către legile noastre, profesorilor secundari şi superiori de a face politică.

Această convingere a d-lui Haret nu este de astăzi, ci datează mai de mult; ea se găseşte exprimată şi dezbătută în raportul d-sale către Rege din 1903.

Privilegiul acordat profesorului nostru de a fi eligibil cu toate că este slujbaş salariat al statului, nu se găseşte la nici una din ţările occidentale ale Europei.

Să vedem mai întâi motivele care au determinat întrodu cerea acestei excepţiuni în legea noastră electorală; şi al doilea dacă aceste motive sunt tot atît de puternice astăzi ca şi odinioară, sau dacă importanţa lor s'a micşorat faţă de influenţele şi urmările ce politica exercitează asupra profesorului şi deci indirect şi asupra şcoalei.

In cazul cînd aceste influenţe au fost într'adevăr dăunătoare şcoalei fără o altă compensaţie, posibilitatea profesorului de a face politică ar trebui ţărmurită şi toată activitatea lui îndrumată spre şcoală.

Aceasta este dorinţa multora, mărturisesc fără încunjur că este şi dorinţa mea.

Intr'adevăr ar fi o stare socială ideală, aceia în care fiecare ar putea să dea maximul activităţei în ramura sa, avînd satisfacţiunea de-a-şi vedea munca apreciată şi utilizată pentru binele tuturor. In aceste condiţiuni, specialistul ar putea urmări în liniştea calmului şi a seninătăţei problemele abstracte ce-l pasionează fără a fi distras din ocupaţiunile sale, de violenţa luptelor pătimaşe din viaţa politică.

Spiritele conducătoare şi-ar alege din toate aceste raze ale activităţei speciale mănunchiul trebuincios mersului înainte al omenirei.

In fiecare ţară însă există o distanţă între acest vis şi realitate. La noi această distanţă este şi mai mare din cauza întîrzierei dezvoltărei noastre. Progresul realizat până acum în Romînia, se datoreşte în mare parte factorului cultural, format în majoritate de profesori.

Introducerea formei reprezentative a găsit prea puţini pregătiţi pentru a lua o parte activă la viaţa politică. Astfel se explică privilegiile corpului profesoral; clasa burgheză puţin numeroasă, şi formată adeseori de elemente străine, iar marea masă a ţărănimei nefiind iniţiată, nu a participat la viaţa politică. Acea stare de lucruri continuă încă şi azi. Contribuţiunele profesorilor la activitatea socială şi politică a fost de mare interes şi chiar *indispensabilă* în multe ocaziuni.

Dacă în participarea lor la viaţa politică, unii, poate, au pus interesul lor personal mai presus de interesul general, nu e mai puţin adevărat, că activitatea lor, considerată în total, a fost de mare ajutor progresului actual.

Tocmai fiindcă legiuitorul a acordat aceste privilegii profesorului, el ar trebui să înţeleagă importanţa acestei meniri şi să caute ca întradevăr să'şi rescumpere privilegiile situaţiunei acordate, prin îndeplinirea conştiincioasă a îndatoririlor, servind ca model celorlalţi slujbaşi ai statului.

In discuţiunile şi luptele politice să nu introducă violenţa şi dezordinea, iar cînd sunt chemaţi să ia parte la conducerea afacerilor publice să nu devie politiciani de speţa celor care *să nu se sfiiască a introduce până şi în şcoală anarhia numai ca să-şi înmulţească numărul clienţilor.*

De la înălţimea catedrei să nu propovăduiască de cît adevărul, fără a căuta să-şi facă din auditorul său şcolar aderenţi ai convingerilor şi mai cu seamă ai intereselor sale politice: *este o incompatibilitate absolută între chemarea înaltă şi sfîntă a unui profesor de a fi apostolul adevărului şi al iubirei între oameni, şi aceia de a semăna vrajba şi a lucra pentru pervertirea simţului moral al ţării.*

Aceste citaţiuni foarte drepte şi de actualitate se găsesc exprimate in raportul d-lui Haret.

Păcat că actualul ministru in activitatea sa nu ne-a dat dovada că se călăuzeşte după aceste principii.

Cei mai vinovaţi însă sunt acei profesori care, susţinuţi de situaţiunea lor politică, se cred dispensaţi de a-şi îndeplini îndatoririle, ne interesîndu-se de şcoală, considerînd-o ca un sport la bugetul lor personal.

Afară de aceste categorii care vatămă reputaţiunea corpului profesoral, marea majoritate sunt însă muncitori harnici şi cinstiţi, cari au arătat conştiinţiozitate şi pricepere în toate lucrările la cari au participat.

Ca concluzie dar, condiţiunile vieţei noastre sociale şi lipsa de oameni competenţi, face că profesorul este adese-ori silit să ia o parte activă la viaţa politică cu toată dorinţa ce ar avea să rămâie în sferele curate ale ştiinţei, departe de învălmăşeala şi clevetirea mulţimei.

D. H.

„FIŢI SCLAVI"

D. Sturza care odinioară avea cultul morţilor, vrea acum să forţureze pe cei vii. Primul ministru a clasificat ieri Camera în două categorii: în liberali, cari trebue să fie sclavi hotărîţi şi în conservatori, puţini la număr, fără importanţă, cari pot face ce voiesc, fiind-că glasul lor n'are ascultare.

Şeful guvernului a găsit, fireşte, o variantă dulce la cuvîntul sclav: l'a femenizat şi l'a botezat „disciplină."

Sclavii n'au voie să propună amendamente la proiectele guvernului. Aceasta ar însemna un act de nedisciplină. Amendamentele să le propună cei din minoritate. Pentru două motive: fiind-că ei nu sînt sclavi şi fiind-că n'au de cît să propună: amendamentele lor nu vor fi luate în seamă.

D. Sturza a găsit repede şi formula de ameninţare: ori se supun robiei, ori se duc de la putere.

Ceea ce este curios în acest sistem despotic de guvernare, le că, până mai ieri, însu-şi proclamatorul robiei parlamentare, însu-şi d. Sturza voia să se amendeze multe părţi din proiectul casei rurale.

Este adevărat că d. Sturza n'a îndrăznit să se pronunţe în Cameră dar l'a făcut pe bărbatul care sufere de migrenă, mijloc practicat de d-sa şi în alte împrejurări la fel.

Banchetul l'a făcut să-şi piardă migrena şi să treacă de la supărare la proclamarea sclăviei.

„Fiţi sclavi" — a ameninţat dl. Sturza — „sau plecaţi de la putere."

In asemenea atmosferă, sub astfel de ruşinoase presiuni, se ticluesc legi de o importanţă colosală.

Ce vor fi şi cum vor fi acele legi, ne-a lămurit entusiasta lege a învoelilor agricole.

Căci legi democratice, menite să reaşeze ţara însă-şi, nu s'ar ticlui nici la zuluşi, cum porunceşte d. Sturza liberalilor sei să le voteze.

In vederea alegerilor

Suntem la începutul campaniei electorale şi în lagărul liberal acest început se poate recunoaşte după 2 lucruri: atitudinea belicoasă—uneori chiar insultătoare—a «Liberalului» şi conciliabulele corifeilor colectivişti, conciliabule care de mult nu mai aveau loc şi care, de astă dată ca şi odinioară, au loc în localuri cu reputaţii destul de dubioase.

Conciliabulele, şi mai cu samă localurile unde au loc, ne interesează foarte puţin. De asemenea şi tonul în care e redactată foiţa liberală. Şi desigur că şi publicul se arată tot atît de indiferent ca şi noi la cele debitate de „Liberalul".

Cu toate acestea nu putem să nu reţinem—fiindcă prea ie izbitor faptul—una din temele pe baza cărora se dă lupta contra d-lui Lascar: tema că ie un simplu profesor secundar.

Valoarea şi autoritatea morală a fostului primar al Iaşului este micşorată—după credinţa „Liberalului"—fiindcă dl. Lascar nu-i de cît un profesor de liceu.

Şi această temă o susţine şi exploatează ziarul care are ca director pe dl. Petru Fîntînaru, care nu-i nici d-sa mai mult de cît profesor de liceu, şi cu toate aceste — ocupă o situaţie frumoasă în partidul liberal şi e de fapt — nu şi de drept cum a fost d. Lascar — primarul Iaşului.

Am reţinut faptul. Pe lîngă partea lui curioasă lucrul acesta trebue reţinut căci învederează că n'aveau dreptate aceia care se plîngeau contra excesului de solidaritate ce domneşte între mombrii învăţămîntului.

Vor susţinea unii că d. Fîntînaru ie o nenorocită excepţie? Se poate. In orice caz însă, faptul ie din cale afară de urît şi am ţinut să-l semnalăm.

OBRENOVICI

Iaşul a dat Serbiei două din cele mai frumoase femei ale sale: pe Maria Catargi care s'a măritat cu Ifrim Obrenovici şi pe Natalia Ketchko, care a avut parte să fie soţia acelui Milan Obrenovici al IV-lea, a cărui viaţă destrăbălată şi lipsă de scrupule, au inspirat lui Daudet multe şi frumoase pagini din *les rois en exil.*

Ifrim Obrenovici a fost învins de o boală grea şi n'a avut vreme să domnească mult. Milan IV, născut în Iaşi la 1854, mort la Viena în 1901, fu adoptat de vărul său, principele Mihai şi proclamat principe regent în 1868. Căsătoria lui în 1876, cu Natalia Ketchko, fu desfăcută în 1888.

După ce în 1882, el rădică Serbia la rangul de regat, Milan abdică în 1889, în favoarea fiului său Alexandru.

Viaţa acestuia, căsătoria lui cu Draga —şi moartea tragică a amîndurora—sunt amintiri istorice dureroase.

Cu regele Alexandru muri şi ultimul din Obrenovici. Doar un bastard oare-care, aflător în Stambul, dacă a făcut să se mai vorbească despre neamul nenorocit al Obrenovicilor.

Pe noi, o întîmplare ciudată ne face să ne ocupăm astă-zi, în fugă, de istoria Obrenovicilor.

Ne pare ciudată — nu voim să alegem alt termen — măsura ce-a fost luată de a face să dispară micul cimitir din curtea bisericei Spiridoniei din Iaşi. El nu supăra pe nimeni. Nici macar estetica.

Operaţiile de deshumare ce se fac în acel mic cimitir şi acea strămutare a osemintelor în cimitirul «modern», constitue şi un act de nedreptate: morţii ce s'au îngropat, în vremuri, în acel cimitir special, erau din cei aleşi: acei cari au pus temelie la crearea marelui spital, sau neamurile lor — au fost înhumaţi în acel cimitir.

Cu ce drept s'au sfărîmat actele de recunoştinţă făcute pentru donatori şi neamurile lor?

Maria Obrenovici a fost înmormîntată şi ea acolo. Desgropată acum, s'a constatat că corpul ei, graţie îmbălsămărei, s'a conservat bine şi oamenii aleargă să vadă „minunea" aceasta.

Minunea aceasta a reîmprospătat unele pagini foarte dureroase din istoria dinastiei sîrbe, cari, prin eroii lor, sînt în strînse legături cu Iaşii: viaţa nenorocită a Mariei Obrenovici; nenorocirele Nataliei; viaţa plină de aventuri a lui Milan şi sfârşitul dramatic al fiului Nataliei.

CATE-VA NOTE

Mulţi se întreabă: de ce la alegerea de la 9 Martie candidează vicepresidentul şi nu presidentul clubului carpist din Iaşi?

Cine-va a dat respuns prin o anecdotă: un om foarte bogat a invitat la el acasă pe un mare cîntăreţ, ca să cînte unei societăţi patru cîntece. După fie-care cîntec, asistenţa aplaudă călduros.

După al patrulea, însă, era adevărat delir.

— Pentru o astfel de primire entuziastă, zise gazda cîntăreţului, ai trebui să dai un cîntec de-asupra.

— *Après vous*—respunse artistul.

Şi prezidentul de la Iaşi a zis la fel să candideze întâiu vicele şi pe urmă—eu.

*

Poantaj la clubul liberal.

— Popescu Neculai, votează cu fonciar, strigă un elector.

— La cimitir—respunde un altul.

— Il pun bun—zice electorul.

— Cum bun? E mort.

— Să voteze şi vii şi morţii: asta ie un început de sufragiu universal.

*

Propunere umanitară a intendentului „Eternităţei" făcută ieri, strict confidenţial, d-lui primar al Iaşului: „în vedere că prea s'au uzat morţii de la „Eternitatea" în scopuri electorale, propun, cu cel mai profund respect, ca la alegerea de la 9 Mart, să se întrebuinţeze din morţii cari se desgroapă acum în ograda Spiridoniei. Pe morţii ceia, cari stau de mult la dreapta Domnului, nu-i cunoaşte nimeni".

OAMENI ŞI LUCRURI

PUDOARE...

...Din nou am auzit la tot pasul în aceste din urmă zile punîndu-se cu accente de îngrijire întrebarea:

— Oare pot veni şi domnişoarele!

Aţi înţeles lesne de ce e vorba. De cîte ori ne vine, în acest modest colţ de provincie, vre-o trupă străină mai însemnată, de cîte ori lumea bună—ierte-ni-se acest termen convenţional—ţine cu tot dinadinsul să meargă la teatru, de atîtea ori circulă, cu un zvon timid dar pătrunzător, grava întrebare care se repetă mai cu seamă faţă de acei cari trec în public drept cunoscători, ori cari au numai reputaţia de a cunoaşte... subiectele pieselor:

— Ce credeţi? Se pot aduce oare domnişoarele? Problema e atît de importantă, încît vedem impresarii grăbindu-se a anunţa—de sigur ca un răspuns la hezitările publicului—prin anunciuri şi ziare:

— Publicul e înştiinţat că pot lua parte şi d-şoarele..

Fireşte, nu totdeauna lumea se încrede în aceste invitări interesate şi problema urmează a fi chinuitoare, cu atît mai mult că domnişoarele, de la o anumită vrîstă începînd, se cred în drept a cere partea lor de plăcere... estetică, iar părinţii îndură sentimentul penibil de îndoială copleşitoare, teama de a nu face vre-o greşală; teama de a nu da exemple rele, teama de a nu se da în... spectacol faţă de cunoscuţi şi prieteni, faţă de „toată lumea".

Şi astfeliu circulă săptămîni de zile întrebarea la care nimeni nu poate da dezlegare, la care nimeni nu vrea să-şi asume păcatul de a respunde, mai ales în cazuri cînd nu prea sunt cunoscute piesele.

Elementul psihologic, este aci, grija părinţilor de a nu înlesni sufletului tînăr şi impresionabil al domnişoarei de a primi senzaţiuni frivole, de a nu fi puşi cumva ei în dilema de a da explicaţiuni imposibile sau neplăcute copilei, sau—mai simplu—de a nu-şi asocia pe aceasta din urmă la spectacole jenante, legate de preocupări sexuale esclusiv rezervate unor anumite vrîste şi stări fiziologice. Este însfîrşit, convingerea bazată pe experienţa de toate zilele că adevărata pudoare, candoarea feciorelnică şi profundă, timiditatea care îmbujorează atîta de frumos, delicateţea cam sălbătăcită şi care stă aşa de bine domnişoarelor—sunt însuşiri extrem de fragile, flori care la primele atingeri prea tari cu lumina zilei se deschid, pentru a nu se mai închide în răcoarea amurgului liniştit; că mentalitatea curată a fecioarei e repede înlocuită prin acea instinctivă a femeei, iar calea cea mai lesnicioasă pentru aceasta e vederea, contactul cu anumite lucruri şi aluziuni, „spectacolul" în sfîrşit...

„Iubirea tinerilor — zice Shakespeare prin gura lui Romeo—nu e în inimă, ci în privire..." Noi am traduce mai bine gîndul prin explicaţia că ea stă în curiozitate... Ni se pare o enormă exagerare însă în grija extremă a părinţilor de a feri domnişoarele de cea mai uşoară aluzie frivolă, cînd la cel mai „onest" spectacol —frivolitatea e în atmosferă, în tot ce vedem şi se mişcă împrejur, în toalete, în convorbiri, în împărecheri, în frequenta imoralitate a celor mai „legiuite" relaţiuni. Viaţa de toate zilele ca şi viaţa mai ideală—arta în general, muzica în special—sunt pline de frivole aluziuni. Şi în acest vîrtej datător de senzaţiuni oare numai teatrul primejdueşte morala; oare numai actorii scenei tulbură idealul părinţilor de a realiza pentru fiicele lor ceia ce numeşte un poet francez: „un Eros ceremonieux, toujours un peu defendu, toujours enveloppé, d'une frileuse pudeur"...?

Rodion

Suzanne Desprès şi Lugné-Poë

Al treilea turneu—Inceputuri grele—Arta flămîndă—Lugnè-Poë — Teatrul exotic —Duze şi Desprès—Si belle, si belle!— Arta triumfătoare.

Pentru a treia oară ieşenii vor avea prilej să admire talentul original, straniu, extraordinar al Suzannei Desprès. Extraordinar, pentru că e făcut din mijloace mici, din simplicitate, din sfiială, din măsură, iar nu din căutare de efecte senzaţionale, nici din anecdote asupra unei originalităţi afectate.

La Paris — ne spune un bun cunoscător al artistei de la care vom împrumuta unele detalii ale acestui articol — îi se zice scurt: Suzanne; ca şi cum ar fi vre-o princesă de coroană, ori o... biată lucrătoare cu ziua, — Suzanne...

„Ea nu are gestul regal al Rachelei sau al Sarhei. Crescută la Paris unde minciuna frumuseţei este cea dintâiu poruncă, unde graţia este însuşirea cea mai aleasă a tuturor femeilor, ea a avut şi are ambiţiunea, curajul de a fi numai — adevărată.

Suzanne Desprès e un copil al cartierului Montmartre, eşită din Bohema pariziană.

Tatăl ei a fost un mecanic la drumul de fier şi Suzanna era menită a deveni lucrătoare.

Ea însă iubia arta şi dintru întâi a servit drept model în ateliere. Mai apoi talentul ei dramatic fu descoperit de actualul ei soţ, Lugné-Poë. Ea declama rău şi avea defecte în vorbă. Dar el a întrezărit atîta ambiţiune şi temperament în cît luă restul asupră-şi.

*

Lugné-Poë e un fost elev al lui Worms. El însă simţi de timpuriu o chemare profundă către nuoi orizonturi artistice. Peste puţin timp se alătură de Antoine creatorul „teatrului liber", dar visa întreprinderi şi mai... libere.

Pe atunci nu exista nici un teatru parizian care să joace opere străine în traducere. In 1893, 6 Octombre, Lugnè-Poë fundă teatrul seu „Oeuvre" inaugurîndu-l cu „Rosmersholm" al lui Ibsen.

Dar îi lipseau mijloacele băneşti. Antoine începuse cu un capital de 60000 de franci, Lugné-Poe n'avea nimic,—ba, avea suma de...patru zeci de franci. Curînd însă găsi pe cel dintâiu subscriitor pentru iniţiativa lui: un negutitor de pipe îi împrumută 100 de franci. Fireşte, cu 140 de franci nu putea întemeea un teatru şi spre a se lupta cu nevoile Poe şi Desprès dădeau reprezentaţii în provincie, în condiţiunile cele mai anevoiase. Se afirmă că de multe ori intrau în scenă flămînzi; în seara cînd au jucat „Comedia iubirii"—nu mîncase de 24 de ore!

Cu toate aceste cei doi artişti presintară şi muncură. Rînd pe rînd s'au re-

prezentat în teatrul „Oeuvre“ autori „exotici“—Shakespeare, Ibsen, Bjoernson, Byron, Gerhardt Hauptman, Maeterlinck; ba şi piese mai exotice încă, din literatura indiană şi chineză. In 1902 teatrul „Oeuvre“ jucă cel dintăiu piesa lui Maeterlinck menită să facă apoi încunjurul lumei întregi: Monna Vanna. Aceasta însemnează—că odată cu succesele teatrale începuse a veni şi cele materiale.

*

Suzanne Després—zice d. Paul Zifferer—şi-a început cariera dramatică pe scena teatrului „Oeuvre“, în epoca de lupte a lui Lugnè Poë. Ea era disperată; el însă zimbea cu o senină încredere şi'avea dreptate. Suzanne a devenit în curînd steaua teatrului Antoine, serbînd triumf după triumf şi intrînd apoi, glorioasă, la Comedie-Française. Dar şi aici ea remase un copil al teatrului Oeuvre şi în loc de a se supune cu orbire tradiţiuii—ea adoptă un joc naţional, puţin obişnuit în casa lui Moliere. Mai tîrziu jucă la „Gymnase“ şi în alte teatre mari ale Parisului.

Intr'o seară—povestia ziaristul Theodor Wolf—pe cînd Suzanne Després juca pe Nora în „Nouveau Theâtre“, şedea alăturea de mine, într'o lojă, o damă cu un voal negru şi care urmăria fiece gest cu o atenţiune tremurătoare.

Era Eleonora Duze care, în trecerea ei prin Paris, voia să vadă pe Desprès jucînd pe Nora şi venise la teatru neanunţată şi necunoscută ca să nu turbure pe tînăra artistă. Cînd fu pe sfîrşite spectacolul, Duze îi trimise Suzannei în cabina ei o scrisoare improvizată, aşternută cu slove mari, subliniate cu linii triple: *„Si belle! Si belle! Si belle!* îi scria Duze cu entuziasm şi încă aceste: „Je t'ai suivie chaque parole, âme à âme, et je suis tout tremblante et si heureuse — et tellement à toi!“

Negreşit, o asemenea scrisoare constituia cel mai excelent certificat şi era menit să prezică în mod sigur strălucita carieră a tinerei artiste.

*

Pe Lugné Poë l'a văzut la lucru traducătorul Zifferer şi-l zugrăveşte ca pe muncitorul cel mai pasionat. El vine la repetiţii după o noapte de insomnie şi de studiu; cu obrazul veşted, galbăn, ca ceara. Dar numai decît ea capătă viaţă; obrajii îi se înroşesc; nici un semn nu se mai vede din oboseală. Fără nici-o oboseală conduce repetiţiile, înscenarea; explică, corigează, instrueşte, mustră, parodiază, roagă, conjură... S'ar zice că joacă toate rolurile. Iar după terminarea repetiţiilor cel doi soţi artişti, din obişnuinţă veche, se opresc în treacăt la o cafenea din Montmartre unde la un „bock“ se schimbă cuvinte, glume, poveţe. De sigur că acum ambii aceşti artişti îşi amintesc cu adîncă satisfacţie şi cu o dreaptă mîndrie trecutul plin de lupte, de greutăţi, de mizerii; îşi amintesc sările de foame şi de lipsă şi li se pare cu atît mai mare şi mai senin triumful desăvîrşit al artei căriia i-au adus atîtea servicii.

A.

Maria Obrenovici

Pelerinajul de eri.—Ce spun cei care au cunoscut pe Maria.—Viaţa ei.—La curtea lui Cuza-Vodă.—Viaţa lui Milan la curtea lui Cuza.—Dispositia epitropiei Sf. Spiridon.—Cînd se va face reînmormîntarea.

Pe ziua de eri pelerinajul a fost şi mai mare la biserica Sf. Spiridon, unde se află corpul nealterat al Mariei Obrenovici, desgropată alaltă-eri din imprejurimele bisericei.

De dimineaţă încă biserica Sf. Spiridon era literalminte plină de curioşi veniţi să vadă cadavrul defunctei, păstrat atît de bine în pămînt după 32 de ani de la înmormîntare. Toată ziua apoi s'au perindiat sute de persoane, între cari se găseau multe cari, în vara anului 1876, au asistat la înmormîntarea defunctei.

Unii din aceştia, care au cunoscut în parte viaţa Mariei Obrenovici, povesteau diferite scene din viaţa ei.

De la o persoană bine informată deţinem următoarele amănunte.

Maria Catargi, care era de o frumuseţă rară, se căsători, de foarte tînără încă, cu prinţul Iefrem Obrenovici.

Din căsătoria cu acesta Maria avu un copil la 1854, pe Milan, fostul rege al Serbiei.

Soţul ei, Iefrem Obrenovici, şi el un bărbat zdravăn şi frumos, era demn de soţia sa, care stîrnise admiraţia în toate părţile prin frumuseţa şi eleganţa ei.

Tocmai, însă, cînd această căsnicie era mai fericită, moartea puse capăt vieţei lui Iefrem Obrenovici şi Maria, încă tînără, deveni văduvă.

Nu mult timp după moartea soţului ei, frumoasa Maria Obrenovici, care pe atunci trăia la Iaşi, fu luată la curtea lui Alexandru Ioan Cuza, cu care, după cum am spus eri, era bună prietenă.

Maria Obrenovici deveni în scurt timp dama de onoare a domniţei Elena, şi ştiu să se poarte aşa că, căpătă marea încredere atît a lui Alexandru Cuza cît şi a domniţei Elena.

Maria Obrenovici isbuti să capete voia de a aduce la curtea domnitorului romîn pe fiul său Milan.

Se povesteşte, că de şi Maria Obrenovici aduse la curte pe Milan, de la o vreme nu se mai interesa de el ci îl predase unei dame bătrîne, de la care Milan primise întăia sa educaţie.

Copilul trebuia să doarmă cu doica într'o căsuţă ruinată şi drept tovarăş de joacă avea pe un băet de ţigan, cu care crescuse.

Alexandru Cuza de şi ştia că Maria Obrenovici îşi aduse copilul la curte, nu 'l văzuse încă nici odată. Intr'o zi, din întîmplare, pe cînd domnitorul se preumbla prin curte, zări pe Milan, care se juca cu băiatul de ţigan. Cuza îl întreabă de numele seu şi băeţelul răspunse: „eu sunt Obrenovici“.

Din acea zi Cuza ameliorá viaţa lui Milan, şi se zice că chiar ar fi făcut observaţiuni Mariei Obrenovici pentru că-şi lăsase în părăsire copilul.

Istoria mai adaogă că din această pricină Milan, mai tîrziu ajuns rege al Serbiei, n'a vrut multă vreme să primească pe mama sa Maria Obrenovici, la curtea sa de la Belgrad din care cauză ea plecă în străinatate.

*

Am spus că erau eri printre vizitatorii de la biserica Sf. Spiridon unii care spuneau că au luat parte, în vara anului 1876, la înmormîntarea Mariei Obrenovici.

Ea murise în Iulie, acel an, la Paris şi acolo a fost îmbalsamată cu multă îngrijire şi corpul neînsufleţit al frumoasei femei, a fost pus într'un sicriu de zinc şi trimes la Iaşi.

Contemporanii spun că Mariei i s'a făcut o înmormîntare, cum nu s'a mai văzut la Iaşi.

Corpul ei, adus din străinatate, a fost depus în biserica sf. Spiridon şi un pelerinaj tot aşa de mare a fost şi atunci ca şi acum.

Prohodul a fost oficiat de peste 30 de preoţi şi la înmormîntarea ei veniseră multe rude din Rusia.

*

De sigur că mulţi nu-şi pot explica păstrarea atît de bine a cadavrului, după ce el a zăcut 32 de ani în pămînt.

Explicaţia nu e aşa de grea: imediat după moartea ei, i s'a făcut o puternică injecţie şi îmbălsămarea s'a făcut în aşa condiţiuni, că s'ar fi putut prevedea că corpul ei va fi multă vreme păstrat aşa cum au fost pus în pămînt.

In afară de aceasta a influenţat mult terenul calcaros unde a fost îngropate rămăşiţele pămînteşti.

*

Anunţasem eri că epitropia sf. Spiridon avizase telegrafic pe doamna Olga Mavrogheni, doamna de onoare a M. S. Reginei, sora ilustrei defuncte, despre desgroparea Mariei Obrenovici şi starea în care a fost găsit cadavrul.

Eri după amiazi la orele 3, epitropii au primit o înştiinţare telegrafică din partea d-nei Mavrogheni, prin care îi roagă să menţină cadavrul în biserieă până mîine Sîmbătă 16 Februarie.

D-na Mavrogheni a anunţat că va sosi mîine dimineaţă, împreună cu alţi membri ai familiei ilustrei defuncte.

Sicriul Mariei Obrenovici a fost pus eri în mijlocul bisericei, pe un catafalc împrejmuit şi acoperit de flori, iar preoţii bisericei Sf. Spiridon au oficiat aseară şi azi dimineaţă rugăciuni pentru odihna sufletului ilustrei defuncte.

Mîine Sîmbătă după amiazi, se va face cu o mare ceremonia, transportarea cadavrului la cimitirul „Eternitatea“ unde va fi depus în cavoul familiei Catargiu.

Prohodul va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei sf. Spiridon, asistat de toţi preoţii şi diaconii acestei biserici.

La această ceremonie vor asista şi epitropii casei sf. Spiridon, precum şi reprezentanţii autorităţilor. P.

Aprecieri despre „OPINIA“

Schimbările întroduse în comitetul diriguitor al ziarului „Opinia“ a prilejit unor confraţi din Capitală o sumă de aprecieri foarte măgulitoare.

In neputinţă—din lipsa de spaţiu—de a le reproduce în totul, cităm numai unele pasagii.

Astfel ziarul „Tribuna Romînă“ după ce face cîteva consideraţii foarte judicioase şi minunat prezentate despre raportul ce există între felul cum sunt redactate gazetele şi nivelul cultural ale oraşelor, scrie:

Să ne oprim asupra *„Opiniei“*. Gazeta aceasta n'ar putea trăi decît acolo, în mediul Iaşului. E atîta profuziune de notiţe artistice şi ştiri din lumea literilor, că în altă parte, într'un cerc mai fără cultură, ar deveni cu totul neînţeleasă. Articolele de pe pagina I sunt cu adevărat substanţiale, căci sunt scrise de oameni ai condeiului, pene alese, nu de toţi improvizaţii, cari hrănesc publicul în alte părţi cu inepţii şi lucruri de scandal. Foiţele din subsolul gazetei cu acele frumoase articole de cultură generală, sunt adevărate cursuri publice, care se gustă şi se urmăresc cu pasiune la Iaşi.

Care altă gazetă la noi, poate da o coloană jumătate de ştiri artistice, pe fiecare zi? La noi la Bucureşti, strîmbă din nas directorul unei gazete, dacă i s'ar aduce astfel de informaţiuni şi preferă să umple coloanele cu mişcările şi deplasările moaşelor, cu numiri de jandarmi şi îndepărtări de notari.

In privinţa asta Iaşul s'a înalţat sus şi publicul cel mare de acolo e mult mai scrupulos şi mai pretenţios. Din asta se vede că Iaşul, dacă nu mai produce azi artă şi oameni mari, în schimb însă a rămas un centru de educaţiune generală cu gust pentru frumos şi c'un sever spirit de control.

In „Opinia“ a scris încă dela început d-l Gh. Ghibănescu, un fel de moş sfătos, plin de învăţătură şi bogat în... minciuni populare şi glume bătrîneşti. E de-o profuziune rară în scris. Ştie de toate şi e neobosit la muncă. In „Opinia“ a scris foarte mult şi poetul Steuerman, un cronicar prodigios, care ar fi făcut minuni cu eleganţa şi coloritul stilului său, într'altă parte la o gazetă mare. Dar dulcele şi timidul Herovanu?

Mai în urmă a mai venit şi d-l Lascar Antoniu care s'a dovedit a fi o forţă reală. Şi cîţi alţi colaboratori de seamă, cari au contribuit la pregătirea publicului şi avîntul gazetei.

Chiar d-l Bălăreu, care patronează gazeta, cu toată aparenţa sa de om practic şi împovorat de treburi, e un suflet cald şi pasionat de frumos, care gustă şi înţelege arta ca oricare mare estet.

Urmărind munca oamenilor acestora şi evoluţiunea „Opiniei“, te întrebi dacă gazeta a educat publicul mare şi l'a deprins la lucruri subtile, sau publicul pregătit şi rafinat într'ale frumosului, a pretins ca gazeta să apară în condiţiunele acestea.

Oricum s'ar pune chestiunea, faptul dovedeşte că Iaşul are un nivel ridicat cultural şi aceasta se poate vedea şi din gustul cu care sunt alcătuite gazetele de acolo şi care trebue să corespundă cerinţelor marelui public.

Acum, cînd „Opinia“ se organizează pe baze mai largi şi cînd pe lîngă cei 2 directori, mai vine şi un comitet ales de redacţiune, compus din oameni cunoscuţi şi pricepuţi,—nădăjduim şi urăm vrednicului confrate, viaţă lungă de lumină şi avînt, ca să ducă înainte tradiţiunea frumosului şi a bunului gust a oraşului Iaşi.

*

Ziarul „Adevărul“ scrie:

Opinia din Iaşi, pînă acum sub direcţia d-lor Lascar Antoniu şi Gh. Ghibănescu, a trecut, ca organ oficios al conservatorilor democraţi din Iaşi, sub direcţia unui comitet.

Trebue să recunoaştem că rare ori direcţiunea unui ziar local a avut de înregistrat o isbîndă politică ca aceea pe care a înregistrat'o *Opinia* de la Iaşi sub direcţia d-lor Lascar Antoniu şi Gh. Ghibănescu, cari încă din timpul guvernărei conservatoare au afirmat tendinţele progresiste în sînul conservatorilor.

Litere-Ştiinţe-Arte

Academicianul francez Maurice Donnay a terminat o nouă piesă „La Patronne“. In special autorul face psihologia tinereţei bărbăteşti—la 20 de ani,—o temă aproape nouă în drama franceză modernă.

*

Piesa lirică pe care Donnay o scrie în colaborare cu Jules Lemaître se numeşte „Le Mariage de Télémaque“.

*

Violonistul Bronislaw Hubermann, actualmente în Rusia fusese angajat de un impresar pentru cîte-va concerte în Odessa. Acum cîteva zile artistul primi o scrisoare prin care impresarul îi cere să... depună o cauţiune de cîte o mie de ruble pe seară, pentru cazul cînd se vor întîmpla, cu ocazia concertelor, tulburări sau manifestaţii.

Fireşte, artistul a preferat să cînte aiurea.

*

De mai mulţi ani se lucrează pentru întocmirea unui catalog alfabetic de autori la biblioteca naţională din Paris. Intreprinderea e uriaşă şi înaintează încet; se întocmesc pe an cîte 4 volume, cu 9000 de numere în termen mediu.

Al 32-lea volum, apărut acum a ajuns de abia la „Corneille“. Numai primele 2 litere ocupă 21 de volume.

*

Camera italiană discută în acest moment chestiunea învăţămîntului religios în şcolile primare, dezbatere care pasionează în chip violent toate straturile populaţiei.

Pănă în 1877, învăţămîntul religios era obligator în şcolile primare şi institutorul trebuia să predee catechizmul. In urma numeroaselor protestări ale părinţilor, aparţinînd partidelor înaintate, s'a ridicat obligativitatea religiunei în şcoli.

In Decembrie ministerul instrucţiunei publice a propus suprimarea învăţămîntului obligator pe motivul că institutorii fiind în cea mai mare parte atei şi mai cu seamă anticlericali, e mai bine să nu se înveţe religia de loc, decît să se predee aşa cum o predau dînşii.

*

„Mercure de France“ publică detalii instructive date de Mr. Arnold Bennett asupra condiţiunilor materiale ale literaturii engleze.

Fiecare publicaţiune engleză rezervă pentru anunţare de cărţi nuoi cel puţin o treime din o pagină pe zi. Fără nici-o deosebire apar articole speciale scrise de editori odată cu anunţarea volumelor, editorul preferind reclama francă anunciului însinuant cu pretenţii de nepărtinire. Cărţile se lansează ca ori ce alt produs comercial. Iar preţul reclamelor scumpe se acopere din restul relativ urcat al cărţilor.

*

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie *„Joseta“* (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Crenvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

*

STRUNA ZILEI

CE NU ARE...

Dl. D. Sturdza neputînd să-şi împună vederile în privinţa legei trusturilor, se va îmbolnăvi din nou...

«OPINIA»

Boala domnului Ministru
O cunoaştem în esenţă:
Poartă ori-ce denumire,
Insă nu de... influenţă

Informaţii

● Voinţa Naţională, *publică o desmintire a ştirei că legea tocmelilor agricole va fi suspendată pe timp de un an.*

Aşa cum e ticluită „dezmintirea“, ea confirmă ştirea că guvernul nu ştie ce să facă cu „entuziasta“ lege.

● Citită în „Voinţa Naţională“:

Mîine 15 Februarie, d. Sp. C. Haret împlineşte cinci-zeci şi cinci de ani de la nnştere.

Cine dintre Romînii patrioţi nu va dori acestui bărbat de stat, lungi şi rodnici ani de muncă?

Dorim d-lui Haret să trăiască încă una sută ani în capăt peste cei cincizeci şi cinci împliniţi.

Dar ministerul instrucţiei să fie scutit de prezenţa veninosului duşman al Moldovei.

● D. inginer şef Bălănescu, care trebuia să plece la Mühlheim, spre a face recepţia tuburilor de fontă necesare conductei dela Timişeşti, din cauza lucrărilor de canalizare ce vor începe în Iaşi, va rămînea în ţară.

Recepţia de tuburi o va face d. Inginer I. B. Ionescu, care acum se află la Glascov în acelaş scop.

● D. G. Lucian Boltuş, doctor în ştiinţe de stat, şeful contabilităţei creditului agricol central, a dat la lumină o broşură asupra activităţei şi foloaselor Creditului Agricol.

Vom reveni asupra lucrărei

● A doua producţiune a elevilor conservatorului, va avea loc în ultimile zile ale lunei Martie.

● Comandantul batalionului de graniceri a cerut ministerului de războiu, detaşarea locotenentului Hermeziu Aristide, din regimentul 13 Ştefan cel mare, în acel batalion.

● Duminică va avea loc la universitate la orele 9½ dimineaţa, o şedinţă a cercului ştiinţific, la care sunt invitaţi a participa toţi d-nii studenţi ai facultăţilor de ştiinţe.

D. student Giuncu va ţinea o conferinţă despre Galileu.

De asemeni se va discuta asupra conferinţelor populare.

● **Recrutările.**—Astăzi au început operaţiunile de recrutare pentru armată. Din partea comunei a fost delegat d. consilier Cujbă; din partea judeţului d. Al. Velciu, care, la nevoie, va fi suplinit de d. locot. colonel în retragere Neculau

In cele mai multe zile consiliul de recrutare va fi prezidat de d. Zdrobici, directorul prefecturei.

○ Permutarea d-lui N. Cavaropol, şeful de secţie al administraţiei financiare din Iaşi la Buzău, a fost revocată ieri telegrafic. D. Cavaropol rămîne în Iaşi.

● D. Gheţcu a fost ales secretar al societăţei studenţilor în medicină; d. Dănilă casier, iar d. Vieriu, bibliotecar al societăţei.

In astă-seară se va face alegerea unu vicepreşedinte al societăţei.

■ Cinematograful în legăturn cu teatrul de varietăţi este inovaţia datorită teatrului Pathé Frères din spaţioasa sală a Circului Sidoli. Nu numai scene însufleţite pe pânză ci artişti în carne şi oase sunt trimişi aci de casa Centrală din Paris.

Nici un cinematograf sau vre-un alt spectacol n'a putut ţinea un asemenea record—107, fabuloasa cifră de 107 reprezentaţii consecutive şi toate înţesate de lume, la toate acelaşi refren la cassa: „nu mai sunt bilete“.

Pentru astă-seară Vineri se anunţă artişti noi. Cântăreţul şi comicul parizian Del Mely, domnişoara Ninette d'Artois de la Alcazar d'Eté din Paris, şi afară de aceştia programa este absolut nouă şi cuprinde între alte sujete interesante: Piraţii, o dramă care se petreee în largul Oceanului. Să se noteze însă că cinematograful ne redă oceanul în toată splendoarea lui; e aidoma marea cu talazurile şi tot farmecul ei.

Indemnăm pe cetitorii noştri să asiste la aceste reprezentaţii, cele mai plăcute şi cele mai instructive din oraşul nostru.

Consiliul administrativ permanent.— Acest consiliu va fi compus din un president şi din duoi membri, cari vor fi numiţi prin decrete regale.

President sau membru vor putea fi numiţi persoanele cari au fost timp de 4 ani secretari generali ai ministerului de interne, inspectori generali administrativi, prefecţi sau consilieri la curtea de apel.

Membrii consiliului vor fi numiţi pe viaţă. Unul din ei va putea fi delegat, pe timp de un an, dintre consilierii curţilor de Apel şi delegaţiunea acestuia va putea fi prelungită, dupa expirarea termenului, încă cu un an.

Ori ce altă funcţiune, publică sau prin mandat electiv, va fi incompatibilă cu demnitatea de president sau de membru.

● **Licenţele cîrciumarilor.** — Ministrul finanţelor a trimis administraţiiler financiare o circulară lămuritoare asupra licenţelor cîrciumarilor.

Acei cârciumari, care exercită comerţul lor de înainte de aplicarea legei din 1894, îşi vor putea continua comerţul, chiar dacă nu vor avea autorisaţia camerei de comerţ.

Acei cari au început negoţul după 1894 şi cari n'au autorisaţia camerei de comerţ, vor trebui să trimeată diplomele direct ministerului pînă la 15 Mart 1908,

In baza acestora ministerul va elibera cârciumarilor brevetele de rigoare.

● De la 1 Aprilie se va deschide în strada Bucşinescu un al treilea post de pompieri pe lîngă cele două existente pînă acum în oraşul nostru.

In acest scop au şi început a se lucra grajdurile şi instalarea clopotelor de alarmă.

DIVERSE

— Societatea „Union Baugesellschaft“ a adus eri 500 de lucrători macedoneni şi 500 sîrbi, de care are nevoie pentru campania de lucru de primăvară la Timişeşti şi Iaşi.

— I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Cliniceni al Moldovei şi Sucevei, se va reîntoarce în cursul septămînei viitoare în localitate.

— Au fost înscrişi între pensionarii casei sf. Spiridon: d. doctor M. Burada cu 333 lei bruto lunar şi Ecaterina Gr. Buţureanu cu 16 lei bruto lunar.

Intre pensionarii statului a fost înscrisă, cu 750 lei bruto lunar, minora Maria Stela G. V. Urechia, fica decedatului profesor universitar ieşan.

— Astă-noepte s'a comis un furt la locuinţa părintelui Popa din strada Săulescu.

Nişte pungaşi, probabil care cunosc locul, profitînd de ocazie că era lumină numai într'o cameră, unde se afla numai soţia părintelui Popa, au intrat în antret şi după ce au zăvorit uşa unde se afla d-na Popa, s'au introdus într'o cameră de alături, unde era întuneric şi după ce au furat mai multe lucruri, au dispărut.

Poliţia a fost avizată şi face cercetări.

— In şedinţa de la 10 Februar, comitetul Primei soc. Fraterna din Păcurari a adoptat cu unanimitate propunerea d-lui S. Eichenkatz, de a se înfiinţa o societate cooperativă de credit, avans şi economie, pentru a veni în ajutorul membrilor nevoeşi din societate, în care scop s'a subscris suma de 25000 lei de membrii fondatori. Adunarea generală a aprobat înfiinţarea, felicitând pe iniţiator.

Duminică 17 Februar, membrii care au subscris lista pentru fondarea acestei societăţi cooperative, vor alege o comisiune pentru redactarea actului constituitiv şi a statutului.

Comitetul, tot în şedinţa de la 10 Februarie a reînscris pe cunoscutul industriaş, d-nul M. Wachtel printre membrii fondatori ai cooperativei şi pe d-nul M. Magder avocat. D. Wachtel a fost proclamat preşedinte onorific al secţiunei de ajutorarea minorilor orfani.

Ultime informaţii

Transportarea rămăşiţelor pămînteşti ale Mariei Obrenovici la cimitirul „Eternitatea", se va face mîine cu o mare solemnitate.

D. epitrop C. B. Pennescu, care se află la Bucureşti, a telegrafiat aseară colegilor săi de la epitropie să ia măsuri ca ceremonialul reînmormîntărei Princesei Maria Obrenovici să se facă cu o mare pompă, —aceasta în urma dorinţei exprese a d-lui Ionel Brătianu, ministru de interne.

Pe de altă parte, d. Gh. Săndulescu, prefectul poliţiei a primit o telegramă din partea ministrului de interne, prin care, face cunoscută dorinţa guvernului ca reînmormîntarea Mariei Obrenovici să se facă cu o pompă princiară.

In consecinţă, s'au luat toate măsurile ca prohodul să se facă conform cu ordinele primite.

Prohodul se va începe mîine la orele 2 p. m., la biserica sf. Spiridon.

Armata va da onorurile cuvenite unui cap încoronat.

*

După cum am anunţat, mîine dimineaţă d-na Olga Mavrogheni, dama de onoare a M. S. Regina, soseşte cu trenul de 8 şi 30 în localitate, împreună cu alte rude, spre a asista la ceremonie.

De asemeni s'a anunţat sosirea d-lui Al. Catargi, ministrul ţărei la Londra, fratele ilustrei defuncte.

● Cărţile de alegători de la colegiul I Senat vor putea fi luate la serviciul administrativ al comunei. In ziua alegerei ele vor fi eliberate la judecătoria ocolului II.

Acei d'intre alegători, cari locuesc în alte oraşe, vor putea călători gratuit, în baza cărţilor de alegători, *cu o zi înainte de alegere* şi să se întoarcă *cu o zi după efectuarea alegerei.*

● In ziua de 2 Martie, la orele 2 jum. din zi d. A. D. Xenopol, ilustrul nostru istoric îşi va dezvolta în sala teatrului Naţional „Darea de seamă asupra lecţiilor ţinute de d-sa la Sorbona, în cursul lunei Ianuarie".

Venitul acestei conferinţe va fi în folosul crechei ce se va înfiinţa în Iaşi.

Camera a votat ieri proiectul casei rurale, cu 83 voturi pentru şi 1 contra.

● Ziarul local al liberalilor, care a primit ordin să „execute" partidul conservator-democrat din Iaşi, anunţa aseară că pentru o înscriere în acel partid se oferă premiu 500 lei.

Pertinamente neadevărat. Căci dacă s'ar oferi asemenea premii, clubul liberal naţional din Iaşi ar rămînea depopulat în 24 ore.

● Astă-seară cele două comisiuni examinatoare a învăţătorilor pentru înaintarea pe loc se vor întruni în cancelaria liceului Naţional pentru a da rezultatul probei practice pedagogice a celei de a treia serii a învăţătorilor.

● Aflăm cu părere de rău ca starea sănătăţei d-lui profesor A. Naum continuă de a fi îngrijitoare.

Urăm distinsului profesor şi literat complectă şi cît mai curînd a însănătoşire.

● D. colonel Paleologlu, comandantul reg. de infanterie din Dorohoi, va trece la pensie pe ziua de 1 April a. c.

De asemeni va trece pe aceeaşi zi la pensie, d. colonel Mărăşescu de la P.-Neamtz.

*

Din eroare am anunţat eri să d. colonel Mihăiţă, şeful intendenţei corpului 4 de armată, care-şi regulează drepturile la pensie pe ziua de 1 April, are 34 de ani de serviciu.

Adevărul e că distinsul militar, care a luat parte si în răsboiul pentru independenţă, are 40 de ani serviţi.

● Peste cîte-va zile d. general Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată, va începe inspectarea ofiţerilor din trupele din acest comandament, în vederea avansărilor ce se vor face pe ziua de 14 Mart în armată cînd va dispune totodată caii din regimentele de cavalerie care trebuesc scoşi la reformă.

● **Budgetele.**—Numai budgetele ministerelor de instrucţie şi de război au fost remise, până în present, ministerului de finanţe. Budgetul resboiului se prezintă cu un spor de 6.700.000 lei, iar budgetul instrucţiei arată un spor de 2.250.000 lei.

● Aseară a avut loc adunarea generală extra-ordinară a membrilor societăţei de bine-facere „Moldova".

S'a luat cunoştinţă de rezultatul reprezentaţiunei teatrale, organizată de numita societate în seara de 5 Februarie, şi care se prezintă ast-fel: Venituri 822 lei 60 bani, cheltueli 516. 60, deci venit netto 306 lei.

Se admite înscrierea a mai multor nuoi membrii.

Se admite un ajutor de 20 lei unui funcţionar a cărui soţie a decedat.

Se admite propunerea preşedintelui C. Ionescu de a se trimite societăţei «Vatra Luminoasă» de sub patronajul M. S. Regina suma de 100 lei.

S'a decis preschimbarea recipiselor de la casele de economie şi să se mai depue încă 600 lei aşa că societatea are în total depuşi 11,469 lei.

● Concursul pentru ocuparea catedrei de patologie internă de la facultatea din Iaşi, a luat sfârşit ieri.

※ La înmormîntarea de astă-zi a regretatului lancu Catargi, discursul funebru a fost rostit de d. D. A. Greceanu.

● Membrii consiliului general al judeţului se vor întruni mîne după amiază, cînd se va ocupa cu budgetul drumurilor.

● Parchetul din Piteşti a cerut telegrafic prinderea şi arestarea lui Ioan Frunzărescu, fost telegrafist, iar în timpul din urmă în serviciul d-lui Protopopescu, care a furat dela stăpînul său o însemnată sumă de bani şi apoi a dispărut.

Autorităţile din Piteşti au indicii că Frunzărescu ar fi luat drumul spre Moldova.

● **Saloanele Iaşului.** — Eri Joi 14 Februarie fiind ultima zi de recepţie din carnaval, a d-nei şi d-lui Colonel Lupan, directorul şcoalei fiilor de militari, întraga elită ieşană şi-a dat întîlnire în saloanele simpaticilor amfitrioni, pentru a mai petrece o clipă şi în chip tot atît de plăcut, după cum s'a petrecut până acum.

Cei prezenţi nu pot de cît să fie foarte mulţumitori faţă de amfitrioni, de afabilitatea cu care au primit invitaţii domnilor lor.

Din distinsa asistenţă observ:

D-nele colonel Lupan, colonel Musteaţă, Mathilda Gall, Dimitrescu, Serianis, Dr. Ţaranu, Prassa, locot. Gane, locot. F. Hermeziu, Maria Gane, căpit. Constantinescu, G. Dobias, Filipescu, M. Conya, Berea etc.

Domnişoarele: Tătărescu, Lupan, Botezatu, Chesim, Rusovici, Tzoni, Berea, Panopol etc.

Domnii: Colonel Lupan, G. Dobias, căpit. Constantinescu, D. Gall, Serianis, M. Fraudiu, locot. Ionac, sub loc. Burada, sub loc. Andrievici, Oct. Buzdugan, C. Tăutu, Tzoni, G. Konya.

● Prefectul de Fălciu se opune din resputeri la alipirea comunei Covasna la judeţul Iaşi.

● Operaţiunele de recrutare ce trebuiau să înceapă astă-zi, au fost amînate, în ultimul moment, pentru mîne.

● Eri seara s'a întrunit la clubul liberal comitetul de şapte şi comitetul electoral de nouă.

● D. I. L. Caragiale va veni în curînd în ţară, unde se va stabili pentru mai mult timp.

● **Duminică la orele 2 d. a. va avea loc în sala Conservatorului faimosul concert de muzică de cameră a quartetului At. Teodorini cu concursul d-lor, Moldrich, Ciolan şi Barbu.**

Bilete se află de vînzare la Agenţia Thalia.

● Funcţionarii fiscali din oraşul nostru, constituiţi în societăte au cerut Corpurilor legiuitoare cît şi ministrului de finanţe, printr'un memoriu, îmbunătăţirea soartei lor şi să li să deie şi lor dreptul la pensie şi stabilitatea în funcţiune.

● Membrii Consiliului comunal au fost convocaţi pentru mâine Sâmbătă, la orele 4 şi jumatate p. m.

Judiciare.—Cu prilejul citirei verdictului în procesul doamnei Maria Vasiliu-Sion, tînărul Popovici, care se afla în sală, a scos esclamaţii injurioase la adresa primului jurat.

Dat judecăţei pentru ultraj, secţia II-a a tribunalului a condemnat pe d. Popovici la 30 lei amendă.

— Parchetul de Ilfov înştiinţează că deţinuta Loti Bêrnoveanu va fi readusă Luni în Iaşi.

Procesul ei se va judeca la 10 Martie.

— O ţigancă, cu un copilaş în braţe stătea astăzi înaintea curţei s. I,

Ea este o cunoscută hoaţă şi escroacă, se numeşte Eva Grancea zisă şi Lăcătuşu, care a comis o mulţime de furturi în Roman, Racău, Fălticeni şi a fost condemnată de tribunalul Suceava la 7 luni închisoare corecţională.

Afacerea, venită cu apel la Iaşi, a fost amînată astăzi.

— La Curtea s. II-a se judecă astăzi importanţa speţă prin care d-na Ana Paleologu revandică o parte a moşiei Vorniceni-Vlădeni din jud. Dorohoi, proprietatea d-nei El. Ferekide, soţia primului president al Curţei de Casaţie.

D-na Paleologu este asistată de d. G. Nicoleanu; d-na Ferekide de d. Papadat, avocat din Bucureşti şi Creditul rural de d. Vlădoianu.

— La Roman a încetat din viaţă d-na Popica Cantacuzino în vîrstă de 80 ani. S'a deschis testamentul prin care decedata lasă toată averea unui domn Costache Râjan, funcţionar la C. F.

— Camera de punere sub acuzare a respins opoziţia făcută de neguţitorul D. Faibis, comerciant în Huşi, deţinut pentru bancrută.

● Teatrul Regal (fost Pastia) marele Teatru Cinematografic al Societăţei Romîno-Americană filiala Iaşi, tablourile luate toate după natură, sunt executate numai în marile ateliere din Londra şi New York. Simbătă în 16 Februarie 1908 Brilanta representaţie de deschidere din bogatul şi feericul program, menţionăm: Contrabandiştii de diamante, Visul unei bucătărese, Stepple-chasse din Liverpool, îndrăzneaţa hoţie de la poşta. Programa, afară de numerile menţionate, mai cuprinde drame, feerii, scene de pe natură instructive şi educative. Preţuri populare: Loja de 4 persoane 6 lei, Loc rezervat 1 leu 50 bani, stal 1 numerotat 1 leu, intrarea în Sală 1 leu, balconul 75 bani. Inceputul la ora 9 seara.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 15 Fevruarie

Unde este partidul conservator?

Bucureşti.—Un ziar din Capitală relevă faptul cum că în 1901, pe cînd era în discuţie unde se află partidul conservator—la d. Carp sau la d. Cantacuzino, s'a afirmat că acolo unde e familia Lahovary acolo este partidul conservator.

Or, în lagărul carpist nu se află de cît d. Ioan Lahovary care e foarte străin de năzuinţele d-lui Filipescu, —dovadă interviewul d-sale şi desminţirea dată d-lui Gr. Cantacuzino, —d. Em. Lahovary şi Nicu Lahovary.

In schimb în partidul d-lui Take Ionescu sunt d-nii: Georges Lahovary, fost preşedinte al curţei de Conturi şi şeful partidului din Vîlcea, Gh. Lahovary mare proprietar din Vîlcea, Gr. Lahovary, fost magistrat, Filip Lahovary, fost magistrat, I. S. Lahovary, fost magistrat, Scarlat G. Lahovary, fost deputat.

In ce priveşte pe d. Al Lahovary, ministrul nostru la Paris, d-sa nu poate fi considerat carpist, întru cît d-sa nu poate fi acolo unde se află şi d. Nicu Filipescu.

Monopolul cîrciumelor

Bucureşti.—Astă-zi vine la cameră proectul pentru înfiinţarea monopolului cîrciumelor.

Cel dintăi care va lua cuvîntul este d. Emil Culoglu.

In chestia doctoratului in drept

Bucureşti.—In urma unei petiţiuni adresate ministerului de instrucţie, d. Haret a făcut cunoscut facultăţei de drept că, în baza articolului 60 din legea din 1868, facultăţile noastre au dreptul a decerne titlul de doctor, dar că în privinţa nouilor catedre înfiinţate, trebueşte, printr'un anume regulament, să se prevadă programut după care se va face predarea materiilor.

O denunţare gravă

Bucureşti. — Un ziar liberal din Capitală publică următoarele vădit inspirate din cercurile competinte:

Rapoarte sosite la ministerul de interne arată că se face o aprigă propagandă printre sătenii judeţelor: Ilfov, Vlaşca, Teleorman şi Olt, pentru a zădărni aplicarea nouei legi a tocmelilor agricole.

Dovada este făcută, că în 11 sate din plasa Nagof din judeţul Ilfov, arendaşii şi administratorii, cu consimţimîntul şi complicitatea prmarilor convoacă pe săteni la şezători unde citeşte şi se comentează noua lege bine înţeles însă că în mod cu totul falş şi diferit de ceia ce cuprinde legea în realitate. Şi după ce s'a falşificat în mintea ţaranului textul legei, aceştia sunt întrebaţi dacă vor să facă angajamentul după noua lege sau nu.

Ţaranii respund în cor că nu acceptă noua lege despre care li s'au spus prăpăstii, şi că ameninţă că nu vor ieşi la muncă dacă vor fi siliţi să facă angajamente după noua lege.

Ziarul liberal adaogă:

In ce scop se fac aceste instigaţiuni? In scopul de a zădărnici aplicarea legei, neorîndueli, răscoale şi eventual retragerea guvernului.

Şi cine sunt aceia care se dedau la o ast-fel de acţiune criminală? De sigur Carpiştii, sau mai bine zis d. Filipescu, şi fiii d-lui Cantacuzino, care sunt grăbiţi să vie la putere căci li e frică că pentru o mai îndelungată opoziţie să nu 'şi vadă răpiţi şi puţinii partizani care 'i mai au.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Azi dimineaţă s'a ţinut la ministerul de interne un consiliu de miniştri în care s'a discutat asupra dificultăţilor survenite cu ocazia aplicărei noilor legi votate.

Mişcare în corpul silvic

Bucureşti. — D. inginer silvic Cunescu a fost mutat din regiunea Piperigului în regiunea Romanului; d. inginer Negrescu a fost mutat din reg. Romanului în regiunea Giurgiului.

O circulară

Bucureştî. — Ministerul de interne a trimes o circulară prefecţilor de judeţ prin care cere să iee măsuri energice pentru ca să oprească perceperea unor taxe de bariere, aşa cum obişnuesc unele primării să facă, nesocotind legea prin care se desfiinţează accizele.

Permutare

Bucureşti.—D. Manolescu, administrator financiar al judeţului Putna a fost transferat în aceiaşi calitate la judeţul Roman; în locul decedatului C. Arhiri.

O delegaţiune

Bucureşti. — O delegaţiune a farmaciştilor din Capitală, nemulţumiţi cu proectul d-lui director al serviciului sanitar, prin care se prevede înfiinţarea unei farmacii centrale, s'au prezentat astă-zi la ministerul de interne spre a protesta în contra dispoziţiei acestei legi.

D. Brăteanu nefiind la minister, delegaţiunea a fost primită de d. secretar general Nicolaescu.

Legea comunelor rurale

Bucureşti. — D. Ionel Brăteanu fiind suferind, comitetul delegaţilor pentru întocmirea proectului legei comunelor rurale, s'a întrunit la d-sa acasă.

Probabil că raportor va fi ales dl. Neron Lupaşcu.

Camera

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei d. dr. Elian, din Fălticeni, propune ca din sumele ce vor rezulta din renunţarea proprietarilor la despăgubiri, să se creieze instituţiuni de bine facere pentru ţarani.

Propunerea este primită cu mare ilaritate, întru cît sumele la care au renunţat propietarii sunt de natura celor indicate de d. Gh. Gr. Cantacuzino şi care se deosebesc mult de cele ce se prevăzuse că ar fi putut fi acordate ca despăgubiri.

Se depune proectul pentru monopolul cîrciumelor la sate.

Contrar aşteptărilor proectul nu este primit cu atîta ostilitate din partea majorităţei după cum se presupunea.

Vorbeşte d. Chirculescu care combate unele din dispoziţiile proectului.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti. — D. Sturdza dă citire decretului prin care se prelungeşte seziunea parlamentară pînă la 15 Martie.

D. dr. Piteşteanu adresează guvernului o interpelare cu privire la acea propietate anonimă, care a pus stăpînire pe o mare întindere din pămînturile ţărăneşti.

Şedinţa continuă.

Telegrafie fără fir

Constantinopol.—Sanătatea marelui vizir este în prezent restabilită. Jurnalele arată că poarta a decis să stabilească oficiu de telegrafie fără fir în diferite puncte indepartate ale imperiului mai cu seamă pe golful Persic în Jemen şi Hadjaz.

Noţiune interesantă

Roma.—După o discuţie care a ţinut mai multe zile, Camera a respins moţiunea lui Bissolati, combătută de guvern şi prin care se cerea păstrarea caracterului laic în şcoalele primare, interzicând în aceste şcoli învăţămîntul religios.

Impozit

Buda-Pesta. — Camera continuă discuţia revizuirei regulamentului impozitului.

Ministrul Appony într'un lung discurs declară că e nevoie de un regulament mult mai sever.

Revizuirea definitivă a regulamentului Camerei se va face odată cu reforma electorală.

Apony a terminat declarînd că va demisiona dacă revizuirea nu va fi adoptată aşa cum e nevoe, de Cameră.

Un proiect

Berlin.— Camera seniorilor a aprobat cu 143 voturi contra 111 o moţiune prin care se restabileşte proectul privitor la provinciile poloneze.

Holera

Constantinopol.—Intr'o caravană pe pelerini sosită de la Medina în gara Meca în ziua de 24 curent. s'a constatat 4 cazuri mortale. La 25 au fost constate ale 16 cazuri din care 5 mortale.

Mobile

Dormitoare, Sufragerii
Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

Cpaturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**
str. Lăpuşneaeu 38

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 3-a

Şi în vederea terminului scurt de oarece tragerea va avea loc la

25 şi 26 Februarie 1908

să se grăbească cu trimitirea banilor pentru reinoirea biletelor **cel mai tîrziu până la 17 Februar.**

Câştigul Principal în caz norocos

Lei—80,000—Léi

Preţurile la clasa 3-a

1/8	Una optime	4.50
1/4	Un sfert	9.00
1/2	Una jumatate	18.00
1/1	loz întreg	36.00

DE ÎNCHIRIAT

7 odăi şi o bucătărie sau 4 odăi şi o bucătărie în strada Nemţească 8. A se adresa la D-nul I. Goldştein.

Avis important

Aduc la cunoştinţa onor. Public şi onor. mele clientele că am făcut *o instalaţie nouă de tot şi modernă* în atelierile mele de Boiangerie şi spălătorie chimică şi spălătorie de albituri, instalaţiune care poate să rivalizeze cu orice fabrică din străinătate aşa că sunt în posiţiune de a împlini ori-ce dorinţe a onor. mele clientele.

In stabilimentul meu de *Boiangerie şi spălătorie chimică* se poate *boi, revopsi, spăla* şi *curăţi* pe cale chimică orice haine de dame, toalete de bal, teatru, haine bărbăteşti, de copii, uniforme milităreşti şi şcolare, stofe de mobile, perdele, covoare din ori ce fel de stofă de mătasă, sau catifea, pantofi de bal, mănuşi, cortele, pene, boauri, lucruri brodate, mantale şi pelerine de cauciuc, jachete şi pantaloni de piele, blănuri, dantelărie, etc. etc.

Se boeşte în toate culorile şi *se garantează* pentru ori ce culoare şi pentru ori ce pată ce se scoate.

De aseminea în *spălătorie, instalaţie cu aburi*, se spală lenjuri femeeşti, bărbăteşti, gulere, manşete, albituri de menaj, trusouri, perdele etc. etc.

Se primesc comenzi din provincie prin o c. p. Cheltuelile de înapoiare a comenzilor privesc pe fabrică.

Rog dar pe onor. Public şi onor. mea Clientelă să mă onoreze şi în viitor cu comenzile d-lor şi se vor convinge *de exactitatea celor spuse mai sus precum şi de preţurile moderate.*

Birou de primire la fabrica *Iaşi str. Păcurar 105*

La filiala *Iaşi str. Lăpuşneanu 25* şi la *Birlad vis-a-vis de sucursala Poştei.*

cu toată stima
MARTIN BUCHHOLZER
Propietarulfabricei

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu pearză ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereți de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina și Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fi intrebuințat pentru a indulci ceaiurile și laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folosește de minune in contra **irritațiunilor, peptului și ale pulmonilor, a tuselor invechile, bronchitelor, tusei măgărești, catarrheler, insomnielor, etc.**

Paris, strada 22, Drouot și la diverse farmacii

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repede

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 20 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

și in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie **FRATII KONYA.**

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 »

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 366.—Duminică 17 Februarie 1908

GH. LASCAR

A exalta meritele omului în care partidul conservator democrat îşi pune astăzi încrederea sa, designîndu-l de candidat la locul vacant, de la Senat, e cu desăvîrşire prisoselnic. Prea cunoscut în viaţa publică, prin meritele sale netăgăduite de profesor eminent, Gh. Lascar este însă în deobşte apreciat şi pentru activitatea sa politică, care de şi mai scurtă şi mai recentă, n'a dat însă roade mai puţin fericite.

Ca primar al Iaşului, d. Lascar e omul care şi-a legat numele de cea mai frumoasă operă de edilitate şi de îndeplinirea celei mai arzătoare din dorinţele seculare ale acestui nenorocit oraş.

In deosebi opera aceasta, care e opera capitală a acestui barbat integru, trebue reţinută şi notată cu însemnătatea cuvenită.

Se cunosc dificultăţile enorme pe care aducerea apei a întîmpinat-o de la început. Greutăţi de ordine materială: sărăcia mijloacelor de care putea dispune Iaşul, lipsa de sprijin din partea administraţiei centrale. Greutăţi de ordine morală: lipsa de interes a oamenilor politici în genere, în trecut, presiunile şi rezistenţa opoziţiei liberale, în prezent.

D. G. Lascar a venit în fruntea comunei, cu o singură dorinţă, cu o singură ambiţie: să dee Iaşului apa. Şi vreme de doi ani, activitatea sa toată se concentrează în serviciul acestei cauze, pentru care am putea spune că a fost neadormit. Vecinic în mijlocul celor care deţin frînele guvernului, vecinic stimulînd pe fruntaşii Iaşului, el a ştiut să menţie în spiritul tuturor interesul viu şi dragostea pentru interesele cetăţei lui Lăpuşneanu.

Nu e locul de a arăta partea pe care au luat-o în această chestie, alţi demni şi autorizaţi reprezintanţi ai Iaşului. La timp, cînd am înregistrat reuşita lucrărei, am dat fiecăruia ceea ce i se cuvenea.

Ceea ce trebue să nu uităm însă nici odată, e că fără stăruinţa neadormită a primarului său, toată bunăvoinţa celorlalţi ar fi rămas poate infructuoasă şi visul Iaşului ar fi rămas încă multă vreme tot în lumea visurilor.

Iată prin urmare caracteristica omului: o energie neînfrînată, o voinţă nestrămutată, o putere de muncă fără păreche, toate aceste asociate la o cinste exemplară, şi toate puse în serviciul binelui public şi al intereselor generale.

Un om ca acesta, care a ştiut să-şi îndeplinească în chip aşa de fericit îndatoririle sale publice, care a pus, pentru a ajunge la acest sfîrşit, atîta zel dezinteresat şi atîtea frumoase virtuţi cetăţeneşti, e fără îndoială dintre acei cari nu dezmint niciodată încrederea pe care societatea o pune în ei. El era dar de drept indicat să represinte Iaşul în adunarea chibzuită a senatului, — dacă nu pentru a i se arata cu acest nou act de încredere, sentimentele de recunoştinţă pe care a doua capitală le nutreşte pentru perşoana sa—în tot cazul pentru a trage nouă foloase din devotamentul şi virtuţile lui cetăţeneşti.

Vom avea de sigur, dese prilejuri să revenim asupra acestei candidaturi, răspunzînd atacurilor sarbede şi nedrepte ce adversarii noştri îndreaptă împotriva lui Gh. Lascar. Şi asupra celor ce am spus, ca şi asupra multor altor, vom mai reveni altă dată pe larg.

Pentru moment însă ne oprim aici, în credinţa în care probabil că vom rămînea pînă la sfîrşit, că dacă Gh. Lascar este candidatul de azi, el nu va fi, şi nu poate să fie decît alesul de mîni.

BELFERI...

Argumentul liberal-naţional local ie decisiv: d. Buicliu are drept să candideze la col. I de Senat, fiind-că are o ocupaţ e divină, fiind că stă la chiar temelia statului: ie directorul... Creditului urban din Iaşi; iar candidatul partidului conservator-democrat face greşală, şi de fond şi de formă, căci d. Gh. Lascar ie... belfer şi ie ruşine mare ca un belfer să intre în Senat.

Şi luaţi seama, prostia aceasta, zisă în totală lipsă de argumente pentru candidatul liberal, o zic acei cari au doi belferi în Cameră: pe domnii Th. Vasiliu şi I. Botez.

Dar Gheorghe Lascar, ca belfer, şi-a cîştig t un nume pe care chiar d. Haret îl ţine în mare respect. El n'a fost numai profesorul—el a fost şi educatorul a mii de elevi.

Ca director al liceului internat, el a rîdicat instituţia la rangul superior—fără egal—ce-o ocupă în ţdra romînească.

Ar putea oare un profesor—ori care ar fi el—să iscălească macar una din micele infamii pe cari ziarul liberal local le publică, în desperare, contra d-lui Gheorghe Lascar?

Hotă ît, cînd tr bue să susţii candidatura unui om foarte onorabil, dar care nu ie de cît directorul unei case de imprumut, trebue, fiind-că n'ai ce spune de el sărmanul, să înjuri pe candidatul advers. Şi fiind-că n'ai motiv să-l calomniezi pe temă de fapte, înjuri şi pe ai tăi, ca să-l înjuri şi pe dînsul.

Căci, mă rog, de ce beiferii tăi—liberalii—ar sta în Parlament şi a conservatorilor-democraţi sau ai celorlalţi—nu?

Noi am înţelege, fără s'o admitem, o campanie în contra eligibilităţei profesorilor. Dar să ai prietini—profesori în Parlament şi, la nevoe, să iei ca argument ad-hominem *că presenţa unui candidat advers profesor, faţă de candidatul tău care ie director la Credit, ie un fel de ridiculă zeflemeo, asta înseamnă vădit, foarte vădit, că z fl meaua cea ridicolă ie candidatul tău, nu... b lferul.*

9 Martie va lămuri mai bine lucrul acesta.

Candidatul—Manifest

Liberalii din Iaşi au o marotă: să-l distrugă politiceşte pe d. Gr. M. Buiucliu excelentul candidat în alegerea de la 9 Martie.

Nu se cunosc cauzele acestei dorinţe semicanibalice. E, cu siguranţă, o marotă: liberalii îşi fac de la mînă cu d. Buiucliu.

După ce l'au făcut să cadă în alegerile generale, liberalii, pentru alegerea parţială, l'au desemnat tot pe d-nul Buiucliu.

D. Buiucliu nu voia în ruptul capului. El nu putea sa erte cele întîmplate. Au urmat tratative lungi, obositoare—şi marota a primit.

A doua zi după acel fericit eveniment, ziarul liberal se puse să facă reclamă candidatului. Reclamă de cinematograf, ca să fim, faţă de candidat, în termen artistic.

Acea reclamă este o reuşită batae de joc la adresa candidatului. «D. Buiucliu este un ilustru fruntaş. D-sa a fost magistrat. D-sa se presintă în alegeri în baza manifestului regal din Martie trecut».

După ce l'au luat în rîs cu en detail, au trecut la rădicata. Asemenea unui celebru jubilar căruia ziarele îi dedică numere speciale, numărul de ieri al gazetei liberale locale a fost esclusiv dedicat candidatului—manifest.

In articolul de fond, iscălit X, se zice: „d. Buiucliu solicită voturile alegătorilor colegiului I de senat *în virtutea manifestului regal din Martie 1907*".

M. S. Regele a dat dar acel Manifest, nu spre a linişti spiritele ci a arăta că dreptate va fi făcută ţăranului, ci spre a împrumuta cuvîntul Său luptelor electorale!

Dacă ar fi să îndrăznim şi noi a coborî Manifestul în campaniile electorale, am putea spune cu succes că şi candidatul nostru se prezintă pe aceeaşi bază căci cine nu ştie că d. Take Ionescu a respectat şi respectă Manifestul.

Dar, în dorinţa lor de-a zeflemisi pe d. Buiucliu, liberalii l'au deghizat în candidat, regal.

Mai departe, aluzia zeflemistă la adresa candidatului, e şi mai clară: „d. Grecianu *a mai căzut odată* la acest colegiu *şi de atunci şi până acum nu s-a schimbat întru nimic* ca să aibă dreptul etc".

Dar d. Buiucliu nu se află el oare într'o situaţie identică?

Dacă l'au respins alegătorii unui colegiu, de ce l'ar primi acei ai unui alt colegiu? Dacă de la căderea trecută d. Greceanu nu s'a schimbat ect. întru cât s'a schimbat d. Buiucliu?

Altă *laudă* caracteristică. Se recomandă călduros candidatura d-lui Buiucliu pe tema *naţională*, adică pe tema celebră că în clubul conservator democrat sunt cîţiva evrei naturalizaţi.

Dar d. Buiucliu ca director al creditului, este în bună parte alesul acţionarilor evrei; dar în clubul *naţional*-liberal din Iaşi sunt şi *acolo evrei*, alegători în colegiul I Senat.

Şi încă una.

Să-l voteze cetăţenii pe d. Buiucliu fiindcă el a deschis teatrului naţional *o eră de propăşire*.

Şi după ce-l tratează astfel, tot ei anunţă că.... Gh. Lascar va mînca buşai în alegeri.

Farsorii!

SCURT RESPUNS

Evenimentul *îşi continuă seria infamiilor la adresa amicilor noştri—cu toate recomandaţiile de moderaţiune făcute de d. M. B. Cantacuzino, şeful politic al d-lui Dim. Greceanu.*

In scop de propagandă electorală şi pentru a ponegri administraţia comunală a d-lui Gheorghe Lascar, ziarul în chestiune publică, în numărul de aseară, un antrefileu intitulat „Să ne lămurim" care este datorit cu siguranţă unui client al d-rului Brăescu.

Scribul n'are, însă, nici o importanţă. Personagiului care inspiră asemenea lucruri îi vom răspunde următoarele:

D. Gh. Lascar a adus într'adevăr pe inginerul Chaigneau pentru a face un raport asupra diferitelor soluţiuni propuse în chestia apei. Munca d-lui Chaigneau a fost plătită cu **patru mii** *lei—nu zeci de mii cum susţine scribul—şi raportul inginerului francez a fost hotărîtor: el a servit ca să indice în mod definitiv ca singura soluţie admisibilă, soluţia Timişeşti.*

Şi fiindcă patronii Evenimentului *au aerul de a face campanie contra d-lui Chaigneau ţinem să le aducem la cunoştinţă un lucru de care habar n'au — de cîte n'au habar acei domni—şi anume:*

Cînd a fost vorba de aducerea apei în Capitală, d. N. Filipescu a fost acel care l'a adus pe Chaigneau şi tot d sa a fost acel care l'a recomandat apoi, cu multă căldură, fostului primar Diamandy.

In ce priveşte acordare de sute de mii de lei la comisionarii străini ca să caute concesionari, Evenimentul *minte şi minte cu rea credinţă. Nu s'a dat o singură centimă vre-unui comisionar şi rugăm actuala administraţie comunală, care are şi ea de susţinut un candidat în actualele alegeri, să publice or-ce act, mandat, recipisă etc., prin care să se facă dovadă că s'a dat vre-o centimă vre-unui comisionar.*

In ce priveşte marea activitate desfăşurată de d. Greceanu în folosul comunei Iaşi şi în special în chestia apei, rugăm Evenimentul *să răspundă:*

La cîte şedinţi ale consiliului a daignat d. Greceanu să aziste, căci era doar consilier comunal?

Este sau nu adevarat că pe cînd se rezolvau toate lucrările importante, referitoare la chestia apei, d. Greceanu se primbla pe malurile Nilului şi trimetea cărţi poştale ilustrate din Cairo?

CATE-VA NOTE

Desmintirea unei legende.

Conservatorul face o statistică a geniilor secolului trecut. „Numai Napoleon I, Bismark şi Cavour au fost geniile secolului XIX".

Şi Tanase care credea că Nababul a prefăcut acest trio de geniu în cvartet.

*

Un domn Mircea Demetriad scrie în *Epoca* un articol despre conservatorii-democraţi. După ce, de respect pentru d. Pizanis, vorbeşte de peirea luminoasei Atene, d. Demetriad asigură că este mare asemănare între Alcibiade, generalul atenian, şi d. Take Ionescu.

O fi. Dar vorba ie: cui seamănă d. Demetriad? Dacă nimeni nu-l cunoaşte pe noul prozator romîn, să se ştie măcar cui îi seamănă.

*

Tot d. Demetriad dă o definiţie nouă, nouă de tot, înţelesului cuvîntului conservator: „*a fi* conservator ie *a dori* să ridici pe cei destoinici, pe cei ce s'au distins prin muncă, cunoştinţi şi talent".

Acum abia ni s'a luminat şi nouă de ce Nababul a fost veneratul şef al partidului conservator.

*

Altă definiţie a d-lui Mircea cel mic: „căci cum poate dumnealui (tot d. Take Ionescu) să facă cea mai mică apropiere între idealul conservator, *care ori şi cînd* (adică la ori ce anotimp) poate fi progresist, dar nici odată democrat".

Absolut adevărăt: Nababul conservă şi progresează ori şi cînd. De aceea a putut renunţa la o avere de om!

*

O figură literară a d-lui Demetriad.

„Şi cum nu era să *plîsnească* partidul la lovitura de *ciocan* a d-lui Moruzzi".

OAMENI ŞI LUCRURI

PRINCESA MOARTA

A fost cu neputinţă de pătruns eri în biserica Sfîntului Spiridon. Convoiul de oameni care se îngrămădeau, se perindau mereu pentru a vedea sicriul şi chipul defunctei princese Obrenovici, dezgropată după mai mult de trei decenii, era enorm. O massă compactă, mereu reînnoită, bărbaţi şi femei, mai cu seamă femei, luase cu asalt întrările capelei şi drumul era de nestrăbătut.

Elemente de atracţie nu lipseau într'adevăr. Ofemee dintr'o dinastie suverană, moartă în deplina vigoare fizică, frumoasă încă în tótă puterea cuvîntului, răpită de o moarte neaşteptată, dar în schimb salvată de o repede descompunere, graţie îmbălsămării—există şi după moarte un noroc!—şi redată acum, printr'o stranie întîmplare, vederii, admiraţiunii publice.

De obiceiu moartea sluţeşte. Aceasta e poate cea mai rea parte, cea mai tristă menire a ei. Ea însamnă un proces de repede degenare; ea aduce cu sine consumpţia, putreziciunea şi suggerează minţilor noastre noţiunea unei soarte scîrboase a corpurilor omeneşti date pradă viermilor şi de sigur aceleiaşi cauze se datoreşte iniţiativa modernă a incinerării,—arderea cadavrelor, care fereşte cel puţin organismul mort de ruşinea unui atare sfîrşit.

Iată însă că apare în sicriul ei întreg, această princesă, moartă acum 32 de ani, par'că ar fi murit abia eri. Gâteala ei, sculele ei, părul ei abundent, faţa ei frumoasă, toate păstrează încă neatinsă imaginea unei vieţi bogate, unei măriri ispititoare, a unei frumuseţi răpitoare. Pentru că cea dintâiu reflecţie pe care o repetă mulţimea care a revăzut-o şi cea dintâiu esclamaţie e una de admiraţie şi de laudă:

— Frumoasă a fost!

Fără îndoială, răpind-o prin o neaşteptată moarte dintre cei vii, natura a lipsit omenirea de unul din darurile ce-i făcuse, de una din bogăţiile cu care o înzestrase. O femee frumoasă e în mijlocul vieţei sociale un izvor curat de plăceri, de mulţumiri sufleteşti şi se pare să în anumite împrejurări însăşi firea se luptă să păstreze mai îndelungă vreme comoara de frumuseţe fizică, precum fu cazul acestei princeese pe care iaşanii o admiră cu un adevărat entuziasm.

Noţiunea de moarte a dispărut par'că după atîta timp; privirea corpului neînsufleţit nu trezeşte nici groază, nici dezgust, nici tristeţe, ci ca un obiect de curiozitate artistică, foasta princesă reapare în plina ei frumuseţe de altă dată, retrăind un scurt epizod din gloria şi faima ei de altă dată.

Viaţa e numai un scurt accident; eternitatea aparţine morţii, căci aceasta este infinitul. Invăţaţii de astăzi—oameni serioşi ca Flammarion şi alţii—se preocupă să evoace spiritele, pentru ca în schimbul unui gologan — cum scria savantul Huxley—să îndruge prostii de sub mesuţe mişcătoare.

Dac'am găsi însă un mijloc de a păstra peste veacuri frumuseţea curată, neatinsă a corpurilor moarte, am vedea din timp în timp convoiuri imense de oameni înginind în cor laude şi omagii celei mai supreme puteri, celei mai înalte însuşiri, celei mai preţioase comori: frumuseţea, precum se întîmplă acum în jurul princesei Obrenovici.

Rodion

O seară la „Oeuvre"

„Oeuvre" la Iaşi — Acum zece ani — Note de gazetar — O seară de artă — Ibsen pe scenă — Desprès şi Poé — Alte timpuri. —

Prezenţa în oraşul nostru a originalului artist Lugné-Poë, pe care aseară l'au putut vedea ieşanii pentru întâia dată, alăturea de d-na Desprès, reîmprospătează amintirea teatrului „Oeuvre", atît de renumit astăzi prin meritele artistice ce şi-a cîştigat. Asupra începuturilor acestui teatru, cu destinaţia de a juca la Paris piesele străine, mai drept încă, piesele „exotice" pe care nu le primia nici-o altă scenă pariziană, am dat în numărul de eri oarecari detalii. Autorul rîndurilor de faţă a avut ocazia să asiste la una din cele mai curioase reprezentaţii ale acestui teatru, cu una din cele mai bizare piese ce există în literatura dramatică: „Peer Gynt" al lui Ibsen. Sunt de atunci mai bine de 10 ani: în Noembrie 1897. D na Desprès nu era încă artista cu faima universală; presa europeană nu se extaziase de „maniera" ei atît de simplă, originală, „nepariziană" pe care iaşanii au putut-o admira aseară în „Sonata Kreuzer" şi mai cu seamă în acel mic cap de operă „Poil de Carotte". Dar pentru intelectuali era totdeauna o serbătoare de a urmări un spectacol la „Oeuvre" şi aceasta mi-o dovedesc următoarele impresiuni şi note scrise în fugă pe atunci — tot pentru un ziar—după spectacolul lui „Peer Gynt."

*

12 Noembrie 1897

O senzaţie pentru iubitorii de artă. Teatrul scriitorilor moderni, teatrul celor izgoniţi din templele sentimentalismelor —faimosul *Oeuvre* al lui Antoine, astăzi condus de Lugné-Poë, actor el însuşi, s'a deschis astă-seară cu piesa de Ibsen: „Peer Gynt". Cunoşteam din reputaţie teatrul acesta. Ştiam că a produs în cercurile tinerilor un entuziasm fără margeni: scriitori, autori dramatici s'au oferit să figureze pe scenă ca omagiu pentru drama modernă a lui Ibsen, Bjoernson, Strindberg, Tolstoi, Maeterlinek, Hauptman etc. Aştept jumătate de ceas pînă la deschidere. Cer un bilet să intru din timp,—dar biletele toate sunt luate prin abonament.

— Faut s'abonner... îmi zice dama care face pe casierita şi drept mulţumire îmi oferă un bilet pentru „Casino de Paris", care e alături.

— C'est pour „Venus à Paris"—mare spectacol cu balet.

— Dar am venit să văd piesa lui Ibsen, protestez eu în zadar, în timp ce teatrul se umple cu tot ce Parisul are mai ales şi mai iubitor de artă. In lunga defilare recunosc pe Zola, după ceafă, pe Lemaître după barbişon, pe Sarcey după abdomen, pe Hervieu după talie. Stau deoparte, scîrbit de cea mai amară decepţie. Poé, pe care îl zăresc un moment la casă, îmi iea în vedere biletul meu de gazetar şi pentru întâia oară în viaţa mea pariziană mă aşez într'un „strapontino" de orchestră—fără plată. Se cunoaşte că suntem în templul artei democrate, fără clacă nu însă şi fără balet.

Peer Gynt!... Se zice că Ibsen ar fi scris poema aceasta lugubră sub cerul albastru al Romei. Dar ce întuneric şi ce jale se discerne din înlănţuirea nopţilor macabre dela polul gh ţei eterne cu noaptea soartei omeneşti. Căci Peer Gynt este icoana luptei între suflet şi neputinţă, între ideal şi desperare, este ispita către înălţimile vultureşti frîntă pe sloiurile de ghiaţă în imperiul întunericului unde fiarele sunt stăpîne.

Este puterea iubirei întrupată într'o fecioară blondă cu un albastru de nemărginit în priviri care înalţă dorinţa şi curmă puterea voinţei, care te rîdică din mijlocul păcătoşie', te ruinează şi apoi te adoarme într'o dulce, o ultimă îmbrăţişare:

Şi împacarea e amorul...

Dar ce feerie de lumini oglindite în blocuri de omăt, ce groază amestecată cu jocuri de beţie orientală, ce poezie shakespeareană alături de obscenităţi demne de Plaut, ce mistice enigme alăturí de simpla şi curata iubire pentru

blonda Solveig pe care a necinstit-o în tinereţe şi care-i dă, în clipa morţii, sărutarea de iertare şi mîntuire.

O muzică blîndă intocmită de un compozitor scandinav face încă şi mai adîncă şi mai pătrunzătoare tristeţea dramei din care nu pot pricepe decît partea omenească.

Unchiul Sarcey care era îndărătul meu, zicea cu aier de burghez decepţionat unei dame vecine :

„Ibsen... J'en connais des meilleures de lui".

*

13 Noembre

De la două de noapte, pînă la şeapte dimineaţa—cinci oare de somn, după cinci oare de emoţiuni în faţa enigmaticei probleme, amestec de umbre şi lumini, de extaz histeric şi naivitate primitivă, de răceală polară şi beţie orientală, de tirade paradoxale, obscure şi sublimă poezie înduioşătoare, de furtună pe mare şi dansuri de balet, amestec straniu în care te chinueşti să destrami firele unui înţeles superior ; stai cu figura toată aţintită şi subţiată ca să închei cu o întrebare. Ce complexă figură în drama aceasta !

Peer Gynt pe care-l vezi băiat sălbatic şi mincinos la două-zeci de ani, şi-l urmăreşti apoi în peripeţiile întunecoase şi nesfîrşite, un vîrf de munţi, pe oceanul vijelios, în mijlocul gheţurilor, de la pol unde domneşte regele Trolilor, în beţia gloriei, averei şi a plăcerilor de harem, în clipa morţii, în sfîrşit în braţele bătrînei Solveig pe care am văzut-o întâiu în chipul blondei fecioare cu părul de aur răsărind ca o stea cu lumină ispititoare în toată furtunoasa existenţă a lui Peer Gynt.

— Să le iea dracul toate femeile !... strigă sufletul zbuciumat şi chinuite.

— Afară de una—exceptée une !—răspunde un ecou trist, un refren neobosit. Şi ce chin, ce chin cumplit în sufletul nefericitului, care se crede în stare şi vrea să se avînte spre înălţimele Himerei, să urmeze : „năzuinţa naturii către iubire şi frumuseţe..." Incotr'o se înalţă şoimul ? El se ridică în spre cer. Eu te urmez, mîndre şoim, te urmez ! Vreau să fiu liber : sfărîm lanţurile care mă 'ncătuşează de regule, de legea omenească... Tu singură mă însoţeşti, mîndrie, tu singură..." Şi ţinta supremă ?... „Etre soiméme", a fi om cu adevarat !

...Este ciudată puterea cu care mi s'au întipărit cuvintele şi situaţiile. E adevărat că pînă la sfîrşit am perdut firul, am renunţat de a pricepe. Şi mi-a rămas imaginea lui Gynt care sărută întâia oară pe blonda Solveig pentru a se chinui apoi în focul lungei gheene pînă cînd moare alb ca zapada şi în braţele aceleiaşi femei. Toate s'au stins—şi himere şi iubite.

— Afară de una !

*

Şi acum e tot tîrziu după miezul nopţii cînd îmi reculeg impresiile spectacolului de aseară. Dar n'a mai fost turburătorul „Peer Gynt" ; cei doi artişti nu mai sunt modeştii societari ai săracului teatru „Oeuvre", ci angajaţi cu sume mari de impresari întreprinzători. Dar nici eu nu mai scriu rîndurile, ca atunci, într'o mică mansardă a Parisului, ci în strălucirea albă a luminei electrice !... S.

Litere-Ştiinţe-Arte

Manasse. Mîine seara, duminică, la teatrul naţional va avea loc prima reprezentaţie de după închiderea stagiunii cu *Manasse*, excelenta lucrare dramatică a mult regretatului scriitor Ronetti Roman.

Aceasta probează încă odată că de îndată ce artiştii noştri scapă de sub jugul cenzurei directoriale se opresc cu plăcere asupra operelor de artă care întrunesc calitatea de a fi atrăgătoare pentru marele public şi a fi veşnic de „actualitate", adecă veşnic interesante prin valoarea intrinsecă, prin însuşirile literare care le ridică mai presus de vremi şi de imprejurări.

Manassè e cu siguranţă dintre aceste opere de artă şi va aparţinea repertoriului teatrelor noastre naţionale cît timp vom avea un public cult şi iubitor de lucrări dramatice în adevăr literare, şi va oferi încă multor buni artişti prilejul de a crea roluri atît de caracteristice şi de importante ca Manasse, Zeilig Şor, Emil Horn, Lelia şi altele.

Ceea ce merită poate să fie relevat încă, în ajunul reprezentaţiei, e acea tristă amintire din viaţa artei ieşane, că în potriva unei lucrări absolut fără tendinţi sociale, ci pur artistice, s'au organizat manifestări ostile care au degenerat atunci în atacuri la adresa autorului însuşi şi a familiei lui. Din fericire lucrurile s'au uitat şi e bine să fie date uitărei, mai cu seamă acum cînd ţărîna e proaspătă încă pe mormîntul autorului lui Manasse. Dacă nu prin viaţa şi activitatea sa, el aparţine Ieşului cel puţin prin moarte şi spectacolul de mîne e un omagiu postum şi respectuos adus memoriei unui mare scriitor.

*

Dl. G. Cârjă, artistul ieşan, e cel dintâiu în ţeară care a sezisat importanţa dramatică a figurii lui Manasse şi înainte de a face parte din repertoriul teatrelor naţionale, piesa regretatului Roman a fost popularizată de merituosul artist ieşan.

*

Artistul Ion Morţun este al treilea între artiştii ieşani care apare în rolul complicat al lui Zeilig Şor. Regretatul Rădulescu, apoi Panaite Botez l'au jucat rînd pe rînd. Publicul aşteaptă din partea d-lui Morţun o creaţiune aleasă, vrednică de talentul tînărului artist.

*

Amintim că în seara de 19 Februarie se joacă la teatrul naţional *„Floare de pădure"* în beneficiul d-nei Pruteanu ; la 21 Februarie *Năpastea* piesa marelui nostru dramaturg romîn I. L. Caragiale.

*

In editura *Minerva* din capitală a apărut un volum de poezii: «Zări senine» de *A. Mîndru*, unul din tinerii poeţi de mare talent. Dl. Mîndru e cunoscut publicului romănesc din numeroase poezii publicate în «Convorbirile critice» sub direcţia d-lui M. Dragomirescu. Asupra volumului d-sale vom reveni cu drag în unul din apropiatele numere ale ziarului.

*

Volumul «Martira» de Richepin, traducere în versuri de M. Codreanu se vinde la Libraria Schönfeld, str. Lăpuşneanu cu preţul de 0.75 în loc de 2.50.

*

Mîne la orele 2 p. m. va avea loc în sala conservatorului de muzică şi declamaţie primul concert de muzică de cameră, dat de quartetul Teodorini.

Multă lume şi-a dat întîlnire pentru mîine la acest concert.

*

Despre „Sonate à Kreuzer" piesa jucată aseară de trupa d-nei Desprès, se va vorbi pe larg în foiletonul de luni.

SEMNUL

Din toate cîte sunt pe lume,
Nu-i una fără semn anume :
După miros cunoşti o floare ;
Cunoşti un fruct după savoare ;
Un geniu după o gîndire,
Si steaua după o scînteiere ;
Pe un om de duh, pe cum priveşte
Si pe neghiob, pe cît vorbeşte ;
Cunoşti o pasăre pe glas ;
Copoiul de vînat pe nas ;
Un cîne ori un om turbat,
Pe bale şi lătrat ;
Cunoşti o fiară
După ghiară :
După un fluier, de merloiu ;
După mai multe, pe ciocolu.

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Informaţii

※ Comisiunea examinătoare a candidaţilor la catedra de patologie internă de la facultatea de medicină s'a întrunit eri la orele 12 şi a recomandat ministerului pentru această catedră pe d. dr. Bacaloglu.

● Un ziar local fără cititori, deci fără de nume, desminte „violent" o ştire publicată la noi relativă la proiectata transferare a unui ofiţer.

Nu înţelegem „violenţa" desmintirei, întru cît ofiţerul a cărui transferare am anunţat-o nu face parte din nici o comisie de recrutare.

● Circonscripţiile de poduri şi şosele din ţară, în număr de zece, vor fi desfiinţate pe ziua de 1 April.

Inginerii şefi ai acelor circomscripţii vor fi ataşaţi la alte servicii. Inspecţia şoselelor ţărei va fi făcută în viitor, de şase ingineri din administraţia centrală.

● **Agenţia Romîno-Americană** cu depozitul de petrol, benzină şi derivate din strada Moara de foc No. 40, face cunoseut publicului Ieşan, că în urma nenumăratelor cereri de a se trimite petrolul nostru trandafir-alb, dublu rafinat, la domiciliul fiecăruia, a întrodus cu data de astăzi bidoane, care vor fi transportate cu car special prevăzut cu firma Romîno-Americană la domiciliul fiecărui client, şi succesiv schimbat ; bidoanele sunt ermetie închise şi garantate a 17 litri şi costă 3—40.

Cererile se vor trimite la adresa : *Romîno-Americană.*

● Pentru, mîine, Duminică 17 Februarie a fost chemată a patru serie de învăţători la examenul de înaintare pe loc.

Seria se compune din 18 învăţători. Mîne ei vor ţinea conferinţi, iar poimîne candidaţii vor da proba scrisă.

● D-nii Const. Andriescu, Con t. Zaharia şi Const. Buţureanu, institutori, au fost însărcinaţi de ministerul instrucţiunei publice să predee cursuri la şcoala de adulţi, înfiinţată pe lîngă şcoala primară „Vasile Alexandri".

● Un architect al casei bisericilor a fost eri în localitate şi a vizitat lucrările ce se fac la biserica Trei Erahi pentru construirea unui paraclis.

Architectul casei bisericilor a fost apoi la Mitropolie, unde a luat cunoştinţă de unele lucrări de reparaţii şi restaurare, de cari se simte nevoia a se face.

● **Penel, Pella & Joseta.**—Frumoasa comedie *„Joseta"* (Mademoiselle Josette, ma femme) de Gavault şi Crenvay, care în cursul acestei stagiuni s'a jucat de 30 ori pe scena Teatrului din Bucureşti, va vedea lumina rampei şi la noi în Iaşi.

In adevăr cunoscuţii noştri artişti *Penel & Pella*, o vor juca-o în beneficiul lor în seara de Sîmbătă 1 Martie. Atît frumuseţa piesei, cît şi numele beneficienţilor, este o garanţie pentru reuşita acestei reprezentaţii.

● Contrar ştirilor date osemintele celorlalţi morţi din cimitirul sf. Spiridon, nu vor fi reinhumate la „Eternitatea".

Osemintele vor fi puse în urne de argint şi păstrate în biserica sf. Spiridon.

● Amintim că mîne, Duminică, 17 Februar, ora 4 jum. p. m. are loc întâia conferinţă a d-lui dr. Zosin cu privire la opera lui Vasile Conta.

● **Procesul d-lui Gh. Ghibănescu**—Comisia judecătorească a profesorilor secundari, compusă din d-nii profesori Caraiani, doctor Măldărescu şi doctor I. Cantacuzino, a judecat Mercuri şi Joi procesul d-lui Gh. Ghibănescu, de la şcoala normală «V. Lupu" din Iaşi.

D. Ghibănescu a fost suspendat pe timp de două luni din profesorat.

Apărarea a fost presintată de. d. Badareu, iar acuzarea de inspectorul Adamescu. Acuzarea a cerut *eliminarea* din învăţămînt a d-lui Ghibănescu.

Apărarea a pledat incompetinţa juriului, a cerut, în subsidiar, admiterea probei cu martori—dar ambele incidente au fost respinse.

A fost respins şi incidentul lucrului judecat, întru cît consiliul permanent şi-a declinat competinţa în aceeaşi afacere.

D. Ghibănescu a fost condamnat—şi pace bună.

● D. căpitan Al. Constantinescu, comandantul escadronului-de jandarmi călări din localitate, şi-a înaintat demisia din armată.

Demisia a fost remisă brigăzei a IV de cavalerie.

■ Astă-seară Sîmbătă debutează artiştii noi. Cântăreţul şi comicul parizian Del Mely, domnişoara Ninette d'Artois de la Alcazar d'Eté din Paris, şi apoi programul cinematografic este absolut nou şi cuprinde între alte sujete interesante : Piraţii, o dramă care se petrece în largul Oceanului.

Programa toată abundă în scene comice, sportive, de pe natură etc. „Moravuri şi vederi din Australia" merită toata atenţiunea noastră. Cinematograful noul vehicul fermecat, ne transportă în localităţi unde n'am fost şi nu vom fi nici odată. „Am fost asară în Australia" putem răspunde cu drept cuvînt prietenului care ne-ar întreba adouă-zi, unde am petrecut aseară.

Mâne Duminică au loc trei reprezentaţii : La 3 ore ziua Matineu cu preţurile pe jumătate, la 6 ore seară reprezentaţie de beneficiu şi la 9 seara reprezentaţie cu preţurile obişnuite.

● Preotul I. Mândrilă, din judeţul Suceava, a fost judecat alalta-eri de consistoriul spiritual al mitropoliei, pentru abateri de la sfintele canoane.

Consistorul a aplicat numitului preot pedeapsa cu oprirea de a oficia slujba religioasă timp de 4 luni, luîndu-i-se şi salariul pe acel timp.

● D. Gr. Bancov, secretar al camerei de meserii din localitate, a fost însărcinat să facă o statistică a tuturor meseriaşilor din localitate.

● D. Constantinescu, inspector al învăţămîntului primar, a fost eri în localitate, trimes de ministerul instrucţiunei publice pentru a face inspecţie învăţătorului I. Ţiţu, din comuna Glăvăneşti, din judeţul nostru.

Acest învăţător ceruse la timp înscrierea la examenul de înaintare pe loc. Cum, însă el avea o pedeapsă care nu expirase încă, d. Ţiţu nu a fost înscris.

Pedeapsa a expirat apoi înainte de a trece termenul de înscriere şi cu toate cererile sale repetate, tot n'a fost înscris.

Acum, cu ocazia începerei examenului d. Ţiţu a repetat din nou cererea sa de a fi înscris şi pentru aceasta, fiind nevoie de o inspecţie personală, ministrul a trimis în acest scop pe d. inspector Constantinescu.

Un caz identic e şi acel al unui învăţător din com. Calaraşi din judeţul Botoşani,

● Comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor din circumscripţia I-a Iaşi a fost convocată pentru Luni 18 Februarie oarele 10 dim. pentru a decide asupra mai multor chestiuni privitoare la procesele ce urmează a se judeca în cursul lunei Martie.

● Brigadirii Ioan Stoica şi Constantin Croitorul au fost angajaţi în compania jandarmilor rurali, din jud. Iaşi, pe ziua de 1 Martie.

● Numirele în administraţia Casei rurale vor fi făcute pe ziua de 17 Aprilie.

Noua instituţie va funcţiona de la 1 Maiu.

Jurisprudenţă. — Cunoscutul şi îndelungatul proces d'intre domnii Zwiebel Wohl cu defunctul Ţenoff, s'a terminat definitiv.

Inalta curte s. III a respins recursul făcut în contra ultimei decisiuni a Curţei de Iaşi, s, II şi a stabilit, cu acel prilej, următoarea jurisprudenţă în materie de revizuire în materie de mărturii mincinoase :

Calea extraordinară a revizuirei, admisă în cazul prevăzut de art. 290 § 3 din procedura civilă, cînd hotărîrea definitivă s'a întemeiat pe depunerile unor martori dovediţi mincinoşi, nu se poate întinde şi la eazul cînd judecata s'a întemeiat pe o expertiză şi posterior s'a descoperit că experţii erau creditori ai părţei adverse din proces, pentru că nesinceritatea experţilor nu s'ar putea stabili de cît prin redeschiderea desbaterilor asupra fondului, ceiace ar constitui violarea autorităţei lucrului judecat, fără ca vre un text formal de lege să statorniceasca e asemenea derogare, cum este în cazul marturilor recunoscuţi mincinoşi.

*

In importanta speţă d'intre Zemstovul din Kişinău cu d. Kalmusky din Petersburg, pentru revandicarea moşiilor Gherenei şi Panaitonia din jud. Dorohoi, tribunalul de acolo a stabilit următoarea jurisprudenţă :

Statul şi emanaţiunile statului, precum judeţul, comuna, sunt persoane juridice necesare, cari au existenţă legala din momentul ce sunt recunoscute ca atari de diplomaţie.

Persoanele fizice, ca şi persoanele morale străine, nu pot dobîndi imobile rnrale în Romînia.

DIVERSE

— Astăzi fiind Sâmbăta tuturor morţilor, s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon o panachidă pentru pomenirea defuncţilor donatori şi ctitori ai cassei.

Panachida a fost oficiată de P. S. Sa Archiereul Ghenadie Georgescu, asistat de întregul cler al bisericei.

— D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, a plecat de eri dimineaţă în inspecţia plăşei Podul-Iloaiei.

— D. Dimitrie Bejenariu, învăţător la şcoala din Halceni, a fost transferat, pe ziua de 1 Septembre a. c., la şcoala din com. Halceni.

Până la acea dată d-sa va funcţiona la Oneşti.

— Comisiunea de disciplină de pe lîngă prefectura de judeţ va fi convocată zilele acestea pentru a judeca pe jandarmul rural V. Şipoteanu, din compania Iaşi, acuzat de abateri de la datorie şi de la disciplină.

— Mercuri 20 Februar, va avea loc la pepiniera Vişan licitaţie pentru vinderea vinului acelei pepiniere.

— Mîne Duminică va avea loc în cancelaria şcoalei de belle arte darea de samă a asociaţiei generale a artiştilor şi alegerea noului comit.

Corvadă....

(Comedii sociale)

Dar să vedeţi ce voce sublimă are, şi ce talent extraordinar pentru canto ! Aşa de crudă şi deja ridică pănă la mi. S'a speriat profesorii ei.

— Urmează la Conservator ?

— Nu, domnule Jugureanu. Cu situaţia splendidă, pe care o are Cornely în casa avocatului Limbeanu, un fruntaş al baroului, nu ar fi fost convenabil să lase pe Nelly să bată drumurile la Conservator şi înapoi. Acolo sunt fete de fel de fel de condiţii, nemanierate şi cu apucături ordinare... Ştiţi, nu ar face... Nelly îşi are camera ei aparte, în care îşi primeşte profesoara de canto şi pe cele de limbi streine..,

— Cum văz, zise doamna Jugureanu, mama domnişoarei Nelly e cu dare de mînă. In cazul ăsta însă nu înţeleg cum a primit în vara trecută postul de garderobieră la băile C... ? Posturi de astea cu 60—70 lei pe lună fac pentru oameni nevoiaşi, pentru cîte o biată văduvă săracă...

— Să vezi, dragă, zise musafira, reprimînd o uşoară strîmbătură de contrarietate. A fost mai mult o chestie de ambiţie. Cornely era „en froid" cu Limbeanu şi vroia să'i tragă o sperietură. De alt-fel Cornely a făcut mai mult un act de prezenţă la garderoba băilor de cît slujbă adevărată. Chiar frate-meu, inginerul, i-a spus să primească...

— Apropo, zise doamna Jugureanu, inginerul tot la domenii e în serviciu ?

— Da, dragă. Dar de o cam dată şi-a luat congediu de un an şi s'a angajat la o companie de petrol din Buştenari. Ştii, aşa de plăcere... A ! e foarte bine acolo, are 1200 de franci pe lună, plus locuinţă, lemne...

— Bre ! dar multe minciuni mai indrugă şi jurnalele ! nu se putu opri de a nu exclama Jugureanu. Eu citisem că a fost suspendat de la Domenii pe timp nelimitat, şi cînd colo...

— Absolut minciuni, domnule Jugureanu. Gura lumei e aşa de mizerabilă ! De alt-fel, cum zicea şi nevastă-sa, Sofy : „Dragă, dă-l la naiba de minister şi du-te la serviciu particular". Probabil că nici n'are să se mai întoarcă la Minister, s'a săturat până în gît de şicanele de acolo. Mai bine ce stă el la Buştenari ! E mîna dreaptă a directorului. E vorba ca la primăvară să'l trimită la Cairo, pe urmă la Londra, mai ştiu eu unde ? I s'a incredinţat o grămadă de afaceri importante ale companiei,..

— Şi acum la întoarcere, cum aţi găsit acasă ?

— Ah ! dragă madam Jugureanu, nici nu 'ţi poţi închipui ce dezordine e într'o casă. cînd lipseşte femeia ! Scuză-mă, domnule Jugurene, dar aşa este. Nu trebuie să te superi de francheţa mea. Bărbatul bine înţeles are şi el ocupaţii la care se pricepe dar în chestii de menaj habar n'are. Servitoarea dacă se vede singură fără controlul stăpînei, îşi face de cap. Dacă nu e femeia s'o ţie în frîu s'a isprăvit, răstoarnă casa pe dos. Cînd m'am întors, mi-am pus mîinile în cap de ce am găsit. Ba încă fratemeu procurorul zice: „Dragă Nataly, se cunoaşte că te-ai întors tu acasă. De la poartă am auzit uşile trîntite şi strigătele tale". Ce să faci dragă? Nu mai e de trăit cu servitoarele de astă-zi. Nişte trîndave şi nişte mincinoase de 'ţi vine să le tot pocneşti. Şi nervoase, lucru mare ! Nu poţi să le tragi o palmă, că ţipă de ridică mahalaua în picioare. M'au officat. Mata cum o mai duci cu Joiţa ?

— De, madam Nervulescu, ce să zic ? Nu pot să mă plîng, sînt mulţumită. Nu e cine ştie ce mărgăritar, dar are bună voinţă, şi pentru o casă grea ca a mea, e destul.

— Vezi, mata ai avut noroc să dai peste o servitoare bună. Unde am şi eu norocul ăsta ! Dar eu m'am luat cu vorba şi am uitat de casă. Şi Iorgu m'o fi aşteptînd cu masa. Ia s'o şterg eu...

Jugureanu scoate un imperceptibil suspin de uşurare auzind intenţiile musafirei, pe cînd doamna de gazdă protestează că nu e tîrziu, că d'abia a venit. Musafira însă e mai tare în argumente şi gazda e nevoită de şi cu regret, să recunoască că Iorgu trebuie s'o aştepte cu mare nerăbdare şi că deci...

Doamnele se precipită din nou una în braţele alteia,

Ţocăiturile reînepc, de astă-dată şi mai sonore ca întîia oară. S'ar zice —de un clevetitor — că par'că fie care ar vrea să-şi manifesteze satisfacţia că, slavă domnului, a trecut şi ora asta interminabilă. Jugureanu reintră şi el în scenă, şi restabileşte contactul efemer între buzele sale şi mănuşile doamnei. De rîndul acesta însă canstată că mirosul de benzină aproape a dispărut fiind înlocuit cu un alt miros, de o nuanţă specială, aşa ceva ca de sudoare...

— Au revoir şi poftiţi şi D-voastră.

— Au revoir şi merci.

Al. Vasiliu.

LABORATOR SPECIAL
PENTRU
Analize medicale
Dr. Med. Ioan Nimereanu
Pentrn a putea răspunde tuturor cererilor îşi asociază şi pe
Dr. Med. P. COSTIN
Medic secundar de spital
Iaşi strada Lăpuşneanu No. 10

DOCTOR SUZANA WECHSLER
Boli de femei.—Faceri.
Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun

Ultime informaţii

● Atragem atenţiunea d-lui M. B. Cantacuzino, asupra lipsei de urbanitate stilistică a subalternului său politic, Dimitrie Greceanu, fostul logofăt la departamentul justiţiei, iar astăzi, logofătul politic în serviciul carpiştilor din localitate.

In calitatea sa de redactor la „Evenimentul" se dedă, credem, fără permisiunea d-lui Cantacuzino, condus numai de compania Crăciun-Havas-Stroja, la o politică de banditism, făcînd din organul oficios al carpiştilor din Iaşi, un instrument de degradare şi disoluţiune socială.

Să ştie şeful carpiştilor locali că adresîndu-ne d-sale nu avem intenţia de a-l face responsabil de insanităţile iresponsabililor săi subalterni, ci a-i atrage numai atenţiunea asupra modului cum se face propaganda prin scris de către acei cari se pretindeau a fi asanatorii moravurilor politice.

Atît şi nimic mai mult.

Princesa Obrenovici

Noui amănunte.—Locul precis şi data unde a murit. Transportarea la Iaşi.—Un proces-verbal interesant—De ce a fost înmormîntată la Iaşi.—Regina Natalia şi Maria Obrenovici.—Spiritiştii şi Maria Obrenovici.—Solemnitatea reînmormîntărei.

Astă-zi,—fiind ultima zi cînd cadavrul nealterat al princesei Maria Obrenowici mai poate fi văzut, pelerinajul a fost şi mai mare la biserica sf. Spiridon.

Numărul curioşilor a devenit atît de mare, azi dimineaţă, în cît a fost nevoie de intervenţia forţei publice. Numeroase persoane din provincie şi de prin localităţile din împrejurimi, au venit expres pentru a vedea „minunea", şi tot odată spre a asista la ceremonia reînmormîntărei Mariei Obrenovici.

Credem nimerit a mai da cîte-va amănunte din viaţa defunctei, amănunte ce vor interesa, de sigur, publicul cetitor.

Corpul Mariei Obrenovici a fost adus în Iaşi la 1876, de la Würzburg. Iată textul procesului verbal, păstrat la oficiul stărei civile şi care fu dresat cu acea ocazie:

No. 367 | 1876

PROCES VERBAL

Astă-zi în 16 luna Iulie anul 1876, înaintea noastră Iancu Anghelichi, consilier comunal şi ofiţerul stărei civile comunei Iaşi, disp. I şi II, s'a presentat d. Wilhelm Bendel, amploiat, domiciliat în oraşul Drezda în Germania, care ne-a înfăţoşat paşportul relativ la moartea princesei Maria Obrenovici, al cărui cuprins este precum urmează:

Magistratul oraşului Würzburg 18 Iulie 1876.

Obiectul: Transportul unui corp.

Corpul persoanei mai jos arătate este de a se transporta de aici lă Passau, pentru a fi înmormtat.

Autorizaţia poliţiei s'a dat pentru această condiţie de a se conforma condiţiilor tipărite în dosul acesteia (subscris f. s. Burg-maistru, Scubert).

a) Numele şi pronumele: Principesa Maria Obrenovici;
b) profesia: văduvă,
c) Etatea: 41 de ani.
d) Religiunea: greco-catolică.
e) Ziua decesului: 16 Iulie st. n. 1876.
f) Boala sau cauza morţei: boală cronică a intestinelor.
g) Epoca plecărei transportului: 18 Iulie st. 1876, 10 ore noaptea.

Domniei-Sale
Domnului Wilhelm Bendel din Belgrad.

Translatorele comunei Iaşi certifică fidelitatea traducerei prezente cu actul original, scris în limba germană.

(ss) Translator: Al. Pilescu.

No. 58.
1876, Iulie 16.

*

Din actul de deces reiese că datele istorice după care princesa ar fi murit la Paris sunt greşite, întru cît princesa a murit la Würtzburg, în Germania.

D. Wilhelm Bendel, care a făcut transportul cadavrului este cunoscutul bancher al Obrenovicilor, care are şi astă-zi cea mai mare casă de bancă în Belgrad.

*

Mulţi şi cu drept cuvînt se întreabă de ce corpuf Mariei Obrenovici a fost înmormîntat la Iaşi şi n'a fost dus la Belgrad.

Corpul ilustrei defuncte, după cum am mai spus, a fost adus la Iaşi în vara anului 1876, tocmai atunci când se declarase răsboiul sârbo-turc.

Cadavrul a fost îmbalsamat la Würtzburg şi adus la Iaşi.

Cum pe acea vreme situaţia era gravă în Serbia, se renunţă pentru moment, la transportarea cadavrului la locul destinat şi familia ilustrei defuncte interveni pentru a fi înmormîntată provizoriu în curtea bisericei Sf. Spiridon, unde se aflau înmormîntate şi alte familii moldoveneşti de frunte, rude cu familia Catargiu şi prin urmare şi cu principesa Maria Obrenovici.

Faţă cu diferitele evenimente întîmplate în Serbia, corpul ilustrei defuncte n'a mai fost transportat în Serbia.

Din cînd în cînd rudele ilustrei defuncte veneau şi vizitau mormîntul Mariei Obrenovici.

Aşa, acum vre o 20 ani, regina Natalia, împreună cu fiul ei Alexandru, fostul rege al Serbiei, pe atunci copil, trecînd în Rusia unde-şi vizitase părinţii şi rudele, la reîntoarcere trecu prin Iaşi, unde avea de asemenea rude şi cînd descinsese la palatul Rosnovanu, a fost la Sf. Spiridon, unde a vizitat momîntul Mariei Obrenovici, încunoştiinţînd pe micul Alexandru că acolo zăcea bunica sa.

In acea zi Regina Natalia a pus de s'a oficiat în biserica Sf. Spiridon, un parastas pentru defuncta Maria Obrenovici, la care au asistat toate rudele din Iaşi, ea şi cu fiul ei Alexandru.

Se zice că chiar atunci Natalia îşi exprimase dorinţa de a se transporta rămăşiţele pămînteşti ale Mariei Obrenovici, în Serbia.

Mai tărziu se zice că şi Milan, cu ocazia trecerei sale prin Iaşi, a vizitat mormîntul unde zăcea corpul neînsufleţit al mamei sale.

Cei care cred în puterea spiritului, minunaţi şi ei de modul cum a fost găsit cadavrul, au ţinut, se vede, să cheme spiritul ilustrei defuncte Maria Obrenovici spre a o consulta.

Adunaţi aseară într'o cameră întunecoasă, în jurul măsuţei fără cuie şi menită a-i pune în legătură cu spiritul Mariei Obrenovici, cei cîţi-va profesori, au procedat, după sistemul întrebuinţat de ei, la chemarea spiritului princesei Obrenovici.

De data aceasta însă spiritiştii n'au fost favorizaţi de noroc, căci la toate cele trei chemări, cei adunaţi în jurul măsuţei n'au putut reuşi să vină în contact cu spiritul Mariei Obrenovici. Măsuţa, de trei ori consecutiv, drept ori-ce răspuns, a făcut trei mişcări negative,—adică, după cum explică spiritiştii, spiritul ilustrei defuncte n'a vroit să răspundă la chemarea lor.

*

Astăzi la ora 2 după amiază a avut loc ceremonia transportărei cadavrului la cimitirul „Eternitatea",—sau cum, zice poporul, a doua înmormîntare a princesei Maria Obrenovici.

Biserica Sf. Spiridon, de şi destul de vastă, n'a putut cuprinde mulţimea, care s'a adunat să ia parte la ceremonie.

D-na Olga Mavrogheni, dama de onoare a M. S. Reginei şi sora defunctei, precum şi d. Al. Catargi, ministrul ţărei la Londra, fratele Mariei Obrenovici, care îşi anunţaseră sosirea pentru astăzi dimineaţă, n'au mai sosit.

*

Prohodul la prima înmormîntare a princesei a fost oficiat atunci de Archiereul Calinic Dima, asistat de peste 80 de preoţi şi acompaniat de corul bisericei Sf. Spiridon.

Ca o coincidenţă ţinem să spunem că în corul actual se află un corist care a cîntat în cor şi la înmormîntarea de la 1876: e d. Constantin Cortez, bas şi subşeful corului, care intrase de puţin timp în cor.

*

Astăzi prohodul s'a început la ora 2 p. m. El a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Ghenadie Georgescu, egumenul bisericei, asistat de întregul cler şi acompaniat de cor, care a intonat „Vecinica pomenire".

*

După oficiare sicriul de zinc, aşa cum a fost găsit în pămînt, a fost pus într'un car funebru tras de şase cai şi s'a format cortegiul în modul următor: doui ofiţeri de poliţie, prapurile, pomenile, clerul, carul funebru.

Cortegiul a parcurs străzile de Sus, Alexandri, Golia, Cucu şi Eternitatea.

Pe tot parcursul acestor străzi, lămpile electrice au fost îndoliate şi iluminate.

La cimitirul „Eternitatea" sicriuf a fost depus în cavoul familiei Catargi.

● *D. Gh. Săndulescu a reintrodus sistemul scandalos al desfacerei silite de bilete de teatru prin agenţii poliţiei.*

După cum ştim obiceiul acesta urît dispăruse la noi, graţie măsurei luate de d. N. Canandu de a se refuza ori ce cerere de aseminea natură.

Actualul prefect de poliţie a crezut de cuviinţă să revie asupra dispoziţiunei luate şi ast-fel populaţia Iaşului este exploatată în mod neomenos şi silită de a cumpara bilete pentru toate reprezentaţiile cu scopuri mai mult sau mai puţin dubioase.

Scandalul acesta trebue să ia sfîrşit.

Viaţa a devenit astă-zi prea scumpă, pentru ca populaţia să poată suporta astă-zi, fără cărtire, acest nou impozit înfiinţat în folosul nevolnicilor de toate speciile.

● La biserica Sf. Spiridon se urmează cu desgroparea morţilor îngropaţi împrejurul bisericei, unde se ştie că sunt rude de ale multor familii însemnate.

Intre acestea se află şi familia Porumbaru. Aceasta a fost avizată şi a rugat epitropia de a amîna desgroparea rudelor, pînă săptămîna viitoare, cînd familia va decide asupra reînmormîntărei.

● *Cârciuma lui Moise Schwartz din piaţa Unirei, închisă acum cîte-va zile din cauză că chimistul comunal a constatat existenţa unor substanţe nocive în băuturile pe care le punea în consumaţie, a fost redeschisă în urma unui ordin al ministerului, care a dispus anularea proceselor-verbale încheiate.*

Explicaţia acestei bune-voinţi arătate faţă de cîrciumarul din piaţa Unirei trebuie căutată în faptul că Schwartz a avut fericita idee de a angaja pe d. Gh. Panu ca **avocat** *în această importantă afacere.*

● In ziua de 15 Martie a. c. se va ţinea la prefectură licitaţia publică pentru daramarea fostului ospiciu de alienaţi de la Golia.

● D. A. A. Badareu, care se află astă-zi la Galaţi, va pleca la noapte la Focşani, unde va presida mîne o consfătuire a conservatorilor-democraţi.

Luni fruntaşul nostru va fi în Iaşi.

● Ministerul instrucţiunei publice a trimes un ordin revizoratului şcolar prin care pune în vedere, că pe viitor să nu se mai numească preoţi în posturile de diriginţi ai şcoalelor rurale.

※ In urma unei adrese a rectoratului către decanatul facultăţei de medicină din Iaşi, consiliul acestei facultăţi se va întruni Luni 18 Februarie pentru a lua în deliberare şi a propune Ministerului instrucţiunei publice, infiinţarea şcoalei de farmacie care trebuie alipită pe lîngă facultatea de medicină.

● **Comisia regională.**—Mîne, Duminică, sătenii din judeţul Iaşi vor proceda la alegerea a doi delegaţi şi doi supleanţi în comisia regională a judeţului Iaşi.

Alegerea va avea loc în sala de şedinţi a tribunalului s. 1 şi va fi presidată de d. prim-president.

● Astăzi la orele 5 p. m. trebuia să se întrunească comisiunea instituită să cerceteze lucrările d-lor candidaţi la catedra de istoria filosofiei antice şi morală.

Lipsind însă din oraş d-nul Paul Negulescu, iar d. Găvănescu fiind bolnav, cercetarea acestor lucrări se va face în cursul viitoarei săptămîni.

● **Universitare.**—Astăzi decanul facultăţei juridice a validat diplomele de doctori în drept de la Paris, ale d-lor Nicolae Titulescu şi Vasile Buşilă.

— Ministerul afacerilor străine a trimis pentru biblioteca rectoratului universităţei o statistică, privitoare la recensămîntului principatului Bulgăresc. Această mare şi interesantă lucrare alcătueşte un volum mare de 780 foi.

— Examenele de licenţe în litere şi filosofie în urma cererei candidaţilor au fost aminate a se ţinea în ziua de 27 Februarie.

Judiciare.—Desbaterile în importantul proces de revandicare a unei părţi a moşiei Vorniceni-Vlădeni s'au terminat eri. Curtea se va pronunţa la 22 c.

— Mîne, Duminică, orele 11 a. m., d. inginer Corban, expertul tribunalului în procesul deraierei tramvaiului, va face o nouă expertiză, în presenţa părţilor, la sediul uzinei tramvaiului.

— Firma Schwarz şi Segale a făcut cerere pentru declararoa în stare de faliment a manufacturierului Osias S. Wechsler, din Iaşi, str. Ştefan cel mare.

S'a fixat termen la 28 Februar.

— Trib. a delegat pe d. supleant Gr. Dumitrescu să eie interogatorul lui Caranda, care a atentat la viaţa fetei Tinca Popescu.

Caranda se află încă la spital.

Tribunalul a confirmat astăzi mandatul de arestare al lui Caranda.

— La s. I a curţei urma ăă se judece astăzi apelul comerciantului Şmil Rotman care a fost declarat în stare de faliment de trib. Neamţ.

Curtea a amînat judecarea până se va pronunţa trib. Neamţ într'un proces de cambie al acelueaşi Rotman.

— Medicul legist al parchetului a făcut autopsia copilei Maria Loloi, care a fost lepadată pe un loc viran de muma ei.

La autopsie s'a constatat că copilul a fost născut mort.

● Fără îndoială că dintre societăţile de bine facere din Iaşi, care 'şi îndeplineşte mai bine scopul, e aceia numită *„Pîinea saracilor"*.

Această societate, de la înfiinţarea ei şi până azi, n'a făcut altă-ceva de cît să se intereseze de soarta mizerabilă a multor fiinţi, uşurîndu-le suferinţele şi ajutîndu-le neîncetat.

Pentru mărirea fondului, această societate a hotărît să organizeze un mare bal pentru seara zilei de 8 Martie a. c.

Sperăm că publicul ieşan va şti şi de această dată să fie la înălţimea lui şi să dea obolul pentru susţinerea înainte a acestei societăţi de bine-facere.

● Epitropia sf-tului Spiridon a admis în mod definitiv planul d-lui arhitect Mihailescu pentru construirea farmaciei spitalului."

Clădirea va costa suma de 120000 lei şi lucrările de construcţie ce vor începe în primăvară vor ţinea doi ani.

● Reamintim că în astă seară, simbătă, are loc la „Teatrul Regal", (fost Pastia) prima representaţie a marelui „Teatru cinematografic" al societăţei romîno-americană.

Nu putem de cît îndemna pe ieşeni, a veni cu toţii în astă seară la „Teatrul Regal" pentru a se convinge de adevărata arta cinematografică şi a admira splendidele tablouri, toate luate după natură.

Cu toţii dar în astă seară la «Teatrul Regal» (fost Pastia).

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 16 Fevruarie

Contra tocmelilor agricole

Bucureşti.—Din Giurgiu vine ştirea că comandantul de jandarmi din Palota, întovărăşit de 4 jandarmi, a făcut o descindere la mai mulţi loşuitori din acel sat şi a găsit la unul din ei, numit Mihalcea Purcel, o broşură intitulată: „legile din 1907", prin care sătenii sunt sfătuiţi a face contracte pe baza nouei legi agricole şi să ceară o zăciuială de dijmă, din 10 una.

S'au mai confiscat şi alte broşuri, prin care sătenii sunt sfătuiţi să recurgă la mijloace violente în caz dacă guvernul va cerca să pui în aplicare acele legi.

Noui adesiuni

Galaţi.—Grupul liberalilor, condus de d. Bastachi, fost procuror general pe lîngă Curtea de Apel din Galaţi şi fost primar al Galaţului, a aderat la acţiunea politică a d-lui Take Ionescu şi a cerut înscrierea în clubul conservator-democrat, din localitate.

Noua prelungire a seziunei parlamentare

Bucureşti.—Este sigur că seziunea parlamentară va fi prelungită pînă la 1 Aprilie.

Toate legile, ce nu vor putea fi votate pînă la acea dată vor fi supuse discuţiunei parlamentului într'o seziune extra-ordinară, care va fi convocată în cursul lunei Maiu.

Banchetul d-lui Haret

Bucureşti. — Aseară a avut loc la hotelul Bulevard banchetul dat în onoarea d-lui Haret.

Dintre miniştri au asistat domnii Sturdza şi Morţun.

La şampanie d. Sturdza a băut pentru familia regală şi apoi timp de o oră jumatate a vorbit despre d. Haret, despre chipul cum l'a cunoscut şi despre activitatea sa din minister.

Au mai vorbit d-nii: Morţun, Teodoru, Pompiliu Eliade, Al. Sonţu, Em. Culoglu, Săveanu, Valerian Ursianu, Al. Constantinescu şi C. Dragu.

Intrebuinţare de fonduri

Bucureşti. — Ministerul lucrărilor publice a intervenit pentru ca din excedentul anului acesta, o sumă însemnată să fie întrebuinţată pentru unele îmbunătăţiri absolut necesare căilor ferate.

Drepturi femeilor

Londra.—Camera Comunelor a adoptat cu 271 voturi contra 92 proectul de lege depus de deputatul liberal Stanger prin care se acordă drepturi electorale femeilor, Acest proect va deveni lege chiar în actuala sesiune,

Camera

Bucureşti.—Prezenţi d-nii: Sturza, Morţun, Costinescu şi general Averescu.

D. Şendrea depune nişte petiţiuni

D. St. Ioan întreabă şi d-sa pe d ministru de finanţe dacă n'ar fi bine ca sumele renunţate de proprietari de la despăgubiri să fie întrebuinţate pentru şcolile rurale.

Domnul Emil Costinescu spune că ar fi bine ca proprietarii să nu se prea grăbească a renunţa înainte de a putea face legitimarea pretenţiilor lor şi a se putea şti la ce sumă au drept ca despăgubire.

Numai după ce se vor face aceste constatări, ei ar trebui să renunţe pentru că atunci sumele la care ar renunţa ar intra în casa statului; iar restul se va acorda la acei propietari şi arendaşi dăunaţi şi care n'au renunţat.

Se întră apoi în discuţiunea legei asupra monopoluiui cîrciumelor.

D. Pompiliu Eliad susţine proiectul, iar d. Em. Culoglu îl combate, provocînd dese întreruperi şi ilaritate.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti.—Senatul trece imediat în secţiuni după deschiderea şedinţei.

Mişcare în magistratură

Bucureşti.—Astă-zi a apărut o mişcare în magistratură, care cuprinde între altele numirile d-lor:

Gh. Ioan, judecător de şedinţă la tribunalul Suceava, în locul d-lui I. Ionescu.

D. N. N. Gane, procuror pe lîngă tribunlaul din Roman, a fost numit judecător de şedinţă la acel tribunal, în locul d-lui Gr. Buzatov, trecut procuror,

D. Ernest Ceaur Aslan a fost numit ajutor de judecător la ocolul Bahlui, în locul d-lui Clinceanu, care nu s'a presentat la post.

D. V. H. Bosie a fost numit portărel pe lângă trib. Fălticeni, iar d. D. Stoianovici, prim grefier la trib. Putna.

Ştiri militare

Bucureşti.—S'au primit demisiunile din armată a d-lor:

Colonel Atanasiu Benone, comandantul reg. Buzău 8, col. Georgescu Andronic, comandantul brigăzei 14 infanterie; lt-colonel Cuţarida, comand. reg. Vlaşca No. 5; lt, col. Atanasiu, Teodor, comandantut regim. Calafat 31; maior Beller Eduard din artilerie şi căp. Arion Ioan din infanterie.

*

In serviciul marinei s'au făcut următoarele schimbări:

Locot-comandor Negru de la divizia de mare, comandant al bricului «Mircea"; lt-comandor Mihailescu, de la serviciul maritim, comandant al crucişătorului „Elisabeta"t

*

Au fost trecuţi în disponibilitate:

Capitan Lipan, din reg, Muscel; căpitan Popeanu Gr. din reg. 7 Rachova No. 25, locot. Cinculescu din reg. Dîmboviţa No. 22, căpitan Pantera din infanterie a fost trecut în poziţie de retragere.

D. Nastase Iacob, farmacist-ajutor, a fost trecut sub-locotenent farmacist în rezerză, d. Voitonovici Artur, din bat. 8 vînători a fost trecut sub-locotenent în rezervă.

Comisiunea consultativă a infanteriei se va compune in viitor de d-nii: general Anghelescu, general Hirjeu, colonel Aslan, col. Patraşcanu, directorul superior al infanteriei şi col. Misirliu, comand. regim, Olt 3.

*

Tinărul Greceanu Ştefan, trecut ca dezertor pe ziua de 18 Ianuarie 1901 a fost autorizat de a beneficia de amnistia acordată pe ziua de 9 Mai 1906.

Atentat contra Şahului

Teheran.—Agenţia Reuter află că azi la ora 3 după amiază s'au asvârlit două bombe asupra şahului Persiei. Bombele au fost asvârlite de pe acoperişul unei case dând pe o stradă îngustă pe care şahul trecea mergând într'o localitate vecină unde voia să stea câteva zile.

Una din bombe a făcut explozie în aer, a doua bombă a făcut explozie căzând jos dinaintea automobilului şahulni.

Şahul însă nu se afla în automobil ci într'o trăsură în urma automobilului şi eşind din trăsură s'a retras într'o casă vecină de unde s'a înapoiat la palat.

Percheziţiunile făcute în casele din jurul locului atentatului au remas zadarnice.

Teheran.—«Agenţia Reuter» află că s'au asvârlit două bombe contra Şahului Persiel fără al răni. Trei picheri au fost ucişi, şofeurul automobilului şahului şi 20 persoane au fost rănite.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu pearză ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numerose și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șepte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași :

Dl Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina** și **Tolu**; el inlocuește **Pasta Zed** și poate fi întrebuințat pentru a indulci ceaiurile și laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vă ămătóre a le opiului.

Folosește de minune in contra **irritațiunilor, peptului și ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgărești, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouet** și la *diverse* **Farmacii**

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile masivul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAȘI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

---

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repede

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primese spre expediere la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

---

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

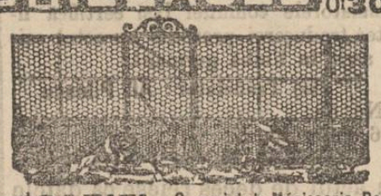

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 15
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Grillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administratŭ cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI : Farmacie FRATII KONYA.

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 367.—Marţi 19 Februarie 1908

Reprezentanţii „Muncei"

După ţarani, elementul cel mai productiv şi cel mai folositor ţărei, este fără îndoială acela care reprezintă clasa mijlocie formată mai ales din muncitorii oraşelor.

Intre talpa ţărei alcătuită din marea armată a muncitorilor agricoli şi între pătura suprapusă, a conducătorilor ţărei, există numeroasa clasă a muncitorilor din oraşe, a comercianţilor şi meseriaşilor, a burgheziei propriu zisă, clasă din cele mai brave şi mai muncitoare.

Ce au făcut guvernanţii liberali pînă acuma pentru această numeroasă armată harnică şi disciplinată compusă din mici comercianţi, patroni, meşteşugari şi meseriaşi?

Nimic sau aproape nimic. Pentru că o clasă socială din cele mai productive şi mai folositoare ţărei, clasă care trăeşte din propria ei muncă şi valoare, nu se poate pretinde de către acei care astăzi îi consacră coloane întregi în ziarele „Viitorul" şi „Voinţa Naţională" că a avut'o în vedere, cînd nu i s'a legitimat nevoile de cît prin două legi anemice şi fără rezultat practic pentru dînsa. Căci, în afară de legea din 1887 şi legea meseriilor din 1902, nimic nu au mai făcut liberalii în avantajul acestei păturí sociale, atît de importantă din punct de vedere al bogăţiei şi economiei noastre naţionale.

Numai aşa se explică de ce admirabilul articol al d-lui Emil Socec, intitulat: *„Partidul conservator democrat şi elementul muncei"* publicat în ziarul „Ordinea", a avut un aşa de mare şi de bine meritat răsunet. Cu francheţa care-i este caracteristică, distinsul fruntaş al industriei romîneşti arată cauzele acestei indiferenţe ce s'a aratat acestei păture producătoare a ţărei. Şi vorbind de porţile larg deschise ale partidului conservator-democrat pentru tot ce e muncă şi energie, d-sa spune cu drept cuvînt că:

„Tendinţele partidului conservator democrat care are în fruntea-i un conducător atît de înţelept, activ şi prevăzător, corespund perfect de bine aspiraţiunilor tuturor acelora care au moştenit virtuţi de mîndrie, pe care nu le poate da de cît munca.

Nu e dar de mirat, ca elementul muncei reale şi cinstite să fie cu trup şi suflet cu acela în care se îmbină atît de minunat tradiţiunea veche, ponderată şi sănătoasă a ideéi conservatoare cu năzuinţele nouă, libere şi fecunde ale democraţiei romîne".

Ziarul „Viitorul" discutînd ideile emise de d. Emil Socec în menţionatul articol, afirmă faptul inexact că partidul conservator democrat nu şi-a însuşit nici una din revendicările meseriaşilor.

Partidul nostru, considerînd clasa meseriaşilor ca cea mai productivă şi folositoare, departe de a fi lasat'o în părăsire, după cum susţine „Viitorul", i-a dat cea mai mare atenţiune.

Şeful şi fruntaşii partidului au înţeles, acum ca şi în totdeauna, să aprecieze trebuinţele şi păsurile clasei mijlocii orăşeneşti, şi cînd le-au fost posibil să realizeze doleanţele meseriaşilor nu au ezitat s'o facă.

Noi am fost cei dintăi dintre partidele de guvernămînt care am afirmat că legislaţiunea uvrieră e săracă şi lipsită de legi proteguitoare muncei, sănătăţei şi vieţei meseriaşilor, trecînd în textul declaraţiunei de la 3 Februarie a. c., tendinţele de care e călăuzit şeful şi partidul faţă de meseriaşi.

Iată după însuşi textul declaraţiunei, care sunt credinţele noastre în această privinţă: *„Muncitorii din oraş, meseriaşii şi lucrătorii, au şi ei nevoile lor; asigurarea în caz de accidente şi pentru bătrâneţe este cea dintîi nevoe a muncitorimei. Partidul conservator-democrat e dator s'o rezolve. Pe lîngă această reformă organizarea legală a caselor de ajutor, reglementarea răspunderei patronilor în caz de accidente, înfiinţarea creditului meseriaşilor, sunt numai unele măsuri la cari partidul conservator-democrat e dator să cugete"*

Faţă de cele aratate cum s'ar putea califica insinuarea ziarelor liberale, făcută cu o vădită rea credinţă, că partidul conservator-democrat nu şi-a însuşit nici una din revendicările meseriaşilor!

Aşa dar, meseriaşii cum şi întreaga pătură mijlocie, vor avea de la partidul nostru legi prin care să se poată asigura munca, sănătatea şi viaţa lor, contra riscurilor de orice natură.

Se va alcătui deci o legislatură uvrieră care să corespundă vieţei moderne a meseriaşilor noştri, aşa cum e alcătuită în Franţa, Germania şi Anglia.

Şi în afară de acestea, fiind nevoe de proteguirea muncei noastre naţionale, tot partidul conservator-democrat o va îndeplini.

Din cauza lipsei de măsuri protecţioniste, diferitele noastre industrii, care formează unicul mijloc de trai al meseriaşilor, încep a fi doborite de concurenţa produselor similare străine.

E un interes dar de un înalt ordin naţional, —pe lîngă interesul profesional al meseriaşilor,—ca micele ca şi marele noastre industrii să fie protejate, să fie încurajate.

O experienţă de ani de zile, a dovedit că *legea pentru organizarea meseriilor*, alcătuită de liberali, are multe lipsuri, multe inconveniente care au provocat nemulţumirile meseriaşilor.

Atenţiunea noastră însă nu se va opri numai aci, ci vom merge şi mai departe pentru interesele muncitorilor din oraş, a meseriaşilor şi lucrătorilor, căutînd mijloace ca munca naţională să nu mai fie sacrificată şi pusă la bunul plac al concurenţei produselor industriei străine.

Reforma legislaţiunei uvriere, complectarea ei cu toate legile cari în apus au emancipat şi ridicat la adevărata ei valoare situaţiunea materială şi personalitatea morală a muncitorilor de la oraşe, va fi una din preocupările cele mai de căpetenie a partidului conservator-democrat.

Lascar Antoniu

Legenda bancnotelor

D. Gr. M. Buicliu, candidatul liberal în alegerea senatorială, are nevoie de multă reclamă: asta ie evident.

Cu un biurocrat, care-şi cheltuieşte vremea în afaceri cari n'au nici o legătură cu viaţa noastră socială; cu un om, care din cauza indiferenţei sale pentru luptele politice, ca şi pentru nevoile Iaşului, n'are nici un ataşament cu cetăţenii—cu un ast-fel de om, chiar dacă, după înţelesul liberal, el este un „fruntaş"—lupta pentru acei cari îl susţin este foarte grea.

In desperare de cauză liberalii au devenit iar liberali. S-ar fi părut un moment, că şi liberalii din Iaşi ar dori să schimbe vecinic calomnioasa lor armă de lupta. Dar d. Buicliu, în lupta ce se dă pentru el, a risipit credinţa aceasta.

Calomnia a fost reluată şi cu dînsa se tinde la acoperirea insuficienţei candidatului liberal.

Alături de injuriile personale ce se aruncă membrilor partidului conservator-democrat—şi vom reveni asupra lor—s'a fabricat şi o legendă: în alegerea senatoriala partidul conservator-democrat lucrează cu bani. S'a fixat chiar şi suma cu care s'ar falşifica voinţa alegătorilor colegiului I de Senat: 40,000 lei.

Cu legenda aceasta, ticluită după judecata colectivistă, se urmăresc evident două lucruri: se explică de pe acum căderea d-lui Buicliu şi se vorbesc infamii pe socoteala partidului advers, ca să se vorbească mai puţin de candidatul liberal.

Dacă aceste două argumente sunt, politiceşte, acceptabile—apoi un lucru este, însă, neesplicabil: îndrăzneala cu care se insultă un corp electoral atît de luminos, cum ie colegiul I de Senat.

Profesori superiori şi secundari; medici şi avocaţi; ingineri şi farmacişti; mari proprietari — iată din cine se compune colegiul pe care liberalii îl coboară în un colegiu de traficanţi!

Calomnia este prea mare şi dacă am relevat-o, am făcut pentru că ziarele carpiste şi colectiviste din Bucureşti, într'un duios concubinaj, se fac ecoul ticăloasei legende de la Iaşi.

Şi nu trebuie ca oameni din alte părţi să se imprietenească cu ideea, cu urîta idee, că la colegiul I de Senat se cumpără voturi.

AMĂRÂT

Imi moiu condeiul în cupa amărăciunei; îmi prăvăl călămara ca să pot cuprinde toată amărăciunea!

Amărăciune şi de cei mici ca şi de cei mari!

In amărăciune omul poate să-şi treacă hotarul gîndului său; inima numai slujidu-i de îndreptar.

Amărăciune de cei mici, căci duşi de vălturile luptelor celor de sus, fără să-şi dea samă de rostul vorbelor, de temeiul cuvintelor, de nedreptatea făptuită, se lasă înfricaţi de cei păimaşi şi uită de cel mai sfînt dar al sufletului omenesc: dragostea pentru binefăcătorul său.

Dar nu! să nu le luăm în nume de rău pasul greşit. Curăţenia sufletului celui mic nu o tăgăduim! Pornirea frumoasă a gîndului lor nu o mieşurăm, dar ce să faci, cînd nedirîguiţi bine în vălmăşagul lupteler pătimaşe, sînt tîrîţi fără de voe la lucruri, ce n'au pornit de la ei, ci li s'au pus cu de-a sila!

Nu! amărăciunea de cei mici nu încolţeşte în sufletul meu, pentru că nu-i cred vinovaţi la nepriceperea lor!

Amărăciune de cei mari! Da!

Cu cît mintea omului se hrăneşte cu cultura, cu atîta s'ar crede că este mai puternic izvor de înalte simţiri.

Dar precum ideea respunde în vorbă, şi sentimentul ideii pare a zăcea întâiu în vorbe, nu atît în inimă.

Paradă de sentiment se întîlneşte mai des; la tribună ai să vezi mai mulţi moralişti de cît practicanţii lor.

E mai uşor a prinde ideia moralei de cît înfăptuirea ei.

Această nepotrivire la cei luminaţi cu mintea între ideile ce au de morală, de lege şi de drept şi între practica ce fac ei înşişi de morală, de lege şi de drept, e tot fondul amărăciunei mele!

Iată un om chemat a dirigui într'un moment dat o parte din mersul statului, chemat a înfăptui legi, a administra interese.

Stăpîn pe un maldăr de idei generale de lege, de drept şi de morală, urcă treptele înaltei sale situaţii pentru a lovi în orice idee de drept, de lege, de morală.

Rău inspirând şi rău inspirat omul nostru porneşte prigonire contra tuturor ce nu's cu el; calcă legi, tălmăceşte rău şi pătimaş reglementele, administrează părtinitor interesele.

In toiul patimei deslănţuite s'a uitat de tot ce e curat în om; s'a făcut apel la josnicile patimi a celor mici. Gîndul curat a celor mici l'a restălmăcit; pornirea lor generoasă a întors'o în rău.

Sub această urîtă faţă de la un capăt la altul al ţărei prigoana şi-a făcut cale!

Irozi ai legei şi ai dreptăţei arată lumei haină de hârtie şi coroană de carton în loc de haina omului luminat.

Fără inimă de om, ei nu pot pricepe omul!

A lovi e arma celui răutăcios, celui îngust la minte şi mic la suflet!

Şi am fost lovit!

In această lovire, sufletul mi s'a cuprins în sine.

In cea mai mică cuprindere s'a pus cea mai mare putere. Şi socializînd lovirea şi prigonirea, sufletul trece peste cupa amărăciunei şi-şi găseşte în cutele lui noi isvoare de puteri, pentru noi lupte, pentru noi învingeri!

Sufletul îmi iese tămăduit din această cupă de amărăciune!

Voi privi pe duşman în faţă; dar dintre prieteni, cel în adevăr prieten iese încadrat mare, mai mare, căci în cuprinderea inimei mele, el numai a ştiut să toarne balsămul prieteniei.

Gh. Ghibănescu.

CATE-VA NOTE

Căsătorii între copii.

Preotul frances Denicau descrie o afacere foarte picantă: cum se însoară copiii în Madagascar. Treaba aceasta se face cu totul altfel de cît la noi unde copiii se însoară la joacă.

Fetele din Madagascar sunt absolut stăpîne pe trupul lor. La vrîsta de 8 sau 9 ani fata e bună de măritat; iar băiatul la 10 ani devine candidat la însurătoare. Iuţeala aceasta extra-ordinară se datoreşte climei. Părinţii nu pot face nimic ca să împedice anomalia aceasta. Elevul din clasa a IV-a primară este soţul elevei din clasa a II-a sau a III-a primară.

Domnişoare bătrîne nu există în ţara aceia cu climă foarte caldă.

*

După diversele interviewuri ce-au fost acordate de fiii Nababului, un ziar carpist, ca să şteargă efectele comice ale acelor interviewuri, publică un interview cu o moartă.

Moarta a spus lucruri mai de seamă de cît cei doui fii vii.

OAMENI ŞI LUCRURI

Roman şi dramă

Amîndouă representaţiile excelentei artiste Suzanne Desprès în oraşul nostru au dovedit din nou cît de ingrat lucru este transformarea romanului în dramă. Fiecare din aceste două genuri literare e cu desăvîrşire diferit, de sine stătător şi izvorînd din alte împrejurări, din alte temperamente şi menirea lor este să rămână aşa cum sunt. Drama, ca gen literar, este mult mai veche de cît romanul, care e o născocire a minţilor moderne. Tragediile cele mai sfăşiitoare le avem dela Euripide şi Sophocle; comediile cele mai hazlii de la un Aristophan şi Plaut. Pe vremea lor romanul nu avea fiinţă, nu era necesar şi nu era posibil. Cu totul alte condiţiuni psihice şi literare dau naştere romanului, cu altele—lucrări de teatru. Iar ca să vorbim de moderni oare piesele lui Bernstein se pot închipui sub formă de romane? N'ar rămînea nimic pe urma lor!

Şi tot atît de puţin a rămas din romanul lui Tolstoi „Sonate à Kreuzer", ori cât talent ar fi cheltuit cei duoi autori dramatici francezi pentru înscenarea acţiunei lui.

Cuprinsul violent, brutal, nedrept chiar, dar eloquent şi cuceritor—din „Sonata" lui Tolstoi e cunoscut lumei întregi. Nu e generaţie tînără din ultimele două decenii care să nu fi pătimit, să nu fi suspinat în faţa paginelor paradoxale ale „Sonatei"—distrugătoare de iluziuni, chinuitoare de inimi, operă de pesimism ascetic, pe cât de falşă, pe atît de convingătoare prin puterea scrisului.

Cu totul altceva e drama jucată de Desprès şi Lugné Pöe: Posd şi Lili—eroii—ne apar din actul I incompatibili, deşi revin abia din călătoria de nuntă. Profesorul apare în acelaşi act, un tip de prost îngîmfat cu care nu ştim pentru ce o să „cadă" femeea cinstită, dar plictisită de prea marea dragoste a bărbatului său.

Romanul lui Tolstoi pregăteşte cu o artă desăvîrşită pentru catastrofa finală. El ne conduce în mijlocul unor scene variate şi treptat-treptat spre momentul supremei şi decizivei gelozii a bărbatului şi uciderea femeei bănuite apare aproape o necesitate psihică.

In dramă e cu totul altă ceva. Cine nu-şi aduce aminte de celebrul dialog în tren, de geniala caracterizare a eroilor romanului, făcută prin punerea lor în acţiune; progresiunea neîncetată a enervării crescînde din partea eroului mai cu seamă, un tip sensual care a luat pe Lili din senzualitate, e gelos din senzualitate şi tot din sensualitate omoară cînd nu mai poate trăi cu ea,—care înşală tot din sensualitate.

Pe scenă însă avem o banală căsnicie, cu plictiseli curioase, cu peripeţii mai mult sau mai puţin obişnuite, o căsnicie a unor oameni cu temperamente diferite, în parte anormale şi care sfîrşeşte cu uciderea femeei într'un mod nenatural, lipsit de spontaneitatea gestului şi a hotărârii.

Din „Sonata Kreuzer" a lui Tolstoi rămîne tot aşa de puţin pe scenă cît rămîne şi din superbul roman al lui Daudet „Sapho" în drama văzută alaltă seară sub acelaşi nume.

Rodion

INDRUMARI NOUA

Necesare în învăţămîntul primar

II

Pe toată lumea oficială şi politică o auzi vorbind de: îmbunătăţirea stărei materiale, morale, sanitare a ţaranului romîn. Unde te întorci, se plînge pe ruinele unei generaţiuni care va dispare pe calea ce şi-a croit, datorită împrejurărilor educaţiei generale primită şi făurită de evoluţia vieţei noastre sociale.

Experienţa trecutului ne spune că e greşită calea în căutarea remediilor de îndreptare a vieţei noastre sociale, căci prea mult se cată la noi a se influenţa numai asupra generaţiilor ce se trec. Această procedare unilaterală exagerată nu va aduce rezultate apropiate bune, nici pentru generaţia ce se trece, nici pentru ceea ce se ridică. Ar trebui croit un drum mai idealist, să ţintim spre un viitor fericit realizat pentru generaţiunele viitoare, prin unele sacrificii a celei din prezent. Să nu avem pretenţiunea că într'o serie de cîţi-va ani situaţia poporului nostru să fie ideală! Nu! e peste putinţă.

Să nu se neglijeze nevoile vieţei sociale a generaţiei de astăzi, dar să se aşeze o temelie, o bază serioasă educaţiunei viitoarelor generaţiuni.

Pregătindu-ne din elevii de astăzi o viitoare generaţie sănătoasă, numai atunci poate fi vorba de un mediu social pregătit româneşte a trăi; iar acest mediu, familia de mîine, va şti să se asocieze la diversele probleme sociale, va şti ce să facă cu şcoala, va şti să utilizeze şi *drepturile* şi *datoriile* de cetăţean romîn aşa după cum interesul neamului nostru va cere.

Iată cum înţeleg a se croi drumul spre realizarea îmbunătăţirei educaţiei generale a poporului nostru.

Mergînd tot aşa cum am mers până astăzi, nu vom progresa temeinic. Progresele aparente de astăzi multe le-am văzut cît sunt de superficiale. *S'a neglijat educaţia poporului.* Şcoala, s'a văzut, că nu a fost îndestul de bine croită, după nevoile poporului. S'a abuzat de formalism, căutîndu se a se imita organizaţia şcoalei din ţările de apus ca: Anglia, Franţa, Germania—dar nu s'a avut în vedere atmosfera intelectuală în care se desfăşoară acolo viaţa socială faţă cu a noastră.

Şcoala noastră primară s'a clădit pe o bază străină de organismul nostru social, străină de aşezămintele noastre, de obiceiurile noastre, de nevoile şi aspiraţiunele noastre.

Organizaţia şcoalei noastre, chiar ca tendinţă, ştiinţificeşte vorbind, nu corespunde nevoilor, întru cît nici educaţie nu se face, şi nici instrucţia, vom dovedi că nu corespunde necesităţilor vieţei noastre sociale.

Intr'adevăr, am zis că şcoala este organul principal de funcţiune socială. Scopul ei teoretic şi practic trebuie să fie acel, de a *deveni o instituţie de desvoltare a vieţei complecte şi de adaptare la existenţă. Un mijloc de adîncire a existenţei.* Aceasta e menirea ei ştiinţifică modernă. Acesta e curentul modern. Şcoalele lui *Reddie* din Anglia şi acele ale lui *Demolins* din Franţa, explică admirabil idealul ştiinţific şi practic al şcoalei moderne.

Este croită organizaţia şcoalei noastre măcar pe un teren ştiinţific? Nu—Practic? nici atît.—Căci din statistica inalfabeţilor s'a văzut pe deplin, superficialitatea cu care s'a căutat a se influenţa poporul de foloasele instrucţiunei şi educaţiunei. Ştinţa încadrată în programele

noastre și predate cu orariile actuale, nu se poate concepe a fi considerată ca un auxiliar, un instrument, o forță a omului cu natura *în adaptarea lui la condițiile de viață*.

La noi tot pentru diplomă se învață,— nu pentru realizarea unui plan practic.— Ne plîngem însă și strigăm prin toate colțurile, că comerțul e în mîna streinilor, că industria tot așa, că agricultura, principala ocupație a poporului, se face în mod barbar, că proletariatul intelectual ne amenință ca un balaur etc...

Apoi ne mai plîngem că poporul urăște școala, amenzile școlare dovedesc aceasta și opunerea de a-și da copiii la școală, sătenii mai cu samă. In parlament numeroși representanți ai națiunei au criticat organizația școalei noastre primare și însuși dl. Președinte al Consiliului, bătrînuĭ om de stat, nu a ezitat să afirme în sesiunea aceasta a camerei, că școala nu conrespunde unei organizări necesare poporului nostru.

Victor Munteanu

Strecurîndu-se unele erori de tipar în bucata publicată în numărnl trecut al „Opiniei": *Semnul*, o reproducem din nou

SEMNUL

Din toate cîte sunt pe lume,
Nu-i una fără semn anume:
După miros cunoști o floare;
Cunoști un fruct după savoare;
Un geniu după o gîndire,
Și steaua după o sclipire;
Pe un om de duh, pe cum privește
Și pe neghiob pe cît vorbește;
Cunoști o pasăre pe glas;
Copoiul de vînat pe nas;
Un cîne ori un om turbat,
Pe bale și lătrat;
Cunoști o fiară
După ghiară:
După un fluer, pe merloi;
După mai multe, pe cioccoiu.

„Opinia" la Focșani

Marea întrunire conservatoare-democrată

Partidul conservator-democrat din Putna a fost convocat de conducătorii sei la o consfătuire. Au luat parte, pe lîngă comitetul local, d-nii Al. Bădărău, Nestor Cincu, Rădulescu Motru, Xeni, Gh. Tască și D. Stánescu, cari au fost întimpinați la gară și primiți în urale.

Distinșilor oaspeți li s'a oferit dejunul de d. N. Rainu, fost deputat, și la orele 2. p. m. au plecat spre clubul conservator unde sutele de cetățeni erau adunați. Li s'a făcut ovațiuni nesfărșite și manifestațiuni de simpatii.

D. Vasile Nădejde, fiind proclamat presedinte al intrunirei, mulțumește concetățenilor s'au răspuns în număr mare la această întrunire, urează buna venire d-lui Bădărău unul din fruntașii stîlpi ai democrației conservatoare, și regretă lipsa d-lui Gogu Constantinescu șeful partidului conservator-democrat care din cauză că este bolnav este reținut în casă. Zice că ruptura e un eveniment care a creat partidul nou conservator și că Conservatorii putneni urmează cu devotament necondiționat pe dl. Take Ionescu.

D-l Rădulescu Motru profesor universitar arată că avem de luptat cu două feluri de adversari: cu liberalii și cu foștii noștrii amici.—Acești din urmă trăesc pe legenda basmelor. Ei se laudă și s'au lăudat că sunt partidul palatului, că sunt naționaliști, uitînd ca la Iași li se ziceau *partid internaționalist*.—D-l Take Ionescu în viața sa politică a dat dovezi de dragoste pentru popor pe cînd junimiștii n'au fost în stare să facă nimica.—Mai zice că e basm că au stat major, apoi cu acest stat major a îmbătrînit în opoziție (voci din public „a devenit Tambur-major")— Arată ce înseamnă stat major și cum dl. Carp nu dă nici o importanță statului seu major.

De așa stat major să ne ferească d-zeu. Protestează cum că partidul ar inclina spre liberali. D-l N. Săveanu șeful liberalilor din Putna mi-a spus azi în tren că iscăliturile de aderenți în partidul d-lui Ienibace de aci sunt adunate de la foștii membrii ai unei societăți „*Albina*" și se compune din trăntori cari nu mai au nici o meserie (voci) și șterși din listele electorale.

Urează viitor strălucit acestui mare partid și șefului seu dl. Take Ionescu, (aplauze furtunoase care durează 3 minute).

General Stoika se adresează d-lui Bădărău și 'l salută cu dragoste căci e un înțelept fruntaș al partidului.—De cînd a murit Lascar Catargi partidul conservator a fost reu condus de d. Cantacuzino și numeroasa sa familie. Fuziunea s'a făcut în grabă și de aceia n'a fost durabilă și nici s'a luat consimțămîntul oamenilor de valoare.

Azi suntem liberi fără epitropia d-lor Carp sau Cantacuzino și deci vom putea lucra și avem toată încrederea în conducătorii noștri oameni distoinici.

D-l Xeni. Adversarii se întreabă care ne e programul și la aceasta a răspuns șeful nostru că avem un partid conservator progresist prin tendințe, democratic prin compoziție. D-l Carp nu poate fi progresist, d-sa zice că nu cunoaște de cît *regele și dorobanțul*. Aduce putnenilor salutul capitalei. Avem un partid puternic pe baza solidă a democrației, și trebue acum să luptăm uniți căci de asta se tem dușmanii noștri.—Termină strigînd: Trăiască partidul conservator-democrat (aplauze).

G. Tască. Zice că un șef nu poate decapita un partid, dar un partid a dovedit c'a decapitat un șef căci partidul face pe șef.

Dacă dl. Take Ionescu are așa mulți prieteni este fiindcă în afară de celelalte partide are aspirațiuni deosebite. D. Carp nu tăgăduește politica sa reacționară, dar amicii sei sunt fățarnici și voesc a face să treacă drept cel mai mare democrat.

Mai vorbesc d-nii Stănescu, Matei Botez, Rainu.

Discursul d-lui Bădăreu

Oratorul este primit la tribună cu mari ovațiuni. Iată în rezumat cele spuse de fruntașul nostru:

Este de sigur și îmbucurător și caracteristic faptul că ați venit în număr atît de mare la această consfătuire a partidului conservator-democrat, căci acest lucru dovidește că dragostea de idee vă mînă și nici un alt considerent oarecare.

Ați venit în așa de mare număr în contra voinței liberalilor și a acelora care în localitate, au reprezentat diriguirea partidului conservator—căci administrația Focșanului a fost oropsită dela începutul guvernărei conservatoare.

Nu recunoștința pentru serviciile aduse de Gogu Constantinescu v'au făcut să îmbrățișați cu atîta căldură ideile preconizate de partidul conservator-democrat— căci în fapt Gogu Constantinescu n'a putut să facă nimărui un serviciu căci a fost din prima zi cel mai oropsit dintre prefecți. Altă ceva vă leagă pe d-tră Putneni de Gogu Constantinescu: este felul său de a se îngriji de județ și comună, administrația minunată făcută de acest om admirabil conducător, perfect administrator.

Putna ar putea fi considerată ca județul unde fuziunea a fost mai reală, căci ultimul ales al partidului conservator fuzionat este dl. Delavrancea. De fapt, însă, dl. Delavrancea nu este alesul fuziunei mai curînd al confuziunei, este alesul d-lui Săveanu.

Vedeți dar că nu se poate spune că d. Săveanu știe să se ocupe numai de lucruri mici și personale. D-sa a dovedit că știe să aibă și preocupări superioare și a voit ca bardul în proză care cîntă mereu dealurile Putnei și ale Vrancei, acoperite cu vii, să aibă de reprezentant pe acel care știe să spuie lucruri atît de frumóse despre minunatele voastre locuri.

Trecînd apoi le situația actuală politică d. Bădărău spune că partidul conservator-democrat va fi chemat, în curînd, să puie în aplicare ideile de care este călăuzit și aceasta din cauza incapacității de care dau dovadă liberalii și nechemărei celorlalți.

Liberalii au dovedit incapacitatea lor și prin modul cum au conceput reformele și prin modul cum au înțeles să rezolve problemele importante și prin vîntul de anarhie ce-l răspîndesc mereu.

Dv. vedeți foarte bine cele ce se petrec. Au votat o lege a tocmelelor agricole, absolut inaplicabilă. Ei n'au înțeles cît de folositoare era soluția preconizată de d. Take Ionescu a unui guvern de coaliție, care să prezideze la facerea și aplicarea reformelor. Liberalii n'au înțăles, dintr'un spirit strîmt de sectarism politic să facă acordul decît asupra unui singur punct, acel al izlazurilor și aceasta numai dintr'un considerent politic, spre a scapa de acuzarea că au lovit în constituție.

Și rezultatul îl vedem. Inaplicabilă în unele privinți, legea aceasta prin intermediul comisiunei superioare agricole, contribue la întărirea vîntului de anarhie.

Prețurile regionale, ca fixarea maximului cel puțin cu 30 la sută mai prejos de valoarea reală, cînd se știe că de obiceiu transacțiile se fac pe prețul de mijloc și un maxim fixat, nu dovedește oare o tendință nenorocită de a face dovadă în ochii mulțimei că statul poate face orice și că are putere de a atinge drepturile cele mai garantate.?

Dar incapacitatea reesă și din modul cum ie concepută legea în chestiune, căci între altele se duce în Muntenia sistemul lucrului în bani, care a provocat sărăcia în Moldova în loc să fie adus în Moldova sistemul din Muntenia.

Dar spiritul de anarhie ce învederează și în toate celelalte direcțiuni! La instrucție d. Haret, respunzînd în Senat, spune că a luat măsurile cunoscute contra unor profesori secundari—vedeți că ie vorba de fruntașii veței noastre orășănești— pentru că erau incapabili. In fapt, însă, cei mai mulți au rămas la locurile lor. Cum remîne cuprestigiul învățămîntului?

Dar faptul extra-ordinar de grav ca un guvern întreg să primească un banchet de la un impricinat care a doua zi urma să aibă un proces la Curtea de apel din Galați și în care pe lîngă o sumă de interese materiale, pentru impricinatul în chestiune se pune o mare chestiune morală căci drepturile sale sunt contestate din cauză că se susține că n'ar fi tocmai curate mijloacele prin care a ajuns să posedeze anume lucrări. Se prea poate ca magistrații să recunoască că dreptatea ie de partea d-lui Cocias. Dar cum remîne cu ideea ce-și va face partea adversă în proces cînd întreg guvernul primește un banchet de la acel impricinat cum remîne cu prestigiul magistraturei?

Liberalii nu mai pot guverna fiind-că au întrebuințat în rău creditul ce le-am făcut. Guvernarea de mîine, menită a însemna reîntronarea ordinei va aparținea cu siguranța partidului conservator-democrat, puternic și unit, avînd de conducător pe cel mai de seamă dintre barbații noștri de stat, pe acel care a fost în permanență un destoinic sfetnic al tronului și cel mai priceput în a lecui relele de care suntem bântuiți și a realiza indicațiunile venite și de la factorii care sunt deasupra partidelor și de la nevoile reale și curente.

Litere-Științe-Arte

Un lapsus. Excelentul confrate bucureștean „Tribuna romînă" a onorat „Opinia" cu aprecieri elogioase asupra modului cum e redactată și a relevat menirea gazetei noastre într'un centru intelectual ca Iașii. Fără a se mulțumi însă cu aprecieri generale a acordat, personal, unora din colaboratorii ziarului o sumă de laude — în modestia noastră le credem chiar exagerate — și de epitete, lucru pentru care nu-i putem fi decît recunoscători.

Vorbind de colegul nostru Herovanu, redactorul bucureștean se mărginește la esclamația: „dar dulcele și timidul Herovanu!" și lucrul ne pune în nedumerire. Vrut-a confratele să caracterizeze pe amicul nostru ca atare? Vrut-a să-i califice astfeliu stilul de scriitor? Ni se pare că n'a fost complect,—ori că s'a făcut ecoul unor vechi amintiri și impresiuni personale, fără să urmărească articolele publicate de autorul lui „Paria" în coloanele „Opiniei". Căci în ele ar fi descoperit nu numai dulceața unui stilist fără pereche, dar ar fi simțit pe lîngă farmecul ce împrăștie fraza lui elegantă și sonoră,— vigoarea care însoțește pururea cuvîntul suggestiv, expresia colorată, imaginea înaripată, calități cari dau prozei lui Herovanu un avînt rar și o rară putere de pătrundere.

Omul acesta dulce—a făcut pe adversari să guste multe amărăciuni; visătorul timid de altă dată — a scris în „Opinia" cele mai curagioase și mai redutabile atacuri, de a căror putere s'au resimțit în special d-nii G. Panu, N. Iorga, A. C. Cuza și alții. Ni s'a părut dară prea... dulci epitetele timide ce-i acordă lui Herovanu—colegul bucureștean.

*

Concertul corului mitropolitan care trebuia să aibă loc Duminica trecută la societatea de gimnastică, muzică și sport, a fost amînat pentru Duminică 2 Martie.

*

Amintim publicului că mîne seară, Marți, are loc beneficiul d-nei Aglaia Pruteanu, excelenta artistă cu piesa lui Ostrowski: „Floare de pădure".

*

Sîmbătă seara, 23 Februar se va juca pentru întăia dată: „Barbații cu sistem", o foarte amuzantă comedie.

*

Piesa tolstoiană „Sonate à Kreuzer" jucată de trupa excelentă a d-nei Suzanne Desprès fusese anunțată la Viena pentru două representații, dar a fost scoasă după prima seară, căci a displăcut publicului. Despre această piesă se vorbește și în pagina I și în foiletonul numărului de față.

*

Ziua de eri, duminecă, a dat Iașului un adevărat record artistico-literar. Așa, în timpul zilei avurăm un matineu la teatru național, un concert de muzică de cameră la Conservator, o conferință științifică—a d-lui dr. Zosin—la Universitate, două reprezentații de cinematograf; seara: „Manasse" la teatrul național, 2 reprezentații de cinematograf.

Hotărît lucru: ne civilizăm.

*

Seara de 21 Februarie va fi o adevărată serbătoare pentru iubitorii de artă. La teatrul național se va juca, în beneficiul d-lui Bulfinski „Năpastea" de maestrul Caragiale și „Greva ferarilor" de Fr. Coppée.

*

STRUNA ZILEI

UN DIALOG

«...Am căutat să am un interview pentru, Evenimentul cu spiritul princesei Maria Obrenovici, printr'un intermedin care-mi stă la îndâmînă.

I D. D., institutor

— Dar cine ești tu, intermediu?
— Eu sunt, Obrenovici Maria,
Carpist cât se poate de... mediu
Și numele meu e: Prostia.

Informații

● Consiliul general al județului Vaslui, intrunit ieri, a votat un credit de un milion și cincizeci mii lei, pentru lucrări de șosele.

● Astă-zi candidații din seria a IV-a la examenul de înaintare pe loc a învățătorilor, vor da ultima probă.

De seară se va da rezultatul, iar mîine va fi chemată a cincea serie, compusă din 18 învățători.

● **Politica la Vaslui**.— Membrii clubului conservator democrat din Vaslui, întruniți ieri, în localul clubului, au semnat următorul proces verbal:

Subsemnații membri ai clubului conservator democrat, convocați astăzi de către d. vice-președinte al clubului în localul clubului conservator democrat, în urma propunerei ce ni s'a făcut pentru alegerea unui casier și secretar al clubului, după discuțiunile ce au avut loc, am decis, cu unanimitate de voturi, alegerea d-lui Eduard Motăș de casier al clubului, iar a d-lui Matei Bottez ca secretar,—decidem asemenea ca d. Președinte să ia măsurile necesare pentru predarea averei clubului de către vechiul casier, noului ales.

Pentru care am încheiat acest proces verbal, astăzi 17 Februar, 1908 semnîndu-se de toți membrii prezenți.

D. S. Donici, P. Gorgos, Al. Vasiliu, Aurel Rîșcanu, Ceaur Aslan, căp. Leon Dimitriu, N. Lupu, inginer N. Bottez, D. A. Rășcanu, I. Tiron, Gh. Ullea, I. Spiridon, T. Mandrea, Iorgu Motăș, Iancu Motăș, Const. Manoilescu, D. Mogoș, D. G. Bogdan, François, Bottez, Victor Dimitriu, Virgil Stăuceanu.

● **O afacere** „delicată". — In consiliul general al județului Vaslui ie și un domn Șerpescu, care contrar legei, ie și furnizor al județului. Prefectul, zic unii, ar fi tolerînd acest cumul nelegiuit, fiind-că d. Șerpescu ar fi numai un pseudonim, adevăratul furnizor fiind d. Neron Lupașcu.

Cazul a fost adus la știința consiliului de d. consilier Mironescu și ministerul de interne, sesizat de acest caz, a dat prefecturei adresa ce urmează:

No. 616, 10 Ianuar 1908.

Față de cele arătate de dv. cu raportul No. 63, prin care spuneți că d. Gh. Șerpescu are antreprize, vă comunic că urmează să puneți, în prealabil, chestiunea în deliberarea cons. jud., spre a se conforma art. 28 din legea c. j., combinat cu art. 38 aceeași lege, care *oprește categoric* pe consilierii județeni a fi și antreprenori.

Cu toată această formulă adresă, d. Șerpescu—Lupașcu continuă să cumuleze ambele „demnități".

In ședința de ieri a consiliului, atingîndu-se din nou această chestie de către domnii Gorgos și Mironescu, unul din consilierii județului, d. Călinescu, a declarat că presența interpelatorilor este *jenantă*!

Adevărat!

● La cursul de adulți, înființat la penitenciarul central din localitate, urmează 50 de deținuți, cărora li se predau cursul de cl. I-a primară.

Cursurile se țin două ore dimineața și două după amiază.

DIVERSE

— D. C. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, va veni în primele zile ale lunei Martie în localitate spre a inspecta penitenciarul central.

Din Iași, d-sa se va duce tot în acelaș scop, la Dobrovătz.

— Duminică, 24 Februarie, la ora 2 p. m., va avea loc, în localul școalei de băeți Trei-Erarhi, o conferință agricolă, ținută de dl. Dimitrie M. Popovici, conferențiar special al ministerului de instrucție.

— Operațiunile de recrutare la dispărțirea I-a s'au terminat eri.

Astăzi s'a făcut revizia.

Mîine comisiunea de recrutare va începe operațiunile la dispărțirea a II-a.

— Primarul comunei Copou a avizat parchetul că aseară, pe drumul dintre Cîrlig și Copou a fost găsit mort locuitorul Ivan Coroi.

El prezinta mai multe răni la cap.

Din cercetările făcute s'a constat că numitul locuitor a petrecut eri toată ziua la crîșma lui Gheorghe Balan, împreună cu consătenii săi Gh. Cojocariu, Ioan Polonic și Iohan Rapenștein, cu care a plecat spre casă.

Aceștia au și fost arestați.

— Serata cinematografică ce trebuia să aibă loc la Teatru-Circ Sidoli, în ziua de Joui 28 Februarie, în beneficiul societății funcționarilor de la tramvai, s'a amînat din cauză că acea zi cade în septămîna mare cînd spectacolele sunt oprite, pentru seara de Marți 4 Martie.

Biletele vîndute dar pentru 28 Februarie sunt valabile pentru 4 Martie.

— Astă-zi s'a început la administrația financiară plata pensiilor civile și militare pe luna Februarie.

— Joi 21 Februarie, la orele 3 jum. p. m. va avea loc la biserica sf. Spiridon căsătoria religioasă a domnișoarei Felicia M. Stourdza cu d. Lucien George Dahon.

— Vilele Troli—Scolari din Iași, aleea Principesa Maria, au trecut în proprietatea d-lui Oscar Gh. Vasilescu.

Cumpărarea s'a făcut cu 167 658 lei.

„Sonate à Kreutzer"

Priviri indiscrete

La un spectacol atît de pasionant ca acel ce ne-a fost dat să vedem ieri seara, cînd, cu o putere de pătrundere căreia nu-i scapă nimic, autorul analizează sentimentele ajunse la paroxismul lor și cînd aceste sentimente sunt redate cu atît adevăr cum ne-au fost redate de Suzanne Desprès și de trupa sa, de sigur că e tot atît de interesantă urmărirea impresiunilor produse în publicul auditor pe cît e de atrăgătoare desfășurarea acțiunei.

In adevăr, fie-care individualitate, stăpînită de scenele ce îi sunt înfățișate, se manifesta într'un mod deosebit, destăinuind, adesea ori fără a-și da seama, caracterele predominante ale firei sale.

Trecînd de la individualități la secse, aceste carastere vor fi și mai ușor de studiat.

Ce este „Sonate à Kreutzer"?

Un șir neîntrerupt de dureri, dureri sufletești, dureri sfîșietoare. Sub obsesiunea unei bănueli, bărbatul se svîrcolește în chinurile cele mai groaznice. Cînd, sub influența geloziei care'l roade, este tigrul căruia i-ar trebui sînge pentru a se liniști, cînd, revenindu-și în fire, caută să îndrepteze răul făcut, se tîrîe la picioarele soției cerîndu-i iertare pentru a reveni, o clipă mai tîrziu, să o murdărească din nou cu noroiul bănuelelor insultătoare. Și răstimpurile de friguri și abatere se reînoesc, din ce în ce mai dese, jalonînd drumul ce duce la inevitabilul deznodămînt, la satisfacerea brutei dezlănțuite prin distrugerea cauzei suferințelor sale...

Și bărbații urmăreau fie-care intonațiune, fie-care gest, fie-care vorbă. Intr'un moment sau într'altul se recunoșteau, se vedeau pe dînșii într'o situație psihică, trecută sau viitoare, asemănătoare celeia prin care trecea personajul lui Tolstoi. Și pe nesimțite, sub puterea halucinației căreia erau supuși, le pătrundea în inimi fiorul de spaimă a nenorocirei presimțite, probabilă ce parcă voia să se abată pe umerii lor.

Idealul și speranța sunt caractere inerente firei omenești. Ele sunt inseparabile. Dacă, la un moment dat aceste două sprijine ale existenței noastre, ne lipsesc, cădem Și căderea e cu atît mai distrugătoare cu cît fusesem mai încrezători. Și atunci, inevitabilă, sinuciderea iar la cei slabi, abrutizarea complectă, voită.

Și spre cine se îndreaptă cu mai mult dor, idealul, speranța bărbătească spre a fi satisfăcută dacă nu spre femee? Femeea, privită prin diferite prisme ce e drept, iată stăpînul gîndurilor lor. Tineri, în ea văd realizarea trebuințelor sufletești, atît de gingașe la acea vrîstă; bătrîni, în ea văd zugrăvite zilele cele mai înduioșătoare ale trecutului lor, iar în prezent, cînd ilusiile reușesc a se strecura printre cutele inimei lor, tot pe ea o văd strălucind fermecătoare.

Cum reacționéză Femeia, pe scenă, pentru a vindeca pe soțul ei de boala ce'l nimicește? Răspunde prin cuvinte nepotrivite; prin felul de a se purta, ațîță suferința; întoarce ferul roș în rană care apoi, în loc de a fi cauterizată, apare mai sîngerîndă. Neîndemînatecă, necunoscînd rolul ce este chemată să'l joace, ea este, fără a fi cîtuși de puțin vinovată, acea ce pune cuțitul ucigător în mîna aceluia din care ar fi putut face tovarășul cel mai nedespărțit, prietenul cel mai sigur.

Necunoștința rolului ce sunt chemate să'l joace, iată ce face ca femeea să fie, adesea ori, instrumentul de distrugere a fericirei caznice.

Din nenorocire, acel ce ar fi aruncat o privire în sală ar fi putut constata cu ușurință cît de întensă, cît de adîncă este această necunoștiință. Ar fi văzut, în momentele ce ar fi trebuit să deschidă ochii tuturora și să pasioneze pe toate, ar fi văzut zîmbetul pe multe buze femeești.

In chinurile născute dintr'o iubire prea mare și prea esclusivă, nu vedeau, de sigur, de cît manifestările unui egoist stăpînit de o idee fixă călăul femeei sale. Oare de ce nu vedeau în ele nevoia unei siguranțe pe care acea femee nu-și dădea osteneala sau nu putea să o sădească în inima sfîșiată? Sau poate surîsul era provocat de neîncrederea în posibilitatea ecsistenței reale, în viața banală de toate zilele, a unei iubiri așa de nemărginite.

Nu, Doamnelor: adesea ori dragostea soților D-voastră e tot atît de mare, și dacă nu o exteriorizază e că se tem în tot deauna de a vedea apărînd, în asemenea împrejurări, surîsul ce flutura aseară pe buzele d-voastră. Vă stă bine acel surîs, neîndoelnic, dar atunci, cît de dureros ar fi pentru dînșii!

Eugen Denize

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun

Ultime informaţii

● *Ministrul instrucţiei a decis suspendarea tuturor proceselor de învăţători, cît timp vor dura examenele de înaintare pe loc.*

Aceasta din cauză că inspectorii sunt reţinuţi la acele examene.

◕ *O circulară a ministrului de rezboiu, sosită zilele acestea, a produs mare mirare printre ofiţeri. Circulara stabileşte că tuturor ofiţerilor de la căpitan în sus, cari au fost detaşaţi cu serviciul fie în corpul jandarmilor rurali, fie în corpul grănicerilor, fie la şcolile militare, nu li se sor socoti anii serviţi acolo la anii de pensie.*

Această circulară va produce o mare mişcare în armată, întru cît toţi acei ofiţeri cari se află detaşaţi, vor cere rechemarea lor în corpuri.

● Consiliul comunal a fost convocat pentru astă-zi la orele 4 jum.

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni: condiţiunile licitaţiei pentru lucrările de construirea şi repararea străzilor; fixarea diurnei d-lui At. At. Gheorghiu, pentru facerea actelor de vinderea—cumpararea locurilor expropriate în interesul aducerei apei; cedarea de către stat a unui loc la Copou, pentru construirea unui canton; cererea d-lui V. Ştefănescu, de a se prevedea în contractul de reînchirierea cantonului de la Copou că are voie a lua materialul din baratca construită de el în cazul cînd s'ar dărîma cantonul.

● Aflăm că d. colonel Dim. Mihăiţă, şef al intendenţei corpului 4 de armată, cu ocazia trecerei sale la pensie pe ziua de 1 Aprilie, va fi înaintat la gradul de general în rezervă.

● D. Lt.-colonel Dimitriu, de la divizia a III-a, va fi numit şef al intendenţei corpului 4 de armată, pe ziua de 1 Aprilie, în locul d-lui colonel Dimitre Mihăiţă.

● Direcţiunea generală a serviciului sanitar a cerut prefecturei de judeţ să pună în vedere celor 39 foşti elevi ai şcoalei de infirmieri şi sub-chirurgi, care au căzut la examen, că sunt admişi a da un nou examen în ziua de 3 Martie a. c., cînd toţi trebuie să se prezinte la institutul patologic din Capitală.

● Astăzi la orele 10, s'a întrunit la Universitate comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor din circumscripţiunea I-a Iaşi, şi a fixat ziua de 2 Aprile pentru judecarea învăţătorului Ioan Damir de la şcoala rurală din comuna Totoeşti-Bîrleşti, chemat în judecată pentru insubordonanţă.

● Domnişoara Florica Botez a fost victima unui accident, care din fericire, nu pune în pericol viaţa distinsei domnişoare, bine cunoscută în cercurile muzicale din Iaşi.

D-ra Florica Botez, care locueşte împreună cu fratele seu, secretarul şcoalei de Arte, în localul acelei şcoli, se afla astă-zi pe balconul apartamentelor etajului II al şcoalei.

D-ra Botez şedea cu mînele răzamate pe balcon şi la un moment dat —nimeni nu-şi poate explica anume cum—ea căzu jos.

Au venit doctorii maior Vicol şi Anghel, cari, constatînd gravitatea cazului, au dispus transportarea rănitei la spital.

D-ra Botez se află în secţia d-lui dr. Juvara.

Serată.—Sîmbătă seara a avut loc în salonul societăţei de gimnastică, sport şi şi muzică, din strada Şcoala de arte, obicinuita serată dansantă.

Am remarcat pe d-rele: Teodorescu, M. Vasiliu, C. Rober, E. Rober, Ionescu, Demetrescu, Constanţius, Harnagea, Brudea, Pompilian, Bădărău, Alexandrescu, Deleanu, Dobreanu, Sălceanu, Horga, Pilescu, Mărgărit, Popovici etc.

D-nele: Stihi, Andriescu, Rober, Brudea, Vasiliu, Pompilian, Demetrescu, Deleanu, Harnagea, Dobreanu, Pilescu şi Mărgărint.

Dintre d-nii asistenţi şi neobosiţi dansatori remarc pe d-nii: Praja preşedintele societăţei, fraţi Stihi, Proea, Vasiliu, Vrânceanu, Stoinescu, M. Rober, Gh. ber, Rădulescu, Constanţius Jănică, Gh. Botez, Ică Pavlu, fraţi Stamatiu, Mucenic, Michiu, Simionescu, Sadoveanu, Vintilă, Olănescu, Buzdugan, Chefneux, Gheorghiu, Bonciu, Babeş, Andriescu, Miclescu, Vasiliu, Tică Vasiliu şi Popovici.

S'a petrecut anmirabil pînă la orele 2 noaptea, cînd serata a luat sfârşit.

● La 24 Februarie se va reprezenta „Strengarul din Paris" în beneficiul societăţei „Reuniunea femeilor romîne".

● S'a acordat un concediu de zece zile, d-lui dr. E. Iliescu, medicul veterinar al judeţului.

● D. G. D. Şerban, preşedintele Camerei de Comerţ, pleacă în astă-seară în Capitală, pentru a lua parte la şedinţa creditului viticol, al cărui membru este.

● Rezultatul examenului de Comerţ, care s'a ţinut zilele aceste la Bucureşti, nu se va da decît la 25 a. c. luni.

● D. Anton Popescu, impiegat clasa I-a la administraţia financiară din Huşi, a fost numit controlor pe lîngă administraţia financiară din localitate, în locul d-lui Ilie Cocea.

● Astăzi a avut loc la judecătoria ocol. II între doi evrei din Ţigăneşi un proces în care urmà să se depună şi un jurămînt „more judaico", pentru care motiv fusese învitat şi rabinul comunităţii evreeşti. Suma în litigiu fiind numai de 10 franci, reclamantul s'a lăsat convins să renunţe la jurămîntul eu bucluc.

● De la Ministerul justiţiei s'a remis astă-zi primului president al tribunalului Iaşi, noul plan al restaurărei vechiului palat administrativ.

● **Balul costumat al Reuniunei.** — Eri a avut loc la şcoala profesională a «Reuniunei Femeelor Române», un bal costumat, organizat de elevele acestei şcoli.

Dintre asistente am putut remarca pe d-nele: Elena Mărzescu, preşedinta şcoalei, M. Stamati directoara şcoalei, Atena Cocea, Sofia Ganea, Laura Constantinescu, Pennescu, Popescu, Muşata, Stihi, Gavrilescu, Burghelea, Mişoc, Wişnewschi;

D-şoarele: Severin, Neculau, Fărcăşanu, Bontaş, Eraclide, Pennescu; d-nii: Stihi, Gavrilescu şi Wişnewski.

Iată şi elevele care s'au distins la acest bal, prin frumuseţa costumelor:

D-rele: Teodoreanu, într'un splendid costum de carmen, Olga Rusu în negru, reprezentînd cu multă dibăcie femeea-avocat, Angelica Severin cît se poate de drăguţă Carmen, Natalia Neculau, un drăgălaş înger în bleu, Cogean representa sticla de champagnie, Margareta Drăghici într'un costum de cărturăreasă, Viorica Frunzetti, în bleu, Valerie Herţog într'un original costum de vînzătoare de cucoşei, Laura Vlad f. drăguţă în spaniola, Elena Paraschiv, în costum de page, Virginia drăghici în vert-nile, representînd nufărul, Ana Celus damă de pică, Elena Cojocaru noaptea, Victoria Cracalescu factor poştal, Emilia Irimescu într'un splendid costum de romană, Alexandrina Gălușcă ţigancă, Cornelia Răşcanu bébé, Valeria Zaharia vînzătoare de violete, Matilda Herţog în rochiţa rîndunelei, Eugenie Rişcanu ţigancă, Cecilia Cujbă libelule, Constanţa Sprinceană abecedar, Elisa Pascali mac roş, Ida Simionescu viţă de vie, Ecat. Brumă maică, Eug. Celus în un splendid costum naţional, Margareta Neagu, deşteptătoare, în negru, L. Costinescu o drăgălaşă florăreasca, Beatrice Velciu scufiţa roşă, E. Ciudin, fata în casă, N. Vereanu bucătăreasă, L. Brăiloi vînzător de ziare, E. Beringhe flăcăul romîn, Em. Constantinescu ţigancă, Mărioara Wişnewski, un admirabil îngeraş, Alexandrina Ioanid, comic-clown, Elena Baciu, covrigăreasă, Mathilda Mishănescu, băieţel din vechime; Maria Bădăreu, Bufon; Olga Pamula crizantemă; Lucreţia Mihail, dama de caro; Lucia Broşteanu cerul cu stele.

Toate costumele, care erau admirabile, au fost lucrate de eleve în şcoală, din hârtie, sub conducerea distinsei maestre d-na Wişinewschi.

○ Teatrul regal (Fost Pastia). — Marele Teatru Cinematografic, Luni 18 Februarie, brilanta reprezentaţie. Contrabandiştii de Diamante, Visul unei bucătărese, Stepple-chasse din Liverpool, Indrăzneaţa hoţie de la poştă, Tragedia unui brutar veneţian, Bataia în şcoală, Şpionii Japoneji, Scene intructive din viaţa Japoneză etc.

Preţuri populare: Loja de 4 persoane 6 lei, Loc rezervat 1 leu 50 bani, Stal I numerotat 1 leu, Balcon 75 b.—Biletele se găsesc la Agenţia Talia (Maximovici).

Inceputul la ora 9 seara precis.

● **Şcolare.**—Printr'o circulară, revizorul şcolar face cunoscut, direcţiunilor şcoalelor primare că la conferinţele generale anuale va fi şi o expoziţie de lucru manual, la care va trebui să figureze obiecte lucrate mai deosebit din toate şcoalele.

— Revizorul şcolar atrage atenţiunea d-lor Institutor şi Invăţători pe unde ai fost închise şcoalele pentru diferite boli să lucreze din resputere spre a se putea trece toate materiile conform cu programa în vigoare.

— Directorii şi diriginţii scoalelor primare sunt vestiţi printr'o cerculară cu depunerile copiilor la casa de economie se fie depuse cel mult pînă la 10 a fiecărei luni. Iar pentru mai mare siguranţă să se arăte printr'un raport special numerul raportului cu care au fost depuse sumele.

— După cum am anunţat la timp. Duminică în 17 a. c. D-l I. Vărlănescu şi-a dezvoltat cu mult succes conferenţa sa, tratînd despre „Higiena în şcoală şi familie" în asistenţa unui public numeros. Conferenţa s'a ţinut în localul şcoalei de fete Hatmanul Nicoară.

— Revizoratul şcolar printr'o circulară face cunoscut direcţiunilor scoalelor primare, că academia Romînă a început a tipări cu cheltuiala M. S. Regelui „Dicţionarul Limbei Romîne". Notificînd că preţul abonamentului e de 40 de lei.

● **Concertul Teodorini.** — Concertul de muzică de cameră, aranjat de d. profesor Teodorini în sala conservatorului, a avut loc eri la ora 2 p. m., în faţa unui public restrîns, dar compus din tot ce societatea ieşană are mai distins.

Frumoasă şi utilă, iniţiativa d-lui Theodorini merită elogii, de oare-ce atît d-sa, cît şi artiştii executanţi, s'au achitat cu multă îndemînare de rolurile dificile ce aveau a ţine în quartetul de Haydn şi cel de Beethoven.

Pentru prima oră, în oraşul nostru, am avut prilejul să ascultăm puţină muzică bună, executată de artişti locali, profesori şi elevi ai conservatorului nostru, şi— mărturisim, grija ce toţi artiştii au pus în executarea pieselor, a stîrnit admiraţia celor prezenţi, făcînd din concertul de eri o mică serbare artistică.

Muzica clasică, muzica de cameră, cere multă precisie, multă virtuositate în execuţie şi d. Theodorini, ne-a dat dovadă de multă fineţă în conducerea şi aranjarea celor două quartete.

D-nii, profesor Moldrich, Ant. Ciolan-viola şi M. Barbu violina II, au secundat cu demnitate pe d. Theodorini, contribuind prin zelul lor la reuşita acestor două admirabile piese.

D. Theodorini, a mai executat Sonata în sol major de Tartini, cu multă eleganţă, stîrnind prin minunatul joc al arcuşului şi mai ales prin claritatea tonurilor admiraţia ascultătorilor. Rechemat, d-sa ne-a mai dat frumoasa reverie de Schumann; nu trebue să uităm a menţiona pe d. Ciolan, care a ţinut acompaniamentul la piano, cu multă inteligenţă.

In general, o şedinţă-muzicală reuşită bine reuşită, de lacare cu toţii am plecat cu regretul, că publicul nostru arată atît de puţin interes producţiilor artistice locale şi mai ales artiştilor de merit, cari pun talent, muncă şi inteligenţă în serviciul artei, putînd aduce reale servicii evoluţiei artistico-culturale la noi. I.

● Consiliul de disciplină al baroului avocaţilor din Iaşi, intrunit astă-zi, a primit demisiunele d-lor: Pandele Zamfirescu, decanul baroului şi J. T. Ghica, membru în consiliu. Parchetul general a fost înştiinţat despre acestea spre a face convocarea de rigoare.

Consiliul a ratificat apoi budgetul şi a convocat baroul pentru ziua de 3 Mart, în adunare generală, spre a aproba budgetul.

● **Judiciare.** — Doi tineri din Podul-Iloaiei, ambii funcţionari la primăria de acolo, se îndeletniceau cu falşificări de bilete veterinare pentru vînzări de vite.

Funcţionarii se numesc Lăzărescu şi Tescu. Afacerea ie la parchet.

— La secţia I-a a Curţei de casaţie se va judeca la 27 c. procesul d-rei Eugenia Baldovici cu epitropia sf. Spiridon din Iaşi, pentru anularea unui legat pe care tatăl reclamantei, defunctul Codrescu din Bărlad, l'a lăsat eforiei.

— Cu prilejul judecărei recursului făcut de d. Iordan Guţulescu în contra unei decisii a curţei de Iaşi s. I, înalta curte s. I a stabilit următoarele la înmînarea unei citaţii la un domiciliu ales:

In cazul cînd procedura chemărilor are a se îndeplini la un domiciliu ales precum este în legea asupra drepturilor proprietarilor, persoana la care s'a ales domiciliul, este mandatarul persoanei citate în ce priveşte procedura chemărei, astfel că în virtutea acelui mandat, dînsul este în drept să primească citaţia pentru persoana care şi-a ales domiciliul la dînsul, nefiind agentul obligat, în asemenea cas a observa gradaţia prescrisă de art. 74 Pr. civilă faţă cu persoana citată şi deci nici de a se lipi citaţia pe uşă.

— Iată rezultatul alegerei de ieri a săteniilor în comisia regională: I. Gh. a Anei din Costuleni şi C. Teodor Pintili, au fost aleşi delegaţi; iar Petre Cemiga din Şipotele şi Gh. Dumitru a Ciobăniţii din Belceşti—s'au ales delegaţi.

● **La cercul militar.**— Sămbătă, 16 Februarie, a avut loc penultima serată din localitate, ca de obiceiu, a luat parte aprópe toată elita societăţei nóstre căci nicăeri nu se petrece mai bine ca la cercul militar.—

Am remarcat D-nele Marie Colonel A. Musteaţă, Lt-col. Lizette Lupan, L. col. Cernătescu, Berea, Ghika, Maior Cătuneanu, Clémence G. Dobias, Dea Bogonos, Melik Adela Grigoriu, Mărgăritescu Gr. Demetrescu Maior Brănduş Manu, Căp. Roşu, Holban. Vasile Iamandi Margareta Roiu Uhrynowshi, Papadopol Paleologu, Carp, Buşilă Maior Mihailescu, Maior Dimitriu, Căp. Ghirculescu Căp. Negruzzi, Amélie Cernătescu, Căp. Boldovin, Loc. Hermeziu, Loc. Manolescu Scarlet, Tuffli, Miclescu, Vasilescu etc.—

D-rele Jeane Lupan, Mărioară Ureche, Lilica şi Lola Mărgăritescu, Marguerite Tzony, Manu, Paleologu, Papadopol, Marguerite Carp. Marguerite Melik, Ghica, Tuffli, Rusovici, Alice Berea, Eva Holban, Vasilescu etc.

D-nii Col. Musteaţă, Loc. Col. Lupan, Locot.-col. Cernătescu, Călinescu, Costică Buzdugan, Costică Grigoriu, Jean Kirilă, I. G. Ghica, Gr. Demetrescu, V. Iamandi, dr. M. Ştefănescu-Galaţi, Eugène Uhrynowschi, Wurzian, G. Tobias, D. Bogonos, Mitică Pastia, dr. Nimereanu, Eugeniu Melik, Costică Stoianovici, Petrea, Ing. Niţescu, C. Tăutu, căpit. Carp, N. Crupenschi, V. Buşilă, Maior Cătuneanu, Maior Brănduş, Dimitriu, Mihailescu, căpit. Chiriţescu, Şerbescu, Negruzzi, Roşu, Ghirculescu, Bacaloglu, Scorţescu, Locot. Ghenovici, Moscu, Roiu, Alexandrescu, Schelletty, Manolescu, Gherculescu, Panopol, Diamandi, Linteş, Hermeziu, sub.-locot. Vasiescu, Antoniu, Anibal Popazu, Teodori, Lăzărescu, Carp, Burada, Ştefănescu, Tuţă Drăghici etc.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 18 Fevruarie

O măsură importantă

Bucureşti.—Ministerul de Răsboiu va prevedea în unul din proectele sale că generalii de brigadă vor fi scoşi la pensie la vârsta de 60 ani, iar generalii de divtzie la vârsta de 63 ani.

Se spune că în viitor comanda brigăzilor va fi predată colonelilor, iar generalii vor avea comanda diviziilor.

Din ale d-lui Stelian

Bucureşti.—La Craiova a provocat mare surprindere înlocuirea d-lui S. Stoenescu, judecător la trib. Dolj.

Este vorba ca avocaţii din acel oraş să adreseze o telegramă de protestare ministrului contra acestei înlocuiri, iar d. Ilariu Isvoranu să facă o interpelare, căci magistratul înlocuit este unul din tinerii din cei mai de valoare din circ. Curţei de Craiova.

Asupra cauzelor acestei înlocuiri se spun următoarele:

Cu ocazia prezentărei proectului pentru judecătorii ambulanţi de către d. Stelian numitul magistrat a publicat o critică nu tocmai favorabilă proectului într'o revistă judiciară din Capitală.

Acest articol n'a convenit d-lui Stelian şi acum cîteva zile procurorul general Niţescu l'a chemat pe magistrat şi i'a reproşat acest lucru,

Magistratul n'a putut cădea de acord cu procurorul general, întru cît d-sa afirma că n'a eşit din limita criticei obiective,

D. Niţescu a persistat în a'i cere să se presinte d-lui Stelian şi să'i facă scuze. Magistratul a refuzat şi după cîteva zile el a fost înlocuit.

Degradarea a 56 soldaţi

Bucureşti.—Astăzi au fost degradaţi la cazarma Regimentului «Mihai Viteazu» Nr. 6, cei 56 soldaţi, din care, parte au fost condemnaţi pentru asasinarea Locotenentului Niţulescu, parte pentru că au refuzat serviciile lor cu prilejul ultimelor revolte ţărăneşti.

Situaţia Prensului

Bucureşti.—Se ştie că Slatina era fiieful politic al prensului Griguţă. Aici făcea d-sa importantele sale declaraţii politice şi tot aci aruncă d-sa insultele la adresa d-lui Take Ionescu.

Or, situaţia la Slatina este astăzi d-finitiv perdută pentru prensul Griguţă.

Sprijinul puternic pe care 'l avea în d. Pavlovici, om cu foarte multă trecere în în acel judeţ, a dispărut.

D. Pavlovici a cerut înscrierea sa în rîndurile conservatorilor democraţi. Prensul nu rămîne de cît cu dr. Leonte, dar care stă la Bucureşti, nu la Olt.

Graţie băncei conservatoare, se putea lupta în acel judeţ în contra influenţei politicei liberale. Astăzi d. Cantacuzino nu mai poate conta pe concursul acelei bănci, căci pe cînd d. Pavlovici are depuse la acea bancă 200,000 lei şi C. Munteanu, fost prefect 100,000 lei, ambii partisani ai d-lui Take Ionescu, prensul Griguţă nu are depuşi de cît 7000 lei.

Confirmare

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei a confirmat rezultatul concursului de agregaţie provizorie ţinut la Iaşi, pentru catedra de patologie internă şi la care a reuşit d. dr. Bacaloglu.

Mişcarea în învăţămîntul profesional

Bucureşti.—Pe ziua de 15 Februarie s'a făcut următoarea mişcare în corpul învăţămîntului profesional:

D-şoara Eugenia Bulboacă, ajutoară de maistră la şcoala profesională din Iaşi, este transferată în aceiaşi calitate, la şcoala profesională din Huşi.

D-şoara Maria Strat, ajutoare de maistră la şcoala profesională din Vaslui, a fost transferată la Iaşi.

D-ra Elena Deleanu ajutoare de maistră dela şcoala profesională din Huşi, a fost transferată la Vaslui.

Camera

Bucureşti.—Prezidează d. M. Ferekide.

D. Poenaru-Bordea adresează ministerului de domenii o interpelare cu privire la pămînturile ţărăneşti ce sunt deţinute de persoane ce n'au drepturi şi întreabă dacă n'ar fi timpul să se voteze legea depusă din iniţiativă parlamentară în Mai 1903 relativă la această chestie.

Se continuă apoi discuţia asupra monopolului cîrciumelor.

D. Victor Filoti aprobă proectul în dispoziţiile lui generale, dar îl combate în ce priveşte măsurile de coerciţiune care ar fi vexatorii libertăţei comerţului.

D-sa crede că împuţinarea numărului cîrciumelor nu va impuţina şi consumaţia. Trebuesc alte lucruri spre a se îmbunătăţi starea de lucruri şi în primul loc a se ataca la rădăcină răul pentru a putea împiedeca consumaţia acestei otrăvi.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti.—La ordinea zilei: proiectul pentru reforma administrativă.

Inainte de a se întra în discuţia acestui preiect, să dă citire unui memoriu prin care funcţionarii comerciali cer introducerea repauzului duminical întreg.

Mulţi senatori susţin memoriul.

Se adoptă urgenţa.

Se întră în discuţia proiectului reformei administrative.

Amănunte asupra unui incendiu

Constanţa. — In privinţa marelui incendiu de aici vă mai comunic că pînă acum nu se poate şti proveniența incendiului, de oare ce eri a fost sărbătoare şi n'a umblat nimeni pe acolo.

Victime nu sunt. Numai o femee care avea bagajele în magazia serviciului maritim romîn, a leşinat la vederea incendiului şi cînd a fost trezită din leşin a dat semne de alienaţie mintală.

Ea a fost condusă la spital. Ministrul V. Morţun a sosit aci cu un tren special şi s'a interesat îndeaproape asupra cauzelor acestei nenorociri.

Procurorul comunică că este evident că focul a fost pus, fără a se putea însă dovedi pînă acum cine e autorul.

In chestia Atanasiu

Viena.— Ziarul «Arbeiter-Zeitung» publică un important articol în chestia D-lui I. Atanasiu, prefect de Covurlui şi a manoperilor acestuia în chestia muncitorilor.

Ziarul spune că baronul d'Aehrental este dator să intervie de astă dată, căci d-sa a promis ca răspuns la interpelarea deputatului Zeileger, din delegaţie, că va interveni pe lângă guvernul român îndată ce va avea un fapt concret.

Astăzi este dovedit că 25 de lucrători au fost expulzaţi sau reduşi la foame pentru că au ameninţat că se pun în grevă.

Nenorocire

Brieg.—La Gopelştein, un hotel clădit de către antrepriza dela tunelul Loetschberg a fost smuls de o avalanşă. Dintre persoanele presente la otel 13 au fost omorâte, între care un medic şi 2 ingineri.

Condemnări

Constantinopol.— Tribunalul excepţional din Monastir a terminat procesul contra 31 bulgari din Ochrida şi Monastir, compromişi de documente găsite la ei; 16 au fost condamnaţi: 12 la închisoare pe viaţă, 4 dela 3 - 10 ani. Ceilalţi au fost achitaţi. Printre cei condamnaţi sunt preoţi şi invăţători.

DE ÎNCHIRIAT

7 odăi şi o bucătărie sau 4 odăi şi o bucătărie în strada Nemţească 8. A se adresa alături la D-nul I. Goldştein.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu di vidende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

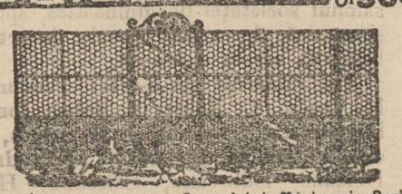

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE. VOLIÈRES. POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 15

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré.... 6 30

Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi Album franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 368.—Mercuri 20 Februarie 1908

SCRISOARE DESCHISĂ

D-lui D. A. GRECIANU

IAŞI

Campania pe care ziarul „Evenimentul“ o duce în potriva mea şi a felului cum am administrat comuna Iaşi, îmi repugnă prin felul cum e condusă. Insinuaţiuni şi calomnii de natura acelora cari se debitează zilnic în ziarul dv. nu sunt permise, cred, chiar în toiul unei lupte electorale, într'o ţară cu moravuri civilizate.

Ştiam până acum că Iaşul se distingea prin urbanitatea pusă în luptele electorale; îmi pare dar din suflet rău cînd trebue să constat că, această abatere de la tradiţia de până acum, se inaugurează sub auspiciile unui om, cu care am conlucrat şi am luptat alăturea timp de zece ani.

Acuzările ne fiind semnate, dar fiindu-mi aduse în numele şi mai cu seamă în interesul dv. electoral, nu pot crede că nu v'aţi dat seamă de gravitatea celor avansate şi pe care ziarul dv. nu le documentează, nici nu le dovedeşte, ci se mulţumeşte numai cu simple afirmări, cu îndrăzneţe insinuări, cu atît mai uricioase cu cât sunt echivocе.

Inţelegeţi bine că nu este nici posibil nici demn pentru mine de a mă scoborî la nivelul unei atari polemici. De aceea aleg calea cea mai scurtă şi mai civilizată şi vă rog, iar la nevoie **vă somez**, *să precizaţi cu fapte şi probe ce anume* afaceri necinstite *s'au petrecut la comună şi ce* afaceri necorecte *„se operau de către persoane străine de administraţie, impuse mie ca tutelă“—afaceri şi operaţiuni cunoscute dv., şi atît de compromiţătoare, încît din cauza lor n'aţi putut calca la primărie şi nici lua parte la şedinţele consiliului comunal.*

La acestе întrebări clare *şi* precise *cred că veţi recunoaşte că este loial a-mi da un respuns tot atît de* clar *şi* precis, *şi veţi conveni ca faţă de seriozitatea împrejurărilor este necesar pentru demnitatea noastră a amândurora — şi mai ales a dv.— ca acest respuns să fie dat cît mai neîntîrziat.*

Altfeliu se va fi făcut dovada că, cu deplina dv. aprobare, calomnia a fost rădicată la rangul de armă electorală.

Primiţi încredinţarea stimei mele.

GH. LASCAR
fost Primar.

Campanie nedreaptă

Pentru alegerea de la 9 Martie, adversarii noştri liberali şi conservatori, simţind lipsa de simpatii de care se bucură printre alegători, cu drept cuvînt, atît d. D. A. Grecianu cît şi d. Gr. I. Buicliu, ambii fiind oameni cinstiţi dar absolut sterşi ca oameni politici, se dedau la tot soiul de atacuri şi născociri ridicule şi răutăcioase, contra candidatului partidului nostru, d. Gh. Lascar.

Tot ce s'a spus pe socoteala d-lui Lascar, n'au fost de cît dovezi, că candidatul nostru e om de valoare, om de muncă şi de energie, pe cînd d-nii D. A. Grecianu şi Gr. Buicliu, n'au nimic la activul lor politic.

Unul a fost ministru, e drept, dar nu ştim cum a fost, pentru ce a fost şi ce a făcut ca ministru. Ştim că intrarea sa în minister, a făcut mult rău partidului, pentru că crease multe apetituri, că adică dacă d. D. A. Grecianu, e ministru, pentru ce n'ar fi şi X şi Y şi Z?

Celalalt candidat este director la Credit, dar, nu fie cu supărare, o întrebare. Ce a făcut la credit? pentru ce e director la credit şi ce act însemnat a făcut ca director la credit?

Noi nu avem intenţia a ţinea de rău pe ambii candidaţi, că nu sunt oameni de energie şi cu putere de muncă, ori cu priceperea ceva mai ascuţită, dar ţinem a se spune adevărul aşa cum este el, nud, fără a fi acoperit nici cu penele nici cu munca altora.

Ne-a surprins cînd am văzut aducîndu-se laude spre pildă d-lui D. A. Grecianu, că e om politic şi încă om politic de seamă. Să ne erte d. D. A. Grecianu, dacă contestăm în persoana d-sale calităţi de om politic, care să îndreptăţască gazeta d-sale, a întreba ce caută candidatura d-lui Gh. Lascar.

Tot astfel ne-a surprins, laudele aduse d-lui Buicliu că a reprezentat Iaşul în parlament, ba încă în mai multe rînduri. Şi ne-a surprins acest lucru, pentru că uitasem că d-sa a fost vre-odată în parlament, atît de însemnată i-a fost activitatea de reprezentant al Iaşilor.

Alegătorii colegiului I de Senat ştiu ce valorează aceşti 2 candidaţi ca oameni politici şi ca activitate politică.

Dar „Evenimentul“ ne spune că candidatul nostru n'are nici un merit în rezolvirea chestiei apei, de cît cu atît că a fost primul funcţionar al Comunei Iaşi, pe cînd d. Grecianu se bucura de bunele graţii ale d-lui Gh, Gr. Cantacuzino.

Se poate ca bunele graţii ale d-lui Cantacuzino să-l fi făcut pe d. Grecianu ministru, astfel se şi explică întrarea sa în minister, dar aceste graţii n'a rezolvit chestia apei.

Aducerea apei la Iaşi era promisă de d. Take Ionescu, încă de cînd partidul era în opoziţie. Iar cînd proectul de lege asupra aducerei apei s'a votat de Cameră şi Senat, d. Greceanu nu era în ţară. Credem, că d. Greceanu nu va susţinea contrarul afirmărilor noastre. Meritul d-lui Lascar este că a stăruit în realizarea acestei mari chestiuni, că a studiat chestiunea, atît în partea ei technică cît şi financiară şi meritul său mare este că a reuşit a rezolvi o chestie atît de importantă.

Dar în afară de aceasta, d. Gh. Lascar n'a desfăşurat în timpul Primariatului său, o activitate extraordinară, d-sa a fost normal în activitatea sa. D-l Lascar a fost cunoscut ca om activ şi muncitor, cu aceste calităţi a fost adus în fruntea Iaşului şi activ a fost ca Primar. S'ar putea deci reproşa d-lui Lascar, că n'a făcut de cît ceia ce firea îl împingea să facă, îndeplinirea datoriei şi servirea intereselor Comunei.

Dar în afară de activitatea persoanelor mai este şi însemnătatea politică.

Ce represintă d. D. A. Greceanu, ce reprezintă d. Gr. I. Buicliu? Şi unul şi altul reprezintă vechile cadre, adică trecutul ramas refractar progresului, trecutul cu gloriile trecute ale acelor partide politice, care mai trăesc încă numai prin însufleţirea elementelor noui, care le inoculează mereu şi totuşi cu anevoie se pot mişca.

Şeful partidului conservator se sbuciumă de 40 de ani în disidenţa partidului, iar acuma a ajuns tot şeful unei disidenţe conservatoare, reacţionare şi incapabile a pricepe firul vremei şi mersul progresului.

Bătrînii liberali, al cărora reprezentant se sbuciumă în cleştele tinerimei generoase, a înzestrat pînă astăzi ţara cu legi care nu numai că nu sunt de folos, dar nici nu se pot aplica.

Alegătorii colegiului I de Senat, ştiu dar că viitorul în ţara aceasta este a progresului reprezentat prin partidul nostru avînd de şef pe d. Take Ionescu.

X.

In cazul Ghibănescu

Canibalul de la instrucţie numără o victimă mai mult: excelentul profesor şi publicist, d. Gh. Ghibănescu, cu presenţa căruia în comitetul nostru de redacţie ne mîndrim—a fost condamnat de consiliul de judecată prefesoral.

Lucrul acesta — că prietenul nostru a fost condamnat—nu ne-a surprins: căci astfel cum d. Haret şi-a aranjat comisiile de judecată, trebue numai ca victima să fie aleasă: condamnarea, ori cum şi ori cînd, ie sigură.

Dar cum a fost judecat d. Ghibănescu?

Instrucţia premergătoare s'a făcut fără de ştirea acuzatului. Ca în vremurile deapoi, cînd zbirii şi zapcii instruiau la întuneric—aşa s'a făcut şi acum instrucţia afacerei de care ne ocupăm.

Spus-au martorii cele scrise în procesele verbale, sau sînt ele invenţiuni?

Nimeni nu poate şti lucrul acesta, afară, doar, de zbirii lui Haret.

Acuzatul, în faţa judecătorilor sei, a insistat asupra lucrului acestuia şi a cerut proba cu martori. Să vie martorii în faţa judecăţei, să se permită acuzatului să producă probele lui şi pe urmă să fie judecat.

Acest drept esenţial şi fundamental a fost refuzat d-lui Ghibănescu. Există oare unde-va în lume o justiţie, există oare în vre-un cod un text de lege, care, în asemenea împrejurări, să refuze proba cu martori?

D. Ghibănescu, fiind-că ştia prea bine că-l judecă oameni porniţi, nedrepţi, cu sentinţa d'inainte ticluită, a rădicat incidentul necompetinţei jurnului, pe motiv că fapta ce-i se impută, fondată sau nefondată, a fost comisă în afară de şcoală.

Dacă şi justiţia ordinară ar fi fost la discreţia nedreptului ministru, incidentul ar fi fost admis.

D. Ghibănescu a fost deci judecat: pe baza unei instrucţiuni făcute în lipsa lui; a fost judecat de trei prieteni politici ai lui Haret, cari i-au refuzat acuzatului ori ce probă, orice justificare.

Aceşti judecători ştiau că operează cu succes, că arbitrarul lor procedeu nu va putea fi descusut nici odată, întru cît judecata lor nu poate fi supusă nici unui fel de recurs.

Cu mijlocul acesta sălbatec s'a lovit în cinstea şi în demnitatea unui om, care cinsteşte şcoala cu vastele lui cunoştinţi; care cinsteşte literile cu neobositele sale cercetări; s'a lovit într'un om exemplar, într'un excelent prietin.

Patima a făcut aici o operaţie odioasă. Şi dreptatea, care nu va întărzia să ia locul ruşinei pe care un ministru odios a încuibat-o la ministerul şcoalelor, acea dreptate va resbuna pe Ghibănescu.

Mania unui gentleman

D. Grecianu e un gentleman. Nimeni nu poate lua această calitate bărbatului corect îmbrăcat; corect mănuşat, corect butonat — la jiletcă şi la guriţă.

Dar acest gentleman are un păcat: crede că el a adus apa la Iaşi.

Apa, acest element necesar oamenilor ca şi animalelor, n'a fost adusă în Iaşi de d. Grecianu.

Enorma lucrare de edilitate a trecut, mai ales, prin trei momente decisive:

1) cînd planurile, tecnice şi financiare, se elaborau la primăria Iaşi;

2) cînd Parlamentul a votat subvenţia de 300.000 lei anual;

3) cînd Parlamentul a votat proectul împrumutului.

Că acestea—şi nu altele—au fost momentele cele mai mari prin care a trecut chestia—ştiu şi copiii.

D. Grecianu n'a putut colabora la primul proiect, fiind-că d-sa nu venea la primăria Iaşi, unde, după datele precise ale d-lor Havas, Baltă şi alţi asemenea onorabili seniori, se făceau gheşefturi.

Iată-ne scăpaţi de punctul prim.

2) La votarea subvenţiei de 300.000 lei anual, d. Grecianu se afla—cu congediu în regulă, precum asigură, la Cairo.

Chiar dacă nu s'ar fi întîmplat acest regretabil accident, adică dacă d. Grecianu n'ar fi lipsit Parlamentul, în toiul activităţei sale, de luminoasele sale lumini, încă n'ar fi putut fi vinovat întru nimic în votarea subvenţiei, de oare ce d. Grecianu, ca jurisconsult intinat, era consultat numai în proecte juridice, ce nu urmau să vie înaintea Camerei, nu, însă, şi în proiecte financiare.

3) Avut-a vre-o parte în votarea proiectului împrumutului de 11 milioane?

Nu, va răspunde chiar şi d. Grecianu. Dar fostul ministru al justiţiei tot zice că d-sa l'a angajat ca inginer al comunei pe d. I. Cantacuzino.

Perfect adevărat. Dar este evident că inginerul a fost angajat cînd toate celelalte erau gata!

Să ştie dar poporul că atît a făcut d. Grecianu în chestia apei: ca ministru al justiţiei a angajat de inginer idraulic la primăria Iaşi—pe d. Cantacuzino, al cărui contract, totuşi, ie semnat de fostul primar Lascar, nu de fostul ministru al justiţiei.

Istorie contimporană—cine vrea să te falşifice!

Tocmelele agricole

Reforma totală a actualei legi a învoelilor agricole—a fost urmărită cu mai multă pasiune, de cît toate celelalte reforme, de actualul guvern.

Reforma a fostţ tradusă şi în lege. Aceasta a fost latura cea mai comodă, căci ce mare treabă ca un guvern să treacă o lege în ţara romînească.

Două puncte din noua lege au fost, de-asemenea, puse în practică: unul în mod integral: crearea consiliului superior; alt punct—constituirea comisiunilor regionale—n'a fost implinit încă pe d'antregul. Crearea consiliului superior a fost oare-cum şi partea dulce a legei: fiindcă consilierii sînt bine retribuiţi şi nu prea fac treabă multă. Acest consiliu care se compune: dintr'un profesor de chimie; un fost înalt magistrat; un actual înalt magistrat şi un proprietar rural, este chemat să împace părţile în litigiu, adică pe proprietari şi pe ţărani.

Dar nu numai că consilierii, în afară de unul, n'au chemarea necesară în această privinţă, dar legea însă'şi prezintă atîtea defecte, atîtea lipsuri, că o poţi aplica după voie.

Prima activitate a consiliului agricol superior, a fost fixarea preţurilor pe falce pentru islazuri.

Consiliul, în această privinţă, s'a condus de un singur principiu: ieftinătatea. După lege capitalul integral al pămîntului se va plăti cel mult după 12 ani, iar pînă atunci se va plăti asupra capitalului 6 lei la sută anual. Dacă ne oprim asupra preţurilor fixate pentru Moldova şi dacă luăm ca normă preţul cel mai scump fixat, adică pentru pămînturile cele mai bune din regiunele cele mai bine cotate —vedem că se oferă pe falce un venit de 38 lei anual.

Pentru present, deşi nesiguranţa a produs oare-cum o scădere a valorei pămîntului, acest preţ maxim de 38 lei este absolut ridicol.

Dar cum se vor presinta preţurile peste 12 ani, cînd plata capitalului va ajunge la scadenţă?

Pînă şi consiliul superior a înţeles greşeala şi s'a grăbit să rădice preţurile cu 10 la sută, ceea ce ie, evident, prea puţin.

Legea tocmelilor agricole are, însă, şi un punct foarte bun: că nu se aplică.

Doar ziarele liberale dacă o aplică în ....comunicate!

OAMENI ŞI LUCRURI

SUGGESTIUNE

Zilele aceste a murit la Viena una din cele mai celebre cîntăreţe ale secolului trecut, Paulina Lucca. De familie nobilă, contesă prin căsătorie, ea a preferat celebritatea sub acest simplu şi poetic nume şi aşa au cunoscut-o, aşa au admirat-o generaţiile, aşa au iubit-o şi au aclamat-o admiratorii în marile capitale ca Berlinul, Praga şi Viena: Paulina Lucca.

Era o adevărată rivală a Adelinei Pati şi ca şi aceasta din urmă a renunţat într'o bună zi la triumfurile scenei, dar într'un chip mult mai neaşteptat şi brusc. Prin anul 1889, adică acum aproape două zeci de ani, s'a aflat de odată că Lucca, „die Lucca“ precum îi ziceau vienejii, nu mai cîntă, nu mai *vrea* să cânte, că refuză ori-ce invitaţiune pe scenă, fără a da vre-o lămurire. Fireşte, lumea, care cunoaşte sufletele artiştilor, a găsit lesne unica explicaţie posibilă: Lucca perduse vocea. Dar mai de aproape, mai amănunţit, nu cunoştea nimeni împrejurările şi cu încetul publicul, presa, criticii s'au resemnat şi s'au obicinuit, iar Paulina Lucca îşi urmă viaţa paşnică de linişte şi uitare.

Tocmai acum, cu ocazia morţei, o prietenă intimă a ei publică într'un mare ziar o destăinuire a cîntăreţei pe care aceasta i-ar fi încredinţat-o sub jurămînt că n'o va publica — prietena e o scriitoare de profesiune—pînă la moartea artistei, adică pînă la moartea fizică, pentru că retragerea din viaţa scenei încă însamnă o moarte pentru un artist.

— „Nu mai cînt, nu mai pot cînta,— i-a zis Lucca — pentru că mi-am pierdut vocea, de-odată, într'o oară, ba într'o minută, prin voinţa unui om, prin suggestiune...

Te miri? Da, da, prin suggestiune, continuă ea cu vehemenţă. Şi asta s'a întîmplat aşa. După cum ştii, barbatul meu, contele Walihofen, a fost mult timp bolnav şi nu prea m'a auzit cîntînd. Dar cînd era să m'audă, el cerea un cînticel neînsemnat şi fad, care-i plăcea mai mult din pricina cuvintelor, dar care mie îmi era nesuferit. Intr'o seară aveam cîţi-va prieteni în vizită la noi; barbatul meu se simţia ceva mai bine şi ceru să fie adus cu căruciorul în salon şi ca să-i fac plăcere am cîntat acel cînticel favorit. El nu mai putu de bucurie. Imi luă amîndouă mînile într'ale lui, le sărută, apoi îmi netezi părul cu degetele lui slabe, îmi alintă obrazul şi-mi zise apoi: «Iţi mulţumesc, îţi mulţumesc! Eşti un înger! Şi — urmă el tot netezindu-mi obrajii — acum o să icau voacea asta cu mine în mormînt!“

Eu am surîs zicîndu-i: „Tu ai să trăeşti mai mult decît mine şi decît voacea mea.“

El însă repetă: „Voacea ta o ieau cu mine în groapă, o ieau cu mine, vei vedea...“

După două zile baronul Wallhofen muri şi eu n'am mai putut de-atunci îngîna un singur sunet, de-atunci n'am mai cîntat, n'am mai existat...

Şi ast-feliu printr'un rar fenomen de suggestiune s'a răpit omenirei una din cele mai sublime voci, acea care fermecase pe un Meyerbeer şi care făcuse deliciul milioanelor de oameni cari au ascultat-o, voacea Paulinei Lucca

Rodion

ZAPIS DE BEŢIE

Acum cînd se discută cu atîta aprindere legea cârciumelor, când ilustrul profesor de limbi străine, am numit pe dl. Pompiliu Eliade, în celebrul său discurs antialcoolic, a confundat legea crâşmelor cu însăşi legea de combaterea beţiei, credem că satisfacem şi pe cetitor şi pe deliberanţii din cameră, dindu-le supt nas un act scris şi iscălit de un beţiv, pentru a vedea procedura veche cu combaterea beţiei.

Trei acte se cunosc pînă acum în această materie: 1) Actul uneia Maria Paladi care căzînd în patima beţiei a dat zapis la mîna barbatului ei, supt chizăşia fraţilor ei că nu va mai bea băutură beţivă.

2) Zapisul unui alcoolic maniac, care pus fiind cu capul supt epitrafiia înaintea icoanei Maicei Domnului dă zapis însuşi Maicei Domnului că nu va mai bea băutură beţivă, ci numai vin călcat de broaşte.

Al treilea zapis este cel de faţă, dat de un preot, „Erei Ioan ot Hăneşti“, care aruncă o nouă şi complectă lumină asupra boalelor preoţimei noastre arătându-ne şi procedura de urmat în această materie.

Inalţii noştri prelaţi s'au arătat dornici în combaterea beţiei şi credem că le satisfacem curiositatea dindu-le actul de mai jos în toată a lui cuprindere.

ZAPIS

„Supt iscălitul preutul Ioan, din satul Hăneştii moşia dumisale cuconului *Alecu Sturza biv vel visternic*, fac ştiut prin acest zapis, ce de a mea bună voie îl dau dumisale boerului vecinicul stăpîn, supt această îndatorire din partea mea, adică că de astăzi înainte şi în veci hotărăscu şi mă îndatorescu, a mă deslipi şi a mă părăsi cu totul de patima beţiei, (căreia patemi am fost supus pînă acum) pînă cînd această ticăloasă patimă a mea, au ajuns şi pînă atît ştiinţa vecinicului stăpîn, cît şi la auzul scaunului arhie-păstoresc, şi dar văzîndu-mi şi nenorocirea ce mi s'ar prileji despre această patimă. Erei vine astăzi în cunoştinţă şi chiar eu însumi de la sine hotărăsc că, dacă de astăzi înainte mă voiu mai înfăţişa înaintea ori a cui biruit de vreun soiu de băutură, sau macar de va mai călca pi-

ciorul meu în vre-o pricină, atunci are voe ori-care mă va vedea de astăzi în aşa urmare, care hotărăsc din dată va duce în cunoştinţa dumisale boerului vecinicului stăpîn, şi Dumnealui pe de-o parte a mă depărta îndată de pe moşia dumisale, şi pe de altă parte a face ştiut şi la scaunul arhipăstoresc despre o asemenea întîmplare, spre a mă supune negreşit scaunului pravilicesc, ca unul ce dinpotrivă mi-aşi călca această îndatorire, ce din bună voea mea nesilit de nimeni am dat acest zapis, şi pentru că voiu fi următor acestor îndatoriri ale mele, am dat chizeş şi pe şese din lăcuitorii satului, carele după ce s'au iscălit acest zapis întâiu de mine şi de chizeşi, s'au adeverit şi cu punerea degetelor pasnicilor şi a vornicului satului şi cu punerea peceţii săteşti, rugînd şi pe cinstiţii părinţi iconomi *Grigore* şi *Ioan* ot Botoşani, de au adeverit acest zapis ce-l dau înainte sfinţiilor sale.

în Hăneşti 1839 Februarie 14.

Erei Ion ot Hăneşti.
Eu Manolachi Popovici frate cu preutul, chizeş.
Eu Vasile chizeş.
Eu Gheorghe Buhăcescul chizeş.
Eu Simion Brânză chizeş.
Eu Gheorghe Bejenar chizeş.
Eu Dumitru Zbanciu chizeş.
Eu Dumitru Rotariu pasnic martur.
Eu Tănasie Ţilică pasnic martur.
Eu Vasile Gogos pasnic martur.
Eu Vasile Lupul vornic martur.

(l. p. satului Hăneşti 2.1834).

„Sus iscălitul preutul Ioan din satul Hăneşti viind de faţă au arătat şi prin viu graiul său, că înscrisul de sus cuprins îl dă cu toată buna voinţă şi primirea sa, şi că întru toate, întocmai va şi urma; drept carele şi după rugămintea sa am încredinţat.

1839 Fevruarie 28

Ioan iconom, protoereul ţinutului Botoşani.

Nu ştim dacă sermanul popă s'a ţinut de cuvînt; se vede însă că întreg satul l'a luat pe samă, şi cu toată administraţia rurală a satului Hăneştii cu vornicul şi pasnicii săi.

Zapisul însă rămîne ca o pildă vie de moravuri şi de autoritatea de care se bucura marele proprietar în satul său, putînd primi zapise la mînă chiar în chestie de beţie.

* * *

„Opinia" la Focşani

Următoarea telegramă a fost expediată d-lui Take Ionescu, şetul partidului conservator:

Subscrişii, membri devotaţi ai partidului conservator-democrat, întruniţi pentru a ne constitui, suntem fericiţi a vă încunoştiinţa că am adus la îndeplinire sarcina noastră fiind convinşi că partidul conservator democrat putnean va fi la înălţimea misiunei ce i s'a încredinţat pentru folosul Patriei.

Trăiască Romînia.

Trăiască partidul conservator-democrat.

Trăiască Take Ionescu, şeful iubit.

Gogu Constantinescu, Preşedintele comitetului, fost prefect, Albu G. T., Anghel N., Andronache N. Preot, Bottez Matei, Andronache Nica, Brăescu Alex., Bucă C., Boiu C., Bulancea D., Apostol G. preot, Bricianu Ion, Bene N., Bostiog Sandu, Bostiog V., Băzgan St. preot, Barău Gh. St., Chirilă N., Chircorean Avedik, Cristescu Em., Chiper Iorgu, Diaconu G., Davidescu I., Dimitriu Iancu, Dămiescu M., Emanuel Constantinescu, Filoti Anastase, Georgescu Dim., Ghindar C. S., Ghinea G, Grigoriu C. G., Georgescu Panait, Grigoriu Fani, Georgescu Toma fost deputat, Hărţescu D. I., Ivanciu At., Iurăşcu Alecs. fost deputat, Iliescu C. V., Ion Dănilă, Ifiescu Grigore, Ionescu Gh. Vitzu, Ivanciu Gh., Iorga Jordachi, Ivanciu Mihalachi, Jinga St., Manolachi Ioan C., Moise Dimitre, Margaritescu Gh., Mirişessu Ghiţă, Manole Ion, Maftei Vasile, Macovei Stefan, Manug George, Manoliu Hristodor, Nestor Ion locot., Nicolau N. St., Nădejde Vasile fost deputat, Necolau P. preot, Nicolescu D. fost deputat, Panaitescu C. G., Negutz C. I., Paing C., Preotul Ion Hărţescu, Prunea Gregor, Petrescu G., Paraschivescu N., Piţigoi Radu, Rălescu Al. preot, Robescu Ionaş, Pelinescu Leon., Rainu N. fost deputat, Preotul Ghiţă Rălescu, Serghiuţă G., Rusovici Ghiţă, Stoian Mihai, Stoika Stoika I., Stoika Stef. general, Thorand Alfons Colonel, Tafta C. preot, Teodorescu Ion, Ursu Toadir, Vrânceanu G. G., Vladoianu Ion fost deputat, Van-Saanen Paul, Vasiliu Sava, Vrabie Tachi, Voicu Toader.

Alegătorii col. II.—Balaban Emil, Botez I. M., Budnărescu Chir., Constanti-N. Al. advocat, Catuki I., Coica N., Crainic Simion profesor, Dacu Nicu pensionar, Deciu C., Dragomirescu Z., Diaconescu G., Dimitriu D. G., Giurgea Traian, Georgescu Gogu advocat, Faur D. Gătză Th., Lisievici căpitan, Ionescu Toma advocat, Ionescu C., Iftimescu Ion, Alexandru C., Ionescu D. I., Ionescu M. I., Micioara Em. advocat, Holban C., Mihalache Pavel, Mateescu I., Mironescu Nae advocat, Nicolau G., Paraschivescu M., Porumboiu Al., Popovici, T., Petrovici I., Enachi Panciu, Porumbel I., Jorăscu I. advocat, Ştefănescu D. avocat, Stănescu V. Putna avocat, Stoenescu N., Stroescu St., Zaharia Anastase, Zaharia D. D., Ganciu St. V., Bărbulescu V., Carnaru Simion, Cristian P., Drug Ion, Diaconu I., Fain I., Chiper I., Ghiononi V., Burghelea V. S., Brandabur St., Junga Stan, Ionaşcu M., Manolachi Ion. D., Popa I., Pruteanu N., Popa V., Pavel I. I., Paraschiv Mihai, Hunduş Spiridon, Mărcuţa C., Tanase V. I., Ungureanu Iftime, Ştefănescu I. I., Spataru C., Manoil Vasile, Maxim Vasile, Tudor V., Costea V. C., Mirodone Hurmuzachi, Atanasiu N. preot, Sima Sava, Sion Iordachi, Pahoncea Gh., Vasiliu C.

Alegerea noului comitet.—Preşedinte de onoare: Take Ionescu; Preşedinte activ: Gogu Constantinescu.

MEMBRI

General St. Stoika fost Prefect, N. Rainu fost deputat, V. Nădejde I. Vlădoianu, D. Niculescu, Toma Georgescu, Al. Iurăşcu foşti deputaţi, Matei Botez, Panait Georgescu şi Const. T. Boiu avocaţi, Take Vrabie fost primar, Paul Van Saanen căpitan, Colonel Alf. Thorand, Al. Brăescu advocat, Ghiţă Rusovici mare comerciant, C. D. Negutz comerciant, Simion Crainic profesor, N. Bene, preot Al. Ralescu, preotul C. Tafta, N. Paraschivescu, A. Filoti, V. Maftei, Gabriel Ionescu-Vitzu, Toader Ursu, Ion Davidescu, Lct. I. Nestor, D. Moise, Ghiţă Mărgăritescu, Gh. D. Manug.

Litere-Ştiinţe-Arte

Poliţia şi arta.—Nu există de sigur noţiuni mai opuse de cît aceste două. Şi cu toate acestea instituţia noastră teatrală, arta într'un cuvînt, e aproape de ne conceput fără ocrotirea poliţienească. Pretutindeni te întîmpină figura agentului poliţienesc în exerciţiul... funcţiunii lui, distribuind, impunînd bilete de teatru.

— „Fă-mi un bine mie personal..." se ruga dăunăzi un comisar,—da, un comisar! — de un negustor—şi iea-mi cîte-va bilete.

Iar unde nu merge cu binişorul, cu rugămintea, biletele se dau cu ameninţări. Terorizaţi de sus, agenţii inferiori terorizează la rîndul lor şi astfeliu arta dramatică progresează.

Lucrul e aşa de obicinuit, încît acum de curînd se vindeau prin agenţi de poliţie bilete pentru... conferinţa teatrală a d-lui Iorga. Sperăm că d-sa a intervenit din vreme la cei în drept ca biletele să nu se vîndă la semiţi. Că oamenii poliţiei n'au ascultat, asta nu-l priveşte pe d. Iorga. D-sa şi-a făcut datoria de naţionalist.

... Ar fi vremea ca scandalosul abuz să înceteze spre cinstea artei.

*

Mâne seară, Joi, are loc mult a teptata representaţie în beneficiul d-lui R. Bulfinski cu „Năpasta" de Caragiale şi «Greva Ferarilor» de Coppèe. Va fi un spectacol rar.

*

Proporţia studenţilor străini în universităţile germane a scăzut faţă de anul 1907 A scăzut numărul ruşilor, englejilor, elveţienilor, suedezilor şi norvegienilor. In schimb s'au înmulţit studenţii japonezi, bulgari, sîrbi, turci, francezi, belgiani, olandezi, şi Italiani. După continente sînt în Germania 3375 studenţi europeni, 301 americani, 177—majoritatea japonezi — asiatici, 12 africani şi 4 australieni.

*

Din Viena se anunţă moartea celebrei cîntăreţe de operă *Paulina Lucca*. Era una din cele mai renumite interprete în „Carmen".

*

Cu ocazia aniversărei a suta de la naşterea lui Liszt, vor avea loc în 1911 în Ungaria mari festivităţi. Se proectează tot cu această ocaziune o expoziţiune de muzică naţională ungară.

Timp de trei zile vor avea loc serbări în onearea lui Liszt.

*

Daminică, la ora 3 după amiază, va avea loc la Teatrul Naţional al treilea concert filarmonic organizat de orchestra Conservatorului, sub conducerea d-lui At. Teodorini.

*

In cursul anului—şi anume la 28 August—marele scriitor Tolstoi împlineşte vrîsta de 80 de ani şi pentru aceasta zi lumea literară pregăteşte o adevărată solemnitate. Miliardarul american Carnegie s'a oferit să editeze toate scrierile lui Tolstoi rescumpărîndu-le de la diferiţi editori. După o socoteală făcută e necesar un milion de ruble. Alţi admiratori au propus să răscumpere Iassnaja Polyana pentru a face acolo un iustitut de cultură. Deasemenea e vorba ca să se transporte la Iassnaja casa în care s'a născut Tolstoi, în satul Dolgow.

*

Domnii Ovid Densuşianu şi Th. Speranţă au fost primiţi ieri în audienţă de M. S. Regele.

Ambii profesori au remis Suveranului uvrajul intitulat „Graiul nostru, texte din toate părţile locuite de Romîni"—pe care l'au compus în colaborare cu d. I. Condrea.

*

Ministerul de externe al Franţei a instituit o comisiune pentru adunarea şi publicarea de documente relative la războiul din 1870—71. Comisiunea compusă din profesorul A. Aulard, Emile Bourgeois, Ioseph Reinach, şi Caron a hotărît să înceapă istoricul evenimentelor cu convenţia de la Gastein (1865) şi să încheie cu pacea de la Frankfurt. Se vor consulta izvoare franceze; cele mai importante documente vor fi publicate, altele numai analizate.

*

Marele compozitor Leoncavallo a terminat o operă cu libretul în limba franceză: „Maja", după cererea editorului parizian Doncheus.

*

D-rul Ebenhoch, ministrul agriculturei din Austria este acum consacrat ca autor dramatic. Intr'o singură seară s'au reprezentat două piese ale lui în „teatrul intim" din Viena, cu un frumos succes. Aceasta ne aminteşte că actualul nostru ministru de lucrări publice, d. V. Morţun scria pe vremuri merituoase lucrări dramatice. Artiştii noştri s'ar putea interesa de soarta lui „Stefan Hudici" şi a celorlalte.

*

Figura fostului cancelar de fier Bismark apare acum într'o nouă dramă germană: „Diplomaţi moderni de Kurt Neurode. Lucrarea teatrală se referă la întîmplări absolut istorice şi contemporane şi anume la un epizod cunoscut din anul 1888 cînd Bismark putu dovedi ţarului Alexandru III că prin mijlocul unor scrisori şi telegrame false ce-i se arătau necontenit autocratul îşi făcuse o convingere falşă asupra unor intenţiuni războinice ale Germaniei. Falşurile proveneau dela o princesă.

*

A apărut No. 313 din excelenta „Biblioteca pentru toţi" cuprinzînd: „Cea din urmă zi a unui condamnat" roman de Victor Hugo, tradus de Horaţiu şi Virgiliu Z. E o lucrare clasică demnă de autorul ei — cel mai mare poet al Franţei—şi tradusă într'o limbă îngrijită şi o recomandăm cetitorilor cari urmăresc cu interes progresele acestei biblioteci.

*

O curioasă întreprindere comercială, dar cu reflexe istorice este de sigur iniţiativa recentă a unei asociaţiuni din Cairo pentru a reconstrui un nou „Heliopolis" nu departe de Cairo. Fireşte noul oraş va avea întreg confortul şi aspectul modern deşi li se redă numele străvechiului şi mîndrului „oraş al soarelui" Heliopolis, stîns cu mii de ani în urmă de pe faţa pămîntului.

Informaţii

● **Noi adesiuni în partidul conservator democrat din Jud. Putna.**—Ghiţă Rusovici, mare comerciant; I. Nestor, mare vinicultor; Emanuel Christescu, advocat; Ghiţă Mărgăritescu, proprietar; Dumitru Georgescu, proprietar; Ghiţă Merişescu, pensionar; I. G. Petrescu, proprietar; căpitan Lisievici, proprietar, C. Panaitescu, pensionar; Hristodor Manoliu, proprietar; Iancu Dimitriu proprietar; Stefan Macovei, proprietar. Toţi alegători col. I.

● **Modificarea licenţelor.** — Pentru a compensa deficitul ce va rezulta prin suprimarea celor 4000 de cîrciume de la sate, taxele de licenţe vor fi sporite.

Proiectul referitor la aceste modificări a fost întocmit. El cuprinde următoarele: în comunele rurale, debitele comunelor locuite de mai mult de 150 familii, vor plăti o taxă de 200 lei; 150 lei vor plăti debitele comunelor locuite de mai puţin de 150 familii şi 120 lei debitele izolate. Cantinele fabricelor şi stabilimentelor industriale vor plăti 200 lei.

Debitele cari nu vor desface de cît vin şi bere. nu vor plăti de cît jumatatea acestor taxe.

● **More judaico.**—Am anunţat la timp că d. judecător al ocolului II din Iaşi a condamnat pe rabinul Niemirover la o amendă de 50 lei, peetru refuzul acestuia de a oficia la prestarea unui jurămînt *More judaico*.

Cerând aceluiaşi judecător să fie dispensat de plata amenzei, cererea a fost respinsă.

Publicăm astă-zi, în substanţă, motivele pe cari le dă d. dr. Niemirover în refuzul seu, precum şi motivele judecătorului, carî a respins cererea de dispensă.

Rabinul Niemirower îşi întemeiază cererea de scutire de amendă pe motiv că n'a fost numit şi nici nu poate fi numit cu forme, ca expert, întru cît recursul pe care îl poate avea justiţia la serviciul religios al unui preot, de orice cult, nu intră în atribuţiile expertului, ori martorului.

Că nici chiar pentru preoţii bisericei Române, care-s şi funcţionari ai Statului, nici o legiuire civilă nu prevede vre-o specie de constrîngere.

Că nu refuză asistenţa religioasă, dar se cere îndeplinirea unor forme ce s'au practicat de evrei din Babilon, iar în centrele Europene şi chiar în ţară, la Focşani, Brăila, Bărlad, s'a renunţat la ele. Conchide că nu se opune la oficiarea unui jurămînt la sinagogă, sau în pretoriul justiţiei, cu respectarea formelor religioase pe care le oficiază şi practică, dar se opune jurămîntului cu forme sălbatice şi contrar legei şi credinţei lui.

* * *

Motivele Judecătorului:

Avînd în vedere cererea Rabinului Niemirower, înregistrată la No. 2080|908, de a fi dispensat de amenda de 50 lei, la care a fost condamnat prin jurnalul din 12 Febr., pentru motiv că a refuzat a ne asista la oficiarea unui jurămînt more judaico, în Sinagogă, ce urma a fi prestat de către părâta Sofia Dulberger, în procesul cu D. Vătui;

Avînd în vedere jurnalul

Avînd în vedere că, în conf. cu dispoz. art. 190 pr. c., aplicabil şi experţilor, după cum dispune art. 216 al. 2 din acelaş cod, martorul şi deci şi expertul, poate fi dispensat de amenda la care a fost condamnat de judec., pentru faptul că nu s'a înfăţişat la termen spre a-şi depune ştiinţa sa, cu condiţie de a-şi justifica lipsa.

Având în vedere, că nici un text de procedură nu permite dispensarea de amendă a martorului sau expertului, care, prezent fiind, fără motiv justificat (şi acest lucru a fost tranşat în speţă prin jurnalul nostru din 12 Februarie 1908) refuză de a-şi îndeplini sarcina sa de martor sau expert; că nu este locul a face nici analogie, de oarece, nefiind aceiaşi raţiune, nu putem aplica aceiaşi dispoziţie, căci legiuitorul nepermiţând dispensarea de amendă pentru acest caz, el este foarte logic cu principiul pus în aceastăă materie şi dictat de un interes de ordin superior principiu ce constă în aceia, că unui martor citat într'un proces sau unui expert numit de judecată, nu-i este lasat la voia sa a indeplini sau nu această sarcină, *ci este obligat* a o îndeplini, legiuitorul cu drept cuvînt pedepsînd cu amendă pe acel ce voeşte să se sustragă de la această sarcină publică.

Pentru aceste motive, respingem etc.

(ss) *Lupu*

● **Congresul de medicină.**—Pentru al XVI-lea congres internaţional de medicină, care va avea loc în Buda-Pesta, la 29 August 1909, comitetul romîn a ales din Iaşi pe d-nii profesori: Ernest Juvara, Manicatide şi Bălăcescu.

● **Elevi pedepsiţi.**—Ministerul instrucţiunei a aplicat următoarele pedepse elevilor cari au cercat să dea foc liceului „Alexandri" din Galaţi:

Teodorovici Ilie din clasa III a fost eliminat definitiv din toate şcoalele publice şi private din ţară.

Pipoş Teodor a fost pedepsit la admonestare în clasă şi 12 ore de carceră.

Ionescu Constantin a fost supus la pedeapsa admonestărei în clasă.

● D. Gh. Kernbach, prefectul judeţului, îşi va continua zilele acestea inspecţiile în judeţ. Va inspecta comuna Şipotele.

● Astă-zi s'au început operaţiunile de recrutare la dispărţirea a II-a.

Din cauză că mulţi tineri înscrişi pe tablou lipsesc operaţiunile merg foarte repede, aşa că ele se vor termina poimîne.

● La liceul Naţional s'a declarat aseară un început de incendiu, care putea să aibă urmări foarte grave.

Focul, care nu se ştie prin ce împrejurare a luat naştere, a distrus uşa ce duce spre pod, de lîngă sala de muzică.

Prinzîndu-se de veste la timp şi sărind servitorii, focul a fost stins.

Se fac cercetări pentru a se vedea dacă nu cum-va e un caz identic cu cazul anarchic de la liceul din Galatz.

● Seminarul din Kişinău, care a fost închis în urma tulburărilor ce s'au petrecut în acea şcoală, e probabil că va fi redeschis.

Zilele acestea va sosi la Kişinău un revizor trimes de către Sfîntul Sinod ca să facă o cercetare.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar să'i înainteze un tablou de toate şcoalele noui înfiinţate în cursul anului şcolar 1906—1907, în acest judeţ.

● D. Niculescu, inspector de mişcare al circumscripţiei Iaşi, a inspectat săptămîna trecută staţiile de pe linia Iaşi—Vaslui.

Zilele acestea d-sa va pleca să inspecteze toate staţiile de pe linia Iaşi—Paşcani.

● Comitetul societăţei studenţilor în medicină a ales de vice-preşedinte al societăţei pe d. Em. Socor.

● Din Kişinău ni se scrie că un mare număr de moldoveni din Basarabia îşi pregătesc actele pentru a emigra în Siberia.

S'a fixat pentru aceştia următorul itinerar:

De la 10—25 Martie vor putea pleca acei care şi-au ales pămînturi în gubernniile Tobolskai, Evisaikai, Irkutzkai, şi în oblastinele: Axmolinskai şi Uraliskai. De la 28 Martie pînă la Aprilie pot pleca acei care şi-au oprit locurile din ob'astinele Zabaikascai, Primorkai şi Amurskai.

*

De asemeni ni se mai scrie despre următoarea crimă petrecută în satul Şerpeni, din ţinutul Benderului:

Săptămîna trecută, Mercuri după miezul nopţei, un individ necunoscut bătu în poartă la staróstele Gheorghe Puşcaşu. Cînd acesta eşi afară, a fost strigat de individ, la poartă. Bietul om se apropie de necunoscut şi acesta să năpusti la el, îi puse mîna în gît, şi după ce'l legă îl duse la o fîntînă din margina satului şi'l aruncă în ea.

● *Independenţa* are o şarjă contra deputaţilor. Ziarul guvernamental este supărat pe acei din deputaţii majorităţei, cari, în loc să voteze cu ochii închişi, îndrăznesc să iee parte la discuţii.

La adresa acelor deputaţi, ziarul francez, vizibil inspirat, scrie:

....Şi cu lucruri de acestea Camera îşi *perde vremea în şedinţi interminabile. Mai puţintel gust de vorbă şi mai multă muncă practică, ar fi mai de folos treburilor ţărei.*

Oribilă solidaritate!

● Astă seară Marţi program absolut nou la Teatrul Pathé Freres (Sala Circului Sidoli). Programul cuprinde sujete senzaţionaje, precum: Din luptele vieţei: Sarac şi cinstit, mare dramă socială de Louis Carré. Un imens număr de comedii, de o perfectă reuşită, după cum sunt în general comediile teatrului Pathé. In ţara aurului, o feerie aranjată şi executată pe scena teatrului Chatelet din Paris etc. Vor da concursul Les Del Mely comediani excentrici francezi, cu un repertor de salon, absolut decent adaptat la aceste serate.

Ieşenii s'au putut convinge de superioritatea fără seamăn a teatrului cinematografic Pathé Freres din sala Circului Sidoli, mai cu seamă în ultimele 3—4 seri. Aparatele acestei case universale redau scenele absolut natural. Toate sugetele, toate scenele sunt absolut fidel redate şi nu siluete întunecate mânjite pe pînză; vederile de pe natură: stînca, rîul, marea, pădurea până şi mişcarea frunzelor sunt absolut exact redate şi nu joacă halandala pe pînză, nu ne strică ochii şi nu ne ameţeşte capul....

Cinematograful Pathé Freres ne redă pe pînză totul ahsolut natural; el nu vorbeşte, nu cîntă, dar nici nu dansează....

DIVERSE

— Amintim că Sămbătă 23 Februarie va avea loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, o serată dansantă.

Comitetul organizator pregăteşte o serie de surprize din cele mai plăcute.

Un comitet, compus din d-ne şi d-şoare va decerne medalii celor mai buni dansatori şi celor mai bune dansatoare.

— D-na Sofia Pantazescu din Focşani, s'a logodit cu d. I. P. Caragieff, şeful staţiei Oltenesti.

Duminică, 23 c., va avea loc cununia religioasă.

— La Huşi s'a celebrat duminica trecută cununia d-rei Ispas cu d. Timişcău, învăţător.

Nuni au fost d-na şi d. Para.

— Următorii impiegaţi de mişcare din Iaşi, s'au prezentat la examenul I de comerţ, ce se ţine în Capitală: Malhasopol I., Stere şi Antoneanu V.

— Alaltă-eri a avut loc la hotelul Trayan, adunarea generală a membrilor societăţei vînătorilor „Codrul".

S'a făcut darea de samă pe anul trecut din care se constată că încasările pe perioada Martie-Decembrie, au fost de 976 lei 55 bani, din care s'au cheltuit 946 lei şi 25 bani pentru diferite goane organizate de societate, rămânînd în casă suma de 120 lei. S'a votat apoi budgetul pe anul 1908—1909 şi s'a modificat cîteva capitole din statute, hotărîndu-se ca să se rîdice taxa de înscriere la 20 lei.

S'a procedat apoi la alegerea noului comitet de administraţie şi au fost aleşi d-nii: Miclescu C., preşedinte, R. C. Murat vice-preşedinte, R. Tuffli, secretar şi Gr. Socor, casier.

S'a mai luat apoi hotărîrea ca societatea să se pună în legătură cu alte societăţi similare şi să se lupte cît mai mult pentru respectarea legei asupra vînatului.

— Cinematograful perfecţionat al societăţei romîno-americane, va mai da la *Teatrul Pastia* numai 3 reprezentaţii, — toată lumea va veni dar să asiste la aceste spectacole unice în felul lor.

Programul din astă seară, Marţi, e excepţional de bogat şi cuprinde numere sensaţionale, ce desfid ori ce comparaţie.

Femeea în războiu este o dramă reală, luată din vieaţă, care a produs sensaţie în cele mai mari oraşe din Europa. Spectatorii urmăresc acele scene cu o vie încordare. Tot programul e unic în felul lui. Suntem siguri, că publicul venind în astă seară la *Teatrul Pastia*, va petrece o seară plăcută.

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţilală a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Ultime informaţii

După cum ne-a telefonat eri corespondentul nostru din Bucureşti, ministerul de resboiu prevede prin unul din proiectele sale că generalii de brigadă vor fi scoşi la pensie la vrîsta de 60 ani, iar cei de divizie la 63 ani.

Conform cu aceasta dispoziţie a d-lui general Averescu, următorii generali urmează a fi scoşi la pensie: Vasiliu-Năsturel, comandantul corp. I de armată din Craiova, Gigârtu, Cica, Pavlo, Zossima div. de roşiori şi Demostene, insp. general al serviciului sanitar militar.

● **D. Carp...imită pe Nababul**.—D. P. P. Carp, gelos de *marele dar* pe care d. George Gr. Cantacuzino l'a făcut... statului, a făcut şi d-sa un dar, în tot cazul un dar mai real de cît acel al Nababului.

D. P. P. Carp a oferit consiliului agricol superior să-i vîndă, pentru islazuri, o porţiune de pămînt de pe moşia sa Ţibăneşti, cu 100 lei mai ieftin falcea de cît preţul maxim stabilit de consiliul agricol, cu condiţia ca jumătate din preţul total—45.000 lei—să-i fie plătit la cumpărare; restul de 45.000 lei d. Carp îl dăruieşte pentru cumpărarea de vite ţăranilor.

Între ce-a făcut d. Carp şi ce n'a făcut Nababul, există o osebire pe care am ţinut s'o subliniăm aci.

● Următorii învăţători au fost chemaţi eri la examenul de înaintare pe loc ca făcînd parte din seria V-a, şi au fost împărţiţi astfel:

La comisiunea I-a: Cuciureanu Ecaterina jud. Roman, Coman Constantin jud. Tutova, Cristescu Ilie jud. Putna, Danilescu I. T. jud. Suceava, Costăchescu Vasile, judeţul Suceava, Cogălniceanu Ioan jud. Vaslui, Coatu Gavril jud. Tulcea, Cososchi Maria jud. Iaşi şi Covaceanu Nec. jud. R.-Sarat.

La comisiunea a II-a: Coată Grig. jud. Tutova, Costică Gh. jud. Bacău, Ciocîrlan Maria jud. Putna, Costăchescu Vasile jud. Fălciu, Cruceanu Ioan jud. Tecuci, Cumpătă V. Gh. jud. Botoşani, Covăceanu Zoe jud. R.-Sarat, Cojocariu Gh. jud. Neamtz, şi Cososchi Ioan jud. Iaşi.

Astă-zi candidaţii au dat proba orală, iar mâine vor da proba practică pedagogică.

● **Acţiunea membrilor casei de ajutor dela C. F. R.**—Nu se putea ca memoriul membrilor casei de ajutor dela C. F. R. care a fost publicat în ziarele din capitală, să nu găsească ecou printre toţi membrii din întreaga ţară şi în special a celor din Iaşi, unde de sigur sunt în număr destul de mare.

Meseriaşii dela C. F. R. cari şi ei intră sub prevederile acestei case de ajutor, sunt foarte nedreptăţiţi de statutele existente, în baza cărora funcţionează această instituţie, cu toate că munca lor e mult mai grea şi chiar excesivă, de multe ori fiind expuşi în timpul ernei pe geruri cumplite, pe cînd sunt în deplasări, să îndure foarte mari mizerii în mijlocul cîmpului, fără adăpost şi aceasta în foarte multe cazuri, din care pricină cad bolnavi şi chiar înfirmi, iar casa de ajutor aşa cum ie organizată acum, nu prea poate să-i servească un ajutor unde victima să fie pusă la adăpostul mizeriei.

Faţă de această stare de lucruri, ei sunt hotărîţi a întocmi un memoriu unde să se arăte în mod amănunţit nevoile lor şi felul cum ar trebui să se modifice statutele casei de ajutor, ca şi aceşti muncitori care îşi depun banul lor cîştigat cu atîta greutate să poată avea un folos real în cazuri de nevoi.

Credem că direcţia căilor ferate, cât şi d. Ministru al lucrărilor publice, nu vor trece peste doleanţele membrilor casei de ajutor, ţinînd seamă că această instituţie care e de mare folos personalului C. F. R. trebue organizată conform dorinţelor şi nevoilor tuturor acelora care îşi depun obolul lor.

✱ Lotti Bărnovanu, atentatoarea la viaţa locot. Pruncu, care se află încă la Văcăreşti, nu va fi adusă la Iaşi de cît Luni 25 Februarie.

● *Sinziana şi Pepelea* celebra feerie a lui Alexandri, se va reprezenta in Iaşi la 22 c.

La toate locurile va fi preţul în jumătate.

● D. P. Poni, care se află de cît-va timp suferind, se află acum cu totul restabilit.

● Sătenii din judeţul Fălciu au ales ca delegaţi în comisia regională pe sătenii Gh. a Tomulesei din Răducăneni şi Nica Em. Paladi din Grumezoaia; iar ca supleanţi pe C. Onofrei din Drănceni şi V. Enciu din Fălciu.

Alegerea s'a efectuat Sâmbătă.

● **Examenele particularilor**.—Ministerul instrucţiunei a dat următoarele două circulări şcolilor particulare din ţară:

1). Să anunţe pe elevi ca la examenele generale ce le vor da în public, la sfîrşitul anului, să se prezinte cu scriptele de clasă, notate şi corectate de profesori, —spre a se avea în vedere la darea notei de promoţiune.

2). Inscrierile pentru examenele particulare de curs secundar se vor primi numai între 1 şi 30 April. Cererilor înaintate peste această dată nu li se vor da curs. Odată cu cererea trebue să înainteze următoarele acte: cel de naştere şi actul de terminarea clasei precedente.

● Conferinţa pe care ilustrul nostru istoric d. A. D. Xenopol, o va ţinea în folosul leagănului Sf-ta Maria a doamnelor din Iaşi, s'a hotărît a avea loc în aula universităţei, în seara zilei de 1 Martie, orele 8 jum.

● Din Bivolari ni se comunică că eri locuitorul Petru St. Maxim, fiind turmentat de băutură, a atacat pe d. lt. Petrovici C., comandantul plutonului de grăniceri. Cu mare greutate numitul locuitor a fost dus şi închis la primărie.

Nu trecu mult şi cîţi-va locuitori, conduşi de factorul poştal P. Berariu au venit la primărie şi au atacat pe omul de strajă, cu scopul de a elibera pe arestant.

A trebuit să intervie jandarmii pentru ca să liniştească lucrurile.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ, ca să pună în vedere veteranilor din acest judeţ, că dacă cel mult până la 1 Aprilie a. c. nu se vor strămuta în Dobrogea pe pămînturile ce li s'au dat, spre a le cultiva ei singuri, vor fi deposedaţi.

● Direcţia liceului Naţional a făcut azi dimineaţa o severă anchetă pentru a constata provenienţa focului de la acel liceu.

E mai mult de cît probabil că un caz identic cu acel de la liceul din Galatz.

Se crede că autorii ar fi nişte elevi care au fost eliminaţi din şcoală.

● In ziua de 25 Februarie se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţia publică pentru vînzarea spre exploatare a parchetelor din pădurea statului.

● Parchetul de Vaslui a vestit autorităţile noastre că astă-noapte nişte hoţi au pătruns în primăria com. Dobrovăţ şi au furat un mare număr de bilete de vînzări de vite.

● Comisiunea însărcinată cu examinarea lucrărilor candidaţilor la catedra de Istoria Filosofiei antice şi morală—compusă din d-nii A. D. Xenopol, Paul Negulescu şi I. Găvănescu,—se va întruni joi seara, la Universitate.

Se ştie că la această catedră candidează d-nii Gusti, Em. Antonescu, I. Petrovici, Nădejde şi Aslan.

● Dl. G. V. Gherasimescu, autorul mai multor scrieri de valoare, despre care am mai avut prilejul de a vorbi în acest ziar, şi asupra căruia vom reveni în curînd pe larg,—a primit din partea M. S. Regina României o măgulitoare scrisoare de mulţumire, ca răspuns la primirea noului său volum „Din lumea noastră".

Cu acest prilej suverana, cere meritosului publicist, concursul său pentru „Vatra luminoasă", concurs pe care d. Gherasimescu s'a grăbit să-l ofere în mod călduros.

● **O tragică sinucidere**.—Un flăcău, anume Neculai Dinu, din satul Mălăeşti, comuna Golăeşti, venind eri la orele 5 în localitate, s'a dus la rampa căilor ferate, de lîngă târguşorul Păcurari şi s'a aruncat înaintea trenului de marfă ce a plecat din Iaşi la orele 7.

Numitul sătean venise eri cu căruţa împreună cu mama sa, în scopul de a se interna în spital, căci suferea de o boală cronică. El trase în gazdă la o cîrciumă din târguşorul Păcurari. Bătrîna sa mamă, ostenită de pe drum se culcă, iar Dinu, care probabil îl muncea ideia de a se sinucide, eşi spre a'şi pune planul în aplicare.

Se îndreptă spre linia ferată şi merse până la jumătatea drumului din spre Cucuteni, zărind că vine trenul, el se culcă pe linie. Trenul trecu peste el şi'i tăia capul şi picioarele. Un cantonist a dat peste el şi a avizat autorităţile.

Cadavrul a fost adus la Iaşi şi transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

● Dintr'o eroare de paginaţie s'au omis eri la darea de samă dela balul costumat de la „Reuniunea Femeilor Romîne", numele următoarelor eleve:

Florica Popovici în roş reprezentând macul, Jeanne Vlad în rose, Emma Vlad în verde, Valentina Carp şi F. Ştefănescu în alb, Andrievici în costum de florăreasă, Gaman în violet, Sadoveanu în verde, Dabija în galben, E. Palade în costum de maică, L. Pennescu drăguţ îngeraş, Andruţa Pilescu în rose, O. Rusu, Dabija C., Râşcanu, Lucia Botez şi Golescu în alb.

La lucrarea costumelor au contribuit mult şi d-na maestră Gavrilescu şi d-na Neculau, ajutoare de maestră.

● Primarul comunei Belceşti raportează următoarele două cazuri curioase:

In ziua de 1 Februar se celebrase căsătoria lui Dimitrie Stătilă cu fata Marghioala Suman. A treia zi după cununie, Marghioala Suman a dat semne de alienaţie mintală şi ea a fost adusă la Iaşi şi internată în ospiciul de la Socola.

Peste cîte-va zile a avut loc o altă căsătorie: aceia a lui Gheorghe I. Ciofu cu fata Catinca Buruiană. In ziua cununiei, bătrînul Ioan Ciofu tatăl mirelui, încetă subit din viaţă.

Locuitorii au rămas foarte impresionaţi de aceste fapte.

● **Judiciare**. — Am vorbit ieri despre crima ce-a fost săvârşită în comuna Copou. Unul din cei presupuşi, Gh. Hăbăşescu, a mărturisit crima. El a făptuit-o singur, fără alt complice. Hăbăşescu a băut împreună cu Ion Coroi. Crezînd că acesta ar avea mulţi bani asupra lui, l'a pîndit, l'a aruncat într'un şanţ şi l'a lovit cu un băţ în cap, omorîndu-l. Asupra victimei a găsit trei lei şi 75 bani.

— La curtea de Apel secţia I-a s'a judecat ieri apelul unui minor, acuzat de omor. Băietanul Gh. Irimia, de 19 ani, din comuna Calaraşi, jud. Botoşani, acuzat de omorul consăteanului seu Gh. Romaniuc, a fost condemnat de trib. Botoşani la cinci ani închisoare. Eri, în apel, avocaţii sei, domnii Nicolaide şi Codrescu, acesta din Botoşani, au pledat favoarea cauzei provocătoare, pe care curtea a admis-o reducînd pedeapsa la un an.

— Importantul proces pentru anularea legatului pe care defunctul colonel Rosnovanu l'a lăsat bisericei din Rosnov, se va judeca la 25 Februar la curtea s. II.

— D-lui avocat V. Al. Krupenski îi a fost suspendnt din nou, de consiliul de disciplină de Neamţ, dreptul de a pleda.

Avocatul a făcut apel, care se va judeca la trei Mart la secţia II a Curţei.

— O statistică complimentară a proceselor penale judecate în ultimii zece ani la secţia II a Curţei a fost cerută azi de la ministerul justiţiei.

— Până acum au fost fixate, spre a fi judecate în sesiunea din Mart, a Curţei cu juri, următoarele procese: 1 Mart, Ion Maritcu, contopire de pedepse; 3 Martie, V. I. Melinte, tâlhării; 4 Martie, doctor L. Cosmovici, calomnie prin presă şi 5 Martie, Gh. Bărzoen, primarul comunei Copou, delict electoral.

● La concursul pentru ocuparea postului de maestră spălătoreasă la şcoala de menaj „Principesa Maria" din Iaşi, s'au prezentat următoarele 6 candidate: Ecaterina Grigorescu, Alexandrina Valeriu, Elena Ghiorghiu Olimpia Ionescu, Victoria Popescu şi Alexandrina Cernescu.

Rezultatul consiliului se va da zilele acestea.

○ Teatrul regal (Fost Pastia). — Marele Teatru Cinematografic, Marţi 19 şi Mercuri 20 Februar, 2 mari reprezentaţii extraordinare. Program absolut nou. Intre care: Eroismul femeei unui soldat, mare dramă în 5 tablouri, Datoria medicului, Bănuiala soţului, scenă dramatică din viaţa socială, Artistul nenorocit: In sînul familiei, copilul bolnav, datoria ordonă. In dosul culiselor, înştiinţare, lupta între datorie şi sentimentul de părinte, învins, la patul copilului bolnav, nici o salvare; Spionii japonezi, tragedii, drame, scene sociale de moralitate, religioasă şi instructive.

Preţuri populare: Loja de 4 persoane 6 lei, Loc rezervat 1 leu 50 bani, Stal I numerotat 1 leu, Balcon 75 b.—Biletele se găsesc la Agenţia Talia (Maximovici).

Inceputul la ora 9 seara precis.

● **Agenţia Romîno-Americană** cu depozitul de petrol, benzină şi derivate din strada Moara de foc No. 40, face cunoscut publicului Ieşan, că în urma nenumăratelor cereri de a se trimite petrolul nostru trandafir-alb, dublu rafinat, la domiciliul fiecăruia, a introdus cu data de astăzi bidoane, care vor fi transportate cu car special prevăzut cu firma Romîno-Americană la domiciliul fiecărui client, şi succesiv schimbat; bidoanele sunt ermetie închise şi garantate a 17 litri şi costă 3—40.

Cererile se vor trimite la adresa: *Romîno-Americană.*

Tragerea

la 25 şi 26 Februar

80.000

Câştigul principal

COLECTURA PRINCIPALĂ

Th. P. Maximovici

— IAŞI —

Mai dispune de **puţine** lozuri pentru această curîndă tragere.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Fevruarie

Viitorul partidului conservator-democrat

Bucureşti.—Ziarul „Dèpêche d'Orient", ce apare în Paris, publică un lung articol, în care se ocupă despre frămîntările din lăuntrul partidului conservator de mai bine de un sfert de veac şi despre înfiinţarea noului partid conservator-democrat.

Articolul sfîrşeşte prin următoarele rînduri interesante:

„Vom da ca concluzie a acelor de mai sus părerile unei înalte personalităţi din Bucureşti, care de şi nu face politică militantă, are dese ori ocazia să se apropie de M. S. Regele.

Acea persoană ne-a spus: «Este ceva schimbat în România. Până acum partidul conservator conta foarte puţin la noi. Fără a fi reacţionar, partidul acesta se învechise şi tiparul său era demodat. Lumea nu lua în serios partidul conservator şi partidul liberal îl învingea totdeauna şi cu mare înlesnire.

Partidul liberal, în care am numai prieteni, a făcut multe fapte mari în ţara românească. Nu trebue însă să dorim ca el să devie a tot puternic. El are nevoe de o contra greutate în propriul său interes şi mai cu samă în interesul superior al ţărei.

Or, această contra-pondere pe care şi-a asigurat-o de mai bine de 30 ani partidul conservator la noi, o va forma cu siguranţă de-acum înainte noul partid conservator-democrat, care se presintă cu un conducător admirabil şi cu o armată minunat înzestrată. Şi lucrul acesta va fi de un mare bine pentru ţară şi pentru jocul regal al constituţiei noastre".

La întrebarea noastră dacă M. S. priveşte cu ochi buni noua formaţiune, personajul în chestiune a răspuns:

— „Nu ştiu ce gîndeşte M. Sa. Am cuvinte se cred însă că vede cu multă bucurie noua formaţiune, căci noul partid şi numai acesta va fi contra greutatea necesară şi că numai acesţ partid împreună cu partidul liberal vor constitui cele două partide de guvernămînt la noi în ţară".

Reorganizarea şcoalelor de Bele-Arte

Bucureşti.—In astă seară se întruneşte comisia însărcinată cu modificarea ce s'ar putea introduce în actualul regulament al şcoalelor de Bele-Arte. Comisia, care se compune din domnii: Serafim şi Costin Petrescu, pictori; Fr. Storck, sculptor, şi Victor Stefănescu, architect, va fi presidată de d. Haret, şi îşi va citi raportul.

Domnii Al. Djuvara, deputat, şi St. Sihleanu, inspector al înv. secundar şi superior, vor lua şi ei parte la şedinţă.

Concurs

Bucureşti.—Concursul pentru ocuparea locurilor vacante de medici de spitale şi de judeţ va continua Vineri dim. în localul ministerului de interne.

LEGILE GUVERNULUI

Bucureşti.—In sesiunea actuală care se ştie că va fi prelungită pînă la 1 Aprilie, s'a hotărît definitiv că guvernul va prezinta următoarele legi:

1) Reforma administrativă, care va cuprinde următoarele patru legi: reorganizarea comunelor rurale, crearea consiliului superior administrativ, reorganizarea jandarmăriei rurale, înfiinţarea unei direcţiunt generale a siguranţei statului.

2) Legea contra trusturilor, care însă nu va fi proiectul anunţat de d. Sturdza la Senat, ci proiectul discutat în sinul comisiunei parlamentare. Un arendaş nu va putea ţinea mai mult în arendă de cît 5000 de hectare, moşiile ţinute în arendă nu vor putea fi limitrofe, străinii nu vor fi opriţi de a ţinea moşii în arendă, dar personalul de exploatare va trebui să fie naţional.

3) Modificarea legei ibăncilor populare în senzul că se va reda o mai mare desvoltare societăţilor cooperative şi magaziilor de consum care au luat un mare avînt în ţară şi se va prevedea înfiinţarea de bănci populare şi în părţile mărginaşe ale oraşelor.

4) Modificarea legei obştiilor săteşti în senzul că se va recunoaşte aceste asociaţii ca fiind în complectul lor persoane morale şi nu numai în raporturile dintre dînsele cum era pînă acum.

5). Legea pentru reorganizarea ministerului de finanţe.

Legile pentru reorganizarea armatei, a învăţămîntului rural şi a serviciului sanitar, nu vor fi votate de cît în seziunea extraordinară din Mai.

Delegaţia artiştilor la d. Take Ionescu

Bucureşti. — Duminică după masă a fost primită de către dl. Take Ionescu delegaţia asociaţiei generale a artiştilor din România, venită să aducă la cunoştinţa şefului partidului conservator-democrat că asociaţia l'a ales în unanimitate ca membru de onoare, drept recunoştinţă pentru concursul ce d. Take Ionescu a dat totdeauna artelor romîneşti.

Camera

Bucureşti.—Se continuă discuţia asupra monopolului.

D. Em. Costinescu răspunde de criticele aduse proiectului şi spune că se miră că de ce nu s'a găsit anticonstituţională măsura luată de dînsul în contra casinurilor şi a tripourilor.

Spune că agitaţia cîrciumarilor trebuie înfrînată, căci altminteri nici nu ne-am putea gîndi vre-odată să mai facem vre-o reformă electorală în această ţară.

D. P. P. Carp spune că dacă s'ar întîmpla ca agitaţia cîrciumarilor să dăinueze domnia liberalilor la guvern, cîrciumarii ar duce-o şi mai greu căci idealul d-sale a fost încă de la 1888 întroducerea monopolului.

D. Dim. Sturdza susţine şi d-sa proectul şi apoi legea este luată în consideraţie.

Senatul

Buc.—Senatul trece în secţiuni.

Se aleg delegaţii pentru proectul casei rurale:

D-nii general Budişteanu, Procopie Demerescu, N. Ionescu, Matei Corbescu, Tache Protopopescu.

Raportor va fi ales d. Matei Corbescu.

Remiterea la Roma a darurilor Bucureştiului

Roma.—Azi după prînz, în marea sală a Capitoliului, elegant decorată, în prezenţa ministrului de externe Tittoni, a sub-secretarului de stat Pompili, a primarului Nathan, a consilierilor municipali şi a celorlalte autorităţi, precum şi a numeroaselor notabilităţi, a avut loc remiterea solemnă a darurilor oraşului Bucureşti, către oraşul Roma.

Ministrul Romîniei, d. Fleva, cu tot personalul legaţiunei a remis aceste daruri, pronunţînd o caldă cuvîntare spre glorificarea legăturilor care unesc pe cele două naţiuni.

Primarul Nathan a pronunţat un discurs, exprimînd profunda sa mulţumire şi gratitudine. In urmă senatorul Enrico Cruciani-Alibrandi, fost primar al administraţiunei, care a trimes lupoaica Bucureştilor, a pronunţat de asemenea un călduros discurs.

Toate discursurile au fost foarte aplaudate.

Primul ministru Giolitti, neputînd veni, a trimes o scrisoare, exprimînd regretul seu şi via sa simpatie.

Iată în rezumat discursul primarului Romei:

„Mă bucur de prezenţa printre noi a ministrului Romîniei, reprezentant al nobilei regiuni dunărene, unde dreptul roman plantat într'un pămînt ospitalier, a produs o civilizaţie nouă şi fecundă. Fiind încălziţi împreună cu voi de amintirile istoriei voastre şi pentru a invedera activitatea voastră, v'am trimes lupoaica, emblema legăturei care ne uneşte din timpul lui Trajan. Vă mulţumim pentru pajura pe care ne-o aduceţi şi a cărei înaltă semnificare o înţălegem. Va rămînea în mijlocul nostru în sala istorică cu stindardele oraşului".

Primarul aminteşte proverbul romînesc: „Romînul nu piere!" In adevăr nu poate pieri acest urmaş direct al Romei eterne, care trăieşte şi trebue să trăiască între ginţile lumei.

„Primesc cu recunoştinţă acest gaj de iubire şi de generozitate frăţească pe care naţiunea şi capitala romînească, ni'l trimite". Primarul exprimă gratitudinea oraşului Roma şi conchide lăudînd fraternitatea celor două popoare.

Reducerea pedepsei lui Stoesel

Petersburg.—Ţarul a redus pedeapsa generalului Stoesel, la un an.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea
la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL Dr-ului ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuși de puțin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Folosește de minune în contra **irritațiunilor, peptului și ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchiteler, tusci magărești, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI
Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această brânșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guíllié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE. FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN IASI: Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 250 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repede

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

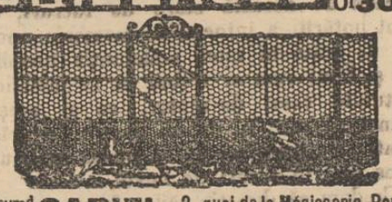

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f 85
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré...	1 30
Porte-Bouteilles, pour 6 à 6 Places.....	3 »

PONDOIR DÉPOSIT

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul V.—No. 369.—Joi 21 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţilală a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Transformism politic

Cele ce s'au întîmplat în Cameră în ultimele zile, ne arată sub faţa ei adevărată, orientarea partidelor noastre politice.

Ultimele discuţii, în adevăr, au limpezit tendinţele politice şi ale oamenilor şi ale grupărilor. Situaţia trebuia să fie limpezită, fiindcă întîmplările din anul trecut, au aratat tot ce era tulbure în organizaţia socială şi în cea politică.

Am căutat să le transformăm pe amîndouă, fiindcă, de sigur, una era vinovată de reaua sfare în care se găsea cealaltă, în cît de oare ce amîndouă fuseseră clătinate din temelii în Martie trecut, se cerea neapărat pentru amîndouă o nouă îndrumare.

In privinţa organizaţiei sociale s'a crezut că ea se va putea schimba prin legi de o eficacitate mai mult sau mai puţin întinsă.

In ce priveşte organizarea politică, însă, procesul evolutiv este ceva mai normal, fiindcă corespunde unei nevoi fiziologice a marelui organism social, şi o îndrumare democrată nu este de cît o adaptare la noua funcţiune de viaţă a acestui organism. Această adaptare la trebuinţele vieţei este o lege curentă în evoluţia organizmelor, în cît, urmînd această lege, evoluţia către democraţie nu este de cît dreptul la viaţă pe care-l cer organismele politice.

Nevoia acestei noi orientări a zguduit toate organizaţiile noastre politice, în cît partidul liberal nu se poate mîndri mai mult de cît cel conservator, de a fi simţit această nevoe; în acelaşi timp, însă, partidul liberal nu poate susţine că e supus, din această pricină, la frămîntări mai mici de cît partidul conservator.

Fără îndoială, un proces de transformare frămîntă toate partidele noastre politice şi fermentul care este menit să le dea o nouă viaţă, este democraţia. Transformarea nu este, însă, ajunsă la sfîrşit; partidele de sigur n'au ajuns la forma definitivă, adică la acea care, pentru moment, să corespundă cu trebuinţele sociale.

Icoana vie a acestui proces de transformare, ne-a dat-o discuţiile din Cameră, în zilele astea. S'a văzut cu ocazia discuţiei zisei Case rurale, că faţă în faţă au stat două tendinţe, de o potrivă democrate, acea a majorităţei liberalilor şi acea a conservatorilor-democraţi, ambele de o potrivă conservatoare, prin garantarea conservărei sociale ce s'a impus nouei legi.

Cu tot non-sensul aparent al afirmărei că noua lege liberală este conservatoare prin tendinţa sa, totuşi constatarea aceasta a fost făcută chiar de deputaţi liberali. Se dovedeşte, atunci, încă o dată, că titulatura partidelor politice nu indică tendinţele lor şi că—liberal sau conservator—ori care din partidele politice este de-o potrivă liberal, cînd e vorba să dea ţărei legi de largă utilitate socială şi este de-o potrivă conservator, cînd este vorba să garanteze că aceste legi nu vor zdruncina aşezarea noastră socială.

Constatările acestea, în afară de cuprinsul lor general, au pentru noi şi o importanţă mai specială, fiindcă am avut ocazia să vedem pe unii obicinuiţi cu jongleriile de cuvinte, susţinînd că împerecherea de cuvinte din titlul partidului conservator-democrat, este ceva hibrid, fără viaţă şi fără sens.

In ce priveşte viaţa, o dovedeşte mişcarea ce acest partid a rîdicat, iar în ce priveşte sensul, s'a dovedit în Cameră că legea Casei rurale poate fi democrată, însă e conservatoare. Dacă este aşa, ce să mai spunem de adevaraţii hibrizi care se chiamă naţional-democraţi sau naţionalişti de altă natură şi care, în adevăr, nu trăesc de o viaţă reală.

Discuţia casei rurale a mai avut, însă, darul să ne arăte care din cele două partide conservatoare are simţul nevoilor reale ale ţărei. D. Take Ionescu are norocul rar să văză votată de liberali o casă rurală, care, dacă, în amănunte a fost mutilată de tendinţele sectare ale unora din liberali, la fundament, însă, rămîne tot banca agrară pe care a preconizat'o d-sa.

De cealaltă parte a partidului conservator, însă, vedem că preocuparea cea mai mare pentru ţară, este de a se găsi mijloacele şi formulele de a distruge pe d. Take Ionescu. Pentru asta unii fac cîte un *raid* al cărui rezultat este că se împedică singuri bătul ce speră să pue între roatele noului partid, iar alţii—un fel de hiene politice—desgroapă vechituri pe care sunt siliţi apoi să le înghită. Cine face atunci politică personală?

N'are program noul partid? Dar priviţi cum tendinţa generală este îndrumarea către democraţie, cum partidele cele mari politice se frămîntă în vederea democratizărei, cum unul din punctele programului democrat al liberalilor, a fost deja propus şi studiat de d. Take Ionescu. Priviţi alături cum proectul de reorganizare administrativă a fost acoperit sub hohotele unei ţări întregi şi veţi vedea cine merge pe drumul nevoilor reale ale ţărei.

Dacă este aşa—şi cum că aşa este a dovedit'o chiar partidul liberal—, un partid democrat este o nevoie politică a ţărei. Democratismul acesta, însă, trebue să meargă paralel cu evoluţia către noua aşezare socială. Pentru aceia democraţii cuminţi trebue să fie conservatori, după cum conservatorii, ca să răspundă unei nevoi sociale, trebue să fie democraţi.

Doctor Ştefănescu-Galaţi
Docent universitar

„PARTIDUL"

„Gheorghe Lascar nu va fi ales".

Cum s'ar potrivi, spre pildă, traducerea romînească a „Infernului" lui Dante cu sărmanul original, astfel se potriveşte şi concluzia la care ajunge ziarul liberal din localitate în discuţia asupra rostului partidului.

„Gheorghe Lascar nu va fi ales"—glăsueşte acea anemică concluzie. Fiind-că partidul conservator-democrat nu ie partid, ci ie o asociaţie de idolatri.

Am putea demonstra cu colecţia însă-şi a ziarului liberal, că, acum două săptămîni încă, partidul era partid şi d. Take Ionescu slăvit în ceruri.

Astăzi lucrurile s'au schimbat. In faţa unui bărbat uriaş şi mare politician de prezentul şi trecutul d-lui Buicliu, a dispărut şi partidul şi şeful.

Scump şi nu face, pe cinste.

Dar de ce nu va fi ales Gheorghe Lascar?

Fiindcă partidul conservator-democrat nu ie partid? Dar cel liberal, în specie cel de la Iaşi, este el partid?

Prin ce este partid? Prin solidaritate? Prin unitate de vederi?

Un partid care a jubilat cînd presidentul seu l'a părăsit şi a trecut ca slujbaş al statului; un president care a preferit leafa înaintea partidului; un partid, care n'a fost în stare să-şi aleagă alt şef; un partid, care a trebuit să-l implore pe d. Buicliu, citiţi Buicliu, ca să candideze la colegiul I de Senat—dacă acesta ie partid, atunci partidul condus de d. Take Ionescu, nu poate *fi partid!*

Dar partidul nu ie partid pentru încă un motiv bine cuvîntat: fiind-că partizanii ţin la şeful lor.

Aceasta s'ar chema idolatrie şi idolatria ie o rămăşiţă a vremurilor de-apoi.

In partidul liberal local, lucrurile se petrec altfel; nimeni nu este idolatrizat, ci, prin instinct egoist, fic-care se idolatrizează personal.

D. Poni s'a idolatrizat aşa de mult, încît a preferat leafa înaintea partidului.

Şi-a luat pălăria şi s'a dus, potrivit sfatului pe care un liberal i l'a dat încă cu un an în urmă.

Cu acelaşi sînge rece, ar putea pleca toţi ceilalţi, dacă li s'ar oferi posturi mai bune.

Căci familia politică liberală ie sau o familie de orfani, în care fie-care face ce-i place, sau o familie de taţi în care fie-care ie independent pentru el.

Cine vrea pleacă. Regrete nu lasă nimeni.

Un asemenea partid a nimerit'o minunat cu candidatura d-lui Buicliu.

Sau, turceşte vorbind: „Gheorghe Lascar nu va fi ales!"

Să adîncim rădăcinile

Viaţa noastră politică atinge prea puţină lume, prea mică parte din societatea noastră. De viaţa publică iau cunoştinţă toţi, dar se interesează direct prea puţini. Avem prea mulţi privitori şi prea puţini actori.

Acesta este un rău care cu cît creşte numărul cetăţenilor chemaţi a'şi da votul lor, cu atîta face a slăbi numărul celor chemaţi a se interesa de mersul vieţei publice.

A mai pretinde să rămînem la cadrele de azi ale vieţei politice, ar fi o utopie.

Lărgirea vieţei publice e o dogmă din programul partidului nostru. Şeful nostru a anunţat-o, şi dacă a arătat că nu suntem copţi pentru sufragiul universal, nu însamnă însă ca să rămînem aşa cum sîntem cu cele 3 colegii şi cu o pătură prea supţire de oameni politici.

Chemarea partidului conservator-democrat e de a interesa la viaţa publică elementele bune din coleg. al 2-lea şi al 3-lea. Avem destule elemente bune, pline de avînt şi de ideai care zac până acum în întunerec. Nesocotite de cei de sus, au nesocotit şi ei la rîndul lor viaţa publică.

Preocupaţi cum suntem pînă acum numai de colegiul I, viaţa noastră politică s'a contaminat de cerinţele şi nevoile acestui colegiu. Ceia ce se strecura printre degete se dădeau celorlalte colegii.

Dar cu cât cadrele colegiilor se lărgesc şi când vedem că azi numai colegiul al 2-lea de Iaşi numără atâţea alegători câţi erau la Unire în întreaga Moldovă, ne vom da samă de ce răspundere mare au partidele, şi în special partidul conservator democrat, de a veghea de aproape ca toate elementele bune din col. II şi III să fie alipite la viaţa publică.

Şi aceasta cu atît mai mult, cu cît lipsa lor de exerciţiu de la viaţa publică, sau simulacrul de exerciţiu, a adus slăbirea vieţei noastre publice.

Cum poate dăinui un partid în o ţară, şi cum poate pretinde că represintă teate interesele tuturor claselor când din colegiul 2 şi 3 nu se interesează de această viaţă de partid nici 10 la sută.

Şi tocmai pentru pregătirea vieţei politice viitoare, cînd toţi vor fi o apă, înaintea urnei, numai aşa se va face o reformă sănătoasă, cînd elementele zdravene de jos bine exercitate în viaţa publică, vor cere egalarea în titluri şi în drepturi şi departe de a periclita mersul normal al vieţei publice, vor aduce un nou sprijin, o nouă întărire.

***

CATE-VA NOTE

O spovedanie.

Epoca reproduce articole ce le publică un ziar local. Reproducerea, probabil din cauză că părţile n'au avut vreme destulă să se împrietenească, se face de *Epoca* cu mare zăbavă: un articol pe care ziarul local îl publică astă-zi, ziarul din Bucureşti îl reproduce peste minimum zece zile.

Aşa s'a întîmplat că un articol referitor la „huiduiala" d-lui Take Ionescu, a apărut abia azi în reproducere.

Dar ceea ce ne interesează nu este excesiva încetineală a reproducerei. Asta ie treaba incompatibilităţei de... caractere, care va putea fi întrebuinţată, la vreme, ca motiv de divorţ.

Introducerea la ultima reproducere ie mai interesantă.

Ascultaţi cum glăsuieşte:

Găsim în excelentul confrate :ieşean un articol *bine scris* şi *bine simţit* pe care cu plăcere etc.

„Caută şi vei găsi". Şi ca să găsească a trebuit să caute. Şi a găsit. Dar se miară pînă şi „Epoca" că găsitura a fost bine scrisă.

Lucrul, în adevăr, ie de o raritate excepţională!

*

Apropos de discursul de la Cameră al d-lui Miloglu, d. Costinescu a tras un şase peste cinci.

„De ce, a întrebat ministrul finanţelor, n'am fost acuzat de anti-constituţional cînd am luat măsuri contra tripourilor".

Biata constituţie a devenit deci şi dătătoare de banc şi macaua a ajuns să facă parte din „jocurile noastre constituţionale".

*

Intre doi cartofori.

— Ai auzit ce a zis d. Costinescu: „macaua ie un joc constituţional".

— Adică constituţia ie un *pont*. Asta ie treabă veche.

*

Intre candidat şi alegător.

— Cu părere de reu. Nu pot avea încredere în d-ta. Şi te rog alege-ţi singur cheia.

— Daţi'mi cheia de la lada Creditului Urban.

OAMENI ŞI LUCRURI

BAUTURA

La ordinea zilei este ea,—băutura, alcoolizarea. In contra ei se duc luptele aprige, se pornesc cruciadele nemiloase, se dau atacurile crîncene, la noi ca şi în alte părţi. De aceia ni se pare de actualitate a da cîteva date interesante din cartea d-rului Struve, profesor german, apărută acum şi avînd titlul: „Consumul de băuturi alcoolice în principalele ţări culturale" In tabele statistice profesorul Struve compară cantităţile de bere, vin şi spirt ce se consumă şi proporţia de alcohol pe seama fiecărui băutor, de la 1885 în coace. Lucrarea învăţatului are însă aerul de a vrea să arăte că se fac acum excese nu de...băutură, dar de luptă contra băuturii, căci aceasta din urmă nu e în creştere, ci în scădere.

Din tabelele lui statistice urmează că vinul şi berea au crescut în consum în cele mai multe ţări, pe cînd rachiul a scăzut în intervalul de 1901—1905, cum de altfeliu scăzuse—cu mai puţin—şi între anii 1896—1900. Ca băutori de bere belgianul şi englezul ocupă primul rang, vin apoi: germanul, danezul şi locuitorii Statelor-Unite, sviţerianul, suedezul, austriacul şi francezul. In Suedia şi Franţa consumul de bere e în creştere. Ultimii pe scara aceasta sunt: norvegianul, rusul, italianul. Remarcabilă este observaţia asupra belgianului la care consumul de bere s'a urcat de la 162 litri de individ în 1885 la 222 litri în 1905. In Şviţera, Suedia şi Statele-Unite consumul de bere a crescut mai mult de cît în Germania.

In ce priveşte vinul, Franţa vine în capul listei. Urmează apoi: Italia, Sviţera, Austro-Ungaria, Germania şi Belgia. Remarcabilă este creşterea consumaţiei de vin în Italia; în Belgia a crescut cantitatea de vin consumat, de şi nici berea n'a fost de loc părăsită, cum văzurăm mai sus. In schimb însă rachiul a suferit aici înfrîngerile cele mai mari, scăzînd enorm în consumaţie.

In ce priveşte rachiul—căci de el ne este teama—Danemarca vine sus de tot; ceea ce n'o împedică a fi una din ţărişoarele ideale în privinţa culturei şi a progresului. Urmează apoi Austro-Ungaria, în locul ocupat odinioară de Belgia care vine azi în al patrulea rînd. Germania care între anii 1895—1899 ocupa abia al cincilea rang, vine azi în rîndul al treilea. Interesant e cum stă lucrul în diferite ţări, în ce priveşte cîtimea de consum a băuturilor spirtoase, socotind proporţia de alcool absolut conţinut în ele. In acest caz Franţa dă o proporţie de 19 litri de cap, venind în rîndul întaiu; urmează în al doilea rînd Belgia cu 12.5 de cap. Struve susţine că de fapt între 1885 şi 1905 consumul de alcool absolut—fie prin băutura de rachiu fie prin alte băuturi—a crescut puţin, dar o creştere aparentă. Odată cu mărirea cantităţei de spirtoase se constată cu o creştere mult mai mare a alimentaţiunei în general în diferitele ţări, ceea ce ar dezminţi teoriile abstinenţilor cari susţin că se constată paralel cu consumul mare de alcoolice o scădere şi o înrăutăţire a alimentărei în sînul populaţiunilor şi o proletarizare a acestora.

Din cele rezumate mai sus vedem că învăţaţii nu sunt încă deplin lămuriţi şi înţeleşi în această grea problemă şi totul nu e încă perdut pentru viitorul... alcoolului în omenire.

Rodion

Oamenii planetei Marte

Nuoi cercetări.—Viaţa unei planete.—Intre Pămînt şi Marte —Fauna şi flora.—Sunt oameni!.—Insuşirile lor.—Prezicerile lui Flammarion.—Ei şi noi.

Chestiunea dacă Marte e locuit şi de cine anume e locuit, a interesat de mult lumea noastră. S'a scris în diferite timpuri asupra acestei interesante chestiuni şi oameni de ştiinţă ca şi artişti de valoare şi-au exercitat mai mult sau mai puţin fantazia asupra împrejurărilor necunoscute ale vieţii de pe planeta vecină. De curînd, cunoscutul Lowell de la Mars-Hill-Observatorium din Arizona a rezumat într'o lucrare „Marte şi canalele sale" rezultatele diferitelor cercetări.

După acest savant, planeta Marte e locuită de nişte fiinţe de o energie superioară, ale căror lucrări uriaşe de canalizare întrec cu mult, tot ce geniul omenesc a produs în această ramură. In lucrarea sa, Lowell înlătură diferitele speculaţiuni asupra formei şi a înfăţişarii acestor fiinţe şi se ţine strict de realitatea faptelor observate.

Prima întrebare e dacă există pe Marte faună şi floră în senzul noţiunilor noastre. Se ştie că baza vieţei e planta verde al cărei principiu colorător, *clorofilul*, preface materia anorganică în substanţă vie. Pe Marte, se observă regulat la epoca ce corespunde cu primăvara la noi, pete verzi, ceia ce dovedeşte existenţa unei lumi vegetale. Intre plantele de pe Pămînt şi cele din Marte sunt deosebiri care se explică prin diferenţa de greutate a corpurilor pe cele două planete, precum şi prin deosebirea împrejurărilor atmosferice.

*

In ce priveşte greutatea, un corp care cîntăreşte aici un kilogram, pe Marte are numai 375 grame, adică trei optimi din greutatea noastră. Plantele de pe Marte vor fi mai înalte, tulpina mai vîrtoasă şi frunzele mai groase şi mai moi, căci înălţimea şi tăria unei plante depind de puterea ei de a se hrăni, de puterea de absorbţiune care atrage sucul de la rădăcină înspre vîrf. Atmosfera e acolo mai subţire şi mai uscată. Ploile sunt rare.

Cea mai mare parte a anului, ninge. Plantele, ca să poată rezista frigului, trebue să aibă frunzele cam de felul acelor de brad, poate acoperite cu o pieliţă ca frunzele de cactus pentru a putea trăi în frigul uscat, fără zăpadă, fără soare, al ernei de Marte.

O astfel de floare, determină de sigur şi o *faună* deosebită de a noastră. N'ar putea trăi acolo nici muşte, nici vrăbii, nici cîni, pisici etc. Prin vărfurile plantelor vedem mişcîndu-se felurite insecte cari în timpul căldurilor verei îşi depun ouăle pe suprafaţa apelor liniştite. Poate sunt mai mici decît cele de pe pămînt, căci aerul subţire nu le îngăduie o dezvoltare mai mare.

Multe din aceste insecte trebue să aibă un fel de trompe ascuţite cu care să poată străpunge coaja groasă a plantelor. Pe de altă parte, pare cu desăvîrşire exclusă specia peştilor.

In timpul ernei, toate apele se îndreaptă către poli unde îngheaţă, iar vara se împrăştie prin canale şi bălţi, aşa încît nu pot trăi fiinţele care respiră prin bronchii. In schimb, racii, scorpionii, paiangenii şi în general crustaceele au mai multă şansă.

Pieptul animalelor de pe Marte trebue să fie mult mai dezvoltat decît al celor de pe pămînt, tot din cauza aerului subţire. Din cauză că, în căutarea hranei trebue să se avînte de multe ori spre înălţimele arborilor, animalele sunt mai toate, sau sburătoare sau săritoare.

*

Anul pe Marte e de două ori cît al nostru. Ziua, cam tot atît de lungă. Schimbările de temperatură foarte dese. Animalele trebue să fie apărate contra acestor treceri repezi de la frig la cald, prin urmare sunt acoperite cu pene sau cu blănuri.

Şi acum am ajuns la acele fiinţe care stăpînesc planeta Marte, ale căror lucrări provoacă interesul şi admiraţia pămîntenilor. Intrucît seamănă aceştia cu noi? Probabil că au cap şi ochi şi şira spinării; pentru că intelectul lor e foarte dezvoltat, crierii trebue să fie în mai mare cantitate, prin urmare craniul mai mare.

Nu se poate şti dacă umblă în două picioare, în patru sau în şase. Probabil însă că în două.

Desigur că au mîni, căci altfel nu s'ar putea explica lucrările lor de inginerie. Poate însă, că au trompă, ca elefanţii'

sau cine știe ce alte membre care înlocuiesc mîinile. Puterea de imaginație a naturei nu cunoaște margini și natura nu se repetă nici odată.

Dacă însă oamenii au găsit atîtea mijloace pentru a-și completa lipsurile; precum: haine, corsete, dinți falși, peruci etc., desigur că și locuitorii de pe Marte cari sunt mai inteligenți și mai culți se vor fi gîndit și ei să-și desăvîrșească natura.

Dacă un om de pe pămînt s'ar transporta pe Marte, s'ar simți—după ce i-ar trece o ușoară amețeală—mult mai vesel; s'ar simți mult mai ușor și ar putea ridica greutăți mult mai mari.

Dacă însă un locuitór de pe Marte va veni la noi, greutatea corpului seu l'ar copleși. Ar fi de vre-o două ori și ceva mai greu de cât pe Marte. Viața i-ar deveni o sarcină, căci picioarele nu l'ar mai suporta. Poate ar muri imediat, doborît sub propria lui greutate.

*

Cetitorii vor putea face comparații între cele rezumate mai sus și detaliile pr cari le cunosc din lucrările anterioare ale lui Flammarion; astronomul-poet care ne-a inițiat de mult în unele din misterele vieței de pe planeta Marte. Optimistul savant ne proorocia că peste puțin timp vom putea comunica ușor cu acea planetă, nu atît prin mijloacele noastre, cît prin ale lor. Se parc că acea vreme se tot apropie. Biag.

„Opinia" la HUȘI

Pe ziua de azi îmi veți îngădui să mă ocup de o nevoie obștească a orașului nostru, și anume de legătura telefonică ce cată să se stabilească între orașul nostru și Iași și București. Ori cît am fi de retrași din circuitul principal al țării, ori cît sîntem rămași de o parte chiar cu linia ferată Crasna-Huși, singura linie îngustă, legăturile comerciale ce merg din zi în zi crescînd fac să se resimtă și în orașul nostru o mai grabnică legătură cu restul țării.

Dacă din punctul de vedere al C.F.R. Crasna-Huși, sînt greutăți bănești, căci e vorba de cel puțin 4 milioane, dacă nu 6 chiar, pentru a satisface însă legătura telefonică cu Iașii și Bucureștii lucrul e mai lesne.

Pănă acum legătura telefonică se face pe linia telegrafică, ceia ce încurcă mult mersul afacerilor dela noi. In oarele de dimineață linia telegrafică e ocupată cu transmiterea telegramelor, foarte multe către Brăila și Galatz. Lumea care are afaceri de vorbit cu Iașii și Bucureștii trebue să aștepte oarele de după prinz, ceia ce e foarte anevoios, linia de multe ori fiind ocupată.

Pentru îndepărtarea acestor lipsuri, ar trebui ca direcția Poștelor să bine voiască a lua măsuri ca să lege oficiul Huși prin Vaslui, cu linia principală Iași-București.

Această nouă legătură nu va mări cu nimic încurcăturile ce se fac cu această linie, căci și astăzi convorbirea directă dintre Iași—București este interceptată de alte orașe ca Galatz, Bârlad, Brăila etc.

In măsura în care se va da Iașilor un fir special, și orașul nostru va trebui să fie chemat la o nouă viață prin o nouă legătură telefonică cu centrele de viață din țară.

Harnicul nostru diriginte, dl. Alex. Semaca a propus de mult în acest senz nevoile crescînde ale orașului nostru, fără a ști ce gînd hrănesc cei de la centru asupra acestor nevoi.

Credem că satisfacem nevoilor obștești ale Hușilor, dacă rîdicăm glasul prin presă pentru acestea.

— Și fiind că vorbim de serviciul poștal, oficiul din Huși are lipsă de personal, schimbul fiind făcut la intervale prea mari și rulajul prea des.

Litere-Științe-Arte

Nottara.—Acum cîte-va zile decanul artei dramatice romînești a apărut pe scena teatrului iașan cu o nouă creațiune, cu una din cele mai mari și mai însemnate creațiuni ce poate întreprinde un artist: *Regele Lear* de Shakespeare.

Și acest eveniment teatral a trecut aproape neobservat; presa iașană a neglijat a-l comenta și n'a dat cuvenita atențiune, nici cuvenitul tribut de laude marelui artist al Capitalei care a venit să închidă stagiunea teatrului iașan printr'o adevarată reprezentație de gală, onorîndu-l cu un spectacol în care nu apăruse încă pe nici o altă scenă, cu un rol ne jucat încă de nici un artist romîn.

Mărturisim că nici noi, cei de la „Opinia" care urmărim cu drag neobosita și fecunda activitate a marelui artist nu ne-am făcut datoria. Imprejurările au făcut ca reprezentația maestrului să aibă loc în condițiuni puțin favorabile și între altele, seara ultimă a stagiunii iașane să cadă în mijlocul unor absorbante spectacole exotice ale celor două trupe franceze: Leloir și Lugnè-Poë.

Și astfeliu presa iașană și-a neglijat datoria și n'a înregistrat marele succes care a dovedit din nou că Nottara e una din acele forțe artistice superioare în care se intrupează apogeul artei noastre dramatice; o figură absolut distinsă, unică în galeria artiștilor noștri dramatici, un artist căruia îi se cuvine recunoștință unanimă pentru o activitate care egalează geniul lui dramatic.

Turneul artistic ce-l întreprinde acum prin țară cu „Regele Lear" va da prilej tuturor orașelor noastre s'aplaude pe maestrul Nottara în cea mai nouă și poate cea mai mare a lui creațiune dramatică și să guste plăcerea senină a artei adevarate și înalte.

*

Dl. C. Dobrogeanu-Gherea, maestrul critic, a terminat un studiu început mai de mult asupra piesei *Manasse* de Ronetti Roman.

*

Din Burdujeni ni se scrie că la 15 Martie va avea loc un mare festival în folosul „Vetrei Luminoase". Mai mulți diletanți vor juca „Scrisoarea pierdută" de Caragiale, iar d. Stroe, magistrat, va ține o conferință despre: „Caragiale și opera lui literară".

*

Cu deosebire bogat și variat este sumarul revistei „Viața nouă", anul IV No. 1, cuprinzînd articole și poezii semnate de d-nii Ovid Densușanu, Al. Gherghel, Petru V. Haneș, Eugeniu Speranță, Mihail Cruceanu, Dinu Ramură etc.

Intre altele remarcăm un articol al d-lui Densușanu despre: „Credințe literare și credințe politice".

*

Un bătrîn ofițer german din Karlsruhe, fost soldat în războiul franco-german, se află în posesiunea a două pene cu care în 1871, 28 Ianuarie s'a semnat la Versailles „convențiunea din Paris", în camera de lucru a lui Moltke, în prezența lui Bismarck, Moltke, Jules Favre și general Schmitz.

*

Cu privire la jubileul de 80 de ani al lui Tolstoi despre care am vorbit în numărul de eri. comitetul festiv n'a căpatat pînă acum dezlegarea din partea guvernului pentru a putea da serbării caracterul uriaș și internațional cum proiectează. In trăgănarea ce pune guvernul se vede o intențiune ostilă acestei festivități literare.

*

In ultimele zile numărul persoanelor înscrise pentru cursurile școalei „Berlitz" din localitate s'a dublat. Curentul pentru studiul limbilor vii e din ce în ce mai viu. Lucrul e îmbucurător pentru nivelul cultural al orașului nostru.

*

Un jubileu care nu e lipsit de interes are loc în cursul anului și anume, a suta aniversare a mașinei de scris. De și se cunosc mașini de scris din secolul al 18-lea se crede însă că invențiunea italiană din 1808 trebuie socotită ca adevărata invențiune istorică a mașinei de scris, care s'a perfecționat de atunci pe fiece zi.

*

A apărut *Convorbiri Critice* cu următorul sumar:

Em. Gîrleanu. — Om milostiv (schiță). Gh. Orleanu.—Ceață (poezie). En. Furtună. — Bătrînul Sorin (poem dramatic). D. Nanu.—Trecea pe drum o fată... (poezie). A. Mîndru. — Răvașul; Liniște (poezie). I. Dragoslav. — Dumnezeu și Scaraoțchi (cum crede poporul că s'a făcut lumea). II. Al. Stamatiade. — Palatul cu șeapte coloane (poezie). Lazăr Iliescu. — Sonet. I. Dragoslav. — Cîntec. Oreste. — Sonet. Eug. Lovinescu. — Revista Critică (asupra lui Octavian Goga).

*

Evenimentele politice, luptele electorale, nimic nu trebuie să facă pe cetățenii iașani să uite că în curînd, și anume la 1 Martie, are loc marele beneficiu al companiei Penel-Pella cu celebra „Josetta", domnișoara cu cîntec, pe care însă o pot vedea și d-șoarele.

*

Literatura rusă e la modă. Aseară s'a aplaudat gingașa piesă a lui Ostrowski „Floare de pădure". Acum se prepară la teatrul național puternica dramă a lui Turghenieff: Pâinea altuia".

*

Duminecă, 23 Februarie, va avea loc în Aula Universitară a doua conferință a domnului dr. Zosin asupra operei lui Conta.

Conferința primă a fost gustată de un public foarte numeros.

*

Multă lume e curioasă să știe în ce constă invenția teatrală „Bărbații cu sistem". Răspunsul va fi dat sîmbătă seara cînd numiții bărbați apar pe scena teatrului.

*

A apărut RECHIZITORII de C. Hamangiu, publicate și adnotate de I. Jiteanu, licențiat în Drept, fost Grefier al Parchetului de Ilfov.

1 volum în 8 mare, 216 pagini, lei 3.

In acest interesant volum se găsesc publicate și adnotate următoarele afaceri judiciare:

I. Afacerea Pictorian. II. Afacerea Socolescu. III. Afacerea escrocheriei Jean Abramescu & Comp. IV. Afacerea fraudelor de la Unirea. V. Afacerea falșului testament Sturdza. VI. Afacerea fraudelor de la Ministerul de finance. VII. Afacerea din str. Uranus. VIII. Afacerea bancherului Urban. IX. Afacerea bonurilor d-nei Gîrleșteanu. X. Afacerea de la Magazinul „Papagal". XI. Afacerea exploatărei minorilor. XII. Afacerea escrocheriei cu actele autentice.

Acest volum se poate procura prin oricare librărie din țară, sau adresînd un mandat poștal de *Lei 3, Institutului de Editură I. Samitca și D. Buraș, Craiova*, care-l expediază franco la adresă.

In preparațiune: *Rechisitorii*, vol. II. Falimente frauduloase. Comerț de carne vie. Literatura pornografică. Traficul cu loteriile străine.

Informații

● *Ordinea* scrie:

Ziarele carpiste au anunțat că principele Paul Moruzzi ar fi cerut înscrierea sa în clubul carpist din Iași.

După informațiunile ce le avem principele Paul Moruzzi a trimis demisiunea sa clubului carpist prin scrisoare recomandată, expediată din București, în ajunul plecărei sale la Paris.

● Iată numele învățătorilor din Iași cari au fost scoși la pensie, din cauză de boală: P. C. Călin, Celus Grigore, Petre Saba, Mihail Dariu, preotul V. Gheorghiu, Butnăreanu Ion, D-na Maria V. Constantinescu, Scorțeanu Vasile, Const. Partenie, Popovici Gheorghe, Vasile Macovei și Vasile Ionescu.

● In ședințele consiliului de resboi al corpului 4 de armată ce vor avea loc în ultimele trei zile din luna aceasta, nu se va judeca nici un proces important, ci numai câte-va privitoare pe câți-va soldați pentru dezertare repetată și furt de efecte ale statului.

● D. Vasile Condurachi a fost numit epitrop al guvernului pe lînga biserica din satul Hoisești, comuna Păușești din județul nostru.

● **Proiectul licențelor.** — Am publicat ieri cîte-va amănunte asupra noului proect pe care ministrul finanțelor l'a întocmit cu privire la taxa licențelor.

Iată și alte detalii: pentru comercianții de alcooluri cu rădicata și de vinuri, taxele au fost sporite la 2500, 2000 și 1500 lei.

Pentru acei cari fac numai negoț de vinuri taxa a fost menținută la 1000 și 750 lei. Pentru neguțitorii de clasa 3-a, taxa a fost redusă cu 100 lei, adică la 500 lei.

Clasa a patra a fost desființată și patentarii ei au fost trecuți la clasa treia. Dreptul proporțional asupra valorei locative a debitelor și depozitelor a fost redus la zece la sută, dar numai pentru neguțitorii de vinuri cu rîdicata.

Pentru neguțitorii en detail în orașele care au populație mai mare de 15.000 locuitori, taxa fixă a fost rîdicată de la 200, 140 și 100 lei lei, la 250, 180 și 150 lei. In orașele cu populație mai mică de cît 15000 locuitori, taxa a fost rîdicată la lei 200, 140 și 120, dela 160, 120 și 100 lei.

In-ce privește comunele rurale, am publicat eri modificările prevăzute în noul proect.

● După toate probabilitățile anul acesta soldații bacalaureați vor fi concentrați la Dadilov, lîngă București.

● Astă seară Mercuri program grandios la Teatrul Pathé Freres (Sala Circului Șidoli). Programul cuprinde sujete senzaționale, precum: Din luptele vieței: Sarac și cinstit, mare dramă socială de Louis Carré. Un imens număr de comedii, de o perfectă reușită, după cum sunt în general comediile teatrului Pathé. In țara aurului, o feerie aranjată și executată pe scena teatrului Chatelet din Paris etc. Vor da concursul Les Del Mely comediani excentrici francezi, cu un repertor de salon, absolut decent adaptat la aceste serate.

Ieșenii s'au putut convinge de superioritatea fără seamăn a teatrului cinematografic Pathé Freres din sala Circului Sidoli, mai cu seamă în ultimele 3—4 seri. Aparatele acestei case universale redau scenele absolut natural. Toate sugetele, toate scenele sunt absolut fidel redate și nu siluete întunecate mânjite pe pînză; vederile de pe natură: stînca, rîul, marea, pădurea până și mișcarea frunzelor sunt absolut exact redate și nu joacă halandala pe pînză, nu ne strică ochii și nu ne amețește capul....

● După-cum am mai anunțat, regimentul 7 călărași din localitate, va fi schimbat pe ziua de 1 Apriie a. c. în regiment de roșiori.

Inființarea acestui regiment de roșiori în localitate va necesita o cheltuială de peste un milion de lei.

● Ședințele consiliului de răsboiu a corpului 4 de armată, care vor avea loc la sfîrșitul lunei, vor fi prezidate de d. colonel Aslan.

● Ministerul instrucțiunei publice a cerut revizoratului școlar un tablou de toți învățătorii din județ care sunt conducători ai băncilor populare sau ai societăților cooperative sătești.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei că a autorizat stabilirea în comuna Copou a potemkinistului Teodor Andrieff.

● Astă-zi d-nii general Tătărăscu și colonel Lupan, comandantul școalei de fii de militari au plecat să ea parte la vînătoarea organizată pe moșia Cristești.

● Subsemnata presidenta Societății „Elena Doamna" al cărei scop este de a procura îmbrăcăminte copiilor săraci, apelează la toate inimele caritabile sa dee binevoitorul lor concurs acestei opere de binefacere, ajutînd'o prin ofrande, fie în bani, fie în efecte, precum pînza de cămeși, stofe de rochii de vară, încălțăminte și alte obiecte de îmbrăcăminte.

Darurile se vor primi în fie-care Joi la Asilul de bătrîne, în strada Buzdugan. Mulțumesc atît redacției ziarului pentru această înserțiune, cît și tuturor celor ce vor bine voi a veni în ajutorul acestei opere. *Presidenta* **Ana Rosetti.**

● Frumoasa seară dansantă a societății de gimnastică, sport și muzică, care va avea loc Sîmbătă 23 Februarie în localul societății, promite a fi în adevăr o seară așa cum n'a mai fost.

Comitetul organizator face mari pregătiri.

Tot ce are Iașul mai distins va asista la această frumoasă seară.

● **Năpasta**, puternica dramă a lui Caragiale, care urma să fie reprezintată mîne, s'a amînat din cauză că artista Momuleanu, care urma să împlinească rolul Ancăi, s'a îmbolnăvit de gît.

Spectacolul va avea loc în altă zi, care se va anunța.

DIVERSE

— Cununia simpaticei domnișoare Maria G. Urziceanu cu d. Const. N. Ionescu, absolvent al școalei de meserii, a avut loc Duminică.

— Flăcăul Ion Maxim, din comuna Drăgănești, jucîndu-se cu un pistol, s'a împușcat în ochiul stîng.

A fost internat în spital.

— In comuna Broșteni, jud. Suceava, au ars casa și tot avutul locuitorului Mihai Petruț.

— S'a deschis acțiune în contra casapului V. a Mandei din Fălticeni, care ar fi vîndut carne stricată unui cărciumar din comuna Ciumulești.

— Membrii consiliului județean se vor întruni din nou mîine după amiază, cînd vor începe a se ocupa cu budgetul drumurilor.

— Am anunțat că localul fostului ospiciu de alienați din curtea bisericei Golia va fi dărîmat și că pentru aceasta se va ținea licitație, în ziua de 15 Mart, la prefectura județului Iași și la casa bisericelor.

Condițiile de dărîmare vor fi următoarele:

1). Dărîmarea se va face cu îngrijire, luîndu-se precauțiuni a nu se face murdării prin curte cu scoaterea materialului rezultat din dărîmare, orice daune privește pe antreprenor;

2). Termenul de dărîmare va fi maximum de 4 luni, coprins și depărtatul tuturor materialelor;

3). Dărîmarea se va face până la nivelul terenuluui, fundamentele și pivnițele rămînînd intacte.

4). Latrinele vor fi scoase și curățite, cum și pivnițele vor fi asemenea curățite, toate murdăriile depărtîndu-se de antreprenor.

5). După terminarea lucrării, cînd se vor îndeplini condițiunile de mai sus și în urma avizului arhitectului Cassei bisericii, se va acoperi locul ocupat de clădire, cu pămînt galben bine bătut și nivelat, astfel ca apele să aibă scurgerea necesară spre a nu pătrunde în pivniți.

— Ministerul de finanțe a trimes administrației aoastre finaeciare o circulară prin care invită să se puie în vedere comercianților de băuturi spirtoase că acei care au brevete liberate de acest minister înainte de 1 April 1904 și nu și-au mutat comerciul în alt stabiliment, pot continua comerciul în puterea acelor brevete, iar acei care și-au mutat comerciul să înainteze brevetele ministerului, arătînd unde exercită acum comerciul.

Ministerul mai pune în vedere că cererile pentru eliberare sau preschimbarea brevetelor, vor trebui eă fie adresate direct ministerului de finanțe până cel mai tîrziu la 15 Martie 1908.

O lecție de Religie

In așteptarea, profesorului tăcerea adîncă era întreruptă numai de sgomotul filelor ce cu grăbire se întorceau pentru a mai împrospăta cele învățate, dar mai ales pentru a se vedea *„cum se începe.„*

Trec cele 10 minute de repaos pentru profesori—elevele trebuind să *stee* tot așa de sfinte, dacă ar fi fost cu putință, și în acest zis repaos—și ... ușa se deschide larg... Profesorul de Religie intră maestos. Elevele într'un impuls se ridicară. Cu un pas rar, măsurat și hotărât, el sue treapta estradei pe care se afla catedra cu scaunul ei ros de ani. Un gest moale al profesorului și toate elevele într'o mișcare simultană—ca sub puterea unei baghete magice se așezară cu mișcări line și pline de grijă: ochiul neadormit al *Argusului* așezat la o măsuță în fundul clasei le urmăria. Se obicinuie ca la lecțiile profesorilor să asiste și o pedagogă.

Un foșnet de hârtie taie respirația tuturora...Se întorceau filele catalogului pentru a chema pe una din eleve la lecție.

Ochii profesorului se ridicară pe deasupra ochelarilor și în acelaș timp caracteristica bucățică de creion din mâna lui, se lasă ușor pe catalog: „Să spue lecția Alexandrescu Maria„

Respirațiile își iau cursul lor automatic,iar glasul salvatoarei întregei clase se aude rostind:

„Despre taine. In religia noastră creștină sunt șapte taine și anume: Botezul, Mirul, Nunta... — „Bine; după acestea?" — „...Botezul, Mirul... Nunta..." —„Așa, spune mai departe!" — „...Botezul, Preoția, Nunta...."—„Treci înainte! Ce tot te oprești la Nuntă? Nu ți-i rușine? — strigă maestosul profesor scos din fire.

Biata fată încurcată, roșie ca focul, privește în fundul clasei de unde neclintitul *Argus* își ațintise ochii asupra-i subțiindu-și buzele și dînd repede din cap: semnele premergătoare pedepsei ce o aștepta pe cea care nu ar fi știut vre-o lecție.

Și fără nici o îndrumare și după o scurtă tăcere se aude glasul aspru al profesorului: „In deajuns"!

Eleva se așază în bancă, perdută într'o lume de gînduri triste: dojana, starea în picioare la sobă în timpul dejunului... Noroc că acest fel de înjosire era luat numai ca o rușine față de camaredele din întreaga școală; cît privește iritarea provocată altora—era un fel de satisfacție.

—„Ia să spue mai departe — zice profesorul fără a privi catalogul — cea cu *cordica* albastră și cea cu cordica roșie, să nu-i sufle cum-va". (In lipsa ori-cărei găteli fetele își înșirau cheițele de pe le sertare, pe cîte o panglică colorată, pentru a mai întrerupe monotonia uniformei ce purtau).

Mulțumită „cordicei albastre" lecția merge strună, căci avusese curajul să să rezeme cartea de spetele colegei ce-i sta înainte. Ochii vigilenți din fundul clasei rîdeau de surprinderea plăcută că o elevă, de la care nu se aștepta, știe tainele așa de bine... „datorită ostenelelor din repetitor... cugeta în sine Argusul.

In urma acestui neașteptat succes Argusul se ridică și ca o umbră ce mai n'atinge pămîntul, părăsește clasa, deschizînd ușa cu atîta atenție în cît profesorul, perdut în lumea tainelor și el, nu-i simțise dispariția. „Domnule, vă rog, noi am auzit că s'au pus niște mașini în deșertul Saharei, ca să se uite oamenii și să vadă dacă în planeta Martie sunt locuitori sau nu. E adevărat?" „Dac'a hi, a hi; dacă nu, ce treabă avem noi?" respunde profesorul.

In timpul acesta circula prin bănci o fițuică cu cuvintele: „Țin un discurs pentru aniversarea *pudicului* de pe catedră. Să-mi suflați, fetelor, fiecare ce vă vine în minte, dacă mă încurc". La un semn al eroinei, ce salvase clasa de plictiseală procurînd o distracție pe sama căreia zile întregi vor petrece, toate se rîdică tocmai în momentul cînd creionașul se pregătea să cadă pe numele unei alte victime. (Va urma).

De Vînzare

FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** și **GRÂU**, presate pe moșia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enășescu *gara Larga.*

LABORATOR SPECIAL

PENTRU

Analize medicale

Dr. Med. Ioan Nimereanu

Pentrn a putea răspunde tuturor cererilor își asociază și pe

Dr. Med. P. COSTIN

Medic secundar de spital

Iași strada Lăpușneanu No. 10

Vaccinări și revaccinări

cu limfa garantată

practică

Dr. A. Steuerman

Str. Golia No. 31

Ultime informaţii

● Ziarul carpist local cere lămuriri ziarului liberal, asupra unui fapt de o extremă gravitate: dacă este adevărat că d. C. Chirilă, concesionarul monopolului pompelor funebre, a rămas dator comunei cu 12,000 lei?

Faptul, respundem noi, de şi n'am fost întrebaţi, este pertinamente exact.

D. C. Chirilă n'a achitat comunei suma de 12,000 lei, adecă preţul arendei de aproape nouă luni de zile, fiind-că comuna n'a respectat contractul, n'a respectat, în special, clauza monopolului—şi lăsa ca fiecare să vîndă sicrie, să-şi înmormînteze mortul cum va voi,— adică punînd mortul în trăsuică sau lăsa să fie transportat în coşuri, pe mîini etc. Asemenea monopol, vor conveni şi morţii de la ziarul grecenist, n'a mai existat.

Administraţia comunală trecută, recunoscînd elasticitatea monopolului, ce era datorită unui regulament reu întocmit, a refăcut regulamentul, care a fost aprobat de ministerul de interne; a publicat o nouă licitaţie, care, în condiţiuni procentuale de astă dată, a fost aprobată tot asupra d-lui Chirilă.

Trebue d. Chirilă să plătească comunei arenda ce-a decurs în timpul în care monopolul pompelor funebre însemna că fie-care îşi poate înmormînta mortul, fără a se mai adresa serviciului pompelor funebre? Aci am ajuns la partea juridică a chestiei. Primăria, datoare, fireşte, să mărească veniturile comunei, s'a adresat justiţiei. D. Chirilă, care se opuse la plată, a făcut cerere reconvenţională şi dacă judecata va da dreptate Comunei şi dacă atunci d. Chirilă va refuza plata, creditoara se va putea uşor despăgubi: din garanţia de cinci mii lei ce-o are depusă concesionarul şi din averea afacerei, care întrece cu mult restul de 7000 lei.

Suntem deci în faţa unui proces ca ori care altul.

Dar prietenii d-lui Greceanu recurg până şi la pompele funebre, ca să asigure reuşita (?) ilustrului bărbat de stat la alegerea de la 9 Mart.

Bietul 9 Mart!

✻ D. Profesor doctor Emil Puşcariu a fost ales membru al Senatului Universitar din Iaşi, în locul rămas vacant prin alegerea d-lui dr. Socor ca decan al facultăţei de medicină.

● Un interviev cu d. C. Naiman-Paraschivescu este interesant ori cînd.

— Ce mai nou în politică, cucoane Naimane, l'am întrebat astă-zi?

— Buclow s'a însănătoşat...

— Să lăsăm politica externă. De cea liberală de la Iaşi să ne vorbeşti.

— Minunată politică! Fără de stăpîn? Eu vreu să-mi dau demisia din acel club. Cui s-o adresez, dacă nu-i stăpîn?

— Ce vei face atunci?

— Voi mai aştepta. Şi dacă stăpînul va întîrzia să vie, voi împlini procedura cum se împlineşte în lipsa citatului; voi lipi demisia pe uşa clubului.

— Cu proces-verbal, vrea să zică?

— Ca pentru partea absentă!

● D-nii maior C. Panaitescu şi Popovici-Muşat, profesor, s'au înscris în clubul conservator-democrat din Iaşi.

● Profesorii şcoalelor secundare au primit o circulară din partea ministerului instrucţiunei publice în ceia ce priveşte schimbarea orarului acelor şcoli.

După noua dispoziţie ministerul instrucţiunei vrea ca dimineaţa la nici o clasă să nu mai fie ore de dexterităţi,—afară de şcoalele secundare din Iaşi şi Bucureşti.

● Ministerul instrucţiunei publice a admis cererile învăţătorilor I. Ciobanu, şi Gh. Pogor de a li se mandata salariile, cel dintăi pe 6 luni cît a fost suspendat şi celuilalt pe 3 luni, de care-ce s'a dovedit că amândoi erau nevinovaţi de faptele ce erau acuzaţi.

● Invăţătorii din seria a IV-a pentru înaintarea pe loc dau astă-zi ultima probră, adică practica pedagogică.

Cei care se presintă înaintea comisiunei I-a, dau proba practică la şcoala „Principesa Maria", iar cei de la comisiunea a II-a la şcoala „Vasile Alexandri".

De seară se va da rezultatul celor reuşiţi la această probă.

Tot în astă-seară cei chemaţi pentru seria V-a vor trage plicurile cu chestiunele.

● Comitetul executiv al clubului liberal din localitate se va întruni astă-zi, Mercuri, ora patru.

La şedinţă va lua parte şi d. G. Panu, care va aduce în discuţie situaţia precară a rarilor sei prietini, foşti radicali, aflători în partidul liberal din Iaşi.

D. Panu doreşte să profite de alegerea de la 9 Mart, spre a clarifica acea precară situaţie a amicilor sei.

● **Noul regulament al şcoalei de Bele-Arte.**—Corespondentul nostru din Bucureşti ne comunică, că la şedinţa de ieri, prezidată de d. Haret, a comisiei ce-a fost însărcinată cu elaborarea proiectului modificator al regulamentului şcoalei de Bele-Arte, s'au decis următoarele:

Studiile şcoalelor acestora vor fi împărţite în două cicle distincte: a) un ciclu comun şi b) un ciclu de specializare, pentru complectarea studiilor în specialitatea respectivă.

S'a stabilit programul cursurilor ciclului II, s'a fixat limita de vrîstă şi s'a hotărît crearea unui curs special de artă decorativă.

Acestor puncte li se vor da formă definitivă într'o viitoare şedinţă.

● Din Fălticeni ni se scrie că ordonanţa d-lui colonel Burghelea a furat acestuia 1400 lei şi a dispărut.

● D. Dim. Sachelarescu, revizorul şcolar al judeţului, a inspecţat eri dimineaţă şcoala de fete No. 3 din Păcurari.

Astă-zi d-sa a inspectat alte şcoli primare din localitate.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ că i se semnalează de către Camera de comerţ din Iaşi cum că nu se respectă dispoziţiile legei pentru fabricarea luminărilor de ceară.

In consecinţă ministerul a pus în vedere prefecturei să dea ordin autorităţilor de a face riguroase controluri pentru a se respecta dispoziţiile legei despre care vorbeşte ministerul.

● D. Gr. Bîrsan, directorul liceului Naţional, a continuat şi astă-zi cu ancheta pentru a afla provenienţa focului de la acel liceu, despre care am vorbit eri.

Eri directorul liceului a pus pe elevii tuturor claselor să dea cîte-o extemporală, în care să spuie fiecare ce a făcut de la orele 4 cînd a eşit de la şcoală şi până a doua zi, rămînînd ca în urmă să cerceteze dacă cele scrise sunt conform cu adevărul şi vrînd în acelaş timp să deducă că acei care au scris cu totul altă-ceva de cît au făcut alaltăeri după eşirea de la clas, sunt vinovaţii!

● **Judiciare.** — Curtea de Apel s. I va judeca la 25 Februar, apelul lui Herman Glasberg, care a fost condemnat la doi ani inchisoare şi 19,000 lei despăgubiri societăţei apelor *Union*.

—Acum o lună a murit, în strada Deliu din Iaşi, cetăţeanul Spiridon Zamfir. Toate lucrurile ce-au rămas pe urma defunctului, au fost furate.

S'a reclamat parchetului.

— Un anume Stefan Cozma zis şi Bercu, care a fost expulzat pentru a treia oară, a reapărut în Iaşi. Parchetul a dispus arestarea numitului.

— In procesul Lotei Bărnoveanu acuzarea o va susţinea şi de astă dată, d. procuror de curte Hamangiu.

● *Sinziana şi Pepelea* celebra feerie a lui Alexandri, se va reprezenta in Iaşi la 22 c.

La toate locurile va fi preţul în jumătate.

● D-na Fatma Ismail Paşa, care se ştie că a venit la noi spre a fotografia şcolile a cerut, şi i s-a admis, de către d. rector Bogdan, să fotografieze în una din zilele acestei săptămîni „Universitatea din Iaşi".

In acest scop rectoratul anunţă tuturor facultăţilor să hotărască ziua în care studenţii să se întrunească spre a fi fotografiaţi.

● Comitetul provizor al asociaţei Medico-Farmaceotice din Iaşi, a votat statutele acestei societăţi, aşa cum au fost întocmite.

Zilele aceste membrii societăţei vor fi din nou convocaţi de dr. George Bogdan în adunare generală, spre votarea definitivă a statutelor, care se află sub tipar.

● In curînd va apărea de sub tipar valoroasa „Geometrie" pentru matematicile speciale, pe care în ultimul timp a scris, cunoscutul nostru matematic, d. profesor Vasile Teodoreanu.

● Consiliul profesoral al facultăţei de medicină a fost convocat spre a asculta un raport al d-lui profesor doctor Demetriade, care arată cît de nedreptăţită este facultatea de medicină din Iaşi, cîte catedre şi laboratorii lipsesc acestei facultăţi, spre a putea fi complectă şi egală facultăţei similare din Capitală.

Consiliul profesoral a recunoscut justeţa observaţiunilor d-lui Demetriade şi a delegat pe profesorii Puşcariu, Botez şi Socor, să facă cuvenitul raport ministrului Haret.

Că acesta va pune la dosar cererea profesorilor de la Iaşi nu trebue să mai spunem.

● Septămîna aceasta vor fi convocaţi, membrii comitetului casei de economie din Păcurari spre a hotărî schimbarea statutelor societăţei în senzul ca membrii, care au depuse capitaluri să plătească de aci înainte numai 8%, în loc de 10% ca până acum.

● D. locotenent Alexandrescu, din regimentul 7 calaraşi, a obţinut un congediu de două septămîni.

● Anul acesta toţi bacalaureaţii plutonieri vor face stagiul în două serii şi anume întăia în luna Aprilie şi cealaltă în August.

● Aflăm cu plăcere că d-na Marie Al. Hinna, care se afla suferindă, se află acum pe deplin restabilită.

D-sa va primi de aci înainte, ca de obiceiu, Vinerea.

● Piesa *Căsătoriile moderne* ce era să se joace Duminică 24 Februar în folosul *şcoalei Reuniunea Femeilor Romîne* din cauză că dl. Nottara este reţinut la Bucureşti, se înlocueşte cu frumoasa şi hazlia Comedie *morală* în 3 acte *Strengarul din Paris* piesa la care pot asista şi domnişoarele.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 20 Fevruarie

„Opinia" înaintea Casaţiei

Bucureşti.—Azi a venit înaintea Curţei de Casaţie secţia II, recursul d-lui Lascar Antoniu în contra hotărîrei curţei cu juri din Iaşi de a'l judeca în absenţă, în procesul intentat de d. Abg. Buicliu pentru nişte notiţe apărute în ziarul „Opinia".

Iată motivele de recurs ale d-lui Antoniu.

1). *Rea interpretare şi aplicare a art. 483 pr. p. şi art. 24 şi 105 din constituţie.*

Fiind dat în judecată înaintea curţei cu juri din Iaşi de reclamantul Abg. Buicliu, pentru cuvîntul că ziarul „Opinia" al cărei unul din directori eram, l'ar fi calomniat prin cîte-va informaţiuni.

La ziua judecăţei, din diferite împrejurări, nu m'am putut prezenta şi atunci curtea cu juri, în loc să mă judece dînsa în absenţă, conform art. 483 p. p, şi cu drept de opoziţie în caz de condamnare printr'o greşită interpretare a articolului menţionat şi rea aplicare a art. 24 şi 105 din constituţie şi în contra jurisprudenţei constante ale acestei înalte curţi, constitue cemisiunea juraţilor şi pune în dezbatere faptul ce mi se impută, dă cuvîntul reprezentantului ministerului public care susţine acuzarea şi în urmă, făcînd şi rezumatul desbaterilor, pune juraţilor chestiuni de daune interese ale părţei civile.

Juraţii răspund afirmativ, dar curtea achitîndu-mă de faptul penal, mă condamnă la 1 leu despăgubiri civile pe baza unui verdict dat cu violarea unui text precis.

Prin aceasta curtea a comis un vădit exces de putere.

2) *Violarea autorităţei lucrului judecat.*

Din momentul ce curtea cu juri mă achită de penalitatea faptului, nu mai putea să mă condamne la dăune chiar pe baza unui verdict ca acel pronunţat în specie, întru cît curtea însăşi achitîndu-mă de acuzarea adusă mie nu găsise că sunt macăr responsabil de daune civile către reclamant.

Curtea procedînd astfel de a mă concondamna la daune, a violat autoritatea lucrului judecat, resultînd din prima parte a decizuinei acelei curţi.

Recursul s'a cercetat astăzi şi în urma cererei procurorului s'a aminat pentru 19 Martie.

Contra legei tocmelilor agricole

Bucureşti.—Ministerul de interne a dat un ordin circular tuturor prefecturilor de judeţ ca inspectorii comunali şi primarii comunelor rurale să convoace pe sătenii din fiecare comună şi să le tălmăcească pe larg coprinsul nouei legi a tocmelilor agricole.

Aceasta fiindcă ministerul a cules dovezi că în unele judeţe, cum de pildă sunt Ilfov şi Teleorman, s'a reuşit a se convinge pe ţărani că legea cuprinde dispoziţiuni cu totul altele de cît ceia-ce există în realitate. Astfel li s'a spus ţăranilor că „munca de-avalma" însemnează că ţaranii vor plăti arendaşilor sau proprietarilor o arendă de 40 lei de pogon, iar dijma va fi pe din două.

Audienţe politice

Bucureşti.—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat a fost primit astăzi la ora 5 în audienţă de A. S. R. Principele Ferdinand.

M. S. Regele a primit eri în audienţă pe d. C. Arion fost ministru, iar astăzi a primit în audienţă pe d. Const. Cantacazino-Paşcanu, fost preşedinte al camerei Conservatoare.

Băncile Populare

Bucureşti.—Consiliul de administraţie al băncilor populare se va întruni Vineri, spre a se ocupa cu proiectul de lege pentru reorganizarea acestei instituţiuni.

Expoziţia şcoalelor profesionale

Bucureşti.— In cursul lunei lunie a. c., se va organiza în Capitală o expoziţie a tuturor şcoalelor profesionale de fete, din întreaga ţară.

In acest scop ministerul instrucţiunei publice o circulară acestor şcoli, punîndu-le în vedere ca să participe la această expoziţie.

O dispoziţie

Bucureşti.— Ministerul instrucţiunei publice a luat dispoziţia ca pe viitor diplomele medicilor veterinari din străinatate să nu fie echivalate dacă aceştia nu vor prezenta şi diploma de bacalaureat.

Rezultatul unui concurs

Bucureşti.—Concursul pentru ocuparea postului de maestră de spălătorie la şcoala de menaj „Principesa Maria" din Iaşi s'a terminat.

Din cele şase candidate care s'au prezentat, d-ra Elena Galeriu a reuşit întăia, obţinînd media 9 şi 50.

D-ra Galeriu a şi fost recomandată.

Procesul în contra comunei Iaşi

Bucureşti.—Astăzi a venit înaintea Curţei de Casaţie s. III recursul d-lor ingineri Cananău şi Bolintineanu contra procesului verbal încheiat de primarul comunei Iaşi în ziua de 26 Ianuarie 1907, prin care sunt respinşi de a concura la licitaţia pentru aducerea apei de la Timişeşti.

Din partea recurenţilor pledează d-uii avocaţi Victor Miclescu şi Paul Capeleanu, iar pentru comuna Iaşi pledează d-nii avocaţi: I. Boambă şi Lascar Antoniu.

D. avocat Capeleanu cere să se amîne procesul pentru ca să se aducă dosarele licitaţiei.

Avocaţii comunei Iaşi se opun şi susţin incompetenţa conteciosului în această materie.

Inalta Curte amînă pentru ziua de 19 Mai cercetarea cauzei.

D. Disescu la Berlin

Bucureşti.—D. Const. Disescu a plecat azi dimineaţa la Berlin şi va lipsi din ţară vre-o 15 zile.

Dialog interesant

Bucureşti.—Eri d. Carp a avut o interesantă convorbire cu d. Panu, pe baza unui articol apărut în „Săptămîna" şi în care d. Panu îşi exprima nemulţumirea sa contra direcţiunei reacţionare ce d. Carp o imprimă grupărei carpiste.

Dialogul a decurs astfel:

— Da ce ai, Panule, de nu'ţi place direcţia ce o dau eu partidului?

— Nu'mi place, răspunse d. Panu.

— De ce?

— Pentru că eu nu înţeleg un partid care să se bizue numai pe marea proprietate.

— Ba eu înţeleg foarte bine, ja răspuns d. Carp, dar îmi pare numai rău că nu toţi marii proprietari sunt cu mine ci se mai duc şi pe aiurea.

Numire

Bucureşti.—D. Caton Călugăreanu a fost numit prefect de poliţie al oraşului Craiova.

Organizarea conservatoare democrată

Bucureşti. — Pentru astăseară membrii clubului conservator democrat din Capitală sunt convocaţi în adunare generală.

D. Take Ionescu va fi ales preşedintele clubului; d-nii dr. Istrati şi Barbu Păltineanu vice-preşedinţi.

Se va alege de asemeni şi comitetul acestui club.

Comitetul executiv al partidului se va compune din 100 de persoane şi o delegaţiune a acestui comitet împreună cu comitetul electoral al Capitalei se va ocupa cu acţiunea ce partidul urmează să o desfăşoare în întreaga ţară.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—In ultimul consiliu de miniştri s'a pus in discuţie infiinţarea unui al nouălea minister.

Se afirmă că d. Sturza ar fi fost acela care de astă dată s'a opus la înfiinţarea acestui minister.

Camera

Bucureşti.—Se continuă discuţia pe articole a legei monopolului.

D. Victor Filotti depune un amendament în senzul ca cărciumarii care se prezintă la ficitaţie să depuie o cauţiune.

D. Sassu depune un amendament care nemulţămeşte pe deputaţii proprietari şi anume că proprietari şi arendaşii să nu mai aibă dreptul de a ţinea crîşme la ţară.

Ambele amendamente se resping.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti.—D. Morţun depune proectul pentru înfiinţarea consiliului administrativ permanent.

Şedinţa continuă.

Suspendat

Focşani.—Al. Cornăţeanu, numit administrator financiar pe ziua de 15, a fost suspendat pe ziua de astăzi fiind-că a contravenit la art. 65 din legea tocmelelor agricole.

MULŢUMIRE

Adînc recunoscător d-lui D-tor al societăţei „Caritas-Humanitas" N. Thierer pentru osteneala ce şi-a dat în căutarea copilului meu ce suferea de pneumonie, îl rog să primească mulţumiri şi încredinţarea deosebitei mele consideraţiuni.

Heinrich Apotheker
Str. Veche 58

DE ÎNCHIRIAT

7 odăi şi o bucătărie sau 4 odăi şi o bucătărie în strada Nemţească 8. A se adresa alături la D-nul I. Goldştern.

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 3-a

Şi în vederea terminului scurt de oarece tragerea va avea loc la

25 şi 26 Februarie 1908

să se grăbească cu trimitirea banilor pentru reinoirea biletelor **cel mai tîrziu până la 17 Februar.**

Câştigul Principal în caz norocos

Lei—80,000—Lei

Preţurile la clasa 3-a

1/8	Una optime	4.50
1/4	Un sfert	9.00
1/2	Una jumatate	18.00
1/1	loz întreg	36.00

Mobile

Dormitoare, Sufragerii Saloane, Birouri

O Expoziţie de 40 odăi Complecte

fie care alt model; tot ce este mai nou şi frumos cu preţuri foarte eftine.

Dormitoare complecte de Bronz

paturi, Noptiere, Lavabouri etc.

tot ce este mai bun

GALERIE DE BRONZ *extra fine* (nu subţire) **de la 20 lei** *fereastra complectă* în loc de 35 lei.

Bonne Femme, Brise Bise, Perdele Portiere etc.

Magasinul **HIRSCH**
str. Lăpuşneaeu 38

Farmacie se caută în arendă cu începere de la ori ce dată sau chiar de la sfît Gheorghe a. c.

Adresa: **C. Păun** *farmacist*
Biserica Barnovschi, I

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER incheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL Dr-ului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritatiunilor, peptului** si **ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmasii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, *quai de la Mégisserie*

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIE

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-decĭ anĭ a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 250 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repe

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

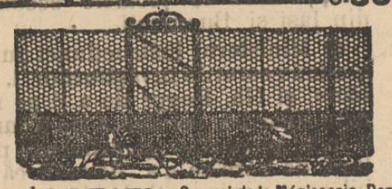

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 3 »

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 370.—Vineri 22 Februarie 1908

Partide politice şi programe

Pe cîtă vreme partidul conservator-democrat nu aratase punctele de principii prin care se separa de celelalte organizații politice, adversarii veșnic puneau întrebarea: ce fel de partid e acesta dacă n'are un program?

Acum, după ce șeful partidului, de acord cu întreg partidul, a schițat nu un program în înțelesul ce acest cuvînt comportă, ci năzuinți pe baza cărora se va lucra pentru o temeinică așezare a ordinei în stat și pentru progresul general, aceiași adversari au schimbat tactica.

Plouă acum tălmăcirile asupra ceia ce dînșii au convenit să recunoască ca fiind programul partidului conservator-democrat.

Astfel conservatorii susțin că declarația d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, din ziua de 3 Februarie, nu conține nimica nou, care să nu existe în programul lor, ori să nu aibă posibilitatea de a încăpea în cadrul acelui program.

Fără a face vre-un proces de intenții, trebue să recunoaștem că afirmarea aceasta e adevărată. Partidul conservator în alcătuirea lui de mai înainte trebuia să conțină în principiu tot ceia ce d. Take Ionescu a aratat ca fiind puncte de căpitenie ale partidului conservator-democrat.

Și aceasta pentru că sub denumirea de partid conservator intrau și conservatorii democrați. Din moment însă ce aceștia n'au mai primit nici organizația veche, nici titlul, ci s'au constituit în partid separat, au luat negreșit cu dînșii ideile, ca și principiile de cari totdeauna au fost călăuziți. Partidul conservator democrat pleacă de la aceste idei, desfășurate în congresul de la 3 Februarie, și necontenit atent asupra transformărilor societății romînești, va lua, cînd împrejurările vor permite, măsuri de conservare socială și de progres răspunzînd la adevaratele nevoi ale acelei societăți. Partidul conservator democrat, partid de evoluție, nu înțelege să se ankilojeze în cîteva regule strîmte, de aceia nici n'a făcut program, ci s'a mărginit la o declarație de principii.

Dacă partidul conservator, rămas cu tradiția, mai poate primi și toate ideile partidului conservator democrat, e o chestiune asupra căreia va fi greu ori cui a se pronunța.

E adevărat că unul din reprezentanții autorizați ai acelui partid, d. D. Grecianu, în discursul ținut la clubul conservator din Iași în ziua de 9 Februarie, stărue în ideea că unele principii conservator-democrate ființează în programul conservator, iar altele s'ar putea adopta, fără nici un pericol, cu rezerva asupra timpului. Să fie oare aceasta ideea tuturor celor ce compun acel partid?

Dar tot menținîndu-ne în această ordine de idei și întorcîndu-ne la timpul cînd nu existau decît două partide, cu pretențiunea de a se perinda la guvernarea țărei, nu erau mulți, cari susțineau că deosebire de principii nu există între conservatori și liberali, ci totul se reducea la o schimbare de persoane?

Și lucrul părea plausibil întru cît de multe ori conservatorii au făcut legi foarte liberale, pe cînd liberalii uneori au luat măsuri, ce ar fi cadrat mai bine cu menirea de conservatoare.

N'ar fi dar de mirare ca cele două partide conservatoare, conservator și conservator-democrat, să aibă măcar cîte-va puncte comune, pe cît ar fi de mirare dacă programul conservator democrat ar fi același cu programul conservator. Și aceasta nu e admisibil.

Liberalii nu se împacă cu titulatura de democrat ce ș'a luat partidul conservator. Dacă e vorba de democratism, zic ei, apoi acesta e principiul nostru, și nu înțelegem să și-l însușiască alții.

Comunicîndu-se în urmă, însă, că acesta nu poate fi un privilegiu exclusiv al lor, și că alții, fie ei chiar conservatori, pot să se ocupe și îngrijască de soarta celor mulți, să-i cheme la sfat în acest scop, au căutat să introducă o variantă.

Astfel, prin vocea unuia din cei mai autorizați ai lor, d. Vintilă Brăteanu, liberalii recunoscînd și altora dreptul de a fi democrați, consideră însă că le rămîne și de aici înainte un fel de privilegiu democratismul național. Li se dă voe cu alte cuvinte celorlalți ca să fie internaționali, cosmopoliți, înstrăinați, dar nu li se permite să fie democrați naționali.

Pînă astăzi partidele politice, după cît știm, se acuzau unul pe altul de ori și ce; cînd însă venea la mijloc chestiunea de patriotism, nici unul nu-și permitea să arunce altuia invinovățirea de nepatriot, vîndut streinului. Se vede că a fost o scăpare de vedere, sau că era ceva rezervat timpurilor noastre.

E drept că naționalismul în timpurile noastre e conceput în diferite chipuri. Și chestia aceasta, dacă adică naționalismul trebue să fie o noțiune îngustă, unilaterală, ori din contra ea va fi adaptată situațiunii noastre actuale, nevoilor noastre, merită de sigur o discuție mai largă.

Partidul conservator democrat are deci oare cari apropieri vagi și cu cel liberal. Democratism face și unul ca și celalalt partid, diferința însă va sta în tendințele unuia față de adversarul său.

Nici nu se poate de altfel ca toate partidele politice să nu aibă puncte comune. Toate au în vedere aceiași societate, toate vor binele ei. Deosebirea între ele stă în metoda și mijloacele pentru realizarea binelui.

Astfel nici unul din cele trei partide nu e adversar al intervenției statului. Cu ocazia discuției asupra casei rurale, se vede că liberalii vor, de exemplu, un amestec cît mai mic al statului la crearea și funcționarea acestei instituțiuni, pe cînd conservatorii vor mai degrabă o instituțiune de Stat, deci o intervenire puternică a lui.

Observăm în aceste concepțiuni răsturnarea a tot ce eram deprinși să vedem pînă aici. Conservatorii intervenționiști și liberalii din contra, ceia ce mai înainte era cu totul altfel. Dar se schimbă timpurile, se schimbă și oamenii ca și ideile.

V. I. Radu.

D. Panu şi paniştii

Sosirea d-lui Panu în Iași este actualmente un eveniment. Altă dată Iașul era refugiul plăcut, cel mai plăcut, al d-lui Panu.

La noi a luat naștere partidul radical, care a jucat un rol frumos în viața politică a țărei. In Iași au apărut primele numere ale Luptei, *ale ziarului care a făcut parte întreagă din luptele politice mari, ce s'au dat pe vremuri. Era deci natural, că dacă nici d. Panu, nici ziarul seu, n'au putut găsi în Iași mediul destul de larg spre a se afirma, d. Panu să se fi strămutat la centru, lăsînd aci și inima sa și inima partidului.*

Nestabilitatea lucrurilor au resturnat tot trecutul. D. Panu vine rar și silit la Iași. Rarii sei prieteni de aici, cari l'au întovărășit și în călătoria sa spre liberali, joacă cel mai șters rol posibil în partidul liberal din Iași. Cadrilul acela de paniști nu contează nimic în partid. Nu se dă nici o atenție nici unuia.

Dar, în definitiv, ce atenție dă centrul d-lui Panu? Jîlțul acela de vice-president al Adunărei, este o cinste prea banală pentru un om ca d. Panu. După patru-zeci ani aproape de lupte politice, asemenea situație, pe care, de altmintreli, d. Panu a mai ocupat-o, cu zece ani în urmă, cînd era cu condeiul la dispoziția conservatorilor—după atîta vreme de resboire — atîta lucru ie banal.

Și nimeni nu va putea spune că d. Panu ocupă prea des acel scaun vice-presidențial.

Dacă dar danț-maistrul nu este prea incombrat de onoruri, de ce ar voi să fie—cadrilul seu de la Iași? De aceia d. Panu și vine foarte rar la Iași: fiind-că în martirajul politic al cadrilului său, se oglindește mai bine desastrul seu personal. D. Panu a călătorit prea mult în politică. A devenit un fel de habitué al partidelor politice.

Dar nicăiurea nu-i s'a dat d-lui Panu cinste mai mare ca la conservatori.

Și ie aproape natural ca acest naufragiat politic, amărît de situație, să înjure acum: pe acei cari l'au cinstit și l'au apreciat îi înjură în gura mare; pe liberali, cari l'au împins la umbra, îi înjură între dinți.

Mîine va veni rîndul liberalilor.

„OFFENBACHIST"

O legendă a fost distrusă: că d. Grecianu ar fi grecenist. Unii credeau că d. Greceanu trebue să fie grecenist spre a mări cu unul numărul rarilor săi aderenți. Alții vedeau prea mult egoism în acel „eu sunt eu", adică eu Greceanu sunt grecenist.

Vremea care lămurește chiar cele mărunte, a lămurit și penibila controversă: d. Greceanu este el—sau nu—grecenist?

A lămurit-o în înțelesul că d. Grecianu este ceva nou de tot în politica cea banală a țărei: că este Offenbachist.

Offenbachist e ceva ce se leagă de operetă, ceva vesel. Vine de la Offenbach ai cărui carabineri veneau totdeauna cu prudentă întârziere.

Cine a urmărit activitatea politică a fostului ministru — activitate care, după cifra ce-o dă d. Grecianu, dăinuiește de 2 decenii — cine a urmărit-o a trebuit să constate că singura caracteristică a acelei activități este: întârzierea.

D. Grecianu, în enumărarea tîrzie a activității sale ministeriale, a declarat că ar fi voit să se ocupe de refacerea planurilor palatului administrativ din Iași, dar era prea tîrziu: Nababul reluase comerțul cu ouă și cu ghiață.

De cîte-ori dădea să rostească cîte un mare discurs parlamentar, nu-l lăsau chestorii: Camera se descomplectase. Era prea târziu!

Voia omul, în baza trecutului său de supleant de tribunal, să facă legi juridice: examen de capacitate pentru magistrați; examen pentru miniștri de justiție și multe alte legi folositoare.

Dar era prea târziu: isbucnise revolta agrară.

Credea că la primăria Iași—aci am ajuns la activitatea extra-ministerială a d-lui Greceanu — credea că acolo domnește cea mai perfectă orînduială.

La o interpelare, contrarie acestei păreri, fostul ministru luă asupră-și garanția că interpelatorul era rău informat.

Un an după aceea, fostul ministru se convinse că dreptatea era cu interpelatorul.

Dar... era prea tîrziu!

Offenbachist este deci d. Grecianu, nu grecenist. Și acest adevăr d. Greceanu nu l'a desmințit nici cînd a părăsit ministerul: îl părăsise prea tîrziu.

Offenbachist n'a fost doar de cât cînd întră în minister: intrase prea curînd.

Romanul d-lui Grecianu

Zilele premergătoare lui 9 Mart promit să devie mai interesante de cît însu-și viitorul rezultat al alegerei senatoriale.

Intre doi din cei trei candidați în luptă —și anume între d. G. Lascar, fostul primar al Iașului și d. D. A. Grecianu, fost ministru, ambii sub același guvern conservator, s'a iscat o polemică de presă.

D. Lascar, într'o scrisoare deschisă, a pus întrebare d-lui Grecianu, dacă cu voia lui se acuză de fapte grave ca formă, neprecizate ca fond—foasta administrație comunală.

D. Grecianu răspunde. Ceea ce are de spus pe socoteala foastei administrațiuni, pe socoteala primarului care ar fi tolerat unele lucruri necorecte, d. Grecianu o va face sub forma unui roman senzațional, cu urmări și în capitole.

S'ar fi putut imediat respunde d-lui G. Lascar.

Dar, pentru motive de ordin estetic, probabil, romanul a fost precedat de un prolog.

Așteptăm cu cuvenita curiositate fascicolele romanului unui fost ministru. La noi, foarte arare ori numai, sfetnicii tronului sunt și autori dramatici.

Căci, după felul cum o ia autorul în prolog, romanul seu promite să devie foarte dramatic. Căci astfel cum ie conceput prologul, afacerea se presintă foarte tristă—pentru eroul romanului, d. Lascar.

Domnului Grecianu, pe cînd era ministru, i-a zis un senator de Iași—al cărui nume nu se publică—că la primăria locală s'ar petrece lucruri necurate. D. Grecianu n'a crezut lucrul acesta. Din contra: l'a apărat pe fostul primar de atacurile personale ale acelui senator.

In urmă, însă, a aflat că acele acuzări erau fondate. Vedeți dar cît de interesante se presintă fascicolele romanului grecenist (avem acum un partid grecenist și un roman grecenist).

Ne abonăm la acele fascicole. Le vom citi, în ore libere, cu deliciul special descrierilor interesante.

Vom sorbi cu anume nesaț acele multe pagini—și multe vor fi ele—în cari autorul va dovedi că s'a inspirat de la venerabilele surse ale potrivitului cinaclu: Havas, Baltă și consorțiul.

Căci istoriei nu-i se va putea ascunde acest adevăr: Havas, Baltă și consorțiul sunt conlucrătorii—aflători în umbră—ai romanului unui fost ministru romîn.

OAMENI ŞI LUCRURI

NUMARUL FATAL

Am avut o curioasă senzație. Locuința mea are numărul 13; iar într'un anunciu al ziarului zețarul mi-a schimbat cifra în 31. E oare o eroare de tipar, sau e urmarea unei temeri instinctive de această cifră? Ori-cum, am descoperit în mine însu-mi o ascunsă frică și o discretă multumire oarecum că „s'a întîmplat schimbarea. Ba, cu acest prilej m'am interesat pentru întâia dată și m'am convins că nu are casa număr de loc, ci e clasată 13 numai prin comparație cu casele vecine. Probabil lucrul se datorește unei temeri generale care a predominat pe toți locatarii dinainte ai casei, teama de numărul fatal, asupra căruia planează eterna bănuială și eternul instinct de neîncredere...

Dar e oare vorba numai de un vag instinct? Se pare, după recentele cercetări științifice ale profesorului american Sherman Davis, e în adevăr legată cea mai mare cîtime de întîmplări funeste de această cifră. El posedă anchete vaste din care urmează că în adevăr cifra 13 joacă un rol bizar în soarta omenirii. Bunăoară în 2000 de cazuri cercetate de el, apucăturile rele, vicioase și în grad mai mare ori mai mic fatale vieței, au fost contractate în vrîsta de 13 ani. Statisticile tuturor instituțiilor de asigurare din lume, în ale cărora calcule există de sigur o probabilitate matematică, arată că în populația lumei moare în termen mediu cîte unul la 13 inși, ceea ce ar însemna că în ori-ce adunare de 13 oameni unul din ei e în mod tainic, fatal, hotărît morții.

Prejudițiul numărului 13 există încă din adîncă vechime, în timpurile mitice; el nu izvorăște—cum se crede—din legendara poveste a cinei Mîntuitorului cu cei 12 apostoli, El fiind al 13-lea și cel osîndit la moarte.

Mitologia nordică posedă legenda zeului răului — Loki — care stă la masă cu 12 apostoli și apoi omoară pe Baldur, zeul primăverei. In miturile indiane și în sistemul de numerotare al vechilor evrei, litera care însamnă numărul 13 e un fatum nenorocit. Din adîncă vechime pînă azi aceasta e o cifră simbolică și funestă. In viața modernă teama e universală, față de cifra 13. In America etagiul al 13-lea lipsește în faimoasele clădiri cu multe etage; în Germania—ne spune statistică—sunt peste 500 hoteluri fără camera No. 13. In multe teatre, bună oară în teatrul din Turin, nu există locuri numărul 13,—contrarul e la teatrul nostru unde cele mai bune locuri au acest număr... E posibil chiar să fi fost angajat și directorul Lecca într'o zi de 13...

Turcii au șters cuvîntul 13 din numerotația lor; Italienii nu-l admit în materie de loterie; Parisul și alte centre mari au faimosul „număr 14" menit să completeze locul la masă ori în societate cînd se întîmplă să fie 13 persoane.

Negreșit sunt și cazuri istorice în care, din contra, cifra 13 joacă un rol favorabil sau chiar norocos. Se citează cazul lui Richard Wagner — nume cu 13 litere — născut în 1813, a compus exact 13 opere. Tannhäuser la 13 April și a cîntat într'un 13 Mart întâia dată. E drept însă c'a și murit marele om la 13 Februar.

In Newyork există un „club al celor 13" oameni curagioși, cari și-au propus a lupta contra acestei prejudecăți și a oricării alteia. E ține ședințele numai vinerea, cînd cade într'o zi de 13. Se poate însă că concluziile pesimiste ale profesorului american Sherman Davis să-i facă mai puțin încrezători și mai circumspecți în ce privește „numărul fatal". Cum rămîne însă cu anunciul meu greșit? **Rodion**

INDRUMĂRI NOUĂ

NECESARE în INVĂȚAMINTUL PRIMAR

III

Am dovedit că organizația școalei nóstre primare nu corespunde nevoilor poporului, nici timpului și nici curentului științific al pedagogiei practice.

Recunoaștem, că diagnoza ori cum interpretată, este aproape stabilită; numai că leacurile ce s'au cercat pentru remedierea răului, îmi par cam băbești. Nu e timpul, oare, a se cerca remedii mai moderne și chiar mai eroice?

Să analizăm câte va din îndrumările nouă ce s'ar putea da învățămîntului nostru primar:

1). „Școala noastră primară ar trebui să fie așezată pe baza a două cursuri: inferior și superior".

La realizarea acestui principiu de viitoare organizare a concurat și concurează însăși evoluția programului analitic cu necontenitele sale modificări.

S'a redus treptat o sumă însemnată din materiile diferitelor obiecte de învățământ. Nu e aceasta indicarea cea mai serioasă că se cată de 17 ani rezolvirea problemei școalei primare, pentru a o face accesibilă progresului și nevoilor sociale? S'a redus treptat, treptat, ce-i drept, din materiile programului; dar cu sistemul aeesta am pățit-o ca în povestea cu „Vulpea bearcă", pare-mi-se că am lasat programa la unele materii fără... coadă...

Școala noastră primară nu pregătește astăzi pe elevi temeinic nici pentru viața practică, nici pentru școalele secundare. Nu pregătește temeinic pentru viața practică din motivele spuse în celelalte articole, cât pentru școalele secundare colegii de pe la licee, gimnazii etc... o știu aceasta și unii adesea ori, probabil în glumă... dau în spinarea institutorilor lipsurile de cunoștințe ale elevilor provenite din pricina lipsurilor programelor.

Un singur caz din multele ce s'au întîmplat:

Profesorul X întreabă, în primele lecțiuni, pe unul din elevi ceva despre declinări sau conjugări. Băiatul, nou intrat în cl. I secondară, emoționat, uită să spuie că în școala primară nu se învață declinările și conjugările. Vezi programul analitic. Mai întreabă profesorul pe un altul, pe alții... — nici un răspuns. — Un băiat mai curajos și care probabil că a avut un dascăl care a păcătuit în contra aplicărei programului, răspunde satisfăcînd pe profesor. Profesorul laudă pe acel mic băiat și în același timp cerînd numele institutorului, îi trage și aceluia o laudă strașnică.

Concluzia cazului citat au tras-o la timp elevii numeroși neștiutori și o vor scoate și cetitorii.

Probabil că sunt multe defecte și la organizare de bază a cursului secundar, căci se vede lucrul din cazul citat și alte multe nenumărate, că nu e continuitate în alcătuirea programelor, de la cursul primar la cel secundar.

Revenim la chestie; drept e că reducerile treptate ale programului nu a rezolvit problema școalei în partea ei de pregătire și pentru cursul secundar a elevilor?...

E drept.—De bună seamă că da.—Dar se plîng profesorii de curs secundar că mulți elevi trec slabi la licee din cursul primar și se plîng foarte mulți profesori din acei care cunosc programa școalei primare.

E foarte drept și aceasta. Dar vina nu e a Institutorilor. „Noi nu pregătim elevii noștri pentru licee și gimnazii. Noi îi pregătim în primul loc pentru viața practică". Și apoi ce caută nechemații la licee și gimnazii. Noi nu-i trimitem. Noi liberăm certificate de absolvire a cursului primar, după *cota* noastră de apreciare, conform îndreptărilor ce ne dă obligativitatea, cu toate pacatele ei. N'avem încotro!

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțilală a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

Un caz foarte curios. La o şcoală profesională de fete dintr'un oraş al Moldovei, se face într'o zi o inspecţie riguroasă profesoarei de limba romînă. Doamna profesoară se plînge că elevele sunt slabe la citire din cursul primar şi în special vre-o cîte-va cu adevarat citiau prost. Notaţi! acele eleve aveau în atestat nota 3 la citire, care adunată, cu 5 la gramatică, cu 4 la compunere şi cu 8 la memorizare, dă tocmai media pe grup, 5, de trecere.

Trageţi concluzia, cine e vinovat? Tot la acea şcoală profesoara de lucru să plînge că elevele vin f. slabe la lucru de mînă—*Foarte adevărat—dar cine e vinovat?* Lasă că în treacăt vorbind, îmi pare exagerat să ceri de la o copilă din cursul primar, să ştie prea bine lucrul de mînă, căci atunci ce ar mai face profesoara specialistă de la şcoala profesională?

Nu-mi permite locul a cita nenumărate cazuri reale, întîmplate, care pun în evidenţă prin practica lucrului'că altă îndrumare trebuie dată şcoalei şi „defectele programului sunt tocmai defectuositatea organizărei de la bază a şcoalei primare", căci quantum de cunoştinţe ce trebue dat elevilor trebuie aşternut astfel ca să se realizeze două fo oase practice imediate şi unul mai îndepărtat. De această dificultate s'a pălit şi se pălesc autorităţile şcolare şi nu puţine au fost discuţiunele urmate la congresela didactice în această chestiune. Rezolvirea raţională a programului de bază se va face atunci, „cînd şcoala primară se va organiza pe baza a două cursuri cum am spus: inferior şi superior". „Cursul inferior obligator şi cel superior facultativ".

Reducerea anilor de studii la cursul inferior obligator va face şcoala accesibilă tuturor copiilor, iar obligativitatea se va aplica real atunci cînd şi *orariul* se va adapta nevoilor populaţii după oraşe, sate şi regiuni.

Complectarea acestui curs inferior, prin cursurile de iarnă, va complecta cunoştinţele elevilor, inlesnindu-le calea spre şcoalele profesionale, de meserii, agricultură etc...

„Cursul superior şi gratuit" va deschide largi porţile tuturor talentelor (chemaţilor) „de la vlădică pînă la opincă", spre şcoalele secundare.—Atunci se va face selecţiunea naturală şi raţională a elementelor ce vor a se instrui în şcoalele secondare şi toate plîngerile profesorilor de la curs secondar, toate nemulţumirele întemeiate, vor dispare prin însăşi normala organizare a „şcoalei primare de mîine."

Nu întru în detalii asupra mecanismului funcţionărei noului sistem de organizare, căci detaliile nu interesează pe majoritatea cititorilor.—Trec la chestiunea *Orariului*—chestiune foarte însemnată in mecanismul funcţionărei ori cărei şcoale.

Victor Munteanu.

„Opinia" la Focşani

Organul minusculei grupări junimiste, pusă sub direcţia pseudo-şefului Ienibace, ameninţă pe directorii ziarului „Opinia" şi, în special, pe fruntaşul Al. Bădăreu, de a nu mai da ospitalitate, în coloanele ziarului „Opinia", corespondeţelor din Focşani.

Aseminea procedări la noi nu prind. Degeaba ne arată gazeta lui „Tudurache Suciu", că între fruntaşii junimişti domneşte cea mai perfectă înţelegere şi cordială prietenie. N'am contestat prietenia politică a d-lor nici odată, am afirmat şi menţin şi acuma că calitatea de şef a d-lui Ienibace este contestată atât de d-nii V. Apostoleanu, N. N. Bibescu, C. Cotescu, I. Ciurea cât şi de dl. Carp, care încă n'a bine voit a'i scri vre o scrisoare prin care să-i confirme şefia. Aceasta o susţin cu toţii.

Deosebit dl. general Vasiliu nici nu voeşte să audă de şefia d-lui Ienibace, d-sa susţine că într'o grupare mică fără nici o perspectivă, fiecare poate fi şef şi nu d-sa ca fost general comandant al unei divizii active se va înjosi a recunoaşte o şefie ca a d-lui Ienibace, carele în politica locală n'a avut nici un succes şi nici n'are însuşirea de a conduce un partid. Degeaba se laudă că are sprijinul tutulor oamenilor de bine, însă n'are sprijinul alegătorilor, d-sa în adevăr are sprijinul unor foşti membri ai unei societăţi „Albina" din cari însă cea mai mare parte sunt streini şi în consecinţă nealegători.

Exagerează cînd afirmă şi înşală naiviţi că adesiunele sporesc, din contra n'are de cît desaprobări pe cari zilnic le cetim prin ziare.

Tel grama de devotament către d-l Carp, este aceea ce s'a semnat cu ocazia anului nou de mulţi conservatori când d. Carp devenise şeful partidului prin graţia cedărei şefiei de către d. Cantacuzino.

Originalul semnăturilor nu trebue să se găsească pe telegrama de felicitări, ci în registrul pentru înscrierea membrilor în baza declaraţiunelor ce fac, de adeziune. Astfel fiind degeaba se agită *balonul*, cărma de la cap este stricată, şi ori cît ar mai dori d-sa să polemizeze cu noi îl rugăm să mai aibă puţină răbdare şi va vedea că şefia partidului d-sale a fost o iluzie şi un basm.—„Am fost şi eu odată şef, îşi va zice, dară fruntaşii partidului mi-au mîncat şefia şi am remas cu registrele albe şi cu firma clubului.

Am mai adăpostit o firmă cîţi-va ani, considerînd-o ca cea adevărată, dar m'am înşelat. Ştiu că sunt *ghinionist* dară iluziile fiind bucatele de predilecţie ale junimiştilor, cu ele trebue să hrănesc şi pe puţinii mei *porumbei* până ce valurile democraţiei conservatoare îi va înghiţi şi pe ei, şi atunci voi rămîne singur cu *blazonul* şi jobenul".

Numai un om bolnav poate susţine că junimiştii formează vre un partid şi că vor veni vr'o dată la putere. Vrîsta lor înaintată nu le permite, dacă unii din ei au aerul că sunt tineri, — apoi aceia sunt porumbeii călători.

Corespondent.

Litere-Ştiinţe-Arte

ARTA CEA NOUĂ.—„Să-mi daţi drumul, vă rog, în astă seară; să mă duc şi eu, duduie la cinematograf".

Nu m'a mirat s'aud rugămintea, cît m'a mirat faptul c'a pronunţat aşa de corect şi întreg, cuvîntul acesta nou şi lung. Pentru o fată în casă, absolut ignorantă în ale cărţii, lucrul era în adevăr de mirat şi m'a pus pe gînduri.

De cîte zeci şi sute de ori trebuie să fi auzit ea, în mediul ei, ori poate în lumea stăpînilor ei rostindu-se acest cuvînt tecnic pentru ca s'ajungă a-l reda în mod complect şi să capete curiozitatea de a se duce şi ea odată să vadă minunea asta de cinematograf.

Adevărul e că în bună parte acesta a înlocuit arta dramatică asupra căreia prezintă avantagiul că e mult mai accesibilă, mai complectă, mai variată. E probabil că în ce priveşte această lume din popor pentru care graiul pretenţios şi uneori papagalicesc al scenei noastre e ceva cu totul nou şi inaccesibil, cinematograful cu imensa-i varietate de scene după natură, de întîmplări bogate şi suggestive, deschide orizonturi mult mai largi şi le inspiră din această cauză mai multă încredere şi tragere de inimă.

E arta nouă, care înaintează şi cucereşte pe cei mari şi pe cei mici.

*

Astă seară, Joi, are loc în sala Sidoli o mare representaţie de cinematograf în beneficiul copiilor ramaşi pe urma nenorocitului lucrător tipograf Pavel Cristea. Indemnăm pe ieşani să asiste la acest spectacol, contribuind la un scop generos şi ajutînd prin presenţa lor pe nişte orfani vrednici de compătimit.

*

Amintim că Sîmbătă se joacă la teatrul naţional hazlia comedie „Bărbaţii cu sistem", traducere de d. Em. Manoliu.

*

Cu privire la fatalitatea—ştiinţifică—a numărului 13 de care se vorbeşte în prima pagină a ziarului, se aminteşte şi o anecdotă din lumea artei şi anume o cină istorică la marele pictor francez Millais şi a cărei victimă fu cunoscutul poet Mathew Arnold.

Oaspeţii luase loc la masă şi atunci cîţi-va fricoşi descoperiră că sunt în total 13 persoane la masă. Poetul Arnold râse zicînd: „Legenda pretinde că cine se scoală de la masă celi dintâiu moare în cursul anului. Cu permisiunea doamnelor vor juca o farsă soartei fatale. Doi amici ai mei, voinici şi curagioşi, împreună cu mine ne vom rîdica deodată de la masă şi să poftească moartea să aleagă între noi trei". Povestea spune că după 6 luni poetul muri subit de bătae de inimă; cu puţine zile mai tîrziu unul din cei doi prieteni ai lui se sinucise. Iar al 3-lea care rîse de numărul 13 îşi perdu viaţa tot atunci, într'un naufragiu. Cazul dară nu e celebru—fără motiv adevărat.

*

Guvernorii provinciilor ruseşti au primit ştirea că pe viitor ori-ce piesă autorizată a fi jucată în Petersburg, va putea fi reprezentată şi în celelalte oraşe ruseşti.

Cu această ocazie se povestesc multe şi amuzante anecdote pe seama cenzurei... artistice exercitată de guvernatorii ruseşti. Intr'un oraş de provincie poliţaiul a impus ştergerea de pe afiş a cuvîntului de „apoteoză". In alt oraş s'a interzis opereta „Sărmanul Ionathan", pentru că un poet al oraşului purta numele de Ionathan. Un alt poliţaiu a interzis „Revizorul" de Gogol, pentru că... rîde de poliţie.

In Moscova s'a oprit o piesă mitologică „Eros şi Psiche"—„din cauza împrejurărilor locale..." In Charkov s'au interzis în general „farsele", ca necuviincioase.

Intr'un oraş apusan s'a oprit o piesă „Nunta lui Kreschinski" pentru că figura un evreu în piesă „şi asta ar putea da naştere unui pogrom...." In PetrosaWadosk s'a oprit „Hoţul" de Bernstein. O fi văzut poliţaiul în titlul piesei vr'o aluzie la el?... Alt cenzor a interzis orice piesă în care e arătată „iubirea modernă"!... Fericită Rusie!

*

A propos de cenzură. Ministrul de interne al Angliei Herbert Gladstone a primit acum cîteva zile o deputaţiune de autori dramatici engleji cari au cerut desfiinţarea cenzurei sau cel puţin înfiinţarea unui consiliu la care autorii să poată face apel contra sentinţelor. Scriitorul Barrie, popularul autor al lui „Peter Pan" a zis ministrului că lupta contra cenzurei durează de 200 de ani. Dramaturgul Pinero a arătat că drama nu se poate ridica la înălţimea cuvenită artei, cît timp se află sub jugul cenzurei.

Libretistul Gilbert a arătat planul unei curţi de apel pentru cazurile de cenzură, cu judecători salariaţi şi competinţi. Profesorul Murray a mulţumit ministrului că a primit delegaţiunea şi a exprimat regretul că autorii dramatici sunt încă trataţi cu aceeaşi măsură ca şi autorii senzaţiunilor frivole..

*

Cu deosebire bogat şi variat este sumarul revistei „Viaţa nouă", anul IV No. 1, cuprinzînd articole şi poezii semnate de d-nii Ovid Densuşanu, Al. Gherghel, Petru V. Haneş, Eugeniu Speranţă, Mihail Cruceanu, Dinu Ramură etc.

Intre altele remarcăm un articol al d-lui Densuşanu despre: „Credinţe literare şi credinţe politice".

*

Cu ocazia aniversării a 60-a a domniei lui Frantz Ioseph se va crea la Viena un azil pentru bolnavii de lupus, în stil mare, sub patronagiul unui comitet compus din personalităţi filantropice şi reprezentanţi ai ştiinţei.

*

STRUNA ZILEI

CONCURENŢA

«.. Acum, domnilor deputaţi, avem ocaziunea de a distruge cîrciuma nu numai din sate, dar şi din oraşe...

N. Iorga, discurs

Cerinţa oratorului
E din motive sfinte:
El vinde prin ziarul lui
Beţie de .. cuvinte.

Informaţii

● Trei jurisprudenţe, referitoare la procese ce s'au judecat în Iaşi, au fost stabilite de Curtea de Casaţie: două sînt referitoare la procesul doamnei Maria Vasiliu, care a fost condemnată de Curtea cu Juri la cinci ani închisoare; a treia este referitoare la stabilitatea medicilor spitalelor sf. Spiridon din Iaşi,—în cunoscutul proces cu d. dr. Chinezu:

Cerinţa esenţială a art. 372 din pr. penală este enunţarea, clară şi precisă, a opiniunii juraţilor de către primul jurat; iar tonul cu care se citeşte declaraţiunea lor şi faptul că primul jurat a intrerupt puţin de a ţinea mîna pe inimă, nu pot să constitue neregularităţi de natură a da loc la casare.—(C. II, dec. No. 187, din 33 Ianuarie 1908).

*

Primul jurat este cel dintîi eşit la sorţi, sau cel ales cu consimţimîntul său de ceilalţi juraţi. Prin urmare, dacă alegerea primului jurat n'a fost contestată decît de cinci dintre juraţi, rămîne evident că el a fost ales de ceilalţi şase juraţi, şi, deci, verdictul semnat şi citit de primul jurat ales de majoritatea juraţilor, satisface cerinţelor art. 366 din pr. penală.— (C. II, No. 187, din 23 Ianuarie 1908).

***

Este constant că, în virtutea legii sanitare şi a regulamentului de concursuri, epitropia generală a casei sf. Spiridon din Iaşi, la trebuinţa ce are, organizează concursuri de medici pentru spitalul sf Spiridon din Iaşi în special, cum şi pentru spitalul Paşcanu-Iaşi şi pentru celelalte spitale dependinte de Eforie.

Atît din faptul că concursurile se publică pentru toate spitatele dependinte de Epitropie, iar nu pentru un anume spital, cît şi din textul art. 97 din legea sanitară, rezultă că, medicii cari reuşesc la aceste concursuri se bucură numai de o inamovibilitate relativă, adică pe timp de 4 ani şi cu dreptul pentru Epitropie de a-i permuta dintr'un loc într'altul, utilizînd după trebuinţe, serviciile lor. A susţine contrarul, ar fi să se nesocotească dreptul de administrare ce are Epitropia asupra aşezămintelor puse sub dependinţa sa, ceea ce ar împedica realizarea scopului pentru care a fost creată această instituţiune. Prin urmare, prin nesupunerea unui medic la mutarea sa de la un spital la altul, se comite o abatere, şi Epitropia este în drept a cere şi obţine revocarea acelui medic.—(C. I. dec. No. 33, din 29 Ianuarie 1908).

● D. Gr. Dianu, fost director general al închisorilor, a fost numit inspector regional al judeţului Suceava.

● Astă-zi a avut loc la comandament obişnuitul joc de răsboiu, al ofiţerilor din statul major al corpului 4 de armată.

A asistat şi d. general Tătărăscu, comandantul corpului 4 de armată.

● In cursul lunei Maiu, societatea Crucea Roşie, de sub preşidenţia principesei Maria Mourousi, va organiza o bătae cu flori în beneficiul acestei societăţi.

La această serbare vor fi invitate toate familiile mari din Moldova.

De asemeni în cursul lunei Martie, va avea loc tot în beneficiul acestei Societăţi un mare bal de copii, la teatrul Naţional.

● O trupă de operete germană, compusă din peste o sută persoane, între cari elemente de mare valoare, va da un ciclu de patru representaţii, în serile de 15, 16, 17 şi 18 Mart—în sala teatrului naţional din Iaşi.

Agenţia „Thalia" îngrijeşte de aceste spectacole.

● Comunitatea israelită din Iaşi proectează crearea unui fond, cu scop filantropic, în memoria lui Ronetti-Roman.

● Eri s'au desgropat din cavourile din împrejurimile bisericei Sf. Spiridon, osemintele defunctului colonel Mavrichi, mort acum vre-o 35 ani, şi acele ale membrilor familiei Docan.

Azi dimineaţă s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon o panachidă pentru odihna sufletelor defuncţilor, de către P. S. S. Archiereul Ghenadie Georgescu.

Au asistat rudele celor două familii.

● Serviciile penitenciarelor vor trece de la 1 April sub administraţia ministerului de justiţie.

In noul budget al acelui minister cifra necesară intreţinerei penitenciarelor a şi fost înscrisă.

● Printr'o circulară ministerul instrucţiunei publice a pus în vedere revizoratului şcolar să înştiinţeze pe învăţătorii din judeţul nostru care vor fi scoşi la pensie pe ziua de 1 Aprilie, să-şi reguleze actele cel mai tîrziu până la 29 Februarie, cînd vor trebui înaintate ministerului.

● După rapoartele primite la prefectura de judeţ, timpul se menţine frumos în tot judeţul.

Dacă timpul va continua zilele acestea să se menţină aşa, în cursul săptămînei viitoare se vor începe arăturile.

● Ministerul instrucţiunei publice a pus în vedere revizoratului şcolar că pe viitor opreşte pe învăţători de a desface bilete pentru diferite reprezentaţii, fie chiar pentru scopuri de binefacere.

— Ia aminte d-le Săndulescu şi imitează această pildă bună!

● Comitetul executiv liberal din Iaşi, întrunit ieri, a hotărît ca partidul local să ţie o întrunire publică, în ziua de 5 Martie, în vederea alegerei parţiale.

D. G. Panu, care a luat parte la consfătuire, a garantat că prietenii sei, de şi au fost total neglijaţi, vor vota cu candidatul liberal.

● Marele stat major al armatei lucrează actualminte la modificarea regulamentului inspecţiilor.

Pentru acest sfîrşit a cerut comandamentului corpului 4 de armată avizul seu, ca sa arăte, dacă are ceva de adăogat la modificarea acestui regulament.

● Inginerul şef al comunei, a luat dispoziţia,—nu ştim dacă cu autorizaţia primarului,—ca toţi aparii să-şi procure vase de zinc numai de la un anumit tinichigiu din localitate, care face parte din clubul liberal.

Acei dintre apari, care nr-şi procură vasele de la tinichigiul în chestie, sunt opriţi de a'şi mai exercita meseria.

Am vrea să ştim care e motivul acestui monopol întrodus de d. Cugler?

● **Agenţia Romîno-Americană** cu depozitul de petrol, benzină şi derivate din strada Moara de foc No. 40, face cunoscut publicului Ieşan, că în urma nenumăratelor cereri de a se trimite petrolul nostru trandafir-alb, dublu rafinat, la domiciliul fiecăruia, a întrodus cu data de astăzi bidoane, care vor fi transportate cu car special prevăzut cu firma Romîno-Americană la domiciliul fiecărui client, şi succesiv schimbat; bidoanele sunt ermetie închise şi garantate a 17 litri şi costă 3—40.

Cererile se vor trimite la adresa: *Romîno-Americană.*

Reorganizarea comunelor rurale. — In ante-proiectul privitor la această reorganizare, comitetul delegaţilor a introdus unele modificări. Intre altele s'a introdus un nou articol (138), după care comunele sunt materialiceşte responsabile de stricăciunele şi pagubele ce-ar rezulta din crime şi delicte, săvîrşite cu violenţă, de bande sau de trupe, înarmate sau nu, fie contra persoanelor, fie contra proprietăţilor publice sau private.

Plata despăgubirelor de care comuna este responsabilă va fi repartizată între toţi locuitorii acelei comuni, în măsura contribuţiilor ce ei plătesc statului.

Aceste dispoziţiuni nu vor fi aplicabile în următoarele împrejurări: a) cînd comuna va dovedi că ea a luat toate măsurile pentru prevenirea turburărilor şi descoperirea autorilor şi b) cînd pagubele vor rezulta în timp de resboi.

In ce priveşte alegerea inspectorilor de plăşi, s'a introdus următoarea modificare: s'a schimbat textul după care acele posturi ar fi putut fi ocupate numai de licenţiaţi sau doctori în drept, cari ar reuşi la examenul de capacitate.

Acest examen a fost menţinut, dar vor fi putea fi numiţi şi: doctorii în medicină, cari au servit doi ani ca medici de plasă; inginerii diplomaţi, cari au servit doi ani într'o administraţie publică; căpitanii şi locotenenţii armatei active—bine notaţi şi, în fine, ofiţerii jandarmeriei rurale, cari ar fi servit doi ani ca comandanţi de companii.

● Simbătă 23 Februar, orele 9 seară, va avea loc la Teatrul Regal fost Pastia o singură representaţie extraordinară, dată de celebra trupă parisiană LA BOITE a FURSY cu concursul d-relor Eva Linay, d-ra *Lily Malza*, Jane Loury, d. Rivers, d. Mevisto Aîné, d. Robert Casa, M. Darles, se vor juca „Le Medecin Imaginaire"., Intermed, Cîntece de Montmartre, A nous les Princesses!

Preţul Locurilor: loje 30 lei, locuri rezervate 8 lei, stalul I 5 lei, stalul II 3 lei, Amfiteatrul 1 leu.

Biletele se găsesc de vânzare la Agenţia Teatrală „Thalia" (Maximovici).

○ *Voinţa Naţională* anunţă că următorii au fost numiţi inspectori regionali—fără a specifica însă localităţile:

D-nii D. Vidraşcu, Gh. N. Săulescu, I. C. Eustaţiu, N. Poenaru-Iatan, C. L. Cireşaru, I. Petrescu, Const. Răceanu, D. Becheanu, Constantinescu, M. Muşceleanu, D. Racoviceanu, R. Mandrea, St. Negulescu, C. Garoflid, Gh. Botescu, C. Romalo, Gr. Dianu, M. Gh. Văleanu M. Tulbure, E. Teodoru, N. Cozadini, A. Triandafil, I. Bastachi, E. Floru, M. Milo, A. Stan, D. Căruntu, P. M. Rîmniceanu, E. Schina, N. D. Nicolau şl D. T. Vlădescu.

După cum se vede între inspectori figurează şi d. N. Cozadini, care, după toate probabilităţile, a fost numit la Iaşi.

● *Sinziana şi Pepelea* celebra feerie a lui Alexandri, se va reprezenta în Iaşi la 22 c.

La toate locurile va fi preţul în jumătate.

● La Circul Sidoli, are loc astă-zi Joi 21 Februarie mare serata cinematografică în beneficiul copiilor defunctului Pavel Christea fostul şef de atelier al Evenimentului. Programul e excepţional compus pentru această serată—care e sub patronajul uuui Comitet de doamne—şi s'au rezervat surprize spectatorilor, care nu sunt menţionate în program.

Direcţia acestui teatru ne roagă să anunţăm că marea fabrica Pathé-Frères a reuşit să construiască un cinematograf vorbitor „Teatrofonul Pathé-Frères propria invenţia a acestei case şi peste câte-va zile el va fi „văzut" şi auzit" în vasta Sala Sidoli.

Dată fiind preciziunea, exactitatea şi desăvârşita perfecţiune a aparatelor Pathé-Frères suntem siguri că noua invenţie a acestei grandioase case pariziane va face furori în oraşul nostru.

● D. I. Mociuschi, şeful staţiei Larga a fost transferat ca impiegat în gara Iaşi

● Alaltă-eri consistorul spiritual al Mitropoliei s'a ocupat cu judecarea unui interesant proces privitor pe un preot din Herţa, care acum două luni de zile, într'o zi de sărbătoare pe cînd oficia slujba religioasă în biserică, a întrerupt slujba, spre marea mirare a enoriaşilor.

Preotul pretinde că a fost apucat de o criză de nervi şi că i-a fost imposibil să poată continua slujba religioasă.

Consistorul a amînat judecarea procesului pentru luna viitoare.

● D. G. Kalmuski, mare proprietar în Petersburg, a făcut apel în însemnatul proces ce-i l'a intentat zemstovul din Kişinău pentru anularea a două moşii din jud. Dorohoi.

Afacerea n'a fost repartizată încă.

● Am anunţat că la 24 Februarie va avea loc un spectacol cu piesa „Strengarul din Paris", în profitul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne".

Spectacolul se va termina cu hazlia comedie „Doi Surzi".

DIVERSE

— D. procuror general, care a fost la Bucureşti, s'a întors astă-zi în Iaşi.

— Inspectorul financiar Micioara a sosit astăzi în oraş. Va inspecta fabricile din oraşul şi judeţul Iaşi.

— Ministerul instrucţiunei a hotărît ca diplomele eliberate de şcoala de agricultură „Ion Costache Agirici", din com. Moara Grecilor, jud. Vaslui, să fie echivalate cu diplomele şcoalelor elementare de agricultură ale statului.

— Sâmbătă, 23 c. va avea loc o seară dansantă în sala clubului german, strada Arcu.

— D-ra Elena Galeriu, care a reuşit prima la concursul pentru postul de maitră-spălătoreasă dela şcoala de menaj din Iaşi, este de fel din jud. Vaslui.

— Consiliul comunal a fost convocat pentru poimîne. ora 4 p. m. spre a se ocupa de cîte-va chestiuni privitoare la chestia apei.

— In ziua de 2 Mart a. c. se va ţinea licitaţie la prefectura de judeţ, pentru vinderea pădurei Slobozia, din comuna Ciurea, proprietatea casei bisericelor.

Ultime informaţii

● *D. maior G. Văleanu, senator de Vaslui, a fost numit inspector regional al judeţului Iaşi.*

D. N. Cozadini, fost ajutor de primar în Iaşi, a fost numit inspector regional al judeţului Tutova.

D. Al. Triandafil, avocat în Iaşi, a fost numit inspector agricol al judeţului Fălciu.

D. G. Teodoru, judele ocolului II din Iaşi, va fi numit inspector agricol al judeţului Vaslui.

● **Focul de la Liceul Naţional.**— Ancheta privitoare la focul de la liceul naţional a continuat eri, sub conducerea d-lui comisar Stamatopol, a subcomisarului Costinescu şi unui agent al siguranţei.

La liceu, în podul caselor de unde izbucnise focul, au fost găsite, cum am spus, un sul de hîrtie dintr'un caet de drept roman.

In urma acestor noi indicaţiuni, s'a făcut o descindere la d-na meşă Livando, din str. Unirei No. 4, unde locuia elevul Dron din clasa VI, bănuit că ar fi dat foc.

La percheziţia făcută s'au găsit aci alte foi dintr'un caet de drept roman, care comparate cu rămăşiţele nearse din sulul uns cu gaz găsit în podul liceului, s'a constatat că au aceeaşi hîrtie şi acelaş scris, al studentului Ioan Marcu, cum şi corecturi făcute de mîna proprie a d-lui profesor I. Th. Burada. Caetul cuprinde cursul făcut de d. Burada studenţilor sei. In sulul ars cursul tratează despre „testamente", iar în foile găsite la domiciliul elevului Dron, paginile cuprinzînd „Lupta patricienilor cu plebeii". Caetul poartă iscălitura studentului Ioan Marcu, care l'a scris.

Acum poliţia caută să afle cui a aparţinut acel caet, ajuns în mîna unui licean.

Elevul Dron a fost bănuit a fi pus focul de oare-ce fiind dat afară în cursul lunei Decembrie, el ar fi lasat la portarul liceului un revolver, ameninţînd că va învaţa el pe vinovat cum să-l dee afară.

Chemat să dee lămuriri elevul Dron spune că acel revolver îl avea de la colegul seu Tabără, plecat la Botoşani.

El neagă de a fi autorul încercărei de a incendia liceul. Arată că între orele 6 jum.—7 jum., el a fost acasă şi apoi s'a plimbat puţin pe stradă dar nu pe lîngă liceu, după care timp s-a dus la ospătăria sft. Spiridon unde ia masa.

Astă-zi terminîndu-se ancheta, elevul Dron a fost pus în libertate, poliţia dresînd cuvenitele lucrări şi procesul verbal, pe care le va înainta parchetului.

● Eri, cu prilejul întrunirei comitetului executiv al clubului liberal local, a fost răfuială mare între colectivişti.

D-nii G. G. Mârzescu, Costandache, Velciu, Jelea şi alţii au arătat că membrii clubului sînt literalmente neglijaţi de conducătorii politicei din Iaşi.

Singurul care ţine seamă de partizani ie prefectul Săndulescu. D. P. Fîntânariu, primul-ajutor de primar, a fost în special sarjat.

Asemenea situaţie, în ajun de alegere, este delicioasă.

● **Pentru construirea unei biserici romîne la Ierusalim, s-au adunat pînă 'n prezent, prin listele de subscripţie lansate la noi în ţară, suma de 16.000 lei. Aceasta sumă a fost strînsă în interval de 11 luni.**

● **Tribunalul de Neamţ a incuviinţat punerea în libertate pe cauţiune a fraţilor Jean şi Lupu Steuermann, deţinuţi pentru bancrută.**

Procurorul de Neamţ a făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare, care va cerceta afacerea mîne, Vineri.

● **La tribunalul Botoşani se va judeca mîne sensaţionalul proces pentru anularea testamentului defunctului bancher Wechsler şi pentru anularea infierei copiilor Schoenfeld, făcute de Wechsler.**

Domnii V. Missir, A. Badareu şi Nicoleanu pledează în acel proces.

※ D. Gr. Bîrsan, directorul liceului naţional din Iaşi, a fost somat prin scrisori ameninţătoare, anonime, să înceteze ancheta asupra căreia publicăm astă-zi multe amănunte.

● **Duminică, 24 a. c., orele 2 p. m. precis, va avea loc, în sala Teatrului Naţional, al 3-lea Concert Filarmonic dat de Orchestra Conservatorului, sub conducerea d-lui A. Theodorini, directorul Conservatorului, şi cu concursul d-lor A. Moldrick profesor de violoncel şi A. Ciolan.**

Produsul net ce va rămînea se va împărţi elevilor săraci.

Programa şi biletele se află la agenţia „Thalia" T. Maximovici.

● D. Toma Stelian, ministrul de justiţie face cunoscut decanatului facultăţei juridice, că conform art. 12 din legea judecătoriilor de ocoale, pentru numirea în funcţiunile de judecători de ocoale şi pentru admiterea magistraţilor stagiari, se cere, prin noua lege, trecerea unui examen înaintea unei comisiuni, care examen se va ţinea în capitală.

De oarece acea comisiune se va compune pe lîngă doi membri de la Curtea de casaţie şi un delegat al ministerului de justiţie şi din doi profesori universitari—dintre care unul eşan, d-sa cere a i se recomanda cît mai neîntîrziat pe doi domni profesori ai facultăţei juridice eşane, dintre care va avea ministrul justiţiei să desemneze pe unul să facă parte din comisiunea examinatoare a licenţiaţilor ce vor să fie admişi ca judecători de ocoale.

Aceste examene vor începe în ziua de 15 Martie, iar legea se va puue în aplicare dela 1 Mai viitor.

● Pentru astă-zi au fost chemaţi să depue examenul de înaintare pe loc, urmitorii învăţători:

La comisiunea I-a: Demetrescu I., jud. Brăila, Elena Dimitriu jud. Roman, Ion Dimitriu din jud. Fălciu, Maria G. Dimitriu jud. Botoşani, Gh. Dobreanu jud. Putna, Dodu Teodor jud. Tutova, Dragomir I. Kiriac jud. Bacău, I. Dragomirescu jud. R.-Sarat şi Elena D. Dragoi jud. Botoşani.

La comisiunea II-a: Dănulescu V. jud. R.-Sarat, D. Diconiţa jud. Neamţ, Eugenia Dimitriu jud. Roman, I. C. Dimitriu jud. Roman, V. Dimitriu jud. Putna, V. Dobreanu jud. Bacău, Donca T., jud. Tutova, T. Dragomir jud. Putna şi Dragomirescu I., jud. R.-Sarat.

Aceştia au procedat aseară la tragerea plicurilor, iar astăzi au început prima probă.

● D. procuror general a fixat astăzi pentru ziua de 16 Mart alegerea decanului şi a unui membru în consiliul de disciplină al baroului din Iaşi.

● **Universitare.**—D. profesor Ioan Peretz, îşi va reîncepe cursul de drept bizantin, Marţi 26 Februarie.

— Decanatul facultăţei juridice a admis transferarea la Universitatea din Bucureşti, a studentului eşan Constantin Jornescu.

— Consiliul profesoral al facultăţei juridice a fost convocat pentru Sîmbătă, la orele 10 dim., spre a proceda la alegerea a 2 delegaţi, dintre profesorii acestei facultăţi, care urmează a fi recomandaţi ministerului de justiţie pentru ca pe unul din ei, ministrul să-l aleagă şi desemneze a face parte din comisiunea examinatoare a viitorilor magistraţi şi judecători de ocoale.

— Lucrările seminariale ale studenţilor dela secţiunea filosofică a facultăţei de litere, vor începe în cursul lunei Martie.

Ele vor fi alcătuite din studii asupra celor mai principale sisteme filosofice, care după ce vor fi susţinute de conferenţiari, vor fi supuse criticei.

— Astăzi, d. dr. George Bogdan, rectorul universităţei, a comunicat decanatelor tuturor facultăţilor universităţei noastre, să facă cunoscut studenţilor că a decis, că dacă pînă în ziua de 30 Iunie 1909, studenţii rămaşi în întîrziere cu examenele nu-şi vor termina studiile, conform art. 6 din regulamentul de ordine şi disciplină, vor fi exmatriculaţi.

—Astăzi s'au distribuit studenţilor bursieri, bursele „fondaţiunei Carol".

● La d. N. Nicolaide a avut loc astăzi un dejun oferit d-lui Panu. Toţi ceilalţi paniştі, în afară de d. avocat Longinescu, au asistat.

● D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a primit ieri următoarea scrisoare din Piatra-N.:

Membrii partidului conservator-democrat din judeţul Neamţ, întruniţi ieri în număr de 42, au procedat la alegerea pentru complectarea comitetului. Au fost aleşi: domnii C. V. Andrieş, C. Gr. Isăcescu şi I. Bacalu, foşti deputaţi şi senatori; Matei Frăsinescu, D. Vişinat, proprietari; N. Bogza, V. Andreescu şi Ion Cantin, profesori la liceu; doctorul Popovici, medic la Tg. Neamţ; N. V. Creţu, proprietar şi I. Gheorghiţă, avocat.

President al comitetului a fost ales d. Take Ionescu.

✱ D-şoara Eugenia Statachiu, bacalaureată, a fost numită învăţătoare suplinitoare la şcoala din satul Mînjeşti, comuna Mogoşeşti, în locul d-nei Maria Soficu, demisionată.

● Aflăm cu plăcere că Duminică va avea loc căsătoria drăguţei d-şoare Eugenia Racoviţă cu d. Alexandru Ianculescu. Felicitările noastre.

● După ştirile ce-au sosit în Iaşi, fostul bancher Leff, cea fost extradat, va fi predat Sîmbătă autorităţilor romîne, la Predeal.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 21 Fevruarie

O arestare

Bucureşti.—Din Romanaţi vine ştirea că în acel judeţ a fost arestat un oare-care Greculescu care a distribuit la Ţarani obligaţii în contra aplicărei legei tocmelilor agricole şi îndeamnă pe săteni să se răscoale şi să împuşte pe proprietari şi să aştepte persoane din Bucureşti care vor veni să le distribue pămînt.

Comisiunea regională

Botoşani. — Comisiunea regională din acest judeţ s'a constituit ast-fel: Const. Calimach, Dim. Niţă, Dimitrie Lăzărescu şi Ioan Puşcariu.

O dispoziţie

Bucureşti.—Ministerul de resboiu a luat dispoziţia ca soldaţii bacalaureaţi care urmează să treacă examenul de ofiţer în rezervă, să urmeze cursurile unei şcoli superioare care va fi ataşată pe lîngă batalionul 6 din capitală şi condusă de d. colonel N. Teodorescu.

Cnrsurile acestei şcoli vor începe la 15 Martie şi vor dura 6 luni şi tot în acest interval soldaţii bacalaureaţi vor fi încazarmaţi.

Societate cooperativă

Bucureşti.—In comuna Drăgăneşti, din judeţul Suceava s'a înfiinţat o societate cooperativă sătească, pentru exploatarea produselor lor agricole.

Fuzionare de servicii

Bucureşti.—Prin noua lege de reorganizare a ministerului de finanţe, creditul judeţean şi comunal va fuziona cu creditul viticol pentru a forma un singur serviciu.

Un nou acord

Bucureşti.—D. Dim. Sturza tratează cu şefii opoziţiei un nou acord asupra proectelor ce sunt în curs de votare.

E vorba ca legea casei rurale să se aducă următoarele modificări:

1) Privilegiul casei rurale să fie limitat la 30 ani.

2) Operaţiunile casei să fie de natură civilă şi nu comercială.

3). Taranii să nu trateze direct cu proprietarii, ci prin intermediul casei rurale.

De asemeni se tratează o înţălegere pe baza urcărei preţurilor islazurilor.

Aceste idei se manifestă în foarte multe cercuri liberale iar una din secţiunea ales pe d. Procopie Demetrescu ca delegat cu mandat imperativ pentru a susţinea acestei idei.

D. Sturdza a avut o lungă convorbire cu d-nii Carp şi Cantacuzino la Senat, în cabinetul consiliului de miniştri,

Intrunirea de la clubul conservator democrat

Bucureşti.—Eri a avut loc anunţata întrunire de la clubul conservator-democrat.

Au asistat foarte mulţi fruntaşi ai partidului, iar numărul membrilor participanţi era atât de mare în cît era aproape cu neputinţă de străbătut în club.

D. Take Ionescu, care era în frac căci se întorcea tocmai din audienţă de la A. S. R. Principele Ferdinand, a fost primit cu mari aplauze.

D-sa având cel dintâi cuvîntul spune că organizaţia merge minunat de bine în provincie, de unde viu ştiri foarte bune.

Duminica viitoare va avea loc la Galatz, Duminică 2 Martie o nouă întrunire la Iaşi şi Duminică 9 Martie altă întrunire la Ploeşti.

Organizaţia din Capitală, foarte importantă, merge şi ea foarte bine. Pentru astăzi e vorba să se aleagă un comitet administrativ al clubului, iar mai târziu se va alege un comitet de 40 de membri care să se ocupe de acţiunea generală a partidului. In primul loc, zice d-sa, să ne ocupăm de votarea statutelor.

După ce d. B. Păltineanu dă explicaţii asupra acestor statute, ele sunt votate prin aclamaţie, în urma propunerei d-lui Aurel Iliescu.

Se alege apoi comitetul ast-fel compus:

Preşedinte: d. Const. Cantacuzino-Paşcanu; *vice-preşedinţi*, d-nii Dr. C. Istrati şi Barbu Păltineanu, care până la alcătuirea comitétului de 40 va avea şi conducerea electorală a capitalei; *directori*, d-nii coloneli Fălcoianu, Temistocle Alexandrescu, inginer Stoenescu şi lt.-col. Demetrescu; *secretari* d-nii: Hernia, maior Buhlea şi C. Alexandrescu; *casier*: V. Protopopescu.

D. Cantacuzino-Paşcanu, mulţumeşte pentru cinstea ce i se face şi asigură că va depune toată râvna pentru bunul mers al clubului.

D. Take Ionescu luând din nou cuvântul spune că munca nu trebue încetinită ci trebue de căutat ca să se câştige simpatiile tuturor celor vrednici.

D-sa spune că adeziunile vin mereu şi că chiar eri a primit adesiunea d-lui Bastachi, fost procuror general şi primcr de Galaţi şi a d-lui geneeal Paladi, din T. Severin.

D. Jean Th. Florescu aduce laude d-lui Barbu Păltineanu, noul şef al capitalei.

D. I. Brătescu asigură că tot poporul Capitalei urmează cu credinţă pe şeful partidului conservator-democrat.

D. Barbu Păltineanu mulţumeşte şi d. Gr. Argintoianu, fost senator, spune că e fericit că la vrîsta de 72 ani să vadă idealul său realizat, anume acel de a vedea pe d. Take Ionescu şef al partidului conservator democrat.

Se hotărăsc apoi o serie de conferinţe săptămînale.

Camera

Bucureşti. —Deputaţii provoacă o mare agitaţie pe tema cazului Davila, aceasta în urma scrisorei pe care a adresat'o d-lui Gh. Panu.

D. N. Iorga anunţă ministerului de instrucţie o interpelare asupra chipului cum d. Davila înţelege să conducă Teatrul Naţional, asupra faptului că d-sa înţelege să închirieze această instituţie pentru trupele streine, ponegreşte lucrările originale şi dă întâietate produselor străine, cum rezultă din chiar propria-i scrisoare adresată d-lui Gh. Pauu, directorul „Septămînei".

Mai mulţi deputaţi liberali se asociază la această interpelare, iar d. Saita, declară în incintă mai multor deputaţi că din această cauză d-sa se retrage din comitetul teatral. Se intră în ordinea de zi.

Se votează proectul de lege a monopolului cîrciumelor cu 73 voturi contra 7.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti. — S'a depus proectul reorganizărei administrative.

D. Neron Lupaşcu a dat citire raportului.

D. Nicorescu-Bârlad ia cel întâi cuvîntul în susţinerea legei.

Şedinţa continuă.

AFACEREA CALVINO

— Nuoi şi interesante amănunte —

Petersburg.—In cercurile politice şi ziaristice a provocat un viu interes misterioasa afacere dr. Mario Calvino, acesta fiind unul dintre membrii foarte stimaţi ai coloniei italiene şi al presei.

Acum cinci luni, d-rul Calvino a sosit la Petersburg cu documente în regulă şi cu bune scrisori de recomandaţii. Spunea că ie corespondent al ziarului „La Wita" şi a unui alt ziar italian, ceea ce a făcut să fie admis fără discuţie în asociaţia presei stràine, care i-a procurat pe a ei ràspundere, bilete de intrare la Dumă şi la consiliul imperiului. După aceasta el a început a fi văzut mai rar la intrunirile presei.

Acelaş dr. Mario Calvino a fost acum cîte-va zile arestat într'una din principalele strade ale oraşului, purtînd asupra sa un revolver şi preumblîndu-se în societatea unor primejdioşi teroriştі care pregăteau un atentat în contra marelui duce Nicolae şi a ministrului de justiţie Ceglowitow.

Toată lumea a fost emoţionată; cei ce-l cunoşteau îl credeau victimă a unei greşeli din partea poliţiei şi cu totnl incapabil de a se amesteca într'o crimă aşa de sîngeroasă. Ambasadorul Italiei, care primea prin telegraf cele mai bune informaţiuni despre antecedentele lui Calvino, de oarece poliţia din Roma afirma că Calnivo nu se ocupase nici odată activ de politică, nici nu era cunoscut ca conspirator, a intervenit pe lîngă autorităţile ruse şi cînd Calvino a fost condamnat la moarte de curtea marţială, dînsul a intervenit încă odată protestînd în mod formal. Asociaţia presei străine a trimes în acelaş timp o telegramă colectivă către marele duce Nicolae cerînd graţie pentru Calvino.

In adevăr execuţia capitală nu a avut loc. Insă îndată după aceste demersuri ambasadorul italian a aflat că fusese înşelat de oarece adevăratul dr. Mario Calvino nu se află în Petersburg, ci undeva în Italia,

Cel din Petersburg nu era de cît un înşălător care furase documente adevaratului Calvino. Văzîndu-şi jocul său perdut Calvino a mărturisit că e anarhist delegat de către alţi anarhişti italieni ca să dea ajutor şi bani confraţilor lor teroriştі ruşi, cărora să le dea ajutor în atentatele lor. Dînsul a mărturisit de asemenea că fusese în loja ziariştilor la consiliul imperiului purtînd cu sine în mai multe rînduri o bombă cu care vroia să ucidă pe Stolipin şi pe alţi miniştri, dar că nu avusese ocazia de a se apropia de dînşii în destul. Fireşte ori-ce intervenţie în favoarea lui a încetat.

EXAGERARE

Bucureşti.—Zvonul că se fac tratative pentru stabilirea unui nou acord intre partide este mult exagerat.

Totul se reduce la faptul că carpiştii, vor susţine modificările la legea rurală propusă de secţia II-a a Senatului.

● *In cazul Ciulei aflăm următoarele: ministrul justiţiei a renunţat de-a mai sesiza curtea de Iaşi în invinuirele ce se aduc presidentului tribunalului Botoşani, ci va cere avizul comisiei speciale, potrivit art. 93 din legea asupra poziţieî magistraţilor, dacă uu este să fie transferat întru cît presidentul ar avea prea multe rude în Botoşani.*

Comisia specială spre a-şi da avizul se compune din: primul-president al curţei de apel din Iaşi, procurorul general şi consilierii din cari face parte primul president, adică de la s. I a curţei.

Se caută un preparator

care să cunoască perfect limba romînă, de preferat să cunoască şi germana.

Doritorii se pot adresa la Fabrica de conserve NOACK.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

Se aduce la cunoştinţa publică că în ziua de 20 Martie a. c. oara 11 a. m. se va ţinea în camera acestei Primării, în conformitate cu articol. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice, licitaţie cu oferte inchise pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparări şi construiri diu nou de pavaje indicate într'o estimaţiune şi care se va rădica la suma de 240000 repartizată pe timp de trei ani cu începere dela 1 April c.

Garanţia provizorie 2000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile speciale caetul de sarcini şi estimaţiunea se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ. Ori-ce oferta care nu va fi făcuta în conformitate cu aceste condiţiuni nu va fi ţinută în aeamă.

No· 03293
20 Februarie 1908

EPITROPIA GENERALĂ
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sf. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că toate cererile de prospecte a băilor Slănic, reţineri de camere şi trimeteri de avansuri se vor face direct D-lui Gheorghe V. Mihailescu sub-şeful serviciului Administrativ, până la 1 Iunie la Iaşi şi de la acea dată la băile Slănic Moldova.

No. 01391
20 Feb. 1908

De Vînzare

FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** şi **GRÂU**, presate pe moşia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enăşescu *gara Larga.*

DOCTOR SUZANA WECHSLER
Boli de femei.—Faceri.
Consult. 2—4 p. m. **Căpitan Păun**

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea
la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta
Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale :

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumàtate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi : *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* **Pharmacii**

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluci şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI
Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

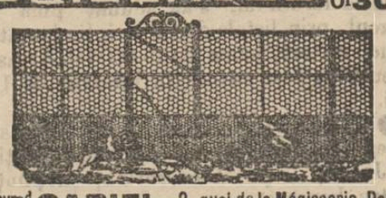

Raymd **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajutŏ şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote a administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JAŞI : **Farmacie FRATII KONYA.**

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17 —Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 371.—Sămbătă 23 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ěste candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțilală a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

Dim. A. Grecianu
Om politic

Influența condițiunilor de mediu asupra dezvoltărei și fixațiunei organizmelor, este un adevăr evident și ca atare recunoscut în știință. Aceste condițiuni pot opri sau activa evoluția și dezvoltarea, pot distruge sau spori activitatea și viața organizmelor.

Adevărul acesta necontestat este tot atît de adevărat și în ce privește sfera morală—care cuprinde în sine și noțiunea politică.

Condițiunele de mediu influențează în mod hotărîtor felul de a fi al fenomenului și mai presus de toate al individualității politice. Mai mult de cît ori unde concursul împrejurărilor este necesar și deciziv. El modelează, determină și fixează evoluția politică.

De aceea, la omul politic, ie un non-senz științific să pretinzi a descoperi firul roș al continuității evoluției sale—și mai ales să te arăți surprins că descoperi etape,—de asumbrire sau prea mare strălucire,—care dovedesc că evoluția n'a decurs în mod normal — că au avut loc salturi chiar.

Cîte talente nu rămîn necunoscute din cauză că împrejurările le-au fost protivnice! Cîte talente evidente surprind une-ori prin eclipsarea lor subită,—poate chiar de lungă durată — și de cîte-ori nu rămînem uimiți de a constata talente reale, acolo unde nici nu erau bănuite—și aceasta numai mulțumită împrejurărilor.

Iată de ce—pentru ca să revenim la cazul ce ne preocupă—autorul acestor rînduri a nesocotit multe lucruri din trecutul actualului candidat al partidului carpist și i-a făcut credit politic cînd a văzut că a devenit logofătul dreptății.

Pe lîngă sentimentul de dragoste pentru omul pe care un moment îl crezusem perfect cavaler, mai era și acest considerent puternic: poate că împrejurările îl vor ajuta de data asta politicește,—după ce l'au ajutat altă dată în altă ordine de interese — și Dim. Grecianu va face cinste partidului conservator. Doream să se afirme ca om politic, pentru cinstea noastră, pentru cinstea Iașului.

Și îmi ziceam: este drept că n'a prea dat dovadă de mare pricepere ca supleant și că un procuror general a cerut destituirea sa pe motiv de incapacitate.

Este drept că a fost foarte slab ca avocat al Spiridoniei;

Este drept că n'a prea dat dovadă de multă corectitudine cînd și-a însușit o instalație plătită cu banii altora;

Toate sunt bune, îmi ziceam, dar poate că acestea au fost momentele de eclipsă, și că odată ministru, ocaziunea priincioasă și decisivă se va prezenta, și d-sa se va afirma în mod hotărîtor.

L'am urmărit cu atenție și imediat ce s'a deschis corpurile legiuitoare am cetit cu multă atenție dezbaterile parlamentului în „Monitor" și nu rezumatele din ziare, doar-doar se va produce fenomenul așteptat.

Din nefericire pentru d-sa, ocaziunele s'au produs, dar ele n'au servit de cît spre a arata că d. Greceanu era lipsit de alte lucruri esențiale și că nu împrejurările i-au fost potrivnice, ba din contra.

Cetiți în „Monitorul Oficial" discursurile d-sale parlamentare și veți conveni că tristă figură a făcut. Avea aerul că învățase de acasă discursurile—unele fraze revin în mod stereotip—iar cînd este surprins cu o întrebare inoportună, alții trebuie să respundă prin intermediul d-sale.

Că d-sa repeta cuvintele altora se poate vedea din dezbaterile ședinței de la 22 Noembrie 1906, cînd, la o întrebare a d-lui Lăscăruș Catargi, fostul ministru de justiție a respuns repetînd cuvintele d-lui Ioan Lahovary, ceea ce l'a făcut pe d. Catargi să spuie:

— „Mă declar nemulțumit de lecția d-lui Ioan Lahovary".

In ședința de la 24 Noembrie 1906 d. Dim. Greceanu, respunzînd unei întrebări a d-lui Leca, își începe așa zisul discurs cu cuvintele:

— „D-lor, din ziua dintăiu, cînd am primit portofoliul justiției, m'am preocupat de această chestiune", pentru ca tot în aceiași ședință să spue cu ocazia unei întrebări a d-lui Gorgos că:

— „Din ziua întăi am fost izbit de faptul că portăreii etc"... și mai departe: „Din ziua întăi am căutat să studiez mijloacele de a putea asigura o selecțiune etc"...

Dacă credeți însă, că atîta activitate într'o singură zi, pentru un om de talia d-lui Greceanu, este prea mult, greșiți. In ședința senatului de la 29 Noembrie, susținînd un proiect prin care se înființează o nouă judecătorie, d-sa începe discursul cu cuvintele:

— „In ziua întăia, cînd am luat portofoliul ministerului de justiție, etc. etc".

. . . . . .

Hotărît. Nu împrejurările erau de vină. Cauzele erau de ordine organică și priveau părțile esențiale ale mentalității d-lui Greceanu.

D-sa a fost tot atît de bun ministru, pe cît de bun supleant, avocat al Spiridoniei, etc. a fost.

In zadar i-am făcut credit politic. Și dacă m'am păcălit eu, care-i eram atît de bine-voitor, cum trebuie să fi apărut ministeriatul d-sale în ochii adversarilor naturali și a oamenilor indiferenți!

Și cu un ast-fel de capital să te mai prezinți la o nouă alegere?

Lucrul nu-i serios, or lașul a căzut jos de tot!

Candidatul Carpist

Sîntem în toiul alegerilor.

Colegiul I de Senat are a înghiți trei *candidaturi, trei rînduri de solicitatori pentru vot.*

Pentru a vedea cine e mai la aman, îl cunoaștem îndată după cum țipă mai tare. Niciodată cel care prin forța lui știe și poate răpune, n'are nevoe să țipe; totdeauna cel culcat jos la pămînt are ca mîngăere a neputinței sale țipătul, larma, diatriba.

Dovada e făcută dela sine. Candidatul care țipă mai mult, cel care se svîrcolește mai tare și rînjește dinții de năcaz, e candidatul carpist, e foasta escelență de la justiție, d. D. A. Greceanu.

D-l D. A. Greceanu a mai fost candidatul colegiului întîiu la alegerile din Mai și a căpătat în voturi numărul 13. *D-sa e norocos în numărul 13, chiar dacă de astă dată va avea cu 100 voturi mai puțin, căci d-sa știe prea bine că peste 113 voturi nu va putea trece.*

Și în această neputință firească a sa, nu i-a mai rămas de cît să țipe. Și în aceasta i-a dat soarta tovărășii buni, curat zicala: spune cu cine te însoțești ca să-ți spun cine ești.

D-l D. A. Grecèanu e în prea bună companie, căci a tunat și i-a adunat.

De cît, alegătorii col. I de senat din Iași, cel mai luminat și cult colegiu din țară, cere alte calități de la candidat de cît simplu fapt de a țipa.

Ba cu cît țipătul e mai mare, cu cît larma e mai mare, cu cît atacul e mai violènt, cu atîta știe că se ascunde în dos slăbiciunea.

Și atunci colegiul I se întreabă cu ce titluri se prezintă d. D. A. Grecianu înaintea sa?

La acest colegiu avem întîiu peste 130 de profesori de toate gradele; ce trăsături comune leagă pe d. D. A. Greceanu de corpul didactic? cu ce l'a servit d. Greceanu? A! da; a servit rancuna, dezbinarea, zizania.

La acest colegiu mai avem la o sută de avocați și toată magistratura: cu ce cunoaște dînsa pe d. Greceanu?

Pentru corpul de avocați și magistratură d. Greceanu e dè mult adeptul teoriei d-lui Maiorescu, înainte chiar de a fi fost formulată. D-l Greceanu e străin baroului, căci n'a putut fi la înălțimea acestui barou.

Rămîn proprietarii rurali și de imobile urbane. A! aici e tare candidatul carpist; cu observarè că el è numai administrator de bunurile altora, vînzător de vinuri, licoruri și altele, iar nu agricultor pe punga și răspunderea sa. In curînd d-sa va capata brevetul de furnizor al Curței Regale, calități inerente unui candidat de colegiul I de senat, colegiul profesiilor liberale.

Ba mai sunt și alții: doctorii vor presscrie medicamente pentru trînteală; cei vre-o 16 farmaciști le vor executa în doza maximală; iar cei 6 preoți vor ceti icteniile îndepărtărei.

In fine tot colegiul va concurge la succesul căderii.

Și acum, țipoți Domnilor!

Succesele unui savant

Ilustrul nostru concetățean d. A. D. Xenopol, în urma marelui succes obținut de d-sa în cursul său de la Sorbona, a fost, după cum se știe, învitat, încă de pe cînd era în Paris, a ținea la Collège de France **opt lecții în luna Noembre, anul curent.**

D. Xenopol a primit astăzi de la directorul Colegiului de Franța, marele economist și academician, Levasseur, învitarea oficială de a trimete programul lecțiilor sale.

D. Xenopol a răspuns că va vorbi despre Istoria și starea socială a Romînilor, **remînînd ca programul amănunțit să-i trimeată peste cîteva zile.**

Adăogăm că directorul Colegiului scrie d-lui Xenopol că prelegerile d-sale vor fi remunerate cu 500 lei ora.

Credem că mai mare onoare pentru poporul romîn nici că se poate gândi.

„Pompe Funebre"

Apropos de un pocinog.

Cel mai vesel ziar ieșan și-a inaugurat seria unor destăinuiri „senzaționale" cu o afacere a pompelor funebre.

— De ce?—întreabă cine-va.

— Fiind-că seria ie mort-născută.

*

— Găsesc procedeul foarte natural, respunde un altul: morții cu morții.

*

—Pentru partea introductivă a destăinuirilor, trebuia puțină pompă, asta ie natural. Ei au luat'o pe cea funebră, fiind-că atîta proverb cunosc și ei: de cei morți trebue să vorbești numai de bine.

*

— Părerea mea este, intervine un al patrulea, că v'au luat înainte: în loc să-i înmormîntați voi, s'au înmormîntat ei singuri.

*

Iar Baltă, excelintele om de onoare, a esclamat cu durere:

— Pompele le văd eu. Dar unde-s colacii și pomenele—pacatele mele!

*

Zise și Havas, excelentul criminolog, un adevăr judiciar:

— Onoarea mea a fost înmormîntată fără multă pompă. Dar pe ei o să-i înmormîntez cu pompă.

După Havas n'a mai zis nimeni nimic. El doar ie șeful și el are cuvîntul de pe urmă.

UN CAZ CIUDAT

E cazul d-lui M. Ciulei, presidentul tribunalului Botoșani.

Ministrul justiției joacă un rol tragicomic în această afacere: d. Stelian a suspendat pe magistratul din Botoșani din funcțiunea sa. Cazul în sine a fost referit judelui-instructor din Iași. S'a făcut o lungă, foarte lungă instrucție. Până ce, în cele din urmă, judecătorul a dat ordonanță de neurmărire.

Această ordonanță are toate aparențele unei relieve sfinte: de și act public ea se ține în cel mai mare secret. Părților civile în proces li s'au comunicat copii de pe dispozitiv. Termenul pentru facerea opoziției la camera de punere sub acuzare, a decurs de mult: dar ordonanța a rămas secretă.

Din ordinul d-lui ministru al justiției, firește. Căci cu afacerea Ciulei d. Stelian își încearcă norocul. A încercat la curtea de Iași, dacă consilierii și presidenții ar fi dispuși să-l condamne pe d. Ciulei.

Un ministru care pune întrebare dacă judecata îi va fi favorabilă!

Curtea de Iași, care a înțeles șiretlicul, a refuzat să se pronunțe. Căci ce fel de magistrați ar fi acei, cari s'ar rosti în prealabil într'un proces?

Dar d. Stelian, care vrea, în afacerea Ciulei, o compensație a pățaniei sale, la Galați, în procesul Bălășescu—d. Stelian nu se lasă.

După ce a constatat că judecătorul de instrucție nu vrea să-i facă pe plac și că curtea nu s'a lăsat prinsă cu *finețe*, d. Stelian a luat'o pe altă cale: a cerut avizul—sau îl va cere—comisiei speciale, dacă d. Ciulei mai poate fi president la Botoșani, *unde are multe rude.*

Vom sublinia imediat bazaconia aceasta. Dar întrebăm: judecătorul de instrucție Kessim instruit-a el chestia copacului genealogic al d-lui Ciulei? Fost-a suspendat presidentul pe chestia, că ar avea, sau că are, prea mulți cumătri și prea multe cusere?

Nu. Alta era acuzarea, care provocase suspendarea și instrucția. Atunci de ce nu se clasează acea afacere?

Chestia prea multelor rude este o invenție ad-hoc. D. Ciulei este magistrat de aproape 30 ani. Rudele cele multe, dacă le are, n'au venit peste noapte.

Le are de mult și e natural să le aibă întru cît nu scrie la carte ca magistrații să se treacă din neam de călugări.

Dar domnului Stelian îi trebue o victimă.

Și e degrădător ceea ce face spre a estorca ori cum și cu ori ce preț—ceea ce caută.

D. Stelian, care a îndrăsnit să repue în magistratură pe acel G. C. Ioan, care are dosarul său la ministerul justiției și o pagină ilustră în *Monitor*, încearcă lovituri în contra magistraturei inamovibile.

Urâtă încercare. Ministrul justiției nu poate, nu trebue să reușească.

OAMENI ȘI LUCRURI

Ș'acel Rege...

Dintre marii poeți romîni unul singur a trăit în adevărată și trainică legătură cu poporul: Vasile Alexandri. Folkloriștii pot reedita, cu prilejul retipăririi de către editura Socec a „poeziilor populare" culese de Alexandri, imputările ce i-au făcut pentru „îndreptările" poeziilor populare; ceeace rămîne însă sfînt, e dragostea mare pe care a avut-o marele poet pentru aceia din gura cărora a cules scînteietoarele strofe și pe care aceștia au avut-o la rîndul lor pentru poet.

In sufletele lor se formase o legătură strînsă, eternă, cu sufletul genialului bard pe care așa de caracteristic l'a definit Eminescu:

Ș'acel Rege al poeziei, veșnic tînăr și ferice,
Ce din frunze îți doinește, ce cu fluerul îți zice
Ce cu basmul povestește—veselul Alexandri

Da, un rege, care domnia și domnește încă peste mii, zeci de mii de gînduri și de inimi și despre care poporul păstrează în veșnicie o mulțime de legende, din care vom cita cîteva din cele adunate în publicația „Graiul nostru" a d-lor Densușanu, Speranță și Candrea.

Iată ce se crede, între altele, în județul Roman, județul care adăpostește și lunca Mirceștilor. Un țăran povestește:

„Vasile Alexandri a fost ministru în țara Moldovei.

El cu bătrînii grăia, cu tinerii nu. Cu tată-meu a grăit, c'a fost de nouă zeci de ani atunci. Numai cu doi oameni bătrîni sta, că să lovia la vorbă cu ei.

Povestea el pe unde a fost, pe unde a umblat. El a umblat pe unde dacă eșia soarele umbla oamenii cu covată pe cap să nu-i frigă, că acolo soarele-i jos.

Și i-a scris lui tată-său că nu mai poate merge înainte și tată-său îi scria înapoi că tot să mai meargă înainte ca să învețe să afle ce-i pe lume tot.

El a învățat 24 de limbi; și păsărește vorbea...

...In străinătate s'a trezit el. Când a venit de acolo a venit alb.

„Vasilică Alexandri minte multă" așa i-a zis în țările unde a fost el.

Era milos tare. Trimitea cu balerca rachiu pe cîmp să le dea la muncitori dimineața. Și cînd spunea să iasă oamenii la umbră la copaci, la răchiți, până s'o răcori vremea și apoi să muncească iar.

Nici n'am avut boer bun ca el, nici n'a mai fi.

El numai poruncia vătavului, că el nu eșia numai până în antret. El a fost gingaș tare. Trebuia să fi fost vreme frumoasă să iasă el afară.

Așa mergeam cu colaci la el la Crăciun și el zicea: „tare vi-i frig, bre, bre, cum puteți umbla, săracilor, cum? Iaca eu nu pot suferi. Puneți căciula în cap—ne zicea. Da noi n'o puneam, să fi crăpat de ger.

Apoi de! dacă era jumătate crai! El numai din gură le spunea la oameni că asta a văzut și asta, da din cărți nu. Multă lume s'a petrece și n'a mai fi ca el.»

...Azi jumătate crai, peste o vreme Alexandri, urcat tot mai mult în imaginația populară, va deveni craiu întreg, pentrucă poporul știe să iubească și să resplătească pe cei cari l'au iubit.

Rodion

FILOSOFIA BEȚIEI

Bețivii la Cameră.—Platon și vinul.—Alcoolul.—Părerea lui Mantegazza.—Cum ne îmbătăm.—Amețeală și beție.—Vom izgoni-o?

Un concert—fără nici-o notă discordantă, iată ce-a fost, în zilele din urmă, în lumea noastră politică, cu prilejul discuțiunei și votării legei monopolului vînzării băuturilor spirtuoase. Un fel de jenă generală a domnit în Parlament și nici-o voce n'a contrazis nenumăratele invinuiri aduse băuturii în general, băuturii de alcool în special. S'ar fi zis că toți sunt dușmanii ori-cărui exces de acest feliu și cu toate aceste d. Sturza n'a fost mulțumit, de oarece s'au găsit 9 glasuri contra legei.

— Sunt 9 bețivi în cameră, ar fi esclamat cu mîhnire bătrînul prim ministru.

E drept că s'a vorbit de alcool, iar nu de vin. Pînă acum n'a fost adusă în discuțiune această din urmă băutură despre care însuși Platon a recunoscut că umple oamenii de curagiu și pe care toți poeții și filosofii—afară de cei ipocondriaci sau bolnavi—l'au căutat ca pe unul din cele mai mari bunuri ale omenirii.

Dar oare nu tot alcoolul este elementul care lucrează și influențează sub forma și sub fala vinului? Nu tot el îi dă tăria, calitatea, farmecul și valoarea?

Beția fiind la ordinea zilei, credem nemerit a rezuma părerile unuia din marii gînditori ai omenirii, profesorul Paul Mantegazza, cu privire la „plăcerile beției"—din cartea lui: „Phisiologia plăcerei".

*

Ar fi greu—zice Mantegazza—să cunoaștem numărul precis al oamenilor cari se îmbată, în toată lumea. Mai greu ar fi să găsim o rasă ori o țeară unde nu se îmbată nimeni. Englezul bogat combate *spleenul* cu excelentele vinuri din Porto și Xeres care le trece prin India pentru a le perfecționa aroma. Fiecare națiune din extremul orient are alte mijloace de a se îmbata, alte substanțe cu însușiri amețitoare. Iar dacă undeva, departe, găsiți vre-un sălbatec trib care nu cunoaște nici alcoolul, nici narcoticele, n'aveți teamă: ca mîni civilizația îi va aduce alcoolul sub toate formele și cu toate urmările lui.

Omul a făcut să fermenteze sucul strugurilor și a cules picăturile distilate din capsulele de mac sub imboldul aceluiași instinct care l'a făcut să găsească chinina în codrii Cordilierilor americani și perla în fundul mărilor. Dacă a învățat să se îmbete, el transmise cu sîngele său acest viciu nou—posterității sale. A făcut-o prin dreptul firesc al moștenirii care vrea ca binele și răul să treacă de la o generațiune la alta, ca și moneda care circulă necontenit dintr'o mînă într'alta.

*

Beția e un delir trecător sau o exaltare a uneia sau mai multor facultăți ale axei cerebro-spinale, produsă prin introducerea în organizm a unei substanțe anumite. Toate substanțele îmbătătoare produc asupra noastră efecte anumite cari ne dau aceleași plăceri. In primul rînd—este senzația exagerată a vieței. In primele faze ale beției, avem conștiința unei vieți mai pline, mai senzibile; obținem în chip artificial acea stare de mulțumire ce iea naștere sub dubla influență a unei sănătăți viguroase și a unei pasiuni adînci. Apoi unele facultăți cum e acea de a simți, de a gîndi, de a ne mișca, sunt exaltate. Dintr'o stare de liniște sau de apatie ele trec la o supraexcitare, la o activitate febrilă.

In primele grade ale beției ne dăm seamă de priveliștea vieței accelerate;

dar mai tîrziu, exaltarea dezordonată și excesivă a unora din plăceri abate rațiunea în vîrtejul dezordinei și suntem într'o tresărire confuză, un adevărat ditiramb în care toate elementele binelui și răului, după ce au rupt zăgazurile se dedau unei desfrînate bacanale.

Un alt carater general al plăcerilor beției și care-i constitue fizionomia proprie, e că inundă vastele domenii ale spiritului și ale inimei, izgonind grijile zadarnice, spaima de viitor, remușcările trecutului. Confuzia și amestecul elementelor intelectuale de tot feliul, repeziciunea gîndirilor formează un așa fel de vîrtej încât conștiința de-abia se poate opri asupra prezentului, — uitînd trecutul și viitorul. Întocmai după cum praful pe care-l ridică un dans zgomotos nu ne lasă să vedem lucrurile dinprejur, nici măcar frumoasele capete asupra cărora ar dori privirea să se oprească cu bucurie.

*

Nimeni n'a scris încă istoria beției, din punctele de vedere ale filosofiei, higienei și moralei—zice Măntegazza. In tot cazul cine ar scrie-o ar trebui să ne-o dee împărțită în beția alcoolică, narcotică, cafeică și altele.

Alcoolicele fermentete și distilate încep prin a ne da o plăcere prin simțul gustului, înainte de a străbate în organismul nostru și într'aceasta constă o mare parte din valoarea lor. Odată intrate în stomac sunt ușor absorbite prin curentul circulator și de acolo principiul îmbătător se împarte degrabă în rețeaua senzibilă a corpului nostru: alcoolul începe a lucra.

Un sentiment de vlagă și de mulțumire, adecă o exagerare a vieței ne înștiințează despre această „plăcută“ absorbire și ne prevestește „plăcerile“ mai mari. Dacă alcoolul crește în cîtime cresc și efectele; vine nesimțirea manifestată prin veselie și expanziune. Vorbim tot mai mult, ne împrietenim cu tot ce e împrejurul nostru; privim toate prin o prizmă nouă, de fericire; suntem optimiști; ne simțim bine, mulțumiți, puternici; firea și caracterul ni se schimbă în bine.

Sunt excepții, firește: oameni care sub influența băuturii devin hoți, hărțăgoși, dar foarte rari. In genere alcoolul face pe om generos, comunicativ, gata să iubească și să facă bine.

*

Iată cum descrie Mantegazza adevărata beție care vine după simpla amețeală. Mișcările membrelor se îngreuiază; simțurile se întunecă, te izolează de lumea exterioară și muiat într'un delir tumultuos al gîndurilor, trăești pentru tine singur, plăcerea de a te simți alt om e întunecată repede prin greutatea care-ți închide porțile lumei exterioare sau ale sanctuarului inteligenței, făcîndu-te să pierzi conștiința vieței.

In ultimele perioade ale beției—voința luptă mult timp contra nevoilor ce tind să ne acopere întreg orizonul inteligenței și întunericul e întrerupt de repezi scăpărări ale unui delir strălucitor—ca o noapte vijelioasă întreruptă de fulgere: agonia gîndirii și a demnității omenești.

*

Dispărea-va când-va—prin luptele abstinenților—această stare fiziologică din omenire? In tot cazul legea d-lor Sturza, Costinescu nu va contribui cu nimic la dispariția ei.

A.

Răspunsul „OPINIEI“ la calomniile debitate contra d-lui Gh. LASCAR

Seria documentelor sensaționale, anunțate de ziarul Evenimentul, *prin pana d-lui Dim. A. Greceanu, a fost deschisă cu numărul de ieri al numitului ziar.*

Prima afacere „necorectă“—cum ar zice corectul d. Greceanu—privește pompele funebre.

E lesne de înțeles că rîndurile care urmează nu pot fi interpretate ca o polemică cu cei care susțin pe căi atît de „cinstite“ candidatura d-lui Dim. A. Greceanu.

Cu oameni care dau dovadă de atîta rea credință polemica nu poate să ne surîdă—din contra ne repugnă. Noi înțelegem polemică, lupta corectă de la adversar la adversar, cu arme leale—și cu riscul ca cel slab să fie învins.

Dar față de modul cum campania contra d-lui Lascar este dusă de cei din jurul d-lui Greceanu, nu ne putem coborîla o polemică înjositoare, pentru acei care ar alimenta-o.

Marele public are, însă, dreptul să cunoască totul; față de el avem datoria să vorbim.

Să vorbim deschis și să ne supunem judecății sale nepărtinitore.

Dar mai întâi un mic istoric.

Administrația comunală liberală hotărise introducerea *monopolului* pompelor funebre și darea acestui monopol în concesiune. In această chestiune dară d. Gh. Lascar n'a făcut deci de cît să continue lucrarea începută de predecesorii d-sale.

Licitația publică are loc și *monopolul* este dat în concesiune d-lui Dimitrie Gheorghiu, în condițiunile stabilite prin lucrarea încheiată de administrațiile anterioare. Am subliniat cuvîntul monopol și ținem chiar să amintim senzul ce se dă acestui cuvînt, căci lucrul are importanță — cum se vor convinge imediat cetitorii.

Prin monopol se înțelege deplina folosință a unui lucru, al cărui concesionar ai devenit. Or, tocmai această folosință esclusivă nu era în mod suficient garantată și din cauza aceasta vor interveni o sumă de dificultăți. Iată cum:

Concesiunea monopolului se făcuse pe baza vechiului regulament. Or acest regulament făcea, în realitate, monopolul aproape iluzoriu fiind-că nu lua măsuri pentru a împiedeca înmormîntările în afară de serviciul concensionarului. Astfel nu se stabilea că oamenii nu-și vor putea îngropa morții transportîndu-i cu brațele, cu căruțele, că nu-și vor putea cumpăra cosciugul de unde ar voi etc. Nu exista o clasă specială pentru înmormîntarea copiilor și așa mai departe.

Din această cauză concesionarul somează primăria să-i garanteze monopolul. D. Dim. Gheorghiu adresează o somațiune primăriei pe care o întovărășește cu o constatare oficială că înmormîntările se fac de către persoane streine și în contra intereselor concesionarului.

La rîndul său dl. Const. Chirilă, care devenise concesionarul pe ziua de 28 Octombrie 1905—prin actul de cesiune făcut de domnul Dimitrie Gheorghiu—face în cursul lunei Decembrie o somațiune primăriei prin care arată că în cursul lunei Noembrie serviciul stărei civile a înregistrat **232** de decese, pe cînd concesiunea n'a avut de efectuat de cît **22** de înmormîntări.

Iar în cursul lunei Ianuarie face o nouă somațiune, în care arată fapte aproape identice pentru luna Decembrie, *D-sa atrage atențiunea administrației comunale că nu va putea fi următor cu plata la 25 Ianuarie* — cînd trebuia să plătească comunei pentru un nou semestru — *din cauză că în fapt d-sa nu are monopolul, al cărui concesionar este* prin contractul încheiat cu comuna.

*

In astfel de împrejurări trebuia căutată o soluție care să garanteze interesele comunei și în acelaș timp să facă pe viitor cu neputință somațiuni și protestări din partea concesionarului.

D. Gh. Lascar s'a oprit la soluția reziliărei concesiunei și la întocmirea unui regulament care să garanteze monopolul și pe baza căruia să se facă o nouă concesiune.

De ce s'a oprit la această soluție? *Evenimentul* are aerul de a vedea în această reziliare—și mai cu samă în faptul că ea a fost făcută prin bună înțelegere—un lucru neobicinuit.

Rea voință și naivitate!

D. Lascar a analizat împrejurările dar mai cu samă a consultat specialiști—avocați emeriți—care au declarat că chestia e dificilă și că în ori-re caz concesionarul trebue garantat în drepturile sale. și atunci s'a reziliat concesiunea, prin bună înțelegere, domnilor, *fiind că așa trebuia să se facă.*

*

A, dar concesionarul—de astă dată d. Chirilă—n'a plătit și a rămas dator comunei.

Lucrul așa ie și nimene nu-l contestă. D. Chirilă credea că nu trebuie *să plătească, primăria își menținea, însă, pretențiunele sale.*

Dar fost-a oare păsuit concesionarul de d. Gh. Lascar? Lasat-a fostul primar lucrurile fără urmare?

De loc. Și aci apare evidentă reaua credință a calomniatorilor.

Cînd serviciul comptabilității refera primarului că concesionarul a rămas în restanță cu o datorie de opt mii și ceva lei, d. Gh. Lascar pune rezoluția:

„Se va face cele cuvenite pentru urmărirea concesionarului“.

De ce n'a fost urmărit d. Chirilă și primăria n'a întrat în drepturile ei?

Pentru același motiv pentru care n'a fost urmărit și de administrația comunală a d-lui Gane,— care de opt luni a revenit în fruntea afacerilor comunale.

Afacerea intrase în curs de judecată; ea fusese predată contenciosului; nu d. Lascar și nici d. Gane aveau să ne transforme în agenți de urmărire.

Și că lucrul așa este, că ie vorba de un proces civil, dovada o face faptul că d. N. Gane n'a intervenit de cît acum în urmă cînd un proces civil s'a iscat între cei doi concesionari. Și procedarea ie ușor explicabilă.

Primăria ie garantată în pretențiunea ei de cauțiunea de 5000 lei a concesionarului și de avutul vârît în întreprindere.

Îndată ce o hotărîre va fi dată și primăria va avea de primit suma ce o pretinde, ea se va îndestula dacă nu va fi îndestulată de bună voie de concesionar.

Nu facem nici un comentar. Să ne judece oamenii cinstiți. Un singur lucru ținem însă să relevăm: de aceste lucruri, care sunt așa cum le expunem noi, au cunoștință și unii prieteni de aproape de ai domnului Greceanu.

Ce anume scop au urmărit ei cînd, cu știință, au lasat pe d. Greceanu să se ambaleze într'o ast-fel de campanie nedreaptă, nu ne privește.

Și acum după ce am expus pe larg cum se prezintă lucrurile ne permitem să punem la rîndul nostru următoarea chestiune:

Ce părere își pot face cetățenii despre un deputat care devine furnizorul de furaj al unei comune, și amenință cu urgie pe funcționarii însărcinați cu recepția, dacă nu vor primi, în contra indicațiunilor exprese ale primarului, fîn putred și ovăz stricat, amestecat cu praf?

Cred d-nealor că acesta este un lucru corect și servește intereselor comunale?

Litere-Științe-Arte

LICEANII.— Știți vorba: nu ese fum fără de foc. Faptul că autoritățile școlare și publice își îndreaptă cercetările în senzul că focul care un moment a pus în pericol clădirea liceului național ar fi putut fi pus de către elevi sau elevi eliminați din școală, e extrem de caracteristic și de trist în același timp. Mai adăogați apoi știrea că directorul liceului primește zilnic scrisori de amenințare, pentru a-l face să... înceteze ancheta în această chestiune și aveți tabloul complect,—tabloul elevului sau mai drept al liceanului modern, așa cum l'au format sufletește, ultimii ani de educațiune, de influențe dezastroase din partea acelora cari au făgăduit că vor întipări tineritului de liceu idei sănătoase sub firma naționalizmului.

Se credea odinioară că e o primejdie pentru tineritul de liceu contactul cu ideile socialiste. Lucrul trebuia înlăturat și s'a reușit. Acum lumea poate vedea că nu însă din acea parte ar fi venit pericolul, nici anarhia. Văzutu-s'a atunci ce s'a văzut acum la Galați,—liceul incendiat de elevi? Ori ceea ce era aproape să putem vedea în orașul nostru?

Fără să prejudecăm asupra rezultatului cercetărilor în ce privește încercarea criminală din orașul nostru, ne este însă îngăduit a înregistra pentru viitor că în acest început de secol tineritul școlar, elevii de liceu, au la activul lor două constatări istorice: susțin— aproape esclusiv cu gologanii lor — revista d-lui Iorga: „Neamul romînesc“ și sunt bănuiți a fi capabili de lucruri atît de odioase, incendiarea liceelor. Să sperăm că vremea va... stînge și zelul și focul educațiunii ce li s'a imprimat.

*

Sămbătă seara, în aula Universității va avea loc o nouă întrunire a d-lor medici și farmaciști din orașul nostru pentru votarea statutului în vederea constituirii definitive a societății „medicilor și farmaciștilor“.

*

Amintim că sămbătă seara are loc la teatrul național o întrunire de altă natură, tot științifică: a „bărbaților cu sistem“—mare comedie și expoziție în același timp.

*

Se fac mari pregătiri pentru beneficiul comicilor Pella-Penel, la 1 Martie: *Josetta*, celebra comedia.

*

Găsim o nouă și interesantă statistică asupra răspîndirii în univers a limbilor vii de astăzi. Ele sunt în număr de 335, în afară de peste 1000 de dialecte. Alături de cele două limbi cuceritoare, cu tendinți de universalitate — franceza și engleza—, luptă astăzi și limba germană. Engleza e vorbită ori înțeleasă de 200 milioane de oameni. Ea nu mai are nici loc nici șanse de întinderi sau de cuceriri nuoi. Germana, se tot apropie de un teritoriu analog; franceza e încă vorbită de 47 milioane și are influență asupra încă a 50 de milioane. Spaniola e vorbită de 45 milioane și înțeleasă de încă vr'o 5 milioane. Italiana — 38 milioane; ruseasca e vorbită de 100 milioane, dar cu șanse de expanziune în Asia mai ales pe seama celor 400 milioane de aderenți ai limbei chineze. Portugheza e vorbită de 22 milioane; indiana—100 de milioane; araba — 55 milioane; malaeza, 25 milioane, limba turcă are și ea 23 milioane tributari.

*

Joi 14 Februarie a. c. în sala teatrului Popovici din Botoșani s'a dat o șezătoare populară organizată de simpaticul institutor dl. Ioan Popovici-Puiu cu corul pe care îl conduce. Programa șezătorii a fost:

Deșteaptă-te Romîne — cor mixt. Haimana, monolog cu cîntece. Bobocele și inele, Auzi valea și Pîc, pîc, pîc — cor bărbătesc. Să trăești Măria ta! versuri. Românașul, Dorul meu și Auzit-am, Du-te dor, cor mixt.

Harță Răzășu (Alexandri) vodevil într'un act.

Joc național — trei flăcăi unul și unul.

La arme (Métrul) cor mixt.

Intreaga programă a fo t admirabil executată.

Sala era literalminte plină și un entuziasm general schimbase șezătoarea într'o mare sărbătoare populară.

Laudă acestui harnic și neobosit institutor care face laudă corpului didactic din acel oraș.

*

STRUNA ZILEI

TREI LUCRURI BUNE...

Nu se va admite la țară
un cîrciumar neînsurat.
Lege nouă.

Băutură și cîntare,—
Două mărfuri, cer pe-a treia:
Noi îți cerem. cârciumare,
Vinul, cîntecul, femeia...

Informații

● D. Take Ionescu a fost primit ieri, la ora 6, în audiență de M. S. Regele.

● La 23 Mart se va face în București inaugurarea statuei regretatului Vasile Lascar.

Statua va fi așezată în strada Teilor, pe piața ce întretaie strada Sălciilor, aproape de casa în care a locuit regretatul bărbat de stat.

Statua, în bronz, este opera sculptorului romîn Horwath.

● Din partea înaltei Curți de casație vor figura în comisia examinatoare pentru ocuparea locurilor de judecători comunali, d-nii: N. Mandrea, presidentul secției II și consilierul Manolescu-Rîmniceanu.

● Confratele *La Roumanie* publică sub titlul „Un venticello,“ un foarte remarcabil articol, pe care-l vom reproduce mîne, în întregul său, în traducere.

Nu putem, însă, resista tentațiunei de a nu releva imediat unele pasaje ale excelentului articol:

...Procedeurile, familiare lui Don Basilio, sunt cunoscute. El presintă un fapt absolut inventat sau, cel puțin, foarte exagerat. Din acel fapt el trage consecinți...sau, mai bine zis, nu el le trage, dar afirmă că *se pretinde*, se crede, se bănuiește; iar, după ce a lăsat legenda, bravul apostol își spală mînele; pretinde că nu știe nimic și invită victima să se lămurească.

Așa a procedat și *Consèrvatorul*. El declară că constituirea partidului conservator-democrat ar fi fost primită cu mare bucurie de evreiii din Romînia. Ziarul afirmă apoi că evreii s'au înscris în masă în noul partid și se întreabă pe ce motiv se bazează această iuțeală și pe ce bazează aderările. Motivul îl găsește confratele în speranța modificărei art. 7 din Constituție. *Conservatorul* pretinde a nu crede că această speranță ar fi fondată; dar el invită, totuși, pe d. Take Ionescu să se esplice ca să iasă d'intr'o situație „delicată și jenantă“.

Articolul se sfîrșește astfel:

...Dar ca ziarul oficios al unui partid, care recunoaște de șef pe d. P. P. Carp, să îndrăznească a duce contra noastră o campanie de demagogie calomnioasă pe tema antisemitismului, aceasta depășește toate marginele toleranței: **ea merită să fie pedepsită—și va fi.**

● La examenul de înaintare pe loc a învățătorilor, au mai reușit la ultima probă, la comisiunea prezidată de d. Haliță: d-ra Maria Dimitriu și d-na Elena Drăgoiu, învățătoare.

● Aseară, la orele 8, pe cînd d. inspector școlar St. Dobrescu, se întorcea cu trăsura împreună cu d-nii Sachelarescu revizor școlar, și Nanu ajutor de judecător, de la inspecția făcută institutului „Procopie Florescu“ din Tătești, în apropiere de Breazu s'a stricat trăsura și răsturnîndu-se, d. Dobrescu s'a ales cu piciorul drept fracturat.

Cu mare greutate a fost transportat până la bariera Copou, unde a fost adus imediat d. dr. Botez, medicul disp. I-a, care i-a dat primele ajutoare.

D. Dobrescu a fost apoi transportat la sanatoriul d-lui dr. Șeptilici, din strada Zmeu.

Ceilalți, care'l întovărășau pe d. Dobrescu, nu s'au ales de cît cu spaima.

● **Inspectoratul de mișcare circ. Iași a întocmit planul iluminărei cu electricitate a gărei Iași.**

După acest plan gara urmează a fi iluminată de la motorul uzinei atelierelor C. F. R. de la Frumoasa.

● **Aflăm cu plăcere că starea sănătății d-lui A. Naum, profesor universitar, s'a îmbunătățit mult.**

● **Direcțiunea Mitropoliei a intervenit la poliție să ia măsuri ca să se suspende ori-ce spectacol în cursul săptămînei viitoare, fiind prima săptămînă din postul mare.**

● Următoarea mișcare s'a făcut în circumscripția de mișcare Iași:

D. I. Bahrim, șeful stației Basarab, a fost transferat ca șef al stației Larga; d. Pavelescu, impiegat în stația Dolhasca, a fost numit șef al stației Basarab; d. Mociulschi I. șeful stației Larga, a fost transferat ca impiegat în inspectoratul Iași; d. V. Axinte, casier în gara Botoșani, a fost transferat în aceiași calitate la Dolhasca; d. Const. Gheorghiu, impiegat la inspectorat, a fost numit casier în gara Botoșani.

● La examenul de mișcare ce s'a ținut în București, n'a reușit nici un impiegat din circ. Iași.

La examenul de comerț au reușit următorii impiegați de mișcare din Iași:

Popovici Neculai, Constantinescu Ștefan, Aulen Carol, Roiu Mihail, Balasopol și Antoneanu Mihai.

● Domnii P. Bujor și Al. Simionescu profesori la facultatea de științi din Iași, au fost numiți de ministerul instrucției în comisia pentru crearea unei biblioteci pur științifice.

● In curînd va fi publicat concurs pentru ocuparea catedrei de chimie agricolă de la facultatea de științi din Iași.

Catedra o suplinește actualminte d. Haralamb Vasiliu.

● **Iată care au fost lucrările creditului viticol pînă la 9 Februar a. c.:**

Pînă la acea dată s'au primit 933 cereri de împrumut în valoare de 5334160 lei și s'au realizat 464 împrumuturi în valoare de 2041700 lei și anume:

Județul Argeș a avut un împrumut de 12000 lei; Dâmbovița 9, în valoare de 72300 lei; Gorj 1 cu 45000 lei; Dolj 68 cu 143400 lei; Iași 17 cu 147903 lei; Buzău 33 cu 302300 lei; Ilfov 6 cu 27200 lei; Mehedinți 40 cu 21200 lei; Muscel 15 cu 73400 lei; Olt 1 cu 8000 lei; Prahova 75 cu 54100 lei; R.-Sarat 25 cu 160903 lei: Roman 1 cu 5500 lei; Romanați 1 cu 3500 lei; Putna 86 cu 30700 lei; Tecuciu 39 cu 152900 lei; Vlașca 2 cu 24000 lei și Vâlcea 44 cu 371600 lei.

● **Comitetul provizor al cercului medicilor și farmaciștilor din localitate, terminînd proectul de statut al asociației a convocat pe membrii acestui cerc în aula universității, pentru mâne seară, Sîmbătă la orele 8 jum. când urmează a se lua în desbateri acest proect de statut și în care ședință după votarea statutului, se va proceda și la alegerea definitivă a comitetului.**

DIVERSE

— Moșia Lespezi, din jud. Suceava, a fost vîndută d-lui Hector D. Economos cu 1650000 lei.

Moșia Poiana-Cîrnului din jud. Vaslui, proprietatea d-lui Manisalis, a fost vîndută d-lui C. C. Arion.

— Comisarul regal al consiliului de răsboiu din Iași, a lansat mandate de arestare în contra soldatului Marcopol Marcu din reg. 13 Ștefan cel mare, care a fost condamnat, în lipsă, la un an și jum. închisoare, pentru furt; alt mandat a fost lansat contra soldatului Matei Ilie, din batalionul 8 vînători, urmărit tot pentru furt.

— Operațiunile de recrutare la disp. II-a au luat sfârșit astăzi.

Mîine se va face revizia, iar Luni comisiunea de recrutare va începe să lucreze la disp III-a

— Mâine seară va avea loc la societatea de gimnastică, sport și muzică, serata dansantă anunțată.

Comitetul organizator a primit numeroase și frumoase obiecte din străinătate pentru cotilion.

Se prevede un succes foarte mare.

— Muzeul industrial de pe lîngă ministerul domeniilor va fi inaugurat la 1 April.

— D. G. Chirițescu a fost numit brigadir silvic la brigada Cotnari a epitropiei Sf. Spiridon, în locul sinucisului D. Săvescu.

Ultime informaţii

● *Este în sîngele Nababilor să fie şi oameni de afaceri: negutitori de ouă, de fîn, de ghiaţă, băcănii; cîrciumari; pastramagii—de toate fac Nababii romîni.*

Prensul Griguţă, care este negutitorul cel mai energic, s'a dedat acum şi la cămătă: el a împrumutat, pe hipotecă, pe vechilul său G. Roman, cu o sumă de bani, constituind ca amanet debitorul—vichil casele sale din Bucureşti, strada Mecet 15.

Acest Roman este identic cu ilustrul personaj, care a fost interpus să «sfărîme» ziarul Adevărul.

Vom reveni.

● *Epitropii sf. Spiridon vor fi nevoiţi să refuze cedarea de pămînturi, din moşiile Epitropiei, cu preţurile stabilite de comisia agricolă.*

Preţurile sunt atît de derizorii faţă de arenzile actuale, că budgetul epitropiei ar scădea cu 500,000 lei anual.

La un budget de 2,700,000 lei ca al epitropiei, o perdere de 500,000 lei s'ar resimţi asupra spitalelor—şi de aceea, în mod natural, epitropii sunt îngrijaţi de situaţie.

● Am silit pe ziarul liberal local să se pronunţe asupra indiferenţei cu care liberalii din Iaşi au primit retragerea din partid a d-lui Poni,

Ziarul liberal respunde cu mare entusiasm: „retragerea d-lui Poni este o mare perdere. Dar în momentele actuale e un cîştig pentru ţară, pentru Moldova, pentru Iaşi".

O dată perdere şi de trei ori cîştig! Numai d. Poni n'a cîştigat nimic: fiind-că „cîştigul d-sale pentru ţară, pentru Moldova, pentru Iaşi", ar fi fost dacă reuşea să-şi plaseze neamurile în posturi de inspectori agricoli.

Dar n'a reuşit.

● **Inspectorii agricoli.**—Tabloul pentru numirea inspectorilor agricoli a fost terminată şi a fost supus ministrului domeniilor—spre aprobare.

Publicăm aci această listă, subliniind profesiunile celor numiţi: domnii Ion Bastaki, fost *prefect, primar, procuror general*; (d. Bastaki nu va primi). D. Becheanu, *licenţiat în drep, fost magistrat*; G. Boldescu, *proprietar* (cu siguranţă urban, căci nu se spune că ie rural); D. Căruntu, *diplomat agricol*; C. Gr. Cireşeanu, *mare proprietar* (nu se specifică unde se află marele proprietăţi) Eust. Constantinescu, fost *judecător de instrucţie*; N. Cozadini, *fost ajutor de primar*; Gr. Dianu, *fost director general al închisorilor*; I. C. Eustaţiu, fost *magistrat*; E. Floru, *agricultor*; Matei Millo, fost *senator*; C. Garoflid, *mare proprietar*; Radu Mandrea *mare proprietar*; C. Muşceleanu, *consilier comunal*; St. Negulescu, fost *magistrat*; N. D. Nicolau, actual *procuror*; Petrescu, *inginer*; C. Răceanu, *căpitan*; D. Racoviceanu, *fost inspector al corpului portăreilor*; C. Romano, *agricultor*; Al. Stan, *judecător* la Piatra N.; G. Teodoru, *judecător* la Iaşi; G. Văleanu, *maior în retragere*; C. N. Săulescu, *avocat şi proprietar*; An. Triandafil, *avocat în Iaşi*; M. Tulbure, *judecător la Bărlad*; D. Vidraşcu, *agricultor*; T. Vlădescu, fost *director de prefectură*.

Am făcut sublinirile trebuitoare. Comentarii nu facem.

● La clubul liberal a produs mare amărăciune faptul că d. maior Văleanu, care nu face politică la Iaşi, a fost numit inspector regional al judeţului Iaşi—şi nu d. Cozadini, care se bucură de multe simpatii.

D. Cozadini refuză să primească postul de inspector regional al judeţului Tutova.

Se vor pune stăruinţi ca d. Cozadini să fie numit la Iaşi.

*

Au mai fost numiţi inspectori regionali: d. Tulbure la Vaslui; d. C. Romano deputat, la Dorohoi.

● Autorităţile din Dolj au avizat autorităţile noastre că perceptorul Marin Popescu din acel judeţ delapidînd suma de 4500 lei a dispărut şi că probabil ar fi luat drumul spre Moldova.

● Parchetul de Vaslui a înştiinţat astă-zi telegrafic autorităţile noastre, că din cercetările făcute s'a constatat că autorii furtului de la primăria Dobrovătz, de unde se ştie că s'au furat un mare număr de bilete de vînzări de vite, sunt nişte ţigani, care ar fi pornit spre Iaşi şi care acum s'ar afla prin apropiere de Bucium.

Autorităţile locale au luat măsuri pentru prinderea lor.

● Starea d-lui Ştefan Dobrescu inspector şcolar, care a fost victima accidentului de aseară, despre care vorbim în altă parte a ziarului, e mai gravă de cum se credea.

Inspectorul şcolar are fracturat piciorul drept şi după cum am spus, d-sa a fost internat în sanatorul d-lui dr. Şeptilici.

Azi dimineaţă d. Dobrescu a fost vizitat de d. profesor dr. C. Bottez care i-a dat ajutoarele necesare.

După toate probabilităţile d. Dobrescu va fi nevoit a sta în pattimp de 4 săptămâni.

D. Dobrescu este cumnatul d-lui general Coandă, care a fost avizat de trista întîmplare.

● Corporaţia bărbierilor din Iaşi a adresat o petiţie Camerei în care roagă ca la votarea repaosului duminical întreg să se prevadă ca frizeriile să fie deschise până la ora 2.

● D. Georges Bogdan, rectorul Universităţei, a Cecis ca marele tablou al pictorului Popovici, reprezentînd „Executarea lui Horia", care se ştie că se află în posesiunea Universităţei să fie instalat pe viitor în sala Senatului.

Indată ce ministerul va ordonanţa suma necesară, lucrările de restaurare a tabloului vor începe.

● **Ştiri militare.** — D. locotenent P. Gherculescu, din regimentul 13 Ştefan cel Mare, a fost propus de comandantul acelui regiment pentru a se prezenta la examen spre a fi trimes să se specializeze în şcoala de infanterie din Viena.

— D. Colonel Papadopol şi-a înaintat demisia din armată pe ziua de 1 Aprilie a. c.

— Concentrările de primavară a soldaţilor cu schimbul, ce se vor începe în cursul lunei Aprilie, vor fi de 70 de zile.

Exerciţiile militare ale acestor soldaţi se vor face după un anumit program întocmit de comandamentul corpului 4 de armată, în care va intra şi tragerea la ţintă.

Pe tot timpul concentrărei soldaţii vor fi încazarmaţi, în care scop s'au dat ordine severe.

Companiile: X din Larga şi XI din Tg.-Frumos, vor veni pe timpul concentrărilor la reşedinţa regimentului 13 Stefan cel Mare şi vor forma batalionul teritorial, împreună cu companiile 9 şi 12.

● Duceţi-vă astă-seara la Teatrul Cinematografic Pathé-Frères (Sala Circului Sidoli). E cel mai bogat şi cel mai frumos program din câte s'au perindat pînă astăzi. Frumuseţile naturei, priveliştele fermecătoare ale Sviţerei vor rula pe pânză fidel luate de pe natura, apoi Aeronautul Lagrange, scene de pe natură luate la Paris, Roma eternul oraş, o mulţime de comedii, drame, scene de pe natură etc.

Pe lângă cinematograf: Gyp americanul, un descendinte al peilor-roşii imitând la perfecţie damele. Gyp americanul este un indigen din Canada, ce superior chiar lui Gyp în imitarea vocei femeei, gesturile, cântecul, alura femeeasca, sunt la perfecţie redate de Canadianul Gauze. O altă noutate e duetul florentin Darco, o specialitate artistică, cu desăvârşire nouă pentru ieşani.

● Societatea „Pînea Săracilor", una din societăţile care îndulcesc în cel mai mare chip nevoile şi mizeria neagră a unei mari părţi din populaţiunea eşană, a dat în cursul acestui an ajutoare în hrană şi lemne la peste 18000 de nevoiaşi.

Această societate, datorită distinsei şi caritabilei doamne Maria Hinna, pe lîngă ajutorul dat săracilor care întind mîna, a mai adus traiul zilnic la o serie de familii de văduve cu copii, care prin situaţia lor se găsesc în neputinţă să cerşească, deşi pier de sărăcie. Astfel unei mame sărace înprejmuită de opt copii, i s'a asigurat zilnic hrana şi încălzitul.

Ceea ce trebuie să atragă admiraţiunea sinceră—şi drept meritată— a tuturor eşenilor, e faptul că această instituţie de binefacere e condusă numai de un număr exagerat de restrîns de doamne din înalta societate eşană, al căror suflet e de la întemeiarea societăţei, d-na Maria Hinna.

● Aflăm cu plăcere că doamna Ana I. Paleologu a dat naştere unei încântătoare fetiţe, care a primit numele Jacquelina.

Să trăiască.

● D. general de brigadă Pavlov, va inspecta septămîna viitoare trupele din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

● In cursul viitoarei săptămîni batalionul I din regimentul 13 Ştefan cel Mare va face un marş pînă la Bivolari.

—D. I. B. Cantacuzino, inspector general al serviciului de aducerea apei la Iaşi, a inspectat eri biurourile serviciilor administrative şi technic al societăţei apei.

Aseară d-sa s'a înapoiat în capitală.

● Am anunţat că la 24 Februarie va avea loc un spectacol cu piesa „Strengarul din Paris", în profitul şcoalei „Reuniunea femeilor romîne".

Spectacolul se va termina cu hazlia comedie „Doi Surzi".

● Ministerul instrucţiunei publice a aprobat înfiinţarea unui curs de adulţi pe lîngă şcoala din comuna Cotnari, curs ce va fi condus de învăţătorul local.

● Astăzi învăţătorii din seria a şasea, chemaţi pentru examenul de înaintarea pe loc au depus proba orală, iar mîine vor începe proba practică pedagogică.

● D. Marcu, student, s'a prezentat azi la redacţia ziarului nostru şi ne-a rugat să arătăm, că filele din caetul de drept roman, găsite la liceul naţional, de şi sunt din caetul său, d-sa e cu totul străin de focul de la liceu.

Dealtminteri, noi nici n'am afirmat că d. Marcu ar avea un amestec în această afacere.

In legătură cu aceasta ţinem să adăogăm, că cercetările de până acum, n'au putut stabili nimic sigur nici în sarcina elevului Dron, despre care s'a vorbit eri.

● Dăună-zi a avut loc la societatea studenţilor în medicină o şedinţă prezidată de Rectorul universităţei, profesor dr. Bogdan.

D-sa a deschis şedinţa prin o cuvîntare în care arată că este foarte mulţumit de mersul serios pe care l'a luat societatea, şi îndeamnă pe membrii să continue cu fermitate calea ştiinţifică care au început-o.—Arată că întotdeauna medicinştii vor avea sprijinul d-sale.

D-sa citeşte o petiţiune pe care va adresa-o ministerului spre a-i cere ca şi societatea mediciniştilor din Iaşi să fie subvenţionată de stat ca cea din Bucureşti.

Ia cuvîntul apoi dl. doctorand Thiers Bulău, mulţumind d-lui prof. Bogdan de sprijinul pe care d-sa îl dă mediciniştilor.

D-sa face apoi două comunicări bine documentate, asupra a două cazuri observat de d-sa ca intern în serviciul clinicoi infantile.

Prima comunicare, priveşte un caz de meningită, urmată de-o pneumonie insistînd tocmai asupra faptului că aceste maladii au urmat una celeilalte şi independent una de alta, escluzind ca argumente clinice absolut stabilite, diagnosticul de pneumonie cu fenomene meningitice.

A doua comunicare e a unui caz de septicemie cu stafilococi, pe care dr. Bulău o crede destul de importantă, de oare ce stafilococul singur dă foarte rar septicimii.

D. profesor dr. Bogdan luînd iarăşi cuvîntul, arată importanţa ambelor comunicări; recunoaşte că în primul caz bolnavul a avut sigur întâiu o meningită şi apoi o pneumonie; In al doilea caz de septicemie stafilococică, arată că din punct de vedere medico-legal comunicarea cazului este f. importantă, arătînd că de la plăgi f. mici sau de la simple lovituri pot porni infecţii care omoară într'un interval f. scurt pe bolnav.

Şedinţă se termină prin apelul pe care-l face profesor dr. Bogdan, mediciniştilor de a începe în oraş o serie de conferinţe de hygiena publică.

● Eri joi 21 Februar a avut loc în biserica sf. Spiridon celebrarea cununiei religioase a d-rei Felicia Sturza cu d-nul Gh. Lucien Dahon.

Incă de pe la orele 3 p. m. curtea bisericei cît şi locaşul sfînt erau arhi-pline de un mare număr de invitaţi cît şi de numeroşi credincioşi.

La orele 3 jum. p, m. soseşte splendidul cortegiu al tinerei părechi.

Ceremonia religioasă a fost făcută de P. S. S. Arhiereul Ghenadie Georgescu încunjurat de un numeros cler, nunii fiind d-na şi dl. Nicu Cananău.

Invitaţii în urmă îşi dau întîlnire în frumoasele saloane ale marelui Hotel Binder pentru a ciocni paharele cu şampanie în sănătatea noilor căsătoriţi, după care orchestra lui Borteanu întonează frumosul vals „Ofiţerul Român" când părechi părechi care de care mai drăguţe îşi iau sborul pe luciul parchetului marelui salon.

La orele 7 jum. se serveşte un copios, după care dansul continuă cu o animaţie de nedescris pînă la ora 8 jum. cînd fiecare conduce la gară fericita pareche care îşi ia drumul spre Paris.

Din distinsa asistenţă observ: d-nele P. Sturza, într'o frumoasă toileta mauve garnită cu dantela valencienne L. Cananău într'o splendidă toaletă lis de vin, corsage garnit cu aur, E. Mavrogheni în mauve, Dahon în eleganta toilete mauve rose, profusiune de smarande, Principesa Moruzzi într'o splendidă toilete bric cu dantele profesiunea de briliante; L. D. Greceanu într'o elegantă toiletă gris cu alb profusiune de brilante; Aspasie Ventura întro superbă toiletă albă cu dantele, corsaj de catifea verde, profesiune de perle; Palladi, în gris cu alb, J. Ghica în verde cu negru; M. Ghyka, întro elegantă toiletă albă cu rose, colier de perle, E. Condurato, în negru, C. Ghika, în verde cu negru; M. Hina, într'o elegantă toiletă de catifea mauve cu alb, Serianes, în cerise, Ketty căpt. Ghica, într'o frumoasă toiletă albă, profesiune de briliante; D-na sub-lt. L. Ghica, in galben; locot. L. Aslan, în lilas; Emandi, în negru, Dea Bogonos, în alb; Cosma Bey, în verde cu negru; Manu, în negru cu dantele; Sora C. Warlam, Maior Vaitoianu, în alb cu dantele etc.

Domnişoarele: Alexandrine Stourdza, în alb; E. Emandi, în vert nil; M. Tzoni, în alb; Palette Cananău, în alb; S. Cananău, în alb; Boldur, în alb; L. Manu, în alb; Serianis în alb etc.

Domnii: N. Cananău, căpt. P. Ghica, căpt. Ventura, Mavrogheni consul al României la Odesa; Hinna, Cosma Bey, B. Mavrogheni, S. Mavrogheni, sub-locot. L. Ghica, C. Stoianovici, M. Dahon, Dimitrie Gall, C. Tăutu, sub-locot. Burada, C. Mavrocordat, sub-locot. Drăghici, B. Hinna, Conya, Cavaler Wurtzian, Marcopol, Sion, C. Popovici, Bastache etc.

Judiciare.—Curtea de Apel s. I a judecat azi apelul lui Herman Glasberg, necinstitul fost expeditor la Paşcani a societăţei apelor „Union" din Iaşi.

Glasberg era asistat de d-nii avocaţi Goldental şi Teodoreanu; interesele societăţei au fost susţinute de dl. avocat Lascar Antoniu.

Curtea, admiţînd, în parte, apelul lui Glasberg, îi a redus pedeapsa cu 6 luni adică la 1 an jum. închisoare.

Despăgubirele, în sumă de 19000 lei, au fost menţinute.

— Camera de punere sub acuzare a respins astă-zi opoziţia procurorului de Neamţ în contra hotărîrei tribunalului de a elibera pe faliţii Jean şi Lupu Steurmann.

— Apelul rabinului Niemirower în contra amendărei la 50 lei, a fost repartizat la s. 3-a a tribunalului.

Termenul se va fixa ulterior.

— Curtea de apel s. II s'a pronunţat astăzi în importanta acţiune de revendicare a moşiilor Vorniceni-Vlădeni.

Curtea a respins acţiunea d-nei Paleologlu.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 22 Fevruarie

Incăerări sîngeroase

Bucureşti.—In comuna Puntea Grecilor din plasa Găeşti judeţul Dîmboviţa a avut loc o sîngeroasă încăierare cu ocazia unei alegeri comunale.

In această comună administraţia a căutat să impuie un consiliu comunal altul de cît acel care-l vroiau sătenii. La prima alegere, care a avut loc la 9 Septembrie, a fost ales primar Gh. Stoenescu în contra lui Anton Georgescu, cărciumar şi arendaş. Alegerea a fost casată şi tot astfel şi aceia de la 6 Decembrie, unde tot a căzut candidatul susţinut de administraţie.

Eri urma să aibă loc a treia alegere. Biroul era compus din Dim. Dimitriu, delegatul judeţian, Anton Georgescu şi Cristescu şeful plutonului de jandarmi. In timpul zilei au izbucnit neînţelegeri şi fiul cărciumarului Anton Georgescu a tras cu revolverul în contra ţăranilor. Aceştia au urmărit pe atentator şi l'au culcat la pămînt. Atunci au intervenit jandarmii care au tras o salvă contra mulţimei.

Sunt trei morţi şi zeci de răniţi. Primăria a fost devastată. Săteanul Toma Bălceanu a fost găsit mort în faţa primăriei. Consilierul comunal Gheorghe Stan a reuşit să fugă luînd cu el pe săteanul Petcu Neculai, grav ranit.

Nu se ştie de soarta delegatului consiliului judeţian şi de a lui Anton Georgescu.

Puternice forţe armate au fost trimese la faţa locului.

Reorganizarea conservatoare democrată

Brăila. — Partidul conservator democrat a ţinut eri la ora 4 o întrunire la d. Chr. Suliotti.

Saloanele clubului erau archipline de lume şi d. Chr. Suliotti a făcut cunoscut numeroase aderări din partea unor valoroşi cetăţeni din Brăila.

S'a ales apoi o delegaţie care să participe la marea întrunire pe care partidul conservator democrat o va ţinea în ziua de 24 Februarie la Galatz.

Iarăşi somnambulul

Bucureşti.—Cititorii îşi amintesc de tânărul Dim. Alexandrescu, somnambulul de la Pantelemon.

Tânărul acesta de şi bolnav, a fost încorporat la compania II-a sanitară din Capitală.

Acum vre-o două zile simţindu-se reu, a cerut să fie admis la infirmerie. Astă-noapte bolnavii din spital au trecut printr'o mare spaimă, sculîndu-se din somn, deschizînd fereastra şi pornind în cunoscutele sale escursiuni somnambulice.

S'a luat severe măsuri de supravegherea bolnavului.

Modificarea legei casei rurale

Bucureşti.—Delegaţii senatului la legea casei rurale se vor întruni Luni împreună cu ministrul domeniilor spre a stabili modificările ce urmează a fi aduse proiectului de lege al casei rurale.

Intrunire politică

Ploeşti.—Aseară a avut loc întrunirea comitetului conservator democrat.

A prezidat d. Bucur Spirescu. Intre altele s'au luat hotărîri privitoare la reorganizarea clubului precum şi asupra pregătirilor ce se vor face în vederea sosirei d-lui Take Ionescu la 9 Martie, când va avea loc o mare întrunire în sala „Cooperativa."

După această întrunire se va organiza un mare banchet în onoarea d-lui Take Ionescu.

Inaintările în armată

Bucureşti.—S'a decis, în mod definitiv, ca înaintările în armată să se facă pe baza nouei legi de reorganizare în armată.

Votare de credit

P. Neamţ. — Consiliul judeţean de Neamţ a votat un credit în sumă de 1,000,000 lei pentru construirea unei cazarme pentru batalionul de vânători.

Nemulţumirile generoşilor

Bucureşti.—Printre generoşii din partidul liberal se observă iarăşi vii nemulţumiri, aceasta din cauza acordului dintre carpişti şi liberali pentru modificările ce trebuie de adus legei casei rurale.

Se afirmă că modificările propuse vor întîmpina mari dificultăţi.

Spionul din Ploeşti

Ploeşti.—Cu privire la bulgarul Ivanov arestat la Ploeşti, pentru că a venit în ţară în scopul de a face spionaj în folosinţa comitetului macedo-bulgăresc, la ultimul interogator bulgarul în chestiune a declarat că bulgarii Dimitrie Cristea şi St. Dimitriu, domiciliaţi în Ploeşti sunt membri acestui comitet de propagandă şi a făcut dovada că au trimes sume de bani comitetului pe cînd el se afla la Odessa.

*

La oficiul telegrafo poştal s'a confiscat o telegramă care purta No. 387 pe care bulgarul Arhir Danfu o expediase la Sofia, comitetului revoluţionar.

Bulgarul Ivanov a fost dus azi dimineaţă în Capitală. La percheziţia ce i s'a făcut, s'au găsit la el, în afară de o carte poştală, şi numeroase fotografii de ale membrilor comitetului revoluţionar bulgar.

Camera

Bucureşti.—La deschiderea şedinţei d. Spiru Haret, ministrul instrucţiunei publice, depune un proect de lege pentru recunoaşterea de persoană morală a asociaţiei „Tinerimei artistice" din Capitală.

D. Emil Costinescu depune şi d-sa un proect de lege pentru modificarea licenţelor; iar d. V. Morţun un proect de lege pentru repartizarea unui împrumut de 50 milioane.

Se pune la vot recunoaşterea asociaţiei tinerimei artistice şi se admite.

Interpelarea d-lui N. Iorga în chestia Davila, care trebuia să o ţie astă-zi, a fost amînată pentru Marţi.

Acestei interpelări va răspunde d. Spiru Haret.

Noi membri ai Academiei franceze

Paris.—Poetul Richepin, matematicianul Henri Poincaré şi publicistul François Charmes, au fost aleşi membri ai Academiei franceze, în locurile vacante.

Anexarea statului Congo

Bruxelles.—Ministrul preşedinte a depus la Cameră un proect de lege aprobînd actul adiţional al tratatului privitor la anexarea statului Congo la Belgia. Actul stipulează că toate bunurile domeniilor Coroanei trec în pvoprietatea domeniilor statului sub anumite condiţii fixate în act.

Proectul a fost trimes comisiunei coloniale, în urma propunerei ministrului preşedinte.

Teatru distrus de incendiu

Meiningen.—Un incendiu a isbucnit la Teatrul Curţei.

Teatrul a fost complect distrus. O parte din rechizite şi din costume au fost scapate. Biblioteca a fost complect distrusă.

Se caută un preparator

care să cunoască perfect limba romînă, de preferat să cunoască şi germana.

Doritorii se pot adresa la Fabrica de conserve NOACK.

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

Cumparați bilete de loterie

numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAȘI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la:

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 și 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîștigurile sunt mai numeroase și mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Prețurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare și costul se trimite prin mandat poștal

Se garantează serviciu cel mai Prompt și conștiincios

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieței și de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital minimal garantat și participare la cîștig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces și mixte cu divi dende în modurile cele mai avantajioase precum și

Diferite alte asigurări atingătoare de branșa vieței

Representanța generală pentru Romînia

BUCUREȘTI

Agent principal pentru Iași:

Dl Iosef Popper, Strada Lăpușneanu No. 10.

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală Codeina și Tolu; el inlocuește Pasta Zed și poate fa ntrebuințat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuși de puțin inconvenientele vătămătóre a le opiului.

Folosește de minune in contra **irritațiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuselor invechile, bronchitelor, tuseimăgăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** și la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAȘI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete și geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uși cercevele de ferestre, etc. pe prețuri cele mai eftene.

Scânduri pentru dușamele, geluite pe 4 fețe, cu uluc și langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe mașinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt și conștiincios

Fabricațiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roți de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iași

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iași strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricațiunea de Geamuri mate museline, gravate și pictate

Oglinzi salin 3/4 albe și cristal

IN ORI CE FORMA ȘI DIMENSIUNE, BIZOTATE ȘI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEȚIENE

Se primesc ori ce reparațiuni atingătoare de această branșă.

O mașină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum și o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preț foarte eftin; mașinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iași

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ȘI CU PREȚURI MODERATE

S. HAIFLER

Iași,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iași.

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu prețul de 200 lei traseu Iași—New-York.

Vapoare din cele mai solide și mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primese spre expediare la America bagage și mărfuri cu prețuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f75

Châssis de couche, depuis..... 7 »

Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30

Porte-Bouteilles, pour 2 à 6 Places..... 3 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelașŭ timp ca și răcoritorŭ; el ajută și corrige tote secrețiunele și dă forța organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelașŭ succesŭ capiilorĭ și bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experiență de mai mult de sése-deci aní a demonstrut că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE și in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ: Farmacie FRATII KONYA.

Iași—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalație cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iași

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 372.—Duminică 24 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ème candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

Meseriaşii şi Politica

D. Emil Socek, preşedintele meseriaşilor din Bucureşti, care a pus multă muncă şi mult devotament în susţinerea revendicărilor sociale ale meseriaşilor, face obiectul nnor lungi critici şi aprecieri ale presei de partid pentru că a sfătuit pe meseriaşi a se înscrie toţi pînă la unul sub steagul partidului conservator-democrat de sub şefia d-lui Take Ionescu.

Nu ne-a surprins de loc aprecierile ziarelor de partid, pentru că fie care din ele a privit lucrul prin prizma interesului de partid.

Sunt împrejurări, în care presa păcătueşte faţă cu menirea sa: *luminarea opiniei publice*, şi păcătueşte pentru că interesele partidului la unele ziare, primează interesele ţării.

Astfel fiind, în chestie, pentru noi, mai mult temeiu poartă zisele d-lui Socek, de cît aprecierile ziarelor şi credem că opinia meseriaşilor, unită cu opinia publică, va fi de acord că clasa meseriaşilor nu poate fi îndepărtată şi nici ţinută de rău, că năzueşte a lua parte la viaţa publică.

Căci dacă comercianţii, meseriaşii, industriaşii, avocaţii, funcţionarii, pensionarii, inginerii, medicii şi toate celelalte clase sociale, nu vor lua parte şi parte activă la viaţa publică, atuncea întregul nostru sistem de guvernămînt trebue suprimat şi înlocuit prin alt regim, ori absolut, ori de castă şi de privilegii.

Astfel că sub acest punct de vedere, ni se pare nouă, nu se poate învinui o clasă de oameni, pentru năzuinţa sa a lua parte la viaţa publică, aceasta fiind nu numai un drept, dar şi chiar o datorie a sa.

Experienţa şi practica vieţii noastre constituţionale, de peste 40 de ani, ne-a dovedit că progresul nu se poate atinge de cît numai atunci, cînd cei mulţi pun umărul la realizarea lui.

Clasele privilegiate, or fi avînd ele interesul a pastra numai pentru ele dreptul la diriguire, nu zicem ba; dar ni se pare că nu ne înşelăm atunci cînd susţinem că interesele clasei privilegiate, a acelora cu blasoane şi cu tradiţii, nu se prea împacă cu interesele generale ale naţiunei. Tradiţia, prin paginele istoriei noastre naţionale, şi prin paginele cele mai glorioase, ne spune că poporul romîn a fost acela care a apărat cu sînge pămîntul strămoşesc, că poporul romîn a fost acela care a pastrat religia, că poporul, romîn este acela care a dus departe, gloria şi mîndria neamului.

Moşnenii, răzăşii, clacaşii şi, apoi curcanii de la 1877, nu s'au recrutat dintre blazoane şi privilegiaţi. Cînd deci, ţara cea mare, poporul duce pe umeri greul şi rădică sus falnic tricolorul romînesc, e ridicul a se spune că o parte a poporului, meseriaşii, n'au dreptul şi datoria a lua parte la viaţa politică.

Dar se va zice, chiar se zice, pentru ce d. Socek, îndeamnă pe meseriaşi către partidul conservator-democrat? Dar către cine voiţi să îndemne pe meseriaşi la viaţa publică? Către vechile cadre, către bătrînii conservatori? Dar aceştia reprezintă trecutul, iar d. Socek către răsărit, nu către apus de soare, îndeamnă la viaţă pe meseriaşi.

Mi se pare că nu trebue multă gîndire, ori cărui om cu minte, pentru a spune că ramura conservatoare bătrînă a trăit de mult; iar dacă nu era agerimea lui Lascar Catargi, care a atras către partid elemente noui isvorîte din sinul naţiunei, vechiul partid conservator ar fi murit de mult.

Ţara are nevoe de capete care văd limpede în seninul viitor al romînismului şi tocmai către aceste minţi îndeamnă d. Socek pe meseriaşi.

Cît pentru partidul liberal, vorba se schimbă, pentru că faptele indică schimbarea vorbelor. Aşteptăm evenimentele ce fatalmente se vor produce în partidul liberal, dar pînă atunci dreptate a avut d. Socek şi eu sunt alăturea cu d-sa a spune meseriaşilor şi cemercianţilor: către partidul democrat aruncaţi-vă privirile, uniţi-vă cu el puterile, pentru ca împreună să alcătuim viitorul.

Meseriaşii şi comercianţii, trebue să ia atitudine hotărîtă în activitatea lor publică, ei sunt chemaţi la aceasta prin datoria lor cetăţenească şi prin suportarea sarcinelor publice.

Şi nu numai meseriaşii, ori numai comercianţii, dar toţi cetăţenii trebue să între în rîndurile partidului democrát de progres, căci el va fi chemat a ţinea în mînă destinele ţării, pentru că merge împreună cu ţara şi va lucra pentru ţară.

Bătrînii au nevoe de repaos, să-i lăsăm a se odihni după munca trecutului.

Gh. D. Şerban.

Candidat cu clopoţei

Ziarul partidului comitet nu ştie să apere pe patronul său, nu ştie să susţină candidatura d-lui D. A. Greceanu. Ori nu se pricepe, ori are ordin de la preşedintele efectiv al partidului local să nu-l apere.

Noi le credem pe amîndouă. Credem că ziarul nu ştie recomanda pe candidatul lor către alegători, şi nu ştie că n'are ce spune. Nu-l mai poate recomanda, căci are ordin într'ascuns să nu-i facă reclamă, căci şi-ar prea lua nasul la purtare, şi la fuzionaţi disciplina cere ca şeful să ordone şi toţi să se supună.

Nu ştie să ia apărarea candidaturei d-lui Greceanu, căci cîte n'ar avea de spus în partea positivă; dar aşa şi-au ales partea negativă: să se acaţe de pompele funebre ale lui Chirilă, pare că acum se discută cu ce pataşcă *are să i se facă înmormîntarea. P. P. Carp se lăuda că va înmormînta pe Lascar Catargi cu pataşca clasa I, noi credem că dricul de clasa IV e suficient pentru înmormîntarea ce Conu Matei—pardon Mathieu—o pregăteşte lui* Mitika.

Netăgăduit că ziarul fuzionat nu se pricepe a-şi susţinea candidatul căci şi-a ales tocmai funia din casa spînzuratului. Incepînd polemica cu morţii, cu monopolul *pataştelor, ciracii d-lui Greceanu l'au expus ridiculului.*

Dar noi credem că Conu Mathieu a şi dat ordin să nu care cumva să aperè în mod inteligent candidatura lui Mitică. Şi în consecinţă a poroncit să se înceapă cu pataştele, ca să ajungă la serviciul barometric, căci vezi că şi acolo trebue să fie ceva restanţe, mai ales cînd şmichiria e la mijloc.

Ne luăm noi sarcina recomandării în special a d-lui Greceanu, tot am lucrat împreună prieteneşte 10 ani — vorba lui Lascar—şi ne cunoaştem omul. Sfătuim pe alegător să se bată chiorîş la urnă pentru a pune numai buletinul lui Mitica — tăiat ca creionul roş.

Şi ştiţi pentru ce? Intăiu şi întăiu, pentru că a fost escelenţă, şi nu e puţin lucru a fi escelenţă. Al doilea a fost la piramide la Karnak, la Cairo, la Memfis, la Heliopolis; al treilea a fost cel mai productiv ministru... în reclame.

Presa de partid e unanimă în a recunoaşte productivitatea ca ministru a excelenţei sale. Şi presa i-a făcut un fff mare serviciu, căci însemnîndu-i zi cu zi paşii l'a desgolit aşa cum era.

Cele 4 mari ziare de partid: Ţara, Conservatorul, Patriotul şi Evenimentul *au umplut coloane întregi cu reclame de acest soiu: Azi la orele 7 dim. d. D. A. Grecèanu s'a scuiat. La orele 8 a. m. a început să se adune la d-sa acasă, în strada Puţul cu piatră No. 2 colţ cu calea Victoriei şi vis-a-vis peste drum de palatul veneratului şef al partidului d. Gh. Gr. Cantacuzino, comisiile însărcinate de d. Ministru cu elaborarea Proectului de lege la stabilitatea magistraţilor.—La 8 jum. s'a servit un ceaiu cu lapte; la 9 membrii au început a se duce luîndu-şi pălăriile.*

In curînd distinsul nostru fruntaş, eminentul barbat de stat d. D. A. Greceanu va depune pe biuroul Camerei proectele sale de legi... D-l D. A. Greceanu a depus eri pe biuroul Senatului importantul proect de lege pentru crearea unui post de ajutor de judecător la ocolul Pereskiv—Tutova, ...cu această lege eminentul nostru om de stat a satisfăcut la o nevoe simţită a acelei părţi de loc.... De sară are loc un ceaiu la d. D. A. Greceanu acasă; cu acest prilej se va continua discuţia la legea intinderei inamovibilităţei; d. Ministru D. A. Grecèanu, escelentul nostru fruntaş şi ministru de justiţie va lumina cu arătările sale necesitatea acéstei intinderi.

De ce le uită ziarul local? Nu sunt ele atâtea titluri suficiente pentru o recomandare de 3 bani în ochii alegătorilor.

Se vede cît de colo că e cu vădită intenţie de a-l jigni. Noi luăm ingrata sarcină de a-l apăra, de a-l recomanda fără ură, fără părtinire alegilor alegători ai col. I de senat din oraşul şi judeţul Iaşi, ca să nu zică că suntem oameni răi.

Kai nin... *vorba numismatului elinist, cel mai grecenist din toţi, apăraţi-vă patronul.*

Infamia liberală

Cu cît se apropie ziua alegerei senatoriale, cu atît se conving mai mult colectiviştii că excelentul lor candidat, distinsul surdo-mut, foarte celebru necunoscut—va cădea ruşinos.

In complectă desperare de cauză, în cumplit întuneric, ei, cari ori cînd sunt meşteri în ale infamiei—au inventat o legendă urîtă, de care s'au lepadat un moment, pe care au reluat'o acum: legenda că alegătorii colegiului I de Senat, profesori universitari, profesori secundari, magistraţi, avocaţi, profesiuni libere şi proprietari—ar fi corupţibili! Partidul conservator-democrat, susţin liberalii, ar conrupe conştiinţele şi alegătorii se lasă conrupţi!

Somăm pe d. Buiciiu, comicul candidat al liberalilor, să se pronunţe dacă el admite asemenea stupidă şi desonorantă campanie.

A striga într'una că se conrup conştiinţele, înseamnă că ele se lasă conrupte şi, deci, candidatul liberal trebue să spuie dacă este de aceeaşi părere cu acei cari duc „campania".

Chiar în folul unei lupte electorale ca aceasta, în care scrupulele au dispărut cu desevîrşire—este dureros să se acuze cel mai luminat corp electoral de grozăveniile de cari îl acuză gazeta liberală.

Si cuvintele ruşinoase, ce se publică în această privinţă în acel ziar, trebue sau să dispară—sau să albă curajul distinsul candidat să le iscălească.

Altminterell, grava calomnie va trebui să se resfrîngă asupra d-lui Buiciiu.

„Din primul moment"

Cronicarul, care va trebui să lămurească viitorimei că pe vremea cînd d. Grecianu era sfetnic al tronului, oamenii nu umblau, totuşi, cu tinichele legate la coadă; nici cîinii n'aveau covrigi în aceeaşi parte a corpului; nici potop nu era—acel cronicar va trebui să insiste şi asupra formidabilului, piramidalului „prim moment" al aceluiaşi fost sfetnic al tronului.

Cronicarul va spune despre acel foarte curios fost ministru, că l'a întunecat până şi pe acel harnic împărat al Românilor, care n'a lăsat să treacă nici o zi fără să nu fi făcut ceva util.

L'a întunecat rău ministrul român pe împăratul Tritus, fiind-că el—ministrul—pe toate cîte le-a făcut—şi multe a mai făcut—Doamne—le-a făcut din „primul moment"

Caricaturiştii îşi bat joc de bieţii americani, care preţuiesc până acolo noţiunea timpului, că citesc ziare în timp ce mănîncă.

Dar iată unul, care, fără a fi american, reuşeşte să le facă pe toate din primul moment!

In discursurile sale parlamentare, pe cari le-ar putea scoate în foi volante—atît îs de rare—se poate observa că d. Grecianu nu le începe pe toate cu acelaşi clişeu „din primul moment"...

S'ar putea crede că d. Grecianu, care ie antisemit, s'a inspirat dela poezia populară, care începe invariabil cu „frunză verde"—şi a dat începutului poeziilor sale parlamentare, tot un început tipic: „din primul moment".

De cît în poesia populară „frunza verde" variază: ie de nuc, de foi de frassin, de lămâie etc. Pe cînd tipicul în poesia d-lui Grecianu ie vecinic aceeaşi: la toate s'a gândit „din primul moment".

Uriaş geniu! Uriaş fără pereche—care în acelaşi prin moment fatal al numirei sale ca ministru, s'a gândit la toate legiuirile, la toate lipsurile codului şi la toate înterpelările ce-i se vor adresa în viitor!

Cronicarul va esplica toate astea viitorimei şi viitorimea va preţui la adevăratul său merit pe acel care, în present, este preţuit doar de—Havas.

OAMENI ŞI LUCRURI

SFIIALA POEŢILOR

După ce, în numărul de eri al ziarului, s'a putut vedea părerea omului de ştiinţă asupra beţiei, iată acum şi cuvîntul unui poet, a unui mare poet francez. E o mică poemă în proză a lui Baudelaire, intitulată Imbataţi-vă!"

„Trebuie să fii beat în totdeauna. Aceasta e legea vieţei, e unicul mijloc ca să nu simţi groaznica sarcină a Vremei ce-ţi copleşeşte umerii şi te încovoaie spre pămînt, îmbată-te mereu, îmbată-te necontenit.

De ce însă? De vin, de poezie, de virtute,—după voia inimei. Dar îmbată-te negreşit.

Şi dacă vre-odată, pe scările unui palat, pe iarba verde în marginea unui şanţ, în singurătatea tristă a odăii tale, te trezeşti, beţia fiind irosită ori micşurată, cere atuncea vîntului, valului, stelelor, paserei, ceasornicului; cere de la tot ce fuge, de la tot ce geme, de la tot ce nu stă locului, de la tot ce cîntă, care să-ţi spună ce oară e. Şi atunci vîntul, valul, steaua, ceasornicul îţi vor respunde: „Este ceasul nemerit ca să te îmbeţi. Voi toţi care suuteţi sclavii martirizaţi ai Vremei, îmbataţi-vă; îmbataţi-vă necontenit! De vin, de poezie, de virtute, după voia inimei voastre".

Baudelaire face parte din pleiada acelor poeţi curagioşi cari—de la Anacreon până la Musset—nu s'au ruşinat a aduce vinului cele mai mari omagii, cele mai nemărginite laude. In studiile sale asupra băuturii şi a narcoticelor, asupra vinului, opiului şi haschischului, Baudelaire deşi descrie în culori paradiziace bunătatea nesimţirei artificiale pe care o crează în lumile orientale divinul „haschisch" scoate la iveală superioritatea băuturii naturale cum e vinul şi-i cîntă adevărate imnuri de slavă.

Astăzi lucrurile s'au schimbat. In lumea scriitorilor, după cum a dovedit recenta anchetă întreprinsă de „La Revue" în Franţa, domneşte o adevărată jenă de a mărturisi că adoră vinul, sau macar că-i recunosc însuşiri lăudabile, cum ar fi mărturisit de ex. un Balzac care nu dispreţuia vinul bun şi nu perdea nimic din geniul său literar, nici din fecunditatea şi superioritatea scrisului său. Cu toţii, prin mărturisirile publice, se leapădă de el şi în Franţa a trebuit să intervină glasul oamenilor de ştinţă ca să revendice apăraroa delicioasei băuturi care constitue una din gloriile şi bogăţiile Franţei.

Zgomotoasa luptă a moraliştilor, stăruinţele puse de apostolii abstinenţei au înfricoşat glasul poeţilor şi au intimidat cîntecul lor. Nici unul n'ar mai semna astăzi un poem mic dar îndrăsneţ ca simbolicile rînduri ale lui Baudelaire. Trăim în veacul rece şi prozaic al anti-alcoolismului.

Rodion

O campanie demagogică

Valorosul nostru confrate din Capitală „La Roumanie" publică sub titlul „Un venticello" un important articol, pe care l'am relevat în numărul nostru de eri.

„La Roumanie" arată cît de nedreaptă, cît de falşă şi cît de nesocotită e invinuirea ce ziarele carpiste o aduc partidului conservator democrat, cu privire la simpatiile de care s'ar bucura în rîndurile evreilor din Romînia.

Articolul lămureşte, că specialminte pentru evreii de origină, cari se găsesc în clubul din Iaşi, invinuirea e de o rea credinţă fenomenală. Căci afară de o onorabilă excepţie, care priveşte o distinsă personalitate, apropiată prin legături de familie de unii fruntaşi ai clubului carpist din Iaşi, toţi ceilalţi romîni de origină străină pe cari clubul din Iaşi îi numără, se găsesc în acest club, încă din timpul cînd aveau de şef pe d. Carp.

Pe atunci, oamenii aceştia erau romîni. Origina lor n'avea nici o însemnătate. Sentimentele naţionale ale adevăraţilor şi bunilor romîni nu suffereau nimic din cauza lor. Să se fi schimbat lucrurile aşa de mult, în aşa de puţin timp?

Iată însă, cu ce frumoasă logică, dovedeşte „La Roumanie" falşul naţionalism şi demagogismul adversarilor noştri, în această campanie nedemnă:

«Şi de oarece „Conservatorul" socoteşte că adesiunea cetăţenilor români, de origine neromână, este un semn de rău naţionalism pentru un partid politic, îl rugăm să ceară lămuriri asupra acestui lucru de la d. P. P. Carp care în 1893 s'a văzut învinuit la cameră de lipsă de patriotism de către d. I. Gradişteanu astăzi membru în comitetul executiv al grupărei carpiste. Domnul Grădişteanu constatase că mai toţi armenii din ţară, cei din Botoşani, din Roman şi din alte oraşe ale Moldovei, în masă compactă alcătuiau simburele grupului junimist, şi astfel trăsese concluzia nedreaptă că romînismul d-lui Carp trebuia să fie de o natură specială de vreme ce fascina astfel pe toţi neromînii de origine.

Cât priveşte chestia revizuirei art. 7, asupra căruia *Conservatorul* ne someazǎ, în mod aşa de delicat, ca să ne explicăm, confratele nostru n'are de cât să caute chiar în colecţia sa, articolele d-lui Take Ionescu (sunt aproape o mie de asemenea articole atît în *Conservatorul* cît şi în *Timpul*) precum şi discursurile sale rostite timp de 17 ani, pe cînd era expresia gîndirei domnilor care inspiră *Conservatorul* de astăzi, — şi va şti ce trebue să creadă în această privinţă. Va şti deci confratele nostru, că domnul Take Ionescu n'a pus şi n'a discutat această chestiune, nici direct, nici indirect.

Dar de oarece *Conservatorul* se interesează de acest lucru, ar face mai bine să lumineze publicul asupra unui alt punct cu mult mai important şi anume, dacă partidul care recunoaşte de şef pe d. Carp adoptă ideile şefului seu asupra acestei chestii sau dacă dl. Carp a revenit asupra credinţelor sale din trecut.

Dosarul d-lui Carp în această privinţă îl putem stabili uşor dacă Conservatorul o doreşte.

Să-l schiţăm însă astăzi în cîteva trăsături generale:

Discursul d-lui Carp la cameră cu prilejul revizuirei art. 7, cînd a cerut naturalizarea aproape în masă a tuturor evreilor; discursul d-lui Carp din 1893 asupra legei învăţămîntului profesional cînd a spus că pe vremea unor prigoniri împotriva evreilor am fi mers pînă acolo în cît pe unii dintr'înşii i-am aruncat în Dunăre; discursul d-lui Carp din Martie 1907 cînd a luat apararea arendaşilor actuali învinuiţi că prin trusturile lor ar fi pricinuit revoltele agrare din Moldova; declaraţiile d-lui Carp adresate francezului Bellessort care se pot citi în lucrarea acestuia asupra Romîniei contemporane, în fine toate intervievurile acordate de d. Carp în primăvara anului trecut corespundenţilor lui „Frankfurter-Zeitung", „Neue freie Presse" şi altora.

Dacă vorbim de toate acestea, nu pen

tru a ridica vre-o acuzaţiune în potriva d-lui Carp. Nu e nimic mai frumos de cît curajul cetăţenesc; şi chiar dacă nu putem urma pe d. Carp în credinţele sale asupra acestei grave chestiuni ar fi şi crud şi laş a-i face un cap de acuzare din sinceritatea puţin brutală cu care îşi afirmă pretutindeni o părere pe care o ştie de mai înainte că este contrară opiniunei ţărei întregi.

Dar ca ziarul oficios al unui partid, care recunoaşte de şef pe d. P. P. Carp, să îndrăznească a duce contra noastră o campanie de demagogie calomnioasă pe tema antisemitismului, aceasta însamnă a depăşi toate marginele toleranţei: **ea merită să fie pedepsită—şi va fi.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Francezii proectează un monument foarte original pentru marele sculptor Giovanni da Balogna sau Giambologna, în oraşul său natal Douai. El s'a născut în acest oraş la 1524, fiu al unui otelier. Şi-a facut celebritatea în Italia sub numele de Giovanni Fiammingo şi a trăit mult timp în Florenţa şi Bolonia. A murit la Florenţa în 1608 şi pe nedrept mulţi l'au crezut italian.

*

Săpăturile făcute de „şcoala britanică" din Atena a descoperit acum foarte interesante reliquii în vechea Spartă, din care unele amintiri istorice cari vor adeveri sau dezminţi cîte ceva din indicaţiile istoriei şcolare. Cele găsite sunt cu vr'o două secole anterioare erei creştine.

*

Ziarul parizian „Gil-Blas" redă scurta biografie pe care de curînd şi-a scris-o Maxim Gorki, după cererea unui editor în modul următor:

In 1878—ucenic la un cizmar; 1879—ucenic la un desenator de mostre; 1880—servitor la bucătarul unui vapor; 1884—rîndaş; 1885—pitar; 1886—corist într'o trupă de operă în voiagiu; 1887—vînzător de mere în stradă; 1888—am încercat a mă sinucide; 1889—copist la un avocat; 1891—am străbătut toată Rusia pe jos, 1892—mi-am publicat primul roman". Astă-zi, se ştie, Gorki este o celebritate universală.

*

A apărut „Romînul literar" numărul 5 pe Februarie, avînd un bogat sumar în versuri şi proză. Revista anunţă că viitoarele numere vor fi consacrate pentru sărbătorirea marelui nostru învăţat d. A. D. Xenopol.

*

„Impresiuni politice" se intitulează o broşură a d-lui Mihail Drăgănescu, fost magistrat, avocat şi apărută la Benvenisti în Craiova.

*

Astăseară—amuzanta comedie: „Barbaţii cu sistem". Se va rîde la teatrul naţional.

*

La teatrul Pastia publicul iaşan va putea revedea celebra trupă pariziană cunoscută sub denumirea populară de „Boîte à Fursy". Obişnuiţii Parisului şi a moravurilor apusane ştiu că sub această denumire se ascunde tot ce are Parisul mai amuzant, mai „rigollò..."

*

Pînă la 1 Martie teatrul naţional nu mai oferă, pe cît ştim, nici un spectacol senzaţional. Aceasta pentru că se rezervă publicului una din cele mai mari şi mai amuzante surprize pentru seara de 1 Martie: beneficiul *Pella-Penel* cu încîntătoarea *Josetta*.

*

Dintr'o statistică publicată în „Zeitschrift fur Sozialwissenschaft" asupra mortalităţei de tuberculoză în oraşele mari extragem următoarele date: La 10,000 locuitori morţi de tuberculosă în Paris 387.8; *Bucureşti* 377.7; Viena 334.0; Breslau 304.3; Moscova 280.8; München 254.8; Madrid 243.4; Bruxel 238.3; Milano 236.2; Marsilia 230.9; Varşovia 229.1; Stocholm 216.6; Dresda 215.2; Christiania 212.2; Berlin 206.6; Lipsca 200.9; Zurich 182.7; Roma 179.4; Stutgart 176.6; Hamburg 166.4; Londra 159 2; Edinburgh 142 6; Kopenhaga 141.0; Amsterdam 139.0; Haga 129 9. Prin urmare, după Paris, capitala noastră este cea mai bîntuită de această boală teribilă.

*

STRUNA ZILEI

NECESITATE...

Cărciumarii de la ţeară nu vor putea fi nici flăcăi, nici văduvi.

Legea nouă.

Cum pentru iarbă-s ploile
Pentru teatru—piesele,
Aşa-s pentru nevoile
Săteşti—cîrciumăresele...

Informaţii

● **D. Panu ca interviewer.**—D. G. Panu a stat două zile în Iaşi. Cu impresiuni prea bune asupra situaţiei partidului liberal în Iaşi, n'a plecat directorul *Săptămînei*. N'a auzit de cît protestări şi incriminări. Le-a auzit, în primul rînd, de la rarii dar fidelii sei prietini, de la acei cari au rămas panişti şi în partidul liberal.

D. Panu s'a întîlnit, între alţii, şi cu d. C. N. Paraschivescu, al cărui ultim cuvînt de spirit—acel cu demisia sub formă de procedură implinită prin lipirea citaţiei pe uşă—a produs mare ilaritate.

D. Panu l'a interviewat pe cc. Naiman. Şi nu s'a căit de acest rol de reporter, căci cc. Naiman a fost de haz ca amabil interlocutor al vicepresidentului Camerei.

— Am citit, Naimane, zise d. Panu, că ai să lipeşti demisia ta din clubul liberal pe uşa clubului. Adevărat?

— Foarte adevărat. Dar să nu crezi că eu am comunicat *Opiniei* hotărîrea ce am luat: au aflat'o de la alţii.

— Dar de ce demisionezi?

— Fiind-că n'avem un general vrednic ci numai nişte şefi de posturi. (Cc. Naiman a fost, în vremuri, colonel în garda civică. N. R).

— Cum nu-s generali? Dar Poni n'a fost general bun?

— Poni, toată viaţa lui, a fost mămăligă. Cît timp a fost mămăligă tînără mai mergea cu ceva udătură: cu lapte, cu smîntînă sau cu borş. Dar de cînd s'a învărtoşat...

— Dar cine crezi tu, ar putea fi president bun?

— Eu nu-l văd.

— Gane, spre pildă?

— Nu face.

— Climescu?

— Fuge.

— Cum fuge?

— Cînd vede un partizan pe stradă, îi se năzare că are să-i ceară ceva şi fuge.

— Stere?

— E socialist.

— Recunosc, a spus d. Panu, că situaţia ie rea. Dar vom încerca.

● **Tocmelele agricole.**—Ministrul de interne a dat o nouă circulară prefecţilor în chestia tocmelelor agricole. De astă dată spune că angajamentele ce se vor face de aci încolo, să se facă pe baza nouei legi a învoelilor agricole, întru cît „numirile de inspectori au fost implinite".

In consecinţă, noualе angajamente nu vor putea cuprinde nici ruşfeturi, nici învoeli mixte, ci preţurile vor trebui să consiste sau în bani, sau în muncă.

In ce priveşte învoelele ce-au fost încheiate după legea vechie, în baza circulărei anterioare, ele vor fi respectate, dacă nu vor cuprinde stipulaţiuni contrarii legei.

După cum se vede celebra lege a tocmelelor, a ajuns o joacă.

● A doua conferinţă a d-lui dr. Zossin, cu privire la opera lui Vasile Conta, tratînd despre „Origina speciilor", are loc mîne, Duminică, ora 4 jum. p. m.

● **Agenţia Romîno-Americană** cu depozitul de petrol, benzină şi derivate din strada Moara de foc No. 40, face cunoscut publicului Ieşan, că în urma nenumăratelor cereri de a se trimite petrolul nostru trandafir-alb, dublu rafinat, la domiciliul fiecăruia, a întrodus cu data de astăzi bidoane, care vor fi transportate cu car special prevăzut cu firma Romîno-Americană la domiciliui fiecărui client, şi succesiv schimbat; bidoanele sunt ermetie închise şi garantate a 17 litri şi costă 3—40.

Cererile se vor trimite la adresa: *Romîno-Americană*.

● Se ştie că epitropia caselor sf. Spiridon din Iaşi a fost acţionată în judecată de mulţi din foşti funcţionari ai casei şi chiar din acei actuali, ca să fie condemnată a restitui reţinerile, ce se urcă, în total, la 800.000 lei.

Judecătoria oc. II din Iaşi a dat cîştig de cauză la mulţi reclamanţi şi chiar curtea de Iaşi, s. II, intr'un proces al fostului funcţionar Micislavs Lopatinsky, a dat cîştig acestuia.

Dar curtea de Casaţie, s. III, judecînd recursul făcut în cauză cu Lopatinski, a resturnat punctul de vedere al curţei de Iaşi şi a zis că reţinerile nu se pot restitui în nici un caz, ele avînd destinaţia să alimenteze casa pensiunelor.

Iată, în adevăr, jurisprudenţa stabilită de înalta Curte:

Budgetele fiind votate de Cameră şi sancţionate de Capul statului au tăria unei legi.

Potrivit regulamentului de pensiune al Epitropiei sf. Spiridon, reţinerile făcute funcţionarilor acelei administraţiuni fiind destinate a alimenta casa pensiunilor, asemenea reţineri nu se pot restitui în nici un caz. (Dec. No. 38 din 1903).

● Comisia instituită cu cercetarea planurilor pentru clădirea unei secţiuni de hidroterapie la băile Slănic şi premiarea celor mai bune din planuri, se va întruni luni, 25 c., la epitropia Sf. Spiridon.

Două spre zece planuri au fost presintate.

● Eforii Spiridoniei au revenit asupra planului întocmit pentru restaurarea şi augmentarea clădirei „Maternităţei" din localitate.

Se va întocmi un nou plan mult mai restrîns.

● Astăzi la orele 2 p. m., membrii camerei de meserii au ţinut şedinţă.

Intre alte chestiuni s'a discutat formarea comitetelor provizorii ce vor conduce noile corporaţii, în număr de patru.

● D. căpitan Alex. Dimitriu, comisarul regal de pe lîngă consiliul de rezboiu al corpului 4 de armată, a fost însărcinat să facă o minuţioasă anchetă la escadronul de jandarmi călări din localitate, unde se zice că s'ar fi constatat nişte neregularităţi, cu ocazia inspecţiei administrative făcută de d. colonel Mihăiţă, şeful serviciului intendenţei corpului 4 de armată.

● Am vorbit eri despre accidentul d-lui inspector şcolar Dobrescu, care a fost internat la sanatoriul d-lui dr. Şeptelici.

După cum se ştie, d. Dobrescu şi-a fracturat piciorul drept; s'a constatat, însă că fractura nu este complicată, aşa că sunt speranţe ca după o cură de trei sau patru septămîni, d. Dobrescu să fie pe deplin vindecat.

D-sa se află în căutarea d-lui profesor dr. C. Botez.

● Direcţiunea institutului Sacré-Coeur a intervenit la direcţiunea generală a serviciului sanitar pentru a se deschide şcoala, care se ştie că a fost închisă acum două septămîni, de oarece se constataseră mai multe cazuri de scarlatină printre eleve.

Serviciul sanitar al primăriei, primind ordin în consecinţă, s'a prezentat astăzi la acel institut şi a început desinfectarea şcoalei.

Cu toate acestea, şcoala va fi menţinută încă închisă până la complecta vindecare a celor două eleve, care se mai află bolnave în institut.

● **Taxele Conservatorului din Iaşi.**—D. Ath Theodorini, directorul Conservatorului de muzică şi declamaţie din Iaşi, a făcut un raport prin care cere reducerea taxelor de înscriere la acel conservator, astfel cum au fost în anii 1901—1907.

Ministerul isstrucţiunei a admis acel raport şi a hotărît ca taxele de frecventare ce se vor lua, vor fi următoarele:

Pentru clasa de piano, 100 lei, în loc de 180; clasa de canto, 50; violoncel, 50 în loc de 100; declamaţie, 40 în loc de 50; violină, 30 în loc de 50; harpă şi cele l'alte instrumente, 20 în loc de 50.

Elevii cari urmează la clasa de contrabas şi la toate instrumentele de suflat, afară de flaut, vor fi scutiţi de orice taxă.

De asemenea, vor fi scutiţi de taxa de înscriere, toţi elevii conservatoarelor.

● D. P. Poni, consilier în comisia agricolă superioară, a sosit astăzi în Iaşi.

● D. G Panu a promis liberalilor că va veni să iee cuvîntul la intrunirea liberală din Iaşi, în ziua de 5 Mart.

● **Şcoala de ofiţeri în rezervă.**—După cum am anunţat, ministerul de răsboiu, în scopul de a asigura o mai serioasă pregătire ofiţerilor în rezervă, a decis înfiinţarea unei şcoli speciale, la care soldaţii bacalaureaţi vor primi cunoştinţele necesare.

Soldaţii bacalaureaţi, care sunt încorporaţi la 1 Noembrie a fie-cărui an vor face instrucţie practică în regimentele respective, pînă la 15 Martie.

De la această dată, toţi soldaţii bacalaureaţi vor fi concentraţi într'o şcoală specială, care va fi instalată în cazarma Cuza, la batalionul 6 vînători din Capitală, şi care va fi condusă de Comandantul acestui batalion, d. maior Const. Teodorescu.

Bacalaureaţii vor fi internaţi şi vor urma cursurile speciale pînă la 15 Septembrie.

Acei care vor fi obţinut note suficiente vor fi direct înaintaţi la gradul de ofiţeri în rezervă. De la 15 Septembrie, pînă la eliberare, soldaţii bacalaureaţi vor face manevrele.

La această şcoală vor putea fi înscrişi şi sub-ofiţerii, care vor fi dovedit aptitudine în serviciul militar.

● Duceţi-vă astă-seara la Teatrul Cinematografic Pathé-Frères (Sala Circului Sidoli). E cel mai bogat şi cel mai frumos program din câte s'au perindat pînă astăzi. Frumuseţile naturei, priveliştele fermecătoare ale Sviţerei vor rula pe pânză fidel luate de pe natura, apoi Aeronautul Lagrange, scene de pe natură luate la Paris, Roma eternul oraş, o mulţime de comedii, drame, scene de pe natură etc.

Pe lângă cinematograf: Gyp americanul, un descendinte al peilor-roşii imitând la perfecţie damele. Gyp americanul este un indigen din Canada, ce superior chiar lui Gyp în imitarea vocei femeei, gesturile, cântecul, alura femeeasca, sunt la perfecţie redate de Canadianul Gauze. O altă noutate e duetul florentin Darco, o specialitate artistică, cu desăvêrşire nouă pentru ieşani.

Mâne Duminică au loc 3 reprezentaţii: La 3 ore zina matineu cu preţuri pe jumătate la toate locurile, la 6 seara reprezentaţie în beneficiul unei şcoli şi sara la 9 reprezentaţie cu preţuri obişnuite.

De luni 25 febr. pînă vineri 29 febr. —prima săptămînă a postului mare — Teatrul Circ Sidoli suspendă reprezentaţiile.

● Ministerul instrucţiunei publice a făcut cunoscut revizoratului şcolar să puie în vedere învăţătorilor ca sumele încasate din vînzarea broşurei „Ostaşul", să le înainteze direct inspectoratului şcolar militar.

● Mîine la orele 2 d. a. va avea loc la Teatrul Naţional al treilea concert filarmonic dat de orchestra conservatorului, sub conducerea d-lui At. Teodorini.

Biletele sunt la agenţia teatrală „Thalia".

● **Ce-a auzit un prens?** Scena, a cărei autenticitate o garantăm, s'a petrecut zilele trecute, în parcursul trenului de la Paşcani la Podul-Iloaiei, într'un compartiment de clasa I-a.

In compartiment se aflau trei persoane: două din ele discutau asupra celor la ordinea zilei; al treilea, înghemuit într'un colţ, nu lua parte la discuţie.

— Credinţa mea este, zise unul, că Nababul n'are stofă de om politic; că este o patentă nulitate, ceea ce-a dovedit în deajuns, cînd a preferat intrigele acelui Griguţă, în locul activităţei d-lui Take Ionescu...

Atunci cel de-al treilea din compartiment, care şedea înghemuit într'un colţ, sări în sus şi strigă:

— Nu continua, domnule, nu continua. Nababul ie tatăl meu, Griguţă ie fratemeu şi eu am onoarea a fi: Şerban G. Cantacuzino.

Un moment de jenă. După care domnul cu apostrofa zise:

— Menţin părerea mea. Aşi mai avea multe de zis, dar regret... Trenul se opreşte la staţia la care trebue să mă cobor. Regret din suflet...

Trenul se opri. Domnul cu apostrofa se coborî.

Bieţii Prensi! Fie-care şi-a luat porţia: unul a fost huidnit; un altuf a fost împodobit cu o tinichea la coadă, iar cel d'al treilea, care „are onoarea a fi prensul Şerban", a păţit cele mai sus descrise — pentru autenticitatea cărora ne facem garanţi.

● La teatrul Regal (Pastia) va avea loc mâine seară Duminică 24 Februar prima representaţie a noului cinematograf „Edison", care se află în trecere spre teatrul imperial din Petersburg.

De menţionat că acest cinematograf, care a obţinut un mare succes la representaţia dată în Bucureşti la Ateneu pentru „Vatra Luminoasă", e altul şi cu mult superior de cît acelui ce a fost zilele trecute la acelaş teatru. Intre bucăţile din program de remarcat: Luptele cu taurii şi frumoasele andaluze.

● D. Eugen Briff, absolvent al şcoalei superioare de comerţ, a fost numit, pe ziua de astăzi, ajutor de comptabil, la prefectura de judeţ, în locul d-lui Atanasiu, care a demisionat.

● Pentru azi şi mîne au fost suspendate recrutările, care se vor continua Luni dim.—25 Februar—la comisia secţia a III-a.

● S. Sa protoereul Stamati va inspecta cu începere de la I Mart bisericile din eparhia judeţului nostru.

● D. I. Boncescu, diplomat al conservatorului de muzică şi declamaţie din Iaşi, a fost numit maistru de muzică la liceul internat, în locul d-lui Mircea Angelescu care trece în Capitală.

DIVERSE

— Din iniţiativa camerei de meserii toţi meseriaşii din atelierele C. F. R. din Iaşi, au fost convocaţi pentru Duminică, 2 Martie, la o consfătuire, în vederea modificărei statutelor casei de ajutor a căilor ferate, de oarece aşa cum sunt făcute, meseriaşii sunt foarte nedreptăţiţi.

— D. Teodor Gheorghiu, ţiitor de scripte la serviciul contabilităţei de la epitropia sf. Spiridon, a fost scos la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

In locul său va fi numit d. Al. Suţu.

— D. căpitan Popeanu Gr. din regimentul 25 infanterie din Vaslui, a fost numit comandant al companiei de jandarmi rurali din judeţul Fălciu.

— Amintim cititorilor că în astăseară are loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică o frumoasă serată, pentru care comitetul organizator pregăteşte multe surprize plăcute şi distracţii.

Muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare sub conducerea d-lui locot. Vlăduţă va da concursul său.

Tot ce are Iaşul mai ales şi-a dat întîlnire la aceasta seară.

— Ministerul de resboi a aprobat un concediu de 140 de zile, în ţară şi străinătate, d-lui căpitan I. Popescu din regimentul 25 infanterie din Vaslui.

O lecţie de Religie

Urmare

Promotorul ideei fericite ese din bancă şi începe:

„Prea iubitul nostru profesor! Informîndu-ne că astăzi este aniversarea unuia din cei mai iubiţi profesori ai noştri, credem de cea mai sfîntă datorie a noastră a-i ura, noi elevele clasei a III-a... cele mai devotate... toate fericirile...".

La vederea atitudinei solemne a întregei clase, profesorul surprins se rîdică, nedumerindu-se ce poate fi. Cîteva bufnituri de rîs mascate de tusă nervoasă, de glasuri drese făceau ca discursul să nu se poată urma în linişte. Mîinele oratoarei manevrează pe la spate solicitînd ajutorul clasei: clişeele ştiute se isprăviseră. Deodată tăcere adîncă... cuvintele muţise pe buzele iei... iar colegele de rîs şi spaimă nu mai puteau da nici un ajutor...

—„Bine, bine, urmează d-ta—zice nedumeritul profesor.

—„...fericirile, pe care D-zeu în marea lui prevedere... precum şi sfintele precepte ale sfintei religii creştine... D-zeu care a făcut cerul şi pămîntul şi stelele şi toate cele văzute şi nevăzute..., dar mai ales cele nevăzute... hm... hm...

—„Foarte bine, urmează că zici bine—încurajează smeritul profesor.

—„...pe acest D-zeu care face minuni în viaţa aceasta şi cea viitoare, noi îl rugăm ca prin sfintele taine ce am învăţat de la iubitul nostru profesor, să-i ajute şi să-l încarce de toate darurile cereşti...".

Uşa se deschide, dar în acelaş timp şi oratorul sfîrşeşte discursu-i plin de vervă retrăgîndu-se în bancă. Îngerul păzitor al clasei se întorsese.

— „Să trăiţi şi dvs. ani mulţi şi să vă bucuraţi în viaţă de roadele ostenelelor noastre"—închee profesorul.

Smerită fiecare, uitîndu-se în jos se aşează înlăturînd ochii celorlalte. Ca o descărcare electrică ar fi avut loc numai de cît dacă privirile s'ar fi întîlnit.

Ora fiind pe sfîrşit profesorul strigă catalogul:

„Alexandrescu.—Aici.—Botez aici. —Mihalcea..... Mihalcea.—S'a măritat, Domnule. Deodată ochii „iubitului profesor" se ţintesc miraţi asupra întregei clase şi glasu i se aude: „Ce aveţi azi de tot spuneţi vorbe de ruşine?"

Această observaţie dă de gîndit fetelor mult mai mult de cît tot discursul de răspuns şi de cît toate explicaţiile tainelor din lecţia trecută.

Odată catalogul strigat, timpul rămas e pentru explicarea unei noua lecţii. Tăcere adîncă. Profesorul scoate o batistă mare, mare, colorată, strînsă păturí; o desface, apucîndu-o de mijloc, o flutură pentru a-i se desface cutele; se serveşte de ea dînd loc unui sgomot ce face să răsune clasa; apoi întinde batista iarăşi pe catedră pentru a o strînge din nou, în păturí, cum a fost. Intre ultimile îndoituri ale batistei se începe explicaţia:

„In aţeastă soţietate coruptă, în care prinţipurile lipsesc si în care noi oamenii ţei păcătoşi...."

Urmarea explicaţiei tipice se pierde... Fiecare din eleve lăsîndu-se pradă iluziilor sfinte în care crede că-şi va petrece viaţa, atunci cînd va scapa dintre zidurile groase ale veşnicei instituţii.

Clopoţelul se aude. Elevele tresar ca dintr'un semn greu... Profesorul se ridică şi ese lăsînd în urmă-i plăcute amintiri.

Maria C. Buţureanu
Institutoare

Vaccinări şi revaccinări
cu limfa garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 13

LABORATOR SPECIAL
PENTRU
Analize medicale
Dr. Med. Ioan Nimereanu
Pentru a putea răspunde tuturor cererilor îşi asociază şi pe
Dr. Med. P. COSTIN
Medic secundar de spital
Iaşi strada Lăpuşneanu No. 10

De Vînzare
FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** şi **GRÂU**, presate pe moşia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enăşescu *gara Larga.*

Ultime informaţii

Graţierea d-nei Vasiliu. — La parchetul general al curţei de Apel a sosit astă-zi o adresă a ministrului justiţiei prin care se anunţă că M. S. Regele a semnat decretul pentru graţierea doamnei Maria Vasiliu-Sion.

Parchetul, la rîndul seu, a înştiinţat despre aceasta direcţia penitenciarului din Iaşi. D-na Vasiliu a fost pusă imediat în libertate.

*

D-na Vasiliu, care a atentat la viaţa soţului ei, a fost condemnată de curtea cu juri în Iaşi, în sesiunea din Noemvre 1907, la 5 ani inchisoare.

Recursul ei, care s'a judecat la 23 Ianuar la s. II a Curţei, a fost respins şi de atunci s'a întreprins campanie pentru graţiarea d-nei Vasiliu.

M. S. Regele a binevoit a lua în seamă diferitele petiţiuni ce au fost adresate, în această privinţă, de cetăţenii din Bucureşti şi din Iaşi şi după cum am mai spus, a semnat eri decretul de graţiare.

● Din noua serie a învăţătorilor chemaţi pentru examenul de înaintare pe loc pentru mîine, fac parte următorii:

Dumitrescu Sava (R.-Sarat), Dimitriu Constantin (Iaşi), Filipescu Grigore (Botoşani), Gafencu Alex. (Botoşani), Gavrilescu Neculai (Neamţ), Georgescu Neculai (Iaşi), Ghiorghiasa Petru (Suceava), Gheorghiu Const. (Tecuciu) Gheorghiu Ioan (Roman).

Aceştia vor da examen înaintea comisiunei I-a, iar la comisiunea a II-a sunt următorii:

Dimitrescu Ioan (Tecuci), Dimitrescu D. Teodor (Bacău), Dodon Ioan (Iaşi), Filon Natalia (Fălciu), Gaşpar Georghe (Iaşi), Gavrilescu Ioan (Suceava), Georgescu Ioan (Roman), Gheorghiescu Gh. (Iaşi) şi Gheorghiu N. (Roman).

● Examenul de sub-ofiţeri de administraţie, care se ţinea obicinuit în Iaşi, se va ţinea pe viitor numai în Capitală.

Primul examen va fi la 24 Martie a. c.

● **In chestia focului de la liceu.**—Ancheta în chestia focului de la liceul Naţional continuă să se facă de către dl. sub-comisar P. Costinescu, de la comisia I-a, care a fost însărcinat cu cercetările.

Nimeni nu mai stă la îndoială că fapta criminală se datoreşte unor elevi, — dovadă filele din caietul de drept roman, găsite unse cu gaz la locul unde se pusese focul.

D. sub-comisar Costinescu a făcut, după cum am mai anunţat, o descindere la elevul Eugen Dron, din cl. VI, după indicaţia dată de direcţiunea liceului, care elev fu bănuit din primul moment de oarece fusese eliminat din şcoală pentru rea purtare. La locuinţa acestuia s'a găsit nişte file dintr'un caiet de drept roman, care pare a avea asemănare cu crîmpeile arse pe la mărgini şi care au fost găsite la locul unde se pusese incendiul.

Sub-comisarul a luat un interogator elevului Dron, care a declarat că nu cunoaşte crîmpeile de hîrtie arse pe la mărgini, nici nu ştie de provenienţa lor. El spune că a venit acasă pe la 5 ore d. a., că la 6 şi jum. s'a dus să ia masa la Sf. Spiridon, de unde s'a reîntors curînd şi n'a mai eşit prin oraş, ci a stat şi şi-a preparat lecţiile până la orele 11 noaptea cînd s'a culcat.

Gazda sa, d-na Levando, moaşă, declară însă cu totul altfel: ea spune că dela orele 9 seara a observat întuneric în camera lui Dron, aşa că cele spuse de elev nu se potrivesc cu cele declarate de d-na Levando.

Astă-zi dl. sub-comisar Costinescu a mai făcut încă cîteva cercetări, încheind un proces-verbal de cele constatate până acum.

Mâine afacerea va fi înaintată parchetului, care va numi un expert care să constate dacă în adevăr scrisoarea de pe filele găsite la liceul Naţional se potriveşte cu acea din caietul găsit acasă la elevul Dron, din care se crede că au fost luate.

● Luni 25 Februarie, d. căpitan Oprescu Mincu, din serviciul de stat major al corpului 4 de armată, va ţinea în sala cercului militar, o conferinţă, tratînd despre: „Bătălia de la Şaho".

La această conferinţă vor asista toţi ofiţerii din garnizoana locală.

● D. căpitan Batîr Dumitru, din regim. 25 infanterie, a fost trecut în poziţie de retragere pe ziua de 18 Februarie pentru infirmităţi.

● Operaţiunile de recrutare la Tg. Frumos au luat astă-zi sfîrşit.

Comisiunea de recrutare a fost prezidată de d. Kernbach, prefectul judeţului.

● Primăria, prin o adresă către rectoratul universităţei, cere să i se permită a instala pe locul universităţei, ce e vecin cu grădina, depozitul de material necesar lucrărilor de canalizare în vederea aducerei apei de la Timişeşti, ce vor începe a se face de la 1 Martie pe strada Carol.

● In urma începutului de rescoală ţărănească, ce a avut loc Duminecă în Vutcani, judeţul Fălciu, d. procuror general a plecat ieri seară la Huşi, în anchetă.

● D-na Vasiliu-Sion, a fost eliberată din penitenciar astăzi, Sîmbătă, la orele 1 şi jum.

Cînd i s'a comunicat decretul de graţiare, d-na Vasiliu şi-a făcut cruce şi a zis: „bine că a dat D-zeu".

Decretul poartă numărul 476 din 22 Februarie.

◕ Astă-noapte un incendin a izbucnit la casele locuitorului Gheorghe Fantaziu, din comuna Stînca Sculeni.

Focul a distrus casele, un grajd şi mai multe instrumente agricole.

Din cercetările ce s'au făcut s'a constatat că doi copii ai numitului locuitor s'au urcat în podul caselor cu o lumînare aprinsă pentru a căuta ceva şi din nebăgare de samă nişte cînepă a luat foc.

Primarul acelei comuni a intervenit pentru ajutarea nenorocitei familii, care e compusă din 11 suflete.

● Dialog delicios.

D. C. N. Paraschivescu, membru în clubul liberal, s'a întîlnit astăzi cu d. Gr. Buicliu, candidatul liberal la col. I de Senat.

— Cine te-a pus, cc. Grigore, să te vîri în foc? Lupta ce se dă ie viguroasă şi eu cred că d-ta nu mai eşti pentru lupte viguroase.

— Apoi de... respunde candidatul: m'au pus alţii, eu n'am voit.

— Şi pe mine mă pun alţii să merg cu ei la petrecere. Dar eu refuz. Şi ştii de ce? Fiind-că şi eu, ca şi d-ta, nu mai suntem pentru lupte viguroase.

● Astă-zi urma să aibă loc alegerea a doi membri şi doi supleanţi, ca reprezentanţi ai proprietarilor din Iaşi, în comisia regională.

Intervenind un protest, după care lista alegătorilor, intocmită de administraţia financiară, n'ar fi legală, alegerea s'a amînat.

● Ziarul energicului barbat „din primul moment" anunţă ieri un eveniment judiciar, care „din primul moment", a făcut enormă sensaţie.

Ziarul acela snunţă în adevăr că un individ, care a fost condemnat de tribunalul Iaşi la închisoare, a făcut *recurs* la curtea de Apel şi că acesta a respins *recursul*.

După proprietarul ziarului, care „din primul moment" al aşezărei sale pe banca ministerială, a declarat Camerei, cu mult curaj civic, că instituţia juraţilor este „garantată de constituţie"—de ce nu s'ar spune în ziarul seu că la curtea de Apel se fac recursuri şi deci, la curtea de Casaţie—apeluri.

Că dacă a fost şi lumea pe dos cînd excelentul bărbat al „primului moment" a fost făcut sfetnic regal.

● Autorităţile din Iaşi, cari credeau că fostul bancher Leff va fi predat zilele acestea autorităţilor romîne la Predeal, sunt greşite în socotelile lor.

Leff a fost predat acum cinci zile autorităţilor francese la Nissa, aşa că sosirea sa în Iaşi va mai dăinui cîte-va septămîni.

● **Judiciare.**—Ambele apeluri în acţiunea pentru punerea sub interdicţie a d-lui G. Exarcu au fost junctionate. Termenul judecăţei ie la 11 Mart.

— D. I. Şeptelici, din grefa camerei de punere sub acuzare, va fi numit ajutor de grefier la secţia II-a a tribunalului.

— In falimentul fraţilor Steuermann din Piatra N. judele sindic de acolo a cerut anularea actului prin care tovărăşia d'intre numiţii şi firma Fondianer din Piatra şi Carol Bendel din Galaţi, a fost declarată desfăcută.

Atît tribunalul de Neamţ, cît şi curtea s. I au respins intervenţia judelui sindic din Piatra.

● Conferinţele lunare ale institutorilor repartizaţi în secţiunea a IV vor continua mîne, Duminică. La orele 2 domnişoara Lucia Popescu va ţinea o conferinţă intimă „o lecţiune practică", la şcoala Vasile Conta din Nicolina, sub preşidenţia domnului director al acelei şcoale Apostol. In conferinţa publică va vorbi d-ra institutoare Sofia Teodorescu.

● D. dr. Stefănescu, fost intern la spitalul din Galaţi, a fost numit medic intern la sanatoriul sfînta Maria, din strada Zmeu.

● I. P. S. Sa Mitropolitul Partenie care se află în capitală, se va reîntoarce în Iaşi, Luni dimineaţă.

● **Ştiri militare.**—Ministrul de resboi va propune în curînd modificarea art. 19 din legea posiţiei ofiţerilor în sensul următor:

Oficerul din activitate sau disponibilitate este trecut în rezervă din oficiu pentru limită de vrîstă după cum urmează:

Generalii de brigadă la 60 de ani, în loc de 63 cum era până acuma.

Generalii de divizie la 63 în loc 65 cum era până acuma.

— Prin punerea în aplicare a acestei legi, următorii Generali urmează a fi trecuţi în rezervă pe ziua de 1 Aprîl. a. c.

D-nii General Vasiliu I. Năsturel comandantul corpului I-iu de armată, Craiova. Generalul Gigurtu Petre comandantul Diviziei II, Craiova. Generalul Cica C-tin comandantul Divizii 3-a Tărgovişte. Generalul Zosima Gr. comandantul Divizii 9-a Focşani. Generalul Lăzărescu Em. comandantul Brigazii 6-a infanterie. General d-tor Demostene Inspectorul general sanitar.

— Tot pe ziua de 1 April vor fi trecuţi în rezervă următorii ofiţeri superiori: Colon. Cruţescu H. comandantul Brigadei 3-a inf., Col. Stroescu comand. Brig. 4 de artilerie, col. Popazoglu comand. reg. 32, col. Tarnoschi I. comand. reg. Ştefan cel mare No. 13, Lt.-col. Cerchez comand. reg. Rovine No. 26 pentru limită de vrîstă, şi 6 maiori al căror nume ne scapă.

— Următoarele dislocări de trupe se vor face pe ziua de 1 April a. c.: Batalionul 1 geniu din reg. 2 geniu va veni şi lua garnizoana în Iaşi în locul batalionului IV vănători care va trece la Huşi.

— D. Locot. Colonel Anastasiade Const. va fi mutat ca director al Şcoalei de fii de militari, în locul d-lui L-t Colonel Lupan, care urmează a fi mutat la trupă şi Maior Liciu ca sub-director în locul d-lui Maior Frim. Maior Văitoianu ca director al Scoalei de fii de militari din Craiova.

— Pe ziua de 1 April vor fi avansaţi următorii oficeri superiori:

La gradul de colonel.

D-nii, L-t Colonel Niculescu Marin şeful de stat major al corpului IV de armată. L-t Colonel Simionescu Staur comandantul Batalionului de Grăniceri. Lt. Colonel Văitoianu din Minister. Lt. Col. Panaitescu din Reg. I Geniu. Lt. Colonel Burgelea Comandantul Reg. Suceava. Lt. Col. Gheorghiu Comandant. Reg. Roman. L-t Colonel Cernătescu din Reg. 13 care va fi mutat la Tulcea, în locul colonelului Şendrea, ce va trece la Giurgiu.

● Teatrul Regal (Pastia), Duminica 24 Februarie 1908, prima representaţie dată de noul Cinematograf Edison din marele program compus din 12 nnmere de remarcat: Mari lupte cu taurii, din mizeriile vieţei pariziene, mare dramă de actualitate. Frumoasele Andaluze, Aventurile Tinereţei etc. etc., Scenă de un humor irezistibil.

Preţurile locurilor: Loja 7 lei, loc rezervat 1.50, stal 1 1 leu, Balcon 50 bani. Inceputul la 9 ore seara precis.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei

Bucureşti 23 Fevruarie

O vorbă a d-lui Sturza

Bucureşti.—Mai mulţi senatori plîngîndu-se d-lui Sturza de faptul că aplicarea măsurilor în privinţă islazurilor merge foarte greu, au primit de la d-sa următorul respuns:

—*„Cine nu mîntuie cu chestia islasurilor pînă la 1 Martie nu este bun romîn".*

In chestia casei rurale

Bucureşti.—D. Vintilă Brătianu a avut o vie explicaţiune cu dl. Anton Carp, ministrul domeniilor şi i-a pus în vedere că dacă modificările principiale propuse de opoziţie vor fi admise, d-sa la reîntoarcerea proiectului la Cameră va demisiona din funcţiunea de raportor al legei şi va combate modificările aduse.

E interesant cu această ocazie să menţionăm că amendamentul al 4-lea propus de Carpişti cuprinde în esenţă ideia preconizată de dl. Take Ionescu la discuţia generală a proiectului cu privire la natura funcţionărei acestei bănci.

Se pare insă că oare cari modificări tot vor fi aduse acestei legi şi că ele vor fi rezultatul nu a unui acord cu opoziţia ci ca o urmare a dorinţelor majorităţei, manifestate in secţiile senatului.

O explicaţie

Londra. — Inainte de şedinţa Camerei comunelor a avut loc în sala primului ministru un consiliu de miniştri în care s'a decis asupra răspunsului pe care lordul Asquith îl va da la interpelarea cu privire la scrisoarea Impăratului Germaniei.

Scoborîre de scompt

Berlin.—Banca imperiului a scoborît pe ziua de astăzi scomptul la 5 jum. la sută.

Accident

Paris. — Ministrul Bartoux a fost victima unui accident, fără urmări grave însă.

Trăsura în care se afla el şi care mergea cu o iuţeală foarte mare s'a isbit de un felinar şi s'a sfărămat.

Ministrul s'a ales cu cîteva contuziuni care'l vor sili să stea în casă cîteva zile.

Senatul

Bucureşti.—Pe banca ministerială d. Sturza.

D. dr. Jugureanu cere să i se puie la pispoziţie actele cu privire la neregularităţile petrecute cu ocazia tragerei loteriei din Noembrie.

D. Polizu Micşuneşti ia cuvîntul în discuţia generală a proiectului pentru reforma administrativă. D-sa spune că principiul descentralizărei administraţiunei comunale nu poate fi adus la împlinire dintr'o dată. Trebueşte însă vreme pînă cînd starea moravurilor de la noi să poată permite ca legiuirea în materie de ordine administratîvă să corespundă cu cerinţele indicate de constituţie.

Şedinţa continuă.

Camera

Bucureşti.—Inainte de deschiderea şedinţei generoşii povestesc despre explicaţia violentă care a avut loc între d-nii Anton Carp ministrul domeniilor şi Vintilă Brătianu, raportorul legei casei rurale.

La deschiderea şedinţei d. I. Lahovary spune că în constituirea listelor de alegători pentru alegerile comisiunelor regionale se procedează contrar dispoziţiilor legei tocmelilor agricole.

Astfel la întrunirea de eri dela prefectura de Ilfov cînd trebuia să aibă loc o consfătuire în vederea alegerilor comisiunilor regionale pentru acel judeţ, a constatat că în lista de 100 alegători sunt cuprinşi şi 11 ţarani, — ceeace este contra modului cum ar trebui să fie constituite aceste liste.

D. Procopiu spune că acei ţărani au dreptul să figureze în liste întru cât sunt tot aşa de impuşi ca şi proprietarii.

Ministrul de interne lipsind anunţă că'şi transformă întrebarea în interpelare.

Din această cauză se observă o vie agitaţie în cameră şi o mare pornire a majorităţei în contra interpelatorului şi a prietenilor săi.

D. Al. Şmeltz anunţă o interpelare asupra condiţiunilor în care funcţionează soc. romîno-americană.

La ordinea zilei este interpelarea d-lui Enăşescu cu privire la legea tocmelelor agricole. Ea nu poate fi desvoltată, fiind-că d. Sturdza nu e de faţă.

Şedinţa continuă.

Primăria Oraşului Bacău

PUBLICAŢIE

No. 625 Februarie 21

Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 14 Martie 1908 la oara 4 p, m, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise în localul acestei Primării, pentru scoaterea în vânzare spre exploatare, pe period de (5) cinci ani incepător de la 1 Septembrie 1908—1 Septembrie 1913, a suprafeţei de 62 hectare şi 600 m. p. din pădurea Ketriş proprietatea spitalului Pavel şi Ana Cristea, situată în Comuna Tamaşi acest Judeţ; care este evaluată lei 21230.70.

Condiţiile se pot vedea la Primărie în toate zilele.

Concurenţii la licitaţie vor depune o garanţie de 3000 lei în numerar sau efecte publice garantate de stat.

Dispoziţiile art 72-83 din legea de comptabilitate sunt obligatorii.

Primar **L. Sakelary**

Secretar *Em. Samurian*

DE INCHIRIET

DE LA SF. GHEORGHE, apartamentul de-asupra băcăniei Iarmacov.

A se adresa la băcănie.

BANCA AGRICOLA.—BUCUREŞTI

Adunarea Generală ordinară pe anul 1907

CONVOCARE

In baza art. 38, 41 şi 42 din statute D-nii Acţionari ai Băncei Agricole sunt convocaţi în Adunare Generală Ordinară în ziua de Duminecă 24 Februarie (8 Martie) 1908 orele 5 p. m. în salonul Băilor Eforiei.

Pentru a lua parte la această adunare D-nii Acţionari trebue să depună acţiunile lor pînă la 18 Februarie (2 Martie) 1908 ora 6 p. m.

IN BUCUREŞTI:

La sediul Băncei Agricole, Palatul Dacia-Romania, Str. Lipscani No. 1.

IN JUDEŢE:

La sucursalele şi agenţiile Băncei Agricole.

Persoanele cari au acţiunile lor în deposit liber sau în garanţie la Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni sau la alte Autorităţi sau Casa publice vor putea deepun în locul acţiunilor, recipisele sau adeverinţele Caselor respective.

Vor fi de asemenea admişi a lua parte la Adunare D-nii Acţionari cari vor avea depuse în păstrare sau în gagiu acţiunile lor la Banca Naţională sau la altă Casă de Bancă particulară din ţară sau străinătate, pe baza adeverinţelor ziselor Case de Bancă.

După 18 Februarie (2 Martie) 1908 nu se mai primeşte nici o depunere.

Conform art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot; numărul voturilor este nelimitat.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea bilanţului anului 1907 şi descărcarea Consiliului de Administraţiune de gestiunea sa.
2. Intrebuinţarea beneficiului şi fixarea dividendului.
3. Alegerea a cinci membrii în Consiliul de Administraţiune în locul d-lor Al. Băicoianu, Th. Gh. Rosetti, Contra Amiral V. Urseanu, S. Somănescu şi I. Pr. Dumitrescu eşiţi la sorţi.
4. Alegerea a 3 Censori şi a 3 Supleanţi pentru anul 1908.

Atît Administratorii cît şi Censorii şi Supleanţii lor, sunt reeligibili. (art. 22 şi 36 din statute).

Adunarea Ganerală Ordinară se va considera constituită şi va putea valabil decide asupra ordinei de zi cînd vor fi faţă un număr de acţionari reprezentînd o treime a capitalului social.

Dacă în ziua fixată nu se va fi prezentat capitalul cerut Adunarea se va amîna, fără altă încunoştiinţare, pentru ziua de Joi 28 Februarie (12 Martie) 1908 la aceiaşi oră, şi în această zi ea va decide oricare ar fi capitalul reprezentat. (Art. 48 din Statute).

Consiliul de Administraţie.

Bucureşti I (14) Februarie 1908.

DE ÎNCHIRIAT

7 odăi şi o bucătărie sau 4 odăi şi o bucătărie în strada Nemţească 8. A se adresa alături la D-nul I. Goldştern.

NOUA ŞI PRINCIPALA

Colectură Romană

TH. P. MAXIMOVICI. IAŞI

Inştiinţează pe numeroşi sei clienţi **că sau pus în vînzare**

Lozurile clasei a 3-a

Şi în vederea terminului scurt de oarece tragerea va avea loc la

25 şi 26 Februarie 1908

să se grăbească cu trimitirea banilor pentru reinoirea biletelor **cel mai tîrziu până la 17 Februar.**

Câştigul Principal în caz norocos

Lei—80,000—Lei

Preţurile la clasa 3-a

1/8	Una optime	4.50
1/4	Un sfert	9.00
1/2	Una jumatate	18.00
1/1	loz întreg	36.00

Farmacie se caută în arendă cu începere de la ori ce dată sau chiar de la sfît Gheorghe a. c.

Adresa: **C. Păun** *farmacist*
Biserica Barnovschi, I

DOCTOR SUZANA WECHSLER

Boli de femei.—Faceri.

Consult. 2—4 p. m. Căpitan Păun

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumàtate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează servicin cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurâri atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

Sirop Codéine Tolu Zed

SIROPUL D-ului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** şi **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi, cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IASI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

—Casa de incredere—

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi.

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Asemenea primesc spre expediare la America bagaje şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

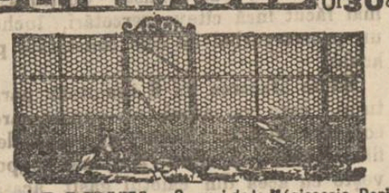

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre...	0f25
Châssis de couche, depuis.....	7 »
Paillasson pour abeis, le mètre carré...	1 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Places.....	7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 373.—Marți 26 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ème candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțilală a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

ȘANTAJ POLITIC

In goana lor nebună după partizani, văzînd că tot grosul partidului a trecut de partea șefului conservator-democrat, vechii noștri amici, cantacuziniștii, aliați cu fracțiunea junimistă, au început a se deda pînă și la șantagii!

Să ne explicăm.

La o întrunire din București, un membru, nu de duzină, al grupului carpist, a spus tuturor celor adunați la întrunire, că, în mai puțin de un an, d. P. P. Carp va fi chemat la putere, fiind imposibil liberalilor, în starea actuală de lucruri, de a conduce mult frînele guvernului.

Pe de altă parte, un ziar ocult al fracțiunei cantacuziniste, pretindea a ști din sorginte oficioasă, că Suveranul a dat a înțelege că d. P. P. Carp va fi chemat de a forma viitorul cabinet conservator!

Insinuarea aceasta, pe lîngă că este un șantaj politic, dar e în același timp și lipsită de bunul simț și nepoliticoasă față de coroană. Căci, ar trebui să cunoască, mai ales junimiștii, un fapt care nu-i un secret pentru nimeni, că Suveranul înclină în totdeauna nu pentru fracțiuni politice ci pentru partide, atunci cînd e vorba de a încredința frînele guvernului.

Și cum în 1905, cînd partidul conservator, care avea pe d. Take Ionescu cu numeroșii prieteni politici, a fost chemat să guverneze, iar pe șeful junimist nici nu l'a consultat macar, tot astfel i s'ar putea întîmpla și acum, de oarece întru nimic nu s'a schimbat mai în bine situațiunea politică a grupului d-lui P. P. Carp față de ceea ce era în 1905.

Dar, paralel cu această campanie de insinuări și adevărate șantagii politice, avem niște articole cu un caracter antidinastic publicate de o obscură foiță a d-lui Mișu Cantacuzino prin care, voind a complecta discursul d-lui Gr. Cantacuzino de la Slatina, amenință pe d. Take Ionescu cu soarta ministrului Franco din Portugalia, și implicit pe gloriosul nostru Suveran, cu soarta lui Don Carlos al Portugaliei!!

Tot d. Gr. Cantacuzino, într'o altă cuvîntare a sa, vorbind de dinastia domnitoare, face niște aluzii inconștiente în transparența lor, la soarta regelui Alexandru al Serbiei.

Dacă la toate aceste deșanțate aluziuni și amenințări, adăugăm proza josnică a ziarelor „Epoca" și „Evenimentul", cel dintăi inspirat de bine cunoscutul d. Nicu Filipescu, iar cel de al doilea condus de insuficientul în politică d. Dim. Greceanu, cărora nu le scapă o singură zi fără a nu căuta să murdărească, cu proza lor lipsită de cea mai elementară urbanitate stilistică, pe fruntașii partidului conservator-democrat, atunci nu e nevoe ca cine-va să fie profund psiholog pentru a înțelege și pătrunde starea lor morală, complecta lor zăpăceală.

Natural că asemenea procedeuri lipsite de ori-ce calificare, sunt privite de tot ce e suflare romînească cu disprețul meritat.

Natural că nimeni nu dă atențiune unor asemenea inconsciente și criminale ergotări ale unor desperați politici, cari văd că s'au dus de rîpă cu politica ce o fac, dînd naștere fără voia lor, marelui partid conservator-democrat, partid puternic și plin de viitor.

Nu-i mai puțin adevarat însă, că pentru prima oară vedem ridicîndu-se la rangul de dogmă socială și mijloc de luptă, cel mai uricios șantaj politic ce a putut imagina vre-o dată cine-va. Căci, cu toată revolta sufletească ce ne cuprinde, cum putem califica mai blînd asemenea procedeuri ale oamenilor politici carpiști și cantacuziniști, precum și a presei cantacuziniste și junimiste, de cît șantaj politic?

Căci, a spune de la tribuna întrunirilor în scopul de a aduna partizani, că peste un an d. P. P. Carp va fi chemat să formeze cabinetul conservator; a permite presei tale să pună în gura Suveranului cuvinte neadevărate că pentru formarea viitorului guvern conservator, va chema pe d. P. P. Carp iar nu pe d. Take Ionescu; a strecura prin aceiași presă din capitală sau provincie, infamii și insinuări la adresa Suveranului și a d-lui Take Ionescu, amenințîndu-i cu soarta lui Don Carlos și a ministrului Franco; a te servi de calomnii la adresa administrației comunale a fostului primar Gh. Lascar, numai pentru că este un serios adversar cu puternice simpatii la col. I de Senat din Iași și aceste calomnii să le debitezi în scopul de a descredita administrația lui comunală, cu credința naivă că ast-fel ai putea să-ți recrutezi mai multe voturi, pentru alegerea de la 9 Martie, aceste procedeuri în ori-ce limbaj din lume nu pot fi calificate de cît cu titulatura ce am dat'o de la început: aceia de *șantaj politic*.

Mare trebue să fie slăbiciunea și dezorientarea acestor reacționari, ca ei, cari au pretențiunea de a monopoliza formula *„asdnărei moravurilor"*, să cadă atît de jos pe scara celor mai elementare moravuri de cinste și demnitate politică.

Triste mijloace de luptă!

Lascar Antoniu.

?

Niciodată poate o alegere nu s'a prezentat, în țară la noi, în condițiile extraordinare în care se prezintă alegerea de la 9 Martie.

Colegiul, cel mai luminat din țară poate, va avea să se pronunțe și să dea asentimentul său, nu numai pentru un partid sau altul, ci și pentru—ceea ce este foarte rar la noi—ideile reprezentate de acel partid.

Se făuresc legi de o importanță covîrșitoare; se propun spre experimentare leacuri menite a remedia relele profunde care ne bîntuie și chemate a readuce pacea socială; pe de altă parte, se pune în discuțiune formațiunea de noui partide și se tinde la justificarea lor și la discalificarea tendințelor reacționare și învechite.

Atîtea lucruri și probleme vor influența alegerea de la 9 Martie — și ochii țărei întregi vor fi ațintiți asupra lașului, care prin glasul celor mai luminați ai săi cetățeni va spune, în mod hotărît, ceea ce este admis sau repudiat, care soluție corespunde mai bine remediărei lucrurilor.

Și în astfel de împrejurări importante, cînd intră în luptă toate partidele și toate rezervele lipsesc, s'au eclipsat cu desăvîrșire naționaliștii noștri.

Acum cîtva timp acești domni s'au afirmat ca partid, au publicat un program chiar. De ce nu intră în luptă pentru alegerea de la 9 Martie? Cînd votul va fi atît de decisiv asupra tuturor problemelor mari care agită țara, tocmai ei naționaliștii, care au monopolizat soluțiile sănătoase, tendințele democratice, dragostea de țară și neam, ei, cerberii națiunei, să nu facă apel la sufragiile cetățenilor, să nu lupte la prima alegere importantă ce se prezintă, de cînd s'au afișat ca partid?

De ce vă feriți de la luptă d-lor naționaliști? De ce nu pune candidat, pentru alegerea de la 9 Martie, partidul condus de d-nii Iorga și Cuza?

Logica d-lui Dim. A. Grecianu

— De ce n'a dat d-sa pe la Primărie —

Ori-ce s'ar zice logica candidatului carpist este la înălțimea inteligenței sale.

Dacă campania de calomnii din „Evenimentul", dusă sub auspiciile și cu autorizarea d-lui Dim. A. Greceanu, invederează o fenomenală rea credință— ea nu dovedește mai puțin ce logică de fier prezidă la acțiunele fostului ministru al justiției.

Reaua credință apare evidentă cînd cineva citește documentele în „afacerile Chirilă și Șerban"—documente care au părut d-lui Dim. Greceanu suficiente— recunoaștem că în definitiv nu-i vina d-sale dacă se lasă așa de ușor convins—pentru ca să scrie că sub „administrația lui Lascar s'au tolerat lucruri care au dăunat interesului comunei".

Logica apare și ea evidentă cu ocazia argumentărei. Intr'adevăr, la întrebarea noastră de ce d. Greceanu n'a dat pe la primărie cît timp a fost consilier comunal —candidatul carpist respunde prin pana unui Stroja oarecare:

— „Nu m'am dus fiind-că știam că se petrec lucruri necurate la primărie".

Iar la somația d-lui Lascar, d. Greceanu scrie, sub propria-i iscălitură:

— „După cum ca ministru te-am aparat de pe banca ministerială cînd un senator a atacat administrația comunală, tot astfel etc. etc.".

Vra se zică cînd ca ministru apărai administrația d-lui Lascar, nu știai nimic din cele ce s'au petrecut. Atunci de ce înainte de a ajunge ministru, fiind consilier comunal, n'ai dat pe la primărie?

Mă rog, știai sau nu știai — d-le Greceanu? Dacă știai, atunci de ce ajuns ministru ai aparat administrația în chestiune —dacă nu știai, de ce n'ai dat pe la comună?

Ce s'a făcut cu logica d-tale, d-le Greceanu? Și nu crezi că trebue să te explici? Și nu crezi oare că nu șade frumos să spui că te-ai lasat convins de tovărășia Havas-Ghiță Baltă-Stroja, ca să-l decretezi pe Gheorghe Lascar necinstit?

Și dacă ie vorba să culegi informații de la ast-fel de personagii—de ce mai bine n'ai întrebat pe feciorul d-tale de casă—**care era și funcționar al primăriei, în acelaș timp detașat numai cu serviciul la d-ta,**— *cît de migălos și perspicace primar a fost d-nul Gheorghe Lascar? Acesta ți-ar fi putut spune mai multe de cît tovărășia mai sus menționată.*

Dar dacă nu s'a dus pe la primărie, să vedem, nu cumva d. Greceanu se ducea pe la Epitropia Sf. Spiridon?

Aceasta pentru mîine.

OAMENI ȘI LUCRURI

Unde și cum triumfám...

Soarele ne-a înșelat cu mîngăieri trecătoare; ne-a dăruit cîte-va dup'amiezi de primăvară, ne-a surprins cu cîte-va buchețele de flori pe sinuri de fecioare,—dar s'a ascuns din nou îndărătul norilor de iarnă, ne-a fost din nou răpit de vînturile reci și capricioase.

Pentru că noi nu suntem d'intre oamenii norocoși cu o țeară binecuvîntată de un soare etern, de o primăvară neîntreruptă. La aceasta mă gîndeam eri, desfăcînd un mic pachet de ziare primite de unul din redactorii ziarului din partea unui cetitor prieten tocmai din acele încîntătoare depărtări, unde ca mulți alții, a plecat să petreacă sub farmecul climatului dulce, la Nizza.

Ce fericit locaș și ce fericiți muritori! Se pare că e o imagine a vechiului și imaginarului paradis pămîntesc, lăsat spre amintire ori spre mîngăiere; se pare că acolo e realizat idealul unei vieți liniștite, în mijlocul unor privelști cari aduc uitarea, plăcerea, poezia; cari dau sufletului omenesc clipe de fericire reală și profundă, ștergînd din minți ori-ce gînd de suferință, orice nour de îngrijorare.

Ziarele ne dau în amănunțimile cele mai picante și în imaginile cele mai suggestive descrierea pitorească a carnavalului care a avut loc în aceste din urmă zile.

Vedem par'că orașul—„Nizza la bella" —preschimbat într'o vastă grădină; peste tot—podoabă de trandafiri și de garoafe, de hyacinți și mimoze; peste tot flori de Mai, flori pe străzile și casele încununate iar zidurile grădinilor dispar sub verdele de glicinii și pelargonii.

Migdalii au înflorit din Ianuarie. Atunci cînd pe aici gerul ne strîngea în ghiarele lui, țărina de acolo era fecundată de sărutările unui soare dulce și blînd, iar oamenii rezistau pe malul mării, prin grădini și în balcoane. Iar acum— apoteoza, carnavalul, care anunță sosirea adevaratei primăveri, carnavalul sgomotos, bogat, serbătoarea infrățirii oamenilor cu florile, a omului cu natura cea mai bogată, cea mai darnică, cea mai risipitoare de frumuseți.

...Cîți vor fi din țeara noastră pe acolo, nu putem ști întocmai; dar știm că sunt. S'au dus să guste acolo deliciile soarelui etern, s'au dus să-și cumpere cîte-va săptămîni de liniște și de plăcere, de priveliști superbe, de raze și de uitare. Ceea ce încă se cuvine să știm este că și în acest an țeara noastră—ca și în anul trecut — a repurtat un succes; domnișoara Lily, una din Mițele capitalei, a repurtat cu trăsura ei decorată un enorm succes. Ziarele ne arată fotografia eroinei, trecînd, ca o apoteoză vie, floare blondă într'un morman de flori roșii și albastre și atrăgînd admirația tuturor. Firește, ziarele nu-i spun simplu Lily, cum îi spun bucureștenii, ci Lily de Gh... și serbătoresc astfeliu pe romînca frumoasă.

Pe aceste vremuri tulburi e o mîngîiere par'că să vezi că și în anul acesta—ca și în anul trecut—am putut avea și noi micul nostru triumf în lumea mare.

Salutați, Romîni! Trece solemn și mîndru, cortegiul d-rei Lily; al nostru e triumful ei...

Rodion

Răspunsul „OPINIEI"

la calomniile contra d-lui GH. LASCAR

Seria calomniilor continuă. Atacurile se fac cu o rea credință fenomenală, prin întortochieri și suprimări de acte.

Evenimentul *servește, cum crede mai bine, candidatura d-lui Dim. A. Greceanu. Ziarul în chestiune continuă calomniile în potriva unuia dintre acei oameni, care nu are alt cusur de cît doar că a muncit pentru interesul comun, și a adus Iașului servicii mari și reale pe care iașanii le cunosc în deajuns.*

Dar să trecem la fapte. In primul loc publicăm scrisoarea ce ne-o adresează amicul nostru G. D. Șerban—care explică pe larg peripețiile unei pretinse „afaceri" de care se ocupă ziarul d-lui D. Greceanu, în ultimul său număr.

Iată acea scrisoare:

Ziarul *Evenimentul*, No. 22 din 24 Februarie a. c., ocupîndu-se, din spirit de concurență, a combate candidatura d-lui Gh. Lascar la alegerea de la 9 Martie, pune în sarcina activității acestuia, ca fost Primar al Iașilor, o serie de fapte, unele mai ridicule de cît altele, printre care se găsește și invinuirea, că m'ar fi favorisat la exproprierea imobilelor mele din strada Anastasie Panu No. 63 și 67, și strada Dreaptă No. 1.

Intenționata resturnare a faptelor și adevărului, mă silește a răspunde, nu pentru a apara pe d. Gh. Lascar, a cărui cinste nu poate fi bănuită, dar spre a restabili adevărul, căci restabilirea adevărului este necesară mai cu samă în campanii electorale, cînd un candidat ar putea profita aducînd calomnii, pentru *a se ascunde insuficiența ca și ne-pregătirea politică a altui candidat.*

Imobilele mele sus citate, formează colțul d'intre strada Dreaptă și Anastasie Panu, acoperind vederea Bisericei, monument istoric al sf. Nicolae Domnesc. Incă de la restaurarea acestei biserice, s'a conceput planul a se dărîma, prin expropriere, toate imobilele, cari încunjoară zisa biserică. Cum, însă, Primăria Iași, era lipsită de mijloace, planul exproprierilor suferise mai multe schimbări. Astfel că în anul 1898, se decisese a se face o expropiere parțială, care atinge numai o mică parte din imobilul meu de la colțul stradelor Dreapta și Anastasie Panu și întreg imobilul de la No. 67, strada Anastasie Panu.

Se întîmplă că la începutul lunei Noembrie 1898, două zile după alegerea colegiului I comunal, alegere la care candidasem pe aceiași listă cu d. Greceanu, în opoziție, un incendiu să distrugă imobilul meu de la No. 67 str. Anastasie Panu și atingînd și o aripă a imobilului de la No. 63. Cum la noi, spiritul dușmăniei politice n'a dispărut încă, dovadă faptele *Evenimentului*, primăria de atuncea numi o comisiune de expertiză, pentru a mă supune unei alinieri.

Comisiunea facu raportul pe care „Evenimentul" îl publică, și din care rezultă că pentru magasia mea de la colț **mi se oferi 4.010 lei**; *iar pentru cea dela No. 67 numai* **2.100 lei.** *Cred că d. D. A. Greceanu ar roși, dacă ar susține, ca și gazeta sa, că magazia mea dela colț s'ar fi putut vinde ori cumpăra cu 4.010 lei, iar acea dela No. 67 cu 2.100 lei. Am protestat asupra acestei spolieri ce mi se făcea de comuna de atuncea și avînd în vedere planul de aliniare care se stabilise la acea epocă, am consimțit a ceda primăriei numai zidăria, rămasă de pe urma incendiului dela magazia No. 67 și numai zidăria ce urma a se dărîma de la porțiunea de aliniere de la magazia No. 63, cu preț de 27.500 lei; obligîndu-se primăria a-mi ceda, în schimbul terenului cedat de mine, alt teren la fațada stradei noui, ce se forma după aliniere, plus cel-lalt teren, proprietatea comunei, care cuprindea casele bisericei ocupate de familia preotului Ursu, până la jumătatea stradei Drepte, pentru ca pe acel teren, unit, cu amenajarea imobilelor mele din strada Dreaptă, să-mi reconstruesc după anumit plan, un careu de construcție din care 4 prăvălii veneau spre strada Anastasie Panu, menținîndu-se și colțul ceva mai retras, dupa noua linie. Acesta e adevărul, adevar care resultă din însăși actele publicate de „Evenimentul".*

*

Administrația dela 1898 n'a consimțit la propunerea mea, iar cu rezultatul expertizei nu se putea duce la tribunal, de oare ce acea expertisă, după cum singuri semnatarii o spune, *nu represintă de cît valoarea zidăriei remase nedistrusă, fără valoarea terenului și fără daunele cauzate prin expropiere.* Căci, în adevăr, e ridicul ca pentru imobilul dela No. 67, **care aducea venit de 800 lei anual,** să mi se dea, ca preț de expropiere **lei 2.010.** Iar pentru magazia de la colț să mi se dea **4,010 lei, nici chiria pe 2 ani.**

De la 1898 pînă la 1906, trec opt ani. Primăria d-lui Penescu, de la 1902, luase iarăși firul exproprierelor de lîngă Sf. Neculai.

Iar primăria d-lui Lascar, gasind lucrările începute și vroind a croi linia dreaptă între strada Anastasie Panu și strada Palat precum și degajarea Bisericei Sf-tul Neculai Domnesc, întocmește lucrările de expropiere conform cu legea. Numește o comisiune, care, după *Evenimentul*, poartă și semnătura unui ne-discifrabil și care constată starea imobilului din 1906, cînd imobilele arse, erau reconstruite; constată că acuma nu mai e vorba **ca la 1898 de o aliniere ci e vorba de o întreagă expropiere; constată că magazia mea dela colț dispare cu totul,** *constată veniturile și fixează o sumă pentru a mă expropia.* N'am fost mulțumit cu suma oferită; pentru că cu suma de 59.000 redusă la 57.000 lei, (scăzînd taxele de timbru), **nu se poate obținea un venit de 3.400 lei pe an cum spune comisiunea și cum producea imobilele mele.**

Dar am convenit pentru a tranșa odată această afacere, care nu se putea sfîrși altfel de cît prin expropiere, de vreme ce planul de aliniere de la 1898 era părăsit.

*

D. Gh. Lascar n'a păgubit comuna, căci orice proprietar e în drept a stăpîni sau vinde după voia lui averea sa. Nu e drept ca comuna să abuzeze de puterea sa, pentru a'și drege prin înfrumusețări spoindu-le, scoțînd ochii cetățenilor.

*

In rezumat.

La 1898 era vorba de o expropiere pentru o aliniere, expropiere care cuprindea o foarte mică parte din imobilul meu. Pe cînd la 1906 era vorba de **expropiarea întregului meu imobil,** producîndu-mi și daune comerciale pentru totdeauna, pe cînd la 1898 era vorba de daune comerciale, numai pe timp mărginit, adică până la reconstruirea noilor prăvălii după planul făcut de d-nii arhitecți O. Albinetz și Al. Iwircocki.

Cetitorii vor vedea că spusele în concluzii ale *Evenimentului*, sunt pur și simplu afirmări neîntemeiate și

făcute numai în scopul de a cîştiga voturi, crezînd că cu acest capital să poată obţinea încrederea unui colegiu ca col. I de Senat din Iaşi.

G. D. Şerban

Din istoricul faptelor făcut mai sus de d. G. D. Şerban, cîteva lucruri sunt prea caracteristice spre a nu fi subliniate noi

1) Pe cînd în 1898 era vorba de o **expropriare parţială**—cu posibilitate pentru d. G. D. Şerban de a-şi construi prăvălia în acelaş loc—d. Gh. Lascar a făcut o **expropriere totală**.

2) Pe cînd în 1898 **nu se expropria de cât 32 metri din spre strada Anastasie Panu şi 33 metri din spre strada Dreapta, şi primăria se obliga să-i dea proprietarului o întindere de pămînt din spre colţul acelor strade,** *d. Gh. Lascar a expropriat întinderea totală* **de 178** *metri pătraţi fără posibilitate de a-şi mai construi în acel loc vr'o prăvălie*, aceasta în vederea degajării întregului loc din prejurul bisericei Sft. Neculai pentru facerea unei grădini. Această idee fusese propusă d-lui G. Lascar de către arhitectul Leconte de Nouy.

3) Pentru o întindere relativ mică şi cu obligaţia din partea primăriei de a da în schimb—şi tot acolo—o întindere aproape egală, dl. G. D. Şerban cerea 27.000 lei, iar pentru o întindere **de trei ori mai mare** şi cu exproprierea totală d. Şerban a obţinut 59.000 lei.

4) Casele d-lui Şerban erau în stare de dărăpănare—pe urma focului—atunci cînd în 1898 se trata exproprierea —pe cînd acum casele sunt complect restaurate şi care restaurare costase însemnate sacrificii băneşti.

5) Valoarea imobilelor era în 1898 cu mult mai mică de cît acum—lucru evident pentru toată lumea.— Oare chiriile au fost acum zece ani urcate cum sunt acum? *Şi dacă am admite că evaluarea ridicolă din 1898 cum că un imobil, care produce o chirie anuală de 800 lei, nu valorează de cît 2100*—tot vor conveni cetitorii că valoarea imobilului a sporit şi deasemenea şi valoarea întinderei suprafeţei de teren.

6) Cum că d. Şerban nu considera suma de 27000 lei ca un echivalent al avutului său expropriat — rezultă din faptul că în intimpinarea sa de la 30 Noembre 1898 d sa *implură* să nu fie expropiat pe suma de 27000 căci i se căşunează mari daune.

Evenimentul *a omis publicarea acestei părţi din întimpinarea d-lui Şerban.* Scopul ie vădit—a omite tot ce nu pledează în favoarea ţintei lor de calomniare. Mîine vom da, însă, noi, textul întimpinărei cuprinzînd şi acest pasagiu. Şi dacă d. Şerban, atunci era nemulţumit pentru o expropriare *parţială şi cu posibilitatea de reconstruire a prăvăliei cînd îi se ofereau 27.000 lei*, unde este „afacerea" cînd pentru o expropriere totală—de trei ori mai mare—îi s'a dat 59.000 lei?

7). Pe lîngă cele de mai sus notăm încă faptul important că însăşi comisiunea numită în 1898 stabileşte că preţul de evaluare—citat de „Evenimentul"—*nu cuprinde decît zidăria adică fără terenul pe care se află clădită.*

Unde este dar afacerea necurată? Unde a fost aruncat banul public, pe gîrlă? Unde d-lor cerberi morali şi puritani?

*

Hotărît, ori avem de a face cu nişte inconştienţi — ceea ce nu credem că ie cazul — ori sunt nişte calomniatori conştienţi şi ordinari.

Pentru ori-cine ar dori să se convingă în chipul cel mai exact despre adevărul faptelor şi a datelor expuse mai sus, ţinem la dispoziţie în localul redacţiunii planul de situaţiune a terenului, lucrare oficială a serviciului tecnic comunal.

Marea intrunire de eri

Partidul conservator democrat din Galaţi a ţinut ieri Duminică, o mare intrunire publică în sala Alcazar de acolo.

Intrunirea s'a deschis la orele 2 jum, sub presidenţia d-lui N. Filipide. De şi poliţia a luat toate măsurile pentru ca întrunirea să fie cît mai puţin populată; de şi, din ordinul prefectului, repauzul duminical a fost suspendat în Port, pentru ca marii comercianţi să nu vie la întrunire, întrunirea de ieri a fost o grandioasă manifestaţie de simpatie pentru partidul conservator-democrat şi pentru şeful partidului.

D. *Nicu Filipide* preşedinte; Prima întrunire a partidului conservator-democrat din Galaţi, nu se putea să nu fie tot atît de măreaţă şi înălţătoare ca şi partidul însuşi.

Se cuvine deci, ca cele dintăi cuvinte să fie expresiunea sentimentelor de încredere, de iubire şi de admiraţie pentru şeful nostru Take Ionescu. Şi politica e o luptă, şi ca atare cel mai puternic învinge. Partidul nostru avînd de şef pe cel mai inteligent şi dibaci conservator putem fi siguri de isbândă. (Dă cuvîntul d-lui Calmuschi).

D. *C. Calmuski*, vorbeşte de revoltele de astă primăvară arătînd cauzele lor şi indicînd atitudinea pe care a avut-o dl. Take Ionescu şi curentul din partidului conservator ce representa d-sa. Dar dacă revoltele au însîngerat pămîntul întregei ţări, ele au rodit, căci au dat naştere puternicului curent democratic în partidul conservator şi prin aceasta partidul conservator-democrat. Zadarnic se opune Dl. Carp şi patizanii săi, căci soarele care răsare este mai luminos de cît cel care apune (aplauze îndelungate).

D. *Ovid Densuşianu*: In fie-care zi partidul conservator-democrat, dovedeşte că dorinţele şi aspiraţiile sale sînt dorinţele şi aspiraţiile majorităţei din această ţară, lucru ce se explică prin aceia, că partidul nostru şi-a însuşit nevoile genesale. Tot aşa se şi explică pentru ce Take Ionescu a făcut în cîte-va zile, ceea ce alţii n'au făcut în ani de-arîndul. Că izbînda va fi a noastră e sigur, căci noi, cunoaştem situaţia şi pricepem pulsul vremilor. (Aplauze neîntrerupte.

Dr. D. Vişu, aminteşte că Galaţu e leagănul lui L Catargi, că a fost oraşul iubit al lui M. Cogălniceanu, V. Alexandri şi V. A. Urechie. Tot Galaţii salută astăzi pe cel mai de seamă bărbat de stat al Romînilor pe Take Ionescu. Cuvintarea entuziastă a bătrînului nostru prieten a fost acoperite cu puternice salve de aplauze.

D. C. Fortunescu avocat: Noi cei din Galaţi sîntem cei dintăi, care am făcut ruptura, despărţindu-ne de micul grup al Carpiştilor, pentru că ei voiau să dăm îndărăt, pe cînd noi ţinteam către progres şi democraţie. Partidele istorice, odată ajunse la senilitate au înţăles nevoia de a se împrospăta cu elemente tinere. Aşa au făcut liberalii absorbind pe socialişti; aşa au făcut conserv. conduşi de L. Catargiu. Dar după moartea acestuia situaţiunea noastră a tinerilor conservatori a devenit insurportabilă şi ruptura de azi a fost inevitabilă şi mai mult spre binele ţării; mai ales că avem de conducător pe T. Ionescu cel mai strălucit între toţi. (Cuvîntarea d-lui Fortunescu a fost adesea întreruptă de aplauze entuziaste).

D. Comşa avoc. Bucureşti. Arată împrejurările în care s'a încercat să se lovească în T. Ionescu şi greşeala şi nelealitatea acestei procedări. Dovedeşte că mult ponegrita conversiune este o operă patriotică şi înţăleaptă şi nu dăunătoare ţării, cum spun beizadelele nababului Cantacuzino. Tachizmul nu este şcoala satisfacerii intereselor personale, ci şcoala liberei cugetări şi a democraţiei sănătoase în opunere cu demagogia liberalilor şi reacţionarizmul conservatorilor de modă veche. (aplauze).

D. *Bastachi I.* Partidul conservator democrat este o fericire pentru ţară, fiindcă toţi membrii săi sîntem dornici de muncă şi de binele ţării.

D. *Vasiliu I. E.* Sînt 3 ani de cînd cîţi-va cetăţeni ai Galaţilor dornici de progres şi cu durere pentru suferinţele claselor muncitoare am pornit lupta democraţiei. S'a protestat atunci în contra noastră, ca şi cum dreptul de a te interesa de afacerile publice nu-l au decît scoborîtorii din familiile cu blazoane. Astăzi vedem, că acest curent e generalizat, şi că izbînda lui e sigură, fiind condus de Dl. T. Tomescu.

D. *M. Dragomirescu* a rostit un important discurs pe care-l vom publica în îngime în numărul de mîne.

D. *Plesnilă-Galaţi.* Deşi adversarii noştri din celalalt partid, aşa zis conservator, se reped cu atîta furie în contra şefului nostru, totuşi ei ştiu, că de 17 ani, dacă s'a făcut ceva bun de către partidul conservator, apoi aceasta se datoreşte numai lui T. Ionescu; iar cea ce s'a făcut rău, este numai opera lor, a intriganţilor.

I. Măgură-avocat-Galaţi, (în mijlocul unor aplauze zgomotoase spune: Partidul nostru se compune din toate păturile sociale, întru cît el este expresia nevoilor şi năzuinţelor întregei ţări. Condamnă tendinţa manifestată de dl. P. Carp de a provoca şi conduce revoltele de stradă, ca o protestare în contra reformelor guvernului liberal, şi spune că dacă aceste revolte de stradă n'au avut loc, causa e dl. T. Ionescu care s'a opus, scutind astfel ţara de noi tulburări primejdioase. (aplauze).

Al. A. Bădărău. Fruntaşul nostru este primit cu ovaţiuni, care durează cîte-va minute.

Am suspendat pentru o zi lupta începută la Iaşi, pentru a veni în mijlocul D-tră şi a-mi împrospăta puterile. Conservatorii învechiţi susţin, că ei au luptat nu împotriva lui T. Ionescu, ci în contra putregiunei ce-l înconjura. Ei bine, această putregiune se află azi la dînşii, nu la noi; căci noi avem forţe noi. Dînşii le-au ţinut sub oboroc, T. Ionescu a răsturnat oborocul şi noi şi colosale forţe au ieşit la iveală. (aplauze prelungite şi des repetate).

Văd printre D-tră reprezentanţi ai tuturor claselor sociale româneşti. Acest fapt dovedeşte puterea noastră şi în acelaş timp singuranţa izbînzii noastre.

Cel din urmă ia cuvîntul dl. *T. Ionescu*, care este silit să aştepte furtuna de ovaţii ce stîrneşte prezenţa sa la tribună. Apoi, D-sa spune:

Intăia noastră întrunire, pe care o ţinem în Galaţi, ne dovedeşte, că partidul nostru nu poate fi suprimat, după cum au gindit unii. Aici în leagănul politic al lui L. Catargi, partidul conservator-democrat are adînci rădăcini, care l-au fixat pentru totdeauna. Lucrul este explicabil. Aici, în primul port al ţărei, viaţa s'a transformat mai repede ca în alte oraşe ale ţărei afară de Bucureşti. Inainte vreme Galaţii aveau numai o burghezie comercială; dar de îndată ce s'au dat lovituri Galaţilor ca port, Gălăţenii au ştiut să'şi întemeeze o industrie înfloritoare! Aşa fiind, e lesne de înţeles, că aici, în oraşul d-tră, lupta între capital şi muncă e mai vădită, mai acută. Această luptă aşa zisă de clasă, nu e însă raţiunea vieţei sociale, cum zic partizanii revoluţiei, ci un fenomen trecător şi superficial, care apare întermitent la suprafaţa valurilor vieţei sociale. (Aplauze)

Critică programul partidului liberal spunînd: Liberalii au promis votul universal, dar nu l'au dat; şi nu l'au dat pentru că este imposibil să-l dea. In aceasta constă demagogia lor. Promit ceia ce ei ştiu bine, că nu pot da.

Noi, nu promitem imposibilul; dar vă asigurăm, că vom lupta fără încetare ca cel de-al treilea colegiu, să fie în adevăr ţărănesc, putînd ast-fel şi ţărănimea să'şi spue cuvîntul în conducerea trebilor publice. Numai aşa vom putea stabili adevărata armonie în sînul naţiunei romîneşti. Iată ce însamnă a fi conservator. (aplauze).

Şi de aceia învit clasele muncitoare să ne urmeze, căci acolo unde muncitorii iau parte la viaţa politică naţională, ei au legislaţii de muncă mai prielnice, de cît în acele ţări unde ei formează extrema stîngă. Aşa e în Anglia şi aşa trebue să căutăm să fie şi la noi. (aplauze).

S'a spus de atîtea ori, că sîntem siguri de succes. Da, aşa e. Dar să se ştie, că noi nu sîntem preoţii succesului, ci apostolii săi. (Ovaţiuni prelungite).

Recursuri electorale

—Cu termen la **6 Martie**, *la înalta Curte, secţia a doua —*

Scarlat Voicu (Senat II). Dumitru Daniel (I Cameră, I Senat, I Comună). Vasile Cernătescu (I Senat, I Cameră), G. Ghibănescu (I Senat Fălciu). Victor Bejan, (I Cameră, I Senat). D. Scorţescu, (I Senat). M. Popovici, (I Comună). T. M. Lupescu (I Senat). Dim. D. Duca (I Senat), Gh. Bădăreu (I Cameră). Sergiu Cernoianu (I Cameră). Ştefan Gheorghiu, (I Cameră). Neculai Maftei (I Cameră). I. Popovici (I Cameră). Gh. G. Tabacovici, (I Cameră). Ion Werner (II Senat). C. D. Costinescu (II Cameră).

Vom publica mîne recursurile ce se vor cerceta în ziua de 10 Mart.

Concertul filarmonic

Inaintea unei săli noi pline ca în rîndul trecut, concertul dat ieri de orchestra conservatorului, sub conducerea directorului Teodorini, a fost cu desevîrşire reuşit. Cea ce e de regretat e indolenţa publicului nostru, care găseşte că un harnic şi merituos artist nu trebue încurajat, că doar la noi, arta are menirea de a evolua în mod firesc, fără concursul acelor factori cari trebue să-i înlesnească mersul progresiv; de aceia asistăm la concerte ca cel de eri, în vederea cărora se fac repetiţii de cîte o lună,—şi bine înţeles, un concert ast-fel preparat, nu poate fi de cît admirabil—iar resultatul e că direcţia conservatorului trebue să facă faţă micilor cheltueli, de oare ce suma necesară pentru plata cheltuelilor nu s'a încasat de la restrînsul public.

In asemenea condiţii, poftim de munceşte, poftim de creează şi întreţine o orchestră bună.

Concertul a început cu „Uvertura" în do major din opera: Creaturile lui Promoteu de Beethowen, piesă executată cu o precisie şi gingăşie cari fac onoare executanţilor şi conducătorului.

Urmează d. profesor Moldrich, care cîntă cu multă măestrie „Fantezie" din opera Faust, de Swert.

Trecerea în revistă a celor mai importante motive din frumoasa operă a lui Gounod, e corpul acestei piese, de o dificultate rară, pe care d. Moldrich a complectat'o în urma aplauselor publicului cu frumoasa „Berceuse" din opera Jocelyn, piesă executată cu multă fineţă. D. Ciolan, a ţinut acompaniamentul, ca de obicei, cu inteligenţa care e de atîta folos artiştilor executanţi şi atît de agreabilă publicului.

Apoi d. Theodorini ne mai dă „Serenada" de Volkman, executata de instrumentele de coarde, urmată de două splendide piese de Grieg, aceste în afară de program, după care, orchestra intonează Simfonia 5-a de Haydn. Această piesă a întrecut aşteptările noastre. Precisia cu care toate instrumentele, chiar şi cele de vînt, răspund la comanda dirigentului, ne-a impresionat tot atît, cît şi fineţa cu care intreaga orchestră modulează, nuanţează, într'un cuvînt, ne-a plăcut mult cum înţelege d. Theodorini a cînta pe Haydn. „Largo Cantabile" nu cred să-l fi auzit vre-odată mai bine nuanţat, mai *frumos* executat.

Concluzia e, că dacă cu tinerii şi puţin experimentaţii elevi ai conservatorului, a putut realiza acest frumos succes, meritul d-sale e desigur mare şi din parte-ne îl felicităm.

A. J

Litere-Ştiinţe-Arte

Ediţia treia! — Un adevărat fenomen literar am văzut petrecîndu-se în oraşul nostru. In mai puţin de doi ani de zile nuvelele d-lui Ion Brătescu-Voineşti «In lumea dreptăţei apărute în editura revistei „Viaţa Romînească" au atins a treia ediţiune socotind ediţia de cîte 2000 exemplare!

Nu mai încape nici o îndoială. E ceva schimbat, ceva cu totul nou în viaţa noastră intelectuală, în atmosfera activităţei şi gîndirei noastre. In ultimii ani gustul cetirilor s'a dezvoltat şi s'a îndreptat pe calea bună a lucrărilor merituoase şi sănătoase. Publicul nostru a căpătat nu numai dorul cetitului, dar şi discernămîntul necesar pentru a alege neghina de grîu, pentru a deosebi literatura adevărată de cea frivolă şi a-i acorda cuvenita încurajare.

Intre actualii scriitori romîni, d. Brătescu-Voineşti ocupă un loc de frunte şi iniţiativa publicaţiunei ieşane de a răspîndi excelentele-i nuvale e dintre cele mai lăudabile şi vrednice de răsunetul ce a găsit.

Se găsesc în acel volum unele bucăţi desăvîrşite şi de o înaltă valoare nu numai literară, dar şi socială prin înălţimea şi seninătatea subiectelor tratate, bucăţi adînc înduioşătoare şi de o clasică simplicitate a stilului. Amintim: „Puiul", „Microbul", „Un om", „Insemnările unui judecător" şi bucăţile mai mari, din care un amator de senzaţii scotea lesne romane voluminoase: „Neamul Udreştilor", „In lumea dreptăţii", — pe care însă d. Brătescu-Voineşti le-a limitat în proporţia unor nuvele, admirabile tocmai prin concisiunea lor.

*

In „Biblioteca Socec" a apărut al patrulea volum cuprinzînd: „Poezii populare", partea doua: „Hore şi doine" adunate şi întocmite de marele poet V. Alexandri. Recomandăm cetitorilor noştri noul volum.

*

Excelenta «Bibliotecă pentru toţi» a tipărit romanul regretatului Trayan Demetrescu: „Iubita". Este una din cele mai valoroase lucrări în proză ale duiosului scriitor. Acei cari au cetit romanul „Cum iubim"—apărut dăunăzi în aceiaşi colecţiune — trebue să cunoască şi romanul „Iubita", ambele fiind isvorîte din aceeaşi concepţiune lirică a celui mai sentimental scriitor romin din generaţia trecută.

*

Joi 28 Februar se va juca în sala circului Sidoli *Manasse* de Ronnetti Roman.

*

Se anunţă din Londra moartea lui Walter Slaughter, compozitorul cunoscutelor operete ca: „Gentleman Joe, The French Mard, Orlando Dando" şi altele.

*

Un curios atentat s'a săvîrşit asupra marelui savant german Ernst Haeckel. Un fanatic a aruncat o piatră mare prin fereastra cabinetului de lucru fără a lovi însă pe bătrînul naturalist care e astă-zi în vrîstă de 75 ani. Motivul atentatului este ura ce-i poartă clericalii mai ales din cauza celei mai recente lucrări a sale despre „taina lumei".

*

Un teatru nou va fi construit la Berlin şi va fi cel mai mare teatru din capitala Germaniei, destinat fiind şi pentru operă şi pentru dramă.

*

Intre... victimele actualităţilor şi aluziunilor satirice ale trupei „Fursy" care a debutat sămbătă seară în sala teatrului Pastia a fost şi compatriotul nostru De Max. Publicul asistent a avut neplăcerea de a asculta jocuri de cuvinte foarte puţin plăcute relative la marele artist. Spiritualul Fursy ar fi trebuit să omită atari aluziuni la adresa marelui artist romîn.

*

Iată bogatul sumar al *Revistei din Iaşi*, No. 2, apărut astă-zi:

Dr. G. Bogdan.—Cuvîntare inaugurală, adresată Studenţilor Universităţei din Iaşi. Ilie Bărbulescu.—Unele numi comune ca izvoare istorice pentru Romîni.—I. Petrovici. — Asupra nemurirei. Dr. Lebell.—Tutunul în Medicină. G. D. Şerban.—Trusturi, Sindicate, Carteluri şi Corporaţii. II. V. I Etrhov.—Rusia. Cîteva consideraţiuni asupra stărei sale actuale: politice, culturale şi bisericeşti. I. B.—Nou pentru Numismatica Romînă. I. Andrieşescu.—O carte germană (din a. 1666) despre Romîni. V. Puiu.—Vecinii despre noi (Spicuiri). I. B.—Alt document din sec. XVII despre un Brîncovanu. Ilie Bărbulescu.—Iaşul Cultural: Cronica sufletească şi educativă.—Cronica artistică.—Cronica teatrală. — Cronica muzicală. — Cronica politică.—Cronica intelectuală.

Informaţii

● *Mîine, 26 Februarie, se împlineşte un an de la decesul lui Vasile Vladoianu, regretatul fost preşedinte al clubulai conservator din Iaşi.*

Un parastas va fi oficiat la mormîntul neuitatului, în Bucureşti, cimitirul Bella.

● *Sub ameninţarea excluderei, elevii liceului naţional din Iaşi au fost opriţi de a vizita biblioteca populară a d-lui Iorga care funcţionează în Iaşi, stradela Mutu.*

Această dispoziţie a direcţiei liceului din Iaşi, are nevoe de a fi lămurita şi noi rugăm pe d. Gr. Bîrsan directorul, să ne comunice: de ce elevii acelui liceu au fost opriţi a mai frecventa „casa de citire" a d-lui Iorga?

● Preotul C. Diaconescu, alegător în colegiul I de Putna, ne scrie următoarele:

Epoca a publicat o telegramă de adesiune adresată d-lui P. Carp şi cu mirare mă văd semnat în ea de d. Ienibace Th.

Nu cred că pot figura într'o telegramă pe care n'am semnat'o, nici n'am autorizat pe cineva să mă semneze.

Am fost şi remîn adevărat conservator şi azi mă prenumăr printre mulţii partizani, cei mai devotaţi ai partidului conservator-democrat, de sub şefia d-lui Tache Ionescu.

Vă rog a da cea mai formală desmintire şi regret că junimiştii întrebuinţează acest sistem cu recrutarea de aderenţi politicei d-lui P. Carp.

Cu toată stima.

Preotul **G. Diaconescu**

Alegător col. I din Putna

● Doi consilieri comunali de Roman şi inginerul şef al acelei comuni, d. Hoisescu, se află în Iaşi, veniţi să trateze chestia alimentărei Romanului din cantitatea du apă rezervată Iaşului.

Tratativele merg foarte greu.

● La societatea de economie a pensionarilor C. F. R. din Iaşi, s'a ales următorul comitet:

Preşedinte: Ernest Merlescu; vicepreşedinţi: Marteau Anton şi Russu Lucian; casier d. I. Nubert; membri: Iordan Rădulescu, Marcu Strat, Hugo Ulrich, Popovici Neculai, Constantin Ripan; comisia de control: Buziczka Franz, Ohl Constantin şi Popp Emilian; comisia superioară de verificare: Matei Mateescu, Zaharia Strat şi Ioanid Rallea.

● Prietenul Gogu Constantinescu, şeful partidului conservator-democrat putnean luptă cu moartea. De ieri excelentul nostru tovarăş se află în agonie.

Tumoarea, de natură diabetică, de care suferea fruntaşul, a dat în cangrenă.

Sîntem îndureraţi.

● Alaltă-seară a avut loc în aula Universităţei adunnrea membrilor, cercului medicilor şi farmaciştilor din localitate.

S'au votat statutele aşa cum au fost întocmite de comitetul provisor, iar în urmă s'a ales următorul comitet definitiv: D-nii dr. Bogdan preşedinte, dr. Demetriade şi dr. Konya vice-preşedinţi, Werner farmacist casier, dr. Zosin şi dr. căp. Popescu Veisa secretari, dr. Autonom Georgescu bibliotecar, d-rii Buzenchi Burştin, Boghen şi Konya, membri.

● In urma unui ordin primit de la ministerul de răboiu, soldaţii bacalaureaţi vor fi încazarmaţi cu începere de mîine

● Incă o dovadă că d. Nicu Gane este primar de formă şi că de fapt primar al Iaşului e d. Petre Făntănaru ni-o dă faptul că întocmirea budgetului comunei pe exerciţiul viitor o face d. Făntănaru şi numai d-sa împreună cu contabilul primăriei.

DIVERSE

— Vestitul samsar de cai Herşcu Herşcovici, care a fost condamnat la 2 luni închisoare pentru escrocherie, a fost arestat şi depus la penitenciar.

— Astă noapte nişte pungaşi introducîndu-se în bucătăria caselor d-lui E. I Brumer, depozitar, din piaţa Unirei, au furat mai multe lucruri.

— Astăzi s'au început recrutările la disp. III-a.

La această dispărţire comisiunea va lucra trei zile.

— D. maior Chiriţescu, inspector general al învăţămîntului militar în şcoli, a sosit eri în localitate.

D-sa a inspectat azi dimineaţă instrucţiile militare de la şcoalele primare din localitate, iar după amiazi a plecat în inspecţie în judeţ.

— I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie Clinceni al Moldovei şi Sucevei, s'a reîntors azi dimineaţă cu trenul de 8 şi 30, în localitate.

La gară Inaltul Prelat a fost întîmpinat de numeroşi preoţi.

I. P. S. S. va remînea în localitate o septămînă.

Două întrebări

Puritanii de la „Evenimentul“ care duc campanie contra d-lui Gh. Lascar —campanie din cele mai calomnioase ce s'au cunoscut vre-odată—sunt rugați să bine-voiască a răspunde la următoarele două întrebări—căci numai atît le punem pe ziua de astăzi:

1) Este sau nu adevărat că d. Anton Rosnovanu, fost deputat, asociatul d-lui Dimitrie A. Greceanu în exploatarea moșiei Stînca, a fost furnizorul furagiilor comunale, prin intermediarul vechilului moșiei Stînca?

Este sau nu adevărat că furniturile fiind de proastă calitate și în urma rapoartelor primite de primar că se furnizează fîn umed și stricat și ovăs amestecat cu pămînt, primarul a dat ordin funcționarilor însărcinați cu recepția să respingă furniturile care nu vor fi efectuate în condițiuni bune?

Este sau nu adevărat că d, Anton Rosnovanu a amenințat pe un șef de serviciu cu urgia puterei sale—vorbea oare în numele seu personal—dacă furajele aduse de și de proastă calitate nu vor fi recepționate?

2) *Știu ceva puritanii de la „Evenimentul“ în privința acțiunei desfășurate de un fost deputat de Iași pentru ca crescătoria de vite—care după contractul cu englezii avea să fie instalată pe moșia Belcești—să nu mai fie așezată pe acea moșie?*

Știu dumnealor că moștenitorii arendașului Drukman în partea cărora căzuse ca moștenire contractul Belcești au făcut toate sforțările necesare pentru ca crescătoria de vite să nu fie instalată pe acea moșie?

Știu dumnealor că acțiunea desfășurată de acel fost deputat corespundea întocmai cu interesele moștenitorilor în chestiune?

Ultime informații

● *Publicînd procesul-verbal al comisiunei de expertiză în privința exproprierei caselor Șerban „Evenimentul“ a descoperit și un indiscifrabil. Ce se ascunde îndărătul acestei indiscifrabilități și întru cît apare în evidență acțiunea electorală în favoarea d-lui Dim. A. Grceeanu, vom arăta în numărul nostru de mîine.*

● *La întrunirea de ieri ținută în Galați de partidul conservator-democrat s'a relevat, prin marele său talent oratoric, d. Mihai Dragomirescu profesor universitar.*

D. Dragomirescu a rostit un discurs strălucit ca formă și ca fond. Il vom publica mîne în întregul său.

◕ *Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei dejudeț să ia măsuri de supraveghere asupra lui N. Florea Sinescu, colportorul „Gazetei țăranilor“ și a lui P. Sîrniță de la revista „Vorbe bune“, care umblă prin sate fără nici un rost și să observe dacă nu fac instigații printre săteni.*

● Consiliul profesoral al facultății de drept, întrunindu-se astăzi la la orele 10 dimineața, pentru a proceda la alegerea a doi delegați, din care, potrivit art. 12 din legea judecătoriilor de ocoale, urmează ca Ministrul de justiție să numească pe unul în comisiunea examinatoare a magistraților stagiari și a candidaților la funcțiunea de judecători de ocol, a ales, cu unanimitate de voturi, pe d-nii I. Th. Burada și D. Alexandrescu.

● **Două discursuri în 11 cuvinte.**—Avem sub ochi o broșură de *186* pagini, format 8 mare, ce cuprinde „Legea pentru organizarea corpului de avocați“.

Legea s'a votat sub ministerul de justiție al d-lui D. A. Greceanu. Dar d. Grecianu n'a prea luat vie parte la desbaterile proiectului. D. Grecianu n'a rostit, în total, de cît **unsprezece** cuvinte, pe cari le reproducem aci: la pagina 112 a broșurei d. Grecianu figurează cu *două cuvinte: a aderat*; iar la pagina 125, progresul devine simțitor: ministrul figurează cu **nouă cuvinte**: *este bine înțeles că grefierul trebue să fie tratat.*

Incolo n'a mai zis un cuvînt: obosise bietul bărbat de stat!

● D. Petre Poni, care n'a voit să-și iee rămas bun de la liberalii din Iași cînd a fost numit în consiliul agricol superior, a făcut-o ieri, aproape trei luni după numirea sa în acea funcțiune.

Pentru acest sfîrșit a fost convocat clubul ieri, Duminecă, ora 5. D. Poni, care are plînsul foarte ușor, a declarat plîngînd că dacă d-sa, cu leafa ie la funcție, cu inima a rămas în clubul liberal.

Domnii C. Stere și Gr. Buicliu au adus mari laude d-lui Poni, după care foarte banala întrunire luă sfîrșit.

D. Poni este dar un funcționar public, care a venit la clubul politic al liberalilor să declare că a rămas liberal-național.

Urît cumul!

● **Un perceptor abuziv.** Din partea obștiei locuitorilor din comuna Șipotele primim o plîngere contra d-lui Leon Teodoru perceptor la acea comună.

Țaranii se tîngue că acel funcționar îi urmărește pentru niște rămășiți pe anul expirat, fără a mai fi somați sau sechestrați.

Locuitorii au reclamat ministrului finanțelor, dar n'au primit nici un răspuns de și au aratat că sunt executați pentru un fonciar de 5 la sută, care pentru o întindere mai mică de cît zece hectare a fost redusă la 4 la sută.

Fiind-că plîngerea făcută d-lui ministru de finanțe a rămas fără de răspuns, rugăm stăruitor pe d. administrator financiar al județului Iași să cerceteze de urgență întru cît tînguirea locuitorilor din Șipote este adevărată și să ia cele mai urgente măsuri în caz dacă va fi așa.

○ In urma avizului consiliului permanent al instrucției publice, d. dr. I. Proca, actual profesor de igienă la Universitatea din Iași, a fost numit profesor de patologie generală la facultatea din București.

Cu această numire s'a întîmplat minunea ca d. Haret să se fi raliat la părerea Senatului Universitar din Iași, care și el a recomandat pe d. doctor Proca pentru acea catedră.

Cum era să nu se ralieze, dacă celalalt candidat, d. doctor Livaditi, recomandat de Senatul din București, are avantajul a fi o celebritate europeană și... desavantajul—pentru d. Haret—de-a fi ginerele d-lui dr. Istrati.

Succesul d-lui doctor Proca, are și o parte foarte umoristică.

Ea amintește scena umoristică a examenului din opereta *Vînzătorul de păsări.*

In adevăr, consiliul permanent al instrucțiunei, care a tranșat chestia aceasta pur *medicală*, se compune din următorii: St. G. Ion, profesor de *limbele latină și franceză*; G. Țițeica, profesor de *matematici* și Pompiliu Eliad, profesor de *limba și literatura franceză.*

Așa batjocură—numai în operete se mai întîmplă!

● **Serată Costumată.** Sîmbătă seară 23 Februarie a avut loc în vastul salon al societății de gimnastică, din str. Scoala de Arte, mult așteptata Serata familiară costumată care a avut un deosebit succes, grație stăruințelor d-lui I. Praja Președ. Soc. și a d-lui Th. Berescu maistru de gimnastică.

Dansul s'a început pe la orele 10 și a continuat pînă la orele 6 dimineața, în mijlocul cele mai mari animații datorită zelului depus de comitetul Seratei compus din:

D-rele Corina Rober, Eugenia Vasiliu, Maria Vasiliu, Elena Teodorescu, Tănăsescu, Popescu, A. Constanțius, Ciudin și domnii: Vrabie, Stoinescu, Georgescu sub-loc. Popazu, dr. Nimereanu, Georgel Rober, I. Constanțius, Sadoveanu.

La orele 12 s'a început un cadril din 120 de perechi, condus cu multă măestrie de d. Victor Stoinescu student. Serata s'a terminat la 6 dimineața printr'un splendid cotillion, condus de D-nii Victor Stoinescu și sub-locot. A. Popazu.

Surprize din cele mai plăcute n'au, lipsit. Din numeroasa asistență am remarcat pe d-șoarele:

Costumate. Corine Rober o chatenă drăguță în Albanez, Pompilian într'o splendidă tualetă de rusoaică, Aneta Constanțius încîntătoare în chaperon rouge, Bădărău într'o fermecătoare țigancă, Horga representa cît se poate de bine primăvara, Ionescu în violette, admirabilă, Negrutz în stecla de champagnie, Procopovici în costum indian, Deleanu o admirabilă păpușă, Neculau în advocat, Alexandrescu în advocat, Vereanu în Turcoaică, Pilescu țiganci, d-na Vasiliu în costum roman, și alte multe în costume neționale al caror nume îmi scapă din vedere.

Necostumate: Georgescu, Știubei, Mitru, Dobreanu, Pilescu, Minea, Demetrescu, Florescu, Erb, Munteanu, Harnagea, Pantazi, Stănescu, Ionescu, Orășanu, Merlescu, Paladi, Popescu.

D-nele: Pompilian, Atanasiu, Vasiliu, Negrutz, Gherghiu, Botez, Știubei, Borcescu, Eib, Deleanu. Harnagea, Brudea, Minea, Orășanu, Mărgărint, Buteanu, Mitru, Andriescu, Sigmireanu, Berescu, Cernătescu, Manole.

D-nii: Praja, Berescu, maior Frimu, căp. Pompilian, căp. Sigmireanu, dr. Stihi, Vasiliu, Orășanu, Cuman, Negrutz, Proca, Eib, Teodoreanu, Știubei, căp. Vivoschi, L-ții Borcescu, Scheleti, Moscu, Sub L-ții Aslan, Popazu, Teodori și Bendescu, Ștefănescu, Dr. Nimereanu, Ș. Buzdugan, O. Buzdugan, Rădulescu, Vrânceanu, Stamatiu, Konya, Babencu, Manciu, Mironescu, Gall, Fătu, Pavlu, Bădăreu, frații Țaicu, Bonciu, Gheorghiu, Georgescu, Chefneux, Olănescu, A. Ștefăneseu, agronom, E. Ștefănescu, Popescu, Ionescu, preot Mitru, Michiu, Hanganu, Petrea, Tică Vasiliu, dr. Cădere, Popazu, Carpuz, și Sub-lct. Ioanidi.

● Am anunțat că d. căp. Alex. Dimitriu, comisar regal al consiliului de resboi, a fost însărcinat să facă o anchetă la escadronul de jandarmi călări din localitate.

Aceasta în urma unei inspecții administrative făcută săptămîna trecută de d. colonel D. Mihăiță șeful intendenței corpului 4 de armată și care se zice că ar fi constatat niște lipsuri de bani.

D. căp. Dimitriu a fost atît alaltăeri cît și eri dimineață la escadronul de jandarmi, unde a făcut o minuțoasă anchetă.

● **Ştiri militare.**—După cum am mai anunțat, săptămîna viitoare d. ministru de răsboiu va aduce în Cameră proectul de permanentizarea infanter.

Față de noua organizare a infanteriei, d. ministru de războiu a prevăzut în budget ca toate regimentele de infanterie să fie comandate de coloneli și batalioanele de vînători de lt.-coloneli.

In consecință, toți d-nii lt.-coloneli actualmente comandați de regimente, cărora nu le vine rîndul a fi avansați, vor fi trecuți comandanți ai batalioanelor de vînători și anume:

La batalionul 1 vînători d. lt.-colonel Floru Claudian; la bat. 2 vînători dl. lt.-col. Belinschy, la bat. 3 vînători rămîne d. maior Negrutz, care va fi avansat; la bat. 4 vînători dl. lt.-col. Renescu; la bat. 5 vînători d. lt.-col. Anastasescu; la bat. 6 vînători rămîne d. maior Sănătescu, care urmează a fi avansat; la bat. 7 vînători d. lt.-col. Polter; la bat. 8 vînători rămîne dl. maior Boureanu, care urmează a fi avansat; la bat. 9 vînători d. lt.-col Simionescu.

Actualii comandanți de Batalioane remîn ca maiori ajutori.

D. lt.-colonel Boian, de la serviciul de ganiu, va trece ajutor de comandant al regimentului 13 Ștefan cel Mare, în locul d-lni Cernătescu.

—Comandant al regimentului 13 Ștefan cel Mare se zice că va fi numit dl. colonel Simionescu Staur.

Lupta pentru luarea comandei acestui regiment e mare; în afară de d. col. Simionescu, mai candidează d-nii: colonel Panaitescu și colonel Tocineanu.

● **Agitațiile țărănești.**— *Din nou se semnalează agitațiuni țărănești și ele se produc din nou în județele Botoșani și Dorohoi.*

Motivul agitației: țaranii sunt nemulțumiți de noua lege a tocmelilor agricole care, după părerea lor nu le oreează nici un avantaj. Ei susțin că au nevoie de pămînt pentru islazuri; că prin noua lege ei sunt puși, chiar din punctul de vedere al imașurilor, într'o stare mai rea de cum erau înainte.

Pe temeiul acesta ei se arată foarte îndîrjiți și susțin ca să li se deie pămînt pentru arătură.

*

Ast-fel țaranii de pe moșia Truișești, jud. Botoșani, ținută în arendă de d. deputat Enășescu, refuză de a face învoielele agricole pe baza nouei legi și cer să li se deie pămînt pentru arătură cît le trebuie.

Țaranii de pe mosia Știubeeni, din jud. Dorohoiu, proprietatea doamnei Adele Kogălniceanu, ținută în arendă de d. Frank, proprietar din Dorohoiu pretind exact acelaș lucru.

Țaranii de pe moșia Zvoriștea, jud. Dorohoiu, proprietatea principesei Moruzzi, ținută în arendă de d. Froim Fischer, cer să li se deie lor întreaga moșie și nu vor să recunoască arendașului alt drept de cît acel de a lucra atîtea fălci de cartofe, cît este necesar pentru funcționarea velniței de pe acea moșie.

Locuitorii de pe moșia Vlăsinești, proprietatea d-lui Stoianovici și ținută în arendă de d. Verona fost deputat de Dorohiu, cer ca moșia să le fie dată lor în arendă pe baza legei pentru întocmirea obștiilor țărănești.

Locuitorii de pe moșia Sîrbi, proprietatea epitropiei sf. Spiridon, ținută în arendă de fostul deputat Prilogeanu, cer acum să li se deie lor întreaga moșie, după ce anul trecut arendașul le-a cedat 600 de fălci în urma unei înțelegeri stabilită cu foasta epitropie.

*

Pretutindeni țaranii se arată foarte dîrji și din cauza aceasta autoritățile s'âu văzut nevoite să trimeată trupe ca măsuri de prevenție.

Eri au plecat în direcțiunea Truișeștilor, două trenuri ducînd trupe, între care și roșiorii din Bîrlad, în acea regiune.

Pentru moment nu se semnalează conflicte sau acte de violențe.

Ingrijitor este numai faptul că starea de spirit de care dau dovadă acei săteni se poate considera ca generalizat în toată Moldova de sus.

Astfel prefectura de Iași a primit și ea rapoarte cum că sătenii refuză islazuri comunale, refuză să facă angajamente pe baza nouei legi a tocmelilor agricole, cer pămînt pentru arătură și cer ca administrația județeană se prezideze la facerea învoelilor precum a făcut și anul trecut.

Trupele din Iași au primit ordin să fie gata pentru a putea pleca în ori ce moment, unde ar fi nevoie.

*

Oficiul telegrafic central ne comunică o notă cum că dislocarea trupelor de eri nu este în legătură cu vre-o agitație rurală, ci s'a făcut pentru niște exerciții militare și manevre militare.

Curios este că ordinele aceste de simple exerciții militare s-au dat roșiorilor din Bîrlad la orele 3 din noapte.

● Astăzi urma să depue jurămîntul more-judaico, înaintea tribunalului s. II, un evreu cu numele Mair, care se află în proces cu un domn Teodoru. Rabinul Niemirower, care trebuia să oficieze jurămîntul, a presintat o întimpinare în sensul celor presintate deja.

Intimpinarea a fost astfel rezolvită de d. supleant Bușilă: „se va cere d-lui Niemirower a ne da un raport explicativ de ceea ce înțelege d-sa prin jurămîntul *more judaico*, în forma propusă de d-sa“.

● In piața Hălei s'a întîmplat ieri un fapt foarte regretabil: ajutorul de primar Eraclide, inspectînd piața, a confiscat niște mere de la un negutitor și apoi l'a bătut până la sînge.

E foarte rar, chiar în țările din peninsula Balcanică, faptul că un ajutor de primar să pedepsească cu bataia pe oameni. Din acest punct de vedere am relevat fapta. Căci d. Eraclide, personal, ne este perfect indiferent.

● D. I. Vlăduțu, șeful muzicei reg. 13 Ștefan cel mare, care a fost ataşat la muzica unui regiment de infanterie din Lipsa, a plecat ieri acolo.

● Prevenita Lotti Bernovanu va fi adusă astă-seară, cu trenul de 9, în Iași.

● D. Petre Sadoveanu, procuror la curtea de casație, se află în localitate.

● La întrunirea publică pe care partidul conservator-democrat o va ținea în Iași, la 2 Martie, va lua cuvîntul și d. I. L. Caragiale.

※ Consiliul comunal a fost convocat pentru mîine Marți 26 Februarie la orele 4 după amiazi.

La ordinea zilei: fixarea onorarului d-lui At. Gheorghiu pentru facerea actelor de expropierea terenurilor pe unde va trece conducta de aducerea apei, votarea de credite și scutiri de taxe.

● Locuitorii din satele Dumești și Căcărăzeni, care țin de parochia Hoișești, au cerut ministerului instrucțiunei publice să le facă o parochie la Dumești.

Ministerul a cerut prefecturei o schiță topografică a ziselor cotune, pentru a decide.

● **Crima din Ungheni.**—Astă-noaptă o crimă s'a întîmplat în Ungheni, la crîșma d-nei Natalia Dimitriu Zamfir.

Locuitorul Petru Gh. Bunduc veni la crîșmă să petreacă de lasatul secului și se întîlni aci cu Gheorghe Costea, care ședea la o altă masă.

La un moment dat ei se luară la ceartă și curînd cearta degeneră în bataie. Costea se repezi la Bunduc și'i puse mîna în gît, acesta făcu însă o sforțare și scăpă din mîinele lui Costea. Bunduc scoase un revolver ce'l avea în buzunar și descărcă două focuri în Gheorghe Costea, care căzu jos scăldat în singe.

La detunătura produsă de armă se strînseră mai mulți locuitori care dădură de veste jandarmilor.

Victima, Gheorghe Costea pe cînd era transportat la spital a încetat din viață.

Criminalul Petru Bunduc a fost arestat de jandarmi, care fac și ancheta.

Mîine la orele 12 m. dr. Bogdan medicul legist al parchetului va pleca împreună cu d. procuror Livaditi pentru a face autopsia cadavrului.

● Un mare banchet, în onoarea d-lui A. D. Xenopol, va fi oferit, ilustrului savant, de societatea literară *Arhiva* din Iași.

Banchetului i se va da caracter public, așa că vor fi lansate foarte multe invitațiuni.

Regimentul VII calarași din Iași a primit ordin a fi gata spre a pleca în jud. Vlașca.

De Vînzare

FÂN de calitate superioară; **PAE de orz** și **GRÂU**, presate pe moșia Izvoare Epureni. A se adresa: doctor C. Enășescu *gara Larga.*

Ultima oră

Bucureşti 25 Februarie

Consilii de miniștri și agitațiile țărănești

Bucureşti. — Pe ziua de eri au avut loc două consilii de miniștri la ministerul de interne, sub preșidența d-lui Sturdza. Unul a durat de la 10—12 dim., și calalalt de la 5—8 d. a.

Consiliul s'a ocupat cu rapoartele despre neliniștea ce se semnalează între săteni din cauza legei tocmelilor agricole și cu măsurile de luat pentru a se preveni isbucnirea de noi răscoale.

S'a decis ca trupele de cavalerie să patruleze și să facă marșuri ori unde se va semnala cea mai mică agitație.

Expulzare

Bucureşti.— Pe ziua de eri au fost expulzați din Giurgiu, prin punctul Vărciorova, muncitorii Alecu Bolovin și Elena Filipov, acuzați că s'au dedat de ajitații socialiste în țară.

Asociația Comercianților

Buzeu.—Eri s'a ținut aci o întrunire a comercianților în scop de a înființa o asociație a comercianților din întreaga țară și cu menirea de a apara interesele comerțului.

La această întrunire au luat parte delegații din Capitală, Galatz, Brăila etc.

Banchetul de la Galați

Galați.—Aseară la ora 7 a avut loc un banchet oferit de conservatorii democrați din Galați, șefului partidului și oaspeților sosiți din București.

La banchet au luat parte 140 de persoane.

Primul tuoast a fost rîdicat de profesorul Filipide pentru familia regală, apoi d-nii profesori universitari Burileanu și Tanoviceanu, d-nii: Gh. Ventura pentru partidul conservator și pentru Gălățeni, dr. Petrini-Galatz pentru d. Take Ionescu, avocatul Cristea Teodoru pentru ideile conservator-democratice, profesorii Calmuski, Bădărău și Apostoliu pentru d. Take Ionescu.

Și la urmă d. Take Ionescu pentru d. Macri și Gălățeni.

La ora 10 șeful partidului și oaspeții din București au fost conduși la gară de unde au plecat spre capitala.

Moartea lui Gogu Constantinescu

Focșani.—Șeful partidului conservator-democrat din Putna, Gogu Constantinescu, a încetat din viață astă noapte.

In întreg orașul și județul Putna decesul acesta a produs cea mai profundă durere.

Fruntaș politic și fruntaș al baroului; fost prefect, orator de frunte și om de inimă, chiar adversarii regretă moartea așa curîndă a șefului partidului nostru din Putna.

Inmormîntarea se va face poimîne.

Loteria

Bucureşti. — Astă-zi s'a făcut în sala de trageri de la casa de depuneri, tragerea clasei a III-a a loteriei regatului romîn.

250 lei No. 2225, 1049, 11833, 35306.

200 lei No. 3885, 20006, 24100, 25583 34745, 40254, 43623, 10586, 22026, 24985, 30224, 35124, 43822. 47980, 12754, 12000, 32991, 36800,

Cite **130** lei: 238, 327, 17, 773, 115, 637, 511, 349, 114, 1186, 1119, 1185, 1025, 1879, 1912, 1869, 1115, **2228**, 2070 2080, 2163, 2132, 3673, 3127, 3538, 4883, 4957, 76 7, 4076, 4086, 5231, 5159, 5460, 5550, 5618, 6770, 17226, 2516, 7044, 8952, 8293, 8708, 9451, 9422, 10214, 10200, 10091, 10007, 11317, 11098, 11154, 22706, 12248, 12204, 13080, 13704.

14444, 14302, 15069 15805, 16000, 16501, 17111, 18507, 19500 19044, 20006 20200, 21045, 22200, 22096, 22,078, 22,081, 22,045, 22,088, 24,100, 24,200, 24,013, 25,100, 25,091, 25,018, 26,019, 26,700, 27,091, 28,370, 28,850, 29,305, 29,080, 30,204,

30,118, 31,028, 31,104, 32,207, 33,407, 34,200, 34,716, 35,018, 36,709,

37208, 37409, 38410, 39401, 37090, 39084 40370, 40068, 41043, 42808, 43046, 43076 44901, 45606, 45406,

46001, 46101, 47035, 46500, 48900, 48901, 48202, 49100, 50610, 50075, 51036, 51075, 51409, 52300, 53001.

54,307, 54,402, 55,690, 56,447, 57,238. 58,308, 59,079, 59,706,

Procurați-vă bilete pentru clasa III-a a Loteriei, la

Colectura Th. P. Maximovici

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mâi importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şepte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu divi dende în modurile cele mai avan tajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL Dr-ului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile şi laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei măgăresci, catarrhelor, insomniclor**, etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

S. HAIFLER

Iaşi, *strada Stefan-cel-Mare* **—Iaşi**

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

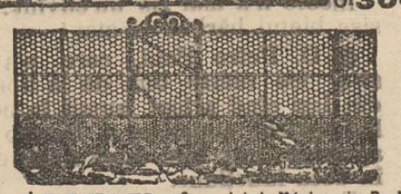

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 45
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 7 »

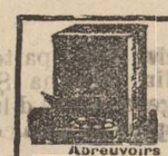

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6f 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE

şi in general ca depuratif in tote **BOLELE CONGESTIVE.**

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie **FRATII KONYA.**

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNŢURI

Un rînd în pag. III 50 Bani

» » » » IV 40 «

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul V.—No. 374.—Mercuri 27 Februarie 1908

Gheorghe Lascar

ème candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

POLEMICI ŞI FAPTE

Ziarul *Evenimentul* a deschis focul.

Şi focul e semnalul luptei.

Şi lupta se dă în vederea alegerei de la 9 Martie.

Patronul *Evenimentului* are nevoe de reclamă; dar reclama cei din redacţie nu ştiu să i-o facă.

„Evenimentul" a început prin reclama negativă.

Tac de calităţile candidatului patron. Ori că-i socot calităţile ca prea cunoscute, ori că nu le cunosc; în orice caz avînd numai în minte ideile din premiza majoră, *entimema* ce şi-o formulează îi silesc să tragă concluzii greşite.

Şi în ce consistă această metodă negativă în recomandarea candidaturei patronului D. A. Greceanu? Scormolind toată administraţia primariatului Gh. Lascar, administraţie pe care însuşi d. Greceanu a aprobat'o întru cît era membru în consiliul comunal şi chiar d-sa a protestat şi în Senat şi în particular contra alegaţiunilor ciracului său de azi d. avocat Sculi, cînd a acuzat în plin Senat că se petrec lucruri necorecte la primăria de Iaşi.

Era atunci o vădită răutate grecească de-a nemulţumitului senator de Iaşi, căruia singur d. Greceanu i-a dat publica desminţire.

Nu s'a gîndit atunci bietul Mitică că va veni vremea să lupte cu *acelaşi* Lascar la *acelaşi* colegiu, în numele *aceluiaşi* partid conservator.

Azi interesul îl mînă fără voe să se lase tîrît la o polemică pătimaşă şi nedreaptă. A scos la iveală contractul *pătăştilor* lui Chirilă şi s'a înmormîntat odată cu dînsa. Campania pe tema pătăştilor a *eşuat*— vorbind à la Mitica.

A doua campanie pe tema exproprierei Şerban va *eşua* şi dînsa, căci e născută din ură.

Intr'o chestie publică unde e vot de consiliu, aratări de planuri, preţeluiri de comisii, cîntăreli, aprecieri, conveniri, nu se petrec lucrurile în secret ca cu fînul putred, şi alte furnituri clandestine, pentru a scoate de acolo ponegriri.

Mîine ziarul patronului candidat va inventa alta; iar dacă nu va găsi despre Lascar, va găsi să spue ceva de Antoniu, de Chirilă, de Dobias, de Ghibănescu şi alţii, căci cu cît cred să facă vîlvă mai mult, cu atît îşi închipue a spori acţiunile politice ale lui Mitică în piaţă, la alegători.

Se înşală amar şi ziarul şi candidatul cu clopoţei.

Intăiu ziarul că e nesocotit în limbaj, exagerat în polemică, nedrept în aprecieri;

Apoi patronul e vulnerabil nu prin activitatea lui sau prin inactivitatea lui. La urma urmei nu lenea e un cusur la un om, cînd n'are ce face; nu plusul de muncă e un cusur cînd are ce face.

Candidatul patron al „Evenimentului" are cusurul *nepriceperii rostului trebilor publice.*

Ca consilier comunal n'a dat pe la primărie, nu că primăria nu era de el, ci el nu era de primărie. S'a primblat pe la Cairo, pentru că era aceasta o armă nu de a-şi ascunde amărăciunea că n'a fost el întăiu şi întăiu escelenţă, ci pentru că de departe putea masca calitatea de a sluji drept uneltă intrigei filipescane.

Iar cînd a ajuns excelenţă, a dat dovadă de lipsă de pricepere. In numiri a fost silit să revină dese ori, greşind, sau nimerind ca Irimia cu oiştea în gard; la făptuiri de legi a crezut că reclama e de ajuns ca să acopere golătatea minţei, şi cînd la treabă, a făcut sumbră figură pe banca ministerială.

Se discuta în Cameră legea avocaţilor. In toiul discuţiei, mai toţi avocaţii deputaţi au aratat că doresc să facă o lege bună, ca să nu se adeverească proverbul moaşelor multe. Pe banca ministerială, ministrul de resort nu mai era forţa vie, motrice, care să închege la un moment dat ideia legii, ci o momîe din vremile Faraonilor.

Deputaţii chiar nici nu-şi mai îndreptau privirea spre excelenţa de resort, ci vedeau clătinîndu-se capul momîei cînd la dreapta spre Iancu Lahovari, cînd la stînga spre Take Ionescu.

Şi acei ce au condus desbaterile acestei legi au fost cei 2 colegi din minister, iar eruditul patron candidat, juristul savant, a pronunţat 2 mari discursuri în *unsprezece cuvinte.* Şi acum d-lor de la „Evenimentul", cum voiţi d-voastră să acoperiţi candidatul d-voastră de marele cusur ce-l are: *nepriceperea*?

Asta este o boală din născare ce leac nu are, şi ori ce chitie îi veţi pune pe capul lui, fie a lui Mathieu, ori a lui P² Carp, chelia minţii se trădează.

Iar colegiul I de senat din Iaşi, cel mai cult colegiu, unde din 581 alegători 4 | 5 sunt titraţi de toate gradele, de toate titlurile academice, cum voiţi să dea ascendent omului care din titlul lui nu şi-a făcut de cît gloria reclamei şi a cuvîntului sburător.

Ponegriţi pe advêrsarul vostru, cît îl veţi ponegri; lumea privitoare la această întrecere a voastră în ocări şi ponegriri va sta să cîntărească faptele.

Gh. Lascar e omul de fapte.

In cariera lui didactică a fost model de muncă, de pricepere, de cumînţenie.

Lascar Gheorghe e o podoabă a corpului didactic din Iaşi; îl ştie ţara de la Dorohoi la Severin; îl ştiu şi copii în aceasta!

Iar în cariera lui publică, dacă Lascar a fost o necesitate, a dat dovadă de aceiaşi cumînţenie, care poate sluji drept pildă. Iar primariatul lui—chiar în lipsa luminilor marelui şi înţeleptului *mumiolog* Greceanu—va fi o dungă luminoasă în istoria municipală a Iaşilor, căci lumea ştie, cum la Severin un profesor Costescu, a fost pildă de prefect, aşa la Iaşi—Lascar—a fost pildă de primar.

Colegiul I de Senat din Iaşi cere fapte şi ele vin cu ghiotura în favorul lui Gh. Lascar.

Iar urna la 9 Mart va răspunde sus şi tare: cel ce a făcut şi face fala Iaşilor pe catedră,

cel ce a fost pildă ţării ca primar, acela va sluji cu încăpăţinare interesele Iaşilor ca senator.

Şi colegiul I de Senat nu se va desminţi, ci va da toată încrederea în marea lui majoritate lui

Gh. Lascar, alesul colegiului întăiu de Senat din Iaşi.

O poroncă nemiloasă a firei a fost împlinită ieri; o mare perdere a suferit partidul conservator-democrat; ireparabilă este lovitura ce-a primit-o partidul nostru de la Putna.

Gogu Constantinescu a murit. Cine l'a cunoscut; cine ştie ce operă mare a făcut el în judeţul Putna, unde a reuşit să planteze steagul partidului nostru—ne vor crede cu uşurinţă că aceste cuvinte dureroase, că acest adevăr adînc dureros: a murit Gogu—*noi îl scrim cu inima sîngerândă, sfăşiaţi de o supremă voinţă, care ne-a răpit, tocmai acum, pe un fruntaş de puterea lui Constantinescu, de valoarea lui, de entusiasmul lui.*

Entuziasmul lui a fost mai puternic de cît însă-şi boala crudă ce ne prevestise de mai de mult că nu-l va ierta pe mult regretatul prietin.

In luptă cu moartea, Gogu Constantinescu primi ştirea despre eliberarea din sclăvie a lui Take Ionescu şi despre crearea, sub şefia acestuia, a unui mare partid, în care Gogu Constantinescu avea să însemne un luptător fruntaş.

Ştirea aceea, care se tălmăcea pentru Gogu ca împlinirea unui vis bătrîn, a fost pentru el—necăjitul de moarte—ca aevea ivirea unei raze de soare în adîncul pustiului.

Dar atît i-a fost dat să vadă: o singură rază de soare!

Decesul excelentului prietin, ne îndurerează peste măsură. Cercăm să ne adunăm toate puterile, ca să putem fi tari în durerea noastră.

Din inima Moldovei, către care s'au îndreptat totdeauna privirile lui Gogu, care avea aci mulţi prietini, trimitem salutul de pe urmă fratelui prea curînd dispărut.

Salutăm cu respect durerea văduvei şi orfanilor prietinului Gogu.

Iar pe prietinii putneni, cu care împărtăşim pe din două marea pierdere, îi rugăm să cinstească şi să eternizeze memoria fostului lor şef, prin aceea ca să fie uniţi în conducerea spre înflorire a partidului.

*

Gogu Constantinescu era născut în Buzău, în 1863. Avea prin urmare 45 de ani. Studiile secundare şi universitare le-a făcut în Bucureşti. Intră în magistratură în 1888 ca procuror al trib. Covurlui; în 1891 fu numit jude-instructor al tribunalului Putna; iar în 1893 părăsi magistratura.

In 1899 îl găsim president al comisiei interimare. Cu bunii sei prieteni C. Tatovici şi Petrache Ilie, mari proprietari, a fondat, în jud. Putna, partidul conservator, pe care l'a condus până la sfîrşitul vieţei.

In 1905 fu numit prefect de Putna; s'a distins prin felul strălucit cum a ştiut să conducă interesele judeţului.

Oratoria lui Dim. A. Grecianu

Teoria retoricei formulată de marele Aristotel, desvoltată de Quintilian, parafrazată de şcolastici, ridiculizată apoi de Erasmus în Falşul Cicăronian, i-a fost să se complecteze prin un nou gen, care şi-a găsit aplicarea în ingeniul lui D. A. Greceanu.

Cele 3 genuri clasice: deliberativ, demonstrativ şi judecătoresc, nu pot cuprinde noul gen al d-lui D. A. Greceanu, pentru că toate presupun cuvinte, toate presupun o technică mai mult sau mai puţin, adică un început—exordiul; *un mijloc*—tratarea: *un sfîrşit*—peroraţia.

In genul nou oratoric a d-lui D. A. Greceanu nimic din toate acestea.

Tehnică nu e, căci lipseşte materia—cuvîntul; cuvinte nu sunt, pentru că nu sunt idei.

Unde e Eminescu să vadă cît e de falşă teoria lui, cînd zicea, răspunzînd criticilor *săi, că atunci cînd inima îţi frămîntă doruri vii şi patimi multe, şi cînd ideile se ciocnesc îngrămădindu-se ca să îmbrace haina vorbirei, care de care îmbrîncindu-se la pragul vorbei, căci sărmanul poet nu ştia că cuvintele în zădar aşteaptă sonoritatea lor, cînd ideile nu vin să atingă clapele clavirului minţei.*

D. A. Greceanu în noul său gen oratoric a dus mai departe teoria retoricei, inventînd al patrulea gen de discursuri: discursurile mute *ca şi* hărţile mute.

Ce-i un discurs mut? *Un discurs fără invenţii, fără dispoziţii, fără execuţie;*

Un discurs mut mai este acel discurs în care n'ai nici o tehnică; exordiu nu-i, propunere nu-i; diviziune nu-i; tratare nu-i; peroraţie nu-i.

Dar atunci ce-i un discurs mut?

Marele Napoleon a zis că lui îi trebuesc bani, bani, bani; *iar marele Demostene a zis că lui la discurs îi trebue* acţiune, acţiune, acţiune.

Ei bine, un discurs mut nici acestea nu le are.

Un discurs mut n'are acţiune. Oratorul are ochi, dar îi ţinê în pămînt; oratorul are mîni, dar le ţine supt masă, oratorul are picioare, dar îl strîng ciobotele, oratorul are cap, dar are şi urechi, *şi mai are....* timbru *la organ de... peşte.*

Un singur scriitor a stăruit asupra acestui gen mut.

Dăm rămăşag că nici născocitorul noului gen oratoric nu va şti cine-i, de aceia îi rezervăm surpriza pe mîine, ca nu cumva să ilustrăm în o singură coloană pe cel mai loquace, *pe cel mai talentat, pe cel mai genial vorbitor al tribunei oratorice romîne.*

Pe mîne dar....

Discursul d-lui M. DRAGOMIRESCU

Profesor Universitar

rostit la întrunirea din Galaţi, de la 24 Februarie 1908.

Sunt fericit că, vorbind pentru prima dată într'o întrunire publică, în afară de Capitală, vorbesc aci, în oraşul Galaţi, leagănul politic al lui Lascar Catargi.

Sunt fericit că pot face aceasta sub ocrotitorul şi biruitorul gînd al lui Take Ionescu, urmaşul său, bărbatul de stat cel mai înţelept şi cel mai activ, cel mai ager şi cel mai cu dar de vorbă, cel mai iubit în ţară şi cel mai cunoscut şi preţuit peste hotare, dintre toţi bărbaţii de stat, cu care se poate mîndri astăzi Romînia—al lui Take Ionescu, sufletul vremilor ce se ridică, adevărul ce însufleţeşte conştiinţa poporului nostru, ca să'şi găsească echilibrul, stîlpul de bronz de mîne şi coloana de foc de astăzi a neamului.

Sunt fericit, că aci, în acest oraş şi sub auspiciile acelei umbre măreţe şi acestui mare om, pot găsi prilejul să fac prima mea mărturisire cetăţenească, mărturisire, care va deştepta, sper, multe conştiinţe conservatoare şi chiar liberale, încă nehotărîte şi le va sili să vadă că adevărul nu este în altă parte decît aci, cu noi, între noi.

Domnilor, timp de 30—40 de ani, de dinainte de unire şi până încoace — un singur partid — trebue s'o spunem fără sfială—a avut rădăcini în ţară: partidul liberal. Liberalizmul a fost un curent de progres real, adînc, irezistibil. El a uitat prea mult trecutul acestor ţări, a înăbuşit multe puteri de guvernare, dar a adus la suprafaţa vieţei publice multe energii virgine, pline de entuziasm şi de dragoste de muncă cum se întîmplă totdeauna cu energiile, care îşi iau izvorul într'un adevărat curent. El a reprezentat, timp de cîteva decenii realitatea sufletească a poporului nostru şi nimeni — nici chiar cei care reprezentau conservatizmul—nu s'au putut înstreina de el cu desăvîrşire. Dar un curent politic, ori cît de adînc ar fi, nu poate dura decît un timp. Liberalizmul, după ce a făcut cîteva fapte mari, a pierit. Astăzi chiar liberalilor le e greu să se laude cu liberalizmul lor. D. Sturza nu l'a putut lăsta nici o dată, iar tinerimea liberală nu se mîndreşte că e liberală, ci că e generoasă, poporanistă, solidaristă — ba chiar acum în urmă—se laudă—şi aceasta arată marele succes al partidului nostru—că e „democrată". Păcat că s'a trezit cam tîrziu, şi, şi mai păcat, că „poporanizmul" se cam bate cap în cap cu „democratizmul".

Liberalizmului entuziast şi activ a început să i se opună încă din vreme, nu numai conservatismul propriu zis, reprezentat prin o mică minoritate, ci şi prin un curent nou mai mult literar decît politic, un curent intelectualist şi încrezut, zeflemist şi ironic, rece şi negativ, iubind politica în teorie, neînţelegînd'o şi urînd'o în practică — curentul junimist. Liberalizmul avea o inimă care simţea, o minte care înţelegea viaţa ţării şi plănuia o voinţă care făptuia. Junimismul n'avea decît o minte, care rîdea sau despreţuia, iar cînd avea poftă şi ea să lucreze, se închidea între patru păreţi şi plăzmuia castele în Spania. Dar aşa cum a fost—căci acum e pe drojdii — dezechilibrat şi negativ prin esenţă — junimizmul a îndeplinit un rol zeflemisind liberalizmul în exagerările lui şi punînd, în faţa greşelelor inevitabile ce el trebuia să facă lucrînd, programe de guvernămînt, care păreau cu atît mai frumoase, cu cît erau mai inaplicabile; junimismul a izbutit să compromită liberalizmul chiar în ochii propriilor săi partizani. L'a compromis însă, nu ca să'i ia locul, fiind-că negaţia nu poate lua locul nimănui. L'a compromis, pentru ca să înlesnească, în sînul poporului nostru, naşterea unei noi forţe pozitive, a unei noui realităţi sufleteşti, a unui nou curent politic plin de viaţă—curentul conservatismului democrat, ale cărui valuri se simt astăzi bătînd în toate unghiurile ţărei.

Un junimist ieşan, care, deşi mai mult bătrîn, n'a făcut încă nimic pentru ţară, asemuia sapararea forţelor democrat conservatoare cu—iertaţi-mi expresia, nu este a mea, este a d-lui Mateiu Cantacuzino, om de gust şi vechiu ministeriabil de la Iaşi—cu scurgerea unui buboiu. Ca şi cînd noi ieşind din atmosfera mucedă de la Vanicu, ne-am fi risipit şi ca şi cînd ei ar fi cei mulţi, cei sănătoşi şi cei cu un gînd, o simţire şi o energie! Numai inerţia semeaţă şi invidioasă poate fi aşa de oarbă! In neputinţa lor politică foştii junimişti văd o boală, acolo unde nu e de cît o măreaţă naştere; ei văd un foc de paie în splendoarea de aur a unui sublim răsărit, ei văd o anomalie ce nu poate trăi, acolo unde nu e de cît o fiinţă nouă puternic organizată—o fiinţă, care, după multe sbuciumări şi turburări, a izbutit să iasă dintr'un trup îmbătrînit şi uscat, întocmai ca un strălucitor Făt frumos din sînul pe vecie sterp al bătrînei Impărătese din basme!

In adevăr, domnilor, de cînd d-lui Carp i-a intrat în cap, să fie şef peste Lascar Catargi şi peste d. George Grigore Cantacuzino, partidul conservator n'a avut o unitate reală, n'a representat un curent public adînc şi a trăit fără putere. In afară de ce-a săvîrşit Take Ionescu, partidul conservator n'a putut lucra mai nimic de cît numai cînd marele bun simţ al lui Lascar Catargi (şi une-ori al generalului Manu) s'a coborît să dea oare care viaţă „gheneralităţilor" d-lui Carp.

Dar rolul cel mai mare pe care l'a jucat partidul conservator, raţiunea lui înaltă d ea fi, a fost ie că, în acest timp el a slujit ca mijloc de gestaţiune a noii stări de spirit ce însufleţeşte astă-zi ţara, a servit de matcă pentru prinderea izvoarelor noului curent, pentru mărirea şi canalizarea lui pînă ce şi-a găsit albia proprie, sau, dacă vreţi, a fost grădina părăginită, în care mîna dumnezeiască a aruncat sămînţa roditoare, din care a eşit bogata vegetaţie, cu care conservatismul democrat se mîndreşte astă-zi. De cînd Lascar Catargi a pus între sine şi între d. Carp pe d. Take Ionescu; de cînd între admirabilul şi adînc văzătorul său bun simţ şi între seaca teoretizare inertă a junimiştilor, a pus să înflorească activitatea ageră şi caldă a barbatului de stat ce ne conduce —de atunci conservatismul democrat a trebuit să se nască, să crească, să biruie şi să ajungă la cursul măreţ şi triumfal de astă-zi. Fie care faptă a lui Take Ionescu i-a cucerit zeci de inimi, faptele lui fiind mai multe şi mai mari de cît ale tuturor celorlalţi fruntaşi; a fost firesc ca el să cucerească încetul cu încetul cele mai multe suflete şi întreaga lui activitate, avînd la bază—ca tot ce naşte în mintea omului mare—o singură ideie—ideia întrupată azi în partidul conservator-democrat— era firesc ca ea să grupeze, cît mai strîns, cît mai organic, pe cei mai mulţi, şi pe cei mai activi din membrii vechiului partid conservator. De n'ar fi stat lucrurile ast-fel, ar fi fost peste putinţa omenească să se creeze un partid nu în trei zile, cum s'a creat, dar nici în trei zeci de ani.

Dacă partidul nostru s'a născut şi a crescut aşa de repede, e că era născut şi crescut de multă vreme. E că partidul conservator democrat era însuşi partidul conservator care sub puternica şi fascinanta acţiune a lui Take Ionescu, se transformase pe nesimţite, e că partidul democrat conservator era însuşi partidul conservator care—în masa lui—ajunsese să reprezinte o nouă realitate sufleţească, alta de cît conservatismul vechiu şi instinctiv, alta de cît junimismul nou şi teoretic, şi pentru ca să-şi ia deplina fiinţă trebuia, cum a spus'o aşa de adînc, de cu-

prinzător şi de frumos şeful nostru— numai un lucru: ca partidul conservator să ia cunoştinţă de ceia ce se petrecuse fără să bage de seamă, în conştiinţa lui. Trebuia numai să ajungă să zică tare ceia ce de multă vreme îl îndemna sufletul să zică: eu sînt conservator dar nu conservator ce vrea trîndăvie cu onoruri şi onoruri cu trîndăvie; eu sînt conservator dar nu primesc nici privilegii cu mască, nici tradiţia fără fond; eu sînt conservator în temelie, dar iubitor de progres în tendinţă; eu sînt conservator în spiritul constituţiunei cu care multă vreme s'a drapat junimismul, căci multă vreme junimiştii şi-au zis constituţionali, dar în deosebire de acei cari n'au făcut şi nu pot face nimic ca s'o apropie de sufletul poporului, eu respectînd în deosebire de liberalizm, tradiţiile reale şi sănătoase eu mă voiu coborî în sînul lui, îl voiu educa, voiu aduce la viaţă energiile ascunse întrînsul şi le voiu lăsa toate barierele deschise pentru ca să jertfească liber, pe altarul patriei toată comoara sufletului lui

Şi şi-a zis'o şi lumina s'a făcut! Şi lumina care mijea de mult în sufletul multora dintre noi, s'a făcut şi în noi. Şi m'am bucurat şi eu de această prefacere.

Căci d-lor, pe cînd Take Ionescu lucra din răsputeri pentru ţară, eu eram un fervent junimist. Incîntat de cetăţile din nouri ale d-lui Carp, zeflemiseam pe Take Ionescu care nu venea cu programe şi teorii ci cu fapte. Admirînd măreţia căderilor unui Maiorescu, care nu putea înfiinţa nici o lege, dispreţuiam triumfurile lui Take Ionescu care întărea temelia ţărei prin legi noi pe care nici cei mai aprigi adversari n'aveau inimă să le desfiinţeze Iubeam şi slăveam pe cei neputincioşi şi căzuţi care ca şi meşterul Manole, zadarnic se munceau prin propriile lor puteri să zidească ceva trainic şi uram — cu ură din ura lor — pe arhitectul ce înalţa ca prin farmec, monumente şi n'avea nici o teamă c'au să se dărîme peste noapte. Eram junimist fervent, d-lor. Preţuiam creaţiunile minţei cu atît mai mult cu cît înfrunta lumea reală, credeam că adevărul din ştiinţă este tot una cu cel din politică şi că bine face mai cu seamă acela ce lasă după sine proecte măreţe şi nerealizabile, iar nu fapte solide încorporate în viaţa naţiunei. Junimist fervent eram d-lor. Adoram fără să-mi dau seama desechilibrul sufletesc şi credeam că un om politic nu e mare cînd făptueşte neîmpiedicat ci cînd cugetă mult chiar, cînd nu poate pune nimic în aplicare, nu cînd e înţelegător, stăruitor şi cu tact în faptă ci cînd e strălucitor şi logic în vorbă, nu cînd se coboară umil în sînul poporului ca să i înţeleagă voinţa tainică ce bate în adîncuri, ci cînd mîndru şi despotic îl despreţueşte şi-l calcă în picioare ca pe un sclav netrebnic. Cînd însă d-lor, mi-am dat seama că adevărul politic este altul decît cel din ştiinţă, că în politică adevăr nu e ceia ce ne arată speculaţiunile minţei, ci ceia ce majoritatea conştientă şi validă a unui popor vrea; că talentul politic stă în a şti să fii expresiunea necesară a momentului istoric, reprezentantul cel mai luminat şi mai energic al realităţei puternice dar nelămurite ce se urzeşte în sufletul unei naţiuni iar nici de cum al unei realităţi trecute şi nici chiar al uneia prea depărtate în viitor.

Cînd mi-am dat seama că în contra acestei realităţi, omul politic nu se poate lupta, că el doar trebuie s'o înţeleagă şi cel mult s'o corigă în exagerările ei, iar nici de cum s'o dispreţuiască şi s'o înfrunte; că oameni politici n'au fost nici Cato, nici Brutus, nici Catilina, nici Iulian Apostatul, ci Cezar şi August, Constantin şi Carol cel Mare, nu Carlos al Portugaliei, ci Carol I de Hohenzolern— atunci am început să revin încetul cu încetul din rătăcirea profundă în care căzusem, am căutat să mă ridic de-asupra tuturor simpatiilor ce mă lega de trecut, m'am luptat să birui şi să izgonesc toate urîle ce mă împedicau să văd prezentul şi am izbutit să văd adevărul cel adevărat în faţă, să'l primesc şi să mă simt fericit şi înălţat în mine însu-mi că'l primesc. Am izbutit să văd că omul vremilor noi, nu poate fi nici energia mare în scopuri, dar mică în mijloace, turbulentă şi rătăcită în prea multe direcţiuni a d-lui Filipescu, nici eleganţa captivantă, fără nerv şi fără continuitate—şi uneori chiar fără seriozitate—a d-lui Marghiloman; nici activitatea de catedră şi „de aparat", femenină în direcţie şi copilăroasă în procedeuri a d-lui Maiorescu, nici inteligenţa strălucită, cu atît mai strălucită cu cît e mai depărtată de inimă şi mai lipsită de înţelepciune a d-lui Carp, nici-mai cu seamă—solemnitatea cavernoasă a d-lui George Grigorie Cantacuzino.

Şi fireşte cu atît mai mult, nu puteau fi oameni politici ai vremilor de astăzi învăţaţi loviţi cu leuca ca d-nii Cuza şi Iorga franctirori doctrinari ori sentimentali—şi în ori ce caz inconştienţi—ai d-lor Filipescu, Haret ori Vintilă Brătianu. Acel om nu putea fi de cît acela în care cele mai înalte şi mai variate calităţi sufleteşti se puteau întruni într'o admirabilă unitate, într'un nepreţuit echilibru sufletesc. O energie politică, ageră, sigură şi continuă, pe care nici adversarii n'o neagă, avînd rădăcini într'o inimă caldă, pe care şi vrăjmaşii o simt şi avînd eflorescenţa într'o inteligenţă pe care nu e om care să nu o recunoască, de asemenea energie politică,—e o rară, foarte rară fericire în sînul unei naţiuni—mai cu seamă cînd această naţiune trece printr'o perioadă de dezechilibru şi turburare, şi această fericire, ori cît de rară ar fi fost—o aveam noi.

Acest om era Take Ionescu. Acest barbat de stat odată cu aceste înalte calităţi, muncise—faţă cu vrîsta lui—pentru ţară mai mult dă cît ori care din oamenii noştri politici, şi acum, prin personalitatea lui, în opoziţie fiind şi simplu membru fruntaş al unui partid, socotit, putuse să ţină în loc şi să pună acord între răsvrătitorii de sus şi răsvrătitorii de jos, aşa cum orice om sănătos şi cu mintea întreagă o dorea în tot cuprinsul Romîniei. Ce om cu mintea senină, cu sufletul curat, ru dragostea de muncă pentru ţară, ce om, ştiind toate acestea nu l'ar fi urmat, când el şi-a dobîndit complecta independenţă a activităţei lui? Şi cum aş fi putut, ştiind toate acestea să mai stau la gînduri şi să nu vin lîngă el?

Şi acum după această mărturisire care desigur e a multora dintre noi, mă adresez acum tuturor cetăţenilor şi şovăitori conservatori şi liberali de pretutindeni:

Spuneţi voi care ştiţi că sănătatea şi viaţa este unitate şi echilibru, spuneţi voi în ce partid e astăzi mai multă sănătate şi echilibru? Este oare la voi, liberalilor, unde unii se închină d-lui Sturdza, alţii d-lui Ion Brătianu, alţii d-lui Vintilă Brătianu iar alţi caută zadarnic o zeitate care să-i ia sub protecţia ei? Este la voi unde unii plesnesc de grăsimea burgheză, iar alţii se spală pe ochi cu isopul curat al poporanismului socialist, unde unii de abia eri şi-au lepădat bonetul cosmopolit iar alţii umblă să îmbrace căciula turcănească a naţionalismului detracat? Este la voi unde numai unii stau la guvern iar ceilalţi aşteaptă zadarnic vremuri mai bune şi se mulţumesc cu firimiturile ce cad din masa fericiţilor şi unde şi unii şi ceilalţi nu mai prezintă o aparenţă de unitate de cît prin teama căderei de la putere?

Este oare la voi conservatorilor bătrîni sau îmbătrîniţi înainte de vreme, unde unii se pleacă d-lui Filipescu, alţii d-lui Marghiloman, cei mai mulţi fostului şef d-lui George Cantacuzino, cei mai puţini, actualului şef d-lui Carp? Este la voi, unde junimiştii se leapădă ca de un ciumat de d. Mihail Vlădescu, şi unde tinerimea decretă în conciliabule vot universal, pe cînd şeful depune—în opoziţie—proiecte de gubernii?

Care e steagul vostru, o, conservatori stătuţi, acela tărît prin noroiu al d-lui Cantacuzino sau acela nou nouţ dar cîrpit cu petece de pe vremea lui Pazvantoglu—al d-lui Carp?

Puteţi voi, conservatori şi liberali să fiţi însufleţiţi de aceleaşi idei, să urmaţi aceloraşi tendinţi şi totuşi să vă simţiţi liberi în activitatea voastră? Aveţi voi entuziasmul care fecundează, simţiţi voi oare vibranta energie care se descarcă în activitate pentru ţară, puteţi voi să vă înălţaţi din toată inima către acelaş soare? Ce vă însufleţeşte pe voi? Incotro mergeţi voi?

Nici la voi, conservatori fără vlagă, nici la voi liberali cu botniţă, nu e sănătate şi viaţă.

Timpul vostru a trecut şi numai artificial mai duceţi o viaţă de azi pe mîne. Altele sînt vremile, altele sînt sufletele. Priviţi în conştiinţa voastră, rostul timpului de astăzi recunoaşteţi putreziciunea tradiţiunilor în care v'aţi închircit, şi recunoaşteţi că unitatea, sănătatea, viaţa sînt la noi unde inimile tuturora bat într'o simţire, într'un gînd, într'o energie.

„Opinia" la Huşi

Numirile inspectorilor agricoli pe judeţe a surprins cu drept cuvînt, dar mai ales lumea noastră de la Huşi a rămas scandalizată cu numirea absolut politică făcută în persoana d-lui Triandaf Anastasie, avocat, fost deputat în camera trecută liberală.

Proprietarii din judeţ se întreabă cu drept cuvînt care-i sînt titlurile sale speciale pentru a-i îndreptăţi numirea. Dl. Triandaf face avocatură la Iaşi; pus pe lista de senat de comitetul electoral local, d-sa a fost şters de la Bucureşti de Ionel Brăteanu pentru a face loc unui străin, d-lui Em. Porumbaru, care şi-a oploşit candidatura la Fălciu.

De atunci amărît dl. Triandaf n'a mai dat prin Huşi, s'a dezinteresat de tot, şi s'a făcut Iaşan.

Se vede că comisia superioară agricolă a căutat să dea o satisfacţie d-lui Triandaf care fără zgomot şi proteste s'a demis din candidatură.

Numai interesele agricole ale judeţului vor suferi, căci d-sa e tot aşa de străin de agricultură cum e străin şi de advocătură pe care n'o practică.

Dar numirea d-lui Triandaf mai are şi o altă faţă, care a încins şi aprins discuţia în cercurile politice de la noi.

Carpiştii din localitate, adică famelionul, îndemnase a cere acest post— retribuit cu peste 1000 lei lunar — mezinul familiei Gociu, diplomatul în ştiinţe agronomice de la *Erlangen*, cu diplomă bună pentru orient. Tînărul imberb a aplicat de la început ştiinţa agronomică vînînd o moşie de zestre cu fată, ori o fată cu moşie, iar până atunci a pus în practică în cafenea la Vasilachi foiţele agronomice în 2 arături, arătura din dreapta şi cea răsturnată din dreapta, ori făcînd pe plătitorul banc la pontatori.

Fameliunea îşi luase angajamentul să-l plaseze pe Ticuţă, întru cât avea la spete pe Th. Roseti şi pe Barbu Ştirbei, şi generalul Teleman încredinţase că va reuşi.

Azi familiunea a rămas descoperită; ea tună şi fulgeră contra lui T. Roseti, că nu s'a arătat mai întransigent şi să capete dela colegii săi liberali atenţiunea pentru mezinul fameliunei.

Dacă numirea cu d. Triandaf încă a stărnit proteste de indignare, numirea tînărului Gociu ar fi întîmpinat şi mai multe proteste căci ar fi fost o sfidare aruncată priceperei şi muncei.

Recursuri electorale

—Cu termen la **10 Martie**, *la secţia II a înaltei Curţi.—*

Ioan V. Ionescu (II comună), C. C. Burghelea (I senat), G. Vlaicu (I senat), C. C. Romano (I senat), C. Munteanu (I senat), Al. Ghiga (I senat), Dimitrie Borş (I senat), At. Gr. Bejenaru (I senat), Const. Vişinescu (I senat), I. Vasilescu (I senat), Constantin Chodaru (I senat), Economul C. Ştiubei (II dep.), Teodor Crivăţ (I senat), Locot. G. Martac (I senat), N. M. Miclescu (I senat), Eugen Neculcea (I senat), Chiriac Grigoriu (I senat), Marcel Brînză (I senat), Mandrea I. Dimitru (I senat).

Litere-Ştiinţe-Arte

Casă de cetire.—Nu încape îndoială. Măsura luată de Direcţia liceului externat ca elevii acestei şcoli să nu „mai" frequenteze biblioteca sau „Casa de cetire" din Tataraşi inaugurată cu atîta reclamă de primarul oraşului este în legătură cu oare cari evenimente şcolare nenorocite.

Cu drept cuvînt excelentul confrate bucureştean „Ordinea" arăta eri legătura între libertatea ce se dădea nu de mult elevilor de a frequenta cursul universitar al d-lui A. C. Cuza şi anarchia şcolara care a mers până la încercări de a da foc liceului — pentru a face să dispară... matricolele şcolare.

De la o vreme frequentarea cursului cuzist s'a interzis; au venit însă conferinţele duminicale ale „Casei" din Tataraşi, a venit «Neamul Romînesc», au venit matineele dela teatrul naţional, cum fu cel de dăunăzi, cînd s'a văzut ruşinosul spectacol că sute de elevi fusese trimeşi să aplaude balivernele demagogice ale d-lui Iorga. Anarchia continua dară.

Ba, dacă suntem bine informaţi, însăşi elevele externatului secundar de fete sunt „autorizate" să asiste în... uniformă la cursurile d-lui Iorga în Aula universitară.

Lucrul e curios şi adînc regretabil. Din moment ce d. Iorga a încetat a fi omul de ştiinţă obiectiv şi onest,—ca are să caute populaţia şcolară în auditoriul deputatului Iorga?...

Credem că ultimele întîmplări, între care e şi încercarea de incendiare a liceului, au deschis ochii celor în drept. Să-i se lase d-lui Iorga numai... elevele: cel puţin primejdia e mai mică. Ele nu se... aprind atât de uşor.

*

JOSETA, comedia cea mai frumoasă, care face înconjurul lumei, se va juca şi la noi, Sîmbătă 1 Martie, pe scena Teatrului Naţional, în beneficiul cunoscuţilor comici Penel şi Pella.

Contrar ştirilor împrăştiate, la această piesă pot asista şi domnişoarele, de oarece chiar în cursul acestei stagiuni s'a roprezentat de 30 ori pe scena Teatrului Naţional din Capitală.

Au mai rămas puţine bilete la Maximovici.

*

Primim din partea d-lui dr. Demetrius Gusti, din Berlin, o nouă lucrare filosofică: „Die soziologischen Bertrebungen in der neueren Ethik". (Tendinţele sociologice în etica mai nouă). O interesantă broşură de 36 pagini, extrasă dintr'o publicaţiune specială.

*

In sala circului Sidoli—va fi instalat un telefon. Faţă cu importanţa comercială şi cu extenzinnea reprezentaţiilor cinematografice, telefonul a devenit indispensabil în sala cea mai frequentată a Iaşului.

*

Londra nu posedă o statuie a lui Shakespeare, demnă de genialul poet Acum s'a constituit un comitet care apelează la publicul englez pentru adunarea unui fond de 200,000 pfunzi sterlingi, din care sumă jumătate va servi pentru un monument lui Shakespeare în Londra, cealaltă jumătate pentru cercetări literare—Shakespeareane.

*

Dramaturgul italian Alfredo Testoni a terminat o piesă intitulată „Gioachiw Rossini". Eroul piesei este marele compozitor italian Rossini şi autorul ni-l arată în teate peripeţiile carierei lui artistice. Rolul titular va fi jucat de Zacconi, la Milano.

*

Corpul defunctei Paulina Lucca, marea cîntăreaţă moartă zilele trecute a fost ars la Gotha. Cenuşa a fost transportată la Viena.

*

STRUNA ZILEI

PROFESIONIST!

Ziarul candidatului Buicliu, director al Creditului urban, apreciză la 40,000 suma pentru cumpărarea colegiului I.

La el omul e... imobil
Şi de aceea 'i se pare
Că pe bani se'nchiriază
Ori se scoate în... vînzare.

Informaţii

Misiunea d-lui Panu la Iaşi. *S'a vorbit suficient despre motivul vizitei, de acum cîte-va zile, a d-lui Panu la Iaşi. Cu toate aceste revenim, fiind-că ie bine să înregistrăm cîte-va lucruri, în legătură cu această vizită, şi care zugrăvesc minunat de bine condiţiunele în care liberalii dau lupta pentru alegerea de la 9 Martie.*

In cercul prietinilor vechi — foştii radicali—şi al cîtor-va liberali bătrîni, d. Panu a spus următoarele:

— „Centrul îşi dă seama perfect de bine, ca şi D-voastră, că situaţia ieste cît se poate de rea pentru liberali, la Iaşi. De acea Ionel Brăteanu m'a trimis aci pentru ca să vaz mai în deaproape starea reală a lucrurilor şi să-i comunic apoi tot ce este de făcut.

*

La obiecţiunea unuia din cei prezenţi că lucrul poate să fie numai un truc pentru alegeri, căci legăturile dintre d-nii Ionel Brătianu şi Stere sunt prea puternice, pentru ca ministrul de interne să iee vr'o măsură ca n'ar fi admisă, sau ar lovi chiar în dorinţele d-lui Stere, directorul „Săptămînei" a ripostat:

— „Brăteanu mi-a spus următoarele: Mie îmi plac tinerii culţi şi muncitori, ţiu să-i ajut şi să-i împing mereu înainte. Dar aste toate cu o singură condiţie: ei să meargă cu partidul, să fie în lăuntrul partidului, să fie admişi de partid şi să lucreze în folosul partidului. Nu susţin însă, pe nimene în contra voinţei şi intereselor partidului".

Şi d. Panu a adăogat:

—„Nimenea nu vă va impune un şef şi centrul va admite, fără discuţie, pe acel pe care îl veţi indica D-voastre chiar de l'aţi alege pe cel mai redutabil adversar al d-lui Stere şi încă centrul îl va recunoaşte".

E lesne de înţăles la cine făcea aluzie d. Panu cînd vorbea de cel mai „redutabil adversar". Asta, mai pe şleau, însemna că de va fi ales d-sa, tot va fi recunoscut de centru.

*

Deşi spusele aceste puteau să fie interpretate în diferite chipuri şi unii să-şi permită chiar a face rezervele lor, asupra veracităţei celor avansate de d Panu, aceste spuse au avut de urmare că lucrurile s'au încurcat şi mai rău la clubul liberal.

Elementele duşmane faţă de d-l Stere au devenit şi mai agresive şi au trecut chiar la ameninţări; elementele moderate şi *prudente* au început un volte-face, ast-fel d. dr. C. Bottez, unul din cei mai prudenţi l'a părăsit pe d. Stere; iar intriganţii operează în voia lor, căci momentul ie cel mai priincios.

Aceasta ie situaţia: lucrurile au devenit şi mai serioase cînd pe ziua de Duminecă, s'a cunoscut un respuns al d-lui Panu, trimis din Bucureşti, cum că la 5 Martie, cînd va veni cu d. Ionel Brăteanu la Iaşi, se va pune capăt stărei de lucruri de astă-zi.

Ce va eşi pe ziua de 5 Martie vom vedea—până atunci d. Gr. Buicliu poate fi mulţumit de starea partidului al cărui candidat este.

● De oare-ce tablourile de întinderea moşiilor epitropiei sf. Spiridon, cerut de ministerul de interne în vederea punerei în aplicare a legei tocmelilor agricole, n'au fost complecte, ministerul a cerut epitropiei ca de urgenţă să complecteze acele tablouri.

Pentru accelerarea acestor lucrări mai mulţi funcţionari ai epitropiei au fost detaşaţi la serviciul silvic şi de două zile se lucrează la complectarea tablourilor.

● După toate probabilităţile institutul Sacre-Coeur, care după cum se ştie a fost închis din cauza unor cazuri de scarlatină ce s'au constatat în şcoală, se va redeschide de la 1 Martie.

D. căpitan Al. Dimitriu, comisar regal al cousiliului de răsboiu, a continuat astăzi cercetările la escadronul de jandarmi călări din localitate, în afacerea lipsurilor ce se zice că s'ar fi constatat la acel escadron.

● D. epitrop O. Penescu a fost eri la Slănic, în vederea lucrărilor şi instalărilor ce urmează a se face acolo în anul acesta.

D. C. Rădulescu, sub-directorul închisorilor, a anunţat că va sosi zilele acestea pentru a lua cunoştinţă de instalaţiile şi reparaţiile ce s'au făcut la penitenciarul central din localitate şi a asista la cursul de adulţi ce s'a înfiinţat pe lîngă acest penitenciar.

Cu această ocazie d-sa va controla şi tabloul de graţieri, cerut de direcţiunea generala a închisorilor şi întocmit de direcţiunea penitenciarului local, graţieri care urmează a se face cu ocazia sărbătorilor Paştelui.

Aflăm cu plăcere că Duminică a avut loc logodna d-rei Natalia Mancaş, telegrafistă, cu d. Vasile Troia, student în medicină.

Felicitări.

D-ra Eugenia Statachiu a fost numită învăţătoare în comuna Mânjeşti — Mogoşeşti, jud. Iaşi.

In *Monitorul* de astăzi a apărut decretul prin care M. S. Regele a graţiat pe d-na Maria Vasiliu de restul închisoarei ce mai avea să facă.

Ministerul de instrucţie a luat următoarea deciziune:

Profesorii, maeştrii numiţi de minister în comisiunea pedagogiei vor fi consideraţi ca numiţi în funcţiuni administrative şcolare şi deci vor fi supliniţi de aceeaşi persoană la catedrele lor în timpul când vor fi duşi în inspecţiuni pedagogice.

Cei 60 la sută ce se cuvin suplinitorilor se vor da titularilor odată cu diurna pentru a plăti pe locţiitor.

Direcţiunile şcolilor vor alcătui liste de persoanele inspectorilor, arătînd cînd şi de către cine au fost inspectate.

● D. Ioan Neculai, intendentul spitalului din Ungheni a obţinut un concediu de o lună de zile.

S'au mai incasat pentru adăpostul de pe muntele Ciahlău de la d-nii:

M. Sturdza mare proprietar Cristeşti 61 lei, P. Dragoş, inginer şef, Piatra-N. 15 lei, G. Cristofor avocat Iaşi 7 lei, Ar. Gorovei fost prefect Fălticeni 5 lei, C. Meissner, profesor Iaşi 75 lei, V. C. Leca inginer Iaşi 11 lei.

Comitetul de iniţiativă aduce viile sale mulţumiri subscriitorilor, rugînd tot odată pe persoanele ce posedă liste a le restitui cît mai curând, împreună cu sumele adunate.

● La 5 Martie se va întruni la ministerul de finanţe, comisia pentru cercetarea cererilor de pensie.

Ea se compune din d-nii: Th. Popescu-Cudalbu, primul-president al tribunalului Ilfov; I. Filotti, avocatul statului; colonelul de intendenţă Pandele, din partea ministerului de rezboiu; inginerul inspector-general Mareş, reprezentantul ministerului lucrărilor publice şi Ionescu, directorul datoriei publice.

La adunarea generală de alaltăieri a acţionarilor Băncei Agricole s'a hotărît să se plătească lei 19.50 pentru fiecare acţiune de 325 lei vărsaţi.

In urmă s'au ales, domnii: Th. Rossetti şi Al. Băicoianu, membri: I. Constantinescu şi I. Pictorian, cenzori.

● Ministrul finanţelor are de gînd să introducă mai multe modificări în legea pensiilor.

● Prin noul proiect de organizare a ministerului de finanţe se propune sporirea lefurilor personalului pendinte de acest departament.

Se ştie că la cele l'alte ministere s'au făcut îmbunătăţiri la lefuri, fie prin încasarea reducerilor din diferite alocaţii prevăzute pentru diurne în bugete speciale, fie chiar în bugetele în cari figurau reducerile.

Sporurile s'au făcut avîndu-se în vedere funcţiunile şi posibilitatea de avansare.

In tot cazul plusul provenit din aceste sporuri, cel mult dacă va atinge reducerile făcute asupra budgetului în curs.

DIVERSE

— In corpul telegrafo-poştal din Iaşi, au mai fost numiţi următorii împiegaţi auxiliari:

Ana Balcan, Lucreţia Stamboliu şi Ana Brînzei.

— Printre persoanele cari au reţinut loji şi fotolii la piesa „JOSETA" care se joacă Sîmbătă 1 Martie, în beneficiul artiştilor Penel & Pella, cităm următoarele: Familia Bogonos, Xenopol, Găvănescu, Gheorghiu, Lefter Dumitrescu, Inginer Neculcea, Jean Ghica, d-na Stamati, Stamatiu, Leonida Gheorghiu, magistratul Dimitrescu, Krasnaselschi, Varduca, Marcus, G. Lecca, Bejan, L. Antoniu, Daniel, Zadig, Radu, L. Teodorescu, etc. etc.

— Consiliul judeţean nu se va mai întruni decît în primile zile ale lunei Martie, cînd va ţinea trei şedinţi.

— D. prefect al judeţului, Gh. Kernbach, va pleca mâine la Podul-Iloaia pentru a lua parte la operaţiile de recrutare ce se încep mîine acolo.

— Alexendru şi Neculai Dascula, ţigani din comuna Holboca, autorii mai multor furturi, au fost arestaţi.

— Catrina Marcoci, din comuna Sineşti, a fost internată în ospiciul Socola.

— Ghiniţia Stoica, de 17 ani, foastă servă la d. Polingher, strada de sus, s'a introdus în bucătărie prin scoaterea mai multor cărămizi din perete şi a furat mai multe lucruri.

Nenorocita se dedă regulat la asemenea operaţiuni şi s'a constatat că sufere de cleptomanie.

Două scrisori interesante

Primim două interesante scrisori, din partea unor cetăţeni — cetitori ai „Opiniei“.

Prima e referitoare la mult trîmbiţatul şi neexistentul cartel Bădărău-Stere—cartel ce n'a avut fiinţă nici odată, de cît în mintea oelora ce voiau să mascheze prin invenţiuni, evidenta lor slăbiciune,—a doua ie referitoare la chestiunea crescătoriei de vite din Belceşti.

Le publicăm cu plăcere—şi dăm în acelaşi timp şi explicaţiunile cerute.

*

Iată prima scrisoare:

„Nu sunt dintre acei care să am pretenţiunea a nu fi influenţat de cele ce se spun şi se şoptesc în public.

De aceia vă declar că am crezut şi eu o bucată de vreme, că este ceva adevărat în privinţa existenţei unui cartel între d-nii Bădăreu şi Stere.

Am văzut în viaţa mea atîtea curioase combinaţiuni electorale—încât mărturisesc că nimica nu m'ar mai surprinde.

Cu ocazia alegerei pentru 9 Mart s'a reeditat din nou povestea acestui cartel—şi nu numai de către cei de la *Evenimentul*, pe care îl citesc foarte rar, dar chiar de către unii liberali—duşmani personali ai d-lui Stere.

Dacă lucrul e aşa, vă rog să puneţi întrebarea următoare:

Cum se face că d. Dim. A. Greceanu, fiind la mine în vizită electorală, după ce a încercat să'mi smulgă declaraţia că-l voi vota, mi-a spus:

— „La urma urmei, promite-mi macar atîta: dacă nu mă votezi pe mine, să nu-l votezi nici pe Lascar. Votează pe Grigorie Buicliu, dacă vrei“.

Si cum se face că d. Grigorie Buicliu, fiind la mine în vizită electorală cu d. Tanase Gheorghiu, a căutat să-mi zmulgă declaraţia că-l voi vota pentru ca apoi să-mi spuie:

— „Dacă nu mă votezi pe mine, promite-mi cel puţin că nu-l votezi pe Lascar. N'ai de cît să-l votezi pe Greceanu“.

Dacă ie cartel cu d. Bădărău de ce atunci d. Buicliu şi ceilalţi liberali inzistă să fie votat d. Greceanu şi nu d. Lascar? Nu vi se pare aceasta un lucru curios?

Un alegător neînregimentat.

Respunsul şi l'ar fi putut da foarte uşor cetăţeanul care ne scrie. Pe cînd d. Bădăreu a înţeles totdeauna lupta dreaptă, bărbătească şi pe faţa—n'a înţeles nici odată combinaţiuni şi carteluri—d. *Greceauu este în plin cartel cu liberalii pentru ca la primul scrutin să fie ajutat de liberali în lupta în contra d-lui Lascar, iar la un eventual balotagiu junimiştii şi greceniştii să deie voturile lor candidatului liberal.*

*

A doua scrisoare este referitoare la crescătoria de vite de la Belceşti, despre care am vorbit în numărul nostru de ieri.

Iată acea scrisoare:

„In numărul, primit acum al *Opiniei* puneţi celor de la *Evenimentul* o chestiune referitoare la crescătoria de vite de la Belceşti—pe care acei domni cu siguranţa au înţeles—dar despre care noi nu putem şti nimica, fiind-că ie pusă într'un mod prea vag.

Nu credeţi că ar fi bine să spuneţi ceva mai precis—aceasta şi ca un drept al nostru, cetitori şi ca o măsură de moralitate publică?

Un cetitor, alegător la colegiul I Senat.

Cerinţa corespondentului nostru ieste pe deplin justificată ne grăbim a da lămurirele necesare.

O societate engleză proectase înfiinţarea unei fabrici de conserve şi a unui export de carne cu destinaţia pentru Anglia. Cît de importantă era această propunere pentru Romînia e în afară de ori ce discuţie. Primăria de Iaşi şi ministerul domeniilor, condus de d. Ioan Lahovary, căutau pe cît cu putinţă să se realizeze această propunere, pentru care urma să se concesioneze societăţei parte din abator şi să se instaleze crescătoria de vite, absolut necesară, pe moşia Belceşti, proprietatea Statului, cu o întindere de vr'o mie de fălci.

Această moşie fusese arendată, însă, unui oare-care Drukman. Acesta decedase şi unora dintre moştenitori le căzuse în partea lor de moştenire această moşie. Ei aveau interes ca moşia să nu se treacă Englejilor şi în acest scop au obţinut concursul unui fost deputat de Iaşi.

Stăruinţa depusă a fost atît de puternică în cît d. Ioan Lahovary a spus unui fruntaş conservator din Iaşi:

— „Noi căutăm să vă creăm avantagii pentru Iaşi şi deputaţii dv. ne creează mari dificultăţi cu Belceştii.

Am întrebat dacă *Evenimentul* cunoaşte numele acelui domn fost deputat.

Ultime informaţii

Vineri seara, orele 8 jum. în localul Clubului Conservator-democrat Piaţa Unirei, întrunirea obicinuită săptămânală.

D. Eugen Herovanu va vorbi despre: Conservatorism şi democraţie.

● D. Toma Stelian, ministrul justiţiei, continuă a fi urmărit—ca de o boală rea—de afacerea privitoare la presidentul Ciulei.

Ministrul a chemat ieri din nou la Bucureşti pe d. prim-president al curţei de Iaşi şi pe procuroul general, ca să comunice înalţilor magistraţi că a descoperit un fapt nou în sarcina presidentului tribunalului Botoşani şi anume că, acum cîţi-va ani, d. Ciulei ar fi favorizat pe cineva într'un proces.

Ceea ce face d. Stelian în această afacere ie aşa de urît, că-ar fi timp să-şi aleagă o altă mascotă.

Mascota Ciulei nu prea este norocoasă pentru frumosul ministru al justiţiei.

Nelinişte la ţară.—*In oraş circulă versiunea că la Sîrbi ar fi fost înpuşcaţi ieri, de soldaţii roşiori, doi din ţăranii conducători ai neorînduelilor de acolo.*

Credem şi sperăm că nimic nu este adevărat.

— *D. C. B. Pennescu, efor al casei sf. Spiridon, se află la moşia Sîrbi, proprietatea acelei case. Primarul acelei comuni a vestit epitropia că 148 locuitori cer pămînt.*

D. Pennescu a plecat să împace lucrurile.

— Din judeţul Vaslui sosesc ştiri neliniştitoare,—aceasta se zice că din cauză că prefectura de judeţ ar fi dat o circulară confidenţială inspectorilor comunali şi primarilor din comunele rurale, prin care le pune în vedere ca să facă cunoscut proprietarilor şi arendaşilor că nu pot da pămînt de sămănat ţaranilor de cît în dijmă.

Spiritele sunt foarte agitate şi prefectul judeţului a dispus ca jandarmii rurali să patruleze prin sate.

— Pe moşia Munteni, jud. Vaslui, ţăranii s'au culcat pe ogor şi au zis ca arendaşul să treacă cu plugurile peste ei.

● Au fost aleşi în comisia regională a judeţului Suceava: domnii Ştefan Albu şi Al. Cantacuzino-Paşcanu membri; Crupenski şi Lovinescu, supleanţi.

● Clubul conservator-democrat din Iaşi a trimis o coroană spre a fi depusă pe sicriul regretatului Gogu Constantinescu.

D. A. A. Badareu a trimis o telegramă văduvei şi va lua parte la înmormîntarea regretatului fruntaş.

● Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată, va ţinea şedinţă mâne, Marţi 27, Mercuri 28 şi Joi 29 Februar.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Aslan.

● Consiliul profesoral al facultăţei de drept din localitate a fixat zilele de 16, 17 şi 18 Martie pentru a-şi susţinea examenul de echivalare a diplomei de dr. în drept de la Bruxelles, d. Em. M. Papamihalopol.

● D. Mihai Pastia, institutor la şcoala primară, Cuza-Vodă din localitate, a fost transferat pe ziua de eri la şcoala „Gh. Asachi“, în locul d-nei Laura Neculau.

● D. maior Chiriţescu, inspectorul general al învăţămîntului militar în şcoală a fost eri după amiază în inspecţie la Bucium.

Azi dimineaţă d-sa a plecat în Capitală.

● Pentru astă-zi a fost chemată a VI serie de învăţători pentru examenul de înaintare pe loc, compusă din următorii învăţători, care au fost repartizaţi ast-fel:

La comisiunea I-a: Gheorghiu Maria (Tutova), Graur D Const. (Botoşani), Herescu Pavel (Suceava), Ifrim Cons. (Covurlui), Iguat Mihai (Vaslui), Ioachim Ana (Neamţ) Ionăşescu Dim. (Iaşi) Ionescu Gh. (Suceava) şi Iordan Neculai (Putna).

La comisiunea a II-a: Gheorghiu Iordan (Putna) Giurgea V. Stefan (Putna), Grigorescu Nedelcu (R. Sarat), Iamandi Natalia (Iaşi) Iftimescu Florea (Putna), Iliescu Dim. (Tecuci), Ionaşcu N. (Fălciu) Ionescu Alex. (Neamtz), Ionescu C. Olimpia (Botoşani).

● D. colonel I. Tarnoschi, comandantul reg, 13 Ştefan cel mare va începe mâne inspecţia generală a soldaţilor din acel regiment.

Prensul Griguţă camatar

Celebrul prens cunoscut ca mare amator de arginţi, împrumută pe *vechilul seu* cu *trei mii trei sute lei* cu dobîndă de **zece la sută** pe an.

Dovadă actul de ipotecă cè-a intervenit între stăpîn şi vechil, în ziua de 18 Februar 1908, transcris la trib. Ilfov, secţia de notariat, la numărul 1887—1908.

Sub-semnatul *Gheorghe Roman*, **administrator la moşia Ciocăneşti** din judeţul Ilfov, *la nevoia ce am avut* m'am *împrumutat* de la d. *Gr. Gh. Cantacuzino*, proprietar dom. în Bucureşti Str. Clementei No. 31, cu suma de lei **3300** (trei mii trei sute).

Termenul de plată al acestei datorii este la 1 Martie 1909.

Dobînda de **10 la sută** *convenită* de noi se va plăti **cu anticipaţie** *la fiecare semestru, iar dobînda primului semestru, s'a plătit acum la facerea acestui act. La 15 August 1908 voi plăti dobînda celui de al doilea semestru.*

Pentru asigurarea sumei de 3300 lei ce mi-am împrumutat de la d-l Gr. Gh. Cantacuzino cum şi dobînzilor acestei sume, *ipotechez imobilul meu situat în Bucureşti str. Mecet No. 15*, colţ cu str. Austrului cu toate dependinţele sale, astfel cum l'am cumpărat de la creditul funciar Urban din Bucureşti, cu actul de cumpărătoare autentificat la Trib. Ilfov secţia de notariat la No. 12469 din 17 Decembre 1907 şi transcris sub No. 5006 din 1907.

Ne plata la timp a capitalului împrumutat sau a dobînzilor dă drept d-lui Gr. Gh. Cantacuzino, a executa presentul act urmărindu-mi imobilul ipotecat.

Pentru executarea acestui act şi înplinirea tuturor actelor de procedură în caz de urmărire silită eu Gheorghe Roman, declar că'mi aleg domiciliul în Bucureşti la imobilul ipotecat str. Mecet No. 15.

Sub-semnatul Gr. Gh. Cantacuzino, *împrumutînd pe Gh. Roman* cu suma prevăzută în acest act, *primesc condiţiunile stipulate într'însul* şi'mi declar domiciliul în str. Clementei No. 31 pentru formalităţile necesare executării acestui act.

Făcut la Bucureşti astă-zi...

ss. Gr. Gh. Cantacuzino str. Clementei

ss. G. Roman com. Ciocăneşti jud. Ilfov

Urmează procesul verbal de autentificare din 19 Februarie No. 1887 din 1908.

Fiul Nababului, cel mai bogat om din Romînia, împrumută dar pe vechilul seu cu minima suma de 3300 lei, pe timp de un an; ia de la vechilul său pentru această mică suma **303 lei** *dobîndă anuală*, plătită semestrial înainte, *şi ia, pentru siguranţa sa, şi amanet o biată casă a vechilului.*

Iar noi, îndureruţi de halul în care a ajuns acest prinţ: camatar, negutitor de păstrămuri, de coaje de ouă şi de ghiaţă—noi, cu iertare cerută cititorilor, zicem: „ptiu, prensule“ şi —închidem ghilemelele.

● Asfăzi după amiazi a avut loc înmormântarea Archimandritului Filaret Ghindă, pensionar.

Defunctul prelat a fost pe vremuri proto-psalt la biserica Socola, pe timpul vechiului seminar, iarmai tîrziu căpătînd încrederea fericitului întru pomenire Mitropolitul Iosif Naniescu, Filaret Ghindă fu avansat la rangul de mare eclisiarh al Mitropoliei.

El lasă pe urma lui o frumoasă avere.

● D-nii M. B. Cantacuzino şi Dimitrie Alexandrescu, delegaţi de senatul universitar să cerceteze lucrările candidaţilor la catedra de drept civil vacantă la facultatea juridică din Bucureşti, prin moartea regretatului Ştefan Şendrea, îşi vor înainta astăzi raportul.

După cîte au transpirat d-nii Cantacuzino şi Alexandrescu, recomandă la acea catedră pe d. Gh. Tabacovici, agregat definitiv la facultatea din Iaşi, pe motivul că d-sa are deja un drept cîştigat.

● **Militare.**—Un ordin sosit prin brigadă hotăreşte ca pe ziua de 15 Martie, toţi bacalaureaţii din gornizoana Iaşi să plece la Dadilov.

— Sîmbătă reg. 7 calaraşi va face un marş pînă la Tg.-Frumos, sub comanda d-lui colonel Călinescu.

— Brigadirul Gh. A. Hina a fost înaintat plutonier.

— Serviciul administrativ de pe lângă corpul 4 de armată, conform unui ordin sosit de la ministerul de răsboiu, pregăteşte predarea serviciului de geniu făcut până acum, căci cu începere de la 1 Aprilie, va fi adus în localitate un batalion de Geniu, care va fi pus sub comanda unui locot. colonel.

— Eri, de la orele 3—6, au avut loc la comandament, jocurile de războiu septămînale, sub conducerea d-lui general Tătărescu.

— Trupele din regimentul 13 Stefan cel mare au primit eri ordinul de a fi gata în ori-ce moment de plecare, în vederea rescoalelor.

● **Judiciare.**—Inaintea tribunalului sec. II-a s-a cercetat ieri un proces de calomnie, care merită să fie înregistrat.

D. Drăghicescu, inspector veterinar, făcînd inspecţie în Iaşi, a primit plîngere din partea a doi evrei trunchieri că ei de 3 ani ar servi o pensie lunară de 40 lei d-lui D. Buzenschi, medic veterinar al comunei Iaşi.

D. Buzenschi a afirmat că banii aceştia îi se dădea ca plată pentru trăsură. Direcţia serviciului veterinar a impus d-lui Buzenschi, ca spre a se desvinovăţi, să dee în judecată pentru calomnie pe cei doi evrei.

Afacerea s'a cercetat ieri. D. Nicolaide a pledat pentru veterinar şi d. Emil D. Lefter pentru evrei.

Tribunalul a achitat pe evrei.

E treaba serv. veterinar să tragă cuvenita concluzie.

— D. doctor Niemirower a fost citat pentru astăzi la trib. secţia II-a spre a-şi justifica refuzul de a asista la prestarea unui jurămînt more-judaico.

● D-na Ana Conta-Kernbach, a fost numită raportoară în comisiunea pentru modificarea regulamentului şcoalelor secundare.

● Joi va sosi în localitate episcopul coloniei Lipovene, Macarie Loboff, de la Fîntîna albă, din Basarabia, spre a inspecta biserica din localitate.

● Au reuşit la examenul de comerţ ţinut în Bucureşti, următorii candidaţi din Iaşi: I. Balosopol, Alexandru Constantiniu, Carol Aulen, Mihail Antoneanu şi Dimitrie Stere.

● Mîine la orele 3 jumătate d-şoara Lucia Manoilescu şi I. Tiberiu Crudu îşi vor susţinea examenele 1 de licenţe în filologie şi filosofie.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 26 Fevruarie

Loteria

Bucureşti.—La tragerea de astă-zi a loteriei statului romîn, au căştigat:

500 lei şi premiul de 60,000 lei No. 22,421;

5000 lei: No. **42082**;

2000 lei: 49,914 şi 18,941;

1500 lei: 40,559;

1000 lei: 47,330, 56,057, 11370;

500 lei: 37,487;

300 lei: 14,216, 34,147, 12,353, 50,909, 30,101, 14,216, 34,147, 12,303, 35,101;

200 lei; 28,938, 33,420, 29,025, 42,911 54,106, 2,549, 38,567, 32,467, 34,537, 27,242, 27,582, 27,907, 28,413, 21,645, 4,339, 42,911, 54,106, 2,549, 26,237, 33,420, 29,025, 38,567, 32,437, 34,536, 26,942, 27,582, 27,907, 8,065.

Procuraţi-vă bilete pentru clasa IV-a a Loteriei, la

Colectura Th. P. Maximovici

Starea spiritelor

Bucureşti. — Ministerul de interne a primit înştiinţarea ca în multe părţi s'au confiscat manifeste revoluţionare prin care ţaranii sunt îndemnaţi la răscoale.

Ţaranii refuză a eşi la muncă şi cér să vie omul „regelui“ să le dea pământ.

O declaraţie a d-lui Pennescu

Bucureşti.—D. C. Pennescu epitrop al Sf. Spiridon s'a presentat la comisiunea superioară agricolă şi a dovedit că dacă epitropia ar ceda terenurile în condiţiunile fixate de comisiunea snperioară agricolă, epitropia ar suferi o daună de 800000 lei anual şi în acest caz epitropia ar fi silită să dispue închiderea unui număr de spitale pendinte de acea epitropie.

Camera

Bucureşti.—In culise se crede că ştirea despre demisia d-lui Teodor Rossetti din comisia agricolă superioară, n'ar fi adevărată. Se susţine că d. Rossetti ar presida chiar astăzi lucrările comisiei.

D. Enăşescu îşi desvoltă interpelarea sa cu privire la exportul ţării romîneşti.

D-sa arată că până acum s'a făcut o politică greşită economică şi sărăcia ţărei nu provine din cauza marilor proprietari, ci din cauza condiţiilor în care se face cultura la noi. D-sa spune că islazurile comunale, departe de a spori exportul vitelor vor reduce acest export şi cere un tarif pentru această agricultură.

La ora 3 şi jum. se suspendă şedinţa, după care d. Sturdza urmează să răspundă interpelatorului, iar apoi d. Iorga îşi va desvolta interpelarea în chestia Davila.

Senatul

Bucureşti.—D. C. Olănescu întreabă pe ministru de interne dacă ştie despre nişte manifeste răspîndite la ţară şi prin care locuitorii sunt îndemnaţi să omoare pe proprietari.

D. Brătianu respunde că e în afară de orice îndoială că situaţia e serioasă, dar nu îngrijitoare. Epoca aceasta este totdeauna un motiv de agitaţie la ţară şi îngrijorarea care a cuprins pe unii se explică tocmai din cauza măsurilor preventive luate de guvern în caz de neorîndueli. D-sa face apel la toţi oamenii de bine să stăruie la aplicarea reformelor.

Demisia d-lui Teodor Rosetti

Bucureşti. — D. Teodor Rosetti a demisionat din demnitatea de preşedinte şi membru al comisiunei superioare agricole.

Motivul este că noua lege a tocmelelor agricole este inaplicabilă.

Numire

Bucureşti.—D. Săvescu fost prefect va fi numit director general al închisorilor.

Catilina al II-lea

Bucureşti.—Drept răspuns la articolul apărut în *Epoca* sub titlul: Jugurtha al II-lea, ziarul *Ordinea* apărut astă-zi dimineaţă, publică un splendid articol intitulat „Catilina al II-lea“, în care între altele se spune:

„Apoi dacă e vorba de comparaţie cu personagii istorice, există o altă personalitate în istoria Romei, Catilina, al cărui fel de a fi aminteşte pe un membru fruntaş al clubului Vanicu.

Acest personaj politic, tulbură de cîtva timp nu numai situaţia lăuntrică din partidul conservator, dar chiar mersul normal al politicei în genere.

Pasiunea sa îl pune într'o continuă agitaţie, şi el recurge la mijloace pe care omul corect le respinge.

Intriga, calomnia, combinaţiile cele mai variate, agitaţii de stradă, de unde poliţia îl ia de guler, împreună cu indivizi de cea mai joasă specie mergînd pînă la insultă şi lovire şi... chiar şi mai departe.

Şi dacă comparaţia cu Jugurtha este o inepţie, îl poftim să rîdă atunci cînd îl comparăm cu Catilina.

Lucius Sergius Catilina, aparţinea uneia din cele mai ilustre familii patriciene. Unul din strămoşii săi se distinsese în al doilea războiu punic, prin acte de eroism. El însuşi nu era lipsit de curaj.

Dar „din nenorocire, aceste calităţi pe care toţi istoricii i le recunosc, au fost puse în serviciul celor mai rele pasiuni“ (Gr. En). Partisan al lui Sylla, el urmăreşte fără milă pe amicii lui Marius, *ucizând cu mîna sa pe propriul său cumnat Marius.*

Cu tot trecutul său, el ajunse pretor, stăpînul republicei, avînd în jurul său, toată drojdia Romei. „Poporul roman este un corp fără cap, zicea el, eu voi fi acel cap“.

„Caracteristic era dispreţul său pentru instituţiile şi guvernul ţărei sale, şi pentru aceasta s'a înconjurat de toţi ambiţioşii şi de toţi aceia ce sperau din răsturnarea ordinei statului“.

Articolul închee prin a spune că spre deosebire de cei de la *Epoca*, autorul nu dă numele personajului vizat, şi că acel ce-şi va recunoaşte portretul, n'are de cît să răspundă.

O declaraţie

Berlin.—Ziarul National Zeitung declară: faţă de ştirile contradictorii care s'au lansat că escursiunea împăratului Wilhelm de la Corfu în interiorul Albaniei şi mai ales la Ianina nu are nici o intenţiune şi din aceasta cauză combinaţiunile politice care se ocupă de această vizită îşi perd orice temei, şederea la Corfu nu este de cît spre recrearea împăratului.

Distrugerea unui vapor

Bilbao.—Pe bordul vaporului francez „Pleix“ încărcat cu silitră a isbucnit un incendiu cu neputinţă de fi stîns. E nevoe a se îneca vaporul în apă spre a se putea împedeca o catastrofă.

In jurul unui incident

Schanghai.—Guvernatorul general al Cantonului, a refuzat remiterea vasului Katsumaru şi a trimis la Peking pe comandantul crucişătorului care a confiscat pe Katsumaru şi martorii incidentului.

Trimiteri de Trupe

Petersburg.—Ambasadorul Franţei a comunicat ministrului afacerilor streine trimeterea de întărîri în Maroc. Ministerul a răspuns că guvernul rus priveşte cu bună voinţă intenţiunele Franţei.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumatate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajoase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL Dului ZED

are pentru basa principală **Codeina şi Tolu**; el inlocueşte **Pasta Zed** şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tusselor invechile, bronchitelor, tusci măgăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VIŞICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrânilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guillié este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE, FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi

Casă fondadă în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primese spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

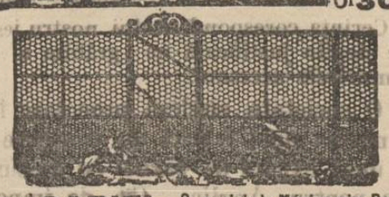

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse, le mètre... 0f 75
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSE

Prix..... 6fr 50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei

6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No.

Activitate extraşcolară

D. Haret, Ministrul Instrucțiunei Publice și al Cultelor, a trimes o circulară învățătorilor prin care îi obligă să citească și să explice țăranilor din comunele lor respective, legea tocmelilor agricole. Această sarcină se cuvenea mai întâiu organelor administrative: inspectori comunali, secretari comunali etc., cari sunt mai în măsură de a ști sensul și modul de aplicare al acestor legi, fiind în același timp și responsabili de buna lor aplicațiune.

Dar ministrul permanent al școalelor, a cărui mare activitate de reformator este neîntrecută, a găsit momentul oportun să dea o nouă dovadă de dragostea sa pentru țărănime și pentru învățători.

După concepția d-sale învățătorul nu trebue să-și mărginească activitatea sa numai în ale școalei, adică în a învăța carte pe copiii în vrîsta de școală și pe adulți în cursurile postșcolare, dar trebue să-și întindă activitatea sa în afară de școală, asupra tuturor chestiunilor de ordin economic, social, ba chiar și politic, într'un cuvînt să fie un adevărat agent de progres social.

Pentru îndeplinirea acestor multiple și atît de importante ocupațiuni are oare învățătorul timpul, pregătirea suficientă și independența cugetului și a situațiunei lui?

Privind prima parte a îndatoririlor sale cea mai importantă, adică activitatea școlară, lesne ne vom convinge, că îndeplinirea ei în mod conștiincios nu i-ar mai lăsa timp pentru alte ocupațiuni.

Căci această parte ce cuprinde, în afară de cunoștințele indispensabile programei claselor primare: lucrul manual, grădinăria, pomologia, răspîndirea noțiunilor de higienă, combaterea alcoolismului; el mai trebue să predice solidaritatea socială și economia și pe măsură ce se descopăr lucruri noi în medicină și în mijloacele profilactice, tot la el se va avea recurs pentru propaganda s. ex. profilaxia tuberculosei etc.

Activitatea extra scolară coprinde o serie de ocupațiuni care, fie care din ele numai singură practicată conștiincios, ar cere activitatea lui întrégă.

Așa învățătorul are a se ocupa de șezătorile sătești creșterea albinelor, deci mierea și ceara, creșterea gîndacilor de mătase, mătasea, coruri bisericești formate cu elevii, băncile populare etc; iar învățătoarele vor trebui să înveațe bucătăria, țesătoria etc. Intr'un cuvînt să cere învățătorului să fie atotștiutor, să fie un caracter și un exemplu pentru concetățenii sei.

Obligațiunea activității extra școlare nu datează de cît de vre-o cîți-va ani la noi, și aceasta a început în urma constatărei că stăm foarte prost cu învățămîntul primar.

Intr'adevăr, după 40 de ani de *obligativitate*, așa de bine s'a aplicat această lege, că nici jumătate din numărul copiilor (800000 aproape) în vîrstă de a urma la școală, nu o frecventează.

Pentru a ameliora acest rezultat dobîndit, atunci cînd învățătorul n'avea altă ocupațiune de cît numai școala—ca consecință logică—s'a scos învățătorul din școală, dîndu-i-se alte multe ocupațiuni extra școlare.

Rusia, care n'are obligativitatea învățămîntului primar nu stă mai prost de cît noi, 80 % analfabeți; iar Bulgaria ne-a întrecut în progresul ei repede.

Singurul mijloc de sancțiune ce prevede legea obligativității este constrîngerea prin amendă.

Acesta s'a dovedit insuficient și de la Martie trecut, iluzoriu, pentru că, după cum îmi spuneau unii învățători, de teama amenințărilor țăranilor nu îi mai supun la amendă.

Ast-fel fiind chestiunea, să vedem cari sunt roadele activității extra școlare și cu consecințele ei?

Este de netăgăduit că timpul întrebuințat în această activitate extra școlară este perdut pentru școală. Să vedem însă dacă este el un cîștig real pentru societate. In teorie și cu multă bună voință s'ar crede că într'adevăr lucrul este foarte lesne și că este suficient să se trimeată o circulară într'un sens pentru ca rezultatul să fie dobîndit.

De fapt însă bună voința nu este de ajuns pentru bietul învățător, căci pe lîngă celelalte piedice, cea mai de căpetenie este că îi lipsește materialmente timpul.

Dar se mai cere ca această activitate extra-școlară să fie un adevărat apostolat, adică să lucreze pentru binele general, cu alte cuvinte învățătorul să fie propagatorul ideolog al tutulor progreselor.

Se va putea menține el în totdeauna în sferele dezinteresate, desbracat de ori ce interes personal sau de partid politic?

Ar trebui ca în tot-deauna să lucreze pentru adevăr, el fiind agentul de civilizație în serviciul țărei, iar nici de cum în serviciul cutărui partid politic.

Cei slabi din fire sau cei nepregătiți nu știu să se mențină la înălțimea situațiunei unde i'a urcat gîndul celor încrezători și ast-fel compromit pentru multă vreme succesul misiunei, cu lipsa de prestigiu și de încredere, în care se găsesc.

Cei vinovați de greșeli mai mari și de abateri sunt răspunzători către organele administrative, revizori, inspectori etc.

Acești funcționari nu sunt oamenii școalei, cum ar trebui să fie, dar sunt prietenii politici ai ministrului sau ai tovarășilor ministrului.

Ei bine, ce s'ar întîmpla dacă aceștia pentru a intra și a rămîne în bunele grații ale stăpînului, ar lucra numai cu patima sectarului răutăcios în interesul de partid?

Nu este oare temere că învățătorii la rîndul lor vor lucra în acelaș senz ca și superiorii lor erarchici? Și este oare de mirare că de multe ori s'au adus acuzațiuni de acest fel împotriva lor?

Dat fiind obiceiurile la noi, această influență va fi tot mai mare pe măsură ce se va desvolta viața politică la țară. Nu devenind agenți electorali își vor mări ei prestigiul în fața concetățenilor lor.

Activitatea extraşcolară mai are și alte consecințe grave, provoacă la acești modești funcționari o grandomanie și o stare de nemulțumire.

Chemați în mod oficial a-și da părerea și sfaturile în multe chestiuni de ordin social, unii dintre ei devin presumțioși și cred cu sinceritate că pot da soluțiuni la toate chestiunile chiar cînd nu sunt chemați. Această pornire nu trebue mult încurajată căci o găsim de altminterea reprezentată și printre membrii corpului didactic secundar, universitar, și chiar comunicat studenților și liceanilor, cari salvează țara din cînd în cînd prin demonstrațiunele lor violente și puțin demne.

Tot ea crează acea atmosferă de nemulțumire din care se recrutează elementele de dezordine socială. Invățătorilor li se cere să fie supra oameni și sunt plătiți mai prost de cît cei mai de jos slujbași.

Să lăsăm dar pe învățător la școală unde rolul seu important și mare îi reclamă toată activitatea, și să nu uităm că n'avem de cît 20 la sută știutori de carte.

De altminterea activitatea extraşcolară s'a experimentat în deajuns în Franța și rezultatul nu a corespuns așteptărilor, căci astăzi dorința celor cunoscători este de a readuce pe institutor în școală.

Dr. Hurmuzescu.

Incepe focul

Majorități docile ale unui guvern în care păreri semi-socialiste se bat cap în cap cu păreri semi-reacționare—au votat acestui guvern o lege a tocmelelor agricole pe care semi-guvernul nu poate s'o aplice.

Atît a aplicat doar din acea lege: a dat viață unui soi de consiliu agricol, compus din oameni, cari, în bună majoritate, nu au habar de agricultură.

Atît a făcut guvernul ca să înăbușe focul cel mare de acum un an, care a adus atîta amar de jale! Acum focul reîncepe. Noi nu-l vom atîta, cum anul trecut au făcut colectiviștii. Departe de noi ori ce gînd anarhic.

Dorim, din contra, ca para ce s'a ivit să se stingă cît mai repede, căci, încă un foc—ferească D-zeu, ca acel din anul trecut, va zgudui țara și o va duce pe cale foarte rea.

Dar guvernul, în nesocotința primului moment, orbit de farmecul puterei, a făcut ce-a putut—aceasta le evident—spre a atîta spiritele.

Guvernul acesta, de teamă că nu va avea prea mare credit, s'a afișat cu un manifest dat în numele Suveranului și noi întrebăm: care punct al acelui manifest a fost, după trecere de un an, adus la îndeplinire?

S'a atras atenția guvernului în această privință. Chiar ieri, la Cameră, un liberal a subliniat toată paloarea unei legi ridicole, cum le acea a tocmelelor agricole.

Glasul nimănui n'a fost ascultat. Acum să ne asculte Dumnezeu.

Un nou gen oratoric

Cetitorii au văzut ieri sporul ce a fost adus în materia Retoricei cu noul gen oratoric, datorit genialului talent al d-lui D. A. Greceanu.

In unsprezece cuvinte două discursuri chilometrice. E greu a fixa genul discursurilor rostite de escelența sa D. A. Greceanu dela tribuna parlamentului între cele 3 genuri de discursuri cunoscute.

S'ar apropia ceva-ceva de genul demonstrativ, *căci au putut dovedi, adică* quot erat demonstrandum, *că oratorul n'are pic de pricepere.*

Pentru mai bună calificare, am admis o nouă clasare pentru acest nou gen oratoric: genul mut.

Un singur scriitor a preconizat acest nou gen literar, în literatura estetică, și nu știa sermanul scriitor că se va întinde profeția lui și la genul oratoric, întru cît era prea convins că dacă are vre-o însușire nativă Romînul, e aceia că i-a tors mă-sa *pe limbă.*

A fost dat ca să avem astăzi asemănea fericiți muritori, cărora Parcele *le-a tors desrăsucit firul vorbii.*

E marele poet Gr. Alexandrescu, care, răspunzînd în o scrisoare lui Alex. Donici, îi arată că va imita pe Greci, unde după spusa lui Suțu în una din scrierile sale: peri ton Ellinon *se găsesc scriitori cari fac literatura* fără vorbe și idei.

Acesta e noul gen literar, pe care îl preconiza Gr. Alexandrescu în 1842: genul fără vorbe și idei.

Aplicat la oratorie, noul gen oratoric fără vorbe și idei, e genul mut.

După cum la geografie, hărțile murale mute îți fac conturul țării, îți pune inițiala apelor, orașelor, munților, ori nu le însamnă locul și tu cetitor să le respici înțălesul, așa și în genul oratoric mut avem tot cadrul, discursului: persoana oratorului cu înfățișarea lui de om: ochi, gura, mîni picioare, cap; dar rămîne să ghicești ce expresie se ascunde supt ochi; ce se desprinde din gura închisă; ce gest ascund membrele înțepenite; în fine ce idei zac într'un cap de om.

Cum însă pînă acum nu s'a pus mîna pe cheia înțelesului acțiunii mute *dintr'un discurs* mut, *nici pe șirul de idei ce lipsesc dintr'o tidvă goală, genul mut oratoric e dezicerea a tot ce se știe despre oratorie.*

Iar dacă Alexandrescu ar trăi după noi desigur că în loc să facă apel la Suțu, nume așa de scump Românismului prin lucrarea meritorie a lui Neculai Suțu, ar fi luat pildă de la Pralea Greceanu, candidatul umorist la colegiul I de Senat.

O nouă armă politică

— Comisiunea superioară agricolă —

Este evident astăzi că comisiunea superioară agricolă a devenit o armă politică.

Rolul ei, atît de important și de în afară de luptele și influențele de partid, a fost scoborît, întinat, iar menirea acestei instituțiuni preschimbată într'un mijloc de a satisface poftele și ambițiunile unor partizani.

Că se face politica astăzi la această comisiune se poate ușor dovedi. Luați lista inspectorilor agricoli numiți și veți constata că. în loc de a se fi numit treizeci și doi de specialiști, cari prin cunoștințele lor să contribue la îndreptarea relelor semnalate și să influențeze în bine asupra mersului lucrurilor, au fost creați treizeci și doi nuoi inamovibili, aparținînd în prin loc partidului liberal și în cîteva curi grupului junimist.

Dar o dovadă și mai eclatantă d pre amestecul politicei, în mersul crărilor comisiunei superioare agrico este cazul cu numirea inspectorului Galați, d. Benișache.

Acest domn este nemulțămit de d recția partidului din Galați—și, în d litate de fost primar, fost deputat, crează în contra acelei direcțiuni crează dificultăți partidului.

D. Sturdza a crezut de cuviință fidel sistemului său democrat că pr o slujbă se poate cumpăra o conș ință sau liniști un nemulțumit—a cr zut de cuviință, zic, să intervie pent numirea acelui domn, de și nu solic tase și nici nu avea aptitudinele d rute.

Și astfel de politiciani ne vorbe de influența nefastă a politicei, d Plevna internă, de oameni politici ca cuceresc partizani fără acordare d slujbe și distribuiri de sinecuri!

Farsori ordinari!

OAMENI ȘI LUCRURI

Filosofia unei pietre

O întîmplare mică, aproape neînsemnată în felul ei, a luat pe neașteptat proporțiile unui eveniment mondial. I una din zilele aceste savantul naturalist Ernest Haeckel lucra liniștit în cabinetul său de studii, cînd o piatră trecu în zbor violent prin unul din geamurile ferestrei spărgînd'o și căzînd apoi în apropiere de biroul profesorului fără a-l ovi. Haeckel e bătrîn, aproape de 75 de ani și lumea a fost împresionată de gîndul că acea mizerabilă piatră ar fi putut răpune o viață atît de scumpă lumei științifice.

Haeckel e un filosof. El știe doară că viața și moartea sunt jucării ale soartei și ale întîmplării. O piatră—poate cădea cuiva în cap din întîmplare. Marele savant Curie a murit pe străzile Parisului călcat de un car: ce moarte stupidă! Iar Zola a murit dintr'un accident de zidărie, care-i stricase soba.

Dar aceste sunt accidente de care nimeni nu-i vinovat.

Cu totul altă ceva însă e în cazul bătrînului savant german pe cari fanaticii religiunii par a-l fi osîndit pur și simplu la moarte.

E fapt dovedit acum că acea piatră fusese aruncată cu ținta de a-l omorî și în ultimele luni—de la apariția marei lucrări a lui Haeckel: „Misterul lumei"—necontenit îi veneau scrisori de amenințare, mai cu seamă din orașele cunoscute ca mai devotate bisericei romane.

Și iată amenințarea tradusă în fapt. Pentru faptul că vastele și îndelung răbdătoarele cercetări științifice l-au condus, pe urma lui Darwin, la încheieri contrarii învățăturilor biblice; pentru vina că Ernst Haeckel n'a încetat să proclame adevărul științific asupra originei omului pe pămînt, asupra legilor evoluțiunei cari explică formațiunea omului de astăzi printr'o înceată evoluțiune petrecută în decurs de milioane de ani, iar nu cum cere biblia—prdusul unei creațiuni prin o voință supremă, în una și anumită zi, savantul profesor cu care se flămînzește lumea intelectuală trebuia să fie omorît de o piatră—arma inconștienței, a fanatismului, a instinctului.

Lupta între credință și știință e deschisă și e pe cale de a deveni decisivă. E prea grea și ciudată contrazicerea învățămîntului în școli; prea ridicolă înfrățirea oficială între învățămîntul paralel al științei positive și al fabulelor religioase. Iar a cui va fi victoria finală se poate prevedea lesne. In Roma, reședința Papei, religia s'a scos din școli. Conflictul devine acut și una din manifestările lui este și violența nebună care condamnă la moarte pe un savant ca Haeckel. In plină civilizație s'a întîmplat ceea ce în pravoslavnica Rusie nu s'a întîmplat, bună-oară unui Tolstoi: dovadă că-și serbează jubileul de 80 de ani deși excomunicat de Sinod din sinul religiei oficiale.

Incidentul rămîne însă făr-'nsemnătate: piatra aruncată savantului Haeckel, departe de a fi o lapidare, e poate cea dintâiu piatră din monumentul ce-i se va rîdica în curînd.

Rodion

cu privire la Maria Obrenovici pu-
acelaş ziar cu data de 7 Martie o
nicare a unui medic, care arată că
sa a murit în Würzburg unde a
vreme mai lungă în cura ginecoi Scauzoni. In acelaşi timp se află
a aceluiaşi medic şi princesa Caraghevici, aşa că se întîlnise reprezene a două dinastii învrăjbite.

ce priveşte îmbălsămarea medicul
estiune arată că ea s'a făcut de d-rul
r pe atunci asistent al institutului
ogic din Würzburg şi a fost făcută
injecţiuni de carbol.

*

sută de ani s'au împlinit, în 7 Marte
ou, de la naşterea lui Iohan Kaspar
tschli, celebrul profesor şi erudit de
iversitatea din Heidelberg. Bluntschli
a murit în 1881 îşi făcuse ast-fel
biografia,—cunoscută abia acum:
in an în an am crescut tot mai mult;
raşul Zürich, m'am întins în canto-
Zürich, apoi în Şviţera. Dar şi El-
mi-a fost prea strîmtă şi m'am în-
tat spre hotarele Germaniei. Bavaria
părut prea îngustă; mă atrăgea
nania. Pe urmă nici ea nu m'a mai
out. Ştiu e frumos să mă consacru
lui natal şi ţării natale. Dar cea de
rmă ţintă a mea este să devin om şi
ăesc pentru oameni, să pot produce
e de care să se folosească toată ome-
a.

*

l mai nou leac pentru slăbiciunea
abnormitatea pulmonară este, după
icii engleji Leolie şi Hors — cîntecul.
chiar şi tuberculoza poate fi evitată
influenţa favorabilă a cîntecului. Cei
medici explică detailat tecnica acestei
riri favorabile.

*

petul Jean Richepin, noul academici-
rancez era dintre cei patru poeţi can-
ticel mai puţin...prezentabil, de oare
vea un trecut cam gorkian. A fost
alahor şi actor, în tinereţe, dar e un
e poet şi acum complect burghezit.
astăzi 59 de ani. E născut în Alge-
şi altă dată se lăuda că e de origină
neasca!

*

n numărul duminical al ziarului „Neue
ie Presse" se află o substanţială ana-
a lui Cezare Lombroso asupra fos-
i ministru Nasi, condamnat de sena-
italian. Savantul criminalist trece în
stă cariera lui Nasi, ciudăţeniile vă-
ale caracterului şi temperamentului,
avaganţele şi maniile lui şi ajunge la
heierea că Nasi face parte dintre oa-
nii mediocri ajuns prin împrejurări şi
linaţiuni—un criminal mic, un „crimi-
oid".

*

Se crede în general că diamantele false
t opera secolului nostru. Această pre-
unere este greşită, şi s'au găsit jur-
e din 1657, cari vorbesc de „Ingeni-
a invenţiune de a fabrica diamante
aralde, rubinuri false, invenţiune ce a
s avere frumoasă inventatorului, care
ăzi umblă cu trăsura şi are palate".
O sută ani mai tărziu vedem pe Strass
zînd aceleaşi fabricaţiuni, iar astăzi
uze i-a luat locul. Nu mai vorbim de
ebrul Lemoine...

*

Noul „Teatrophon" (Cinematograful
rbitor" al lui Pathe Fréres din Paris,
de o preciziune şi exactitate perfectă.
paratul care reproduce vocea şi orches-
a e de o putere colosală. El funcţionează
aer comprimat şi e pus în mişcare
in forţa electrică. Aparatele aceste sunt
nstruite numai pentru săli mari.
Acest nou *cinematograf* va fi în curînd
ăzut şi auzit în sala teatrului Circ-Sidoli
n oraşul nostru.

*

STRUNA ZILEI

FATALITATE

D-l D. Greceanu a «eşuat» în mod ruşinos cu campania d-sale.

Opinia.

A căzut chiar mai'nainte
De a fi primit vr'o brîncă...
Pescuind în ape tulburi
Bietul s'a lovit de-o... Stîncă

Recursuri electorale

—Cu termen la 11 **Martie**, *la secţia II a înaltei Curţi.—*

August Donat (I Senat), Gr. Borgovan (I Senat), C. I. Ştefănescu (I Senat), I. C. Badarau (I Senat), G. Cornelsohn (II Cameră, II Senat, I comună), I. Veber (idem), Franz Veber (I Cameră). I. Cernovodeanu (II C. I S.), D. I. Manoliu (I S. Roman), V. Donea (I S. Roman), Fr. Veber (I C. II Comună), Eduard Cornelsohn, (II C. II S; I Comună), Scarlat Cozloveanu (I S), Al. G. Negrescu, (I S), Iosef Ochs (idem), Th. Armeanu (idem), I. Vîrlănescu (I S), D. G. Boroianu (I S), dr. I. T. Iliescu (I S), M. Petraş idem).

Informaţii

Asupra situaţiei.—Oficioasa „*Independenţa*" publică un foarte interesant articol de fond asupra începuturilor de agitaţii la ţară.

După ce asigură că turburări serioase nu s'au produs pînă 'n prezent, ziarul Brătienilor adaugă acest important şi semnificativ comentar:

Ne permitem, totuşi de-a exprima o dorinţă: ca dreptele speranţe ale ţăranilor să nu fie expuse la o prea lungă încercare, ca reformele să se isprăvească cît mai repede şi ca să fie aplicate cu aceeaşi grabă.

...La parlament să se suprime discuţiunele prea lungi. Consiliul superior al agriculturei să se grăbească a trimite formularele de contractele agricole şi să se grăbească a trimite la posturile lor pe inspectorii regionali, care vor fi în măsură să calmeze la nevoie nerăbdarea ţaranilor şi să împedice tălmăcirile greşite pe care oamenii răi voitori şi de rea credinţă o dau legei tocmelilor agricole.

● Mîine, Joi, 28 Februarie, la ora 4 p. m., va avea loc în aula Seminarului „Veniamin Costachi" adunarea generală a membrilor societăţei clericale şi culturale „Viitorul".

Cu această ocazie d. prof. dr. D. G. Boroianu va ţinea o interesantă conferinţă.

Membrii societăţei sunt rugaţi a rămînea după conferinţă la adunarea generală la ordinea zilei fiind: Darea de samă asupra mersului societăţei; raportul comisiei de control şi alegerea unui membru în comitet.

● Aseară s'a dat rezultatul învăţătorilor din seria V-a, reuşiţi la examenul de înaintare pe loc.

La comisiunea de la liceul naţional au reuşit d-nii: Dimitrescu (Bacău), Dimitrescu (Tecuci), Dodon Ioan (Iaşi), Gaşpar (Iaşi) şi Gheorghiu (Roman).

Unul singur a căzut, iar trei nu s'au prezintat.

La comisiunea de la seminarul „Veniamin" au reuşit d-nii: Dimitriu (Iaşi), Gheorghiasa (Suceava), Florescu (Bacău), şi Gafencu (Bacău). Ceilanţi 5 au căzut.

● Ziarele guvernamentale desmint ştirea că d. Th. Rossetti ar fi demisionat din consiliul agricol superior.

De-altmintreli şi corespondentul nostru din Bucureşti ne-a comunicat că, în cercuri parlamentare, se desminte acea ştire ce-a fost dată de ziarul frances al d-lui N. Filipescu.

● Un splendid bal a avut loc în seara de 23 Februarie a. c. în saloanele otelului Regal, din Trg. Ocna, organizat de clubul comercial din localitate, în folosul saracilor din Trg.-Ocna.

Resultatul balului atît moral cît şi material, a fost la înălţimea aşteptărilor şi a muncei depuse de membrii clubului. Beneficiul net atinge suma de 250 lei.

Un numeros public a luat parte şi o frumoasă animaţie a domnit în tot timpul balului, care a durat pînă la orele 5 dimineaţa.

● Anul acesta concentrările de primăvară a trupelor nu se vor face de cât în luna Aprilie,—după o nouă dispoziţiune a ministerului de resboiu.

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului I de Senat din Iaşi, în ziua de 9 Mart a. c.

● Gazeta „Novoie Wremja" din Petersburg, în ultimul său număr, spune că Rusia se aşteaptă negreşit la un resboiu cu Turcia.

● Din Kişinău ne vine vestea că o delegaţie a populaţiunei evreeşti din Kişinău s'a prezentat ieri la guvernatorul Haruzin, rugîndu-l să ia măsurile cuvenite de oarece se zice că s'ar pregăti un pogrom cu ocazia serbătorilor evreeşti „Purim".

Guvernatorul a promis că va lua toate măsurile pentru a opri desordinile.

✱ **Inmormîntarea lui G. Constantinescu.** — Ieri, Marţi, orele două jumătate p. m. a avut loc la Focşani înmormîntarea mult regretatului Gogu Constantinescu. S'ar putea spune, că toţi locuitorii oraşului şi foarte mulţi din judeţ; oameni politici din toate partidele şi oameni aparţinînd tuturor naţionalităţilor au luat parte la trista ceremonie.

Pe tot parcursul cortegiului, prăvăliile se închideau în semn de doliu. Prohodul a fost oficiat de P. S. S. Episcopul de Roman şi un numeros cler. Au rostit discursuri funebre: la casa mortului, d. Victor Ionescu; în faţa tribunalului, din partea baroului putnean, d. avocat St. Georgescu, iar la mormînt, d. general Stoica.

Dl. Take Ionescu a condoleat prin următoarea telegramă:

„Pînă în ultimul moment nădăjduiam să pot veni, ca să asist la înmormîntarea în veci regretatului Gogu Constantinescu, da regret că am fost împedecat".

„Comunicaţi la toţi, cît de îndurerat sunt de perderea ce am suferit".

D. A. A. Bădăreu, reţinut într'un proces la Botoşani, a telegrafiat văduvei regretatului:

„De şi prevăzută, moartea lui Gogu mi-a unplut sufletul de durere, ca şi pentru voi perderea lui este o lovitură grea şi pentru noi prietenii şi tovarăşii lui de luptă. Drept mîngăere vă trimet asigurarea că vrednicia şi faptele lui au provocat sentimente, cari ne leagă pentru restul vieţei pe noi prietenii, tovarăşii vieţei lui şi de dragii copilaşi, cari vor continua un nume scump".

*

Au mai condolat: domnii Lascar Antoniu, G. D. Şerban, Ziarul „Opinia", Speranţă, Barbu Păltineanu, Teodor Emandi şi mulţi alţii.

*

Coroane au fost depuse de copiii şi soţia; Take Ionescu; A. A. Bădărău; clubul conservator-democrat din Iaşi; clubul conservator-democrat din Putna; avocaţii şi magistraţii din Focşani; prefectura; creditul vriticol; Manug etc.

● Mîne seară Joi, va avea loc la sediul societăţei Moldova, întrunirea membrilor societăţei, spre a se face darea de seamă lunară şi a se rezolvi cererile de ajutorare a membrilor.

● Banchetul pe care societatea artiştilor îl oferă în onoarea d-lui A. D. Xenopol, e hotărît să aibă loc în seara de 8 Martie.

● Operaţiunile de recrutare au luat sfîrşit aztă-zi la dispărţirea a III-a.

Mîine se va face revizia, iar poimîne comisiunea de recrutare va începe să lucreze la dispărţirea a IV-a.

● Ministerul de răsboiu a făcut cunoscut profecturei că miliţienii de grade inferioare concentraţi în primăvara anului 1907, sunt scutiţi pentru acel an de prestaţiile în natură pentru drumuri, sau de plata valorilor în bani.

Prestaţiile făcute se vor socoti în contul celor din 1907, sau se vor scădea din cele datorite.

● Ministerul instrucţiunei publice a cerut revizoratului şcolar un tablou de sumele încasate până acum de inspectoratul general al învăţămîntului militar pentru diferitele broşuri militare.

De la examene.—Invăţătorii vin seriiserii la examenul de înaintare pe loc. Cernerea făcută învăţătorilor pentru înscrierea pe tablou arată şi răutatea şi nepriceperea celor chemaţi a face această cernere.

In unul din judeţele din Moldova se duce în inspecţie Inspectorul şcolar Constantinescu cu revizorul şcolar respectiv. Intrînd în clasă se începe cu lecţia de româneşte.

Pentru examinarea învăţătorului petiţionar marele inspector dădu o frasă: *fă-i ce-i face tot degeaba-i.*

Discuţia s'a încins în faţa elevilor dacă *i* din *ce-i face*, e pronume sau verb. Bietul învăţător îndrăzni să zică că e *verb*; inspectorul şcolar zicea că e *pronume* şi ba verb, ba pronume urmarea a fost că învăţătorul a fost şters de pe tablou şi a rămas să mediteze în liniştea satului despre criteriul *haretist* în alegerea şi cernerea candidaţilor.

Putem da nume la nevoe, faptul fiind absolut exact.

● Simbătă 1 Martie a. c. se redeschide ciclul seratelor cinematografice Pathé Frerès din Sala teatrului Circ Sidoli. Programa de redeschidere va fi cu desăvîrşire nouă şi excepţional de bogată. Principesa neagră celebra feerie de la Chatelet din Paris, farmecul mărei la lumina lunei, Manufactura imperială de Porţelanuri din King-Ciu (China) şi un mare număr de comedii, vederi de pe natură etc. sunt sujetele splendidului şi feericului program al acestei serate de redeschidere.

Spectacolul va fi întovărăşit de teatrul de varietăţi compus din excelenţi artişti francezi, italieni şi americanul Gyp.

Peste cîte va zile vor debuta „The Ombras" fraţii Dumitrescu-Popescu celebrii gimnastici, cari de 15 ani parcurg lumea întreagă obţinînd enorme succese în toate continentele. Sunt singurii români cari au cules lauri pe scenele străine uimind lumea cu producţiile lor neimitabile.

● D. Procuror Livaditi s'a întors astăzi de la Ungheni unde a asistat la facerea autopsiei asasinatului sătean Costea.

Autopsia a făcut'o d. doctor Urzică.

● Ministerul de domenii a trimes prefecturei de judeţ 100 de livrete, care să le dea primăriilor din Copou şi Socola, pentru a fi distribuite minorilor din acele sate care lucrează prin fabricile din Iaşi.

● Colonelul Georgescu Andronic, a cărui demisie din armată a fost primită, a fost trecut în rezervă şi repartizat la comandamentul corpului IV de armată.

DIVERSE

— D. doctor Ioan Matu, de la facultatea de medicină din Iaşi, a obţinut dreptul de liberă practică.

— D. Dornescu, fost şef de secţie la administraţia financiară din Iaşi, actualminte la Tecuciu, va ieşi la pensie, pe ziua de 1 April.

— In urma raportului I. P. S. S. Mitropolitul Partheuie al Moldovei şi Sucevei, ministerul instrucţiunei publice a aprobat desfiinţarea parochiei Buimăceni, din judeţul Botoşani, iar biserica Sf. Ieremia rămîne filială; satul şi biserica din Petreşti trec la parochia Albeşti.

In locul parochiei Buimăceni se înfiinţează parochia Stînca, comuna Tîrg.-Ştefăneşti.

---

tate", căci asemenea virtuţi nu sunt cunoscute şi dacă le explici locuitorilor, li se par ciudate. Misionarii au trebuit să creeze de asemenea cuvinte pentru semnaţiuni alte eneao n'au putut să lămurească insularilor chestiunea celibatului şi a abstinenţei misionarilor—şi locuitorii se uită cu mirare la aceşti străini, bine hrăniţi, voinici cari vin acolo stingheri, fără femei, fără copii...

*

La Madagascariani virilitatea se anunţă foarte de timpuriu, la opt ori la zece ani.

Iar fetele sunt bune de măritat chiar la o vrîstă mai mică încă. Părinţii nu fac nimic pentru a împiedeca relaţiunile atît de timpurii între cele două sexe, mai exact, între băieţi şi fetiţe. Mamele privesc cu bucurie escapadele fetelor, iar tatăl se dilectează văzînd apucăturile timpurii ale fiului său; cel mult, dacă mamele îşi povăţuiesc fetele să nu se increadă în barbaţii mult mai în vrîstă decît dînsele. In şcoli, la ţeară ca şi în oraş, şcolari şi şcolărese contractează adevărate căsătorii. Un tînăr de doisprezece ori treisprezece ani e însurat în toată forma, are pe nevestica sa care-i este în acelaşi timp şi colegă de învăţămînt. Adeseori aceşti însuraţei au coliba lor proprie, locuinţa lor a parte, gospodăria lor în regulă. Nimic mai amuzat de văzut decît o asemenea gospodărie; să vezi pe tînara femee de zece ani gătind orezul pentru bărbăţelul ei, ţinînd menagiul în stare de curăţenie, pe cînd „bărbatul" poartă grija să aducă lemne, să care apă, să găsească orez bun în tîrg ori să aducă de la părinţi carne, peşte şi celelalte. Asemenea „menagii-păpuşe" ar fi tare frumoase, dacă n'ar primejdui viitorul rasei.

Toate silinţele autorităţilor franceze şi ale misionarilor de a schimba aceste obiceuri au fost şi vor fi încă mult timp zadarnice. Concepţiunea lor morală nu exclude de loc atari legături precoce şi prin urmare fetele tinere de la 7 ori 8 ani, nu pot pricepe că e „imoral"—cum am zice noi — să locuiască ori să petreacă, noaptea la olaltă cu băeţii de aceeaşi vrîstă, ori cu un an, doi mai mari. Aceasta e poate, din potrivă, o dovadă de moralitate, căci le lipseşte convenţionala pudoare a Europenilor.

*

Căsătoriile de felul acesta, între copii, nu sunt de lungă durată; fata nu rămîne credincioasă, iar băiatul nu se păzeşte de strengării. De aceea au loc multe cazuri de „trădări" şi de schimbări. Dacă însă se nasc copii, atunci mama devine mai solidă, mai cuminte. Copiii, chiar când se nasc din părinţi mai mult ori mai puţin nesiguri, nu sunt niciodată pentru femee o cauză de ruşine, de tortură sau de mizerie. Din contra un madagascarez când se însoară cu o femee, adoptă cu plăcere copiii aceştia şi-i iubeşte ca pe ai lui proprii.

Nici odată o mamă de feliul acesta nu e privită ca degradată sau demnă de dispreţ; iar copilul nelegitim nu e privit niciodată ca un „paria" social. In această privinţă Europenii ar avea poate cîte ceva de învăţat dela înapoiaţii şi semibarbarii locuitori ai insulei din sudul oceanului indian.

*

Explicaţia indulgenţei acesteia are aceiaşi pricină ca şi toleranţa pentru căsătoriile anormale de care am pomenit. Climatul excesiv de cald din acea regiune explică trezirea aşa de timpurie a instinctelor de viaţă sexuală. Pe de altă parte simplicitatea vieţei, trebuinţele extrem de limitate în ce priveşte hrana, locuinţa, îmbrăcămintea, înlesnesc unirile repezi, pornirile fierbinţi cari cer să fie mulţumite fără întîrziere. Soarele e fierbinte; sub razele lui—seminţele născătoare de vieţi omeneşti sunt lesne fecundate. Trupurile pe jumătate goale se caută şi se alătură repede, iar instinctele sensuale se trezesc din prima tinereţe. Vina toată e a soarelui, născătorul de fiinţe şi de dorinţi. Negrii Madagascarului sunt şi ei, de şi nu în înţelesul piesei lui Gorki—copiii Soarelui. Blag.

Vaccinări şi revaccinări
cu limfa garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 13

200,000 lei de dat cu ipotecă. A se adresa d-lui L. Weisengrün la societatea de asigurare „Agricola", str. Ştefan cel Mare, Iaşi.

Iarăşi afacerea Şerban

Scrisoarea d-lui Papana.—Subtilizarea unui pasagiu.

Spuneam ieri că vom publica cîte-va amănunte interesante în privinţa „indiscifrabilului“ inventat de Evenimentul *pe actul de expertixă al comisiunei, pe baza căruia s'a făcut de către d. Gheorghe Lascar expropriarea casei aparţinînd d-lui G. D. Şerban.*

Unii naivi au ramas surprinşi cînd au cetit acest cuvînt : indiscifrabil. De ce indiscifrabil cînd iscălitura era atît de citeaţă? Care să fie cauza că Evenimentul *n'a voit să publice numele acelui consilier comunal ?*

Acel indiscifrabil este d. C. D. Papana —cum cetitorii vor vedea imediat din scrisoarea ce publicăm mai la vale—şi scopul urmărit pentru întrebuinţarea acestei abilităţi ie lesne de ghicit : d. Papana este alegător la colegiul 1-iu de Senat şi deştepţii de la Evenimentul *sperau să-şi cîştige buna-voinţă pentru caudidatura d-lui Greceanu întrebuinţînd o manoperă atît de copilăroasă.*

Intru cît au reuşit se poate vedea din rîndurile următoare, pe care le primim din partea d-nului Papana, şi cărora le dăm cu plăcere loc :

„Ziarul «Evenimentul», prin No. 22 din 24 Feb. a. c. publică o gravă acuzaţie la adresa d-lui Gh. Lascar, fost primar, că ar fi favorizat pe d. G. D. Şerban cu ocazia expropierei caselor sale din str. Dreaptă No. 1 şi Anast. Panu No. 63 şi 67.

Fiind-că sub-semnatul am făcut parte din comisiunea care a evaluat imobilul d-lui Şerban la 1906—căci indiscifrabilul *Evenimentului* eu sunt—mă cred dator a pune în vedere *Evenimentului* ca acuzarea e nedreaptă : 1) Pentru că expertisa dela 1898 evaluiază numai zidirea rămasă după incendiu dela imobilul No. 67 şi numai o porţiune din valoarea zidăriei care cădea în zona de aliniere dela No. 63, fără a se ocupa de valoarea terenului şi de daunele ce se cauzează prin exproprieri.

2) Evaluarea dela 1906 la care am participat se ocupă de expropierea totală a imobilelor d-lui Şerban din str. Dreaptă şi Anast. Panu cuprinzînd teren şi zidiri, imobilele toate fiind în stare bună şi situate în str. cea mai comercială a Iaşului. Deci exproprierea s'a făcut după valoarea de astăzi a imobilelor fără nici o daună pentru comună şi fără nici o făvoare pentru d. Şerban.

Ca probă că suma acordată d-lui Şerban de către comună nu este exagerată, este că chiar eu în calitate de procurator al d-nei Maria Camaradin, proprietară a unei părţi din imobilul str. Anast. Panu, No. 61 şi care are un venit de *900* lei anual i l-am vândut d-lui Şerban cu suma de lei *şapte spre zece mii*. Să se noteze că e o singură dughiană fără nici o ogradă sau atenanse. **C. D. Papana.**

Am spus dăunăzi că „Evenimentul“ a făcut o mică infamie, subtilizînd un pasagiu, din întîmpinarea d-lui G. D. Şerban de la 30 Noembrie 1908, pasagiu ce nu concorda cu argumentarea calomnioasă a puritanilor şi cinstiţilor afiliaţi ai d-lui Grecèanu. Avem înaintea noastră copia, autentificată cu No. 3630 din 25 Februarie 1908 şi în care se poate ceti următoarele la sfîrşitul întîmpinărei :

In cazul însă, cînd onoratul consiliu va crede mai nimerit a renunţa la crearea unei strade noi şi implicit la exproprierea imobilelor mele, vă rog a'mi acorda necondiţionata reconstruire a imobilului înscris la No. 67 el fiind atins de incendiul din noaptea de 2 spre 3 curent.

Am de adaos Domnule Primar, că ultima soluţie e mai convenabilă intereselor mele de comerciant romîn, rămas încă pe piaţă printre rarii comerciaţi romîni ai Iaşului.

E foarte curioasă situaţia. Pentru o expropriere parţială—urmînd a primi în schimb o altă întindere tot în acelaş loc,—*d. Şerban pretindea acum 10 ani 27,000 lei esclusiv terenul şi se roagă la primărie cu toate acestea, să nu 'l exproprieze, fiind-că interesul lui este să nu fié expropiat—şi acelaş Şerban face un gheşeft, în inţălegere cu fostul primar Lascar, atunci cînd, pentru* o expropriare totală **pe o întindere de trei ori mai mare**, fără posibilitate de reconstruire în acelaş loc *şi cu sporirea* aproape dublarea valoarei imobilului *primeşte 59.000 lei.*

Toate bune, dar de ce „Evenimentul“ a omis acest pasaj din întîmpinarea d-lui Şerban ?

De ce cinstiţii de la ziarul d-lui Greceanu n'au crezut că 'i de o elementară corectitudine de a nu subtiliza dintr'un act public un pasaj, chiar cînd nu 'ţi convine,—ceia-ce în limba lui Havas se chiamă un mic falş.

Pe lîngă că sunt calomniatori sunt şi falşifiicatori de texte !

Ultime informaţii

● Sătenii de pe moşia Oneşti, judeţul Iaşi proprietatea prinţului Barbu Ştirbeiu au prezentat proprietăţei o listă de 200 de ţarani cărora să li se deie 1000 de fălci din întinderea acelei moşii.

Ei au dat răgaz trei zile ca cererea lor să fie îndeplinită.

Tot aşa au procedat şi ţaranii de pe moşia Lespezi, judeţul Suceava, care au cerut să li se deie pămîntul boeresc arat de cu toamnă.

Nelinişte la ţară.—Spiritele în judeţul Vaslui continuă a fi neliniştite.

Prefectul acelui judeţ a dispus ca toate cîrciumele din judeţ să fie închise pe timp de 12 zile.

Eri după amiază regimentul de infanterie 25 Rachova, din Vaslui, a primit ordin de mobilizare.

*

In judeţul nostru până acum e linişte ; totuşi se observă nelinişte prin unele părţi.

Ţăranii din judeţul nostru nu cer altă-ceva de cît atît doar ca să li se dea ceia-ce li s'au dat şi în anul trecut, adică ca arendaşii şi proprietarii să le dea falcea de pămînt cu acelaş preţ ca în anul trecut, şi învoielele să le facă după acelaş sistem ca şi anul trecut, adică prin intermediul prefecturei de judeţ.

Putem afirma că puţini din arendaşi şi proprietari au convenit la aceste condiţiuni, obiectînd că anul trecut au făcut aceasta de nevoie.

Inspectorii comunali au primit ordin de a pleca prin sate şi de a priveghia.

D. Prilogeanu, arendaşul moşiei Sîrbi, a fost chemat la Iaşi, spre a da relaţiuni epitropilor sf. Spiridon, asupra începutului de răscoală de acolo.

D. Prilogeanu a asigurat că spiritele s'au liniştit.

*

Regimentul 13 Ştefan cel mare din Iaşi a primit din nou ordinul a fi gata, ori cînd, de plecare.

● **Pentru d. ministru de răsboiu.**—Art. 5 din legea soldelor prevede că ofiţerii mutaţi după data de 15 April au drept la îndemnitatea de chirie, dacă au probat că au plătit chiria.

Această dispoziţie din lege numai în favoarea ofiţerilor nu poate fi. E bine ştiut că proprietarii de case, toţi în general, pun ca clause în contractele de închiriere că plata să se facă la 1 April şi 1 Oct., şi în caz de mutare părţile au drept a rezilia contractul dacă chiriaşul îl avertizază cu 2 luni înainte de Sf. Gheorghe şi st. Dumitru, adică la 23 Februar şi 26 August.

Cum mutările se fac în general în cursul lunilor April şi Octombre şi cum ofiţerii nu pot şti înainte dacă vor fi mutaţi, toţi perd chiria plătită anticipat, perd şi clauzele contractului.

D. ministru de răsboiu, care cunoaşte prea bine greutăţile ofiţerilor, ar face un mare act de dreptate dacă ar anunţa cel mai tîrziu până la 16 Martie pe toţi ofiţerii care urmează a fi mutaţi în cursul lunei April şi unde anume vor fi mutaţi, pentru ca fiecare să se poată îngriji din vreme, a se aranja cu proprietarii de case şi a'şi căuta case în noile garnizoane.

Cu deosebire anul acesta se impune a se lua această dispoziţie mai mult ca în a'ţi ani, din cauză că anul acesta concentrările încep la April şi sărbătorile Paştelor cad la 13 April. Aceşti 2 factori cer ca ofiţerul să-şi cunoască din timp poziţia, pentru a nu suferi nici serviciul, nici ofiţerul şi familia sa.

● **Casa rurală.**—Un ziar guvernamental publică, de şi cam tărzior, următoarea notă inspirată în chestia „acordului“ şi a modificărei proiectului casei rurale :

N'am voit să desminţim pretinsul „acord“, anunţat cu mult tămbălău, ce-ar fi intervenit între guvern şi grupul conservator al d-lui Carp, relativ la anumite modificări ale proectului casei rurale.

Poate că unii membri ai majorităţei ar fi dorit să se modifice legea ; dar guvernul nu s'a gîndit s'o facă în scopul de-a favoriza, înaintea proprietăţei mici — proprietatea mijlocie.

Durata de funcţionare a Casei rurale va fi prelungită la trei zeci ani—aceasta ie singura modificare ce se va aduce legei votată de Cameră.

Adevărul este, însă, că d. Sturza a tratat cu d. Carp. Dacă n'a reuşit sau dacă notiţa de mai sus este un avis la adresa primului-ministru—aceasta se va vedea.

● Comuna Roman a delegat la Iaşi pe consilierii comunali : N. Apostol profesor, Deker farmacist, Popa Mîrzea şi inginerul comunei Hoisescu, ca să trateze chestia alimentărei oraşului Roman din cantitatea de apă de la Timişeşti rezervată Iaşului.

Din partea comunei Iaşi au luat parte la tratative : primarul N. Gane, consilierul Stravolca şi inginerul Tancred Constantinescu.

S'a convenit, în mod definitiv, sub rezerva aprobărilor de rigoare, ca administraţia comunei Iaşi să cedeze Romanului timp de 50 de ani cîte 4000 m. c. pe zi, iar comuna Roman va plăti în acest timp cîte 400000 lei anual.

Această convenţie urmează a fi ratificată de ambele consilii comunale şi va fi întărită printr'o lege care va fi votată de corpurile legiuitoare.

Apa se va servi comunei Roman la km. 32 din conducta „Carol I“.

● **Examenele de capacitate.**—*Ministrul instrucţiunei publice a decis să fixeze pentru ziua de 1 Octombrie, un nou examen de capacitate pentru profesorii şcoalelor secundare.*

Această dispoziţie ar fi fost luată în vedere că modificări au fost introduse în legea învăţămîntului secundar.

● Următoarele eleve şi elevi ai Conservatorului de muzică şi declamaţie din localitate au fost însărcinaţi să predeie muzica vocală în clasele III şi IV-a de la şcoalele primare din localitate :

D-rele : Popescu Maria la şcoala „Gh. Asachi“ ; Natalia Stiubei la „Alex. Lambrior“ ; Honorina Ghiulea la „Elena Doamna“ ; Floarea Ficşinescu la „V. Adamachi“ ; Mina Stanciu la „Trei Erarchi“ ; Cecilia Caţichi la „Regina Elisabeta“ ; d-nii D. Munteanu la „C. Negri“ şi Ciohodariu Stefan la „Elena Doamna“.

● Primăria a hotărît să cumpere două medalioane lucrate în marmoră de profesorul sculptor dela şcoala de Bele-Arte, C. Bălăcescu, reprezintînd pe Alteţele lor principele Ferdinand şi principesa Maria în mărime naturală—spre a fi aşezate în salonul Primăriei.

In acest scop a fost numită o comisiune, sub preşidenţia d-lui N. Gane, care să hotărască de preţul pe care comuna e dispusă a-l oferi pentru aceste două medalioane.

◕ Din cauza întrunirei publiee de Duminecă 2 Martie, din sala Teatrului Circ Sidoli, reprezentaţie de zi a Teatrului Cinematografic Pathé Frères, va avea loc la ora 5 jum. p. m., cu preţurile pe jumătate la toate locurile şi cu un program escepţional de bogat. Tot în acea zi, la 9 ore seara, va avea loc reprezentaţia obişnuită.

● **Consiliul de războiu.** — Consiliul de rezboiu al corpului 4 de armată s'a întrunit azi dimineaţă, sub preşedenţia d-lui colonel Aslan.

Consiliul a judecat şi condamnat pe următorii soldaţi :

Malcoci Gheorghe, din reg. 7 Rachova No. 25 pentru desertare repetată, la un an închisoare ; Ţurcanu Gh. N., din reg. 13 Stefan cel Mare şi Jugănescu N. din reg. Cantemir No. 12, pentru acelaş motiv la cîte un an închisoare ; Chelariu Constantin, din regim. Suceava No. 16, pentru sustragere de efecte ale statului, la 3 luni închisoare ; soldaţii Căldărariu Ioan, din regimentul 7 Rachova No. 25 pentru desertare repetată în ţară Bejan Gh. din bat. 4 vînători şi Constantin C. D. din reg. Cantemir 12, pentru înlesnire de scaparea arestanţilor, au fost achitaţi. Soldaţii Valica Dim. din reg. Cantemir No. 12, dat judecăţii pentru mutilare cu voinţă şi Lungan Iacob, din reg. 4 art. pentru adormire la post şi furt de efecte ale statului, au fost condamnaţi la cîte 3 luni închisoare.

Mîine consiliul va ţinea a doua şedinţă.

○ Lista definitivă a profesorilor şi agregaţilor universităţei de Iaşi, membri în marele colegiu universitar, a fost definitiv întocmită în modul următor :

D-nii Alexandrescu Dimitrie, Antonesru Teohari, dr. Gh. Bălăcescu, dr. V. Bejan, Ilie Bărbulescu, dr. G. Bogdan, dr. Const. Bottez, Paul Bujor, Ioan Th. Burada, V. Buţureanu M. B. Cantacuzino, Ioan Caragiani, C. Climescu, dr. Leon C. Cosmovici Victor Costin, A. Cuza, George Demetriade, E. Dimitriu. I. Găvănescu, dr. Dragomir Hurmuzescu, dr. Ernest Juvara, dr. N. Leon, Aurel Mănescu, Manicatide M., P. Misir, Anton Naum, dr. V. Negel, Petru Negucu, Obreja, A. I. Pompeiu, Ioan Peretz, A. Philippide, Petru Poni, A. Popovici, dr. Emil Puşcariu, dr. Gh. Proca, Ioan Rallet, dr. Em. Riegler, Petru Rîşcanu, dr. L. Russ, dr. Leon Sculy, Ioan Simionescu, dr. Gabriel Socor, C. C. Stere, I. G. Stravolca, Şumuleanu Cornel u, Iulian Teodorescu, dr. C. Tiron, George Tabacovici, A. D. Xenopol şi profesorii onorifici dr. Gh. Rojniţă şi Nec. Culianu.

Secretar al colegiului universitar d. Agricola Cardaş.

● **Universitare.**—Astăzi la orele 3 jum. au început examenele de licenţă la facultatea de litere.

— Azi 27 Februarie, la orele 3, d. practicant Rădulescu va ţinea la Seminarul pedagogic universitar lectia de probă la chimie, cu elevii clasei a IV. Critic va fi d. D. N. Iancu-Tutova iar raportor I. David.

— D. Apostoliu, student al facultăţei de litere—specialitatea filosofiei, va vorbi Joi 6 Martie, orele 2 p. m. la cursul d-lui I. Petrovici, despre Psihologia rîsului.

— D. prof. I. Caragiani, îşi reîncepe astăzi cursurile.

● **Judiciare.**—Din Botoşani ni se scrie : eri au început aci desbaterile în importantul proces pentru anularea testamentului Wechsler şi pentru anularea recunoaşterei de către defunctul a minorilor Schöenfeld.

In acest însemnat proces pledează d-nii : Vasile Missir, A. A. Badareu, M. B. Cantacuzin, Nicolau, Nicoleanu, E. Ullea şi Săvinesu.

Tribunalul a rămas să se pronunţe asupra cererei de sechestru judiciar, iar judecarea fondului a fost amînat la 9 Mai.

— Apelul în procesul pentru anularea testamentului def. colonel Roznovanu a fost aminat să se judece la 7 Mai, la secţia II-a a Curţei.

— Dosariul relativ la Lotti Bernovann a fost remis parchetului general al curţei de Iaşi.

M dicii din Bucureşti, cari au fost însărcinaţi cu examinarea stărei mintale a numitei, conchid că Lotti nu este isterică şi că gradul ei responsabilitate urmează să fie apreciat de judecătorii ei.

— Primarul unei comune din judeţul Vaslui, Gh. Moisiuc, acuzat de multe furturi a fost condemnat la patru luni închisoare.

Apelul lui, repartizat la s. II a Curţei, va fi judecat în ziua de 8 Mart.

— Curtea s. II va judeca mîne apelul numitului Moise Zissu, din Buccecea, acuzat de falşuri în acte comerciale, condamnat la un an de trib. Botoşani.

— Primul-president al Curţei şi procurorul general s'au reîntors astă-zi din Capitală.

— Curtea de casaţie, secţia II, a cercetat alaltaieri şi ieri recursul d-lui I. Buzescu, avocat în Iaşi, în contra decisiei curţei de Apel de Iliov, prin care d. Buzescu era condemnat a restitui o sumă de bani pe care d-na Sculi o pretinde de la fratele ei, d. avocat Sculi.

Curtea a rămas să se pronunţe mîne. Dacă va casa, procesul acesta va fi trimis la Curtea de Apel de Dolj, de oare ce a fost judecat până acum de toate celelalte trei Curţi de Apel din ţară.

● **Două escadroane din regimentul 7 calaraşi din Iaşi au primit ordin să plece astă-zi : unul la Piteşti, celalalt la Drăgăşani.**

Escadroanele vor pleca seara şi vor fi comandate de doi căpitani.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 28 Fevruarie

Asasinarea unui primar

P.-Neamţ. — Gheorghe Comăniţă, primarul comunei Ghirov, jud. Neamţ a fost asasinat astă noapte.

Asasinatul a fost comis în următoarele împrejurări :

Gheorghe Comăniţa venea cu trăsura împreună cu nevasta şi cu fiul său, de la P.-Neamţ.

In apropiere de comuna Ghirov ei a fost aşteptat de un grup de ţarani, coborît din trăsură şi omorît prin lovituri de ciomege şi topoare.

Nevastă-sa a sărit din trăsură şi a scăpat fugind pe cîmp, iar fiul folosindu-se de un moment de învălmăşală a dat goană cailor şi astfel a scapat cu viaţa.

Prefectul de judeţ, d. Ermil Zaharia, a comunicat telegrafic ministerului de interne că asasinatul s'a comis din cauza unei duşmănii ce nutreau ţăranii din acea comună în contra lui Comăniţă şi în cursul nopţei a plecat acolo, întovărăşit de procuror şi de comandantul de jandarmi.

Pînă acuma au fost arestaţi patru ţarani, dovediţi că au luat parte la asasinat.

Ceilalţi bănuiţi s'au împrăştiat fără ca să li se poată da de urmă.

Agitaţii

Bucureşti.—De astă-noapte circulă în capitală ştirea că sătenii din comuna Drăgăneşti, judeţul Vlaşcă, au o atitudine ameninţătoare, macar că armata se află acolo.

Lămuririle sosite la ministerul de interne arată că locuitorii din comuna Alexandru Lahovary din acel judeţ, au venit la proprietarul moşiei Drăgăneşti şi au cerut să li se deie şi lor pamînt pe acea moşie.

La aceasta cerere a locuitorilor din comuna Al. Lahovary s'au asociat şi cei din comuna Drăgăneşti, nemulţumiţi cu cantitatea de pămînt ce o au. Ei au făcut cunoscut proprietarului—că dacă pînă în 8 zile nu li se va îndeplini cererea, vor intra cu plugurile pe moşie.

Moartea Anei Ciupagea

Bucureşti.—O ilustraţie a scenei romîne, vechia şi apreciata artistă Ana Ciupagea, cunoscută şi ca autoare dramatică, a încetat din viaţă astă-noapte.

Ana Ciupagea nu era numai o artistă dramatică, ci era şi o scriitoare şi poetă de talent.

A colaborat la multe reviste şi a scris şi piese de teatru, dintre care cele mai de samă sunt : „Noaptea de Paşti“ şi „Actul al V“.

Primită ca gagistă a Teatrului Naţional în 1884 ea devine societară în 1896, pentru ca în acelaş an la 23 Septembrie să părăsească teatrul în urma căsătoriei e cu Ionescu Giori.

La 22 Mai 1898 este reprimită ca societară şi de atunci a jucat necontenit pe scena teatrului naţional. Ultima oară a apărut la matineul din 17 Febr. a. c. în piesa „Lipitorile satelor“.

Ana Ciupagea suferea de nefrita.

Mobilizare

Bucureşti.—Regimentul de infanterie 21 Ilfov a primit ordinul de mobilizare.

Probabil că în astă noapte chiar regimentul va părăsi capitala.

Camera

Bucureşti.—La ordinea zilei interpelarea d-nului Iorga în chestia Davila.

Tribuna publică e ocupată în întregime de studenţi. In tribuna presei sunt prezenţi aproape toţi cronicarii teatrali. In celelalte tribune foarte multă lume selectă venită să facă atmosferă bună d-lui Davila.

D. Iorga începe prin a arăta importanţa naţională a instituţiunei Teatrului.

D-sa insistă asupra rolului important pe care Teatrul naţional îl are în lupta pentru regenerarea noastră naţională şi face un lung istoric asupra originei şi chemărei teatrului.

Insistă pe larg asupra decadenţei Teatrului din Bucureşti, care a ajuns să reprezinte numai piese decăzute.

Oratorul continuă.

Recurs

Roma.—Avocaţii fostului ministru condamnat Nasi au adresat un recurs la curtea de casaţie în contra sentinţei condamnatoare.

Accident

Bruxelles.—In minele de cărbuni Sf. Francois la Lodelinsort, lîngă Charleroi un coş de coborît minerii, a scapat şi 41 de lucrători au căzut la adîncime de cîte-va suto de metri 11 mineri sunt grav răniţi.

Atentat

Cristiania.—Un suedez a tras astă-zi pe la 12 ziua 12 glonţe de puşcă contra palatului regal. Cîte-va proectile au pătruns în mai multe săli.

Vinovatul a fost imediat arestat. El a mărturisit că avea intenţia de a omorî pe regele Norvegiei. Se crede ca acest individ este nebun. In acest moment familia regală este la Voxenklenn.

Individul care a tras cu puşca în contra palatului regal se numeşte Iohanes Gren, lucrător suedez, în vrîstă de 30 de ani. El locueşte de cîţi-va ani aci. Odinioară acest individ a fost internat într'un ospiciu de nebuni în Danemarca. El a tras în contra palatului la o distanţă de 300 metri.

Dramă teribilă

Lisabona.—In satul Salsas mai mulţi tineri au vrut cu ocazia carnavalului să simuleze atentatul contra regelui Portugaliei. Un individ jucând rolul lui Buica (omorîtorul regelui Cârlos) a tras într'o trăsură în care se găsea tatăl seu, care representa pe rege. Revolverul din greşală era încărcat ; tatăl tânarului fu omorît pe loc. Tânărul văzînd pe tatăl său căzînd la pămînt, a vrut să se sinucidă. A trebuit să fie legat.

Deciziune

Paris.—In consiliul de miniştri ţinut la Eliseu s'a hotărît să se mentie comandamentul escadrei franceze în Maroc în mînele amiralului Philibert peste termenul normal care ar fi la 3 April, recunoscîndu-se în acest mod serviciile făcute de e-

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa III-a a Loteriei

Tragerea

la 25 şi 26 Februar 1908

LEI 80,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Bilete Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 8.50
1/4	Un sfert	Lei 17
1/2	Una jumătate	Lei 34
1	Loz întreg	Lei 68

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu divi dende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-rului ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fi ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta câtuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune în contra **irritaţiunilor, peptului şi ale pulmonilor, a tusselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor,** etc.

Paris, *strada* **22, Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A Dr GUILLIÉ

Preparat de Catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca **Purgatif**, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ copiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că Eléxirul Guilliié este le ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORI EPIDEMICE. FRIGURILORI PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI. BOLELORI DE FICAT SI DE STOMAC. AFFECTIUNELORI DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASI : Farmacie FRATII KONYA.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—Iaşi

Casă fondată în 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m de haut, LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS

Cloture de Chasse le mètre courant 0f 25
Châssis de couche, depuis ..... 7f »
Paillasson pour abris, le mètre carré 4 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Pièces ..... 7 »

POUDOIR

DÉPOSÉ

Prix 6f 50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 »

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNȚURI

Un rînd în pag. III 50 Bani
» » » » IV 40 «

Redacția și Administrația: Str. Stefan cel Mare, 38. | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul V.—No. 376.—Vineri 29 Februarie 1908

SALA TEATRULUI CIRC SIDOLI

Duminică 2 Martie 1908

ORA 2 p. m.

MARE INTRUNIRE PUBLICA

ținută de partidul

Conservator democrat

Pe lângă delegații clubului de Iași ce vor vorbi la această întrunire, vor lua cuvîntul și D-nii:

Take Ionescu

Șeful partidului,

C. G. Disescu, D-r C. Istrati, I. L. Caragiale, Nicu Xenopol și C. Rădulescu-Motru.

Intrunirea noastră

Duminecă 2 Martie Iașii vor fi în sărbătoare.

Take Ionescu, șeful partidului conservator democrat, va fi oaspele nostru.

Take Ionescu, podoaba țării, va vorbi la marea întrunire, ce partidul conservator democrat din Iași, a hotărît să o țină la Circul Sidoli, pentru susținerea candidaturei lui Gh. Lascar la scaunul vacant de la colegiul I de Senat.

E prima luptă, ce o dă în cîmp deschis partidul conservator democrat constituit cu programe și organizări politice abia de o lună de zile.

Cît de repede curg evenimentele politice și cum zi de zi adaoge la sporul politic al noului partid democrat-conservator!

Acum o lună în urmă șeful partidului expunea în marele congres adunat la București, *tendințele* partidului conservator-democrat.

Acum partidul își încearcă forțele în luptă, în războiu.

Politica e un războiu, cu învinși și învingători, cu teferi și răniți. E o cinste ce se dă lașilor, căci el e chemat a da semnalul luptei.

Ca și în 1877, soarta a făcut ca, precum atunci primul glonte, primul tun, prima picătură de sînge să o verse ragimentul 13 de Iași în fața redutelor împrejmuitoare Griviței *și peste trei zile s'a și luat Griviția*, așa și în 1908, primul botez politic al noului partid conservator democrat se face la Iași.

E o fală pentru Iași și cinstea aceasta cată să o ținem sus.

Tovarăși n'avem de cît dragostea și încrederea cetățenilor Ieșeni, cărora se va datori izbînda de la 9 Martie.

Dușmani avem în 2 redute: în reduta No. 1 stau foștii tovarăși de luptă. In iuțala focului luptei ei aruncă cu nemiluita plumbii batjocurii, calomniei și șantajului. De și arme de oameni mișei și josnici, ei își arată în rînjirea dinților slăbiciunea și stărpiciunea duhului lor. In reduta No. 2 stau liberalii, care stau și se înfundă de rîs de focul asvîrlit cu atîta nesăbuită pricepere de către cei din reduta No. 1. Focul lor nu e direct, ci pe deasupra redutei No. 1. Ei scot arme învechite, de capitaluri corupătoare, pare că ar fi numai *Efialți* în sînul alegătorilor colegiului I de Senat, de Iași.

Ori cît de multe și veninoase fi-vor aceste săgeți distrugătoare, noi soldații devotați vom merge la luptă chiar la umbră de soare cu încrederea deplină în puterile noastre, în vlaga șefului nostru, în conștiința aleasă a cetățenilor Iașilor.

Și e un moment de reculegere ce cată să facem pentru Iași în preajma marii întruniri.

Dacă e vre-un oraș din țară, unde conservatorismul să fi evoluat mai complect spre democrație, e Iașii. Și dacă la Iași n'avem o burghezie a capitalului și muncii materiale, avem însă o elită intelectuală, care ea cea întâiu a simțit nevoia îndrumării partidului conservator pe căi mai democratice.

Șeful și prezidentul nostru local, A. A. Badareu, e și un nume și o emblemă întru aceasta. Supt acest nume, supt această emblemă, partidul conservator iașan a crescut, a înflorit, a rodit, *și e în plină desvoltare.*

Iașii în întregimea lui a avut toată atenția și dragostea șefului de azi al partidului conservator-democrat. Și după cum la cei vechi 7 tîrguri își disputau pe Omer, suntem și noi ieșenii în drept să disputăm intăietatea pentru Take Ionescu.

Sporul învățămîntului public ieșan, întregirea Universității, crearea Liceului internat, lui Take Ionescu se datoresc. Clerul tot lui Take Ionescu datorește rîdicarea stării sale materiale și morale.

In partea economică: *antreposite* sunt opera lui.

Intărirea magistraturii e operă inspirată de el. Primenirea Curței Domnești în el a avut sprijinitorul cel mai mare. Aducerea apei la Iași, el a găsit formula înlesnirei creditului din partea statului, dînd lașului partea leului. Asistenței publice i-a fost sporită partea din budget, cînd în alte părți se reducea. Căile ferate de interes particular (Podu-Iloae-Hîrlău) în Take Ionescu au găsit sprijinitorul cel mai ardent.

In ori ce direcțiune am lua, în ori ce parte ne-am întoarce privirile noi ca ieșeni, găsim persoana lui Take Ionescu încunjurînd cu drag cetatea noastră.

Și noi cetățenii ieșeni să-l încunjurăm cu drag, căci este cel mai ales fiu al țării, al neamului, cea mai mare podoabă a tribunei parlamentare, cel mai apropiat tuturor, cel mai circumspect în ogoirea nevoilor țării.

In șef partidul și-a pus toată încrederea, cum și șeful și-a pus'o în partid.

La această înfrățire și prielnică tovărășie dintre șef și partid, Iașii vor spori cu mult lucrarea prin izbinda de la 9 Martie.

Preludiul izbîndei e întrunirea de la 2 Martie.

Să azistăm la una, ca să învingem la alta.

* * *

CONSECINȚI DUREROASE

Ziarul frances al Brătienilor recunoștea eri un fapt: că la Cameră se face vorbă multă și treabă puțină; că comisia agricolă trebue să grăbească cu lucrările pentru islazuri și cu trimeterea inspectorilor regionali la posturile lor.

Dar ziarul frances nu vrea să recunoască că legea nu este aplicabilă și că nu militarii în retragere, licențiații în drept și foștii judecători—numiți inspectori regionali—vor fi în măsură să astîmpere focul, care, din nenorocire, începe să se întindă.

Că se vorbește prea mult la Cameră—asta n'are de-a face. Vorbă multă și treabă puțină—este caracteristica unui Parlament, care, în chestiile cele mai mari, a dat dovadă de cea mai rușinoasă dependență.

Vina, că lucrurile se arată prost, nu este a Parlamentului: toată cade asupra unui guvern, condus, de fapt, de doi oameni: unul—d. Sturza—amenințînd cu degetul; celalalt d. Brătianu amenințînd cu... viitorul.

Pentru împrejurările actuale, asemenea Parlament și asemenea guvern era indicat să readucă groaza din anul trecut. Luați seama că nici la discuțiile din sinul ridicolei comisii parlamentare, nici în parlament n'au luat cuvîntul cei chemați să-l ieie. D. Duca a rostit un discurs de isprăvală; pe d. Stere, dacă nu l'ar fi rugat un prietin care luptă contra unei boli grele, nu l'am fi auzit rostind nici singurul seu discurs cu privire la casa rurală; d. Mortun s'a făcut inginer...

Nu erau toate acestea indicații serioase că guvernul lucra cu ochii inchiși?

Acum se mobilizează armata. Toată lumea este nenorocită de acest fapt și cu toții dorim ca zilele de groază și de jale din anul trecut să nu revie.

Dar toată lumea trebue să recunoască, că neputința unui guvern, care a luat puterea nepregătit, este cauza nemulțumirei țăranilor.

Prea multe a scris acest guvern pe hîrtie și prea puține a tălmăcit în fapt.

Nu parlamentul, ai cărui membri ar fi vorbit prea mult, cum spune Independența, *a pregătit starea de lucruri de astăzi, ci neputința unui guvern nepregătit pentru asemenea serioasă situație.*

ECOU

Vijelia se potolise. Nourii deși cari învăluiau pămîntul se împrăștiaseră și razele bine-făcătoare ale soarelui uscau și bălți de sînge și bălți de noroi. Lacrimile totuși se stăpîneau, dar picurau încet în sufletele obiditilor, după potolirea vijeliei.

Invinși și învingători nu îndrăzneau să se privească 'n față. Le iera frică? Le iera rușine? Ori groaza zilei de mîni îi oprea să se privească 'n față?

Și s'au pus dregătorii din zorii zilei însorite, să făurească alinări. Și iei însă, cuprinși de frică, ori de îngrijorare, n'au îndrăznit să privească 'n față adevărul nici să'l deosebiască de minciună, și-au lucrat în pripă, și-au lucrat fără credință, nici inimă indestulă n'au pus, și munca lor a fost în van, pînă'n ajunul zilei însorite în care-au cătat să făurească alinări.

Și lumina li s'a arătat lor! Și era caldă arătarea ei căci tot de la un soare venea. Și s'au uitat la el și i-a orbit strălucirea lui, că i-au găsit și pete și cusururi și n'au știut să se folosească de lumina ce li s'a arătat lor.

Și iarăși vrajba a încolțit în suflete. Cele mari, în seninătatea albastrului divin, se chinuiau să afle formule înțelepte și se cutremurau la gîndul că vor cădea învinși. Pe cele mici și ura și necazul și întărîtarea pe care cei fără de lege le sădiseră meșteșugit pe nevoi adevărate, începeau iarăși să le cutremure de vrajbă.

Unda vijeliei potolite, începea din nou să'nfioreze gloata. Și gloata începu să murmure, și unda începu să fie vînt.

Nici zingănitul armelor, nici tropotele cailor, nici strigătul comandelor, nu înădușiau, răsuflatul prelung al vîntului, care se 'ntăria, creștea și-amenința din nou s'ajungă vijelie.

Și sufletele mici, ai celor ce aleși se cred, făuresc noi arme de intrigă, de distrugere, de ură, tocmai între cei chemați să făurească alinări. Și dorul de mărire și dorul de 'nalțare și vocația divină, ca și trecutul lor istoric, socot că-i cuvînt de liniștire a vîntului, sădit de mînă criminală pe nevoi adevarate.

Ecou al nimicniciei, iel va amuți. Iel trebuie să amuțească. Și pe ogorul patriei vom putea cultiva din nou, pacea și dragostea spre binele și fericirea neamului.

Bancherul Vichilului

Gheorghe Roman nu este—pe cît l'ar arăta numele—un personaj banal. Gheorghe Roman, de și numai vichilul cunoscutului prens Griguță, joacă rol în politica familiei Cantacuzino, în acea politică tragi-comică, ce-a știut să facă pozne mari în țara romînească.

Gheorghe Roman, vichilul moșiei Ciocănești, proprietatea prensului, a fost desemnat de soartă ca să cumuleze slujba lui de vătav cu acea de conducător al presei Nababilor. Atît de slabă este părerea diferiților Griguți asupra celei de a patra puteri în stat, încît ei au predat conducerea ei unui bărbat

Gheorghe Lascar

este candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului I de Senat din Iași, în ziua de 9 Mart a. c.

care este mai mare peste feciorii boerești de pe moșie!

Gheorghe Roman a fost doar directorul „Patriotului"; tot el a fost „acționarul" *Adevărului.*

A capatat și resplata. „La nevoia lui" s'a împrumutat de la prensul Griguță cu trei mii trei sute lei. Prensul, după ce s'a asigurat într'un imobil al vechilului seu, i-a numărat banii, scăzînd procentul „convențional" de zece la sută pe trei luni înainte.

Mijloc uzitat de toți Jeani și Cociu Avramescu: a scădea interesele anticipat înseamnă a lua și dobîndă de la dobîndă. Regretabil este numai că legiuitorul a suprimat clauza penală, căci altfel prensul ar fi profitat și de ea!

Dar și așa chestia este delicioasă: un mare proprietar, care se face bancherul servitorului său și ia de la acesta zece la sută camătă, cu procentul d'inainte scăzut. Și procentul de unde îl plătește vechilul? Din leafa ce i-o servește creditorul-proprietar!

Shylock nu era prinț. Dar nici Goldwurm nu vorbește de cinste. Numai prensul a reușit să fie și prens și camatar și să dee altora lecții de cinste.

„Afacerea" cu personajul Gh. Roman nu poate fi unica în cariera financiară a prensului. Și bucătăreasa prensului trebue să fi avut vre-o nevoe. Și pe dînsa trebue s'o fi ușurat tot bunul prens.

Bancherul servitorilor săi!

Ce mare filantrop!

OAMENI ȘI LUCRURI

VECINA NOASTRA

Poporul nostru dela țară știe de mult că Rusia este țara cea mai ideală din lume. Intr'acolo se îndreaptă privirile, uneori chiar speranțele lui.

Iată însă pentru orășeni o dovadă cât de bune sunt vremurile în autocrația de peste Prut, unde oamenii au ajuns să facă închisoare în... rate.

In adevăr, sunt așa de pline și de suprapopulate nenumăratele temnițe din toate orașele sfiintei Rusii încît un fost deputat în Duma, Ieserski, condamnat printre semnatarii manifestului de la Wiborg la 3 luni închisoare, n'a putut până acum—cu toată bunavoința lui și a autorităților—să găsească... adăpost în vre-o celulă oficială „cu gratii și cu ziduri 'nalte".

S'a adresat la începutul lui Februarie administrațiunii numeroaselor închisori din Kiew—orașul seu natal—dar nu se putu găsi nici un loc liber. După zadarnice stăruinți, Ieserski plecă la St. Petersburg, unde procurorul general, Kamgschawski, îi ascultă rugămintea: „Vă rog, închideți-mă mai degrabă" Procurorul îl trimise cu un pristav și cu ordin scris la închisoare.

Timp de 3 zile făcură ocolul Capitalei dar la nici una din temnițele Petersburgului—și sunt destule!—nu se găsi un loc, un singur locușor liber.

Era vorba la un moment dat să-i se ofere fostului pristav cancelaria pristavului drept celulă; dar n'avea gratii la ferestre și regimul era contra legei.

Insă după o nouă și energică intervențiune a procurorului general se descoperi într'una din zile un loc liber. Deputatul văzu apropiindu-se... mîntuirea rusească. Luă locul mult dorit în închisoare dar după o săptămînă primi știrea că trebue să o părăsească pentru moment, de oare ce autoritățile superioare au trebuință de acel loc pentru un deținut mult mai interesant. Deputatul, cu toată părerea de rău, fu nevoit să-și amîne pentru mai tîrziu plăcerea de a sta la răcoare și părăsi închisoarea luînd chitanță scrisă pentru săptămîna făcută.

După asemenea autentice întîmplări — căci povestirea 'e din „Correspondence Russe" — cine ar mai nutri îndoeli că Rusia nu e țara fericirii pămîntești, a păcei și a înfrățirei între oameni!?

Rodion

INDRUMĂRI NOUĂ

NECESARE ÎNVĂȚAMÎNTULUI PRIMAR

IV

Orarul. Ori care ar fi formula găsită în așezarea bazei de organizare a școalei primare, trebuie să se aibă în vedere la alcătuirea orariului principiul: „că orele de clasă să se ție numai odată în zi, dimineața". Cu chipul acesta și nevoile familiei și nevoile școalei se vor împăca. Să nu uităm că educația solidă se va face din comunitatea intereselor școalei și a familiei.

Prin aplicarea orarului numai în orele de dimineață, ne vom scuti de defilarea toată ziua pe străzi și pe drumurile satelor a multor copii goi, desculți. Toți vor fi scutiți de contactul rău prea îndelungat a vieței de stradă. Școalele vor putea fi întreținute mai higienic, ne vom scuti de pomana cantinelor, obligativitatea se va aplica cu ușurință.

Activitatea extrașcolară a institutorilor și învățătorilor va găsi timp necesar desfășurărei ei. Va să zică, o sumă de interese morale, materiale, sanitare și pedagogice cer această reformă, care trebuie făcută pe baza nevoilor poporului, ocupațiunei lui, climei noastre și împrejurărilor nenumărate, care reclamă 'orariul de jum. zi.

In timpul lunelor de toamnă, primăvară și vară, în unele zile după amiazi se vor face excursiuni sistematice.

Trebuie dat excursiunelor întinderea cea mai mare pe la fabrici, localuri de industrie în mic, ferme model, locuri de cultură agricolă, sericultură, apicultură, silvicultură, muzee etc.

Prin excursiuni se vor aplica minunat de bine cunoștințele elevilor, îndrumîndu-se viața practică spre meserii, agricultură, muncă. Iată un minunat mijloc de educație, care se potrivește foarte bine nevoilor noastre, în a deștepta viața elevilor și a o îndruma spre muncă.

Trebuie să cucerim industria, comerțul, meseriile? Ne trebuie educație să facem în sensul acesta și trebuie contactul, trebuie desvoltat interesul prin propria observare a elevilor.

Cele 2 ore de după amiazi, cari în deobște astăzi se folosesc digestiei elevilor și profesorilor în clase, mai bine s'ar utiliza în felul arătat mai sus nespus de folositor, decît astăzi. Foloase nespus de mari se va aduce și educației fizice, care numai așa se va începe a se face și la noi prin sportul excursiunelor.

Astăzi, se cântă în școli, se face gimnastică, mișcări. Se supun plămînii la o îndoită și întreită întoxicație prin inspirarea aerului stricat în clase. De ce nu s'ar face o cură de aer curat 2 ore pe zi, în natură, în minunatele împrejurimi ale orașelor și satelor noastre.

Acolo să învețe elevii, să se miște, să cînte, să cunoască într'un cuvînt natura și pe Dumnezeu. De ce să continue condamnarea la viața sedentară în cele 2 ore după amiază mai cu seamă în zilele cele frumoase, cînd copiii, din instinctul propriei lor conservări, din necesitatea naturală de mișcare, fug de școală, umblă fugari—cum se zice—vor să trăiască, vor să învețe dar nu în închisoarea cea monotonă, în salele de clasă aceleași, veșnic aceleași; cu aerul lor caracteristic, cu artificialitatea imaginilor de pe pereți, cu imobilitatea în acțiune, și înfrînarea imaginației.

Din excursiuni noi dascălii ne procurăm împreună cu elevii material didactic pentru compuneri, științi, religie, geografie etc..., acel material cucerit prin simțuri îl vom utiliza admirabil, scurtînd pe $^3/_4$ monotonia și greutatea lecțiunilor teoretice.

Trebuie să mă opresc în desfășurarea convingerilor ferme ce am asupra necesității excursiunilor, acest minunat mijloc de educație, căci ar fi a scrie volume, și nu aceasta e ținta mea.

Chestiunea este că astăzi excursiuni școlare nu se fac și e natural să nu se facă. Căci cînd să se facă? Joia după prînz?—Aceasta e jumătate de zi, și putea spune de *absolut repaus.*

Institutorii și Institutoarele complectamente obosite, istoviți de munca grea și obositoare, ar fi o tiranie să le pretinzi a

face și această supremă forțare.

Nu e echilibru în munca noastră de astăzi cu orariul actual—Duminicele?

Avem biserică oficială, dimineața. După prînz?—*Oameni suntem!* S'ar putea obiecta că cu orariul înjumătățit nu s'ar putea executa programul.

Nu-i adevărat! Actuala programă în actuala organizare a scoalei primare și se poate executa.—Dovada?

Vorbesc institutorii care au clascle unite unde cu jum. timp se execută întreaga programă, foarte bine.—Dar cînd vom avea o programă nouă, rațională, studiată științificește pe ani, după vrîsta, puterile copilului și nevoilor sociale?—Mai poate fi serioasă această obiecțiune?

S'ar obiecta că unele familii s'ar resimți prin greutatea ce ce le-ar incumba îngrijirele de copii în orele de după prînz?

Lasă că acele familii ar fi mai bine dacă le-ar feri Dumnezeu de copii, dar interesele superioare ale învățămîntului trebuie să primeze în organizarea școalelor de stat. — Statul are interesele sale superioare—educațiunea gratuită din școli trebuie să se facă potrivit nevoilor superioare ale statului.

Ce s'ar mai putea obiecta?

Unii mai răutăcioși, ar obiecta poate că s'ar da prea multă libertate institutorilor!

Ce am putea respunde? Noi nu fugim de muncă! dar ne e plăcută munca rațională. Noi dăm educației in anumite zile nu 2 ore de muncă ci și 4, dar să fie de folos elevilor.

Socotim că munca noastră istovitoare și uniformă în școală va deveni cu mult, foarte mult mai productivă, mai vioae, mai plină de energie atunci cînd orariul se va alcătui pe ½ zi. In școală nu se cântărește munca cu *ora. E falșă măsura.*

Minutele valorează ore, cînd munca se face cu pricepere, cu plăcere, cu acel foc sacru al convingerei, cu dragoste de misiunea dăscălească.

Nouă educatorilor ne trebuie în primul loc sanatate ca să avem energie, minte sănătoasă și dispoziție la munca noastr artistică.

Educația este cea mai grea meserie. Rămânînd automați, vai de școală, vai de educație! Corpul didactic a cerut în nenumarate rînduri reducerea orariului, nu atîta pentru munca lor, cît pentru a elevilor. Nu se potrivește munca dăscălimei din țara noastră cu acea din țările de unde s'a copiat *orariile.* Acolo dăscălimea funcționează în altă atmosferă intelectuală. La noi munca e îndoit de grea. Trebuie avut multe, foarte multe, în vedere la alcătuirea orariului.

Victor Munteanu

O interesantă „afurisenie"

Cu prilejul alegerei parțiale ce va avea loc la Dorohoi, în ziua de 2 Mart, prietenul nostru Onisofor Gherghel, fost primar de Dorohoi, a lansat următorul apel-afurisenie:

Domnilor Alegători

Din întîmplare am cetit pe stradele Dorohoiului, un afiș în următoarea cuprindere: „Const. Stroici, candidatul partidului conservator".

Ca cel mai bătrîn dintre d-voastre am fost surprins de un asemenea afiș, gol de ori ce politețe către noi alegătorii.

Aceasta dovedește disprețul cu care tratează d-lor colegiul nostru, socotind că i destul a fi candidat carpist-junimist ca să aibă de la D-zeu dreptul de a fi și «alesul» nostru, fără macar a ne cere votul.

Dacă comparăm acest afiș cu acel a-**d-lui D.** P. Moruzi, candidatul conservator-democrat, pentru care mai toți dintre noi, avem întipărite dragostea cea mai curată în inimele noastre, ușor facem deosebire de urbanitatea și sinceritatea acestuia, de acel „junimist".

Candidatul junimist pentru susținerea candidaturei sale, se sprijină pe agenți, din cari unii își întemeiază istoria trecutului lor, pe spînzurători ridicate strămunilor lor pe dealul Dorohoiului.

Acest candidat ca prefect al acestui nenorocit județ a patronat pe asasinii țăranilor de la Cislău!

Ca cel mai bătrîn alegător al colegiului al doilea, afurisesc și blestem pe acela dintre noi, care ar gîndi macar că-i e iertat să voteze pentru „Carpistul" ce se pretinde candidat conservator.

La urna secretă nu se cere de cît conștiință luminată. Uniți, dar cu toții să dăm voturile noastre, adevăratului candidat conservator-democrat, d-lui D. P. Moruzi, cu care am împărțit și suferințele și bucuriile, și cu aceasta vom da pildă orașului și județului, că am știut alege grîul de neghină. Așa, văduvele și orfanii nefericiților de la Cislău vă vor binecuvînta, altmintreli își vor uni glasul lor cu al mieu și vă vor blestema.

Dumnezeu să ne ajute.

ONISIFOR GHERGHEL
fost primar al orașului Dorohoi

Recursuri electorale

—Cu termen la 12 **Martie**, *la secția II a înaltei Curți.—*

Anghel Docman (I S.), V. Andriescu (I S.), D. Duca (I S), Costache Chițac (I Cameră, Dorohoi), Mihail Cruceanu (I S.), Pal Albert (I S), I. V. Adrian cere ștergerea d-rului Lapteș (I Comună, II Cameră, Fălciu), P. Sadoveanu (I S.), I. Scobai (I S). Dr. Buzenki (I S.), N. Cazacu II Comună), Const. I. Popovici (I Cameră, Iași), Serghie Cernoianu (I S), Eug. Revent (II Cameră).

Litere-Științe-Arte

JOSETA, comedia cea mai frumoasă care face înconjurul lumei, se va juca și la noi, Sîmbătă 1 Martie, pe scena Teatrului Național, în beneficiul cunoscuților comici Penel și Pella.

Contrar știrilor împrăștiate, la această piesă pot asista și domnișoarele, de oarece chiar în cursul acestei stagiuni s'a reprezentat de 30 ori pe scena Teatrului Național din Capitală.

Au mai rămas puține bilete la Maximovici.

*

In seara de 8 Marte se va juca în beneficiul d-lui P. S. Alexandrescu cunoscuta comedie „Peticarul din Paris."

*

Asociația Penel-Pella, celebră în cercurile iubitoare de comedii amuzante și-a alăturat acum un al 3-lea nume, acel al d-rei „Josetta", ilustră în toate cercurile artistice. Asociația „Penel-Pella Josetta" își va inaugura activitatea în seara de 1 Martie.

*

O senzațională noutate pentru iașani: în serile de 16, 17 și 18 Marte d-na Agata Bărsescu-Radovici împreună cu trupa d-sale dramatică va da 3 reprezentații în sala teatrului național cu: Hamlet, Iuditha și Holofern, Othello. Marea artistă va juca pe Hamlet în „travesti". D-ra Cîrjă va debuta în rolul Ofeliei.

*

Un viu conflict literar a izbucnit la Paris între d-nii Jules Claretie și Octave Mirbeau. Acesta din urmă a scris împreună cu Tadeu Nathanson o dramă „Le foyer" primită la Comédie Française unde trebuia pusă în repetiție zilele aceste. Iată însă că d. Claretie, administratorul acestui teatru cere acum însemnate modificări în piesă și arată că în special nu-i convin malițiozitățile ce fac autorii față de un erou al piesei, senator și academician, prin urmare putînd să fie înțelese ca făcute la adresa Senatului și Academie însăși,—pe care d. Claretie se crede obligat să le cruțe. E drept că face aceste rezerve cam prea tîrziu și autorii îl amenință cu un proces. In tot cazul reclama piesei nu va fi mică...

*

Despre unul din noii academiciani francezi s'a vorbit eri în ziarul nostru. In foiletonul de astă-zi se vorbește despre alt academician dintre cei trei noi aleși. Detaliile ni le dă un erudit profesor al universității noastre, fost elev al savantului Poincaré.

*

„Le Temps" cu data de 7 Martie, se ocupă de asemenea de dezgroparea Mariei Obrenovici la Iași și comentează buna stare în care s'a găsit cadavrul și sicriul.

*

Din Berlin se anunță că directorul Gregor, al Operei Comice, proiectează să întemeieze o nouă mare Operă lîngă Brandenburgerthor. Institutul va fi inaugurat în 1913 cînd dramele wagneriane vor fi scutite de tantiemă. Se vor conta de asemenea marele opere din literatura muzicală europeană.

*

La universitatea din Gratz s'a serbat cu solemnitate a 70-a aniversare a profesorului Richard Gumplowicz, cunoscut și, la noi în țeară prin numeroase opere juridice și sociale.

*

Fostul ministru de finanțe al Rusiei, Witte, a terminat „Memoriile" asupra activității sale și le va tipări în cursul anului.

*

STRUNA ZILEI

DOUA RASE

Prensul Gr. Cantacuzino a împrumutat pe Gh. Roman cu camată de 10 la sută.

«Ziarele»

Intr'aceasta nu vezi numai
Lăcomia lui de ban
Dar și semnul cum diferă
Bizantinul de...Roman.

Informații

Ziare confiscate. — *Prefectura orașului Iași a primit astăzi o telegramă din partea ministrului de interne prin care se cere ca numerile apărute astăzi din ziarele „Universul", „Dimineața" și „Adevărul", să fie confiscate, de oarece ar conține fapte exagerate privitoare la răscoale și dăunătoare ordinei publice.*

„Adevărul", care sosește în Iași, cu trenul de 6 ore seara, a fost distribuit ieri; pe cînd toate numerile din „Dimineața" și „Universul", au fost confiscate, atît la depozitul central cît și la chioșcuri și din mîinele colportorilor.

Noi n'am primit nici macar schimbul cu cei doi confrați confiscați, așa că nu putem ști ce informațiuni conțin.

D. A. A. Bădăreu a sosit astăzi în Iași.

In urma faptului că la examenul de înaintare pe loc ce se ține la Iași nu s'au prezintat de cît jumătate din candidații înscriși, ministrul Haret, pe care faptul l'a îngrijat, a chemat la București pe inspectorul Halița ca să-i ceară esplicații.

Manifeste politice. — In privința faptului de a ști dacă distribuirea de manifeste politice, constitue sau nu un delict politic, cînd cuprinsul acelor manifeste sunt redactate în termeni de a atîta la ură și dispreț —înălta Curte s. II, a stabilit următoarele:

Faptul de a împărți manifeste, prin care se convoacă muncitorii Capitalei la o întrunire publică, și care manifeste sunt redactate în termeni de natură a atîta la ură și dispreț contra guvernului și la nesupunere către legi, constitue delictul prevăzut și pedepsit de art. 181 C. penal. Acest fapt nu îmbracă caracterul de delict politic, decît numai dacă din împrejurările de fapt s'ar fi putut stabili că inculpații ar fi avut de scop a aduce vre-o atingere directă organizațiunei politice a Statului.

*

Intre firma Reisel Golden și fiu din Iași și Isr. Cohn exista un vechiu proces de poprire, care a fost definitiv tranșat de Curtea de casație s. III, care a stabilit următoarea jurisprudență:

Poprirea cerută ca măsură asigurătoare și de odată cu intentarea unei acțiuni cambiale, este de natură comercială.

Prin urmare, recursul în Casație în contra sentinței dată asupra unei asemenea popriri, are a se face în termenul de o lună, prevăzut în materie comercială de art. 41 din legea Curței de Casație.

● Sîmbătă 1 Martie a. c. se redeschide ciclul seratelor cinematografice Pathé Frerès din Sala teatrului Circ Sidoli. Programa de redeschidere va fi cu desăvîrșire nouă și excepțional de bogată. Principesa neagră celebra feerie de la Chatelet din Paris, farmecul mărei la lumina lunei, Manufactura imperială de Porțelanuri din King-Ciu (China) și un mare număr de comedii, vederi de pe natură etc. sunt sujetele splendidului și feericului program al acestei serate de redeschidere.

Spectacolul va fi întovărășit de teatrul de varietăți compus din excelenți artiști franceji, italieni și americanul Gyp.

Peste cite va zile vor debuta „The Ombras" frații Dumitrescu-Popescu celebrii gimnastici, cari de 15 ani parcurg lumea întreagă obținînd enorme succese în toate continentele. Sunt singurii români cari au cules lauri pe scenele străine uimind lumea cu producțiile lor neimitabile.

● Este inexactă știrea ce-a fost răspîndită de „Universul" și alte cîte-va ziare, în ajunul mare întruniri conservator-democrate din Galați, relativă la d. Gr. T. Trancu, avocat din Galați; această știre a fost lansată de adversari numai în vederea micșorărei efectelor acelei mari întruniri și a jignirii unui adversar vrednic și leal.

● Pe ziua de Sămbătă 1 Martie, se va face o nouă mișcare în corpul didactic primar din județul nostru, complectându-se locurile vacante și înlocuindu-se suplinitorii cu titulari.

● Consiliul permanent al instrucție și comisia specială instituită pentru modificarea regulamentului școalelor de Belle-Arte, a mai hotărît următoarele:

S'a discutat în privința caracterului studiilor din primi patru ani de studii, în care intră și anul preparator.

S'a hotărît ca în această perioadă să se predea următoarele cursuri: Geometria plană, geometria în spațiu, perspectivă, anatomia umană și comparativă, istoria artelor și caligrafia.

Paralel cu aceste cursuri, se va preda desemnul, modelagiul și coloritul.

Pentru prepararea candidaților la catedrele de desemn și caligrafie, în învățămîntul secundar, se va institui un curs de pedagogie a desemnului și caligrafiei.

Sămbătă 1 Martie, consiliul se va întruni din nou, pentru a se lua în dezbatere studiile ce se vor preda în ultimii trei ani de specializare, în pictură, sculptură și artă decorativă.

● Femeea Elena Dinu din Coarnele-Caprei, care a fost bătută cu ciomegele de doui băietani din acel sat și care a fost internată la spitalul din Podul-Iloaiei, a încetat din viață aseară.

D. procuror Livaditi a plecat azi dimineață la fața locului spre a ancheta.

● Comisiunea medicală, compusă din d-nii d-ri prof. V. Bejan și A. Grossi, au examinat eri pe oficiantul poștal I. Horbalău, din localitate, care urmează a fi scos la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

Comisiunea a opinat pentru scoaterea la pensie a numitului oficiant.

● **Monitorul Oficial** de astă-zi publică numirele inspectorilor regionali fără a specifica, însă, județele unde au fost numiți.

Unele ziare guvernamentale arată și județele, dar numirele la Vaslui, Tulcea și Constanța lipsesc.

D. Cozadini, desemnat pentru Tutova, a fost numit la Roman, d. Ath. Triadanfil, desemnat pentru Fălciu, a fost numit la Putna, iar d. Flor a fost numit la Fălciu.

D. maior Văleanu a fost numit inspector al județului Iași.

Asasinarea primarului Comăniță.—Am dat eri știrea ce ne-a comunicat-o corespondentul nostru din P.-Neamț despre asasinarea primarului Gh. Comăniță, din comuna Girov.

Numitul primar era văr primar cu d-na Stavăr, soția d-lui I. Stavăr, avocat. El ocupa această funcțiune de mai bine de 20 ani. Are 2 frați: Neculai Comăniță care locuește la P.-Neamtz și Dumitru Comăniță care locuește la Buciumeni, în județul Roman, unde se ocupă cu agricultura.

Astă vară primarul Comăniță era cât pe ce să fie victima unui asasinat, pus la cale de niște locuitori. A prins însă de veste la timp, și luînd măsuri a scăpat cu viață.

*

Prefectul județului Neamtz a telegrafiat parchetului general următoarele:

Primarul comunei Girov, Gh. Comăniță, a plecat eri seara la 7 ore împreună cu soția sa în trăsură din P. Neamț spre Girov. La o distanță de 3 km. de P. Meamtz, trăsura primarului a fost oprită de 4 indivizi necunoscuți. Doui dintre ei au ținut caii și ceilalți doui s'au aruncat asupra primarului, l'au tărît jos și i-au tras lovituri cu ciomagul și cu toporul.

Soția primarului a reușit să fugă ca și birjarul care a dat biciu cailor.

După vre-o 20 de minute birjarul s'a întors la fața locului cu doui țarani, dar n'au mai găsit pe nimeni în afară de primar care era mort.

Birjarul a fost arestat. El declară că nu cunoaște pe asasini.

Motivul crimei trebuie să fie răsbunarea, căci defunctul avea foarte mulți dușmani în Girov.

Asupra lui s'au găsit 800 lei, ceia ce dovedește că motivul crimei n'a fost furtul.

*

Prefectul și procurorul au sosit astă-zi la fața crimei în anchetă.

● D. P. Roșa a fost numit inspector comunal la Tazlău, jud. Bacău, în locul d-lui D. S. Sturdza, care și-a regulat drepturile la pensie.

● Eri seară a încetat din viață, în urma unui atac de paralizie, concetățeanul nostru Petrache Nițescu, fost magistrat, fost ajutor de primar, fost director al epitropiei Sf. Spiridon.

● D. colonel Tarnoschi, comandantul regimentului 13 Stefan cel Mare, a luat dispoziția ca toți soldații, domiciliați în oraș, cari urmează cursurile școalei de brigadieri, să fie eliminați din acea școală.

● D. I. Nedelcu, controlor financiar pe lîngă administrația financiară din Roman, a fost transferat în aceiași calitate la administrația financiară din localitate, în locul d-lui Luca, care a fost transferat la Roman.

● Dl. Dimitrie Ionescu, maistru de muzică la școala normală „Vasile Lupu", va fi numit șef al corului bisericei Sf. Spiridon, în locul d-lui Titus Cerne, care va fi scos la pensie din oficiu din cauză de boală.

De și d. Ionescu face parte din clubul liberal, putem afirma că numirea sa se va face contra voinței d-lui Pennescu epitrop a Sf-tului Spiridon, și mai putem adăoga că d. Titus Cerne, de și bolnav, mai putea conduce corul încă câțiva ani.

DIVERSE

— In ziua de 28 Martie se va ținea la prefectura de județ licitația publică pentru aprovizionarea cu 550 steri de lemne de foc a închisorei din localitate.

— Poimîne, Sîmbătă, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Theodor, din strada cu același nume.

Serviciul divin va oficiat de un sobor de preoți.

— Starea d-lui St. Dobrescu, contabil al administrației cassei școalelor, care după cum se știe a fost victima unui accident pe cînd venea cu trăsura de la Tăutești, fracturîndu-și piciorul drept, s'a îmbunătățit foarte mult.

D-sa, peste maximum două săptămîni va părăsi sanatoriul, „Sf-ta Maria", unde se află internat.

HENRI POINCARE

Invățatul matematician, profesor la Sorbonna și la școala Politecnică de la Paris, membru al academiei de științe din Paris, membru al biroului de Longitudine și al multor alte Academii și Societăți științifice a fost ales acum în urmă membru al Academiei franceze împreună cu Francis Charmes și Jean Richepin.

Acești doi din urmă sunt cunoscuți publicului, întâiul ca om politic, diplomat, jurnalist și acum în urmă director la matura și liniștita revistă franceză *Revue des Deux-Mondes*; al doilea impetuosul poet, romancier și autor dramatic, care a cîntat în culori așa de vii și simpatice viața nomadă a țiganului și a cerșetorului.

*

Mai puțin numeroși sunt aceia cari cunosc activitatea învățatului geometru și filosof Poincarè. Talentul seu de mare matematician s'a impus lumei învațate cu ocazia concursului internațional, deschis la Stockholm de Regele Oscar II asupra problemei atracțiunei a celor trei corpuri cerești, în 1887. De atunci activitatea sa s'a tot mărit, și trecînd limitele științei matematice pure a trecut în domeniul explicărei fenomenelor.

Cu cunoștințele sale de calcul, cu o mare putere de muncă și cu un simț critic admirabil a refăcut toate teoriile fiizicei moderne. Cu toate lucrînd numai în cabinetul seu că a putut indica multe din experiențele ce fizicienii au descoperit în urmă.

Considerînd științele matematice, ca un mijloc iar nu ca un scop, a știut să tragă cel mai bun profit în generalizările și teoriile ce le a dat asupra fenomenelor fizice, conținute în zece volume. Nimic n'a scăpat nediscutat, perspicacității acestui mare spirit.

Sintetizînd rezultatele generale ale științei a intrat în terenul filozofilor unde a produs adevarate masacre. In carte sa „Science et L'Hypothése" arată cum mulți profesori de filosofie se înșală adesé-ori luînd epotezele drept fapte.

Spirit sceptic nu pune nici o pasiune în apărarea teoriilor științifice, convins că ele vor trebui să se schimbe mîine.

Locul ce-l ocupă la academia franceză a fost ocupat înainte de marele geometru și distinsul scriitor J. Bertrand, și în urmă de marele chimist și filosof M. Berthelot.

E în tradiția acestei instituțiuni de a avea în sînul seu pe un membru al academiei franceze.

*

Dar pe cînd însă Berthelot avea o mare încredere în influența științei asupra ameliorărei omenirei, și avea o credință socială, Poincaré păstrează un zimbet cu un răspuns ironic cînd este vorba de soarta omenirei. Așa, într'un ultim articol vorbind despre probabilitatea sfîrșitului lumei solare, atunci cînd soarele se va răci—dacă nu cum-va existența în masa solară a unor substanțe radio active ar veni să prelungească cu vre-o cîte-va milioane de ani, viața solară,—adaogă numai reflecția: *cît de scurtă este viața.*

Vaccinări și revaccinări
cu limfa garantată
practică
Dr. A. Steuerman
Str. Golia No. 13

200,000 lei de dat cu ipotecă. A se adresa d-lui L. Weisengrün la societatea de asigurare „Agricola", str. Ștefan cel Mare, Iași.

DE ÎNCHIRIAT
7 odăi și o bucătărie sau 4 odăi și o bucătărie în strada Nemțească 8. A se adresa alături la D-nul I. Goldștern.

NOUA ȘI PRINCIPALA
Colectură Romană
TH. P. MAXIMOVICI. IAȘI

Pentru cei care au îutîrziat, să nu *peardă ocaziunea acuma la*
Clasa IV-a a Loteriei
Tragerea are loc la
— 17 și 18 Martie 1908 —
Iar cîștigul principal în caz norocos
LEI 90,000 LEI
Instiințez pe onor. Public că am pus în vînzare pentru această clasă ultimele rezerve de 20—25 lozuri, cu prețurile oficiale:

1/8	Una optime	13 Lei
1/4	Un sfert	26 Lei
1/2	Una jumatate	54 Lei
1/1	loz întreg	104 Lei

Comandele din țară se efectuează însoțite de valoarea respectivă.

Un atentat contra muncei pensionarilor

— Textul unui proiect al Epitropiei Sf. Spiridon —

In cele ce urmează, cetitorii „Opiniei“ vor găsi textul unui proiect de lege prezentat de epitropia sf. Spiridon d-lui Emil Costinescu spre a fi depus pe birourile Camerilor şi prin care se modifică legea pensiilor.

Drepturile cîştigate de funcţionari, care au muncit o viaţă de om, sunt grav atinse prin dispoziţiunele acestui proiect.

Reducerile vor putea atinge — lucru ne mai cunoscut—până la 57 la sută — **cinci zeci şi şapte la sută** — din suma ce pensionarii primeau până acum lunar.

Şi pentru mai bună lămurire dăm aci textul acestui proiect, care, repetăm, a fost prezentat d-lui Emil Costinescu, ministru de finanţe, şi pe care ni-l transmite corespondentul nostru din Bucureşti.

PROECT DE LEGE

Art. 1. Funcţionarii Epitropiei Generale a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sfîntului Spiridon din Iaşi, cărora nu li s'au făcut reţineri, sau li s'au făcut reţineri parţiale ori mai mici de cît acele prevăzute în legea generală de pensiuni, au dreptul de a beneficia de dispoziţiunile acestei legi vărsînd la casa pensiilor suma necesară pentru complectarea reţinerilor cuvenite, pe tot timpul servit, în termen de cinci ani, de la promulgarea acestei legi.

In nici un cas, regularea la pensie nu se va face de cît după complectarea reţinerilor, sau scăzînd din timpul servit, timpul pentru care n'au vărsat reţineri de loc, ori au lăsat reţineri mai mici de cît acele prevăzute în legea generală de pensiuni.

Art. 2. Pensiunile înscrise în conformitate cu regulamentul din 1881, şi cele anterioare regulamentului, fie că sunt primite de titularii care au fost înscrişi ori de urmaşii lor, cărora li s'au transmis, vor continua a fi primite de cei în drept conform titlurilor ce posedă.

Intru cît Casa pensiilor Epitropiei Sfîntului Spiridon din Iaşi, n'are nici un fond şi veniturile acelei case de pensiuni sunt neîndestulătoare, în cît nu ajung pentru plata pensiunilor, Epitropia Generală este în drept a aplica o repartiţie **pînă la 57 %** **(cinci zeci şi şeapte la sută) asupra pensiunilor acordate înainte de legea generală de pensiuni**, fie că acele pensiuni se primesc de titulari cărora li s'au recunoscut, fie că se primesc de urmaşii lor, cărora li s'au transcris pensiunele.

Pensiunele acordate şi înscrise conform legei generale de pensiuni, vor putea fi puse şi ele la o repartiţie de 10 la sută pentru reţinerea prevăzută de lege, dacă în timpul servit se vor fi făcut reţineri din salar, mai mici de cît acele prevăzute de lege.

*

Asupra dispoziţiunilor acestui proiect vom reveni în numărul nostru de mîine.

Pentru moment am ţinut numai să subliniem drasticile-i dispoziţiuni.

Ultime informaţii

● *Din ordinul ministrului de resboiu, următoarele dislocări de trupe se vor face :*

Cele două escadroane de roşiori, care au mai rămas la Bîrlad vor veni la Iaşi; trupele din Dorohoi vor pleca la Slatinn.

La Dorohoiu simţindu-se de asemenea nevoe de trupe, mai ales faţă de cererile inspectorilor comunali şi în special ale d-lui inspectar regional Romano, de a se trimite trupe la Ungureni, vor fi trimese trupele aflătoare astăzi la Giurgiu.

*

Un escadron de roşiori a sosit dimineaţă în localitate şi a luat apoi drumul spre Dorohoiu.

Alte două escadroane au sosit azi la amiază în gara Iaşi.

Trupele sunt echipate în ţinuta de campanie, avînd fie-care soldat cîte doua încărcătoare de resboiu.

● **Contractele-tip.**—Consiliul agricol superior al agriculturei a redactat formula diferitelor contracte-tipuri după cari se vor face, în viitor, învoelile agricole.

Aceste formulare vor fi remise mîne tuturor prefecturilor de judeţe.

Formularele sunt în număr de şase şi anume : 1) pentru învoelile cu ziua sau cu măsura ; 2) pentru arendare de pămînturi cu dijmă : 3) pentru arendare cu bani ; 4) pentru arendare de imaşuri cu preţul pe cap de vită; 5) pentru arendare de imaşuri la munte sau la baltă ; 6) pentru arendare de imaşuri cu preţ pe hectar.

● Domnii G. Garoflid şi Th. Nica au fost desemnaţi să împlinească funcţiile de inspectori agricoli generali.

● Astă-zi candidaţii din seria a VII-a a învăţătorilor chemaţi la examenul de înaintarea pe loc au dat proba orală. Astă-zi ei vor da proba practică pedagogică, iar mîine ultima probă.

Duminică va fi chemată seria a VII-a, compusă din 18 învăţători.

● Ministrul ţărei la Cernăutz a făcut cunoscut ministrului de interne că în acel oraş s'a creat un birou oficial al ţărei pentru angajarea de lucrători agricoli.

Ministerul de interne a făcut cunoscut aceasta prefecturei, în scopul de a aduce la cunoştinţa arendaşilor şi proprietarilor.

● Casa şcoalelor a fost autorizată să primească legatul de 20.000 lei ce-i a fost lăsat de Theodor Mîndru, fost procuror general la Iaşi.

● Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de judeţ, că nu se aprobă nici o cerere pentru aducerea de muncitori agricoli străini, până cînd nu se va constata că pe moşiile respective s'au făcut angajamentele şi tocmelele agricole cu sătenii.

● Petrache Niţescu a cărui moarte am anunţat-o — a lăsat un testament privitor la înmormîntarea sa : un singur preut va întovărăşi pompa funebră ; în locul pomenilor vor fi 5 pîni ; iar sicriul vor duce zece vieri din viile decedatului.

● Am publicat o plîngere a locuitorilor din comuna Şipote în contra perceptorului de acolo, d. Leon Teodoru.

Astăzi am primit o lungă intimpinare prin care d. Teodru se desvinovăţeşte de acuzările ce-i se aduceau.

● Printr'o circulară adresată prefecturei de judeţ, ministerul de interne pune în vedere să se ia măsuri ca corporaţiile meseriaşilor să nu mai împedece pe absolvenţii şcoalelor de meserii de a'şi exercita meseriile lor, iar în caz contrar să nu se mai dea nici un concurs acestor corporaţii.

● **Regulamentul pensiunelor sf. Spiridon.**

In această privinţă înalta Curte secţia III a stabilit următoarele, pe cari le reproducem din „Jurisprudenţa“ :

Deşi este necontestat că regulamentul Epitropiei, asupra pensiunilor funcţionarilor Epitropiei generale a spitalelor casei sf. Spiridon este singurul care reguleazǎ dreptul de pensiune al funcţionarilor Epitropiei şi quantumul de reţineri ce trebue să se opereze asupra salariilor pentru fondul pensiunilor, însă acest regulament nu poate avea valoarea unei legi, şi, ca atare, el poate fi modificat prin legi speciale, posterioare întocmirii şi punerii lui în vigoare.

Astfel, bugetele Epitropiei, fiind votate de Cameră dobîndesc caracterul şi forţa unei legi, care abrogă dispoziţiunile din regulament ce ar fi contrarii. A se susţine că bugetele nu pot avea puterea unei legi, întrucît nu sunt votate şi de Senat, ar fi a se susţine ceva inexat, de oarece o lege bugetară este perfectă de îndată ce este votată de Cameră şi sancţionată de Capul Statului, iar Senatul, potrivit art. 113 din Constituţie, nu este îndrituit să exercite controlul său asupra bugetelor ; astfel fiind, nu se poate refuza unui buget trecut prin filiera legală, tăria unei legi.

Prin urmare, instanţa de fond violează legile bugetare, în virtutea cărora s'a efectuat reţinerile de 10 la sută asupra salariilor unui funcţionar al Eforiei, şi comite un exces de putere, cînd condamnă pe Eforie, ca să'i restitue reţinerile ce făcuse în temeiul bugetelor.—(C. III, dec. No. 38, din 30 Ianuarie 1908).

● **Comisiune regională.**—In ziua de 8 Martie a. c. urmînd să se facă alegerea a doui membri ai comisiunei regionale agricole şi a doui supleanţi, administraţia financiară a întocmit o nouă listă de proprietari, care au fost convocaţi pentru acea zi la tribunalul secţia I-a, pentru a procede la alegere.

Iată lista complectă, întocmită din nou:

D-nii : Vasile Gheorghiu, C. Popovici, N. Alexandrescu, Gheorghe Alexandrescu, Barbu A. Ştirbey, Aristide Bontaş, Leon Iuster, N. S. Negel, St. A. Negruzzi, Ion Anghelescu, Eugen Ştefănescu, C. C. Rusovici, Neron Lupaşcu, Eduard Ghica, N. Petriceanu, I. N. Ţiţei, C. Negruzzi, Gh. T. Popovici, V. St. Ursachi, Dim. Greceanu, Ilie Stroici şi I. Corjescu.

● D. Gabriel Holban a fost numit copist la serviciul apelor, în locul rămas vacant prin demisia d-lui I. Paleologu.

● In şedinţa de mîne, Vineri, a comisiunei pentru reorganizarea şcoalelor de Belle arte, se va discuta chestiunea orarului acelei şsoale.

● **Plecarea trupelor.** La comandamentul regimentului 7 Calaraşi a sosit eri la ora 4 un ordin telegrafic ca două escadroane din acest regiment să plece imediat cu destinaţia spre Muntenia.

Imbarcarea trupelor a început la 8 şi jumatate. Primul tren a plecat la 10 şi 35 seara, iar al doilea la 12 şi ceva noaptea.

Personalul c. f. r. avea ordin ca imediat ce îmbarcarea va fi terminată, trenurile să plece chiar de ar trebui ca în unele părţi acceleratele să fie oprite în staţii vreme mai îndelungată. Au plecat : escadronul I, sub comanda d-lui locotenent Panopol şi escadronul IV, sub comanda d-lui căpitan Andrei.

La Grajduri ambele trenuri s'au împreunat şi au mers împreună : escadronul I până la Leordeni, iar de aci calare până la Piteşti ; escadronul IV până la Drăgăneşti în judeţul Vlaşca.

Comandanţii trupelor imediat ce sosesc în localităţile destinate se pun în comunicaţiune cu administraţia şi lucrează după indicaţiile date.

● Sămbătă seara la ora 8, eruditul nostru istoric d. A. D. Xenopol, va face o complectă dare de samă, într'o conferinţă ce va avea loc în aula universităţei, asupra lecţiilor sale ţinute la Sorbona.

● Cu începere de la 1 Mart, orele de clas la toate şcolile din localitate vor fi de la 7 jum.—10 jum., în loc de 9—12 dimineaţa şi dela 3—5 după amiază.

Excepţie va face, ca în toţi ani, externatul secundar de fete, unde se va menţine vechiul orar până după sărbătorile paştelui.

● D. maior G. Văleanu, inspector agricol, a fost chemat în capitală spre a depune cuvenitul jurămînt.

● Simbătă la orele 5 d. a. va avea loc întrunirea comisiunei, compusă din d-nii Mirea, Bălăcescu, Serafim, Costin Petrescu, Tzigara Samurcaş, Juvara, G. Sterian, Eliad Pompiliu şi C. Ionescu, sub preşidenţia d-lui Haret, pentru alcătuirea regulamentului şcoalelor de belle Arte.

In discuţia şedinţelor anterioare s'a adoptat : ca cursurile să fie împărţite în trei perioade şi anume : 1) un an preparator, 2) trei ani de studii, comuni, şi 3) trei ani de specializare.

De aseminea în şedinţa întăia s'a adoptat ca numirea profesorilor să se facă după titluri şi operele de valoare, şi după ce candidaţii la profesorat vor fi dat o mică probă practică.

● D. M. Ciulei, presidentul tribunalului Botoşani, a fost chemat ieri la Bucureşti.

Ministerul justiţiei va aduce la cunoştinţa presidentului noul fapt de care este acuzat şi anume că a judecat procesul unei doamne, cu care se afla în relaţiuni băneşti.

Se crede că d. Ciulei va consimţi să fie mutat.

● **In jurul procesului Vărlănescu.**—Pe ziua de 27 April, d. I. Vărlănescu, fostul revizor şcolar de Iaşi, va fi chemat înaintea consiliului permanent, pentru că a lucrat cu „rea voinţă“ ca revizor.

Afacerea se învîrteşte în jurul directoratului d-lui Lascar Matasariu, singurul junimist dascal primar din urbea şi judeţul Iaşi. Atracţiunea lui Matasariu pentru junimişti e o faptă de „elită“ d-sa fiind alesul între aleşi.

Lascar Matasariu s'a plâns actualului ministru, şi cererea lui a fost cercetată de d-l Sol. Haliţa. D-sa a găsit lucrul neîntemeiat, şi a opinat pentru clasare.

Cum însă dl. Haliţa n'are rost la direcţia I-a, dl. Spiridon Popescu a găsit că e locul de a mai ciupi într'un adversar şi tot procesul ce se va judeca la 27 Aprilie e deja judecat de un inspector şcolar ca neavenit, decît doar răutatea politică.

Dl. Haret se făleşte cu sfada subalternilor săi şi cei ce trag urmările acestor duşmănii sînt învăţătorii şi institutorii.

Până cînd toate acestea ?

● **Reorganizarea serviciului vămilor.**—La ministerul de finanţe lucrează o comisiune, compusă din inspectorii vămali în proectul pentru reorganizarea acelui departament.

In acel proect printre altele se prevede pentru funcţionarii vamali stagiu de la clasă la clasă şi examen de la grad la grad.

Stagiul de la clasă la clasă va fi de un an.

Taxatorilor de cl. I, impegaţilor definitivi clasa I şi agenţilor auxiliari de cl. I, spre a fi avansaţi la gradul de şef de vamă cl. III, taxator clasa III şi impiegat definitiv clasa II nu li se cere nici un stagiu, ci numai un examen înaintea comisiunei compusă din directorul vămilor şi inspectorii vamali.

Prin noul proect se înfiinţează şi postul de taxatori cl. 3-a.

Cu începere dela 1 April, cînd acest proect se va pune în aplicare, se vor spori şi lefurile taxatorilor după cum urmează : taxatori cl. I cu 330 lei lunar, cei de cl. II cu 280 lei şi cei de cl. III cu 230 lei lunar.

◕ Din cauza întrunirei publice de Duminecă 2 Martie, din sala Teatrului Circ Sidoli, reprezentaţie de zi a Teatrului Cinematografic Pathé Frères, va avea loc la ora 5 jum. p. m., cu preţurile pe jumătate la toate locurile şi cu un program escepţional de bogat. Tot în acea zi, la 9 ore seara, va avea loc reprezentaţia obişnuită.

CONFISCAREA ZIARELOR

Numerile sosite azi din ziarele Dimineaţa, Universul *au fost confiscate.*

Am putut să ne procurăm două numere din aceste ziare, căci eram curioşi să ştim ce-a putut determina autoritatea superioară la o măsură atît de extra-ordinară, atît de rar uzitată în ţară la noi, unde libertatea presei este garantată prin constituţie.

Ziarul *Universul* are în pagina I-a, o corespondenţă din Craiova, pe care ce-i drept, ar fi putut să nu-o publice. Avem convingerea că secretarul de redacţie al acelui ziar, a publicat corespondenţa fără s'o mai fi revăzut.

Corespondenţa cuprinde, între altele, scrisoarea unui bucureştean adresată unui ţăran din Dolj, prin care îndemna la asasinarea ciocoilor-proprietari.

Nu trebuia să se publice acea scrisoare, dar nici nu era motiv să se recurgă la o măsură atît de extraordinară. Căci corespondenţa din Craiova a „Universului“ ar fi trecut neobservată, pe cînd ştirea despre confiscarea ziarelor, a produs cea mai mare sensaţie şi a dat loc la tot soiul de zvonuri.

*

Dar de ce a fost confiscată Dimineaţa ?

Am cercetat cu cea mai mare atenţiune toate coloanele acestui confrate, dar n'am găsit nici o ştire alarmantă.

Din contra, în reportajul referitor la începuturile de rescoale, ziarul Dimineaţa **scrie :** *„pe ziua de azi nu se semnalează nici un caz grav din nici o parte a ţărei“.*

*

Nu vom face act de gazetă de oposiţie cînd vom protesta cu energie contra procedărei ministrului de interne, şi cînd vom califica de arbitrară procedarea ministrului Brătianu.

Presa are datoria de a fi cît mai prudentă în relaţiunele ce le dă cu privire la tulburările agrare ; presa în asemenea împrejurări, este factorul cel mai important. Dar un ministru, care loveşte pe nedrept în presă, o impedică din calea prudenţei şi face foarte reu cînd are tot interesul să facă bine.

D. Brătianu, părintelui căruia îi datorim libertatea presei, ar face foarte bine să nu mai iee asemenea neiertate măsuri.

*

Ziarul Adevărul, **apărut astă-zi dimineaţă în Capitală, a fost confiscat.**

Numerile pentru Iaşi vor fi sechestrate astă-zi în gara de aci.

ULTIMA ORA

Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 28 Fevruarie

Suprimarea libertăţei presei

Bucureşti.—Toate ziarele, afară de cele liberale, sunt unanimeîn a protesta în mod energic în contra suprimărei libertăţei presei prin simpla dispoziţie ministerială, căci în toată ţara au fost confiscate ziarele : Adevărul, Dimineaţa, Universul şi Epoca.

Ziarele relevă că măsura aceasta anticonstituţională nici nu contribuie macar la liniştirea spiritelor, ci din contra măsura este interpretată ca o dovadă evidentă că se petrec lucruri grozave.

Atît populaţia dela sate cât şi cea dela oraşe va fi nedumerită din cauza acestei măsuri şi locul liniştei dorite îl va lua neliniştea provenită din nedumerirea celor ce se petrec şi grija lucrurilor grave ce se asçund.

Prensul şters din listele eelctorale

Bucureşti.—Curtea de casaţie secţia III-a a judecat eri între altele recursul prensului Griguţă contra deciziunei Curţei de Apel prin care era şters din lista alegătorilor din colegiul I de Senat şi Cameră de Olt.

Ştergerea din liste a fost susţinută de d. avocat Birci. Inalta curte a respins recursul, menţinînd ştergerea din liste.

Un incident grav

Bucureşti.—Se ştie că faimosul dr. Sion, subdirectorul serviciului sanitar, a publicat în „Voinţa Naţională“ un atac la adresa membrilor serviciului sanitar superior, pe motivul că aceştia nu fac nici o treabă.

In prima şedinţă ce a avut loc după apariţia acelui articol, d. dr. Mirinescu a relevat acel atac şi a aratat cît el este de nefondat.

D. dr. Cantacuzino, care asista la acea şedinţă, a spus că lucruri de asemenea natură sunt regretabile şi că în acelaşi ziar unde membrii consiliului sanitar superior au fost atacaţi, d. dr. Sion, va reveni asupra susţinerilor sale.

Cele promise de d. dr. Cantacuzino nu s'a realizat încă şi în şedinţa de eri a acestui consiliu, d. dr. Rîmniceanu a vestejit în termeni foarte aspri aceste apucături.

D-sa a propus şi consiliul întreg a aprobat ca ori d. dr. Sion să retracteze tot ceea ce a spus, ori să nu mai poată lua parte la şedinţele consiliului sanitar superior.

D. dr. Sion a refuzat să facă scuzele cerute şi atunci a fost oprit de a mai lua parte în viitor la şedinţele consiliului sanitar superior.

In jurul acestui incident, care a făcut mare sgomot şi care probabil nu se va opri aci, se fac multe comentarii.

Moartea vice-preşedintelui senatului

Bucureşti. — Alexandru Nicolaide, şeful partidului liberal din Craiova, şi vice-preşedintele senatului, a încetat aseară din viaţă în urma unei scurte suferinţe.

Se dă ca probabilă alegerea d-lui dr. Rămniceanu, în locul devenit vacant la vice-preşedenţia senatului.

Camera

— *Chestiunea agitaţiilor* —

Bucureşti.—D. Vasile Missir, vice-preşedintele Camerei interpelează guvernul asupra agitaţiilor ce se semnalează precum şi asupra măsurilor ce s'au luat între care şi confiscarea ziarelor.

D-sa spune că soseşte din Moldova şi a auzit în Botoşani cum că ţaranii de pe moşia Vorniceni, proprietatea d-lui Ferekide s'au resculat. Cere lămuriri în această privinţă precum şi în privinţa svonului despre expulzarea arendaşilor străini de la sate.

Răspunsul ministrului

D. Brătianu.—Nu este nimic care se legitimeze îngrijorarea de care se află cuprinsăţara.

Agitaţiile ce se semnalează nu depăşesc neînţălegerile ce se produc în mod normal cu ocazia reînoirei învoelilor.

In special ştirea ziarului „Dimineaţa“ despre expulzarea arendaşilor străini e falşă. Una este chestiunea trusturilor arendăşeşti şi altă ceva este aplicarea unei măsuri atît de anticonstituţională.

Pentru aplicarea noilor legiuri, cei buni şi numeroşi dau tot consursul lor. Sunt însă unii inconştienţi şi răi care pun piedică aplicărei acestor legi. Intre aceştia sunt în primul loc arendaşii care voesc, să îmi piedece realizarea unor schimbăcute cu atîtea sacrificii.

La aceştia se adaogă şi elementele de desordine ce urmăresc să pescuiască în apă tulbure.

Guvernul este însă pregătit. El a luat cele mai severe măsuri, poate chiar exagerate, pentru ca să nu fim surprinşi şi pentru ca să nu fim nevoiţi să recurgem la măsuri şi mai severe.

Ministrul face apel la parlament, la opinia publică, la presă şi la toţi bunii români, să nu dea proporţii nemeritate unor incidente care spre binele ţării trebuesc să fie repede tranşate.

Repetă din nou că în ori-ce caz guvernul este pregătit şi bine pregătit pentru a nu rămânea surprins.

Şedinţa continuă.

Senatul

Bucureşti.—Presidentul aduce la cunoştinţa senatului moartea lui Al. Neculaid, vice-preşedintele senatului şi pronunţă cîte-va cuvinte mişcătoare pentru memoria defunctului, după care senatorii trec în secţiuni.

In vederea Atentatelor

Constantinopol.—In casa bulgarului Gheorghe Mito, la Lovtcha Kaza Nevrokop s'a găsit 32 bombe, 25 pachete cu dinamită, 7 lăzi cu cartuşe şi 4 puşti.

Cumparaţi bilete de loterie

numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

Cei cari au întîrziat

Să nu peardă ocaziunea acum la :

Clasa IV-a a Loteriei

Tragerea
la 17 şi 18 Martie 1908

LEI 90,000

Cu cît clasele înaintează cu atît cîştigurile sunt mai numeroase şi mai importante.—La clasa 6-a

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Cereti de Urgenta

Lozuri Norocoase

NUMAI DE LA

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Preţurile oficiale:

1/8	Una optime	Lei 13
1/4	Un sfert	Lei 26
1/2	Una jumàtate	Lei 52
1	Loz întreg	Lei 104

Comenzile se fac printr'o carte postală sau prin scrisoare şi costul se trimite prin mandat poştal

Se garantează serviciu cel mai Prompt şi conştiincios

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere

„ANKER"

Societatea de asigurare asupra vieţei şi de rentă

în VIENA, fondată in anul 1858

Concensionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1954 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1906

peste 180 milionane lei

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

— LEI 5,998,500 —

Societatea ANKER încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital minimal garantat şi participare la cîştig.
b) Contra-asigurări.
c) De zestre cu scutire de plată a premiilor după decesul contractantului.
d) Caz de deces şi mixte cu dividende în modurile cele mai avantajioase precum şi

Diferite alte asigurări atingătoare de branşa vieţei

Representanţa generală pentru Romînia

BUCUREŞTI

Agent principal pentru Iaşi: *Dl Iosef Popper*, Strada Lăpuşneanu No. 10.

SIROPUL D-lui ZED

are pentru basa principală Codeina şi Tolu; el inlocueşte Pasta Zed şi poate fa ntrebuinţat pentru a indulci ceaiurile si laptele copiilor sau bolnavilor; el mai are avantagiul a nu presenta cătuşi de puţin inconvenientele vătămătore a le opiului.

Foloseşte de minune in contra **irritaţiunilor, peptului** si **ale pulmonilor**, a **tuselor invechile, bronchitelor, tusei magăresci, catarrhelor, insomnielor**, etc.

Paris, *strada* 22, **Drouot** şi la *diverse* Pharmacii

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, *quai de la Mégisserie*

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NORBERT OSTERSETZER.—IAŞI

Fabrica „FORTUNA"

FONDATA IN 1887

100 Cai putere **150 lucrători**

SPECIALITATE:

Ori-ce lemnării, tăiete şi geluite după ori-ce dimensiune pentru Domnii Antreprenori, ca grinzi, tocuri de uşi cercevele de ferestre, etc. pe preţuri cele mai eftene.

Scânduri pentru duşamele, geluite pe 4 feţe, cu uluc şi langhete, 0,25 bani pr. metru patrat.

Lucru cu ora pe maşinele de geluit, ciubucit, tăiat, bortelit, etc., cu Lei **1.25** ora.

Serviciul prompt şi conştiincios

Fabricaţiune de mobile încovoiete, mobile mas vul parchete, biurouri, roţi de transmisiune după sistemul American. Felurite articole pentru toate industriile.

Norbert Ostersetzer

Fabrica FORTUNA.—Iaşi

PRIMA FABRICA DE OGLINZI IN IAŞI

Ilie J. Mendelsohn

Iaşi strada Sft. Lazăr 34

USINA CU MOTOR ELECTRIC

Atelier special pentru fabricaţiunea de Geamuri mate museline, gravate şi pictate

Oglinzi salin 3/4 albe şi cristal

IN ORI CE FORMA ŞI DIMENSIUNE, BIZOTATE ŞI NEBIZOTATE

OGLINZI VENEŢIENE

Se primesc ori ce reparaţiuni atingătoare de această branşă.

O maşină de tipar

Nr. 12 (Schnellpresse) precum şi o pedală (Tiegeldruck) se vînd cu preţ foarte eftin; maşinele sunt în bună stare. A se adresa la Tip. *H. Goldner* Iaşi

TIPOGRAFIA
H. GOLDNER
IASI

Fondată în 1856. — Premiată de 6 ori

— Casa de incredere —

EXECUTA ORI CE LUCRARI TIPOGRAFICE ARTISTIC, PROMPT ŞI CU PREŢURI MODERATE

PILULE PURGATIVE

D'EXTRACT D'ELIXIR TONIC ANTI-VISICOSU A **Dr GUILLIE**

Preparat de catre PAUL GAGE, Farmacist, singurul Proprietar, 9, r. de Grenelle-St-Germain, PARIS

Actiunea **ELIXIRULUI GUILLIÉ** est tot d'auna binefăcătoră. Ca Purgatif, el este tonic in acelaşŭ timp ca şi răcoritorŭ; el ajută şi corrige tote secreţiunele şi dă forţa organelorĭ. — Elŭ pote fi administrat cu acelaşŭ succesŭ capiilorĭ şi bătrănilorĭ fara téma de orŭ ce fel de accident.

Uă experienţă de mai mult de sése-deci ani a demonstrat că **Eléxirul Guillié** este de ua eficacitate incontestabile contra tutorĭ

FRIGURILORĬ EPIDEMICE, FRIGURILORĬ PALLUDEANE, DISSENTRIEI, HOLERIEI, BOLELORĬ DE FICAT SI DE STOMAC, AFFECTIUNELORĬ DE PODAGRA SI RHUMATISMALE şi in general ca depuratif in tote BOLELE CONGESTIVE.

DEPOSITU IN JASĬ : Farmacie **FRATII KONYA**.

S. HAIFLER

Iaşi,—*strada Stefan-cel-Mare*—**Iaşi**

Casă fondadă in 1880

Vinde bilete de vapor pentru America cu preţul de 200 lei traseu Iaşi—New-York.

Vapoare din cele mai solide şi mai repez

Durata traseului 6—7 zile

Aseminea primesc spre expediare la America bagage şi mărfuri cu preţuri ieftene

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

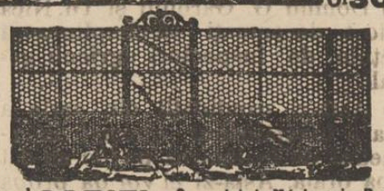

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5 f.**

GRILLAGES

GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Clôture de Chasse, le mètre... 0f 85
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 30
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »

Envoi Franco de l'Album sur demande

PONDOIR

DÉPOSÉ

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix : 0f 50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Iaşi—Tipografia H. Goldner Strada Primăriei No. 17—Instalaţie cu motoare electrice, de la casa Ing. B. Diamant & Comp Iaşi